

[redacted]

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-
ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλία ιζ.

*

CLAVDII ÆLIA-
NI, DE ANIMALIVM

natura libri XVII.

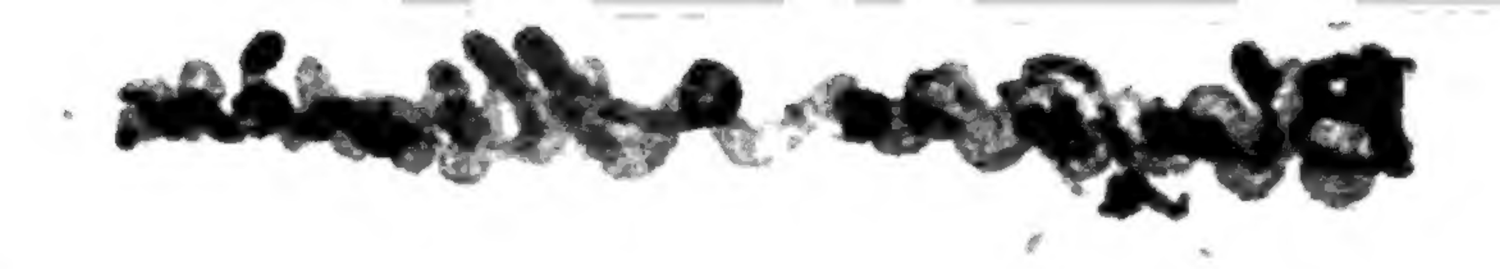
Petro Gillio Gallo & Conrado Gesnero
Heluetio interpretibus.

Accessit Index locupletissimus.

APVD IOANN. TORNAESIVM.

CIↃ. IↃCXI.

C. GESNERVS DE P. GILlij interpretatione, & ordine scriptorum Æliani de animalibus.

PEtrus Gillius Gallus in sua Aeliani librorum de animalibus interpretatione, quum de cognatis inter se animalibus simul agere, & in multis ordinem literarum, quæ nominibus singulorum initiales sunt, obseruare instituisset, non modò auctoris ordinem neglexit, sed ne suum quidem persequutus est constanter. Nam & à serie literarum sæpe discesßit, & animantes diuersorum generum non discreuit. Nihil autem necesse erat auctoris ordinem immutari, quum ipse in operis peroratione varietatis & iucunditatis gratia certum à se ordinem nullum esse institutum profiteatur. Interim tamen sæpe quæ duobus aut pluribus communia sunt animalibus, vel eodem in capite vel proximis coniunxit, non tam generis animalium, quàm naturæ & ingenij vel quomodocunque argumenti communis habita ratione. Hæc Gillius diuulsit, dum ea quæ ad vnum pertinent animal, sparsim ab Aeliano tradita, in vnum referre locum conatur. Ego in suum omnia ordinem reuocaui, ad duo manuscripta exemplaria Græca: vt & sibi suóque ordini qualicunque restituerem Aelianum,

¶ 2

lianum, & Græca Latinis è regione responderent omnia: quod dum multo labore molior, & Latina Græcis compono atque confero, permulta à Gillio omissa nusquam inuenio: & contrà etiam multa, quæ Accessionis nomine vel ab ipso vel à librarijs omisso, ita legebantur tanquam Aeliani essent, quum in Græcis codicibus nostris non extarent: & ego ad alios auctores ea pertinere, ex quibus Accessiones suas Gillius collegit, facilè conijciebam. Itaque plurima passim abieci, plurima expleui. Ordinem verò ne quis desideraret, indicem non animalium solùm, sed etiam rerum variarum, & locorum plerunque communium fieri curaui, vt facilia inuentu essent omnia. Ergo Aelianum nunc habemus integrum, cuius tam multa se omisisse miror cur dissimulârit Gillius, non modò leuiora quædam & πάρεργα, sed multa sæpe integra capita, & animalium naturas. Quòd si omnia ab ipso relicta conferas ijs quæ transtulit, tertiam ferè aut saltem quartam operis de animalibus partem conficient. Sunt quæ negligentia quadam præterijsse videri potest, quod cum aliâs tum festinantibus accidit: alia vero nimia diligentia, & iudicij sui confidentia, quæ scilicet translata nihil aut parum vtilitatis habitura existimaret, vt sunt interdum fabulosa quædam, cùm alia, tum de bobus Aegyptijs sacris, Api, Mneui, Onubi, quæ tamen relicta non oportuerat, quòd etsi nihil per se prodessent, ad obscura tamen quædam veterum scriptorum loca intellig

telligenda conferre poßint: & ne curiosis hominibus desiderandi aut reprehẽdendi quicquam occasio detur. Nam qui minus curiosi sunt, ij quæ legere non placuerit argumentis prodita, quæ singulis inscribuntur capitibus, facile præteribunt. Denique propter obscuritatem quædam intacta reliquit. Ego omnia ab eo conuersa, cum Græcis codicibus contuli, & emendaui paßim, non omnia fortè loca omninò, ea tamen ferè omnia quæ non emendata falsum aut alienum sensum per se tulissent. Sicubi dubitaui, ingenuè ignorantiam meam confeßus, ea loca notaui, vt si codices meliores aliquando contingerent, si quæ deprauata sunt, faciliùs inde restituerentur. Sed hæc plerumque eiusmodi sunt; vt non tam ad sententias & res ipsas, quàm orthographiam, syntaxin, aut aliam Græci sermonis proprietatem spectent, non magni sanè momenti, neq; remorari lectorem rebus intentum digna. Per margines, si quid huiusmodi ex mea coniectura mutandum vel explicandum vel dubitandum videbatur, simpliciter annotaui: vbi verò codices manuscripti variabant, aduerbium, aliâs, adscripsi. Quòd si etiamnum relicta sunt quædam emẽdanda, si Græci libri castigatiores darentur, ea puto perpauca fuerint, & auctoris sententiã ferè nihil immutatura. Capitum argumenta in Græcis vt erãt reliqui, Latina verò copiosiora feci. Contextũ verò Græcũ in omnibus, quod ad omnes orthographiæ partes, in literis, accentibus (cùm aliâs, tum

encliticorum punctis) & spiritibus, & sententiarum distinctione, tanta diligentia illustrare sum conatus, vt doctißimis etiam ea in re satisfactum confidam. Nam quũ typographorum maxima pars in Græcis excudendis negligentißimè se gerat, & plerique neq; archetypa satis emendari curent, neq; homines eruditos prælis præficiant, multi quod quid facto sit opus non intelligant, plures verò auaritia, libros deprauatißimos ædunt. His ego diligentia nostra veluti specimen quoddam exhibere volui, quales ab eis libros ædi oporteret: quod vtinam illi ita æmulentur, vt etiam superent, & omnem mihi laudem præripiant. Non solùm enim vinci me facile feram, sed etiam gratulabor communibus studijs, si eam quæ approbari eruditis poßit curam & sedulitatem, libris quàm emendatißimè imprimendis adhibuerint. O quoties nauseam & stomachum mihi mouent auari illi, sordidi, & imperiti non chalcographi certè, sed falsographi appellandi, qui vel exemplaria vt acceperunt, corruptißima (librariorum inscitia) euulgant, vel ipsi etiam magis corrumpunt: quod quum frequenter in Latinis accidit, tum in Græcis frequentißimè. Poterant illi & debebant, vnius hominis eruditi labore liberaliter (aut saltem non sordidè) conducto, omnium illorum qui libros ab eis excusos lecturi essent, labori parcere, & vt libros istos bene castigatos, maiori cum voluptate faciliusq; ac vtiliùs legerent, efficere. quod quum non faciant, digni sunt, non modò iusta bonorum

norum

norum & doctorum hominum reprehensione, sed etiam (quod eis imprecor) vt tarda minimeq; lucrosa librorum eis distractio eueniat. Sed longiùs ab instituto rapior. An per capita ipse Aelianus suos libros diuiserit, an alius quispiam, non habeo quod affirmem. ego vt in vetustissimo codice manuscripto, capitum numeros & argumenta reperi, ita curaui describenda. Aelianus quidem an ipse distinxerit & inscripserit capita, dubitari potest: quum & argumenta in capitibus proximis, vt nunc sunt distincta, interdum planè cohæreant: & ipsa etiam dictionis ratio alicubi, non capitis noui initium fieri, sed cum præcedente continuari sermonē loquatur. nam & alibi plures eiusdem argumenti historiæ in vnum caput rectè sunt coniunctæ. Vtcunque est, sic esse diuisum librum non inutile fuerit. Porrò si quis Accessiones illas Gillij, quibus suam de animalibus Aeliani interpretationem locupletârat, à nobis esse prætermissas reprehendat: illi responderim, Aelianum tantùm nos integrum dare instituisse, non admiscere aliena. nam & hoc satis laboriosum nobis fuit, & auctores illi ex quibus suas Gillius Accessiones concinnauit, passim extant, videlicet Oppianus, Aristoteles, Nicander, Athenæus. Nam Heliodorum & Porphyrium ab eo auctoribus iam dictis adnumerari miror, quum nihil illi de animalibus ex professo, sed obiter quædam tradiderint, (vt in volumine de abstinendo ab animatis Porphyrius, & in Aethiopica historia semel

aut

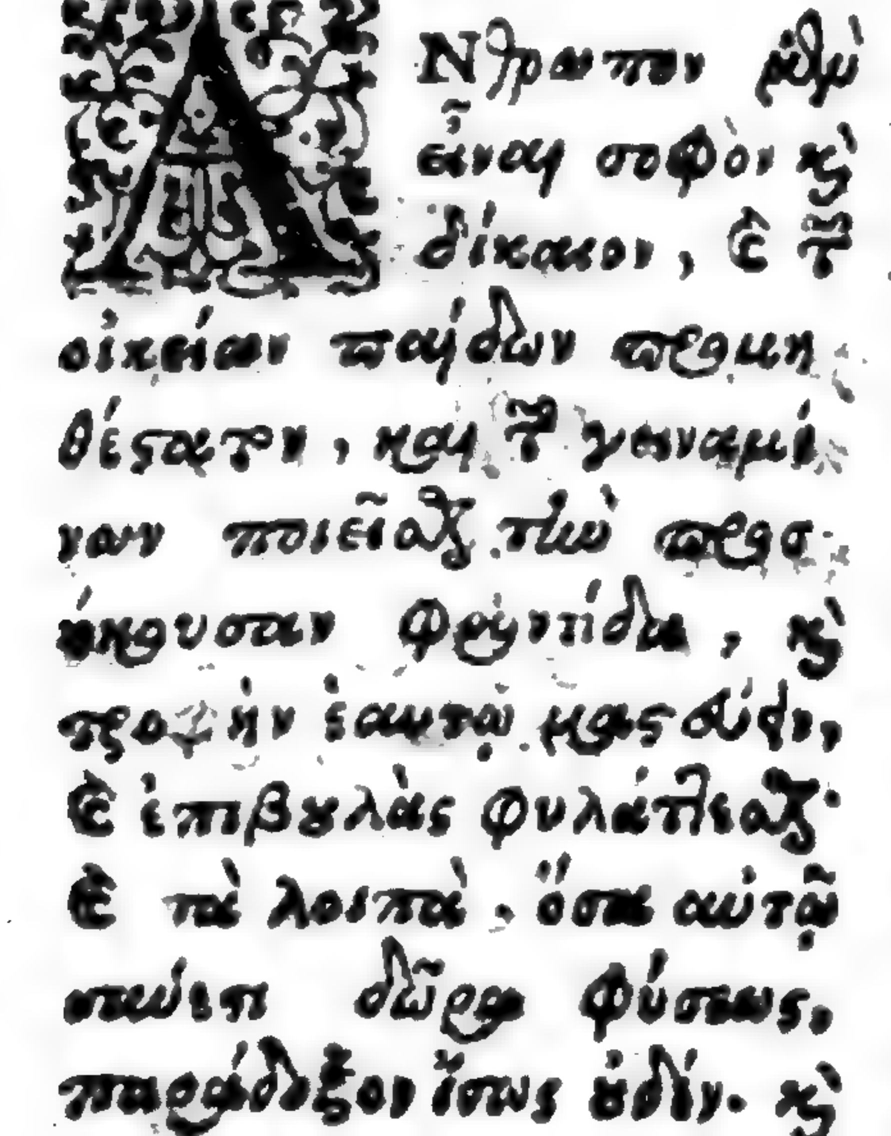
aut iterum aliquid Heliodorus) nouum tamen & suum, quod meminerim, nihil. Verùm nos & hæc omnia quæ iam dicti auctores de animalibus prodiderunt, & siquid aliud vel aliunde vel de suo Gillius addidit, in nostris Animaliũ historiæ libris complexi sumus. Hæc de Petri Gillij translatione & Accessionibus, optimi sanè & doctissimi viri, cujus ego olim humanitatem Venetijs sum expertus. Atque vtinam illum fata nobis superstitẽ vel breue adhuc tẽpus reliquissent: donec peregrinationũ suarũ, quas in diuersis & longinquis regionibus, nõ solùm Europæ, sed etiam Africæ Asiæq;, vt audio, sustinuit historiam, & varias circa omne genus animaliũ nomenclaturas, naturasq;, & alias rarissimas obseruationes suas, in lucem edere potuisset. Frustrà Rondeletius, Breui (inquit) futurũ spero vt Petrus Gillius vir doctissimus, & in omniũ rerũ cognitu dignissimarum peruestigatione diligentissimus, non solùm pisces, sed alia permulta quæ vidit in Græcia, Aegypto, Syria, Perside studiosis spectanda proponat. Frustrà, inquam: quoniam captus aliquando à piratis, si vera est fama, spoliatusq; & redemptus, paulò pòst quàm reuersus est Romam, ante annũ vnum aut alterũ quàm hæc scriberem, diem supremum obijt: nec audio hactenus vllæ ne obseruationes ejus aut lucubrationes supersint: & fortè si quæ fuerũt, ab hominibus ambitiosis subtractæ sunt, quos aliena pro suis vsurpare, dum gloriam sibi aucupentur, non pudet.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟ Πραινέστου τῆς Ἰταλίας, περὶ ζώων ἰδιότητος βιβλία ιζ.

*

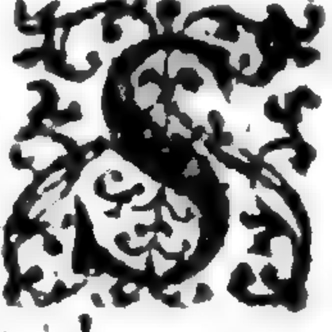
CLAVDII ÆLIANI PRÆNESTINI, DE *animalium natura libri* XVII.

Προοίμιον.

Ἀνθρωπον μὲν εἶναι σοφὸν καὶ δίκαιον, καὶ τῶν οἰκείων παίδων προμηθέστατον, καὶ τῶν γειναμένων ποιεῖσθαι τὴν προσήκουσαν φροντίδα, καὶ τροφὴν ἑαυτῷ μαστεύειν, καὶ ἐπιβουλὰς φυλάττεσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ, ὅσα αὐτῷ σύνεστι δῶρα φύσεως, παράδοξον ἴσως οὐδέν. καὶ

Præfatio.

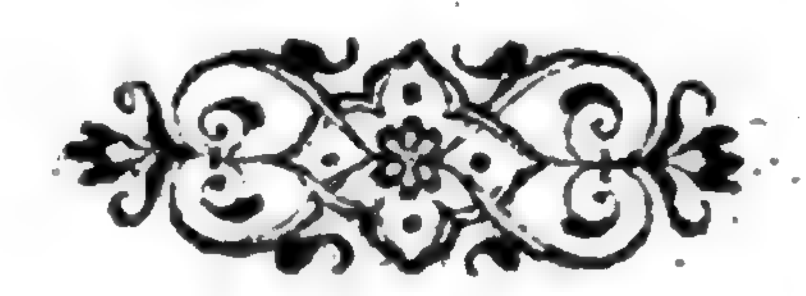
Sapientiam in homine, iustitiã curam & prouidentiam in prolem ex se natã, ingenium quo ea quæ ad victum commoda aut necessaria sunt inquirit, quo insidias declinat, & cætera in eo posita naturæ dona, non admodũ forsitan aliquis admiretur. Est enim ratione

pretiosissima re, ac ratiocinatione præditus homo: vnde plurimis in rebus ipse se adiuuare ac promouere potest: præsertim quum deos etiam reuereatur & colat. Quòd verò brutis quoque animalibus virtutis aliquod studium, si non iudicio consultóque, natura tamen sit insitū: & quòd eadem multis ac miris modis circa vitam, non minus quàm homines excellant, id sanè magnum quiddā est. Itaque proprias singulorum naturas diligenter animaduertere, & quomodo eorum vnicuique non minus quā homini prospectum sit, cognoscere, ad animum non mediocrem sed pereruditum ac multiscium pertinet. Quanquā autē non me lateret, aliorum etiam in hoc genere lucubrationes extare: tamen hoc quoque nostræ quoad eius fieri potuit diligentiæ opus, stylo

γὰρ λόγου μὲν εἴληχεν ἄνθρωπος τοῦ πάντων τιμιωτάτου, καὶ λογισμοῦ ἠξίωται· ὥσπερ οὖν ἐστι πολυαρκέστατός τι, καὶ πολυωφελέστατος. ἀλλὰ καὶ θεοὺς αἰδεῖσθαι οἶδε καὶ σέβειν. τὸ δὲ καὶ τοῖς ἀλόγοις μετεῖναί τινος ἀρετῆς κατὰ φύσιν, καὶ εἰ μὴ κατὰ τὴν οἰκείαν κρίσιν, καὶ πολλὰ τῶν ἀνθρωπίνων πλεονεκτημάτων, καὶ θαυμαστὰ ἔχειν συγκεκληρωμένα, τοῦτ᾽ ἤδη μέγα. καὶ εἰδέναι γε μὴ ῥᾳθύμως τὰ προσόντα αὐτῶν ἴδια ἑκάστῳ, καὶ ὅπως ἐπεμελήθη οὐ μεῖον τῶν ἀνθρώπων (ἑκάστου) τῶν ἀλόγων ζώων, εἴη ἂν τινος πεπαιδευμένης φρενός, καὶ μαθούσης πολλά. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἕτεροι ὑπὲρ τούτων ἐσπούδασαν, καλῶς οἶδα. ἐγὼ δὲ ἐμαυτῷ ταῦτα ὅσα οἷόν τε ἦν ἀθροίσας, καὶ περιβαλὼν αὐτοῖς.

τοῖς τὴν συνήθη λέξιν, κειμήλιον οὐκ ἀπόβλητον ἐκποιῆσαι πεπίστευκα, εἰ δέ τῳ καὶ ἄλλῳ φανεῖται ταῦτα λυσιτελῆ, χρήσθω αὐτοῖς. ὅτῳ δὲ οὐ φανεῖται, ἐάτω τῷ πατρὶ θάλπειν τε καὶ περιέπειν· οὐ γὰρ πάντα πᾶσι καλὰ· οὐδὲ ἄξια δοκεῖ σπουδάσαι πᾶσι πάντα. εἰ δὲ ἐπὶ πολλοῖς τοῖς περί τις καὶ σοφοῖς γεγόναμεν, μὴ ἔστω ζημίωμα εἰς ἔπαινον ἡ τοῦ χρόνου λῆξις, εἴ τι καὶ αὐτοὶ σπουδῆς ἄξιον μάθημα παρεχοίμεθα καὶ τῇ εὑρέσει τῇ βελτιοτέρᾳ, καὶ τῇ φωνῇ.

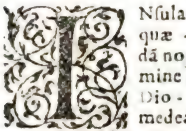
quidem familiari expositum, veluti thesaurum non vulgarem, meo perfectum labore futurum, mihi facile persuasi. Itidem si quis alius de meis scriptis iudicârit, eis fruatur: sin minus, suo ea parenti fouenda colendaq; relinquat. Nunquam enim omnia omnibus placent, aut studio videntur digna omnibus omnia. Spero equidem quamuis post multos & eruditos homines in hoc de natura argumento sim versatus, non vituperandam in me temporis sortem, si homo posterior aliquid studio & cognitione dignum, siue id per me inuentum, siue elocutione ornatum, deprompsero.

LIBER PRIMVS.

De auibus Diomedeis.

CAP. I.

Nsula quædã nomine Diomedea auib. Diomedeis abundat. hæ hominibus natione Barbaris neque quippiam nocent, neque eos adeũt: Sin Grȩcus aduena eò diuerterit, diuino quodam munere ab his auibus aditur, alis explicatis, tanquam manibus ad prensationem & complexũ. Græcos se pertrectantes non refugientes, intrepidè se palpari sustinent. in accumbentium sinus aduolant, velut ad mẽsas hospitales inuitatæ. Vulgò socij Diomedis esse iactantur, qui vnà cum eo contra Ilium arma tulerunt: & prima eorum natura in a-

περὶ τῶν ἐρωδιῶν τῶν ἐν τῇ Διομηδείᾳ νήσῳ. Κ. α.

Καλεῖταί τις Διομήδεια νῆσος, καὶ ἐρωδιοὺς ἔχει πολλούς. οὗτοί φασι τοὺς βαρβάρους οὔτε ἀδικοῦσιν, οὔτε αὐτοῖς προσίασιν· ἐὰν δὲ Ἕλλην καταίρῃ ξένος, οἱ δὲ θείᾳ τινὶ δωρεᾷ προσίασι τὰς πτέρυγας ἁπλώσαντες, οἱονεὶ χεῖράς τινας εἰς δεξίωσίν τε καὶ περιπλοκάς. καὶ ἁπτομένων τῶν Ἑλλήνων οὐχ ὑποφεύγουσιν, ἀλλ᾽ ἀτρεμοῦσι καὶ ἀνέχονται, καὶ καθημένων εἰς τοὺς κόλπους καταπέτονται, ὥσπερ οὖν ἐπὶ ξενίᾳ κληθέντες. λέγονται δὲ οὗν οὗτοι Διομήδους ἑταῖροι εἶναι, οἱ σὺν αὐτῷ τῶν ὅπλων τῶν ἐπὶ τὴν Ἴλιον μετεσχηκό-

τες;

τες, τὴν προτέραν φύσιν, εἰς τὸ τῶν ὀρνίθων μεταβαλόντες εἶδος, ὅμως ἔτι καὶ νῦν διαφυλάττειν τὸ εἶναι Ἕλληνές τε καὶ φιλέλληνες.

uium speciem immutata, etiam nunc se esse Græcos & Græcorum studiosos approbare.

Περὶ σκάρων. Κ. β.

Ὁ σκάρος πόας μὲν θαλαττίας σιτεῖται καὶ βρύα. λαγνίστατος δὲ ἄρα ἰχθύων ἁπάντων ἦν· καὶ ἥγε πρὸς τὸ θῆλυ ἀκόρεστος ἐπιθυμία, αὐτῷ ἁλώσεως αἰτία γίνεται. ζῶντα οὖν αὐτῷ συνεγνωκότες οἱ σοφοὶ τῶν ἁλιέων, ἐπιτίθενται οἱ τὸν τρόπον τοῦτον. ὅταν θῆλυ συλλάβωσιν, ἔδησαν ὁρμιᾷ σπάρτου πεποιημένῃ λεπτῇ τοῦ στόματος ἄκρου, καὶ ἐπισύρουσι διὰ τῆς θαλάττης τὸν ἰχθὺν ζῶντα· ἴσασι δὲ αὐτῶν εὐνάς τε καὶ διατριβὰς, καὶ ὅπου συναγελάζονται. μόλιβδος δὲ αὐτοῖς πεποίηται βαρὺς τὴν ὁλκὴν, περιφερὴς τὸ σχῆμα, καὶ ἔχει μῆκος τριῶν δακτύλων, καὶ διεί-

De Scari libidine & captura. CAP. II.

Scarus cùm aliis herbis marinis, tum alga vescitur: omnium piscium ad venerem inflammatissimus est. Causa cur capiatur, est cupiditas inexplebilis in fœminam. ea non ignorantes rei piscatoriæ peritissimi, hoc modo ei insidias ponunt, vt comprehensæ fœminæ summum os ad tenuem funiculum ex spatto confectum alligent, eamq; viuam per mare trahant, vbi eorum cubilia esse & in quem locum congregentur, norunt. Cōficiunt etiam graue plumbum figura rotundum, longitudine triū digitorum, quo ex

chordis appenso, trahitur Scarus fœmina captiua. Aliquis eorum nassæ in piscatorio nauigio accommodatæ os latè deducit, datq; operam vt nassa in Scarum captum conuertatur. ea enim sensim demittitur, lapide ad certam mensuram facto. mares verò non aliter quàm homines ad cõspectam amatam libidinis furore feruntur, circumq; eam concursantes, alius alium præuertere, eiq; appropinquare & contingere studet, vt solent iuuenes vehemẽter amã tes, aut osculum, aut vellicationem, aut aliud quodpiam furtum amatorium venantes: qui deducit fœminam sensim & pedetentim, insidiis collocatis, rectà ad nassam, cum amata diceres ducere amãtes. Quum proximè ad nassam hi accessêrunt, plumbum in interiorem partem à piscatore traductum, &

ληπται ἐξ ἄκρων σχοίνων καὶ ἐπισύρεται τὸ τε θηρώμενον· καὶ κύρτον τις ἐν τῇ πορθμίδι παραρτήσας, ἐπάγεται εὐρὺν τὸ στόμα. καὶ ἐς τὴν ἑαλωκότα τέτραπται σκάρον ὁ κύρτος. βαρεῖται δὲ οὗτος ἡσυχῇ λίθῳ μεμετρημένῳ. οὐκοῦν οἱ ἄρρενες ὥσπερ οὖν νύμφην ἐρωτικὴν νεανίαι θεασάμενοι, οἰστροῦνταί τε καὶ μεταθέουσι, καὶ ἐπείγονται φθάσαι ἄλλος ἄλλον, καὶ γενέσθαι πλησίον, καὶ παραψαῦσαι, ὥσπερ οὖν δυσέρωτες ἄνθρωποι φίλημα ἢ κνίσμα θηρώμενοι, ἤ τι ἄλλο κλέμμα ἐρωτικόν. ὁ τοίνυν ἄγων τὴν θήλειαν ἡσυχῇ καὶ τι φειδομένως λοχῶντι τε καὶ ἐπιβουλεύοντι, εὐθὺς τοῦ κύρτου σὺν τῇ ἐρωμένῃ φαίνεται αὐ τοὺς ἐραστὰς ἄγων. ἐγγινομένων δὲ ὁμοῦ τῷ κύρτῳ, τὴν μὲν μόλιβδον μεθῆκεν ὁ θηρατὴς εἰς τὸ εἴσω.

πω. ὁ δὲ ἄρρην ἐμπίπτων σὺν τῇ ὁρμῇ κατασπᾷ καὶ τὸν θῆλυν. οὐκοῦν συνεισρεύσαντες ἑαλώκασι, καὶ διδόασι δίκην ὁρμῆς ἀφροδισίου ζηλότυποι οἱ σκάροι.

Περὶ κεφάλων. Κ. γ.

Ὁ ἰχθὺς ὁ κέφαλος τῶν ἐν τοῖς ἕλεσι βιούντων ἐστί, καὶ πεπίστευται τῆς γαστρὸς κρατεῖν, καὶ διαιτᾶσθαι πάνυ σωφρόνως. ζῶον μὲν γὰρ οὐδὲν ἐπιτίθεται, ἀλλὰ πρὸς πάντας τοὺς ἰχθύας ἔνσπονδος εἶναι πέφυκεν. ὅταν δ' αὖ ἐντύχῃ κειμένῳ, τοῦτο οἱ δεῖπνόν ἐστιν. οὐ πρότερον δὲ αὐτοῦ προσάπτεται, πρὶν ἢ διὰ τῆς οὐρᾶς κινῆσαι, καὶ ἀτρεμοῦντος μὲν ἔχει τὴν ἄγραν, κινηθέντος δὲ ἀνεχώρησε.

Περὶ ἀνθίου τοῦ ἰχθύος καὶ σκάρου. Κεφ. δ.

Τιμωροῦσιν ἀλλήλοις ὡς ἄνθρωποι πιστοὶ καὶ συστρατιῶται δίκαιοι οἱ ἰ-

linea decidens, fœminã in nassam detrahit, quò simul influentes mares capiuntur: ac pœnam dãt Scari ejusmodi furẽtis libidinis.

De Capitonis piscis continentia. CAP. III.

Capito è piscium genere est, qui in paludibus degunt, continentissimus ac in victu tẽperatissimus esse creditur. Etenim nullam animantem inuadit, sed cum omnibus pacem seruare solet. Si verò in quempiam iacentem inciderit, hunc in suum prandium cõuertit, non priùs tamẽ eũ attingit, quàm cauda mouerit. Si immobilis sit, hunc prædam sibi facit: si verò moueatur, eo intacto discedit.

Quomodo Anthia & Scari suos gregales captos liberent. C. IIII.

Vt homines fidi & cõmilitones veri, perinde pisces inter se vlciscũtur, quos Anthias ve-

nationis maritimæ periti nominare solent, degunt autem in alto mari: ex his quilibet quũ nouerit conuictorem socium captum esse, celerrimè adnare festinat, ac dorsi sui nixu ad eum inhærescit, incursu impulsuq́; pro viribus prohibent captiuum abduci. Scari etiam gregales suos optimè vindicant, ac adeuntes funem dentibus conficere conantur, vt ex hostibus seruent captum. & sæpè funem concidentes, eum liberauerunt, neque ob id petunt redemptionis præmia: sæpè verò non assequuntur socij liberationem, tametsi id quod suum erat, promptissimè præstiterunt. Iam verò in nassam cũ inciderit Scarus, dicunt eum posteriorem partem suam de nassa eijcere, reliquos verò, qui non sunt capti, circumnatantes eum morsu

χθύες, ὥσπερ αὐθίας οἱ τῆς θήρας ἐπιστήμονες τῆς θαλαττίας φιλοῦσιν ὀνομάζειν, ὄντας τὰ ἤθη πελαγίους. τούτων γοῦν ἕκαστοι ὅταν νοήσωσι τεθηρᾶσθαι τὸν σύννομον, προσνέουσιν ὤκιστα· εἶτα εἰς αὐτὸν τὰ νῶτα ἀπερείδουσι, καὶ ἐμπίπτοντες καὶ ὠθούμενοι τῇ δυνάμει κωλύουσιν ἑλκυσθῆναι. Καὶ οἱ σκάροι δὲ εἰς τὴν οἰκείαν ἀγέλην εἰσὶν ἀγαθοὶ τιμωροί. προσίασι γοῦν, καὶ τὴν ὁρμιὰν ἀποτραγεῖν σπεύδουσιν, ἵνα σώσωσι τὸν ᾑρημένον. καὶ πολλάκις μὲν ἀποκόψαντες ἔσωσαν καὶ ἀφῆκαν ἐλεύθερον· καὶ οὐκ αἰτοῦσι ζωάγρια. πολλάκις δὲ οὐκ ἔτυχον, ἀλλ' ἥμαρτον μὲν, τὸ δ' οὖν ἑαυτῶν πεποιήκασιν εὖ μάλα προθύμως. ἤδη δὲ καὶ εἰς τὸν κύρτον τὸν σκάρον ἐμπεσεῖν φασι, καὶ τὸ οὐραῖον μέρος ἐκβαλεῖν· τοὺς δὲ ἀθηρεύτους καὶ περινέοντας, ἐνδακεῖν, καὶ ἐς τὸ ἔξω τὸν ἑταῖρον

ἑταῖρον προσαγαγεῖν. εἰ δὲ καὶ ἐξίοι κατὰ τὸ στόμα αὐτῶν τις, ὁ ἔξω τὴν οὐρὰν παρώρεξεν. ὁ δὲ περιχανὼν ἠκολούθησεν. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα δρῶσιν, ὡς ἄνθρωποι. φιλεῖν οὐ μαθόντες, ἀλλὰ πεφυκότες.

Περὶ τοῦ καλουμένου τρώκτου.

Κεφ. ε.

Ὁ ἰχθὺς ὁ τρώκτης, τούτου μὲν κατηγορεῖ τὴν φύσιν καὶ τὸ ὄνομα, ἤδη δὲ καὶ τὸ στόμα. ὀδόντες δὲ αὐτῷ συνεχεῖς τε ἐμπεφύκασι καὶ πολλοί, καὶ τὸ ἐμπεσὸν πᾶν διατεμεῖν εὖ μάλα καρτεροί. οὐκοῦν ἁλοὺς ἀγκίστρῳ, μόνος ἰχθύων εἰς τὸ ἔμπαλιν ἑαυτὸν οὐκ ἐπανάγει, ἀλλ᾽ ὠθεῖται, τὴν ὁρμιὰν ἀποτρῶξαι διψῶν. οἱ δὲ ἁλιεῖς σοφίζονται τὰ ἐναντία. τοῦ γάρ τοι τοῦ ἀγκίστρου λαβὰς χαλκοδέονται μακράς· ὁ δὲ (καὶ γάρ πως ἐστὶ καὶ ἁλτικὸς) καὶ ὑπὲρ ταύτας ἀνέθορε πολλάκις καὶ τὴν τρίχα τὴν ἀγκι-

corripere, & foras socium proferre. Si verò in caput exierit, ipsorū quispiam qui foris est caudam ei porrigit, ille comprehensa cauda sequitur. Hęc illi quidem faciunt more hominū, qui tametsi libros de amicitia non didicerūt, tamen à natura hauserunt leges amicitiæ.

De Trocta pisce callido.

CAP. V.

Piscis Trocta, cuius naturam, nomen, & os declarant, dentes habet frequentes & continentes, quibus quicquid inciderit, perfringere potest. Hamo captus solus ex piscibus non se ab hamo retrahit, sed impellit sese in ferrum, chordam consumere cupiens. Piscatores contrà machinantur longas ansas: ille verò quoniam quodammodo valet saltu, ansas sæpe transilit, ac linea qua agitur concisa, ad piscium domi-

cilia reuertitur. Hic etiam sui generis grege coacto, Delphinos inuadit. & ij quidem si quem segregatum circumuenire possint, fortiter inuadunt. planè enim sciunt Delphinum suis morsib. verberari aspere solere. Itaque Troctæ ei acerrimè instant. Delphinus contrà resilit, subsilit, atque indicat vt ex dolore torqueatur. idcirco tenaciter vrgēt, simulq; ad saltum Delphini tolluntur. Hic eos repellere conatur. illi verò nihil remittentes, viuum lacerant. postea verò quàm pro se quisque aliquā partem mordicus abripuerit, discedit. Delphinus verò libenter enatat quum conuiuas (vt ita dicam) non inuitatos cum suo dolore excepit.

στιν σημαίνων, ἐς ἤθη τὰ τῶν ἰχθύων αὖθις ἀπονήχεται. ὁ τρώκτης δέ τοι καὶ τὴν ἀγέλην τὴν συνόμηθη παραλαβὼν, σὺν αὐτοῖς ἐκείνοις χωρεῖ καὶ τοῖς δελφῖσιν ὁμόσε. καὶ ἵνα ἀποκρεθέντα πως περιελθόντες, εἶτα ἐπιπήδωνται τοῦ θηρίου καρτερῶς· ἴσασι γὰρ ὅτι τῶν ἐξ αὐτῶν δηγμάτων οὐ ῥαθύμως ἐπαΐει. οἱ μὲν γὰρ ἔχονται αὐτοῦ καὶ μάλα ἐγκρατῶς, ὁ δὲ ἀναπηδᾷ καὶ κυβιστῶν δῆλός ἐστιν ὡς ὑπὸ τῆς ὀδύνης στρεβλοῦται, διελέγχεται. ἀπρὶξ γὰρ ἐμφύντες συνεξαίρονται πηδῶντι. καὶ ὁ μὲν ἀποσείσασθαι, καὶ ἀποκρούσασθαι σπεύδει αὐτοὺς, οἱ δὲ οὐκ ἀνιᾶσιν, ἀλλ' ἐσθίουσι ζῶντα. εἶτα μέρη τούτων ὅ, τι ἂν ἕκαστος μέρος ἐκτράγῃ, ἔχων ἀπαλλάττεται. καὶ ὁ δελφὶς ἀσμένως ἀπονήχεται, δαιτυμόνας ὡς ἂν εἴποις ἀκλήτους ἑστιάσας, σὺν τῇ ἑαυτοῦ ὀδύνῃ ἐκείνους.

Περὶ

Περὶ τοῦ ἔρωτος ὃ ἠράσθη κύων ὡραίας γυναικός. Κεφ. ς.

Γλαύκης ἀκούω τῆς κιθαρωδοῦ ἐρασθῆναι κύνα· οἱ δὲ οὐ κύνα, ἀλλὰ κριόν. ἄλλοι δὲ χῆνα. καὶ ἐν Σόλοις δὲ τοῖς Κιλικίοις παιδὸς, ᾧ ὄνομα ἦν Ξενοφῶν, κύων ἠράσθη, καὶ ἄλλου δὲ ὡραίου μειρακίου ἐν Σπάρτῃ κολοιὸς ἐπὶ τῷ εἴδει ἐνόσησεν.

Περὶ Θωός. Κ. ζ.

Λέγουσι τὸν θῶα τὸ ζῷον φιλανθρωπότατον εἶναι. καὶ ὅταν μέν τῳ περιτύχῃ ἀνθρώπῳ, ἐκτρέπεται αὐτὸν, οἷον αἰδούμενος. ὅταν δὲ ἀδικούμενον θεάσηται ὑπ' ἄλλου θηρίου, τὸ τηνικαῦτα ἐπαμύνει αὐτῷ.

Περὶ κυνῶν. Κ. η.

Νικίας δέ τις τῶν κυνηγετούντων ἀπροόπτως φερόμενος εἰς ἀνθρακευτῶν κάμινον κατηνέχθη. οἱ δὲ κύνες οἱ σὺν αὐτῷ τοῦτο ἰδόντες οὐκ ἀπέστη-

De brutorum in homines amore. C. VI.

Glaucam citharœdam à cane amatam fuisse audio, alij dicũt non à cane, sed ariete: alij ab ansere. Atque apud Solos Ciliciæ ciuitatem puerum, cui nomen esset Xenophõ, canis amauit, aliumq; adolescentem in Sparta ob speciem graccuIus amauit.

De Thôe. C. VII.

Thôa dicunt esse animal humanissimum, præcipueq; homini amicum: & si forte in hominem inciderit, reuereri, ac velut obseruanter venerari. Amplius, si à feris aliis circumuentum senserit, tum verò accurrere protinus, opitularíq; pro viribus.

De canibus Nicia venatoris. C. VIII.

Nicias quispiam ex venatoribus quum de improuiso in carbonariam fornacem lapsus fuisset, canes qui cum eo erãt hoc intuentes, non

non illinc discesserunt, sed primo circa caminum ingemiscentes & vlulantes commorabantur: tandem prætereuntes leuiter & sensim morsu vestium attrahebant ad id quod accidisset, tanquam auxiliatores domino suo implorantes homines. Vnus igitur videns hoc idem, suspicatus est id quod erat: & sequutus est canes, inuenitq; Niciam in fornace deflagratum, rei conjectura ex reliquiis facta.

σαν, ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα κνυζώμενοι περὶ τὴν κάμινον, καὶ ὠρυόμενοι διέτριβον· τὰ δὲ τελευταῖα μετωνυχὶ τοὺς παριόντας ἠρέμα καὶ πεφεισμένως κατὰ τῶν ἱματίων δάκνοντες, εἶτα ἕλκοντες ἐπὶ τὸ πάθος, οἷον ἐπικούρους τῷ δεσπότῃ παρακαλοῦντες τοὺς ἀνθρώπους οἱ κύνες. Ἓν γοῦν εἷς ὁρῶν τὸ γινόμενον ὑπώπτευσε τὸ συμβὰν, καὶ ἠκολούθησε, καὶ εὗρε τὸν Νικίαν ἐν τῇ καμίνῳ καταφλεχθέντα, ἐκ τῶν λειψάνων συμβάλλων τὸ γενόμενον.

De Fuco. CAP. IX.

Fucus, qui inter apes nascitur, de die in mellarias cellas abditus manet: nocte verò, quũ apes dormire obseruauerit, eorum opera inuadit, vastátq; alueos. Hoc illæ quum intelligant, plurimæ quidem earum dormiunt, nempe defessæ, paucæ ve-

vel. ἀθρηνίοις

περὶ Κηφῆνος. Κ. θ.

Ὁ Κηφὴν ὁ ἐν μελίτταις γινόμενος, μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν τοῖς † θριγκίοις κατακέκρυπται. Νύκτωρ δὲ ἡνίκα ἂν παραφυλάξῃ καθευδούσας τὰς μελίττας, ἐπιφοιτᾷ τοῖς ἔργοις αὐτῶν, καὶ λυμαίνεται τοὺς σίμβλους. τοῦτο ἐκεῖναι καταμαθοῦσαι, αἱ μὲν πλεῖσται τῶν μελισσῶν καθεύδουσιν, ἅτε πεπονηκυῖαι, ὀλίγαι δὲ αὐ-

τῶν

πῶν ἐλλοχῶσιν. εἶτα ὅταν ἴδωσι τὸν φῶρα, παίουσιν αὐτὸν πεφεισμένως, καὶ ἐξωθοῦσι τοῖς πτεροῖς, καὶ ἐκβάλλουσι φυγάδα εἶναι. ὁ δὲ οὐδ᾽ οὕτω πεπαίδευται. πέφυκε γὰρ καὶ ἀργὸς καὶ λίχνος, δύο κακά. ἔξω τοίνυν τῶν κηρίων ἑαυτὸν ἀποκρύπτει. εἶτα ὅταν ἐπὶ τὰς νομὰς ἐξορμήσωσιν αἱ μέλιτται, ὁ δ᾽ ἀσμένος ἔσω τὸ ἑαυτοῦ δρᾷ, ἐμφορούμενος καὶ κειρίζων ἐκεῖνον τὸν θησαυρὸν τῶν μελιττῶν, τὸν γλυκύν. καὶ ἐκεῖσε ἐκ τῆς νομῆς ὑποστρέψασαι, ὅταν αὐτῷ περιτύχωσιν, ἐνταῦθα μὲν οὐκέτι πεφεισμένως αὐτὸν παίουσι. οὐδ᾽ ὡς εἰς φυγὴν τρέψαι, ἀλλ᾽ εὖ μάλα τοῖς κέντροις βιαίως ἐμπεσοῦσαι διαλοῶσι τὸν λῃστήν. καὶ οὐ μεμπτὴν ὑπομείνας τὴν τιμωρίαν, ὑπὲρ τῆς γαστριμαργίας καὶ ἀδηφαγίας τὴν ψυχὴν ἔτισε. με-

τρέψουσι,

rò excubăt. Quum verò viderint furē, verberāt eum modicē & leniter, expelluntq; alis & in exilium proijciunt. Iste verò non ob id corrigitur: sua enim natura & piger & vorax est: quibus duobus malis præditus intra fauos se abdit. Vt verò ad pastionem apes profectæ sunt, ille rursus opus inuadens, quod suum est, facit: confercit se melle, & depopulatur thesauros dulceis apum. Eæ ex pastione redeūtes, quū in eum inciderint, non ampliùs leniter verberant: neque tanquam essent in exilium eum eiecturæ, sed asperè aculeis inuadentes, percutiunt latronem: qui iam non ampliùs multatur increpationibus, sed voracitatis & gulæ nimiæ pœnas vita persoluit. Apiarij hæc

λιος

dicunt, ac mihi persuadent.

De Apibus mellificij imperitis, non tamen otiosis. CAP. X.

Ex apibus quædam sunt inertes, non tamẽ moribus fuci sunt. neque enim fauos corrumpunt, neque melli insidiantur: sed ex floribus aluntur etiam ipsæ, & cum aliis euolant & compascuntur. Quamuis autem mellis conficiendi & condendi industria carent, non tamen prorsus otiosæ sunt. Earum enim quædam aquam regi & apibus vetulis apportant. nam seniores apud regem ad ejus stipationem selectæ permanent. Aliæ verò hoc munere funguntur, vt mortuas ex alueo efferant. mundos enim & puros fauos eis esse oportet. itaque mortuam apem intra

λισσουργοὶ λέγουσι ταῦτα, καὶ ἐμὲ πείθουσιν.

Περὶ τῶν ἀργῶν μελιττῶν. Κεφ. ι.

Εἰσὶ δέ τινες καὶ ἐν ταῖς μελίτταις ἀργαὶ μέλιτται, οὐ μὴν κηφηνώδεις τὸν τρόπον. οὐ γὰρ λυμαίνονται τοῖς κηρίοις, οὐδ' ἐπιβουλεύουσι τῷ μέλιτι αὗται, ἀλλὰ τρέφονται μὲν ἐκ τῶν ἀνθέων καὶ αὗται πετόμεναι, καὶ συννεμόμεναι ταῖς ἄλλαις οὖσαι. εἰ δὲ καὶ εἰσὶν ἄτεχνοι περὶ τὴν ἐργασίαν, καὶ τὴν κομιδὴν τοῦ μέλιτος, ἀλλὰ γοῦν οὐκ εἰσὶν ἄπρακτοι παντῃ. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ὕδωρ τῷ βασιλεῖ κομίζουσι, καὶ ταῖς πρεσβυτέραις δέ· αἱ περὶ μὲν αἱ πρεσβύτεραι καὶ αὗται, τῷ βασιλεῖ παραμένουσι, καὶ εἰς τὴν δορυφορίαν ἀπεκρίθησαν τὴν αὐτοῦ. ἕτεραι δὲ αὐτῶν τῶν ἀτέχνων ἔχουσιν ἐκεῖνο ἔργον, τὰς ἀποθνησκούσας τῶν μελιττῶν ἐξαφέρουσι· δεῖ γὰρ αὐταῖς καθαρὰ εἶναι τὰ κηρία, καὶ

σὺν

οὐκ ἀνέχονται νεκρὰν εἴσω μέλιτταν. † ἀλλὰ καὶ νύκτωρ φρουροῦσιν ὥσπερ οὖν πόλιν μικρὰν φυλάττουσαι τὴν τῶν κηρίων οἰκοδομίαν ἐκεῖναί γε.

alueos fauorum esse non patiuntur. Aliæ verò ex his nocte excubant, & fauorum substructiones non secus ac paruam vrbem vigiliis asseruant.

Gillius legit, ἄλλαι δὲ

Περὶ τῆς μελιττῶν ἡλικίας.
Κεφ. ια.

Μελιττῶν δὲ ἡλικίαν διαγνοίη τις ἂν τὸν τρόπον τοῦτον. αἱ μὲν αὐτοέτεις στιλπναί τέ εἰσι, καὶ ἐοίκασιν ἐλαίῳ τὴν χροιάν. αἱ δὲ πρεσβύτεραι τραχεῖαι καὶ ἰδεῖν καὶ ἅψασθαι γίνονται. ῥυσαὶ δὲ ὁρῶνται διὰ τὸ γῆρας. ἐμπειρότεραι δέ εἰσιν αὗται, καὶ τεχνικώτεραι, παιδεύσαντος αὐτὰς τὴν ἐπὶ τοῦ μέλιτος σοφίαν τοῦ χρόνου. ἔχουσι δὲ καὶ μαντικᾶς, ὥς τε καὶ ὑετὸν, καὶ κρύους ἐπιδημίαν προμαθεῖν. καὶ ὅταν τούτων τὸ ἕτερον, ἢ καὶ ἀμφότερα ἔσεσθαι συμβάλλωσιν, οὐκ ἐπὶ μήκιστον ἐκτείνουσι τὴν

De ætate Apum dignoscenda: & de prudentia natu maiorum.
CAP. XI.

Apum quispiam ætatem ad hunc modum internoscere poterit: Quæ annum non excesserunt, nitescunt, oleiq; similitudinem & speciem gerunt. Vetulæ verò & aspectu & tactu horridulæ euadunt, atque ex ætate affectæ rugis plenæ videntur: eę tamen fingendorum fauorum experientia & industria præcellentiores sunt, ex longitudine nimirum temporis ad mellis scientiam eruditæ. Eędemque tanta diuinitate præstant, vt & pluuias, & frigora futura præsentiant: & quando horum alterũ, vel vtrumque impendere coniecturis assequuntur, non longissimè

mè ab alueo volatu procedunt: sed circum apiaria volantes veluti foribus incubant Ex his rebus alueorum custodes futura augurati, agricolis turbulentæ tempestatis aduentum prædicunt. Longè autem minus frigoris quàm nimiæ pluuiæ aut niuis timentes sunt. Sæpe verò vento aduersæ volant, paruulum lapillum pedibus portantes, quantulus inter volandum commodè gestari possit. itaque in hunc modum contra ventorum incursiones, & afflatus auræ, ne ex itinere deducantur, ejusmodi firmamentum ac robur machinantur.

De Capitonis oxyrynchi amore, & propter eum captura. CAP. XII.

Vim & numen multa genera piscium nouerunt Cupidinis, ne hos quidem qui in

πλῆσιν ἐκ τῆς νομῆς, ἀλλὰ περιπετῶνται τοῖς σμήνεσι, καὶ οἱονεὶ περιαθύρουσιν. ἐκ δὴ τούτων μελιττουργοὶ οἰωνισάμενοι, προλέγουσι τοῖς γεωργοῖς τὴν μέλλουσαν ἐπιδημίαν τοῦ χειμῶνος. δεδίασι δὲ ἄρα οὐ τοσοῦτον τὸ κρύος αἱ μέλιτται, ὅσον τὸν ὄμβρον τὸν πολλὴν, καὶ τὸν νιφετόν. ἐναντίαι δὲ πολλάκις τοῦ πνεύματος πέτονται καὶ βραχεῖαν λίθον ἐν τοῖς ποσὶ κομίζουσι, καὶ τοσαύτην ὅσην διαφέρειν αὐταῖς πετομέναις εἶναι, καὶ τρόπον τινὰ τοῦτο ἕρμα ἑαυταῖς ἐπιτεχνῶνται πρὸς τὸν ἐμπίπτοντα ἄνεμον, τοῦτε ἄλλα, καὶ ἵνα μὴ παρατρέψῃ τῆς ὁδοῦ ἡ αὔρα αὐτάς.

Περὶ τοῦ ὀξυρύγχου κεφάλου. Κεφ. ιβ.

Ἔρωτος δὲ ἄρα καὶ ἰχθύων γένη πολλὰ ἔγνω, τοῦ τοσούτου θεοῦ μηδὲ τοὺς

ὧν

ἐν τῷ βυθῷ καὶ κατὰ τῆς θαλάσσης ὑπερεληλυθότος καὶ ἀπημόσυνος. λαμπρὸν γοῦν τὸν δὲ τὸν δαιμόνιον καὶ κέφαλος. ἀλλ' οὐ πᾶς, ἐκεῖνος δὲ ὃν ὀνομάζουσιν ἀπὸ τοῦ ὀξέος προσώπου καλοῦσιν οἱ γένη τε καὶ διαφορὰς ἰχθύων κατεγνωκότες. ἁλίσκονται δὲ, ὡς ἀκούω, περὶ τὸν κόλπον τὸν Ἀχαϊκὸν πολλοί. καὶ τῆς μὲν κατ' αὐτοὺς ἁλώσεως διαφορότης ἐστί· μάλιστα δὲ αὐτῶν τὸ λυττῶδες τὸ εἰς τὰ ἀφροδίσια κατηγορεῖ ἥδε ἡ ἄγρα. θηράσας ἀνὴρ ἁλιεὺς θήλειαν ἐκ τῶνδε κέφαλον, καὶ ἐκδήσας καλάμῳ μακρῷ ἢ σπάρτῳ καὶ τούτῳ μακρῷ, κατὰ τῆς ἠιόνος ἡσυχῇ βαδίζων, παρασυρόμενον τὸν ἰχθὺν, καὶ ἀσπαίροντα ἐπισύρει. κατ' ἴχνια δὲ αὐτοῦ τις ἕπεται φέρων δίκτυον, καὶ τὸ μέλλον ὅπῃ τε καὶ ὅπως ἀποβήσεται φυλάττει φιλοπόνως· ὁ δικτυεὺς οὗτος

summa maris altitudine degunt, contemnentis. Etenim Capito diuinum hujus numen colit atque veneratur: non tamen omnis Capito, sed ille quem à faciei acumine denominant, qui piscium genera & differentias nouerunt. In sinu Achaico multi, quantum audio, capiuntur: idq; variis modis. maximè verò eorum in res venereas libidinis furorē captura testatur hujusmodi. Quum ex Capitonibus fœminam piscator venatus fuerit, alligaueritq; aut longa arundine, aut fune etiam longo, in litore pedetentim ingrediens ad natantem piscem & salientem pertrahit. Per ejus vestigia alius subsequens retia fert, obseruans quàm diligentissimè quà & quomodo sit euentura piscatio. Itaque agitur

fœmina : mares verò qui hoc viderint, veluti adoleſcentes libidinoſi formoſæ puellæ prætereunti cupidos oculos adijcientes, in eam feruntur, libidinis furore agitati. Ille autẽ retia deijcit : & in ea quidem ſæpe piſcium veneris appetitione accedentium magna copia incidit. Oportet autem initio venator curet, vt fœmina captiua formoſa ſit & bene corpulenta, vt plures ad eam accedãt pulchritudinis illecebrâ, tanquam eſcâ, illecti. Nam ſi macilenta ſit & ſine corpore, multi eâ ſpretâ diſcedunt. quicunque tamen horum eſt vehementi amore ductus, non diſcedit, me hercle non formæ, ſed coitus deſiderio detentus.

De caſtitate Ætnæi piſcis. CAP. XIII.

Sunt & caſtitate præſtantes piſces. Ætnæus

ἐκεῖνο μὲν, ἄγεται· ὁπόσοι δ' ἂν ἴδωσι τῶν ἀρρένων, οἷα δήπου νεανίαι ἀκόλαστοι μείρακος παραθεούσης εὖ μάλα ὡραίας ἐποφθαλμιάσαντες, ἵενται κατὰ τὴν νῆξιν οἰστρούμενοι. ὁ τοίνυν τὸ δίκτυον ἔχων ῥίπτει τὸν βόλον, καὶ πολλάκις ἰχθύων ἀθρόων περιτυγχάνει τῇ τῆς ἐπιθυμίας ὁρμῇ περιερχομένων. δεῖ δὲ τὴν πρώτην θηρευτῇ τὴν αἱρεθεῖσαν ὡραίαν τε εἶναι, καὶ εὖ ἥκουσαν σαρκῶν, ἵνα καὶ πλείους ἐπ' αὐτὴν ὁρμήσωσι, τὸ τῆς ὥρας ἑλκτικὸν δέλεαρ λαβόντες. εἰ δὲ ἄσαρκος εἴη, οἱ πολλοὶ ὑπερφρονήσαντες ᾤχοντο ἀπιόντες. ὅστις δὲ αὐτῶν ἐστι δύσερως, οὐκ ἀπαλλάττεται, οὐ τῇ ὥρᾳ μὰ Δία, ἀλλὰ τῷ τῆς μίξεως πόθῳ δεδουλωμένος.

Περὶ τῆς τοῦ Αἰτναίου καλουμένου ἰχθύος σωφροσύνης. Κ. ιγ.

Ἦσαν δὲ ἄρα καὶ σωφρονεῖν ἰχθύες ἀγαθοί. ὁ γοῦν

αἰτν

αἰγυπτιαῖος, οὕτω λεγόμενος, ἐπὰν τῇ ἑαυτοῦ συννόμῳ οἱονεὶ γαμετῇ τινι συνδυασθεὶς κληρώσηται τὸ λέχος, ἄλλης οὐχ ἅπτεται· καὶ οὐ δεῖται συμβολαίων εἰς πίστιν, οὐ προικός· οὐδὲ μὴν δέδοικε κακώσεως δίκην ὁ αἰγυπτιαῖος, οὐδὲ αἰδεῖται Σόλωνα. Ὦ νόμοι γενναῖοι καὶ πόλεις σεμναὶ, οἷς ἀκόλαστοι ἄνθρωποι σὺν αἰδοῖ μὴ πείθονται.

Περὶ κοσσύφου θαλαττίου. κ. ιδ.

Κοσσύφῳ δὲ τῷ θαλαττίῳ ἤθη τε καὶ διατριβαὶ αἱ πέτραι, καὶ αἱ σπηλαιώδεις ὑποδρομαί. γαμεῖ δὲ οὗτοι ἕκαστος πολλὰς, καὶ τὸν ὀπὴν οἱονεὶ θαλάμων νύμφαι σὺν ἀφίσανται. καὶ τοῦτο μὲν τὸ τοῦ γάμου θρυπτικὸν, καὶ τὸ εἰς πολλὰς ἔχειν τὴν τῆς εὐνῆς νενεμημένην, φαίην ἂν εἶναι τρυφώντων εἰς δίαιταν βαρβάρων, καὶ ὡς ἂν εἴποις τῶν ἐν παιδείᾳ συν-

enim appellatus, posteaquam cum pari suo tanquam cum vxore quadam conjunctus, eam sortitus est, aliam non attingit: neque ad fidem tuendam tabulis vllis ei opus est, nec dote: neque malæ tractationis pœnam timet, neque Solonem veretur. O nobiles verò leges & respublicæ graues, quibus libidinosi homines non parêre nihil verentur.

De Merula marinæ polygamia, Zelotypia, & in coniuges pariendi cura. CAP. XIIII.

Merula marina domiciliorum & sedicularum loco in petris & cauernis stabulatur. Marium autem quisq; cum multis fœminis complexu venereo jūgitur. Quod ego genus matrimonij, luxuriosum: multarumq; esse studiosum, delicatorum ad res venereas dicerem esse barbarorū: & , vt ioco aliquis de re seria dixerit, Medi- al. ὁρμὴν al. σὺν

fœmina: mares verò qui hoc viderint, veluti adolescentes libidinosi formosæ puellæ prætereunti cupidos oculos adijcientes, in eam feruntur, libidinis furore agitati. Ille autē retia deijcit: & in ea quidem sæpe piscium veneris appetitione accedentium magna copia incidit. Oportet autem initio venator curet, vt fœmina captiua formosa sit & bene corpulenta, vt plures ad eam accedāt pulchritudinis illecebrâ, tanquam escâ, illecti. Nam si macilenta sit & sine corpore, multi eâ spretâ discedunt. quicunque tamen horum est vehementi amore ductus, non discedit, me hercle non formæ, sed coitus desiderio detentus.

De castitate Ætnæi piscis. CAP. XIII.

Sunt & castitate præstantes pisces. Ætnæus

ἑκὼν ὁ μὲν, ἄγεται· ὁπόσοι δὲ αὖ ἴδωσι τῶν ἀρρένων, οἷα δήπου νεανίαι ἀκόλαστοι μείρακος παραθεούσης εὖ μάλα ὡραίας ἐποφθαλμιάσαντες, ἵενται κατὰ τὴν νῆξιν οἰστρούμενοι. ὁ τοίνυν τὸ δίκτυον ἔχων ῥίπτει τὸν βόλον, καὶ πολλάκις ἰχθύων δι' ἐρωτίας περιτυγχάνει τῇ τῆς ἐπιθυμίας ὁρμῇ περισπερχομένων. δεῖ δὲ τὴν πρώτην θήρᾳ τὴν αἱρεθεῖσαν ὡραίαν τε εἶναι, καὶ εὖ ἥκουσαν σαρκῶν, ἵνα καὶ πλείους ἐπ' αὐτὴν ὁρμήσωσι, τὸ τῆς ὥρας ἐφολκὸν δέλεαρ λαβόντες. εἰ δὲ ἄσαρκος εἴη, οἱ πολλοὶ ὑπερφρονήσαντες ὤχοντο ἀπιόντες. ὅστις δὲ αὐτῶν ἐστι δύσερως, οὐκ ἀπαλλάττεται, οὐ τῇ ὥρᾳ μὰ Δία, ἀλλὰ τῷ τῆς μίξεως πόθῳ δεδουλωμένος.

Περὶ τῆς τοῦ Αἰτναίου καλουμένου ἰχθύος σωφροσύνης. Κ. ιγ.

Ἦσαν δὲ ἄρα καὶ σωφρονεῖν ἰχθύες ἀγαθοί. ὁ γοῦν

αἰτν

αἰτναῖος, οὕτω λεγόμενος, ἐπεὶ τῇ ἑαυτοῦ συννόμῳ οἱονεὶ γαμετῇ τινι συνδυασθεὶς κληρώσηται τὸ λέχος, ἄλλης οὐχ ἅπτεται. καὶ οὐ δεῖται συμβολαίων εἰς πίστιν, οὐ προικός· οὐδὲ μὴν δέδοικε κακώσεως δίκην ὁ αἰτναῖος, οὐδὲ αἰδεῖται Σόλωνα. Ὦ νόμοι γενναῖοι καὶ πόλεις σεμναὶ, οἷς ἀκόλαστοι ἄνθρωποι οὐκ αἰδοῦνται μὴ πείθεσθαι.

Περὶ κοσσύφου θαλαττίου. Κ. ιδ.

Κοσσύφῳ δὲ τῷ θαλαττίῳ ἤθη τε καὶ διατριβαὶ αἱ πέτραι, καὶ αἱ σηραγγώδεις ὑποδρομαί. γαμοῦσι δὲ οὗτοι ἕκαστος πολλὰς καὶ τῶν ὀπῶν οἱονεὶ θαλάμων νύμφαι οὐκ ἀφίστανται. καὶ τοῦτο μὲν τὸ τοῦ γάμου θρυπτικὸν, καὶ τὸ εἰς πολλὰς ἔχειν τὴν † εὐνὴν νενεμημένην, φαίην ἂν εἶναι τρυφώντων εἰς δίνην βαρβάρων, καὶ ὡς ἂν εἴποις † ἐν παιδιᾷ συν-

enim appellatus, posteaquam cum pari suo tanquam cum vxore quadam conjunctus, eam sortitus est, aliam non attingit: neque ad fidem tuendam tabulis vllis ei opus est, nec dote: neque malæ tractationis pœnam timet, neque Solonem veretur. O nobiles verò leges & respublicæ graues, quibus libidinosi homines non parêre nihil verentur.

De Merula marina polygamia, Zelotypia, & in coniuges parientes cura. CAP. XIIII.

Merula marina domiciliorum & sedicularum loco in petris & cauernis stabulatur. Marium autem quisq; cum multis fœminis complexu venereo jũgitur. Quod ego genus matrimonij, luxuriosum: multarumq; esse studiosum, delicatorum ad res venereas dicerem esse barbarorũ: &, vt ioco aliquis de re seria dixerit, Medi-

al. ὁρμὴν

al. σὺν

cam aut Persicam vitam. Omnium autem piscium est maximè zelotypus in hoc genere mas, cùm semper aliâs, tú maximè quum ejus vxores pariunt. Liceat autem mihi vocabulis vti hujusmodi, in quibus fortè aliquis ceu temerarium me reprehendat, quæ ipsa videtur cõcessisse natura, quũ rerum etiam ipsarum secundum illam exempla extent. Quum igitur parturiendi doloribus eæ tenentur, domi quiescunt: mas autem, tanquam maritus, foribus incubans, cauet ne extrinsecus insidiæ inferantur, metu paruulorum. Videtur is nondum genitos amare, metuq; paterno motus, his timere: & totos dies in eorum custodia permanet, nihil gustans. cura ipsum alit. Sub crepusculum vespertinum tandem intermittit hanc custodiendi necessitatem, cibumq; exquirit. Singu-

δοῦσας, βίον Μηδικόν τε
καὶ Περσικόν. ἔστι δὲ ἰχθύ-
ων ζηλοτυπώτατος ὁ ἄλ-
λως μὲν οὖν, οὐχ ἥκιστα δὲ
ὅταν αἱ νύμφαι τίκτωσιν
αὐτῷ. εἰ δὲ λαμυρώτερον
πως ἐν τῇ κράσει τῶν ὀνομά-
των εἴρηται, δίδωσιν ἡ-
μῖν τὰ ἐκ τῆς φύσεως
πραττόμενα τὴν τῶν τοιού-
των ἐξουσίαν. αἱ μὲν γὰρ ὠ-
δίνων ἤδη πειρώμεναι, ἠ-
ρεμοῦσί τε καὶ ἔνδον μέ-
νουσιν· ὁ δὲ ἄρρην, οἷα δή
που γαμέτης, περὶ θυρῶν
τὰς ἐπιβουλὰς φυλάττει
τὰς ἔξωθεν, φόβῳ τῶν βρε-
φῶν. ἔοικε γὰρ καὶ τὰ μή-
πω γενόμενα φιλεῖν, καὶ
δέει πατρικῷ ἁλισκόμε-
νος ἐντεῦθεν ὀρρωδεῖν ἤ-
δη. καὶ διημερεύει μὲν ἐπὶ
τῇ φρουρᾷ πάντων ἄγευ-
στος, καὶ ἡ φροντὶς αὐτὸν
τρέφει. δείλης δὲ ὀψίας
γινομένης, ἀφεῖται τῆς
ἀνάγκης τῆσδε, καὶ μα-
στεύει τροφὴν, καὶ οὐκ ἀ-
τυχεῖ αὐτῆς. καὶ ἑκάστη δὲ
ἀρρ.

ἄρα εὑρίσκει τῶν ἔνδον, εἴτε ἐπ' ὠδῖσιν εἴη, εἴτε ἤδη λεχὼ, φυκία πολλὰ τὰ ἐν ταῖς ὀπαῖς, καὶ περὶ τὰς πέτρας, ἃ οἱ δεῖπνόν ἐστιν.

læ verò coniugum quę sunt intus, siue sint in partus doloribus, siue jam enixæ cubent, algas multas in cauernis & circum petras ad victus comparationem reperiunt.

Περὶ τῆς τοῦ αὐτοῦ θήρας. Κ. ιε.

Ἐπιβουλεύων θήρᾳ κοσσύφου δεινὸς ἁλιεὺς, ἐφαρμόσας ἀγκίστρῳ μόλιβδον βαρὺν, καὶ ἐνείρας τῷ ἀγκίστρῳ καρίδα μεγάλην, καθίησι τὸ δέλεαρ. καὶ ὁ μὲν ὑποκινεῖ τὴν ὁρμιὰν ἐγείρων τε καὶ θήγων ἐς τὴν τροφὴν τὸ θήραμα· ἡ καρὶς δὲ κινουμένη, εἶτα μέν τι δόξαν τινὰ ἀποστέλλει μελλούσης εἰς τὰς ὀπὰς τὰς τοῦ κοσσύφου παριέναι· τῷ δὲ τοῦτο ἄρα ἔχθιστον. καὶ διὰ ταῦτα αἰσθανόμενος, ὡς ἔχει τοῦ θυμοῦ, ἵεται νομίζων ἐχθράν. οὐ γὰρ οἱ μέλει τῆς γαστρὸς τηνικαῦτα, καὶ συνθλάσας αὐτὴν, ἀπαλλάττεται, προτιμότερον τροφῆς καὶ πρεσβύτερον τὸ μὴ καταγινωσκομένην

De eiusdem piscis captura. CAP. XV.

Experiens piscator quum insidias merulæ pisci molitur, hamum plumbo degrauatum, & squillâ magnâ implicatum deijcit: & mox submouet lineã, excitans & exacuens piscem in prædam. Squilla verò mota speciem quandam sui prębet ingressuræ in cauernas merulæ: quod quidem hæc capitaliter odit. Quamobrem quũ id fieri sentit, inuadit, existimans eam hostẽ esse. non enim tum cibus curæ illi est. quúmque squillã (dentibus) compresserit, discedit, cibo pręstabiliorem & antiquiorem curam vi-

gilandi ducens. Quum porrò quiddam ex aliis rebus obuiis comesurus est, primo tentat & premit, deinde iacere sinit: vidensq; hoc idem non palpitare, & iam mortuum esse, comedit. Fœminæ verò quandiu marem vident propugnantem, domi manent, formamq; tuendæ familiæ seruant. Quum verò perijt, eæ præ mœrore acquiescere nequeũtes, errant: eas enim tristitia foras educit, tumq; capiuntur. Quid ad hęc poëtę dicunt, Euadnen Iphidis filiam, & Alcestin Peliæ duũ nobis gloriosè lugentes?

De Glauci piscis amore in fœtum. c. XVI.

Glaucus piscis pater factus, quos sustulit ex coniuge diligentissimè cauet, ne insidiis impetantur, néve pernicies vlla eis inferatur. Itaque donec læti ac sine timore natant, tandiu

τὴν φυλακὴν πεπιστευκὼς εἶναι. τῶν δὲ ἄλλων ὅταν τι μέλλῃ τῶν προσπιπτόντων ἐσθίειν, ὑποθλάσας εἶτα εἴασε κεῖσθαι. καὶ ἰδὼν τεθνηκὸς, ὅταν μὴ σπαίρῃ, ἐξ αὐτοῦ τρώγει ἤδη. αἱ δὲ θήλειαι κάτουφοι ἕως μὲν ἄρρενα ὁρῶσι προασπίζοντα, ὡς ἂν εἴποις, μένουσιν ἔνδον, καὶ τὸ τῆς οἰκουρίας φυλάττουσι σχῆμα· ὅταν δὲ ἀφανισθῇ, ἀλύουσιν αἵδε, προάγει τε αὐτὰς καὶ ἐξάγει ἡ ἀθυμία, καὶ ἐνταῦθα ἑαλώκασι. τί πρὸς ταῦτα οἱ ποιηταὶ λέγουσι τήν τε Εὐάδνην ἡμῖν τὴν Ἴφιδος, καὶ τὴν Ἄλκηστιν τὴν Πελίου παῖδα ἐνδόξως θρηνοῦντες.

Περὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος. Κ. ιϛ.

Πατὴρ δὲ ἐν ἰχθύσιν ὁ Γλαῦκος οἷός ἐστι. τὰ γενόμενα ἐκ τῆς συννόμου παραφυλάττεται ἰσχυρῶς ἵνα ἀνεπιβούλευτά τε καὶ ἀσινῆ ᾖ. καὶ ἕως μὲν φαιδρὰ ἔξω δέους διανήχεται,

ὅδε

ὅδε τὴν φρουρὰν οὐκ ἀπολιμπάνει, ἀλλὰ πῆ μὲν οὐραγεῖ· πῆ δὲ οὔ· ζεύ τὴν δὲ παρανήχεται τὴν πλευρὰν ἢ ἐκείνην· ἐὰν δέ τι δείσῃ τῶν νηπίων, ὁ δὲ χανὼν εἰσεδέξατο τὸ βρέφος, καὶ συνιὼν δὲ τὴν αἰτίαν. εἶτα τοῦ φόβου παραδραμόντος τὸ † καταφυγόντα αὖθις ἐμεῖ οἷον ἐδέξατο. καὶ ἐκεῖνος πάλιν νήχεται.

ille custodire non intermittit: nunc à tergo cum eis natans, nunc verò non à tergo, sed adnatat modò ad vnũ eorum latus, modò ad alterum. Siquis verò ex paruulis timere cœperit, ille timore cognito, ore hiante paruulum excipit: deinde timore præterito, quem deuorauerat reuomit qualem acceperat. ille rursus natat.

forte καταφαγόντα

Περὶ θαλαττίας κυνός. κ. ιζ.

De Canicula marina fœtibus similiter in metu intra matrem se recipientibus. C. XVII.

Κύων δὲ θαλαττία τεκοῦσα, ἔχει συννέοντα τὰ σκυλάκια ἤδη. καὶ οὐκ εἰς ἀναβολάς. ἂν δὲ δείσῃ τι τούτων, εἰς τὴν μητέρα εἰσέδυ αὖθις κατὰ τὸ ἄρθρον· εἶτα τοῦ δέους παραδραμόντος, τὸ δὲ πρόεισιν, ὥσπερ οὖν ἀνατικτόμενον αὖθις.

Canicula marina simul atque peperit, nulla mora interposita, suos paruulos simul cum ea natantes habet. Si quis verò eorum timeat, ingreditur rursus per genitalia in ventrem matris: vbi timor abierit, is prodit tanquam rursus editus.

Περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλοστοργίας. κ. ιη.

De Delphini fœminæ amore erga suos catulos. C. XVIII.

Θαυμάζειν ἄνθρω-

Mulierum in filios

studium magnam quidem hominum admirationem habet. verùtamen perspicio filiis qui è vita excesserunt superesse matres, nec ex eorum casu more delphinorum perire: sed tristitiâ mitigatâ in doloris obliuionem venire. Delphinus autem fœmina, omnium maximè animalium eorum quæ procreauerit, studio tenetur. Ex sese geminos parere solet. Quum autem piscator aut tridente ejus sobolem prouulnerauit, aut spiculo feriit (enimuero spicula ex parte superiori, vbi funis oblongus inseritur & alligatur, perforata sunt) cuspides vncinatæ defixæ in delphini corpore eum retinent. Is quandiu dolens, & in omnes partes se versans, aliquod robur habet, piscator funem relaxat, ne vi abrumpatur, ejusq; culpa cũ ferro delphinus discedens ex captiuitate euadat. Quum autem ex

ποι τὰς γυναῖκας, ὡς ἄξαι φιλοτέκνους. ὁρῶ δὲ ὅτι καὶ τεθνεώτων υἱῶν ἢ θυγατέρων ἐξήσαν μητέρες, καὶ τῷ χρόνῳ τοῦ πάθους εἰλήφασι λήθην, τῆς λύπης μεμαρασμένης. δελφὶν δὲ ἄρα θῆλυς φιλοτεκνότατον ἐς τὰ ἔχα-τα ζῷόν ἐστι. τίκτει μὲν γὰρ δύο· ὅταν δὲ ἁλιεὺς, ἢ τρώσῃ τὸν παῖδα αὐτῆς τῇ τριαίνῃ, ἢ τῇ ἀκίδι βάλῃ· ἡ μὲν ἀκὶς τὰ ἄνω τέτρηται, καὶ ἐνῆπται σχοῖνος μακρὰ αὐτῇ· οἱ δὲ ὄγκοι εἰσδύντες ἔχονται τοῦ θηρός. καὶ ἕως μὲν ἀλγῶν ἔτι ῥώμης ὁ δελφὶς ὁ τρώσας μετείληχε, χαλᾷ ὁ θηρατὴς τὴν σχοῖνον, ἵνα μή ποτε ἄρα ὑπό τι βίας ἀπορρήξῃ αὐτὴν, καὶ γένηται οἱ δύο κακὰ, ὡς ἔχων τε ἀπέλθῃ οἱ τὴν ἀκίδα ὁ δελφὶν, καὶ ἀθήρατος προσεκπίσοι αὐτός. ὅταν δὲ αἴσθηται κάμνοντα, καί

vuln

πως παρειμένον ἐκ τοῦ τραύματος, ἡσυχῇ παρ' αὐτὸν ἄγει τὴν ναῦν, καὶ ἔχει τὴν ἄγραν. ἡ δὲ μήτηρ οὐκ ὀρρωδεῖ τὸ πραχθὲν, οὐδὲ ἀναστέλλεται δείσασα, ἀλλ' ἀπορρήτῳ φύσει τῷ πόθῳ τοῦ παιδὸς ἕπεται. καὶ δείματα ἀπόσα ἐθέλεις εἰ ἐπάγοις, ἡ δὲ οὐκ ἐκπλήττεται, τὸν παῖδα οὐχ ὑπομένουσα ἀπολιπεῖν ἐν τοῖς φόνοις ὄντα, ἀλλὰ καὶ ἐκ χειρὸς αὐτὴν πατάξαι πάρεστιν, οὕτως ὁμόσε χωρεῖ τοῖς βάλλουσιν, ὥσπερ οὖν ἀμυνομένη, καὶ ἐκ τούτων συναλίσκεται τῷ παιδὶ, σωθῆναι παρὸν, καὶ ἀπελθεῖν αὐτήν. εἰ δὲ ἄμφω τὰ ἔκγονα αὐτῇ παρείη καὶ νοήσῃ† ἐντετρῶσθαι τὸ ἕτερον, καὶ ἄγεσθαι, ὡς προεῖπον, διώκει τὸ ὁλόκληρον, καὶ ἀπελαύνει, τῇ τε οὐρᾷ ἐπισείουσα, καὶ ἐπιδάκνουσα τῷ στόματι, καὶ

vulnere delphinum labori succumbere, atq; aliquantum de contẽtione insultandi remittere piscator animaduertit; sensim ad nauẽ subducit; prædaq; potitur. Iam verò mater nec catuli sui casum perhorrescit, nec metu reprimitur, sed incredibili desiderio filiũ insequitur: & quòd filium in media cæde versantem sibi deserẽdum non existimat, nullis terroribus ab insequendo deterretur. atque adeò eam filio venientem subsidio percutere facile est, vt collibuerit volenti cædere, adeò propè accedit, itaq; vnà cum filio capitur, cui sese ex periculis seruare & discedere integrum erat. Ac si adsint ei ambo catuli, intelligatq; alterum læsum esse, atq; vt diximus, captiuum abduci, integrum alterũ caudæ verberatione persequitur, ac mordicus premens ablegat,

al. τετρῶσθαι

atque aspirationem quandam occultam mittit, tanquam tesseram, vt fuga salutem adipiscatur. Cujus admonitu discedit ille, ipsa verò remanet, vt capiatur, atque simul cum filio altero moriatur.

De Boue marino. c. XIX.

Bos marinus in limo gignitur, & licèt minimus mox à partu, postea tamē maximus euadit. Partes supinæ albicant. dorso, facie, & lateribus admodum niger & infirmus est. ore itèm exiguo, dentes inclusi in conspectum non veniunt. Lōgitudine & latitudine insignis est. In cibo cū piscibus multis vescitur, tum carnem humanam præcipuè appetit. Porrò quū viriū suarum infirmitatis sibi sit conscius, sola corporis mole fretus est. Itaque si quem forte natantem, aut

φυσᾷ φυσήματι ἀσήμῳ μὲν ἢ δυνάται. σύνθημα δὲ τῆς φυγῆς ἐπιδοῦσα σωτήριον. καὶ ὁ μὲν, ἀπαλλάττεται, μένει δὲ αὕτη ἔστ' ἂν αἱρεθῇ, καὶ συναποθνήσκει τῷ ἑαλωκότι.

Περὶ θαλαττίου βοός. Κ. ιθ.

Ὁ Βοῦς ὁ θαλάττιος ἐν πηλῷ τίκτεται, καὶ ἔστιν ἐξ ὠδίνων † βραχυζώτων. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ βραχίστου μέγιστος. ἐς τὰ μὲν ὑπὸ τὴν νηδὺν λευκός ἐστι· τὰ νῶτα δὲ, ἐς τὸ πρόσωπον, ἐς τὰς πλευρὰς μέλας δεινῶς καὶ ἀσθενής ἐστι. στόμα δὲ αὐτῷ ἐμπέφυκε σμικρὸν, οἱ δὲ ὀδόντες μεμυκότες, οὐκ ἂν αὐτοὺς ἴδοις. ἔστι δὲ μήκιστος καὶ πλατύτατος. σιτεῖται μὲν οὖν καὶ τῶν ἰχθύων πολλοὺς, μάλιστα δὲ σαρκῶν ἀνθρωπείων ἐσθίων ὑπερήδεται. συνοίδε δὲ αὐτῷ ὅτι ῥώμην ἥκιστός ἐστι, μόνῳ δὲ ἐπιθαρρεῖ τῷ μεγέθει. καὶ διὰ τοῦτο ὅταν ἴδῃ τινὰ ἢ νηχόμενον

al. βραχύτατος.

ἢ πον

ἢ ποιούμενον ἐν ταῖς ὑδροθηρίαις, μετεωρίσασα αὑτὴν, καὶ ἐπικυρτώσασα ἐπινήχεταί οἱ, καὶ ἄλλως τε βαρὺς ἄνω, ἐγκείμενός τε καὶ πιέζων. καὶ ἀσπαρτώδει μιμήματι ὑποπιέζεται τὸ πᾶν σῶμα τῷ δειλαίῳ ὡς στέγην, ἀναδῦναί τε καὶ ἀναπνεῦσαι † κωλύει αὐτόν. οὐκοῦν ἐπιχεθέντος οἱ τοῦ πνεύματος, ὁ μὲν, οἷα εἰκὸς, ἀποθνήσκει· ὁ δὲ ἐμπεσὼν, ἔχει τῆς παραμονῆς μισθὸν, ὃ μάλιστα αἰσχύνει, δεῖπνον.

al. κωλύων

Περὶ τεττίγων. κ. κ.

Τὰ μὲν ἄλλα τῶν Ἰνδικῶν ὀρνέων εὔστομα, καὶ τῇ γλώττῃ φθέγγεται δίκην ἀνθρώπου. οἱ δὲ τέττιγες κατὰ τὴν ἰξὺν εἰσὶ λαλίστατοι. καὶ σιτοῦνται μὲν τῆς δρόσου. τὰ δὲ ἐξ ἕω εἰς πλήθουσαν ἀγορὰν σιωπῶσιν. ἡλίου δὲ ὑπερχομένου τῆς ἀκμῆς, τὸν ἐξ αὐτῶν μεθιᾶσι κέλαδον. φι-

piscationi intentum viderit, adnans in altum se tollit, & incuruatus desuper se inijcit, ac suo pondere deprimit, & corpore toto grauis illi tecti instar superimminens, & membris omnibus suis ceu vinculis impediens, emergere hominem & respirare prohibet. Quamobrem homo spirandi facultate erepta, extinguitur: bos verò præda, imminendi durationis mercede, fruitur.

De Cicadarum victu & cantu. c. XX.

Cæteræ aues Indiæ os expressum habent, ac ore valent ad cantū, moreq; hominum lingua loquuntur. Cicadæ non ita, sed (membranulæ verberatione) circa cinctum loquuntur. Rore vescuntur. A prima luce, donec impleantur hominum conuentu fora, silent. vigore solis progrediente, cantare aggrediuntur: & tanquam labor

borioſi cantores ſupra caput meſſorum ſtantes, aures ipſorum & paſtorum, viatorumq; demulcere ſtudét. Hoc autem cantandi ſtudiũ, ſolis maribus à natura tributum eſt. Cicada fœmina muta eſt, ac more ſponſæ verecundæ ſilentium ſibi conuenire exiſtimat.

De Aranei textrina.

CAP. XXI.

Textrinam & lanificia deam nomine Erganem inueniſſe famâ hominum celebratum eſt. Araneus verò ad textrinum opus ſua ſponte naturáque natus eſt. non enim textili artificio ſtudet: neque aliunde filum aſſumit, ſed ex ſuo ventre ſtamina deducit, & irretiendis leuiſſimis volucribus venabula contexit, atque in retis ſpeciem diffundit. Porrò eodem, quem ad texendum de ventre ſuo detrahit ſucco, ventrem ſuum ſtudioſiſſimè alit. Mulieres ſanè,

& Gillius.

λόπονοί τινες, ὡς αὖ εἴποις, χοροῦνται ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ τῶν παραγενομένων, καὶ τῶν ὁδῷ χρωμένων, καὶ τῶν ἀμώντων καταδόντες. καὶ τοῦτο μὲν τὸ φιλόμουσον ἔδωκε τοῖς ἄρρεσιν ἡ φύσις. πέτιξ δὲ θήλεια ἄφωνός ἐστι, καὶ ἔοικε σιωπῶν δίκην νύμφης αἰδουμένης.

Περὶ τοῦ ἀράχνου. Κ. κα.

Ὑφαντικὴν καὶ ταλασίαν τὴν θεὸν τὴν ἐργάνην ἐπινοῆσαι φασιν ἄνθρωποι. τὴν δὲ ἀράχνην ἡ φύσις σοφὴν εἰς ἱστουργίαν ἐδημιούργησε. καὶ φιλοτεχνεῖ κατὰ νῆμα, οὐδὲ ἔξωθεν λαμβάνει νῆμα, ἀλλ' ἐκ τῆς οἰκείας νηδύος τοὺς μίτους ἐξάγουσα. εἶτα μέν τι τοῖς κούφοις τῶν πτηνῶν θήρατρα ἀποφαίνει, ὡς δίκτυα ἐκπεταννῦσα, καὶ δι' ὧν ἐξυφαίνει παρὰ τῆς γαστρὸς ἕλκουσα, διὰ τούτων ἐκείνην ἐκτρέφει πάνυ

-νυ φιλεργοῦσαι, ὡς καὶ τῶν γυναικῶν αἱ μάλιστα εὔχειρες, καὶ νῆμα ἀσκητὸν ἐκπονῆσαι δειναί, μὴ αὐτῇ παραβάλλεσθαι. νενίκηκε γὰρ τῇ λεπτότητι, καὶ τὴν τρίχα.

Περὶ μυρμήκων. Κ. κβ.

Βαβυλωνίους τε καὶ Χαλδαίους σοφοὺς τὰ οὐράνια ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς. μύρμηκες δὲ οὔτε εἰς οὐρανὸν ἀναβλέποντες, οὐδὲ τὰς τοῦ μηνὸς ἡμέρας ἐπὶ δακτύλων ἀριθμεῖν ἔχοντες, ὅμως δῶρον ἐκ φύσεως εἰλήχασι παράδοξον. τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τῇ νέᾳ, εἴσω τῆς ἑαυτῶν στέγης οἰκουροῦσι, τὴν ὀπὴν οὐχ ὑπερβαίνοντες, ἀλλὰ ἀτρεμοῦντες.

Περὶ σαργοῦ τοῦ ἰχθύος. Κ. κγ.

Οἰκία τῷ σαργῷ τῷ ἰχθύι πέτραι τε καὶ σήραγ-

quæ maximè ad nendi artificium digitorum argutiis valent, filúmque elaboratissimum cõficere præclarè sciũt, non cum eo subtilitate operis sunt conferendæ. hujus nimirum filum tenuitate pilum vincit.

De Formicis in nouilunio nusquam egredientibus. CAP. XXII.

Rerum cælestium notionem habere, cursum sydetum tenere, atque vim intelligere, saperéque Babylonios & Chaldæos testantur historici. Formicæ verò neque cælum suspiciunt, neque digitis mensis dies numerare sciunt: hoc tamen eis natura donauit admirabile, vt mensis primo quoque die non pedem ex cauerna egredientes, admodum quietè tecto se teneant.

De Sargis, vbi degant, & quomodo caprarum amore illecti capiãtur.

CAP. XXIII.

Sargis piscibus idonea domicilia saxa & cauernæ

uernæ sunt, quæ non latis luminibus illuminantur, sed tanquam fenestellas paruulas habent, tanto interuallo distantes, quo pertinere & permeare solis splēdor, earū que distantiam lumen solis complere possit. Cùm enim luce sargi delectantur, tum verò solis maximè radios sitienter expetunt. In loco multi eodem habitant. apud paludes & breuia vitā agunt, vicinam proximam continentem se habere gaudent. Capras vehementissimè amant. nanq; quum caprarum proximè & secundum litus pascentium vnius aut alterius vmbra in mari apparuerit, protinus gaudio exilientes, summo studio adnatant, ac saltu non admodum ad saltandum idonei capras contingere frustrà affectant. sensum caprini odoris percipiunt, etsi sub fluctibus natant. itaq; voluptate gestientes ad

Thucydides βραχέα dixit.

γας, ἔχουσι μέντοι διασφαγὰς μικρὰς καὶ τοιαύτας διαστάσεις, ὡς αὐγὴν ἡλίου κατιέναι, καὶ φωτὸς ὑποπιμπλάναι τὰς διαστάσεις ταύτας. χαίρουσι γὰρ οἱ σαργοὶ φωτὶ μὲν πάντες, τῆς δὲ ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου καὶ μᾶλλον διψῶσιν. οἰκοῦσι δὲ ἐν ταὐτῷ πολλοί· δίαιται δὲ αὐτοῖς καὶ ἕλη καὶ τὰ τῆς θαλάσσης βραχέα, καὶ τῇ γῇ γειτνιῶσι μάλα ἀσμένως. φιλοῦσι δέ πως τῶν ἀλόγων αἶγας ἰσχυρῶς. ἐὰν γοῦν πλησίον τῆς ἠιόνος νεμομένων ἡ σκιὰ μιᾶς ἢ δευτέρας ἐν τῇ θαλάσσῃ φανῇ, οἱ δὲ ἀσμένως προσνέουσι καὶ ἀναπηδῶσιν, ὡς ἡδόμενοι, καὶ προσψαῦσαι τῶν αἰγῶν ποθοῦσιν ἐξαλλόμενοι, καίτοι οὐ πάνυ τι ὄντες ἁλτικοὶ τηνάλλως· νηχόμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τοῖς κύμασιν, ὅμως τῆς τῶν αἰγῶν ὀσμῆς ἔχουσιν αἴσθησιν, καὶ ὑφ' ἡδονῆς προσελθεῖν ἐπ'

αὐτὰς

αὐτὰς ἀποδιδοῦσιν. ἐπεὶ τοίνυν εἰς τὰ προειρημένα δυσέρωτές εἰσιν, ἐξ ὧν ποθοῦσιν, ἐκ τούτων ἁλίσκονται. ἁλιεὺς γὰρ ἀνὴρ αἰγὸς δορὰν ἑαυτὸν περιαμπίσχει, σὺν αὐτοῖς τοῖς κέρασι δαρείσης αὐτῆς· λαμβάνει δὲ ἄγραν τὸν ἥλιον κατὰ νώτου ἐπιβουλεύων ὁ θηρατὴς τῇ ἄγρᾳ· εἶτα καταπάττει τῆς θαλάσσης ὑφ' ἣν οἰκοῦσιν οἱ προειρημένοι, ἄλφιτα αἰγείῳ ζωμῷ διαβραχέντα. ἑλκόμενοι δὲ οἱ σαργοὶ ὡς ὑπό τινος ἴυγγος, τῆς ὀσμῆς τῆς προειρημένης, προσίασι, καὶ σιτοῦνται μὲν τῶν ἀλφίτων, κηλοῦνται δὲ ὑπὸ τῆς δορᾶς βλεπομένης ὡς αἰγός. αἱρεῖται δὲ αὐτῶν πολλοὺς ἀγκίστρῳ σκληρῷ, καὶ ὁρμιᾷ λίνου λευκοῦ. ἐξῆπται δὲ οὐχὶ καλάμου, ἀλλὰ ῥάβδου κρανείας. δεῖ γὰρ τὸν ἐμπεσόντα αὐτίκα ἀνασπᾶσθαι ῥᾶστα, ἵνα μὴ τοὺς ἄλλους ἐκταράξῃ. θηρῶνται δὲ καὶ ἀπὸ

eas accedere student. Quoniam verò circa amorem adeò infelices sunt, ex his idcirco capiuntur quæ tantopere desiderant. Nam piscator caprinam pellem extractam cum cornibus induens, insidias parat sole à tergo relicto: atque farinam caprino jure madefactā in eam maris partē spargit, ac abjicit, vbi habitare solent sargi; quibus tanquam philtro quodam odoris supradicti allectati accedunt, farina vescuntur, pellis assimilatæ capræ conspectu permulcentur. Ex his autē multos piscator hamo robusto capit: cujus linea alba non ex arundine appensa est, sed virga de cornu arbore. Simulac enim ad hamum adhæserit piscis, subtrahere expeditissimè cōuenit, ne alios conturbet. Manu etiam ca-

piuntur, ſi quis ſpinas, quas ad tuitionem ſui excitant, à capite ad partem inferiorem reuocando & flectendo declinet, premendoq; ex lapidibus, in quos ad latendum ſe compellunt, extrahat.

De Viperæ coitu & partu. CAP. XXIIII.

Vipera ſuâ circumplicatus fœminâ cum ea coit, hæc verò ſine moleſtia intri ſe patitur. poſtquam verò ad coëundi finem peruenerunt, vxor pro coitus conſuetudine malâ ſignificatione amoris maritum excipit. nam ei ad collum inhærens, morſu abſcindit caput. itaque ex viperino coitu hic perit, illa verò prægnans efficitur Nō autem oua parit, ſed animantes partus edit, jamjã idoneos ad perniciem inferendum. In ipſo enim partu matris aluum diſtrahunt, & lacerant, perq; diſruptū-

ἀπὸ χειρὸς, καί τις τὰς ἀκάνθας, ἃς ἐγείρουσιν εἰς τὴν ἑαυτῶν ἄμυναν, εἰς τὸ κάτω μέρος ἀπό γε τῆς κεφαλῆς ἡσυχῇ καθιζάνων, εἶτα κλίνῃ, καὶ πιέσας τῶν πετρῶν ἐκσπάσῃ, εἰς ἃς ἑαυτοὺς ὑπὲρ τοῦ λαθεῖν ὠθοῦσιν.

Περὶ τῆς μίξεως τῆς κατὰ τὸν ἔχιν. Κεφ. κδ.

Ὁ ἔχις περιπλακεὶς τῇ θηλείᾳ μίγνυται· ἡ δὲ οὐκ ἄχθεται τῷ νυμφίῳ, καὶ λυπεῖ οὐδέν. ὅταν δὲ πρὸς τῷ τέλει τῶν ἀφροδισίων ὦσι, πονηρὰν ὑπὲρ τῆς ὁμιλίας τὴν φιλοφροσύνην ἐκτίνει ἡ νύμφη τῷ γαμέτῃ, ἐμφῦσα γὰρ αὐτοῦ τῷ τραχήλῳ, διακόπτει αὐτὸν αὐτῇ τῇ κεφαλῇ. καὶ ὁ μὲν τέθνηκεν, ἡ δὲ ἔγκαρπον ἔχει τὴν μῖξιν, καὶ κύει. τίκτει δὲ οὐκ ᾠὰ, ἀλλὰ βρέφη. ἃ ἔστιν ἐνεργὰ ἤδη τὴν αὐτῶν φύσιν τὴν κακίστην. διεσθίει γοῦν τὴν μητέρων νηδὺν, καὶ

πρόεισι

προέλθωσι * κατ' αὐτὰ τιμωροῦντα τῷ πατρί. τί οὖν οἱ Ὀρέσται καὶ οἱ Ἀλκμαίωνες πρὸς ταῦτα, ὦ τραγῳδοὶ φίλοι;

Περὶ ὑαίνης. Κ. κε.

Τὴν ὕαιναν ἤ τις μὲν ἄρρενα εἰ θεάσαιτο, τὴν αὐτὴν ἐς νέωτα ὄψει θήλειαν· εἰ δὲ θήλειαν * νῦν, μετὰ ταῦτα ἄρρενα. κοινωνοῦσί τε ἀφροδίτης ἑκατέρας, καὶ γαμοῦσί τε καὶ γαμοῦνται, ἀνὰ ἔτος πᾶν ἀμειβόουσαι τὸ γένος. οὐκοῦν τὸν Καινέα, καὶ τὸν Τειρεσίαν ἀρχαίους ἀπέδειξε τὸ ζῷον τοῦτο, οὐ κόμποις, ἀλλ' ἔργοις αὐτοῖς.

Περὶ τῆς τῶν κανθάρων εἰς τὰ ἀφροδίσια ὁρμῆς. Κ. κϛ.

Μάχονται μὲν ὑπὲρ τῶν θηλειῶν ὡς ὑπὲρ ὡραίων γυναικῶν καὶ οἱ τράγοι πρὸς τράγους, καὶ οἱ ταῦροι πρὸς ταύρους, καὶ ὑπὲρ οἰῶν οἱ κριοὶ πρὸς τοὺς ἀντεραστάς. Ὀργῶσι

ventrem erumpunt, vlciscentes patrem in hunc modum. quid ad hæc Orestæ & Alcmæones, ô boni Tragœdi? κατὰ τῶν

De Hyæna sexum mutante. CAP. XXV.

Hyænam si videas vno quidem anno marem, altero videbis fœminam. si verò nunc fœminam, postea marem. vtriusque enim sexus particeps est. eũdem marem cui ante nupserat, vxorem ducit quotannis autem genitalia immutat. Illos igitur veteres Cæneum & Tiresiam, non ostẽtatione verborum, sed rebus ipsis exprimit & declarat hoc animal. al. αὖ,

De marinis Cantharis pugnantibus propter fœminas CAP. XXVI.

Pugnant de fœminis juxtà ac viri de pulchris mulieribus, hirci contra hircos, tauri contra tauros, de quibus arietes depugnant cum procis. Turgent etiam

 amore

amore in fœminas Canthari marini, qui in locis quæ ἄσπρα nominant, gignuntur. Quòd verò in amatores suarum coniugum odium acerbum habent, acerrimas pugnas edi videres: nec tamen illis more Sargorum piscium de multis certamen instituitur, sed non aliter quàm Menelaus cum Paride pro vna vxore decertant.

οὐκ ἔστιν, Gillius.

δὲ ἐπὶ τὰς θηλείας καὶ οἱ θαλάττιοι κάνθαροι. γίνονται δὲ ἐν τοῖς καλουμένοις ἀσπρέοις χωρίοις, καὶ εἰσὶ ζηλότυποι, καὶ ἴδοις ἂν μάχην ὑπὲρ τῶν θηλειῶν καρτεράν· καὶ † ἔστιν ὁ ἀγὼν ὑπὲρ πολλῶν, ὡς τοῖς σαργοῖς ὁ πόλεμος, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἰδίας συννόμου, ὡς ὑπὲρ γαμετῆς τῷ Μενελάῳ πρὸς τὸν Πάριν.

De Polypi edacitate.

CAP. XXVII.

περὶ τῆς τῶν πλυπόδων ἀδδηφαγίας. Κ. κζ.

Polypus, cùm alijs cibis pascitur (est enim edacissimus, ad fraudemq; & insidias callidissimus) tū verò sua ipse membra conficit. Nā si venatio eum deficiat, brachia sua deuorat: ac ventre sic saturato, inopiam venationis leuat. Deinde repascitur ei quod deest: hoc tāquam prōptum prandium ad famem restinguendam com-

Εσιᾶται μὲν καὶ ἄλλαις τροφαῖς ὁ πολύπους. ἔστι γὰρ καὶ φαγεῖν δεινὸς, καὶ ἐπιβουλεῦσαι σφόδρα πανοῦργος. τὸ δὲ αἴτιον, παμβοράτατον θηρίων θαλασσίων ἐστί. καὶ ἀπόδειξις, εἴ τις αὐτῷ γένηται ἀθηρία, τῶν ἑαυτοῦ πλοκάμων περιτρώγει, καὶ τὴν γαστέρα κορέσας τὴν σπάνιν τῆς ἄγρας ἠκέσατο. εἶτα ἀναφύει τὸ ἐλλεῖπον. ὥσπερ ἐξ ὧν τῆς φύσεως καὶ τοῦτό οἱ ἐν τῷ λιμῷ παρασκευαζούσης:

σης ἑτοίμως τὸ δεῖπνον.

Περὶ τῆς σφηκῶν γενέσεως. Κεφ. κη.

Ἵππος ἐρριμμένος σφηκῶν γένεσίς ἐστιν. ὁ μὲν γὰρ ὑποσήπεται, ἐκ δὲ τοῦ μυελοῦ ἐκπέτονται οἱ θῆρες οὗτοι, ὠκίστου ζώου πτηνὰ ἔκγονα, τοῦ ἵππου οἱ σφῆκες.

Περὶ γλαυκός. Κ. κθ.

Αἱμύλον ζῷον, καὶ ἐοικὸς ταῖς φαρμακίσιν ἡ γλαύξ. καὶ πρῶτα μὲν αἱρεῖ τοὺς ὀρνιθοθήρας ἡρημένη. περιάγουσιν οὖν αὐτὴν ὡς παιδικά, ἢ νὴ Δία περίαπτα ἐπὶ τῶν ὤμων. Καὶ νύκτωρ μὲν αὐτοῖς ἀγρυπνεῖ, καὶ τῇ φωνῇ οἱονεί τινι ἐπαοιδῇ γοητείας ὑποκαταρεμένης αἱμύλου τε καὶ θελκτικῆς, τοὺς ὄρνιθας ἕλκει, καὶ καθίζει πλησίον ἑαυτῆς. ἤδη δὲ καὶ ἐν ἡμέρᾳ θήρατρα ἕτερα τοῖς ὄρνισι †προσσείει μωκωμένη, καὶ ἄλλοτε ἄλλην ἰδέαν προ-

parante ipsi natura.

De Vesparum generatione ex equi cadauere. CAP. XXVIII.

Equi cadauer projectum vespas gignit. ex hujus putrescentis medulla euolant vespæ, nimirum volucris progenies ex equo animali velocissimo.

De Noctua, ad cujus vocem noctu alliciuntur aues, & interdiu ad ejus vultum ac gestus ridiculos. C. XXIX.

Mulieribus venefícia & cantiones exercētibus similis est Noctua, captiosum animal. Hæc enim capta, suos in primis aucupes sic captionibus suis in se elicit, vt eam velut ludicrū quoddam aut amuletum in humeris circumgestent. Noctu quidem vigilat, & voce quasi quibusdā præstigijs & illecebris aues allicit, easq; sibi asside re facit. Interdiu verò alia aucupij inductione vtitur, & auibus illudit, ridiculè nimirū in

forte προφέρει vel προτείνει

in aliam atque aliam speciem vultum conuertens: quibus aues peradolescentes in admirationẽ raptæ, manere apud eam perseuerãt, maximo eorum in quæ se format timore perculsæ.

al. ἰσχυρᾶς

De lupo marino, quomodo deuoratæ squillæ aculeo vulneratis interaneis perit. c. x x x.

Lupus piscis à squillis superatur, quãquam piscium (vt ita dicam) maxima vorago est. Lupi igitur quum circa paludes maris degant, squillis quoque palustribus insidiantur. sunt enim trium generum: aliæ palustres, aliæ quæ algis victitant, & tertiæ saxatiles. Porrò quum seipsas vlcisci Squillæ non queunt, pro vltione extremum spiritum in victoria effundere non dubitant. Equidem earum astutias & fraudes nõ grauabor narrare: Quum se interceptas senttiunt, fastigiũ quod eminet à capite, quodq; simile est acutissimo triremis rostrò, atq; in summa parte secturas habet,

σώπου στρέφουσα, ὑφ' ὧν αἱροῦνται, καὶ παραμίμνουσιν οἱ νέοι πάντες ὄρνιθες, ἠρεμοῦσι δέει, καὶ μάλα γε ἰσχυρῷ, ἐξ ὧν ἐκείνη μορφάζει.

Περὶ λάβρακος. Κ. λ.

Ὁ λάβραξ καρίδος ἥττηται, καὶ ὢν αὐ[illegible] καὶ πτήσσας ἐρᾷ, ἰχθύων ὀψοφαγίστατος. οὐκοῦν ἕλειοι ὄντες, τὰς ἑλείους ἐλλοχῶσιν. εἰσὶ γὰρ τοι γένη τριτταί. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν, οἵας προεῖπον, αἱ δὲ ἐκ φυκίων. πετραῖαι γε μὴν αἱ τρίται. ἀμύνασθαι δὲ αὐτὰς ἀδυνατοῦσαι, αἱροῦνται συναποθνήσκειν. καὶ τό γε σόφισμα εἰπεῖν οὐκ ὀκνήσω αὐτῶν. ὅταν γοῦν αἴσθωνται λαμβανόμεναι, τὸ ἐξέχον τῆς κεφαλῆς, ἔοικε δὲ τριήρους ἐμβόλῳ, καὶ μάλα γε ὀξεῖ, καὶ ἄλλως ἐντομὰς ἔ-

καὶ δίκην πτίονος· τοῦτον τρίνην αἱ γυναῖκες σοφῶς ἐπιστρέψασαι, πηδῶσί τε καὶ ἀναθρώσκουσι κοῦφα καὶ ἄλκιμα. κέχηνε δὲ ὁ λάβραξ καὶ μέγα, ἔστιν οἱ τὰ τῆς δέρης ἁπαλά. οὐκοῦν ὁ μὲν συλλαβὼν τὴν καρίδα καὶ χάσκων, οἴεται δεῖπνον ἕξειν· ἡ δὲ ἐν ἐξουσίᾳ τε καὶ εὐρυχωρίᾳ σκιρτᾷ, τῆς φάρυγγος (ὡς ἂν εἴποις) καταχορεύουσα, εἶτα ἐμπήγνυται τῷ δειλαίῳ θηρατῇ τὰ κέντρα, καὶ ἑλκοῦται οἱ τὰ ἔνδον, καὶ ἀνοιδήσαντα αἷμα ἐκβάλλει πολύ, καὶ ἀποπνίγει, καὶ καινότατα δήπου ἀποκτείνουσα ἀναιρεῖται.

Περὶ ὑστρίχος. Κ. λα.

Ὀνύχων ἀκμαῖς, καὶ ὀδόντων διατομαῖς θαρροῦσι καὶ ἄρκτοι, καὶ λύκοι, καὶ πάρδαλεις, καὶ λέοντες· τὴν δὲ ὕστριχα ἀκούω ταῦτα μὲν οὐκ ἔχειν, οὐ μὴν ὅπλων ὑπὸ τῆς φύσεως ἀμυντηρίων ἀπολελεῖφθαι ἐρή-

habet, modo fertulæ vncinatæ: hoc inquam animosæ illæ bestiolæ quũ incuruarint, summa leuitate saliunt, & tanquam saltatorium versant orbem. Lupus ore maximè hiante atque imminenti, quæ est pelle tenera & molli, Squillam ex lassitudine viribus defectam comprehendit, atque prandium fore arbitratur. Squilla primùm in gutturis laxitate saltat, pòst aculeos in miserum venatorem defigit. huic interiora exulcerantur, tumescentiaq́; plurimum sanguinis mittunt: denique suffocatione Lupũ interficiens, interficitur.

De Hystrice aculeos suos emittente. c. XXXI.

Vnguium robore, & dẽtium ad dissecãdum præstantia confidentes sunt lupi, vrsi, pardi, leones: Hystrix nõ itẽ, verumtamẽ non à natura armis ad se tuendum destituitur. Nam

imminentibus sibi sui dorsi rigentis pilos telorum instar immittit, ac veluti ad scopũ destinans non rarò consequitur. Saliũt autem illi tanquam neruo intenso emissi.

forte εἰσί-χοι

μίω. τοῖς γοῦν ἐπιοῦσιν ἐπὶ λύμῃ, τὰς ἄνωθεν τρίχας οἱονεὶ βέλη ἐκπέμπει, καὶ †σοχῶ βάλλει πολλάκις, τὰ νῶτα φρίξαντα. καὶ ἐκεῖναι γε πηδῶσιν ὥσπερ οὖν ἐκ τινὸς ἀφειμέναι νευρᾶς.

De inimicitijs mutuis Polypi, Murenæ, & Locustæ: & quomodo murena vincat polypũ, polypus locustam, & locusta rursus murenam. c. XXXII.

Περὶ ζώων ἐχθρῶν ἀλλήλοις. κεφ. λβ.

Malum ingens & morbus agrestis & inhumanus inimicitiæ atque odium inhærẽs, penitusq; insitũ, quod etiam ratione carentibus natura ingenuit inexpiabile, atque implacabile. Muræna cũ Polypo capitali odio dissidet. Polypus cum Locusta graues gerit inimicitias. Murænæ etiam teterrima hostis est Locusta, atque infestissima. Muræna Polypo brachia abscindit, dentium firmitate: post autem in ejus ventrem subiens, ijsdem malis eum, vt verisimile est, afficit. Hæc enim è genere nantium est, ille

al. ἀκμαῖς

Η δεινὸν κακὸν καὶ νόσημα ἄγριον ἔχθρα καὶ μῖσος συμφυὲς, ὅπερ οὖν καὶ τοῖς ἀλόγοις ἐντέτηκε, καὶ αὐτοῖς ἐστι δυσέκνιπτον. Μύραινα γοῦν πολύποδα μισεῖ· ὁ πολύπους καράβῳ πολέμιος· καὶ μύραινα καράβῳ ἐχθίστη ἐστί. μύραινα μὲν γὰρ ταῖς †ἀκωκαῖς τῶν ὀδόντων τὰς πλεκτάνας τοῦ πολύποδος διακόπτει. εἶτα μέντοι καὶ ἐς τὴν γαστέρα εἰσδῦσα αὐτοῦ τὰ αὐτὰ δρᾷ. καὶ εἰκότως γε. ἡ μὲν γὰρ νηκτική

ὃς δὲ ἔοικεν ἕρποντι. εἰ δὲ καὶ τρέποιτο τὴν χρόαν κατὰ τὰς πέτρας, ἔοικεν αὐτῷ τὸ σόφισμα † αἱρεῖν οὐδὲν τοῦτο. ἔστι γὰρ συνιδεῖν ἐκείνη δεινὴ τοῦ ζώου τὸ παλάμημα. τούς γε μὴν καράβους αὐτοὶ συλλαβόντες ἐς πνῖγμα, ὅταν νεκροὺς ἐργάσωνται, τὰ κρέα ἐκμυζῶσιν αὐτῶν. κέραια δὲ τὰ ἑαυτοῦ ὁ κάραβος ἀνεγείρας, καὶ θυμωθεὶς εἰς αὐτά, προκαλεῖται μύραιναν, ὡς εἶναι κατὰ γυναῖκα ὠργισμένην. ἐκεῖνη δὲ μὴ τοῦ ἀντιπάλου τὰ κέντρα, ὅσα οἱ περιβέβληται, ταῦτα οὐκ ἐννοοῦσα καταδάκνει. ὁ δὲ, τὰς χηλὰς οἱονεὶ χεῖρας προτείνας, τοῦ δέρους παρ' ἑκάτερα ἐγκρατῶς ἐχόμενος, οὐ μεθίησιν. ἡ δὲ ἀσχάλλει, καὶ ἑαυτὴν ἑλίττει, καὶ περιβάλλει τῶν ὀστράκων ταῖς ἀκμαῖς· ὥσπερ οὖν εἰς αὐτὴν πηγνυμένων, μαλακιεῖ τε καὶ ἀπαγορεύει, καὶ τελευτῶσα παρειμένη κεῖται. ὁ δὲ

ille verò serpentium more graditur. Quòd si Polypus in saxorum colorem se vertat, nihil ei astutiæ hæ fallaces prosunt: Muræna enim eius veteratoriā planè tenet. Quum verò Polypus Locustas à se comprehēsas strangularit, exugit carnes, atque earum succum exhaurit. Porrò Locusta cornibus erectis iracundia furēs, in eum modū Murænam mulieri iratæ similem lacessit. Hæc igitur aculeos quibus hostis pręmunita est, imprudens mordicus tenet. illa verò forcipes acutos tanquā manus prætendens, vtrinque cuti inhætere fortissimè non intermittit. Muræna indignatur, seseq; huc & illuc versat, & acutas testas amplectitur, quibus confixa remollescit & succumbit: denique remissa iacet.

pro αἱρεῖν *fortè* ὀνεῖν *vel* ὠφελεῖν

Locusta ex hoste instituit prandium.

τὴν αὐτίπαλον ποιεῖται δεῖπνον.

De Sphyræna è retibus elabente. c. XXXIII.

Περὶ σφυραίνης. Κ. λγ.

μύραιναι *Ouidius in Halieutico Murænæ hoc attribuit, cui corpus lubricum: & sic legendum coniecerim. vicinæ quidem dictiones, Smyrana & Sphyrana, facile permutari potuerunt.*

al. τούτων Sphyræna (*Murana*) piscis est pelagius qui quum se reti inclusum sensit, circumquaque natat: & quà euadat, vbi vel tenuioribus filis maculæ constant, vel etiã disruptæ sunt, callidissimè quærit. Quòd si talem aliquẽ locum inuenerit, è reti elapsa, pristinam natandi libertatem recuperat. Vbi verò vna quæpiam sic euaserit, reliquæ etiam ejusdem generis, si quæ pariter captæ fuerint, eâdem illapsæ, illam ceu viæ ducem sequuntur.

Τὴν † σφύραιναν τὸν ἰχθὺν τρέφει τὰ πελάγη. ὅταν δὲ αὐτὴν τὸ δίκτυον περιβάλῃ, διανήχεται καὶ ζητεῖ, ἢ βρόχον ἀραιὸν, ἢ ῥῆγμα τοῦ δικτύου πάνυ σοφῶς. καὶ ἐντυχοῦσα τοιούτῳ τινὶ, καὶ διεκδῦσα ἐλευθέρα νήχεται αὖθις. εἰ δὲ τύχοι μιᾶς τῆσδε τῆς διεξεμίας, καὶ αἱ λοιπαὶ ὅσαι τοῦ αὐτοῦ γένους συνεαλώκασι, κατὰ τὴν ἐκείνης φυγὴν ἐξίασιν, ὡς ὁδόν τινα λαβοῦσαι παρ' ἡγεμόνος.

Περὶ Σηπίας. Κ. λδ.

Τὴν σηπίαν ὅταν μέλλωσιν αἱρεῖν καὶ λαμβάνειν οἱ τούτων ἀγαθοὶ θηραταὶ, συνιεῖσα ἐκείνη παρῆκε τὸ ἐξ αὐτῆς ἀπόσφαλμα, † καὶ καταχεῖται αὐτῆς,

De Sepia. CAP. XXXIIII. Quum se à peritis piscatoribus captari cognoscit Sepia, suum atramentum emittit, quo circumfusa, ab oculis

καὶ περιλαμβάνει, καὶ ἀφανίζει πάντων, καὶ κλέπτεται τὴν ὄψιν ὁ ἁλιεύς. καὶ ἢ μὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἐστιν ὁ δὲ, οὐχ ὁρᾷ. Τοιοῦτόν τι καὶ τῷ Αἰνείᾳ νέφος περιβαλὼν ἠπάτησε τὸν Ἀχιλλέα ὁ Ποσειδῶν, ὡς Ὅμηρος λέγει.

culis piscantium remouetur, eorumq; perstringit oculos. Piscatores verò, quum sit in eorum oculis, nihil tale vident. Sic Æneа tenebris circumsepto fefellit Achillem Neptunus, vt ait Homerus.

Περὶ βασκανίας. κ. λε.

De varijs fascinationum remedijs, quæ aues diuersæ suis nidis imponunt. CAP. XXXV.

Βασκάνων ὀφθαλμοὺς καὶ γοήτων φυλάττεται καὶ τῶν ζώων τὰ ἄλογα, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ, καὶ θαυμαστῇ. ἀκούω γοῦν βασκανίας ἀμυντήριον τὰς φάττας, δάφνης κλώνια ἀποτραγούσας λεπτὰ, εἶτα μέντοι ταῖς ἑαυτῶν καλιαῖς ἐντιθέναι, τῶν νεοττίων φειδοῖ. † ἰκτῖνες δὲ ῥάμνον, κίρκοι δὲ πικρίδα· αἶγα μὴν τρυγόνες, τὸν τῆς ἴρεως καρπὸν, ἄγνον δὲ κόρακες. οἱ δὲ ἔποπες τὸ ἀδίαντον, ὅπερ οὖν καὶ καλλίτριχον καλοῦσί τινες. † Ἀριστερεῶνα δὲ κορώνη. καὶ κιττὸν ἄρπη. καρκῖνον δὲ

Fascinantium oculos, etiam rationis expertes bestiæ naturâ quadam arcanâ & mirabili cauent. Nam palumbi, vt audio, fascinationis amuletum laurinos ramulos tenues primùm colligũt, deinde ad custodiam pullorum in nidos imponunt. Milui autem rhamnum, Circi cichorium syluestre, Turtures iridis fructũ, Corui viticem. Vpupæ adiantum, quod & callitrichum aliqui vocãt, Cornix aristereôna, (*verbenam interpretor.*) Ardeolæ cancrum, Perdices

al. ἰκτῖνες

fortè περιστερεῶνα *al.* ἀριστερεῶνα

 dices

dices harundinis comā legunt. Turdi ramo myrti, gramine Alauda se tuetur: Aquilæ gentili suo lapide aëtite: quem & mulieribus commodum esse, & abortibus aduersari prædicant.

De Torpedine & alijs animantibus, quæ mirificè aliquid agunt aut patiuntur. c. XXXVI.

Torpedo piscis, sui nominis affectum, hoc est torporē stuporémque in quoduis ab ea contactum animal trāsfundit. Remoram similiter ex eo quod facit, quoniam nauigia retinet ac moratur, homines appellarunt. Porrò quum parit Alcedo, maria tranquilla & venti quiescunt. & quāuis media hyeme pariat, non deest tamē ad incolume, vt ita dicam, puerperium ei tranquillus aër. Et eo quidem tēpore dies alcyonios celebramus. Quòd si casu equus lupi vestigium concul-

ἐρωδιός. πέρδιξ δὲ καλάμου κόμῃ. θαλλὸν δὲ αἱ κίχλαι μυρρίνης. προβάλλεται δὲ καὶ κόρυδος ἄγρωστιν. αἰετοὶ τὸν λίθον, ὅσπερ οὖν ἐξ αὐτῶν ἀετίτης κέκληται. λέγεται δὲ οὗτος ὁ λίθος καὶ γυναιξὶ κυούσαις ἀγαθὸν εἶναι, ταῖς ἀμβλώσεσι πολέμιον.

Περὶ νάρκης, καὶ ἑτέρων ζώων. Κεφ. λϛ.

Ὁ ἰχθὺς ἡ νάρκη ὅτου ἂν καὶ προσάψηται, τὸ ἐξ αὐτῆς ὄνομα ἔδωκέ τε, καὶ ναρκᾶν ἐποίησεν. ἡ δὲ ἐχενηΐς ἐπέχει τὰς ναῦς, καὶ ἐξ οὗ ποιεῖ καλοῦμεν αὐτήν. Κυούσης δὲ ἀλκυόνος, ἵσταται μὲν τὰ πελάγη, εἰρήνην δὲ καὶ φιλίαν ἄγουσιν ἄνεμοι. κύει δὲ ἄρα χειμῶνος μεσοῦντος, καὶ ὅμως ἡ τοῦ ἀέρος γαλήνη δίδωσι σωτηρίαν. ἀλκυονείας τοιγαροῦν τῆς ὥρας ἄγομεν ἡμέρας. Ἴχνος δὲ λύκου πατεῖ κατὰ τύχην

ἵππος,

ἵππος, καὶ νάρκη περιείληφεν αὐτόν. εἰ δὲ ὑπορρίψαις ἀστράγαλον λύκου τεθρίππῳ θέοντι, τὸ δὲ ὡς πεπηγὸς ἑστήξεται, τῶν ἵππων τὸν ἀστράγαλον πατησάντων. λέων δὲ φύλλοις πρίνου τὸ ἴχνος ἐπιβάλλει, καὶ ναρκᾷ. πάσχει δὲ καὶ ὁ λύκος, εἰ καὶ μόνον προσπελάσειε τοῖς πετήλοις σκίλλης. ταῦτά τοι καὶ ἀλώπεκες εἰς τὰς εὐνὰς τῶν λύκων ἐμβάλλουσιν, καὶ εἰκότως. διὰ γὰρ τὴν ἐξ αὐτῶν ἐπιβουλὴν νοοῦσιν ἔχθιστα αὐτοῖς.

Περὶ πελαργῶν, καὶ ἑτέρων αὖθις ζώων ἀντιπαθητικῶν. κ. λζ'

Οἱ πελαργοὶ λυμαινομένας αὐτῶν τὰ ᾠὰ τὰς νυκτερίδας ἀμύνονται πάνυ σοφῶς. αἱ μὲν γὰρ προσαψάμεναι μόνον, ἀνεμιαῖα ἐργάζονται καὶ ἄγονα αὐτά. οὐκοῦν τὸ ἐπὶ τούτοις φάρμακον ἐκεῖνό ἐστι· πλατάνου φύλλα ἐπιφέρουσι ταῖς καλιαῖς. αἱ

cet, torpore cōprehenditur. Item si Lupi talum Equi quadrigam trahentes calcauerint, sistentur, tanquam ij cum quadriga conglaciassent. Ilicis folia si Leo pede attigerit, obtorpescit. Lupus itidē, si vel calcet, vel propiùs tantùm accedat ad folia scillæ. quamobrem & vulpes cubilibus luporum ea inijciunt: nec immeritò, tanquam infensissimæ illis quarum insidiis petuntur.

Quomodo vespertilio, hirundo, polypus, serpēs, muræna, & rursum polypus ad res quasdā afficiantur. & de elephanti adipe.

CAP. XXXVII.

Ciconiæ ouis suis perniciem molientes Vespertiliones sapientissimè vindicant. Quū hæ itaque solo suo cōtactu oua ipsa sterilia efficiant, hoc remedio vtuntur Ciconiæ: Platani folia in nidos suos inferūt, ad quæ accedētes

tes Vespertiliones, corpore cōprehensæ, perniciem afferre non queunt. Hirundinibus hoc idem natura largita est. nam quum blattæ earum ouis perniciosæ sint, matres apij folia ante pullos proijciunt, ob idq; ab illis ad pullos accessus fieri nequit. In Polypos si quis rutam iniiciat, immobiles manere in sermonem hominum venit. Serpentem si arundine contingas, à prima plaga non se commouet, torporeq; constricta quiescit: sin iterum ac tertiò plagā inflixeris, colligit ac confirmat sese. Muræna quoq; quæ plagam vnam accepit, torpescens perstat: sin plures inferas, funditus ira incenditur. Piscatores dicunt Polypum in terram progredi ad oliuæ germen in littore positum. Porrò contra omnium ferarum venena remedium est e-

al. ὅμοιον,

δὲ νυκτερίδες, ὅταν αὐτοῖς γειτνιάσωσι, ναρκῶσι καὶ γίνονται λυπεῖν ἀδύνατοι. Δῶρον δὲ ἄρα ἡ φύσις καὶ ταῖς χελιδόσιν ἔδωκεν * οἷοι, αἱ σίλφαι καὶ τούτων τὰ ᾠὰ ἀδικοῦσιν· οὐκοῦν αἱ μητέρες σελίνου κόμην προβάλλονται τῶν βρεφῶν, καὶ ἐκείναις τὸ ἐντεῦθεν ἄβατόν ἐστι. Πολύποσι δὲ εἴ τις ἐπιβάλλοι πήγανον, ἀκίνητοι μένουσιν, ὡς λέγει τις λόγος. Ὄφεως δὲ εἰ καθίκοιο καλάμῳ, μετὰ τὴν πρώτην πληγὴν ἀτρεμεῖ, καὶ τῇ νάρκῃ πεδηθεὶς ἡσυχάζει· εἰ δὲ ἐπάγοις δευτέραν ἢ τρίτην, ἀνέρρωσας αὐτόν. Καὶ μύραινα δὲ πληγεῖσα νάρθηκι εἰσάπαξ, ἡσυχάζει· εἰ δὲ πλεονάκις, εἰς θυμὸν ἐξάπτεται. Λέγουσι δὲ ἁλιεῖς καὶ πολύποδας εἰς τὴν γῆν προϊέναι, ἐλαίας θαλλοῦ ἐπὶ τοῦ ἠϊόνος κειμένου. Θηρίων δὲ ἀλεξιφάρμακον τὸ ἀε-

ρε

ἐν πάντων πιμελὴ ἐλέφαντος· ἣν εἴ τις ἐπιχρίσαιτο, καὶ εἰ γυμνὸς ὁμόσε χωροίη τοῖς ἀγριωτάτοις, ἀσινὴς ἀπαλλάττεται.

Περὶ ἐλέφαντος, καὶ ζώων διαφόρων ἀντιπαθείας. Κ. λη.

Ὀῤῥωδεῖ ὁ ἐλέφας κεράστην κριὸν, καὶ χοίρου βοήν. οὕτω τρόπῳ φασὶ καὶ Ρωμαῖοι τοὺς σὺν Πύῤῥῳ τῷ Ἠπειρώτῃ ἐτρέψαντο ἐλέφαντας. καὶ ἡ νίκη σὺν τοῖς Ρωμαίοις λαμπροτέρως ἐγένετο. Γυναικὸς ὡραίας τόδε τὸ ζῶον ἡττᾶται, καὶ παραλύεται δὲ τοῦ θυμοῦ ἐκκωφωθεὶς εἰς τὸ κάλλος. καὶ ἀντεραστὴν φασὶν ἐν τῇ Αἰγυπτίᾳ Ἀλεξάνδρου πόλει, γυναικὸς στεφάνους πλεκούσης, Ἀριστοφάνει τῷ Βυζαντίῳ ὁ ἐλέφας. ἀγαπᾷ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ εὐωδίας πάσης, καὶ μύρων, καὶ ἀνθέων κηλούμενος τῇ ὀσμῇ. Ὅστις δ' ἂν ᾖ κλὼψ ἢ λῃστὴς κύ-

lephanti adeps, quo si quis inungatur, licet nudus contra efferatissimas bestias procedat, illæsus discedet.

De Elephanto & aliis animalibus quomodo ad res diuersas naturali quodã vel amore vel dissensione moueãtur. c. XXXVIII.

Ariete cornuto & suis grunnitu abhorret Elephas. Sic Romanos Pyrrhi Epirotarum regis elephantos in fugã vertisse homines dicũt, victoriamq́; amplam ex eo bello retulisse. Mulieris formâ hoc animal capitur: atque hebescens ad eius pulchritudinem, remittit furorem animi sui. Riualem verò fuisse in Ægypti vrbe Alexandria elephantum ferũt Aristophanis Byzantini, de quadam muliere coronas texẽte. Omnia bene olentia amat, vnguentorum & florum odore permulcetur. Si quis fur aut prædo, canes

tes Vespertiliones, torpore cóprehensæ, perniciem afferre non queunt. Hirundinibus hoc idem natura largita est. nam quum blattæ earum ouis perniciosæ sint, matres apij folia ante pullos proijciunt, ob idq; ab illis ad pullos accessus fieri nequit. In Polypos si quis rutam inijciat, immobiles manere in sermonem hominum venit. Serpentem si arundine contungas, à prima plaga non se commouet, torporeq; constricta quiescit: sin iterum ac tertiò plagã inflixeris, colligit ac confirmat sese. Muræna quoq; quæ plagam vnam accepit, torpescens perstat: sin plures inferas, funditus ira incenditur. Piscatores dicunt Polypum in terram progredi ad oliuæ germen in littore positum. Porrò contra omnium ferarum venena remedium est e-

al. ὅμοιον,

δὲ νυκτερίδες, ὅταν αὐτοῖς γειτνιάσωσι, ναρκῶσι καὶ γίνονται λυπεῖν ἀδύνατοι. Δῶρον δὲ ἄρα ἡ φύσις καὶ ταῖς χελιδόσιν ἔδωκεν * οἷον, αἱ σίλφαι καὶ τούτων τὰ ᾠὰ ἀδικοῦσιν· οὐκοῦν αἱ μητέρες σελίνου κόμην περιβάλλονται τῶν βρεφῶν, καὶ ἐκείναις τὸ ἐντεῦθεν ἄβατά ἐστι. Πολύποσι δὲ εἴ τις ἐπιβάλλοι πήγανον, ἀκίνητοι μένουσιν, ὡς λέγει τις λόγος. Ὄφεως δὲ εἰ καθίκοιο καλάμῳ, μετὰ τὴν πρώτην πληγὴν ἀτρεμεῖ, καὶ τῇ νάρκῃ πεδηθεὶς ἡσυχάζει· εἰ δὲ ἐπάγοις δευτέραν ἢ τρίτην, ἀνέῤῥωσας αὐτόν. Καὶ μύραινα δὲ πληγεῖσα νάρθηκι εἰσάπαξ, ἡσυχάζει· εἰ δὲ πλεονάκις, εἰς θυμὸν ἐξάπτεται. Λέγουσι δὲ ἁλιεῖς καὶ πολύποδας εἰς τὴν γῆν προϊέναι, ἐλαίας θαλλοῦ ἐπὶ τῆς ἠϊόνος κειμένου. Θηρίων δὲ ἀλεξιφάρμακον τὴν ἄρ-

ερ

ἐξ πάντων πιμελὴ ἐλέφαντος· ἣν εἴ τις ἐπιχρίσηται, καὶ εἰ γυμνὸς ὁμόσε χωρείη τοῖς ἀγριωτάτοις, ἀσινὴς ἀπαλλάττεται.

lephanti adeps, quo si quis inungatur, licet nudus contra efferatissimas bestias procedat, illæsus discedet.

Περὶ ἐλέφαντος, καὶ ζώων διαφόρων ἀντιπαθείας. Κ. λη.

De Elephanto & aliis animalibus quomodo ad res diuersas naturali quodã vel amore vel dissensione moueãtur. C. XXXVIII.

Ὀρρωδεῖ ὁ ἐλέφας κεράστην κριὸν, καὶ χοίρου βοήν. οὕτω τοίνυν φασὶ καὶ Ῥωμαῖοι τοὺς σὺν Πύῤῥῳ τῷ Ἠπειρώτῃ ἐτρέψαντο ἐλέφαντας. καὶ ἡ νίκη σὺν τοῖς Ῥωμαίοις λαμπρῶς ἐγένετο. Γυναικὸς ὡραίας τόδε τὸ ζῶον ἡττᾶται, καὶ παραλύεται δὲ τοῦ θυμοῦ ἐκκωφωθεὶς εἰς τὸ κάλλος. καὶ αὐτίκα φασὶν ἐν τῇ Αἰγυπτίᾳ Ἀλεξάνδρου πόλει, γυναικὸς στεφάνους πλεκούσης, Ἀριστοφάνει τῷ Βυζαντίῳ ὁ ἐλέφας. ἀγαπᾷ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ εὐωδίας πάσης, καὶ μύρων, καὶ ἀνθέων κηλούμενος τῇ ὀσμῇ. Ὅστις δὲ βούλεται κλὼψ ἢ λῃστὴς κύ-

Ariete cornuto & suis grunnitu abhorret Elephas. Sic Romanos Pyrrhi Epirotarum regis elephantos in fugã vertisse homines dicũt, victoriamq; amplam ex eo bello retulisse. Mulieris formâ hoc animal capitur: atque hebescens ad eius pulchritudinem, remittit furorem animi sui. Riualem verò fuisse in Ægypti vrbe Alexandria elephantum ferũt Aristophanis Byzantini, de quadam muliere coronas texẽte. Omnia bene olentia amat, vnguentorum & florum odore permulcetur. Si quis fur aut prædo, canes

nes nimium sæuos cõpescere & fugare voluerit, titione è rogo hominis abrepto ad eos accedens perterrefaciet, vt quidam aiũt. Hoc etiam audiui, vestem factam è lana decõsæ ouis quam lupus laniauit, molestiam & pruritum excitare in corpore ejus qui ĩnduerit. Si quis vino immittat lapidẽ à cane demorsum, furore cõuiuarum excitato lites & contentiones mouebit. Scarabei bestiolæ fœtidæ, vnguento odorato, si instilletur, intereunt. Sic etiam cerdones aiunt aëri putido assuefactos, vnguentis abhorrere. Serpentes quosuis ibidum pennas timere Ægyptij asserunt.

De Pastinacis marinis, quomodo saltatione & cantu capiantur.

CAP. XXXIX.

Vide etiã l. 17, c. 18.

Pastinacas capiunt

νας ἄγαν ἀγριωτέρους κατασιγάσαι, καὶ θεῖναι φυγάδας, ἐκ πυρᾶς ἀνθρώπου δαλὸν λαβὼν, ὁμόσε αὐτοῖς χωρεῖ, φασίν· οἱ δὲ ὀρρωδοῦσιν. Ακήκοα δὲ καὶ ἐκεῖνον τὸν λόγον· λυκοσπάδα οἶν πέξας καὶ ἐριουργήσας, καὶ χιτῶνα ἐργασάμενος, λυπεῖ τὸν ἠμφιεσμένον· ὀδαξησμὸν γὰρ ἐργάζεται, ὡς λόγος. Ἔριν δὲ εἴ τις καὶ στάσιν ἐθέλοι ἐν τῷ συνδείπνῳ ἐργάσασθαι, δηχθέντα ὑπὸ κυνὸς λίθον ἐμβαλὼν τῷ οἴνῳ, λυπεῖ τοὺς συμπότας ἐκμαίνων. Κανθάροις δὲ κακόσμοις θηρίοις εἴ τις ἐπιρράνῃ μύρον, οἱ δὲ τὴν εὐωδίαν οὐ φέρουσιν, ἀλλ' ἀποθνήσκουσιν· οὕτω τοί φασι καὶ τοὺς βυρσοδέψας συντραφέντας ἀέρι κακῷ, βδελύττεσθαι μύρον. Λέγουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι καὶ τοὺς ὄφεις πάντας ἴβεων πτερὰ δεδιέναι.

Περὶ τρυγόνων θαλαττίων. Κ. λθ΄.

Θηρῶσι τὰς τρυγόνας

οἱ καὶ τούτων ἀκολουθοῦντες τὰ θήρατρα, καὶ μάλιστα τῆς πείρας οὐ διαμαρτάνουσι, τὸν τρόπον τοῦτον. ἑστήκασιν ὀρχούμενοι καὶ ᾄδοντες εὖ μάλα μουσικῶς, αἱ δὲ καὶ τῇ ἀκοῇ θέλγονται, καὶ τῇ ὄψει τῆς ὀρχήσεως κηλοῦνται, καὶ προσίασιν ἐγγυτέρω. οἱ δὲ ὑπαναχωροῦσιν ἡσυχῇ καὶ βάδην, ἔνθα δήπου καὶ ὁ δόλος ταῖς δειλαίαις πρόκειται, δίκτυα ἐκπεπετασμένα. εἶτα ἐμπίπτουσιν εἰς αὐτὰ, καὶ ἁλίσκονται, ὀρχήσει καὶ ᾠδῇ ἠρεμημέναι πρότερον.

Περὶ ὀρκυνου τοῦ ἰχθύος. κ. μ.

Ὀρκυνος ὄνομα κητώδης ἰχθὺς οὐκ ἄσοφος εἰς τὰ αὐτοῦ λυσιτελέστατα, δῶρον λαχὼν φύσει τοῦτο, οὐ τέχνῃ. ὅταν γοῦν περιπαρῇ τῷ ἀγκίστρῳ, καταδύει αὑτὸν εἰς βυθὸν, καὶ ὠθεῖ καὶ προσαράσσει τῷ δαπέδῳ, καὶ κρούει τὸ στόμα ἐκβάλλειν τὸ ἄγκιστρον ἐθέλων. εἰ δὲ ἀδύνατον τοῦτο ᾖ, εὐρυνεῖ γοῦν τὸ

qui earum piscationis studiosi sunt, & desiderio non frustrantur, in hunc modum. Saltant & canũt quàm possunt suauissimè. Illæ verò tum auditu mulcẽtur, tum spectãda saltatione se oblectant, & adnant propiùs. At piscatores sensim ac pedetentim recedunt. Ibi tum dolus in miseras structus apparet. quæ saltatione & cantu allectatæ fuerant, retibus iam extensis inclusæ capiuntur.

De Orcyno pisce ab hamo se liberante. c. XL.

Orcynus cetaceus piscis prouidens est, & naturâ, non arte, quæ sibi maximè conducãt intelligit. Itaque quum hamo transfixus fuerit, in maris altitudinẽ seipsũ impellens ac deprimens, ad solum allidit: & hamum oris pulsatione expellere cupit. quòd si id minus fieri queat, ab hamo

exceptũ vulnus luculẽtius infert, dilatatq́ue: atque exiliẽdo id quod sibi molestiam exhibet expuit abijcitq́ue. sæpe verò id non assecutus inuitus ad piscatoris prædã subtrahitur.

τὸ τραῦμα, καὶ ἐκπτύεται τὸ λυποῦν αὐτόν, καὶ ἐξάλλεται. πολλάκις δὲ οὐκ ἐπιτυχεῖ τῆς πείρας, καὶ ὁ θηρατὴς ἄκοντα ἀνασπάσας, ἔχει τὴν ἄγραν.

De Melanuri timiditate, & quòd mari tranquillo fundum petat, concitato litora & petras, cõtrà quàm alij pisces: & vnde alatur.

CAP. XLI.

Περὶ μελανούρου. Κ. μα.

Timidissimi pisciũ Melanuri, suæ timiditatis testẽs habent piscatores. neq; enim capiuntur nassa, neque ad eam accedunt. Si quando verò sagenam circumdederis, imprudentes comprehendũtur. Iidem quum placidum & quietum est mare, ad imam maris sedem in petris aut algis quiescunt, tegumẽtoq; proteguntur, quocunque corpus occultari potest. Contrà quũ aduersa tempestas est, & pisces alij in altum ex fluctuum impetu descendunt, hi tum fiducia

Δειλότατος ἰχθύων ὁ μελάνουρος, καὶ ἔχει τῆς δειλίας μάρτυρας τοὺς ἁλιέας. οὔτε γοῦν κύρτῳ λαμβάνονται οὗτοι, οὔτε προσίασιν αὐτῷ. σαγήνην δὲ εἴ ποτε αὐτοὺς περιβάλοι, οἱ δὲ ἀγνοοῦντες ἑαλώκασι. καὶ ὅταν μὲν ᾖ εὐδία, καὶ λεία ἡ θάλαττα, οἱ δὲ ἄρα κάτω που πρὸς ταῖς πέτραις, ἢ τοῖς φυκίοις ἡσυχάζουσι, καὶ περιβάλλονται, πᾶν ὅ, τι δύνανται τὸ σῶμα ἀφανίζοντες. ἐὰν δὲ ᾖ χειμερία, τοὺς ἄλλους ὁρῶντες καταδύντας ἐκ τῆς τῶν κυμάτων προσβολῆς εἰς τὸν βυθόν, οἱ δὲ κατὰ θαρ-

συνοῦσι, καὶ τῇ γῇ προσπελάζουσι, καὶ ταῖς πέτραις προσνέουσι, καὶ ἡγοῦνται σφίσι πρόβλημα ἱκανὸν εἶναι τὸν ὑπερνηχόμενον ἀφρὸν, καλύπτοντά τε αὐτοὺς καὶ ἐπηλυγάζοντα. συνιᾶσι δὲ οὐ μάλα ἀπορρήτως, ὅτι καὶ τοῖς ἁλιεῦσιν ἐν ἡμέρᾳ τρία ἢ νυκτὶ ἐς τὴν θάλατταν ἐστὶν ἄβατα, ἀγριαινούσης τῆς θαλάττης, τῶν κυμάτων αἰρομένων, μετεώρων τε καὶ φοβερῶν. ἔχουσι δὲ καὶ τροφὴν ἐν χειμῶνι τοῦ κλύδωνος, τὰ μὲν, ἀποσπῶντες ἐκ τῶν πετρῶν· τὰ δὲ, ἐπισύροντες ἐκ τῆς γῆς. σιτοῦνται δὲ μελάνουροι τὰ ῥυπαρώτερα, καὶ ὅσα οὐκ ἂν ῥᾳδίως ἰχθὺς ἄλλος ἂν πάσαιτο, εἰ μὴ πάνυ λιμῷ πιέζοιτο. ἐν γαλήνῃ δὲ ἐπὶ τῆς ἄμμου μόνης ἁλινδοῦσι, καὶ ἐκεῖθεν βόσκονται. ὅπως δὲ ἁλίσκονται ἐρεῖ ἄλλος.

Περὶ ἀετοῦ. Κ. μϛ.

cia implentur, simul & ad littus appropinquant, & ad petras adnatant: atque spumam super se fluctuantem, ipsosq; cooperientem, satis esse ad se tuendũ arbitrãtur. Nescio quomodo enim pernoscũt, eo die, noctéve, quum feritas maris & & immanitas efferuescit, tũ à piscatoribus non adiri mare. Ac quũ maris tempestates sunt, ex his viuunt cibis, quos è saxis partim eruunt, partim è terra euellũt: nec tamẽ nisi sordidis pascuntur, & abjectis, quibus non facilè alius piscis, nisi fame oppressus, vesceretur. Quum maris tranquillitas viget, in solo sabulo pabulum inquirunt, hinc que pascuntur. Cæterùm quomodo capiãtur ex alijs audire poteris.

De Aquila visu & remedio ex felle ejus ad visum homini acuendum. c. XLII.

Ex auibus Aquila maximè acres & acutos oculos habet, de quibus & Homerus ei conſcius teſtimonio eſt, in morte Patrocli, ſimilem huic aui inducens Menelaum, quum requireret Antilochum, quem ad Achillem mitteret nuncium, triſtem quidem, ſed tamen neceſſarium de morte ejus amici, quem à ſe miſſum ad pugnam non ampliùs ſummè deſideratū recepit Achilles. Cæterū Aquila nō ſolùm ſibi, ſed hominum oculis vtilis habetur. Nam fel eius melle exceptum Attico, & hebeſcentibus illitum oculis, viſum quàm acutiſſimū efficit.

De Luſciniæ cantu, & carne in cibo vigiliam faciente. C. XLIII.

Luſcinia auium argutiſſima & tranquillo præ cæteris animo, ſuauiſſima & in primis canora voce ſolitariis in locis cantillat. Ejus

Ἀετὸς δὲ ὀρνίθων ὀξυωπέστερος· καὶ Ὅμηρος αὐτῷ συνοίδε καὶ τοῦτο, καὶ μαρτυρεῖ ἐν τῇ Πατροκλείᾳ, εἰκάζων τὸν Μενέλεων τῷ ὄρνιθι, ὅτε ἀνεζήτει Ἀντίλοχον ἵνα ἄγγελον ἀποστείλῃ τῷ Ἀχιλλεῖ, πικρὸν μὲν, ἀναγκαῖον δὲ ὑπὲρ τοῦ πάθους τοῦ κατὰ τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ· ὃν ἐξέπεμψε μὲν, οὐχ ὑπεδέξατο δὲ, καίτοι ποθῶν ἐκεῖνος τοῦτο. λέγεται δὲ μὴ ἑαυτῷ μόνῳ χρήσιμος, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπων ὀφθαλμοῖς ὁ ἀετὸς ἀγαθὸν εἶναι. εἰ οὖν μέλιτί τις Ἀττικῷ τὴν χολὴν αὐτοῦ διαλαβὼν ὑπαλείφοιτο, ἀμβλυωπούμενος ὄψεται, καὶ ὀξυτάτους γοῦν ἰδεῖν ἕξει τοὺς ὀφθαλμούς.

Περὶ ἀηδόνος. Κ. μγ.

Ἡ ἀηδὼν ὀρνίθων λιγυρωτάτη τε καὶ δυνατωτάτη, καὶ κατᾴδει ἐρημαίαν χωρίων εὐστομώτατα ὀρνίθων καὶ τορώτατα. Λέγουσι δὲ καὶ

καὶ τὰ κρέα αὐτῆς εἰς ἀγρυπνίαν λυσιτελεῖν. πονηροὶ μὲν οὖν οἱ τοιαύτης τροφῆς δαιτυμόνες, καὶ ἀμαθεῖς δεινῶς. πονηρὸν δὲ τὸ ἐκ τῆς τροφῆς δῶρον φυγὴ ὕπνου, τοῦ καὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων βασιλέως, ὡς Ὅμηρος λέγει.

Περὶ γεράνων. Κ. μδ.

Τῶν γεράνων αἱ κλαγγαὶ καλοῦσιν ὄμβρους ὥς φασιν. ὁ δὲ ἐγκέφαλος γυναικῶν εἰς χάριν ἀφροδισίαν ἔχει τινὰς ἴυγγας. † ἱκανοὶ τεκμηριῶσαι οἱ πρῶτοι φυλάξαντες αὐτά.

Περὶ γυπείων πτερῶν, καὶ περὶ δρυοκολάπτου. Κ. με.

Γυπῶν πτερὰ εἰ θυμιάσαι τις, ὡς ἀκούω, καὶ ἐκ φωλεῶν καὶ ἐξ ἰλυῶν τοὺς ὄφεις προάξει ῥᾷστα. Ζῶον δὲ ὁ δρυοκολάπτης, ἐξ οὗ ἄρα καὶ κέκληται ἔχει μὲν γὰρ ῥάμφος ἐπίκυρ-

etiam carnes vigiliam fouere aiunt. Mihi verò qui cibo vescantur hujusmodi homines nec boni nec sapientes videtur. Sed illius etiã deorũ atque hominum regis, vt Homero placet, nempe Somni priuatio, infelix infelicis cibi munus mihi videtur.

De Gruum clangore & cerebro. c. XLIIII.

Gruum clangores pluuias accersere fama est, earundemq; cerebrum quippiam amatorium habet, vtile ad conciliandam mulierum gratiam, si modò benè animaduerterunt, qui hæc primi obseruarunt.

Gillius addit si

De Vulturis pennis, deq; Pico Martio nidi sui foramen obstructum reserante. c. XLV.

Vulturum pennas si quis suffierit, facilè serpentes è latibulis suis & cauis (vt audio) educet. Dryocolaptes, id est Picus Martius, nomen apud Græcos sortitur ab eo quod facit nã gibbo & eminente rostro ar-

percutit: & excauato in eis loco pullos suos tanquā in nidum imponit: ad nidi instructionem non ferulis inter se connexis eget, neque ædificatiūculis. Si quis lapide immisso ei foramē obstruxerit, ille ex his conjectura assecutus insidias sibi oppositas esse, herbam lapidi contrariā affert, eamq; contra lapidem ponit: lapis velut offensus, & non facile ferens vim herbæ, exilit, atque rursus foramen Pico aperitur.

De Denticibus piscibus, quàm sint gregatiles, & quomodo ob nimiā de se fiduciam tandem capiantur. C. XLVI.

Dentices tam congregatiles sunt, vt nec sibi esse à gregalibus suis æqualibus solitudinē & segregationem ferant. Solent autem juxta ætatum discrimina degere: ac nimirum peradolescētes separatim à reliquis natant. ij quoque qui sunt cō-

τῶν, κολάπτει δὲ ἄρα τούτῳ τὰς δρῦς· καὶ ἐντεῦθεν κοιλαίνας τὸν τόπον, ὡς εἰς καλιὰν τοὺς νεοττοὺς ἐντίθησιν· οὐ δεηθεὶς καρφῶν, καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν πλοκῆς καὶ οἰκοδομίας οὐδέν. οὐκοῦν εἴ τις λίθον ἐνθεὶς ἐπιφράξει τοῦ ὀρνέου τὴν προειρημένην τὴν εἴσοδον· ὁ δὲ συμβαλὼν τὴν ἐπιβουλὴν τὴν κατ' αὐτοῦ, κομίζει πόαν ἐχθρὰν τῷ λίθῳ, καὶ κατ' αὐτοῦ τίθησιν. ὁ δὲ γοῦν βαρούμενος καὶ μὴ φέρων, ἐξάλλεται, καὶ ἀνοίγνυσιν αὖθις τῷ προειρημένῳ ἡ φίλη ὑποδρομή.

Περὶ συνόδοντος. κ. μϛ.

Οἱ συνόδοντες οὐκ εἰσὶ μονίαι, οὐδὲ τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἐρημίαν τε καὶ διαίρεσιν ἀνέχονται. φιλοῦσι δὲ συναγελάζεσθαι καθ' ἡλικίαν. καὶ οἱ μὲν νεώτεροι κατ' ἴλας νήχονται· οἱ δὲ ἐντελέστεροι

πάλι-

πάλιν κοινῇ. καὶ τὸ τοῦ λόγου τοῦτο, ἧλιξ ἥλικα, καὶ ἐκεῖνοι † τέρπουσι παρόντες παροῦσιν ὡς ἑταίροις καὶ φίλοις, ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων τε καὶ διατριβῶν. Τεχνάζονται δὲ πρὸς τοὺς θηρατὰς τοιά. Ὅταν ἁλιεὺς ἀνὴρ τὸ εἰς αὐτοὺς δέλεαρ καθῇ, περιελθόντες πάντες, καὶ κύκλος γενόμενοι εἰς ἀλλήλους ὁρῶσιν, οἱονεὶ σύνθημα ἕκαστος ἑκάστῳ διδόντες, μήτε πλησιάσαι, μήτε ἅψασθαι τοῦ καθιεμένου δελεάσματος, καὶ οἱ μὲν παρατεταγμένοι εἰς τοῦτο ἀτρεμοῦσιν. ἐκ δὲ τῆς ἀλλοτρίας ἀγέλης συνόδων ἀφίκετο, καὶ καταπίνει τὸ ἄγκιστρον, ἐρημίας λαβὼν μισθὸν τὴν ἅλωσιν. καὶ ὁ μὲν, ἀνασπᾶται· οἱ δὲ ἤδη θαρσοῦσιν ὡς οὐχ ἁλωσόμενοι, καὶ καταφρονήσαντες, οὕτω θηρῶνται.

firmatiori ætate etiam inter se vitæ communitate conjunguntur, ita vt congruant prouerbio, Æqualis æqualem delectat: & præsentes præsentibus tanquã iis quibuscum societas aut amicitiæ cõjunctio ex consuetudine vsuq; frequenti coalescit, delectantur. Aduersus piscatores autẽ sic machinantur, vt quum piscator in eos cibum demiserit, congregati & in orbem consistentes inter se conspiciant, & quasi signo dato inter se, admoneant ne prope ad cibum accedant, néue demissũ cibum attingant, atque in hunc ordinem instructi permanent. Sin autem soliuagus ex alio grege accesserit, hamumq; deuorauerit, ac suæ solitudinis præmio accepto subtractus fuerit, confidétiores efficiuntur, tanquam capi non possint, sicq; præ nimia fiducia negligentiores facti, capiuntur.

fortè τέρπονται

Coruus cur æstate siti laboret causa, ex fabula.

CAP. XLVII.

Per æstatem Coruus exarescit siti confectus, & clamore vltionem testatur, vt fama est. cujus causam afferunt, quòd quum ad aquationem eum famulum suum Apollo misisset, ille magna segete inuenta adhuc viridi, frui volens granis frumenti, & expectans dum maturuisset, mãdatum domini neglexit: quã ob rem siccissimo anni tempore, siti affectus, suæ moræ dat pœnas. Hoc licet fabulæ simile, ob Apollinis tamẽ reuerẽtiam dictum sit.

De diuinationibus ex Coruo, & quomodo o-uis eius denigrẽtur capilli. C. XLVIII.

Coruum sacrum & Apollinis pedissequũ esse dicunt: idcircò diuinationibus præditũ fatentur: ejusq; clamori dant operam, qui auiũ sedes, & clango-

Περὶ κόρακος. Κ. μζ.

Φρύγεται διὰ τοῦ θέρους ὁ κόραξ τῷ δίψει κολαζόμενος, καὶ βοᾷ τὴν τιμωρίαν μαρτυρόμενος ὥς φασι, καὶ τὴν αἰτίαν λέγουσιν ἐκείνην. ὁ Ἀπόλλων αὐτὸν θεράποντα ὄντα ὑδρευσόμενον ἀποπέμπει· ὁ δὲ ἐντυγχάνει λήιον βαθὺ μὲν, ἔτι δὲ χλωρὸν, καὶ μένων ἔστ' ἂν αὖον γένηται, τῶν πυρῶν παραχνιαῦσαι βουλόμενος, καὶ τοῦ προστάγματος ὠλιγώρησεν. καὶ ὑπὲρ τούτων ἐν τῇ μάλιστα αὐχμηροτάτῃ ὥρᾳ, διψῶν δίκας ἐκτίνει. τοῦτο ἔοικεν μύθῳ μὲν, εἰρήσθω δὲ οὖν τῇ τοῦ θεοῦ αἰδοῖ.

Περὶ κόρακος πάλιν. Κ. μη.

Ὁ κόραξ ὄρνιν αὐτὸν φασὶν ἱερὸν, καὶ Ἀπόλλωνος ἀκόλουθον εἶναι λέγουσι· ταῦτά τοι καὶ μαντικῆς συμβόλοις ἀγαθὸν ὁμολογοῦσι τὸν αὐτὸν, καὶ ὀττεύοντάς γε πρὸς τὴν

ἐκ

ἐκείνυ † βοῶν οἱ συνιέντες ὀρνίθων καὶ ἕδρας καὶ κλαγγάς, καὶ πτήσεις αὐτῶν, ἢ κατὰ λαιὰν χεῖρα, ἢ κατὰ δεξιάν. Προσακούω δὲ καὶ ὠὰ κόρακος μελαίνειν τρίχας. καὶ χρὴ τὸν δολοῦντα τὴν ἑαυτοῦ κόμην, ἔλαιον ἐν τῷ στόματι ἔχειν συμμύσαντα· εἰ δὲ μή, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῷ σὺν τῇ τριχὶ μελαίνονται, δυσέκπλυτοί τε καὶ δυσέκνιπτοι.

Περὶ μέροπος. Κ. μθ.

Ὁ μέροψ τὸ ὄρνεον ἔμπαλιν φασὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι πέτεται· τὰ μὲν γὰρ εἰς τοὔμπροσθεν ἵεται, καὶ κατ᾽ ὀφθαλμούς. τὸ δὲ εἰς τοὐπίσω. καὶ ἔπεισί μοι θαυμάζειν τὴν φύσιν τῆς ἐπισήμου καὶ παραδόξου καὶ ἀήθους φορᾶς, ἣν ἐκεῖνο ἄγει τὸ ζῶον.

Περὶ μυραίνης καὶ ἔχεως. Κ. ν.

Ἡ μύραινα ὅταν ὁρμῆς ἀφροδισίου ὑποπλησθῇ, πρόεισιν εἰς τὴν γῆν, καὶ ὁμιλίαν ποθεῖ νυμφίου καὶ

res, & volatus ipsarum à dextra ac sinistra cognoscunt. Corui oua audio nigros efficere pilos. Qui verò capillitium suum sic adulterat, oportet oleum in ore cōpressum habeat. nam nisi id fiat, simul cum pilis ei dentes nigri redduntur, vixq; elui possunt. al. ζωῶν

De Meropis volatu.

CAP. XLIX.

Merops auis contrà, vt fertur, volat atque cæteræ: aliæ enim omnes quasi sursum ad oculos versus: illa verò retrò ad caudam versus volat. Et profectò naturam volatus, admiratione & insolentia pleni, quem facit hoc animal, summoperè miror.

Quomodo Muræna coëat cum vipera. C. L.

Quum libidinis impetu plena est Muræna, in aridum progreditur: & sponsi iniquissimi desiderio permo-

ta, latibulum Viperæ maris intrat: ibiq; ambo inter se colligātur, atque coitu implicantur: Vt vulgi quidem hominum opinio ait. Vipera quoque mas stimulis libidinis concitata, ad mare accedit: & vt adolescēs in amoribus dissolutus cū tibia fores pulsat amatę: sic Vipera mas sibilo edito amatam euocat. ea è mari exit natura diuersorum locorū incolas in cupiditatem vnam & cubile idem cogente.

De Serpentis ortu è spinæ hominis mortui medulla. C. LI.

Hominis mortui spinæ medullā putrescentem in serpentem conuerti aiunt, exoririq; feram, & serpere animantem immanissimum ex mansuetissimo. Atque bonorum honestorumq; hominum reliquias requiescētes non modò quietem pro præmio, sed etiam eorum animas

μύραινα πονηρᾶ. πάρεισι γὰρ εἰς ἔχεως φωλεὸν, καὶ ἄμφω συμπλέκονται. ἤδη δέ φασι καὶ ὁ ἔχις οἰστρήσας, καὶ ἐκεῖνος εἰς μίξιν ἀφικνεῖται πρὸς τὴν θάλατταν. καὶ οἱονεὶ κωμαστὴς σὺν τῷ αὐλῷ θυροκοπεῖ· οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνος συρίσας, τὴν ἐρωμένην παρακαλεῖ, καὶ αὐτὴ πρόεισι, τῆς φύσεως τὰ ἀλλήλων διῳκισμένα συναγούσης εἰς ἐπιθυμίαν τὴν ὁμοίαν, καὶ κοῖτον τὸν αὐτόν.

Περὶ τῆς τῶν ἱερῶν φύσεως ἧς τίκτει ἡ τοῦ ἀνθρώπου ῥάχις. Κεφ. να.

Ῥάχεως ἀνθρώπου νεκροῦ φασὶν ὑποσηπόμενον τὸν μυελὸν ἤδη τρέπεσθαι εἰς ὄφιν, καὶ ἐκπίπτει τὸ θηρίον, καὶ ἕρπει ζῶον τὸ ἀγριώτατον ἐκ τοῦ ἡμερωτάτου. καὶ τῶν μὲν καλῶν καὶ ἀγαθῶν τὰ λείψανα ἀναπαύεται, καὶ ἔχει ἆθλον ἡσυχίαν· ὥσπερ οὖν καὶ ἡ ψυ-

χὴ

καὶ τῶν τοιούτων τὰ ᾀδόμενά τε καὶ ὑμνούμενα ἐκ τῶν σοφῶν. πονηρῶν δὲ ἀνθρώπων ῥάχεις τοιαῦτα τίκτουσι καὶ μετὰ βίον· ἢ τοίνυν τὸ πᾶν μῦθός ἐστιν· ἢ εἰ ταῦτα † οὑτωσὶ πεπίστευται, πονηροῦ νεκρὸς, ὡς κρίνειν ἐμὲ, ὄφεως γενέσθαι πατὴρ, τοῦ τρόπου μισθὸν ἠνέγκατο.

Περὶ χελιδόνος. Κ. νβ.

Χελιδὼν δὲ ἄρα τῆς ὥρας τῆς ἀρίστης ὑποσημαίνει τὴν ἐπιδημίαν, καὶ ἔστι φιλάνθρωπος, καὶ χαίρει τῷδε τῷ ζώῳ ὁμωρόφιος οὖσα, καὶ ἄκλητος ἀφικνεῖται· καὶ ὅτε οἱ φίλον, καὶ ἔχει καλῶς, ἀπαλλάττεται. καὶ οἵ γε ἄνθρωποι ὑποδέχονται αὐτὴν, κατὰ τὸν τῆς ὁμηρικῆς ξενίας θεσμὸν, ὃς κελεύει, καὶ φιλεῖν τὸν παρόντα, καὶ ἰέναι βουλόμενον, ἀποπέμπειν.

Περὶ αἰγῶν. Κ. νγ.

Ἔχει δὲ πλεονέκτημα ἡ

bona, quæ toties atteſtata ſunt, à ſapientibus habere. Malorum verò hominum ſpinas poſt è vita exceſſum talia monſtra parere. At id aut eſt totũ fabuloſum: aut, ſi adhibenda ei fides ſit, præmium meo judicio dignum ſuis moribus malus retulerit, qui ſerpentis pater efficitur mortuus. *forte* ὀρθῶς

De Hirundinis aduentu & diſceſſu. c. LII.

Hirũdo ſignificatione ſua pulcherrimi tẽporis oſtendit aduentum. Eadem hominis ſtudioſa eſt, cujus contubernalem ſe eſſe gaudet: quum ei rurſus bonum videtur, diſcedit. Cæterũ homines Homeri lege hoſpitalitatis, eã tecto recipiunt: qui præcipit hoſpitem præſentem eſſe diligẽdum, diſcedere verò volentẽ dimittendum.

De Caprarum reſpiratione & ſenſu. c. LIII.

Peculiarem reſpira-

tionis modum & amplius aliquid præter cæteras animantes Capra habet. Pecuarij enim sermones & pastoritij eam auribus & naribus spirare testantur, sensuq; *ex omnibus bifidæ vngulæ animalibus acerrimo esse. Causam quare id fiat, ignoro. quantum autem noui, jam dixi. Quòd si Capra etiam Promethei opus est, quid sibi voluerit vt talem fingeret, ipse sciuerit.

Gillius addit audiendi, vt & Orus habet.

αἴξ, τὴν τοῦ πνεύματος εἰσροὴν, ὡς οἱ νομευτικοὶ λόγοι καὶ ποιμενικοὶ φασιν. ἀναπνεῖ γὰρ καὶ διὰ τῶν ὤτων, καὶ διὰ τῶν μυκτήρων, καὶ αἰσθητικώτατον τῶν δηχηλῶν ἐστι. καὶ τὴν μὲν αἰτίαν εἰπεῖν οὐκ οἶδα, ὃ δὲ οἶδα, τοῦτο εἶπον. εἰ δὲ ποίημα Προμηθέως καὶ αἴξ, ἴ βουλόμενος τοῦ τὸ εἰργάσατο, εἰδέναι καταλιμπάνω αὐτόν.

De morsu Aspidis incurabili: & quòd deterior hac fera sit mulier venefica.

CAP. LIIII.

περὶ ἔχεως τε καὶ ὄφεων, καὶ τοῦ τῆς ἀσπίδος δήγματος.

K. νδ.

ἐν

Viperæ & aliarum serpêtium morsus non carent remedijs: quorũ alia propinari, alia inungi percipio. Incantationes etiam impactum nonnullis venenum mitigauerunt. Solum Aspidis morsum negant curari posse, esseq; omni medicina superiorem. Dignum sa-

al. ἐπαοιδαί

Καὶ ἔχεως δῆγμα καὶ ὄφεως, ἀλλ' † οὔ φασιν ἀντιπάλων μὴ διαμαρτάνειν φαρμάκων. καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἀκούω πόματα εἶναι, τὰ δὲ χρίσματα. καὶ † ἐπῳδαὶ δὲ ἐπράϋναν τινῶν ἐξαγριωθέντα ἰόν. ἀσπίδος δὲ ἀκούω μόνον δῆγμα ἀνίατον εἶναι, καὶ ἐπικουρίας κρεῖττον. καὶ μισεῖν ἄξιον τὸ ζῶον τὸ δι-

κλης

κληρονομίας τῆς εἰς τὸ κακόν. ἀλλὰ καὶ τούτου θηρίον μιαρώτερον καὶ ἀφυλακτότερον γυνὴ φαρμακίς· οἵαν ἀκούομεν καὶ τὴν Μήδειαν, καὶ τὴν Κίρκην. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀσπίδων φάρμακα, καὶ δήγματος ἔργα ἐστὶ· τὰ δὲ ἐκείνων ἀναιρεῖν καὶ ἐκ μόνης τῆς ἀφῆς φασιν.

περὶ κυνῶν θαλαττίων. Κ. νε.

Κυνῶν θαλαττίων τρία γένη. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν εἰσι μεγέθει μέγιστοι καὶ κητῶν ἐν τοῖς ἀλκιμωτάτοις ἀριθμοῖντ' ἄν. γένη δὲ δύο τὰ λοιπά, πηλαῖοι μὲν τὴν φύσιν, προήκουσι δὲ καὶ εἰς πῆχυν τὸ μέγεθος. καὶ τὸν μὲν αὐτῶν, γαλεόν, τὸν δὲ †κεντρίτην φιλοῦσιν ὀνομάζειν. καὶ τούτων οἱ μὲν κατεστιγμένοι, καλοῖντ' ἂν γαλεοί. κεντρίτας δὲ ὀνομάζων τοὺς λοιπούς, οὐκ ἂν διαμάρτοις. οἱ μὲν οὖν ποικίλοι, καὶ

appellarit, non errabit.

nè hoc animal odio ob redundantiam mali. at fera scelestior, & quæ minus vitari possit, mulier venefica: qualem fuisse Medeam & Circen audimus. nā aspidum venena non nisi morsu lædunt: illarum autem venena vel solo tactu necare feruntur.

De Caniculis marinis, quod genus earum unum cetaceum sit: & alia duo minora, nempe Galei & Centrinæ, & quomodo ea capiantur. c. LV.

Caniculārum marinarum tria sunt genera: quarum maximæ quædam inter cete robustissima numerari possunt. Ex reliquis duobus generibus, κεντρίνω
(quæ in cœno degunt, & ad cubiti mensuram excrescunt) aliud Galeos, aliud Cētrina appellari solet. quod colore varium est, Galeos nominatur: reliquū genus qui Centrinas Rursus varij, molliore semp

ſemper pelle, & capite latiore ſunt. Centrinæ parui & pelle dura ſũt, & capite acutiore, & coloris albedine ab illis differunt. Eiſdem innati ſunt aculei duri, & aduerſus omnia reſiſtentes: quorum alter in capitis ſummo vertice, alter in cauda, atq; venenatũ quiddam habent. Poſtrema duo genera paruarum canicularum in cœno capiuntur. Piſcandarum ratio hæc eſt: Album piſcem illecebram ad eas captandas demittunt. ex his ſi qua capiatur, cæteræ omnes hoc videntes circa captam aſſiliunt, ac eam dum hamo ex profundo extrahitur ad nauẽ vſque inſequi non ceſſant. Inuidia quadam hoc eas facere exiſtimares, quaſi illa quæ capta eſt, ſibi vni eſcã aliquam prædata ali-

τὴν δορὰν ἀεὶ μαλακώτεροι, καὶ τὴν κεφαλὴν πλατύτεροι· οἱ δὲ ἕτεροι, μικροί τε καὶ σκληροὶ τὴν δορὰν ὄντες, καὶ τὴν κεφαλὴν δὲ ἀνήκουσαν εἰς ὀξὺ ἔχοντες, καὶ τὴν χρόαν εἰς τὸ λευκὸν, ἀποκρίνονται. κέντρα δὲ ἄρα αὐτοῖς συμπέφυκε· τὸ μὲν τῆς κεφαλῆς κατὰ λοφίαν, ὡς ἂν εἴποις· τὸ δὲ κατὰ τὴν οὐράν. σκληρὰ δὲ ἄρα τὰ κέντρα, καὶ ἀπειθῆ ἐστι, καὶ ἰοῦ τι προσβάλλει. Ἁλίσκονται δὲ τῶν κυνῶν τῶν σμικρῶν τὰ δὲ † ἑκατέρωθεν (ἑκάτερον) ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τοῦ πηλοῦ. καὶ ἡ ἄγρα, εἰπεῖν αὐτὴν οὐ χεῖρόν ἐστι. Δέλεαρ αὐτῶν καθιᾶσιν ἰχθὺν λευκὸν ἐκτετμημένον τὴν ῥάχιν. ὅταν τοίνυν εἷς ἁλῷ, καὶ τῷ ἀγκίστρῳ περιπέσῃ, πάντες οἱ θεασάμενοι συμπηδῶσιν αὐτῷ, καί τοι κάτωθεν ἑλκομένῳ, ἕπονταί τε καὶ μέχρι τῆς νεὼς οὐκ ἀναστελλόμενοι, ὡς εἰκάσαι ζηλοτυπίᾳ δρᾶν ταῦτα αὐτούς, οἷα ἐκείνου

ἢ τῶν

λει τῶν εἰς τροφὴν ἑαυτῷ μόνῳ ποθὲν ἀποζητήσαντος. καὶ ἐς τὴν ναῦν γὰρ αὐτὴν εἰσεπήδησάν τινες πολλάκις, καὶ ἑκόντες ἑάλωσαν.

περὶ τῆς τρυγόνος τῆς θαλαττίας. κεφ. νς.

Τῆς τρυγόνος τῆς θαλαττίας τὸ κέντρον ἐστὶν ἀπρόσμαχον. ἐκέντησε γὰρ καὶ ἀπέκτεινε παραχρῆμα. καὶ πεφρίκασιν αὐτῆς τόδε τὸ ὅπλον καὶ οἱ τῶν ἁλιέων δεινοὶ τὰ θαλάττια. οὔτε γὰρ ἄλλος ἰάσεται τὸ τραῦμα, οὔτε ἡ τρώσασα. μόνη γὰρ, ὡς τὸ εἰκὸς, τῇ πηλειάδι βολῇ τοῦτο ἐδίδοτο.

περὶ κεράστου. κ. νζ.

Λευκὸν θηρίον ὁ κεράστης. ἔστι δὲ ὄφις. καὶ ὑπὲρ τοῦ μετώπου κέρατα ἔχει δύο. καὶ ἔοικε τοῖς τοῦ κοχλίου τὰ κέρατα, οὐ μὴν

cunde esset. atque ex ipsis nonnullæ in nauem insilientes, sæpe sua sponte capiuntur.

De Pastinaca marina aculeo venenato & incurabili. C. LVI.

Pastinacæ marinæ radius ab omni medicina inuictus existit, etenim primùm vt pupugit, statim interficit, quod quidem ipsius telum vel rei maritimæ peritissimi perhorrent. neque enim alius quisquam, neque vulneratrix ipsa medicinam facere potest, hoc scilicet dono soli quondam à dijs hastæ Peleï concesso.

De Cerastis serpentibus, & quomodo Psylli naturali quadam vi eis aduersentur, (vt & alijs serpentibus & phalangijs:) & quomodo experiantur an proles ipsorum legitima sit.

CAP. LVII.

Cerastes serpens ferum animal, colore album, gemina supra frontem gerit cornua, Cochleæ cornibus similia, non similiter tamen

men atque illius tenera. Longè verò alia ratione in cæteros Libycos homines, ac erga nuncupatos Psyllos Cerastæ afficiuntur. Illis enim infesti sunt, cum his fœdere deuinciuntur, pacemq; seruant. Enimuero Psyllorum gens ab eis si mordetur, non modò non sentit morsum, sed eos etiam qui in id mali inciderint, facillimè sanat: si priusquam totũ veneno corpus imbutum sit, ex ipsis quispiam vel accersitus, vel sua sponte veniens, os suum aqua colluerit, & manus abluerit alteri, & vtramque potionem propinauerit morso. sic enim is ex veneno statim tũ conualescit, tum ab omni malo liberatur. Libyci item homines aiunt, virum cui sua vxor venerit in suspicioné adulterij, quiq; ex ea susceptos liberos adulterino sanguine natos suspicetur, experimen-

ἐστιν ὡς ἐκεῖνα ἁπαλά. ἀτὰρ οὖν τοῖς μὲν ἄλλοις τῶν Λιβύων εἰσὶ πολέμιοι. ἔστι δὲ αὐτοῖς πρὸς τοὺς καλουμένους Ψύλλους ἔνσπονδα. οἵπερ οὖν οὔτε αὐτοὶ δακνόμενοι ἐπαΐουσι τῶν δηγμάτων, καὶ τοὺς τῷ ζευκτῷ κακῷ περιπεσόντας ἰῶνται ῥᾷστα. καὶ ὁ τρόπος εἰ μὲν πρὶν ἢ πρησθῆναι τὸ πᾶν σῶμα ἀφίκηται τις τῶν ἐκεῖθεν, κλητὸς, ἢ κατὰ τύχην, εἶτα τὸ μὲν στόμα ὕδατι ἐπικλύσηται, ἀπονίψηται δὲ τὰς χεῖρας ἑτέρῳ, καὶ πιεῖν τῷ δηχθέντι δῷ ἑκάτερον, ἀνερρώσθη τε ἐκεῖνος, καὶ κακοῦ παντὸς ἐξάντης τὸ ἐντεῦθεν ἐστί. Διαρρεῖ δὲ καὶ λόγος Λιβυκὸς ὁ λέγων, Ψύλλον ἄνδρα τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν ὑφορᾶσθαι, καὶ μισεῖν ὡς μεμοιχευμένην· καὶ μέντοι καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς βρέφος ὑποπτεύειν ὡς νόθον τε, καὶ τοῦ σφετέρου αἵματος κίβδηλον. πειρᾶν οὖν καθεῖναι

καὶ

καὶ μάλα ἐλεγκτικὴν φασιν αὐτῶν. λάρνακα πληρώσας κεραστῶν, ἐμβάλλει τὸ βρέφος οἱονεὶ πυρὶ τὸν χρυσὸν τεχνίτης, τὸ παιδίον ἐξελέγχων ἐκεῖνος τῇ ἀποθέσει. καὶ οἱ μὲν παραχρῆμα ἐπανίσταντο, καὶ ἠγρίαινον, καὶ τὴν συμφυῆ κακίαν ἠπείλουν. ἐπεὶ δὲ τὸ παιδίον αὐτῶν προσέψαυσεν, οἱ δὲ ἐμαράνθησαν. καὶ ἐντεῦθεν ὁ Λίβυς ἔγνω οὐ νόθου, ἀλλὰ γόνου γνησίου πατὴρ ὢν. ἐχθροὶ δ' ἔνται δὲ καὶ τῶν ἑτέρων δακετῶν καὶ φαλαγγίων δὲ αὖ Ψύλλοι τόδε τὸ γένος εἶναι. Εἰ τούτῳ τερατεύονται Λίβυες, οὐκ ἐμέ, ἀλλ' αὐτοὺς ἀπατῶντες ἴστωσαν.

περὶ ἐχθρῶν τῶν μελισσῶν.
Κ. νη.

Μελισσῶν δὲ ἐπίβουλοι καὶ ἐχθροὶ εἶεν ἂν ἐκεῖνοι· οἵτε αἰγίθαλοι καλούμενοι. καὶ τὰ τούτων νεότ-

ti causa in dolium cerastarum plenum infantem puerum conijcere, sicq; inijciendo, tanquam artificem aurũ igni, ingenuitatem puerculi experiri Cerastas protinus insultare, acerbosq; fieri, innatũ malũ puero minitantes: eos vt puer attigit remollescere, vnde Libycus ille se legitimũ patrem agnoscit. Quin & aliarum serpẽtium, & phalangiorum hostes Psylli habentur. Hæc verò si Afri comminiscuntur, non me, sed semetipsos fallunt.

De animalibus quæ insidiantur Apibus, vt sunt Pari, Vespæ, Hirundines, Serpentes, Araneæ, Ranæ & quomodo pellantur vel perdãtur. Et quòd Apes ta suauibus vnguentis quam tetro odore offendantur.

CAP. LVIII.

Hostilẽ in modum Apibus insidias moliuntur Pari auiculæ cum suis pullis, Vespæ, Hirundines, Serpentes,

Phal

id est, blatta quedã noctu lucernis aduolantes.

* Phalænæ, à quibus omnibus Apes de vita sua timent. Apiarij conyzæ suffimento, aut viridi papauere ante alueos posito stratóue, cætera jam dicta animalia ab eis depellũt. Vespas priuatim hoc modo comprehẽdunt: ante earum nidos nassam, in qua priùs paruulam Mænã aut exiguam Mẽbradem cum Iope vel Chalcide imponi conuenit, appendunt: eæ verò suâ naturâ edaci escâ allectæ, frequentes in nassam incidunt, quibus nassa comprehensis, nõ ampliùs retro regredi licet. Intereunt autem faciliùs si conspergantur aquâ, aut igni crementur. Lacertæ item insidias in Apeis faciunt, ac terreni Crocodili

ται· καὶ οἱ σφῆκες, καὶ αἱ χελιδόνες, καὶ οἱ ὄφεις, καὶ αἱ φάλαγγες, καὶ αἱ λύγγαι. καὶ αἱ μὲν δεδίασι ταῦτα. οἱ δ' ἐν μελιττουργοὶ ἐλαύνουσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτῶν, ἢ κόνυζαν ἐπιθυμιάσαντες, ἢ χλωρὰν ἔτι μήκωνα περὶ τὰ σίμβλα καταστήσαντες, ἢ καταστρώσαντες. καὶ ταῦτα μὲν τοῖς ἄλλοις ἐχθρά ἐστιν τοῖς προειρημένοις. σφηκῶν δὲ ἁλώσεις ἐκεῖναι ἂν εἶεν. κύρτον ἀπαρτῆσαι χρὴ περὶ τῆς σφηκιᾶς, καὶ ἐνθεῖναι αὐτῷ λεπτὴν μεμβράδα ἢ μαινίδα ὀλίγην, καὶ σὺν τούτοις ἰωπα ἢ χαλκίδα. οἱ δὲ σφῆκες ὑπὸ τοῦ ἐμφύτου γαστριμαργίας ἑλκόμενοι, κατ' αὐτοὺς δελεάσματος εἰσπίπτουσιν ἀθρόοι. καὶ περιβαλόντας αὐτοὺς τοῦ κύρτου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς τινὰ ὀπίσω οὐκ ἔτι ἐκστῆναι. καὶ ὕδωρ δ' ἂν αὐτῶν καταςκεδάσας, ῥᾷον διαφθείρεις ἂν αὐτοὺς, καὶ πῦρ ἐξάψας καταπρήσαις. καὶ οἱ σαῦροι δὲ ἐπιβουλεύουσι ταῖς μελίτταις, καὶ οἱ κροκόδειλοι

φθειλοι οἱ χερσαῖοι. ὄλεθρον δὲ καὶ ταύταις ἐπιτεχνῶνται ἐκεῖνοι. ἄλφιτα γὰρ ἐλλεβόρῳ διαδεύσαντες, ἢ τιθυμάλλου ὀπὸν ὑποχέοντες, ἢ μαλάχης χυλῷ, διασπείρουσι περὶ τῶν σίμβλων τὰ ἄλφιτα· ὅπερ ἐν ὄλεθρον φέρει τοῖς προειρημένοις ἀπογευσαμένοις αὐτῶν. Ἐμβαλὼν δὲ, εἰς τὴν λίμνην φλόμου φύλλα, ἢ κάρυα ἀπόλλυσι τοὺς γυρίνους ὁ τῶν μελιττῶν δεσπότης ῥᾷστα. Αἱ δὲ † φάλαγγες ἀπόλλυνται νύκτωρ ἐναυγάζοντος λύχνου τεθέντος περὶ τῶν σμηνῶν, καὶ ἀγγείου ἐλαίου πεπληρωμένου τῷ λύχνῳ ὑποκειμένου· αἱ δὲ, περὶ τὴν αὐγὴν πετόμεναι ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ ἔλαιον, καὶ ἀπόλλυνται. ἑτέρως δὲ οὐκ ἂν αἱρεθεῖεν ῥᾷστα. Οἱ δὲ αἰγίθαλοι ἀλφίτων οἴνῳ διαβραχέντων ἀπογευσάμενοι καρηβαροῦσιν· εἶτα πίπτουσι, καὶ κείμενοι σπαίρουσι, καὶ εἰσὶν αἱρεθῆναι γελοῖοι, ἀναπτῆναι μὴ σπουδάσαντες, ἀρχὴν δὲ ἀναστῆ-

pestē perniciemq; illis instruunt farinâ cum veratro subactâ, aut tithymalli liquore maluæ've succo suffusa, & ante alueos dispersa, gustantibus illis modò cōmemoratis perniciem affert. Phalænæ ante alueos ad lumen accensæ lucernæ, cui vas oleo plenum subjectum sit, volitantes, in oleum decidunt, ac sic pereunt, aliâ ratione non facilè tolli queunt. Soboles Ranarum lutariarum, si quis in earum lacum verbasci-foliâ nucésve (*tithymalli alterius nimirum*) injiciat, necatur. Pari aues gustatu farinæ vino dilutæ, primùm ebriæ factæ capite grauantur, deinde cadunt, & abiectę volare non queunt, &

forte φάλαιναι

facilè tolluntur. Hirundo musicæ reuerentiâ permotis non ab apiarijs occiditur, alioqui ad necandum facilis. satis enim est eas propè alueos nidificare prohibere. Tetro quouis odore non modò Apes offenduntur, sed vnguento odorato. tanquam enim puellæ vrbanæ & modestæ teterrimum odorem præclarè contemnunt, & vnguenti suauitatem à se detestantur.

De ratione ædificãdi Apum, deq; vniuersa republica & habitationum officiorumq; distributione. c. LIX.

Seniorem Cyrum de regia quam in vrbe Persarum (Persæpoli) ipse ædificauerat, magnâ gloriam adeptum fuisse fama celebratũ est. Darius lautæ ædificationis substructione, quam Susis omnium sermone decantatam struxerat, efferebatur.

ναι μὴ δυνάμενοι. Οἱ δὲ τὴν χελιδόνα αἰδοῖ τῆς μουσικῆς οὐκ ἀποκτείνουσι, καίτοι ῥᾳδίως ἂν αὐτὴν τοῦτο δράσοντες. ἀπόχρη δὲ αὐτοῖς κωλύειν τὴν χελιδόνα πλησίον τῶν σίμβλων καλιὰν ὑποπῆξαι. Ἀπεχθάνονται δὲ ἄρα αἱ μέλιτται κακοσμίᾳ πάσῃ, καὶ μύρῳ ὁμοίως, ὅτι τὸ δυσῶδες ὑπομένουσιν, οὐδ' ἀσπαζόμεναι τὴν εὐωδίαν τὸ τεθρυμμένον. οἷα δήπου κόραι ἀστεῖαί τε καὶ σώφρονες, τὸ μὲν βδελυττόμεναι, τὸ δὲ ὑπερφρονοῦσαι.

περὶ τῆς τῶν κηρίων οἰκοδομίας.

Κεφ. νθ.

Κῦρος μὲν ὥς φασιν ὁ πρεσβύτερος μέγα ἐφρόνει ἐπὶ τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Περσεπόλει. † οἷσπερ οὖν αὐτὸς ᾠκοδομήσατο. Δαρεῖος δὲ ἐπὶ τῇ κατασκευῇ τῶν οἰκοδομημάτων τῶν Σούσων. καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνος ἐν Σούσοις τὰ ᾀδόμενα ἐκεῖνα εἰργάσατο.

Κῦρος

Κῦρος δὲ ὁ δεύτερος ἐν Λυδίᾳ παραδείσους αὐτὸς κατεφύτευσε ταῖς χερσὶ ταῖς βασιλικαῖς, σὺν τοῖς ἁβροῖς ἐκείνοις χιτῶσι, καὶ τοῖς τερπνοῖς ἐκείνοις μέγα τιμίοις λίθοις, καὶ ἐπὶ τούτοις γε ἐκαλλωπίζετο, καὶ πρὸς ἄλλους μὲν τῶν ἑλλήνων, ἀτὰρ οὖν καὶ πρὸς Λύσανδρον τὸν Λακεδαιμόνιον, ὅτε ἦλθε πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Λύσανδρος πρὸς τὴν Λυδίαν. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς· τὰς δὲ τῶν μελιττῶν οἰκοδομὰς σοφωτέρας οὔσας καὶ πολὺ καὶ τεχνικωτέρας, ἀλλὰ ὑπὲρ τούτων οὐδὲ ὀλίγην ἔθεντο ὤραν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ πολὺ καὶ πολλοὺς λυπήσαντες εἰργάσαντο, ὅσα εἰργάσαντο. οὐδὲν δὲ ἄρα ἦν μελιττῶν εὐχαριτώτερον, ἐπεὶ μηδὲ σοφώτερον ἦν. πρῶτον μὲν γὰρ ἐργάζονται τοὺς θαλάμους τοὺς τῶν βασιλέων καὶ εὐρυχωρίαν ἔχουσιν οὗτοι, καὶ εἰσὶν ἀνώτεροι. καὶ ἕρκος δὲ περιβάλλουσι τούτοις οἱονεὶ τεῖχος εἶναι καὶ περίβολον, ἀποσεμνύνουσαι καὶ

Cyrus minor ex hortis, quos purpuræ nitore, & gemmatum fulgore ornatus in Lydia sua manu conseuisset, gloria magna cùm apud omnes Græcos, tum apud Lysandrum Lacedæmoniũ quum is in Lydiam ad eum venisset, fuit. Sed hæc plusquam satis historici prædicarũt. Apum non item domos, solertiori ratione ædificatas, scripserũt, quum illi tamen in regijs ædificandis permultos vexarint, apibus verò, vt nihil minùs molestum, sic solertius nihil esse potest. Primùm regum cellas eminentiore loco, magna laxitate amplas ædificant: easq; sepimento tanquam muro quodã, ad majestatem

facilè tolluntur. Hirsūdo musicæ reuerentiâ permotis non ab apiarijs occiditur, alioqui ad necandum facilis. satis enim est eas propè alueos nidificare prohibere. Tetro quouis odore non modò Apes offenduntur, sed vnguento odorato. tanquam enim puellæ vrbanæ & modestæ teterrimum odorem præclarè contemnunt, & vnguenti suauitatem à se detestantur.

De ratione ædificãdi Apum, deq; vniuersa republica & habitationum officiorumq; distributione. c. LIX.

Seniorem Cyrum de regia quam in vrbe Persarum (Persæpoli) ipse ædificauerat, magnã gloriam adeptum fuisse fama celebratũ est. Darius lautæ ædificationis substructione, quam Susis omnium sermone decantatam struxerat, efferebatur.

καὶ μὴ δυνάμενοι. Οἱ δὲ τὴν χελιδόνα αἰδοῖ τῆς μουσικῆς οὐκ ἀποκτείνουσι, καί τοι ῥαδίως ἂν αὐτὴν τοῦτο δράσαντες. ἀπόχρη δὲ αὐτοῖς κωλύειν τὴν χελιδόνα πλησίον τῶν σμήνων καλιὰν ὑποπῆξαι. Απεχθάνονται γὰρ αἱ μέλιτται κακοσμίᾳ πάσῃ, καὶ μύρῳ ὁμοίως, οὔτε τὸ δυσῶδες ὑπομένουσαι, οὐδὲ ἀσπαζόμεναι τὸ εὐῶδες, τὸ τεθρυμμένον. οἷα δήπου κόραι ἀστεῖαί τε καὶ σώφρονες, τὸ μὲν βδελυττόμεναι, τὸ δὲ ὑπερφρονοῦσαι.

περὶ τῆς τῶν κηρίων οἰκοδομίας. Κεφ. ιθ.

Κῦρος μὲν ὥς φασιν ὁ πρεσβύτερος μέγα ἐφρόνει ἐπὶ τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Περσεπόλει, ὧν οἰκοδομῆς αὐτὸς ᾠκοδομήσατο. Δαρεῖος δὲ ἐπὶ τῇ κατασκευῇ τῶν οἰκοδομημάτων τῶν Σούσων. καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνος ἐν Σούσοις ᾄδόμενα ἐκεῖνα εἰργάσατο.

Κῦρος

Κῦρος δὲ ὁ δεύτερος ἐν Λυδίᾳ παραδείσους αὐτὸς κατεφύτευσε ταῖς χερσὶ ταῖς βασιλικαῖς, σὺν τοῖς ἁβροῖς ἐκείνοις χιτῶσι, καὶ τοῖς περιπνοῖς ἐκείνοις μεγατιμίοις λίθοις, καὶ ἐπὶ τούτοις γε ἐκαλλωπίζετο, καὶ πρὸς ἄλλους μὲν τῶν ἑλλήνων, ἀτὰρ οὖν καὶ πρὸς Λύσανδρον τὸν Λακεδαιμόνιον, ὅτε ἦλθε πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Λύσανδρος πρὸς τὴν Λυδίαν. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς· τὰς δὲ τῶν μελισσῶν οἰκοδομὰς σοφωτέρας οὔσας καὶ πολὺ καὶ τεχνικωτέρας, ἀλλὰ ὑπὲρ τούτων οὐδὲ ὀλίγην ἔθεντο ὥραν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ πολὺ καὶ πολλοὺς λυπήσαντες εἰργάσαντο, ὅσα εἰργάσαντο. οὐδὲν δὲ ἄρα ἦν μελιττῶν δυσχερέστερον, ἐπεὶ μηδὲ σοφώτερον ἦν. πρῶτον μὲν γὰρ ἐργάζονται τοὺς θαλάμους τοὺς τῶν βασιλέων καὶ εὐρυχωρίαν ἔχουσιν οὗτοι, καὶ εἰσὶν ἀνώτεροι. καὶ ἕρκος δὲ περιβάλλουσι τούτοις οἱονεὶ τεῖχος εἶναι καὶ περίβολον, ἀποσεμνύνουσαι καὶ

Cyrus minor ex hortis, quos purpuræ nitore, & gemmarum fulgore ornatus in Lydia sua manu conseuisset, gloria magna cùm apud omnes Græcos, tum apud Lysandrum Lacedæmoniũ quum is in Lydiam ad eum venisset, fuit. Sed hæc plusquam satis historici prædicarũt. Apum non item domos, solertiori ratione ædificatas, scripserũt, quum illi tamen in regijs ædificandis permultos vexarint. apibus verò, vt nihil minùs molestum, sic solertius nihil esse potest. Primùm regum cellas eminentiore loco, magna laxitate amplas ædificant: easq; sepimento tanquam muro quodã, ad majestatem

regiam tuendam, circumuallant. Ac vt ætate & conditione triplices sunt, sic tripartitò suas cellas diuidũt. Quædam enim summâ senectute affectæ, regiæ aulæ vicinæ, proximæ tanquam satellites & custodes sunt: post quas habitant natu minimæ, & quæ annum non excesserunt. adolescentiores verò, & ætate confirmatiori, extimæ manent. ita vt illæ exacta ætate, custodes regum sint, eæ autem quæ ætatis firmitate robustiores existunt, tanquam murus quispiam natu minimas sepiant.

ἐκ τούτου τὴν οἴκησιν τὴν βασιλικήν. Διαιροῦσι δὲ αὐτὰς εἰς τρία. καὶ οὖν καὶ τὰς οἰκήσεις τὰς ἑαυτῶν εἰς τοσαῦτα. αἱ μὲν γὰρ πρεσβύταται καὶ παλαιόταται γειτνιῶσι τῇ τοῦ βασιλέως αὐλῇ, οἱονεὶ δορυφόροι καὶ φρουροί οὖσαι· αἱ δὲ νεώταται, καὶ αὐτοετεῖς μετὰ ταῦτα οἰκοῦσιν. αἱ δὲ ἐν ἥβῃ, καὶ ἀκμῇ οὖσαι ἐξωτέρω ἐκείνων. ὡς εἶναι τὰς μὲν πρεσβυτάτας φρουροὺς τοῦ βασιλέως, τὰς δὲ νεάνιδας ἕρκος τῶν νεωτάτων.

De rege Apum, & ejus clementia. siue quòd aculeum non habet, siue quòd non vtitur: & quòd cætera etiam apes coram rege aculeo non vtuntur. c. LX.

περὶ τοῦ τῶν μελιττῶν βασιλέως. Κ. ξ.

Opinio vna est, Apum reges non aculeatos esse: est rursus altera, eos robore aculeorum peracutorum armatos esse: nũquam tamen eo neque contra hominem, neque contra Apes vti. quoniam non fas sit tantæ nationis

Λέγει μέν τις λόγος ἀκέντρους εἶναι τοὺς † τούτων βασιλέας. λέγει δὲ καὶ ἕτερος καὶ πάνυ ἐρρωμένα τὰ κέντρα συμπεφυκέναι αὐτοῖς, καὶ τεθηγμένα ἀνδρειότατα· οὔτε δὲ ἐπ' ἀνδρί ποτε χρῆσθαι αὐτοῖς, οὔ-

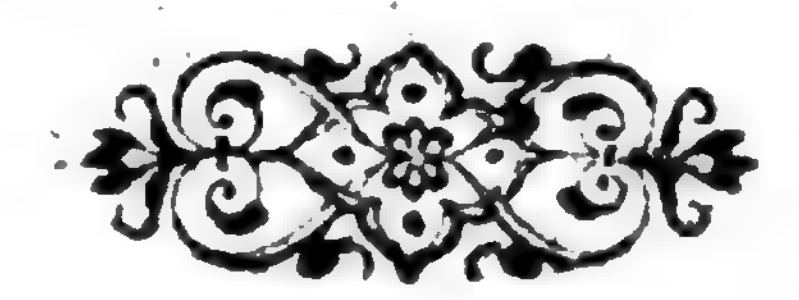
τι ἐπὶ τῆς μελίττης, ἀλλὰ καὶ τὴν † ὑποπεπλάσθαι φόβον ἄλλως. μὴ γὰρ θέμιν εἶναι τὸν ἄρχοντα, καὶ τὸν τοσούτων ἔφορον, κακὸν ἐργάσασθαι. καὶ τὰς λοιπὰς ὁμολογοῦσιν οἱ τούτων ἐπιστήμονες, ἐν ὄψει τῶν ἀρχόντων τῶν σφετέρων ἀποκλίνειν τὰ κέντρα, οἱονεὶ τῆς ἐξουσίας ἀφισταμένας καὶ παραχωρούσας. ἑκάτερον δ᾽ ἂν τις ἐκπλαγείη τὸ τῶν βασιλέων ἐκείνων· εἴ τε γὰρ μὴ ἔχουσι πόθεν ἀδικήσουσι, μέγα τοῦτο· εἴ τε καὶ παρὸν ἀδικῆσαι μὴ ἀδικοῦσιν, ἀλλὰ τοῦτό γε μακρῷ κρεῖττόν ἐστιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α. ΒΙΒΛΙΟΥ.

tionis imperatorem malum admittere. Reliquas autem apes, harum rerum prudentissimi testantur, in conspectu suorum imperatorum aculeos summittere, quasi fasceis, veluti imperio, potestateq́, his cedentes. Iam verò hoc verumque in illis regibus quispiã admirari possit, siue aculeo careant, ad inferendã injuriam: siue quòd habentes, ab injuria aculeos abstinere queant, quod etiam longè præstantius est.

al. συμπεπλάσθαι

FINIS LIB. I.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον β.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* II.

De gruibus, quomodo è Thracia in Ægyptũ migrent. CAP. I.

QVum Thraciam grues relinquunt defugiendo injurias frigoris, frequentes congregantur in Hebrum fluuium: lapidemq; pro se quæque deuorat, vt & vnde prandere possit, habeat, & aduersus incursiones ventorum firmamẽtum assequatur. Migrant autem versus Nilum, hyberni illic

περὶ τῶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ γεράνων. Κεφ. α.

ΟΤαν δὲ ἤδη δεῖ τῶν Θρᾳκῶν, καὶ τοὺς κρυμοὺς ἀπολείπωσι τοὺς Θρᾳκίους αἱ γέρανοι, ἀθροίζονται μὲν ἐς τὸν Εὔρου λίθον δὲ ἑκάστη καταπιοῦσα, ὡς ἔχειν καὶ δεῖπνον, καὶ πρὸς τὰς ἐμβολὰς τῶν ἀνέμων ἕρμα, περαίνεται τοῦ μετοικισμοῦ, καὶ τῆς ἐπὶ τὸν Νεῖλον ὁρμῆς, ἀλέας τε καὶ τῆς χειμερίου

σιου

εὐτροφίας πόθῳ τοῦ ἐκεῖθι. μελλουσῶν δὲ αὐτῶν αἴρεσθαι, καὶ τοῦ πρόσω ἔχεσθαι, ὁ παλαιότατος γέρανος περιελθὼν τὴν πᾶσαν ἀγέλην, καὶ εἰς τρὶς, εἶτα μέντοι πεσὼν, ἀφίησι τὴν ψυχήν· ἐντεῦθεν οὖν οἱ λοιποὶ θάπτουσι μὲν τὸν νεκρὸν, † φεύγουσι δὲ εὐθὺ τῆς Αἰγύπτου, τὰ μήκιστα πελάγη περαιούμεναι τῷ ταρσῷ τῶν πτερῶν. καὶ οὔτε ὁρμίζονται, οὔτε ἀναπαύονται. ἀπείρανται δὲ τοὺς Αἰγυπτίους καταλαμβάνουσι, καὶ τράπεζαν, ὡς αὖ εἴποις, ἄφθονον τὴν ἐν ταῖς ἀρούραις εὑρόντες, εἶτα ἄκλητοι ξενίων μεταλαγχάνουσιν.

victus & aëris tepidioris desiderio incensæ. Quũ verò proximum est, è Thracia vt migrare vltraq; progredi ingrediantur, grus quæ fuerit extremo tempore ætatis affecta, ter vniuersum gregem circumeundo emensa, cadit, supremumq; vitæ diem conficit. quam primò sepultura reliquæ afficiunt, rectà deinde in Ægyptum iter faciunt: neque immensa pelagi spatia alarum remigio transmittentes vsquam interquiescunt. Ægyptios autem sementem facientes offendunt, & mensæ, (vt ita dicam) in aruis ciborum redundantia extructæ interueniunt: ac tametsi minus inuitatæ, hospitalis tamen mensæ jure fruuntur.

al. φέροντα

περὶ ζώων τῶν καλουμένων πυριγόνων. Κ. β.

Τίκτεσθαι μὲν ἐν ὄρεσι ζῶα, καὶ ἐν ἀέρι, καὶ θαλάττῃ, θαῦμα οὔπω μέγα·

De Pyrigonis volucribus bestiolis, quæ ex igne & generantur, & in eo viuunt. c. 11.

Terra mariq; nasci animalia nihil mirum. nam materia, & nutrimentum, & natura ho-

rum causa est. Ex igne verò generatas bestias volucres existere, nuncupatos Pyrigonos, & in eo ipso igne viuere & ali; hucq; & illuc volare, hoc admirabilitatem facit. Illud item admirationem excitat, quũ extra ignem nutricium egrediũtur, & frigidum cælum attingunt, statim exeunt è vita. Quæ autem causa sit, igne vt nascantur, contraq; aëre (temperato elemento) extinguantur, aliis dicendum relinquo.

De coitu & visus recuperatione Hirundinum.

CAP. III.

Cæteræ aues in coitu à maribus conscendũtur, vt ferunt: hirundines non item, sed contrariò quàm reliquæ miscentur. Causa cur id faciant, rettusa est atque abdita. Multorum tamen sermone in vulgus peruagatum est, eas sic coire, quòd Tereum regem horreant, ne quando latenter irrepens, nouam trag

ὕλη γὰρ, καὶ τροφὴ, καὶ φύσις ἡ τούτων αἰτία. ἔγγονα δὲ πυρὸς πτηνὰ εἶναι τοὺς καλουμένους πυριγόνους, καὶ ἐν αὐτῷ βιοῦν καὶ τιθηνεῖσθαι, καὶ δεῦρο καὶ ἐκεῖσε περιποτᾶσθαι, τοῦτο ἐκπληκτικόν. καὶ τὸ ἔτι θαῦμα, ὅταν ἔξω τοῦ πυρὸς τοῦ συντρόφου ἐκκυλίσωσι, καὶ ἀέρος ψυχροῦ μεταλάβωσιν, ἐνταῦθα δὴ τεθνήκασι. καὶ ἥτις ἡ αἰτία τίκτεσθαι μὲν πυρὶ, ἀέρι δὲ ἀπόλλυσθαι, σχολῆς λεγέτωσαν ἄλλοι.

περὶ τῆς τῶν χελιδόνων ὁμιλίας. κ. γ.

Οἱ μὲν ὄρνιθες οἱ ἕτεροι ἀναβαίνονται, ὡς λόγος· αἱ δὲ χελιδόνες οὔ, ἀλλὰ τούτων γε ἐναντία ἡ μίξις ἐστί. καὶ τὸ αἴτιον οἶδεν ἡ φύσις. λέγει δὲ ὁ πλείων λόγος, ὅτι πεφρίκασι τὸν Τηρέα, καὶ δεδοίκασι μήποτε ἄρα προσερπύσας λάθρα, εἶτα ἐργάσηται

τραγῳδίαν καὶ νικᾷ. Ἦν δὲ ἄρα καὶ τοῦτο χελιδόνι δῶρον ἐκ τῆς φύσεως, ὥς γε ἐμὲ κρίνειν, τὸ τιμιώτατον· πηρωθεῖσα τὴν ὄψιν περόναις ἐὰν τύχῃ, ὁρᾷ αὖθις. Τί οὖν τὸν Τειρεσίαν ᾄδομεν; καὶ ὅτι μὴ ἐνταῦθοι, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἅδου σοφώτατον ψυχῶν, ὡς Ὅμηρος λέγει.

tragœdiam efficiat. Hirundinibus etiam à natura bonum meo iudicio summum tributum est, quòd etsi acu eorũ oculi puncti excæcentur, visum recipiunt. Quid igitur Tiresiam ampliùs admiramur, tametsi non hîc, sed apud inferos, Homeri testimonio, inter manes sapientissimum?

Περὶ τῶν ζώων καλουμένων ἐφημέρων. Κ. δ.

Ζῷα ἐφήμερα οὕτω κέκληται, λαβόντα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ μέτρου τοῦ κατὰ τὸν βίον. Τίκτεται μὲν γὰρ ἐν τῷ οἴνῳ, καὶ ἀνοιχθέντος τοῦ σκεύους ταῦτα ἐξέπτη, καὶ εἶδε τὸ φῶς, καὶ τέθνηκεν. Οὐκοῦν παρελθεῖν μὲν αὐτοῖς ἡ φύσις ἔδωκεν εἰς τὸν βίον· τῶν δὲ ἐν αὐτῷ κακῶν ἐρρύσατο τὴν ταχίστην· μή τι ἢ τῶν ἰδίων συμφορῶν ᾐσθημένοις, μή τε μὴν ἑτέρων τῶν ἀλλοτρίων μάρτυσι γεγενημένοις.

De animalibus vnũ diem viuentibus. C. IIII.

Animalia Ephemera idcircò sunt appellata, quòd id ætatis viuũt, vt vno die cursum vitæ conficiant, ex fæce enim vini *(acescentis)* originem trahũt, apertoq; dolio vt in lucem suscepta sunt, è vita excedunt. Nam ingredi quidem in vitam natura illis dedit: malis verò quibus vita referta est, celerrimè liberat, priusquam vel propriam, vel alienam vllam calamitatem sentiant.

De Aspidis morsu & Basilisci veneno. c. VI.

Ex Aspidis quidem vulnere * longo tempore quispiam sanus fieri possit, vel exectionem membri, vel exustionem ignis fortiter patiendo, & necessariis medicamentis malum sistendo, ne serpat longiùs. Basiliscus verò etsi magnitudine palmi sit, tamen vel serpentum maxima illius aspectu non longo post interuallo, sed jam nũc statim expirationis appulsu torrescit. Et si baculum quẽ quispiam teneat momorderit, baculi dominus necatur.

vel, *olim aliqui sanati sunt*, ἰάσαντο. *Gillius.*

al. additur ἢ

περὶ ἀσπίδος καὶ ὄφεων τῶν καλουμένων βασιλίσκων. Κεφ. ε.

Δὴ μέντοι τις καὶ ἀσπίδος ἐν μακρῷ τῷ χρόνῳ πληγὴν† ἰάσατο, ἢ τὸ μέλος παραλαβὼν, ἢ πῦρ ὑπομείνας εὖ μάλα τλημόνως, † ἀναγκαίοις φαρμάκοις τὸ κακὸν, ἵνα μὴ προσερπύσῃ, στήσας ὁ δείλαιος. Σπιθαμὴ δὲ τοῦ βασιλίσκου τὸ μῆκός ἐστι, καὶ μέντοι καὶ θεασάμενος ὁ τῶν ὄφεων μήκιστος αὐτὸν, οὐκ εἰς ἀναβολὰς, ἀλλ' ἤδη ἐκ τοῦ τοῦ φυσήματος προσβολῆς αὖός ἐστιν. εἰ δὲ ἄνθρωπος κατέχοι ῥάβδον, εἶτα ταύτην ἐκεῖνος δάκῃ, τέθνηκεν ὁ κύριος τῆς λύγου.

De Delphino Arionis historia delibata: & altera copiosa, de Delphino catulo unà cum puero ab ejus parentibus nutrito, quem postea adultus etiam mirificè amauit. c. VI.

Quanto Delphinis in studio musica sit, ex Arione Methymnæo Ægyptij & Lesbij testantur: quantoq; ij-

περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας τε καὶ φιλανθρωπίας. Κ. ϛ.

Τὴν τῶν δελφίνων φιλομουσίαν, καὶ τὸ τῶν αὐτῶν ἐρωτικὸν, τὸ μὲν ᾄδουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ὁμολογοῦσιν αὐτοῖς Λέσβι-

οι

οἱ μὲν δὴ Τηΐται. τὰ μὲν Ἀρίονος τοῦ Μηθυμναίου ἐκεῖνοι· πάνυ μὲν ἐν * Τηΐᾳ ὑπὲρ τοῦ παιδὸς τοῦ καλοῦ, καὶ τῆς μίξεως αὐτοῦ καὶ τοῦ δελφῖνος οἱ ἕτεροι. λέγει δὲ καὶ Βυζάντιος ἀνὴρ Λεωνίδας ὄνομα, ἰδεῖν αὐτὸς παρὰ τὴν Αἰολίδα πλέων, ἐν τῇ καλουμένῃ Πληροσελήνῃ πόλει δελφῖνα ἠθάδα, καὶ ἐν λιμένι τῶν ἐκείνων οἰκοῦντα, καὶ ὡσπεροῦν ἰδιοξένοις χρώμενον τοῖς ἐκεῖθι. καὶ ἐπί γε τούτῳ ὁ αὐτὸς λέγει, καὶ πρεσβῦτιν γυναῖκα, καὶ γέροντα δὲ συνοικοῦντα αὐτῇ ἐκθρέψαι τόνδε τὸν τρόφιμον, δέλεάρ τε οἱ προτείνοντας, καὶ ἄλλα γε ἐφολκά. καὶ μέντοι καὶ ὁμότροφός οἱ ἦν ὁ τῶν πρεσβυτῶν υἱός. καὶ ἐκθρεψάντοιν ἄμφω τὸν δελφῖνα, καὶ τὸν παῖδα τὸν σφέτερον. καί πως ἐκ τῆς συντροφίας, ἐλαθέτην εἰς ἔρωτα ἀλλήλων ὑπελθόντες, ὅ, τε ἄνθρωπος καὶ τὸ ζῷον. ναὶ τοῦτο τὸ ᾀδόμενον μὲν, καὶ μάλα ὑπερ-

dem ipsi amatorio affectu flagrent, Teitæ ex Delphini amore erga eleganti forma puerum prædicant. Leonides autem Byzantius in vrbe Pleroseleno nũcupata, se quũ Æolida nauigando prætervueheretur, Delphinum in illius portu vrbis habitantem, ciuibusq; hujus tanquam hospitibus suis vtentem vidisse confirmat. Idémque affert hunc delphinum de manu aniculæ cujuspiam, ejusq; mariti educari solitum fuisse, plenosq; inuitamẽtis cibos illi ab eisdem suppeditatos: neque tamen, puer quum eis esset infans pariter alendus, illum alere destitisse, sed ambos educasse: ex quo conuictu delphinus puerq; mutuum inter se amorem, eumq; vt honestissimũ ita celeberrimum con-

* forte Τηΐῳ

σεμνον

ciliarunt. Delphinus itaque vrbem, quam dixi, veluti patriam suam flagrãti studio amplexabatur, portumq; tãquam domum suam amanter incolebat: & suis nutriciis gratiam educationis sic persoluebat, vt quum ætate grandis factus esset, deq; manu educãtium cibum capere non haberet necesse, jam longiùs progrediens, ex prædis quas capiebat partim sibi ad prandiũ haberet, partim suis educatoribus adferret: quod illi quum scirẽt, hoc ceu vectigal libentissimè expectabant. Hoc vnum erat commodum, cuj & alterum accedebat. Nomen similiter delphino vt puero imposuerant. Puer ex illa viuendi cũ delphino consuetudine hanc collegerat fiduciam, vt ex crepidine, locisq; èmari eminentibus illum auderet appellare, facileq; ad se leni appellatione e-

σμενος αὐτίκρως ἐλιμενίζετο ἐν τοῖς προειρημένοις. ὁ τοίνυν δελφὶν, ὡς μὲν πατρίδα ἐφίλει τὴν προειρημένην, ὡς δὲ ἴδιον οἶκον ἠγάπα τὸν λιμένα. καὶ δὴ τὰ τροφεῖα τοῖς θρεψαμένοις ἀπεδίδου. καὶ τούτων ἐκεῖνος ἦν ὁ τρόπος. ὁ ἐνάλιος τέλειος ὢν, τὸ ἀπὸ χειρὸς τροφῆς ἐδεῖτο ἥκιστα ἤδη γε μὴν καὶ πορρωτέρω προσνέων, καὶ περινηχόμενος, καὶ σκοπῶν ἄγρας ἐναλίους τὰ μὲν ἑαυτοῦ δεῖπνον εἶχε· τὰ δὲ τοῖς οἰκείοις ἀπέφερεν. οἱ δὲ ᾔδεσαν τοῦτο, καὶ μέντοι καὶ ἀνέμενον τὴν ἐξ αὐτοῦ φορὰν ἀσμένως. καὶ μία μὲν ἦν ἤδε ἡ πρόσοδος ἤδη, ἐκείνη δὲ ἄλλη. ὄνομα δὲ καὶ τῷ δελφῖνι, ὡς τῷ παιδὶ οἱ θρεψάμενοι ἔθεντο. καὶ ὁ παῖς τῇ συντροφίᾳ θαρρῶν, τοῦτον αὐτὸν ἐπί τινος προβλῆτος στὰς τόπου ἐκάλει, καὶ ἅμα τῇ κλήσει καὶ ἐκολάκευεν.

ὁ δὲ, εἴτε πρὸς εἰρεσίαν ἡμιλλᾶτό τινα· εἴτε ἐκυβίστα, τῶν ἄλλων, ὅσοι περὶ τὸν χῶρον ἐπλανῶντο ἀγελαῖοι, καταστιρτῶν· εἴτε ἐθήρα, καὶ μάλα ἐπειγούσης τῆς γαστρὸς αὐτὸν, ἐπανήει, καὶ μάλα γε ὤκιστα, δίκην ἐλαυνομένης νεὼς πολλῷ τῷ ῥοθίῳ· καὶ πλησίον τῶν παιδικῶν γενόμενος, συμπαίστης τε ἦν, καὶ συνεσκίρτα, καὶ πῆ μὲν τῷ παιδὶ παρενήχετο, πῆ δὲ οἷα προκαλούμενος, εἶτα μέντοι εἰς τὴν ἅμιλλαν τὴν εἰς αὐτὸν τὰ παιδικὰ ὑπῆγε. καὶ τὸ ἔτι θαῦμα, ἀπέστη καὶ τῆς προτότης ποτὲ, καὶ δὴ καὶ ὑπενήξατο αὐτῷ, οἷα νικώμενος ἡδέως δήπου. Ταῦτα τοίνυν ἐκεκήρυκτο, καὶ τοῖς πλέουσι ὅραμα ἐδόκει σὺν καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσα ἡ πόλις ἀγαθὰ εἶχε· καὶ τοῖς πρεσβύταις δὲ τὸ μειράκιον πρόσοδος ἦν.

uocaret. Ac siue ille cum alicujus nauis remigatione cōtenderet, siue cum aliis gregatim errantibus luderet, & variis in quosuis assultibus gestiret: siue multa etiam fame pressus venaretur, ad puerū tamen tanta celeritate redibat, vt vehementi impetu more nauis plenissimis velis impulsæ ferretur, atque appropinquās ad suos amores luderet, & adsiliret: nunc circum illum adnans, nunc illum ipsum velut prouocans, ad certamen secum amasium suum alliciebat. Et quod magis mireris, vt honore ei cederet, seq; vinci in gratiam ipsius simularet, submittere se illi natando aliquando visus est. Hæc suo tempore celebrata, inquit Leonides, tum peregrinis admirationi inter cætera vrbis spectacula, tum puero simul cum parentibus lucro fuisse.

De

De sibilo Basilisci omnes serpentes fugante.

CAP. VII.

In Africa mulos vel cæsos, vel siti animo deficientes, Archelaus ait, plerosque mortuos humi jacere projectos: sæpeq; magnam serpentium vim confluere ad eorum cadauera depascenda, easq; Basilisci exaudito sibilo, se statim in cauernas, infráve harenas abdere: illum verò eò profectum, in tranquilla permultæ pacis libertate prandere. Postea verò quàm pransus sit, sibilo repetito, latitátibus serpentibus significare, se jam prásum ex cadaueribus abire, & quod superest cibi ipsis relinquere.

fortè τὸ ἀπονεῦθεν ἀπολιπεῖν τοῖς ἄλλοις.

De Piscatorum Euboicorum communione prædæ cum Delphinis.

CAP. VIII.

Euboicorum hominum sermone huc narratio quædam perlata est: illorum piscatores pariter æqualiterq; cū

περὶ τοῦ συρίγματος τοῦ κατὰ τὸν βασιλίσκον. Κ. ζ.

Ἐν Λιβύῃ ἡμιόνους πενὰς ἢ πεπηρωμένους, Ἀρχέλαος λέγει, εἴτε ἀπειπόντας ἀπὸ δίψους, ἐρρίφθαι νεκροὺς πολλούς· πολλάκις δὲ ὄφεων ἐπιρρευσάντων φῦλον πάμπολυ τῶν κρεῶν ἐσθίειν· ἐπεὶ δὲ βασιλίσκου συρίγματος ἀκούσῃ, τοὺς μὲν ὑπὸ τοῖς ἰλιοῖς καὶ τῇ ψάμμῳ ἀφανίζεσθαι τὴν ταχίστην, καὶ ἑαυτοὺς ἀποκρύπτεσθαι· τὸν δὲ ἐλθόντα κατὰ πολλὴν τὴν εἰρήνην δειπνεῖν· εἶτα αὖθις ἐπισυρίζειν, καὶ ἀπαλλάττεσθαι. τοὺς δὲ ἡμιόνους καὶ τὸ δεῖπνον τὸ ἐξ αὐτοῦ σημαίνεσθαι τὸ ἐντεῦθεν † τὸ τοῦ λόγου τοῦτο ἄστροις.

περὶ τῆς τῶν Εὐβοέων πρὸς τοὺς δελφῖνας ἰσομοιρίας. Κ. η.

Λόγοι φασὶν Εὐβοέων δεῦρο φοιτῶντες, τοὺς ἁλιέας τοὺς ἐκεῖσε τοῖς δελφῖσι τοῖς ἐκεῖθι ἰσομοιρίαν τῆς θήρας ἀπονέμειν·

καὶ

καὶ ἀκούω τὴν ἄγραν τοιαύτην. γαλήνην εἶναι χρή· καὶ εἰ ταῦτα οὕτως ἔχοι, τῶν πρῴρας τῶν ἀκατίων κοίλας τινὰς ἐξαρτῶσιν ἐσχαρίδας πυρὸς ἐγκαυμάζοντος, καί εἰσι διαφανεῖς ὡς στέγειν καὶ τὸ πῦρ, καὶ μὴ κρύπτειν τὸ φῶς· ἴπνους καλοῦσιν αὐτάς. οἱ τοίνυν ἰχθύες δεδίασι τὴν αὐγήν, καὶ τὴν λαμπηδόνα δυσωποῦνται. καὶ οἱ μὲν οὐκ εἰδότες ὅ, τί ἐστι τὸ ὁρώμενον, πλησιάζουσι, μαθεῖν βουλόμενοι τοῦ φοβοῦντος σφᾶς τὴν αἰτίαν· εἶτα ἐκπλαγέντες, ἢ πρός τινι πέτρᾳ ἡσυχάζουσιν ἀθρόοι παλλόμενοι τῷ δέει, ἢ εἰς τὴν ἠιόνα ἐκπίπτουσιν ὠθούμενοι, καὶ ἐοίκασι τοῖς ἐμβεβροντημένοις. οὕτω γε μὴν διακειμένους ῥᾷστόν ἐστιν ἤδη καὶ τριαίνῃ παῖσαι. Ἐπειδὰν οὖν θεάσωνται οἱ δελφῖνες τοὺς ἁλιέας τὸ πῦρ ἐξάψαν-

delphinis pisceis ques ceperint communicare. Audio ad hujusmodi piscatum tempestatum quiete opus esse: id quod si acciderit, tũ de prora laternas quasdam piscatores suspendunt, quæ etsi intra se ignem habeant, sic tamen lucem transmittunt, vt ignis quidem obtegatur, lumeñ verò trãsluceat. pisces splendoré timent, ac lucem velut reuerentes suspiciũt. quare insidiarum ignoratione obstupescentes, quid sibi velit quod vident cognituri, vt causam tanti sui timoris intelligant, appropinquare aggrediuntur. Deinde perterriti, aut ad saxum aliquod manent frequentes cũ tremore & metu, aut ad littus impulsi exiliunt: sic obstupefacti, vt de cælo tacti esse videantur, facileq; jam sit tridente percutere. Delphini quum ignem à piscatoribus incédi animaduertunt,

al. βέλτιον

selp...

ſeipſos ſtatim ad ſubſidiū iis ferendum comparant. & illi quidem ſenſim ac pedetentim remigant: ij verò formidine exteriores impellunt piſces, eorúmque effugia reprimunt, ne quâ elabi queant. Ex delphinorum igitur natatu, & piſcatorū remigatione vndique in anguſtias compulſi: quòd ſentiunt ſibi nullum ex tãtis anguſtiis exitum patere, idcircò ſtant & manent: vnde efficitur, vt eorum magnus numerus capiatur. At tum delphini, velut repetẽtes communis laboris remunerationem ſibi debitam ex illa piſcatione, procedunt. quibus prædæ auxiliatoribus bona fide & grato animo piſcatores parte ad eos pertinente cedunt. ſic enim perſuaſum his habetur, qui in re maritima verſantur, rurſus ad piſcandum, etiam ſi minus inuitentur, adjutores fore: ſin autem piſcatores præd

ξαι, ἑαυτοὺς δ' εὐτρεπίζουσι. καὶ οἱ μὲν, ἠρέμα ὑπερέττουσιν· οἱ δὲ δελφῖνες, τοὺς ἐξωτέρω τῶν ἰχθύων φοβοῦντες ὠθοῦσι, καὶ τοῦ διαδιδράσκειν ἀποστέλλουσιν. οὐκοῦν ἐκεῖνοι πιεζόμενοι πανταχόθεν, καὶ τρόπον τινὰ κεκυκλωμένοι, ἔκ τε τῆς τούτων εἰρεσίας, καὶ τῆς νήξεως τῆς ἐκείνων, συνιᾶσιν ἄφυκτα εἶναι σφίσι, καὶ παραμένουσι, καὶ ἁλίσκονται πάμπολύ τι χρῆμα. καὶ οἱ δελφῖνες προσίασιν ὡς ἀπαιτοῦντες τοῦ κοινοῦ πόνου ἐπικαρπίαν, τὴν ὀφειλομένην σφίσιν ἐκ τῆς νομῆς. καὶ οἵ γε ἁλιεῖς πιστῶς καὶ εὐγνωμόνως ἀφίστανται τοῖς συνθήροις τοῦ δικαίου μέρους, εἰ βούλονται καὶ πάλιν σφίσι συμμάχους ἀκλήτους παρεῖναι, καὶ ἀπαραφαστίστως. πιστεύουσι γὰρ οἱ ἐκεῖ θαλαττουργοὶ, ὅτι παραβάντες ἐ-

ξουσι ἐχθρούς, οὓς εἶχον πρότερον φίλους.

περὶ τῆς τῶν ἐλάφων πρὸς τοὺς ὄφεις διαφορᾶς. Κ. θ.

Ἔλαφος ὄφιν νικᾷ, κατά τινα φύσεως δωρεὰν θαυμαστήν. καὶ οὐκ ἂν αὐτὸν διαλάθοι ἐν τῷ φωλεῷ ὢν ἔχθιστος. ἀλλὰ προσερείσας τῇ καταδρομῇ τοῦ δόμου τοὺς ἑαυτοῦ μυκτῆρας, βιαιότατα εἰσπνεῖ, καὶ ἕλκει ὡς ἴυγγι τῷ πνεύματι, καὶ ἄκοντα προάγει, καὶ προκύπτοντα αὐτὸν ἐσθίειν ἄρχεται. καὶ μάλιστά γε διὰ χειμῶνος δρᾷ τοῦτο. Ἤδη μέντοι καὶ κέρας ἐλάφου τις ξύσας, εἶτα τὸ ξύσμα ἐς πῦρ ἐνέβαλε, καὶ ὁ καπνὸς ἀνιὼν διώκει τοὺς ὄφεις πανταχόθεν, μηδὲ τὴν ὀσμὴν ὑπομένοντας.

Πῶς αἱ ἵπποι ὑπὸ τῶν ὄνων ἀναβαίνονται. Κ. ι.

prædam cum his communicare omiserint, hosteis futuros, quos antè amicos habuerant.

Quomodo Ceruus serpentem spiritus sui attractione latibulo extractum deuoret: quodq́; scobis etiam de cornu cerui suffitus serpentes abigat. CAP. IX.

Mirifico quodam munere naturæ ceruus serpentem vincit. neque enim ipsum, tametsi hostis in latebrā abditus, effugere potest. Etenim ille naribus suis in serpentis cauernam incumbens, vehementissimè inspirat: & spiritu suo quasi amatorio quodam alliciens extrahit, inuitumq́; profert, ac nimirum proclinantem foras illam mandere ingreditur. Quod hyeme facere maximè solet. Si quis etiam cerui cornua in scobem atterat, posteaq́; in ignem conijciat, fumus inde nascens vndique serpétes, ne illius quidem nidorem sustinentes, fugat.

Quemadmodum Asini equas ineant. C. X.

Inter cæteras animantes equus magno elatoq; animo est. Enimuerò magnitudo & celeritas ipsa ceruicisque eminentia, & crurum facilis contractio, facilisq; porrectio, & vngularum sonitus inducunt, cùm vt audaciùs is exultet & gestiat, insolentiusq; efferatur: tum maximè comata equa mollicie, & insolentia diffluens superbit, eamq; ob rem ab asinis se iniri indignissimè fert, vt maximo vicissim gaudio compleatur, quũ equo tanquam nuptiis sociatur, ob idq; ipsum se plurimi esse arbitratur: cujusmodi affectus gnari, qui sibi mulos gigni volunt, equæ jubam temerè & sine artificio tondent: posteàque asinos admittunt. ea verò tum mariti ignobilitatẽ, cujus priùs pudebat, & contra quẽ antè resistebat, facillimè patitur. atque ejus rei Sophocles quoq; meminisse videtur.

Ἐστι μὲν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὁ ἵππος γαῦρον. καὶ γὰρ καὶ τὸ μέγεθος, καὶ τὸ τάχος αὐτὸν, καὶ τοῦ αὐχένος τὸ ὑψηλὸν, καὶ ἡ τῶν σκελῶν ὑγρότης, καὶ ἡ τῶν ὁπλῶν κροῦσις, πάντα εἰς φρύαγμα καὶ τῦφον αὐτὸν ἄγει· μάλιστα δὲ κομῶσα ἵππος ἁβροτάτη τέ ἐστι, καὶ θρυπτικωτάτη. ἀτιμάζει γοῦν ἀναβῆναι τοὺς ὄνους αὐτῆς· ἵππῳ δὲ γαμουμένη ἥδεται, καὶ ἑαυτὴν ἀξιοῖ τῶν μεγίστων. ὅπερ οὖν συνειδότες οἱ βουλόμενοι ἡμιόνους σφίσι γενέσθαι, † ἀποθραύσαντες τῆς ἵππου τὴν χαίτην εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν, εἶτα μέντοι τοὺς ὄνους ἐπάγουσιν. ἡ δὲ ὑπομένει τὸν ἄδοξον ἤδη γαμέτην, πρότερον αἰδουμένη. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἔοικε μεμνῆσθαι τοῦ πάθους.

al. ἀποκείραντες

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων εὐμουσίας τε καὶ εὐπειθείας. Κ. ια.

De Elephantorum obedientia, docilitate, & musica

studio. CAP. XI.

De Elephantorum solertia, item de venatione ipsorum, pauca è multis quæ alij protulere, dicta nobis sũt alibi. Nunc verò de studio quo in musicam feruntur, disserere proposui: deq; obtemperatione eorum, & ingenij facilitate ad eas disciplinas assequendas, quæ ad discendum difficiles sunt vel homini ipsi, nedũ tã ingenti feræ, & quæ aliâs tantopere animo agresti est, duroq; aduersus omnem pertractationem. Enimuerò ad numerum saltare, tibiæ auditione demulceri, cursum tardare ad soni tarditatem, seq; remittere ad remissionem tibiæ: rursus quũ acutè sonans impellit, festinare, discere assequi perfectè elephantus solitus est. Neque verò natura modò illum summa ex omnibus animalibus magnitudine ornauit, sed & disciplina mansuetum, & tractabilem edidit.

Περὶ μὲν τῆς τῶν ἐλεφάντων σοφίας εἶπον ἀλλαχόθι. καὶ μέντοι καὶ περὶ τῆς θήρας αὐτῶν, καὶ ταῦτα εἶπον, ὀλίγα ἐκ πολλῶν ἃ ἔφασαν ἄλλοι. τὸ δὲ νῦν ἔχον ἔθηκα ἐρεῖν περί τε εὐμουσίας αὐτῶν καὶ εὐπειθείας, καὶ τῆς ἐς τὰ μαθήματα εὐκολίας, χαλεπὰ ὅμως ὄντα καὶ ἀνθρώπῳ τυχεῖν αὐτῶν, μή τι γοῦν τοσούτῳ θηρίῳ, καὶ οὕτω τέως ἀγριωτάτῳ συγγενέσθαι. Χορείαν γὰρ καὶ ὀρχηστικὴν, καὶ βαίνειν πρὸς ῥυθμὸν, καὶ αὐλουμένους ἀκούειν, καὶ συνιέναι ἤχων διαφορᾶς, ἢ βραδύνειν ἐνδιδόντων, ἢ ταχύνειν παρορμώντων, μαθὼν οἶδεν ἐλέφας, καὶ ἀκριβοῖ, καὶ οὐ σφάλλεται. οὕτως ἄρα ἡ φύσις μεγέθει μὲν αὐτὸν μέγιστον εἰργάσατο, μαθητὴν δὲ πρᾳότατον ἀπέφηνε

dit. Quòd si insignem illam, quam discendo obediendóque præstat hæc bellua, facilitatem apud remotas gentes, Indos, Æthiopes aut Afros, describerem, fortè alicui fabulam texere, & super ejus natura famæ mendacia proferre videri possem: id quod hominem philosophum, ac veritatis ex animo studiosum neutiquã deceret. Quãobrem mea tantùm spectacula, & quæ Romæ gesta priùs alij quoque in literas retulerunt, exponam: pauca è multis, quæ tamẽ non exiguam animantium naturæ commendationem afferant. Elephanto sanè ad morum mansuetudinem & facilitatem erudito, nihil mitius, nihil ad id quod volumus obtemperantius est. Sed primò ea quæ tempore etiam (cui suus debetur honor) priore gesta sunt, referam. Quũ Tiberij Cæsaris nepos, Germanicus gladiatorum

καὶ εὐάγωγον. Εἰ μὲν οὖν ἔμελλον τὴν ἐν Ἰνδοῖς αὐτῶν εὐπείθειαν καὶ εὐμάθειαν, ἢ τὴν ἐν Αἰθιοπίᾳ, ἢ τὴν ἐν Λιβύῃ γράφειν, ἴσως ἄν τῳ καὶ μῦθον ἐδόκουν τινὰ συμπλάσας κομπάζειν, εἶτα ἐπὶ φήμῃ τοῦ θηρίου τῆς φύσεως καταψεύδεσθαι, ὅπερ ἐχρῆν δρᾶν φιλοσοφοῦντα ἄνδρα ἥκιστα, καὶ ἀληθείας ἐραστὴν διάπυρον. ἃ δὲ αὐτὸς εἶδον, καὶ ἅτινα πρότερον ἐν τῇ Ῥώμῃ πραχθέντα ἀνέγραψαν οἱ ἄλλοι, προειλόμην εἰπεῖν, ἐπιδραμὼν ὀλίγα ἐκ πολλῶν, οὐχ ἥκιστα καὶ ἐντεῦθεν ἀποδεικνὺς τὴν τοῦ ζῴου ἰδιότητα. Ἡμερωθεὶς ἐλέφας πρᾳότατόν ἐστι, καὶ ἄγεται ῥᾷστα εἰς ὅ, τις θέλει. καὶ τά γε πρεσβύτερα, τιμῶν τὸν χρόνον, ἐρῶ πρότερον. Θέας ἐπετέλει Ῥωμαίοις ὁ Γερμανικὸς ὁ Καῖσαρ, εἴη δ᾽ ἂν ἀδελ-

rum

φιδοῦς Τιβερίου ἐστί. οὐκῶν ἐλθόντων μὲν, καὶ ἀρρένων ἐν τῇ Ῥώμῃ τέλειοι πλείους, καὶ θήλειαι. εἶτα ἐξ αὐτῶν ἐτέχθησαν αὐθιγενεῖς. καὶ ὅτε γὰρ κῶλα ὑπήρξαντο πήγνυσθαι, σοφὸς ἀνὴρ ὁμιλεῖν τοιούτοις θηρίοις ἐπαίδευσεν αὐτοὺς δαιμονίᾳ τινὶ καὶ ἐκπληκτικῇ διδασκαλίᾳ † μεταχειρισάμενος. πρῶτα γε δὴ αὐτοὺς ἄγει ἡσυχῇ τήν γε πρώτην, καὶ πρᾴως τοῖς διδάγμασι δελέατα ἄττα ἐπάγων, καὶ τροφὰς ἡδίστας καὶ πεποικιλμένας εἰς τὸ ἀγωγόν τε καὶ ἐφολκόν. ὡς εἴ τι μὲν ἦν ἀγριότητος, τοῦτο ἐκβαλεῖν, ἐπαυτομολῆσαι δὲ πρὸς τὸ ἥμερον. καὶ ἄλλως γέ πως ἀνθρώπειον. καὶ ἦν γε τὰ μαθήματα, καὶ αὐλῶν ἀκούοντας μὴ ἐκμαίνεσθαι, καὶ τυμπάνων δράβου κροτουμένου μὴ ταράττεσθαι, καὶ κηλεῖσθαι σύριγγι. φέρειν δὲ καὶ ἤχους ἐμμελεῖς

rum spectaculum edidit, plures jam grandes vtriusque sexus elephanti Romæ erant, è quibus alij plerique generati extiterũt: quorum artus interea dum committebantur, & confirmabantur, & membra infirma conglutinabantur, peritus vir ad pertractandos eorum sensus animósque, mirabili quodam disciplinæ genere eos erudiebat. Primùm enim eos maxima lenitudine & mollitudine, cibos nimirum illecebris & varietate suaui & inuitamentorum refertos indulgens, ad disciplinam informabat: vt si quid esset agreste, expelleret, ex feritate ad mansuetudinem, & quasi ad humanitatem quandam transformaret: sicq; eis moderabatur, vt feritate expulsa, disciplinis & musicæ studio operam darent, tibiarum tympanorumq; sono nihil exterrerentur, fistulis

al. χειρά-
μενος.

oblectarentur: pedum ingredientium strepitum cantumq; miscellaneum ferrent. eos præterea exercebat ad non formidandam hominũ multitudinem. Illa verò virilis disciplina accedebat, non ad grauem plagarum ictũ excandescere, coactos membrum aliquod concinnè & ad saltandum flectere, nõ ira ũdè (quum essent maximo robore præditi) incitari. Quis hoc non egregiæ & generosæ indolis argumentum dixerit, belluam hominis disciplinæ & imperio, non aduersam nec immorigeram se præbere? Quum igitur magister elephantorum spectaculum ederet, ij tempore suo specimen dederunt, se rectè institutos esse, illumq; in seipsis erudiendis non operam perdidisse ostenderũt. nam duodecim numero theatrum ingressi,

καὶ ποδῶν ἐμβαινόντων ψόφον, καὶ ᾠδὴν συμμιγῆ ἐξεποιήθησαν ἢ καὶ ἀνθρώπων πλῆθος μὴ δεδιέναι. ἦν δὲ κἀκεῖνα διδάγματα ἀνδρικὰ, πρὸς τὴν τῆς πληγῆς καταφορὰν μὴ θυμοῦσθαι, μηδὲ μὴν ἀναγκαζομένους λυγίζειν τι τῶν μελῶν καὶ κάμπτειν ὀρχηστικῶς τε καὶ χορικῶς, εἶτα εἰς θυμὸν ἐξάπτεσθαι. καὶ ταῦτα ῥώμης τε καὶ ἀλκῆς εὖ ἥκοντας. Φύσει μὲν οὖν τοῦτο πλεονέκτημα ἤδη, καὶ μάλα γεννικὸν, μὴ ἔχειν ἀτάκτως, μηδὲ ἀπειθῶς πρὸς παιδεύματα ἀνθρωπικά. Ἐπεὶ δὲ ἀπέφηνεν αὐτοὺς ὁ ὀρχηστοδιδάσκαλος καὶ μάλα γε σοφοὺς, καὶ ἠκρίβουν τὰ ἐκ τῆς παιδεύσεως, οὐκ ἐψεύσαντο τῆς διδασκαλίας τὸν πόνον φασὶν, ἔνθα ἐπιδείξασθαι τὰ παιδεύματα αὐτοὺς ἡ χρεία σὺν τῷ καιρῷ παρεκάλει. δώδεκα μὲν γὰρ τὸν

ἀριθ

ἀριθμὸν, ὅσπερ ὁ χορὸς ᾔεσαν. παρῆλθόν γε μὴν ἐντεῦθεν τοῦ θεάτρου καὶ ἐκεῖθεν νεμηθέντες, καὶ ἐστήεσαν ἁβρὰ μὲν βαίνοντες, θρυπτικῶς δὲ τὸ σῶμα πᾶν διαχέοντες. καὶ ἠμπείχοντο χορευτικὰς στολὰς καὶ ἀνθινάς. καὶ τοῦ γε χορολέκτου τῇ φωνῇ μόνον ὑποσημήναντος, οἱ δὲ ἐπὶ στοῖχον ᾔεσαν φασιν, εἰ τοῦτο ἐκέλευσεν ὁ διδάξας. εἶτ' αὖ πάλιν περιήρχοντο εἰς κύκλον ὑποσημήναντος ἰέναι ταύτῃ· καὶ εἰ ἐξελίττειν ἔδει, ἔπραττον αὐτό. καὶ ἄνθη μέντοι ῥιπτοῦντες, ἐκόσμουν τὸ δάπεδον οἱ δὲ, μέτρῳ καὶ φειδοῖ δρῶντες. αὖ τῇ καὶ δὲ ἐπεκτύπουν τοῖς ποσὶ, χορεῖόν τι καὶ συμμελὲς ὁμορροθοῦντες οἱ αὐτοί. Δάμωνα μὲν οὖν καὶ * Σπίνθαρον καὶ Ἀριστόξενον, καὶ Ξενόφιλον, καὶ Φιλόξενον, καὶ ἄλλους ἐπαΐειν μουσικῆς κάλλιστα, καὶ ἐν ὀλίγοις ἐξετάζεσθαι τήνδε τὴν σοφίαν,

composito gradu incedebant, in diuersas theatri partes diuisi, ac molliter ingredientes toto corpore diffluebant, miro ornatu, nimirũ stolis saltatoriis & floridis induti, solaq; magistri significatione vocis ordinatim instructi, vt ferunt, gradiebantur. Ac verò rursus, si illis hoc imperaretur, in orbem saltabant: eundemq; orbem ad imperantis vocem denuo soluebãt & explicabant: Atque nunc flores pauimentum ornabant spargẽtes, idq; parcè & modestè: nunc pedibus terram pulsantes concinnam & moderatam saltationem vna consensione obibant. Damonem igitur, & Epentharum, & Aristoxenum, & Xenophilũ, & Philoxenũ, ac alios plerosque pulcherrimè musica eruditos inter paucos hujus peritos

al. Ἐπίθαρον

 φίαν,

existimatos fuisse, mirificum quidem, at nō certè incredibile, neq; ratione alienum fuit, quum homines essent rationis participes, valuisse vi intelligendi, ac ratiocinandi. At verò animal rationis expers numeros & cantū percipere, formam & ornatum tenere, non à saltandi moderata elegantia aberrare, quæ didicerit repetere posse, hoc naturæ donum est, simulq; vis quædā admodum singularis. Illa verò vel ad ridiculè insaniendum præ admiratione spectatorem inducere possint, in theatri harena humiles lecticas spectare, & eis impositos lectos, eósque vario stragulo textili & magnificis operibus picto opertos, copiosæ alicujus & vetustæ familiæ testimonium: lauta item pocula, & argenteas crateras, aureasq;, permulta aqua repletas, mensasq; magnificas è thyo

φίαν, θαυμαστὸν μὲν, ἄπιστον δὲ καὶ παράλογον οὐδαμῶς. τὸ δὲ αἴτιον, ἄνθρωπός ἐστι ζῶον λογικὸν, καὶ νοῦ καὶ λογισμοῦ χωρητικόν. ζῶον δὲ ἄναρθρον συνιέναι καὶ ῥυθμοῦ καὶ μέλους, καὶ φυλάττειν σχῆμα, καὶ ἐμμέλειαν μὴ παρατρέπειν, καὶ ἀποπληροῦν τῶν διδαχθέντων τὴν ἀπαίτησιν, φύσεως δῶρα ταῦτα ἄμα, καὶ ἰδιότης καθ' ἕκαστον ἐκπληκτική. Τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐκμῆναι τὸν θεατὴν ἱκανά. χαμαιζήλων κλινῶν ὡς στιβάδες ἐν τῇ ψάμμῳ τοῦ θεάτρου τεθεῖσαι, εἶτα ἐδέξαντο † τυλία. καὶ ἐπὶ τούτοις στρωμνὴν ποικίλην καὶ οἰκίας μέγα εὐδαίμονος καὶ παλαιοπλούτου σαφῶς μαρτύρια. καὶ κυλίκια ἦν πολυτελῆ παρακείμενα, καὶ κρατῆρες χρυσοῖ καὶ ἀργύριοι, καὶ ἐν αὐτοῖς ὕδωρ πάμπολυ, καὶ τράπεζαί τε παρ-

† *τύλιον. fortè diminutiuum à τύλη. an lectus tomento fartus?*

παρέκειντο θύου τε καὶ ἐλέφαντος, εὖ μάλα σοβαραί, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν κρέα καὶ ἄρτοι παμβορωτάτων ἐμπλῆσαι ζῴων γαστέρας ἱκανὰ ταῦτα. ἐπεὶ δὲ τῆς παρασκευῆς ἔκπλεά τε καὶ ἀμφιλαφῆ ἦν, παρῆλθον οἱ δαιτυμόνες· ἓξ μὲν ἄρρενες, ἰσάριθμοι δὲ αἱ θήλειαι αὐτοῖς. καὶ οἱ μὲν ἐλέφαντες, ἀρρενωπὸν στολὴν εἶχον· αἱ δὲ, θήλειαν. καὶ κατεκλίθησαν σὺν κόσμῳ, συνδιαθέντες ἄρρεν τε καὶ θῆλυ. καὶ ὑποσημήναντος, τὰς προβοσκίδας ὡς χεῖρας κεκολασμένας προύτεινον, καὶ ἐσιτοῦντο εὖ μάλα σωφρόνως. καὶ οὔτε τις αὐτῶν ἔδοξεν ἀδηφάγος, οὔτε μὴν προτένθης τις, ἢ τῆς μοίρας τῆς μείζονος ἁρπακτικὸς, ὡς ὁ Πέρσης ὁ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι τῷ χρυσῷ. ἐπεὶ δὲ πίνειν ἔδει, ἑκάστῳ κρατὴρ παρετέθη, καὶ ἀρυτόμενοι ταῖς προβοσκίσι τὸ ποτὸν, ἔπινον κεκοσμημένως. εἶτα ἀ-

& ebore, perquam superbas, tanto pane & carnibus extructas, vt vel edacissimorũ animalium ventrem implere potuissent. Omnibus ita abundè apparatis, conuiuæ intromissi sunt elephanti. mares sex virili veste induti, totidemq; fœminæ, stola muliebri ornatæ, decorè epulis accubuere. tum signo percepto, in mensam promuscides tanquam manus modestas porrexerunt, summaq; cũ moderatione epulati sunt: neque ex ipsis quispiam visus est vorax, neque vel delicatioris vel majoris partis auidior, vt Persa ille apud aureũ illũ Xenophontem. Quum esset bibendum, vnicuiq; cratera exhibebatur. & hi quidem promuscidibus potionem haurientes, moderatè bibebant: deinde circun-

ſtantes leuiter & feſtiuè ſine contumelia aſpergebant. Non pauca ejuſmodi de ingenio & natura propria horum animalium, admirabilia alij ſcripſerunt. Ego rectè & ordine in tabula quadam latinas literas vidi Elephantum ſcribere: verumtamẽ docentis manus ſubijciebatur ad literarum figuram & lineamentum inſtituens animal: quumq; elephantus ſcriberet, ejus oculos immotos, & dejectos eſſe perſpexi, vt grammaticum quẽdam dixiſſes.

al. ἀπεγράψαντο

De Leporis ſomno, ætatis indicijs, & fœcunditate. CAP. XII.

Quædam propria lepori à natura ingenerata ſunt. Palpebris patentibus ſomnum capit. Ejus annos indicãt foramina quædam. quã quot ſunt illi corporis cauernæ (ad excrementa) totidem annos ætatis agit. Vno & eodem tempore quædam in vtero inchoata & imperfecta fert, alia parturit, alia modò

περιέρραινον σὺν παιδιᾷ καὶ οὐχ ὕβρει. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα† ἀπέγραψαν τοιαῦτα τῆς ἰδιότητος τῶνδε τῶν ζώων σοφὰ καὶ ἐκπληκτικά. Ἐγὼ δὲ εἶδον καὶ γράμματα γράφοντα ἐπὶ πίνακος Ῥωμαϊκὰ ἀστραβῶς τῇ προβοσκίδι καὶ ἀτρέπτως. πλὴν ἐπέκειτο χεὶρ τοῦ διδάξαντος, εἰς τὴν τῶν γραμμάτων παιδαγωγοῦσα περιγραφὴν, ἔς αὖ ἀπογράψαι τὸ ζῶον. ὁ δὲ ἀτενὲς ἑώρα κάτω. πεπαιδευμένους εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ζώου, καὶ γραμματικοὺς εἴποις ἄν.

περὶ λαγωοῦ ἰδιότητος. κ. ιβ.

Ἔχει μέντοι καὶ ὁ λαγωὸς συμφυεῖς ἰδιότητας. ἐκπεπταμένοις μὲν γὰρ τοῖς βλεφάροις καθεύδει. κατηγορεῖ δὲ αὐτοῦ τὰ ἔτη τρώγλας τινὰς ὑποφαίνων. φέρει δὲ καὶ ἐν τῇ νηδύϊ τὰ μὲν ἡμιτελῆ, τὰ δὲ

ὠδῖνε, τὰ δὲ ἤδη οἱ τέτεκται.

περὶ τοῦ τῶν κητῶν ἡγεμόνος.
Κεφ. ιγ.

Τὰ κήτη τὰ μεγάλα ὀλίγου πάντα ἄνευ κυνῶν, δεῖται τοῦ ἡγεμόνος, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκείνου ἄγεται. ἔστι δὲ ἰχθὺς † μακρὸς καὶ λευκὸς, τὴν κεφαλὴν προμήκης, στενὸν αὐτῷ τὸ οὐραῖον συμπέφυκεν, ὡς οἱ τούτων λέγουσι σοφοί. εἴτε δὲ αὐτὸν ἐκεῖνον παρέδωκε τῷ κήτει ἡ φύσις ἑκάστῳ, εἴτε φιλίᾳ αὐτῶν ἔχων πρόεισιν, οὐκ οἶδα. φύσεως δὲ ἀνάγκην εἶναι τὸ πραττόμενον, μᾶλλον πεπίστευκα. νήχεται γὰρ οὐδὲ ὁ ἰχθὺς οὐδέπωποτε αὐτῷ, πρόεισι δὲ τῆς τοῦ κήτους κεφαλῆς, καὶ ἡγεμών ἐστιν αὐτοῦ, καὶ ὡς εἰπεῖν οἴαξ. προορᾷ γοῦν ἐκεῖνα τὰ πάντα, καὶ προαισθάνεται τῷ αὐτῷ, καὶ προδιδάσκει ἕκαστα τῇ οὐρᾷ τῇ ἄκρᾳ, ᾗ περιψαύει τούτου, καὶ ἐοικὼς αὐθ-

modò pepetit.

De pisce duce cetacei generis. c. XIII.

Omne ferè cetaceũ genus præter canes, duce ad sibi moderandum eget, illiusq; oculis ducibus ad videndum vtitur. Is autem dux est, quemadmodum harũ rerum periti testantur, lõngus piscis, colore albo, capite prælongo, angusta cauda. Húncne ducem vnicuique cetaceo natura dederit, an amicitia quadam is adductus, cetum vltro antegrediatur, haud scio planè: sed id tamen factum naturæ vi potiùs arbitrarer. nam hic separatim nunquam ab illo nauigat, sed ante huius caput antecedẽs, ipsius dux existit, ac veluti clauus. etenim cũcta illi & prouidet, & præsentit, caudæq; extremo præmonstrat singula: hac parte cetum contingit, & mo-

forte μι-κρὸς

net. sic horribilia formidolosáque inhibet, sic cibaria conciliat, insidiasq; à piscatoribus positas signo quodam suo ostendit: atq; quem locum propter magnitudinem ipsum adire nō oporteat, prę significat: nequando latenti alicui allisus petræ aut infixus, funditus pereat. Quod mirū uideri debet, minimam bestiam maximo animali vitæ causam afferre. Videtur autem quū bellua huiusmodi ad pinguitudinem peruenit, amplius nec videre nec audire posse, carnium mole & videndi & audiendi viam intercludente, & obstruēte horum sensuum meatus. Nunquam autem cetus sine hoc duce apparet. nam si is quo ad necessaria vtitur perierit, illi quoque pereundum est.

τοὺς τόπους

fortè τούτου χῦπος ἔρημος

σύνθημα. καὶ τῶν μὲν φοβερῶν ἀνέστειλεν, ἐπὶ γε μὴν τὰ θρέψοντα περιάγει. καὶ τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν ἐπιβουλὴν διδάσκει σημείῳ τινὶ ἀτεκμάρτῳ, ᾧ καὶ τὸν τόπον ὧν οὐ χρὴ προσιόντι θηρίον ἐπιβῆναι, προμηνύει. ἵνα μήποτε ἄρδην εἰς ἕρμα περιαχθὲν ἀπόληται. Ἡ τοίνυν τοῦ βίου ὑπόθεσις τῷ μεγίστῳ, τὸ βράχιστόν ἐστιν. ἔοικε δὲ καταπιανθὲν τὸ ζῷον μήτε ὁρᾶν ἔτι, μήτε ἀκούειν. εἶναι δὲ πρόβλημα καὶ τῆς ὄψεως, καὶ τῆς ἀκοῆς τῶν σαρκῶν τὸν ὄγκον. οὐχ ὁρᾶται δὲ τοῦ κήτους ἔρημος· ἀλλ' ἀνάγκη τῶν πάντων αὐτῷ τοῦ προειρημένου αἰτίου, προαπολωλότος, καὶ ἐκεῖνο ἀπολέσθαι.

De Chamæleonte colores suos mutante. c. XIIII.

περὶ χαμαιλέοντος. Κ. ιδ.

Chamæleon animal non vno atque eodem col

Χαμαιλέων τὸ ζῷον εἰς ἰδίαν μίαν χρόαν οὐ πέφυκεν οὔτε ὁρᾶσθαι οὔτε

γυναικίζεται. κλέπτει δὲ ἑαυτὸν, πλανῶν τε ἅμα, καὶ παρατρέπων τὴν τῶν ὁρωμένων ὄψιν. εἰ γὰρ παρατύχοις μέλανι τὸ εἶδος, ὁ δὲ ἐξέτρεψε τὸ μόρφωμα εἰς χλωρότητα, ὥσπερ οὖν μεταμφιασάμενος. εἶτα μέντοι ἀλλοῖος ἐφάνη λευκότητα ὑποδὺς, καθάπερ προσωπεῖον ἕτερον, ἢ στολὴν ὑποκριτὴς ἄλλην. ἐπεὶ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, φαίη τις ἂν καὶ τὴν φύσιν μὴ †καθέψουσαν, μηδ' ἐπιχρίουσαν φαρμάκοις, ὥσπερ οὖν ἢ Μήδειαν τινὰ ἢ Κίρκην, καὶ μέντοι καὶ ἐκείνην φαρμακίδα εἶναι.

colore proprio spectatur: sed & sese furtim subducit, & videntium oculos veluti perstringit. Nam nigro colore si eum offendis, mutat se ipse, & aliud coloris genus instituit, ac se citò in viriditatem inuertit, quasi mutatione vestium facta. & alius rursus visus, album colorem, tanquam aliam personam histrio, sic induit. Quæ cum ita se habeant, dixerit aliquis naturam, etsi non veneficiis veluti Medea quæpiam aut Circe attrectet aut illinat, tamen ipsam quoque veneficam esse.

fortè καταψῶσαν, vel καταψίζουσαν.

περὶ τῶν ἰχθύων τῶν καλουμένων πομφύλων. Κ. ιε.

De Pompylis piscibus, qui naues comitantur, quandiu in alto mari procul à continente feruntur, nec vnquam propius terram accedunt. CAP. XV.

Πόμφυλον †πελάγιον, καὶ βυθῷ †φιληδοῦντα εἰδέναι χρὴ μάλιστα ἰχθύων ὧν ἴσμεν ἀκοῇ. μισεῖ δὲ ἢ αὐτὸς τὴν γῆν, ἢ τὸν ἰχθὺν ἐκείνη. τεμνούσας

Alij πομπίλον scribunt.

al. φιλεδοῦντα

Pompyli pisces pelagij, omnium maximè piscium quos auditione accepimus in ima sede maris versari solent, siue ipsi terram malè oderunt, siue hæc illor

illorum odio tenetur. Hi autē sic circum naueis altū secantes tanquā amicas cōcursant, *al. περινέοντες* eásque huc illuc saltātes stipant. Et homines quidem qui naui vehūtur, quantum à terra absint prorsus ignorant: & ipsi etiam nautæ à vero aberrare so- *al. οὐ δέον γὰρ. forte οὐ δέον, legendum.* lent. At Pompyli, tanquā sagacissimi canes, qui propinquam præsentiunt prædam, sic terram non longè abesse, antè multò sentiūt. Idcirco non tanto ampliùs studio nauium tenentur, longiùs eos vt persequi comitando velint: sed quasi signo ad abeundum sublato, frequentes in altum recedunt. Vnde nautæ continentem, tametsi *ἀπίασι,* non facibus eam assequuti, sed à Pompylis eruditi, propinquam esse sentiunt.

De Tarando colorem non in pelle tantùm, sed etiam pilis mutante.

CAP. XVI.

ἢ ἄρα μέσον τὸν πόρον τῆς νεὼς, οἵδε οἱ πόμφυλοι ἀσπάζουσιν ἐρωμένας †περισνέοντες δορυφοροῦσι, καὶ ἐκεῖθι περιέρχονται χορεύοντες καὶ δεῦρο, ἅμα καὶ πηδῶντες. οἱ μὲν οὖν περίνεῳ πάντες, ὁπόσον ἀφεστάναι τῆς γῆς οὐ †δέον, αὐτοῖς εἰδέναι πάρεστι δὴ πάνυ. οἱ δὲ ναῦται καὶ πταίσαντες μένουσι καὶ αὐτοῖς τὸ ἀληθὲς ἔλαθεν. ἀλλ' οἵγε μὴν πόμφυλοι μακρόθεν ᾔσθοντο δίκην εὐρίνου κυνὸς τὸ θήραμα ἐλθούσης τάχιστα, καὶ οὐκ ἐς τοσοῦτον αὐτοὺς ἔρως νεὼς καταλαμβάνει, ὡς παραμένειν, ἀλλ' οἷα ὑπὸ συνθήματι ἀθρόοι γένοιντο, πάντες †ἀπιόντες, καὶ ἴσασιν ἐντεῦθεν οἱ τῶν νεὼς ἄρχοντες ὅτι ἄρα χρὴ περιβλέπειν γῆν, οὐ πυρσοῖς τεκμηράμενοι, ἀλλὰ τοῖς προειρημένοις πεπαιδευμένοι.

περὶ τοῦ ζώου τοῦ καλουμένου ταράνδου. Κ. ις.

Rub

Ἐρυθήματα εἴποτε, ἐπιγανατέλλει, καὶ ὠχρίασις, καὶ χροιὰ πελιδνὸν, καὶ ἀνθρώπῳ ζῶα καὶ θηρίοις, ἀλλ' ἐπὶ ψιλῆς τῆς δορᾶς καὶ τριχῶν γυμνῆς θαυμαστὸν οὐδέν. Τάρανδος δὲ τὸ ζῶον, ἀλλ' οὗτός γε θριξὶν αὐταῖς τρέπει ἑαυτὸν, καὶ πολύχροιαν ἐργάζεται μυρίαν, ὡς ἐκπλήττειν τὴν ὄψιν. ἔστι δὲ Σκύθης, καὶ τὰ νῶτα παραπλήσιος ταύρῳ, καὶ τὸ μέγεθος. τούτου τοι καὶ τὴν δορὰν ἀγαθὴν ἀντίπαλον αἰχμῇ ταῖς αὐτῶν ἀσπίσι περιτείναντες, νοοῦσι καὶ οἱ Σκύθαι.

Περὶ τῆς καλουμένης ἐχενηΐδος. Κεφ. ιζ.

Πελάγιος ἰχθὺς τὴν νῆξιν, τὴν ὄψιν μέλας, τὸ μῆκος κατὰ τὴν μεμετρημένην ἔγχελυν, λαχὼν ἐξ ὧν δρᾷ τὸ ὄνομα. θεούσῃ νηὶ καὶ μάλα γε ἐξ οὐρίας, καὶ τῶν ἱστίων κεκολπωμένων προσφθαρεὶς, καὶ τῆς πρύμνης τὸ ἄκρον δακὼν,

ὥσπ

Ruborem, pallorem, liuorem, homini & bestijs cutem mollem habentibus, & minimè villosis, accidere nihil mirum: Tarandus verò seipsum cum villis suis vertit, milleq; colorum species cum summo videntium stupore reddit. Scythicum id animal est, dorso & magnitudine tauro similè: eius corium ne spiculo quidem penetrari potest. quamobrem eo Scythæ sua scuta inducunt.

De Echeneide, id est Remora pisce, qui naueis moratur. c. XVII.

Echeneis pelagius piscis, aspectu niger, longitudine cum mediocri Anguilla æquādus: nomen à rebus quas agit habet, ab inhibendis nauibus. Nauis enim secundo vento, & plenis velis propulsæ extremam puppim mordicus premēs,

al. μίζα

tanquam indomitum atque effrenatum equũ freno robusto inhibens, violentissime ab impetu reprimit, & constrictam tenet: frustraq; ventis vela dantur, frustrà venti afflant: quæ res vectores angit, & sollicitos vehementer habet. Nautę verò rei causam intelligunt. Hinc nomen impositum pisci, quem olim eius vim experti Echeneida Græcè, hoc est Remoram nauium appellarunt.

Quo remedio telis confixi Elephanti vtantur.

CAP. XVIII.

Ars & doctrina curãdi vulnera apud Homerum per manus, vel ad tertiam vsque ætatem traditur. Patroclũ Menœtij filium Achilles Pelei filius medicinam docet, Achillem verò Chirõ erudit. Disciplinas nimirum heroës tantùm & deorũ filij exercebant: & radicum naturam, variarum herbarum vsum,

ὥσπερ οὖν ἵππον στομίῳ ἀπειθῆ, καὶ τραχὺν χαλινοῖς σκληροῖς ἐνδακόντα ἀνακρούσας, ἀναστέλλει τῆς ὁρμῆς, καὶ πεδήσας ἔχει. καὶ μάτην μὲν τὰ ἱστία τὰ πνεύματα πίμπρησι, εἰς οὐδὲν δὲ φυσῶσιν οἱ ἄνεμοι. ἄχθος δὲ ἔχει τοὺς πλέοντας. συνιᾶσι δὲ οἱ ναῦται, καὶ τῆς νεὼς γνωρίζουσι τὸ πάθος. καὶ ἐντεῦθεν ἐκτήσατο τὸ ὄνομα· ἐχενηΐδα γὰρ καλοῦσιν οἱ πεπειραμένοι.

Πῶς ἀπωθεῖται ἐμπεσόντα οἱ ἀκόντια ὁ ἐλέφας. Κ. ιη.

Ἀναβαίνει μὲν καὶ ἡ τέχνη εἰς τριγονίαν διδασκαλίας παρὰ τῷ Ὁμήρῳ ἡ περὶ τῶν τετρωμένων τε καὶ φαρμάκων δεομένων. παιδεύεται μὲν γὰρ ὁ Μενοιτίου Πάτροκλος ὑπὸ Ἀχιλλέως ἰατρικήν. Ἀχιλλεὺς δὲ ὁ Πηλέως ὑπὸ Χείρωνος, τοῦ Κρόνου. καὶ ἐν ἥρωσί τε καὶ θεῶν παισὶν ἦν τὰ μαθήματα, ὁποῖα φύσιν εἰδέναι ῥιζῶν,

πόας

καὶ πόας διαφόρου χρῆσιν, καὶ φαρμάκων κρᾶσιν· καὶ ἐπαοιδὰς, εἴς τε φλεγμονὴν ἀντιπάλους, καὶ ἀναστεῖλαι αἷμα, καὶ ὅσα ἄλλα ἐκεῖνοι ᾔδεσαν. Καὶ μέντοι καὶ οἱ τοῦ χρόνου κάτω ἐν ἥρωσί τε καὶ θεοῖς ἀνίχνευσαν εἶτα ἄλλα. Τούτων δὲ τῶν σοφισμάτων ἡ φύσις οὐδὲν ἐδεῖτο. καὶ κατηγορεῖ ὁ ἐλέφας. ὅταν γοῦν εἰς αὐτὸν ἔλθῃ δόρατα καὶ βέλη πολλὰ, ἐλαίας πάσας ἄνθος, ἢ ἔλαιον αὐτὸ, εἶτα πᾶν τὸ ἐμπεσὸν ἀπεσείσατο, καὶ ἔστιν αὖθις ὁλόκληρος.

Πῶς διαρθροῦσί τε καὶ διαπλάττουσι τὰ ἑαυτῶν βρέφη αἱ ἄρκτοι. Κ. ιθ.

Καὶ τόδε τὸ θαῦμα τοῦ δὲ τοῦ ζώου ἴδιον. τεκεῖν βρέφος οὐκ οἶδεν ἄρκτος. οὐδ' ὁμολογήσειεν ἄν τις ἐξ ὠδίνων ἰδὼν τὸ ἔκγονον, ζωογόνον εἶναι αὐτήν. ἀλλ' ἡ μὲν ἐλοχεύθη· τὸ δὲ εἰκῆ κρέας, καὶ ἄσημόν τι καὶ ἀτύπω-

pharmacorum temperationem, cantiones tum inflãmationibus, tum reprimendo sanguini propitias, & alia quędam nouerant. Nõnulla etiam his inferiores tempore herões ac dij inuenerunt. Quibus quàm natura parum egeat, elephantus docet. quum enim vel hasta vel sagitta ictus est, oleæ flore ingesto vel oleo ipso, defixa tela expellit: atque hujusmodi ratione ad incolumitatem restituitur.

Quemadmodum fingant & efforment suos catulos vrsæ. C. XIX.

Vrsarum pariendi ratio permira videtur. nam neque catulum (*perfectum*) in lucem edit, neque quisquam mox à partu vidẽs tam informem támque rudem fœtum, vrsam edidisse vitalem fœtum iudicaret. simul enim ac in lucem hæc edidit, statim carnem illam nulla vitalis figuræ vestigia, nullamq; ani-

 malis

malis effigiem retinentem, amore complectitur, catulum agnoscit suum, ac eum in sinu gremióque fouet, & lingua fingit sua, & paulatim in conformationem quandam sic effingit, vt aspicienti jam catulus visæ hic esse videatur.

πιν καὶ ἄμορφον. ἡ δὲ ἤδη φιλεῖ καὶ γνωρίζει τέκνον, καὶ ὑπὸ τοῖς μηροῖς θάλπει, καὶ λεαίνει τῇ γλώττῃ, καὶ ἐκτυποῖ εἰς ἄρθρα, καὶ μάττει καὶ κατὰ μικρὸν ἐκμορφοῖ· καὶ ἰδὼν ἐρεῖς ἤδη ἄρτι σκυλάκιον.

De Bubus Erythræis sua cornua mouentibus.

CAP. XX.

Tauris omnibus rigida & minimè flexibilia existunt cornua: eámque ob rem cornibus perinde armati furibundè appetunt, atq; homines armis hostem feriũt. Erythræi autem boues mobilia similiter cornua vt aures habent.

περὶ τῶν Ἐρυθραίων βοῶν.

Κεφ. κ.

Κέρατα ἀκλινῆ καὶ ὀρθὰ ἔστηκε ταύροις ἅπασι, καὶ διὰ ταῦτα ὡς εἰς ὅπλον ὁ ἄνθρωπος, οὕτω καὶ εἰς κέρας ὁ ταῦρος τεθύμωται. βόες δὲ Ἐρυθραῖοι κινοῦσι καὶ κέρατα ὡς ὦτα.

De draconibus maximis in Æthiopia, quos elephantorum interfectores nominant: & aliis in Phrygia, qui aues ex aere spiritu attrahant interdiu: & vesperi pecora & pastores inuadant.

περὶ τῶν ἐν αἰθιοπίᾳ δρακόντων.

Κεφ. κα.

C. XXI.

Ἡ γῆ μὲν Αἰθιοπὶς γείτων δὲ καὶ μάλα ἀγαθὸς καὶ ἀξιόζηλος τὸ τῶν θεῶν λουτρὸν, ὃ Ὅμηρος ἡ-

Æthiopica terra vicinum bonum & egregium habet, deorum illud lauacrum quod Homerus

μὲν ὠκεανὸν ᾄδει. ἐκεῖν ἤδε ἡ γῆ δρακόντων μήτηρ ἐστὶ μεγέθει μεγίστων· καὶ γάρ τοι καὶ εἰς τριάκοντα ὀργυιὰς προήκουσι. καὶ τὸ ὄνομα μὲν τὸ ἀπὸ γενεᾶς οὐ καλοῦνται, φονέας δὲ ἐλεφάντων φασὶν αὐτούς. καὶ ἁμιλλῶνται πρὸς γῆρας τὸ μήκιστον οἵδε οἱ δράκοντες. καὶ λόγοι μὲν Αἰθίοπες ἐνταῦθά μοι ἱστάνται. Λέγουσι δὲ Φρύγιοι λόγοι καὶ ἐν Φρυγίᾳ γίνεσθαι δράκοντας, καὶ προήκειν αὐτοὺς εἰς δέκα ὀργυιάς· καὶ μεσοῦντος θέρους ὁσημέραι μετὰ πληθοῦσαν ἀγορὰν ἐξέρπειν τῶν φωλεῶν· καὶ περὶ τῷ ποταμῷ τῷ καλουμένῳ Ῥυνδακῷ, τὸ μὲν τῆς σπείρας ἀπερείδειν εἰς τὴν γῆν, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα ἀναστήσαντες πᾶν, † ἀτρέμα καὶ ἡσυχῇ τὴν φάρυγγα ἀνατείναντες, καὶ μέντοι καὶ τὸ στόμα ἀνοίξαντες, εἶτα τὰ πτηνὰ ἕλκουσι οἱονεὶ

merus Oceani nomine celebrat. Eadem dracones ad longitudinem triginta passuum progredientes generat, & nomen proprium non habent, sed duntaxat elephantorum interfectores ipsos nominant, & proueniunt ad summam senectutẽ. Hæc de Æthiopicis dixerim. In Phrygia autem dracones ad magnitudinem decem passuum procedentes nasci ferunt: qui quotidie media æstate, qua hora jam forum hominum conuentu plenum est, & jam prandij tempus, ex cauernis procedere soleant, & ad nuncupatum in Ponto amnem Rhyndacum cauda ad terram adniti, reliquo erecto corpore, toto gutture eminente, & paulatim laxato ore hiante, volucres superuolantes, tametsi sublimè & peruiciter ferantur, sua aspiratione tanquam amatorio quodam ad se attrahere, ac

al. ἀτρέ-πτως

allicere: eas autem ex horum spiritus ductibus detractas in illorum ventrem decidere atq; illabi: & hæc quidem sibi maximè propria ad occidentem vsque solem agere: ac postea seipsos occultantes, gregibus ex pastione ad stabula redeuntibus insidiari, multámque perniciem inferre, ipsis etiam pastoribus sæpe occisis, atque inde prandium sibi abundè comparare.

De Apuarū procreatione è limo, perfugijs seu latibulis petrarum, cibo, ex mutuo linctu, & captura. c. XXII.

Apuæ pisces ex sese nec procreant nec procreantur, sed è limo enascuntur, quum enim cœnum in mari concreuerit, valde & limosum & atrum efficitur, atque ex sua quadam voluptate, mirabili natura & vitali tepescit: atque in permulta animalia, nimirum A-

ἴυγγι τοῦ ἄσθματος. τὰ δὲ εἰς ἐκείνων εἰσπίπτει γαστέρας ὑπὸ τοῦ πνεύματος αὐτῶν εἰσπνοῆς συρόμενα αὐτοῖς πτερυγίοις. καὶ ταῦτα μὲν ἴδια ἐκείνοις δρᾶται εἰς ἡλίου δυσμάς. εἶτα ἑαυτοὺς οἱ δράκοντες ὑποκρύψαντες ἐλλοχῶσι τὰς ποίμνας, καὶ ἐκ τῆς νομῆς ἐπὶ τὰ αὔλια ἰούσας αἱροῦσι, καὶ πολὺν φθόρον ἐργασάμενοι, καὶ νομέας συνδιέφθειραν πολλάκις. καὶ ἔχουσι δεῖπνον ἄφθονόν τε καὶ ἀμφιλαφές.

Ἀφύαι πῶς τίκτονται, καὶ πῶς θηρεύονται. κ. κβ.

Ταῖς ἀφύαις ὁ πηλὸς γένεσίς ἐστι. δι' ἀλλήλων δὲ οὐ τίκτουσιν, οὐδὲ ἐπιγίνονται. πηλὸς δὲ ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ πάνυ ἰλυώδης ὅταν συστῇ, καὶ γένηται μέλας, ἀλεαίνεταί τε ὑφ' ἡδονῆς ἑαυτοῦ φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ τε καὶ ζωογόνῳ, καὶ μεταβάλλεται. εἰς

εἰς ζῶα τρέπεται πάμπολλα. καὶ αὗται αἱ ἀφύαι τοιαῦταί ἐστι, σκωλήκων δίκην, ἐν τῷ βορβόρῳ καὶ τοῖς μυσαροῖς τικτομένων ἐκείνων. γινόμεναι δὲ αἱ ἀφύαι, νηκτικώταται χρῆμά ἐστι, καὶ θρᾶσος οὐ πεφύκασιν, εἶτα ἄγονταί τινι αἰτίᾳ θαυμαστῇ εἰς τὰ σωτήρια, ἔνθα ἕξουσι σκέπην καὶ πρόβλημα, ἢ μέλλει βιώσιμα αὐταῖς ἔσεσθαι. εἴη δ' οὖν ἡ καταφυγὴ ἢ πέτρα ἀνεστῶσα ἐπὶ μέγα καὶ ὑψηλὸν, ἢ οἱ καλούμενοι κρίβανοι ὑπὸ τῶν ἁλιέων. εἶεν δ' ἂν αἱ κολπώδεις πέτραι, βεβρωθυῖαι τε ὑπὸ τῶν κυμάτων τῷ χρόνῳ, καὶ κοῖλαι γεγενημέναι. ταῦτα δ' οὖν αὐταῖς ἡ φύσις ἔδειξε κρησφύγετα, ὥς τε ὑπὸ τοῦ σάλου μὴ παίεσθαι, μηδὲ ἀφανίζεσθαι· ἀσθενεῖς γάρ εἰσι, καὶ ἥκιστα πρὸς τὰς ἐκείνων ἐμπτώσεις ἀντίτυποι. Τροφῆς δὲ δέονται οὐδὲν, ἀπόχρησι μὲν ἀλλήλαις

puas immutatur. Eæ autem ſic in putrido luto & ſordibus, tanquam lumbrici, generatæ, ad natandum maximè valent. Tumq; mirabili cauſa quadam ad ſalutaria impelluntur, eò nimirum vbi ad tegédam vitam perfugia, & ad tuendam propugnacula habeāt. Hæc autem perfugia ſunt ſcopuli magni & in ſublime eminentes: & cribani à piſcatoribus dicti, hoc eſt petræ in multiplices ſinus tremebundorum fluctuū & ſaxifragarum vndarum verberatione multo tempore excauatæ. Hæc ideo abdita eis perfugia natura indicauit, ne fluctibus conuellerentur aut perirēt. debiles enim ſunt ad reſiſtendum & infirmę contra fluctuum incurſiones. Nullo cibo ad ſeſe alendas egent, nanque ad vitam eis ſatis

al. τοῖς ζωροῖς

est mutuo linctu se lãbere. Verriculis tenui filo contextis comprehenduntur, inutilibus alioquin ob exilitatem ad aliorum piscium capturam.

Lacerti per medium dissecti partes denuo coalescere. c. XXIII.

Si quis seu fortuitò Lacertum, seu consultò, percutiat, & virga medium discindat, hujus partium neutra moritur, sed ab altera seorsum vtraque graditur, & duobus pedibus adrepens viuit. Deinde si coitio vtriusque cum altera fiat (quod sæpe contingit) consensione quadã tacita, & naturali colligatione velut conseruntur, contexunturq́; : atque ex separatis duabus partibus, vnus atque idem rursus efficitur lacertus. Et tametsi loci priùs affecti vestigium cicatrix indicat, tamen & vitam pristinam re-

al. κατὰ τοῦ βρίσματος,

περιλιχμήσασθαι. Ἄγρα δὲ αὐτῶν, νήματα ἄγαν λεπτὰ, καὶ ἐρραφέντα τοῖς ἀραχνῶν στημονίοις τὰ ἱμάτια. καὶ τέχνημα μὲν εἴη τοιούτοις τοῦτο, ἐπεὶ μάλα γε ἀρκοῦν μηχάνημα εἰς ἄγρευσίν τε καὶ ἅλωσιν αὐτῶν· εἰς δὲ ἄλλων ἰχθύων θήραν, ἥκιστα.

περὶ τῆς τῶν σαύρων διατμήσεως. Κ. κγ.

Τὸν σαῦρον εἰ πατάξαις * κατὰ τὸ μέσον, εἴτε ἑκὼν, εἴτε καὶ κατὰ τύχην ῥάβδῳ μέσον διατέμοις, οὐδέτερον αὐτοῦ τῶν μερῶν ἀποτέθνηκεν, ἀλλὰ χωρὶς καὶ καθ' ἑαυτὸ πρόεισί τε καὶ ζῇ δύο ποσὶν ἐπισυρόμενον, τὸ ἡμίτομον τοῦ ζώου, καὶ ἐκεῖνο καὶ τοῦτο. εἶτα ὅταν συνέλθῃ, συνῆψε γὰρ πρὸς τὸ λεῖπον τὸ ἕτερον πολλάκις, συνδιαθέντε συνηλθέτην ἐκ τῆς διαιρέσεως. καὶ ἑνωθεὶς ὁ σαῦρος, τοῦ μὲν πάθους τὸ ἴχνος αὐτοῦ κατηγορεῖ ἡ οὐλή· περιθέων δὲ καὶ πλέον

ἀρχ

ἀρχαίαν βιοτὴν ἔχων, ἔοικε τῷ ἀπεστερημένῳ μὴ πεπειραμένῳ.

Περὶ ἰοῦ ἀσπίδος, καὶ τοῦ ἀνθρωπείου σιάλου. κε. κδ.

Ἰὸς μὲν ὁ τῶν ἑρπετῶν δεινός ἐστι, καὶ ὅγε τῆς ἀσπίδος ἔτι μᾶλλον· καὶ ἐπὶ τούτων ἀντίπαλα καὶ ἀμυντήρια ῥᾳδίως οὐκ ἂν εὕροις, εἰ καὶ σοφώτατος εἴη κηλεῖν τε ὀδύνας, καὶ ἀφανίζειν. Ἦν δὲ ἄρα καὶ ἐν ἀνθρώπῳ τις ἰὸς ἀπόρρητος, καὶ πεφώραται τὸν τρόπον ἐκεῖνον. ἔχιν εἰ λάβοις καὶ πάνυ εὐλαβῶς τε καὶ ἐγκρατῶς τοῦ τραχήλου κατάσχοις· καὶ διανοίξας τὸ στόμα, εἶτα ἐς αὐτὸ προσπτύσαις, εἰς τὴν νηδὺν καταολισθαίνει τὸ πτύελον, καὶ γίνεταί οἱ τοσοῦτον κακὸν, ὡς σήπειν τὸν ἔχιν, ὅθεν τοι καὶ ἀνθρώπῳ δῆγμα ἀνθρώπου μιαρόν ἐστι, καὶ κινδυνῶδες οὐδενὸς θηρίου μεῖον.

tinet, & ei cætera persimilis est qui talia nũquam perpessus sit.

Quemadmodum Viperæ, saliua hominis perniciem infert. c. XXIIII.

Serpentium venenũ cùm pestiferum est, tum multo aspidis pestilentius. Contra quæ nemo salutaria præsidia facilè inueniat: etiã si ad leuationis aliquid afferendum doloribus, atque adeò ad liberandum ab illis ipsis sapientissimus sit. Sed in homine quoque venenatis serpentibus incredibiliter perniciosum inesse venenum ad hãc rationem deprehenditur: Si viperæ collum summa cautione contineas, in osq; illius diductum expuas, sputum in ejus ventrem delapsum, tanta ei pernicie existit, inde ex tabe vt vipera putrescat. Itaq; hominis morsus vel homini ipsi est perniciosus, nulliusq; animalis morsui de acerbitate concedit.

De formicarum studio circa grana in messibus colligēda recondēdaq́.
CAP. XXV.

Factis messibus, circum areas versantes Formicæ ad trituram conueniunt, aut singulæ, aut binæ, aut ternæ: domicilia sua & consueta tecta relinquentes, triticum & hordeum legunt, eademq́; omnes semitâ iter faciũt. aliæ ad legenda grana eunt, alię onus portantes redeunt, ac summo cum honore & modestia alię aliis de via decedunt, imprimis quidem expeditę onus gerentibus. Reuersæ autem in cauernas suas, granorum aceruos sibi construunt, ac singula semina in medio exterebrant: quod excidit, in suum prandium cõuertunt: reliquum verò quòd circumrosum

περὶ μυρμήκων. Κ. ΚΕ.

Ἐν ὥρᾳ θερείῳ περὶ τὴν ἅλως ἀμητοῦ κατειληφότος, καὶ τῶν σταχύων τριβομένων ἐν τῇ δίνῃ, κατ' ἴλας συνίασιν οἱ μύρμηκες καθ' ἕνα ἰόντες καὶ κατὰ δύο δέ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τρίτον στοιχεῖον ἔρχονται, τοὺς ἑαυτῶν οἴκους καὶ τὰς συνήθεις στέγας ἀπολείποντες· εἶτα ἐκλέγουσι τῶν πυρῶν καὶ τῶν κριθῶν, καὶ τὴν αὐτὴν χωροῦσιν ἀτραπόν. καὶ οἱ μὲν ἀπίασιν ἐπὶ τὴν τῶν προειρημένων συλλογήν· οἱ δέ, κομίζουσι τὸν φόρτον· καὶ πάνυ αἰδεσίμως καὶ πεφεισμένως ἀλλήλοις ὑπαφίστανται τῆς ὁδοῦ, καὶ μᾶλλον τοῖς ἀχθοφόροις οἱ κοῦφοι. κατελθόντες δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα τὰ σφέτερα οἱ γενναῖοι, καὶ πληρώσαντες τοὺς ἐν τῷ μυχῷ σφίσι σιροὺς πυρῶν τε καὶ κριθῶν, ἑκάστου σπέρματος διατρήσαντες τὸ μέσον, τὸ μὲν ἐκπεσὸν, δεῖπνον γίνεται μύρμηξι ἐν τῷ τέως· τὸ

δὲ

ϗ λοιπὸν, ἄγονόν ἐςι. παλαμῶνται ϗ ἄρα οἱ γενναῖοι οἰκονόμοι καὶ φρουροὶ τῦτο, ἵνα μὴ τῶν ὄμβρων περιῤῥοῦσαι τῶν, εἶτα ἐκφυσιν ὁλόκληρα ἐκεῖνα ὅτι λάβῃ τινὰ καὶ τὴν αὔξησιν ϗ τούτων γενομένων ἀπορία καὶ λιμὸς διὰ χειμῶνος περιπέσωσι, καὶ αὐτοῖς ἐξαμβλώσῃ ἡ σπουδή. Φύσεως μὲν δὴ καὶ μύρμηκες λαβεῖν δῶρα δι' τύχησιν ϗ ταῦτα, ὡς ἄλλα.

περὶ αἰετοῦ. κ. κϛ.

Οὐδέποτε αἰετὸς ὅτε πηγῆς δεῖται, ὅτε γλίχεται κονίςρας, ἀλλὰ καὶ δίψους ἀμείνων ἐςὶ, ϗ καμάτου φάρμακον ὅκ ἀναμένει προσελθὸν ἔξωθεν· ὑπερφρονῶν ϗ καὶ τῶν ὑδάτων, καὶ τῆς ἀναπαύσεως τὸν ἀέρα τέμνει πολλῶν, ϗ ὀξύτατα ὁρᾷ, ἐκ πολλοῦ τοῦ αἰθέρος ϗ ὑψηλοῦ.

remanet, sterile est. Ergo ista generosissimæ œconomæ & custodes formicæ intra cauernam machinantur, ne imbrium fluxionibus integra semina rursus in fruges è terra exeant, vnde in cibi inopiam & famem incurrant, unde illis labor & sedulitas pereat. Hęc igitur, sicut alia pleraque, natura formicis largita est. al. ἀναβιῶ λη.

De Aquilæ temperantia, fortitudine, volatu, & oculorum acie. Quantopere eam Draco timeat, & quomodo pullorum ingenuitatẽ experiatur. C. XXVI.

Aquila nunquam fontium ad potionem eget, nec puluerulentas volutationes quærit, sed & contra sitim superior est, & laboris alleuationem extrinsecus obiectam non expectat: verùm & aquas & requietem præclarè contemnens, sublime fertur, sursumq; in cælestem locum volans, maximè procul ex alto æthere acutissimè inferiora

tiora videt. Cujus alarum crepitum vbi primùm Draco (intrepidissima alioqui serpentium) auribus perceperit, in latebras statim abditur. Hoc autem indice suorum pullorum ingenuitatem legitimam Aquila experitur. eos adhuc implumeis ac ex ætate infirmos solem intueri aduersum cogit, ac si quis illorum solis radios ægrè intuens, nictatione oculos obnubat, nido expellit, & velut adulterinum abdicat. Sin autem solem sine nictatione respiciat, extra suspicionem est, atque idcircò inter legitimos adscribitur. Nempe cælestis ignis legitimæ pullorum professionis, inq; suum genus quàquam illiteratæ inscriptionis, aquilæ parenti instar est.

al. ἄγραπτος, quod magis placet.

Καὶ τόν γε τῶν πτερῶν αὐτοῦ ῥοῖζον, καὶ τὸ τῶν θηρίων ἀτρεπτότατον, ὅμως καταπέπτηξεν ὁ δράκων ἀκούσας μόνον καὶ παραχρῆμα κατέδυ, καὶ ἀσμένως ἠφανίσθη. Βάσανος δὲ οἱ τῶν νεοττῶν τῶν γνησίων ἐκείνη ἐστίν. ἀντίους τῇ αὐγῇ τοῦ ἡλίου ἵστησιν αὐτούς, ὀρνοὺς ἔτι ὄντας ἀπτῆνας. καὶ ἐὰν μὲν σκαρδαμύξῃ τις τὴν ἀκμὴν τῆς ἀκτῖνος δυσωπούμενος, ἐξεώσθη τῆς καλιᾶς, καὶ ἀπεκρίθη τῆσδε τῆς ἑστίας· ἐὰν δὲ ἀντιβλέψῃ καὶ μάλα ἀτρέπτως, ἀμείνων ἐστὶν ὑπονοίας, καὶ τοῖς γνησίοις ἐγγέγραπται. ἐπεὶ αὐτῷ τὸ πῦρ τὸ οὐράνιον ἡ τοῦ γένους ἀδέκαστός τε καὶ ἄπρακτος ἀληθῶς ἐγγραφή ἐστιν.

Struthionem magnam non volare quidem, sed celerrimè ingredi.

CAP. XXVII.

Tametsi alis pennâ frequentibus magna Struthio

περὶ τῆς στρουθοῦ τῆς μεγάλης.

Κεφ. κζ.

Η στρουθὸς ἡ μεγάλη, λασίοις μὲν τοῖς πτεροῖς ἐ-

πτέρωται, ἀρθῆναι δὲ καὶ εἰς βαθὺν ἀέρα μετεωρισθῆναι φύσιν οὐκ ἔχει. θεῖ δὲ ὤκιστα, καὶ τὰς παρὰ τὴν πλευρὰν ἑκατέρωθεν πτέρυγας ἁπλοῖ, καὶ ἐμπίπτον τὸ πνεῦμα κολποῖ δίκην ἱστίων αὐτάς. πτῆσιν δὲ οὐκ οἶδεν.

thio prædita est, à terra tamen nec tollitur, nec in sublime fertur. at celerrimè duabus alis explicatis graditur, quas ventus tanquam vela implens propellit. Volare autem nescit.

Περὶ ὠτίδος. Κ. κη.

Τὴν ὠτίδα ὀρνίθων ζῷον εἶναι φιλιππότατον ἀκούω. καὶ τούτου μαρτύριον· τῶν μὲν ἄλλων ζῴων καὶ ἐν λειμῶνι καὶ ἐν τοῖς αὐλῶσι νεμομένων καταφρονεῖ· ἵππον δὲ ὅταν θεάσηται, ἥδιστα προσπέτεται, καὶ πλησιάζει, κατὰ τοὺς ἀνθρώπους ἱππεραστάς.

De Otide siue Tarda equos amante.

CAP. XXVIII.

Otidem ex omnibus auem equorum studiosissimam esse audio: cujus hoc testimonium est, quod cætera animalia siue in patentibus pratis, siue in angustis & humilioribus locis pascentia aspernatur: equum verò vt aspexerit, magno statim cum gaudio ad ipsum aduolans, appropinquare pergit, more hominum equini generis amantissimorum.

Περὶ μυίας. Κ. κθ.

Μυῖα ἐμπεσοῦσα εἰς ὕδωρ, καὶ γὰρ εἰ ζῴων ἐστὶ θρασυτάτη, ἀλλά γε οὖν οὔτε ἀντέχει, οὔτε νηκτική ἐστι, καὶ διὰ ταῦτα ἀποπνίγεται.

Muscam in aqua suffocari, sole reuocare ad vitam. C. XXIX.

Musca, animal ad omnia audax, si quando in aquam decidat, nec natare scit, nec ex submersione se seruare quit. si verò

verò eam humore exanimatam extrahas, atque in locum sole illustrem ponas, (*vel in cinere condas*) ad pristinam vitam reuiuiscit.

De Gallinaceo, quem nouum corti intuleris, ne possit aufugere.

CAP. XXX.

Gallũ siue emptum siue dono acceptum si in corte tua & in gallinaceo grege alere ac retinere volueris, non temerè ac fortuitò solutum dimittes: sin minus, fugitiuus ad suos familiares & compascales, vtcunque procul allatus fuerit, se recipiet. Quamobrem custodia eum munies, & vinculis occultioribus, quàm quibus apud Homerum Vulcanus irretitur, eum coërcebis. quod hunc in modum efficies. Mensam super qua cibum capere soles, in medium (*cortis*) siste, & gallum ter circa ipsam circunferto, atque ita cum cæteris auibus dome-

εἰ δὲ αὐτῆς ἐξέλοις τὸν νεκρὸν, καὶ τέφραν ἐμπάσαις, καὶ καταθήσοις ἐν ἡλίου αὐγῇ, ἀναβιώσεται τὴν μῆνιν.

Περὶ ἀλεκτρυόνων. Κ. λ.

Ἀλεκτρυόνα εἴτε πριάμενος, εἴτε δῶρον λαβὼν, ἐς τὴν ἀγέλην τὴν σεαυτοῦ καὶ τοὺς ὄρνιθας τοὺς ἠθάδας ἐθέλων ἐναριθμεῖν καὶ ἔχειν, οὐκ ἀπολύσεις οὐδὲ ἀφήσεις εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν αὐτόν· εἰ δὲ μὴ, φυγὰς παραχρῆμα οἰχήσεται ὡς τοὺς οἰκείους, καὶ τοὺς συννόμους, εἰ καὶ πάνυ πόρρωθεν εἴη οὗτος. δεῖ δὲ ἄρα αὐτοῦ φρουρὰν περιβαλεῖν, καὶ δεσμὰ ἀφανῆ ὑπὲρ τὰ Ἡφαίστου τὰ Ὁμήρεια. καὶ ὅγε λέγω τοιοῦτόν ἐστι. τράπεζαν ἐφ' ἧς ἐσθίεις εἰς μέσον καταθεὶς, καὶ τὸν ὄρνιθα λαβὼν, καὶ τρὶς αὐτὸν τὴν προειρημένην σκηνὴν περιαγαγὼν μέθες τὸ ἐντεῦθεν ἄφοβον ἀλλὰ σὺν

τοῖς

τοῖς ὄρνισι τοῖς τῶν οἰκέταις. ὁ δὲ οὐκ ἀπαλλάττεται, ὥσπερ οὖν πεπεδημένος.

Περὶ σαλαμάνδρας. Κ. λα.

Ἡ σαλαμάνδρα τὸ ζῶον οὐκ ἔστι μὲν τῶν πυρὸς ἐκγόνων, οὐδὲ ἐξ αὐτοῦ τίκτεται, ὥσπερ οὖν οἱ καλούμενοι πυριγόνοι. θαρρεῖ δὲ αὐτῷ καὶ ἐγχωρεῖ τῇ φλογὶ ὁμόσε, καὶ ὡς ἀντίπαλόν τινα σπουδάζει καταγωνίσασθαι. καὶ τούτου τὰ μαρτύρια παρὰ τοὺς βαναύσους καλινδεῖται, καὶ τοὺς χειρώνακτας τοὺς ἐμπύρους. εἰς ὅσον μὲν οὖν ἀκμάζει τὸ πῦρ, καὶ συνεργὸν αὐτοῖς τῇ τέχνῃ ἔχουσιν αὐτὸ, καὶ κοινωνὸν τῆς σοφίας, ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου οὐδὲ ἓν φροντίζουσιν. ὅταν δὲ τὸ μὲν ἀποσβεσθῇ, καὶ μαρανθῇ, μάτην δὲ αἱ φῦσαι καταπνέωσιν, ἐνταῦθα ἤδη τὸ ζῶον τὸ εἰρημένον ἀντιπράττειν σφίσιν ἴσασι καλῶς. ἀνιχνεύσαντες οὖν τὸ θηρίον καὶ τι-

sticis liberum dimitti-to, sic enim tanquam vinctus nusquam discedet. al. sixsixx.

De Salamandra ignem restinguēte. c. XXXI.

Ex animalibus tametsi Salamandra non est quæ ex igni nascuntur, quales sunt Pyrigoni: contra tamen hunc ire audet, contráque illius flammam veniens, tanquam aduersus hostē quendam, sic eam expugnare aggreditur. Cujus rei testimonium fabri, quorum opera atque artificium igne nititur, afferunt, nam quandiu ex flammæ splendore ignis flagrare eorumq; artem fabrilem adiuuare videtur, hujusmodi animal magna securitate ipsi negligunt. Quum autem ignis euanescit, ac restinguitur, frustraq; folles stāt, hoc sibi tum animal aduersari præclarè intelligunt. Quare hoc ipsum peruestigant, atque

que inuestigatum vlciscuntur: ignis autem postea iterum succensus fabrile opus, modò vt ante erat solitus alatur, iuuare perseuerat.

De Cygnorum cantu sub mortem. C. XXXII.

Cygnus (quem non solùm poëtæ, sed multi etiam solutæ orationis scriptores, Apollinis ministrum faciunt) quid Musica vel cantu possit, non habeo quod affirmem. Veteres tamē persuasum sibi habuerunt, cygnea (vt appellant) modulatione decantata, mox eum expirare. Quod si ita est, liberalior in hanc auem natura, quàm in homines bonos & honestos fuerit. nempe his laudem ac luctum à morte tribuunt alij: cygni verò ipsi sese vel laude vel luctu moribundi prosequūtur.

De Crocodili partu seu ouis. & quòd à Scorpio ictus pereat. CAP. XXXIII.

μεταρσιούμενοι, τὸ πῦρ ἐμπνευσθὲν αὖθις ἐξάπτεται, καὶ ἔστιν αὐτοῖς, καὶ οὐ σβέννυται τῇ συνηθείᾳ περιφόμενον.

Περὶ τῆς τῶν κύκνων ᾠδῆς. Κεφ. λβ.

Κύκνος, ἔνδοξον καὶ θεράποντα Ἀπόλλωνος εἶναι φασὶ ποιηταί· καὶ λόγοι μέτρων ἀφειμένοι πολλοί. τὰ μὲν ἄλλα ὅπως μούσης τι ἢ ᾠδῆς ἔχει εἰπεῖν οὐκ οἶδα· πιστεύονται δὲ ὑπὸ τοῦ αἰῶ τοῦ χρόνου, ὅτι τὸ κύκνειον οὕτω καλούμενον ᾄσας, εἶτα ἀποθνήσκει. Τιμᾷ ἄρα αὐτὸν ἡ φύσις, καὶ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνθρώπων μᾶλλον καὶ εἰκότως, εἴγε τούτους μὲν καὶ ἐπαινοῦσι καὶ θρηνοῦσιν ἐκεῖνοι ἄλλοι δὲ, εἴτε τοῦτο θέλοις, εἴτε ἐκεῖνο, ἑαυτοὺς νέμουσι.

al. ἐϊδεσαι

lego θρηνοῦσιν ἄλλοι. ἐκεῖνοι δὲ εἴτε τούτῳ.

Περὶ κροκοδείλου. Κεφ. λγ.

Κροκόδειλος ὅπως ἐ-

De Crocodili tum adulti tum recens ab o-

uo...

χὶ μεγέθους, καὶ ὁ τέλος, καὶ ὁ † ἐκλέψεις πρόσω· καὶ μέντοι καὶ γλώττης, ὅπως τε ἐπικινεῖ τὴν γένυν, καὶ ποτέραν τῇ ἑτέρᾳ προσάγει, πολλοὶ λέγουσι. κατέγνωσαν δὲ ἄρα τοῦ ζώου τοῦδε ἤδη τινὲς, ὅτι τίκτει μὲν τοσαῦτα ὠὰ, ὅσαις αὖ καὶ ἡμέραις ἐπωάζουσιν * ὄρνις. εἶτα ὅταν † γλύψῃ τὰ νεόττια. ἤδη δὲ ἔγωγε ἤκουσα, ὁ κροκόδειλος ὅπως αὖ ἀποθάνῃ, σκορπίον * ἐξ αὐτοῦ τίκτεσθαι. κέντρον δὲ ἄρα ἰοβόλον αὐτὸν ἔχειν λέγουσιν ἰοῦ πεπληρωμένον.

uo excusi magnitudine, item de ejus lingua, & maxillæ motu, vtrá scilicet viri admoueat, non pauci tradunt. Hoc etiam aliqui in hoc animante obseruarunt, totidem ab eo pari oua, quot etiam diebus ouis soleat incubare. (*alibi tradit hic auctor, sexagenarium numerum tum ouorum numero qua crocodilus parit, tum dierum quibus incubat, conuenire.*) vt primùm verò catuli fuerint excusi, scorpium è crocodilo nasci audio, cujus caudæ aculeo venenato ille ictus intereat.

al. ἰχγλ... quis

forte ὄρνις.

al. ἐκλέψῃ

al. ἐκλέψῃ

* ἐξ αὐτῶν, *i. ex ipsis ouis, Philes.*

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦ καλουμένου κινναμώμου. Κ. λδ.

De Cinamomo aue Indica. c. XXXIIII.

Εἰ σαφῆ ταῦτα τε μὴ ἀμφίλογα, Ἰνδῶν λόγοι πεπιστεύκασιν. ἃ δὲ νῦν ἐρῶ, τῆς ἐκεῖθεν φήμης διακομιζούσης. ταῦτά ἐστιν. ὁμώνυμον τῷ φυτῷ κινάμωμον ὄρνιν ἔγωγε τοῦ παιδὸς τοῦ Νικομάχου λέγοντος ἤκουσα, τε τὸν μὲν ὄρνιν κο-

Eorum quæ nunc afferentur fides, siue mereatur eam, siue minus, penes Indos esto, quibus auctoribus hæc ad nos fama dimanauit. quanquam & Nicomachi filius Cinamomi auis, suauissimo illi aromati cognominis, meminit. Hanc

Indi-

Indi ad se eodem vocatum nomine cinamomum arôma adferre aiunt: vbi verò aut quomodo id proueniat, hominum nosse neminem.

De Ibide, quæ clysteres ostendit, & victus rationem secundum lunæ incrementa decrementaq́ mutat.

CAP. XXXV.

Ægyptij non ex aliquo humano inuento clysteres se didicisse: sed Ibim horũ ad deijciendas aluos vsum eos docuisse prædicãt. Eandem quum luna crescit atque decrescit cognoscere audio: eiúsque in victus ratione incrementa & decrementa obseruare.

De aculeo Pastinacæ piscis, plantas & animalia perimentis.

CAP. XXXVI.

Ex omnibus bestiis infestissimo ac periculosissimo aculeo pastinaca marina prædita est: cuius rei testimonio est, si eum quis in

μίζειν ἐκεῖθεν τὸ φερώνυμον τοῦτο δὴ τὸ φυτὸν εἰς Ἰνδούς. εἰδέναι δὲ τοὺς ἀνθρώπους ὅπου γε καὶ ὅπως φύεται οὐδέν.

Περὶ τῆς τῶν ἴβεων καθάρσεως.

Κεφ. λε.

Αἰγύπτιοι κλύσματα καὶ κάθαρσιν γαστρὸς οὐκ ἔκ τινος ἐπινοίας ἀνθρωπίνης λέγουσι μαθεῖν, διδάσκαλοι δὲ σφίσι τοῦ ἰάματος τοῦδε τὴν ἶβιν ᾄδουσι. καὶ ὅπως ἐξεπαίδευσε τοὺς πρώτους ἰδόντας ἐρεῖ ἄλλος. Σελήνης δὲ αὔξησιν καὶ μείωσιν ὅτι οἶδε, καὶ τοῦτο ἤκουσα· καὶ ὅτι τὴν τροφὴν ἑαυτῇ ὑφαιρεῖ καὶ προστίθησι κατὰ τὴν τῆς θεοῦ καὶ λῆξιν καὶ πρόσθεσιν, πυθέσθαι πόθεν οὐκ εἰμὶ ἔξαρνος.

Περὶ τοῦ τῆς τρυγόνος κέντρου.

Κεφ. λς.

Κέντρον πικρότατον καὶ κίνδυνον φέρον ἁπάντων μᾶλλον ἡ τρυγὼν ἡ ἐκ τῆς θαλάττης ἔχει. καὶ τὸ μαρ-

τύς

πύελον· εἰ μὲν εἰς δένδρον πέπηλος καὶ εὖ μάλα ἀναθέον ἐμπήξαις αὐτὸ, οὔτε εἰς ἀναβολὰς, οὔτε χρόνῳ ὕστερον, ἀλλ' αὖον ἤδη τὸ δένδρον· εἰ δέ τι τῶν ζώων ἀμύξαις, ἀπέκτεινας.

Περὶ μυγαλῆς. Κ. λζ.

Η μυγαλὴ, καὶ γὰρ τοῦτο ποίημα ὕλης, εἰς ὅσον μὲν πλανᾶται ἀλλαχόθι, τὸ πεπλάσθαι ζῆν ἔχει, καὶ ἐσώσατο αὐτῇ ἡ φύσις, ἐάνγε μὴ ἄλλῃ τινὶ τύχῃ καταληφθῇ καὶ ἀπόληται. ἐὰν δὲ εἰς ἁρματοτροχίαν ἐμπέσῃ, οἱονεὶ πέδῃ κατείληπται, καὶ μάλα ἀφανεῖ, καὶ τέθνηκε. Δηχθέντι δὲ ὑπὸ μυγαλῆς φάρμακον ἐκεῖνο. ἐκ τοῦ τῶν τροχῶν διαδρομῆς ἡ ψάμμος ἀρθεῖσα ἐπιπλάσθη τῷ δήγματι καὶ ἔσωσε παραχρῆμα.

Περὶ ἴβεως. Κ. λη.

arborem virentem & florentem infixerit, nõ longo interuallo emarcessere differt, sed potiùs euestigio exiccatur: idipsum facit in animalibus: nam si quod contigerit, necat.

De Mure araneo pereunte si in orbitam inciderit, & terram ex orbita morsui eius mederi. c. XXXVII.

Mus araneus, animal & ipse inter natura è materia opera, quomodocunque aliter oberret, viuere potest, & parit ei natura, nisi alius quispiam casus superuenerit, quo intereat: at si in orbitã inciderit, veluti vinculo quodam cæco tenetur, ac perit. Aduersus morsum etiam ab ea inflictum remedio est arena (terra) ex rotarũ transitu sumpta: quæ vulneri imposita cataplasmatis instar, illicò sanat.

forte καὶ ἀλᾶται

De Ibide quòd nunquam egrediatur Ægyptũ, & quòd serpentes alatas ex Arabia, & alias ex Æthiopia Ægypto imminentes prohibeant & interimant.

CAP. XXXVIII.

Hæc etiam de Ægyptia Ibide audiui. Lunæ sacra est. ad lunæ rationem oua fingit, totidē scilicet diebus, quot illa & crescit & decrescit. extrà Ægyptum nunquam progreditur. Cur ex Ægypto nunquam se commoueat, causa Ægyptus est, vbi cæli status vuidus (νοτιώτατος, maximè Austrinus vel meridionalis) est, & luna omnium maximè stellarum inerrantium humida. Si quis vi atque impetu eam ab Ægypto exportet, illa quidem ex insidiatoribus vltionem capit (vel cum magna sua pernicie) mortem enim sibi fame consciscens, raptoribus studium in se exportanda, extra Ægyptum vanum esse ostēdit. Graditur autem tardo gradu, & instar virginis: nec eam ocyus quispiam ingredi videat, quàm pedetentim. Ibes nigræ anguium volucrum cateruas pestilen

Καὶ ταῦτα δὲ ὑπὲρ τῆς Αἰγυπτίας ἴβιδος προσακήκοα. ἱερὰ τῆς σελήνης ἡ ὄρνις ἐστί. τοσούτων οὖν ἡμερῶν τὰ ᾠὰ ἐκγλύφει, ὅσων ἡ θεὸς αὔξεταί τε καὶ λήγει. τῆς δὲ Αἰγύπτου οὔποτε ἀποδημεῖ. τὸ δὲ αἴτιον, νοτιωτάτη χωρῶν ἁπασῶν Αἴγυπτός ἐστι. καὶ ἡ σελήνη δὲ νοτιωτάτη τῶν πλανωμένων ἄστρων πεπίστευται· ἑκοῦσα μὲν οὖν οὐκ ἂν ἀποδημήσειεν ἡ ἶβις. εἰ δέ τις ἐπιθέμενος αὐτῇ τὸ καρτερὸν ἐξαγάγοι, ἥδε ἀμυνεῖται τὸν ἐπιβουλεύσαντα, εἰς οὐδὲν αὐτῷ τὴν σπουδὴν περιαγαγοῦσα. ἑαυτὴν γὰρ ἀποκτείνει λιμῷ, καὶ ἀνόνητον τὴν προθυμίαν ἀποφαίνει τοῦ περιῃρημένου. βαδίζει δὲ ἡσυχῇ καὶ κορικῶς, καὶ οὐκ ἂν αὐτὴν θᾶττον ἢ βάδην προϊοῦσαν ἴδοι τις. καὶ τούτων αἱ μέλαιναι τοὺς πτερωτοὺς ὄφεις ἐξ Αρα-

βίας εἰς Αἴγυπτον παρελθεῖν οὐκ ἐπιτρέπουσι, τῆς γῆς τῆς φίλης προπολεμοῦσαι. αἱ δὲ ἕτεραι τὰς ἐξ Αἰθιοπίας κατὰ τὴν τοῦ Νείλου ἐπίκλυσιν ἀφικνουμένους ἀπαντῶσαι διαφθείρουσιν. ἡ δὲ αὖ ἐκώλυσε διὰ τῆς ἐκείνων ἐπιδημίας τοὺς Αἰγυπτίους ἀπολωλέναι.

Περὶ ἀετοῦ. Κ. λθ.

Ακούω δὲ καὶ γένος ἀετῶν, καὶ ὄνομα αὐτῶν χρυσαίετον ἔθεντο. ἄλλοι δὲ ἀστερίαν τὸν αὐτὸν καλοῦσιν. ὁρᾶται δὲ οὐ πολλάκις. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης αὐτὸν θηρᾶν καὶ νεβρούς, καὶ λαγώς, καὶ γεράνους, καὶ χῆνας ἐξ αὐλῆς. μέγιστος δὲ ἀετῶν εἶναι πεπίστευται. καὶ λέγουσί γε καὶ εἰς τοὺς Κρῆτας καὶ τοῖς ταύροις ἐπιτίθεσθαι αὐτὸν κατὰ τὸ καρτερὸν καὶ περιγίνεσθαι τὸ ἔργον τὸν τρόπον τοῦτον. ὁ μὲν κεκυφὼς κάτω τί-

stilentes ex Arabia intra Ægyptios fineis & ingredi prohibent, & pro terra sibi amica propugnantes. Aliæ verò Ibes ex Æthiopia Nili alluuionibus serpentes Ægyptum appetétes conficiunt, eorũ conatibus obuiam euntes: quæ caula prohibet Ægyptios ex accessu serpentium perire.

De Aquila Chrysaëto vel Stellari, quæ animalia venetur. Quo dolo & stratagemate in Creta taurum sternat. Illiberalitas circa cibum, &c.

CAP. XXXIX.

Aquilarum genus, quod alij Chrysaëton, alij Stellaré appellant, non sæpe apparet. Ejus generis Aquilam Aristoteles venari ait Hinnulos, Lepores, Grues, Anseres ex cohorte. Aquilarum maxima hæc existimatur. In Creta vi tauros inuadi ab ea solere in

hunc modum narrant. Interea Taurus se quum

CAP. XXXVIII.

Hæc etiam de Ægyptia Ibide audiui. Lunæ sacra est. ad lunæ rationem oua fingit, totidé scilicet diebus, quot illa & crescit & decrescit. extrà Ægyptum nunquam progreditur. Cur ex Ægypto nunquam se commoueat, causa Ægyptus est, vbi cæli status vuidus (ἐπινότιος, maximè Austrinus vel meridionalis) est, & luna omnium maximè stellarum inerrantium humida. Si quis vi atque impetu eam ab Ægypto exportet, illa quidem ex insidiatoribus vltionem capit (vel cum magna sua pernicie) mortem enim sibi fame consciscens, raptoribus studium in se exportanda, extra Ægyptum vanum esse ostêdit. Graditur autem tardo gradu, & instar virginis: nec eam ocyus quispiam ingredi videat, quàm pedetentim. Ibes nigræ anguium volucrum cateruas pestilen

Καὶ ταῦτα δὲ περὶ τῆς Αἰγυπτίας ἴβιδος προσακήκοα. ἱερὰ τῆς σελήνης ἡ ὄρνις ἐστί. τοσούτων οὖν ἡμερῶν τὰ ὠὰ ἐκγλύφει, ὅσων ἡ θεὸς αὔξει τε καὶ λήγει. τῆς δὲ Αἰγύπτου οὔποτε ἀποδημεῖ. τὸ δὲ αἴτιον, νοτιωτάτη χωρῶν ἁπασῶν Αἴγυπτός ἐστι. καὶ ἡ σελήνη δὲ νοτιωτάτη τῶν πλανωμένων ἄστρων πεπίστευται. ἐχθοῦσα μὲν οὖν οὐκ ἂν ἀποδημήσειεν ἡ ἶβις. εἰ δέ τις ἐπιθέμενος αὐτῇ τὸ καρτερὸν ἐξαγάγοι, ἤδη ἀμυνεῖται τὸν ἐπιβουλεύσαντα, εἰς οὐδὲν αὐτῷ τὴν σπουδὴν περιαγαγοῦσα. ἑαυτὴν γὰρ ἀποκτείνει λιμῷ, καὶ ἀνόνητον τὴν προθυμίαν ἀποφαίνει τοῦ προῃρημένου. βαδίζει δὲ ἡσυχῇ καὶ κορικῶς, καὶ οὐκ ἂν αὐτὴν θᾶττον ἢ βάδην προϊοῦσαν ἴδοι τις. καὶ τούτων αἱ μέλαιναι τοὺς πτερωτοὺς ὄφεις ἐξ Ἀρα-

βίας εἰς Αἴγυπτον παρελθεῖν οὐκ ἐπιτρέπουσι, τῆς γῆς τῆς φίλης προπολεμοῦσαι. αἱ δὲ ἕτεραι τοὺς ἐξ Αἰθιοπίας κατὰ τὴν τοῦ Νείλου ἐπίκλυσιν ἀφικνουμένους ἀπαντῶσαι διαφθείρουσιν. ἢ τί αὖ ἐκώλυσε διὰ τὴν ἐκείνων ἐπιδημίας τοὺς Αἰγυπτίους ἀπολωλέναι;

Περὶ ἀετῶν. Κ. λθ.

Ἀκούω δέ τι καὶ γένος ἀετῶν, καὶ ὄνομα αὐτῶν χρυσαίετον ἔθεντο. ἄλλοι δὲ ἀστερίαν τὸν αὐτὸν καλοῦσιν. ὁρᾶται δὲ οὐ πολλάκις. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης αὐτὸν θηρᾶν καὶ νεβροὺς, καὶ λαγὼς, καὶ γεράνους, καὶ χῆνας ἐξ αὐλῆς. μέγιστος δὲ ἀετῶν εἶναι πεπίστευται. καὶ λέγουσί γε καὶ εἰς τοὺς Κρῆτας καὶ τοῖς ταύροις ἐπιτίθεσθαι αὐτὸν κατὰ τὸ καρτερὸν καὶ περαίνεσθαι τὸ ἔργον τὸν τρόπον τοῦτον. ὁ μὲν κεκυφὼς κάτω νέ-

hunc modum narrant.

stilentes ex Arabia intra Ægyptios fineis & ingredi prohibent, & pro terra sibi amica propugnantes. Aliæ verò Ibes ex Æthiopia Nili alluuionibus serpentes Ægyptum appetétes conficiunt, eorũ conatibus obuiam euntes: quæ causa prohibet Ægyptios ex accessu serpentium perire.

De Aquila Chrysaëto vel Stellari, quæ animalia venetur. Quo dolo & stratagemate in Creta taurum sternat. Illiberalitas circa cibum, &c.

CAP. XXXIX.

Aquilarum genus, quod alij Chrysaëron, alij Stellaré appellant, non sæpe apparet. Ejus generis Aquilam Aristoteles venari ait Hinnulos, Lepores, Grues, Anseres ex cohorte. Aquilarum maxima hæc existimatur. In Creta vi tauros inuadi ab ea solere in Interea Taurus se quum

capite prono demittit ad pastum, ex insidiis Aquila in ceruicem inuolans, crebras illi ac acerrimas plagas rostro infligit: Ille tanquam furibundus incitatur, & quâ potest se in fugam confert. Et quandiu in plano & al. ἄρχεται stabili loco fertur, ab Aquilæ molestia requiescit. Ea nimirum quoad in planiciem excurrit, nihil ei negocij exhibet: sed quieta insistens, illum acerrimè obseruat, quacũque ingreditur. Quum autem illum proximè ad præcipitem locum ac decliuem accessisse videt, explicatis in orbem alis, illius oculos tegit, & ea quæ ante pedes sunt, nihil illum prouidentem, magna vi præcipitem agit: tũ laniatu ventrem appetens quantum ejus cupiditas fert, nullo deinde negotio præda potitur. Ab aliena præda humi strata se continet: sed ex suis laboribus gaudet, atque à communicando cum aliis se sustinet. Posteaquã expleta atque exa-

νέμεται ὁ ταῦρος· ὁ δὲ αἰετὸς ἐπὶ τῷ τένοντι τοῦ ζώου καθίσας ἑαυτὸν, παίει τῷ στόματι συνεχέσι τε καὶ καρτεραῖς ταῖς πληγαῖς. ὁ δὲ ὥσπερ οἰστρηθεὶς ἐξάπτεται, καὶ ᾗ ποδῶν ἔχει φυγῆς * ἅπτεται. καὶ ἕως μὲν ἐστὶν εὐήλατα, ὁ αἰετὸς ἥσυχός ἐστι, καὶ ἐπιπολάζει παραφυλάττων. ὅταν δὲ τὸν ταῦρον θεάσηται πλησίον κρημνοῦ γενόμενον, κυκλώσας τὰ πτερὰ, καὶ ὑπερτείνας αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐποίησε τὰ ἐν ποσὶ μὴ προορώμενον κατενεχθῆναι βιαιότατα. εἶτα ἐμπεσὼν καὶ ἀναρρήξας τὴν γαστέρα ῥᾳδίως χρῆται τῇ ἄγρᾳ εἰς ὅσον ἐθέλει. Θήρας δὲ ἀλλοτρίας οὐχ ἅπτεται κειμένης, ἀλλὰ χαίρει τοῖς ἑαυτοῦ πόνοις· κοινωνίαν τε τὴν πρὸς ἄλλον ἥκιστα

tur

ἐνδέχεται· κορεσθεὶς δέ, εἶτα τὰ λοιπὰ τοῦ πονηροῦ ἄσθματος καὶ δυσώδους περικαταπνεύσας, ἄβρωτα τοῖς ἄλλοις τὰ λείψανα ἐᾷ. Καὶ πόρρω καὶ ἀλλήλων ἀπῳκισμένας οἰκοῦσι καλιάς, ὑπὲρ τοῦ μὴ διαφέρεσθαι ὑπὲρ θήρας, καὶ λυπουμένους λυπεῖν πολλάκις.

Περὶ τῆς τῶν αἰετῶν στοργῆς. Κεφ. μ.

Ἦν ἄρα γένος αἰετῶν καὶ πρὸς τοὺς τρέφοντας φιλόστοργον· ὡς ὅ γε ὁ τοῦ Πύρρου· τοῦτον γάρ φασι καὶ συναποθανεῖν τῷ δεσπότῃ τροφῆς ἀποσχόμενον. ἤδη δὲ καὶ ἀνδρὸς ἰδιώτου αἰετὸς τρόφιμος, καιομένου τοῦ δεσπότου, εἰς τὴν πυρὰν ἑαυτὸν ἐνέβαλεν. οἱ δὲ οὐκ ἀνδρός, ἀλλὰ γυναικὸς τὸ θρέμμα εἶναί φασι. Καὶ ζηλοτυπώτατον δὲ ζῷον αἰετὸς περὶ τὰ νεόττια· ἐκ γοῦν

mutata est, sua aspiratione graui & tetra reliquias imbutas relinquit, aliis jam ad vsum ineptas. Aliæ ab aliis longissimè nidificant, ne ob loci propinquitatem pro præda eis sit contendendum, & mutuæ sustinendæ molestiæ.

De Aquila amore erga suos nutritores ac suos pullos. C. XL.

Genus Aquilarum etiam in nutritores suos admirabilem charitatem retinet, cujus rei exemplum est Aquila Pyrrhi, quam ab omni cibo se prorsus abstinentem, mortuo domino suo immortuam fuisse ferunt. Quod idem alumna viri priuati fecisse dicitur, sese nimirum in medios rogos, quum dominus cremaretur, immisisse: sunt qui dicant non viri, sed mulieris alumnam fuisse. Ex omnibus animalibus maximo studio in fœtus suos existit: quare

te acriter eum persequitur, quem in nidum inuasisse conspexerit, nec inultum, impunitumq; dimittit: non tamen ad infligendam pœnam illi rostro vtitur, sed moderatiùs verberat, alis tantùm & vnguibus lacerat.

αλιπιλδῶν

De Mulli promiscua voracitate, & quòd cadaueribus, & pollutis putidisq; delectetur.

CAP. XLI.

Mullus piscis edacissimus est, omnia sibi obuia promiscuè immodesta quadam intemperantia helluari cupit. Horum nonnulli λεπτώδεις, quasi Aspratiles, appellantur, à locis quæ incolunt nomen trahentes, quæ quidem loca habent minuta & rara saxa, (*minuta & rara tubercula aspera.*) crebrasq; algas, inter hæc interjectas ac intermedias, vbi subsidet limus vel arena. Hominum quoque & piscium cadaueribus vescitur: & sordidissimis maleq; olentibus delectatur.

fortè λεπράς. λεπράς Eustathio saxū est cui λεπάδες, i. patellæ innascūtur.

θεάσηται τινα ἀφιστάντα τ ἀπελθεῖν ἀπομάξηται σὺν ἐπιτρίψει. παίει γὰρ τοῖς πτεροῖς αὐτὸν, καὶ τοῖς ὄνυξι λυμαίνεται, καὶ ἐπιλήθησιν οἱ πεφεισμένως τὴν δίκην. οὐ γὰρ χρῆται τῷ στόματι.

Περὶ τριγλῶν. Κ. μα.

Εστι δὲ θαλαττίων ζώων τρίγλη λιχνότατον, καὶ εἰς τὸ ἀπογεύσασθαι παντὸς τοῦ παρατυχόντος ἀναμφιλόγως ἀφειδέστατον. καὶ τινες καλοῦνται λεπρώδεις αὐτῶν, ἀπὸ ταῦ στη τὸ ὄνομα ἐκ τῶν χωρίων, ἃ φέρει τ πέτρας ἔχει λεπτὰς ἀραιάς, καὶ φυκία μέσα τούτων διεσπαρμένα, καί που καὶ ὑποκάθηται πηλὸς ἢ ψάμμος. φάγοι δ' ἂν τρίγλη καὶ ἀνθρώπου νεκροῦ καὶ ἰχθύος. φιληδοῦσι δὲ μάλλον τοῖς μεμιασμένοις καὶ κακόσμοις.

De

περὶ ἱεράκων. κ. μβ.

Θηρᾶσαι καὶ μάλα γε ἱκανὸν, καὶ οὐδὲν ἡττον τῶν αἰετῶν ἱέρακές εἰσιν. ἡμερώτατοι δὲ ὀρνίθων πεφύκασι, καὶ φιλανθρωπότατοι, τὸ μέγεθος αἰετῶν ἐνδέοντες ὀλιγώτερον. ἀκούω δὲ ὅτι ἐν τῇ Θρᾴκῃ καὶ ἀνθρώποις εἰσὶ σύνθηροι ἐν ταῖς † ἑλείαις ἄγραις. καὶ ὁ τρόπος· οἱ μὲν ἄνθρωποι τὰ δίκτυα ἁπλώσαντες ἡσυχάζουσιν. οἱ δὲ ἱέρακες ὑπερπετόμενοι καὶ φοβοῦσι τοὺς ὄρνις, καὶ συνωθοῦσιν εἰς τὰς τῶν δικτύων περιβολάς. τῶν οὖν ἠγρημένων οἱ Θρᾷκες μέρος ἀποκρίνουσι καὶ ἐκείνοις, καὶ ἔχουσι καὶ αὐτοὺς πιστούς· μὴ δράσαντες δὲ τοῦτο, ἑαυτοὺς τῶν συμμάχων ἐστέρησαν. Μάχεται δὲ ὁ τέλειος ἱέραξ καὶ πρὸς

De Accipitris ingenio, quomodo Thracum aucupia iuuet, quæ animalia inuadat: deq; eius religione in hominem mortuum, & abstinentia circa potum.

CAP. XLII.

Accipitres non minus quàm Aquilæ ad aucupandum habiles, neque magnitudine Aquilis inferiores, de auibus longè hominum studiosissimi mansuetissimiq; habentur. Eos in Thracia auditione accepi ad hanc rationem cum hominibus per paludes societatem aucupandi coire: homines explicatis retibus quiescere, accipitres autem superuolantes exterrere aueis, ac intra retia compellere. Thraces, si quas ceperint aues, cum accipitribus partiri, eosq; tum ad aucupij societatem fidos habere: Sin cum his earum partem quas ceperint auium, non communicauerint, dissociari atque distrahi. Iustæ magnitudinis accipiter & integræ ætatis cum vulpibus pu-

al. ἰλίοις

gnaciter certat, & sæpenumero cōtra aquilas & vultures pugnat: à cordibus tāquam sacro quodam initiatus se sustinet. Hominem mortuum si inhumatum perspexerit; injecta gleba humare dicitur: etsi illū hoc ipsum Solon, sicut Athenienseis, non facere instituerit. Potu etiam abstinet, si vnus tantùm aquam in sulcum deriuet: quòd sanè existimet illi vnico homini incommodare, sua nimirum potione aquam ex illius vsu auferens. Sin plures homines irrigant, videns affluentis aquæ copiam, velut ab eis inuitatus libenter bibit.

De Accipitribus tinnunculis & montanis, quantopere ament fœminas. Accipitres sylvaticæ lactucæ succo oculos suis mederi, &c. Quomodo verè ex Ægypto in quasdam insulas demigrent.

τὶ δὲ σώματος ἅψεται *videtur abundare: deinde legendum,* Μένει δὲ ἄγευστος &c.

ἀλλά τοι καὶ πρὸς ἀετὸν, καὶ γυπὶ μάχεται πολλάκις. Καρδίαν δὲ οὐκ ἂν φάγοι ποτὲ ἱέραξ, τελεστικὸν δήπου δρῶν καὶ μυστικὸν ἐκεῖνος τοῦτο. νεκρὸν δὲ ἄνθρωπον ἱέραξ ἰδὼν, ὡς λόγος, πάντως ἐπιβάλλει γῆς τῷ ἀτάφῳ. καὶ τοῦτο μὲν οὐ κελεύει αὐτῷ ὁ Σόλων, ὡς Ἀθηναίους ἐκέλευσε δρᾶν. Εἰ δὲ σώματος ἅψεται· μένει ἄγευστος καὶ ποτοῦ, ἐὰν εἰς αὔλακα ἐποχετεύῃ εἷς ἄνθρωπος. πεπίστευκε γὰρ αὐτὸν ποιούμενον ζημιοῦν, ὑφαιρούμενος ἐκ τῆς ἐκείνου χρείας ὕδωρ. εἰ δὲ πλείους ἐπάρδοιεν, ἀφθονίαν τοῦ ῥεύματος ὁρῶν, ὡς φιλοτησίας τινὸς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνει, καὶ πίνει ἡδέως.

Περὶ ἱεράκων καὶ πάλιν.

Κεφ. μγ.

Ἔστι φῦλον ἱεράκων, ὃ καλεῖται κεγχρηΐς, καὶ

CAP. XLIII.

Accipitrum genus, quod nominatur Cenchris,

ποτοῦ δέεται οὐδέν. ὀρείτης δὲ γένος ἄλλο αὐτῶν. καὶ ἕκαστός ἐστι δεινῶς φιλόθηλυς, καὶ ἕπεται κατὰ τὰς δυσέρωτας, οὐδὲ ἀπολείπεται. εἰ δὲ ἡ γυνὴ ἀπέλθοι που παραλαθοῦσα, ὁ δὲ ὑπεραλγεῖ, καὶ βοᾷ, καὶ ἔοικε λυπουμένῳ ἐρωτικῶς εὖ μάλα. Καμόντες δὲ τὴν ὄψιν ἱέρακες, διὰ τῶν αἱμασιῶν ἴασι καὶ τὴν ἀγρίαν θριδακίνην ἀνασπῶσι, καὶ τὸν ὀπὸν αὐτῆς πικρὸν ὄντα ὑπὲρ τῶν ὀφθαλμῶν αἰωροῦσι τῶν σφετέρων, καὶ λειβόμενον δέχονται, καὶ τοῦτο αὖθις ὑγείαν ἐργάζεται. Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς ἰατροὺς χρῆσθαι τῷδε τῷ φαρμάκῳ ἐς τὴν χρείαν τῶν καμνόντων τὴν αὐγήν, καὶ ἐκ τῶν ὀρνίθων ἡ ἴασις κέκληται. καὶ οὐκ ἀρνοῦνται μαθηταὶ ἀκούοντες ὀρνίθων οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' ὁμολογοῦσι. Λέγεται

chris, nulla eget potione. Est & alterum genus, montanum cognominant, vitumq; ardenti in fœminas amore inflãmatur, moreq; hominum amatoria leuitate flagrantiũ, semper sectando eas in oculis fert. Si quò clàm fœmina abscesserit, ex eo maximum capit dolorem, & clangorem fundit: vtq; homines vehementer amantes ex amore vexãtur, perinde amatoriis molestiis affligitur. Quum ex oculis laborat Accipiter, circa sæpes syluaticam lactucam euellit: ejusq; acerrimũ succum expressum suis oculis instillans, ad sanitatẽ restituitur. Hoc vti medicamento ad sanandos oculorum dolores medici dicuntur, vnde & collyria Hieracia. i. Accipitraria cognominãtur. Vnde videre licet homines se auium discipulos profiteri, atque etiam præ se ferre non vereri. Sacrilegum olim

h 5 Delp

Delphis, quum in eum incurrisset Accipiter, ejus caput conuellens, indicauit. Item nothi Accipitres esse credũtur, si conferantur generi Aquilarũ. Ineunte vere Ægyptij accipitres deligunt ex omnibus duos ablegandos ad speculãdas insulas quasdam desertas quæ Libyæ adjacent. Ii autem vbi reuerterint, præeuntes eò alios deducunt. Interea Libyes pro peregrinatione illorum festum agunt, nihil enim ab eis læduntur. Quum ad eas insulas peruenerunt, quas illi duo speculati commodiores præ cæteris sibi judicarunt: hic, in multa quiete & tranquillitate pariunt, & excludũt, passeresq; & columbas venantur, & pullos cum magna redundãtia alunt, deindeq; firmos ad volandum in

ἢ καὶ ἱεροσύλην ἐν Δελφοῖς ἐλέγξαι ποτὲ ἱέραξ, ἐμπίπτων τε αὐτῷ, καὶ παίων τὴν κεφαλήν. Πιστεύονται δὲ εἶναι ἱέρακες καὶ νόθοι, ἀνακριθέντες πρὸς τὰς τῶν αἰετῶν φυλάς. Ἦρος δὲ ἀρχομένου οἱ ἐν Αἰγύπτῳ τῶν ἁπάντων δύο προαιροῦνται, καὶ ἀποστέλλουσι κατασκεψομένους νήσους τινὰς ἐρήμους, ὅσαι πρόσοικοι τῆς Λιβύης πρόσκεινται. εἶτα ὑποστρέφουσιν οὗτοι, καὶ ἡγοῦνται τῆς πτήσεως τοῖς ἄλλοις. οἱ δὲ, ἄγοντες ἑορτὴν ὑπὲρ τῆς ἀποδημίας τοῖς ἐν Λιβύῃ παρέχουσι. σίνονται γὰρ οὐδέν. παρελθόντες δὲ ἐς τὰς νήσους, ἃς οἱ πρόσθεν διασκεψάμενοι τῶν ἄλλων ἐπιτηδειοτέρας σφίσιν ἔκριναν, ἐνταῦθα κατὰ πολλὴν τὴν γαλήνην τε καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀποτίκτουσι, καὶ ἐκγλύφουσι· καὶ θηρῶνται τρυγόνας καὶ πελειάδας. καὶ τοὺς νεοττοὺς ἐν ἀφθόνοις ἐκτρέφουσιν· εἶτα ἤδη παγίους καὶ ἐκπετησίμους

ἀγα-

γεγλυμμένους παραλαβόντες εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπάγουσιν, ὥσπερ ἐν εἰς οἰκεῖα πατρῷα, καὶ ἐν τοῖς συντρόφοις χωρίοις διατριβάς.

Περὶ τῶν ἰχθύων, οὓς καλοῦσι ἰουλίδας. Κ. μϛ.

Αἱ ἰουλίδες ἰχθῦς εἰσι πέτραις ἔντροφοι, καὶ ἔχουσιν ἰοῦ στόμα ἔμπλεων. καὶ ὅτου ἂν ἰχθύος ἀπογεύσωνται, ἄβρωτον ἀπέφηναν αὐτόν. ἤδη δὲ καὶ ἁλιεῖς ἡμιβρώτῳ καρίδι περιτυχόντες, καὶ ἑαυτῶν ὑπὸ πενίας ἀξιώσαντες τὸ θήραμα ἄπρατον, εἰ ἀπογεύσαιντο αὐτοῦ, κλονοῦνται τὴν γαστέρα καὶ στρέφονται. λυποῦσι δὲ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ὑδροθηρείαις ὑποδυομένους τε καὶ νηχομένους, πολλαὶ καὶ δηκτικαὶ προσπίπτουσαι, ὡς αὐτόχρημα ἐπὶ τῆς γῆς αἱ μυῖαι· καὶ δεῖ σοβεῖν αὐτάς, ἢ κολάζεσθαι ἐσθιόμενον. σο-

Ægyptum abducunt, tanquam ad paternas sedes.

De Iulidibus piscibus, quòd veneno non careant: & quòd natantibus morsu infestissimæ sint. c. XLIIII.

Iulides pisces saxatiles sũt, quibus os sceleratissimi veneni refertũ est. quęcũque piscē degustarũt, inhabilē ad edendũ, perniciosumq́; ei qui postea gustauerit, efficiunt. Piscatores quum Squillam quā media ex parte Iulides exedissent & confecissent, sine vllo pretio parabilē offendissent, eamq; inopia pressi gustare ingressi essent, illorum altos vehementes cruciatus exceperunt. In piscatu vrinatores & natatores infestissimè persequuntur, ac vt terrenæ muscæ mordicus premũt, similiter Iulides frequẽtes in eos quos dixi incurrentes, morsu affligunt: quas repellere necesse habent, aut ab his demorsi, crucia-

bunt

buntur. in iis verò re pulsandis totus vrinandi & natandi labor perit.

De Leporis marini veneno & specie.

CAP. XLV.

Lepus marinus mortem sæpe infert: aut, si nihil aliud, ventrem acerrimis doloribus torquet. (*partum abigit, stomachum dissoluit, vt Gillius addit*) In cœno enim gignitur, & sæpe vnà cum Apuis capitur. specie Cochleæ tegmine nudatæ cernitur.

De Vulturibus: vesci eos cadaueribus. prælia & strages præsentire. omnes esse fœminas, ex vento concipere, non oua sed pullos statim parere. Ægypios inter hos & Aquilas medios, mares esse, &c.

CAP. XLVI.

ἐξῆν τι δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀσχολίας ἀπόλωλε τὸ ἔργον.

Περὶ τοῦ θαλαττίου λαγὼ.

Κεφ. με.

Λαγὼς δὲ θαλάττιος βρωθεὶς καὶ θάνατον ἤνεγκε πολλάκις. πάντως δὲ τὴν γαστέρα ὀδυνήσει. τίκτεται γὰρ ἐν πηλῷ. καὶ σὺν ὀλιγάκις δὲ ταῖς ἀφύαις συναλίσκεται. εἴη δ' ἂν κατὰ τὸν κοχλίαν τὸν γυμνὸν τὸ εἶδος.

Περὶ γυπῶν. Κ. μϛ.

Γὺψ νεκροῖς πολέμιος, ἐσθίει γοῦν ἐμπεσὼν ὡς ἐχθρόν, καὶ φυλάσσει τεθνηξόμενον, καὶ μέντοι καὶ ταῖς ἐκδήμοις στρατιαῖς ἕπονται γῦπες, καὶ μάλα μαντικῶς ὅτι γε εἰς πόλεμον χωροῦσιν εἰδότες, καὶ ὅτι μάχη πᾶσα ἐργάζεται

In hominum cadauera Vultures infestissimi feruntur, in quæ incurrentes tanquam hostilia inuadunt: ac hominem vicinum ad moriendum quando supremum vitæ diem agat, diligenter obseruant. Expeditos in bellum exercitus præsensione quadam consequuntur, planè scientes & quòd ad bellum proficiscuntur, & quòd omnis

νεκροὺς, καὶ τοῦτο ἐγνωκότες. γῦπα δὲ ἄῤῥενα οὔ φασι γίνεσθαί ποτε, ἀλλὰ θηλείας ἁπάσας. ὅπερ ἐπιστάμενα τὰ ζῷα, καὶ ἐρημίαν τέκνων δεδιότα, εἰς ἐπιγονὴν τέκνων τοιαῦτα δρᾷ. ἀντιπρόσωποι τῷ νότῳ πέτονται· εἰ δὲ μὴ ἦ νότος, τῷ εὔρῳ κεχήνασι, καὶ τὸ πνεῦμα εἰσρέον πληροῖ αὐτὰς. καὶ κύουσι τριῶν ἐτῶν. Λέγουσι δὲ νεοττιὰν μὴ ὑποπλέκειν γῦπα. τοὺς δὲ αἰγυπιοὺς ἐν μεθορίᾳ γυπῶν ὄντας καὶ ἀετῶν, εἶναι καὶ ἄῤῥενας, καὶ τὴν χρόαν πεφυκέναι μέλανας. καὶ τούτων μὲν ἀκούω καὶ νεοττιὰς δείκνυσθαι. γῦπας δὲ μὴ ὠὰ ἐκτίκτειν † πέπυσμαι, νεοττοὺς δὲ ὠδίνειν. καὶ ὡς ἀπὸ γενεᾶς κατάπτεροί εἰσι καὶ τοῦτο ἤκουσα. πέπυσμαι.

Περὶ Ἰκτίνων. Κ. μζ.

Ἰκτῖνες εἰς ἁρπαγὴν ἀφειδέστατοι. οἱ δὲ, εἰ δέοι,

faciendas eminentissimus

omnis pugna strages edere solet. Vulturem non nasci marē aiunt, sed fœminas omnes generari: quam rem non ignorantes hæ bestiæ, pullorumq; solitudinem ac inopiam timentes, ad gignendos pullos talia machinātur. Aduersæ Austro volant: vel si Auster non spirat, ad Eurum ventum oris hiatu se pandunt: spiritus venti influens, ipsas implet. Dicūt Vultures non nidificare: Aegypios verò, qui sunt medij inter Vulturum genus & Aquilarum, esse tum mares, tum nigros colore, quorum quidem nidos reperiri audio. Vultures etiam oua non excludere, sed pullos potiùs parere, eosq; statim à partu volatiles esse intellexi.

De Milui rapacitate, qui tamen Ioui sacrificatis abstineat, & de Harpe. C. XLVII.

Miluus in rapinas si superior extiterit,

tetit, carnes è macello rapacissimè aufert. eas verò quæ Ioui sacrificatæ fuerint, nunquam attingit. Harpa auis montana impetens animantium oculos effodit.

De Coruis Ægyptijs, quomodo se vlciscantur à nauigantibus, à quibus cibum frustrà petierint. Et de Libycis, quomodo quum aqua in vasis inferior est quàm rostro contingere possint, calculis immissis eam eleuent.

CAP. XLVIII.

Aegyptij Corui, Nilum accolentes, nauigantibus quasi supplices primùm esse videntur, sibi quippiam largiri efflagitantes. quòd si quid eis dono detur, petere cessantes, nihil molesti ampliùs sunt: sin autem horum quæ postularint nihil impetrauerint, collecti in nauis rostro insidentes, funes arrodunt, ac vincula conscindunt. Corui Libyci sese inclinantes rostrorũ aduncitatem quoad ejus possunt in vasa intrudũt, atq; inferunt: quæ

τῶν μὲν ἐξ ἀγορᾶς ἐμποληθέντων κρεαδίων ῥᾷον γίνονται κρείττους, ἢ ἁρπάσαι προσπεσόντες· τῶν δὲ ἐκ τῆς τοῦ Διὸς ἱερουργίας, οὐκ ἂν προσάψαιντο. ἡ δὲ ὄρνις ἅρπη τῶν ὀρνίθων προσπίπτουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφαρπάζει.

Περὶ κοράκων Αἰγυπτίων καὶ Λιβύων. κεφ. μη.

Κόρακες Αἰγύπτιοι ὅσοι τῷ Νείλῳ προσδιαιτῶνται, τῶν πλεόντων τὰ πρῶτα ἐοίκασιν ἱκέται εἶναι, λαβεῖν τι αἰτοῦντες. καὶ λαβόντες μὲν, ἡσυχάζουσιν· ἀτυχήσαντες δὲ ὧν ᾔτουν, συμπέτονται, καὶ ἑαυτοὺς καθίσαντες ἐπὶ τὸ κέρας τῆς νεὼς, τῶν σχοινίων ἐσθίουσί τε καὶ διατέμνουσι τὰ ἅμματα. Λίβυες δὲ κόρακες ὅταν οἱ ἄνθρωποι φόβῳ δίψους ὑδρευσάμενοι πληρώσω-

σι τὰ ἀγγεῖα ὕδατος· καὶ κατὰ τῶν στεγῶν θέντες ἐάσωσι τοῦ ἀέρος τὸ ὕδωρ φυλάττειν ἄσηπτον, ἐνταῦθα, εἰς ὅσον μὲν αὐτοῖς τὰ ῥάμφη κάτεισιν, ἐγκύπτοντες χρῶνται τοῦ ποτοῦ· ὅταν δὲ ὑπολήξῃ, ψήφους κομίζουσι καὶ τῷ στόματι καὶ τοῖς ὄνυξι, καὶ ἐμβάλλουσιν ἐς τὸν κέραμον. καὶ αἱ μὲν ἐκ τοῦ βάρους ὠθοῦνται, καὶ ὑφιζάνουσι· τό γε μὴν ὕδωρ θλιβόμενον ἀναπλεῖ· καὶ πίνουσιν εὖ μάλα δαιμονίως οἱ κόρακες, εἰδότες φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ δύο σώματα μίαν χώραν μὴ δέχεσθαι.

Ἔτι περὶ κοράκων. κ. μθ.

Λέγει Ἀριστοτέλης εἰδέναι τοὺς κόρακας διαφορὰν γῆς εὐδαίμονός τε καὶ λυπρᾶς. καὶ ἐν μὲν τῇ

quæ homines sitis metu aqua compleuerāt, ac supra tecta ad seruandum aduersus putredinem aëris beneficio aquam posuerant, itaque potione fruuntur. Quòd verò aquam inferiorem quàm rostro attingere queant, esse vident, calculos ore & vnguibus apportātes, in vasa inferunt. atque calculi quidem in fundum detruduntur ac desident, aqua verò de vasis fundo ex subsidentium occupatione calculorum alleuata, superiorem vasis vacuitatem replet. qua solerti machinatione Corui aquā contingētes potione referciuntur: non ignorantes, quæ sunt penitus in media philosophia recondita atque abdita, vnū & eundem locum duo corpora capere non posse.

De iisdem, qui in fœcundis agris gregatim, in sterilibus bini volare soleant. Et quòd pullos educatos mox expellant. XLIX.

Quantum cum sterili ferax ager differat, planè noscunt corui, vt tradit Aristoteles. in vber-

timo

timo enim gregatim feruntur, per sterilem agrũ & infructuosum bini volare assolent. Fœtus suos enutritos, acriter insectantur, nidoq; expellunt. Quamobrem pulli deinceps ea quæ sunt ad viuendum necessaria inquirunt, genitoresq; suos minimè alunt.

Gobij, Draconis & Hirundinis piscium punctura esse venenosam: Pastinacæ etiam lethalem. c. L.

Venenũ pisces quidam pungendo immittunt, non tamen lethale, vt Gobius, Draco siue Araneus, & Hirundo. Pastinacæ verò radius illicò occidit. Refert Leonides Byzantius, hominem quẽdam piscium naturæ prorsus ignarum, quum è reti pastinacam rapuisset, conjectam in sinum occultasse, Passerem esse arbitratum: & veluti rem pretiosam ac vendibilem nactum, vt lateret, abiisse: piscem verò

παμφόρῳ τε καὶ πολυφόρῳ καί τε ἀγέλας καὶ πολὺ δὴ φέρεσθαι. ἐν δὲ τῇ ἀγόνῳ καὶ στερίφῃ, κατὰ δύο. Τοὺς γε μὴν νεοττοὺς τοὺς ἐκτραφέντας διώκουσι, καὶ τῶν ἑαυτῶν ἕκαστος καλιᾶς φυγάδας ἀποφαίνουσιν ὑπὲρ ὅτου τροφὰς μαστεύουσι, καὶ τοὺς γειναμένους σφᾶς μὴ ἐκτρέφουσι.

Τίνες τῶν ἰχθύων ἰὸν ἔχουσι. Κεφ. ν.

Ὑπονύξαντες ἰὸν ἀφιᾶσιν ἰχθύων κωβιὸς, καὶ δράκων, καὶ χελιδών· οὐ μὴν εἰς θάνατον. ἡ τρυγὼν δὲ ἀποκτείνει παραχρῆμα τῷ κέντρῳ. καὶ λέγει Λεωνίδης ὁ Βυζάντιος ἰχθύων φύσεώς τε καὶ κρίσεως ἄπειρον ἄνθρωπον, ἁρπάσαντα ἐκ δικτύου τρυγόνα, οἴεσθαι δὲ ἄρα ὁ δυστυχὴς ψῆτταν εἶναι, ὡς εἶχε φέροντα ἐπὶ κόλπον ἐμβαλεῖν. καὶ βαδίζειν ἵνα λάθῃ, ὡς κἀγαθὸν εὑρὼν,

εἶτα ἐς ἐμπολὴν κερδαλέον ἑαυτῷ ἔχων ἅρπαγμα. ἡ δὲ ἄρα ἤλγησε πιεζομένη, καὶ παίει τῷ κέντρῳ διείρξασα, καὶ ἐξέχει τοῦ δυστυχοῦς κλέπτου τὰ σπλάγχνα. καὶ ἔκειτο παρὰ τῇ τρυγόνι νεκρὸς ὁ φώρ, ἐναργὴς ἔλεγχος ὧν οὐκ εἰδὼς ἔδρασεν.

Περὶ τῆς τῶν κοράκων τόλμης. κεφ. ια.

Ὁ κόραξ, οὐκ ἂν αὐτὸν εἰς τόλμαν ἀθυμότερον εἴποις τῶν ἀετῶν. ὁμόσε γὰρ καὶ αὐτὸς τοῖς ζώοις χωρεῖ· οὐ μόνοι τοῖς βραχυτάτοις, ἀλλ' ὄνῳ τε καὶ ταύρῳ. καθῆται γὰρ κατὰ τῶν τενόντων, καὶ κόπτει αὐτούς. πολλῶν δὲ καὶ ὀφθαλμοὺς ἐξέκοψεν ὁ κόραξ. Μάχεται δὲ καὶ ὄρνιθι ἰσχυρᾷ τῷ καλουμένῳ αἰσάλωνι. καὶ ὅταν θεάσηται ἀλώπεκι μαχόμενον, τιμωρεῖται· φίλος γὰρ ἐκεί-

verò compressum doluisse, & aculeo miseri furis ventrem adeò vulnerasse, vt intestinis effusis mortuus inueniretur, & cum eo piscis. vnde quidnam imprudens ille patrasset facilè cōjectari potuit.

De Corui audacia contra magna etiam animalia, & cōtra æsalonem auem: deq; amicitia eius cum vulpe. Varias eius voces esse: æstate propter alui fluxum humidis eum abstinere. CAP. LI.

Coruus Aquilæ nihil de animo concedit, quominus quàm hæc audax sit. nō enim contra pusilla tantùm animalia venire audet, sed & contra Asinos & Boues pugnat: quorum in ceruicibus considens, eos percutit, ac multorum effodit oculos. Cum aue etiam robusta Aesalone decertat. Hanc si contra Vulpem pugnare animaduerterit, subsidio ei venit, amicitia adductus quæ illi cū Vulpe intercedit, atque

que

timo enim gregatim feruntur, per sterilem agrũ & infructuosum bini volare assolent. Fœtus suos enutritos, acriter insectantur, nidoq; expellunt. Quamobrem pulli deinceps ea quæ sunt ad viuendum necessaria inquirunt, genitoresq; suos minimè alunt.

Gobij, Draconis & Hirundinis piscium puncturã esse venenosam: Pastinacæ etiam lethalem. c. l.

Venenũ pisces quidam pungendo immittunt, non tamen lethale, vt Gobius, Draco siue Araneus, & Hirundo. Pastinacæ verò radius illicò occidit. Refert Leonides Byzantius, hominem quẽdam piscium naturæ prorsus ignarum, quum è reti pastinacam rapuisset, conjectam in sinum occultasse, Passerem esse arbitratum: & veluti rem pretiosam ac vendibilem nactum; vt lateret, abiuisse: piscem

παμφόρῳ τε καὶ πολυφόρῳ καλά τε ἀγέλας καὶ πολὺ δὴ φέρεσθαι. ἐν δὲ τῇ ἀγόνῳ καὶ στερίφῃ, κατὰ δύο. τοὺς γε μὴν νεοττοὺς τοὺς ἐκτραφέντας διώκουσι, καὶ τῆς ἑαυτῶν ἕκαστος καλιᾶς φυγάδας ἀποφαίνουσιν· ὑπὲρ ὅτου τροφὰς μαστεύουσι, καὶ τοὺς γειναμένους σφᾶς μὴ ἐκτρέφουσι.

Τίνες τῶν ἰχθύων ἰὸν ἔχουσι. Κεφ. ν.

Ὑπονύξαντες ἰὸν ἀφιᾶσιν ἰχθύων κωβιός, καὶ δράκων, καὶ χελιδών· οὐ μὴν εἰς θάνατον. ἡ τρυγὼν δὲ ἀποκτείνει παραχρῆμα τῷ κέντρῳ. καὶ λέγει Λεωνίδης ὁ Βυζάντιος· ἰχθύων φύσεώς τε καὶ κράσεως ἄπειρον ἄνθρωπον, ἁρπάσαντα ἐκ δικτύου τρυγόνα, ᾤετο δὲ ἄρα ὁ δυστυχὴς ψῆτταν εἶναι, ὡς εἶχε φέροντα ἐπὶ κόλπον ἐμβαλεῖν. καὶ βαδίζειν ἵνα λάθῃ, ὡς κἀγαθὸν δρῶν,

verò

εἶτα δὲ εἰς ἐμπολὴν κερδαλέον ἑαυτῷ ἔχων ἅρπαγμα. ἡ δὲ ἄρα ἤλγησε πιεζομένη, καὶ παίει τῷ κέντρῳ διείρασα, καὶ ἐξέχεε τοῦ δυστυχοῦς κλέπτου τὰ σπλάγχνα. καὶ ἔκειτο παρὰ τῇ τρυγόνι νεκρὸς ὁ φὼρ, ἐναργὴς ἔλεγχος ὧν οὐκ εἰδὼς ἔδρασεν.

vero compressum doluisse, & aculeo miseri furis ventrem adeò vulnerasse, vt intestinis effusis mortuus inueniretur, & cum eo piscis. vnde quidnam imprudens ille patrasset facilè cõjectari potuit.

περὶ τῆς τῶν κοράκων τόλμης. Κεφ. ια.

Ὁ κόραξ, οὐκ ἂν αὐτὸν εἰς τόλμαν ἀθυμότερον εἴποις τῶν αἰετῶν. ὁμόσε γὰρ καὶ αὐτὸς τοῖς ζώοις χωρεῖ· οὐ μέντοι τοῖς βραχυτάτοις, ἀλλ' ὄνῳ τε καὶ ταύρῳ. κάθηται γὰρ κατὰ τῶν τενόντων, καὶ κόπτει αὐτούς· πολλῶν δὲ καὶ ὀφθαλμοὺς ἐξεκόλαψεν ὁ κόραξ. Μάχεται δὲ καὶ ὄρνιθι ἰσχυρῷ τῷ καλουμένῳ αἰσάλωνι. καὶ ὅταν θεάσηται ἀλώπεκι μαχόμενον, τιμωρεῖται· φίλος γὰρ οἰκεῖ-

De Corui audacia contra magna etiam animalia, & cõtra æsalonem auem: deq; amicitia eius cum vulpe. Varias eius voces esse: æstate propter alui fluxum humidis cum abstinere. CAP. LI.

Coruus Aquilæ nihil de animo concedit, quominus quàm hæc audax sit. nõ enim contra pusilla tantùm animalia venire audet, sed & contra Asinos & Boues pugnat: quorum in ceruicibus considens, eos percutit, ac multorum effodit oculos. Cum aue etiam robusta Aesalone decertat. Hanc si contra Vulpem pugnare animaduerterit, subsidio ei venit, amicitia adductus quæ illi cũ Vulpe intercedit, at-

que vlciscitur. Maximè omnium auium multos clangores & varias voces fundit. nam institutus etiã humanam vocem mittit. Locutio quidem eius alia quædam est ludentis, alia longè seriò agentis. Si enim quod pertineat ad deũ agit, hîc tibi sacrum quippiam & diuinationis plenum loquitur. Aestiuo tẽpore quòd alui relaxatione se laborare planè sciat, idcircò ab humidis alimẽtis se continet.

De Animalium differentijs secundùm partum. c. LII.

Aristoteles auctor est animalium alia viuos fœtus, alia oua, alia vermes parere. Viuos fœtus, vt homines, & quæcunque animalium pilis teguntur: & ex aquatilibus cetacea, quæ branchiis carent, & fistulas habent, vt delphinus & balæna.

De Bobus in Mysia &

νην ἔχει τινὰ φιλίαν. ἔστι δὲ ἄρα πολυκλαγγότατός τε ὀρνίθων καὶ πολυφωνότατος. μαθὼν γὰρ καὶ ἀνθρωπίνην προΐησι φωνήν. φθέγμα δὲ αὐτοῦ παίζοντος μὲν, ἄλλο σπουδάζοντος δὲ, ἕτερον. εἰ δὲ ἀποκρίνοιτο τὰ ἐκ τῶν θεῶν, ἱερὸν ἐνταῦθα καὶ μαντικὸν φθέγγεται. ἴσασι δὲ διὰ τοῦ θέρους ἐνοχλούμενοι ῥύσει γαστρὸς, καὶ διὰ ταῦτα ἑαυτοὺς ὑγρᾶς τροφῆς ἀπειδύστους φυλάττουσι.

περὶ ζώων ἰδιότητες ἐν τοῖς τόκοις. Κεφ. νβ'.

Λέγει δὲ Ἀριστοτέλης τῶν ζώων τὰ μὲν ζωοτόκα εἶναι, τὰ δὲ ᾠὰ τίκτειν, τὰ δὲ σκώληκας. καὶ ζῶα μὲν ἀνθρώπους γεννᾶν, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τριχῶν ἐστιν ἐπήβολα· καὶ τὰ κητώδη τῶν ἐνύδρων. λέγων δὲ τὰ μὴ αὐλὸν, τὰ δὲ βράγχια οὐκ ἔχειν· οἷον δελφῖνα καὶ φάλαιναν.

Περὶ τῶν ἐν Μυσοῖς βοῶν. Κεφ.

Κεφ. νγ.

Μυσοῖς ἄγουσιν ἄχθη βόες, καὶ κεράτων ἄμοιροί εἰσιν. λέγεται δὲ τὴν ἀγέλην ἄκερων ὁρᾶν. † οὐκ ἔστι φασὶ κρύος, ἀλλὰ τῶν βοῶν τῶνδε ἰδία φύσις· καὶ τὸ μαρτύριον † παρὰ πόδας· γίνονται γὰρ καὶ κεράτων ἐν Σκύθαις οὐκ ἀγέραστοι βόες. ἐγὼ δὲ ἀκούω λέγοντός τινος ἐν συγγραφῇ, καὶ μελίττας Σκυθίδας εἶναι. ἐπαΐειν * τε τοῦ κρύους οὐδέν. καὶ μέντοι καὶ πιπράσκειν εἰς Μυσοὺς κομίζοντας Σκύθας, οὐκ ὀθνεῖον σφίσιν, ἀλλ' αὐθιγενὲς μέλι, καὶ κηρία ἐπιχώρια. εἰ δὲ ἐναντία Ἡροδότῳ λέγω, μή μοί τις ἀχθέσθω· ὁ γὰρ τοιαῦτα † ποιῶν, ἱστορίαν ἀποδείκνυται, ἀλλ' οὐκ ἀκοὴν ᾄδειν ἔφατο ἡμῖν ἀβασάνιστον.

Scythia, quorum illi cornibus careant, hi non item. Apes etiam in Scythia esse, & mel colligi. c. LIII.

Apud Mysos boues onera vehunt, cornuum expertes totis etiam gregibus. cuius rei causa non in frigiditatem, sed peculiarem naturæ vim reijcienda est. Argumentum in promptu est. nam in Scythia quoque boues cornibus non carent. Et memini quendam literis mandasse, apiculas etiam in Scythia nihil offendi frigore: & Scythas mel non externum, sed vernaculum & indigenas fauos venum deportare ad Mysos. Nec mihi molestus quispiã esse debebit, quòd contrà scribam atque Herodotus. Nam qui hæc retulit, historiam suam se afferre testatus est, non incertam (vt Herodotus) famam decãtare.

al. οὐκέτι διὰ κρύος.

al. κατὰ

al. δὲ

al. εἰπών,

Περὶ τῆς τῶν σκάρων τροφῆς.
Κ. νδ.

De Scarorum ruminatione. c. LIIII.

De marinis piſcibus ſolum Scarum, cibum pecoris inſtar ad os reuocare & ruminare audio.

De Muſteli partu.

CAP. LV.

Muſtelus in mari ore parit, & fœtum eodem denuo recipit, redditq́; eadem via viuum & incolumem.

De Murium iecore cum luna creſcente & decreſcente: deq́; generatione murium & ranarũ è cœno. C. LVI.

al. αὐτῶν

A coitu recreſcente luna, muris jecuſculum mirabilẽ in modum ſibi fibram quotidie quandam progignit, vſque ad plenam lunam. Deinde luna decreſcente fibræ pariter decreſcunt, ac in vnum corpus extenuatæ paulatim euaneſcũt. In Thebaide quum grandine pluit, mures in terra apparere audio, qui partim etiam

Τῶν θαλαττίων πυνθάνομαι μόνον τὸν σκάρον τὴν τροφὴν ἀναπλέουσαν ἐπεσθίειν· ὥσπερ οὖν καὶ τὰ βληχητὰ, ἃ δὴ καὶ μαρυκᾶσθαι λέγουσι.

Περὶ γαλεοῦ. Κ. νε.

Ὁ γαλεὸς ὠδίνει διὰ τοῦ στόματος ἐν τῇ θαλάττῃ, πάλιν τε εἰσδέχεται τὰ βρέφη, κἀνιμεῖ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ζῶντα καὶ ἀπαθῆ.

Περὶ τοῦ τῶν μυῶν ἥπατος. Κεφ. νϛ.

Μυὸς ἧπαρ, καὶ μάλα ἐκπληκτικῶς τε καὶ παραδόξως, τῆς μὲν σελήνης αὐξανομένης λοβὸν ἑαυτῷ ἕνα ἐπιτίκτει ὁσημέραι μέχρι διχομηνίας· εἶτα αὖ πάλιν ὑπολήγει μειουμένου τοῦ μηνὸς τὸν ἴσον λοβὸν ὑπαφανίζον, ἔστ' ἂν εἰς ἓν σῶμα κατολισθῇ ἀνείδεον. ἀκούω δὲ ἐν τῇ Θηβαΐδι χαλάζης πεσούσης ἐπὶ τῆς γῆς ὁρᾶσθαι μῦς, ὧν τὸ μὲν πη-

λός

λός ἐστιν ἔτι, τὸ δὲ σὰρξ ἤδη. ἐγὼ δὲ αὐτὸς ἐκ τῆς Ἰταλικῆς Νέας πόλεως ἐλαύνων εἰς Δικαιαρχίαν ὕθλω βατράχοις· καὶ τὸ μὲν μέρος αὐτῶν τὸ πρὸς τῇ κεφαλῇ εἷρπε, καὶ δύο πόδες ἦγον αὐτό· τὸ δὲ ἐπισύρετο ἔτι ἄπλαστον, καὶ ἐῴκει ἔκ τινος ἰλύος ὑγρᾶς συνεστάναι.

Ὅτι ἐκ βοῶν μέλιτται τίκτονται.

Κεφ. ιζ.

Τὸ τῶν βοῶν ἄρα πάγχρηστον ἦν γένος, καὶ ἀνθρώποις ζῷον λυσιτελέστατον, καὶ εἰς γεωργίας κοινωνίαν, καὶ εἰς ἀγωγὴν φόρτου διαφόρου, καὶ γάλακτος ἐμπλῆσαι βοῦς ἀγαθόν ἐστι, καὶ βωμοὺς κοσμεῖ, καὶ ἀγάλλει πανηγύρεις, καὶ πανθοινίαν παρέχει. καὶ ἀποθανὼν δὲ βοῦς γενναῖόν τι χρῆμα καὶ ἀξιέπαινον. μέλιτται γοῦν ἐκ τῶν ἐκείνου λειψάνων

nunc cœnũ limoſum, partim jam caro exiſtunt. Memini etiam ego in itinere ex Neapoli Italica Dicæarchiam verſus ranis pluiſſe, quarum anterior pars binis innixa pedibus repebat, poſterior adhuc informis & tanquam è cœno humido coalita trahebatur.

De Boum multiplici vſu, quodq́; Apes etiã ex eorum cadaueribus procreentur.

CAP. LVII.

Genus Bubulũ plurimas commoditates habet. homines enim ex eo infinitis cõmodis afficiuntur. Primum cum hominibus boum ſocietas rei ruſticæ, & vectionis variorum onerum communitas intercedit. deinde lactis magna vtilitas ex Boue percipitur, aræ exornantur, ac hominum conuentibus epulum copioſiſſimum præbetur. Bos etiam mortuus generoſa quædam res, & dignitatis plena exiſtimanda

da est: quòd apes ex illius reliquiis enascuntur, animalia operosissima, & mellis fructum vtilissimum suauissimumq; homini comparantia.

ἐκφύονται, ζῷον φιλεργότατον, καὶ τὸν καρπὸν τὸν ἄριστόν τε καὶ γλύκιστον ἀνθρώποις παρασκευάζον, τὸ μέλι.

FINIS LIB. II.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον γ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* III.

De Maurorũ Leonibus, quòd sermonem ipsorum intelligant, (vtpote catuli olim ab eis nutriti) & domos adeant: vnde à viro, si adsit, vi prohibeantur: si absit, à muliere, increpatorijs & pudorem excitantibus verbis. CAP. I.

Περὶ τῶν Μαυρουσίων λεόντων. Κεφ. α.

Leo

Μαυρουσίῳ δὲ ἀνδρὶ ὁ λέων καὶ ὁδοῦ κοινωνεῖ, καὶ πίνει τοῦ αὐτῆς πηγῆς ὕδωρ.

Ἀκούω δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν Μαυρουσίων οἱ λέοντες φοιτῶσιν, ὅταν αὐτοῖς ἀπαντήσῃ ἀθηρία, καὶ λιμὸς αὐτοὺς ἰσχυρὸς περιλάβῃ. καὶ ἐὰν μὲν παρῇ ὁ ἀνήρ, ἀνείργει τὸν λέοντα καὶ ἀναστέλλει, διώκων ἀνὰ κράτος. Ἐὰν δὲ ὁ μὲν ἀπῇ, μόνη δὲ ἡ γυνὴ καταλειφθῇ, λόγοις αὐτὸν ἐντρεπτικοῖς ἴσχει τοῦ πρόσω, καὶ ῥυθμίζει, σωφρονίζουσα ἑαυτοῦ κρατεῖν, καὶ μὴ φλεγμαίνειν ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. ἐπαΐει δὲ ἄρα λέων φωνῆς Μαυρουσίας. καὶ ὁ νοῦς τῆς ἐπιπλήξεως τῇ γυναικὶ τῆς πρὸς τὸ θηρίον, τοιόσδε ἐστίν, ὡς ἐκεῖνοι λέγουσιν. Σὺ δὲ οὐκ αἰδῇ λέων ὤν, ὁ τῶν ζῴων βασιλεύς, ἐπὶ τὴν ἐμὴν καλύβην ἰών, καὶ

LEo homini Mauro. & viæ socius est, & aquam de eodem fonte bibit. Eundem audio quum venatione frustratus, fame premitur, Mauritanorum domos adire. Ibi si vir adsit, illum ab ingressu prohibere, viq; procul arcere. sin domo is abfuerit, & sola mulier ad domum tuendam relicta fuerit, hanc sermone pudorem commouere idoneo, illum vt ne vlterius pergat, inhibere: illiq; ita moderari, vt & contineat sese à progrediendo, & minimè famis immanitate efferuescat. Intelligit sanè Leo vocē Maurusiā. Verborum quibus mulier leonem increpat, hujusmodi sensus perhibetur: Non verò te pudet: quum sis leo, omnium animalium rex, ad meum tuguriolum, vel pabulum tibi concilies, mulieri

ſupplicatum venire, viceq; hominis corpore malè affecti in muliebres manus reſpicere, vt muliebri miſericordia dignatus, quæ tibi opus ſunt, aſſequaris? quem potiùs in montibus ad captãdos ceruos, bubalos, aliaq; animalia, quæ ad leonis paſtum pertinent, exerceri: non autem more caniculæ infelicis victũ quæritare oporteret. His quaſi cantionibus mulieris leo excantatus, afflicto animo & verecundiæ pleno, ſenſim oculos in terram dejiciens, juſtis rationibus victus, diſcedit. Neque verò quum equos & canes ob conuictus communitatem minaces hominum ſermones intelligere, & timere videamus, mirum videri debet, ſi leones Mauros homines intelligant & vereantur, vtpote familiares eis ac ſimul enutriti. Aſſerũt enim Mauri, ſe ſuos

γυναικὸς δεόμενος ἵνα τραφῇς, καὶ δίκην ἀνθρώπου λελωβημένου τὸ σῶμα εἰς χεῖρας γυναικείας ἀποβλέπῃς, ἵνα οἴκτῳ καὶ ἐλέει τύχῃς ὧν δέῃ; ὃν δέον εἰς ὀρείους ὁρμῆσαι διατριβὰς, ἐπί τε ἐλάφους καὶ βουβαλίδας, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα λεόντων δεῖπνον ἔνδοξον· κυνιδίου δὲ ἀθλίου φύσει προσεοικὼς ἀγαπᾷς παρατραφῆναι. Καὶ ἡ μὲν ἐπᾴδει τοιαῦτα. ὁ δὲ, ὥσπερ οὖν πληγεὶς τὴν ψυχὴν, καὶ ὑποπλησθεὶς αἰδοῦς, ἠσυχῇ καὶ κάτω βλέπων ἀπαλλάττεται, ἡττηθεὶς τῶν δικαίων. Εἰ δὲ ἵπποι καὶ κύνες διὰ τὴν συντροφίαν ἀπειλούντων τῶν ἀνθρώπων συνιᾶσι καὶ καταπτήσσουσι· καὶ Μαυρουσίους οὐκ ἂν θαυμάσαιμι λέοντας, ὄντας συντρόφους καὶ ὁμοτρόφους αὐτοῖς, ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων ἀκούειν. τοῖς γάρ τοι βρέφεσι τοῖς

ἑαυτ

ἑαυτῶν μαρτυροῦσι, ὅτι τοὺς σκύμνους τῶν λεόντων τῆς ἴσης τε καὶ ὁμοίας διαίτης ἀξιοῦσι, καὶ κοίτης μιᾶς, καὶ στέγης. καὶ ἐκ τούτων καὶ φωνῆς τῆς προειρημένης ἀκούειν τοὺς θῆρας, οὐδὲν οὔτε ἄπιστον οὔτε παράδοξον.

Περὶ ἵππου Λιβύσσης καὶ Μηδικῆς. ἔτι καὶ περὶ κυνῶν.

Κεφ. ε.

Ἵππου δὲ τῆς Λιβύσσης παρὰ Λιβύων λεγόντων ἀκούω τοιαῦτα· ὤκιστοι μὲν εἰσὶν ἵππων· καμάτου δὲ δή τι αἰσθονται οὐδέν· λεπτοὶ δὲ, καὶ οὐκ εὔσαρκοι, ἐπιτήδειοί γε μὴν καὶ φέρειν ὀλιγωρίαν δεσπότου εἰσίν. οὔτε οὖν αὐτοῖς κομιδὴν προσφέρουσιν οἱ δεσπόται· οὐ καταψῶντες καμάτους, οὐ καλινδήθρας ἐργαζόμενοι, οὐχ ὁπλὰς

infantes simili atque catulos leonum æqualiq; victus ratione, vno eodemq; tecto alere. Quamobrem Leones Maurusias voces intelligere posse, nec incredibile, nec præter opinionem existimandum est.

Equos Libycos graciles & strigosos esse, ac quamuis dominorum (vt ipsi Libyes;) negligentiam sustinere. Medos contra tum homines tum equos habitiores, & cultus gloriaque amantes. Canes etiam Cretas, Molossos, & Carmanos, hominum in ijsdem regionibus ingenia referre. c. II.

De Libycis equis hæc ex hominibus ejusdem gentis audiui: equorum velocissimos esse, nullo laboris sensu affici. ex habitus gracilitate & tenuitate macilentos esse, totósque ex sese aptos existere ad fortissimè sustinendā dominorum negligentiam. curam enim dominos eis nullam adhibere, nec eos quum laborauerint strigile perfricare, nec eis cubilia substernere,

necungulas expurgare, nec jubã pectere, neq; capronas aut proconnia implicare, nec denique fessos lauare: sed simulatque iter institutum confecerunt ex equis desilientes, hos ad pastiones dimittere. atque ita homines Libycos grandi macie confectos, & squalore sordidos hujuscemodi etiam equis vehi. Medi contrà homines gloriosi sunt, & luxu similiter atq; illorum equi diffluentes adeò nitescunt, vt pariter cũ dominis equi, & magnitudine corporis & pulchritudine atque adeò lauto cultu exteriore delectari, & magnitudinẽ & pulchritudinem suã & ornamenta externa sentire videantur. Eadem mihi de canibus dicere nunc in mentem venit. Cretica canis vt expeditissima est, & cursibus assueta montanis, ita saltu maximè valet: quales ipsi e-

ἐκκαθαίροντες, οὐ κόμας κτενίζοντες, οὐ χαίτας ὑποπλέκοντες, οὐ λούοντες καμόντας· ἀλλ' ἅμα τε διανύσωσι τὸν προκείμενον δρόμον, καὶ ἀποβάντες νέμεσθαι τ' ἰᾶσι. Καὶ λεπτοὶ μὲν καὶ αὐχμώδεις οἱ Λίβυες· ἐπὶ τοιούτων δὲ καὶ ἵππων ὀχοῦνται. Σοβαροὶ δὲ Μῆδοι, καὶ ἁβροὶ, καὶ μέντοι καὶ οἱ ἐκείνων τοιοῦτοι ἵπποι· φαίης ἂν αὐτοὺς τρυφᾶν σὺν τοῖς δεσπόταις, καὶ τῷ μεγέθει τοῦ σώματος, καὶ τῷ κάλλει. ἤδη δὲ καὶ τῇ χλιδῇ, καὶ τῇ θεραπείᾳ τῇ ἔξωθεν, καὶ τῇ θρύψει ἐοίκασιν αἰσθανομένοις μεγέθους τε τοῦ σφετέρου καὶ κάλλους, καὶ ὅτι χλιδῶσι τῷ κόσμῳ. Ταῦτά τοι καὶ περὶ τῶν κυνῶν ἔπεισι νοεῖν μοι. κύων Κρῆσσα κούφη καὶ ἀλτικὴ, καὶ ὀρειβασίαις σύντροφος, καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ Κρῆτες

al. ἐῶσι.

τες φιύτες αὐτὰς παραδεικνῦσι. καὶ ᾄδει ἡ φήμη. Θυμικώτατος δὲ κυνῶν Μολοσσός· ἐπεὶ θυμωδέστατοι καὶ οἱ ἄνδρες. Ἀνὴρ δὲ † Καρμανὸς καὶ κύων ἀμφότεροι ἀγριώτατοι καὶ μείλιχθῆναι † ἀτακτοί φασι.

al. Καρμάνιος

al. ἄπιστα

tiam homines Cretenses se præstant & vulgò esse credũtur. Rursus inter canes maximi animi est Molossus, perinde ac in eadẽ regione viri sunt animosissimi. Ita & vir & canis Carmaniæ nationis, animo agresti atque adeò duro, immansueti ac feri existimãtur, vt naturâ mansuefieri non queant.

Ὅτι ἐν Ἰνδοῖς ὗς οὐ γίνεται.
Κεφ. γ.

Ἴδια δὲ ἄρα φύσεως ζώων καὶ ταῦτα λέγω. ὗν οὔτε ἄγριον οὔτε ἥμερον ἐν Ἰνδοῖς γενέσθαι λέγει Κτησίας, πρόβατα δὲ τὰ ἐκείνων οὐρὰς πήχεως ἔχειν τὸ πλάτος πού φησιν.

Suem in India nõ nasci. Quibus ibidem latissimas esse caudas.
CAP. III.

Hæc etiam inter cætera quæ circa animãtes aliquid eximij habent, non præteriuerim. Suem apud Indos neque ferum neque mansuetum nasci Ctesias prodidit: & Oues eorum alicubi caudas cubitum latas habere.

Περὶ μυρμήκων Ἰνδῶν.
Κεφ. δ.

Οἱ μύρμηκες οἱ Ἰνδοὶ τὸν χρυσὸν φυλάττοντες, οὐκ ἂν † διενέχθοιεν τὸν καλούμενον † Κάμπυλιν ποταμόν. Ἰσσηδόνες δὲ τούτοις συνοικοῦντές γε τοῖς

al. διέλθοιεν

al. καμπύλιν

De Formicis Indicis.
CAP. IIII.

Formicæ Indicæ auri custodes, 'Campylin appellatum fluuium nunquam transeunt. Cum his regionem eandem Issedones incolunt, qui & ipsi Myrmeces (id est formicæ) nominantur. *Plinius*

nius Eſſedones facit Aſia populos ſuper Mæotin habitantes in vtraque Scythia.

De Teſtudinis contra ſerpentem remedio: deq́; columbarum caſtitate coniugalis diuortij neſcia, & Perdicum intemperantia. c. v.

Teſtudo (terrena) ſi de vipera guſtauerit, origano mox adeſo, à periculo immunis fit, quo omnino pereundum ei fuerat. Columbas ex auibus maxima eſſe pudicitia, ab omniq; adulterio caſtiſſimas eſſe percepi. nūquam enim ex ſocietate inter ſe inſtituta mas & fœmina, niſi vel caſu aliquo vel alter alterius morte diſtrahūtur. Perdices circa libidinem intemperantes ſunt. quamobrem nata oua diſperdunt, ne circa pullitiē educandam occupatæ fœminæ, marium congreſſionem negligant.

μύρμηξι καλοῦνταί τε καὶ εἰσι.

Ἴδια χελώνης καὶ περιστερᾶς, καὶ πέρδικος. κ. ε.

Φαγοῦσα ὄφεως χελώνη, καὶ ἐπιτραγοῦσα ὀριγάνου ἐξαιρέτης γίνεται τοῦ κακοῦ, ὃ πάντως αὐτὴν ἐκ τῆς τροφῆς ἀνελεῖν ἔμελλε. Περιστεραὶ δὲ ὀρνίθων σωφρονεστάτην, καὶ κεκολασμένην εἰς ἀφροδίτην μάλιστα, ἀκούω λεγόντων. οὐ γάρ ποτε ἀλλήλων διασπῶνται, οὔτε ἡ θήλεια, ἐὰν μὴ ἀφαιρεθῇ τύχῃ τινὶ τοῦ συννόμου· οὔτε ὁ ἄρρην, εἰ μὴ χῆρος γένηται. Πέρδικες δὲ ἀκράτορές εἰσιν ἀφροδίτης. οὐκοῦν τὰ ᾠὰ τὰ γινόμενα ἀφανίζουσιν, ἵνα μὴ ἄγωσιν αἱ θήλειαι παιδοτροφοῦσαι τὴν πρὸς αὐτοὺς ὁμιλίας ἀσχολίαν.

Περὶ λύκων ποταμὸν διαβαινόντων. Κεφ. ϛ.

De Lupis flumen traijcientibus, caudis inuicem mordicus apprehenſis. CAP. VI.

Lupi

Λύκοι ποταμὸν διανέοντες, ὑπὲρ τοῦ μὴ πρὸς βίαν ἐκ τῆς τοῦ ῥεύματος ἐμβολῆς ἀνατρέπεσθαι, ἔρμα ἴδιον αὐτοῖς ἡ φύσις ἐμπλάσασα, ἐδίδαξατο σωτηρίαν ἐξ ἀπόρων καὶ μάλα εὔπορον· τὰς οὐρὰς τὰς ἀλλήλων δακόντες, εἶτα ἀντιπίπτουσι τῷ ῥεύματι, καὶ ἀλύπως γε διενήξαντο καὶ ἀσφαλῶς.

Lupi fluuios transmittentes, ne vi fluctuum atq; impressione funditus euertātur, stabilitatem ac firmitudinem sibi è natura sua constituentes, ex vndarum tempestatibus se seruant, & flumina, quæ trāsiri non possunt, ad trajiciendū facilia, hac machinatione efficiunt: Caudas nimirum inter se mordicus tenentes, resistūt ad perferendos fluctus, nulloq; negotio tutissimè transnant.

Ζώων διαφόρων ἀντιπάθειαι. Κεφ. ζ.

Asinas non rudere. Diuersorum animalium occulta quædā affectiones. CAP. VII.

Ὄνοις θηλείαις † βρῶσιν ἡ φύσις οὐκ ἐνειμέ φασι. Κύνας δὲ ἀφώνους ἀποφαίνειν τὰς ὑαίνας ὅταν αὐτῶν σκιὰν ἐπιβάλη, ἡ αὐτὴ παρέχει. εὐωδία δὲ καὶ μῦρον γυψὶν αἴτια θανάτου. Κύκνων δὲ κώνειον ὄλεθρος. Κάμηλον δ' ὡς δέδοικεν ἵππος, ἴσασι Κῦρός τε καὶ Κροῖσος, ὥς φασι.

lego βρώμησιν

Asinabus rudēdi vocem naturâ negatam aiunt. Hyænæ vmbra Canes obmutescere facit. Odorum & vnguētorū suauitas Vulturibus mortem affert. Olori autem cicuta perniciem infert. Quātum verò Camelum Equus reformidet, Cyrum & Crœsum cognouisse aiunt.

De

De Equarum in pullos alienos benignitate.

CAP. VIII.

Pullos Equarũ, quos nondum plenè nutritos matres reliquerint, aliæ Equæ miseratæ cũ sobole propria alunt & educant.

De Cornicum coniugio & monogamia: deq; auspicio ex eis & dissensione cum noctua.

CAP. IX.

Amãter mutuam inter se fidem seruant Cornices, quum semel societatem inter se coierunt. Easdem nõ temerè nec impudenter misceri videas. Quòd si alterutra moriatur, alteram quæ ei superest vsque ad extremum vitæ diem viduam permanere, harum rerum absolutè periti dicũt. In nuptiis olim veteres, audio, post hymenæum Cornicem inuocare solitos fuisse, hocq; concordiæ signũ dare iis, qui liberûm quærendorum gratiâ conuenissent. Qui verò sedes auium & volatus obseruare solent,

περὶ ἵππων. Κεφ. η.

Τὰ βρέφη τὰ τῶν ἵππων ὅταν αἱ μητέρες καταλίπωσι περὶ τὴν ἐκείνων ἐκθρέψεως, οἷον ὀρφανὰ, ἐκτρέφουσι μετὰ τῶν οἰκείων παιδίων οἰκτείρουσαι αἱ ἄλλαι αὐτά.

Περὶ κορώνης. Κ. θ.

Κορῶναι ἀλλήλαις εἰσὶ πιστόταται. καὶ ὅταν εἰς κοινωνίαν συνέλθωσι, πάνυ σφόδρα ἀγαπῶσι σφᾶς. καὶ οὐκ ἂν ἴδοι τις μιγνύμενα ταῦτα τὰ ζῶα ἀνέδην, καὶ ὡς ἔτυχε. λέγουσι δὲ οἱ τὰ περὶ τούτων ἀκριβοῦντες, ὅτι κἂν ἀποθάνοι τὸ ἕτερον, τὸ λοιπὸν χηρεύει. ἀκούω δὲ τοὺς πάλαι καὶ ἐν τοῖς γάμοις μετὰ τὸν ὑμέναιον τὴν κορώνην καλεῖν, σύνθημα ὁμονοίας τοῦτο τοῖς συνιοῦσιν ἐπὶ παιδοποιΐᾳ διδόντες. οἵ τε ἕδρας ὀρνίθων καὶ πτήσεις πα-

lent,

παραφυλάττοντες, οὐκ εὐσύμβολον εἰς μαντείαν ὀττεύουσιν εἶναί φασιν, εἰ ὑπακούσοιτο κορώνη μία. Ἐπεὶ δὲ ἡ γλαῦξ ἐστιν αὐτῇ πολέμιον, καὶ νύκτωρ ἐπιβουλεύει τοῖς ᾠοῖς τῆς κορώνης· ἥδε μεθ' ἡμέραν ἐκείνην ταὐτὸ δρᾷ τοῦτο, εἰδυῖα ἔχειν τὴν ὄψιν τὴν γλαῦκα τηνικαῦτα ἀσθενῆ.

lent, cornicem, si sola apparuerit, captantibus auguria inauspicatam videri dicunt.

Cornicibus Noctuæ infestissimæ, noctu illarum ouis insidias moliuntur: Cornices contrà interdiu eodem modo noctuarum ouis insidias faciunt, non ignorantes earum oculos ad videndum de die hebetes esse.

Περὶ τοῦ χερσαίου ἐχίνου.

Κεφ. ι.

Ἐχῖνον τὸν χερσαῖον οὐκ ἄσοφον οὐδ' ἀμαθῆ† ταμιείαν τῆς ἐπὶ τὴν χρείαν ἡ φύσις ἐποίησε. ἐπειδὴ γὰρ δεῖται τροφῆς διετησίου, τὰ δὲ ὡραῖα οὐ πάσαν ὥραν δίδωσιν, ἑαυτὸν ἐν ταῖς† πρασιακῶν κυλίει φασὶ, καὶ τῶν ἰσχάδων τὰς περιπαρείσας, αἳ πολλαὶ πήγνυνται ταῖς ἀκάνθαις, ἡσυχῇ κομίζει, καὶ ἀπο-

De Herinaceorum prouidentia & solertia in recondendo cibo.

CAP. X.

Herinaceus eorum quæ ad vitæ vsum pertinent, natura sua nec imprudẽs creditur, nec imperitus comparandorum & condendorum in hyemem fructuum, planè enim nouit cibo sibi qui totum duret annũ opus esse: nec omni tẽpore percipiendorum tempestiuitatẽ fructuum datam. quare quum hirsutis adeò spinis sit, seipsum in locis vbi ficuum siccandarum aceruí constructi sunt, volutans, suis aculeis transfixas portat non pauc-

al. ταμιείας τῶν ἐς τὴν χρείαν

al. πρασιαῖς, sed vltima melius circũflectitur. πρασιαῖς. *Vide Varinum.*

paucas in thesaurum cauernatum, in quas abditæ atque conditæ seruantur, vnde promere queat, quum nulla ex parte extrinsecus fructus colligi queunt.

Quomodo Crocodilus ore eius hirudinibus repleto, hians illas trochilo aui legendas præbeat, nec illum quicquam lædat.

CAP. XI.

Cum his quæ sibi adjumentum importare queunt, & acerrimè fera animalia pacem

2. gerunt, & fœdere deuinciuntur; & ab ingenita sibi malitia remittunt. Cujusmodi Crocodilus censendus est, quem inter natandum hiantem hirudines in illius os innatantes referciunt, & molestiam illi exhibent. id ille sentiens, Trochilo ad medicinam dolori suo

θησαυρίσας φυλάττει, καὶ ἔχει λαβεῖν ἐκ τοῦ φωλεοῦ ὅτε πορίσαι οὐχ οἷόν τε ἔξωθέν ἐστι.

Περὶ κροκοδείλου καὶ τροχίλου. Κεφ. ια.

Ἤδη μὲν καὶ τῶν ζώων τὰ ἀγριώτατα πρὸς τὰ ὀνῆσαι δυνάμενα εἰρηναῖα καὶ ἔνσπονδά ἐστι, τῆς συμφυοῦς κακίας εἰς τὴν χρείαν παραλυθέντα. ὁ γοῦν κροκόδειλος νήχεται ἅμα καὶ κέχηνεν. ἐμπίπτουσιν οὖν αἱ βδέλλαι ἐς αὐτὸν καὶ λυποῦσιν· ὅπερ εἰδὼς ἰατροῦ δεῖται τοῦ τροχίλου. πλήρης γὰρ αὐτῶν γινόμενος, ἐπὶ τὴν ὄχθην προελθὼν κατὰ τῆς ἀκτῖνος κέχηνεν· ὁ τοίνυν τροχίλος ἐμβαλὼν τὸ ῥάμφος ἐξάγει τὰς προειρημένας· καρτερεῖ δὲ ὠφελούμενος ὁ κροκόδει-

faciendam eget. Itaque hirudinibus vbi confertus est, ad littus progressus, & solis radios intuens aduersos, maximè hiat: tumq; trochilus in illius fauces rostrum inserens, hirudines extrahit: quod facillimè patitur Crocodilus, sentiens auxilium:

λος, καὶ ἀτρεμεῖ. καὶ ὁ μὲν ἔχει δεῖπνον τὰς βδέλλας· ὁ δὲ ὀνίναται, καὶ τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεταί οἱ μισθόν.

Περὶ κολοιῶν. κ. ιβ.

Κολοιοὺς δὲ εὐεργέτας νομίζουσι καὶ Θετταλοί, καὶ Ἰλλυριοί, καὶ Λήμνιοι· καὶ δημοσίας γε αὐτοῖς τροφὰς ἐψηφίσαντο αἵδε αἱ πόλεις. ἐπεὶ τῶν ἀκρίδων, αἳ ἐλυμαίνοντο τοὺς καρποὺς τοῖς προειρημένοις, τὰ ᾠὰ ἀφανίζουσί τε οἱ κολοιοί, καὶ διαφθείρουσι τὴν ἐπιγονὴν αὐτῶν. μειοῦται δὴ κατὰ πολὺ τὰ τῶν ἀκρίδων νέφη, καὶ τοῖς προειρημένοις μένει τὰ ὡραῖα ἀσινῆ.

Περὶ γεράνων. Κ. ιγ.

Αἱ γέρανοι γίνονται μὲν ἐν Θρᾴκῃ. ἡ δὲ, χειμερία-

lium: ita fit, is hirudinibus vt prandeat, ille adjuuetur: proq; præmio Trochilo computat, quòd nihil eum lædat.

De Monedulis Locustas perdentibus. c. XII.

Monedularũ se beneficiarios existimant Thessali, Illyrij, Lemnij, ob eamq;rem his victum ciuitates illorum publicè præbendum esse decretum fecerunt: quòd locustarum fruges vastantium oua perderẽt, earumq; sobolem perimerent. Vnde magna ex parte Locustarum nubes & examina minuebãtur, frugesq; ipsorum incolumes ad tempestiuitatem perueniebant.

De Gruibus, quomodo æstate in Thraciã degant; sub hyemem verò in Africã auolent: quoq; ordine instructo, & quomodo aquilæ resistant, & posteriores priorum tergo capite innitantur. Quòd illæ quæ noctu excubias agunt, lapillum altero pede sublimem teneant: & quòd volaturæ omnes lapillum deuorent, quo contra ventos saburrentur. c. XIII.

Grues in Thracia nascuntur, vbi hyems so-

let esse atrox, & tempestas perfrigida. idcircoq; eam quod ibi ortæ sint, amore prosequuntur, in qua æstiuo tempore patriæ sedis studio captæ, ætatem ducũt: medio deinde autumno salutis ergò, frigoris vim non sustinentes, tanquam terræ ambitum, cæli mutationem, temporumq; varietatem sciẽtia & cognitione comprehenderint, frequentes in Ægyptum, Libyam, ac Æthiopiam proficiscuntur omnes. Quumq; illic hybernũ tempus tepidius traduxerint, lætissimiq; dies ac tranquilli illucescere cœperint, retrò ad Thraciam versus gradiuntur. Itineris jam experientes, duces ad volatum constituunt, eas natu esse grandiores, probabile est. easdem ad regendum extremum agmen deligunt, minores natu mediæ sunt. Secundos ventos & retrò flantes

τῶν χωρίων ἐστὶ καὶ κρυμωδέστατον, ὧν ἀκούω. ὅμως φιλοῦσι τὴν χώραν ἐν ᾗ γεγόνασι. φιλοῦσι δὲ καὶ ἑαυτὰς, καὶ νέμουσι τὸ μὲν ἐν τοῖς ἤθεσι τοῖς πατρῴοις, τὸ δὲ ἐν τῇ σφῶν αὐτῶν σωτηρίᾳ. τοῦ μὲν γὰρ θέρους κατὰ χώραν μένουσι· φθινοπώρου δὲ ἤδη μεσοῦντος, εἰς Αἴγυπτόν τε καὶ Λιβύην ἀπαίρουσι, καὶ Αἰθιοπίαν. ὥσπερ γὰρ οὖν γῆς περιόδον εἰδυῖαι, καὶ φύσεις ἀέρων, καὶ ὡρῶν διαφορὰς, στέλλονται αἱ πᾶσαι. καὶ χειμῶνα ἤπιον διαγαγοῦσαι, πάλιν ὅταν ὑποδιαφαίνειν ἄρξηται, καὶ εἰρηναῖα τὰ τοῦ ἀέρος, ὑποστρέφουσιν ὀπίσω. Ποιοῦνται δὲ ἡγεμόνας τῆς πτήσεως τὰς ἤδη τῆς ὁδοῦ πεπειραμένας· εἶεν δ' ἂν, ὡς τὸ εἰκὸς, αἱ πρεσβύτεραι, καὶ οὐραγεῖν δὲ τὰς τηλικαύτας ἀποκρίνουσι. † μέσον δὲ αὐτῶν αἱ νέαι τετάχαται. φυλάξασαι δὲ αὖραν

al. μίζω

ἄνεμον οὖρον, καὶ φίλον σφίσι, καὶ κατόπιν ῥέοντα, χρώμεναι οἱ πομπῷ, καὶ ἐπωθοῦντι ἐς τὸ πρόσω· αὗται μέντοι τρίγωνον ὀξυγώνιον τὸ σχῆμα τῆς πτήσεως † ἀποφήνασαι ἵνα ἐμπίπτουσαι τῷ ἀέρι διακόπτωσιν αὐτὸν, ῥᾷστα δὲ τῆς πορείας ἔχωνται. οὕτω μὲν δὴ θερίζουσί τε καὶ χειμάζουσι γέρανοι. σοφίαν δὲ ἡγοῦνται ἄνθρωποι θαυμαστὴν τοῦ Περσῶν βασιλέως, εἰς ἐπιστήμην ἀέρων χρήσεως Σοῦσα καὶ Ἐκβάτανα ᾄδοντες, καὶ τὰς δεῦρο καὶ ἐκεῖσε τοῦ Πέρσου τεθρυλλημένας μεταβάσεις. Ὅταν δὲ προσφερόμενον αἰετὸν αἱ γέρανοι θεάσωνται, γενόμεναι κύκλος, καὶ κολπωσάμεναι, μηνοειδὲς τὸ μέσον ἀποφήνασαι, ἀπειλοῦσιν ὡς ἀντιταξόμεναι. ὁ δὲ ἀναχωρεῖ, καὶ κρύπτει τὸ πτερόν. ἀλλήλων δὲ τοῖς πυγαίοις ἐπερείδουσαι τὰ ῥάμφη, εἶτα μέντοι τρόπον τινὰ τὴν πτῆσιν συν-

obseruare norunt: triãguli oxygoni figuram efficiunt, vt hac forma faciliùs aëra aduersum secent. Sic illæ more regis Persarum æstiua ac hyberna cõficiunt: cujus homines admirabilem sapientiam ad deprehendendam cæli commoditatem existimant, illiúsque vltro citroq; Susis migrationes ad Ecbatana peruagatas prædicant. Quum autem sese ab aquila impeti perspiciunt, in orbem consistunt, & contractæ in sinum, falcatæq; existunt, atque ordinatim tanquam in aciem structæ, speciem pugnæ ostendunt. quare Aquila regreditur: eæ autem ad tergum peruolãtium collis & capitibus adnitentes, inter sese & conjunguntur arctiùs, & nonnullam requietem labo-

al. ἀποφαί-νουσι.

tiosi volatus capiunt. Itaque laboré facilem efficiunt. Post longum tandem volatum ad terram alicubi delatæ noctu; reliquæ omnes somnum capiunt, tres aut quatuor ad reliquarum custodiam aduigilant: & ne somno opprimantur, cum operoso labore ac molesto vnico cruri innituntur, tum & lapillū summa cautione sublimi pede altero continent; vt si quandō somnus obrepserit, edito strepitu ex lapilli casu, expergiscantur. Lapis quem deuorant, vt eo tanquam saburrâ firmētur volantes, auri index est: postquam eum, vbi ad locū quem petebant veluti portū appulerint, reuomuerint.

al. στιγῆς. locus videtur depravatus.

al. πιπμί-ειν.

Grues retrò volantes ventos & tempestatem significare. c. XIIII.

δέουσι, καὶ τὸν κάματον σφίσιν εὐκάματον ἀποφαίνουσι, παραφερόμεναι αἱ ἀναπαυόμεναι εἰς ἀλλήλας αἱ αὐταί. ἐν δὲ γῇ μηκίστῃ †πηγῆς ὅταν τύχωσιν, ἀναπαύονται νύκτωρ αἱ λοιπαί, καὶ καθεύδουσιν· αἱ τρεῖς δὲ ἢ τέσσαρες τῶν φυλάττουσι τῶν λοιπῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ καταχοιμᾶσθαι τὴν φυλακὴν, ἑστᾶσι μὲν ἀσκωλιάζουσαι, τῷ γε μὴν μετεώρῳ ποδὶ λίθον κατέχουσι τοῖς ὄνυξι μάλα ἐγκρατῶς τε καὶ εὐλαβῶς· ἵνα ἐάν ποτε λάθωσιν ἑαυτὰς εἰς ὕπνον ὑπολισθαίνουσαι, πεσὼν καὶ ὑποκτυπήσας ὁ λίθος, ἀποδαρθάνειν καταναγκάσῃ. Γέρανος δὲ λίθον, ὃν καταπίνει †κοιμωμένη ὑπὲρ τοῦ ἔχειν ἕρμα, χρυσοῦ βάσανός ἐστιν, ὅταν οἷον ὁρμισαμένη καὶ καταχθεῖσα ἔνθα ἥκει, αὐτὸν μέντοι ἀνεμέσῃ αὐτόν.

Περὶ γεράνων πάλιν. Κεφ. ιδ.

Κυβ

Κυβερνήτης ἰδὼν ἐν μέσῳ πελάγει γεράνους ὑποστρέφουσας, καὶ τὴν ἔμπαλιν πετομένας, συνεῖδε δι' ἐναντίου προσβολὴν πνεύματος ἐκείνας ἀποστῆναι τοῦ πρόσω· καὶ τῶν ὀρνέων, ὡς ἂν εἴποις, μαθητὴς γενόμενος, παλίμπλους ἦλθε, καὶ τὴν ναῦν περιέσωσε. καὶ τοῦτο περιφορὸν γενόμενον μάθημά τε ὁμοῦ καὶ παίδευμα τῶνδε ὀρνίθων τὸ κυβερνητικὸν, καὶ τοῖς ἀνθρώποις παρεδόθη.

Quum nauta in medio maris grues videt reuertẽtes ac retro volantes, contrariis ventis impellentibus, eas ab itinere instituto absistere, intelligit. Itaq; auium discipulus factus ad portum renauigat, & nauem incolumem seruat. Earum gubernandi rationem, hominibus regẽdi respublicas doctrinã primùm dedisse ferunt.

Περὶ περιστερῶν. Κ. ιε.

Columbas in ciuitatibus mansuetas esse, in agris & locis desertis non item. C. XV.

Περιστεραὶ δὲ ἐν μὲν ταῖς πόλεσι τοῖς ἀνθρώποις συναγελάζονται, καί εἰσι πραόταται, καὶ εἰλοῦνται περὶ τοῖς ποσίν. ἐν δὲ τοῖς ἐρήμοις χωρίοις ἀποδιδράσκουσι, καὶ τοὺς ἀνθρώπους οὐχ ὑπομένουσι. θαρροῦσι μὲν γὰρ τοῖς πλήθεσι, καὶ ὅτι μηδὲν πείσονται δυσχερὲς, ἴσασι κάλλιστα. ὁ-

In vrbibus Columbæ cũ hominibus frequentes habitant, seq; ad pedes horum huc & illuc magna mansuetudine & facilitate versant. In locis autem, vbi ab hominum frequentia solitudo est, propinquitatem hominum minimè expectãtes aufugiunt. In multitudine enim hominũ cõfidentiores sunt, seq; nihil ibi graue passuras planè sciunt.

vbi verò aucupes venatoriaq; instrumenta versari vident, non amplius sine summa ibi formidine habitant: vt ita de iis loquar, quemadmodum ante me Euripides.

Quemadmodum nidificent Perdices: quomodo suos fœtus tueantur, quomodo aucupes eludant. Quàm sint libidinosi Perdices mares. CAP. XVI.

Perdices quum sunt vicinæ ad pariendum, ἰσχίαντι, aream (vt vocant) è festucis sibi substernunt. Contextus is cauus est, & ad incubandum accommodatus. Quum enim puluerē insuderunt, & molle quiddā velut cubile effecerunt, in id ipsum ingrediuntur. Pòst sese desuper fruticū inuolucris occultantes, contra auiū rapacitatem, hominūq; insidias in multa pace incubant. Non vni loco oua committunt, sed quasi migrantes ea in alium locum important. in magno enim

πὺ δὲ ὀρνιθοθήρας, καὶ δίκτυα, καὶ ἐπιβουλὰς κατ' αὐτῶν, ἄτρεστα οἰκοῦσιν οὐκέτι, ἵνα εἴπω τὸ ἐπ' αὐτῶν ἐκείνων λεχθὲν Εὐριπίδῃ.

Περὶ περδίκων. Κ. ιϛ.

Ὅταν μέλλωσι πέρδικες πρὸς τῷ τίκτειν εἶναι, παρασκευάζουσιν ἑαυτοῖς ἐκ λεπτῶν καρφῶν τὴν καλουμένην ἅλω· πλέγμα δέ ἐστι κοῖλον, καὶ ἐς καθίσεις μάλα ἐπιτήδειον· καὶ κόνιν† ἐγχέαντες καὶ μαλακήν τινα οἱονεὶ κοίτην ἐργασάμενοι, καὶ ἐνδύντες, εἶτα ἐπηλυγασάμενοι ἑαυτοὺς ἄνωθεν κάρφεσιν ὑπὲρ τοῦ καὶ τοὺς ὄρνιθας λαθεῖν τοὺς ἁρπακτικοὺς, καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς θηρατὰς, κατὰ πολλὴν τὴν εἰρήνην κατακλίνουσιν. εἶτα τὰ ᾠὰ οὐ πιστεύουσι τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ, ἀλλ' ἑτέρᾳ, οἱονεὶ μετοικιζόμενοι, ἐκεῖσέ τε ἐπάγονται.

δεδοίκασι γὰρ ἐν ταυτῷ διατρίβοντες, μήποτε ἄρα φωραθῶσι. νεοττεύοντες δὲ ἐν χωρίοις ἑτέροις, ἀπαίροντές τε αὖ τοὺς νεοττοὺς ὄντας ἁπαλοὺς ὑποθάλπουσι, καὶ τοῖς ἑαυτῶν πτεροῖς ἀλεαίνουσιν, οἱονεὶ σπαργάνοις † τοῖς πτηνοῖς περιαμπέχοντες. Οὐ λούουσι δὲ ἑαυτοὺς, ἀλλὰ κονιῶντες ἐργάζονται φαιδροτέρους. Ἐὰν δὲ πέρδιξ ἴδῃ τινὰ προσιόντα καὶ ἐπιβουλεύοντα καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς βρέφεσιν, ἐν τούτῳ αὐτὸς μὲν ἑαυτὸν περὶ τῶν ποδῶν κυλίει τῶν τοῦ θηρατοῦ, καὶ ἐνδίδωσιν ἐλπίδα τοῦ δύνασθαι συλλαβεῖν εἰλούμενον· καὶ ὁ μὲν ἐπικύπτει ἐς τὴν ἄγραν· ὁ δὲ ἐξελίττει ἑαυτὸν, καὶ διαδιδράσκει, καὶ γίνεται περὶ ὁδοῦ. ὁ [illegible]ῦν συννοήσας ὁ πέρδιξ, θαρρῶν ἤδη, τῆς ἀσχολίας τῆς ματαίας ἀπαλλάττει τὸν ὀρνιθοθήραν [illegible] καὶ

enim timore sunt, ne quando deprehendantur, si in eodem loco diu commorentur. Itaque alio loco nidificantes, rursus pullos etiam nunc teneros inuehũt, fouentq;: & suis alis tepefaciunt, pennisq; tãquam fasciolis quibusdam inuoluunt. Non *forte ποὶ* se quidem lauant, sed puluere respergẽtes nitidos efficiunt. Si quẽ Perdix ingredientẽ sibiq; insidias & suis pullis molientem conspexerit, ad illius pedes se prouoluens, spem ostendit, sic abjectum se capi posse. tum quidẽ auceps inclinat se, atque in prædã, quam se putat habere in manibus, incumbit: ille verò sese conuoluens, pedetentim elabitur, quumq; illum à nido auertit, ac abduxit, séque vanum illius laborem elusisse sentit, magna jam fiducia venatorem hiantem relinquens, euolat: atque ab

insidiis tuta, pullos appellat. hi maternam vocem agnoscentes, eò aduolant. Quum ex sese oua pariturus est, occultè latens vspiā maritum fallere conatur, ne ejus oua frangat: quoniam is eò vsque libidinis insaniâ flagrat, vt matrem alendis liberis operam nauare non permittat. Adeò Perdicum genus libidine furit, vt quum fœminæ incubituræ ipsos reliquerint, mares animo inflammato concupiscentes res venereas, vehementer inter se ita incendantur, mutuaq; verberatione acerbissimè affligantur: victusq; fœminarum vice venerem patiatur, quoad ipse quoque victor alterius eandem flagitiosam libidinem in victum exerceat.

al. παιδοτροφίᾳ

lego ἔς τ' ἂν καὶ ὁ πρόσθε ἡττηθείς.

De inuidia animalium quorundam: stellionis suam senectam deuorantis: cerui, dextrum suum cornu occultans

τοὺς νεοττοὺς καταλαβών, καὶ ἐάσασα τὸν ἄνδρα κεχηνότα· εἶτα ἐν ἀδείᾳ ἡ μήτηρ γενομένη, καὶ ἐν καλιᾷ στᾶσα, τὰ βρέφη καλεῖ. οἱ δέ, αὐτῇ προσπέτονται γνωρίσαντες τὸ φώνημα. Πέρδιξ δὲ ὠδῖνα ἀπολύειν μέλλων πειρᾶται λαθεῖν τὸν συνόμενον, ἵνα μὴ συντρίψῃ τὰ ὠά. λάγνος γὰρ ὢν οὐκ ἐᾷ τῇ † παιδοποιΐᾳ σχολάζειν τὴν μητέρα. οὕτω δέ ἐστιν ἀκόλαστον τὸ τῶν περδίκων γένος, ὥστε ὅταν αὐτοὺς ἀπολειποῦσαι, εἶτα ἐπῳάζουσιν αἱ θήλειαι, οἵδε ἐπίτηδες εἰς ὀργὴν πρὸς ἀλλήλους ἐξάπτουσι, καὶ παίουσί τε καὶ παίονται πικρότατα· καὶ ὅ γε ἡττηθεὶς ὀχεύεται ὡς ὄρνις, καὶ δρᾷ τοῦτο αὐέδην, † ἔς τ' αὖ ὑφ' ἑτέρου καὶ αὐτὸς ἡττηθείς, εἶτα εἰς τὰς ὁμοίας λαβὰς ἐμπίσῃ.

περὶ τῶν φθονούντων ζῴων.

Κεφ. [illegible].

Λέγει μὲν οὖν Εὐριπίδης δυσώνυμον ὄντα τὸν φθόνον· οὗτος δὲ ἄρα ἐνοικεῖ καὶ τῶν ζώων ἔστιν οἷς. ὁ γοῦν γαλεώτης, ὥς φησι Θεόφραστος, ὅταν ἀποδύεται τὸ γῆρας, ἐπιστραφεὶς, εἶτα μέντοι καταπιὼν ἀφανίζει αὐτό. δοκεῖ δὲ ἐπιλήψεων εἶναι τὸ γῆρας τὸ τοῦ δὲ τοῦ ζώου ἀντίπαλον. Οἶδε δὲ καὶ ἔλαφος, τὸ δεξιὸν κέρας ἔχων εἰς πολλὰ ἀγαθὸν, καὶ μέντοι κατορύττει τε αὐτὸ, καὶ ἀποκρύπτει φθόνῳ τοῦ † τοσοῦτον τινα ἀπολαῦσαι. Ἰυγγας δὲ ἐρωτικὰς τῶν πώλων συντίκτουσα ἵππος οἶδε· ταῦτά τοι καὶ ἅμα τῷ τεχθῆναι τὸ βρέφος, ἤδη τὸ ἐπὶ τῷ μετώπῳ σαρκίον ἀπέτραγεν. ἱππομανὲς ἄνθρωποι καλοῦσιν αὐτό. καὶ οἱ γόητες τοῦτό φασιν ὁρμάς τινας ἑλκύ-

tis: & equæ hippomanes caruncŭlam in pullo recens edito consumentis. C. XVII.

Triste esse nomen inuidiæ, omniq; dedecore infame, Euripides inquit: quod etiam in nonnullis animalibus rationis expertibus habitat, penitusq; inhæret. Stellio enim, vt Theophrastus ait, simulatque senectutem membranā hybernam exuit, eam vorans consumit, ob inuidiam, ex qua laborat aduersus hominem, quòd suam tuniculam planè scit cōtra comitiales morbos plurimum valere. Ceruus item non inscius dextrum suum cornu vsui magno hominibus esse, hoc ipsū inuidiâ flagrans, ne tanto bono homines fruantur, in terram occultat. Equa pariter nō ignorat se vnà cū pullo amoris veneficia parere. Idcircò simulatque editus pullus est, id agit, vt carunculam in pulli fronte innatā, nuncupatam hippomanes, voret. Hi autem qui per prę̨stigias &

lego ἀνθρώπιόν τινα

captiones mulieribus illudere ſolét, vim aiũt quandam alliciendi ad libidinem, atque amatoriam flammam excitandi habere. eamq; ob rem Equa per inuidiam, homini has præſtigias ceu ſummum aliquod bonum, nõ permittit aſſequi.

De Phyſalo piſce maris rubri venenato.

CAP. XVIII.

In mari rubro, ſinu Arabico, piſcem Leonides Byzantius gigni ait, Gobio ætatis perfectæ non magnitudine inferiorem: nullos oculos, nullumq; os habentem more piſcium, branchias tamẽ his innatas eſſe: capitis figuram etſi minùs expreſſã cõjectari poſſe: infra imum ventrem formam quandam leuiter contractam in ſinum apparere, quæ ſmaragdi colorem reddit: hanc ei oculorum loco & oris eſſe idem ait. Quiſquis hunc guſtauerit, ſentiet ſe ma-

κὰς εἰς μῖξιν ἀκατάσχετον, καὶ οἶστρον ἀφροδίσιον παρέχειν καὶ ἐξάπτειν. οὔκουν τὴν ἵππον ἐθέλειν ἀνθρώπους μεταλαγχάνειν τοῦ γοητεύματος τοῦδε, ὡσπεροῦν ἀγαθοῦ μεγίστου φθονοῦσαν.

περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ φυσάλου. κ. ιη.

Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, κόλπῳ δὲ τῷ Ἀραβίῳ, ἰχθὺν Λεωνίδης ὁ Βυζάντιος γίνεσθαί φησι, κωβιοῦ τοῦ τελείου μείζονα οὐδὲ ἕν. ἔχειν δὲ οὐδὲ ὀφθαλμοὺς αὐτὸν, οὔτε στόμα ἐν νόμῳ τῷ τῶν ἰχθύων. προσπέφυκε δέ οἱ βράγχια, καὶ σχῆμα κεφαλῆς, ὡς εἰκάσαι, οὐ μὴν ἐκμεμόρφωται τὸ εἶδος. κάτω δὲ ἄρα ὑπὸ τῇ γαστρὶ αὐτοῦ ἐντέθλασται τύπος κολπώδης ἡσυχῇ, καὶ ἐκπέμπει σμαράγδου χρόαν. τοῦτον δὲ εἶναι ὀφθαλμὸν οἱ φησι καὶ στόμα. ὅστις δὲ αὐτοῦ (γεύσεται), σὺν τῷ κακῷ τῷ

τῷ αὐτῷ ἐθήρασεν αὐτόν. Καὶ τῆς διαφθορᾶς ὁ τρόπος, ὁ γευσάμενος ᾤδησεν, εἶτα ἡ γαστὴρ κατέρραξε, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπώλωλε. δίδωσι δὲ καὶ αὐτὸς ἄλλας δίκας. πρῶτον μὲν ἔξω τοῦ κύματος γενόμενος οἰδαίνει· καὶ εἴ τις αὐτοῦ ψαύσῃ, ὁ δὲ ἔτι καὶ μᾶλλον πίμπραται. καὶ εἴ τις ἐπιμείνῃ ψαλάττων, γίνεται πᾶς ὑπὸ σήψεως διαυγέστατος, ὡς ὑδεριῶν. εἶτα τελευτῶν διεῤῥάγη. εἰ δὲ αὐτὸν ἐθέλει τις ἔτι ζῶντα εἰς τὴν θάλατταν μεθεῖναι, ὁ δὲ ἐπινήχεται δίκην κύστεως ἀρθείσης πνεύματι. καί φησιν ὅτι ἐκ τοῦ πάθους φύσαλον ἐκάλουν αὐτόν.

περὶ φώκης, καὶ τῆς κατ' αὐτὴν βασκανίας. Κ. ιθ.

Φώκη δὲ, ὡς ἀκούω, τὴν πυτίαν τὴν ἑαυτῆς ἐκροφεῖ· ἵνα μὴ τοῖς ἐπιλήπτοις ᾖ ἴαμα. βά-

gno malo suo expiscatum illum fuisse. nam statim vt gustauerit, acerrimis doloribus premitur: deinde ejus vẽter cum extrema vitæ pernicie distumpitur. Verùm & ipse tanti mali, si semel capiatur, pœnas pendit. Quum primùm est extra aquam, inflatur. & si eum tetigerit, magis magisq; intumens exardescit. Tumq; si quis eum assiduè moueat, præ putredine (*præ inflatione*) totus tanquam morbo inter cutem affectus, perlucet: denique distrumpitur. Si quis hunc etiamnum viuentem in mare velit reijcere, is supernatat more inflatæ vento vesicæ. quocirca ex affectu Leonides ait Physalum appellatũ esse.

Vituli marini inuidia coagulum suum deuorantis. C. XIX.

Vitulus marinus etiam, inuidum hercle animal, coagulũ suum, ac eo comitiales morbi

bi sanari possint, deuorat.

De Pelecanis & Laris quomodo Conchis vescantur. c. XX.

Pelecânes fluuiatilibus Conchis se complent: easq́, quum stomachi calore concoxerint, euomunt: atque testis jam alui calore diductis, eligunt ex his quæ sunt esculenta. Lari aues, vt Eudemus scribit, sublimeis cochleas surripiunt, ac ex alto dejicientes, magna vi ad saxa allidũt. *itaque esculenta testis sejunctis eligunt.*

De Leonibus mirificè vltis catulorum suorum cadẽ aduersus vrsam. CAP. XXI.

In Pangæo Thraciæ monte, Eudemus ait, Vrsam, quo tempore Leonis lustrum non ignorabat à defensoribus vacuum esse, hujus catulos, qui per ætatem se nondum tueri quirent, interemisse. mox parentes quum

σκαιον ἢ τὸ ζῶον ἡ φώκη. καὶ μετὰ τῦ.

περὶ πελεκάνων καὶ λάρων. Κεφ. κ.

Οἱ πελεκᾶνες ἐν τοῖς ποταμοῖς κόγχας ἀνελχαίνοντες, εἶτα καταπίνουσιν. ἔνδον δὲ ἐν μυχῷ τῆς γαστρὸς ὑποθάλψαντες, ἀνεμοῦσιν· καὶ τὰ μὲν ὀστράκια ἐκ τῆς ἀλέας διέστη, ὥστε ἀξιοῦν τῶν ἑφθῶν· οἱ δὲ ἐξορύττουσι τὰ κρέα, καὶ ἔχουσι δεῖπνον.

Καὶ μέντοι καὶ οἱ λάροι, ὡς Εὔδημός φησι, τοὺς κοχλίας μετεωρίζοντες καὶ ὑψοῦ αἴροντες ταῖς πέτραις βιαιότατα προσαράττουσιν.

Περὶ λέοντος, καὶ ἄρκτου καὶ ὑλυργοῦ. Κεφ. κα.

Λέγει Εὔδημος, ἐν Παγγαίῳ τῷ Θρᾳκίῳ κοίτῃ λέοντος ἐρήμῳ φυλακῆς ἐπιστᾶσαν ἄρκτον σκύμνους τοῦ λέοντος διαφθεῖραι, διὰ τὸ μικροὺς εἶναι ἔτι, καὶ ἀμύνειν σφί-

σιν

σιν ἀδυνάτους. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἔκ τινος ἄγρας, ὅ,τε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ, καὶ εἶδον τοὺς παῖδας ἐν τοῖς φόνοις, οἷα εἰκὸς ἤλγησαν, καὶ ἐπὶ τὴν ἄρκτον ἵεντο. ἡ δὲ, δείσασα εἰς τι δένδρον ᾗ ποδῶν εἶχεν ἀνέθει, καὶ καθῆστο, τὴν ἐπιβουλὴν τὴν ἐξ ἐκείνων ἐκκλῖναι πειρωμένη. ὡς δὲ ἐδόκουν τοῦ πῃ τιμωρήσασθαι τὴν λυμεῶνα ἥκειν δεῦρο, ἐνταῦθα ἡ μὲν λέαινα οὐ λείπει τὴν φυλακὴν, ἀλλ' ὑπὸ τῷ πρέμνῳ καθῆστο ἐλλοχῶσα καὶ ὕφαιμον ἀναβλέπουσα. ὁ δὲ λέων, οἷα ἀδημονῶν καὶ ἀλύων ὑπὸ τοῦ ἄχους ὡς ἄνθρωπος, εἶτα ἐν τοῖς ὄρεσιν †ἤλατο, καὶ ἀνδρὶ ὑλουργῷ περιτυγχάνει. ὁ δὲ ἔδεισε, καὶ ἀφίησι τὴν πέλεκυν. τὸ δὲ θηρίον ὁ λέων ἔσαινέ τε, καὶ ἑαυτὸν ἀνατείνας ἠσπάζετο, ὡς οἷός τε ἦν, καὶ τῇ

alicundè ex venatu reuertiſſent, & quum etiam leunculorum cædem factam vidiſſent, acerrimo, vt par erat, dolore preſſos, vrſam inſecutos fuiſſe. Hanc verò ſummo cum metu quantum potuit itineris contendentem, in primam quanque arborem conſcendiſſe, ibiq; vt ab illorum inſidiis declinaret conſediſſe: eam autem illi quum ſe viderent vlciſci nequire, leænam quidẽ continẽter ſumma diligentia ad arboris truncum inſidias molientem excubaſſe, ſurſumq; verſus intentis oculis ſanguinariã aſpexiſſe. Leonem verò ſimiliter atque hominem ex liberorum morte mœrẽtem, longè lateq; ſummo cum dolore totis montibus erraſſe, dum materiarium fabrum offendiſſet: cujus è manibus magnopere exterriti ſecurim vbi is excidiſſe perſpexiſſet, ſeſe attollens, illum blandè & ſuauiter amplexabatur.

forte ἠλᾶπ.

tur, linguaq; illi faciē abstergebat. quam benignitatem homo sentiens, suis rebus fidere cœpit. Leo hunc cauda amplexatus ducebat: neque securim, quæ hujus è manibus effluxerat, illum relinquere permittebat, sed pede suo securim tollendam esse ostendebat: quumq; ejus significationē homo nō intelligeret, securim leo ore accepit, mordicusq; tenēs, illi porrexit, ac denique illum ad lustrum suum: vbi constrati catuli jacebant, perduxit: id quod leæna videns, ipsa quoque ad eos profecta, homini significabat, cladem miserabilem respiceret: atque postea sua significatione hūc impellebat, suspiceret vrsā. Vnde homo conjecturâ assecutus aliquam hos ex hac grauem injuriam accepisse, omnes neruos ad excindēdam arborem contendit: quam quum euertisset: vrsam præcipitem in terram delapsam feræ distraxerunt. Hominem illæsum leo reduxit in locum,

γλώττῃ τὸ πρόσωπον ἐφαίδρυνεν αὐτῷ· καὶ ἐκεῖνος ἐπεθάρρησεν. ὅ, τε λέων περιβαλών οἱ τὴν οὐρὰν, ἦγεν αὐτὸν, καὶ ἀφιέντα τὴν πέλεκυν οὐκ εἴα, ἀλλ' ἐσήμαινε τῷ ποδὶ ἀνελέσθαι. ὡς δὲ οὐ συνίει· ὁ δὲ τῷ στόματι ἐλάβετο, καὶ ὤρεξέν οἱ, καὶ εἵπετο ἐκεῖνος. ἄγει τε αὐτὸν ἐπὶ τὸ αὔλιον. καὶ ἡ λέαινα εἶδε, καὶ αὐτὴ προσελθοῦσα ἐπεσήμαινε, καὶ ἑώρα οἰκτρὸν, καὶ ἀνέβλεπεν εἰς τὴν ἄρκτον. συνιδὼν οὖν ὁ ἄνθρωπος καὶ συμβαλὼν ἠδικῆσθαί τι τούτους ἐξ ἐκείνης, ὡς εἶχε ῥώμης τε καὶ χειρῶν ἐξέκοψε τὸ δένδρον. καὶ τὸ μὲν ἀνετράπη· ἡ δὲ, κατηνέχθη, καὶ διεσπάσαντο οἱ θῆρες αὐτήν. τόν τε ἄνθρωπον ὁ λέων ἀπαθῆ τε καὶ ἀσινῆ

πάλιν ἐπανήγαγεν εἰς τὸν χῶρον, οὗ πρότερον ἐνέτυχεν αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε τῇ ἐξ ἀρχῆς ὑλοτομίᾳ.

Περὶ ἰχνεύμονος καὶ ἀσπίδος.
Κεφ. κβ.

Αἰγυπτίων μάχη θηρίων ἀσπίδος καὶ ἰχνεύμονος. καὶ ὁ μὲν ἰχνεύμων οὐκ ἀβούλως οὐδὲ ἐκπλήκτως ἐπὶ τὸν ἀγῶνα ἀφικνεῖται τὸν πρὸς τὸν ἀντίπαλον· ἀλλ' ὡς ἀνὴρ πανοπλίᾳ φραξάμενος, οὕτως ἐκεῖνος τῷ πηλῷ ἑαυτὸν κυλίσας, καὶ ἀναπλήσας τοῦ περιπάγοντος, ἔοικεν ἔχειν ἀρκοῦν πρόβλημα, καὶ στεγανόν. εἰ δὲ ἀπορία εἴη πηλοῦ, λούσας ἑαυτὸν ὕδατι, καὶ εἰς ἄμμον βαθεῖαν ὑγρὸν ἑαυτὸν ἐμβαλών, ἐκ τῶν δὲ τῆς ἐπινοίας τὸ ἀμυντήριον ἐξ ἀπόρων * πορίσας, ἐπὶ τὴν μάχην ἔρχεται. τὸ τε ῥινὸς τὸ ἄκρον ἁπαλὸν ὄν, καὶ ἐς χρείαν τῇ τῆς ἀσπίδος τρόπον τινὰ ἐγκείμενον, φρουρεῖ τὴν οὐ-

cum, vbi priùs ei occurrisset, atque materiæ quam à principio cædebat, illum inuiolatum reddidit.

De Ichneumone & Aspide. c. XXII.

Aegyptiarũ pugna ferarum ejusmodi est Aspidis & Ichneumonis: Hic non inconsultè ac temerè in bellum descendit, neque illa trepidantiùs timidiusq; certamen init. Ille tãquam vir omnibus armis septus in luto volutatur, ac agglutinati luti operimento obducitur: * sicq; postea justis armis se tectum arbitratus, in certamen venit: si lutum desit, aqua 'se alluens, seq; in altum madidumq; sabulum abiiciens, eximprouisis rebus ac fortuitis, arma ad tuitionem sui ingeniosè comparat, continuoq; cum capitali aduersario depugnat. summas autem nares suas, teneras, ac valdè aspidis morsui al. πορίσας.

opp

opportunas, suæ caudæ flexu septus, tuetur. Quòd si eas aspis assequi possit, hostem debellauit: sin minus, frustrà dentes contra lutum exercet. Contrà autem Ichneumo illi anteuertés, si ex inopinato fauces comprehéderit, illam strangulat. Quocirca tota victoria quum sit posita in anticipatione, victor existit, qui morsibus alterum præuerterit.

De Ciconijs, Ardeis, & Pelecanis parêtes alentibus. c. XXIIII.

Magnâ curâ Ciconiæ exacta ætate parêtes alunt, etsi humanis hoc facere legibus nullis jubentur, sed sola bonitate naturæ ad id impellantur. Iidem parentes amanter suos fœtus curare dicuntur: cujus rei testimonium sunt pulli, qui per ætatem è nido nondum euolare queunt. nam quum aliunde ad eos alendos cibum comparare nequeunt, escu-

ρὰν ἐπικάμψας μᾶλλον· οὕτω γὰρ ποιεῖν εἴωθεν ἀνακλάσας καὶ ἀποφράξας δι' αὐτῆς αὑτόν· καὶ ἐὰν μὲν ἡ ἀσπὶς τούτου τύχῃ, τὸν ἀνταγωνιστὴν καθεῖλεν· εἰ δὲ μή, μάτην τοὺς ὀδόντας τῷ πηλῷ πονεῖται. πάλιν τε ὁ ἰχνεύμων περιστρέψας ἀδοκήτως, καὶ τοῦ τραχήλου λαβόμενος ἀπέπνιξε τὴν ἀσπίδα. νικᾷ δὲ ὁ φθάσας.

Περὶ πελαργῶν, ἐρωδιῶν, καὶ πελεκάνων. Κ. κγ.

Τρέφουσι μὲν τοὺς πατέρας πελαργοὶ γεγηρακότας καὶ ἐθέλουσι, καὶ ἐμελέτησαν. κελεύει δὲ αὐτοὺς νόμος ἀνθρωπικὸς οὐδὲ εἷς τοῦτο· ἀλλ' αἰτία τούτων φύσις ἀγαθή. οἱ αὐτοὶ δὲ καὶ τὰ ἑαυτῶν ἔγγονα φιλοῦσι καὶ τούτου μαρτύριον· ὅταν ὁ τέλειος ἐνδεὴς ἢ τροφὴν ἀπαντῆσαι ἔχῃ καὶ ἁπαλοῖς τοῖς νεοττοῖς ἐν τῇ καλιᾷ παραθεῖναι, γινομένης αὐτῷ κατὰ τύχην ἀπορ-

ἀποθρίξας, οὐδὲ τὴν ἑαυτοῦ χθιζὴν ἀνεμέσας, ἐκείνους τρέφει.

Καὶ τοὺς ἐρωδιοὺς ἀκούω ποιεῖν ταυτόν· καὶ τοὺς πελεκᾶνας μέντοι. Προσακούω δὲ τοὺς πελαργοὺς καὶ αὐτοὺς συμφεύγειν ταῖς γεράνοις, καὶ συναποδιδράσκειν τὸν χειμῶνα· τῆς δὲ ὥρας τῆς κρυμώδους διελθούσης, ὅταν ὑποστρέφωσιν εἰς τὰ ἴδια, εἶτα οἶδε καὶ αὖ δὲ, τὴν ἑαυτῶν ἕκαστος καλιὰν ἀναγνωρίζουσιν, ὡς τὴν οἰκίαν ἄνθρωποι. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιός φησι, τῶν πελαργῶν τοὺς ἄμα βιώσαντας, ὅταν εἰς γῆρας ἀφίκωνται, παρελθόντας, αὐτοὺς ὡς τὰς ὠκεανίτιδας νήσους ἀμείβειν τὰ εἴδη εἰς ἀνθρώπου μορφὴν, καὶ εὐσεβείας γε τῆς εἰς τοὺς γειναμένους ἆθλον τοῦτο ἴσχειν. ἄλλως τε ἐγὼ νοῶ, καὶ ὑποθέσθαι τῶν θεῶν βουλομένων τοῦτο γοῦν τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖθι τὸ γένος εὐσεβὲς καὶ ὅσιον ἐπεὶ οἶ-

lecta quæ priùs ederant, euomunt, atque in educandos fœtus conuertunt: & ad volandum pullis imperitis duces sunt. Ardeas & Pelecanos similiter facere audio. Item Ciconias cum Gruibus injurias frigoris fugientes, mutatione cæli solum vertere: ac rursus hyberno tempore exacto, ad patriam sedem remigrantes, cùm illas, tum has, sicut homines domum, probè nidos suos recognoscere. Alexander Myndius Ciconias scribit exacta ætate decursaq; ad Oceanitidas insulas volantes, hoc præmiũ pro pietate, quam gesserint aduersus parentes, assequi, vt ex auibus cõuertantur in homines. Et fortè dij voluerunt homines in illis saltem locis veluti exemplar pietatis sanctitatisq; proponere:

fortè οὐκ addendũ.

quando in aliis sub sole regionibus nulla eiusmodi gens reperitur. Figmentum quidem hoc esse non puto. Quid enim hoc cōminisci Alexādro profuisset? Hominem certè sapientem non decet, ne maximo quidē lucro proposito, mendacium veritati anteponere: nedum si nulla omnino commodi aut lucri spes fuerit vllius.

De industria Hirūdinis in nidificatione. c. XXIIII.

Si luti facultas sit, id Hirūdo vnguibus fert, nidumq; ex eo fingit: sin minus luti facultas ei detur, aqua se conspergit, atque in puluerem se abijciens, pennas luto mergit: idq; post eis agglutinatum, rostro minutatim auferens, nidificat. Pulchrè etiam intelligit quòd si teneros, ex pēnisq; nudos, in duris fruticibus pullos requiescere sineret, non

ὄντες ἦν ἐν τῇ ἄλλῃ τῇ ὑφηλίῳ τοιοῦτον διαβιοῦν. καὶ οὔ μοι δοκεῖ μῦθος εἶναι. ἢ τί καὶ βουλόμενος ὁ Ἀλέξανδρος τοῦτο ἂν ἐτερατεύσατο κερδαίνων μηδέν; ἄλλως τε οὐδ' ἂν ἔπρεπεν ἀνδρὶ συνετῷ περὶ τῆς ἀληθείας ποιήσασθαι τὸ ψεῦδος, οὐδὲ ἐπὶ κέρδει τῷ μεγίστῳ, μήτοι γοῦν εἰς λαβὰς ἐμπεσούμενον, καὶ ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀκερδεστάτους.

περὶ χελιδόνος. Κ. κδ.

Ἡ χελιδὼν, ὅτε εὐπορίη πηλοῦ, τοῖς ὄνυξι φέρει καὶ συμπλάττει τὴν καλιάν. εἰ δὲ ἀπορία εἴη, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἑαυτὴν βρέχει, καὶ εἰς κόνιν φύρει τὰ πτερὰ ἐμπεσοῦσα, καὶ τοῦ πηλοῦ περιπαγέντος, ἐντεῦθεν ὑποψήχουσα τῷ ῥάμφει τὴν προκειμένην οἰκοδομίαν χειρουργεῖ. ἁπαλά τε ὄντα τὰ νεόττια, καὶ τῶν πτίλων γυμνὰ, οἶδε καλῶς ἐπὶ ψιλῶν καρφῶν

εἰ

ἂν ἀναπαύοιτο, ὅτι κατακλιθήσεται ἀλγοῦντα. οὐκοῦν ἐπὶ τὰ νῶτα τῶν προβάτων ἱζάνει, καὶ ἀποσπᾷ τοῦ μαλλοῦ, καὶ ἐντεῦθεν τοῖς ἑαυτῆς βρέφεσι τὸ λέχος μαλακὸν ἔστρωσεν.

περὶ τῆς κατὰ τὴν χελιδόνα δικαιοσύνης. κ. κε.

Δικαίως ἡ μήτηρ ἡ χελιδὼν τοὺς ἑαυτῆς νεοττοὺς ἐργάζεται, τὸ ἰσότιμον αὐτοῖς διὰ τῆς τροφῆς τῆς ἴσης φυλάττουσα. μίαν δὲ ἄρα οὐ κομίζει πᾶσιν, ἐπεὶ μηδὲ δύναται· ἀλλὰ μικρὰ μὲν καὶ ὀλίγα ὅσα ἄγει. τὸν πρῶτον δὲ τεχθέντα πρῶτον τρέφει, δεύτερον δὲ τὸν ἐπ' ἐκείνῳ, καὶ τρίτον σιτίζει τὸν τῆς τρίτης ὠδῖνος, καὶ μέχρι τοῦ πέμπτου πρόεισι τὸν τρόπον τοῦτον. οὔτε γὰρ κύει χελιδὼν πλείονας οὐδὲ τίκτει. αὐτὴ δὲ τοσοῦτον καταπάσσει τῆς τροφῆς ὅσον αὖ ἐν τῇ κοιλίᾳ κερ-

ferẽdis doloribus premeretur: quamobrem in ouium tergo considens, floccos lanarum euellit, indeq; suis pullis nidum quàm mollissimè substernit.

De iustitia Hirundinis in ordine pascendorũ pullorum: & quomodo pullis, qui caeci nascuntur, vi herba cuiusdã visum afferat.

CAP. XXV.

Iustitiam mater Hirundo filios suos docet in distributione cibariorum suam cuique tribuens dignitatem. nõ enim vnica tantùm cibi vectione omnes pascit: neque enim posset, quum ea quæ affert pusilla & pauxillula sint. primũ in lucem editum primò pascit: deinde ab illo secundum: tertium, tertio loco partum alit: sicq; deinceps vsque ad quintum progreditur. Neque enim amplius quinque ferre in vtero atque parere solet. Ipsa interim non ampliùs cibi capit, quàm qui in

lego καλιᾷ

nido dum pullos aleret præterlapsus fuerat. Hujus pulli, similiter atque Canum catuli, tardum visum accipiunt. Verumtamen eadem mater admotâ herbâ quâdam visum eis affert. Illi non multò post quiete confirmati, & jam ad volandum habiles, è nido ad cibi inquisitionē prodeunt. Hujus herbæ homines quāuis compotes fieri summo cupiant opere, nunquam tamen in hac parte eorū studio satisfactū est.

De Vpupæ nidificatione, & quod sibi obstructū foramen herbâ quâdam admotâ reseret.

CAP. XXVI.

Vpupa auium minimè volax est, (*vel præ satietate avibus plumis, ac pennis nudatur,*) & mihi videtur memor eorum † quæ inter homines olim passa est, & muliebris etiā generis odio, nidum in desertis locis altisq; rupibus construere: & ne homines ad pullos suos aspirent,

† lego πάγοις

δέξηται δυνηθῇ παραρρεῦσαν αὐτῇ. Βραδέως δὲ ἐκβλέπει καὶ τὰ ταύτης βρέφη, ὡς καὶ τὰ τῶν κυνῶν σκυλάκια. πόαν δὲ κομίζει καὶ προσάγει, τὰ δὲ ἀναβλέπει. εἶτα ἀτρεμήσαντα ὀλίγον, ἐκπετήσιμα ὄντα πρόεισι τῆς καλιᾶς ἐπὶ τὴν νομήν. ταύτης τῆς πόας ἄνθρωποι γενέσθαι ἐγκρατεῖς διψῶσι, καὶ οὐδέπω νῦν τῆς σπουδῆς κατέτυχον.

περὶ ἔποπος. Κ. κϛ.

Οἱ ἔποπές εἰσιν ὀρνίθων ἀπτηνέστατοι· καί μοι δοκοῦσι τῶν προτέρων τῶν ἀνθρωπικῶν ἐν μνήμῃ καὶ μέντοι καὶ μίσει τοῦ γένους τοῦ τῶν γυναικῶν, ὑποπλέκειν τὰς καλιὰς ἐν τοῖς ἐρήμοις, καὶ τοῖς † πλαγίοις τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ προσπίπτειν τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν τοῖς βρέφεσιν, οἱ δὲ αὐτὴ

luti

τοῦ πηλοῦ χρίουσι τὴν καλιὰν, ἀποπάτημα ἀνθρώπου περιβαλόντες, τῇ δυσωδίᾳ τε καὶ κακοσμίᾳ ἀνείργοντες καὶ ἀναστέλλοντες τὸ ζῷον τὸ ἑαυτοῖς πολέμιον. Ἐτυχε δὲ καὶ ἐν τῷ τοῦ τείχους ἐρημοτέρῳ ὅδε ὄρνις πτυδοποιησάμενος, ἔν τινι ῥήγματι λίθου ὑπὸ τοῦ χρόνου διαστάντι. οὐκοῦν ὁ τοῦ τείχους μελεδωνὸς ἰδὼν ἔνδον τὰ βρέφη, κατήλειψε τὸν χηραμὸν τῷ πηλῷ. καὶ ὑποστρέψας ὁ ἔποψ, ὡς εἶδεν αὐτὸν ἀποκλεισθέντα, πόαν ἐκόμιζε, καὶ προσήνεγκε τῷ πηλῷ· ὁ δὲ κατερρύη, καὶ προσῆλθε πρὸς τὰ αὐτοῦ ἐκεῖνος τέκνα. εἶτα ἐπὶ νομὴν ἦξεν. αὖθις οὖν ὁ αὐτὸς ἐπήλειψεν ἄνθρωπος· καὶ ἡ ὄρνις τῇ αὐτῇ πόᾳ ἀνέῳξε τὸν χηραμόν. καὶ τὸ τρίτον ἐπράχθη τὰ αὐτά. ὁ τοίνυν τοῦ τείχους φύλαξ συνιδὼν τὸ πραττόμενον, συντεθείσης τῆς πόας ἀνελόμενος ἐχρῆτο οὐκ εἰς τὰ αὐ-

luti loco nidos hominis stercore circũlinite, vt intolerabili odoris fœditate homines à nido depellat. Quum olim in parietis diruti & deserti rima vetustate acta hujuscemodi auis peperisset, idipsúmque parietis curator animaduertisset, luto rimam expleuit, & obstruxit: vbi Vpupa rediens videt recessu & latebra sua se exclusã, herbam affert, quâ ad lutum admotâ, dissoluitur lutum, & defluit. illa intra caueã ad pullos suos ingreditur, & paulò pòst ad cibi inquisitionem rursus auolat. Tum ille rursus obstruit foramen. & auis eâdé herba denuò reserat, idemq; tertiò repetitur. Tandem curator ille parietis animaduersâ & seruatâ herba, non ad hujusmodi, sed aperiendis

nido dum pullos aleret præterlapsus fuerat. Hujus pulli, similiter atque Canum catuli, tardum visum accipiunt. Verumtamen eadem mater admotâ herbâ quâdam visum eis affert. Illi non multò post quiete confirmati, & jam ad volandum habiles, è nido ad cibi inquisitionẽ prodeunt. Hujus herbæ homines quãuis compotes fieri summo cupiant opere, nunquam tamen in hac parte eorũ studio satisfactũ est.

δᾶναι δυνηθῇ παραῤῥεύσαν αὐτῇ. Βραδέως δὲ ἐκβλέπει καὶ τὰ ταύτης βρέφη, ὡς καὶ τὰ τῶν κυνῶν σκυλάκια. πόαν δὲ κομίζει καὶ προσάγει, τὰ δὲ ὑπαναβλέπει. εἶτα ἀτρεμήσαντα ὀλίγον, ἐκπετήσιμα ὄντα περὶ τῆς καλιᾶς ἐπὶ τὴν νομήν. ταύτης τῆς πόας ἄνθρωποι γενέσθαι ἐγκρατεῖς διψῶσι, καὶ οὐδέπω νῦν τῆς σπουδῆς κατέτυχον.

De Vpupæ nidificatione, & quod sibi obstruēdũ foramen herbâ quâdam admotâ referet.

CAP. XXVI.

περὶ ἔποπος. Κ. κϛ.

Vpupa auium minimè volax est. (*vel præ cæteris avibus plumis ac pennis nudatur.*) & mihi videtur memor eorum quæ inter homines olim passa est, & muliebris etiã generis odio, nidum in desertis locis altisq; rupibus construere: & ne homines ad pullos suos aspirent, luti

lego πάλαις

Οἱ ἔποπές εἰσιν ὀρνίθων ἀπτηνέστατοι· καί μοι δοκοῦσι τῶν προτέρων τῶν ἀνθρωπικῶν ἐν μνήμῃ καὶ μέντοι καὶ μῖσος τοῦ γένους τοῦ τῶν γυναικῶν, ὑποπλέκειν τὰς καλιὰς ἐν τοῖς ἐρήμοις, καὶ τοῖς †πλαγίοις τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ προσπίπτειν τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν τοῖς βρέφεσιν, οἱ δὲ αὐτὰ

τοῦ πηλοῦ χρίουσι τὴν καλιάν, ἀποπάτημα ἀνθρώπου περιβαλόντες, τῇ δυσωδίᾳ τε καὶ κακοσμίᾳ ἀνείργοντες καὶ ἀναστέλλοντες τὸ ζῶον τὸ ἑαυτοῖς πολέμιον. Ἔτυχε δὲ καὶ ἐν τῷ τοῦ τείχους ἐρημοτέρῳ ὁ δὲ ὄρνις παιδοποιησάμενος, ἔν τινι ῥήγματι λίθου ὑπὸ τοῦ χρόνου διαστάντι. οὐκοῦν ὁ τοῦ τείχους μελεδωνὸς ἰδὼν ἔνδον τὰ βρέφη, κατήλειψε τὸν χηραμὸν τῷ πηλῷ. καὶ ὑποστρέψας ὁ ἔποψ, ὡς εἶδεν αὐτὸν ἀποκλεισθέντα, πόαν ἐκόμιζε, καὶ προσήνεγκε τῷ πηλῷ· ὁ δὲ κατερρύη, καὶ προσῆλθε πρὸς τὰ αὐτοῦ ἐκεῖνος τέκνα. εἶτα ἐπὶ νομὴν ἧξεν. αὖθις οὖν ὁ αὐτὸς ἐπήλειψεν ἄνθρωπος· καὶ ἡ ὄρνις τῇ αὐτῇ πόᾳ ἀνέῳξε τὸν χηραμόν. καὶ τὸ τρίτον ἐπράχθη τὰ αὐτά. ὁ τοίνυν τοῦ τείχους φύλαξ συνιδὼν τὸ πραττόμενον, συντεθείσης τῆς πόας ἀνελόμενος ἐχρῆτο οὐκ εἰς τὰ αὐ-

luti loco nidos hominis ſtercore circũlinire, vt intolerabili odoris fœditate homines à nido depellat. Quum olim in parietis diruti & deſerti rima vetuſtate acta hujuſcemodi auis peperiſſet, idipsúmque parietis curator animaduertiſſet, luto timam expleuit, & obſtruxit: vbi Vpupa rediens videt receſſu & latebra ſua ſe excluſã, herbam affert, quâ ad lutum admotâ, diſſoluitur lutum, & defluit. illa intra caueã ad pullos ſuos ingreditur, & paulò pòſt ad cibi inquiſitionem ruſſus auolat. Tum ille ruſſus obſtruit foramen & auis eâdẽ herba denuò reſerat, idemq; tertiò repetitur. Tandem curator ille parietis animaduerſâ & ſeruatâ herba, non ad hujuſmodi, ſed aperiendis

nihil ad se pertinentibus thesauris eã adhibebat.

τὰ, ἀλλὰ ἀνοίγων μηδὲν οἱ προσήκοντας θησαυρούς.

Leones non nasci in Peloponneso.

CAP. XXVII.

Leones non gignit Peloponnesus, quod doctissimus Homerus nõ ignorasse videtur, quum caneret Dianam in Taygeto & Erymãtho Peloponnesi montibus delectatam fuisse in venandis apris & ceruis. Leonum autem non meminit: & rectè quidem, quôd hi ab iis vacui essent.

Ὅτι οὐ γίνεται λέων ἐν Πελοποννήσῳ. Κεφ. κζ.

Ἡ Πελοπόννησος λεόντων ἄγονός ἐστι. καὶ ὅσα γε εἰκὸς, Ὅμηρος πεπαιδευμένῃ φρενὶ συνιδὼν τοῦτο, τὴν Ἄρτεμιν ἐκεῖ θηρῶσαν ᾄδων εἶπεν· ὅτι ἄρα ἔπεισι τόν τε Ταΰγετον, καὶ τὸν Ἐρύμανθον, τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείαις ἐλάφοισιν. ἐπειδὴ ἔρημα λεόντων ταῦτα τὰ ὄρη, καὶ μάλα εἰκότως οὐκ ἐμνήσθη αὐτῶν.

De Perseo pisce maris rubri.

CAP. XXVIII.

In mari rubro piscis nascitur, quẽ Perseum Arabes nominãt. Græci quoque eodem nomine appellant: nam vterique Iouis filium Perseum vocant, ex cujus vocabulo nomen traxisse piscem hunc prædicant. Is pari ma-

περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ περσέως. Κεφ. κη.

Γίνεται δὲ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ ἰχθύς· καὶ ὅσα γε εἰδέναι καὶ ἐμὲ, ἔθεντο περσέα ἐπιχώριοι ὄνομα αὐτῷ. καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες αὐτὸν οὕτω, καλοῦσι δὲ καὶ Ἄραβες ὁμοίως τοῖς Ἕλλησι· Διὸς γὰρ υἱὸν καὶ ἐκεῖνοι ᾄδουσι τὸν Περσέα, καὶ ἀπ' αὐτοῦ γε τὸν ἰχθὺν ὑ-

μνοῦσι

μενοῦσι λέγεται. μέγεθος μὲν οὖν ἐστι κατὰ τὸν ἀνθίαν τὸν μέγιστον. ἰδεῖν δὲ ὅμοιος λάβρακι. γρυπὸς γε μὴν ἡσυχῆ οὗτος, καὶ ζώναις πεποίκιλται χρυσαῖς περιεστραμμέναις. ἄρχονται δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπικάρσιοι αἱ ζῶναι, καὶ † ἐπὶ τὴν γαστέρα καταλήγουσι. πέφρακται δὲ ὀδοῦσι μεγάλοις καὶ πυκνοῖς. λέγεται δὲ ἰχθύων περιεῖναι ῥώμη τε σώματος, καὶ βίᾳ· ἀλλ' οὐδὲ τῆς τόλμης οἱ ἐνδεῖ. θήραν δὲ αὐτοῦ καὶ ἄγραν εἶπον ἀλλαχόθι.

περὶ τῆς πίννης τῆς θαλαττίας.

Κεφ. κθ.

Η Πίννη θαλάττιον ζῷον, καὶ ἔστι τῶν ὀστρείων. κέχηνε δὲ τῇ διαστάσει τῶν περικειμένων ὀστράκων, καὶ προτείνει σαρκίον ἐξ ἑαυτῆς, οἱονεὶ δέλεαρ τοῖς περινηχομένοις τῶν ἰχθύων. καρκῖνος δὲ αὐτῇ παραμένει, σύντροφός τε καὶ σύννομος. συνοικεῖ ὅταν τις

gnitudine est cum Anthia maximo. Aspectus similitudo illi etiã est cũ Lupo: naso est leuiter adunco. cingulis aureis distinguitur, quę à capite exorientia per transuersum feruntur, & ad ventrem vsque pertinẽt. frequentibus & permagnis dentibus munitus est. Ex omnibus piscibus qui in eo mari versantur, robore & audacia maximè excellere dicitur. De piscatione ejus & captura alibi dixi. al. vis

De Pinna concha, & quomodo prædam cũ cancro socio partiatur.

CAP. XXIX.

Pinna animal marinum, è genere concharum est. Pãdit sese hiatu testarum: & carunculam extra conchas eminentẽ, ex sese prætendit, tanquam escam circumnatantibus piscibus. Cũ cãcro comparãdi cibi societatem facit: eamq; ob rem cancer quum piscem

quēpiam adnatare videt, illam leuiter morsu admonet. tum Pinna magis ac magis suas conchas patefacit, intraq; eas piscis adnātis caput recipit, comprimitq;: & piscem ita captum in cibo consumit.

De Cuculo, quomodo in alieno nido pariat: & fœtus ab aliena parente nutritus, tandem agnitus expulsusq; ad suam redeat. Quo anni tempore appareat.

CAP. XXX.

Hominis eruditi hæc etiam nosse refert. Cuculus sapiens est. nam quum ei pullos excludēdi facultas non sit, tamen machinatio quædam data est, atque solertia ad hanc rem vtendi aliena opera. Etenim quum sibi conscius sit se neque incubare, neque ex ouis pullos excludere posse, ob frigidam corporis constitutionem, nec nidum ad pariendū construit, nec paruulos fœtus alit. sed vbi animaduertit, quando aues ex nido suo absint, eò profectus, in alieno

al. εἰς καταγωγὴν ἰδίαν,

τῶν ἰχθύων παρεισιέῃ, ὁ δὲ ἐπένυξεν ἡσυχῆ αὐτόν. καὶ ἡ πίννη μᾶλλον ἀνέῳξεν ἑαυτὴν, καὶ ἐδέξατο εἴσω τοῦ ἐσιόντος ἰχθύος τὴν κεφαλήν. καθίησι δὲ ὡς ἐπὶ τροφῇ, καὶ ἐσθίει αὐτόν.

περὶ κόκκυγος. Κ λ.

Ην δὲ ἄρα οἰκεῖα τῷ πεπαιδευμένῳ καὶ ταῦτα εἰδέναι· σοφώτατος ὁ κόκκυξ, καὶ πλέκειν εὐπόρους ἐξ ἀπόρων μηχανὰς δεινότατος. ἑαυτῷ μὲν γὰρ συνεπίσταται ἐπωάζειν οὐ δυναμένῳ, καὶ ἐκλέπειν, διὰ ψυχρότητα τῆς ἐν τῷ σώματι συγκράσεως, ὥς φασιν. οὐκοῦν ὅταν τίκτῃ, οὔτε αὐτὸς νεοττιὰν ὑποπλέκει, οὔτε ἐκθηνεῖται τὰ βρέφη. φυλάττει δὲ ἄρα τοὺς τῶν νεοττῶν δεσπότας ἀφεστῶτας καὶ πλανωμένους. καὶ παρελθὼν† εἰς και-

πανοῦργον ὀρνέων, ἐντίκτει. οὐ πάντων δὲ ὀρνίθων καλιαῖς ἐπιτηδὲς οὔτε γε, ἀλλὰ κορυδοῦ, καὶ φάττης, καὶ χλωρίδος, καὶ πάππου. τούτοις συνεπίσταται ὅμοια αὐτῷ ὠὰ τίκτουσι. καὶ κενὰς μὲν αὐτῶν οὔσας, οὐκ ἂν παρέλθοι· ὠῶν δὲ ἔνδον ὄντων, εἶτα μέντοι τὰ ἑαυτοῦ παρενέμιξεν. ἐὰν δὲ ᾖ πολλὰ τὰ ἐκείνων, τὰ μὲν, ἐκκυλίσας ἠφάνισε. τὰ δὲ ἑαυτοῦ κατέλιπε διαγνωσθῆναί τε καὶ φωραθῆναι δι' ὁμοιότητα μὴ δυνάμενα. καὶ οἱ μὲν ὄρνιθες οἱ προειρημένοι τὰ μηδὲν σφίσι προσήκοντα ἐκγλύφουσιν· ὑποπτευόμενα δὲ ἐκεῖνα, ἑαυτοῖς συνεγνωκότα, τὴν νοθείαν, ἐκπίπτουσί τε, καὶ παρὰ τὸν γειναμένον στέλλεται. τῶν γὰρ πτερῶν αὐτοῖς * παραλυθέντων, γνωρίζεται ἀλλότρια ὄντα, καὶ αἰκίζεται πικρότατα. Καὶ ὁρᾶται δὲ μίαν ὥραν τοῦ ἔτους τὴν

domicilio parit. non tamen in cujuslibet auis nido, sed Alaudæ & Palumbis, & Chloridis, i. Luteclæ, quòd non ignoret, ab iis oua suis persimilia pari solere. Quòd si illarum nidos ouorum inanes & vacuos repererit, nō eò diuertit: sed in eos vbi intus oua sint, atq; ad ea ipsa admiscet sua. Si autem illarum oua cōplura offenderit, ex iis quædam ejecta perdit, ac in eorum locum sua supponit: quæ non ab illarum ouis internosci possunt ob similitudinem. Iam verò aues quas dixi aliena oua excludunt: pulli verò Cuculi cum ætate procedēte ad volatum firmi paululum existunt, sibi conscij se esse illegitimos fœtus, ad parentem suum euolant. jam succrescentibus pennis alieni deprehenduntur, atque acerrimè verberantur. Optimo anni tempore Cuculi, nēpe ab ineun-

forte περιχυθέντων,

te vêre ad Caniculæ ortum apparent, pòst rarissimè cernuntur.

Quòd Gallinaceum Leo & Basiliscus timeant.

CAP. XXXI.

Leo à Gallinaceo magno timore afficitur. Eodem timore est Basiliscus: quum enim eum videt, tremit animo: quumq; eundem audit canentem, terrore concussus emoritur. Quam rem non ignorantes qui per Africam (in qua serpentes isti proueniũt) iter faciunt, Gallum itineris comitem sibi adjungunt, qui eos à tam pestilenti malo Basilisci prohibeat.

De Lupis in Creta & Olympo Macedoniæ: de Capris Cephalleniæ, & Ouibus Abydi. Ex venenatis alia morsu, alia ictu venenum relinquere. C. XXXII.

Theophrastũ audio dicentem Cretam Lupis & Serpẽtibus infestissimam esse. Macedonicum etiam Olym-

ἀρίστην ὁ κόκκυξ. ἦρος γὰρ ὑπαρχομένου καὶ αὐτὸς ἐμφανής ἐστιν εἰς ἀνατολὰς Σειρίου, εἶτα τῆς τῶν πολλῶν ὄψεως ἀναχώρησιν.

Περὶ ἀλεκτρυόνος, καὶ λέοντος, καὶ βασιλίσκου. Κ. λα.

Ἀλεκτρυόνα δὲ φοβεῖται ὁ λέων, καὶ βασιλίσκος δὲ τὸν αὐτὸν ὄρνιν, ὥς φασιν, ὀρρωδεῖ, καὶ κατιδὼν τρέμει. καὶ ἀκούων ᾄδοντος, σπᾶταί τε καὶ ἀποθνήσκει. ταῦτα ἄρα καὶ οἱ τὴν Λιβύην ὁδοιποροῦντες, τὴν τῶν τοιούτων τροφὸν, δέει τοῦ προειρημένου βασιλίσκου, εἶτα μέντοι συνέμπορον καὶ κοινωνὸν τῆς ὁδοῦ, τὸν ἀλεκτρυόνα ἐπάγονται, ὅς σφᾶς τὸ τηλικοῦτον κακὸν ἀπαλλάξει αὐτοῖς.

Ζώων διάφοροι ἀντιπάθειαι. Κεφ. λβ.

Ἡ Κρήτη καὶ τοῖς λύκοις, καὶ τοῖς ἑρπετοῖς θηρίοις ἐχθίστη ἐστίν. ἀκούω Θεοφράστου λέγοντος, καὶ

οὐ

ἐν τῷ Μακεδονικῷ Ὀλύμπῳ τοῖς λύκοις ἄβατα εἶναι. Αἶγες δ' ἄρα Κεφαλλωνίδες οὐ πίνουσιν μηνῶν ἕξ. ὄϊς δ' Ἀβυδηνὰς οὐκ ὄψει λευκάς, ὥς φασι, μελαίνας δ' πάσας. Διαφορότης δ' ἄρα τῶν ζώων καὶ ἰδιότης εἴη αὖ καὶ ταύτη· τὰ μὲν γάρ ἐστιν αὐτῶν δάκετα, καὶ ἐνίησιν ἀπὸ τοῦ ὀδόντος φάρμακον. βλητὰ δ', ὅσα παίουσι κέντρα, εἶτα μέντοι καὶ ἐκεῖνά τι τοιοῦτον κακὸν ἐνίησιν.

περὶ τῆς ἀσπίδος τῆς Λιβύσσης, καὶ βοῶν Ἠπειρωτικῶν, καὶ αἰγῶν Σκυρίων καὶ Αἰγυπτίων. Κεφ. λγ.

Η Λίβυσσα δ' ἀσπίς, ἀκούω τὸ πρὸς τὸ φύσημα αὐτῆς ἀντιβλέψαντα, ὅταν ἀρθῇ τὸν τράχηλον, τυφλοῖ τὴν ὄψιν· ἡ δ' ἄλλη οὐ τυφλοῖ μέν, ἀποκτείνει δ' ῥᾷστα. Λέγονται δ' βόες Ἠπειρωτικαὶ πλεῖστον ὅσον ἀμέλγεσθαι. καὶ αἶγες αἱ Σκύριαι, γάλα ἀφθονώτατον παρέχειν, ὅσον οὐκ

pum à Lupis non adiri solere. Capræ Cephallenides sex mensibus non bibunt. Abydenas autē Oues nullas videri albas, sed nigras omnes ferunt. In hoc etiam diuersa & peculiaris quædam animantiū vis est: quòd ex venenatis alia morsu & dentibus venenum, alia idem ictu & aculeo immittunt.

De Aspidum veneno: déque vaccis Epiroticis, & Capris Scyrijs, Ægyptijsq́. c. XXXIII.

Libycam Aspidem dicunt suâ aspiratione, oculorum visū aduersus se, quum cerulcem porrexerit, respicientibus eripere: aliâs non excæcare quidem, sed tamen celeriter interficere. Vaccas Epiroticas ferunt copiosissimè mulgeri: & Capras Scyrias lac præbere vberrimum omnium.

, ὅσον οὐκ ἄλλο

Ægyptias quintuplicē (aliquando) partum edere, plerasq; geminū. Causam hujus rei esse Nilum, cujus aquæ fœcundissimæ sunt. Itaq; pastores, quibus curæ est de augendo pecore, aquam ex Nilo lactis inopibus pecudibus, & maximè infœcūdis machina haurire solent.

De cornu Bouis Indici tres amphoras capiente. c. XXXIIII.

Ptolemæo secundo ex India cornu allatū ferunt, quod tres amphoras caperet. Vnde côijcere possumus, bouem illum à quo ejusmodi tantum cornu extitisset, maximum fuisse.

De Perdicum varia voce. Vbi muta sint quædam, vt Ranæ, Cicadæ, Sues. c. XXXV.

Perdicum (*alij caccabant, alij strident*) non eadem vbique vox est, sed varia & multiplex: alia Athenis, alia alibi. Harum variatum vo-

σὺν ἄλλαις αἶγας. αἱ δὲ Αἰγύπτιαι, ἑκάστη πέντε ἀποτίκτει, καὶ αἱ πλεῖσται δίδυμα. λέγεται δὲ αἴτιος ὁ Νεῖλος εἶναι, εὐτεκνότατον παρέχων ὕδωρ. ἔνθεν τοι καὶ τῶν νομέων τοὺς ἄγαν φιλοκάλους, καὶ τῆς ποίμνης τῆς σφετέρας ἔχοντας πεφροντισμένως. ὕδωρ ἐκ τοῦ Νείλου ταῖς ἑαυτῶν ἀγέλαις ἄγειν μηχανῇ ὅσον δυνατόν ἐστι, † καὶ τοῖς ἐρίφοις ἔτι καὶ μᾶλλον.

al. ἢ ταῖς ... γε ... ἔτι

Περὶ Ἰνδικοῦ βοὸς κέρατος. Κεφ. λδ'.

Πτολεμαίῳ τῷ δευτέρῳ φασὶν ἐξ Ἰνδῶν κέρας ἐκομίσθη, καὶ τρεῖς ἀμφορέας ἐχώρησεν. οἷος ἄρα βοῦς ἦν, ὡς ἐκπεφυκέναι οἱ τηλικοῦτον κέρας.

Περὶ περδίκων. κ. λε'.

Περδίκων φθέγμα ἓν οὐδέποτε ἀκούσαις ἁπάντων, ἀλλ' ἔστι διάφορον. καὶ Ἀθηνῆσι γε οἱ ἐπίκεινα τοῦ Κορυδαλέων δήμου

ἄλλο

ἄλλο γε ἠχοῦσι· καὶ οἱ ἐπέκεινα † δὲ ἄλλο. τίνας δέ ἐστι τοῖς φθέγμασι καὶ ὀνόμασιν, ἐρεῖ Θεόφραστος. ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ, καὶ τῇ ἀντιπέραν Εὐβοίᾳ ὁμόφωνοί τέ εἰσι, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις ὁμόγλωττοι. Ἄφωνοι δέ εἰσι τὸ παράπαν ἐν Κυρήνῃ μόνοι βάτραχοι. ἐν Μακεδονίᾳ δὲ ὗς καὶ τεττίγων τι γένος, ἄφωνοι καὶ ἄτροι.

Περὶ φαλαγγίου. κ. λϛ.

Γένος φαλαγγίου φασὶν εἶναι. καλοῦσι δὲ ῥᾶγα τὸ φαλάγγιον, εἴτε ὅτι μέλαν ἐστὶ καὶ τῷ ὄντι προσέοικε σταφυλῆς ῥαγὶ, καί πως ὁρᾶται καὶ * περιφανής· εἴτε δι' αἰτίαν ἑτέραν, καταγνῶναι ῥᾷον τούτου οὐκ ἐστι. γίνεται δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ ἔχει πόδας † μακρούς. στόμα δὲ εἴληχεν ἐν μέσῃ τῇ γαστρί. καὶ ἐστιν ἀποκτεῖναι τάχιστον.

Περὶ τῶν ἐν Σερίφῳ βατράχων.
Κεφ. λζ.

cũ quæ ſint nomina, Theophraſtus explicat. In Bœotia & Eubœa idem ſonant, ac (vt ſic dicam) ejuſdem ſunt linguæ. In Cyrene Ranæ tantùm omnino mutæ ſunt: vt in Macedonia Sues, & genus quoddam Cicadarum.

ἐπὶ τάδ. *Athenaeus*

De Phalangio Libyco, quod Rhax nominatur. C. XXXVI.

Phalãgij genus eſſe dicunt, quod Rhax appellatur, ſiue quòd rhagi (id eſt acino vuæ) nigro planè ſimilis ſit, tum colore tum figura etiam rotunda: ſiue aliam ob cauſam mihi ignotam. Naſcitur in Libya, pedibus breuiſſimis, ore in medio vẽtre. Morſu autem celerrimè perimit.

περιφερής

De Ranis mutis tum in Seripho, tum in quodam Theſſaliæ lacu, & eius rei cauſa. CAP. XXXVII.

μικροὺς, i. *breuißimos. Aelio id quod figura rotũda cõuenit.*

In Seripho Ranæ prorsus mutæ sunt, si verò has aliò importes, acrem & asperrimam vocem edunt. In Piero Thessaliæ lacus est non perennis, sed hyeme tantùm existit, ex aquis in eum confluentibus. In hunc Ranas si quis injiciat, silent: alibi tamen vocales. Seriphij de suis Ranis gloriantur, hoc videlicet fieri munere quodam Perseo diuinitus dato: qui quum rediret cum capite Medusæ postquam terram lustrasset permultam: quumq; vt par erat fessus prope lacum illum somnum capere voluisset, Ranas strepentes eum interpellasse: itaque Perseum molestia affectum, à patre Ioue deprecatum fuisse, vt Ranas clamare prohiberet: Patrem verò ejus precationem exaudisse, ac Ranas il-

Ἐν Σερίφῳ βατράχους τὸ παράπαν οὐκ ἂν αὐτῶν ἀκούσαις φθεγγομένων. εἰ δὲ αὐτοὺς κομίσαις ἀλλαχόθι, διάτορόν τι καὶ τραχύτατον ἠχοῦσιν. ἐν Πιέρῳ δὲ τῆς Θετταλίας λίμνη ἐστὶν οὐκ ἀέναος, ἀλλὰ χειμῶνος ἐκ τῶν συῤῥεόντων εἰς αὐτὴν ὑδάτων πίπτεται· οὐκοῦν ἐὰν ἐμβάλῃ τις βατράχους εἰς αὐτὴν, σιωπῶσιν, ἀλλαχοῦ φθεγγόμενοι. Ὑπὲρ δὲ τῶν Σεριφίων βατράχων κομπάζουσι Σερίφιοι, ἐλθεῖν ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Γοργόνα ἄθλου τὸν Περσέα πολλὴν περιελθόντα γῆν, καὶ οἷα εἰκὸς, καμόντα ἀναπαύσασθαι τῆς λίμνης πλησίον, καὶ κατακλινῆναι ὕπνου δεόμενον· τοὺς δὲ βατράχους βοᾶν καὶ ἐρεσχελεῖν τὸν ἥρωα, καὶ τὸν ὕπνον αὐτῷ διακόπτειν, καὶ λυπεῖν δηλονότι. τὸν Περσέα δὲ εὔξασθαι τῷ πατρὶ τοὺς βατράχους κατασιγάσαι. τὸν δὲ ἐπακοῦσαι, καὶ χαριζόμενον τῷ υἱεῖ, τοὺς ἐκεῖθι

βατρ

βατράχων αἰώνιον σιγὴν καταψηφίσασθαι. λέγει δὲ Θεόφραστος ἐκβαλὼν τὸν μῦθον, καὶ Σεριφίους τῆς ἀλαζονείας παραλύων, τὴν τοῦ ὕδατος ψυχρότητα αἰτίαν εἶναι τῆς ἀφωνίας τῶν προειρημένων.

Περὶ ἀλεκτρυόνων, καὶ τῆς ἐν Φενεῷ λίμνης· καὶ περὶ τεττίγων. Κεφ. λη.

Ἐν τοῖς ψυχροῖς χωρίοις καὶ ἔνθα νοτερώτερος ὁ ἀὴρ ὑπάρχει, οἱ ἀλεκτρυόνες οὐκ ᾄδουσι, φησὶ Θεόφραστος. ἐν δὲ Φενεῷ λίμνη ἰχθύων ἄγονός ἐστιν. ψυχροὶ δὲ ἄρα ὄντες τὴν σύγκρασιν οἱ τέττιγες, εἶτα μέχρι πυρουμένου τοῦ ἡλίου ᾄδουσιν, ἐκεῖνος λέγει.

Περὶ τοῦ αἰγοθήλου. Κ. λθ.

Τολμηρότατον ἄρα ζώων ὁ αἰγοθήλας ἦν. τῶν μὲν γὰρ ὀρνίθων ὑπερφρονεῖ τῶν μικρῶν· ἐπιτίθεται δὲ ταῖς αἰξὶ κατὰ τὸ καρτερόν· καὶ

lius loci perpetui silentij condemnasse, Theophrastus tamen hanc explodens fabulam, & Seriphiorum vanam gloriationem redarguens, aquæ frigiditaté affert causam esse, cur hæ mutæ sint.

Vbi Galli non cantent, in Pheneo lacum sine piscibus esse. Cicadas calore ad cantum excitari. C. XXXVIII.

In regionibus frigidis, & vbi cæli constitutio nimium humida est, Gallinaceos canere Theophrastus negat. Lacus in Pheneo est qui nullos pisces affert. Cicadas propter frigidã corporis temperie non canere idem ait, quoad sol jam procedente die incaluerit.

De Caprimulgo aut Capras fugẽte & excecãte. CAP. XXXIX.

Caprimulgus inter animalia maximè audax est. paruas enim aues aspernatur, fortiterq; audet Capras impet al. αἰγοθήλα.

pet

petere: atque earum vberibus aduolans, lac sugit, nec pœnas à pastore timet: quãquam pro saturitate Capris sceleratissimum præmiũ reddit, cæcitatem eis adferens, vberisq́; lacteos fontes funditus exiccans.

μέντοι τοῖς οὔθασιν αὐτῶν προσπετόμενος, εἶτα ἐκμυζᾷ ἐκ τοῦ γάλακτος, καὶ τὴν τιμωρίαν τὴν ἐκ τοῦ αἰπόλου οὐ δέδοικε. καὶ δὴ πονηρότατον αὐτοῖς μισθὸν ὑπὲρ τῆς πλησμονῆς ἀποδίδωσι· τυφλοῖ γὰρ τὸν μαζὸν ὅταν σπάσῃ, καὶ ἀποσβέννυσι τὴν ἐκεῖθεν ἐπιῤῥοήν.

Quomodo Luscinia pullos ad cãtum erudiat: & quòd capta iam grandior, cantu ciboq́; abstineat. C. XL.

Περὶ τῶν ἀηδόνος νεοττίων. Κεφ. μ.

Initium huius cap. Cas. ita restituit.

Multi celebrant filium Aretes, Aristippi sororis, quòd matris discipulus fuerit. Atqui Aristotelês Lusciniæ pullos qui à matre erudiebantur auditos sibi ait. Quòd si capiatur Luscinia jam confirmata ætate, & inclusa asseruetur in cauea, idcirco se & cantu & cibo abstinet, & pro seruitute venatorem silentio vlciscitur. quia omnium vehementissimè auium libertatis

Μητροδίδακτον μὲν τὸν τῆς Ἀρήτης υἱὸν τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀριστίππου ὑμνοῦσιν οἱ πολλοί. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ἰδεῖν αὐτὸς καὶ νεόττια τῆς ἀηδόνος ὑπὸ τῆς μητρὸς διδασκόμενα ᾄδειν. ἦν δὲ ἄρα ὀρνίθων ἡ ἀηδὼν ἐλευθερίας ἐράστρια ἰσχυρῶς. καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐντελὴς τὴν ἡλικίαν ὅταν θηραθῇ, καὶ καθειργμένη ἡ ἐν τῷ οἰκίσκῳ φυλάττηται, καὶ τροφῶν καὶ ᾠδῆς ἀπέχεται. καὶ ἀμύνεται τὸν ὀρνιθοθήραν ὑπὲρ τῆς δουλείας τῇ σιωπῇ. ἑαυτῶν ἀθρόα πει

πιπτε

πεπειραμένοι, τοὺς μὲν ἤδη πρεσβυτέρους καὶ ἁλόντας μεθιᾶσι, σπουδάζουσι δὲ θηρᾶν τὰ νεόττια.

retinens est. Cujus rei experientes viri, jam ætate grandes capere omittunt, & pullos cõprehendere student.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδίαις ἵππων, καὶ ὄνων κέρας ἐχόντων.
Κεφ. μα.

Ἵππους μονόκερως γῆ Ἰνδικὴ τίκτειν φασί. καὶ ὄνους μονόκερως, ἡ αὐτὴ τρέφει. καὶ γίνεται καί γε ἐκ τῶν κεράτων τῶνδε ἐκπώματα. καὶ εἴ τις εἰς αὐτὰ ἐμβάλῃ φάρμακον θανατηφόρον, ὁ πιὼν οὐδὲν ἡ ἐπιβουλὴ λυπήσει αὐτόν. ἔοικε γὰρ τὸ κέρας ἀμυντήριον τοῦ κακοῦ, καὶ τὸ τοῦ ἵππου, καὶ τὸ τοῦ ὄνου εἶναι.

De Equis & Asinis Indicis vnicornibus, quorũ cornua venenis aduersantur.
CAP. XLI.

Terram Indiam Equos & Asinos vno cornu præditos procreare ferunt. Horum è cornibus pocula conficiuntur: in quæ venenum mortiferum conjectum si quis biberit, nihil graue perpetietur, quòd cornu vtriusque horum vi veneno aduersa polleat.

περὶ πορφυρίωνος ὄρνιθος.
Κεφ. μβ.

Ὁ Πορφυρίων ὡραιότατός τε ἅμα καὶ φερωνυμώτατόν ἐστι ζῷον· καὶ χαίρει κονιόμενος· ἤδη δὲ καὶ λοῦται τὸ τῶν περιστερῶν λουτρόν. οὐ πρότερον δὲ ἐ-

De Porphyrionis moribus, & eius in adulteras odio: quodq; homines in cibo hâc aue abstineant, siue religione quadam, siue propter raritatem. C. XLII.

Porphyrio animalibus excellit, & formæ pulchritudine, & nominis cõuenientia. Idem puluerulentis volationibus gaudet, ac in locis vbi columbarũ lauatio esse solet, lauatur, nec priùs tamen se vel in pulue-

m rem

rem vel lauationem dat, quàm in ambulationem veniens, certa spatia cõfecerit. Quum pascitur, se testes sui prandij habere dolet: itaque secedit, & latens in occulto comedit. Acerrima riualitate ardet, & mulieres quæ sũt sine viro obseruat. quòd si cum matrefamiliâs stuprũ fieri cognouerit, se strangulat. Volans non sublime fertur. Quòd autem ex eo ipso homines magnam lætitiam voluptatemq; capiunt, ideo circa ipsius curam cibariorum prospiciunt, diligenterq; illum alũt. In magnificis splendidisq; ædibus tum prophanis tum sacris Porphyrio ludicra delectatio est, quarum intra claustra sacer & solutus errat. Pauoné vt formosus sit, luxuriosè tamen viuentes homines comedũt, cujus pennæ magnũ quidem ornamentum habẽt, sed reliqui corpo-

ἐπάνδρους habet Athenæus.

αὐτὸν ἐπιδίδωσι ταῖς κονίστραις καὶ τοῖς λουτροῖς, πρὶν ἂν βαδίσῃ τινὰ ἀριθμὸν βαδίσεως ἀρκοῦντά οἱ. καὶ σιτούμενος δὲ ἐπὶ μαρτύρων, ἄχθεται· καὶ διὰ ταῦτα ἀναχωρεῖ, καὶ ὑπολανθάνων ἐσθίει. ζηλότυπος δέ ἐστιν ἰσχυρῶς, καὶ τὰς ἀνάνδρους τῶν γυναικῶν παραφυλάττει. καὶ ἐὰν καταγνῷ μοιχευομένην τὴν δέσποιναν, ἀπάγχει ἑαυτόν. οὐ πέτεται δὲ ὑψηλός. χαίρουσί γε μὴν οἱ ἄνθρωποι αὐτῷ, καὶ τρέφουσι πεφεισμένως καὶ περιμελητῶς αὐτόν. καὶ ἔοικεν εἰς σοβαρὰς οἰκίας καὶ μέγα πλουσίας ἄθυρμα εἶναι. ἢ ὑποδέχεται νεὼς αὐτόν, καὶ ἄφετος ἀλᾶται, καὶ ἱεροῖς περιέεισιν εἴσω περιβόλου. Τὸν ταὼν μὲν οὖν ὡραῖον ὄντα καὶ καταθύουσι, καὶ σιτοῦνται οἱ ἄσωτοι. τοῦ γὰρ ὄρνιθος τὰ πτερὰ κόσμος ἐστί, τὸ δὲ σῶμα οὐκέτι οὐδέν. Πορφυ-

φυρίωνα δὲ οὐκ οἶδα καταθύσαντα οὐδένα ἐπὶ δεῖπνον· οὐ Καλλίαν, οὐ Κτήσιππον τοὺς Ἀθηναίους· οὐκ τὸν Ἀκολον, οὐχ Ὁρτήσιον τοὺς Ῥωμαίους. εἶπον δὲ ὀλίγους ἐκ πολλῶν ἀσώτους καὶ ἀκορεστάτους τῇ τε ἄλλῃ, καὶ μέντοι καὶ περὶ τὴν γαστέρα.

περὶ κόρακος γέροντος.
Κεφ. μγ.

Ὁ Κόραξ ὁ ἤδη γέρων, ὅταν μὴ δύνηται τρέφειν τοὺς νεοττοὺς, ἑαυτὸν αὐτοῖς παρατείνει τροφήν. οἱ δὲ ἐσθίουσι τὸν πατέρα. καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθέν φασι τὴν γένεσιν λαβεῖν, τὴν λέγουσαν· Κακοῦ κόρακος κακὸν ᾠόν.

περὶ τῆς τῶν φαττῶν σωφροσύνης. Κ. μδ.

Σωφρονέστατοι ὀρνίθων αἱ φάτται ᾄδονται. ὁ γοῦν ἄρρην καὶ ὁ θῆλυς συνδυασθέντες, καὶ εἰσονεὶ συμ-

ris nulla dignitas. Porphyrionē verò cibi gratia in cœnis apposuisse hominē scio neminē: non Calliā, non Ctesippum viros Athenienses: nec Apicium, neq; Hortēsium Romanos: quos è multis cùm vario luxui tum gulæ in primis deditos & lurcones, paucos mihi cōmemorasse sat fuerit. *lego Ἀπίκιον.*

De Coruis parentem senio confectum vorantibus. c. XLIII.

Coruus jam ætate affecta, quum non pullos alere potest, seipsū eis cibum præstat. hi autem comedunt patrē. vnde prouerbium esse natum ferunt, Mali corui malum ouum.

Palumbes castissimas esse, & adulterij pœnam morte luere vtrumque sexum: In Turturum verò & Columbarum albarum genere, marem tantum, fœmina ignosci. c. XLIIII.

Ex auibus castissimi ab omni stupro palumbes celebrantur. vt enim mas & fœmina tanquam nuptiis alligati sunt,

mutua consensione adeò ad stabile & certum connubium per summã castimoniam adhærescunt, vt neuter alienum cubile attingat. si autem impudico amore capti ad alienam Venerem libidinis oculos adjecerint, eos reliqui circumsedentes, marem quidem mares discerpunt, fœminas verò fœminæ dispeidunt. Huiusce etiam modi lex castitatis ad Turtures pertinet, sanctaq; & syncera permanet: tum etiam ad Columbas albas manat, præterquã quòd non vtramque occidunt. nam marem duntaxat perimunt: fœminam verò, illius misericordia permoti, impunitam atq; inultam in viduitate reliquam ætatem ducere permittunt.

προσπνεύσαντες εἰς γάμον, ἀλλήλων ἔχονται καὶ συμφρονοῦσι, καὶ οὐκ ἂν ὀθνείου λέχους οὐδέτερος ἅψαιτο τῶν ὀρνίθων τῶνδε. ἐὰν δὲ ἐποφθαλμιάσωσιν ἑτέροις, περιέρχονται αὐτοὺς οἱ λοιποί. καὶ τὸν μὲν ἄρρενα οἱ ὁμογενεῖς διασπῶσιν, αἱ θήλειαι δὲ τὴν θήλειαν. Οὗτος ἄρα ὁ τῆς σωφροσύνης νόμος καὶ ἐς τὰς τρυγόνας ἀφικνεῖται, καὶ ἄτρεπτος μένει· καὶ ἐς τὰς περιστερὰς τὰς λευκάς, πλὴν τοῦ θανατοῦν ἑκάτερον τὸν ὄρνιν. ἐπεὶ τὸν μὲν ἄρρενα ἀναιροῦσι, τὴν δὲ θήλειαν οἰκτείρασαι, καὶ ἐῶσιν ἀπαθῆ καὶ περιεῖσι χῆρον.

περὶ τῆς τῶν περιστερῶν ὠδῖνος. ΚΕΦ. ΜΕ.

Ἀριστοτέλης τὸν περιστερῶν καὶ τοὺς ἄρρενας ταῖς

Quomodo Columbus coniugẽ suam circa partum, incubitum, fœtumq; iam exclusum, iuuet atque promoueat. Quòd Columbæ Haliæetos & Circos horreant: & quomodo Accipitrum impetus declinent. C. XLV.

Aristoteles, inquit fœminæ parturienti marem

θηλείαις ταῖς τικτούσαις συνωδίνειν λέγει· καὶ ἀλαλημέναις τῆς καλιᾶς ἔξω, συνωθεῖν τε καὶ συνειλαύνειν· καὶ ὅταν τέκωσιν, ἐπωάζειν ἐκβιάζεσθαι· θάλπειν γοῦν καὶ τοὺς ἄρρενας τὰ νεόττια, καὶ συνδιατρέφειν ταῖς θηλείαις ὁ αὐτός φησι. καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ ναυσιῶντας εἶναι τοὺς νεοττοὺς, πρώτην τροφὴν ἐνδιδόναι τοῖς βρέφεσι τοὺς γειναμένους ἁλμυρώδη γῆν: ἧσπερ οὖν γευσάμενα, εἶτα μέντοι καὶ τῶν λοιπῶν ἑτοίμως σιτεῖσθαι τὸ ἐντεῦθεν αὐτά. δοκεῖ δέ πως ταῖς περιστεραῖς τὸ ἐντεῦθεν πρὸς μὲν ἄλλους ὄρνιθας τοὺς ἁρπακτικοὺς ἔνσπονδα εἶναι· τοὺς μέντοι ἁλιαέτους καὶ τοὺς κίρκους ὡς πεφρίκασί φησι. Πρὸς δὲ τοὺς ἱέρακας οἷα παλαμῶνται, ἀκοῦσαι ἄξιον. ὅταν μὲν αὐτὰς διώκῃ ὁ μετάρσιός τε καὶ εἰς ὕψος πεφυκὼς πέτεσθαι, αἱ δὲ ὑπολισθαίνουσι τὴν πτῆσιν, καὶ κατωτέρω ἑαυτὰς καθέλκουσι, καὶ τὸ

rem adesse, & cultu omniq; officio fungi: sæpe etiam fœminam errantem & vagantem compellere ad nidum: & quum pepererint oua, eas cogere vt incubent: eundemq; pariter cum fœmina pullos fouere, pariterq. alere, & primum nutrimentum, ne à cibis abhorreant, parentes exclusis jam pullis, terram salsuginosam, in os indere: quam vt gustauerint, indè facillimè reliquis cibis vesci queãt. Cum rapacibus cæteris auibus fœdere deuinciuntur, pacemq; gerunt: Aquilas marinas & Circos horrent, inquit. Contrà Accipitres quo astu vtantur audire operæ pretium fuerit. Quum eas Accipiter, qui natura sua in sublime ferri potest, persequitur, eæ deorsum versus elabuntur:

quum ille in inferiori sede aëris volat, illæ contrà sublime feruntur & supra Accipitrem, in sublime impetum facere non valentem, volantes, bene sperare incipiunt, fiduciaq; implentur. δυνάμενον

De Elephanto albo Indico, qui nutriciū suum mirificè amauit, proq; eo pugnauit. c. XLVI.

Quum Indus quispiam elephanti album pullum offendisset, atque hunc etiam nunc tenerum aluisset, & paulatim mansuefecisset, eoq; deinde veheretur, & belluam amaret, & vicissim redamaretur ipse, ac simul suā elephantus educationem, cum maximis amicitiæ officiis, huic Indo compensâret: Indorum rex id intelligens, muneri poposcit sibi elephantum mitti. Is, vt vehementi riualitate flagrans, amatoriè dolebat, si hunc alius quàm ipse esset habiturus. Itaque negans se

ὑπερθὲν δὲ πτερῶνται παίζειν· ὅταν δὲ ὁ κατωτέρω λαχὼν ἐκ τῆς φύσεως τὴν πτῆσιν, οὐδὲ ἀγέρωχοί τι καὶ μετεωροποροῦσι, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ πετόμεναι θαῤῥοῦσιν ἀνωτέρω ἀΐξαι μὴ τὸ δυνάμενον.

περὶ πωλευτοῦ παρ' Ινδοῖς λευκοῦ ἐλέφαντος.

Κεφ. μς.

Ἐλέφαντος πωλίον παρατυγχάνει λευκοῦ πωλευτὴς ἐλέφαντος Ινδός. καὶ παραλαβὼν ἔτι νεαρὸν ἔτρεφε καὶ κατὰ μικρὰ ἀπέφηνε χειροήθη. καὶ ἐπωχεῖτο αὐτῷ, καὶ ἤρα τοῦ κτήματος, καὶ αὐτὸς ἀντηρᾶτο, ἀνθ' ὧν ἔθρεψε τὴν ἀμοιβὴν κομιζόμενος ἐκεῖνος. ὁ τοίνυν βασιλεὺς τῶν Ινδῶν πυθόμενος, ᾔτει λαβεῖν τὸν ἐλέφαντα. ὁ δὲ, ὡς ἐρώμενος ζηλοτυπῶν, καὶ μέντοι περιαλγῶν εἰ ἔμελλε δεσπόσειν αὐτοῦ ἄλλος, οὐκ ἔφατο δώσειν· καὶ ᾤχετο ἀπιὼν εἰς τὴν

τὴν ἔρημον ἀναβὰς τὸν ἐλέφαντα. ἀγανακτεῖ ὁ βασιλεύς, καὶ πέμπει κατ' αὐτοῦ τοὺς ὑφαιρησομένους, καὶ ἅμα τὸν Ἰνδὸν ἐπὶ τὴν δίκην ἄξοντας. ἐπεὶ δὲ ἧκον, ἐπειρῶντο † πεῖραν προσφέρειν. ἐκεῖ καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔβαλλεν αὐτοὺς ἄνωθεν, καὶ τὸ θηρίον ὡς ἀδικούμενον συνημύνατο. καὶ τὰ πρῶτα μὲν ταῦτα. ἐπεὶ δὲ βληθεὶς ὁ Ἰνδὸς κατώλισθε, περιβαίνει μὲν τὸν τροφέα ὁ ἐλέφας, καὶ τοὺς ὑπερασπίζοντας ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ τῶν ἐπιόντων πολλοὺς ἀπέκτεινε· τοὺς δὲ ἄλλους ἐτρέψατο. περιβαλὼν δὲ τῷ τροφεῖ τὴν προβοσκίδα, αἴρει τε αὐτόν, καὶ ἐπὶ τὰ αὔλια κομίζει, καὶ παρέμενεν ὡς φίλῳ φίλος πιστός, καὶ τὴν εὔνοιαν ἐδείκνυτο. Ὦ ἄνθρωποι πονηροί, καὶ πε-

daturum, vnà cum Elephanto in desertissimam regionem perfugit. Rex autem id ægrè ferens, ad eum insequendum misit, qui Indo auferrent, simul & illum comprehensum ad pœnam reducerent. βίαν Quum igitur eò venissent, vbi erant transfugæ, comprehendereq; aggressi fuissent: ex superiori loco lapidibus eos homo appetebat: pariterq; elephantus, vt injuria insigni accepta, illorum impetum repellebat. Vbi autem Indus lapidatione factâ percussus, præceps dejectus fuisset, elephantus hominum more acerrimè se tuentium, pro suo nutricio, quem corpore tegebat, cùm propugnauit, tum verò ex inuadentibus partim occidit, partim in fugam impulit: tum altorem suum promuscide circumplexus, ad stabula inuexit, ac tanquam amicus permansit fidelis amico, beneuolentiâ ostendens, quâ admirabili suum educatorem prosequebatur. O sceleratos

homines, qui mensas, culinas & sartaginum stridores sequuntur, & prandia quærunt: in periculis autem amicitiæ jure temerè violato pollutoq; amicos deserunt.

εἰ τράπεζαν μὲν καὶ τηγάνων ψόφον ἀεὶ, ἐπ᾽ ἄριστά τε χορεύοντες. ἐν δὲ τοῖς κινδύνοις προδόται, καὶ μάτην καὶ εἰς οὐδὲν τὸ τῆς φιλίας ὄνομα χραίνοντες.

De Camelorum castitate aduersus matrem.

CAP. XLVII.

Περὶ τῆς τῶν καμήλων εἰς μητέρας εὐσεβείας. κ. μζ.

Tragœdi & fabulatores alij miror quid sibi voluerint, dum matres adeò filiis ignotas nugantur, vt de Laij filio: & Telepho, qui simul recumbens, tametsi cũ matre complexu venereo nõ junctus fuerit, incestum tamen stuprum cum ipsa confecisset, nisi eos pius diuino ductu draco diremisset. Atqui animalibus rationis expertibus ejusmodi concubitus ex corporis contactu natura cognoscendos dedit, neque ad eos coitus percipiendos notionibus vllis egent, neque al-

Δότε μοι τοὺς τραγῳδοὺς πρὸς τοῦ πατρῴου Διὸς, καὶ πρός γε ἐκείνοις τοὺς μυθοποιοὺς ἐρέσθαι, τί βουλόμενοι τοσαύτην ἄγνοιαν τοῦ παιδὸς τοῦ Λαΐου καταχέουσι, καὶ τοῦ Τηλέφου τοῦ συνελθόντος τῇ μητρὶ τὴν δυστυχῆ σύνοδον, καὶ μὴ πειραθέντος μὲν τῆς ὁμιλίας, συγκατακλιθέντος δὲ τῇ γεγαμημένῃ· καὶ πράξαντος ἂν τὰ αὐτὰ, εἰ μὴ πολλάκις θείᾳ πομπῇ διεῖρξεν ὁ δράκων· ἀλλὰ γὰρ ἡ φύσις τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὴν τοιαύτην μίξιν, καὶ ἐκ τοῦ χρωτὸς προσψαυομένοις δίδωσι † κατανοεῖαζ, καὶ οὐ δεῖται γνωρισμάτων, οὐδὲ τῶν ἐκθ

al. καταν-ῆσαι.

ἐκτεθέντος εἰς τὸν Κιθαιρῶνα ὡς ὁ Οἰδίπους ὁ τοῦ Σοφοκλέους. Οὐκ ἂν γοῦν ποτε τῇ τεκούσῃ ὁμιλήσειε κάμηλος. ὁ γάρ τοι νομεὺς τῆς ἀγέλης κατακαλύψας τὴν θήλειαν, ὡς οἷόν τε ἦν, καὶ ἀποκρύψας πάντα πλὴν τῶν ἄρθρων, τὸν παῖδα ἐπάγει τῇ μητρί· καὶ ἐκεῖνος λάθριος ὑπὸ ὁρμῆς τῆς πρὸς μῖξιν, ἔδρασε τὸ ἔργον, καὶ συνῆκε. καὶ τὸν μὲν αἴτιον τῆς ὁμιλίας οἱ τῆς ἐκθέσμου δάκνων καὶ πατῶν, καὶ τοῖς γόνασι παίων, ἀπέκτεινεν ἀλγύνοντα· ἑαυτὸν δὲ κατεκρήμνισεν. Ἀμαθῶς δὲ καὶ κατὰ τοῦτο Οἰδίπους, οὐκ ἀποκτείνας, ἀλλὰ πηρώσας τὴν ὄψιν, καὶ τὴν τῶν κακῶν λύσιν μὴ γνούς, ἐξὸν ἀπηλλάχθαι, καὶ μὴ τῷ οἴκῳ καὶ τῷ γένει κατα-

torius aduentu, vt Oedipus illius à quo in Cithæronem expositus fuiſſet. Etenim Camelus cum matre nunquam concumbit: Cujus rei exemplo eſt paſtor quiſpiam. is quum fœminam quoad ejus fieri poterat, exceptis genitalibus, obtexiſſet, deindeq; filium matri ſic opertæ admiſiſſet: hic ex latebris coitus appetitione falſus matrem imprudens ſuperuenit ſuam. quod vbi intellexiſſet, Camelarium ſcelerati coitus admiſſarium & mordicus premens, & ad terram abjectum genibus affligens, cum ſummis doloribus interfecit, atque ſeipſum præcipitem agens, voluntariam mortem ſibi conſciuit. Oedipus ſanè in hoc etiam imperitè fecit, qui quum inferenda ſibi manu & conſciſcenda morte calamitatem omnem effugere ac relinquere poſſet, oculos tantùm excæcare ſuos voluerit, & ſuæ familiæ generiq; dira imprecari omnia, tanquam ex-

 trem

tremis hisce malis jam præteritæ calamitati vllum adferret remedium.

ρώμενον, εἶτα μέντοι κακῶν ἀνήκεστα ἰᾶσθαι κακὰ τὰ ἤδη παρελθόντα.

FINIS LIB. III.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Γ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον δ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM natura liber IIII.

Perdices mares perquam libidinosos esse, & quòd in fœminarum coniugum vel quas amant conspectu, multò fortius inter se pugnent. Historia Cretensis iuuenis, qui vt à morte etiam à puero quem amauerat non contemneretur, auersum sibi vulnus infligi cauit.

Περὶ τῆς τῶν περδίκων ἀκολασίας. Κεφ. α.

CAP. I.

Ex

Ἀκολαστότατοι τῶν ὀρνίθων οἱ πέρδικές εἰσι. ταῦτά τοι καὶ τῶν θηλειῶν ἐρῶσι δριμύτατα, καὶ τῆς λαγνείας ἡττώμενοι συνεχέστατά εἰσιν οἵγε. οὔκουν οἱ τρέφοντες τοὺς ἀθλητὰς πέρδικας, ὅταν αὐτοὺς εἰς τὴν μάχην τὴν κατ' ἀλλήλων ὑποθήγωσι, τὴν θήλειαν παρεστάναι ποιοῦσιν ἑκάστῳ τὴν σύννομον· σόφισμα τοῦτο δειλίας καὶ κάκης τῆς κατὰ τὴν ἀγωνίαν ἀντίπαλον αὐτοῖς εὑρόντες. οὐ γάρ τι που ἡττώμενος φανῆναι ἢ τῇ ἐρωμένῃ, ἢ τῇ γαμετῇ ὁ πέρδιξ ὑπομένει. τεθνήξεται δὲ μᾶλλον παιόμενος, ἢ ὁμόσε χωρῶν ἀποστραφεὶς ἰδεῖν τολμήσει ταύτην ἀσχημόνως, παρ' ἧς βούλεται εὐδοκιμεῖν. τοῦτό τοι καὶ Κρῆτες ὑπὲρ τῶν ἐρωμένων ἐννοοῦσιν. Ἀκούω γοῦν Κρῆτα ἐραστὴν, ἀγα-

EX auibus Perdices, quòd ad libidinem veneris inflammatissimi sunt, idcircò cum fœminis assiduè versantur. Homines autem qui Perdices ad certamen alunt, quum eos ad pugnam inter se incitare volunt, suam cuique vxorem præsentem esse curant. hac enim machinationis cōmentatione Perdicum timiditas repellitur, & ignauia vitatur. nā malè pugnādo victus nunquam in conspectum, nec ad amatam, nec ad conjugem audet venire: ac potiùs morte occumbit, quàm pugnâ turpiter desertâ, ab hoste suo auersus, eam cui probari tantoperè cupit, intueri sustineat. Tale quiddam Cretenses etiam de duobus amantibus prædicant; Sic enim audio, amatorem Cretensem cùm aliis rebus præstantem.

al. πολέμια

tem, tum bellicis strenuum, habuisse in amore puerum adolescentem summa indole virtutis, liberali forma, virili animo, & summo ad optimas disciplinas ingenio, sed ætate nondum militiæ apta. Nomen quidem vtriusque alio loco me

δι' ἡλικίαν

dixisse memini. Et hũc ipsum aliquando in pugna strenuè versantem, hostium frequen-

&

ti cohorte toto impetu

al. ἀθρόας

in eũ irruente, ad humi strati cadaueris offensioné collapsum fuisse. Iacenti quum hostium proximus quispiã gladio stricto plagam ei auersam illaturus esset: retro ad hostem versus intuens, Nequaquã, inquit, turpe, & imbelle vulnus tergo inferas: sed aduerso potiùs pectori infligas, quum vt ne timiditatis me meus amator cõdemnet, tum ne me turpitudinis no-

θεῖν πάντα ἄλλα καὶ τὰ † ἐμπολέμια εἶναι· ἔχειν οὖν παιδικὰ εὐγενὲς μειράκιον, ὡραῖον διαπρεπῶς, καὶ τὴν ψυχὴν ἀνδρεῖον, καὶ πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν μαθημάτων πεφυκὸς εὖ καὶ καλῶς, καλούμενον δὲ † εἰς ἡλικίαν εἰς ὅπλα μηδέπω. εἶπον γε μὴν ἀλλαχόθι, καὶ τοῦ ἐραστοῦ καὶ τοῦ καλοῦ τὸ ὄνομα. Ἀριστεύων μὲν οὖν ἐν τῇ μάχῃ τὸν νεανίαν ἀποδίδοσθαί φασιν οἱ Κρῆτες· † ἀθρόον δὲ εἰς αὐτὸν ὠθουμένης τῆς τῶν ἐχθρῶν φάλαγγος, περιπταῖσαι νεκρῷ κειμένῳ, καὶ περιτραπῆναι λέγουσιν αὐτόν. τῶν οὖν τις πολεμίων ὁ μάλιστα πλησίον ἀνατεινάμενος, παίειν ἔμελλε κατὰ τῶν μεταφρένων τὸν ἄνδρα· ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, μηδαμῶς εἶπεν αἰσχρὰν καὶ ἄναλκιν πληγὴν ἐπαγάγῃς, ἀλλὰ κατὰ τῶν στέρνων αὐτίκα παῖσον· ἵνα μή μου δειλίας ὁ ἐρώμενος καταψηφίσηται, καὶ φυλάξηται περι-

στεῖλ

πολλαί με νικρὸν. καὶ μάλιστα ἀσχημονοῦντι περιστελεῖν οὐ τολμῶν. Αἰδεῖσθαι μὲν οὖν ἄνθρωπον ὄντα φαύλην κακὴν οὔπω θαυμαστόν. πέρδικι δὲ μετεῖναι αἰδοῦς, ὑπέρσεμνον τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως τὸ δῶρον. Ἀριστόδημος δὲ ὁ τρέσας, καὶ Κλεώνυμος ὁ ῥίψας τὴν ἀσπίδα, καὶ ὁ δειλὸς Πείσανδρος οὔτε τὰς πατρίδας ᾐδοῦντο, οὔτε τὰς γαμετὰς, οὔτε τὰ παιδία.

περὶ τῶν ἐν Ἐρύκῃ τῇ Σικελικῇ περιστερῶν καὶ τῶν ἐκεῖ δὴ καλουμένων ἀναγωγίων.

Κεφ. β.

Ἐν Ἐρύκῃ τῆς Σικελίας ἑορτή ἐστιν ἣν καλοῦσιν ἀναγώγια Ἐρυκῖνοί τε αὐτοί, καὶ μέντοι καὶ ὅσοι ἐν τῇ Σικελίᾳ πάσῃ. ἡ δὲ αἰτία τοῦ τῆς ἑορτῆς ὀνόματος· τὴν Ἀφροδίτην λέγουσιν ἐντεῦθεν εἰς Λιβύην ἀναίρειν ἐν ταῖσδε ταῖς ἡμέραις. δοξάζουσι δὲ

tis inultum aspiciat. Atqui hominem rationis participem ad timiditatis & ignauiæ crimen pudore affici, non admodum mirabile videri debet: at Perdicem rationis expertem hujusmodi verecundiâ retinere, singulare donum naturæ videtur. Eudêmus verò & Pisander, insignes illi timiditate, & abjecto Cleonymus infamis clypeo, non patrias, non vxores, non filios se habere testes timiditatis suæ veriti sunt.

De Columbis ex Erycino Siciliæ tractu certo tēpore in Libyam traijcientibus, & post nouem dies redeuntibus.

CAP. II.

In Eryce Siciliæ festi dies aguntur, quos Erycini & Siculi omnes profectorios appellāt. Cur autem sic appellentur, causam afferūt, quòd id temporis Venerem inde in Libyam proficisci dicunt: nam

cum

quum longè maximus Columbarũ in iis locis numerus esse soleat, nulla autem eũ tẽporis appareat, coniiciunt ipsas abeuntem venerantes deam, cum illa peregrè profectas esse. nam Veneri sacrũ esse genus Colũbarum omnes existimãt. Nouem diebus lapsis, vnam forma insignem ex pelago Libyco spectari reuolantem, quæ non sit quemadmodũ reliquæ gregales Columbæ, sed rubra, qualem nobis Anacreon cauit esse Venerem, quum eã quodam loco purpuream, & auro similem canit. imitatione nimirum Homeri, qui eandem nobis auream celebrat. Hanc cæterarum columbarum greges sequuntur, & rursus ex earum reditu Erycini reuersio.

ἄρα ταῦτα ταύτῃ ἐκεῖθεν τεκμαιρόμενοι· περιστερῶν πλῆθός ἐστιν ἐνταῦθα πάνυ πάμπλειστον· οὐκοῦν αἱ μὲν οὐχ ὁρῶνται· λέγουσι δὲ Ἐρυκῖνοι τὴν θεὸν δορυφορούσας ἀπελθεῖν. ἀθύρματα γὰρ Ἀφροδίτης περιστερὰς εἶναι ᾄδουσί τε ἐκεῖνοι, καὶ πεπιστεύκασι τοῦτο πάντες οἱ ἄνθρωποι. Διελθουσῶν δὲ ἡμερῶν ἐννέα, μίαν μὲν διαπρεπῆ τὴν ὥραν, ἔκ γε τοῦ πελάγους τοῦ κομίζοντος ἐκ τῆς Λιβύης ὀφθῆναι εἰσπετομένην, οὐχ οἵαν κατὰ τὰς ἀγελαίας πελειάδας τὰς λοιπὰς εἶναι· πορφυρᾶ δέ, ὥσπερ οὖν τὴν Ἀφροδίτην ὁ Τήιος ἡμῖν Ἀνακρέων ᾄδει, πορφυρῆν που λέγων, καὶ χρυσῷ δὲ εἰκασμένη φανείη ἄν· καὶ τοῦτό γε κατὰ τὴν Ὁμήρου θεὸν τὴν αὐτήν, ἣν ἐκεῖνος ἀναμέλπει χρυσῆν. ἕπεται δὲ αὐτῇ τῶν περιστερῶν τὰ νέφη τῶν λοιπῶν. καὶ ἑορτὴ πάλιν Ἐρυκίνοις καὶ τὰ καταγώγια πανηγύρεις. ἐκ τοῦ

ἔργου

ἔργου καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα.

Περὶ λεόντων, ὅτι μὴ συνώνομοι ἄῤῥην καὶ ὁ θῆλυς ζῶα ἀλλήλοις. Κεφ. γ.

Λύκοι συννόμοι καὶ ἵπποι, λέοντι γε μὴν οὐκ ἔστιν. λέαινα γὰρ καὶ λέων οὔτε τὴν αὐτὴν ἴασιν, οὔτε ἐπὶ θήρας, οὔτε πιόμενοι. τὸ δὲ αἴτιον, τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ θαῤῥοῦντες ἄμφω, οὐδὲν οὐ δεῖται θατέρου ὁ ἕτερος, ὥς φασιν οἱ πρεσβύτεροι.

Περὶ τῆς τῶν λύκων ὠδῖνος. Κεφ. δ.

Οὐ ῥᾳδίως οἱ λύκοι τὴν ὠδῖνα ἀπολύουσιν, ἀλλ' ἐν ἡμέραις δώδεκα, καὶ νυξὶ τοσαύταις. ἐπεὶ τοσούτῳ χρόνῳ τὴν Λητὼ εἰς Δῆλον ἐξ Ὑπερβορέων ἐλθεῖν Δήλιοι φασίν.

Περὶ ζώων διαφόρως ἀλλήλοις πολεμίων. Κ. ε.

Ζῶα ἀλλήλοις πολέμια χελώνη τε καὶ πέρδιξ.

nis dies celebrant.

Leonem & Leanám non simul, sed vtrūq; seorsim ad venationem & ad potum abire.

CAP. III.

Lupi Lupæq; compasci solent, similiter & Equi cum Equabus: Leones cum Leænis non item. nam neque ad venationem, neque ad potum eâdem viâ proficiscūtur. Causam hujus rei peritiores afferunt, quòd vterque suis viribus confisus, alterius opem non desideret.

Lupas diebus duodenis parturire continuis.

CAP IIII.

Lupæ partu soluuntur, sed diebus ac noctibus duodenis parturiunt continuis: quanto etiam tempore Latonam ex Hyperboreis in Delum peruenisse Delij aiunt.

De mutua quorundam animalium dissensione & inimicitia. Et de Channa pisce, & Formicis albis. CAP. V.

Inimicitias mutuas gerunt Testudo & Perdix:

dix: item Crex & Ciconia cū Mergo: & cum Laro Harpa & Ardea. Alauda Acanthylidi infensa est: Turtur Pyrrhæ. Coruus etiam & Miluus hostili sunt animo. Siren de genere Apum hostem habet Circen. Cæterûm Circe & Circus tum genere tum natura differunt. Channa piscis præ cæteris libidinosus est. Formicas * in Pheneo Laconicæ albas esse fertur.

Κρὲξ. Philes.

al. χάννη. Eustathius χάννης.

* *In Græco legerim non μύρμηκας sed κοσσύφους & ἐν Φενεῷ τῆς Ἀρκαδίας, non autem Λακωνικῆς. Est enim Pheneus oppidum in Cyllene Arcadiæ monte: in quo merulas albas reperiri auctores habeo, Aristotelem, Pausaniam, Plinium. Forte κοσσύφους aliquis merulas interpretatus est, idq; vocabulum in textu repositum, & in μύρμηκας depravatum est.*

καὶ πελαργὸς καὶ † κριὸς πρὸς αἴθυιαν. ἅρπη καὶ ἐρωδιὸς πρὸς λάρον. κορυδαλὸς δὲ ἀκανθυλλίδι νοεῖ πολέμια. τρυγὼν πρὸς πυρρίαν διάφορα. ἰκτῖνός γε μὴν καὶ κόραξ ἐχθροί. Σειρὴν, μελίσσης ὄνομα, πρὸς κίρκην. κίρκη δὲ πρὸς κίρκον, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ φύσει διαφέροντα πεφώραται. † χάννη δὲ ἰχθὺς λαγνίστατος. λευκοὺς δὲ μύρμηκας ἐν Φενεῷ τῆς Λακωνικῆς ἀκούειν πάρεστιν.

περὶ νομῆς ἵππων, καὶ ὅτι πολλάκις ἐξανεμοῦνται.

Κεφ. ς.

Τοὺς ἵππους ἕλεσί τε καὶ λειμῶσι, καὶ τοῖς κατηνέμοις χωρίοις ἥδεσθαι μᾶλλον, ἱπποτροφίας τε καὶ πωλοτροφικῆς αὐθρω-

De pastuis equorum: & quòd (Equa) ventis se exponere gaudeant. CAP. VI.

Equos pratis pascuis, & palustribus locis ventosisq; delectari, homines hujus animatis naturæ & inst:

ποι σοφισταὶ ὁμολογοῦσιν. ἔνθεν τοι καὶ Ὅμηρος, ἐμοὶ δοκεῖν δεινὸς ὢν τὰ τοιαῦτα συνιδεῖν, ἔφη που· Τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο. Ἐξηνεμοῦσθαι δὲ ἵππους πολλάκις ἱπποφορβοὶ τεκμηριοῦσι, καὶ κατὰ τὸν νότον, ἢ τὸν βορρᾶν φεύγειν· εἰδότα γοῦν τὸν αὐτὸν ποιητὴν εἰπεῖν· Τάων καὶ Βορέας ἠράσσατο βοσκομενάων. καὶ Ἀριστοτέλης δέ, ὡς ἐμὲ νοεῖν, λαβὼν ἐντεῦθεν, εὐθὺ τῶν προειρημένων ἀνέμων οἰστρηθείσας ἀποδιδράσκειν ἔφατο αὐτάς.

περὶ τοῦ ἵππου τοῦ Σκύθου τοῦ βιασθέντος συνελθεῖν τῇ μητρί. κ. ζ.

Ἀκούω τὸν Σκυθῶν βασιλέα (τὸ δὲ ὄνομα εἰδὼς ἐῶ, τί γάρ μοι καὶ λυσιτελές ἐστι;) ἵππον σπουδαίαν ἔχειν πᾶσαν ἀρετήν, ὅσην ἵπποι καὶ ἀ-

institutionis nō imperiti fatentur. Quod & Homerus intellexisse videtur quum caneret, Herbosa pascuntur equæ ter mille palude. Gaudere autem equas aspiratione ventorum, & Austro & Boreæ se exponere, & aduersum illorum flatus longa sæpe spatia decurrere, norunt earum pastores: & nimirum etiam poëta hoc versu, Quas etiam Boreas pascenteis ventus amauit. Vnde & Aristoteles mutuatus est, nisi fallor, quod scribit, equas aliquando furentes tectà aduersus hos ventos aufugere.

De Scythico equo arte inducto, vt cum matre velata nec agnita coiret: & quomodo flagitio intellecto, ambo se præcipites dederint.

CAP. VII.

Scytharum regem (cujus nomen, quod nihil ad rem pertinet, sciens prætereo) equam habuisse audio, omni virtute, quæ ab equo præstari queat, ornatam.

tum hujus quoque habuisse pullum, cæteris equis virtute præstantem. Quum igitur equum alium non reperiret, dignum qui huic ipsi equæ admitteretur: sed neque equam tã generoso pullo convenientem, ambos in eundem locum coëgisse. Verumtamen eos cæteris quidem in rebus inter se amanter gessisse, & libenter versatos simul fuisse, non tamen ad coitum pervenisse: quoad per insidias admissarij vestimentis adumbrati fuissent, tum incestum stuprũ admisisse. quod quidem factũ primùm vt ambo intellexerunt, tam impium flagitium morte dissoluere conati sunt: sese enim præcipites agentes, mortem sibi consciuerunt.

Videtur addẽdum ἄλλην ᾗ.

De equisonis cum equa coitu, & supplicio ab eo sumpto per eiusdem equæ pullum.

CAP. VIII.

Equam Eudêmus ait adolescentem, ac armen

πεφρύισται καὶ ἀποδείκνυνται. εἶχε δὲ καὶ υἱὸν αὐτῆς ἐκείνης, τῶν ἄλλων ἀρετῇ διαπρέποντα. οὐκοῦν διεσπούδαζεν ὅτι ἐκείνῃ ἄλλον παραβαλεῖν ἀξίον, ὅτι ἐκεῖνον ἐπαγαγεῖν † τὸ ἐξ αὐτοῦ λαβεῖν σπέρμα ἀγαθῇ, καὶ διὰ ταῦτα ἄμφω συναγαγεῖν εἰς τὸ ἔργον. τὼ δὲ, τὰ μὲν ἕτερα ἀσπάζεσθαι σφᾶς, καὶ φιλοφρονεῖσθαι, οὐ μὴν ἐγχειρῆσαι. οὐκοῦν ἐπεὶ τῇ ἐπιβουλῇ τοῦ Σκύθου σαφέστερα ἦν τὰ ζῷα, ἐπηλύγασεν ἱματίοις καὶ τὴν καὶ τὸν, καὶ ἐξειργάσαντο τὸ ἔκνομόν τε καὶ ἔκδικον ἐκεῖνο ἔργον. ὡς δὲ ἄμφω συνεῖδον τὸ πραχθὲν, εἶτα μέντοι τὸ ἀσέβημα διέλυσαν τῷ θανάτῳ, πηδήσαντες κατὰ κρημνοῦ.

περὶ τοῦ ἱπποκόμου τοῦ ἐρασθέντος τῆς ἵππου. Κ. η.

Λέγει Εὔδημος, ἵππου νέας καὶ τῶν νεμομένων

τῆς ἀρίστης ἐρασθῆναι τὸν ἱπποκόμον, ὡς ἂν ἐρῶν καλῆς μείρακος, καὶ ἐν τῇ χορείᾳ ὡραιοτέρας πασῶν. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐγκαρτερεῖν, τελευτῶντα δὲ ἐπιτολμῆσαι τῷ λέχει τῷ ξένῳ, καὶ ὁμιλεῖν αὐτῇ. τῇ δὲ εἶναι πῶλον καὶ τοῦτον καλόν. θεασάμενόν γε μὴν τὸ πραττόμενον, ἀλγῆσαι ὡς ἂν τυραννουμένης μητρὸς ὑπὸ τοῦ δεσπότου, καὶ ἐμπηδῆσαι, καὶ ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα. εἶτα μέντοι καὶ φυλάξαι ἔνθα ἐτάφη, καὶ φοιτῶντα ἀνορύττειν αὐτὸν, καὶ ἐνυβρίζειν τῷ νεκρῷ, καὶ λυμαίνεσθαι λύμην ποικίλην, οὐκ αἰσθανομένῳ ἀλγοῦντα αὐτόν.

περὶ ἰχθύων καὶ τῆς μίξεως αὐτῶν. κεφ. θ.

Τῶν ἰχθύων διὰ τοῦ ἦρος οἱ πλεῖστοι εἰς τὴν Ἀφροδίτην πρόθυμοί εἰσι, καὶ ἀποκρίνουσί γε αὐτοὺς εἰς

méti præstantiſſimam, tanquam omnium formoſiſſimam puellam ab equiſone adamatam fuiſſe: primumq; ſui amoris hunc flagrantiæ moderatū fuiſſe. deinde libidine inflammatum, vſque eò proceſſiſſe cum equa, vt veneteo complexu jungeretur, remq; tandem perficeret turpem. Vbi verò equæ pullus & ipſe formoſus inceſto ſtupro matrem contaminari perſpexiſſet, eã ſic à domino tyrannicè tractari acerrimè tuliſſe. Itaque impetu facto, virum interemiſſe: atque, quum obſeruaſſet vbi humaretur, eò profectum refodiſſe, omnibusq; ſuppliciis cadauer jam nullum ſensũ ex mœrore percipiens vexantis afflixiſſe.

De piſcium verno tempore coitu, & in Pontum ſeceſſu. c. IX.

Ex piſcibus plurimi in venerem magis verno tempore exardeſcunt, atque in Pontum

tunc præcipuè secedũt: quòd in eo caua & cubilia naturæ munere piscibus idonea sint: idemq; à feris bestiis, quas mare alit, liber. soli delphini minuti illic & infirmi errãt. Polypis, Paguris, Astacis caret: qui sanè paruulis pisciculis perniciosi existunt.

τ͂ Πόντου μᾶλλον. ἔχει γάρ πως θαλάμας τε καὶ κοίτας, ἐκ φύσεως ταῦτα ἰχθύσιν ὁ Πόντος τὰ δῶρα· ἀλλὰ καὶ θηρίων ἐλεύθερός ἐστιν, ὅσα βόσκει θάλαττα. δελφῖνες δὲ ἀλῶνται μόνοι λεπτοί τε καὶ ἀσθενικοί. καὶ μὴν καὶ πολύπου χῆρός ἐστι, καὶ παγούρου ἄγονος, καὶ ἀστακὸν οὐ τρέφει· μικρῶν δὲ ἰχθύων ὅδε ὀλέθριός ἐστιν.

Quomodo Elephanti crescentem lunam venerentur. c. x.

Τί δρῶσι τῇ νουμηνίᾳ οἱ ἐλέφαντες. Κεφ. ι.

Ab interlunio recrescente luna, elephantos audio quadam naturæ recondita notione, ex sylua primùm; vbi pascuntur, ramos decerpere, eosq; deinde sublimes ferre: tum verò ipsos ad lunam suspicere, ac leuiter ramos mouere, tanquam supplicationem quandam lunæ prætendentes, eis ipsa vt propitia existere velit.

Πυνθάνομαι σελήνης ὑποφαινομένης νέας, τοὺς ἐλέφαντας κατά τινα φυσικὴν καὶ ἀπόρρητον ἔννοιαν, ἐκ τῆς ὕλης ἐν ᾗ νέμονται νεοδρεπεῖς ἀφελόντας κλάδους, εἶτα μετεώρους ἀνατείνειν, καὶ πρὸς τὴν θεὸν ἀναβλέπειν, καὶ ἡσυχῇ τοὺς κλάδους ὑποκινεῖν, οἷον ἱκετηρίαν τινὰ ταύτην τῇ θεῷ προτείνοντας, ὑπὲρ τοῦ ἵλεών τε καὶ εὐμενῆ τὴν θεὸν εἶναι αὐτοῖς.

Περὶ

περὶ τῶν ἵππων τῶν θηλειῶν λαγνείας. Κ. ια.

Μόνας ἀκούω τῶν ζώων τὰς ἵππους, καὶ κυούσας ὑπομένειν τὴν τῶν ἀρρένων μίξιν. εἶναι γὰρ λαγνιστάτας. διὰ ταῦτά τοι καὶ τῶν γυναικῶν τὰς ἀκολάστους, ὑπὸ τῶν σεμνοτέρως αὐτὰς ἐπιτωθαζόντων, καλεῖσθαι ἵππους.

De Equarum libidine.

CAP. XI.

Solas de bestiis equas etiam si ventrem ferunt, se iniri sustinere audio. Incendi enim eas libidine ex fœminis maximè. Itaque libidinosas mulieres equas vocari solere ab eis, qui grauius iis conuitium facere student.

περὶ περδίκων ᾠῶν καὶ νεοττῶν. Κεφ. ιβ.

Οἱ πέρδικες ἐν τοῖς ᾠοῖς οἰκοῦντες ἔτι, καὶ καταλελημμένοι περιπεφυκόσι σφίσιν ὀστράκοις, οὐκ ἀναμένουσι τὴν ἐκ τῶν γειναμένων ἐκλυφὴν· ἀλλ᾽ αὐτοὶ δι᾽ ἑαυτῶν ὥσπερ θυροκοποῦντες ἐκκρούουσι τὰ ᾠὰ καὶ ἐκκύψαντες, εἶτα σφᾶς ἑαυτοὺς ἀνωθοῦσι· καὶ τὸ τοῦ ᾠοῦ λέμμα περιρρήξαντες, ἤδη θέουσι· καὶ τὸ πρὸς τῷ οὐραίῳ ἡμίτομον, εἰ προσέχοιτο, διασειόμενοι ἐκβάλλουσιν αὐτὸ, καὶ τροφὴν μα-

De Perdicum ouis & pullis. C. XII.

Perdicum fœtus intra ouum etiam nunc circumplicatione testarum comprehensi, à parentibus sui exclusionem ex ouis minimè expectant: sed per se ipsi tanquam fores pulsantes, oua elidunt: & jam foras eminentes seipsos impulsu suo impellunt: ouiq; etiam nunc tegumento circũuestiti, currunt: atque à dimidia testæ parte, si adhuc circa caudam adhærescat, semet excutientes liberant, & velocissimè ad cibi in-

quisitionem prosiliũt.

Perdices qui vel cantu vel pugnâ valent facilius se capiendos præbere, spe de seipsis tanquam vtilibus non occidendis concepta. Cæteros verò sua indignitatis conscios, tum macie tum allij pastu hominum cibo insuaues se reddere quominus capiantur. C. XIII.

Ex Perdicibus qui vocis contentione & cantu valent, & linguæ facultati confidũt: quique pugnaces & ad certamen habiles sunt, se minimè dignos credunt, qui ad extruendas mensas capiantur: vnde fit, quòd parum contra venatores de sua libertate depugnẽt, quo minus comprehendantur, sibi præfidentes, quòd à cæde studiosè ad cantus & certamina seruabũtur. Reliqui autem Perdices, & potissimùm qui nuncupantur Cirrhæi, sibi conscij, quòd nec ad certamina valent, neque pulchrè cantare sciunt, & si capiantur, futuros se prandiũ his qui ceperint: naturali quadã machinatioń

Gillius.

στεύουσι, καὶ πηδῶσιν ὠκίστα.

Περὶ τῶν αὐτῶν καὶ πάλιν. Κεφ. ιγ.

Τῶν περδίκων οἱ περί τε καὶ ᾠδικοὶ, τῇ σφετέρᾳ θαῤῥοῦσιν εὐγλωττίᾳ. καὶ οἱ μαχητικοὶ δὲ καὶ ἀγωνιστικοὶ, καὶ ἐκεῖνοι πεπιστεύκασιν, ὅτι μὴ εἰσὶν ἄξιοι παραναλώματα γενέσθαι τεθηραμένοι. καὶ διὰ ταῦτα ἁλισκόμενοι † ἔτι πρὸς τοὺς θηρῶντας διαμάχονται ὑπὲρ τοῦ μὴ ἁλῶναι. ὅτι γὰρ ἀπειδιαθήσονται καὶ οἴδε πιστεύουσι ἐν τῇ μάχῃ καὶ τῇ ᾠδῇ. οἱ δὲ ἄλλοι, καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ Κιῤῥαῖοι, συνεγνωκότες ἑαυτοῖς οὔτε ἀλκὴν ἀγαθοῖς, οὔτε ᾄδειν καλῶς δὲ ἐγνωκότες ὅτι ἄρα ἁλόντες ἔσονται δεῖπνον τοῖς ᾑρηκόσι, παλαμῶνται σοφίᾳ τινὶ φυσικῇ ἑαυτοὺς ἀβρώτους

παρασκευάζουσι. καὶ τῆς μὲν ἄλλης τροφῆς, ἥ τις αὐτοὺς εὐφραίνει τε καὶ πιαίνει, ἑκόντες ἀπέχονται, σκόροδα δὲ σιτοῦνται προθυμότατα. οἱ δὲ εἰδότες ταῦτα προμαθόντες, ἐπείσαντο πρὸς αὐτοὺς ἑκόντες ἀθηρεῖν. ὅστις δὲ τῇ τούτων ἄγρᾳ οὐ περιέτυχε, συλλαβὼν καὶ καθεψήσας, ἀπώλεσε καὶ τὸν χρόνον, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ σπουδὴν, πονηροῦ κρέως πειραθείς.

Περὶ γαλῆς καὶ ὄφεως, καὶ τῆς μάχης αὐτῶν.
Κεφ. ιδ.

Κακὸν θηρίον ἡ γαλὴ, κακὸν δὲ καὶ ὁ ὄφις. οὐκοῦν ὅταν μέλλῃ γαλὴ τῷ ὄφει μάχεσθαι, πήγανον διατραγοῦσα πρότερον, εἶτα μέντοι διαθαρροῦσα ἐπὶ τὴν μάχην, ὡσπεροῦν πεφραγμένη τε καὶ ὡπλισμένη παραγίνεται. τὸ δὲ αἴτιον, τὸ πήγανον πρὸς

tionis cõmentationẽ se ipsos maciecõficiunt: nimirum quum ab omni alia esca, quæ ad pinguitudinem eos perducere queat, ipse suâ sponte abstinent, tũ vt ne idonei sint ad hominum mensas, cupidè alliis vescuntur: cujus rei experientes, his prætermissis, aliò venationem cõuertunt. Qui verò hoc ipsum ignorant, eos, si facultas sit, capiunt. quicunque autem ipsos captos decoxerit, eorumq; insuaues carnes expertus fuerit, se jam & tempus & operam cognoscit in his venandis perdidisse.

Mustela serpentem impugnatura rutam prægustat. c. XIIII.

Perniciosa bellua mustela est, perniciosa etiam serpens. Quare mustela cum serpente pugnatura, primùm quidem rutã edit, deinde fidenti animo ad pugnam tanquam armis tecta procedit. Causa est rutæ odor, serpen-

tibus infestus.

ὄφιν ἐχθιστόν ἐστιν.

Lupũ exaturatum, mãnsuetissimum esse.

CAP. XV.

Exaturatus lupus ne minimum quidem amplius degustauerit. atq; ei venter turget immodicè, lingua tumescit, os obstruitur: & similiter occurrentibus atque agnus mansuetus existit. Neque verò vnquam tum nec homini, nec bestiis vllis, licèt per medium agmen ingrediens, insidias molitur. postea verò ei paulatim lingua extenuatur, ac in antiquam figuram redit, iterumq; lupus existit.

περὶ τῆς τῶν λύκων πλησμονῆς.

Κεφ. ιε.

Ὁ λύκος ἐμπλησθεὶς εἰς κόρον, οὐκ ἂν οὐδὲ βραχίστου τὸ λοιπὸν ἐπιγεύσαιτο. περιτείνεται μὲν γὰρ ἡ γαστὴρ τούτου, οἰδαίνει δὲ ἡ γλῶττα, καὶ τὸ στόμα ἐμφράγνυται· πρᾳότατος δὲ ἐντυχεῖν ἐστιν ἀμνοῦ δίκην, καὶ οὔτε ἂν ἐπιβουλεύσαι ἀνθρώπῳ ἢ θρέμματι, οὐδὲ εἰ τῆς ἀγέλης βαδίζει † μέσος. μειοῦται δὲ † ἡσύχως καὶ κατ' ὀλίγον ἡ γλῶττα αὐτοῦ, εἶτα εἰς τὸ ἀρχαῖον σχῆμα ἐπάνεισι, καὶ λύκος γίνεται αὖθις.

al. μέσον. al. ἰσχνῶς.

De Gallorum & Perdicum libidine, & quomodo à Perdicibus cicuribus feri allectentur &c. C. XVI.

Gallinacei, si fœminæ desint in corte, eum qui recentior aduenerit, omnes ineunt. Perdices etiam cicures recenti aduentu nouum & nõdum cicurem co-

Περὶ ἀλεκτρυόνων καὶ περδίκων.

Κεφ. ις.

Ἀλεκτρυόνες ἐν ἀγέλῃ τὸν νήλυν, ὅταν θηλειῶν ἀπορῶσι, ἀναβαίνουσι πάντες. καὶ οἱ τιθασοὶ δὲ πέρδικες τὸν ἥκοντα πρόσφατον, καὶ οὔπω πεπραϋσμέ-

νον τὰ αὐτὰ δρῶσιν. Ἀμείβονται δὲ οἱ πέρδικες τοὺς τρέφοντας καὶ αὐτοὶ παλεύουσι τοὺς ἀφέτους καὶ ἀγρίους, κατὰ τὰς περιστερὰς δρῶντες ἐς ὄρνι τοῦτο. Προσάγεται δὲ ἄγρα ὁ πέρδιξ καὶ στερρῶς εἰς τὸ ἐφολκὸν, προτείνει τε τῶν ἄλλων τὸν τρόπον τοῦτον. ἕστηκεν ᾄδων ὁ πρῶτος, καὶ ἔστιν οἱ τὸ μέλος προκλητικὸν εἰς μάχην ὑποθῆγον τὸν ἄγριον· ἕστηκε δὲ ἐλλοχῶν πρὸς τῇ πάγῃ, ὁ δὴ τῶν ἀγρίων κορυφαῖος αὐτάρκης περὶ τῆς ἀγέλης, ὡς μαχούμενος ἔρχεται. ὁ τοίνυν τιθασὸς ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖ, δεδιέναι σκηπτόμενος. ὁ δὲ, ἔπεισι γαῦρος, ὡς οἷα δή που κρατῶν ἤδη, καὶ ἑάλωκεν ἐνσχεθεὶς τῇ πάγῃ. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἄρρην ὁ τοῖς θηράτροις παρανεμένων, πειρῶνται ἐπικουρεῖν οἱ σύννομοι τῷ ἑαλωκότι· ἐὰν δὲ ᾖ θῆλυς, παίουσι τὸν ἐνσχεθέντα ἄλλος

dem modo ineunt. Iidem suos altores remunerantur. feros enim & non captos allectant. Vtitur verò Perdix venator illecebris quibusdam ad illiciendos feros: ante retia enim propositus, cantum edit eos lacessenté ad pugnam, eosdemq; vt ex insidiis in laqueos inferat incitãtem. Syluestrium dux contrà cantat, & suum gregem præcurrẽs obuiam procedit, cum hoc luctaturus: cicur autẽ per malitiam semper insidias instruens, pedem refert, se timere simulans: alter verò spe atque animo inflatus, simul & sibi jam victoriam despondens, impetum facit: sed mox captiuus compage tenetur. Quòd si Perdix qui captus est mas fuerit, cæteri gregales ei ipsi captiuo opem ferre conantur. sin fœmina, captiuam ipsam o-

mnes feriunt, vt quæ libidine incensa in seruitutem ceciderit. Nec verò illud prætereundum, quando etiam auditu dignum est: si Perdix allectatrix sit fœmina, ne mas incidat, fœminæ quæ sunt extrà, illum ex casu in laqueũ propinquo seruant suo cantu tanquã amatorio retractum. Nam vbi plures & sibi consuetas viderit fœminas, ad illas libentiùs relicta allectatrice accedit.

De Erinacei terrestris & & Lyncis inuidia: huius in occultanda vrinã: illius in permingẽdo tergore suo quum captus est. C. XVII.

Terrestris Erinaceus inter animalia inuida censetur. is statim vt capitur, vrinâ suâ redditâ, tergus suum conspergit, cujus vi perfusum corrumpitur: & quod futurum erat ad multa vtile, reddit inutile. Et Lynx etiam vrinam suam in terram occultat. quæ vbi concreuerit ac congelarit, lap

ἀλλαχόθεν, ὡς διὰ τὴν λαγνείαν εἰς δουλείαν ἐμπεσοῦσα. Καὶ ἐκεῖνο δὲ οὐ παρήσω, ἐπεὶ καὶ ἄξιον ἀκοῦσαι αὐτό. ἐὰν ἡ θῆλυς ὁ παλεύων, ἵνα μὴ ἐμπέσῃ ὁ ἄρρην αἱ ἔξω θήλειαι μέλος ἀντᾳδὸν ἠχοῦσι, καὶ ῥύονται τὸν ἐμπεσούμενον εἰς τὴν πάγην. ταῖς συννόμοις καὶ πλείοσιν ἀτρέμας συνδραμόντα, ὡς ὑπὸ ἴυγγί τινι ἑλχθέντα, καὶ μὲν Διὰ ἐρωτικῇ.

Περὶ τῆς τῶν ἐχίνων τῶν χερσαίων, καὶ λυγγὸς βασκανίας. Κεφ. ιζ.

Ἐκ τῶν βασκάνων ζώων μέτεστι καὶ ἐχῖνος ὁ χερσαῖος εἶναι πεπίστευται. ὅταν γοῦν ἁλίσκηται, παραχρῆμα ἐνούρησε τῷ δέρματι, καὶ ἀχρεῖον ἀπέφηνεν αὐτό· δοκεῖ δὲ εἰς πολλὰ ἐπιτήδειον. Καὶ ἡ λὺγξ δὲ ἀποκρύπτει τὸ οὖρον. ὅταν γὰρ παγῇ, λίθος γίνεται, καὶ γλυφαῖς

ἐπιτήδειός ἐστι, καὶ τοῖς γυναικείοις κόσμοις συμμάχεται φασὶ διὰ τῆς γλυφῆς.

Περὶ τοῦ λεοντοφόνου, καὶ ζώων ἐντόμων τε καὶ ἑτέρων τινῶν.
Κεφ. ιη.

Λεοντοφόνου φαγὼν ὁ λέων ἀποτέθνηκε. τὰ δὲ ἔντομα φθείρεται εἰ ἐλαίῳ τις ἐγχρίσειεν αὐτά. γυπῶν γε μὴν τὸ μύρον ὄλεθρός ἐστι. κανθάρον δὲ ἀπολεῖς, εἰ ἐπιβάλλῃς τῶν ῥόδων αὐτῷ.

Περὶ κυνῶν Ἰνδικῶν. Κ. ιθ.

Κύνες Ἰνδικοὶ θηρία καὶ οἵδε εἰσὶ, καὶ ἀλκὴν ἄλκιμοι, καὶ ψυχὴν θυμοειδέστατοι, καὶ τῶν πανταχόθι κυνῶν μέγιστοι. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ζώων ὑπερφρονοῦσι· λέοντι δὲ ὁμόσε χωρεῖ κύων Ἰνδικὸς, καὶ ἐπικείμενον ὑπομένει, καὶ βρυχώμενον ἀντυλακτεῖ, καὶ ἀντιδάκνει δάκνοντα· καὶ πολλὰ αὐτὸν λυπήσας καὶ καταπτώσας, τελευτῶν ἡττᾶται ὁ

lapis efficitur, ad sculpendum accommodatus, & simul ad muliebrem mundum expetitus.

Leoni, Insectis, Vulturi & Scarabeo quæ sint perniciosa.

CAP. XVIII.

Leoné ingestus Leõtophonus perimit. Insecta oleo si quis inungat, perdiderit. Vulturum pernicies vnguentum est. Scarabei rosis injectis pereunt.

De Canibus Indicis.

CAP. XIX.

Canes Indicos feris adnumero. nam & viribus & animi ferociâ præstant, & corpore omnium maximo. Cætera quidem animalia contemnit, cum Leone verò contendit Indicus canis: quem & vrgentem sustinet, & rugienti oblatrat, & mordentem remordet. Deniq; multa in eum ausus, & vulneribus quoque inflictis, vincitur tandem canis.

canis. Quanquam & ipse interdum vincit, ac in venatione Leonē perdit. Morsu quidem si apprehenderit, pertinacissimè premit, adeò vt si quis etiam crus ei dissecuerit, in quantocunque dolore non remittat, donec mortis superuenientis necessitas eum cogat. Quæ verò præterea audiui in alium locum differam.

De cibo Hominis & Canis: item de Cordis sede, & de natura animantium vncunguium. c. XX.

Soli homines & Canes cibo (non) simplici satiari solent. Hominis cor mamillæ sinistræ annectitur, in cæteris animalium pectori medio adjunctum. Ex iis quæ vncungues cognominantur aves, nulla vel bibit, vel meiit, vel gregatim cum aliis degit. *Aues quidem nulla meiere solet, quum vesicâ omnes careant: bibunt tamen ca-*

forte ἐκ ἁπλῆ.

κύων. εἰ δὲ αὖ καὶ λέων ἡττηθεὶς ὑπὸ κυνὸς Ἰνδικοῦ, καὶ διαφθαρείη δὲ αὖ ἐν θήρᾳ. καὶ μέντοι καὶ δακὼν ὁ κύων ἔχεται, καὶ μάλα ἐγκρατῶς· καὶ προσελθὼν μαχαίρᾳ τὸ σκέλος ἀποκόπτοις τοῦ κυνὸς, ὁ δ᾽ οὐκ ἂν ἄγαν χαλεπῶς ἀλγήσας ἀνεῖναι τὸ δῆγμα· ἀλλ᾽ ἀποκόπτεται μὲν πρότερον τὸ σκέλος, νεκρὸς δὲ ἀνῆκε τὸ στόμα, καὶ κεῖται βιασθεὶς ἀποστῆναι τοῦ θανάτου. ἃ δὲ προσήκουσιν ἑτέρως ἐρῶ ἀλλαχόθι.

Περὶ κυνῶν τροφῆς καὶ ἀνθρώπων. καὶ περὶ γαμψωνύχων. Κεφ. κ.

Ἀνθρώπων μόνων καὶ κυνὸς κορεσθέντων ἡ τροφὴ † ἁπλῆ. καὶ τῶν μὲν ἀνθρώπων ἡ καρδία τοῦ μαζοῦ τοῦ λαιοῦ προσήρτηται· τοῖς γε μὴν ἄλλοις ζώοις ἐν μέσῳ τοῦ στήθους προσπέπλασται. Γαμψώνυχον δὲ ἄρα οὐδὲ ἓν οὔτε πίνει, οὔτε οὐρεῖ.

ὀρεῖ, οὔτε μὴν συναγελάζεται ἑτέροις.

Περὶ τοῦ Ἰνδικοῦ μαρτιχόρα.
Κεφ. κα.

Θηρίον Ἰνδικὸν, βίαιον τὴν ἀλκὴν, μέγεθος κατὰ τὸν λέοντα τὸν μέγιστον, τὴν δὴ χρόαν ἐρυθρὸν ὡς κιννάβαριν εἶναι δοκεῖν, δασὺ δὲ ὡς κύνες, φωνῇ τῇ Ἰνδῶν * μαρτιχόρας ὀνομάζεται. τὸ πρόσωπον δὲ κέκτηται τοιοῦτον, ὡς δοκεῖν οὐ θηρίου τοῦτό γε, ἀλλ' ἀνθρωπικὸν ὁρᾶν. ὀδόντες τρίστοιχοι μὲν ἐμπεπήγασιν οἱ ἄνω αὐτοῦ, τρίστοιχοι δὲ οἱ κάτω, τὴν ἀκμὴν ὀξύτατοι, τῶν κυνείων ἐκεῖνοι μείζους. τὰ δὲ ὦτα ἔοικεν ἀνθρώπῳ καὶ ταῦτα, πλήν γε ἑαυτῶν πλάσιν, μείζω δὲ καὶ δασέα. τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς γλαυκός ἐστι, καὶ ἐοίκασιν ἀνθρωπίνοις καὶ οὗτοι. πόδας δέ μοι νόει καὶ ὄνυχας† οἵους εἶναι λέοντος. τῇ δὲ οὐρᾷ ἄκρᾳ προσήρτηται σκορπίου κέντρον, καὶ εἴη ἂν ὑπὲρ πῆχυν τοῦτο· καὶ παρ' ἑκάτε-

al. μαντιχώρας

† ὁμοίως

tera præter vncungues fe-rè.

De * *Manticbora Indica fera, ex Ctesiæ Cnidij scriptis.* c. XXI.

al. Martichora

Apud Indos nascitur violento robore præditum animal, cui Indorum lingua Mantichoras nomen est, magnitudine maximi Leonis, colore rubrum adeò vt cinnabarim referat: canis modò villosum: facie eadem propè quæ hominis est dentium triplici vtrinque ordine mucrone acutissimorum, caninis majorum: auribus hominis similibus, nisi quòd hæ & grandiores, & villosiores sunt: oculis cæsiis, & his non dissimilibus hominis: pedibus & vnguibus eisdem qui leonis: summa cauda illi Scorpionis modo, aculeo plusquam cubitali armata, quo letaliter púgit, si quem attigerit.

reliquum etiam caudæ, vtrinque aculeis cuspidatum est, quos tanquam tela, si quis insequatur, eminus jaculatur, letaliter pungit. Quum in anteriorem partem versus, aculeos jaculatur, caudam intorquet: sin retrouersus Sacarum more aculeos emittit, tum extentissimè caudam porrigit. Aculei quos jaculatur, pedali magnitudine, & schœni (junci vel funis) crassitudine sunt: quibus icta omnia, præter solum elephantum pereunt. Ctesias Indos sibi affirmasse ait, locisq; emissorum aculeorum alios succrescere, vt sit hujus pestis perpetua successio. Humanis, vt idem affert, carnibus maximè delectatur. quocirca complureis homines interficit: nec duntaxat in singulos ho-

ρας αὐτῷ ἡ οὐρὰ κέντροις διείληπται. τὸ δὲ οὐραῖον ἄκρον εἰς θάνατον ἐκέντησε τὸν περιτυχόντα, καὶ διέφθορε παραχρῆμα. ἐὰν δέ τις αὐτὸν διώκῃ. ὁ δὲ ἀφίησι τὰ κέντρα πλάγια ὡς βέλη. καὶ ἔστι τὸ ζῷον ἑκηβόλον. καὶ εἰς τοὔμπροσθεν μὲν ὅταν ἀπολύῃ τὰ κέντρα, ἀνακλᾷ τὴν οὐράν· ἐὰν δὲ εἰς τοὐπίσω κατὰ τοὺς Σάκας, ὅδε ἀποτάδην αὐτὴν ἐξαρτᾷ. ὅτου δ' ἂν τὸ βληθὲν τύχῃ, ἀποκτείνει. ἐλέφαντα δὲ οὐκ αἱρεῖ μόνον. τὰ δὲ ἀκοντιζόμενα κέντρα ποδιαῖα τὸ μῆκός ἐστι, σχοίνου δὲ τὸ πάχος. λέγει δὲ ἄρα Κτησίας, καί φησιν ὁμολογεῖν αὐτῷ τοὺς Ινδοὺς, ἐν ταῖς χώραις τῶν ἀπολυομένων ἐκείνων κέντρων ὑπανίστασθαι ἄλλα, ὡς εἶναι τοῦ κακοῦ τοῦδε ἐπιγονήν. φιλεῖ δὲ, ὡς ὁ αὐτὸς λέγει, μάλιστα ἀνθρώπους ἐσθίειν. καὶ ἀναιρεῖ δὲ ἀνθρώπους πολλοὺς, καὶ οὐ καθ' ἕνα † ἐλλοχᾷ, καὶ δύο δ' ἂν ἐπιθεῖτο καὶ τρισί,

† μόνον addit Gillius

σὶ, καὶ κρατεῖ τῶν τοσούτων μόνος. καταγωνίζεται δὲ καὶ τῶν ζῴων τὰ λοιπά. λέοντα δὲ οὐκ ἂν καθέλῃ ποτέ. ὅτι δὲ κρεῶν ἀνθρωπείων ἐμπιπλάμενον τόδε τὸ ζῷον ὑπερήδεται, κατηγορεῖ καὶ τὸ ὄνομα. νοεῖται γὰρ τῇ Ἑλλήνων φωνῇ ἡ Ἰνδῶν, ἀνθρωποφάγον αὐτὸ εἶναι· ἐκ δὲ τοῦ ἔργου καὶ κέκληται. πέφυκε δὲ κατὰ τὴν ἔλαφον ὠκιστος. Τὰ βρέφη δὲ τῶνδε τῶν ζῴων οἱ Ἰνδοὶ θηρῶσιν ἀκέντρους τὰς οὐρὰς ἔχοντα, καὶ λίθῳ γε ἐπιδιαθλῶσιν αὐτὰς, ἵνα ἀδυνατῶσι τὰ κέντρα ἀναφύειν. φωνὴν δὲ σάλπιγγος ὡς ὅτι ἐγγυτάτω προΐεται. λέγει δὲ καὶ ἑωρακέναι τόδε τὸ ζῷον ἐν Πέρσαις Κτησίας, ἐξ Ἰνδῶν κομισθὲν δῶρον τῷ βασιλεῖ Περσῶν. εἰ δή τῳ ἱκανὸς τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιούτων Κτησίας. ἀκούσας γε μὴν τῆς ἰδέας τοῦδε τοῦ ζῴου, εἶτα μέντοι τοῦ

nimes inuadit, ſed plures collectos, vel ipſe ſolus interimit. Reliqua item animalia vincere poteſt, excepto leone. Quòd autem humanis carnibus ſeſe complere ei ſuaue ſit, ejus nomē oſtēdit. Indicè enim ideò Manticho-ras appellatur, quòd beſtia hominum voraciſſima ſit, ex rebus quas agit nomen trahens. Eadem eſt quâ perniciſſimi cerui corporis velocitate. Ejus pullos aculeatis nondum caudis armatos venantur, caudasq; eorum ad ſaxum elidunt, atque crebris ictibus confringunt, vt aculeos ne poſtea producere queant. Vocem edunt proximè accedentem ad ſonum tubæ. Cteſias apud Perſas hoc animal ſe vidiſſe teſtatur, ex India regi Perſarum muneri miſſum. Hæc Cteſias ſcriptor Cnidius, penes quem

συγγ-

horum omnium fides esto.

De Scolopendra marina.

CAP. XXII.

Scolopendram marinam rumpi aiunt, si hominis sputo madefiat.

Salicis semen homines steriles reddere, bestijs innoxium. item cicutam homini venenum esse, suibus non item.

CAP. XXIII.

Si quis tritum salicis semen bestiis dederit bibere, eis non modò quippiam non nocet, sed etiam alit: Sin homo idipsum bibetit, facultatem liberos gignendi ei adimit, & semen genitale perdit. Quare Homerus abstrusa naturæ perscrutatus, mihi, quum salices frugiperdas suis versibus dixit, earum vim adumbratè ostendisse videtur. Sic & cicutam homo si biberit, ei sanguis quasi conglaciat, & eatenus concretione spissus fit, vt inde moriatur. Suillum

συγγραφεῖ τῷ Κνιδίῳ προσεχέτω.

Περὶ σκολοπένδρας. Κ. κβ.

Σκολόπενδρα θαλαττία διαρρήγνυται, ὥς φασιν, ἀνθρώπου διαπτύσαντος αὐτῆς.

Περὶ ἰτέας, καὶ ὅτι οὐδὲν ἀδικεῖ τὰ ἄλογα ζῷα, καὶ περὶ κωνείου. Κεφ. κγ.

Καρπὸν δὲ ἰτέας θλιβέντα εἰ δοίης πιεῖν τοῖς ἀλόγοις αὐτὸν, λυπεῖται ἐκεῖνα οὐδέν· μᾶλλον δὲ καὶ τρέφεται· πιὼν δὲ ἄνθρωπος τὴν ἀνορὰν τὴν παιδοποιόν τε καὶ ἔγκαρπον ἀπώλεσε· καί μοι δοκεῖ Ὅμηρος καὶ τὰ τῆς φύσεως ἀπόρρητα ἀνιχνεύσας, εἶτα μέντοι καὶ ἰτέας ὠλεσικάρπους ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέτροις εἰπεῖν, τοῦτο αἰνιττόμενος. Κώνειον δὲ ἄνθρωπος πιὼν, κατὰ τὴν τοῦ αἵματος πῆξίν τε καὶ ψύξιν ἀποθνήσκει. ὗς δὲ

καὶ

κωνεία ἐμπίπλαται, καὶ ἰσχαίνει.

Πηλίκους τοὺς ἐλέφαντας θηρῶσιν Ἰνδοί. Κεφ. κδ.

Ἰνδοὶ τέλειον μὲν ἐλέφαντα συλλαβεῖν ῥᾳδίως ἀδυνατοῦσι· οὔτε γὰρ τοσαῦτα δράσουσιν, οὔτε τοσοίδε παρέσονται. εἰς δὲ τὰ ἕλη φοιτῶντες τὰ γειτνιῶντα τοῦ ποταμοῦ, ἐνταῦθα μέντοι λαμβάνουσιν αὐτῶν τὰ βρέφη. ἀσπάζεται γὰρ ὁ ἐλέφας τὰ ἔνδροσα χωρία καὶ μαλακὰ, καὶ φιλεῖ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἤθεσι διαιτᾶσθαι ἐθέλει, καὶ ὡς ἂν εἴποις, ἑλειός ἐστιν. Λαβόντες οὖν ἁπαλὰ καὶ εὐπειθῆ, τρέφουσι κολακείᾳ τε τῇ κατὰ γαστέρα, καὶ θεραπείᾳ τῇ περὶ τὸ σῶμα, καὶ φωνῇ θεραπευτικῇ. συνιᾶσι γὰρ ἐλέφαντες καὶ γλώττης ἀνθρωπίνης τῆς ἐπιχωρίου.

verò pecus, licèt ea ad saturitatem se compleuerit, non læditur.

Elephantos catulos tantum ab Indis capi, & blanditijs curaq; mansuefieri & institui.

CAP. XXIIII.

Indi homines, licèt permulti & magna machinati, non Elephantos jam ætate procedente confirmatos facilè comprehendere queunt. Quare ad paludes fluminibus proximas, venatores profecti, eorum catulos tantùm capiunt. Elephanti enim naturæ proprium est, rosida loca & mollia amare, & aquam desiderare, vbi versari maximè studet, ita vt animal palustre nominari possit. Quum igitur eorum catulos, adhuc ætate infirmos, & teneros, inde ceperunt, ciborum blanditiis & assentationibus eos ad parendum informant ac instituunt, blandiloquentiaq; mansuefaciunt. Hominum enim indigenarum linguam Elephanti intelligunt. Breuiter, perinde

de illos quasi infantes pueros alunt, partim omni curâ cultuq; eos prosequentes, partim disciplinas tradentes: quæ res efficit, ipsi vt ad obediendi facilitatem transferantur.

Vt Boues in area spicis abstineant.

CAP. XXV.

Ne Boues in area ad trituram accommodata spicas interim edãt, dum proculcant, eorum bubulo fimo nares illinendæ sunt: Quę astuta machinatio perficit, ab illatum vt sese esu abstineant. Hoc nimirum animal hujusmodi tetri odoris asspetsione deterritum, nihil, ne si fame quidem acertima premeretur, vnquam ederet.

Quomodo Indi Lepores & Vulpes capiant, auibus rapacibus ad venationem institutis.

CAP. XXVI.

Lepores & Vulpes Indi hoc modo venantur. Canibus ad venationem non egent, sed

καὶ συνελόντι εἰπεῖν, ὡς παῖδας αὐτοὺς ἐκτρέφουσι, καὶ κομιδὴν προσάγουσιν αὐτοῖς, καὶ παιδεύματα ποικίλα, οἱ δὲ πείθονται.

Περὶ τῆς τῶν βοῶν ἐν τῇ ἅλῳ ἀσιτίας. Κεφ. κε.

Ὅταν ἀλοητὸς ᾖ, καὶ στρέφονται περὶ τὸν δίνον οἱ βόες, καὶ πεπληρωμένη τῶν δραγμάτων ἡ ἅλως ᾖ, ὑπὲρ τοῦ τοὺς βοῦς μὴ ἀπογεύεσθαι τῶν σταχύων, βολίτῳ τὰς ῥίνας ἐπιχρίουσιν αὐτῶν· σόφισμα ἐπινοήσαντες τοῦτο καὶ μάλα γε ἐπιτήδειον. τοῦτο γὰρ ζῷον μυσαττόμενον τὴν προειρημένην χρίσιν, οὐκ ἄν τινος ἀπογεύσαιτο, οὐδ' εἰ τῷ βαρυτάτῳ λιμῷ πιέζοιτο.

Περὶ θηρίων Ἰνδικῶν, λαγωῶν, καὶ ἀλωπέκων. Κ. κϛ.

Τοὺς λαγὼς καὶ τὰς ἀλώπεκας θηρῶσιν οἱ Ἰνδοὶ τὸν τρόπον τοῦτον. Κυνῶν εἰς τὰς ἄγρας οὐ δέονται, ἀλλὰ

ἀλλὰ νεοττοὺς συλλαβόντες ἀετῶν καὶ τῶν κοράκων καὶ ἰκτίνων προσέτι, τρέφουσι, καὶ ἐκπαιδεύουσι τὴν θήραν. ἔστι δὲ τὸ μάθημα. πρᾴῳ λαγῷ καὶ ἀλώπεκι τιθασῷ κρέας προσαρτῶσι, καὶ μεθιᾶσι θεῖν· καὶ τοὺς ὄρνιθας αὐτοῖς κατὰ πόδας ἐπιπέμψαντες, τὸ κρέας ἀφελέσθαι συγχωροῦσιν. οἱ δὲ ἀνὰ κράτος διώκουσι, καὶ λαβόντες ἢ τὸν ἢ τὴν ἔχουσιν ὑπὲρ τοῦ καταλαβεῖν ἆθλον τὸ κρέας. καὶ τοῦτο μὲν αὐτοῖς δέλεάρ ἐστι καὶ μάλα ἐφολκόν. οὐκοῦν ὅταν ἀκριβώσωσι τὴν σοφίαν τὴν θηρατικὴν, ἐπὶ τοὺς ὀρείους λαγὼς μεθιᾶσιν αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς ἀλώπεκας τὰς ἀγρίας. οἱ δὲ, ἐλπίδι τοῦ δείπνου τοῦ συνήθους, ὅταν τι τούτων φανῇ, μεταθέουσι καὶ αἱροῦσιν ὤκιστα, καὶ τοῖς δεσπόταις ἀποφέρουσιν, ὡς λέγει Κτησίας. καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ τέως προσηρτημένου κρέως, αὐτοῖς τὰ σπλάγχνα τῶν ᾑρημένων τὸ δεῖπνόν ἐστιν. ἐκεῖθεν καὶ τοῦτο ἴσμεν.

captos Aquilarũ, Coruorum, & insuper Miluorũ pullos alunt, & ad venatum instituunt: Nempe Leporem mãsuetum & Vulpem cicurem carne appensa ad cursum dimittunt: & mox immittunt aues carnem eis quam appetunt adempturas. Illæ igitur quanta possunt celeritate & impetu vel hanc vel illum consequutæ, carnem sui laboris pręmium & escam desideratam sibi auferunt. Sic institutas ad prædam aues, deinceps in montanos Lepores & Vulpes feras emittunt: quos illæ itidem spe solitæ escæ persequuntur, & mox captos dominis adferunt, vt prodit Ctesias. loco autem carnis priùs appensæ, viscera captorum eis in cibũ permittuntur.

De Gryphum forma, & pugna aduersus Indos aurum colligentes.

CAP. XXVII.

Gryphem Indicum animal audio similiter quadrupedem vt Leonem esse: robustissimis item existere vnguibus Leonũ similibus: tum dorsum eius pennis indui nigris, anteriorem corporis partem rubris, alas verò candidis. Ctesias eos ait ceruicis pennas cæruleas & floridas habere: Aquilino ore esse, & capite cujusmodi pictores fingunt: oculis autem igneis, nidosq; in montibus facere: vtq; ætatis processu grandes non capi, ita earum pullos comprehendi posse. Bactri autem Indis finitimi eos illic auri custodes esse, aurumq; effodere aiũt, & simul eo ipso nidos construere: quod verò

Περὶ Γρυπῶν. Κ. κζ.

Τὸν γρῦπα ἀκούω τὸ ζῷον τὸ Ἰνδικὸν τετράπουν εἶναι κατὰ τοὺς λέοντας, καὶ ἔχειν ὄνυχας καρτεροὺς ὡς ὅτι μάλιστα, καὶ τούτους μέντοι τῶν λεόντων παραπλησίους· καὶ πτερὸν δὲ τὰ νῶτα, καὶ τούτων τῶν πτερῶν τὴν χρόαν μέλαιναν εἶναι ᾄδουσι· τὰ δὲ πρόσθια ἐρυθρά φασι· τάς γε μὴν πτέρυγας αὐτὰς, οὐκ ἔτι τοιαύτας, ἀλλὰ λευκάς. τὴν δέρην δὲ αὐτῶν κυανοῖς διηνθίσθαι τοῖς πτεροῖς Κτησίας ἱστορεῖ· στόμα δὲ ἔχειν ἀετῶδες· καὶ τὴν κεφαλὴν, ὁποίαν οἱ χειρουργοῦντες γράφουσί τε καὶ πλάττουσι. φλογώδεις δὲ τοὺς ὀφθαλμούς φασιν αὐτοῦ. νεοττιὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὀρῶν ποιεῖται. καὶ τέλειον μὲν λαβεῖν ἀδύνατόν ἐστι, νεοττοὺς δὲ αἱροῦσι. Βάκτριοι μὲν γειτνιῶντες Ἰνδοῖς, λέγουσιν αὐτοὺς φύλακας εἶναι τοῦ χρυσοῦ αὐτόθι. καὶ ὀρύττειν τε αὐτὸν φασιν αὐτοὺς, καὶ ἐκ τούτου τὰς καλιὰς ὑπο-

πλέκ-

πλέκειν, τὸ δὲ ἀπόρρητον Ἰνδοὺς λαμβάνειν. Ἰνδοὶ δὲ οὔ φασιν αὐτοὺς φρουροὺς εἶναι τοῦ προειρημένου· μηδὲ γὰρ δεῖσθαι χρυσίου γρῦπας· (καὶ ταῦτα εἰ λέγουσι, πιστὰ ἔμοιγε δοκοῦσι λέγειν·) ἀλλ' αὐτοὺς μὲν ἐπὶ τὴν τοῦ χρυσίου ἄθροισιν ἀφικνεῖσθαι· τοὺς δὲ ὑπὲρ τῶν σφετέρων βρεφῶν δεδιέναι, καὶ τοῖς ἐπιοῦσι μάχεσθαι. καὶ διαγωνίζεσθαι μὲν πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα καὶ κρατεῖν ῥᾷστα, λέοντι δὲ μὴ ἀνθίστασθαι, μηδὲ ἐλέφαντι. δεδιότες δὲ ἄρα τὴν τῶνδε τῶν ζῴων ἀλκὴν οἱ ἐπιχώριοι, μεθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸν χρυσὸν οὐ στέλλονται, νύκτωρ δὲ ἔρχονται. ἐοίκασι γὰρ τηνικάδε τοῦ καιροῦ λανθάνειν μᾶλλον. ὁ δὲ χῶρος οὗτος ἔνθα οἵ τε γρῦπες διαιτῶνται, καὶ τὰ χωρία τὰ χρυσεῖά ἐστιν, ἔρημος πέφυκε δεινῶς. ἀφικνοῦνται δὲ οἱ τῆς ὕλης τῆς προειρημένης θηραταὶ, κατὰ χιλίους τε καὶ δὶς τοσούτους ὡπλι-

auri in terram deciderit, Indos homines auferre. Contrà Indi eos auri, quod veri quidem simile videtur, custodes esse negant: neque enim Gryphes auri egere: sed quum ad colligendum aurum homines accesserunt, hos de pullis suis majorem in modum timentes, pro eis pugnare: Atque cum aliis etiam animalibus concertare, eaq; facillimè vincere: contra autem Leones & Elephantos non stare. Indigenæ, quòd ab hujusmodi animalium robore timeant, non interdiu, sed ad collectionem auri noctu proficiscuntur, quòd se tum meliùs latere arbitrentur. Locus vbi Gryphes versantur, ac vbi aurum effoditur, desertissimus est. Quocirca aurum venari studentes, mille, aut bis mille armati eò perue-

niunt, simulq; ligones & saccos afferunt, silentem lunam obseruantes. Quòd si Gryphes fallant, duplicem commoditatem assequuntur, quòd & eorum vita ab illorum atrocitate seruatur, & simul aurum domum auehunt: vbi auro purgato ab iis qui hanc artem callent, ingentes sibi pro periculis opes comparant. Sin in furto deprehendantur, pereunt. Quum semel eò profecti sunt, domum nonnisi triennij, aut quadriennij interuallo reuertuntur.

χρυσοχοεῖν

Testudinis marinæ caput abscissum diu viuere: & de splendore pupillarũ eius. c. XXVIII.

Caput marinæ testudini abscissum, non continuò moritur, sed & videt: & si ante oculos ei manus obuersetur, illos claudit: & paulò etiam propiùs si manũ admoueas, mordet. Longè lateq; fulgorem ejus oculi jaculan-

σύμφοροι. καὶ ἅμας κομίζουσι σάκκους τε, καὶ ὀρύττουσιν, ἀσέληνον νύκτα ἐπιτηροῦντες. ἐὰν μὲν γὰρ λάθωσι τοὺς γρῦπας, ἄνυνται διπλῆν τὴν ὄνησιν. καὶ γὰρ σώζονται, καὶ μέντοι καὶ οἴκαδε τὸν φόρτον κομίζουσι. καὶ ἐκκαθάραντες οἱ μαθόντες τὸ χρυσωρυχεῖν σοφίᾳ τινὶ σφετέρᾳ, πάμπολυν πλοῦτον ὑπὲρ τῶν κινδύνων ἔχουσι τῶν προειρημένων. ἐὰν δὲ κατάφωροι γένωνται, ἀπολώλασιν. ἐπανέρχονται δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα, ὡς πυνθάνομαι, δι' ἔτους τρίτου καὶ τετάρτου.

περὶ χελώνης θαλαττίας. Κεφ. κη.

Χελώνης θαλαττίας ἀποτμηθεῖσα ἡ κεφαλή, οὔποτε θνήσκει, ἀλλὰ βλέπει, καὶ καταμύει τὴν χεῖρα προσάγοντος· ἤδη γὰρ καὶ δάκνει, εἰ περαιτέρω προσαγάγοις τὴν χεῖρα. καὶ ἐπὶ μακρὸν ἐκλάμπ

λάμποντας, ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς. αἱ γάρ τοι κόραι λευκόταται καὶ περιφανέσταταί εἰσι· καὶ ἐξαιρεθεῖσαι, χρυσίῳ καὶ ὅρμοις ἐπιτίθενται. ἐνθένδε τοι καὶ δοκοῦσι ταῖς γυναιξὶ θαυμασταί· γίνονται δὲ ὡς πυνθάνομαι αἱ χελῶναι αἱ δὲ ἐν τῇ θαλάττῃ τὴν ᾄδουσιν ἐρυθράν.

Περὶ Ἀλεκτρυόνων. Κ. κθ.

Ὁ Ἀλεκτρυὼν τῆς σελήνης ἀνισχούσης, ἐνθουσιᾷ φασι, καὶ σκιρτᾷ. ἥλιος δὲ ἀνίσχων οὐκ ἄν ποτε αὐτὸν διαλάθοι. ᾠδικώτατος δὲ ἑαυτοῦ μᾶλλόν ἐστι τηνικάδε. πυνθάνομαι δὲ ὅτι ἄρα καὶ τῇ Λητοῖ φίλον ἐστὶν ὁ ἀλεκτρυὼν τὸ ὄρνεον. τὸ δὲ αἴτιον· παρέστη φασὶν αὐτῇ τὴν διπλῆν τε καὶ μακαρίαν ὠδῖνα ὠδινούσῃ. ταῦτά τοι καὶ νῦν ταῖς τικτούσαις ἀλεκτρυὼν πάρεστι, καὶ δοκεῖ πως εὐωδίνας ἀποφαίνειν. τὸ δὲ ὄρνεον ἀ-

tur: quorum pupillæ, candidissimæ ac splendidissimæ quum existant, eruuntur, vt vel auro includantur, vel monilibus imponantur: quamobrem mulierum admiratione plurimi æstimantur.

Gallinaceus quomodo ad Lunæ sol isq; ortum afficiatur. Quòd sua præsētia credatur partus iuuare. Gallina extincta incubare & silere eum. Victorem canere, victum silere. In liminibus sese inclinare. C. XXIX.

Gallinaceum exoriente luna quasi diuino quodam spiritu afflatum bacchari atque exultare ferunt. Oriens autem sol ipsum nunquam fallit, tum vehementissimè vocē contendens, semet magis magisq; cantando vincere conatur. Latonæ in amore esse aiunt, & quòd ei affuerit parienti, & quòd etiam nunc pariētibus adsit, & faciles partus effi-

ciat. Matrice Gallina extincta, is ipse incubat, & pullos ex ouis excludit: ac tum (res admiratione digna) silentio vtitur, quòd sanè sibi conscius sit se muliebre munus obire, & parum viriliter facere. Quòd si cum altero pugnans vincatur, idcircò non canit, quòd ex illa mala pugna spiritus tracti illi vocem supprimant. Cujus offensionis verecundia confusus, in primam quamque latebram sese occultat. At si ex certamine victoriam reportarit, tum oculorum eminentia, tum ceruice erecta, simul & cantus contentione insolenter effertur, & triumphāti similis est. Illud item in eo mirificum, quum limen intrat, tametsi superum altissimum existit, is tamen sese inclinat: quod quidem ipsum superbiâ inductus facere videtur, ne videlicet crista vspiam offendatur.

πολωλυίας, ἐπῳάζει αὐτός, καὶ ἐκλέπει τὰ ἐξ ἑαυτοῦ νεόττια σιωπῶν. οὐ γὰρ ᾄδει τότε θαυμαστῇ τινι καὶ ἀπορρήτῳ τῇ αἰτίᾳ, καί μοι τόν. δοκεῖ γάρ μοι συνειδέναι ἑαυτῷ θηλείας ἔργα, καὶ οὐκ ἄῤῥενος δρῶν τι ποιηκέναι. Ἐν μάχῃ ἀλεκτρυὼν καὶ τῇ πρὸς ἄλλον ἀγωνίᾳ ἡττηθεὶς, οὐκ αὖ ᾄσει. τὸ γὰρ οἱ φρόνημα αὐτοῦ κατέσταλται, καὶ μεμείωται, καὶ καταδύεταί γε ὑπὸ τῆς αἰδοῦς. κρατήσας δὲ γαῦρός ἐστι, καὶ ὑψαυχενεῖ, καὶ κυδρουμένῳ ἔοικεν. Θαυμάσται τοῦ ζώου ὑπεράξιον καὶ ἐκεῖνο δήπου. θύραν γὰρ ὑπιὼν, καὶ τὴν ἄγαν ὑψηλὴν, ὅδε ἐπικύπτει, ἀλαζονευόμενος δρῶν ἐκεῖνος τοῦτο. φειδοῖ γὰρ τοῦ λόφου πράττειν ἔοικε τὸ εἰρημένον.

De amore Monedularum seu Graculorum in suos gregales.

Περὶ τῆς τῶν κολοιῶν εἰς ἀλλή-

λους φιλίας καὶ ἄγρας.
Κεφ. λ.

Οἱ κολοιοὶ δεινῶς φιλοῦσι τὸ ὁμόφυλον. τοῦτό τοι καὶ διαφθείρει αὐτοὺς πολλάκις. καὶ τό γε δρώμενον τοιοῦτόν ἐστιν· ὅτῳ μέλει θηρᾶσαι κολοιούς, τοιαῦτα παλαμᾶται. ἔνθα οἶδεν αὐτῶν τροφὰς καὶ νομὰς, καὶ ἀθροιζομένους ὁρᾷ κατ' ἀγέλας εἶναι, ἐνταῦθα λεκανίδας ἐλαίου μεστὰς διατίθησιν. οὐκοῦν ὀλιγοδεές μὲν τὸ ἔλαιον, περίεργον δὲ τὸ ὀρνίθιον, καὶ ἀφικνεῖται καὶ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ σκεύους κάθηται, καὶ κύπτει κάτω, καὶ ὁρᾷ τὴν ἑαυτοῦ σκιάν. καὶ οἴεται κολοιὸν ἄλλον βλέπειν, καὶ κατελθεῖν πρὸς αὐτὸν σπεύδει. κάτεισί τε οὖν καὶ περιπτύσσεταί τε καὶ περιβάλλει τὸ ἔλαιον †αὐτὸ ὂν γλίσχρον καὶ συνδεῖται. τὸ δὲ αἴτιον, ἀναπτερυγίσαι ἥκιστός ἐστι. καὶ χωρὶς δικτύων καὶ πάγης καὶ ἀρπεδόνων τὸ ζῷον μένει, ὡς ἂν εἴποις, πεπεδημένον.

gales, & eorum captura. CAP. XXX.

Suæ nationis aues vehementer Monedulæ amant: quæ quidem res eas ſæpe in perniciem inducit. quemadmodum id accidat explicandum. Quum enim quis Monedulas venaturus eſt, talia machinatur: vt eas vbi nouerit cibaria inquirere, & in quem locum congregentur perſpexerit, ibi pelues olei pellucidi plenas diſponat. Curioſa bellè auicula eò profecta, in vaſis labro conſidet, & ſimul ſeſe inclinans, ſuam ipſius vmbram deſpicit: & quòd exiſtimet aliam ſe Monedulam videre, ad eam ipſam feſtinat deſcendere. eóque vt eſt delapſa, olei tenacitate circumfuſa, ſine laqueis, ſine retibus conſtricta tenetur.

αὐτοῦ

O 5 Περὶ

De Elephanti partibus corporis, vteri gestatione, libidine, potu, somno, ætate, morbis.

CAP. XXXI.

Elephanto duos dicunt prominere exertos, quos alij dentes, alij cornua vocant. Singulis pedibus numero quinque digitos indiuisos, leuiterq; discretos, ex quo fit vt animal sit minimè ad natandum habile: & anteriora crura posterioribus longiora habet. Huic sub armis papillæ existunt: Atque ita promuscide tanquã manu vel etiam commodiùs vtitur: Lingua etiam ei benè exigua est: Fel autem non ad jecur, sed ad pectus situm habere dicitur. Biennium gerere vterum audio. alij non tam diu, sed sesquiannum tantùm ventrem ferre aiunt. Anniculo quidem vitulo æqualem pullum editis statim vt natus est, ore sugit, (non promuscide.) Quum libidinis furore ardet,

lego τὰ κατόπιν τῶν προσθίων, ex Aristotele, Oppiano, Plinio.

al. φλεγόμενος,

Περὶ ἐλεφάντων. Κ. λα.

Ὁ Ἐλέφας, οἱ μὲν αὐτοῦ προκύπτειν χαυλιόδοντάς φασιν, οἱ δὲ κέρατα. ἔχει δὲ καὶ καθ' ἕκαστον πόδα δακτύλους πέντε, ὑποφαίνοντας μὲν τὰς ἐκφύσεις, οὐ μὴν διεστῶτας. ταῦτά τοι καὶ νηκτικός ἐστιν ἥκιστα. σκέλη δὲ τὰ πρόσθια τῶν κατόπιν βραχύτερά ἐστι. μαζοὶ δὲ αὐτῷ πρὸς ταῖς μασχάλαις εἰσί. μυκτῆρα δὲ κέκτηται χειρὸς παγχρηστότερον, καὶ γλῶτταν βραχεῖαν. χολὴν δὲ αὐτὸν ἔχειν οὐ κατὰ τὸ ἧπαρ, ἀλλὰ πρὸς τῷ στέρνῳ φασί. κύειν δὲ πυνθάνομαι δύο ἐτῶν τὰς ἐλεφαντίδας· οἱ δὲ, οὐ τοσοῦτον χρόνον, ἀλλὰ ὀκτωκαίδεκα μηνῶν ὁμολογοῦσιν. ἀποτίκτει δὲ ἰσήλικα τὸ μέγεθος μόσχῳ ἐνιαυσιαίῳ. σπᾷ δὲ τὴν θηλὴν τῷ στόματι. ἐνθουσιῶν δὲ εἰς μίξιν, οἴστρῳ τε * φερόμε-

νος, ἐμπίπτει τοίχῳ, καὶ ἀνατρέπει, καὶ φοίνικας κλίνει, τὸ μέτωπον προσαράττων κατὰ τοὺς κριούς. πίνει δὲ ὕδωρ οὐ διειδὲς οὐδὲ καθαρὸν, ἀλλ' ὅταν ὑποθολώσῃ τε καὶ ὑποταράξῃ· καθεύδει γε μὴν ὀρθοστάδην, † καταχλῖναι γὰρ καὶ ἐξαναστῆναι ἐργῶδες αὐτῷ. ἀκμὴ δὲ ἐλέφαντος, † ἑξηκονταετῆ γεγονέναι. κρυμοῖς δὲ ὁμιλεῖν ἥκιστός ἐστι. διατείνει δὲ τὸν βίον καὶ εἰς διπλῆν ἑκατοντάδα.

Περὶ τῆς περὶ Ἰνδοὺς προβατείας κεφ. λβ.

Προβατεῖαι δὲ Ἰνδῶν ὁποῖαι, μαθεῖν ἄξιον. τὰς αἶγάς τε καὶ τὰς οἶς ὄνων τῶν μεγίστων μείζονας ἀκούω. καὶ ἀποκύειν τέτταρας ἑκάστην· οὐ μείω γε μὴν τῶν τριῶν, οὔτ' αἶξ Ἰνδικὴ, οὔτ' αὖ οἶς ποτὲ τέκοι. καὶ τοῖς μὲν προβάτοις αἱ οὐραὶ πρὸς τὸν πόδα τέτανται· αἱ δὲ αἶγες μηκίστας ἔχου-

ardet, incursu parietes euertit, & similiter atque aries frontis vi atque impressione palmas prosternit. Aquam nitidam non bibit, sed postquam aquam conturbarit, turbida potione delectatur. Idcircò somnum erecto corpore capit, quia ei esset operosum decumbere, simul & deinde à cubitu exurgere graue. Eius ætatis flos est sexagesimus annus. Hyemis & frigoris impatiens est. Ad ducentesimum annum vitam producit.

De Ouibus & Capris Indicis. c. XXXII.

Oues Indiæ & Capras ad maximorum magnitudinem asinorum audio accedere. Quatuor fœtus quum plerumq; pariunt, tres verò quum minimum. Nunquam enim ibi neque ouillum pecus, neque caprinum tribus minus edit. Caudæ ouillæ longitudo ad pedes vsque pertinet: Caprinæ verò in eam proc

al. κατακλιθῆναι

al. ἑξήκοντα ἔτη

procedit lõgitudinem, vt terram propè contingat. Idcirco eas pastores ouibus matricibus abſcindunt, quòd tũ ſic faciliùs ineantur: tũ ex earum adipe oleum exprimatur. Arietum quoque diſſecant caudas, atque adipem extrahunt, & iterum conſuunt eatenusq; deinde ſectio conjunctiſſimè committitur, cicatricis vt ne tenue quidem veſtigium appareat.

Quomodo Chamæleon ſerpentem impugnans eludat. C. XXXIII.

Alexander Myndius dolore & moleſtia, cibiq; inopia, à Chamæleonte ad hunc modum ſerpentem affici ait: Mordicus ſcilicet illum benè latam feſtucam & validam tenentem, ſub eaq; perinde ſe vt ſub clypeo versãtem, contra hoſtem ſerpentem venire: Serpentem verò, quia feſtucæ latitudinem circumplecti hiando non poſſit, Chamæleontẽ dentibus configere non poſſe: itaq; hunc ab ipſa confici, exediq; neq

σιν, ὥστε ἐπιψαύειν γῆς ὀλίγου. τῶν μὲν οὖν οἰῶν τῶν θηλειῶν ἀγαθῶν ἀποκόπτουσι τὰς οὐρὰς οἱ νομεῖς, ἵνα ἀναβαίνωνται· ἐκ δὲ τῆς πιμελῆς τούτων, καὶ ἔλαιον ἀποθλίβουσι. τῶν δὲ ἀρρένων διατέμνουσι τὰς οὐράς, καὶ ἐξαιροῦσι τὸ στέαρ καὶ ἐπιρράπτουσι, καὶ ἑνοῦται πάλιν ἡ τομή, καὶ ἀφανίζεται τὰ ἴχνη αὐτῆς.

[illegible] ὄφεως ὑπὸ χαμαιλέοντος. Κεφ. λγ.

Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος τὸν χαμαιλέοντα λυπεῖν τοὺς ὄφεις, καὶ ἀσιτίᾳ περιβάλλειν τὸν τρόπον τοῦτόν φησι. κάρφος πλατὺ καὶ στερρὸν ἐνδακὼν ἑαυτὸν ἐπιστρέφει, καὶ ἀντιπρόσωπος ὁμόσε χωρεῖ τῷ πολεμίῳ. ὁ δὲ αὐτοῦ λαβέσθαι ἀδυνατεῖ, τὸ πλάτος τοῦ κάρφους οὐκ ἔχων περιχανεῖν. οὐκοῦν ἄδηκτος, τό γε ἐπ᾽ ἐκείνῳ,

μένει ὁ ὄφις. δάκνων γάρ τι τὰ λοιπὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ἀνύτει. στερεὰν γὰρ τὴν φορίνην ἔχει, καὶ ἐπαίει τῶν ἐκείνου ὀδόντων ὁ χαμαιλέων οὐδὲ ἕν.

Περὶ λεόντων φύσεως. κεφ. λδ.

Ὁ αὐχὴν ὁ τοῦ λέοντος ἐξ ὀστέων συνέστηκεν, οὐ μὴν ἐκ σφονδύλων πολλῶν. εἰ δέ τις τὰ ὀστᾶ τοῦ λέοντος διακόπτοι, πῦρ αὐτῶν ἐξάλλεται, μυελοὺς δὲ οὐκ ἔχει· οὐδὲ γάρ ἐστι κοῖλα αὐλῶν δίκην. Μίξεως δὲ αὐτὸν οὐδεμία ἔτους ἀναστέλλει ὥρα. κύει δὲ ἀνὰ μηνῶν δύο. τίκτει δὲ καὶ πεντάκις, καὶ τῇ μὲν ὠδῖνι τῇ πρώτῃ πέντε, δευτέρᾳ, τέτταρα, τρία τε ἐπὶ τρίτῃ, καὶ δύο ἐπ' ἐκείνῃ, καὶ ἓν ἐπὶ πάσαις. Οἱ δὲ σκύμνοι ἀποτεχθέντες μικροί τε εἰσὶ καὶ τυφλοί, κατὰ τὰ σκυλάκια. βαδιστ-

nequire. mēbra enim vt illius reliqua serpēs mordeat, non tamen in ipsius carnem penetrare potest. tanta nimirū pellis firmitate & robore existit, nihil vt prorsus serpentis morsus sentiat.

De Leonum natura, partibus corporis, partu, ingenio, fortitudine, animi ex iuba indicijs, & cibo. c. XXXIIII.

Leonis ceruix non multis vertebris, sed vnius duntaxat rigida ossis perpetuitate constat. Si quis Leonis ossa concutiat, ignis veluti silicum attritu ex his elicitur. Ossa medullis carent, neque enim fistularum modo caua sunt. Nullo anni tempore à coitu abstinet. Fœtus ei intra duos (*sex Philostratus*) menses perficitur. Quinquies parit. Primo catulos quinque edit: Secundo partu quatuor: deinde treis, tum binos, postremò vnum. Catuli à partu recentes exigui sunt & cæci. Duobus post partum mensibus ingr-

ingredi incipiunt. Jam quod in sermonem hominum venit, fabula est, eos vuluam dilacerare. Quum fame tenetur, summo cum periculo ei occurritur. Postea verò quàm cibo completus est, mansuescit, & simul lusionibus delectari fertur. Nunquam terga vertit in fugiendo, sed sensim pedetentimq; se recipit, cum fremitu contrà intuens. Vt verò ætate processit, ad stabula, tuguria, & pastorum subterraneas casas proficiscitur, quòd jam ad montanas prædas persequendas infirmus sit. Ignem exhorrescit. Ex his quicunque corpore contractior & hispidiore juba est, ignauior & imbecillior est: qui verò procerior, piloq; recto & simplici, generosior, & majori robore animi prædi-

ας δὲ ὑπάρχονται, ὅταν δύο μηνῶν ἀπὸ γονῆς διαβιώσῃ τὰ τοῦ λέοντος βρέφη. ὁ λόγος δὲ ὅστις λέγει διαξαίνειν αὐτοὺς τὰς μήτρας, μῦθός ἐστι. Λιμώττων μὲν οὖν ὁ λέων, ἐντυχεῖν χαλεπός ἐστι· κορεσθεὶς δὲ, πρᾳότατος φασὶ δὲ καὶ φιλοπαίστην εἶναι τηνικάδε αὐτόν. Καὶ φύγοι δὲ οὐκ ἄν ποτε τὰ νῶτα στρέψας λέων· ἡσυχῇ δὲ ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖ, βλέπων αὐτίος καὶ † ὑποβρυχῶν. Τοῦ γήρως δὲ ὑπεξερχόμενος, καὶ ὑπὸ τὰ αὔλια ἔρχεται, καὶ ἐπὶ τὰς καλύβας, καὶ ἐπὶ τὰς οἰκήσεις τὰς τῶν νομέων τὰς ὑπαύτρους· ταῖς γὰρ ὀρείοις ἔτι θήραις ἐπιθαῤῥεῖν ἀδύνατός ἐστι. πῦρ δὲ ὀῤῥωδεῖ. Ὅστις μὲν οὖν ἐστιν αὐτῶν γυρότερος, καὶ συνεστραμμένος, καὶ χαίτην λασιώτερος, ἀθυμότερός τε καὶ ἀτολμότερος δοκεῖ μᾶλλον. ὁ δὲ ἐς μῆκος εὐήκων, καὶ εὐθυτενὴς τὴν τρίχα, ἀνδρειότερος

† ὑποβρύχων Gillius.

περ πεπίστευται, καὶ θυμοειδέστερος. ἀδηφάγος δὲ ὤν, καὶ ὅλα φασὶ μέλη βρύχων αὖ καταπίνει. τούτων οὖν πεπληρωμένος, ἐς τριῶν ἡμερῶν οὐκ ἐσθίει πολλάκις. ἔστ' ἂν ἀναλωθῇ τὰ προεμβληθέντα καὶ πεφθῇ. πίνει δὲ ὀλίγα.

tus. Porrò leonum genus adeò auidè cibos helluatur, vt ſolida membra exorbere feratur. Expletus vel triduo, vel quoad primi cibi concocti ſint, nihil ſæpe edit: modica autem potione vtitur.

Περὶ βοῶν. Κεφ. λε.

Ὁ Βοῦς ὁ πρᾶος τοῦ πλήττοντος καὶ κολάζοντος οὐκ ἄν ποτε λήθην λάβοι, ἀλλ' ὑπομνησθεὶς τιμωρεῖται καὶ διαστήματος ἰσχυομένου. ὢν μὲν γὰρ ὑπὸ ζεύγλῃ, καὶ τρόπον τινὰ καθειργμένος, ἔοικε δεσμώτῃ, καὶ ἡσυχάζει· ὅταν δὲ ἀφεθῇ, πολλάκις τῷ σκέλει παίσας συνέτριψε μέρος τι τοῦ βουκόλου· πολλάκις δὲ καὶ θυμωθεὶς εἰς κέρας, εἶτα ἐμπεσὼν, ἀπέκτεινεν αὐτόν· ἐντεῦθεν πρὸς τοὺς ἄλλους πρᾶός ἐστι, καὶ πά-

Boues iniuriam vlciſci.

CAP. XXXV.

Bouem licèt manſuetum, non facilè tamen illius qui ſibi ſtimulos admouet obliuio capit: at injuriam animo ac memoria vel longiſſimo interuallo continens, pœnas pro maleficio ſibi illato ſumit. Nam quum eſt ſub jugum miſſus foriſq; conſtrictus, quodammodo ſimilis eſt homini in vincula conjecto, & te quidem trahi aquò impellitur, acquieſcit: Vt verò ſolutus eſt, aliâs ad bubulcum verſus pede ſuo feriens, aliquod illius membrum contriuit: aliâs ſæpe in cornua incitatus, impetens illum interfecit: Quum tamen in cæteros ſubitò manſuetus exiſtat, ac quietus in

ſtab

stabulum ingrediatur. neque enim ferus in eos exilit, qui iram sibi non mouent.

De Porphyro serpente Indica, & mirabili ex eius suspensi ore destillantis duplicis veneni vi.

CAP. XXXVI.

al. πορφυροῦ

Terram Indiam historici permulta ferre venena, & plantas dicunt, è quibus partim salutaria sunt contra morsus serpentum, partim mortifera. Cujusmodi vi est Porphyrus serpens, dodrantis magnitudine, colore accedente ad purpuræ saturatę similitudinem: capite verò plusquam niueo, & lacte multò candidiore. locis Indię calidissimis reperitur. ei mordendi idcirco potestas est nulla, quòd dentium expers sit: ergo hac ex parte eum quasi mansuetum dicere possis.

ἔρχεται εἰς τὸ αὔλιον ἡσυχῇ· οὐ γάρ ἐστιν ἀνήμερος ἐπ' αὐτοὺς, οὐκ ἔχει τοῦ θυμοῦ τὴν ὑπόθεσιν.

περὶ τοῦ πορφύρου ὄφεως τοῦ Ἰνδικοῦ. Κεφ. λϛ.

Ἡ τῶν Ἰνδῶν γῆ φασὶν αὐτὴν οἱ συγγραφεῖς πολυφάρμακόν τε, καὶ τῶν βλαστημάτων τῶν ἐκεῖ δεινῶς πολύγονον εἶναι. καὶ τὰ μὲν σώζειν αὐτῶν, ἐκ τῶν κινδύνων ῥύσασθαι, τοὺς ὑπὸ τῶν δακετῶν ὁμοῦ τῷ θανάτῳ ἰόντας· πολλὰ δὲ ἐκεῖθι τοιαῦτα. τὰ δὲ ἀπολλύναι, καὶ διαφθείρειν ὀξύτατα· ὧνπερ καὶ τὸ ἐκ τοῦ ὄφεως γενόμενον εἴη ἄν. ἔστι δὲ ἄρα οὗτος ὁ ὄφις κατὰ σπιθαμὴν τὸ μῆκος, ὅσα ἰδεῖν. χρόαν δὲ ἔοικε πορφύρᾳ τῇ βαθυτάτῃ· λευκὴν δὲ κεφαλὴν, καὶ οὐκ εἰς πορφυρᾶν ἀρχὴν οὖν αὐτοῦ· λευκὴν δὲ, ὡς εἰπεῖν ἔπος, ἀλλὰ καὶ χιόνος ἐπέκεινα, καὶ γάλακτος πλέον λευκήν. ὀδόντων δὲ ἄγονός ἐστιν ὁ ὄφις οὗτος. εὑρίσκεται δὲ ἐν τοῖς πυρωδεστέροις τῆς Ἰνδ-

Ἰνδικῆς χώρας. καὶ δάκνειν μὲν ἥκιστός ἐστι, καὶ καταβάλλει· τοῦτο φαίης ἂν τιθασὸν αὐτὸν εἶναι καὶ πρᾶον. οὗ δὲ ἂν καταπτύσῃ, ὡς ἀκούω, ἢ ἀνθρώπου τινὸς ἢ θηρίου, τοῦδε τὸ μέλος διασαπῆναι ἀνάγκη πᾶν. οὐκοῦν θηρασάμενοι αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐραίου μέρους ἐξαρτῶσι, καὶ οἷα εἰκὸς κάτω τὴν κεφαλὴν ἔχει, καὶ εἰς γῆν ὁρᾷ. ὑπὸ αὐτῷ δὲ τῷ στόματι τοῦ θηρὸς ἀγγεῖόν τι τιθέασι πεποιημένον χαλκοῦ· καὶ αἱ διὰ τοῦ στόματος σταγόνες ἐκείνῳ λείβονται εἰς τοῦτο· καὶ τὸ καταρρυὲν συνίσταταί τε καὶ πήγνυται. καὶ ἐρεῖς ἰδὼν ἀμυγδαλῆς δάκρυον εἶναι. καὶ ὁ μὲν ἀποθνήσκει ὁ ὄφις· ὑφαιροῦσι δὲ τὸ σκεῦος καὶ τιθέασιν ἄλλο, χαλκοῦν ἐστι καὶ ἐκεῖνο. νεκροῦ δὲ ἐκρεῖ πάλιν ὑγρὸς ἰχὼρ οὗτος, καὶ ἔοικεν ὕδατι· τριῶν δὲ ἡμερῶν ἐῶσι. καὶ συνίσταται μέντοι καὶ οὗτος, εἴη δ'† ἂν ἀμφοῖν διαφορὰ ἐν

cere poſſumus. non item ex omnibus partibus. nam ejus vomitio ſi quod vel hominis, vel alterius animalis attigerit membrum, totum computreſcat neceſſe eſt. Idcirco eum captum à cauda ex arbore ſuſpendunt, vt illi caput ad terram verſus propendeat: tum ſub ejus os vas ſubijciunt æneum, in quod ex ejus ore guttæ redduntur: quæ primùm vt deciderunt, cōtinuò concreſcunt, aſpicienti vt amygdalinæ lacrymæ ſpeciem præbeant. Ab eo extincto vas removetur, in cujus locum alterum etiam vas æneum ſupponitur, in quod ſanioſus liquor, aquæ ſimilitudinem ſpeciemq; gerens, ex jam mortui ore ſerpentis defluit: Similiterq; hic concreſcit, atque condenſatur. horum tamen vterque colore

differt ab altero: hic niger est, illæ primæ guttæ electri similes sunt: è quibus si cui magnitudine sesami, in cibo potionéve detur, acerrimâ primùm conuulsione percellitur, deinde ei oculi peruertūtur, cerebrum per nares expressum delabitur. sicq; ille miserabiliter quidem moritur, sed tamen celeriter. sin quis sesamo minus ex illis sumpserit, non continuò is quidem moritur: sed certè ex hoc malo non euadit, sed denique cum mora extinguitur.

Quòd si ex eo ipso nigro qui ex mortuo iã serpente defluit, sesami quoque magnitudine quis comederit, suppuratus extabescit, anniq; interuallo consumitur. plerіq; eorum in bienniū processerunt, paulatim morientes.

κατὰ τὴν χρόαν. ἡ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστι μελαίνα, ἡ δὲ ἠλέκτρῳ εἴκασται. Οὐκοῦν τούτων μὲν εἰ δοίης τινὶ ὅσον σησάμου μέγεθος ἀφελὼν καὶ ἐμβαλὼν εἰς οἶνον ἢ εἰς σιτίον, πρῶτον μὲν αὐτὸν σπασμὸς περιλήψεται καὶ μάλα ἰσχυρὸς, εἶτα διαστρέφονται οἱ τὼ ὀφθαλμώ. ὁ γὰρ ἐγκέφαλος διὰ τῶν ῥινῶν κατολισθαίνει θλιβόμενος, καὶ ἀποθνήσκει καὶ οἴκτιστα μὲν, ἀλλὰ ὤκιστα. ἐὰν δὲ ἔλαττον λάβῃ τοῦ φαρμάκου, ἀφύλακτα μὲν αὐτῷ καὶ ἐντεῦθεν ἐστὶ, χρόνῳ δὲ ἀπόλλυται. Ἐὰν δὲ τοῦ μέλανος ὀρέξῃς, ὅπερ οὖν κατέρρευσε τεθνεῶτος, ὡς εἶναι σησάμου καὶ τοῦτο μέγεθος, ὑπόπυος γίνεται, καὶ φθόη καταλαμβάνει τὸν λαβόντα, καὶ ἐνιαυτῷ ἀναλίσκεται τηκεδόνι. πολλοὶ δὲ εἰς ἔτη δύο προῆλθον, κατὰ μικρὰ ἀποθνήσκοντες.

De Struthionis magno partu, incubitu, vola-

περὶ τῆς στρουθοῦ τῆς μεγάλης. Κεφ. λϛ.

Ηρα

Ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη, ᾠὰ μὲν ἀποτίκτει πολλά, οὐ πάντα δὲ ἀποκυεῖ, ἀλλ' ἀποκρίνει τὰ ἄγονα, τοῖς δὲ ἐγκάρποις ἐπῳάζει. καὶ ἐκ μὲν τούτων τοὺς νεοττοὺς ἐξέλεψεν· ἐκεῖνα δὲ τὰ ἐκφαυλισθέντα τούτοις τροφὴν παρατίθησιν. Εἰ δὲ αὐτὴν διώκοι τις, † ἤδε ἐπιτολμᾷ τῇ πτήσει, θεῖ δὲ τὰς πτέρυγας ἀπλώσασα. οἱ δὲ ἁλίσκεσθαι μέλλοι, τοὺς παραπίπτοντας λίθους εἰς τοὐπίσω σφενδονᾷ τοῖς ποσίν.

... tu. & sui aduersus persequentes defensione.

CAP. XXXVII.

Struthio magna etsi permulta oua parit, nõ tamen omnia ad frugem perducit, sed fœcunda ab infœcundis secernit, tantumq; frugiferis incubat, simul & ex iis pullos excludit, & sterilitate affecta, eis ipsis editis pullis alimenta præbet. Quòd si quis eam insectetur: propter corporis grauitatem volando effugere nequit, sed duntaxat explicatis alis gressu ipso effugere aggreditur. propior facta vt capiatur, obuios lapides sic pedibus retro ad hosteis versùs tanquam funda jaculatur.

Gillius legit οὐκ ἐπιτολμᾷ

Περὶ στρουθῶν τῶν μικρῶν.

Κεφ. λη.

Οἱ στρουθοὶ οἱ μικροὶ συνειδότες ἑαυτοῖς ἀσθένειαν διὰ σμικρότητα τοῦ σώματος, ἐπὶ τοῖς ἀκρεμόσι τῶν κλάδων, τοῖς φέρειν αὐτοὺς δυναμένοις τὰς νεοττιὰς συμπλάσσοντες, εἶτα μέντοι τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν ἐπιβουλὴν ὡς τὰ

Passeres in extremis ramis nidificare, vt tutiores sint. C. XXXVIII.

Conscientia vel suæ infirmitatis, vel sui corpusculi exiguitatis, Passeres in ramorum cacuminibus, modò ab iis sustineri queant, nidos contexunt, sæpeq; numero ea machinatione sibi

factas à venatoribus insidias declinant: eò sanè ij propter rami tenuitatem ascendere non queunt.

Quomodo Vulpes vespas callidissimè perdat, vt fauo tandem potiatur.

CAP. XXXIX.

Vulpes in exuperantiam infinitæ tum malitiæ, tum fraudis progreditur, nihil vt non & malitiosè & dolosè agat: Quum enim vesparium refertum esse animaduerterit, retrorsum eò accedit: atque tota à vespeto auersa, ab aculeorũ sanè vulneribus declinans, in cellas vesparias immissa hirsuta cauda, eadémq; benè prolixa, vespas concutit Quum autem vesparum circumuestitã spissis pilis caudam impetẽtium referta est, tum eam ipsam vel ad arborem, vel ad parietem ad maceriémve allidit. Itaque multa caudæ attritione his extinctis, in reliquas inuadit, perindéque eas vt

πολλὰ διαφεύγουσιν, ἐπιβῆναι τῇ κλαδὶ μὴ δυνάμεναι. οὐ γὰρ αὐτοὺς φέρει διὰ λεπτότητα.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ σφηκίας.
Κεφ. λθ.

Αἱ δὲ ἀλώπεκες εἰς ὑπερβολὴν προήκουσι κακουργίας καὶ τρόπου δολεροῦ. ὅταν θεάσωνται σφηκίαν διζηνυμένην, αὐταὶ μὲν ἀποστρέφονται τῶν χηραμῶν ἐκινδύνευσαι, καὶ τὰς τῶν κέντρων τρώσεις φυλαττόμεναι· καθιᾶσι δὲ τὴν οὐρὰν δασυτάτην τε οὖσαν, καὶ μηκίστην τὴν αὐτὴν, καὶ διασείουσι τοὺς σφῆκας. οἱ δὲ προσέχονται τῷ τῶν τριχῶν δάσει. ὅταν δὲ ἀναπλησθῶσιν αὐτῶν, προσαράττουσι τὴν οὐρὰν δένδρῳ ἢ τοίχῳ. παιόμενοι δὲ οἱ σφῆκες ἀποθνήσκουσιν. εἶτα ἦλθον ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, καὶ τοὺς λοιποὺς προσσυναλέξασαι, καὶ ἀποκτείνασαι κατὰ τοὺς

προτ

περιφέρουσι· ὅταν συννοήσωσι λοιπὸν ἐρήμην εἶναι, καὶ ἀπὸ τῶν κέντρων ἐλευθερίαν, καθῆκαν τὸ στόμα, καὶ τὰ σφηκία ἐσθίουσι, μήτε θορυβούμεναι, μήτε μὴν τὰ κέντρα ὑφορώμεναι.

Περὶ κυνός. Κ. μ.

Κυνὸς κρανίον ῥαφὴν οὐκ ἔχει. δραμὼν δὲ ἐπὶ πλεῖον λάγνος γίνεται φασὶ μᾶλλον. κυνὸς δὲ γηρῶντος ἀμβλεῖς οἱ ὀδόντες καὶ μελαίνονται. Εὔρινος δέ ἐστιν οὕτως, ὡς μήτ᾽ αὖ ὀπτοῦ κυνείου κρέως, μήτ᾽ αὖ καρυκείᾳ τῇ ποικιλωτάτῃ καὶ δολερωτάτῃ καταρτυθέντος γεύσασθαι. Τρεῖς δὲ ἄρα νόσοι κυνὶ ἀποκεκλήρωνται, καὶ οὐ † πλείω· κυνάγχη, λύττα, ποδάγρα. ἀνθρώποις γε μὴν μύριαι. Πᾶν δὲ ὅ,τι αὖ ὑπὸ κυνὸς λυττῶντος δηχθῇ, τῦ-

primas interimit. Tandem sic omnibus deletis, omnia sibi tuta experiens, nullo jã murmure turbanda, nullos jam metuens aculeos, os in vesparium fauum immittens, vorat.

De Canum calua, libidine, ætate, sagacitate, morbis, & vita.

CAP. XL.

Canis calua nulla ossea commissura constat, *sed ossis perpetuitate cõtinetur.* Quum se plurimum in currendo exercuit, multo effusiorem ad res venereas existere ferunt. Quúmque multũ ætate processit, ei dentes hebescunt, nigriq; redduntur. Tanta narium existit sagacitate, vt nunquam caninã carnem, nedum etiam varietate condimentorum fallacissima temperatã gustet. Tribus morbis laborare solet, angina, rabie, podagra, quum homo interea sexcentis morbis sit oportunus. Quodcunque autem à rabioso cane morsum fuerit, perimitur. Postquam

† πλείους.

podagra tenetur, perrarò ex ea conualescit. Ad decimumquartum annum vita ei producitur. Nam quæ de Argo Vlyssis traduntur, Homeri figmentum videntur.

τὸ ἀποθνήσκει. Κυνὶ δὲ ποδαγρώσῃ σπανίως ἀναῤῥωσθῆναι ὄψέ αὐτήν. κυνὶ βίος φασὶ μήκιστος τέτταρα καὶ δέκα τὰ ἔτη. Ἄργος δὲ ὁ Ὀδυσσέως, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱστορία ἔοικεν παιδιᾷ Ὁμήρου εἶναι.

De Dicæris auiculis Indicis sandaracæ colore, quarum excrementi sumptus vel milij modus, eodem die sine dolore interimit.

CAP. XLI.

περὶ τῶν Ἰνδικῶν ὀρνίθων τῶν τῇ σανδαράκῃ παραπλησίων τὴν χρόαν. Κε. μα.

Paruularum quarūdam auium Indicarum natio in excelsis & inaccessis rupibus nidificat, quarum magnitudo accedit ad ouum Perdicum, sandaricino colore est: Indi sua lingua Dicærum solent nominare: Græci, sicut audio, Dicæum: ejus stercus si quis milij magnitudine sumpserit in potionem dissolutum, ad vesperam morietur: mors suaui somno similis est, &

λιτταῖς inter pretantur, asperā, altum, accliue, præruptum: λισσὴ, φαλακρὸν, laue, politū, & λισσάδα πέτραν similiter.

Ἔθνος ὀρνίθων Ἰνδικῶν βραχυπτέρων καὶ τοῦτο ἐστὶν. ἐν δὲ ταῖς πέτραις ταῖς ὑψηλοῖς νεοττεύει, καὶ ταῖς πέτραις ταῖς καλουμέναις † λιτταῖς. καὶ ἔστι τὸ μέγεθος τὰ ὀρνίθια, ὅσονπερ ὠὸν πέρδικος. σανδαράκινα δέ μοι νόει τὴν χρόαν αὐτῶν. καὶ Ἰνδοὶ μὲν αὐτὸ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ δίκαιρον φιλοῦσιν ὀνομάζειν· Ἕλληνες δὲ, ὡς ἀκούω, δίκαιον. τούτου τὸ ἀποπάτημα εἴ τις λάβοι ὅσον κέγχρου μέγεθος, λυθὲν ἐν τῷ πόματι, εἶτα εἰς ἑσπέραν ἀπέθανεν. ἔοικε δὲ ὁ θάνατος ὕπνῳ, καὶ

μάλ

μάλαγμα ἡδὺ καὶ ἀνώδυνον, καὶ οἷον οἱ ποιηταὶ τὸ λυσιμελὴ φιλοῦσιν ὀνομάζειν, ἢ τὸ ἀβληχρόν. ἅτε γὰρ αὐτὸ καὶ οὗτος ὀδύνης ἐλεύθερος, καὶ τοῖς δεομένοις διὰ ταῦτα ἥδιστος. ἀνυδίῳ δὲ ἄρα τὴν ἀνάπαυσιν τίθενται Ἰνδοὶ εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ· κακῶν γὰρ αὐτὸ ἐπίληθον ἡγοῦνται τῷ ὄντι. Καὶ οὖν καὶ ἐν τοῖς δώροις τοῖς μεγαλείοις τῷ Περσῶν βασιλεῖ ὁ Ἰνδῶν πέμπει καὶ τοῦτο. ὁ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων προτιμᾷ λαβὼν, καὶ ἀποθησαυρίζει, κακῶν ἀνιάτων ἀντίπαλόν τε καὶ ἀμυντήριον, εἰ ἀνάγκη καταλάβοι. οὐκοῦν οὐδὲ ἔχει τις ἐν Πέρσαις αὐτὸ ἄλλος, ὅτι μὴ βασιλεύς τε αὐτὸς καὶ μήτηρ ἡ βασιλέως. Καὶ διὰ ταῦτα συγκρίνοντες βασανίσωμεν τῶν φαρμάκων, τοῦ τε Ἰνδικοῦ καὶ τοῦ Αἰγυπτίου, ὁπότερον ἦν προτιμότερον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἐφ' ἡμέραν τὴν αὐτὴν τὰ δάκρυα ἀνεῖχέ τε καὶ ἀνέστελλε, τὸ Αἰγύπτιον· τὸ δὲ, λήθην κακῶν παρεῖχεν αἰώνιον, τὸ Ἰνδικόν. καὶ τὸ μὲ

nullum omnino sensum doloris habet. Quamobrem summopere Indi id assequi student, ipsum enim malorũ obliuionẽ existimãt inducere. Quod quidem ab Indorum rege muneri missum, rex Persarum omnibus rebus antefert, & asseruat, insanabilium malorum remedium, si quæ necessitas obueniat. neque apud Persasquisquã alius quàm rex id habet, & regis mater. Conferamus igitur cum hoc Indico Ægyptium illud pharmacum, verum veri sit prçferendũ. Ægyptium vtique vno tantùm eodemq; die lacrymas arcere & compescere poterat. Indicum verò æterna obliuione deleæ

mala. Illud mulier donabat: hoc largitur auis, vel potiùs per hanc ministram natura vt ab occultis & grauissimis vinculis hominem absoluat. quare feliciores tantùm Indos id possidere aiũt, vt quandocunque eis libuerit hujus corporis veluti carcere liberari queāt.

De Attagene & Meleagridibus, earumq; vocibus.

CAP. XLII.

Attagenæ auis meminit etiam Aristophanes Comicus in suis Auibus. Loquitur hæc nomen suum qua potest voce & decantat. Idem Meleagrides, quas vocant, facere aiunt: seq; Meleagro Oenei filio genere cõjunctas expressè testari. Fert enim fabula, quæcunque Meleagro juueni sanguine junctæ erant, eas propter illius casum quum lacrymis & luctu seipsas conficerent, nec vllam ad-

μὲν οὖν γυναικὸς δῶρον ἦν, τὸ δὲ ὄρνιθος, ἢ φύσεως ἀπορρήτων δεσμῶν τῶν ὄντων βαρυτάτων ἀπολυούσης δι' ὑπηρέτου τοῦ προειρημένου. καὶ Ἰνδοὺς, κτήσασθαι (φασὶν) εὐτυχήσαντας αὐτὸ, ὡς τῆς φρουρᾶς ἐνζωθοῖ ἀπολυθῆναι ὅταν ἐθέλωσιν.

Περὶ Ἀτταγῶν καὶ Μελεαγρίδων. Κεφ. μβ.

Ὄρνις ὁ ἀτταγᾶς, μέμνηται δὲ καὶ Ἀριστοφάνης αὐτοῦ ἐν Ὄρνισι τῷ δράματι, οὗτός τοι τὸ ἴδιον ὄνομα, ᾗ σθένει φωνῇ φθέγγεται, καὶ ἀναμέλπει αὐτό. Λέγουσι δὲ καὶ τὰς καλουμένας Μελεαγρίδας τὸ αὐτὸ δήπου δρᾶν τοῦτο· καὶ ὅτι Μελεάγρῳ τῷ Οἰνέως προσήκουσι κατὰ γένος μαρτυρεῖσθαι καὶ μάλα εὐστόμως. λέγει δὲ ὁ μῦθος, ὅσαι ἦσαν οἰκεῖαι τῷ Οἰνάδῃ νεανίᾳ, ταύτας εἰς δάκρυά τε ἄσχετα, καὶ πένθος ἄτλητον ἐκπεσεῖν,

σεῖν, καὶ θρηνεῖν οὐδὲν τι τῆς λύπης παρασεμνύας ἄχος· οἰκτρὰ δὲ ἄρα τῶν θεῶν εἰς ταῦτα τὰ ζῶα ἀμεῖψαι τὸ εἶδος. ταῖς δὲ ἰνδάλματα καὶ σπέρματα τοῦ τότε * πάθους ἐναπεκλῦσαι, καὶ εἰς νῦν ἔτι Μελέαγρόν τε ἀνακαλεῖν, καὶ ὡς αὐτῷ προσήκουσιν ᾄδειν καὶ τοῦτο μέλπει. ὅσοι δὲ ἄρα σεβδοῦνται τὸ θεῖον, καὶ μᾶλλον εἰ τὴν Ἄρτεμιν, οὐκ ἄν ποτε τῶνδε τῶν ὀρνίθων ἐπὶ τροφὴν προσάψαιντο, καὶ ἥτις ἡ αἰτία, ἴσασί τε οἱ τὴν νῆσον οἰκοῦντες τὴν Λέρον, καὶ ἔνεστι μαθεῖν ἀλλαχόθεν.

Περὶ μυρμήκων. Κ. μγ.

Πέπυσμαι δὲ ὑπὲρ τῶν μυρμήκων καὶ ταῦτα. οὕτως ἄρα αὐτοῖς τὸ ἐθελουργὸν καὶ τὸ ἐθελόπονον πάρεστι ἀπροφασίστως, καὶ αὐτὸ τινὸς ὑποπρήσεως ἐθελοκακούσης, καὶ σκήψεως εἰς ἣν ὑποχωρεῖ τὸ ῥᾴθυμον, ὡς καὶ ταῖς παν-

mitterent consolationem, eas diis misertis in hasce aues mutatas esse: atque in his auibus simulachra quædã & reliquias veteris casus superesse, vnde etiamnum cantent Meleagrum, & pariter illi se cognatas testentur. Quamobrem quicunq; deos, præcipuè verò Dianam venerantur, his auibus in cibo religiosè abstinent: cujus rei causa cùm aliunde, tum à Leri insulæ habitatoribus petenda est.

* al. πένθους

De Formicarum sedulitate, quæ in pleniluuio etiam totas noctes laborant. c. XLIII.

Formicæ in primis sedula atque operosa animalia, tanto laborandi studio tenentur, idq; absque vlla excusatione, & prætextu quo vti solent ignaui: vt ne noctes quidem in suo opere cessent, modò sit plena luna:

nec verò, quemadmodum homines inertiæ, fugæq; laborandi excusationes prætẽdunt: Quid enim inertium dierum multitudinem commemorem, necesse est? Indicta sunt Dionysia, Lenæa, Chytri, Gephyrismi, alia Spartam sunt translata, alia Thebas recepta: quin singulis etiam vrbibus, mille dierum inertissimæ segnitiæ non apud barbaros solùm, sed etiam apud Græcos indictæ sunt.

σελβύοις μηδὲ νύκτωρ βλακεύειν, μηδὲ ἐλινύειν, ἀλλ' ἔχεσθαι τῆς σπουδῆς. ὦ ἄνθρωποι μυρίας προφάσεις τε καὶ σκήψεις ἐς τὸ ῥᾳθυμεῖν ἐπινοοῦντες. καὶ τί δεῖ καταλέγειν τε καὶ ἐπαντλεῖν τὸν τοιοῦτον ὄχλον; κεκήρυκται γὰρ Διονύσια, καὶ Λήναια, καὶ Χύτροι, καὶ Γεφυρισμοὶ καὶ μετελθόντων ἐς τὴν Σπάρτην ἄλλα, καὶ ἐς Θήβας ἄλλα, καὶ κατὰ πόλιν μυρία ἑκάστην, κατὰ μὲν βάρβαρον, κατὰ δὲ Ἑλλάδα.

Animantes etiam feras beneficijs conciliari & cicurari.

CAP. XLIIII.

Ὅτι μέμνηνται τῆς εὐεργεσίας καὶ τὰ ἄγρια. κ. μδ.

Animantium naturam non omnino intractabilem esse, sed vel maximè feras beneficiorum quibus afficiũtur meminisse testantur in Ægypto feles, ichneumones, crocodili, accipitres. Capiũtur enim illæ blanditiis ciborum, & ita

Μαρτύριον δὲ τοῦ τῶν ζώων φύσεως, ὅτι οὐ πάντῃ δυσμεταχείριστός ἐστιν, ἀλλ' εὖ παθόντα ἀπομνημονεῦσαι τὴν εὐεργεσίαν ἐστὶν ἀγαθὰ ζῶον, ἀγρευόμενα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ· οἵ τε αἴλουροι, καὶ οἱ ἰχνεύμονες, καὶ οἱ κροκόδειλοι, καὶ τὸ τῶν ἱεράκων ἔτι φῦλον. ἁλίσκεται δὲ κολακείᾳ τῇ

τῇ κατὰ γαστέρα, καὶ ἐντεῦθεν ἡμερωθέντα λοιπὸν πρᾳότατα μένει· καὶ οὐκ ἄν ποτε ἐπιθοῖτο τοῖς εὐεργέταις τοῖς ἑαυτῶν, τοῦ θυμοῦ τοῦ συμφυοῦς πως καὶ συγγενοῦς ἅπαξ παραλυθέντα. ἄνθρωπος δὲ καὶ λόγου μετειληχὸς ζῷον, καὶ φρονήσεως ἀξιωθὲν, καὶ αἰδοῦς λαχὸν, καὶ ἐρύθημα ἐπίσταται, φίλου γίνεται βαρὺς πολέμιος· καὶ ὅσα ἀπόρρητα ἐπιστεύθη, ταῦτα δι' αἰτίαν βραχυτάτην καὶ τὴν παρατυχοῦσαν εἰς ἐπιβουλὴν ἐξέπτυσε τὴν τοῦ πεπιστευκότος.

Περὶ λέοντος τοῦ τιμωρήσαντος τῷ κυνὶ τῷ συντρόφῳ.

Κεφ. μς.

Θαυμάσιον λόγον ἄξιόν φησιν Εὔδημος· καὶ τῷδε γε ἀνδρὶ τῷδε ὁ λόγος οὗτός ἐστι. Νεανίας θηροτρόφος, συμβιοῦν τοῖς τῶν ζώων ἀγελαστάτοις οἷόσπερ, ἐκ νέων μέντοι καὶ βρεφῶν πεπωλευμένους εἶχε, συντρόφους καὶ συνόντας ἑαυτῷ γεγονημένους, κύνα, καὶ ἄρκτον, καὶ λέοντα. καὶ

ταῦτα

cicuratæ deinceps mãsuetissimæ permanent, nec vnquam mali aliquid in illos quorum beneficia sẽserint, moliuntur, postquam semel naturæ ipsarum feritas remollita fuerit. At homo ratione & prudentiâ præditum animal, & verecundiæ ruborisq; compos, nõ dubitat veteris amicitiæ jus violare : quem amabat odisse : & credita sibi arcana in perniciem ejus qui crediderat, vtcunque leuem ob causam, effutire.

De Leone vlto Canem contubernalem suum.

CAP. XLV.

Quod de Leone Eudemus dicit, non paruam admirationẽ habet. hoc ipsum ejusmodi est. Iuueni ferarum cicuratori, Canem nimirum, Vrsam & Leonem fuisse : eosq; primùm, & pacem inter

κύ πωσ

se seruasse, & amicitiā rectè coluisse. Deinde quum Canis aliquando & Vrsa inter se colluderent, & ludicris morsiunculis cōflictarentur, Vrsam repentè ad feros mores reuertisse, & Canem simul inuasisse, & ventrem misero vnguibus indignissimè distraxisse. cujus atrocitatem facti Leonem indignatum, & Canis tanquam socij desiderio motum, & perfidiæ vrsinæ odio (quòd fœdus illa fregisset, & amicitiam institutam violasset) inflammatum, justa & merita iracundia contra Vrsam & exarsisse, & ab ea pares pœnas, quibus illa prius Canem affecisset, repetiisse. Ita non solùm vt Homerus canit, Profuit interdum prolem superesse parentis Vindictæ: sed quemuis amicum vltorem relinqui, lucrum videtur: quod vel in bestiis jam dictis Natura mon-

ζῶντα μετὰ χρόνου πρὸς ἄλληλα εἰρήνην ἄγειν καὶ φίλα νοεῖν, φησὶν ὁ Εὔδημος. μιᾶς δὲ τυχεῖν ἡμέρας τὸν κύνα προσπαίζοντα τὴν ἄρκτον, καὶ ὑποκνίζοντα καὶ ἐρεσχελοῦντα· τὴν δὲ οὐκ εἰωθότως ἐκθηριωθῆναι, καὶ ἐμπεσεῖν τῷ κυνί, καὶ λαφύξαι τοῖς ὄνυξι τοῦ δειλαίου τὴν γαστέρα, καὶ διασπάσασθαι αὐτόν. ἀγανακτῆσαι δὲ τῷ συμβάντι, ὁ αὐτός φησι, τὸν λέοντα, καὶ οἱονεὶ μισῆσαι τὸ ἄσπονδον τῆς ἄρκτου καὶ ἄφιλον, καὶ τὸν κύνα οἷα ἑταῖρον ποθῆσαι. καὶ εἰς δικαίαν προσελθεῖν ὀργήν, καὶ ἐπιθεῖναι τῇ ἄρκτῳ τὴν δίκην· καὶ τὰ αὐτὰ δρᾶσαι αὐτήν, ἅπερ οὖν εἰργάσατο τὸν κύνα ἐκείνη. Ὅμηρος μὲν φησίν. Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι. ἔοικε δὲ ἡ φύσις δεικνύναι ὅτι καὶ φίλον ἑαυτοῦ τιμωρὸν καταλιπεῖν, ὦ φί-

λο

λει Ὁμήρῳ, κέρδος ἐστίν. οἷόν τι καὶ περὶ Ζήνωνος καὶ Κλεάνθους νοοῦμεν, εἴ τι ἀκούοιμεν.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ζώων τῶν ἐρυθρῶν τοῖς κανθάροις ἐοικότων χρῶμα, καὶ τῶν κυνοκεφάλων. Κεφ. μϛ.

Ἐν Ἰνδοῖς γίνεται θηρία τὸ μέγεθος ὅσον ἂν γένοιντο οἱ κάνθαροι· καὶ ἔστιν ἐρυθρὰ, κινναβάρει δὲ εἰκάσαις ἂν εἰ πρῶτον θεάσαιο αὐτά. πόδας ἔχει ταῦτα μηκίστους, καὶ προσάψασθαι μαλακά ἐστι. φύεται δὲ ἄρα ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν φερόντων τὸ ἤλεκτρον καὶ σιτεῖται τὸν τῶν φυτῶν καρπὸν τῶνδε. θηρῶσι δὲ αὐτὰ οἱ Ἰνδοὶ, καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν βάπτουσι τάς τε φοινικίδας, καὶ τοὺς ὑπ' αὐταῖς χιτῶνας, καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν ἐθέλωσι ἄλλο ἐς τήνδε τὴν χρόαν ἐκτρέψαι τε καὶ χρῶσαι. κομίζεται δὲ ἄρα ἡ τοιάδε ἐσθὴς καὶ τῷ Περσῶν βασιλεῖ. καὶ τό γε ἄλλο δὲ τῆς ἐσθῆτος δοκεῖ θαυμαστὸν, καὶ ἀντικρινόμενόν γε ἀλουργ-ὲς

strauit, & tale quid etiam de Zenone & Cleanthe fertur.

De Indicis quibusdam animalibus, quorum cruore vestes tinguntur rubro vel puniceo colore. Et de Cynocephalis.

CAP. XLVI.

Nascuntur Indis animalia magnitudine qua canthari, *infrà etiã hac ipsa cantharos nominat*) colore rubro, cinnabari proximo, pedibus longissimis, tactu molli. Ea in arboribus quæ succino manant gignuntur, & earúdem corticibus aluntur: Indi his captis expressísque puniceas vestes exteriores interioresq; tingunt, & quicquid aliud eodem colore inficere libuerit. Hujusmodi vestis etiam Persarum regi mittitur. Mirantur enim eam Persæ, & suis vernacu-

τοῖς

lis pulchritudine pretioq; anteponunt, auctore Ctesia. nam vel celebribus illis Sardianis floridior ac splendidior est. In eodem Indiæ tractu vbi canthari jam dicti, Cynocephali etiam reperiũtur: quibus à facie & corporis specie nomen inditum. (*nam caput caninum*) cætera ferè humana habent: & vestiti pellibus ferarum ingrediũtur. Iusti sunt, hominũ nemini molesti aut injurij. non sermone, sed vlulatu sonant. Indorum tamen linguam intelligunt. Venatione animalium ferorum viuunt, quæ, vt sunt celerrimi, facilè consecuti interimunt, & frustatim diuisa ad Solem assant. Capras etiam & oues alunt, vt ex lacte potu fruantur. Horum inter animan-

ὠρύεσθαι *propriè lu-porum est.*

τοῖς Περσῶν ἐπιχωρίοις κρατεῖ κατὰ πολὺ καὶ ἐκπλήττει, ὥς φησι Κτησίας. ἐπεὶ καὶ τῶν ᾀδομένων τῶν Σαρδιανικῶν ὀξυτέρα τέ ἐστι καὶ τηλαυγεστέρα. Γίνονται δὲ ἐνταῦθα τῆς Ἰνδικῆς ἔνθα οἱ κάνθαροι, καὶ οἱ καλούμενοι κυνοκέφαλοι· οἷς ἔδωκε τὸ ὄνομα ἡ τοῦ σώματος ὄψις τε καὶ φύσις· τὰ δὲ ἄλλα ἀνθρώπων ἔχουσι. καὶ ἠμφιεσμένοι βαδίζουσι δορὰς θηρίων, καὶ εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἀνθρώπων λυποῦσιν οὐδένα, καὶ φθέγγονται μὲν οὐδέν, ὠρύονται δέ· τῆς μέντοι Ἰνδῶν φωνῆς ἐπαΐουσι. τροφὴ δὲ αὐτοῖς τῶν ζώων τὰ ἄγρια. αἱροῦσι δὲ αὐτὰ ῥᾷστα. καὶ γάρ εἰσιν ὠκιστοι, καὶ ἀποκτείνουσι καταλαβόντες, καὶ ὀπτῶσιν οὐ πυρί, ἀλλὰ πρὸς τὴν εἵλην τὴν τοῦ ἡλίου εἰς μοίρας διαξήναντες. τρέφουσι δὲ καὶ αἶγας καὶ ὄϊς. καὶ σιτοῦνται μὲν ποιοῦνται τὰ ἄγρια· πίνουσι δὲ τὸ ἐκ τῶν θρεμμάτων γάλα ὧν τρέφουσι. μνήμην δὲ αὐτῶν ἐν-

ἐν τοῖς ἀλόγοις ἐποιησάμην, καὶ εἰκότως· ἔναρθρον γὰρ καὶ εὔσημον καὶ ἀνθρωπίνην φωνὴν οὐκ ἔχουσιν.

περὶ χλωρίδος καὶ χλωρίωνος.

Κεφ. μζ.

Χλωρὶς ὄνομα ὄρνιθος, ἡ δὲ οὐκ ἂν ἀλλαχόθεν ποιήσαιτο τὴν καλιὰν, ἢ ἐκ τοῦ λεγομένου συμφύτου. ἔστι δὲ ῥίζα τὸ σύμφυτον εὑρεθῆναί τε καὶ ὀρύξαι χαλεπή. στρωμνὴν δὲ ὑποβάλλεται τρίχας καὶ ἔρια. καὶ ὁ μὲν θῆλυς ὄρνις οὕτω κέκληται. ὁ δὲ ἄρρην, χλωρίωνα καλοῦσιν αὐτόν· καὶ ἔστι τὸν βίον μηχανικὸς, μαθεῖν τε πᾶν ὁτιοῦν ἀγαθὸς, καὶ τλήμων ὑπομεῖναι τὴν ἐν τῷ μανθάνειν βάσανον ὅταν ἁλῷ. Καὶ διὰ μὲν τοῦ χειμῶνος ἄφαντος καὶ ἰλυσθεὶς οὐκ ἂν ἴδοι τις αὐτόν· ἡλίου δὲ ὅταν ὑποστρέφοντος περὶ τὰς τοῦ θέρους τροπὰς αὖθις ἐπιφαίνεται, ἀρκτοῦρός τε ἐπιτολαῖς ὅδε ἀναχωρεῖ εἰς τὰ οἰκεῖα, ὁπόθεν καὶ δεῦρο ἐστάλη.

tes rationis expertes non temerè mentionem feci. articulato enim discretoq; & humano sermone non vtuntur.

De Chloride & Chlorione, seu Lutea & Vireone.

CAP. XLVII.

Lutea auis nulla alia re quàm herba, Symphyto nuncupata, quæ radix magna difficultate & reperitur & effoditur, nidos construit, eosq; villo & lana substernit. Vireo autem in Luteæ genere mas, vitæ munerum sciens est, simul & aptus ad quiduis discendum, ideoq; & laboris in discendo, quum captus fuerit, patiens. Hyeme non apparet: Æstiuo autem solstitio in lucem nostram prodit: & oriente Arcturo sydere, eò vnde huc venerat, reuertitur.

Πᾶς

Quemadmodum taurus animo incitatus placatur.

CAP. XLVIII.

Taurus animo incitatus eo impetu cornibus appetit, ea impotentis animi effrenatione fertur, nihil vt eum, neque bubulcus, neque metus vllus reprimere queat. Atqui cum quidem ipsum homo sistit, atque ab impetu continet, si dextro genu suo fascia deligato ad eum accesserit.

αὐτοῦ

Πῶς πραΰνεται ταύρου θυμός.

Κεφ. μη.

Ὑπὸ θυμοῦ τεθηγμένον ταῦρον καὶ ὑβρίζοντα εἰς κέρας, καὶ σὺν ὁρμῇ καὶ ἀκατασχέτως φερόμενον, οὐχ ὁ βουκόλος ἐπέχει, οὐ φόβος ἀναστέλλει, οὐκ ἄλλο τοιοῦτον· ἄνθρωπος δὲ ἵστησιν αὐτὸν, καί πως λύει τῆς ὁρμῆς, τὸ δεξιὸν τοῦ αὐτοῦ γόνυ διασφίγξας ταινίᾳ, καὶ ἐντυχὼν αὐτῷ.

De Panthera & Pardaliancho veneno.

CAP. XLIX.

Pantheræ digiti in anterioribus pedibus quini, in posterioribus quaterni. Fœmina viribus mari præstat. quòd si imprudens herbam venenatam quam pardalianchum (aconitum) vocant, degustarit, remedium sibi hominis excremētum quærit.

Περὶ παρδάλεως.

Κεφ. μθ.

Ἡ Πάρδαλις πέντε ἔχει δακτύλους ἐν τοῖς ποσὶ τοῖς προσθίοις, ἐν δὲ τοῖς κατόπιν τέτταρας. ἡ δὲ θήλεια εὐρωστοτέρα τοῦ ἄρρενος. ἐὰν δὲ γεύσηται ἀγνοοῦσα τοῦ καλουμένου παρδαλιάγχου, πόα δέ ἐστιν, ἀποπάτημα ἀνθρώπου ποθὲν ἀνιχνεύουσα, διασώζεται.

Equos carere pilis in palpebris inferioribus.

Περὶ ἵππων. Κεφ. ν.

Οἱ

Οἱ ἵπποι τὰς κάτω βλεφαρίδας οὔ φασιν αὐτοὺς ἔχειν. Ἀπελλῆν οὖν τὸν Ἐφέσιον αἰτίαν λέγουσιν ἔχειν, ἐπεὶ ἵνα ἵππον γράφων οὐ παρεφύλαξε τὸ ἴδιον τοῦ ζώου. οἱ δὲ, οὐκ Ἀπελλῆν φασι τὴν αἰτίαν ταύτην ἐνέγκασθαι, ἀλλὰ Νίκωνα, ἀγαθὸν μὲν ἄνδρα γράψαι τὸ ζῶον τοῦτο, σφαλέντα δὲ οὖν εἰς μόνον τὸ εἰρημένον.

περὶ τοῦ οἴστρου τοῦ ζώου.
Κεφ. ια.

Τὸν οἶστρόν φασιν ὅμοιον εἶναι μυίᾳ μεγίστῃ, καὶ εἶναι στερεὸν καὶ διαπαγῆ, καὶ ἔχειν κέντρον ἰσχυρὸν, καὶ ἠρτημένον τοῦ στόματος. καὶ ἀφιέναι δὲ καὶ ἦχον βομβώδη. τὸν μὲν οὖν μύωπα ὅμοιον φῦναι τῇ καλουμένῃ κυνομυίᾳ. βομβεῖν δὲ τοῦ οἴστρου μᾶλλον, ἔχειν δὲ ἔλαττον τὸ κέντρον.

περὶ τῶν Ἰνδικῶν ὄνων. Κ. ιβ.

Ὄνους ἀγρίους οὐκ ἐλάττονας ἵππων τὸ μέγε-

CAP. L.

Pilis equi in gena inferiore carent. propterea Apelli Ephesio hoc in Equi pictura neglectum, reprehensionem attulisse ferunt. Alij non Apelli hoc accidisse, sed Niconi aiunt; quum scientissimè cæteras Equi partes pinxisset, hoc vnum objectum fuisse.

De Oestro & Myope siue Asilo & Tabano.

CAP. LI.

Asilũ maximæ Muscæ similem esse ferũt; robustũ, & benè compactum: habere quoque aculeum durum & validum ex ore appensum, sonumq́; bombi instar edere. Tabanum autem similem videri Muscæ caninæ, bombumq́; Asilo majorem edere, aculeum verò minorem possidere.

De Indicis asinis unicornibus. C. LII.

Syluestres asinos equis magnitudine non

inferiores apud Indos nasci accepi, eosq; reliquo corpore albos, capite verò purpureo, oculisq; cyaneis esse: cornuq; in fronte gerere sesquicubiti longitudine: cujus superius puniceum, inferius autem album, mediũ verò planè nigrum sit: atque non omnes quidem Indos, sed potentiores, quum tanquam armillis quibusdam brachia, sic cornua auro ornarunt: ex his ipsis bibere solere. Ex hoc cornu bibentem ab insanabilibus morbis tutum fieri, neque eum ipsum conuulsionibus corripi, neq; sacro morbo tentari, neque venenis vllis ferunt. Quinetiam si quid priùs pestilens biberit, tum id euomere, tumq; ad sanitatem re-

θος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι πέπυσμαι. καὶ λευκοὺς μὲν τὸ ἄλλο εἶναι σῶμα, τὴν γε μὴν κεφαλὴν ἔχειν πορφύρᾳ παραπλησίαν· τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀποστέλλειν κυανοῦ χρόαν· κέρας δὲ ἔχειν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὅσον πήχεως τὸ μέγεθος καὶ ἡμίσεως προσέτι. καὶ τὸ μὲν κάτω μέρος τοῦ κέρατος εἶναι λευκὸν· τὸ δὲ ἀνωτέρω, φοινικοῦν· τό γε μὴν μέσον, μέλαν δεινῶς. ἐκ δὴ τῶνδε τῶν ποικίλων κεράτων πίνειν Ἰνδοὺς ἀκούω, καὶ τούτους οὐ πάντας, ἀλλὰ τοὺς τῶν Ἰνδῶν κρατίστους, ἐκ διαστημάτων αὐτοῖς χρυσὸν περιχέοντας, οἱονεὶ ψελλίοις τισὶ κοσμήσαντας βραχίονα ὡραίου ἀγάλματος, καί φασι νόσων ἀφύκτων ἀμαθῆ καὶ ἄπειρον γίνεσθαι τὸν ἀπογευσάμενον ἐκ τοῦδε τοῦ κέρατος· μήτε γὰρ σπασμῷ λυθῆναι ἂν αὐτόν, μήτε τῇ καλουμένῃ ἱερᾷ νόσῳ, μήτε μὴν διαφθαρῆναι φαρμάκοις. ἐὰν δέ τι καὶ πρότερον ᾖ πεπωκὼς κακόν, ἀνεμεῖν τοῦτο, καὶ ὑγιᾶ

ὑγιᾶ γενέσθαι αὐτόν. Πεπίστευται δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν ὄνους καὶ ἡμέρους καὶ ἀγρίους, καὶ τὰ ἄλλα τὰ μώνυχα θηρία ἀστραγάλους οὐκ ἔχειν, οὐδὲ μὴν ἐπὶ τῷ ἥπατι χολήν. ὄνους δὲ τοὺς Ἰνδοὺς λέγει Κτησίας τοὺς ἔχοντας τὸ κέρας ἀστραγάλους φορεῖν, καὶ ἀχόλους μὴ εἶναι. λέγονται δὲ μέλανες εἶναι οἱ ἀστράγαλοι, καὶ εἴ τις αὐτοὺς συντρίψει, εἶναι τοιοῦτοι καὶ τὰ ἔνδον. εἰσὶ δὲ καὶ ὤκιστοι οἵδε οὐ μόνον τῶν ὄνων, ἀλλὰ καὶ ἵππων, καὶ ἐλεφάντων. καὶ ὑπάρχονται μὲν ἡσυχῇ τοῦ δρόμου, κατὰ μικρὰ δὲ ἐπιρρώννυνται· καὶ διώκειν ἐκείνους, τοῦτο δὴ τὸ ποιητικὸν, μεταθεῖν τὰ ἀκίχητά ἐστιν. Ὅταν γε μὴν ὁ θῆλυς τέκῃ, καὶ περιάγηται τὰ ἀρτιγενῆ, συννέμονται αὐτοῖς οἱ πατέρες αὐτῶν γενόμενοι, φυλάττοντες τὰ βρέφη. Δια-

dire. Quum autem cæteri asini, quibuscunq; in terris sint, tam domestici quàm syluestres, tum cætera solipeda animalia, talos non habeant, neque fel in iecore, vt fertur: asinos Indicos cornigeros Ctesias inquit, talis primùm iisq; nigris, præditos esse: eosdémque si quis confregerit, interiora quoque nigra deprehensurum esse: neque felle eos carere: neque modò corporis velocitate longè multumq; cæteros asinos superare, sed & velocitate eadem multo equis & elephãtis præstare. Quum autem in viam se dederunt, tardiùs primò ingrediuntur, deinde paulatim tantùm confirmantur ad contendendum iter, eos quidem vt assequi nemo possit. Postea autem quàm fœminæ pepererũt, patres circum pullos à partu recentes summa custodia versantur, eorũq; com-

inferiores apud Indos nasci accepi, eosq; reliquo corpore albos, capite verò purpureo, oculisq; cyaneis esse: cornuq; in fronte gerere sesquicubiti longitudine: cujus superius puniceum, inferius autem album, mediũ verò planè nigrum sit: atque non omnes quidem Indos, sed potentiores, quum tanquam armillis quibusdam brachia, sic cornua auro ornarunt: ex his ipsis bibere solere. Ex hoc cornu bibentem ab insanabilibus morbis tutum fieri, neque eum ipsum conuulsionibus corripi, neq; sacro morbo tentari, neque venenis vllis ferunt. Quinetiam si quid priùs pestilens biberit, tum id euomere, tumq; ad sanitatem re-

θος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι πέπυσμαι. καὶ λευκοὺς μὲν τὸ ἄλλο εἶναι σῶμα, τήν γε μὴν κεφαλὴν ἔχειν πορφύρᾳ παραπλησίαν· τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀποστέλλειν κυανοῦ χρόαν· κέρας δὲ ἔχειν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὅσον πήχεως τὸ μέγεθος καὶ ἡμίσεως προσόν. καὶ τὸ μὲν κάτω μέρος τοῦ κέρατος εἶναι λευκὸν· τὸ δὲ ἀνωτέρω, φοινικοῦν· τό γε μὴν μέσον, μέλαν δεινῶς. ἐκ δὴ τῶνδε τῶν ποικίλων κεράτων πίνειν Ἰνδοὺς ἀκούω, καὶ τούτους οὐ πάντας, ἀλλὰ τοὺς τῶν Ἰνδῶν κρατίστους, ἐκ διαστημάτων αὐτοῖς χρυσὸν περιχέοντας, οἱονεὶ ψελλίοις περικοσμήσαντας βραχίονα ὡραίου ἀγάλματος, καί φασι νόσων ἀφύκτων ἀμαθῆ καὶ ἄπειρον γίνεσθαι τὸν ἀπογευσάμενον ἐκ τοῦδε τοῦ κέρατος· μήτε γὰρ σπασμῷ ληφθῆναι ἂν αὐτὸν, μήτε τῇ καλουμένῃ ἱερᾷ νόσῳ, μήτε μὴν διαφθαρῆναι φαρμάκοις. ἐὰν δὲ ἔτι πρότερον ἢ πεπωκὼς κακὸν, ἐμεῖν τοῦτο, καὶ

ὑγιᾶ

ὑγιᾶ γενέσθαι αὐτόν. Πεπίστευται δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν ὄνους καὶ ἡμέρους καὶ ἀγρίους, καὶ τὰ ἄλλα τὰ μώνυχα θηρία ἀστραγάλους οὐκ ἔχειν, οὐδὲ μὴν ἐπὶ τῷ ἥπατι χολήν. ὄνους δὲ τοὺς Ἰνδοὺς λέγει Κτησίας τοὺς ἔχοντας τὸ κέρας ἀστραγάλους φορεῖν, καὶ ἀχόλους μὴ εἶναι. λέγονται δὲ μέλανες εἶναι οἱ ἀστράγαλοι, καὶ εἴ τις αὐτοὺς συντρίψει, εἶναι τοιοῦτοι καὶ τὰ ἔνδον. εἰσὶ δὲ καὶ ὤκιστοι οὐδὲ οὐ μόνον τῶν ὄνων, ἀλλὰ καὶ ἵππων, καὶ ἐλεφάντων. καὶ ὑπάρχονται μὲν ἡσυχῇ τοῦ δρόμου, κατὰ μικρὰ δὲ ἐπιρρώννυνται. καὶ διώκειν ἐκεῖνον, τοῦτο δὴ τὸ ποιητικὸν, μεταθεῖν τὰ ἀνέφικτά ἐστιν. Ὅταν γε μὴν ὁ θῆλυς τέκῃ, καὶ περιάγηται τὰ ἀρτιγενῆ, συννέμονται αὐτοῖς οἱ πατέρες αὐτῶν γινόμενοι, φυλάττοντες τὰ βρέφη. Ἀλλα-

dire. Quum autem cæteri asini, quibuscunq; in terris sint, tam domestici quàm syluestres, tum cætera solipeda animalia, talos non habeant, neque fel in jecore, vt fertur: asinos Indicos cornigeros Ctesias inquit, talis primùm iisq; nigris, præditos esse: eosdémque si quis confregerit, interiora quoque nigra deprehensurum esse: neque felle eos carere: neque modò corporis velocitate longè multumq; cæteros asinos superare, sed & velocitate eadem multo equis & elephātis præstare. Quum autem in viam se dederunt, tardiùs primò ingrediuntur, deinde paulatim tantùm confirmantur ad contendendum iter, eos quidem vt assequi nemo possit. Postea autem quàm fœminæ pepererũt, patres circum pullos à partu recentes summa custodia versantur, eorũq; com-

morationes locis Indiæ desertissimis sunt. Quum à venatoribus Indis inuaduntur, pullos suos adhuc ætate infirmos à tergo suo pascentes habent, atque pro eis propugnant: contra equites audent venire, eosq; cornibus ferire. Tanto sanè hi robore existunt, nihil eis vt obsistere queat, quin statim vel concedat vel, si non cesserit, frangatur, aut aliter atteratur & euadat inutile, & perdatur. equorũ etiam incursu latera discerpunt, ac lacerant, vt viscera effundantur: ex quo fit, vt ad eos equites appropinquare valdè metuant. appropinquatio enim capitalem ipsis pariter & equis mulctam miserabiliter infert. Pergrauiter calcibus pugnãt. Eorum morsus eatenus acerbiores existunt, vt quicquid comprehenderint, funditus diri-

τριβαὶ δὲ τοῖς ὄνοις τῶν Ἰνδικῶν πεδίων τὰ ἐρημότατα. ἐπιόντων δὲ τῶν Ἰνδῶν ἐπὶ τὴν ἄγραν αὐτῶν, τὰ μὲν ἁπαλὰ καὶ ἔτι νεαρὰ, ἑαυτῶν νέμεσθαι κατόπιν ἐῶσιν, αὐτοὶ δὲ ὑπερμαχοῦσι, καὶ ἴασι τοῖς ἱππεῦσιν ὁμόσε, καὶ τοῖς κέρασι παίουσι. τοσαύτη δὲ ἄρα ἡ ἰσχὺς ἡ τῶνδέ ἐστιν, ὡς οὐδὲν ἀντέχει αὐτοῖς παιόμενον, ἀλλ᾽ εἴκει καὶ διακόπτεται, καὶ ἐὰν τύχῃ κατέθλασται, καὶ ἀχρεῖόν ἐστιν. ἤδη δὲ καὶ ἵππων πλευραῖς ἐμπεσόντες διέῤῥηξαν, καὶ τὰ σπλάγχνα ἐξέχεαν. ἔνθεν τοι καὶ ὀῤῥωδοῦσιν αὐτοῖς πλησιάζειν οἱ ἱππεῖς. τὸ γάρ τοι τίμημα τοῦ γειτνιάσαι πλησίον, θάνατός ἐστιν οἴκτιστος αὐτοῖς, καὶ ἀπόλλυνται καὶ αὐτοὶ καὶ ἵπποι. δεινοὶ δέ εἰσι καὶ λακτίσαι. δήγματα δὲ ἄρα ἐς τοσοῦτον καθικνεῖται αὐτῶν, ὡς ἀποσπᾶν τὸ περιληφθὲν πᾶν. Ζῶντα μὲν οὖν τέλεον.

λέον οὐκ ἂν λάβοις. βάλλονται δὲ ἀγκύλαις καὶ οἰστοῖς. καὶ τὰ κέρατα οὕτως τὰ ἐξ αὐτῶν Ἰνδοὶ νεκρῶν σκυλεύσαντες, ὡς εἴποι τις, περιέπουσιν. ὄναιο δὲ Ἰνδῶν ἄβρωτόν ἐστι κρέας· τὸ δὲ αἴτιον, πέφυκεν εἶναι πικρότατον.

piant. Ex his qui sunt confirmata ætate viuos non ceperis, jaculis & sagittis perimuntur. Carnes eorum quòd amarissimæ sint, haudquaquam esculētæ.

περὶ ζώων ἀριθμητικῶν Λιβυκῶν. Κεφ. νγ.

De Libycis bestijs innominatis scientibus numerare, & vndecimã quamque de præda partem relinquentibus intactam. c. LIII.

Εἶναι δὲ ἄλογα μὲν ζῷα, φυσικὴν δὲ ἔχειν ἀριθμητικὴν μὴ διδαχθέντα, Εὔδημός φησι, καὶ ἐπάγει μαρτύριον ἐκεῖνο τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ ζῴων· τὸ δὲ ὄνομα οὐ λέγει, ἃ δὲ λέγει ταῦτά ἐστιν. ὅ, τι ἂν θηράσῃ, ποιεῖν μοίρας ἕνδεκα, καὶ τὰς μὲν δέκα σιτεῖσθαι, τὴν δὲ ἑνδεκάτην ἀπολιπεῖν ὅτῳ δή, (αὐτὸ δὲ τοῦτο, καὶ ἐν νοίᾳ τινὶ σκοπεῖν ἄξιον) ἀπαρχήν γέ τινα ἢ δεκάτην. ὡς ἂν εἴποις οὐκοῦν ἐκπλαγῆναι δίκαιον † τὴν αὐτοδίδακτον σοφίαν τὴν

Rationis expertia animalia numerorum rationem tenere Eudemus affirmat: quod quidem ipsum Libycorum animalium testimonio, quorum nomen non explicauit, cõprobat. Quæ autem dicit hæc sunt. Quod ceperint in vndecim partes diuidere, & decem quidem edere, vndecimam autem cuicunque tandem relinquere: cui verò eam tanquam decumam relinquant, consideratione dignum est. Mirum igitur videri debet bruta animalia suâ

† τὼ μετά- δα

ſponte nullo docente numerandi ſcientiam percipere, & vnitatem, binarium, ac reliquos deinceps numeros ſuo ingenio ſcire: hominem autem rationis participem, nonniſi vehementi curâ, aſſiduo ſtudio, ac nonnunquã ne multa quidem verberatione numerorum vim, cognitionemq́; comprehendere poſſe.

De Aſpidis amore in puerum Ægyptium.

CAP. LIIII.

Quod Ægyptij de Aſpide dicũt, id libenter ſapientiæ ſtudioſi audiunt. In quadam Ægyptiorũ præfectura ab Hercule denominata, formoſum puerum (vt Ægyptij formoſi eſſe poſſunt) anſerum cuſtodem, ab Aſpide mirificè adamatũ fuiſſe: circa quam illud admiratione dignum animaduerſum ſit, quòd puerum dormientem aliquando præmonuerit de inſidiis, quas Aſpidis conjux riualitas-

δέ γε μονάδα καὶ δυάδα καὶ τοὺς ἑξῆς ἀριθμοὺς ζῷον οἶδεν ἄλογον. ἀνθρώπῳ δὲ δεῖ πόσων μὲν τῶν μαθημάτων, πόσων δὲ τῶν πληγῶν. ἵνα ἢ μάθῃ ταῦτα εὖ καὶ καλῶς, ἢ πολλάκις μὴ μάθῃ;

περὶ τοῦ τῆς ἀσπίδος ἔρωτος.

Κεφ. νδ.

Λέγουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ῥαθύμως αὐτῶν οὐκ ἀκούουσιν ἄνδρες φιλόσοφοι, ἔν τινι νομῷ τῶν Αἰγυπτίων, ὀνομάζων ἐξ Ἡρακλέους τοῦ Διὸς ὀνομάζουσι, παῖδα ὡραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον, χηνῶν ποιμένα, ἐραστρίαν ἀσπίδα λαχεῖν, καὶ μέντοι παρ' αὐτὴν εἶναι θαυμαστόν· εἶτα φοιτῶσαν τῷ ἐρωμένῳ προλέγειν ὄναρ τὰς ἐπιβουλὰς τὰς εἰς αὐτὸν πανουργουμένας ἐκ θατέρου θήλεος, ὅπερ ἦν αὐτῇ σύννομον, ὡς ἂν εἴποις, ζηλοτυπίᾳ τινὶ τῇ πρὸς τὸν παῖδα ὑπὲρ τῆς νύμφης τῆς ἀσπίδος.

δος· καὶ ταῦτα περιμένει δρᾶν τοῦ ἄρρενος, τόνδε ἐπικύσαντα πεῖσαι καὶ φυλάττεσθαι. Ὅμηρος μὲν οὖν ἔδωκεν ἵππῳ φωνήν· ἀσπίδι δὲ ἡ φύσις, ᾗ νόμων οὐδὲν μέλει, φησὶν Εὐριπίδης.

Περὶ καμήλων. Κ. νε.

Καμήλους ἔτη βιοῦν πεντήκοντα ἀκήκοα. τὰς δὲ ἐκ Βάκτρων πέπυσμαι προϊέναι καὶ εἰς δὶς τοσαῦτα. καὶ οἵγε ἄρρενες καὶ πολεμικοί, καὶ ἐκτέμνουσιν αὐτοὺς οἱ Βάκτριοι, τὴν ὕβριν καὶ τὸ ἀκόλαστον αὐτῶν ἀφαιροῦντες, τὴν δὲ ῥώμην αὐτοῖς φυλάττοντες. καίονται δὲ καὶ αἱ θήλειαι τὰ ἐξάπτοντα εἰς οἶστρον μέρη αὐτῶν.

Περὶ τοῦ τῆς φώκης ἔρωτος. Κεφ. νς.

Φώκην Εὔδημος λέγει ἐρασθῆναι ἀνδρὸς σπογγιὰς θηρεύειν συνεθισμένου, καὶ προϊοῦσαν τὴν θαλάτ-

te commotus ei moliretur: quas puer mox experrectus, quum jam jam periclitaretur, declinauerit. Equo sermonem Homerus tribuit, Aspidi natura, quā nullæ morantur leges, vt ait Euripides.

De Camelorum ætate, & vtriusque sexus castratione.

CAP. LV.

Quū Camelos quinquaginta annos viuere percepi, tum Bactrianos ad cētesimum annum: tum mares, vt pugnaciores sint, à Bactris populis castrari, ita petulantiâ excisâ majori robore esse. Camelis etiam fœminis vuluas ferro aduri, vt partibus illis quæ ad furorem libidinis incitant adustis, ad bellum aptiores existant.

De Vituli marini amore in Spongiatorem.

CAP. LVI.

Vitulum marinum, Eudemus ait, in hominem Spongias piscari solitum, amore flagrasse,

se, eoq; vbi subterranea petra esset, extra mare progressum cum spongiatore versatum fuisse. Quòd autem, quum is deformissimus esset, vitulo formosissimus videretur, nihil forsitā mirum videri debet: quum sæpenumero homines in mulieres turpissimas (pulchrioribus neglectis) amore inflammentur.

De Hydri siue Colubri morsu.

CAP. LVII.

Colubro percussum dicunt statim odorem teterrimum reddere: ex eoq; quòd tam malè oleat, neminem ei appropinquare posse. Idē quoque ait, eundem percussum, cum obliuione circūfundi, ejúsque oculis multam caliginem offundi, tum rabiem & summum tremorem eidem exoriri, tertioq; die perire.

De Oenade & Circe auibus. C. LVIII.

Oenas autem signifi-

της, ἔνθα ἦν ὑπαντρος πέτρα, ὁμιλεῖν αὐτῷ. τὸ δὲ ὁμοτέχνιον ἦν οὗτος αἰσχρὸς, ἀλλ' ἐδόκει τῇ φώκῃ ὡραιότατος εἶναι, καὶ θαῦμα ἴσως οὐδὲν, ἐπεὶ καὶ ἄνθρωποι πολλάκις τὸ ἧττον καλῶν ἠράσθησαν, ἐς τὰς ὡραιοτέρας οὐ παθόντες οὐδὲν, ἀλλ' ἀμελήσαντες αὐτῶν.

Περὶ ὕδρου. Κεφ. νζ.

Ἀριστοτέλης λέγει τὸν ὑφ' ὕδρου πληγέντα, παραχρῆμα ὀσμὴν βαρυτάτην ἀπεργάζεσθαι, ὡς μὴ οἷόν τε εἶναι προσπελάσαι αὐτῷ τινα· λήθην τε καταχεῖσθαι τοῦ πληγέντος ὁ αὐτὸς λέγει· καὶ μέντοι καὶ ἀχλὺν κατὰ τῶν ὀμμάτων πολλὴν, καὶ λύτταν ἐπιγίνεσθαι, καὶ τρόμον δεινὸν μάλα ἰσχυρὸν, καὶ ἀπόλλυσθαι διὰ τρίτης αὐτόν.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τῆς οἰνάδος. Κεφ. νη.

Τὴν οἰνάδα ὄρνιθα εἰδέναι

δεῖναι χρὴ οὔπω, οὐ μὴν ὡς ἔνιοι ἄμπελον. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης μεῖζον μὲν αὐτὸ εἶναι φάσσης, περιστερᾶς γε μὴν ἧττον. καλοῦνται δὲ ὡς ἀκούω καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ οἰνανθοθῆραι τινές· λέγοιτο δὲ ἂν τι καὶ κίρκη. διαλλάττον δὲ τοῦ κίρκου, ὄρνεον οὐ μόνον τῷ γένει φασὶ, ἀλλὰ καὶ τὴν φύσιν.

Περὶ ὄρνιθος τοῦ καλουμένου κυανοῦ. Κεφ. νθ.

Κυανὸς ὄνομα, ὄρνις τὴν φύσιν, ἀπάνθρωπος τὸν τρόπον· μισῶν μὲν τὰς ἀστικὰς διατριβὰς, καὶ τὰς κατ᾽ οἰκίαν αὐλίσεις, φεύγων δὲ καὶ τὰς ἐν ἀγροῖς διατριβὰς, καὶ ὅπου καλύβαι τε καὶ ἀνθρώπων αὔλια· χαίρων δὲ ἐρημίαις, καὶ ἡδόμενος ὀρείοις κορυφαῖς, καὶ πέτραις ἀποτόμοις. ἀλλ᾽ οὔτε ἠπείροις φιληδεῖ, οὔτε νήσοις ἀγαθαῖς· Σκύρῳ δὲ, καὶ εἴ τις τοιαύτη ἑτέρα ἄγαν λυπρὰ καὶ ἄγονος, καὶ ἀσ-

cat, non vt quidam putant vitem. Hanc Aristoteles palumbo majorem, columba minorē facit. Hinc in Sparta etiam, vt audio, œnadotheræ quidam vocātur. Porrò Circe auis nomen fuerit à Circo tum genere tum naturâ differentis.

De Cyano aue solitudines, montium iuga & præcipitia amante. c. LIX.

Auis, cui Cyanus nomen est, naturâ suâ ab hominum consuetudine abhorret, vrbanas commorationes & domos odio persequitur, locorum etiam agrestium, vbi homines versari soleant, insolēs est: eis verò locis in quibus est ab hominibus solitudo, & montium jugis, & præcipitiis delectatur. Non continentem, non insulas hominū frequentiâ habitabiles, in amore habet: Scyro, & si qua est ejusmodi alia sterilis, & ab homini-

bus inops, delectatur.

De Spinis auibus, quæ hyemem & niues præsentiunt, & in syluis se abdentes declinant.

CAP. LX.

Spini aues in posterum longissimè prouidentes, hominibus ad rerum futurarum conjecturam sapientiores sunt. Etenim hyemem futuram præsentiunt, & niuem prænoscunt: & multa cautione obseruant, ne iis opprimantur. Itaque earum acerbitates metuentes, tanquam ad perfugia, sic ad loca nemoribus frequẽtia confugiunt.

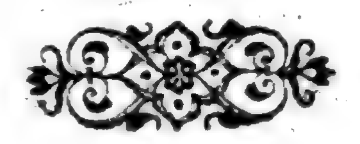
FINIS LIB. IIII.

θρώπων χρησιμώτατα ὡς τὰ πολλά.

περὶ σπίνων. κ. ξ.

Σπῖνοι δὲ ἄρα σοφώτεροι καὶ ἀνθρώπων τὸ μέλλον προεγνωκέναι. ἴσασι γοῦν καὶ χειμῶνα μέλλοντα, καὶ χιόνα ἐσομένην προμηθέστατα ἐφυλάξαντο. καὶ ὑπὲρ τοῦ καταληφθῆναι δέει, ἀποδιδράσκουσιν εἰς τὰ ἀλσώδη χωρία καὶ τὰ δασέα· καὶ αὐτοῖς τὰ δάση κρησφύγετα, ὡς ἂν εἴποις, ἐστί.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ε.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM

natura liber V.

Περὶ τῶν ὀρνίθων τῶν καλουμένων Μεμνονίων. Κ. α.

Τὴν τῶν Παριανῶν καὶ τὴν γείτονα Κύζικον ὄρνιθας οἰκεῖν μέλανας ἰδεῖν φασι, τὸ δὲ σχῆμα εἴποις ἱέρακας αὐτοὺς αὖ. ἁγνεύουσι δέ εἰσι σαρκῶν, καὶ σωφρονοῦσι περὶ γαστέρα, καὶ αὐτοῖς τὰ σπέρματα εἶναι δεῖπνον

De auibus Memnonijs quotannis in Troade circa Memnonis cenotaphium decertantibus.

CAP. I.

Terram Parianorum & vicinam Cyzicum aues aspectu nigras incolere ferunt, quae figura corporis & forma Accipitribus similes esse videntur: eae vsu carnium cùm se abstinent, tum in omni victus ratione se continent, eis enim ad cibum semina sa-

tis

tis sunt. Quum autumnus esse cœpit, Ilium gregatim aduolát. Eas auté idcircò Memnonias vocant, quòd rectà ad Memnonis sepulchrum proficiscantur. id enim vel etiam nunc à Troadis incolis in honoré Memnonis Auroræ filij conditum ibi fuisse dicitur: atque Memnonis quidem cadauer ex cæde à matre in Susa illa Memnonia tantoperè decantata exportatum fuisse, vt humatione afficeretur, eâq; dignitate illius exequiarum justa ei persoluerentur: illud verò cenotaphiũ esse. Aues igitur Memnonis gentiles quotannis eò proficisci, ibiq; primùm in contrarias partes distrahi, deinde pugnam committere: eamq; summâ contentione tandiu pugnare, dum ex his media pars pereat, altera verò victrix redeat

ἀπόχρη. ὅταν δὲ ὑπάρξηται τὸ μετόπωρον, εἰς τὴν Ἰλιάδα γῆν ἀγέλη πάνδημος τῶν ὀρνίθων (καλοῦσι δὲ αὐτοὺς μέμνονας) ἐπὶ τὸν Μεμνόνειον τάφον φοιτῶσι. λέγουσι δὲ οἱ τὴν Τρωάδα ἔτι οἰκοῦντες, ἠρίον εἶναί τι τῷ τῆς Ἠοῦς Μέμνονι εἰς τιμὴν αὐτοῦ· καὶ αὐτὸν μὲν τὸν νεκρὸν ἐς τὰ Σοῦσα, τὰ οὕτω Μεμνόνεια ὑμνούμενα, ὑπὸ τῆς μητρὸς κομισθέντα μετέωρον ἐκ τοῦ φόνου, τυχεῖν κηδεύσεως τῆς προσηκούσης αὐτῷ· ὀνομάζεσθαι δέ οἱ τὴν στήλην τὴν ἐνταῦθα ἄλλως. ἐκεῖ οὖν τοὺς ὄρνιθας, τοὺς ἐπωνύμους τοῦ ἥρωος τοῦ προειρημένου, ἀφικνεῖσθαι κατὰ πᾶν ἔτος, καὶ διαιρεῖσθαί τε καὶ διαχάζεσθαι εἰς ἔχθραν καὶ διαφοράν, καὶ μάχεσθαι μάχην καρτεράν, καὶ ἐς τοσοῦτον ἔστ' ἂν οἱ μὲν αὐτῶν ἀποθάνωσιν οἱ ἡμίσεις· οἱ δὲ ἀπέλθωσιν, οἱ κρατήσαντες, ἔνθεν

θεν καὶ ἀφίκοντο. ὅπως δὲ ταῦτα δρᾶται, καὶ πόθεν, οὔ μοι σχολὴ φιλοσοφεῖν νῦν, οὐδὲ μὴν ἐπὶ τῆς φύσεως ἀπόρρητα ἀνιχνεύειν. εἰρήσεται δὲ ἐκεῖνο ἐπιτάφιον τῷ παιδὶ τῷ τῆς Ἠοῦς καὶ Τιθωνοῦ. Τοῦτον ὅσα ἔτη τὸν ἀγῶνα ἀθλοῦσιν οἱ προειρημένοι ὄρνιθες. Πελίαν δὲ ἅπαξ ἐτίμησαν Ἕλληνες ἀγῶνι, καὶ Ἀμαρυγκέα, καὶ μέντοι καὶ Πάτροκλον, καὶ τὸν ἀντίπαλον Μέμνονος, τὸν Ἀχιλλέα.

περὶ γλαυκὸς, καὶ ὅτι ἐν Κρήτῃ οὐδεμία· καὶ ὅτι ἡ αὐτὴ ἐλευθέρα παντὸς θηρίου πονηροῦ.

Κεφ. ε.

Ἐν τῇ Κρήτῃ γλαῦκα μὴ γίνεσθαί φασι τὸ παράπαν· ἀλλὰ καὶ εἰσκομισθείσας ἔξωθεν, ἀποθνήσκειν. Ἔοικε δὲ ὁ Εὐριπίδης ἀβασανίστως πεποιηκέναι τὸν †Πολύιδον ὁρῶντα τήνδε τὴν ὄρνιν, καὶ ἐξ αὐτῆς τεκμηράμενον ὅτι εὑρήσει καὶ τὸν Γλαῦκον

τὸν

Πολυίδω

vnde discesserat. Iam de causis cur hæc accidant philosophari, nec mihi liber, neq; etiam vacuus sum ad scrutanda naturæ abstrusa atque abdita. Hoc quidem funebre certamen ab hisce auibus quotannis ad honorandum Memnonem Auroræ & Tithoni filium peragi dixerim. Græci verò semel duntaxat tali honore Peliam, Amaryncеum, Patroclum, & Achillem Memnonis hosté dignati sunt.

In Creta neque Noctuam esse, neque vllum maleficum animal. c. 12.

In Creta Noctuam aiunt omnino non nasci. ac si extrinsecus importetur, mori. Itaque videtur Euripides temerè fecisse hanc auem à Polyde visam, atque ea conjecisse Glaucum quoque ei cognominem (nam glaûca Græci noctuam appellant.) defunctum

Minois filium se reperturum. Audio præterea Cretenses jactare, Creticæ terræ concessum hoc munus à Ioue, nẽpe in ea & nutrito & occultato, vt ab omni malefica & noxia fera libera sit, ita vt nec ipsa vllam producat, nec aliunde inuectam alat. & hoc re ipsa declarari, quum nullum in ea maleficum animal reperiatur. Hoc si quis velit experiri, venenatum animal quodpiam foris assumit: quod primùm vt hanc terram attigit, statim perit. Itaque circulatores, qui venantur in Africa serpentes, talia machinãtur. ad mouendam hominum admirationem serpentes varias mansuefactas circumgestãt, & simul ipsis terræ Africæ quantum satis sit ad earum vsum comportant: quod ipsum

τὸ πενθεῖν τοῦ Μίνω τὸν υἱόν. Πυνθάνομαι δὲ ἔγωγε λόγοις Κρῆτας ᾄδειν, καὶ διδάσκειν ἐκείνους, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἤδη δεδιδαγμένοις, δῶρον λαβεῖν τὴν γῆν τὴν Κρητικὴν ἐκ Διός, οἷα δήπου τροφὸν, καὶ τὴν κρύψασαν τὸν ὑμνουμένον ἀποκρύψασαν αὐτὸν, ἐλευθέραν εἶναι θηρίων πονηρῶν, καὶ ἐπὶ λύμῃ γινομένων πάντως· καὶ μήτε αὐτὴν τίκτειν, μήτε ἔξωθεν κομισθὲν τρέφειν. καὶ τὴν μὲν ἀποδείκνυσθαι τοῦ δώρου τὴν ἰσχύν· τῶν γάρ τοι προειρημένων ἄγονον εἶναι. εἰ δὲ ἐπὶ πεῖραν τις ἢ ἐλέγχων τὸ ἐκ Διὸς χάριτος εἰσαγάγοι τι τῶν ὀθνείων, τὸ δὲ ἐπιψαῦσαν μόνον τῆς γῆς, ἀπόλλυσθαι. Οὐκοῦν τοὺς θηρῶντας τοὺς ὄφεις ἐν τῇ πλησίον Λιβύῃ τοιαῦτα παλαμᾶσθαι· ἡμερώσαντες ἄγουσι εἰς θαῦμα. οἶδα οἱ γόητες τῶν δακέτων θηρία πολλὰ, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐπάγονται φόρτον γῆς τῆς Λιβύσσης, ὑφίστ τὸ ἀρκοῦν εἰς τὴν

χρείαν·

χερσαίαν· προμηθείᾳ δὲ τῶν ὄφεων τοῦτο δρῶσιν, ἵνα μὴ ἀπόλωνται. καὶ διὰ ταῦτα εἰς τὴν νῆσον τὴν προειρημένην ὅταν ἀφίκωνται, οὐ πρότερον κατατίθενται τὰ ζῷα, πρὶν ἢ ὑποσπεῖραι τὴν ξένην γῆν, ἣν ἐπήγοντο. καὶ ἐπὶ τούτοις ἀθροίζουσι τὰ πλήθη, καὶ μέντοι καὶ τοὺς ἀθρόους τε καὶ πολλοὺς ἐκπλήττουσιν. ἕως μὲν οὖν ἕκαστον αὐτῶν κατὰ χώραν μένει συνεσπαρμένον τε καὶ ἱδρυμένον, καὶ ἐπανίσταται μὲν, οὐ μὴν ὑπερβάλλει τὴν οἰκείαν κόνιν καὶ σύντροφον, ἐς τοῦτο ζῇ· ἐὰν δὲ ἐκφοιτήσῃ εἰς τὴν ὀθνείαν, καὶ ἑαυτῷ ξένην γῆν τὴν ἐχθραίνουσαν αὐτῷ, ἀποθνήσκει. καὶ εἰκότως. εἰ γὰρ ἐκ τοῦ Διὸς νεῦμα ἀτελὲς οὔτε πρὸς τὴν Θέτιν ἐγένετο, οὔτε πρὸς ἄλλον τινὰ γένοιτο ἄν, σχολῇ δήπου πρὸς τὴν αὐτοῦ τροφὸν ἐκεῖνο φανεῖται ἄκυρον.

prouident, ne serpentes pereant. ob eamq; causam quum ad hanc insulam peruenerunt, non priùs fetas bestias exponunt, quàm terrã peregrinam, quam secum portant, substrauerint: ex quo fit, vt multitudinem imperitam congregent, atque stupidam detineant. & tametsi eæ quidem sese incitant, non loco tamen se mouent, neq; ex domestico & vernaculo puluere excedunt, itaque incolumes manent. Sin in externum & hosticum solum egrediantur, è vita quoque exeunt. Nec immeritò. Nam si Iouis nutus neq; in Thetidem, nec in aliũ quenquam, fuit aut futurus est irritus vnquam: multò minimè in terram ei nutriciam vanus aut irritus fuerit.

Περὶ

De Verme Indico.

CAP. III.

Indus fluuius bestiarum ferarũ expers est. solum in eo nasci vermem aiunt, speciemq; eorum qui ex ligno gignuntur & aluntur, gerere, ad septem cubitorum longitudinem & eo ampliùs procedere. ejus crassitudinem decem annos natus puer, manibus vix complecti queat. Iis in superiori oris sede vnus dés inest, in inferiori alter, ambo quadranguli cubiti ferè longitudinem habent: tam validi, vt quodcunq; animal iis corripuerint, siue cicur siue ferum, facillimè conterant. Interdiu ima in sede fluminis versatur, cœno gaudens & latitans, noctu verò ad terram procedit, & in quodcunque inciderit vel Equum, vel Bouẽ, vel Asinum,

Περὶ τοῦ ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ σκώληκος. Κ. γ.

Ο ποταμὸς ὁ Ἰνδὸς ἄθηρός ἐστι. μόνος δὲ ἐν αὐτῷ τίκτεται σκώληξ φασὶ, καὶ τὸ μὲν εἶδος αὐτῷ, ὁποῖον δήπου καὶ τοῖς ἐκ τῶν ξύλων γινομένοις τε καὶ τρεφομένοις. ἑπτὰ δὲ πηχῶν τὸ μῆκος προήκουσιν οἱ ἐκεῖθι, εὑρεθεῖεν δ' ἂν καὶ μείζους ἔτι καὶ ἐλάττους. τὸ πάχος δὲ αὐτῶν, δεκαέτης παῖς γεγονὼς μόλις ταῖς χερσὶ περιβάλλειν ἀρκέσαι. τούτοις δὴ ἄνω μὲν, εἷς ὀδοὺς προσπέφυκε, κάτω δὲ ἄλλος, τετράγωνοι δὲ ἄμφω, πυγόνος τὸ μῆκος. τοσοῦτον δὴ ἄρα τῶν ὀδόντων αὐτοῖς τὸ κράτος ἐστί. πᾶν ὅ, τι ὑπ' αὐτοῖς λάβωσι, συντρίβουσι ῥᾷστα, ἐάν τε ἥμερον ζῷον ἢ ἄγριον. καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν κάτω, καὶ ἐν βυθῷ τοῦ ποταμοῦ διατρίβουσι, τῷ πηλῷ καὶ τῇ ἰλύϊ φιληδοῦντες, καὶ ἐντεῦθεν οὐκ εἰσὶν ἔκδηλοι. νύκτωρ δὲ προΐασιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ὅταν αὖ περι-

ελθ-

ἐντύχωσιν ἢ ἵππῳ, ἢ βοΐ, ἢ ὄνῳ, συντρίβουσιν αὐτόν· εἶτα σύρουσιν εἰς τὰ ἑαυτῶν ἤθη, καὶ ἐσθίουσιν ἐν τῷ ποταμῷ. καὶ πάντα βρυκῶσι τὰ μέλη, πλὴν τῆς τοῦ ζώου κοιλίας. εἰ δὲ αὐτοὺς καὶ ἐν ἡμέρᾳ πιέζοι λιμὸς, εἴτε κάμηλος πίνοι ἐπὶ τῆς ὄχθης, εἴτε βοῦς, ὑπανερπύσαντες καὶ λαβόμενοι ἄκρων τῶν χειλέων μάλα εὐλαβῶς, ὁρμῇ βιαιοτάτῃ καὶ ἕλξει ἰσχυρᾷ εἰς τὸ ὕδωρ ἄγουσι, καὶ δεῖπνον ἔχουσι. δορὰ δὲ ἑκάστου περιαμπέχει τὸ πάχος καὶ δύο δακτύλων. Ἄγρα δὲ ἡ κατ' αὐτῶν καὶ θήρας τρόπον τόνδε τετέχνασται. ἄγκιστρον παχὺ καὶ ἰσχυρὸν ἁλύσει σιδηρᾷ προσηρτημένον καθιᾶσι, περιστήσαντες αὐτῷ λευκολίνου πλατέως ὅπλον, ἐρίῳ κατειλήσαντες καὶ τὸ ἄγκιστρον, καὶ τὸ ὅπλον, ἵνα μὴ διατράγῃ ὁ σκώληξ αὐτά· ἀναπλέξαντες δὲ ἐς τὸ ἄγκιστρον ἄρνα ἢ ἔριφον, εἶτα μέντοι εἰς τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ μεθιᾶσιν. ἔχονται δὲ αὖ θραπτο-

conficit, atque in suas sedes trahit, & in flumen abstrusus, membra omnia, excepto vétre, exedit. De die etiam si fame premitur, siue camelus siue bos in ripa bibit, violentissimo impetu summa labra mordicus comprehendit, & robusto tractu in aquã abreptum edit. Ejus pellis duorũ digitorum crassitudine est. Ejusmodi autem machinatione capitur. Hamum robustum ad ferream catenam alligant, adjuncto etiam fune ex albo latoq; lino. Lanis autem & hamum & funem inuoluunt, ne à verme præmordeatur. Tũ agnum aut hœdum ad illecebram in hamum implicant: deinde in fluuium demittunt. Tri-

ginta viri singuli cum jaculo, loro insetto: & ense accincti ad funem astant. Adsunt & è corno sudes bene robustę, si percutere sit necesse. deinde hamo captum trahũt, & abstractum, interficiunt: Triginta dies appésum ad solem sinunt, atque ex eo in fictilia vasa crassum oleum stillat. singuli vermes quinque olei sextarios reddũt, quod quidem ipsum regi Indorum apportant, vasis obsignatis. neque enim alij cuiquam vel guttam illius possidere licet. Corpus reliquum inutile. Hujus ea est vis olei, vt sine vllo igne ejus infusa hemina quemcunque lignorum aceruum comburat. Ac si vel hominem velis vel aliud animal exurere, primũ vt hoc

τοῦ ὅπλου καὶ τριάκοντα καὶ ἕκαστος ἀκόντιόν τε ἐνηγκύλωται, καὶ μάχαιραν παρήρτηνται· καὶ παρέστηκε ξύλα εὐτραφῆ παίειν εἰ δέοι, κρανέϊνα δέ ἐστι ταῦτα, ἰσχυρὰ ἄγαν. εἶτα ἐνσχεθέντα τῷ ἀγκίστρῳ καὶ τὸ δέλεαρ καταπιόντα, τὸν σκώληκα ἕλκουσι: θηραθέντα δὲ ἀποκτείνουσι, καὶ αὐτὸν τὸν ἥλιον κρεμῶσι τριάκοντα ἡμερῶν. λείβεται δὲ ἐξ αὐτοῦ ἔλαιον παχὺ εἰς ἀγγεῖα κεράμου. ἀφίησι δὲ ἕκαστον ζῷον εἰς κοτύλας δέκα. τοῦτο δὴ τὸ ἔλαιον βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν κομίζουσι, σημεῖα ἐπιβάλλοντες. ἔχειν γὰρ αὐτοῦ ἄλλον οὐδ᾽ ὅσον ῥανίδα ἐφεῖται· ἀχρεῖον δέ ἐστι τὸ λοιπὸν τοῦ ζῴου σκῆνος. ἔχει δὲ ἄρα τὸ ἔλαιον ἰσχὺν ἐκείνην· ὅντινα αὖ ξύλων σωρὸν καταπρῆσαί τε καὶ εἰς ἀνθρακιὰν στορέσαι θελήσεις, κοτύλην ἐπιχέας τοῦδε, ἐξάψεις μὲν πρότερον ὑποχέας πυρὸς αὔξημα. εἰ δὲ καταπρῆσαι ἄνθρωπον ἢ ζῷον, σύ

μὲ

μὴ ἐπιχέῃς, τὸ δὲ παραχρῆμα συνεπρήσθη. τούτῳ φασὶ τὸν Περσῶν βασιλέα καὶ τὰς πόλεις αἱρεῖν, καὶ τὰς εἰς ἔχθραν προσελθούσας οἱ, καὶ μήτε κριὸν, μήτε χελώνας, μήτε τὰς ἄλλας ἑλεπόλεις ἀναμένειν. ἐπεὶ καταπιμπρὰς ἥρηκεν. ἀγγεῖα γὰρ κεραμεᾶ ὅσον κοτύλην ἕκαστον χωροῦντα, ἐμπλήσας † αὐτὰ καὶ ἀποφράξας, ἄνωθεν εἰς τὰς πύλας σφενδονᾷ. ὅταν τι τύχῃ θυρίδων, τὰ μὲν ἀγγεῖα προσαράττεται καὶ ἀπερράγη, καὶ τὸ ἔλαιον κατεπύλισθε· καὶ τῶν θυρῶν πῦρ κατεχύθη, καὶ ἄσβεστόν ἐστι. καὶ ὅπλα δὲ καίει καὶ ἀνθρώπους μαχομένους, καὶ ἄπληστόν ἐστι τὴν ἰσχύν. κοιμίζεται δὲ καὶ ἀφανίζεται πολλῷ φορυτῷ καταχυθέντι. λέγει ὁ Κνίδιος Κτησίας ταῦτα.

infuderis, funditus statim deflagrauerit. Eodem ipso Persarum regem aiunt capere hostium vrbeis: neque arietes, testudines, aliásque bellica tormenta ad eas capiendas opus esse. nam quum fictilia vasa vnius heminæ capacia eo impleta & obstructa in portas iaculatur, vasa quidem ad portas allisa rumpuntur, at oleum delapsum ignem circunfundit, vt restingui non possit: & flamma insaturabilis comburit homines pugnantes pariter cum armis. Restinguitur autē multa inutili congerie, qualis per terram & vicos cōuerritur, in eū iniecta. Hæc Ctesias Cnidius. al. αὐτῷ

περὶ φαλαίνης. κ. δ.

De Balæna.

CAP. IIII.

Balæna, quemadmodum Delphinus, lac habet: colore quanquam nigro non est, maxi-

Ἡ φάλαινα ὅμοιον δελφῖνι ζῷόν ἐστιν. ἔχει δὲ γάλα καὶ αὐτή. χρόαν δὲ οὐκ ἔστι μέλαινα, κυανῷ

mè tamen cyaneo, cõspicitur: nõ branchiis, sed fistula (sic enim hujus respirandi viam appellant) spiritum ducit. Sedes & commoratio huic est * Pelagus, & circa id mare. nec extra hæc loca euagari solet.

Pontus.

De moribus Gallinæ quũ vicerit Gallinaceum. C. V.

Si ejus belli quod cum mare committit fœmina, victoriam reportet, ejus collum voluptate effertur atque inflatur: & paleas demittit, minus tamen quàm gallinacei: tum majore spiritu impletur, & longo tibiarum tractu graditur.

De amore Delphinorum & ope mutua in suum genus.

CAP. VI.

Vrbs Thraciæ, cui nomen est Aenos, præclarum dat testimonium Delphini amoris, quem erga suam nationẽ habet. Quum fortè euenisset, Delphinus vt vulnere accepto,

δὲ εἴκασται τῷ βαθυζάτῳ. ἀναπνεῖ δὲ οὐ βραγχίοις, ἀλλὰ φυσητῆρι. τοῦτο γὰρ καὶ καλοῦσιν οἱ τῶν πνεύματος τὴν ὁδόν. διατρίβει δὲ ὁ πόντος αὐτῇ, καὶ ἡ ἐκεῖ θάλαττα. πλανᾶται δὲ ἠθῶν ἐκείνων ἐξωτέρω ἡ φάλαγγα ἥκιστα.

περὶ ὀρνίθων μάχης. Κεφ. ε.

Τὸν ἄῤῥενα ἡ θήλεια νικήσασα ὄρνις ἐν τῇ μάχῃ, ἀβρύνεταί τε ὑφ' ἡδονῆς ὁ τράχηλος αὐτῆς, καὶ κατίησι κάλλη, οὐκ ἐς τοσοῦτον μὲν ἐς ὅσον καὶ οἱ ἀλεκτρυόνες, κατίησι δ' οὖν, καὶ φρονήματος ὑποπίμπλαται, καὶ βαίνει μακρότερα.

περὶ δελφίνων. Κεφ. ς.

Φιλοίκειον ὁ δελφὶς ζῷον πεπίστευται· καὶ τούτου τὸ μαρτύριον. Αἶνος πόλις ἐστὶ Θρῄσσα. ἔτυχεν οὖν ἁλῶναι δελφῖνα, καὶ τρωθῆναι μὲν, οὐ μὴν εἰς θάνατον,

ναῖον, ἀλλ' ἔτι βιώσιμα εἶναι τῷ ἑαλωκότι. οὐκοῦν ἐρρύη μὲν αἷμα· ᾔσθοντο δὲ οἱ ἀθήρατοι, καὶ ἀφικόμενοι ἐς τὸν λιμένα ἀγέλη, καὶ κατεσκίρτων, καὶ ἦσάν τι δρασείοντες σὺν ἀγαθόν. ἐν ἔθει δὲ ἦν, ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ αὐτοὺς νήχεσθαι, καὶ παῖδας αὐτῶν. οἱ τοίνυν Αἴνιοι ἔδεισαν, καὶ ἀφῆκαν τὸν ἑαλωκότα. καὶ ἐκεῖνοι κομισάμενοι ὡς ἑταῖρον ἕνα τὸν κηδεστὴν ἢ γένει προσήκοντα, ᾤχοντο ἀπιόντες. σπάνιον δὲ ἄνθρωπος ἢ οἰκείῳ δυστυχήσαντι, ἢ οἰκείας κοινωνὸς σπουδῆς καὶ φροντίδος.

περὶ πιθήκου καὶ αἰλούρου. κ. ζ.

Ἐν Αἰγύπτῳ πίθηκος, ὥς φησιν Εὔδημος, ἐδιώκετο· αἴλουροι δὲ ἦσαν οἱ διώκοντες. ὁ δὲ ἀκρατῶς οὖν ἀποδιδράσκων ὥρμησεν ἐπὶ δένδρου τινὸς· οἱ

nō mortifero quidem, ſed ſanguinem mittenti, caperetur, reliqui non comprehenſi, id ipſum vt ſenſerunt, maximis ſaltibus ad portū gregatim vnà cum catulis ſuis profecti, probè ſtudium ſuum captiuo nauarunt. Piſcatores igitur de ſuis periculis pertimeſcentes, captiuum deſeruerunt. Itaque Delphini natu maiores, tāquam ſocium quendam homines genere ſe contingentem, ſic triſtes pergebant illum comitari, & magno ſtudio ſubleuare: Quum vel homines ipſi, cum intimis & neceſſariis infelicibus ſuis ſtudium & curam perrarò communicare ſoliti ſint.

Quomodo Simia aduerſus Feles in arbore à ſummis ramorum cacuminibus pendens ſe tutam præſtiterit.

CAP. VII.

Quum Feles Simiam in Ægypto, vt refert Eudemus, inſequerentur: hęc autem omni neruorum cōtentione in fugam ſe impellens rectà conſcendiſ-

ſet in arborem: atque illæ ad eandem arborem aſcendiſſent (ad corticem enim adhæreſcentes ſurſum reptare ſciunt:) hæc ſanè, vt ſola à pluribus circumuenta, ex arboris trunco ad ramorum cacumina ſe vertens, diu multumq; ab iis extremis pependit. Illæ tum quòd eò accedere non quirent, ad aliam ſe conuerterunt venationem. Hæc autem ipſa ſtudioſè & diligenter ſe ex periculo ſeruauit: nec cuipiam alij, quàm ſibimet ipſi, ſalutis præmium debuit.

Quæ animalia vbi non ſint.

CAP. VIII.

Ariſtoteles auctor eſt, terram circa Aſtypalæam ſerpentibus aduerſariam eſſe, & ſimiliter *Rheneam muſtelis. Cornix in arcem Athenienſiũ nunquam conſcendit. Muli in Eleo agro non gignuntur, niſi mentiatur Herodotus.

δὲ καὶ αὐτοὶ συνέθεον ἄριστα. ἔχονται γὰρ τοῦ φλοιοῦ, καὶ ἔστι καὶ τούτοις εἰς δένδρα ἐπιβατόν. ὁ δὲ ὡς ἡλίσκετο εἷς ὤν, καὶ ζωῦται ὑπὸ πολλῶν, ἐκπηδᾷ ἐκ τοῦ πρέμνου, καὶ κλάδου τινὸς ὑπηρτημένου καὶ μετεώρου λαμβάνεται ἄκρου ταῖς χερσὶ, καὶ ἐγκρατῶς εἴχετο οὐκ ἐπ' ὀλίγον. οἱ δὲ αἴλουροι, ὡς ἐφικτὸν οὐκ ἦν αὐτοῖς ἔτι, ἐπ' ἄλλην θήραν κατέδραμον. ὁ δὲ τὰ πολλὰ τὴν σπουδὴν διασώζετο, ἑαυτῷ ὀφείλων ὡς τὸ εἰκὸς, ζωάγρεια.

Περὶ ζώων φυσικῶν ἀντιπαθειῶν.

ΚΕΦ. Η.

Ἀριστοτέλης ὄφεσιν ἔχθραν εἶναι τὴν Ἀστυπαλαιέων γῆν λέγει. καθάπερ καὶ τὴν Ῥήνειαν ταῖς γαλαῖς ὁ αὐτὸς ὁμολογεῖ ἡμῖν. κορώνη δὲ ἐς τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν οὐκ ἐπιβατόν. ἡμιόνων δὲ Ηλιν μητέρα οὐκ ἐρεῖς, ἢ τὸ λεχθὲν ψεῦδός ἐστι.

Περὶ

Περὶ τεττίγων Ῥηγίνων καὶ Λοκρῶν. Κεφ. θ.

Ῥηγίνοις καὶ Λοκροῖς ἐς τὴν γῆν τὴν ἀλλήλων περαιοῦσθαι καὶ γεωργεῖν ἔνσπονδόν ἐστι. οὐ μὴν ὁμολογοῦσι τούτοις, οὐδὲ εἰς μίαν νοοῦσι καὶ τὴν αὐτὴν οἱ τέττιγες οἱ τῶνδε καὶ τῶνδε. ἐπεὶ τὸ μὲν Λοκρὸν ἐν Ῥηγίῳ σιγηλότερον ἔξεις· τὸ δὲ Ῥηγῖνον ἐν τοῖς Λοκροῖς ἀφωνότατον. καὶ τίς ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης ἀμοιβαδὸν εἰς τὴν σιωπὴν ἀντιδόσεως, ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἄλλος, εἰ μὴ μάτην θρασύνοιτο. οἶδε δὲ ἃ Ῥηγῖνοι καὶ Λοκροὶ μόνη ἡ φύσις. ποταμὸς οὖν τῆς τε Ῥηγίνων καὶ τῆς Λοκρίδος ἐστὶ μέσος, καὶ εἴργονται γε οὐδὲ πλεθρίῳ διαστήματι μέσον αἱ ὄχθαι. καὶ ὅμως οὐθέτεροι διαπέτονται αὐτόν. καὶ ἐν Κεφαλληνίᾳ ποταμός ἐστιν, ὃς μεταξὺ τῆς τε ἀγονίας τῶν τεττίγων,

* *Rheneam forte Arnen Bœotiæ ciuitatem intelligit. nam Bœotiam mnestelis aduersari Albertus Magnus scribit. sunt autem Rhenes & Arnes iidem Græcis.*

De Cicadis Rheginensibus & Locrensibus.

CAP. IX.

Rhegini & Locri pacem inter se habent, atque vtrisque ad alterorum agros accedere, & agricolationem exercere liberum est. Cicadæ tamen cum iis non sentiunt. nam Locrenses in Rhegino agro silent: Rheginæ vicissim Locris mutæ sunt. Huiusce silentij nec ipse causam, neq: quisquam alius, nisi ad differendum sit temerè audax, intelligit: sola natura nouit. Fluuij igitur etsi inter Rheginos & Locros medij ripæ non jugeris spatio distant, tamen neutræ transuolant Cicadæ. In Cephalenia fluuius est, qui inter Cicadarum sterilitatem &

copiam medius interfluit.

De studio Apum erga regẽ suum, quo etiam fugitiuum consecutæ reducunt.

CAP. X.

Regem suum Apes lenitudine imperij dulcem, & mansuetudine morum suauem, nulloque spiculo armatum, quum is defugiendo ipsas reliquit, accersunt, & fugitiuum à regno insequũtur. ipsum autem sagacissimè odorantur: ac nimirum ex ejus odore deprehensum, suâ sponte amantes & venerantes ipsius naturam, de fuga in regnum reducunt. Athenienses de ciuitate Pisistratum expulerũt, atque principatu exuerunt. Dionysium Syracusani regno ejecerũt: Alij alios tyrannos iniquos, & regnandi artem, quæ humanitas & subditorum moderatio est, factitare nescientes, ex tyrannide dejecerunt, & omnibus fortunis funditus euerterunt.

Rursus de earundem rege, & Apum republica, moribus.

καὶ τῆς ἀχθηνίας αὐτὸς.

Περὶ πόθου τῶν μελιττῶν τοῦ εἰς τὸν βασιλέα. Κεφ. ι.

Τὸν βασιλέα αὐτῶν αἱ μέλιτται πρᾷον ὄντα καὶ ἥμερον καὶ ὁμοῦ τι καὶ ἄκεντρον, ὅταν αὐτὰς ἀπολίπῃ, μεταθέουσί τε καὶ διώκουσι φυγάδα τῆς ἀρχῆς ὄντα. ῥινηλατοῦσι δὲ αὐτὸν ἀπορρήτως, καὶ ἐκ τῆς ὀσμῆς τῆς περὶ αὐτὸν, αἱροῦσι καὶ ἐς τὴν βασιλείαν ἐπανάγουσιν, ἑκοῦσαί τε καὶ βουλόμεναι, τοῦ τρόπου ἀγάμεναι. Πεισίστρατον δὲ ἐξήλασαν Ἀθηναῖοι, καὶ Συῤῥακούσιοι Διονύσιον, καὶ ἄλλοι ἄλλους, τυράννους τε καὶ παρανόμους ὄντας, καὶ τέχνην βασιλικὴν ἀποδείξασθαι μὴ δυναμένους, ὅπερ οὖν φιλανθρωπία τε καὶ τῶν ὑπηκόων ἐστὶ προστασία.

Περὶ τοῦ βασιλέως τοῦ αὐτοῦ. Κεφ. ια.

Μέλει τῷ βασιλεῖ τῶν μελιττῶν κεκοσμῆσθαι τὸ σμῆνος τὸν τρόπον τοῦτον. τὰς μὲν προστάττει ὑδροφορεῖν, τὰς δὲ ἔνδον κηρία διαπλάττειν, τὴν γε μὴν τρίτην μοῖραν ἐπὶ τὴν νομὴν προϊέναι. εἶτα μέντοι ἀμείβουσι τὰ ἔργα ἐκ περιόδου. καὶ μάλιστα δέ πως ἀποκριθεῖσαι, φιλοῦσιν οἰκουρεῖν αἱ πρεσβύταται. αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπόχρη οἱ τούτων προεφεστηκέναι, καὶ νομοθετεῖν ὅσαπερ εἶπον· κατὰ τοὺς μεγάλους ἄρχοντας, οὓς οἱ φιλόσοφοι φιλοῦσιν ὀνομάζειν πολιτικούς τε καὶ βασιλικοὺς τοὺς αὐτούς· τὰ δὲ ἄλλα ἡσυχάζει, καὶ τοῦ αὐτουργεῖν ἀφεῖται. ἐὰν δὲ ᾖ λῷον ταῖς μελίτταις μεταστῆναι, τηνικαῦτα καὶ ὁ ἄρχων ἀπαλλάττεται. καὶ ἐὰν μὲν ἔτι νέος ᾖ, ἡγεῖται, αἱ δὲ λοιπαὶ ἕπονται· ἐὰν δὲ πρεσβύτερος, φοράδην

ribus & ingenio.

CAP. XI.

Apū Regi curæ est, modum aliis statuere, ordinem afferre. alias enim aquari jubet, alias intus fauos fingere, extruere, expolire, suggerere: alias verò ad pastiones proficisci. Mutationē operarum & vicissitudinem munerum faciunt: prouecta ætate probè ad id delectæ sunt, vt domo se teneant. Rex ipse satis habet illa curare quæ ante dixi, & leges sancire, perinde vt summi principes: quos philosophi vel politicos, vel regios nominare solent. Cæterùm munerum operosorū immunitatem habens ab laborando quiescit. Quòd si migratio potiùs ad vsum sit, quàm mansio, tum Rex pergit emigrare. ac si ab ætate firmus sit, antecedit examen dux ad proficiscendum, reliquæ ejus ductu sequuntur. Sin ætate affectus sit, cæteris Apibus vehitur.

Signo dato somnum capiunt. quum tempus est ad quietẽ proficisci, vna quæpiam à rege jubetur somni significationem dare: quæ simul vt ad dormiendum signum sustulit, statim eæ somnum accipere pergũt. Quoad Rex viuit, tandiu examen pace fruitur, omniq; ordinũ perturbatione caret: Fuci suis cellis libenter se continent, seniores suum locum habent, natu minores itẽ suum. Et Rex separatim à reliqnis habitat, soboles quoque Apum seorsim. Excreméta in locum separatum congeruntur. Rege extincto, omnia perturbantur, & funditus peruertuntur. Fuci in Apum cellis pariunt, atque ita miscentur omnia, vt examen omnino deterius habeat. deniq;

ἔρχεται, κομίζουσα αὐτὸν τῶν μελιττῶν ἄλλων. καὶ μέλιτται δὲ ὑπὸ συνθήματος εἰς ὕπνον τρέπονται. ὅταν γὰρ δοκεῖ καιρὸς εἶναι καθεύδειν, ὁ μὲν βασιλεὺς μιᾷ προστάττει ὑποσημῆναι καταδαρθάνειν. ἡ μὲν πεισθεῖσα τοῦτο ἐκήρυξεν, αἱ δὲ εἰς κοῖτον τρέπονται ἐντεῦθεν, πᾶσαι βομβοῦσαι. Ἕως ἂν περίεστιν ὁ βασιλεὺς, εἰρήνη διαθλοῦται τὸ σμῆνος, καὶ ἀταξία πᾶσα ἠφανίσθη. καὶ οἱ μὲν κηφῆνες ἐν τοῖς ἑαυτῶν ἀγαπητῶς κυττάροις ἡσυχάζουσιν· αἵ τε πρεσβύτεραι διαιτῶνται ἰδίᾳ, καὶ αἱ νέαι ἰδίᾳ, καὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ χαδόνες ἐφ' ἑαυτῶν εἰσι. καὶ ἡ τροφὴ, καὶ αἱ ἄφοδοι χωρίς. ἐπειδὰν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπόληται, ἀταξίας τε καὶ ἀναρχίας μεστὰ πάντα, οἵ τε γὰρ κηφῆνες τοῖς τῶν μελιττῶν κυττάροις ἐντίκτουσι· ἐπί τε λοιπὰ ἐν ἀλλήλοις φυρόμενα, διαθλοῦσθαι τὸ σμή-

νει τὸ λοιπὸν οὐκ ἐπιτρέπει. διαφθείρονται δὲ τελευτῶσαι ἐρημίᾳ ἄρχοντος. Βίον δὲ καθαρὸν ζῶσι μέλιτται. καὶ ζώου οὐκ ἂν οὐδενὸς πάσαιντό ποτε. καὶ οὐ δεῖται Πυθαγόρου συμβούλου οὐδέν. ἀπόχρη δὲ ἄρα σιτίον αὐταῖς εἶναι τὰ ἄνθη. Ἔστι δὲ καὶ σωφροσύνην ἀκροτάτη· χλιδὴν γοῦν καὶ θρύψιν μεμισήκασι. καὶ τὸ μαρτύριον, τὸν χρισάμενον μύρῳ διώκουσί τε καὶ ἐλαύνουσιν ὡς πολέμιον αἴσχιστα δράσαντα. οἴδασι δὲ καὶ τὸν προσελθόντα ἐξ ἀκολασίας τε καὶ ὁμιλίας τῆς πρός τινα, καὶ διώκουσιν ἐκεῖνον οἷα δήπου ἔχθιστον. Καὶ ἀνδρείας δὲ εὖ ἥκουσι, καὶ ἄτρεπτοί εἰσιν. οὐδὲ ἓν γοῦν ζῷον ἀποδιδράσκουσιν, οὐδὲ μὴν κάκῃ εἴκουσι, χωροῦσι δὲ ὁμόσε. καὶ πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας μηδὲ ἄρχοντας ἀδικιῶν, μηδὲ τῷ σμήνει προσιόντας κακούργως ἢ σὺν ἐπιβουλῇ, εἰρηναῖαι αὐτοῖς

regis defectione ac inopiâ pereunt. Purè & mundè viuunt Apes, nullius animalis carnes edũt: neque tamen ad hanc cautionem Pythagoræ admonitio iis opus est: satis habent floribus vesci. Et quũ maximè frugales ac temperantes sint, libidinem & delicias odio persequuntur: cujus rei testimonio est, quòd vnguento delibutum insectantur, & tanquam hostem qui nefariũ quippiam admiserit, exagitant: à cõplexu venereo recentem cognoscunt, atque illum sicut hostem insequũtur. Fortibus nihil concedunt, neque ab animalium vllo refugiunt, neque timiditate cedunt quò minus aggrediantur. Cum iis qui sibi molesti non interueniunt, quique nec malitiosè nec dolosè alueos adeunt, pacem seruant, fœdereq;

deuinciuntur. Contrà inexpiabile bellũ cum interpellantibus & vexantibus gerunt. mellis populator in hostium numero locoq; ducitur. Vespas acerrimè verberant. Eas aliquando equum juxta aluearia Aristoteles affirmat, non modò fortissimè inuasisse, sed etiam interemisse. Atq; inter se etiam nonnunquam contendunt, & potétiores vincunt debiliores. Eis nocent Rubetæ, & Ranæ lutariæ, Meropes, Hirundines, & Vespæ. Ex his verò animalibus quodcunque Apes vicerit, Cadmeam reportat victoriam. nam valdè afflictus, aculeis discedit victor. non enim animi robore minus quã aculeis armatæ sunt. Mira etiam in eis prouidentia: quod vel ex

τῷ

τοῖς καὶ ἔκσπονδά ἐστι πόλεμος δὲ ἀκήρυκτος, τὸ ᾀδόμενον τοῦτο, ἐπὶ τοὺς λυποῦντας ἐξάπτεται. καὶ ὅστις ἥκει κεραΐζων τὸ μέλι αὐτῶν, ἐς τοὺς ἐχθροὺς ἠρίθμηται οὗτος. παίουσι δὲ καὶ τοὺς σφῆκας κακῶς. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι καὶ ἵππῳ ποτὲ ἐντυχοῦσαι πρὸς τὸ σμῆνος, ἀπέκτειναν αὐτόν. ἐπιθέμεναι κατὰ τὸ καρτερὸν αἱ μέλιτται τῷ αὐτῷ ἵππῳ. ἤδη μέντοι καὶ πρὸς ἀλλήλας διαφέρονται· καὶ αἱ δυνατώτεραι κρατοῦσι τῶν ἡττόνων. κρατοῦσι δὲ ὡς ἀκούω αὐτῶν οἵ τε φρῦνοι, καὶ οἱ ἐκ τῶν τελμάτων βάτραχοι, οἵ τε μέροπες, καὶ αἱ χελιδόνες. πολλάκις γε μὴν καὶ οἱ σφῆκες. ὅστις δὲ τούτων ἐκράτησε, Καδμείαν ὥσγε εἰπεῖν, τὴν νίκην ἐνίκησε. παιόμενοι γὰρ καὶ κεντούμενοι κακῶς ἀπαλλάττουσιν. εἰσὶ γὰρ οὐ μεῖον τῷ θυμῷ ἢ καὶ τοῖς κέντροις ὡπλισμέναι. Οὐκ ἀμοιροῦσι δὲ οὐδὲ τῆς εἰς τὸ προμηθὲς σοφίας. καὶ Ἀ-

ρισ

ριστοτέλης τεκμηριοῖ λέγων· ἔστι δὲ τοιοῦτον. ἐλθοῦσαι αἱ μέλιτται ἐπί τι σμῆνος οὐκ οἰκεῖον, ἀλλ' ἕτερον, εἶτα τὸ μηδὲν σφίσι προσῆκον ἐκπορίζον μέλι. αἱ δὲ καίτοι συλώμεναι τὸν σφέτερον πόνον, ὅμως ἐνεκαρτέρουν ἡσυχῇ ἀτρεμοῦσαι· εἶτα ὑβρίζει τὸ μέλλον ἐγκρατῶς ἐκκαραδόκουν. ἐπεὶ δὲ ὁ μελιττουργὸς τὰς πολλὰς τῶν ἐχθρῶν ἀπέκτεινεν, αἱ ἔνδον καταγνοῦσαι ὅτι ἄρα δύνανται ἀξιόπιστοι εἶναι πρὸς τὴν μάχην τὴν ἰσοπαλῆ, προελθοῦσαι κατημύναντο, καὶ δίκας ἀπῄτησαν ὑπὲρ ὧν ἐσυλήθησαν οὐδαμῶς μεμπτάς.

περὶ τῆς τῶν μελιττῶν φιλεργίας Κεφ. ιβ.

Καὶ τούτου δὲ τῆς φιλεργίας τῶν μελιττῶν τὸ μαρτύριον. ἐν γοῦν τοῖς χειμεριωτάτοις τῶν χωρίων μετὰ Πλειάδων δυσμὰς εἰς ἰσημερίαν ἠρινὴν διαπλοῦσιν οἰκουροῦσαί τε καὶ ἔνδον

hac Aristotelis narratione liquet. Apes (inquit) aliquando ad examen alienum profectas, mel inde populari cœpisse. Et quanquam quæ id confecerat Apes suo priuarentur labore, sustinuisse tamen & futurum injuriæ euentum patienter expectasse: donec plurimas prædonum apiarius qui superuenerat interfecisset. Et quum jam se pugnæ & hostibus pares fore confiderent, progressæ vicissci illas & depopulationis pœnas ab eis exigere non contemnendas cœperunt.

Quemadmodum Apes hyeme ex alueis non se mouent. c. XII.

Hoc quidem ipsum Apum sedulitati & operoso labori testimonio est, quòd ab occasu Vergiliarum ad vernum æquinoctium in locis hyberno frigore infestissimis non se ab

alueis commouent: sed tepôris desiderio, & frigoris fuga intus manent reliquo anni tempore segnitiam & otium odio habentes, diligentissimè & laboriosissimè operantur: nec quispiam extra hyemale tempus, ac morbum, videat Apem
μαλακιεῖ otiari.

ἔνδον ἀτρεμοῦσι, ἀλέας πόθῳ καὶ φυγῇ ῥίγους αἱ μέλιτται. τὸν δὲ ἄλλον χρόνον τοῦ ἔτους παντὸς, ἀργίαν μὲν καὶ ἡσυχίαν μισοῦσι, καὶ καμεῖν εἰσιν ἀγαθαί. καὶ οὐκ ἄν ποτε ἴδοις βλακεύουσαν μέλιτταν τῆς ὥρας ἐκείνης, ἔξω ἐν ᾗ † μαλακιεῖ τὰ μέλη.

De geometria Apum circa structuram fauorum. Redundantibus alueis colonias ab eis mitti. Pluuias & ventos præsentiri. Crepitaculis sonoris reuocari fugientes vel errantes.

CAP. XIII.

Περὶ τῆς τῶν μελιττῶν γεωμετρίας. κεφ. ιγ.

Geometriam, figurarũ pulchritudinem, fingẽdi elegantiã, sine arte, sine regulis, sine circino, nempe figuras sexangulas, & sex laterum & æqualium angulorum Apes conficiunt. Quum autem ex sobole alueus Apibus redundat, tanquam maximæ vrbes hominum multitudine redundantes, sic illæ colonias

Γεωμετρίαν δὲ, καὶ κάλλη σχημάτων, καὶ ὡραίας πλάσεις αὐτῶν, ἄνευ τέχνης τε καὶ κανόνων, καὶ τοῦ καλουμένου ὑπὸ τῶν σοφῶν διαβήτου, τὸ κάλλιστον σχημάτων, ἑξάγωνόν τε καὶ ἑξάπλευρον καὶ ἰσογώνιον ἀποδείκνυνται αἱ μέλιτται. Ὅταν δὲ ἐπιγονὴ ᾖ, καὶ ἐκθλίβεται μελίτταις τὸ σμῆνος, καὶ εἰς ἀποικίαν ἐκπέμπουσιν ὥσπερ αἱ μέγισταί τε καὶ πολυανδρούμεναι

μοῖραι τῶν πόλεων. Οἶδε δὲ ἄρα ἡ μέλιττα καὶ ὑετοῦ ἀπειλοῦντος ἐπιδημίαν, καὶ σκληρὸν πνεῦμα ἐσόμενον. εἰ δὲ αὐτῇ παρὰ δόξαν γένοιτο τὸ τοῦ πνεύματος, ὅμως φέρουσαι λίθον ἑκάστην ἄκροις τοῖς ποσὶν, ἕρμα εἶναι†, καὶ μὴ ἀνατρέπεσθαι. Ὅπερ δὲ ὁ θεῖος Πλάτων περὶ τῶν τεττίγων λέγει, καὶ τῆς ἐκείνων φιλῳδίας τε καὶ φιλομουσίας, τοῦτ' ἂν καὶ περὶ τῶν μελιττῶν χρὴ εἴποι τις· ὅταν γοῦν σκιρτήσωσιν ἢ πλανηθῶσιν, ἐνταῦθα οἱ σμηνουργοὶ κροτοῦσι κρότον τινὰ ἐμμελῆ τε καὶ συμμελῆ· αἱ δὲ, ὡς ὑπὸ σειρῆνος ἕλκονται, καὶ μέντοι ὑποστρέφουσιν ἐς ἤθη τὰ οἰκεῖα αὖθις.

deducunt. Ingruentis pluuiæ & ventorum aduentum præsētiunt. quòd si ventus eis præter opinionem ingruerit, videbis singulas summis pedibus lapillum ferre, munimentum ne vento abripi aut euerti possint. Quũ in fugam se erumpunt, & ab alueo aberrare cœperunt, tum apiarij crepitaculis sonoris concinnè concrepant: eæ verò tanquam Sironibus retrahuntur, atq; adeò in consueta domicilia reuolant: vt non minus eas cantus ac musicæ studiosas esse dicas, quàm illas apud Platonem cicadas. *sũ*

Διάφορα ἔθη μυῶν τε καὶ σκορπίων. Κεφ. ιδ.

Ἐν τῇ Πάρῳ τῇ νήσῳ Ἀριστοτέλης λέγει μῦς εἶναι, καὶ μέντοι καὶ γλῶ σιτεῖσθαι τὴν σιδηρῖτιν. Ἀμύντας δὲ καὶ τοὺς ἐν Τερηδόνι,

De Muribus & Scorpijs peculiaris natura.

CAP. XIIII.

In †Paro insula Aristoteles ait Mures ferrum vt è fodinis eruitur, excedere: & Amyntas in Babylonica Te-

Cypro, Aristotel. in Mirabilibus. alij Gyaro.

redone Mures eodem cibo vti ait. In Cariæ Latmo dicuntur esse scorpij, qui indigenas mortiferâ percussione interimant: externos verò leniter mordeât, quod quidem beneficium ipsos Ioui Hospitali debere conjecerim.

Vespæ regno non tyrãnide reguntur. c. XV.

Sub regnum & potestatem Vespæ etiam subiiciuntur: non tamẽ sicut homines tyrannide tenentur: cujus rei testimonio est, quòd sine spiculo sunt earum principes, & quanquam duplo majore corpore inter cæteras, & mansueti tamẽ sunt, & qui neque volentes, neque inuiti molestiã exhibere possint. Reliquæ imperata eorum exequuntur, & in opere versantur. Quis igitur non oderit in Sicilia Dionysios, in Heraclea Clearchum, A-

δόνι, γῆ δέ ἐστιν αὕτη τῆς Βαβυλωνίας, τὴν αὐτὴν τροφὴν προσφέρεσθαι λέγει. Ἐν Λάτμῳ δὲ τῆς Καρίας ἀκούω σκορπίους εἶναι, οἵπερ οὖν τοὺς μὲν πολίτας σφίσι παίουσιν εἰς θάνατον, τοὺς δὲ ξένους ἡσυχῇ, καὶ ὅσον παρασχεῖν ἀδαξισμόν· ἐμοὶ δοκεῖ τοῦ ξενίου Διὸς τοῖς ἀφικνουμένοις τὸ δῶρον τοῦτο ἀποκρίναντος.

Ὅτι βασιλεύονται οἱ σφῆκες, καὶ οὐ τυραννοῦνται· εἶτα καὶ περὶ τῆς τῶν κεκεντρωμένων σφηκῶν κακίας. Κ. ιε.

Βασιλεύονται δὲ ἄρα καὶ σφῆκες, ἀλλ' οὐ τυραννοῦνται ὡς ἄνθρωποι. καὶ τὸ μαρτύριον, ἄκεντροι καὶ οἵδε εἰσί. καὶ οἱ μὲν ὑπήκοοι, τὰ ἔργα πλάττειν αὐτοῖς νόμον ἔχουσιν· οἱ δὲ ἄρχοντές εἰσι διπλοῖ μὲν τὸ μέγεθος, πρᾶοι δὲ, καὶ οἷοι μήτε ἑκόντες λυπεῖν μήτε ἄκοντες. τίς οὖν οὐκ ἂν μισήσῃ Διονυσίους τοὺς ἐν Σικελίᾳ, καὶ Κλέαρ-

χον

χον τὸν ἐν Ἡρακλείᾳ, καὶ Ἀπολλόδωρον τὸν † Κασσανδρέων λῃστῆρα, καὶ τὸν Λακεδαιμονίων λυμεῶνα τὸν Νάβιν; ἀλλ' οἱ μὲν ἐθάῤῥουν τῷ ξίφει· τῷ δὲ ἀκέντρῳ καὶ τῇ πρᾳότητι οἱ τῶν σφηκῶν βασιλεῖς.

Περὶ σφηκῶν ἐν ἐχίδνῃ νεκρᾷ τὸ κέντρον φαρματτόντων.

Κεφ. ις.

Λέγονται δὲ τῶν σφηκῶν οἱ κεκεντρωμένοι καὶ ἐκεῖνο δρᾷν. Ὅταν θεάσωνται νεκρὰν ἔχιδναν, οἵδ' ἐμπίπτουσι καὶ φαρμάττουσι τὸ κέντρον ὅθεν μοι δοκοῦσι μαθεῖν καὶ οἱ ἄνθρωποι μάθημα, καὶ τοῦτο οὐκ ἀγαθόν. καὶ μέντοι καὶ μαρτυρεῖ γε ἐν Ὀδυσσείᾳ Ὅμηρος λέγων· φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος ὄφρα οἱ εἴη ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας. Καὶ νὴ Δία εἴ τι δεῖ τῷ περὶ Ἡρακλέους λόγῳ προσέχειν, ἐκεῖνος ἔβαψε τῷ τῆς ὕδρας ἰῷ τοὺς ὀϊστούς· οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνοι τῇ βαφῇ

pollodorum Caſſandrinorum prædonem, & Nabin Lacedæmoniorum perniciem? Siquidem hi gladiorum confidentia regnarunt. Reges verò Veſparum, ſine aculeo manſuetudine nituntur.

De Veſpis in cadauere Viperæ aculeum ſuum veneno imbuentibus.

CAP. XVI.

Aculeatæ Veſpæ hoc etiam facere dicuntur. In Viperam quam mortuam perſpexerint inuolantes, veneno aculeum imbuunt: vnde mihi homines diſciplinam, non eam quidem bonam, veneno inficiẽdi ſagittas hauſiſſe videntur: cujus in Odyſſea Homerus meminit his verbis: Pharmaca mortiferas quærens ex ære ſagittas Vt lineret. Ac ſanè Hercules vt Hydræ veneno jacula tinxit; ſic Veſpæ viperinâ acer-

Κασανδρέων

bitate aculeos inficiũt.

τὰ κέντρα ἐπιθήγουσιν.

De Muscis circa Pisam, quæ Olympiorum tempore auolant. c. XVII.

Musca etiam silentio nobis prætereunda & contemnenda non est, ipsa quoque naturę opus. Muscæ Pisatides eo tẽpore quo Olympia festum celebratur, veluti inducias cum incolis simul & peregrinis pacisci videntur. Mirum inter tot sacrificia & sanguinis passim fluentis copiam, & carnes suspensas, illas abesse velle, ac sponte vltra Alpheũ flumen discedere. Discedunt & mulieres, sed lege & imperio: Muscæ vltrò, in eo mulieribus temperantia superiores & præferẽdæ. Soluto jam

γ. μὴ

Περὶ Πισατίδων μυιῶν.

Κεφ. ιζ.

Ἔστι δέ τι καὶ τῇ μυίᾳ παρ' ἡμῶν γέρας, καὶ εἰκότως, εἰ μὴ ἀμφιγνοῶ, τῆς μνήμης τῆς ἐνταῦθα. φύσεως γάρ τι καὶ ἐκείνη πλάσμα ἐστίν. αἱ μυῖαι αἱ Πισάτιδες, κατὰ τὴν τῶν Ὀλυμπίων ἑορτὴν, ὡς ἂν εἴποις, σπένδονται καὶ τοῖς ἀφικνουμένοις καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις. ἱερείων γοῦν καταθυομένων τοσούτων, καὶ αἵματος ἐκχεομένου, καὶ κρεμαμένων κρεῶν, αἱ δὲ ἀφανίζονται ἑκοῦσαι, καὶ τὸν Ἀλφειὸν περαιοῦνται ἐς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην. καὶ ἐοίκασι τῶν γυναικῶν τῶν ἐπιχωρίων διαφέρειν οὐδὲ ὀλίγον, εἰ μὴ ἄρα τι ἐγκρατέστεραι αἱ μυῖαι ἐκεῖναι τῶν γυναικῶν ὁμολογοῦνται τοῖς ἔργοις. τὰς μὲν γὰρ ὁ τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς κατ' αὐτὴν σωφροσύνης νόμος ἐλαύνει, τὰς γυναῖκας· αἱ μυῖαι δὲ ἑκοῦσαι τοῖς ἱεροῖς ἀφίστανται. καὶ ἐν μὲν ταῖς ἱερουργίαις καὶ παρὰ τὸν τῶν ἄθλων χρόνον τὸν νενομισμένον ἑκοῦσαι ἀποικίζονται· λυθέντος δ' ἀγῶνος, αἱ δὲ ἐπιδημοῦσιν,

ὥσπερ

ὥσπερεὶ καθ' ὁδὸν τυχοῦσαι ψηφίσματι φυγάδες. εἶτα ἐπιρρέουσιν εἰς τὴν Ἦλιν αἱ μυῖαι αὖθις ὡς αἱ γυναῖκες.

περὶ ὀρφοῦ τοῦ ἰχθύος.

Κεφ. ιη.

Ο ὀρφὸς θαλάττιον ζῷον ἐστι, καὶ εἰ ἕλοις καὶ ἀνατέμοις, οὐκ ἂν ἴδοις τεθνεῶτα παραχρῆμα αὐτὸν, ἀλλ' ἐπιλαμβάνει τῆς κινήσεως οὐκ ἐπ' ὀλίγον. διὰ δὲ χειμῶνος δὲ ἐν τοῖς φωλεοῖς οἰκουρῶν χαίρει. διατριβαὶ δὲ ἄρα αἱ πρὸς τῇ γῇ μᾶλλον φίλαι αὐτῷ.

περὶ λύκου. Κ. ιθ.

Λύκος ὁμόσε ταύρῳ χωρεῖν, καὶ ἰέναι οἱ κατὰ πρόσωπον ἥκιστός ἐστι. καὶ εἰκότως. δέδοικε δὲ τὰ κέρατα, καὶ τὰς ἀκμὰς αὐτῶν ἐκκλίνει. καὶ ὡς ἐξ εὐθείας οἱ μαχούμενος ἀπειλεῖ, οὐ μὴν δρᾷ τοῦτο. ἀλλ' ὥσπερεὶ ἐπιθησόμενος ὑποφαίνει, εἶτα μὴν τοι περισπεύσαντος, ὅδε ἐ-

festo reuertuntur, tanquam decreto aliquo exules reuocatæ. itaq; cum mulieribus in Elidem & Muscæ redeũt.

De Orphi piscis viuacitate, & locis ac latibulis eius.

CAP. XVIII.

Orphum piscem marinum si postquam ceperis, dissĕces, statim non moritur, sed motum non parum diu retinet. Hyberno tempore in speluncis se tenet. ad continentem libenter commoratur, quòd magis litoralis sit, quàm pelagius.

De pugna Lupi contra Taurum. C. XIX.

Contra Taurum Lupus ire, & simul cum à frõte ideò adoriri non audet, quòd & cornua extimescat, & eorum robur mucronatum declinare studeat. Quãobrem primùm velut rectâ viâ contra eum pugnaturus esset, præ se gerit minas, & illius oculis sese crebrò inculcat: deinde se retor-

quens in dorsum insilit, & verò acerrimè ad ejus perniciem incumbit, atque cum naturæ astutia suam infirmitatem compensans, ipsum expugnat.

De Asello marino.

CAP. XX.

Asellum marinum cor in ventre habere, his in rebus peritissimi tradunt.

De Pauonis superbia & ostentatione, quodq; Athenis olim rarus & spectaculo fuerit, vt Alexandro in India admirationi, & quòd Hortensius Romæ primus Pauonem in cœna apposuerit.

CAP. XXI.

Non modò Pauo se non ignorat ex auibus formosissimum esse, verùm etiam vbi formæ ipsius sita sit pulchritudo, præclarè tenet: atque eâ elatus & ceruiculam jactat, & ex pennis, quæ ei non mediocre ornamentum afferunt, maximos spiritus sumit: his & spectatoribus metum iniicit, & æstiuo tempore natiuum & non accersi-

αὐτὸν ἐξελίξας, ἐς τὰ νῶτα ἀνέθορε, καὶ ἐγκρατέστατος ἔχεται τοῦ θηρὸς ὁ θὴρ ὁ ἀντίπαλος, καὶ κατεχύει αὐτοῦ σοφίᾳ φυσικῇ τὸ ἐνδέον ἀνακτώμενος ὁ λύκος.

Περὶ ὄνου θαλαττίου. Κ. κ.

Ὄνος ὁ θαλάττιος ἐν τῇ γαστρὶ τὴν καρδίαν ἔλαχεν ἔχειν, ὡς οἱ δεινότατοι αὐτὰ ὁμολογοῦσιν ἡμῖν καὶ διδάσκουσιν.

Περὶ ταῶνος. Κ. κα.

Ὁ ταὼς οἶδεν ὀρνίθων ὡραιότατος ὤν, καὶ ἔνθα οἱ τὸ κάλλος κάθηται, καὶ τοῦτο οἶδε, καὶ ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, καὶ σοβαρός ἐστι, καὶ θαρρεῖ τοῖς πτεροῖς ἀπ' αὐτῶν αὐτῷ καὶ κόσμον παρατίθησι, καὶ πρὸς τοὺς ἔξωθεν φόβον ἀποστέλλει· καὶ ἐν ὥρᾳ θερείῳ σκέπην οἴκοθεν, καὶ οὐκ ἠτημένην, οὐδὲ ὀθνείαν πα-

φέρεται. ἐὰν γοῦν φοβῆσαι θελήσῃ τινὰ, ἐγείρας τὰ οὐραῖα, εἶτα διασείσας τὸ καὶ ἀποστέλλει ἦχον, καὶ ἔδεισαν οἱ παρεστῶτες ὡς ὁπλίτου τὸν ἐκ τῶν ὅπλων πεφοβημένοι δοῦπον. ἀνατείνεται δὲ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπινεύει σοβαρώτατα, ὥσπερ οὖν ἐπισείων τριλοφίαν. Δεηθεὶς γε μὴν ψυχάσαι τὰ πτερὰ ἐγείρει, καὶ ἐς τοὔμπροσθεν ἐπικλίνας, συμφυῆ σκιὰν ἀποδείκνυται τοῦ ἰδίου σώματος, τὴν αἴγλην τὴν ἐκ τοῦ ἀκτῖνος ἀποστέγων. εἰ δὲ εἴη καὶ ἄνεμος κατόπιν, ἡσυχῇ διίστησι τὰ πτερά· καὶ τὸ πνεῦμα διαρρέον, αὔρας οἱ μαλακὰς καὶ ἡδίστας ἐπιπνέον, ἀναψύχειν τὸν ὄρνιν δίδωσιν. Ἐπαινεθεὶς δὲ αἰσθάνεται· καὶ ὥσπερ οὖν ἢ παῖς καλὸς, ἢ ὡραία γυνὴ τὸ μάλιστα πλεονεκτοῦν τοῦ σώματος εἰς ὥραν ἐπιδείκνυσιν. οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνος τὰ πτερὰ ἐν κόσμῳ, καὶ κατὰ στοῖχον ὀρθοί, καὶ ἔοικεν αὐ-

tũ habet tegmentum. Quòd si quem velit exterrere, caudæ pennas primùm explicat: deinde ad iniiciendum terrorem his veluti armis suis miles quispiã concrepat. Capite etiã elato superbè nutat, velut triplici cristâ ornatam quatiens galeã. Quum refrigeratio ei necessaria est, tum passis pennis & in anteriorẽ partem reflexis, ex sese corpus suum opacans, caloris vim frangit, & propulsat. Si retro atque à tergo vẽtus flat, alas paulatim pandit, sic ventus interspirans auras & molles & suaues ei afflat, vnde is refrigeratur. Quòd si laudatur tanquam formosus puer aut mulier pulchra, quâ corporis parte excelluerit, illam ostentat, sic is ipse pennas ornatè & ordine erigit, vt vel florido prato, vel

quens in dorsum insi- lit, & verò acerrimè ad ejus perniciem incumbit, atque cum naturæ astutia suam infirmitatem compensans, ipsum expugnat.

De Asello marino.

CAP. XX.

Asellum marinum cor in ventre habere, his in rebus peritissimi tradunt.

De Pauonis superbia & ostentatione, quodq; Athenis olim rarus & spectaculo fuerit, vt Alexandro in India admirationi, & quòd Hortensius Romæ primus Pauonem in cœna apposuerit.

CAP. XXI.

Non modò Pauo se non ignorat ex auibus formosissimum esse, verùm etiam vbi formæ ipsius sita sit pulchritudo, præclarè tenet: atque eâ elatus & ceruiculam jactat, & ex pennis, quæ ei non mediocre ornamentum afferunt, maximos spiritus sumit: his & spectatoribus metum iniicit, & æstiuo tempore natiuum & non accersi- tum

αὐτὸν ἐξελίξας, ἐς τὰ νῶτα αὐτῷ ἔνθορε, καὶ ἐγκρατῶς ἔχεται τοῦ θηρὸς ὁ θὴρ ὁ ἀντίπαλος, καὶ καταισχύνει αὐτοῦ σοφίᾳ φυσικῇ τὸ ἐνδέον ἀνακούμενος ὁ λύκος.

Περὶ ὄνου θαλαττίου. Κεφ. κ.

Ὄνος ὁ θαλάττιος ἐν τῇ γαστρὶ τὴν καρδίαν ἔλαχεν ἔχειν, ὡς οἱ δεινότατοι αὐτὰ ὁμολογοῦσιν ἡμῖν, καὶ διδάσκουσιν.

Περὶ ταῶνος. Κεφ. κα.

Ὁ ταὼς οἶδεν ὀρνίθων ὡραιότατος ὤν, καὶ ἔνθα οἱ τὸ κάλλος κάθηται, καὶ τοῦτο οἶδε, καὶ ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, καὶ σοβαρός ἐστι, καὶ θαρρεῖ τοῖς πτεροῖς, ἃ προξενεῖ αὐτῷ καὶ κόσμον παρ[illegible], καὶ πρὸς τοὺς ἔξωθεν φόβον ἀποστέλλει· καὶ ἐν ὥρᾳ θερείᾳ σκέπην οἴκοθεν, καὶ σὺν ἠτημβόλῳ, οὐδὲ ὀθνείαν πα-

ρέχει). ἐὰν γοῦν φοβῆσαι θελήσῃ τινὰ, ἐγείρας τὰ οὐραῖα· εἶτα διασείσας καὶ ἀπόστλεγγα ἦχον, καὶ ἔδοξαν οἱ παρεστῶτες ὡς ὁπλίτου τῆς ἐκ τῶν ὅπλων πεφοβημένοι δοῦπον. ἀνατείνεται δὲ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπινεύει σοβαρώτατα, ὥσπερ οὖν ἐπισείων τριλοφίαν. Δεηθεὶς γε μὴν ψυχάσαι τὰ πτερὰ ἐγείρει, καὶ ἐς τοὔμπροσθεν ἐπικλίνας, συμφυῆ σκιὰν ἀποδείκνυται τοῦ ἰδίου σώματος, τὴν αἴγλην τὴν ἐκ τῆς ἀκτῖνος ἀποστέγων. εἰ δὲ εἴη καὶ ἄνεμος κατόπιν, ἡσυχῆ διίστησι τὰ πτερά· καὶ τὸ πνεῦμα διαρρέον, αὔρας οἱ μαλακὰς καὶ ἡδίστας ἐπιπνέον, ἀναψύχειν τὸν ὄρνιν δίδωσιν. Ἐπαινεθεὶς δὲ αἰσθάνεται· καὶ ὥσπερ οὖν ἢ παῖς καλὸς, ἢ ὡραία γυνὴ τὸ μάλιστα πλεονεκτοῦν τοῦ σώματος εἰς ὥραν ἐπιδείκνυσιν. οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνος τὰ πτερὰ ἐν κόσμῳ, καὶ κατὰ στοῖχον ὀρθοῖ, καὶ ἐοίκασιν ἀν-

tũ habet tegmentum. Quòd si quem velit exterrere, caudæ pennas primùm explicat: deinde ad iniiciendum terrorem his veluti armis suis miles quispiã concrepat. Capite etiã elato superbè nutat, velut triplici cristâ ornatam quatiens galeã. Quum refrigeratio ei necessaria est, tum passis pennis & in anteriorẽ partem reflexis, ex sese corpus suum opacans, caloris vim frangit, & propulsat. Si retro atque à tergo vẽtus flat, alas paulatim pandit, sic ventus interspirans auras & molles & suaues ei afflat, vnde is refrigeratur. Quòd si laudatur tanquam formosus puer aut mulier pulchra, quâ corporis parte excelluerit, illam ostentat, sic is ipse pennas ornatè & ordine erigit, vt vel florido prato, vel

pulcherrimæ picturæ colorum varietate similis esse videatur. Et quanto sui ostentandi studio teneatur abundè demonstrat, dum spectatorem conspectu suo expleri facilè patitur: & quaquauersus conchatam caudam intorquens, gemmatiorem variamq; magis quàm sint Medorum Persarúmve vestes, suã stolam ambitiosè admodum & elatè ostentat. Ex Barbaris ad Græcos exportatus esse dicitur. Primùm autem longo temporis interuallo rarus: deinde studiosis elegantiæ & pulchritudinis, pretio spectatus fuit Athenis: vbi singulis mensium calendis & viros & mulieres admittentes ad hujusmodi spectaculum ex eo quæstũ fecerũt: atq;, vt in oratione contra Erasistratum Antiphon inquit, marem & fœminam

θηρῶν λειμῶνι, ἢ γραφῇ πεποικιλμένῃ πολυχροίᾳ τῇ τῶν φαρμάκων. καὶ ἱδρὼς περίκειται ζωγράφοις εἰκάσαι τῆς φύσεως τὸ ἴδιον. καὶ ὅπως ἔχει τοῦ εἰς τὴν ἐπίδειξιν ἀφθονίας παρίστησιν. ἐὰν γὰρ ἐμπλησθῆναι τῆς θέας τοὺς παρεστῶτας, καὶ ἑαυτὸν περιάγει, δεικνὺς φιλοπόνως τὸ τῶν ἀπεράστως πολύμορφον. ὑπὲρ τὴν τῶν Μήδων ἐσθῆτα, καὶ τὰ Περσῶν ποικίλματα τὴν ἑαυτοῦ στολὴν ἐπιδεικνύμενος ἐκεῖνός γε σοβαρώτατα. Λέγεται δὲ ἐκ βαρβάρων εἰς Ἕλληνας κομισθῆναι· καὶ χρόνου πολλοῦ σπάνιος ὤν, εἶτα ἐδείκνυτο τῶν ἀνθρώπων τοῖς φιλοκάλοις μισθοῦ. Καὶ Ἀθήνησί γε ταῖς νουμηνίαις ἐδέχοντο καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἐπὶ τὴν ἱστορίαν αὐτῶν· καὶ τὴν θέαν πρόσοδον εἶχον. ἐτιμῶντο δὲ τὸν ἄρρενα καὶ τὴν θήλειαν δραχμῶν χιλίων, ὡς Ἀντιφῶν ἐν τῷ

πρὸς

παρὰ Ἐρασιστράτῳ λόγῳ φησί. δεῖ δὲ καὶ διπλῆς οἰκίας τῇ τροφῇ αὐτῶν, καὶ φρουρῶν τε καὶ μελεδωνῶν. Ὁρτήσιος δὲ ὁ Ῥωμαῖος καταθύσας ἐπὶ δείπνῳ ταῶν, πρῶτος ἐκρίθη. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μακεδὼν ἐν Ἰνδοῖς ἰδὼν τάσδε τὰς ὄρνιθας, ἐξεπλάγη, καὶ τοῦ κάλλους θαυμάσας, ἠπείλησε τῷ καταθύσαντι ταὼν ἀπειλὰς βαρυτάτας.

Περὶ μυῶν. Κ. κβ.

Εἰς τοὺς ψυκτῆρας ὅταν οἱ μῦες ἐμπέσωσιν, ἀνανεῦσαι καὶ ἀνελθεῖν οὐ δυνάμενοι, τῶν ἀλλήλων οὐρῶν ἐνδακόντες, εἶτα ἐφέλκουσι τὸν δεύτερον ὁ πρῶτος, καὶ ὁ δεύτερος τὸν τρίτον. Οὕτω μὲν δὴ καὶ τούτους ἀλλήλοις συμμαχεῖν καὶ ἐπικουρεῖν ἡ σοφωτάτη φύσις ἐξεπαίδευσεν.

Περὶ κροκοδείλων. Κ. κγ.

mille drachmis æstimarunt. Vt nutriantur, cellâ duplici opus est, & custodibus & curatoribus. Hortêsius homo Romanus cœnam primus Romæ auguralem cũ Pauone dedit. Alexander Macedo ejusmodi aues apud Indos videns, earum admiratione commotus, in eos qui has occiderent, grauem pœnam constituit.

De Muribus, quomodo in aquatile vas delapsi caudis inter se mordicus apprehensis, euadant.

CAP. XXII.

Quum Mures in aquatile vas delapsi ascendere non queunt, mutuas inter se caudas mordicus tenentes, sese subtrahunt, secundum quidẽ primus, tertium secundus. sic enim eos mutuas inter se operas sapientissima natura ponere docuit.

Quomodo Crocodili aquam de Nilo haurientes insidiosè inuadant.

CAP. XXIII.

Ad hanc rationem de Nilo aquam hauriētibus Crocodili abstrusas insidias instruunt. Per virgulta quibus sunt tecti & intuentur, & subter ea ipsa natāt. & sic operti aquatores qui cum vrnis aut aliis vasis aduenerint, confestim ex virgultorum latebris erumpentes, & ad ripam prosilientes, aggrediuntur: eosq; violento raptu interceptos deuorant. quod quidem ipsum Crocodilorum malitiam & fraudem facilè ostendit.

Nullam auem timere sibi à Canibus præter Otidem, cui propter corporis molem volatus humilis. c. XXIIII.

Lepus & Vulpes Canū metu exhorrescunt, Canes etiam Leonem è frutetis excitant, & in se conuertunt. Cervos item insequuntur. Verùm auis nulla non canem securè paruifa-

ϗ fortè addendum.

Ἐλλοχῶσιν οἱ κροκόδειλοι τοὺς ὑδρευομένους ἐκ τοῦ Νείλου, τὸν τρόπον τοῦτον. φρύγανα ἑαυτοῖς ἐπιβάλλοντες, καὶ δι' αὐτῶν ἐμβλέποντες, εἶτα ὑπονέουσι τοῖς φρυγανοῖς. οἱ δὲ ἀφικνοῦνται κεράμια, ἢ κάλπεις, ἢ πρόχους κομίζοντες· εἶτα ἀρυομένους αὐτοὺς ὑπεκδύντες τῶν φρυγάνων, καὶ τῇ ὄχθῃ προσαναπηδήσαντες, ἁρπαγῇ βιαιοτάτῃ συλλαβόντες ἔχουσι δεῖπνον. Κακίας δὴ καὶ πανουργίας κροκοδείλων συμφυοῦς, εἴρηταί μοι ταυτὶ ταῦτα.

Περὶ κυνῶν καὶ ὠτίδος.
Κεφ. κδ.

Λαγὼς δέδοικε κύνας, καὶ μέντοι καὶ ἀλώπηξ. καί που συνεγείρουσιν ἐκ τῆς λόχμης αἱ αὐταὶ τῇ ὑλακῇ, καὶ λέοντα τ' ἐπιστρέφουσι, καὶ ἔλαφον διώκουσιν. ὀρνίθων δὲ οὐδὲ εἷς ὤραν ποιεῖται κυνός, ἀλλ' αὐτοῖς παρ' αὐτῶν ἐν-

απον

σπουδαῖά ἐστιν. μόνη δὲ ἡ ὠτὶς πέφρικε κύνας. τὸ αἴτιον, βαρεῖαί τε εἰσι, καὶ σαρκῶν ὄγκον περιφέρουσιν. οὔκουν αὐτὰς αἴρει τε καὶ ἐλαφρίζει τὰ πτερὰ ῥᾳδίως· καὶ διὰ τοῦτο ταπειναὶ πέτονται, καὶ κάτω περὶ γῆν. Βρίθοντος τοῦ ὄγκου αὐτάς· αἱροῦνται δὲ ὑπὸ τῶν κυνῶν πολλάκις· ὅπερ ἑαυταῖς συνειδυῖαι ὅταν ἀκούσωσιν ὑλακῆς, ἐς τοὺς θάμνους καὶ τὰ ἕλη καταθέουσι, προβαλλόμεναι ἑαυτῶν ταῦτα, καὶ ῥυόμεναι σφᾶς ἐκ τῶν παρόντων, καὶ μάλα εὐπόρως.

Περὶ ἀρνῶν. Κεφ. κε.

Ὀψὲ τοὺς γειναμένους ἄνθρωπος γνωρίζειν ἄρχεται. διδασκόμενος, καὶ οἱονεὶ καταδόμενος εἰς πατέρα ὁρᾶν, καὶ μητέρα ἀσπάζεσθαι, καὶ οἰκείοις προσμειδιᾶν. οἱ δὲ ἄρνες περὶ τὰς μητέρας πηδῶ-

cit. Vnam Otidem excipio, quæ propter corporis sui grauitatem & tarditatem, canem perhorrescit. Eam enim pōderosā corporis mole constrictam alæ nō facilè alleuant: idcircóque demisso atque humili volatu vtitur, quia pondere deprimitur. Ex eo fit, vt nonnunquam à canibus capiatur. Itaque conscientia suę humilitatis perculsa, simulac canes latrātes audiuerit, in dumeta aut paludes excursione se impellit, quibus & protegatur, & ab instanti periculo seruetur.

Agnos mox natos matrē agnoscere & amare.

CAP. XXV.

Serò admodum suos parentes homo cognoscere incipit: quum tamen intueri in patrem, complecti matrem, arridere domesticis doceatur, atq; ejus etiam oculis, ac animo nomen paternum crebrò inculcetur, & decantatum habeat. Agni verò, simul vt sunt in lucem

ſuſcepti, circum matres ſtatim erratico ſaltu concurſare, & domeſticum incipiunt ab alieno internoſcere. neque tamen ad hujus rei notionem præcipientium opera habent vti neceſſe.

Simiam omnia quæ corpore aguntur, & quacunque docetur, imitari poſſe. C. XXVI.

Simia actuoſum animal, & ad omnia imitanda habile, omne quod corpore agitur, ſi doceatur, præclarè diſcit, & idipſum actione repræſentat. Nam ſi ſaltare doceatur, ſaltationem aſſequitur: ſi ad tibiam canere, canit. Ego aurigæ munus obire vidi, habenas nimirum, vel adducendi, vel remittendi, & flagello ſimul vtendi. Breui, ſi quis ad alia quæpiam inſtituat, non fallit docentem: adeò varium naturâ animal eſt, & multiplex, vt ad omnem actionem ſeſe verſet.

σιν ἀπὸ γονῆς, καὶ ἴσασι τό, τε ὀθνεῖον καὶ τὸ οἰκεῖον, καὶ παρὰ τῶν νομέων μαθεῖν δέονται οὐδὲ ἕν.

Περὶ πιθήκων. Κεφ. κϛ.

Μιμηλότατόν ἐστι ζῶον ὁ πίθηκος, καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ἐκδιδάξῃς τῶν διὰ τοῦ σώματος πραττομένων, ὁ δὲ εἴσεται καὶ ἀκριβῶς, ἵνα μαθὼν καὶ ἀποδείξηται αὐτό. καὶ ὀρχεῖται γοῦν ἐὰν μάθῃ, καὶ αὐλεῖ ἐὰν ἐκδιδάξῃς. ἐγὼ δὲ καὶ ἡνίας κατέχοντα εἶδον καὶ ἐπιβάλλοντα τὴν μάστιγα καὶ ἐλαύνοντα. καὶ ἄλλο δ' αὖ τι μαθὼν καὶ ἄλλο, οὐ διαψεύσαιτο τὸν διδάξαντα. οὕτως ἄρα ἡ φύσις ποικίλον τε καὶ εὐτράπελόν ἐστι.

Ζώων φύσεις διάφοροι. Κεφ. κζ.

De naturis quorundam animalium diuerſis, in alijs atque alijs regionibus. CAP. XXVII.

Nat

Ἴδιαι δὲ καὶ διάφοροι τῶν ζώων καὶ αἵδε αἱ φύσεις. Τοὺς ἐν τοῖς Βισάλταις λαγὼς διπλᾶ τὰ ἥπατα ἔχειν Θεόπομπος λέγει. Τὰς δὲ ἐν Λέρῳ Μελεαγρίδας ὑπὸ μηδενὸς ἀδικεῖσθαι τῶν γαμψωνύχων ὀρνέων, λέγει Ἴστρος.

Τοὺς δὲ ἐν Νεύροις βοῦς Ἀριστοτέλης φησὶν ἐπὶ τῶν ὤμων ἔχειν τὰ κέρατα. Ἀγαθαρχίδης δὲ τοὺς ἐν Αἰθιοπίᾳ ὗς κέρατα ἔχειν. Σώστρατος δὲ τοὺς ἐν τῇ Κυλλήνῃ κοσσύφους πάντας λέγει λευκούς. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιος ἐν τῷ Πόντῳ πρόβατα πιαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ πικροτάτου φησὶν ἀψινθίου. τὰς δὲ ἐν τῷ Μίμαντι γενομένας αἶγας ἓξ μηνῶν μὴ πίνειν. ὁρᾶν δὲ ἐς τὴν θάλατταν μόνον καὶ κεχηνέναι, καὶ τὰς αὔρας τὰς ἐκεῖθεν δέχεσθαι ὁ αὐτὸς λέγει. Αἶγας δὲ Ἰλλυρίδας ὁπλὴν ἀκέραιον ἔχειν, ἀλλ' οὐ χηλήν. Θεόφραστος δὲ ὁ θαυμασιώτατος λέγει ἐν τῇ Βαβυ-

Naturas animalium diuersas referamus has quoque. In Bisaltia duplex jecur lepores Theopompus ait habere. Meleagrides in Lero nullam auium rapacium lædere Ister prodidit. Boues apud Neuros cornua in humeris habere Aristoteles auctor est. * Agatharchides verò refert in Æthiopia sues cornua habere. Sostratus autem ait in Cyllene merulas omnes albas esse. Alexander Myndius auctor est, in Ponto oues pinguescere, ex amarissimo absinthio: capras autem (in Mimante natas sex mensibus non bibere, refert idem: sed ad mare tantùm hianti ore respicere, aurasq; illinc excipere: Capras verò Illyricas audio habere vngulas, sed non bipartitas. Diuinus Theophrastus ait, in Babylonica

Quæ hinc ad finẽ vsque capitis nunc primùm Latinitate donata sunt.

terra pisces è fluuio ascendentes, plerumque in sicco pabulari.

De amore Porphyrionis erga Gallinaceum contubernalem.

CAP. XXVIII.

Porphyrio præterquam quòd & riualis maximè est, & obtrectator, eâ sanè etiam naturę indole præditus est, vt eorũ, quibuscum vsu conjũctus est, amãtissimus esse dicatur. Eum ipsum & Gallum in eodem versatos domicilio percepi, easdemq; ambulationes & æqualia spatia conficere solitos, eisdémque vesci cibis, communiter puluerulentis vti volutationibus, mirificumq́, ex his rebus amorem inter se mutuò contraxisse. At enim quum vtriusque dominus festo quodã die cum sodalibus, vt epulare sacrificium faceret, Gallum occidisset: Porphyrio conuictore priuatus, tantum doloris accepit, sibi vt

λωνίᾳ γῇ τοὺς ἰχθύας ἀνιόντας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, εἶτα μέντοι ἐν τῷ ξηρῷ τὰς νομὰς ποιεῖσθαι πολλάκις.

Περὶ τῆς εἰς τοὺς ὁμωρόφους εὐνοίας τῆς τοῦ πορφυρίωνος.

Κεφ. κη.

Ἴδιον δὲ ἄρα πορφυρίων πρὸς τὸ ζηλοτυπώτατος εἶναι ὄρνις, καὶ ἐκεῖνο δήπου κέκτηται· φιλοίκειον αὐτὸν εἶναί φασι, καὶ τὴν συντροφίαν τῶν συννόμων ἀγαπᾶν. ἐν οἰκίᾳ γοῦν τρέφεσθαι πορφυρίωνα καὶ ἀλεκτρυόνα ἤκουσα. καὶ σιτεῖσθαι μὲν τὰ αὐτά· βαδίζειν δὲ τὰς ἴσας βαδίσεις, καὶ κοινῇ κονίεσθαι· οὐκοῦν ἐκ τούτων φιλίαν τινὰ θαυμαστὴν αὐτοῖς ἐγγενέσθαι. καί ποτε ἑορτῆς ἐπιστάσης, ὁ δεσπότης ἀμφοῖν τὸν ἀλεκτρυόνα καταθύσας, εἱστιάθη σὺν τοῖς οἰκείοις. ὁ δὲ πορφυρίων τὸν συννόμον οὐκ ἔχων, καὶ τὴν ἐρημίαν μὴ φέρων,

ἑαυ

ἑαυτὸν ἀτροφίᾳ διέφθειρεν.

περὶ χηνὸς τοῦ ἐν Αἰγίῳ.
Κεφ. κθ.

Ἐν Αἰγίῳ τῆς Ἀχαΐας, ὡραίου παιδὸς Ὠλενίου γένος, ὄνομα Ἀμφιλόχου, ἠράσθη χήν· Θεόφραστος λέγει τοῦτο. σὺν τοῖς Ὠλενίων φυγάσιν ἐφρουρεῖτο ἐν Αἰγίῳ ὁ παῖς. οὐκοῦν αὐτῷ ὁ χὴν δῶρα ἔφερε. Καὶ ἐν Χίῳ Γλαύκης τῆς κιθαρῳδοῦ ὡραιοτάτης οὔσης, εἰ μὲν ἤρων ἄνθρωποι, τοῦτο μέγα οὐδέπω· ἠράσθησαν δὲ καὶ κριὸς, καὶ χὴν, ὡς ἀκούω τῆς αὐτῆς. Οἱ δὲ χῆνες διαμείβοντες τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, δεδοίκασι τοὺς ἀετοὺς, καὶ ἕκαστός γε αὐτῶν λίθον ἐνδακόντες, ἵνα μὴ κλάζωσιν, ὡσπερεὶ ἐμβαλόντες σφίσι στόμιον, διαπέτονται σιωπῶντες.

inediâ mortem consci-sceret.

De Ansere qui puerum amauit, & altero qui citharistriam. Quomodo anseres Taurum montem transmittant. Naturâ eos calidissimâ esse: aquâ & herbis refrigerantibus gaudere: lauri folia & rhododaphnen, ceu venena nunquam attingere.

CAP. XXIX.

In Ægio Achaiæ vrbe præstantem formâ puerum, nomine Amphilochum, sicut Theophrastus refert, Anser amauit. Nam quum in Ægiensi custodia is puer cum perfugis Oleniorum teneretur, ei Anser dona afferebat. Porrò nihil mirum in Chio Glaucen citharistriam homines, quum ea esset pulchritudine eximiâ, adamasse. siquidem ab Ariete, & Ansere etiam eandem audio amatam fuisse.

Anseres Taurum montem transmittentes Aquilarum metu singuli mordicus lapidem tenent, vt ne clangorem fundant: tanquam enim

silen

silentij frenos sibi iniicientes, montem trāsuolant: atque sic suppressa omni clangoris significatione, persæpe Aquilas fallunt. Quòd autem naturâ calidissimi sunt, idcirco lauationum cupidissimi existunt. Etenim natare gaudent. & quemadmodum cibariis summè humidis, lactucis, aliisq; quibus interius refrigerentur, delectantur: sic nec lauri folia, ne si quidem fame opprimantur, attingunt: nec rhododaphnen suâ sponte, nec adhibitâ vi, edunt. Præclatè enim intelligunt, si quid tale comederint, se vitâ priuatum iri. Contrà homines, alij in cibo, alij in potu veneni insidiis patent. Nam innumeri, partim venenatâ potione perierunt, vt Alexander: partim cibo, vt Claudius & Britannicus ejus filius: & alij complures veneno vel sponte vel per insidias sumpto, quum semel e-

fortè ποτόν.

καὶ τοὺς ἀετοὺς τὰ πολλὰ ταύτῃ διαλανθάνουσι. θερμότατος δὲ ὢν ἄρα καὶ διαπυρώτατος τὴν φύσιν ὁ χὴν, φιλόλουτρός ἐστι· καὶ νήξεσι χαίρει, καὶ τροφαῖς μάλιστα ταῖς ὑγροτάταις, καὶ πόαις καὶ θριδακίναις, καὶ τοῖς λοιποῖς ὅσα αὐτοῖς ἔνδοθεν ψῦχος ἐργάζεται. εἰ δὲ καὶ ἐξαναγκάζοιτο ὑπὸ λιμοῦ, δάφνης φύλλον οὐκ ἂν φάγοι, οὐδ' ἂν πάσαιτο ῥοδοδάφνης, οὔτε ἑκὼν, οὔτε ἄκων. οἶδε γὰρ ὅτι τεθνήξεται τούτων τινὸς ἐμφαγών. ἄνθρωποι δὲ ὑπὸ σοφίας ἐπιβουλεύονται, καὶ εἰς τροφὴν, καὶ εἰς τὸν ὕπνον. μυρίοι γοῦν καὶ πίνοντές τι κακὸν κατέπιον, ὡς Ἀλέξανδρος· καὶ ἐσθίοντες, ὡς Κλαύδιος ὁ Ῥωμαῖος, καὶ Βρεταννικὸς ὁ τούτου παῖς· καὶ κατακοιμηθέντες οὐκ ἐξανέστησαν χρήσει φαρμάκου, οἱ μὲν ἑκόντες τοῦτο πάσαντες, οἱ δὲ ἐπιβου-

λευθ

λασθέντες.

περὶ χηναλώπεκος. Κ. λ.

Ὁ δὲ χηναλώπηξ πέπλεκταί οἱ τὸ ὄνομα, καὶ εἰκότως ἐκ τοῦ ζώου ἰδίων τε καὶ συμφυῶν. ἔχει μὲν γὰρ τὸ εἶδος τὸ τοῦ χηνός, πανουργίᾳ δὲ δικαιότατα ἀντικρίνοιτο ἂν τῇ ἀλώπεκι. καὶ ἔστι μὲν χηνὸς βραχύτερος, ἀνδρειότερος δὲ, καὶ χωρεῖν ὁμόσε δεινός. ἀμύνεται γοῦν καὶ ἀετὸν, καὶ αἴλουρον, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα αὐτῷ ἀντίπαλά ἐστι.

Περὶ ὄφεως. Κ. λα.

Ἴδια δὲ ὄφεως καὶ ἐκεῖνά ἐστι. τὴν καρδίαν κεκλήρωται ἐπὶ τῇ φάρυγγι, τὴν δὲ χολὴν ἐν τοῖς ἐντέροις, πρὸς δὲ τῇ οὐρᾷ τοὺς ὄρχεις ἔχει. τὰ δὲ ᾠὰ τίκτει μακρὰ καὶ μαλακά. τὸν δὲ ἰὸν ἐν τοῖς ὀδοῦσι φέρει.

περὶ ταῶν. Κ. λβ.

ius vi decubuiſſent, nõ ſurrexerunt.

De Vulpanſeris nomine, forma & ingenio.

CAP. XXX.

Rectè Vulpãſeri nomẽ inditum eſt, quod ex ingenitis naturæ ſuę rebus trahit. Quum enim Anſeris ſpeciem habet, tum probè cum Vulpe callidâ improbitate comparari poteſt: atque etiam ſi corpore quàm Anſer inferior ſit, animi tamen robore ſuperior, & ad inuadendum præſtantior habetur: ab Aquilę & Felis & cæterorum hoſtium ſuorum injuriis ſe defendit & propulſat.

De Serpentis corde, felle, ouis, veneno.

CAP. XXXI.

Hæc etiam vis & natura ad ſerpentium nationem pertinet: cor quidem vt juxta guttur habeant: fel autem ad inteſtina, teſticulos ad caudam poſſideant. longula ſanè oua & mollia pariunt, in dentibus venenum gerunt.

De Pauonis partu, coloribus & incubitu. C. XXXII.

Id quoque Pauonis, de quo ſuprà diximus, proprium & notione dignum eſt, quòd tres annos natus incipit ex ſeſe parere, & varios colores fundere.

Ouis autem non continenter, ſed duorum dierum interuallo incubat. Idem interdum irrita & vana, quemadmodum cæteræ aues, oua parit.

Anatu fœtus mox natos in aquam ſe recipere. & quomodo Aquilam anatariam Anates declinent.

CAP. XXXIII.

Primùm vt Anas peperit, (parit enim in terra extra aquam, prope aut ſtagnum aut paludem, aliúmve aquoſum locum,) ſtatim ejus fœtus recondita quâdam naturâ & propriâ aquam perſequitur. præclarè enim intelligunt, ſe quum naturæ non ſint ad volandum aptæ, participes cæli incolas non eſſe poſſe: neque etiam, quum non ſint beſtiæ, in terra verſari oportere: quocirca à partu ſtatim natatiles ad aquam

Ταὼ δὲ τῷ ὄρνιθι τῷ προειρημένῳ καὶ ἐκεῖνα συμφυῆ καὶ ἴδια, ἅπερ ἐστὶ μαθεῖν ἄξια. τρία ἔτη γενόμενος κυήσεως ἄρχεται, καὶ ὠδῖνα ἀπολύει. καὶ τὰ τῶν πτερῶν πολυχροίας τε καὶ ὥρας, τότε ἄρχεται. ἐπωάζει δὲ οὐ κατὰ τὸ ἑξῆς, ἀλλὰ παραλιπὼν δύο ἡμέρας. ἤδη δὲ αὖ τίκτει καὶ ὑπηνέμια ὁ ταὼς, ὡς καὶ ὄρνιθες ἕτεραι.

Περὶ νήττης. Κ. λγ.

Η νῆττα μέντοι ὅταν τέκῃ, (τίκτει δὲ ἐν ξηρῷ· πλησίον δὲ ἢ τῆς λίμνης, ἢ τοῦ τενάγους, ἢ ἄλλου τινὸς ὑδρηλοῦ χωρίου καὶ ἐνδρόσου,) τὸ νεόττιον φύσει τινὶ ἰδίᾳ καὶ ἀπορρήτῳ οἶδεν ὅτι μήτε τῆς ἐν ἀέρι μετεώρου φορᾶς οἱ μέτεστι, μήτε μὴν τῆς ἐν τῇ χέρσῳ διατριβῆς· καὶ ἐκ τούτων ἐς τὸ ὕδωρ πηδᾷ, καὶ

ἐξ ὠδίνων ἐστὶ νηκτική, καὶ μαθεῖν οὐ δεῖται, ἀλλὰ καταδύεται, καὶ ἀναδύεται πάνυ σοφῶς. καὶ ὡς ἤδη χρόνῳ πεπαιδευμένη τοῦτο. Ἀετὸς δὲ ὃν καλοῦσι νηττοφόνον ἐπιπηδᾷ τῇ νήττῃ ὥσπερ ἁρπασόμενος. ἡ δὲ καταδύεται ἑαυτὴν ῥᾳδίως, εἶτα ὑπονηξαμένη ἀλλαχόθι ἐκκύπτει. ὁ δὲ καὶ ἐκεῖ πάρεστι, καὶ αὖθις κατέδυ ἐκείνη· πάλιν ταῦτα, καὶ πάλιν. καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ γὰρ καταδῦσα ἀπεπνίγη· ἢ ὁ μὲν ἀπέστη ἐπ' ἄλλην ἄγραν, ἡ δὲ ἔχουσα τὸ ἀδεὲς ἐπινήχεται αὖθις.

quam assiliunt. neque tamen natare discere necesse habent: sed tam quam temporis longinquitate eruditæ, sapienter & merguntur, & emergunt. Nã quum Aquila in eos ipsos rapiendos inuolat, se intra aquam submersione abdunt: atque infra aquam natando, ex alio loco extra aquam eminent. Quòd si Aquila illuc quoque incumbat, & instet, ij iterum demerguntur, atq; tandiu sursum deorsum commeant, dum Aquila fuerit submersione suffocata, aut discesserit in aliam prædam. tum enim hi deposito hostis suæ metu, ad summam aquam elati rursus natant.

Περὶ κύκνου. Κ. λδ.

Πλέον ἔχει τῶν ἀνθρώπων ὁ κύκνος ἐν τοῖς μεγίστοις· οἶδέ τε γὰρ ὁπότε τοῦ βίου τὸ τέρμα ἀφικνεῖται αὐτῷ· καὶ μέντοι καὶ εὐθύμως † φέρει αὐτὸ

Cygnum sub mortem intrepidum, sibi naniam canere: & de pugna eius contra Aquilam.

CAP. XXXIIII.

Hominibus Cygnus φέρων præstat. non modò enim nouit quando ipse appropinquat vt moriatur, sed vt placatissimè & lenissimè mortẽ ferat, à natura

est preclarissimum donum consecutus: in morte enim nullum acerbi doloris sensum inesse se in optimam spem induxit. Homines autem quod nesciunt, id & exhorrent, & summum malum existimant. At Olori tanta animi est tranquillitas in extremo vitæ spiritu, vt sibi tanquam næniam canat. Talem etiam Bellerophontem heroico & excelso animo mortem subire paratum Euripides celebrat, apud quem hisce verbis ille seipsum alloquitur: Pius fuisti semper in deos, tuis Non defuisti amicis vnquam, non opemNegasti externis, & reliqua vt sequuntur. Canit igitur Cygnus epicedium & funebre sibi carmé, quo, siue suas ipse laudes, siue deorũ hymnos decantat, ad mortem se præparat. Quòd autem præ lætitia potiùs quã

προσιὸν, ὑπὸ τῆς φύσεως λαβὼν ἔχει δῶρον τὸ κάλλιστον. πεπίστευται γὰρ οὐκ μηδενὸς ἀλγεινοῦ, μηδὲ λυπηροῦ μέτεστι θανάτου. ἄνθρωποι δὲ ὑπὲρ οὗ οὐκ ἴσασι, δεδοίκασι, καὶ ἡγοῦνται μέγιστον εἶναι κακὸν αὐτό. τοσοῦτον δὲ ἄρα τῷ κύκνῳ περίεστιν εὐθυμίας, ὡς ἐπὶ τῇ καταστροφῇ τοῦ βίου τοῦ σφετέρου ᾄδειν καὶ ἀναγορεύεσθαι οἷον ἐπικήδειόν τι τοῦτο τὸ μέλος. Τοιοῦτόν τινα καὶ τὸν Βελλεροφόντην ἡρωϊκῶς καὶ μεγαλοψύχως εἰς θάνατον παρεσκευασμένον ὑμνεῖ ὁ Εὐριπίδης· πεποίηκε γοῦν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν λέγοντα αὐτόν· Ἦσθ' εἰς θεοὺς μὲν εὐσεβὴς, ὅτ' ἦσθ', ἀεὶ Ξένοις τ' ἐπήρκεις, οὐδ' ἔκαμνες εἰς φίλους, καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις. Οὐκοῦν καὶ ὁ κύκνος μελῳδεῖ τινα ἐπικήδειον αὑτῷ μοῦσαν, ἐφόδια διδοὺς τῆς ἀποδημίας ἢ θεῶν ὕμνους, ἢ ἔπαιν

πηγνυον οἰκεῖόν τινα. Μαρτυρεῖ δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Σωκράτης, ὅτι ᾄδει οὐ λυπούμενος, ἀλλ' εὐθυμούμενος μᾶλλον. Οἱ δὲ ἄνθρωποι διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου, καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται. καί φασιν αὐτοὺς θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξᾴδειν. καὶ οὐ λογίζονται ὅτι οὐδὲν ὄρνεον ᾄδει λυπούμενον. μηδὲ γὰρ ἄγαν χολήν ποτε ὠδῖνον. καὶ μέγα τι κατὰ τὴν ψυχὴν ἔχον περισπαντες καὶ ἀλγεινόν. ἔχει δὲ ἄρ' ὁ κύκνος οὐ μόνον πρὸς τὸν θάνατον ἀνδρείας, ἤδη δὲ καὶ πρὸς μάχας ἀδίκων μὲν οὖν οὐκ ἄρχει, οἷα δὴ σώφρων καὶ πεπαιδευμένος ἀνήρ· τοῖς δὲ ἄρχουσι καὶ ἐπιβουλεύουσιν οὔτε ἀφίσταται, οὔτε εἴκει. οἱ μὲν οὖν ὄρνιθες οἱ λοιποὶ εἰρηναῖα αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς καὶ ἔνσπονδά εἰσιν· ὁ δὲ αἰετὸς καὶ ἐπὶ τοῦτον ὥρμησε πολλάκις, ὡς Ἀριστοτέλης φησί, καὶ οὐδέποτε ἐκράτησε. ἡττήθη δὲ ἀεὶ μὴ μόνον σὺν τῇ ῥώμῃ τοῦ

tristitia canat, Socrates quoq; attestatur. Nam homines (inquit) quum ipsi mortem metuant, cygnos quoque mentiuntur mortem lugere, & tristantes canere: non animaduertentes nullam auem in tristitia canere: neque enim dum dolet & magnam animo versat molestiam, otium & inducias ad cantum sibi inuenerit. Neque verò ad mortem modò, verùm etiam ad pugnã fortis est. Injuriã item vt non lacessit, tanquã sanè moderatus & vir prudens, sic lacessenti & insidianti de animi robore nihil concedit. Cæteræ quidem aues cum eo pacem habent, & quasi fœdere deuinciuntur: ab Aquila verò sæpe hostiliter appetitur, vt Aristoteles refert: nũquam tamen vincitur, sed eam pro-

Locũ hunc mutilũ ex Platonis Phædone expleuimus.

uocantem animi non solùm robore, sed jure etiam optimo vincit.

De Ardeis conchas deuorantibus, &c.

CAP. XXXV.

Ardea conchas maximè appetit, easq; vt & Pelecani clausas deuorat, & in gutturis sinu, quem ingluuiem vocant, tandiu condit, donec vi caloris dehiscant. quod quum jam factum senserit, testis ore rejectis, pulpas retinet, iisq; vi ventriculi percoctis alitur.

De Asteria (vel Ocno ex Ardearum genere.

CAP. XXXVI.

Auis nomine Asterias mansuescit in Ægypto, & eatenus humanam vocem intelligit, vt si quis huic cõuiciũ faciẽs vel appellauerit seruã, ex ea contumelia irascatur: vel eandem ipsam vocauerit pigram, ea sic dolenter, tanquam igno-

κύκνε μαχομένε, ἀλλὰ καὶ σὺν τῇ δίκῃ ἀμυνομένε.

Περὶ ἐρωδιῶν. Κεφ. λε.

Ὁ ἐρωδιὸς τὰ ὄστρεα ἐσθίειν δεινός ἐστι, καὶ μεμυκότα αὐτὰ καταπίνει, ὥσπερ οἱ πελεκᾶνες τὰς κόγχας, καὶ ἐν τῷ καλουμένῳ πρηγορεῶνι ὑποθερμαίνων ὁ ἐρωδιὸς φυλάττει τὰ ὄστρεα. τὰ δὲ ὑπὸ τῆς ἀλέας διίσταται· καὶ ἐκεῖνος αἰσθανόμενος, τὰ μὲν ὄστρακα αἱμεῖ, φυλάττει δὲ τὴν σάρκα, καὶ ἔχει προφὴν ἀναλίσκων τῇ τῆς πέψεως δυνάμει τὸ εἴσω παρελθὸν ὁλόκληρον.

Περὶ ἀστερίου τοῦ ὄρνιθος. Κεφ. λϛ.

Ὄνομά ἐστιν ὄρνιθος ἀστερίας, καὶ τιθασσεύεταί γε ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἀνθρώπου φωνῆς ἐπαΐειν τοσαῦτα· εἴ τις αὐτὸν ὀνειδίζων δοῦλον εἴποι, ὁ δὲ ὀργίζεται. καὶ εἴ τις ὄκνον καλέσειν αὐτὸν, ὁ δὲ βρενθύεται καὶ ἀγανακτεῖ, ὡς καὶ εἰς τὸ ἀργὸν σκωπτόμενος,

μένος, καὶ εἰς ὀργὴν ἐξαγριούμενος.

περὶ νάρκης καὶ ὀποῦ τοῦ Κυρηναίου καὶ δράκοντος θαλαττίου. Κεφ. λζ.

Εἰ κατέχοις τὸν ὀπὸν Κυρηναῖον καὶ λάβοιο τῆς νάρκης, ἐντεῦθεν δήπου τὸ ἐξ αὐτῆς πάθος ἐκπέφευγε. Δράκοντα δὲ θαλάττιον εἰ ἀνασπάσαι τῇ δεξιᾷ ἐθέλοις, ὁ δὲ οὐχ ἕψεται, ἀλλὰ μάχεται καὶ κατὰ κράτος. εἰ δὲ τῇ ἀριστερᾷ ἀνάγοις, εἴκει καὶ ἑάλωκεν.

Περὶ τῆς τῶν ἀηδόνων φιλοδοξίας. Κεφ. λη.

Χαρμίδου ἀκούω τοῦ Μασσαλιώτου λέγοντος φιλόμουσον μὲν εἶναι τὴν ἀηδόνα, ἤδη δὲ καὶ φιλόδοξον. ἐν γοῦν ταῖς ἐρημίαις ὅταν ᾄδῃ πρὸς ἑαυτὴν ἁπλοῦν τι μέλος, καὶ αὐτοῦ κατασκευῆς ἄδειν τὴν ὄρνιν. ὅταν δὲ ἁλῷ, καὶ τῶν ἀκουόντων μὴ

bilitatis & segnitiæ arguta, indignetur.

Torpedinis vim liquore Cyrenaico remitti. Draconem marinum sinistrâ manu facilè capi trahiq́, dextrâ non item. C. XXXVII.

Si quis liquorem Cyrenaicum teneat, & Torpedinem apprehẽdat, nihil ab ea patietur. Draconem marinum si manu dextrâ attrahere conêris, non sequitur, sed violentè renititur. Sinistram verò si iniicias, cedit & capitur.

Quantâ gloriæ cupiditate circa cantum Luscinia laborat. CAP. XXXVIII.

Charmidem Massiliensem audio dicentem, non modò musicæ perstudiosam esse Lusciniam, verùm gloriæ etiam cupidam. Quum enim in deserta solitudine sibi tantùm canit, tum simplicem cantum & illaboratum edit: quum autem captiua tenetur, &

non caret auditoribus, cantum variat, contendit, remittit, exprimit, obſcurat, quod & Homerus inſinuaſſe mihi videtur, his verſibus: Odyſſ. τ. Vt cum Pandarei proles chloreis Aëdon, Principio veris meditatur carmina ſecũ, Vernantisq; latens frondes ſedet arboris inter, Multiplici & varians ſuaues de gutture voces Fundit. In his non πολυηχέα (ideſt multiſonam) ſed πολυδευκέα ſcribunt, & interpretantur vocem variè imitātem: al. πολυδευκίδα vt ἀδευκέα contrà, quæ ad nullam prorſus imitationem ſit compoſita. al. ἀδευκέα

De Leonum partu, fortitudine, ſomno, paſtu, ſaturitatis remedio, iuſtitia circa vltionem, & manſuefactione.

CAP. XXXIX.

De animalibus ſolum Leonem naſci oculis apertis Democritus ait, tanquam ſtatim à partu iracundum, & ſtrenuum aut furibundum aliquid meditantem. Alij obſeruarunt eum

διαμαρτάνοι, ποικίλον τε ἀσαμίλπειν, καὶ πακερᾶς ἐλίττειν τὸ μέλος. Ὅμηρος δέ τοῦτό μοι δοκεῖ ὑπαινίττεσθαι, λέγων·
† Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη χλωρηῒς ἀηδὼν Καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσι· Ἥτε θαμὰ τρωπῶσα, χέει πολυηχέα φωνήν. Ἤδη μέντοι τινὲς καὶ † πολυδευκέα φωνὴν γράφουσι, τὴν ποικίλως μεμιμημένην· ὡς τὴν * ἀδευκίδα, τὴν μηδ' ὅλως εἰς μίμησιν παρασπάσαν.

Πῶς τίκτουσι λέοντες. Κ. λθ.

Λέγει Δημόκριτος τῶν ζώων μόνον τὸν λέοντα ἐκπεπταμένοις τίκτεσθαι τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἤδη τρόπον τινὰ τεθυμωμένον, καὶ ἐξ ὠδίνων δρασείοντά τι μανικόν. Ἐφύλαξαν δὲ ἄλλοι

καὶ καθεύδων ὅτι κινεῖ τὴν οὐρὰν, ἐνδεικνύμενος, ὡς τὸ εἰκὸς, ὅτι μὴ πάντῃ ἀτρεμεῖ, μηδὲ μὴν κυκλωσάμενος αὐτὸν καὶ περιελθὼν ὁ ὕπνος καθεῖλεν, ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ζώων τὰ λοιπά. Τοιοῦτον δὲ φυλάξαντας Αἰγυπτίους ὑπὲρ αὐτοῦ κομπάζειν φασὶ, λέγοντας ὅτι κρείττων ὕπνου λέων ἐστὶν ἀγρυπνῶν ἀεί. Ταύτῃ τοι καὶ ἡλίῳ ἀποκρίνειν αὐτὸν αὐτοὺς πίπυσμαι. καὶ γὰρ καὶ τὸν ἥλιον θεῶν ὄντα φιλοπονώτατον κατὰ τὸ ἢ ἄνω τῆς γῆς ὁρᾶσθαι, ἢ τὴν κάτω πορείαν ἰέναι μὴ ἡσυχάζοντα. Ὅμηρόν τε μάρτυρα Αἰγύπτιοι ἐπάγονται λέγοντα, Ἠέλιόν τ' ἀκάμαντα. Ἔστι δὲ πρὸς τῇ ῥώμῃ καὶ συνετὸς ὁ λέων· ταῖς γοῦν βουσὶν ἐπιβουλεύει νύκτωρ φοιτῶν ἐς τὰ αὔλια. Ὅμηρος δὲ ἄρα ᾔδει καὶ τοῦτο λέγων· ὡς δὲ λέων ἐφόβησε μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ. καὶ ἐκπλήττει μὲν ὑ-

eum quum dormit caudam mouere, vt ostendat nimirum se non omnino dormire & somno vndiquaq; vinci vt cætera animalia: quod ipsum Ægyptij se obseruasse gloriantur, leonem videlicet à somno inuictum esse, nempe qui semper vigilet. Idcirco hunc soli eos consecrare existimo, quòd sol laboriosissimus ad nullũ temporis punctum versari intermittés circum orbem terræ, ab instituto cursu nunquã conquiescit: cui rei Homerum testem afferunt, quum solem inquit, operum & laborum requietem nullam habere. Quum autem insidias bubus molitur, suo robore prudenter vtitur. nam noctu proficiscens ad stabula (quod & Homerus nouit, Vtq; Leo veniens perterret nocte profundâ) fortitudine suâ omnes qui-

dem exterret, sed vnum abreptum vorat. Vt verò exaturatus est, in posterum quidem reliquias seruare cupit: sed pudor certè eum prohibet in custodia reliquiarum permanere, tanquam ab inopia cibi famem metuentem. Itaque maximè hians, graui spiritu suo afflat, teterrimam aspirationem exhalans: sicq; ejusmodi aspirationi terræ custodiâ permissâ discedit. Cætera autem animalia quamuis eò accedunt & sentiant vbi illius reliquiæ jacent, non attingere audent, metuentia videri prædari, & deripere aliquid de rege suo voluisse. Quòd si ei feliciter ceciderit venatus, illum relicti primi cibi capit obliuio: húncque vt euanescentem & exoletum aspernatus, relinquit. At si ex venatu nihil acciderit prædæ, ad primum tanquam penariam cellam regreditur. Quum

ἀπὸ τῆς ἀλκῆς ἀπάσας, μίαν δὲ ἐξαρπάσας ἐσθίει. ὁ αὐτὸς λέγει ποιητὴς ζῶντα. ὅταν δὲ εἰς κόρον ἐμπλησθῇ, βούλεται μὲν ταμιεύσασθαι καὶ εἰσαῦθις· αἰδὼς δὲ ἴσχει αὐτὸν φρουρεῖν παραμένοντα, ὡς τροφῆς χάριν λιμὸν δεδιότα. οὐκοῦν περιχανὼν ἐμπνεῖ μὲν τὸ καθ' αὑτὸν ἆσθματος, καὶ τούτῳ τὴν φυλακὴν ἐπιτρέπει, ἀπαλλάττεταί γε μὴν αὐτός. τὰ δὲ ἄλλα ζῶα ἥκοντα καὶ αἰσθόμενα ὅπου λείψανόν ἐστι τὸ κείμενον, οὐ τολμῶσι προσάψασθαι, ἀλλ' ἀπαλλάττεται, δεδιότα δοκεῖν συλᾶν καὶ περικόπτειν τι τοῦ σφετέρου βασιλέως. Τὸν δὲ ἄρα εἰ μὲν εὐθηρία γένοιτο καὶ ἑτέρα, καὶ εὐερμία, λήθη τοῦ προτέρου λαμβάνει, καὶ ὡς ἕωλον ἀτιμάσας, ἀπαλλάττεται. εἰ δὲ μή, ὡς ἐπ' οἰκεῖον θησαύρισμα παραγίνεται. Ὅταν δὲ ὑπερπληθῇ, κι-

νοῖ

νοῖ ἑαυτὸν ἡσυχίᾳ καὶ ἀσιτίᾳ. ἢ αὖ πάλιν πιθήκῳ περιτυχὼν, καὶ τούτου φαγὼν, κενοῦται τὴν γαστέρα ταῖς ἐκείνου λαπάξας σαρξίν. ἔστι δ᾽ ἄρα δίκαιος ὁ λέων, καὶ οἷος ἀνδρὶ ἐπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ. τῷ γοῦν ἐπιόντι ἀνθίσταται, τὴν ἀλκαίαν ἐπισείων, καὶ ἑλίττων κατὰ τῶν πλευρῶν. εἶτα ἐγείρει αὐτὸν ὥσπερ οὖν ὑποθήγων μύωπι. τόν γε μὴν βαλόντα μὲν, οὐ τυχόντα δὲ, τῇ ἴσῃ ἀμυνόμενος, φοβεῖ μὲν, λυπεῖ δὲ οὐδέν. Ἡμερωθεὶς γε μὴν ἐξ ἔτι νεαροῦ πρᾳότατός ἐστι, καὶ ἐντυχεῖν ἡδὺς, καὶ ἔστι φιλόπαις, καὶ πᾶν ὁτιοῦν ὑπομένει † πραόνως, τῷ τροφεῖ χαριζόμενος. Ἄννων γοῦν λέοντα εἶχε σκευαγωγόν. καὶ Βερενίκῃ λέων πρᾷος συνῆν, τῶν κομμώντων διαφέρων οὐδέν.

suprà quàm ferre queat cibo se compleuit, aut quiete & inediâ se exhaurit: aut simiam nactus vorat, illiusq; adesis carnibus ventrem mollitū extenuat. Iam porrò justus est leo, & virum qui se lacessiuerit, vlciscendi modum tenet. nam si quis inuasurus accedat, illi se opponit caudam vibrans, & per latera contorquens, se ipsum incitat, tanquam stimulis admotis exacuens. Et eum qui se appetiuerit, sed ab ictu aberrauerit, vt pariter vlciscatur, exterret quidem, at non lædit. A prima ætate cicur factus, cùm mansuetissimus est, tum verò ejus occursatio facillima & jucunda: *lusionibus delectatur: quiduis, modò id suo altori gratum esse sentiat, libenter sustinet. Hanno Carthaginensis leonem, quo ad vectiones sarcinarum vtebatur, habuit: vnáque cum Berenice mansuefactus leo viuebat, tanquam vnus ex comptoribus:

id est, pueros amat. πραϋμένως *in Lexicis*

linguaq; ejus faciei blandiebatur, leniter abstergens, ac complanans rugas, demulcebat: cum eaq; in mensa conuiuebat, humaniter & aptè comedés. Onomarchus Catanæ tyrannus, & Cleomenis filius etiam leones habuerunt conuictores.

Pantheram alicubi latẽtem odoris suauitate ad se allectas, imbecilliores feras subitò inuadere.

CAP. XL.

Admirabilem quandam & nobis occultam odoris suauitatem olet pardalis, quam benè olendi præstantiam diuino munere donatam, cùm sibi propriam planè tenet, tum verò cætera animalia hanc ejus vim præclarè sentiunt. Hæc autem hoc modo venationẽ capit: Quum horum quæ ad victum opus sunt eget, sese vel in loca fruticibus densis consita, vel foliis vestita, ita occultat, vt inuentu difficilis, tantùm respiret. Tum hinnuli, dorcad

ἐφαίδρυνε γοῦν τῇ γλώττῃ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ τὰς ῥυτίδας ἐλέαινε, καὶ ἦν ὁμοτράπεζος, πράως τε καὶ εὐτάκτως ἐσθίων, καὶ ἀνθρωπικῶς. Ὀνόμαρχος δὲ ὁ Κατάνης τύραννος, καὶ ὁ Κλεομένους υἱὸς, συσσίτους εἶχον λέοντας.

Περὶ τῆς κατὰ τὴν πάρδαλιν εὐωδίας. Κ. μ.

Εὐωδίας τινὸς θαυμαστῆς τὴν πάρδαλιν μετειληχέναι φασὶν, ἡμῖν μὲν ἀπορρήτου, αὐτὴ δὲ οἶδε τὸ πλεονέκτημα τὸ οἰκεῖον. καὶ μέντοι καὶ τὰ ἄλλα ζῷα συνεπίσταται τοῦτο τῇ παρδάλει, καὶ ἁλίσκεται τὸν τρόπον τοῦτον. ἐκείνη ἡ πάρδαλις, τροφῆς δεομένη ἑαυτὴν ὑπαποκρύπτει, ἢ λόχμῃ πολλῇ, ἢ φυλλάδι βαθείᾳ, καὶ ἐντυχεῖν ἐστιν ἀφανής, μόνον δὲ ἀναπνεῖ. οὐκοῦν οἱ νεβροὶ

καὶ δορκάδες καὶ αἶγες αἱ ἄγριαι, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ζῴων, ὡς ὑπό τινος ἴυγγος τῆς εὐωδίας ἕλκεται, καὶ γίνεται πλησίον. ἡ δὲ, ἐκπηδᾷ καὶ ἔχει τὸ θήραμα.

Ὅτι τῶν μηρυκαζόντων κοιλίαι τρεῖς. καὶ περὶ τῶν προβοσκίδων τῶν ἐν ταῖς σηπίαις τε καὶ τευθίσι.

Κεφ. μα.

Πυνθάνομαι τῶν ζῴων τὰ μηρυκάζοντα τρεῖς ἔχειν κοιλίας, καὶ ὀνόματα αὐτῶν ἀκούω κεκρύφαλον, ἐχῖνον, ἤνυστρον. Σηπίαι δὲ καὶ τευθίδες, δύο νέμονται προβοσκίσιν· οὐ γάρ τι χεῖρον οὕτως ὀνομάσαι καὶ ἐκ τῆς χρείας, καὶ ἐκ τοῦ σχήματος ἐπαρθέντα. καὶ ὅταν ἡ χειμέρια καὶ κλύδων τεταραγμένος, αἱ δὲ τῶν πετρῶν λαμβάνονται ταῖς αὐταῖς προβολαῖς, καὶ ἔχονται, ὡς ἀγκύραις πάνυ ἐγκρατῶς, καὶ ἄσειστοί τε καὶ ἄκλυστοι μένουσιν. εἰ δὲ

cades, capræ ſylueſtres, atque alia ejuſmodi animalia quâdam ſuauis odoris illecebrâ attrahuntur, & proximè accedunt. Illa tũ quàm mox de latebra exiliens, ad prædam ſe rumpit, atq; eam comprehendit.

De ventribus ruminantium, & Sepiarum, ac Lolliginum promuſcidibus. C. XLI.

Animalium ruminantium tres ventres eſſe audio, quos nominant reticulum ſiue vittam, omaſum vel proreticulum, & abomaſum quod poſt reticulum eſt. Porrò Sepiæ & Lolligines binas, quibus paſcuntur, promuſcides (vt ita appellem, propter figurã earum ſimul & vſum) prætendunt. His veluti anchoris, quum tempeſtas & fluctus mare agitant, petris firmiſſimè adhęrentes, aduerſus omnẽ concuſſionem ac fluctuationem tutæ exiſtunt. Et rurſus quum

tranq

tranquillitas redierit, iis solutis liberè natãt, non inutili hâc scientiâ, quâ se contra hyemem & pericula muniunt, instructæ.

al. εὐλάβημα

De nomenclaturis Apũ, & mellis differentijs.

CAP. XLII.

Si cui Apum nomẽclaturas cognoscere libeat, candidè impertiar quæ audiui. Earum igitur quædam duces appellantur, quædam sirenes, aliæ operariæ, aliæ figulæ. Nicander ait Cephenas fructum afferre. In Cappadocia mel sine fauis Apes cõficere ferunt, idq; vt oleum perinde crassum esse. In Trapezûnte Pontica ex buxo mel fieri accepi: hocq; esse odoratu graue, quòd eos qui deducti sunt de mente, vel comitiali correpti, ad sanitatem restituat: sanos verò dementet. Itemq; in Media mel ex arboribus

αὖ ἤπιον τὸ ἀπὸ Διὸς ᾖ, ἀπολύουσί τε αὐτὰς καὶ ἐλευθεροῦσι, καὶ νέουσι πάλιν, εἰδυῖαι † μάθημα οὐκ εὐκαταφρόνητον, χειμῶνος φυγὴν, καὶ ἐκ τῶν κινδύνων σωτηρίαν.

Μελιττῶν ὀνόματα.

Κεφ. μβ΄.

Εἰ σοι βουλομένῳ μαθεῖν ἐστι μελιττῶν ὀνόματα, οὐκ ἂν βασκήναιμι εἰπεῖν ὅσα πέπυσμαι. ἡγεμόνες καλοῦνταί τινες, καὶ ἄλλαι σειρῆνες, καὶ ἐργοφόροι τινὲς, καὶ ἕτεραι πλάστιδες. Νίκανδρος δὲ διφορεῖν τοὺς κηφῆνάς φησι. Περὶ δὲ τὴν Καππαδόκων γῆν, ἄνευ κηρίων τὸ μέλι τὰς μελίττας ἐργάζεσθαί φησι. παχὺ δὲ τοῦτο εἶναι κατὰ τὸ ἔλαιον λόγος ἔχει. Ἐν Τραπεζοῦντι δὲ τῇ Ποντικῇ ἐκ τῆς πύξου γίνεσθαι μέλι πέπυσμαι· βαρὺ δὲ τὴν ὀσμὴν τοῦτο εἶναι· καὶ ποιεῖν μὲν τοὺς ὑγιαίνοντας, ἔκφρονας· τοὺς δὲ ἐπιλήπτους, εἰς ὑγείαν ἐπανάγειν αὖθις. Ἐν Μηδίᾳ δὲ ἀποστάζειν τῶν δένδρ

δένδρων ἀκούω μέλι. ὡς ὁ Εὐριπίδης ταῖς Βάκχαις ἐν τῷ Κιθαιρῶνί φησιν, ἐκ τῶν κλάδων γλυκείας σταγόνας ἀποῤῥεῖν. γίνεται δὲ καὶ ἐν Θρᾴκῃ μέλι ἐκ τῶν φυτῶν ἤκουσα. ἐν δὲ Μυκόνῳ μέλισσα οὐ γίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ κομισθεῖσα ἀποθνήσκει.

stillare:&,vt ait Euripides in Bacchis, in Cithærone dulceis ex ramis guttas manare. In Thracia quoq; ex plantis mel fieri dicitur. In Mycono non gignitur Apis:quinetiam importata moritur.

Περὶ τοῦ μονημέρου τοῦ κατὰ τὸν Ὕπανιν.

Κεφ. μγ.

Περὶ τὸν Ὕπανιν ποταμὸν γίνεται τὸ ζῷον τὸ μονήμερον οὕτω καλούμενον Ἀριστοτέλης φησί, τικτόμενον μὲν ἅμα τῷ κνέφαι· ἀποθνῆσκον δὲ ἐπὶ δυσμαῖς ἡλίου τετραμμένου.

De Monemero animalculo in Hypani fluuio.

CAP. XLIII.

Aristoteles ait bestiolam apud Hypanin fluuium, vnum diem viuentem, sub lucem matutinam nasci, post autem ad solis occasum extingui.

Περὶ τοῦ τῆς σηπίας δήγματος· ἔτι δὲ καὶ ὀσμύλου καὶ πολύποδος.

Κεφ. μδ.

Ἔχει δῆγμα ἡ σηπία ἰῶδες, καὶ τοὺς ὀδόντας ἰσχυροὺς ὑπολανθάνοντας. ἔστι δὲ ἄρα δηκτικὸν καὶ ὀσμύλος, καὶ ὁ πολύπους. καὶ δάκνει μὲν αὖ οὗτος σηπίας βιαιότερον· τὸν δὲ ἰὸν μεθίησιν ἧττον.

De morsibus Sepiæ, Osmyli & Polypi.

CAP. XLIIII.

Venenatus Sepiæ morsus est, dentes autem ipsius validi latét. Morsu Osmylus quoque & Polypus lædũt. & hic quidem violentiùs quàm Sepia mordet, veneni verò minus infligit.

Aprum inuasurum quempiam dentes acuere. Sues quibus gaudeant & pinguescant. De Sue segetem herbescentem depasta.

CAP. XLV.

Aprum priusquam in aliquem inuadit, dẽtes exacuere ferunt: Cui rei testimonio est Homerus, quum ait, Album acuens dentem. Atque etiam intelligo Suillum pecus sese in luto volutans, ac turbidam aquam bibens, delectari & pinguescere: item cibis qui vehementer inflent & expleant: necnon quiete & suili tenebroso gaudere. Et hæc omnia diuersis in locis videtur etiam Homerus insinuare: primò quòd in locis cœnosis volutari gaudeat, vbi sues humicubas cognominat. Deinde quòd aqua turbida pinguescat, hoc versu: Nigram potat aquam quę porcos reddit obesos. Tertiò, quòd tenebras amet,

Περὶ συῶν ἀγρίων. κ. με.

Τὸν σῦν τὸν ἄγριόν φασι μὴ πρότερον ἐπί τινα φέρεσθαι, πρὶν ἢ τοὺς χαυλιόδοντας ὑποθῆξαι· μαρτυρεῖ δὲ ἄρα καὶ Ὅμηρος τοῦτο, λέγων· Θήξας λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσι. παχύνεσθαι δὲ τὸν σῦν ἀκούω μὴ λουόμενον μάλιστα, ἀλλ' ἐν τῷ βορβόρῳ διατρίβοντά τε καὶ στρεφόμενον, καὶ πίνοντα ὕδωρ τεθολωμένον, καὶ ἡσυχίᾳ καὶ στέγῃ σκοτωδεστέρᾳ χαίροντα, καὶ τροφαῖς ὅσαι φυσωδέστεραί εἰσι, καὶ ὑποπλῆσαι δύνανται. Καὶ Ὅμηρος δὲ ἔοικεν ὑποδηλοῦν ταῦτα· περὶ μὲν οὖν τοῦ καλινδεῖσθαι αὐτὸν καὶ φιληδεῖν τοῖς ῥυπαρωτέροις τέλμασι, λέγων· σύες χαμαιευνάδες. Ὅτι δὲ τῷ τεθολωμένῳ ὕδατι πιαίνονται, φησί· μέλαν ὕδωρ πίνουσαι, τό θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν. Ὅτι δὲ χαίρουσι τῷ σκότῳ

σκότῳ, ἀλλὰ τούτων ἐλέγχει, Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὕδον βορέω ὑπ᾽ ἰωγῇ. Τὸ δὲ φυσῶδες αἰνίττεται τῆς τροφῆς ὅταν λέγῃ, βάλανον μενοεικέα ἐσθίειν αὐτούς. Εἰδὼς δὲ ἄρα Ὅμηρος, ὅτι καὶ ἰσχναίνεται καὶ ἐπιτρίβει τὰ κρέα ὗς ὁρῶν τὴν θήλειαν, πεποίηκε τοὺς ἄρρενας ἰδίᾳ καθεύδοντας, καὶ τὰς θηλείας ἰδίᾳ.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ χλωροῦ σίτου καὶ λήιου κομῶντος ἐὰν σῦς ποσοῦσα ἀποκείρῃ, νόμος ἐστὶ Σαλαμινίων τοὺς ὀδόντας ἐκτρίβειν αὐτῆς· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ παρ᾽ Ὁμήρῳ, συὸς ληϊβοτείρης φασίν. οἱ δὲ ἑτέρως νοοῦσι, καὶ λέγουσι χλωροῦ σίτου τὴν ὗν γευσαμένην, ἀσθενεῖς ἔχειν τοὺς ὀδόντας.

περὶ κυνῶν· ἔτι δὲ καὶ περδίκων καὶ πελαργῶν, καὶ φαττῶν.

Κεφ. μς.

Ἔδωκε δὲ ἄρα ἡ φύσις ταῖς κυσὶ τραυμάτων αὐτοῖς ἀντίπαλον πόαν. εἰ δὲ ἕλμινθες αὐτὰς λυποῦσι, τοῦ σίτου τὸ

Ad boream spectante caua sub rupe cubabāt. Quartò, quòd alimentum flatuosum eis conueniat, vbi glandibus eas dulcibus pasci canit. Idem poëta non ignorans suem conspectu fœminæ attenuari & imminui carnibus, separatim vtrumque sexum cubare facit. In Salamine si sus segetem herbescentem fuerit depastus, ejus dentes lege Salaminensium exteruntur. atque hanc esse aiunt apud Homerū suem frugiuoram. Sunt qui aliter sentiant, & suis viridem depastæ segetem dentes reddi infirmiores dicant.

Quomodo Canes, Perdices, Ciconiæ & Palumbi sibi ipsis medeantur.

CAP. XLVI.

Canibus herbam natura ostendit, quâ suis vulneribus medeantur. Iidem si lumbricis vexentur, segetem herbe-

Aprum inuasurum quẽpiam dentes acuere. Sues quibus gaudeant & pinguescant. De Sue segetem herbescentem depasta.

CAP. XLV.

Aprum priusquam in aliquem inuadit, dẽtes exacuere ferunt: Cui rei testimonio est Homerus, quum ait, Album acuens dentem. Atque etiam intelligo Suillum pecus sese in luto volutans, ac turbidam aquam bibens, delectari & pinguescere: item cibis qui vehementer inflent & expleant: necnon quiete & suili tenebroso gaudere. Et hæc omnia diuersis in locis videtur etiam Homerus insinuare: primò quòd in locis cœnosis volutari gaudeat, vbi sues humicubas cognominat. Deinde quòd aqua turbida pinguescat, hoc versu: Nigram potat aquam quę porcos reddit obesos. Tertiò, quòd tenebras amet,

Περὶ συῶν ἀγρίων. κ. με.

Τὸν σῦν τὸν ἄγριόν φασι μὴ πρότερον ἐπί τινα φέρεσθαι, πρὶν ἢ τοὺς χαυλιόδοντας ὑποθῆξαι· μαρτυρεῖ δὲ ἄρα καὶ Ὅμηρος τούτῳ, λέγων· Θήξας λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσι. παχύνεσθαι δὲ τὸν σῦν ἀκούω μὴ λουόμενον μάλιστα, ἀλλ' ἐν τῷ βορβόρῳ διατρίβοντά τε καὶ στρεφόμενον, καὶ πίνοντα ὕδωρ τεθολωμένον, καὶ ἡσυχίᾳ καὶ στέγῃ σκοτωδεστέρᾳ χαίροντα, καὶ τροφαῖς ὅσαι φυσωδέστεραί εἰσι, καὶ ὑποπλῆσαι δύνανται. Καὶ Ὅμηρος δὲ ἔοικεν ὑποδηλοῦν ταῦτα· περὶ μὲν οὖν τοῦ καλινδεῖσθαι αὐτὸν καὶ φιληδεῖν τοῖς ἐν παρωτέροις τέλμασι, λέγων· σύες χαμαιευνάδες. Ὅτι δὲ τῷ τεθολωμένῳ ὕδατι πιαίνονται, φησί· μέλαν ὕδωρ πίνουσαι, τό θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν. Ὅτι δὲ χαίρουσι τῷ σκότῳ

σκότῳ, ἀλλὰ τούτων ἐλέσ-
θαι, Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ
ἔνδον βορέω ὑπ' ἰωγῇ.
Τὸ δὲ φυσῶδες αἰνίττεται
τῆς τροφῆς ὅταν λέγει, βά-
λανον μενοεικέα ἐσθίειν αὐ-
τάς. Εἰδὼς δὲ ἄρα Ὅμη-
ρος, ὅτι καὶ ἰσχναίνεται
καὶ ἐπιτρίβει τὰ κρέα ὗς
ὁρῶν τὴν θήλειαν, πεποίηκε
τοὺς ἄρρενας ἰδίᾳ καθεύ-
δοντας, καὶ τὰς θηλείας ἰδίᾳ.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ χλωροῦ
σίτου καὶ λήϊα κομῶντος
ἐὰν σῦς πιοῦσα ἀποκεί-
ρῃ, νόμος ἐστὶ Σαλαμι-
νίων τοὺς ὀδόντας ἐκτρί-
βειν αὐτῆς· καὶ τοῦτο εἶ-
ναι τὸ παρ' Ὁμήρῳ, συὸς
ληϊβοτείρης φασίν. οἱ δὲ
ἑτέρως νοοῦσι, καὶ λέγουσι
χλωροῦ σίτου τὴν ὗν γευ-
σαμένην, ἀσθενεῖς ἔχειν
τοὺς ὀδόντας.

Περὶ κυνῶν· ἔτι δὲ καὶ περδίκων
καὶ πελαργῶν, καὶ φαττῶν.
Κεφ. μϛ.

Ad boream ſpectante
caua ſub rupe cubabāt.
Quartò, quòd alimen-
tum flatuoſum eis con
ueniat, vbi glandibus
eas dulcibus paſci ca-
nit. Idem poëta non i-
gnorans ſuem conſpe-
ctu fœminæ attenuari
& imminui carnibus,
ſeparatim vtrumque ſe
xum cubare facit. In Sa
lamine ſi ſus ſegetem
herbeſcentem fuerit
depaſtus, ejus dentes le
ge Salaminenſium ex-
teruntur, atque hanc eſ
ſe aiunt apud Homerū
ſuem frugiuoram. Sunt
qui aliter ſentiant, &
ſuis viridem depaſtæ
ſegetem dentes reddi
infirmiores dicant.

*Quomodo Canes, Perdi-
ces, Ciconiæ & Palum
bi ſibi ipſis medeantur.*

CAP. XLVI.

Canibus herbam na
tura oſtendit, quâ ſuis
vulneribus medeantur.
Iidem ſi lumbricis ve-
xentur, ſegetem herbe-

Ἔοικε δὲ ἄρα ἡ φύσις τοῖς κυσὶ τραυματίαις αὐ-
τίπαλον πόαν. εἰ δὲ ἕλμινθες αὐτοὺς λυποῦσι, τὸν σῖτον

τὸν

τὸ καλούμενον λήιον ἐσθίουσαι, ἐκκρίνουσιν αὐτάς. λέγονται δὲ καὶ ὅταν δέωνται τὴν γαστέρα ἑκατέραν κενῶσαι, πόαν τινὰ ἐσθίειν. καὶ τὸ μὲν ἐκ τῆς τροφῆς τὸ ἐπιπολάζον ἀνεμεῖν, τὰ δὲ περιττὰ κάτωθεν ἐκκρίνεσθαι αὐταῖς φασιν. ἐντεῦθεν καὶ τὸ συρμαΐζειν Αἰγύπτιοι λέγονται μαθεῖν. Πέρδικές τε καὶ πελαργοὶ τρωθέντες καὶ φάτται, τὴν ὀρίγανον ὡς λόγος διατρώγουσιν· εἶτα τοῖς τραύμασιν ἐντιθέντες ἀκοῦνται τὸ σῶμα· καὶ μέχρι τῆς ἀνθρώπων ἰατρικῆς δέονται οὐδέν.

Περὶ σαύρου χλωροῦ, καὶ τῆς κατ' αὐτὸν πηρώσεως. εἶτα τῆς ὄψεως πάλιν. Κ. μζ.

Οὐ δεήσομαι μαρτύρων ἐνταῦθα πρεσβυτέρων, ἃ δὲ αὐτὸς εἶδον λέγω. Σαῦρον τῶν χλωρῶν μὲν ὑπεράγαν, ἁδροτέρων δὲ

scentem depasti eos excernunt. Quum autem alterutrum ventrem exhaurire habent necesse, herbam dicuntur quandam comesse: cujus vi partim euomendo, partim deiiciendo aluo, quicquid in eis redũdat, eiiciũt. Vnde Ægyptios etiam syrmaismum quo vtrumque ventrem expurgant, didicisse ferũt. Perdices quoque aiunt & Ciconias & Palumbos origanum herbã vulneribus, si quæ acceperint, mansam imponere, & sanari, nec vllis humanis indigere remediis.

De amuleto oculis salutari, annulo scilicet quocum lacertus viridis excæcatus in olla defossus fuerit.

CAP. XLVII.

Non hîc antiquorum testimonio mihi erit opus: quæ ipse vidi explicabo. Quum vir quispiam lacertum ex illis, qui colore sunt admodum virides & cæt

τὴν ἕξιν, συλλαβὼν ἀνὴρ, καὶ κέντρῳ πεποιημένῳ χαλκοῦ διείρας, εἶτα τυφλώσας τὸν σαῦρον, καὶ χύτραν κεραμίαν τῶν καινῶν εἰργασμένων διατετρήσας πάνυ λεπταῖς ὀπαῖς, ὡς μὴ εἴργειν μὲν τὸ πνεῦμα, οὐ μὴν ἐκείνῳ παρασχεῖν ἔκδυσιν, τὸ θηρίον ἐμβαλὼν, καὶ γῆν ὑποχέας, καὶ μάλα ἔνδροσον, καὶ πόαν τινὰ ἧς οὐκ εἶπε τὸ ὄνομα, † δακτύλιον σιδηροῦν πεποιημένον, καὶ ἔχοντα λίθον γαγάτην, ᾧ περ ἦν ἐνείργαστο γλύμμα σαῦρος· τὴν μὲν χύτραν * ἐπιλυγάσαι, ἐννέα ἐμπλάσας σημεῖα, ὧν ἀφῄρει σφραγῖδα ἐφ᾽ ἡμέραις ἐννέα, καὶ τὴν ἐπὶ πάσαις τὴν ἐνάτην ἀφανίσας, ἀνοίγει τὸ σκεῦος· καὶ ἔγωγε εἶδον τὸν σαῦρον ἐμβλέποντα, καὶ διαποπίρους τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς τέως πεπηρωμένους εἶχε. καὶ τὸ μὲν ἔνθεν ἠρέθη, ἐνταῦθα † ἀπελαύσαμεν. δακτύλιον δὲ ἐκεῖνον ἀνὴρ ὁ ταῦτα

cæteris majores, comprehendisset, atque æreo stilo excæcauisset, eundemq; in fictilem ollam recentem vtrinque eatenus exiguis foraminibus pertusam, vt neque spirare fera prohiberetur, neque tamen exitum haberet, conclusisset: & simul terram roscidam, & herbam cujus nomen non explicauit, imposuisset, simulq; ferreum annulum cui inesset gagates lapis, in quo lacertus incisus erat: denique ollam nouem signis impressam in terra defodit: & singulis quotidie deletis, vbi nono signo sublato ollam reclusisset, Lacertum vidi, oculorum visu recuperato, clarius quàm ante excæcationem cernere. Hunc igitur in pristinum ipsius locum dimisimus: annulum autem vir ille

καὶ δακτύλιον σιδήρου

ἐπηλύγασεν

† al. ἀπελύσαμεν.

V δράσας

oculis salutarem esse prædicabat.

De amicitia & inimicitia diuersorũ animalium.

CAP. XLVIII.

Id summam mihi turpitudinem habere videtur, quòd non inter se homines amant, quum expertia rationis animalia amicitiã inter se faciant, & retineant: neque modò ea quæ sunt ejusdem speciei, verùm etiam inter se nihil genere attingentia. Cum enim Capris oues amicitiâ conjunctæ sunt: Cum Turture amicitia Columbæ intercedit: Palumbes item & Perdices benè inter se sentiunt: Alcedo & Carulus mutuo inter se amore tenentur: Cornix & Ardeola mutuam inter se amicitiam colunt: Gauia cum Monedula amoris cõjunctionem habet: Cum Harpa Miluus amicitiam seruat. Contrà, Cornices & Noctuæ inexpiabili bello dissident: hostes sunt Miluus

δράσας ὀφθαλμοῖς ἀγαθὸν ἔφασκεν εἶναι.

περὶ τῆς τῶν ζώων πρὸς τὰ μὴ ὁμοφυῆ φιλίας τε καὶ ἔχθρας.

κεφ. μη.

Ἐμοὶ δὲ αἴσχιστον δοκεῖ, ὦ ἄνθρωποι, φιλίαν μὲν τοῖς ζώοις πρὸς ἄλληλα εἶναι, μὴ μόνον τοῖς συννόμοις αὐτῶν, μηδὲ μὴν τοῖς ὁμογενέσιν, ἤδη δὲ καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσι σφίσι κατὰ τὸ κοινὸν γένος. ταῖς γοῦν αἶξιν αἱ ὄϊς φίλιαι, περιστερὰ πρὸς τρυγόνα φίλη. φίλα δὲ εἰς ἀλλήλους νοοῦσι φάτται τε καὶ πέρδικες· ἀλκυόνα δὲ καὶ κήρυλον ποθοῦντας ἀλλήλων πάλαι ἴσμεν, κορώνην τε ἐρωδιῷ φίλα νοεῖν, καὶ λάρον τῷ καλουμένῳ κολοιῷ, καὶ ἰκτῖνα ἅρπῃ. Πολεμοῦσι δὲ αἰώνιον πόλεμον καὶ ἄσπονδον, ὡς εἰπεῖν, κορῶναί τε καὶ γλαῦκες. πολέμιοι δὲ ἅρπ-

εἰσὶν ἰκτῖνός τε καὶ κόραξ, καὶ πυραλλὶς πρὸς τρυγόνα, καὶ βρένθος καὶ † πάχος· πάλιν τε ὁ χλωρεὺς πρὸς τρυγόνα, καὶ αἰγυπιοὶ καὶ αἰετοί, καὶ κύκνοι καὶ δράκοντες, καὶ πρὸς βουβαλίδας καὶ ταύρους λέοντες. ἔχθιστοι δὲ ἄρα ἐλέφας καὶ δράκων εἰσί· καὶ πρὸς ἀσπίδα ὁ ἰχνεύμων· ὁ δὲ αἰγίθαλος τῷ ὄνῳ. ὁ μὲν γὰρ ὠγκήσατο, ῥήγνυται δὲ τῷ αἰγιθάλῳ τὰ ὠά, καὶ οἱ νεοττοὶ ἐκπίπτουσιν ἀτελεῖς. ὁ δὲ τιμωρῶν τοῖς τέκνοις ἐπιπηδᾷ τῶν ὄνων τοῖς ἕλκεσι, καὶ ἐσθίει αὐτά. μισεῖ δὲ ἀλώπηξ κίρκον, καὶ ταῦρος κόρακα· καὶ ὁ ἄνθος τὸν ἵππον. χρὴ δὲ εἰδέναι τὸν πεπαιδευμένον, καὶ μηδὲν μάτην ἀκηκοότα, ὅτι καὶ δελφῖς φαλαίνῃ διάφορος. λάβραξι γε μὴν κεστρεῦσι, μύραιναι δὲ γόγγροις, καὶ ἄλλ' ἄλλοις.

Περὶ ἄρκτων, καὶ ἄλλων τινῶν τῶν

uus & Coruus: itemq; Ignaria & Turtur, Brēthus & Larus: ac rursus Luteus cum Turture dissidet, Vultures & Aquilæ, Cygni & Dracones hostes inter se sunt, Leones tauros & bubalidas infestant. Elephas & Draco inter se infensissimi sunt.

λάρος ex Aristotele

Aspidi inimicus Ichneumon, Parus Asino. nam ob hujus rudentis vocem, Pari oua franguntur, & pulli abortiui excidunt, quam ob rem auis hæc suam vlciscens sobolem, asinorum vlcera inuadit & arrodit. Vulpes Circum odit, taurus coruum, & equum florus. Hoc etiam non prætetibit homo studiosus rerum naturæ, delphinum aduersari balęnæ, lupum mugilibus, murænas gongris, & alia denique aliis.

De Vrsis & alijs quibusdam animantibus quæ à cadaueribus abhorrent. Item de Elephantorum religione in mortuos.

tuos: & quàm religiosè ipsi vulnerati ac moribundi se gerant.

CAP. XLIX.

Vrsi posteaquam venatores, qui non humi modò se sternunt, sed & os ad terram abiiciunt, & spiritum cōtinent, odorati fuerint, tanquam mortuos relinquunt. ejusmodi enim animalium genus existimatur mortuos odisse. Mures etiam oderunt eos, qui in suis sedibus & cauernis moriuntur. itemq; hirundines & apes, suas gregales extinctas eiiciūt. Formicis etiam naturâ tributum est, vt sui generis defunctas ex cauernis efferant, quo mundiùs habitent. Nā hoc brutis quoque inseuit natura, vt gentiles & cognatas animantes extinctas, mox è conspectu amoueant. Vt verò Æthiopum sermonibus, græcanico fastu carentibus, peruagatum est: Elephantus, quum alterum perspe-

ἔχουσι πρὸς τοὺς νεκροὺς, ἢ περὶ ἐλεφάντων. Κ. μθ.

Αἱ ἄρκτοι τῶν θηρατῶν τοὺς εἰς στόμα πεσόντας, καὶ τὸ πνεῦμα εἰς ἑαυτοὺς ἀνασπῶντας ὀσφρησάμεναι, ὡς νεκροὺς παραλιμπάνουσι. καὶ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῷον καὶ νεκρὸν βδελύττεσθαι. μισοῦσι δὲ καὶ οἱ μῦες τοὺς ἐν ταῖς αὐτῶν διαίταις καὶ καταδρομαῖς ἀποθανόντας. καὶ μέντοι χελιδὼν ἐκβάλλει χελιδόνα νεκρὰν, καὶ μέλιτται. μύρμηκες δὲ καὶ ἐκείνοις ἐκφορᾶς νεκρῶν μέλειν, καὶ καθαίρειν τοὺς σφετέρους χηραμοὺς ἡ σοφωτάτη φύσις ἔδωκεν. ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἴδιον τῶν ἀλόγων· τὰ ὁμογενῆ τε καὶ ὁμοφυῆ τεθνεῶτα, τῶν ὀφθαλμῶν ἀποφέρειν θᾶττον. Λέγουσι δὲ Αἰθιόπων λόγοι αἱμυλίας τε καὶ κόμπου Ἑλληνικοῦ ἄγευστοι, ὅτι ἄρα ἐλέφαντα θεασάμενος ἐλέφας νεκρὸν, οὐκ ἂν παρέλθοι μὴ τῇ προβοσ-

βοσκίδι γλῶ ὀρυσσόμενος, καὶ ἐπιβαλὼν, ὁσίαν τινὰ ἀπόρρητον ὑπὲρ τῆς κοινῆς φύσεως τελῶν, καὶ φεύγων ἄγος. εἶναι γὰρ τὸ μὴ δρᾶσαι τοῦτο ἐναγές. ἀπόχρη δέ οἱ καὶ κλάδον ἐπιβαλεῖν, καὶ ἄπεισι, τὸ κοινὸν ἁπάντων τέλος μὴ ἀτιμάσας. Ἀφῖκται δὲ λόγος εἰς ἡμᾶς καὶ ἐκεῖνος. ὅταν ἐλέφαντες ἀποθνήσκωσιν ἐκ τραυμάτων, ἢ βληθέντες ἐν πολέμῳ, ἢ ἐν θήρᾳ παθόντες τοῦτο, τὴν πόαν τὴν παρατυχοῦσαν, ἢ τὴν κόνιν τὴν ἐν ποσὶν αἰρόμενοι, ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναβλέπουσι καὶ βάλλουσι ταῦτα τὸ προειρημένον, καὶ βοῇ τῇ σφετέρᾳ κινύρονταί τε καὶ ποτνιῶνται, ὥσπερ τοὺς θεοὺς μαρτυρόμενοι, ἐφ' οἷς ἐκδίκως τε καὶ ἐκνόμως πάσχουσιν.

Τὰ ἥμερα ζῶα τίνι τῶν ζώων ο-

xerit mortuum, non præterit, quin humum promuscide haustam, veluti sanctâ & mysticâ quadam ceremoniâ iniiciat, communem naturã miseratus mortuo parentans, vt ne aliquid impiè committat: nam hoc quidem ipsum non facere, execrabile ducit. Quandoque ad hoc nefas vitãdum, satis est ei vel ramum iniicere, quo facto, abit, communem omnium finem non aspernatus. Tum etiam ad nos is sermo permanauit, Elephãtos quum ex vulnere, siue id in bello, siue in venatione acceperint, vicini sunt ad moriendum, aut obuiam herbam, aut proximum pedibus puluerem alleuantes, in cælum suspicere, eumq; puluerem herbámve jacere, & simul voce suâ lamentari, & miserabiliter supplicare, tanquam Deum ob ea quæ injustè & indignè sustinent, obtestantes.

Mansueta animalia, quibus animalibus non confidant.

CAP. L.

Hanc etiam vim naturámque animalium non ignorare oportet: aues cicures & domesticas audacter contemnere Equos, Asinos, Boues,& Camelos: ac si cum mansuefactis Elephantis aluntur, non modò eos non timere, verùm per eos etiam ipsos gradi. Iam enim Gallinacei, vt in eorum dorsis considere audent: sic magnum eis metum Mustela vel prę teriens injicit. Et qui vocé vel mugientium vel rudentium præclarè contemnunt, hujus clamorem vehementer horrent. Anseres item & Canes, & magnas Struthiones nihili faciunt. Contrà Accipitrem multò minorem formidant. Gallorum cantus Leones exterret, metu Basiliscos exanimat. Eundem præte-

θαρρεῖ. Κεφ. ν.

Ἰδίᾳ δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ταῦτα δήπου καταγνῶναι πάρεστι. τοὺς γοῦν ὄρνις τοὺς ἠθάδας, καὶ τοὺς ἐν ποσὶ τρεφομένους τε καὶ ἐξεταζομένους ὁρῶμεν ἵπποις καὶ ὄνοις καὶ βουσὶ καὶ καμήλοις θαρροῦντας. εἰ δὲ καὶ ἐλέφαντες τῷ πράῳ καὶ ἡμέρῳ συντρέφοιντο, οἱ δὲ οὐκ ὀρρωδοῦσιν, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτῶν ἐκείνων ἔρχονται. ἤδη δὲ καὶ ἀλεκτρυόνες, καὶ ἐπὶ τὰ νῶτα αὐτῶν ἀναπίπτονται· τοσοῦτον αὐτοῖς τοῦ θάρσους περίεστι, καὶ τοῦ ἀδεοῦς. πτοίαν δὲ αὐτοῖς ἐντίθησι καὶ δέος ἰσχυρὸν γαλῆ παραδραμοῦσα. καὶ μυκήσεων μὲν καὶ ὀγκήσεων οὐ ποιοῦνται ὤραν· κεκράξασαν δὲ ἄρα μόνον πεφρίκασι τὴν προειρημένην. χηνῶν τε καὶ κυνῶν καὶ στρουθῶν τῶν μεγάλων ἢ τὸ οὐδὲν φροντίζουσιν· ἱέρακα δὲ βραχύτερον ὄντα ὀρρωδοῦσιν. Ὁ δὲ ἀλεκτρυὼν ᾄσας, φοβεῖ μὲν λέοντας, κατάγει δὲ βασιλίσκον. οὐ φέρει μὴν οὔτε αἴλουρος, οὔτε

οὔτε ἴκτινος. Αἱ δὲ περιστεραὶ πρὸς ἀετῶν μὲν κλαγγὴν καὶ γυπῶν θαῤῥοῦσι, κίρκων δὲ καὶ ἁλιαιέτων οὐκέτι. † Ἡ δὲ λίμνη καὶ ὁ ἔριφος καὶ πῶλιον πᾶν ἐπὶ τὰς μητρώας θηλὰς ἔρχονται γεννηθέντα παραχρῆμα, καὶ μάρτυρι καὶ τῷ οὐθάτων πάντα ἐμπίπλανται. πολυπραγμονεῖ δὲ † τοκεὺς οὐδὲν, ἀλλ' ἕστηκεν. ὕπτια δὲ παραβάλλει τὰς θηλὰς τοῖς βρέφεσι τὰ σχιζόποδα πάντα, λύκοι, καὶ κύνες καὶ λέαιναι καὶ παρδάλεις.

Ζώων διάφοροι φθογγαί.

Κεφ. ια.

Πολυφωνότατα δὲ τὰ ζῶα καὶ πολύφθογγα, ὡς ἂν εἴποις, φύσις ἀπέφηνεν, ὥσπερ οὖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. ὁ γοῦν Σκύθης ἄλλως φθέγγεται, καὶ ὁ Ἰνδὸς ἄλλως, καὶ ὁ Αἰθίοψ ἔχει φωνὴν συμφυῆ, καὶ οἱ Σάκαι· φωνὴ δὲ ἑλλὰς ἄλλη, καὶ Ῥωμαία ἄλλη· οὔ-

rea neque Felis, neque Miluus sustinet. Clangorem quidem aut Aquilarum aut Vulturum facilè Columbæ spernunt, non item Circi & marinæ Aquilæ. Cæterùm agnus, & hœdus & quiuis pullus mox vt in lucem editus est, ad maternas mammas illicò se applicat, & sugendis vberibus impletur. id quod mater facilè & tranquilla patitur, & manet. Fidipeda omnia, vt Lupæ, Canes, Leænæ, Pantheræ, catulis suis papillas supino situ præbent.

forte, ὁ δὲ ἀμνὸς, vel μόσχος

al. τὸ τεκὸν

Animaliū diuersæ voces.

CAP. XI.

Quemadmodum homines variis linguis loquuntur, sic animalibus rationis expertibus natura comparauit vt diuersum quiddam & varium sonent. Ex hominibus aliter Scytha, aliter Indus loquitur, aliter Græcus, Ro-

manus, Æthiops, Saca. Animalium alia rugiunt, alia mugiunt, alia hinniunt. quædam rudunt: quædam balant, vel vlulant, baubantur aut latrant, frendéntve. alia clangunt aut strident, alia suauiter cantant. sunt quæ balbutiant: & sexcenta naturæ dona, alia aliis animantibus propria existunt.

Aspides, Testudines, Cancros & Crocodilos, futurum Nili incrementum præsentire, & longiùs ad loca tutiora se recipere. c. LII.

In vtraque Nili ripa aspides latibulis se tegunt, & tanquam ædes suas homines, sic hoc flumen omni alio tempore jucundè & suauiter accolunt. Quum autem in agros Nilus per æstatem redundaturus

τω τοι καὶ τὰ ζῶα ἄλλο ἄλλως προΐεται τὴν συγγενῆ τῆς γλώττης ἠχόν τε καὶ ψόφον. τὸ μὲν γὰρ βρύχεται, μυκᾶται δὲ ἄλλο· καὶ χρεμέτισμα ἄλλου, καὶ ὄγκησις ἄλλου, βληχηθμός τε καὶ μηκασμὸς καὶ διάφορα φθέγματα. καί τισι μὲν ὠρυγμὸς, τισὶ δὲ ὑλαγμὸς φίλον, καὶ * ἀρράζειν ἄλλῳ. κλαγγαί τε καὶ ῥοῖζοι, καὶ κελγμοὶ, καὶ ᾠδαί, καὶ μελῳδίαι, καὶ τραυλισμοὶ καὶ μυρία ἕτερα δῶρα τῆς φύσεως, ἴδια τῶν ζώων ἄλλα ἄλλων.

al. ἀράζειν

Περὶ ἀσπίδων, χελωνῶν, καὶ καρκίνων, καὶ κροκοδείλων, τῶν ἐπισταμένων εἰς ὅσον ὁ Νεῖλος ἀναπλεῖ. Κεφ. ιβ.

Ἀνὰ τὴν χώραν τὴν Αἰγυπτίαν ἀσπίδες φωλεύουσι τοῦ Νείλου πλησίον ἐπὶ τῆς ὄχθης ἑκατέρας. Καὶ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον φιλοχωροῦσι καὶ ἀγαπῶσιν, ὡς τὰς οἰκίας τὰς σφετέρας οἱ ἄνθρωποι. μέλλοντος δὲ τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὴν ὥραν θερείαν ἀναπλεῖν, ἀναχθεῖσαι καὶ ἀθρόμεναι ὑπό τε πλήθους ὕδατος,

καὶ

καὶ τῶν ἐτησίων ἀνέμων, πρὸ τριάκοντά που ἡμερῶν, αἱ προειρημέναι ἀσπίδες μετοικίζονται εἰς τὰ ἀπωτέρω τοῦ Νείλου χωρία, καὶ τοὺς ὄχθους τοὺς ὑπερέχοντας εἰσέρπουσι. καὶ μέντοι καὶ τὰ σφῶν αὐτῶν ἔγγονα ἐπάγονται· δῶρον τοῦτο ἴδιον λαχοῦσαι παρὰ τῆς φύσεως, εἰδέναι ποταμοῦ τοσούτου, καὶ οὕτως ἐργατικοῦ τὴν ἀνὰ πᾶν ἔτος ἐπιδημίαν, καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ καταλήψιν τε καὶ λύμην φυλάττεσθαι. Καὶ αἱ χελῶναι δὲ, καὶ οἱ καρκίνοι, καὶ οἱ κροκόδειλοι τὰ ᾠὰ κατὰ τὴν ὥραν τὴν αὐτὴν μετακομίζουσιν εἰς τὰ ἄβατα τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀνέφικτα. καὶ ἐντεῦθεν ἤδη λογίζονται οἱ ἐντυγχάνοντες τοῖς τῶν προειρημένων ᾠοῖς, ὁ Νεῖλος ἀνελθὼν ἐς πόσον εἶτα ἀρδεύσει σφίσι τὴν γῆν.

est, tum triginta circiter antè diebus, aquarum copiâ & etesiis ventis impulsæ promotæq; longiùs à fluuio in loca eminentiora vnà cum fœtibus suis demigrant: quod quidẽ munus à natura acceperunt, tanti vt fluminis, támque operosi quotãnis accessionem non modò non ignorent, sed ab ejus etiam damno cauere sciant. Testudines etiam & cancri, & crocodili in loca Nilo inaccessa id temporis oua transferunt. vnde ij qui oua eorum offendũt, quantum & quatenus Nili rura irrigaturi incremẽtum sit futurum, facilè colligunt.

Hippopotami quàm callidè segetes prope Nilum depascantur.

CAP. LIII.

Fluuiatiles equi Nili alumni, segetum vt maturitas venit, & fla-

περὶ τῶν ἵππων τῶν ποταμίων. Κεφ. νγ.

Οἱ ἵπποι οἱ ποτάμιοι τοῦ Νείλου μέν εἰσι τρόφι-

uent spicæ, non eas continuò depasci ingrediuntur, sed extrinsecus conjecturis assequuntur quantum ad se explendos. satis sit. Post talem considerationem pascere in agrum ingrediuntur, & inter pascendum retrò versùs Nilum cedunt. Hoc enim ipsum eo pacto machinantur, vt agricolas, quos ante se, non à tergo adfuturos expectant, longiùs videre, & in Nilum faciliùs se recipere possint.

Quemadmodum Pardales Simias capiunt.

CAP. LIIII.

In, Mauritania Pardalis, quum robore & viribus præstet, non tamen iis simias aggredi tur. causa est, quoniam Simiæ non se opponũt ei, sed in fugam se conferentes, in arbores al-

μοι· ὅταν δὲ τὰ λήια συνακμάζῃ, καὶ ὦσιν οἱ στάχυες ξανθοὶ, οὐκ ἄρχονται παραχρῆμα κείρειν αὐτοὺς καὶ ἐσθίειν, ἀλλὰ παραμείβοντες ἔξωθεν τὸ λήιον, στοχάζονται πόσον αὐτοὺς ἐμπλῆσαι μέτριον εἶναι λογισάμενοι τὸ ἀποχρῆσον σφίσιν, ἐμπίπτουσι, καὶ ἀναχωροῦσιν ἐπὶ πόδα ἐμπιπλάμενοι, τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ κατὰ νώτου λαβόντες. πεφιλοσόφηται δὲ ἄρα τοῦτο αὐτοῖς, ἵνα εἴ τινες τῶν γεωργῶν ἐπίοιεν ἀμυνούμενοι, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ῥᾷστου ἐς τὸ ὕδωρ καταδραμεῖν ἔχοιεν, τοὺς πολεμίους ἀντιπροσώπους, ἀλλ' οὐκ ὄπισθεν οἱ ἵπποι οὗτοι † δοκοῦντες. δοκεύοντες.

περὶ τῶν παρδάλεων, καὶ τῶν πιθήκων τῶν ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ.

Κεφ. νδ.

Ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ γῇ αἱ παρδάλεις τοῖς πιθήκοις οὐ κατὰ τὸ καρτερὸν, οὐδὲ ὅπως αὖ ἔχωσιν ἀλκῆς τε καὶ ῥώμης, οὕτως ἐπιτίθενται. τὸ δὲ αἴτιον· οὐ χωροῦσιν ὁμόσε, ἀλλ' ἀποδιδράσκουσιν αὐτὰς, καὶ ἐπὶ τὰ δένδρα

δένδρα ἀναθέουσι, καὶ ἐκεῖ κάθηνται, τὴν ἐξ ἐκείνων ἐπιβουλὴν φυλαττόμενοι. ἦν δὲ ἄρα ἡ πάρδαλις καὶ τῶν πιθήκων δολερώτερον. οἷα γοῦν ἐπ' αὐτοῖς παλαμᾶταί τε καὶ ῥάπτει τὰς πάγας. ὅπου πλῆθος πιθήκων κάθηνται, ἐνταῦθα ἐλθοῦσα ἑαυτὴν † ἀπέρριψε τοῦ δένδρου, καὶ κεῖται κατὰ τοῦ ἐδάφους ὑπτία, καὶ τὴν μὲν γαστέρα διόγκωσι, παρῆκε δὲ τὰ σκέλη, τὼ δὲ ὀφθαλμὼ κατέμυσε· πιέζει γε μὴν καὶ συνέχει τὸ ἆσθμα, καὶ κεῖται νεκρά. οἱ δὲ ἄνωθεν τὴν ἐχθίστην ἰδόντες, τεθνάναι νομίζουσιν αὐτὴν, καὶ ὃ μάλιστα βούλονται τοῦτο οἴονται. οὐ μὴν θαρροῦσιν ἤδη, ἀλλὰ πεῖραν καθιᾶσι. καὶ ἔστιν ἡ πεῖρα· ἕνα ἑαυτῶν τὸν δοκοῦντα ἀδεέστερον καταπέμπουσι, βασανιοῦντα

tas ascendunt: & illius impetum declinantes, illic consident. Verumtamē pardalis ad hanc rationem simiâ dolosior, insidias molitur, & dolos nectit. Vbi enim simiarum multitudo manet, eò profecta ad terram se sub arbore abijcit, & iacet tanquam ventre inflata, tibiis resolutis, oculos claudit, & spiritu compresso sese ab anhelando continet, deniq; mortua videtur. Illæ verò hostem ex alto despicientes, mortuam suspicantur, & facillimè credunt id quod vehementer optāt, nondum tamen descendere audent. At experimenti causâ vnam ex ipsis, quam audaciorem putant, ad examinandum Pardalis affectum præmittunt. hæc quidem non omnino sibi præfidens descendit: sed timidè & pedetentim pri-

al. ὑπέρριψε

καὶ κατασκεψόμενον τὸ τῆς παρδάλεως πάθος. ὁ δὲ κάτεισιν οὐ παντελῶς ἀδεὴς, ἀλλ' ὀλίγον κατα-

δραμὼν

mò decurrit, pòst metu repressa reuertitur. Tū verò iterum descendit, & quum proximè ad pardalim accessit, regreditur rursus. Tum tertiò descendit, & illius oculos speculatur, spiritū ducat necne periclitatur. Illa autem immotam se fortissimè præstans, paulatim huic animos addit. Et jam quum hanc permanere constanter sine damno circum illā, sublimiores ex superiori loco simiæ speculatur, fiduciam & spiritum colligentes, ex arboribus frequentissimæ decurrunt, & circum eam concursantes, saltant: simul & supra ipsam gradientes insultant, & in illius contumeliam saltationem simiis conuenientem saltantes, multifariam ei illudunt: & gaudium quod de hac ipsa tanquam mortua immortaliter pergaudent, testantur. Illa au-

δραμὼν, εἶτα ὑπέστρεψε τοῦ φόβου ἀνασείλαντος αὐτὸν, καὶ κατῆλθε πάλιν. καὶ πλησίον γενόμενος αὖ ἐχώρησε, καὶ ὑπέστρεψεν αὖθις, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ κατεσκέψατο, καὶ τὸ πνεῦμά τε καὶ ἆσθμα εἰ μεθίησιν, ἐξήτασεν. ἡ δὲ ἀτρεμοῦσα καὶ μάλα ἐγκρατῶς, εὐθαρσῆ εἰ τὸ κατὰ μικρὸν ἀδεές. προσελθόντος δὲ καὶ παραμείναντος ἀπαθοῦς, καὶ οἱ μετέωροι πίθηκοι θαρροῦσιν ἤδη, καὶ καταδραμόντες ἔκ τε ἐκείνου τοῦ δένδρου, καὶ τῶν ἄλλων ὅσα πλησίον παραπέφυκεν, ἀθρόοι γενόμενοι, περιέρχονταί τε καὶ περιχορεύουσιν αὐτήν. εἶτα ἐμπηδήσαντες αὐτῇ καὶ ἐπιβαίνοντες, κατεκυβίστησαν, καὶ κατωρχήσαντο, κέρτομόν τινα καὶ πιθήκοις πρέπουσαν ὄρχησιν· καὶ ποικίλως ἐνυβρίσαντες, ἣν ἔχουσιν ὡς ἐπὶ νεκρῷ χαρὰν καὶ ἡδονὴν ἐμαρτύρουν.

ραντα. ἡ δὲ, ὑπομένει πάντα. εἶτα ὅταν ἐννοήσῃ κεκμηκέναι ὑπό τε τῆς χορείας αὐτοὺς καὶ τῆς ὕβρεως, ἀδοκήτως ἀναπηδήσασα καὶ ἐκθοροῦσα, τοὺς μὲν τοῖς ὄνυξι διέξαινε, τοὺς δὲ τοῖς ὀδοῦσι διεσπάσατο, καὶ τὴν ἐκ τῶν πολεμίων πανθοινίαν τε καὶ πανδαισίαν ἀφθονώτατα ἔχει. Τλημόνως δὲ ἔχει καὶ καρτερῶς, καὶ γενναίως ἡ φύσις κατέχει τὴν πάρδαλιν, ὑπὲρ τοῦ τῶν πολεμίων ἐνυβρισάντων περιγενέσθαι καρτερώτατα ἐναθλοῦσαν, καὶ μὴ δεομένην εἰπεῖν· Τέτλαθι δὴ κραδίη. ὅγε μὲν τοῦ Λαέρτου ἑαυτὸν ἐξεκάλυψεν ὀλίγου πρὸ τοῦ καιροῦ, τὴν ἐκ τῶν παιδίσκων ὕβριν μὴ φέρων.

Περὶ ἐλεφάντων. Κ. ιε.

Ἐν τοῖς Ἰνδοῖς οἱ ἐλέφαντες, ὅταν τι τῶν δένδρων αὐτόρριζον ἀναγκάζωσιν αὐτοὺς οἱ Ἰνδοὶ ἐκσπάσαι, οὐ πρότερον ἐκ-

tem omnia sustinens, simul ac illas insultando & illudendo defatigatas esse intelligit, ex inopinato exiliens, earum partim vnguibus lacerat, partim dentibus distrahit, atque opimum & adipale ex hostibus prandium sibi abundè comparat. Egregiè sanè, patienter & fortiter omnia sustinet ac tolerat Pardalis, dissimulat & se continet, donec opportunè hostes tam contumeliosos vlcisci possit. nec tali eget hortatione, quali seipsum Vlysses animabat, Pectore durato forti. Is quidem impatiens contumeliarum, quibus ancillæ eum afficiebant, parum abfuit quin ante tempus se ipsum proderet.

Quemadmodum arbores euertunt Elephanti.

CAP. LV.

Quum ab Indis hominibus arborem Elephanti radicitus extrahere coguntur, non prius ad eam extirpandam

dam aggrediuntur, quã quatefecerint, ac tremefecerint arborem: sic periclitantes, euertíne possit, an omnino inuictam ab impetu sit se præstatura.

πηδῶσιν, οὐδ' ἐπιχειροῦσι τοῦ ἔργου, πρὶν ἢ διασεῖσαι αὐτὸ, καὶ διασκέψασθαι εἰ ἄραγε ἀνατραπῆναι οἷόν τε ἐστὶν, ἢ παντελῶς ἀδύνατον.

De Ceruis quomodo è Syria in Cyprum mare transmittant, item ex Epiro in Corcyram.

CAP. LVI.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς Σύροις ἐλάφων.

Κεφ. νϛ.

In Amano, Libano, & Carmelo Syriæ mõtibus, Cerui nascuntur; qui quum in Cyprum transmittere volunt, gregatim ad littora perueniunt, ibiq; tandiu secundos ventos præstolantur, dum per placatissimam quietem bellè sibi flare senserint. Tum fidenti animo sese traijcere mare ingressi, & ordine natant: & verò in antecedentium tergo subsequentes capita reponunt. ac nimirum dux idcirco retrocedit, quia non habet vbi nitatur: & post omnes clunibus proximi antegredientis nitens, ex labo-

οἰζαι

Gillius hic plura legit in Græcis, vel addidit ex Oppiano.

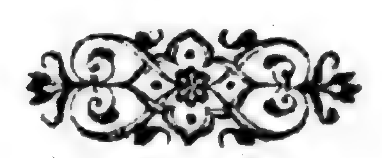
Οἱ ἐν Σύροις ἔλαφοι γίνονται μὲν ἐν ὄρεσι μεγίστοις, Ἀμανῷ τε καὶ Λιβάνῳ, καὶ Καρμήλῳ· ὅταν δὲ βουληθῶσι περαιώσασθαι θάλατταν, ἐπὶ τὰς ἠιόνας ἀφικνοῦνται ἡ ἀγέλη, καὶ ἀναμένουσι τοῦ πνεύματος τὴν † φύσιν· καὶ ἡνίκα αὖ αἴσθωνται πρᾶον αὐτὸ καὶ ἥσυχον καταπνέον, τηνικαῦτα ἐπιθαρροῦσι τῷ πελάγει. νέουσι δὲ κατὰ στοῖχον, καὶ ἀλλήλων ἔχονται, τὰ γένεια αἱ ἑπόμεναι τῶν προηγουμένων τῇ ὀσφύϊ ἐπερείδουσαι· † ἡ τελευταία δὲ γενομένη τῇ πρόσθεν ἐπὶ πάσαις ἑαυτὴν ἐπαναπαύσασα, εἶτα, ὑπερβῆ. στέλλονται δὲ ἐπὶ τὴν Κύπρον,

...ειν, πόθῳ πόας τῆς ἐκεῖ, λέγονται γὰρ εἶναι βαθεῖαι, καὶ νομὰς ἀγαθὰς ἔχειν· καὶ λέγουσί γε Κύπριοι δ' ὀλβίαν οἰκεῖν χώραν, καὶ ταῖς Αἰγυπτίων ἀρούραις τὰς ἁμιλλῶσιν αὐχοῦντες τὰς σφετέρας. ἔλαφοι δὲ καὶ ἕτεροι τήνδε τὴν νῆξιν ἀποδείκνυνται. Αἱ οὖν Ἠπειρώτιδες ἐς τὴν Κέρκυραν διανήχονται. αὐτοὶ πορθμοὶ δὲ ἀλλήλαις αὐτοί εἰσιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ε. ΒΙΒΛΙΟΥ.

re quieti sese dat, simul & extremum agmen ducit. In Cyprum ideò transnant: quòd pastionum, quæ illic amplissimæ esse dicuntur, desiderio tenentur. & profectò adeò feracem Cyprij regionem se incolere testantur, de agrorum vt bonitate Ægyptiis non concedãt. Eodem modo Epirotici cerui in Corcyram, quæ cõtra Epirum est, mare transeunt.

FINIS LIB. V.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-
ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ
ἰδιότητος βιβλίον ϛ.

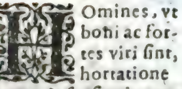
*

CLAVDII ÆLIA-
NI, DE ANIMALIVM
natura liber VI.

Aliena hortatione non egere bestias ad fortitudinem, sicut homines: quod ostendunt exempla Apri, Leonis, Elephanti, Tauri.

CAP. I.

Homines, vt boni ac fortes viri sint, hortatione egent, & suasionis oratione plenâ, quæ & metũ tollat, & addat animos. Athletæ quidem ad stadia hortãdi sunt,

Ὅτι τῆς ἔξωθεν παρορμήσεως τὰ ζῷα οὐ δεῖται εἰς ἀλκὴν ὡς οἱ ἄνθρωποι. καὶ ἡ ἀπόδειξις, ἐκ συὸς, καὶ λέοντος, καὶ ἐλέφαντος, καὶ ταύρου.

Κεφ. α.

Δέονται μὲν ἄνθρωποι λόγου τοῦ προτρέψοντος καὶ ἀναπείσοντος ἀγαθοὺς εἶναι, καὶ τὴν μὲν δειλίαν διώξοντος, τὸ δὲ εὐθαρσὲς παρασκευάσοντος, ἀθληταὶ μὲν ἐς τὰ στάδια,

στρατ-

στρατιῶται δὲ ἐς τὰ ὅπλα. τὰ δὲ ζῷα οὐ δεῖται τῆς ἔξωθεν ἐπιρρώσεως, ἑαυτοῖς δὲ παρεξιοῦσι τὴν ἀλκὴν, καὶ ἑαυτὰ ἀνίστησι καὶ ἐγείρει. Ὁ γοῦν σῦς μέλλων εἰς μάχην ἰέναι, πρὸς ταῖς λείαις πέτραις τοὺς ὀδόντας ὑποθήγει. τοῦτό τοι καὶ Ὅμηρος τῷ ζῴῳ μαρτυρῶν δῆλός ἐστι. Καὶ μέντοι καὶ ὁ λέων τῇ ἀλκαίᾳ ἑαυτὸν ἐπεγείρει μαστίζων, καὶ βλακεύειν καὶ ἐλινύειν οὐκ ἐπιτρέπων. καὶ τοῦτο δὲ ὁ ποιητὴς εἰδὼς, ᾄδει περὶ τοῦ λέοντος. Οἱ δὲ ἐλέφαντες τῇ προβοσκίδι ἑαυτοὺς παίουσιν, εἰς τὸν ἀγῶνα ἐξάπτοντες, ὅταν τούτου ᾖ καιρός· καὶ οὐ δέονται τοῦ παραστάντος, καὶ ἐροῦντος, Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολάς· οὐδὲ μὴν τὰ Τυρταίου μέτρα ἀναμένουσι. Ταῦρος δὲ ἡγεμὼν ἀγέλης ὅταν ἡττηθῇ ἡγεμόνος ἄλλου, ἑαυτὸν ἀποκρίνει εἰς χῶρον ἔρημον, καὶ ἑαυτοῦ γίνεται γυμναστής, καὶ

milites ad arma. Robore non item extrinsecus assumpto bestiæ egent: at ex sese potiùs vires incitant, & semet confirmant. Aper quidem pugnaturus, ad lapides leues ac politos, dentes exacuit: quod Homerus etiam non ignorauit. Leo, ne quid ignauè faciat, flagellās semetipsum caudâ excitat, Homero itidem teste. Elephanti autem ad certamen vt incendantur, promuscide sese verberant: neque ad hoc ipsum cujusquam egent præceptis, non eo qui accinat, Non jam sedere, non licet trahere moram: neque Tyrtæi versibus, vt animentur, opus habent. Taurus gregis dux, quum ab âltero fuerit duce superatus, se in quendam locum ab aliis segregat: & semetipsum non alieno impulsu, sed suâ sponte ex

ercet, atque omni contentione cornibus, calcibus, vnguibus certat: Cornua quidem in arbores infligit, pedibus puluerem spargit, cæterisq; exercitationibus sese accommodat: à vaccis se cōtinet. Sicq; à venere abstinet, & libidini suæ moderatur: quemadmodum Iccus palæstrita Tarentinus, quem Plato toto certaminū tempore omnis coitus expertem permansisse affirmat. Sed Iccum ratione præditum, atque Olympiorum cupidum, simul & gloriæ sensu affectum, nihil admodū mirum videri* debet, emendatè & summâ corporis castimoniâ vixisse. Nam ei præmia proposita videbantur illustria, pinus Isthmica, laurus Pythica, oleaster Olympicus: tum verò sperabat se quoad viueret circūspiciendum esse: & quum è vita excessisset magnam laudem ex ea re adeptu-

Iccus.

πάντα

ἀθλεῖ πᾶσαν ἄθλησιν, κονιόμενος, καὶ τοῖς δένδροις τὰ κέρατα προσανατρίβων, καὶ θηλειῶν βοῶν ἀπεχόμενος, καὶ τῇ τε ἄλλῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἀλκῆς ῥυθμίζων, καὶ οὖν καὶ ἀφροδίτης ἀπεχόμενος, καὶ σωφρονῶν, ὡς Ἴκκος ὁ Ταραντῖνος, ὅνπερ οὖν ὑμνεῖ Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος παρὰ τὸν τῆς ἀθλήσεως χρόνον* πάντη συνουσίας ἀμαθῆ καὶ ἄπειρον διαμεῖναι ἁπάσης. καὶ Ἴκκον μὲν ὄντα ἄνθρωπον καὶ Ὀλυμπίων ἐρῶντα καὶ Πυθίων, καὶ κλέους αἰσθανόμενον, καὶ δόξης γλιχόμενον μέγα οὐδὲν ἦν κεκολασμένως καθεύδειν καὶ σωφρόνως. τὰ γὰρ ἆθλά οἱ κοινὰ καὶ ἦν καὶ ἐδόκει, κότινος Ὀλυμπικός, καὶ Ἰσθμικὴ πίτυς, καὶ δάφνη Πυθική· καὶ ζῶντα μὲν περιβλέπεσθαι, καὶ ἀποθανόντα εὐφημεῖσθαι. Καὶ μέντοι καὶ τὸν κιθαρῳδὸν Ἀ-

μοιβ

μοιβέα ἀκούω γῆμαι μὲν ὡραιοτάτην γυναῖκα, ἀποσχέσθαι δὲ αὐτῆς παρὰ πάντα τὸν χρόνον, παρ᾽ ὃν ἀγωνιζόμενος ἐς τὰ θέατρα ᾔει. Διογένης δὲ ὁ τῆς τραγῳδίας ὑποκριτὴς, τὴν ἀκόλαστον κοίτην ἀπείπατο παντελῶς πᾶσαν. Κλειτόμαχος δὲ ὁ παγκρατιαστὴς καὶ κύνας εἴποτε εἶδε μιγνυμένους, ἀπεστρέφετο· καὶ ἐν συμποσίῳ εἰ λόγον ἀκόλαστον ἤκουσε καὶ ἀφροδίσιον, ἐξαναστὰς ἀπηλλάττετο. Ἀνθρώπους δὲ ὄντας ποιεῖν ταῦτα, ἢ ὑπὲρ τοῦ κερδᾶναι χρήματα, ἢ ὑπὲρ τοῦ φήμης καὶ κλέους μεταλαχεῖν, οὐ πάνυ θαυμαστόν· ταύρῳ δὲ νικῶντι ταῦρον ἀντίπαλον, ποῖα μὲν κηρύγματα, ὦ παῖ Ἀρίστωνος, ὑποκηρύττουσι, ποῖα δὲ ἆθλα ἀποκρίνουσι;

Ὅτι τῶν συντρόφων φείδεται καὶ τὰ ἄλογα ζῷα· καὶ περὶ παρ-

rum. Amœbeum quoque citharœdũ accepi vxorem duxisse formosissimam: omni tamen tempore quo in certaminibus versaretur ab ea se abstinuisse. Diogenes tragœdiarum actor vniuersum omnino veneris vsum abjecit. Clitomachus Pancratiastes Canes siquãdo complexu venereo junctos perspiceret, oculos ab eorum conspectu auertebat: & si quod in conuiuio verbum lasciuum & libidinosum audisset, à consessu exurgens discedebat. Atqui homines ratione valentes hæc vel ad quæstum, vel ad gloriam fecisse, non magnam admirationem habet: At tauro suum aduersarium vincenti, quæ præconia, ô Plato, laborum deferuntur? aut quæ decernuntur præmia?

Amœbeus. *Diogenes.* *Clitomachus.*

Quomodo bestiæ suis familiaribus parcant: & historia Pardalis quæ hædo familiari

abstinuit. c. II.

Ratione carentia, ab his quibuscum consuetudo eis quotidiana intercessit, magnâ amicitiæ religione adductâ abstinere, & parcere sæpe solent. Pardalim enim audio, quum eam à paruula cum hominibus venator versari assuefecisset, atque adeò mansuetecisset, eamq; sanè tãquam amasiam adamaret, & magnâ curâ aleret: ob eamq; rem hœdũ huic edendum objecisset viuentem, eam simul & alere & oblectare cibo recenti, ab ipsaq; laniando, volens: laniare illum recusasse. Quũ enim primo die is ad pastũ objectus fuisset, ab eo ipso edendo se sustinuisse: quia propter cibi expletionem inediâ vti necesse haberet. Secũdò iterùm die hœdo ei allato, ab eo similiter, quoniam adhuc fame non premeretur, se continuisse. Tertio die, quamuis esuriret quidem, & solitâ voce cibum requireret,

δάλιων. Κεφ. β.

Τὰ ἄλογα καὶ τῶν συνήθων σφίσι γενομένων ἀπέχεσθαι φιλεῖ, καὶ φείδεσθαι πολλάκις. ἀκούω οὖν τὸν λόγον ἐκεῖνον. Πάρδαλιν ἐκ νηπίου θηρατὴς ἀνὴρ ἡμερώσας, εἶχεν οἷα δήπου φίλην, ἢ ἐρωμένην, ἀγαπῶν καὶ περιέπων ἰσχυρῶς. οὐκοῦν ἔριφον αὐτῇ φέρων ζῶντα ἐδίδου, τροφὴν ἐν ταυτῷ καὶ ἡδονὴν ἵνα ἐπινοήσας τῷ θηρίῳ, ἐν τῷ διασπᾶν τὸν ἔριφον, ἀλλὰ μὴ δοκεῖν ἐσθίειν καὶ νεκρῷ ἐμφαγόντι καὶ θνησειδίῳ. καὶ δὴ κομισθεὶς τὸ ἔριφος, ἤδη ἐγκρατῶς ἔχει, δεομένη ἀπόσιτος εἶναι διὰ πλησμονήν. ἔδρασε δὲ καὶ τῇ δευτέρᾳ τοῦτο. ἐδεῖτο γὰρ ἔτι ὡς φαρμάκου τοῦ λιμοῦ, τῆς δὲ τρίτης ἐπιστάσης ἡμέρας ἐκείνας μὲν, καὶ συνήθως ἐπεδείκνυτο τοῦτο τῷ θη-

μάχη· οὐ μὴν τοῦ ἐρίφου γενομένου δύο ἡμερῶν ἑαυτῇ φίλου, ἔτι προσήψατο, ἀλλ᾽ ἐκεῖνον μὲν εἴασεν, ἄλλον δὲ ἔλαβεν. Ἄνθρωποι δὲ καὶ ἀδελφοὺς προὔδοσαν, καὶ τοὺς γειναμένους, καὶ φίλους ἀρχαίους πολλοὶ πολλάκις.

περὶ ἄρκτων. κεφ. γ.

Η Ἄρκτος ὅταν τίκτῃ, ὅτι τίκτει σάρκα ἄσημον, εἶτα τῇ γλώττῃ διαμορφοῖ αὐτὴν, καὶ οἱονεὶ διαπλάττει, ἄνω που λέλεκται. ὃ δὲ οὐκ εἶπον ἤδη, τοῦτο εἰρήσεται νῦν, καὶ μάλα ἐν καλῷ. χειμῶνος μὲν ἀποτίκτει, καὶ φωλεύει τεκοῦσα· καὶ ὑφορωμένη τοὺς κρυμοὺς τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ἦρος περιμένει· οὐδ᾽ αὖ πρὶν ἢ πληρωθῆναι τρεῖς μῆνας ἐξάγει ποι τὰ βρέφη. ὅταν δὲ αἴσθηται ἑαυτῆς πεπλησμένης, ὑφορωμένη τοῦτο ὡς νόσον, ζητεῖ φωλεόν. ἐντεῦθεν

reret, non hœdum tamen ſuum contubernalem attingere voluiſſe: ſed illo relicto, alterum ſumpſiſſe. Homines autem ſuos non modò intimos & pernecesſarios produnt, ſed ſæpe etiam in fratres & parentes multa perfidioſè faciunt & improbè & malitioſè.

De Vrſæ latitatione, & fœtibus, &c. & quomodo aro herba & Formicis ſibi medeatur.

CAP. III.

Quemadmodum Vrſa primò carnem informem pariat, deinde linguâ conformet antè dixi: jam quod nondum narraui, dicam: Hyberno tempore parit. quũ peperit, latibulis ſe tegit. nam frigoris vim reformidat, & veris aduentum manet: nec ante treis menſes catulos in lucem educit. Quum autem ſe habitu corporis opimo ſentit, hoc enim ipſum morbi loco ducit, latibulum, quod Græci φωλεὸν appellant,

φωλεία — τετταράκοντα — τεσσαράκοντα

pellant, expetit. Vnde affectus quo tempore latendi tenetur φωλεία Græcè nominatur. In antrum non recto motu sui corporis, sed supino ingreditur, & dorsi sui tractu repit, venatoribus vt vestigia sua obliteret. Ibiq; postquã est ingressa, se quieti dans, habitum corporis extenuat, per quadraginta dies, è quibus quidem quatuordecim (Aristotele teste) immobilis manet, reliquis aliis mouetur: cibo interea per totos quadraginta dies abstinens, tantum solo lingendo dextero pede se sustentat: eiq; intestinũ eatenus adducitur, vt propemodum cohæreat. Quod quidem ipsum ea sentiens, aron herbam agrestem edit: cujus natura ventosa intestinum diducit, & dilatat, eidemq; facultatem receptandi cibi affert. Quum autem cibis sese rursus impleuerit, Formicas exedens, faci-

τοι κέκληται τῇ ἄρκτῳ † φωλία τὸ πάθος. εἶτα εἰσέρχεται οὐ βαδίζουσα, ἀλλ' ὑπτία· ἀφανίζουσα τοῖς θηραταῖς τὰ ἴχνη· ἑαυτὴν γὰρ ἐπισύρει κατὰ τὰ νῶτα· καὶ παρεισελθοῦσα ἡσυχάζει, καὶ τρόπον τινὰ τὴν ἕξιν ῥινᾷ, καὶ δρᾷ † τετταρων ἡμερῶν αὐτό. καὶ λέγει μὲν Ἀριστοτέλης οὐκ ἄρα δὶς ἑπτὰ ἡμερῶν ἀκίνητος μένει καὶ ἀτρεμεῖ· τῶν δὲ ἄλλων στρέφεται μόνον, ἄσιτος δὲ ἄρα διαμένει τῶν † τεσσάρων πασῶν, καὶ ἄτροφος. ἀπολείχει δὲ τὴν αὑτῆς δεξιὰν περιλιχμωμένη. ἐκ δὲ τῆς συντήξεως τῆς ἄγαν συμπίπτεται τὸ ἔντερον αὐτῇ, καὶ συνῆλθεν· ὅπερ εἰδυῖα, ὅταν προέλθῃ τοῦ καλουμένου ἄρου τοῦ ἀγρίου ἐσθίει· τὸ δὲ ἄρα φυσῶδες ὄν, διΐστησιν αὐτῇ τὸ ἔντερον, καὶ εὐρύνει αὐτὸ καὶ ἀποφαίνει τροφῆς δεκτικόν. ὅταν δὲ αὖ πάλιν ἡ πεπληρωμένη

μένον, μυρμήκων ἐσθίει, καὶ κινεῖται ῥᾶστα. Κινώσεις μὲν φυσικαὶ τῶν ἄρκτων καὶ πληρώσεις εἰς δέον, ὡς πρὸς τοῦτον εἴρηνταί μοι, μήτε ἰατρῶν, μήτε συγγραμμάτων, ὧν ἄνθρωποι, δέονται.

Περὶ δρακόντων. Κεφ. δ.

Οἱ δράκοντες ὅταν ὀπώρας μέλλωσι γεύσασθαι, τῆς πικρίδος καλουμένης ῥοφοῦσι τὸν ὀπόν. ὀνίνησι δὲ ἄρα αὐτοὺς αὕτη πρὸς τὸ μὴ φύσης τινὸς ὑποπίμπλασθαι. Μέλλοντες δέ τινα ἐλλοχᾶν ἢ ἄνθρωπον ἢ θῆρα, τὰς θανατηφόρους ῥίζας ἐσθίουσι, καὶ τὰς πόας μέντοι τὰς φαύλας οὐκ ἦν δὲ ἄρα οὐδὲ Ὅμηρος αὐτῶν τῆς τροφῆς ἀμαθής. λέγει γοῦν ὅπως ἀναμένει περὶ τὸν φωλεὸν εἱλούμενος, περιπλησθεὶς σιτίων πολλῶν φαρμακωδῶν καὶ κακῶν.

Περὶ ἐλάφων. Κ. ε.

Οἱ ἔλαφοι τὰ κέρατα ἀποβάλλοντες, εἰσδύον-

lè exinanitur. neque quemadmodum hominibus ad plenitudinem & dejectionem illi vel medici vel libri opus sunt.

Dracones herbarum vires nosse. & alijs sibi mederi, alijs venenum suum augere.

CAP. IIII.

Quum poma Dracones comesuri sunt, sylvestris intybi succũ idcircò exorbent: quòd hæc illis ne inflatione impleantur, magnum adjumentum affert. Quum verò homini aut feræ cuipiam insidias facturi sunt, mortiferas radices & herbas edunt. id quod Homerum quoque non latuit. meminit enim draconis, qui ante suũ latibulum immorãdo seq; volutando, noxias herbas vorãrit.

Quid agant Cerui amissis cornibus. C. V.

In latebras & condensâ fruticum amissis

cornibus ſeſe cerui abdunt. hoc diligentiùs ab hoſtibus ſibi cauentes, quòd à cornibus jam inopes cùm à priſtino robore, tum ab armis ſe nudos exiſtiment. Cauere etiam dicuntur, nequando in vulnera, quæ cornibus eliſis oriuntur recẽtia, ſolis radius incumbẽs priuſquam obducantur & callus innaſcatur, carnem putrefaciat.

Equos abhorrere à foſſis.
CAP. VI.

Equi, quũ ad prælia itur, ad foſſas tergiuerſantur, & foueas habẽt ſuſpectas, nec facilè ingredi aut tranſilire ſuſtinent, & à palis terræ infixis abhorrẽt. quod Homerus etiam hiſce carminibus aſſeruit: Sic Hector paſſim ſocios hortatur, & orat Vt ſuperent foſſam: ſed non eſt vllus equorum Auſus ſe magnæ primus committere foſſæ. Hinnitus edunt ſtantes in

παρελθόντες εἰς λόχμας τοὺς ἐπιόντας σφίσι φυλαττόμενοι, καὶ εἰκότως· ἔρημοι γὰρ τῶν ἀμυντηρίων ὄντες, ἀφῄρηνται καὶ τὴν ἀλκὴν πεπιστεύκασιν ἐν τῷ τίως. λέγονται δὲ καὶ φυλάττεσθαι μή ποτε ἄρα νεαροῖς οὖσιν αὐτῶν τοῖς ἕλκεσιν, εἶτα προσπίπτουσα ἡ ἀκτὶς πρὶν ἢ παγῆναι, καὶ τοὺς καλουμένους χόνδρους λαβεῖν, ἤδη τὴν σάρκα ὑποσήψῃ.

Πῶς ἔχουσι πρὸς τὰ πηδήματα φύσεως οἱ ἵπποι. Κ. ς.

Οἱ παρελόντες εἰς πόλεμον ἵπποι ὑπόπτως ἔχουσι καὶ τάφρων πηδήσεις, καὶ ἄλλεσθαι βόθρον, καὶ διαβῆναι σταυροὺς καὶ σκόλοπας. πάρεστι δὲ καὶ Ὁμήρου λέγοντος ἀκούειν ὑπὲρ τῶν τοιούτων· Ὡς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν εἰλίσσεθ' ἑταίρους, Τάφρον ἐποτρύνων διαβήμεναι. οὐδὲ δὲ ἵπποι Τόλμων ὠκύποδες, μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ

ἄκρῳ Χείλει ἐφεστηκότες. ἀπὸ γὰρ δειδίοσιν τάφρος Εὐρεῖ', οὔτ' ἄρ' ὑπερθορέειν σχεδὸν, οὔτε περῆσαι Ῥηιδίη.

Περὶ τοῦ παρ' Αἰγυπτίοις κορώνης τάφου. Κ. ζ.

Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου κροκοδείλων πόλις, κορώνης τάφος δείκνυται· καὶ τὴν αἰτίαν ἐκείνην Αἰγύπτιοί φασι. τῷ βασιλεῖ τῷ τῶν Αἰγυπτίων, Μάρρης δὲ οὗτος ἐκαλεῖτο, ἦν κορώνης θρέμμα πανήμερον· καὶ τὰς ἐπιστολὰς ὡς ἐβούλετό οἱ κομισθῆναί ποι, θᾶττον ἐκόμισεν αὕτη, ἢ ἦν ἀγγέλων ὠκίστη. καὶ ἀκούσασα, ἥδε ἔνθα ἰέναι δεῖ τὸ πτερὸν, καὶ τίνα χρὴ παραδραμεῖν χῶρον, καὶ ὅπου ἥκουσαν ἀναπαύσασθαι. αὐθ' ἂν ἀποθανοῦσαν ὁ Μάρρης ἐτίμησεν αὐτὴν καὶ στήλῃ καὶ τάφῳ.

margine tantùm: At qui transiliat non est, aut ingrediatur.

De sepulchro Cornicis apud Ægyptios regias literas perferre solita.

CAP. VII.

Ad nuncupatum lacum Myridis in Ægypto, vbi Crocodilorũ oppidum est, Cornicis sepulchrum ostenditur: cujus causam Ægyptij eam afferunt, quòd eorum rex, Marres nomine, Cornicem valdè cicurem habuerit: quæ postquam audisset quò perferenda esset epistola, mox quo volatus dirigendus, & quænam regio transeunda, & vbi terrarum requiescendum esset, cognouerit, eoq; regis literas ocyus quàm quiuis nuncius perferre solita sit. eam mortuam & sepulchri honore & cippi à rege affectam aiũt.

De nominibus diuersis circa animalium nu-

tritionem.

CAP. VIII.

Nutricationes & curas, quas alendis instituendisq; brutis homines impendunt, Græci singulis sed compositis vocabulis nominãt, Latini circumloquuntur. Est enim quædam disciplina Equorum, quâ pullos equisones & hippocomi instituunt. Est & sua canum educatio: est ars Elephantos curandi, & cicurandi Leones, & nutriendi aues, & aliæ quædam.

Quomodo Vrsa cum suis catulis venatores fugiat, & quomodo Taurum prosternat.

CAP. IX.

Vrsa hâc calliditate pollet: si insequentibus vrgetur, eatenus suos quoad potest catulos propellit: Quum autem eos jam intelligit lassitudine deficere, & vt comprehendantur vicinos esse, tum alterum dorso, alterum ore gestans, in arborem ascendit. Eorum autem alter vnguibus ad dorsum Vrsæ adhærescit, alter dentibus ejusdem retinetur. Vbi verò ex fame laborans Taurum

Περὶ τῆς κατὰ τὴν κομιδὴν τῶν ζώων ὀνομασίας. Κ. η.

Ἴδιον καὶ ὄνομα τὸ κατὰ τροφὴν κομιδῆς ἕκαστα τῶν ζώων κέκτηται· πωλοδαμνικὴ γοῦν κληθείη τις ἄν, καὶ σκυλακοτροφικὴ, καὶ ἐλεφαντοκομία, καὶ λεοντοτροφία, καὶ ὀρνιθοτροφία, καὶ τὰ τοιαῦτα.

περὶ ἄρκτου. Κεφ. θ.

Σοφία δὲ ἄρκτου ἦν ἄρα ἐκεῖνα. ἐὰν διώκεται μετὰ τῶν αὐτῆς σκυλακίων, προωθεῖ αὐτὰ εἰς ὅσον δύναται. ὅταν δὲ συνίδῃ ὅτι ἀπεῖπε, τὸ μὲν κατὰ τοῦ νώτου φέρει, τὸ δὲ κατὰ τοῦ στόματος· καὶ δένδρου λαβομένη, ἀναπηδᾷ· καὶ τὸ μὲν ἔχεται τοῦ νώτου τοῖς ὄνυξι, τὸ δὲ ἐν τοῖς ὀδοῦσι φέρεται ἀναθεούσης αὐτῆς. Ταύρῳ δὲ λιμώττουσα

ὅταν ἐντύχῃ, κατὰ μὲν τὸ καρτερὸν καὶ ἐξ εὐθείας οὐ μάχεται, προσπαλαίει δὲ, καὶ τοῦ τένοντος λαβομένη κλίνει, καὶ ἅμα ἐσθίει, ὁ δὲ πιέζεται, καὶ μέμυκε, καὶ τελευτῶν ἀπεῖπε, καὶ κεῖται. καὶ ἐκείνη ἐμπίπλαται.

Περὶ τῆς τῶν κυνοκεφάλων εὐμαθείας, κυνῶν τε καὶ βοῶν καὶ ἵππων. Κ. Ι.

Μαθεῖν δὲ ἀγαθὰ ζῶα καὶ ταῦτα κατέγνωμεν. Ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς κυνοκεφάλους καὶ γράμματα ἐδίδασκον, καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ αὐλεῖν † ψάλλειν. καὶ μισθὸν κυνοκέφαλος ἐπράττετο ὑπὲρ τούτων καὶ τὸ διδόμενον εἰς φασκώλιον ἐμβαλὼν ἐξηρτημένον ἔφερεν, ὡς οἱ τῶν ἀγειρόντων ἄθλιοι. Οὐ δὲ οἱ Συβαρῖται καὶ ὀρχηστὰς ἵππους ἐπαίδευσαν πάλαι κεκήρυκται. Ἐλεφάντων

† καὶ addit Gillius.

tum inuadit, nō omni robore nec rectà & aperto Marte pugnam committit: sed obliquo impetu ceruicem appetens, deprimit ac mordet. Hic quidem oppressus mugit, & denique succumbit: illa autem deuorando expletur.

De disciplina & memoria animalium quorundam, Cynocephalorum, Equorum, Canum, Boum, & rursus Equorum. c. x.

Animalia disciplinę idonea hæc esse percepi. Regnantibus Ptolemæis Cynocephalos Ægyptij literas, & saltare, & tibiam inflare, & pulsare citharam docebant. Tum verò vnusquispiam Cynocephalorum mercedem, domini nomine, sic scitè tanquam peritus aliquis mendicus exigebat. & id quod dabatur in marsupium, quod ferebat appensum, congerebat. Sybaritas saltationem Equos docuisse, jam pridem peruagatum est. Elephantorum ad disciplinas

plinas docilitatem antè dixi. Dominorum vsui Canes seruire, & res domesticas his planè sciunt administrare: & pauperi satis ad famulatum est, vnum possidere canem. Imò Canes pauperum perpetui ceu serui sunt, vt Arabum Troglodytæ, Libyum Nomades: & Æthiopum quicunque circa paludes viuunt, solis vesci piscibus assueti. Probè autem animalia eorum quæ agũt aut patiuntur, memoriam tenent: nec ad memoriam Simonidis arte, nec Hippiæ, nec Theodectis, nec alterius cujuspiam de memoria præceptionibus egent. Nam vacca eò proficisci & mugitu dolorem testari nouit, vbi ab ejus vberibus ad macellum vitulus abstractus fuerit. Boum sub jugum mittendorum alij se lætos vultu ostendunt, alij mox retrocedentes se submit-

ἢ τὸ δὲ ἐπιτηδείως εἰς τὰ μαθήματα, καὶ τὸ ῥᾴδιον ἀνωτέρω εἶπον. Κύνες δὲ ἄρα καὶ τὰ οἴκοι ὑπηρετεῖν τοῖς ἐκπαιδεύουσιν αὐτοὺς ἱκανοί· καὶ ἀπόχρη πένητι δοῦλον κύνα ἔχειν. ἦσαν δὲ ἄρα καὶ τῶν πενήτων ἀίδουλοι, ὥσπερ οὖν Ἀράβων μὲν οἱ Τρωγλοδύται, Λιβύων δὲ οἱ Νομάδες· καὶ τῶν Αἰθιόπων, ὅσον τὸ λιμνόβιόν ἐστι, πέρα τῆς ἐκ τῶν ἰχθύων τροφῆς μεμαθηκὸς σιτεῖσθαι οὐδέν. Μέμνηνται δὲ ὧν πάσχει τὰ ζῷα, καὶ δεῖταί γε τέχνης τῆς εἰς τὴν μνήμην οὐ Σιμωνίδου, οὐχ Ἱππίου, οὐ Θεοδέκτου, οὐκ ἄλλου τινὸς τῶν εἰς τόδε ἐπάγγελμα καὶ τήνδε τὴν σοφίαν κεκηρυγμένων. ἔνθα γοῦν ἀφῃρέθη ἡ βοῦς τὸν μόσχον, ἐλθοῦσα ἐνταῦθα ὠδύρετο μυκηθμῷ συντρόφῳ τὸ πάθος. καὶ βόες μέντοι ὑπὸ ζυγὸν ἰέναι μέλλοντες, οἱ μὲν, μειδιῶσιν οἱ δὲ, ἐπὶ

ἐπὶ πόδα ἀναχωροῦσιν. Ἵππος δὲ ἄρα ὅταν ἀκούσῃ ψελλίων κρότον, καὶ χαλινοῦ κτύπον, καὶ περιστερνίδια τε καὶ περιμετωπίδια θεάσηται, φριμάττεται ἐνταῦθα, καὶ ταῖς ὁπλαῖς σκιρτῶν ἐπικροτεῖ, καὶ ἐνθουσιᾷ. ἢ τι τῶν ἱπποβουκόλων βοὴ ἐγείρει αὐτὸν, καὶ τὰ ὦτα ὤρθωσεν αὐτὸς, καὶ τοὺς μυκτῆρας διέστησε, μνήμῃ δρόμου, καὶ συνηθείας ἴυγγι ἀμάχῳ.

Περὶ ἐλάφου. Κεφ. ια.

Τίκτει δὲ ἔλαφος παρὰ τὰς ὁδοὺς, καὶ ἔοικέ γε σοφίᾳ τοῦτο δρᾶν. δέδοικε γὰρ τὰ θηρία καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν ἐπιβουλὰς· τοὺς δὲ αἰ ἀνθρώπους θαρρεῖ. καὶ ἐκείνων μὲν πεπίστευκεν ἀσθενέστερος οὖσα, τούτους δὲ ἀποδρᾶναι δυνάσθαι σὺν ἀμφιβάλλει. καταπιανθεῖσα δὲ οὐκ ἔτι τίκτει παρὰ τὰς ὁδούς· οἶδε γὰρ ὅτι δραμεῖν ἐστι νωθεστέ-

tunt, & libéter patent. Equus quum freni crepitum, & strata, & cætera vt, frontis ac pecto ris, ornamenta videt, tum fremit: & exultans, vngularum supplosione obstrepit: & ex eorum conspectu, afflatu quasi furoris, ad iter incenditur: voce equisonis excitatur, & aures erigit, & naribus inflatis, celerem festinationem anhelat, quodam incredibili cursus studio ad currendi memoriam rediens.

Quo in loco Cerua parit.

CAP. XI.

Secundum vias cerua parere solet: quod quidem ipsum sapienter facere videtur. nam hinnulis suis insidias à feris, quibus se infirmiorem esse nouit, timet fieri: homines verò celeritatis fiduciâ contemnit, nec dubitat effugere posse. Postea autem quàm se opimo corporis habitu affectã sentit; non ampliùs juxta viaš partum edit, quòd jam se minus accomm ἀσθενεστέρα

commodatam ad currendum intelligit: at enim vel in saltibus vel conuallibus parit.

Testudinem pugnaturam aduersus Viperam, origanum aut rutam prægustare. c. XII.

Terrena Testudo quum Origanum comederit, Viperam præclarè contemnit. Quòd si ejus facultatem non assequatur, comesa ruta contra hostem armatur. Iam si vtriusque facultate caruerit, à serpente exeditur, planeq; conficitur.

De Ceruorum Hellesponti moderatione, collis cuiusdam fines non egredientibus. c. XIII.

Ceruus ad viuẽdum præsentibus contentus est, nec plura desiderat, imò verò hominibus temperantiùs multò & ventri moderatur, & cupiditates continet. Nam in Hellesponto collis est, vbi cerui, quorum altera diffissa est auris, sic pascũtur, illius extra fines vt nunquam progrediantur. nec enim alias pastiones desiderant,

ρα. τίκτει οὖν ἐν τοῖς ἄγκεσι καὶ τοῖς δρυμοῖς, καὶ τοῖς αὐλῶσι.

Περὶ χελώνης καὶ ἔχεως. Κεφ. ιβ.

Ἡ χερσαία χελώνη διατραγοῦσα ὀριγάνου, παρ' οὐδὲν ποιεῖται τὸν ἔχιν. ἐὰν δὲ ἀπορήσῃ, τοῦ πηγάνου ἐμφαγοῦσα, ὥπλισται πρὸς τὸν ἐχθρόν. ἐὰν δὲ ἑκατέρων ἀτυχήσῃ, ᾕρηται.

Περὶ τῆς τῶν ἐλάφων σωφροσύνης. Κεφ. ιγ.

Ὁ ἔλαφος, ὡς ἀκούω, τὰ παρόντα ἀγαπᾷ, καὶ οὐκ ἐρᾷ πλειόνων, ἀλλὰ σωφρονεῖ περὶ τὴν γαστέρα τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον. περὶ γοῦν τὸν Ἑλλήσποντον ἐστὶ λόφος, καὶ νέμονται κατὰ τοῦδε ἔλαφοι καὶ τῶν ὤτων αὐτοῖς τὸ ἕτερον διέσχισται, περαιτέρω δὲ οὐ χωροῦσι τοῦ λόφου, οὐδὲ νομῆς ἐρῶσι ξένης,

οὐδὲ λειμῶνας ποθοῦσιν ἑτέρους, πόας χρείᾳ βελτιοτέρας. ἀπόχρη δ᾽ ἄρα τὰ παρόντα αὐτοῖς δι᾽ ἔτους ὅλου. Τί πρὸς ταῦτα ὦ ἄνθρωποι ὑμεῖς; οὓς οὐκ ἂν ἐμπλήσαι ποτὲ ἕως θανάτου, Οὐδ᾽ ὅσα λάϊνος οὐδὸς † Ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει.

rant, nec prata alia bonitate prȩstantiora cõcupiscunt: & verò satis habét omni anni tempore præsentibus frui. Quid ad hęc homines? quos sanè nunquam ne orbis quidem terræ explere queat.

Περὶ ὑαίνης. Κ. ιδ.

De Hyæna vi malefica in sopiendis hominibus læua manus attactu: & Canibus sua umbra, quos deinde devoret.

κρύπτωρ Apollo iaculator, Eustath.

CAP. XIIII.

Η ὕαινα, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ἔχει δύναμιν ὑπνοποιὸν, καὶ ἐνεργάζεται κάρον μόνον προσθίγουσα. πάρεισι γοῦν εἰς τὰ αὔλια πολλάκις, καὶ ὅταν ἐντύχῃ τινὶ καθεύδοντι, προσελθοῦσα, ἡσυχάζει, καὶ τὴν ὑπνοποιὸν, ὡς ἂν εἴποις, χεῖρα προσέθηκε τῇ ῥινί. ὁ δὲ, ἕλκεταί τε καὶ πιέζεται μᾶλλον, καὶ ἀναισθήτῳ ἔοικε. καὶ ἐκείνη μὲν ὑπορύττει τὴν γῆν τὴν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ ἐς τοσοῦτον, ἐς ὅσον ἀνέκλασεν εἰς τὴν βόθρον, καὶ τὴν

Hyæna, vt Aristoteles tradit, læua in manu vim sopiẽdi habet, & solo tactu somnum conciliandi, sæpeq; numero in stabula ingressa quum dormientem aliquem deprehenderit, & pedetentim ad illum progressa fuerit, soporiferam, vt ita dicam, manum ejus naribus admouet: sicq; eas opprimit, hic vt sine sensu esse videatur. ac tantum terræ suffodit, quantum sit ad eum ipsum obruẽdum satis:

gutt

guttur verò & ſupinū & nudum relinquit, in quod incumbens, ſomno oppreſſum ſuffocat, poſteaq; in latibulum abſtrahit. Iam quum Lunæ orbis plenus eſt, retro poſito Lunæ fulgore ſuam canibus vmbram iniicit, quos ſtatim mutos reddit, & tanquam veneficio quodam eorum ſenſus perſtringit: Dein de & elingues abducit, & optatis fruitur.

φάρυγγα ὑπτίαν ἀπέφηνε καὶ γυμνήν. ἐνταῦθα δὲ ἡ ὕαινα ἐνέφυ, καὶ ἀπέπνιξε, καὶ ἐς τὸν φωλεὸν ἀπάγει. Καὶ τοῖς κυσὶ δὲ ἐπιτίθεται ἡ αὐτὴ τρόπον ἐκεῖνον. ὅταν ἡ πλήρης ὁ τῆς σελήνης κύκλος, κατόπιν λαμβάνει τὴν αὐγὴν, καὶ τὴν αὐτῆς σκιὰν ἐπιβάλλει τοῖς κυσὶ, καὶ παραχρῆμα αὐτοὺς κατεσίγασε, καὶ καταγοηθεύσασα ὡς αἱ φαρμακίδες, εἶτα ἀπάγει σιωπῶντας, καὶ κέχρηται ὅ, τι καὶ βούλεται τὸ ἐντεῦθεν αὐτοῖς.

De admirabili amore quo Delphini quidam formoſos pueros proſecuti ſunt primus in Iaſo, alter in Alexandria, tertius Puteolis.

CAP. XV.

Iaσὸς, oxytonum cū ſſ duplici inſula eſt Cariæ. Iaſes verò p paroxyton cum ſ ſimplici, ciuitas Pelopōneſi, Stephanus.

Celebris ille jam olim Delphini in Iaſo amor, quo formoſum adoleſcentem proſecutus eſt, non eſt ſilentio mihi prætereundus. Iaſenſium igitur gymnaſium mari imminet: illic ephebi poſt curſus & palæſtras mare ingreſſi, antiquitus re-

Περὶ τοῦ ἐν τῇ Ἰάσῳ δελφῖνος.

Κεφ. ιε.

Ἔρωτα δελφῖνος ἐν Ἰάσῳ ἐς μειράκιον καλὸν πάλαι ἀοίδιμον ἄμοιρον μνήμης τῆς ἐξ ἐμοῦ ἀπολιπεῖν, οὔ μοι δοκεῖ. καὶ διὰ ταῦτα εἰρήσεται ὁ ἔρως. Τὸ γυμνάσιον τὸ τῶν Ἰασίων ἐπίκειται τῇ θαλάσσῃ, καὶ οἵ γε ἔφηβοι μετὰ τοὺς δρόμους καὶ τὰς κονίστρας καλόν

τις

τες ἐνταῦθα ἀπελούοντο, κατὰ τὸ ἔθος ἀρχαῖον. διανηχομένων οὖν αὐτῶν ἑνὸς τὴν ὥραν ἐκπρεποῦς ἐρᾷ δελφὶς ἔρωτα δριμύτατον, καὶ τὰ μὲν πρῶτα πλησίον γινόμενος, ἐφόβησέ τε καὶ ἐξέπληξεν αὐτόν· εἶτα μέντοι τῇ συνηθείᾳ φιλίαν τινὰ καὶ εὔνοιαν εἰς ἑαυτὸν ἐκ τοῦ παιδὸς ἰσχυρὰν ἐπηγάγετο. ἀθύρειν οὖν μετ' ἀλλήλων ὑπῆρξαντο, καὶ πῆ μὲν ἡμιλλάσθην παρανηχομένω τε καὶ ἐρίζοντε· πῆ δὲ ὁ παῖς ἀναβαίνων ὡς πώλῳ ἱππότης, ὑπονηχομένου τοῦ ἐραστοῦ, γαῦρος ἐφέρετο. καὶ ἦν τοῖς Ἰασεῦσι καὶ τοῖς ξένοις τὸ πραττόμενον ἀξιόζηλον. περιῄει μὲν γὰρ τὰ παιδικὰ ὁ δελφὶς φέρων ἐπὶ πλεῖστον τῆς θαλάσσης, καὶ εἰς ὅσον τῷ παιδὶ εἶχεν ὀχουμένῳ καλῶς, εἰς τοσοῦτον· εἶτα ὑπέστρεφε, καὶ ἦγε τοῦ αἰγιαλοῦ πλησίον. καὶ ἀλλήλων διαλυόμενοι, ὁ μὲν ἐς τὸ πέλαγος,

cepto more, lauabant. Et quum aliquando natationi indulgerent, vnum ex illis formâ prę︎stãtem Delphinus quidam acerrimè amare occœpit. ad quę quum adnasset initiò, non mediocrem ei metum incussit: sed auctâ paulatim familiaritate, ita puerum sibi conciliauit, vt planè amicum & beneuolum haberet. Itaque lusitare inter se cœperunt, & natando inuicem certare. Est quando puer insidens illi, ceu cessor equo, superbus vehebatur. Atque hoc spectaculum tum Iasenses, tum peregrini admirabantur. Pergebat enim suos amores vehens Delphinus, & in mare tantum procedebat, quantum libebat puero: deinde reuertebatur, & prope littus eum restituebat: vbi inuicem digressi, hic domũ

suam, ille in pelagus redibat. Solebat autem apparere Delphinus eo ipso tempore quo dimittebatur gymnasiũ. Eo quem expectauerat viso, puer gaudebat: seq; & colludendo belluæ maris, & suæ pulchritudine formæ, jucundum præbebat spectaculum: vt qui non hominibus modò, sed etiam nullâ ratione præditis feris, formosus videretur. Sed nescio quæ inuidia redamantem illum non multò post sustulit. Nimium enim exercitatus & fessus aliquando puer cum toto ventre in vectorem suum Delphinum temerè injecit, non animaduertens aculeatam spinam dorsi erectam esse, atque horrentem: cujus acuminibus ejus vmbilicus quia exulceratus esset, ex eo factum est, vt & venæ quædam abrumperentur, & permultus sanguis effluueret, ibiq; puer extremum spiritum effunderet. Id Delphinus partim ex pond

ὁ δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα, ἐπανήεσαν. ἀπελύετο δὲ ὁ δελφὶς εἰς τὸν καιρὸν τὸν τῶν γυμνασίων ἀφέσεως. ὁ δὲ παῖς ἥδετο τῇ προσδοκίᾳ τῇ τοῦ φίλου, καὶ τῇ σὺν αὐτῷ παιδιᾷ, καὶ πρὸς τῷ κάλλει τῷ φυσικῷ περίβλεπτος ἦν, οἷα δήπου μὴ μόνοις ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀλόγοις δοκῶν ὡραιότατος. οὐ μέντοι μετὰ μακρὸν καὶ οὗτος ὁ ἀντερῶν ἡττήθη τοῦ φθόνου. ἔτυχε γοῦν ὁ παῖς πλείω γυμνασάμενος, καὶ καμὼν ἑαυτὸν τῷ ὀχοῦντι κατὰ τὴν γαστέρα ἐπιβάλλει, καί πως ἔτυχεν ἡ τοῦ ζώου ἀκανθηρὰ κατὰ τοῦ νώτου ὀρθὴ οὖσα, καὶ τοῦ † οὐραίου τὸν ὀμφαλὸν κεντεῖ· εἶτα ἶνες φλέβες ὑπορρήγνυνται, καὶ αἵματος ἔπειτα ῥοὴ πολλὴ, καὶ ὁ παῖς ἐνταῦθα ἀποθνήσκει. ὅπερ οὖν ὁ δελφὶς συναισθόμενος

† ἄκρῳ

ἐκ τοῦ βάρους. ἐπέκειτο γὰρ οὐ συνήθως κοῦφος, ἅτε μὴ τῷ πνεύματι ἑαυτὸν ἐλαφρίζων· καὶ θεασάμενος πορφυροῦν ἐκ τοῦ αἵματος τὸ πέλαγος, τὸ πραχθὲν συνῆκε, καὶ ἐπιβιῶναι τοῖς παιδικοῖς οὐκ ἐτόλμησε. πολλῇ τοίνυν τῇ ῥώμῃ χρησάμενος, ὥσπερ οὖν Ῥοδίων σκάφος, εἶτα ἑαυτὸν ἐς τοὺς αἰγιαλοὺς ἕλκων ἐξέβρασε, καὶ τὸν νεκρὸν συνεξήνεγκε, καὶ ἔκειτο ἄμφω· ὁ μὲν τεθνεώς, ὁ δὲ ψυχορραγῶν. Λάϊος δὲ ἐπὶ Χρυσίππῳ, ὦ καλὲ Εὐριπίδη, τοῦτο οὐκ ἔδρασε. καίτοι τοῦ τῶν ἀρρένων ἔρωτος, ὡς λέγεις αὐτός, καὶ ἡ φήμη διδάσκει, Ἑλλήνων πρῶτος ἄρξας. Ἀμειβόμενοι δὲ καὶ Ἰασεῖς τὴν φιλίαν ἐκείνων τὴν ἰσχυρὰν, ἀπέφηναν τάφον κοινὸν ὡραίου μειρακίου καὶ δελφῖνος ἐρωτικοῦ, καὶ στήλην ἐπίσημον· καλὸς παῖς

pondere sentiens: non enim jam vt consueuerat tam leuis & expeditus insidebat, nempe qui spiritibus sese non subleuaret: partim sanguine imbutum mare cernens, id quod res erat vt intellexit, amasio suo superstes viuere noluit. Quamobrem multo robore, quemadmodum Rhodia nauis (*plenis velis propulsa*) sic simul cum defuncto in littus se ejecit: amboque, hic jam mortuus, ille animi defectione expirans, humi strati jacuerunt. Laius, ô bone Euripides, non tale facinus propter Chrysippum cõsciuit, quamuis, sicut tu ipse ais, & fama docet, Græcorum primus pueros amare cœpit: Iasenses ciues, vt illorum vehementem amorẽ cum honoris gloriâ compensarent, sepulchri monumentum commune amborum & formosi pueri & Delphini amatoris constitue-

runt: & statuam quæ formâ eximiâ puerum in Delphini dorso sedentem haberet, excitarunt: atque etiam numismata ex argento atque ære fecerunt, & eorum imaginibus signauerunt, ad demonstrandum vtriusque miserabilé casum, ac nimirum tantum facinus memoriæ tradiderunt, vt dei amicum honorarent. In vrbe Alexandria Ptolemæo secundo regnante, simili amore Delphinum flagrasse audio: item Puteolis Italiæ: quæ si Herodotus nouisset, non minus, sicut mihi videtur, ac ea quæ de Arione Methymnæo dicuntur, miratus fuisset.

al. εἰκῖνι. Gillius legit εἰκτίον.

De præsensione Canum, & Boum, & aliorum animalium, pestis, famis, &c.

CAP. XVI.

Canes, boues, sues, capræ, serpétes, & bestiæ aliæ cùm impendentem pestem, & sterilitatem terræ: tum verò terræ motum, & cæ-

ἱππεύων ἐπὶ δελφῖνος λῶ. καὶ νόμισμα δὲ ἀργυροῦ καὶ χαλκοῦ εἰργάσαντο, καὶ ἐνέθλασαν σημεῖον τὸ ἀμφοῖν πάθος, καὶ μνήμῃ παρέδοσαν ἔργον τοσοῦτον, θεοῦ τιμῶντες † οἱ Κεῖοι.

Πυνθάνομαι δὲ καὶ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πόλει, κατὰ τὸν Πτολεμαῖον τὸν δεύτερον ἐρασθῆναι δελφῖνα ἔρωτα παραπλήσιον. καὶ ἐν Δικαιαρχίᾳ τῆς Ἰταλίας. ἅπερ εἰ Ἡρόδοτος ἔγνω, οὐκ ἂν ἐμοὶ δοκεῖν ἐθαύμασε τὸ ἐπ' Ἀρίονι τῷ Μηθυμναίῳ ἧττον αὐτά.

Περὶ τῆς ὀξείας τῶν ζώων αἰσθήσεως, κυνῶν τε καὶ βοῶν καὶ λοιπῶν ἑτέρων.

Κεφ. ιϛ.

Λοιμοῦ μέλλοντος ἐπιδημεῖν αἰσθητικῶς ἔχουσι κύνες, καὶ βόες, καὶ ὕες, καὶ αἶγες, καὶ ὄφεις, καὶ ζῷα ἄλλα. καὶ λιμοῦ δὲ ἀφιξομένου συνίησι πρῶτα, καὶ σεισμοῦ. προγινώσκει δὲ καὶ ὑγείαν

ὑγείαν ἀέρων, καὶ εὐφορίαν καρπῶν. καὶ λόγου μὲν οὐ μετείληχε, τοῦ καὶ σώζειν καὶ ἀποκτείνειν δυναμένου, τὸ γε μὴν προειρημένων οὐ διαμαρτάνει.

Περὶ τοῦ δράκοντος τοῦ ἐραστοῦ ἐν Ἰδουμαίᾳ. Κεφ. ιζ.

Ἐν τῇ τῶν καλουμένων Ἰουδαίων γῇ, ἢ Ἰδουμαίων, ᾖδον οἱ ἐπιχώριοι κατὰ Ἡρώδην τὸν βασιλέα, ἐρασθῆναι μείρακος ὡρικῆς δράκοντα μεγέθει μέγιστον· ὅσπερ οὖν ἐπιφοιτῶν, εἶτα μέντοι τῇ προειρημένῃ συνεκάθευδε σφόδρα ἐρωτικῶς. οὐκοῦν ἡ μεῖραξ τὸν ἐραστὴν οὐκ ἐθάρρει, καίτοι προσέρποντα ὡς ἐνῆν πρᾳότατά τε καὶ ἡμερώτατα. ὑπεξῆλθεν οὖν, καὶ διέτριψε μῆνα, οἷα δήπου λήθην τοῦ δράκοντος ἕξοντος, κατὰ τὴν τῆς ἐρωμένης ἀποδημίαν. τῷ δὲ ἄρα ἡ ἐρημία ἐπέτεινε τὸ πάθος. καὶ ἐφοίτα μὲν ὁσημέραι καὶ νύκτωρ. οὐ μὴν

li salubritatem & frugum fertilitatem præsentiunt. Neque tametsi ratione carent, ab eorum quæ sibi aut salutem, aut perniciem afferre queunt, intelligentia aberrant.

De Dracone puellæ amatore apud Idumæos.

CAP. XVII.

Apud Idumæos, seu Iudæos, quum Herodes rerum potiretur, eximiâ magnitudine Draconi perpulchram admodum adolescentem fœminã in amore fuisse indigenæ prædicant: ad quam ille quidem ventitaret, & simul cum ea amanter dormiret. Hæc verò etiam si amator quoad poterat leniter & mansuetè ad ipsam adreperet, ejus tamen metu perterrita, sese subduxit, & vt ex amicæ absentia eum amoris obliuio caperet, mẽstruum spatium abfuit. at ei sanè quum absentis desiderium augebatur, indiésque amatorius affe-

ctus eatenus ingrauescebat, vt noctes & dies ad eum locū, vbi cum adolescentula versari solitus erat, frequens accederet. Quum verò eam quā amabat non inueniret, tanquam amator, cui amor optatis non respondet, acerrimo dolore afflictabatur. Postea autem quàm puella reuertisset, confestim eam adiuit: ac valdè amatoriè, tanquam spretus, ob eamq; rem amantissimâ itâ incitatus, reliquum per adolescentis corpus circumplicans, ejus crura parcè & molliter verberabat. Non ergo expertia rationis animalia Cupido ille Iouis etiam dominus negligit: sed ex his & aliis quemadmodum & erga ea affectus sit, & singula curet, ostenditur.

ἐντυγχάνων ἢ ἠβούλετο, ὡς ἐραστὴς ἀτυχῶν ἐν τῷ πόθῳ καὶ ἐκεῖνος ἤλγει. ἐπεὶ δὲ ἡ ἄνθρωπος ὑπέστρεψεν αὖθις; ὅδε ἀφικνεῖται, καὶ περιβαλὼν τῷ λοιπῷ σώματι, τῇ οὐρᾷ τὰς κνήμας πεφεισμένα τῆς ἐρωμένης ἔπαιεν, ὑπεροφθείς τε καὶ μηνιῶν δῆθεν. Οὐκοῦν ὁ καὶ τοῦ Διὸς ἄρχων αὐτοῦ καὶ τῶν θεῶν τῶν ἄλλων, οὐδὲ τῶν ἀλόγων ὑπερορᾷ· ἀλλ' ὅπως ἔχει πρὸς αὐτὰ καὶ διὰ τούτων καὶ δι' ἄλλων ἀποδείκνυται.

Περὶ ὄφεων στομάχου, καὶ τοῦ λεγομένου ἀκοντίου. Κ. ιη.

Οἱ ὄφεις ἑαυτοῖς συνεγνωκότες τὸν στόμαχον λεπτὸν καὶ μακρὸν ἔχουσιν, ὅμως ὄντες ἀδδηφάγοι καὶ παμβορώτατοι, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἀνίστανται

De gula serpentum, & cur anteriore parte se erigant, & de Iaculo serpente. CAP. XVIII.

Quum voracissimæ Serpentes sint, & longam & tenuem habeāt gulam, sese humo excitant, seq; celsas & erectas constituunt, extremâ caudâ nitētes, vt in

ὀρθοὶ, καὶ ἐπ' ἄκρας τὰς οὐρὰς ἑστᾶσι, καὶ ἡ τροφὴ κατολισθαίνει αὐτοῖς, καὶ ἐς τὸν ὄγκον τοῦ σώματος ἀποχωρεῖ. ἄποδες δὲ ὄντες, εἶτα ἕρπουσιν ὤκιστα. ἤδη δὲ καὶ ἀκοντίων δίκην ἑαυτὸν ἔς μεθίησι, καὶ ἐπιφέρεται, καὶ τὸ ὄνομα ἐξ οὗ δρᾷ ἔχει· κέκληται γὰρ ἀκοντίας.

Περὶ φωνῆς διαφόρου ὀρνίθων τε, καὶ ἄλλων τινῶν ζώων.

Κεφ. ιθ.

Τὸν ἐν ᾠδαῖς τε καὶ μούσαις ὀρνίθων, οὐδεὶς διαλέληθεν, ἀλλ' ἴσμεν χελιδόνας, καὶ κοσσύφους καὶ τὸ τεττίγων φῦλον, καὶ κίτταν λάλον, καὶ βομβοῦσαν ἀκρίδα, καὶ πάρνοπα † ὑποκρείζοντα, καὶ μὴ σιωπῶσαν τρωξαλλίδα, ἀλκυόνας τε ἐπὶ τούτοις καὶ ψιττακούς. τὸν δὲ ἐνύδρων ὀλολυγὼν οὐ σιωπᾷ. Φθέγγεται δὲ αὐτῶν, τὰ μὲν γοερὰ καὶ θηλύφωνα, τὰ δὲ ὄρθια καὶ διάτορα. Καὶ

in aluum procliuior delabatur cibus: pedibus carent, serpunt velocissimè. Eatum quædam similiter atque jacula semetipsas jaculantur, ex eoq; quod agunt nomen trahunt: nam Iaculi nominantur.

De sonis & vocibus quarundam auium. & Insectorum quorundam.

CAP. XIX.

Cantu valent Hirundines, Merulæ, & Cicadarum genus. Scimus etiam Picas loquaces esse, & bombis strepere Locustarum nationem: & Parnopem (*Locustæ vel Culicis speciem, vel Apiculã sylvestrem*) sono minuto obstrepere: neque silere Troxalidem, (*Gryllum interpretantur aliqui. Plinius:*) nec non vocales Alcedines & Psittacos. Item auium alias flebili & muliebri, alias acri & contentâ vocalitate vti, alias migran- al. ὑποκρίζοντα.

tes de ramo in ramű, tanquam ex priore domo in aliam, præ nimio voluptatis sensu occinere: alias in pratis cantantes, tanquam festos dies agere, & vitam (vt ita dicam) floridam & mollem degentes, veris aduentum canoris omnibus, & lætis acclamationibus excipere. De Cygnis, & cui deorum seruiant, suprà dixi. Pica cùm alias voces, tum maximè humanam imitatur. Florus, Equi hinnitum: Salpinx, tubæ sonitum: & Torquilla obliquam tibiam repręsentat. Imbrium guttas Coruus effingere conatur.

τὰ μὲν ἀπὸ τῶν κλάδων ἐπὶ τοὺς κλάδους μεταθέοντα, ᾄδει, ὥσπερ οὖν ἐπὶ τοὺς οἴκους ἐκ τῶν προτέρων ἀμείβοντες, διὰ τὴν τρυφὴν, καὶ τὴν τοῦ βίου θρύψιν. Τὰ δὲ ἐν τοῖς λειμῶσι κατᾴδει, οἱονεὶ πανηγυρίζοντα βίον, ὡς ἂν εἴποις ἀνθηρὸν καὶ ἁβρὸν διαιτώμενα, τὴν ἦρος ἐπιδημίαν μελῳδίαις ἔγωγε ἂν φαίην εὐφημεῖν. Κύκνων δὲ πέρι, καὶ ὅτι θεῶν θεράποντές εἰσιν, ἀνωτέρω εἶπον. Η κίττα δὲ ἓν ἐκ τῶν ἄλλων φωνημάτων μιμηλότατόν ἐστι, τοῦ δὲ ἀνθρωπικοῦ πλέον. Ιδιάζει δὲ ταῖς μιμήσεσι τὰ τοιαῦτα· † ὅθεν ἄνθος ὁ καλούμενος; καὶ ἡ σάλπιγξ. καὶ ἡ ἴυγξ. καὶ ὁ κόραξ. καὶ ὁ μὲν ἄνθος † ὑπολίθεται χρεμέτισμα ἵππου· τὴν σάλπιγγα δὲ ἡ ὁμώνυμος, ἐκ τοῦ πλαγίου ἡ ἴυγξ αὐλόν. βούλεται δὲ τῶν ὄμβρων τὰς σταγόνας ὁ κόραξ μιμεῖσθαι.

ὁ, π *De Scorpionum illu gene ribus nouem, & procreatione.*

CAP. XX.

al. ὑποκρίνεται. Mares Scorpij infestissimi habentur, fœ-

Περὶ σκορπίων. Κ. κ.

Σκορπίων μὲν ὁ ἄρρην χαλεπώτατος, ὁ δὲ θῆλυς δοκεῖ

δοκεῖ πραότερος. ἀκούω δὲ αὐτῶν γένη ἐννέα. λευκὸν εἶναι, καὶ αὖ πάλιν πυρρόν τινα καπνώδη ἄλλον, μέλαινα ἐπὶ τούτοις. πέπυσμαι δὲ καὶ χλωρὸν, καὶ γαστρώδη τινά· ἢ καρκινώδη ἄλλον. τὸν γε μὴν χαλεπώτατον φλογώδη καλοῦσι. παρείληφα δὲ ἄρρα φήμῃ καὶ πτερωτοὺς, καὶ δικέντρους τινάς. καί που ἑπτὰ ἔχων σφονδύλους ὤφθη τις. σκορπίος δὲ οὐκ ᾠὰ, ἀλλὰ ζῷα ἀποτίκτει. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι καί φασί τινες οὐκ ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας γίνεσθαι τὴν ἐπιγονὴν τοῖς ζώοις τοῖσδε. ἀλλ' εἰς τὰ καύματα τὰ ἄγαν τίκτειν σκορπίους. Ἐγχρίσας δὲ ἕκαστος αὐτῶν τὸ κέντρον ὁποῖα ἐργάζεται, καὶ ἀναιρεῖ τίνα τρόπον, ἑκασταχόθεν† μαθήσεσθε.

minæ multò remiſſiores: non enim tantum virus acerbitatis habét. Eorum nouem eſſe genera accepi, album, rufum, fumoſum, nigrũ, viride, ventricoſum: aliud cancri ſimile. infeſtiſſimum omnium flãmeum appellant. aliud etiam ferunt alatum eſſe, & duplici aculeo armatum: aliud quod ſeptem haberet internodia. Non oua Scorpij, ſed fœtus animantes pariunt. Sunt qui eos non coitu, ſed nimio cœli calore tantùm procreari aſſerant. Ictus ab eis inflictus quo pacto afficiat vel interimat aliunde petendum.

Quomodo Elephantus à Dracone ſtranguletur. C. XXI.

Apud Indos, ſicut audio, graueis inter ſe gerunt inimicitias Draco & Elephantus. Quare dracones haud inſcij

al. εἴσεσθε.

περὶ τῆς τῶν δρακόντων πρὸς ἐλέφαντας ἔχθρας. Κ. κα.

Ἐν Ἰνδοῖς ἀκούω ἐλέφας καὶ δράκων ἐστὶν ἐχθίστω. οὐκοῦν οἱ μὲν ἐλέφαντες ἀποσπῶντες τῶν δένδρων

imperitiq; , ex arboribus elephantos ramos decerpere in pastus suos solere: in has ipsas arbores primò ser punt: postea eam sui corporis partem dimidiam quæ ad caudam pertinet, arborum frondibus circumtegunt: alteram partem anteriorem, funiculi instar appensam demittunt. Eò quum accessit Elephantus ad arboris surculos carpendos, draco in hujus ipsius oculos insiliés effodit, deinde anteriore parte collum ejus constringens, posteriore flagellans, inusitato & nouo quodam laqueo strangulat.

De animalium quorundam inter se inimicitijs & metu.

CAP. XXII.

Gallinaceum ac ignem, Leo: Pardalim, Hyæna: Stellionem Scorpius hostiliter odit: & eo admoto torpore afficitur. Dracone

τοὺς κλάδους, ἐκείνους νέμονται· ὅπερ οὖν εἰδότες οἱ δράκοντες, ἐπ' αὐτὰ μὲν ἕρπουσι· τὸ δὲ ἥμισυ σφῶν αὐτῶν τὸ οὐραῖον, τῷ δένδρῳ περιβάλλουσι τῇ κόμῃ. τὸ δ' ἐς τὴν κεφαλὴν προϊὸν ἥμισυ μεθῆκαν, καλωδίου δίκην ἀπηρτημένον. καὶ ὁ μὲν προσῆλθεν ἀποδρέψασθαι τῶν ἀκρεμόνων ὁ ἐλέφας· ὁ δὲ δράκων ἐμπηδᾷ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐξορύττει. εἶτα τοῦ τραχήλου περιερπύσας † τείνων τοῦ οὐραίου μέρει, καὶ σφίγξας θατέρῳ, ἀπάγχει τὸ θηρίον ἀήθει βρόχῳ καὶ καινῷ.

σπεῖραν

Περὶ ζώων τῶν ἀλλήλοις πολεμίων, καὶ περὶ κυνός.

Κεφ. κβ.

Ἔχθιστα δὲ τοῦ μὲν λέοντι πῦρ καὶ ἀλεκτρυών· ὕαινα δὲ τῇ παρδάλει, σκορπίος δὲ ἀσκαλαβώτῃ. νάρκη γοῦν τὸν σκορπίον καταλαμβάνει, προσαχθέντος οἱ τοῦ ζώου τοῦ προειρημένου. δράκοντα δὲ ἐλέφας

ὀρρω

ὀρρωδεῖ. ὑποζύγιον δὲ πᾶν τὴν μυγαλῆν οὐ θαρρεῖ· ἀστακὸς δὲ πολύποδα. Καὶ μέντοι περιωθούμενοι ἐκ τῶν στεγῶν οἱ κύνες, οὐκ ἂν αὐτοὺς ῥίψαις· τοῦ γὰρ κινδύνου δεδοίκασι τὸ μέγεθος.

Περὶ τῆς τῶν σκορπίων τῶν Λιβύων εἰς τοὺς καθεύδοντας ἐπιβουλῆς. Κεφ. κγ.

Οἷα δὲ ἄρα σοφίσματα καὶ τοῖς σκορπίοις ἡ φύσις ἔοικε δοῦναι, καὶ ταῦτα δὴ ἴδια· οἱ Λίβυες τὸ πλῆθος αὐτῶν ὑφορώμενοι, καὶ πάντα τὰ τεχνάσματα μηχαναῖς αὐτοὺς μυρίαις ἀντεπινοοῦσι φυλαττόμενοι. κοῖλα γὰρ ὑποδήματα φοροῦντες, καὶ ὑψηλοὶ καὶ μετέωροι καθεύδοντες, καὶ τῶν τοίχων ἀναστέλλοντες τὰς † χεῖρας, καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας εἰς ὑδρίας ὕδατος πεπληρωμένας ἐνθέντες, οἴονται τὸ λοιπὸν ἐν ἀδείᾳ τε, καὶ εἰρήνῃ καθεύδειν πολλῇ. οἱ δὲ, ὁποῖα παλαμῶνται. σκορπῖος

οἱ λάβ

Elephantus pethorrescit. Omne jumentum murem araneum refor midat. Astacus Polypū extimescit. Canem de tecto propellere & deijcere non possis. periculi enim magnitudine timet ac renititur.

Quemadmodum Libyci Scorpij dormientibus insidiantur.

CAP. XXIII.

Fraudulēti etiam natura Scorpij, & dolosi existunt. etenim Libyci ab eorum multitudine metuentes, ad vitandos ipsos omnia machinamenta moliuntur. soccos ferunt in lectis cùm longè à pariete remotis, tum in excelsum collocatis, tum fulcrorum pedibus in hydrias aquæ plenas impositis, sublimes somnum capiunt. quâ machinationis molitione factâ, sese quieto, & tu- τὰς κλίνας,
to somno vsuros arbitrantur: atqui Scorpius

ſi quid, vnde ſemetipſum in recto ſuſpendat, nanciſcatur, ibi fortiſſimè forcipibus inhæreſcit, ſimul & demittit aculeum: ſecundus igitur ex tecto deſcendens per primum ſerpit, atq; ſuis itidem forcipibus ad illius aculeum adhæreſcit, & ſublimè ſinit ſuum aculeum: item à ſecúdo tenetur tertius, à tertio quartus: quintus ſimilem ordinem conſeruat: itemq. cæteri omnes deinceps per primos decurrunt. Poſtremus dormientem ferit, & per ſuperiores recurrit: Similiter ab illo ſecundus, tum verò ab vltimo tertius, reliquíque ſeſe ſubducunt, quoad velut ſanè catenam ſoluentes, inter ſe omnes ſubtraxerunt.

εἰ λάβοιτο ὁπόθεν ἑαυτὸν ἐξαρτήσει κατὰ τὸν ὄροφον, ἔχεται τούτου ταῖς χηλαῖς καὶ μάλα ἐγκρατῶς· καὶ καθῆκε τὸ κέντρον. οὐκοῦν ὁ δεύτερος κάτεισι μὲν ἐκ τῆς στέγης, καὶ διὰ τοῦ προτέρου ἕρπει, καὶ τοῦ κέντρου τοῦ ἐκείνου ἔχεται καὶ αὐτὸς ταῖς χηλαῖς· καὶ τόγε αὐτοῦ μετέωρον εἴασε κέντρον· καὶ ὁ τρίτος ἐκεῖθεν ἔχεται, καὶ ὁ τέταρτος ἐκ τοῦ τρίτου, καὶ ὁ πέμπτος κατὰ στοῖχον, καὶ οἱ ἐπ' ἐκείνοις διὰ τῶν προτέρων καθέρποντες. εἶτα ὁ τελευταῖος ἔπαισε τὸν καθεύδοντα, καὶ διὰ τῶν ἀνωτέρω ἕρπει. καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνον, εἶτα ὁ κάτωθεν τρίτος, καὶ οἱ λοιποὶ ἔστ' ἂν οἱ πάντες ἀλλήλων ἀπελύθησαν, οἷα δήπου λύσαντες ἅλυσιν.

Quemadmodum Vulpes inſidias parat Erinaceis, Otidibus, & piſcibus. Et quomodo Thraces ad tranſmittendos

περὶ τῆς εἰς τοὺς ἐχίνους τῆς ἀλώπεκος ἐπιβουλῆς· καὶ ὅπως ὠτίδας θηρεύει, καὶ τοὺς ἰχθῦς. καὶ πῶς οἱ Θρᾷκες αὐτῇ διὰ

κρυσ

κρυστάλλῳ ἕπονται τοῦ τῶν ποταμῶν. Κεφ. κδ.

Δολερὸν χρῆμα ἡ ἀλώπηξ. ἐπιβουλεύει γοῦν τοῖς χερσαίοις ἐχίνοις τὸν τρόπον τοῦτον. ὀρθοὺς αὐτοὺς καταγωνίσασθαι ἀδύνατός ἐστι. τὸ δὲ αἴτιον, αἱ ἄκανθαι ἀνείργουσιν αὐτήν. ἡ δὲ ἡσύχως καὶ πεφεισμένως τοῦ ἑαυτῆς στόματος ἀνατρέπει αὐτοὺς, εἶτα κλίνει ὑπτίους, ἀναχάσασά τε ἐσθίει ῥᾳδίως τοὺς τέως φοβερούς. Τὰς δὲ ὠτίδας ἐν τῷ Πόντῳ θηρεύουσιν οὕτως. ἀποστραφεῖσαι αὐταὶ, καὶ εἰς γῆν κύψασαι, τὴν κέρκον ἀνατείνουσιν ὡς τὸν τράχηλον ὄρνιθος· αἱ δὲ ἀπατηθεῖσαι προσίασιν ὡς πρὸς ὄρνιν ὁμόφυλον, εἶτα πλησίον γενόμεναι τῆς ἀλώπεκος, ἁλίσκονται ῥᾷστα, ἐπιστραφείσης τῆς ἀλώπεκος καὶ ἐπιθεμένης κατὰ τὸ καρτερόν. Τὰ σμικρὰ δὲ ἰχθύδια θηρᾷ πάνυ σοφῶς.

fluuiis congelatos vulpe duce vtantur.

CAP. XXIIII.

Vulpes fraudulētum animal, insidias hoc pacto in Erinaceos terrenos molitur: vt quum eos rectos, quòd à morsu vulpinum impetum spinis prohibent, expugnare non queat, ipsos summâ cautione oris leniter & cautè primū euertens, supinos constituat: deinde & laniet, & qui antea essent formidabiles, exedat, conficiatq;. In Ponto sic Otidas venatur, vt & sese auertens, & caput in terram abjiciens, tanquam auis collum, sic caudam extendat: eæ autem hâc insidiarum instructione seductæ, ad illam tanquam ad suam gregalem accedunt, illa verò se vertens nullo negotio capiat. Tum verò secundùm fluuiorū ripas gradiens, paruulos pisciculos callidè excipiat. nam caudam in

in aquam deijcit, in quam ij innantes densis pilis comprehēduntur. quod quidē ipsum vulpes sentiens, caudam ex aqua remouet, & repentè se in aridum subducens eam excutit: pisciculi excidunt, atq; ab ea deuorātur. Thraces quando conglaciantes fluuij periculosè transeuntur, vulpis indicio & periclitatione percipiunt. nam si glaciem resistentem, & nihil cedentem transmiserit, ejus vestigia fidenter persequuntur. Ad hunc autē modum transmissionem non esse periculosam hæc experitur, vt ad glaciē aurem admoueat: ac si intra nō subsonare atque subterlabi fluctus sentit, glaciei se tanquam solidæ credit, ac transmittit: sin aliter, nequaquam transit.

παρὰ τὴν ὄχθην τὴν τοῦ ποταμοῦ ἔρχεται· καὶ τὴν οὐρὰν καθίησιν εἰς τὸ ὕδωρ· τὰ δὲ προσνέοντα ἐνίσχεταί τε, καὶ ἐμπλάσσεται τῷ δασεῖ τῶν τριχῶν· αἱ δὲ αἰσθόμεναι, τοῦ μὲν ὕδατος ἀναχωροῦσιν, ἐλθοῦσαι δὲ ἐς τὰ ξηρὰ χωρία διασείουσι τὰς οὐράς, καὶ ἐκπίπτει τὰ ἰχθύδια· καὶ ἐκεῖναι δεῖπνον ἀόργατον ἔχουσιν. Οἱ δὲ Θρᾷκες τὸ τῶν ποταμῶν πήξεως τὸ οὐ σφαλερὰς ποιοῦνται γνώρισμα τήνδε τὴν θῆρα· καὶ ἐὰν διαδράμη τὸν κρύσταλλον, μὴ ἐνδιδόντα μηδὲ ἄκοντα τοῖς ἐκείνης βήμασι, θαρσοῦσι καὶ ἕπονται. πεῖραν δὲ αὕτη ποιεῖται τοῦ μὴ σφαλεροῦ πόρου, τὸν τρόπον τοῦτον. παραβάλλει τὸ οὖς ἐπὶ τῷ κρυστάλλῳ· καὶ εἰ μὲν αἴσθηται μὴ ὑπηχοῦν κάτωθεν τὸ ῥεῦμα, μηδὲ ὑποψοφοῦν ἡσυχῇ † πρὸς

al. εἰς

βάθος. ἤδε ὡς ἑστῶτι τῷ κρυστάλλῳ θαρρεῖ, διαθεῖ τε· προσωτέρω γε μὴν οὐκ ἂν ἐπιβαίη.

Περὶ

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας.

Κεφ. κέ.

Οἱ ποιηταὶ μὲν τὴν παῖδα τὴν τοῦ Ἴφιδος ᾄδουσι, καὶ τά γε θέατρα ὑπ' αὐτῶν ἐμπέπλησται, ὑμνούντων τὴν ἡρωΐνην ἐκείνην, ἐπεὶ τὰς ἄλλας ὑπερεπήδησε σωφροσύνῃ, τὸν ἑαυτῆς γαμέτην προτιμήσασα τοῦ βίου. Τὰ δὲ ζῷα ὑπερβαλλούσης φιλοστοργίας οὐ παραλέλοιπεν. Ὁ γοῦν Ἠριγόνης κύων ἐπαπέθανε τῇ δεσποίνῃ. καὶ ὁ Σιλανίωνος, καὶ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ δεσπότῃ. καὶ οὔτε πρὸς βίαν, οὔτε σὺν κολακείᾳ ἀπέστη τοῦ τάφου. Δαρείῳ δὲ τῷ τελευταίῳ Περσῶν βασιλεῖ ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον μάχῃ βληθέντι ὑπὸ Βήσσου, καὶ κειμένῳ, πάντων τὸν νεκρὸν ἀπολιπόντων, ὁ κύων ὑπ' αὐτοῦ τραφεὶς,

De Canum beneuolentia erga nutritios suos, Erigonem, Silanionem, Dariũ, Lysimachum.

CAP. XXV.

Iphidis filiam poëtę ita decantant, vt eorum vocibus theatra personent, heroinam illam laudantium, siue quòd longè multumq; alias mulieres castimoniâ superasset, & propriæ vitæ conjugem suum antetulisset. Verùm bestiæ quoque non minus pio quodam & innato amore flagrant, cujus rei testimonio sunt hujuscemodi, quæ insequuntur. Erigonæ canis suæ dominæ sepulturâ affectæ immortuus est. Ille verò Silanionis tyranni, non à sepulchro domini sui, nec vi, nec vllis blādimentis abscessit. Dario, qui extremus regnauit apud Persas, in ea pugna quam contra Alexandrum suscepit, & commisit, quum à Besso, (& Nabarzane) multis vulneribus confossus esset, & jaceret stratus: omnibus mortuum relinq

relinquentibus, canis ab eo educatus solus permansit fidelis, eúmque tametsi non ampliùs suum altorem, sicut tamē adhuc viuentem seruauit. Ita Xenophon ille Grylli filius cum Cyro juniore scribit, florido quidem & phalerato sermone, solos mensę ipsius participes cum eo remansisse, ac simul interiisse: & sceptrigerum ejus eunuchum Artapaten nomine, super eo extincto se occidisse, vitam deinceps sine Cyro minimè vitalem sibi futuram, aspernatum. Lysimachi etiam regis canis quum se seruare quiret, non inuitus eadem quâ suus morte dominus defungi voluit.

De Pithece venenato animali, quod ab aliis Oribates vel Hypodromus vel Pulex nominatur.

CAP. XXVI.

Pithece à quibusdā Oribates vocatur, ab aliis Hypodromus, aut Psylla, id est Pulex, animal est pilosum, & in arb-

παρέμεινε μόνος πιστὸς, τὸν οὐκ ἔτι τροφέα μὴ προδοὺς, ὡς ἔτι ζῶντα. Τοιοῦτόν τι ὑπὲρ τῶν τοῦ Κύρου φίλων τοῦ νεωτέρου Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου νεανιευόμενος, δῆλός ἐστι λέγων, μόνους οἱ τοὺς ὁμοτραπέζους οἴκτῳ συμπαραμεῖναι, καὶ συναπολέσθαι. καὶ τὸν εὐνοῦχον, ὃς ἦν οἱ σκηπτοῦχος τὴν τιμὴν, ὄνομα δὲ Αρταπάτης, ἑαυτὸν ἐπαποκτεῖναι τῷ νεκρῷ. μετ' ἐκεῖνον, ἀλιμγίσουτα τὸν βίον ἐσόμενον οἱ ἔρημον Κύρου. καὶ Λυσιμάχου δὲ τοῦ βασιλέως κύων κοινοῦ τοῦ τέλους ἑκὼν μετέλαβε, σωθῆναι δυνάμενος.

Περὶ τῆς καλουμένης πιθήκης.

Κεφ. κϛ.

Η Πιθήκη ὑπὸ μὲν ὀρειβάτης κέκληται, ὑπ' ἄλλων γε μὴν, ὡς ἀκούω, ὑπόδρομος· καὶ ἐν τοῖς δένδροις γίνεται, καὶ ἔ-

καὶ τρίχας. κέκληται δὲ ὑπ' ἐνίων καὶ ψύλλα. ἐντέτμηται μὲν ἐν τὴν γαστέρα ἡσυχῇ, ὡς εἰπεῖν ὅτι λίνῳ διακέκοπται. δάκνει δὲ σφαλερώτατα δήγματι· καὶ παρέπεται τρόμος τῷ δηχθέντι, καὶ περὶ τὴν καρδίαν ἄλγημα ἰσχυρὸν ἐπιγίνεται· καὶ τὰ οὖρα ἐμφράττεται, καὶ ἕτερος πόρος γίνεται, καὶ ἐκεῖνος ἄπορος. ἔοικε δὲ τοῖς προειρημένοις ἀντίπαλος ὁ καρκῖνος ὁ ποτάμιος εἶναι βρωθείς.

Περὶ αἰλούρων. κ. κζ.

Αἰλούρων ὁ μὲν ἄρρην ἐστὶ λαγνίστατος, ὁ δὲ θῆλυς φιλοτεκνότατος. φεύγει δὲ τὴν πρὸς τὸν ἄρρενα ὁμιλίαν. ἀφίησι γάρ, φασι, τὸν θορὸν θερμότατόν τε καὶ προσεοικότα πυρί, καὶ καίει τῆς θηλείας τὸ ἄρθρον.

arboribus nascitur. Venter ei leuiter incisus est, vt sectio notata filo videri possit. Morsum ab eo periculosissimũ tremor & cordis dolor sequuntur, obstruitur etiam vrina & aluus. Remedium ex cancro fluuiatili demonstrant, quem in cibo sumere iubent. *Genus est phalangij, quod & Aristoteles Pulicem vocat, vtpote paruum procax & salax: Pithece forsan a figura dictum: Oribates à loco, quòd in arboribus, præsertim montanis, reperiatur: Hypodromus, quòd sub folijs lateat. Nicander octauum genus phalangij sub folijs Persea degere scribit. Idem genus quartum Agrosten nominat Lupo simile, Aristoteles Pulicem Lupo comparat.*

De fele mare libidinoso & catulos perimente, & quòd feles excrementa in terram occultent. CAP. XXVII.

Quemadmodum ex felibus mas est libidinosissimus, sic amantissima catulorum fœmina: quæ veneream idcirco maris consuetudinem refugit, quòd is calidissimum ignisq; simile semen emittat,

genitale vt fœminæ comburat. Ejusce quidem rei mas non ignarus, communes catulos suos interimit. Hæc autem nouorum catulorum desiderio permota, eius libidini morem gerit. Quòd autem ab omni tetro odore feles abhorrere dicantur, eò excrementa sua priùs fossâ factâ, occultant, & terram superingerunt.

De Polyporum libidine, & vita breuitate.
CAP. XXVIII.

Ex piscibus libidinosissimum Polypum, catenus flagranti veneris cupiditate incendi ferunt, dum & omnibus corporis viribus exhaustis debilitatus, & ad natandum & cibaria inquirenda tantoperè infirmus factus fuerit, vt postea aliis præda efficiatur. Cùm enim paruuli pisciculi, tum cancelli & cancri ipsum exedunt & conficiunt.

εἰδὼς οὖν ὁ ἄρρην τοῦτο, τὰ κοινὰ βρέφη διαφθείρει· ἡ δὲ παίδων ἑτέρων πόθῳ ἑαυτὴν παρέχει συνελθεῖν γλιχομένῳ. φασὶ δὲ τοὺς αἰλούρους πάντα ὅσα δυσώδη ἐστὶ μισεῖν τε καὶ βδελύττεσθαι. ταύτῃ τοι καὶ τὸ σφέτερον περίττωμα ἀφιέναι, πρότερον βόθρον ὀρύξαντας, ἵνα ἀφανίσωσιν αὐτὸ τῆς γῆς ἐπιβαλόντες.

Περὶ τῆς τῶν πολυπόδων ἀκολασίας. Κεφ. κη.

Ἀκολαστότατον τῶν ἰχθύων τὸν πολύποδα εἶναί φασι, καὶ ἐς τοσοῦτον λαγνεύειν, ἐς ὅσον αὐτῷ καὶ ἡ πᾶσα τοῦ σώματος ῥώμη ἐκρυεῖσα, ἀσθενῆ ἀπέφηνε· καὶ νήξασθαι μὲν ἥκιστον, τροφὴν δὲ μαστεῦσαι ἀδύνατον, καὶ διὰ ταῦτα ἄλλους τρέφειν. τὰ γοῦν σμικρὰ τῶν ἰχθυδίων, καὶ τὰς καλουμένας καρκινάδας, καὶ τοὺς καρκίνους ἐπιφοιτᾷν τε ἅμα καὶ κατεσθίειν αὐτόν.

αὐτόν. λέγουσι δὴ ταύτην εἶναι τὴν αἰτίαν τοῦ μὴ δύνασθαι πολύποδα ἐνιαυτοῦ βιῶναι χρόνον μακρότερον· καὶ θῆλυς δὲ ἄρα πολύπους ἀναλίσκεται ῥᾳδίως, τίκτων πολλάκις.

Περὶ τοῦ αἰετοῦ τοῦ ἀντεραθέντος ὡραίου παιδός. Κ. κθ.

Φύλαρχος μέμνηται παῖδα ἰσχυρῶς φιλόρνιθα ἀετοῦ νεοττὸν λαβεῖν δῶρον, καὶ τρέφειν τροφῇ ποικίλῃ, καὶ κηδεμονίαν αὐτῷ προσφέρειν πᾶσαν. οὐ γάρ τοι που ὡς ἄθυρμα εἰς παιδιὰν ἔτρεφε τὸν ὄρνιν, ἀλλ' ἐρωμένου δίκην ἢ ἀδελφοῦ νεωτέρου, οὕτως ἄρα ὁ παῖς τοῦ ἀετοῦ προμηθῶς εἶχε. καὶ προϊὼν δὲ ὁ χρόνος, εἰς φιλίαν αὐτοὺς ἐξῆψεν ἀλλήλων ἰσχυράν. συνηνέχθη δὲ καμεῖν τὸ σῶμα τὸν παῖδα, καὶ τὸν ἀετὸν παραμένειν, καὶ νοσηλεύειν τῇ τροφείᾳ· καὶ καθεύδοντος μὲν ἡσυχά-

quamobrē eū non amplius anno viuere dicūt, fœminamq́; etiam propter crebros partus ocyus consumi.

De Aquila redamante puerum formosum.

CAP. XXIX.

Puerum auium studiosissimum, Phylarchus memoriæ prodidit, Aquilæ pullum quem dono accepisset, vario & multiplici cibo aluisse, & studiosè diligenterq́; curasse. Nam cum ipsum non tāquam rem ludicram alebat: sed tanquam vel amores suos & delicias, vel natu minorē germanum fratrem, sic sanè is Aquilam magna cum cura & diligentia tuebatur. Quum autem progressu ætatis in mutuam inter se amicitiam vehementer exarsissent, atque accidisset ex morbo vt puer laboraret, tum ei Aquila assiduitate officij assidebat. Quum enim is quietem caperet, ipsa quoque quieti

se dabat, quum vigilaret, eadem assistebat: quum non ederet, ipsa pariter cibum non admittebat. Postea verò quàm è vita excessisset, atque efferretur ad monumentum sepulchri, eum prosecuta est: pòstque vbi cremaretur, in medios rogos se immisit.

ζειν, ἐγρηγορότος δὲ παρεστάναι, ἀσιτοῦντος δὲ τροφὴν μὴ προσίεσθαι. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸν βίον ὁ παῖς κατέστρεψεν, ἠκολούθησε καὶ ὁ ἀετὸς μέχρι τοῦ μνήματος. καιομένου δὲ, ἑαυτὸν εἰς τὴν πυρὰν ἐνέβαλεν.

De Asello pisce.

CAP. XXX.

Asellus piscis, vt cæteris quidem partibus interioribus non admodum cum aliis differt, sic certè suo proprio quodam more nihil non solitarium amat, neque se cum aliis sociari gaudet. Cor piscium solus in ventre habet, & in cerebro lapillos molari figurâ possidet. Et alij quidem pisces tempestatibus perfrigidis occultantur, hic autem exortu caniculæ latet.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ ὄνου.

Κεφ. λ.

Ο ἰχθὺς ὁ ὄνος, τὰ μὲν ἄλλ' ὅσα ἐντὸς περιπέφυκεν, οὐ πάντη τῶν ἑτέρων διεστῶτα κέκτηται· μονότροπος δέ ἐστι, καὶ σὺν ἄλλοις βιοῦν οὐκ ἀνέχεται. ἔχει δὲ ἄρα ἰχθύων μόνος οὗτος ἐν τῇ γαστρὶ τὴν καρδίαν, καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ λίθους, οἵπερ οὖν ἐοίκασι μύλαις τὸ σχῆμα. θέρους δ' ἐπιπολῆ φωλεύει μόνος, τῶν ἄλλων ἐν ταῖς κρυμωδεστάταις φωλεύειν εἰθισμένων.

Quomodo Musicâ Paguri capiantur.

CAP. XXXI.

Pagutos Musicæ il-

Περὶ μουσικῆς ᾗ θηρῶνται οἱ πάγουροι. Κ. λα.

Οἱ θηρῶντες τοὺς πα-

γουρ

γούρους, τὸν τρόπον τοῦτον θηρῶσιν· ἐπ' αὐτοὺς ἐκμηχανῶνται τὴν μουσικὴν δέλεαρ. φωτίγγιον γοῦν, ὀνομάζεται ὄργανον τοῦτο, αὐλοῦσιν αὐτούς. οἱ μὲν γὰρ ἐν τοῖς φωλεοῖς δεδύκασιν, οἱ δὲ ὑπάρχονται τοῦ μέλους· καὶ ἀκούσαντες οἱ πάγουροι πείθονται ὡς ὑπό τινος ἴυγγος προελθεῖν τῆς θαλάμης. εἶτα ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ἑλκόμενοι, προΐασι καὶ ἔξω τῆς θαλάττης· οἵ τε αὐλοῦντες ἐπὶ πόδα ἀναχωροῦσι, καὶ ἐκεῖνοι ἕπονται, εἶτα ἐπὶ τῆς γῆς ἁλίσκονται.

περὶ τῶν Αἰγυπτίων θρισσῶν, τῶν αἱρουμένων κρότῳ ὀστράκων καὶ ἐμμελεῖ τῇ ᾠδῇ. Κεφ. λβ.

Οἱ δὲ τῇ Μαρεία λίμνῃ προσοικοῦντες τὰς θρίσσας θηρῶσι τὰς ἐκεῖθεν ᾠδῆς μέλει κατεργαστάτῳ, καὶ κρότῳ ὀστράκων ὁμορροθοῦντα πρὸς τὸ μέλος. αἱ δὲ ὥσπερ ὀρχούμεναι ὑπὸ τῷ μέλει πηδῶσι, καὶ ἐμπί-

lecebræ machinatione piſcatores capiũt. quorum alij ſe occultant, alij modulari incipiũt inſtrumento, quod Photingium nominãt. quod quum audiuerint Paguri, ſtatim tãquam amatorio quodam ad exeundum non modò inducuntur è latebra, verùm etiam voluptate allecti, extra mare egrediuntur. Hi quidem retrò ad tibiam canentes cedunt: Illi autem ſequẽtes in arido comprehenduntur.

De Thriſsis Ægyptijs, quæ ad cantum & teſtarum crepitum ſaltantes capiuntur.

CAP. XXXII.

Qui Marcan vel Mareotim lacum accolunt, Thriſſas illinc cantu & pulſibus teſtarum concrepantium conſonantibus piſcantur. Etenim eæ tanquã ſaltatrices ſaltantes in piſcatoria, ad ſe comprehendendas explica-

ta, instrumenta incidunt, atque cum saltatione & lusione Ægyptij splendidã prædam consequuntur.

De Ægyptiorum magia in aues & Serpentes.

CAP. XXXIII.

Ægyptios suâ propriâ quâdam magicâ ratione, accepi cùm de cælo aues deducere, tum serpentes primùm incantare, deinde ex latibulis facillimè extrahere.

De Fibro testibus sibi euulsis à venatoribus se redimente, &c.

CAP. XXXIIII.

Fiber in vtraque sede viuit. nam die quidem in fluuios abditus ætatem agit: nocte in terra vagatur: casu & fortuitò obiectis vescitur. Quòd autem causam ab insequentibus venatoribus cur tam cupidè petatur non ignorat, idcirco mordicus premens vsque in-

πτουσι τοῖς θηράτροις, ἅπερ οὖν αὐτοῖς περιπέπτασται. καὶ λαμβάνουσιν οἱ Αἰγύπτιοι θήραν εὔοψον, σὺν χορείᾳ τε καὶ παιδιᾷ.

Περὶ τῆς Αἰγυπτίων εἰς τοὺς ὄρνιθας καὶ τοὺς ὄφεις ἐπαοιδῆς.

Κεφ. λγ.

Αἰγυπτίους ἐγὼ πυνθάνομαι μαγείᾳ τινὶ ἐπιχωρίᾳ τοὺς ὄρνιθας ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταφέρειν. τῶν δὲ φωλεῶν τοὺς ὄφεις ἐπαοιδαῖς τισι καταγοητεύσαντες, εἶτα μέντοι προάγουσι ῥᾷστα.

Περὶ ζώου τοῦ κάστορος.

Κεφ. λδ.

Ὁ κάστωρ ἀμφίβιόν ἐστι ζῷον, καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν τοῖς ποταμοῖς καταδὺς, διαιτᾶται· νύκτωρ δὲ ἐπὶ τῆς γῆς ἀλᾶται, οἷς ἂν περιτύχῃ τούτοις τρεφόμενος. οὐκοῦν ἐπίσταται τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐπ' αὐτὸν οἱ θηραταὶ, σὺν προθυμίᾳ τε καὶ ὁρμῇ τῇ πάσῃ χωροῦσι· καὶ ἐπικύψας καὶ δακὼν ἀπέκοψε τοὺς ἑ-

αυτοῦ

αὐτοῦ ὄρχεις, καὶ προσέρριψεν αὐτοῖς, ὡς ἀνὴρ φρόνιμος λῃσταῖς μὲν περιπεσὼν, καταθεὶς δὲ ὅσα ἐπήγετο ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας, λύτρα δήπου ταῦτα ἀλλαττόμενος. ἐὰν δὲ ἤδη πρότερον ἐκτεμὼν, καὶ σωθεὶς εἶτα πάλιν διώκηται, ὁ δὲ ἀναστήσας ἑαυτὸν, καὶ ἐπιδείξας ὅτι τῆς αὐτῶν σπουδῆς οὐκ ἔχει τὴν ὑπόθεσιν, τοῦ περαιτέρω καμάτου παρέλυσε τοὺς θηρατάς. ἧττον γὰρ ἐκ τῶν κρεῶν ἐκείνοις φροντίς ἐστι. πολλάκις δὲ καὶ ἔνορχοι ὄντες, ὡς πορρωτάτω ἑαυτοὺς ἀποσπάσαντες τῷ δρόμῳ, εἶτα ὑποστείλαντες τὸ σπουδαζόμενον μέρος, πάνυ σοφῶς καὶ πανούργως ἐξηπάτησαν, ὡς οὐκ ἔχοντες, ἃ κρύψαντες ἔχουσιν.

Περὶ τῆς καλουμένης βουπρήστιδος. Κεφ. λε.

Βούπρηστις ζῷόν ἐστιν ὀ-

cumbit ad elidendos testes, quos ab se absciderit, & sic illos eis objecerit, tanquam homo summâ prudentiâ in latrones incurrens, quæcunque portat ad se redimendum exponit. Quòd si postea quã exectus & ex periculo seruatus fuerit, ab insectãtibus iterum vrgeatur, hic sese erigens, atque quamobrem insequi vlteriùs pergere nõ debeant, causam ostendens, ad reuertendum, quòd jã eâ parte quam expetunt careat, venatores inducit. nam carnes ejus nõ admodum illi curant. Persæpe etiamnũ testiculis præditus, quum se à venatorum conspectu longissimè cursu remouerit, eam partem desideratam ita astutè comprimit & occultat, vt insectatores fallat, tanquam iis careat quæ occultauit.

De Buprestide Boum veneno. CAP. XXXV.

Si Buprestidem be-

stiolam Bubulum pecus deuorauerit, tantoperè inflatur, ut & rumpatur, & non multò pòst efflet halitum extremum.

De Erucis interimendis.

CAP. XXXVI.

Erucæ olera & exedunt, & celeriter conficiunt. eis mulier, si per media olera peruaserit, ex mensibus laborans, perniciem affert.

De Oestro & Myope, siue Asilo & Tabano.

CAP. XXXVII.

Inimicissimus Bubus est Asilus & Myops. ille par est maximæ muscæ, aculeo (*linguâ potiùs vel promuscide*) firmo & magno armatus: sonum autem bombi instar & asperum edit. Myops Muscæ caninæ similis est, aculeo minor Asilo, sed magis sonorus.

De Aspidum differentijs, symbolo, veneno, & hoste earum Ichneumone. C. XXXVIII.

Aspides in diadema-

[illegible], ἐὰν βοῦς καταπίῃ, πίμπραται, καὶ ῥηγνύμενος ἀπόλλυται οὐ μετὰ μακρόν.

Περὶ τοῦ ζῴου τῆς κάμπης.

Κεφ. λϛ.

Αἱ κάμπαι ἐπινέμονται τὰ λάχανα, ῥᾷστα δὲ καὶ διαφθείρουσιν αὐτά. ἀπόλλυνται δὲ αὗται, γυνὴ τὴν ἐπιμήνιον κάθαρσιν καθαιρομένη, εἰ διέλθοι μέσων τῶν λαχάνων.

Περὶ οἴστρου καὶ μύωπος.

Κεφ. λζ.

Εἰσὶ δ' αὖ βουσὶν ἔχθιστοι οἶστρος καὶ μύωψ. καὶ ὁ μὲν οἶστρος κατὰ τὰς μυίας τὰς μεγίστας ἐστὶ καὶ ἔχει στερεὸν καὶ μέγα κέντρον, καὶ ἦχον βομβώδη τινὰ ἀφίησι καὶ τραχύν. ὁ δὲ μύωψ τῇ κυνομυίᾳ προσείκασται. βομβεῖ δὲ τοῦ οἴστρου μᾶλλον, ἔλαττον δὲ ἔχει τὸ κέντρον.

Περὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ἀσπίδος δήγματος· ἄλλα τε περὶ τῆς αὐτῆς. Κεφ. λη.

Τῶν ὑπ' ἀσπίδος δη-

χθέν

χθέντων οὐ μνημονεύεται οὐδεὶς ἐξαύτης γεγονέναι τοῦ κακοῦ· ἔνθεν τοι καὶ τοὺς βασιλεῖς ἀκούω τῶν Αἰγυπτίων ἐπὶ τῶν διαδημάτων φορεῖν πεποικιλμένας ἀσπίδας, τῆς ἀρχῆς αἰνιττομένους τὸ ἀνίκητον ἐκ τῆς τοῦ ζώου μορφῆς τοῦ προειρημένου. γίνονται δὲ καὶ πενταπήχεις ἀσπίδες· καὶ μέλαιναι μὲν αἱ πλεῖσται, ἢ τεφραῖαι· ἴδοις δ' ἂν καὶ πυρρὰς ἀσπίδας. οἱ δηχθέντες δὲ ὑπ' ἀσπίδων οὐ περαιτέρω βιοῦσι τετάρτης ὥρας. πνιγμὸς δὲ αὐτοὺς καὶ σπασμὸς διώκει, καὶ λυγμὸς ὥς φασι. Ἀκούω δὲ τὸν ἰχνεύμονα τῆς ἀσπίδος τὰ ᾠὰ ἀφανίζειν, οἱονεὶ τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν ὑπεξαίροντα τοὺς μέλλοντας ἀντιπάλους. Λίβυσσαν δ' ἄρα ἀσπίδα, καὶ ἀποφαίνειν τυφλοὺς τῷ φυσήματι λέγει τις λόγος.

Διὰ τί τοὺς ἄρρενας νεβροὺς οἱ πατέρες ἀναιροῦσιν.

κεφ. λθ.

tibus pictas Ægyptiorum reges gerunt, ex ejus bestiæ forma regni firmitatem adumbratè significantes. inuictum enim hujus serpentis venenum est, & nemo vnquam ab ea morsus euasisse memoratur. earum quædam ad lōgitudinem quinque cubitorum accedunt: nonnullæ rutilo, plurimæ nigro, cinereóve colore perspiciuntur. Ampliùs quatuor horas quos momorderint, viuere non queunt: eos strangulatio, conuulsio, & singultus cōsequitur. Ichneumo autem Aspidis oua dispetdit, & tanquam catulis suis futuram hostilem perniciem summouet. Cæterum Aspidē Libycam vel aspiratione solâ excæcare quidam aiunt.

Hinnulos mares à patribus plerosque occidi.

CAP. XXXIX.

Mira Naturæ cùm alibi, tum hîc etiam vis est. Hinnulos mares plerosque partes occidunt, ne numero aucti matres postea ineant, id quod vel inter brutas animantes magnum scelus & piaculum est. At Cyro & Parysatidi, ô Persæ, nec indecorum hoc facinus, nec injustum videbatur. ille enim matrem amabat, & hæc in filium simili amore ardebat. Talis brutorum natura est. at homines ut temerariâ & effreni libidine omnia concupiscunt, ita cupiditatibus suis nusquam moderantur, aut abstinent.

Εἶτα ὃ χρὴ θαυμάσαι τῆς φύσει τῇ τε ἄλλῃ καὶ ἐνταῦθα μέντοι· τῶν ἀρρένων οἱ πατέρες τοὺς πλείστους νεβροὺς αὐταμῶσιν, ἵνα μὴ πληθύωνται, εἶτα μέντοι τὰς μητέρας ἀναβαίνωσιν. μίασμα γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις, καὶ ἐναγὲς ἔργον δοκεῖ τοῦτο δήπου. Κύρῳ δὲ καὶ Παρυσάτιδι, ὦ Πέρσαι, καὶ καλὰ ταῦτα καὶ ἔνδικα ἐδόκει. καὶ ἐφίλει Κῦρος τὴν μητέρα κακῶς, καὶ ἐφιλεῖτο ὑπὸ τῆς μητρὸς φιλίαν ὁμοίαν. καὶ ταῦτα † μέντοι συμβόης. οἱ δὲ ἄνθρωποι πάντων μὲν ἐπιθυμοῦντες, μηδενὸς δὲ φειδόμενοι.

forte μὲν τὰ ἄλογα. & mox ἐπιθυμοῦσι. & φείδονται.

De muribus insulæ Heraclea, qui ab omnibus Herculi in ea sacris abstinent: & quum uvæ sunt maturæ recedunt, ne per incontinentiam forte attingant.

CAP. XL.

Περὶ τῶν μυῶν τῶν ἐν τῇ Ἡρακλείᾳ νήσῳ. Κ. μ.

al. ὁμώνυμος.

Quantum est cunque murium in Heraclea, quæ in Ponto insula est, Herculem & relig

Νῆσος ἐν τῷ Πόντῳ, Ἡρακλεῖ μὲν † ἐπώνυμος. ἐκτετίμηται. οὐκοῦν ὅσον μυῶν ἐστιν ἐνταῦθα σέβει τὸν θεὸν καὶ πᾶν ὅσον ἀ-

...uitum = ...ai ...sup, a, qu.

νενόμισται αὐτῷ, τοῦτο πιστεύει τῷ θεῷ κεχαρισμένον ἀφεῖσθαι, καὶ οὐκ ἂν προσάψαιτο αὐτοῦ. ἐκεῖ δὲ ἄμπελος τῷ θεῷ κομᾷ, καὶ πέφυκεν ὡς ἀνάθημα αὐτῷ μόνῳ· καὶ φυλάττουσιν οἱ θεραπευτῆρες τοῦ δαίμονος ἐς τὰς θυσίας τοὺς βότρυς. ὅταν οὖν ἐς ἀκμὴν αἱ * ῥάγες ἔρχωνται, οἱ δὲ ἀπολείπουσι τὴν νῆσον οἱ μῦες, ἵνα μὴ μείναντες ἄκοντες γοῦν προσάψωνται, ὧν θιγεῖν οὐκ ἄμεινον. εἶτα τῆς ὥρας διαδραμούσης, οἱ δὲ εἰς ἤθη τὰ οἰκεῖα ὑποστρέφουσι. Καὶ μυῶν μὲν Ποντικῶν ἀγαθὰ ταῦτα. Ἵππων δὲ καὶ Διαγόρας καὶ Ἡρόστρατος, καὶ ὁ λοιπὸς τῶν θεοῖς ἐχθρῶν κατάλογος, πῶς ἂν ἐφείσαντο τῶν βοτρύων ἢ ἀναθημάτων ἄλλων, οἳ καὶ τὰ τῶν θεῶν ὀνόματα, καὶ ἔργα ἁμωσγέπως συ-

ligiosè colit: & quod deo cunque dedicatum est, tanquam id ei sacrum gratumq; esse intelligens & credens, non attingit. Itaque quum vitis (quæ ibi deo frondescit, & soli eidem ad religionem consecrata est, cujusq; racemos dei ministri ad sacra seruant) vuæ assecutæ fuerint maturitatem, tum de insula mures decedunt, vt ne si remanerét, per imprudentiam eas contingant, quas tangi fas non sit: post verò vbi id anni tempus præterierit, ad domesticam sedem reuertuntur. Atque hæc quidem Ponticorum murium est probitas. Contrà Hippon, Diagoras, Herostratus, reliquíque dei hostes, quomodo vel à racemis vel aliis rebus consecratis cupiditaté manusq; abstinuissent, qui ne ab ea quidem insania suam assensionem sustinuerint, quominus & nomina deorum, & opera quomodocun-

* al. ῥῶγες

que

que tollere conati fuerint.

De numerosa vi muriũ in Ægypto post aquã pluuiam nascente, quæ nisi inuocato numine exterminari non possit. Quo ordine tum Ægyptij isti, tũ Põtici mures recedere soleãt. Ruinas ab eis præsẽtiri, Feles & Viperas timeri.

CAP. XLI.

Primùm vt in Ægypto pluit, perparuulis guttis Mures nasci solent, qui longè lateq; totis aruis vagantes, maximâ calamitate ex spicarum circumrosione & succisione segetes afficiunt, & manipulorum aceruos vastantes, magnum Ægyptiis negotium exhibent: eò fit, vt ij insidias eis conentur muscipulis tendere; & sepimentis aut muris repellere, & fossis ac incensionibus arcere. sed mures vt minimè ad muscipulas accedunt, sic quum sint ad saliendum apti, &

forte τὰς διὰ ταῦτα ἐλλοχῶντες, *&c.* & *mox* ἀνασέλλοντας, & ἀνείργοντας.

λῶν περιηρημένοι;

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ὑετοῦ, καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ φυομένων μυῶν. Καὶ ἔτι περὶ μυῶν πῶς τὰ βρέφη μετοικίζουσι.

Κεφ. μα.

Ἔθος τοῦτο Αἰγύπτιον, ὅταν κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὕσῃ, ῥανίσι δὲ ὀλίγῃ λεπταῖς ὁ θεός, μῦες παραχρῆμα τίκτονται· οὐκοῦν κατὰ τὰς ἀρούρας πλανώμενοι οὗτοι, λυμαίνονται τοῖς λήιοις, ἀποτέμνοντες τοὺς στάχυς καὶ ἀποκείραντες, ἤδη μέντοι καὶ τοὺς σωροὺς τῶν δραγμάτων κεραΐζοντες, λυποῦσι τοὺς Αἰγυπτίους, † καὶ διὰ ταῦτα πάγαις τε αὐτοῖς ἐλλοχῶντες, καὶ θριγκοῖς ἀνασέλλοντες, καὶ τάφροις ἀνείργοντες, καὶ καίοντες ἐν ταύταις πῦρ. οἱ τοίνυν μῦες οὔτε τὴν ἀρχὴν πρὸς πάγας προσφοιτῶσιν, ἐῶσι δὲ αὐτὰς ἑστάναι ἄλλως· τοῖς δὲ θριγκοῖς καὶ τοῖς ἀλειφομένοις ὑπὸ τ

χρήσεως ἐπαναβαίνουσιν, ἀλπικάζοί γε ὄντες, εἶτα μέντοι ὑπερπηδῶσι τὰς τάφρους. ὅταν οὖν ἀπαγορεύσαντες οἱ Αἰγύπτιοι τὰς μηχανὰς καὶ τὰς ἐπιβουλὰς ὡς ἀχρήστους ἀποδείξωσι· καὶ ἐκτραπέντες ἐπί τε δέησιν ἔλθωσι, καὶ ἱκετείας τὰς πρὸς τοὺς θεοὺς, ἐνταῦθα δήπου τὴν ἐκ θεῶν μῆνιν ὀρρωδοῦσιν οἱ μῦες, καὶ ἐς τι ὄρος ἀναχωροῦσι τάξιν πλαισίου φυλάττοντες. οἱ μὲν οὖν νεώτατοι πρῶτοι, οὐραγοῦσι δὲ οἱ μέγιστοι, καὶ τοὺς ἀπολειπομένους ἐπιστραφέντες εἶτα μέντοι ἕπεσθαί σφισιν ἐκβιάζονται. ἂν δὲ οἱ νεώτατοι κάμνοντες ὑποστῶσι, καὶ τὸ ἑπόμενον ἵσταται πᾶν, ὡς ἐν δυνάμει στρατιωτικῇ πέφυκε γίνεσθαι· ὅταν δὲ ὑπάρξηται ἡ ἐκ τῶν πρώτων κίνησις, ἐνταῦθα καὶ οἱ λοιποὶ ἕπονται. λέγουσι δὲ καὶ οἱ τοῦ Πόντου οἰ-

fossas transiliunt, & muros etiam læues & incrustatos reptando superant. Ægyptij verò de spe & conatu depulsi, omni machinatione insidiarum, tanquam parum efficaci, relictâ, se ad suppliciter deprecandam à Deo calamitatem vertunt. Mures diuinæ iræ metu, in montem quempiam aciei instructione ordinem quadrangulum conseruātes discedunt. horum omnium natu minimi primo in ordine consistunt, maximi verò extremum agmen ducunt, & eos qui lassitudine deficiūt, vrgent, ac seipsos sequi cogunt. Quòd si ex itinere minimi natu laborantes subsistant, omnes quoque consequentes, vt est in more belli instituroq; positum, insistunt, & interquiescunt: Simulq; se vt primi mouere cœperunt, cæteri continuò omnes subsequūtur. Hoc idem qui Pontum

tum incolunt mures illic agere dicunt. Ex omni autem domo, cujus ruinæ impendeant, quàm primùm datur, celeriter demigrare creduntur. Iidem quum vocem felis aut viperæ sibilum exaudiuerunt, è cauo suo musculos alius aliò transfert.

De Capra adamata à caprario Crathide, quem dormientē insidiatus ei riualis hircus occidit.

CAP. XLII.

In vrbe Sybari adolescens, nomine Crathis, cujus opera in tuēdi caprini pecoris munere versabatur, quum cupiditate libidinis flagraret, in eam amoris caprini cōsuetudinem cecidit, vt si quando venereis rebus vti haberet necesse, cum omnium caprarum formosissima venereo cōplexu jungeretur, eámque ipsam in amasiæ numero locoq; ducebat, donaq; non à ca-

κομῶντες, καὶ αὐτὰ ἐκεῖθι τοὺς μῦς δρᾶν. Πεπιστεύκασι δὲ καὶ ἐξ οἰκίας ἁπάσης ἥτις μέλλει πεσεῖσθαι, ἢ ποδῶν ἔχουσι μετοικίζεσθαι ταχέως. Ἰδιότης δὲ ἄρα μυῶν καὶ ἐκείνη· ἐπειδὰν ἀκούσωσι γαλῆς τρυζούσης, ἢ συρίττοντος ἔχεως, ἐκ τῆς μυωπίας τῆς μιᾶς καὶ ἑαυτῶν βρέφη ἄλλο ἄλλη μετοικίζουσι.

Περὶ αἰγὸς ἧς ἠράσθη ὁ αἰπόλος Κράθις. κ. μβ.

Λέγουσι δὲ Ἰταλὸν τῇ Συβαριτῶν πόλει συνακμάσαντος ἔργου μνημονεύοντες, καὶ φοιτήσαντες εἰς ἐμέ, εἰπεῖν ὅτι χαρίεν ἐστὶ τὴν ἡλικίαν αἰπόλος, αἰπόλος τὸ ἐπιτήδευμα, ὄνομα Κρᾶθις, εἰς ὁμιλίαν ἀφροδίσιον ἐμπεσών, τῇ τῶν αἰγῶν ἰδεῖν ὡραιοτάτῃ μίγνυται· καὶ τῇ ὁμιλίᾳ ἥδεται. καὶ εἴποτε ἐδεῖτο ἀφροδίτης, ὡς αὐτὴν ἐφίλει, καὶ εἶχεν ἐρωμένην αὐτήν. καὶ μέντοι καὶ οἷα

λαμβ.

λαμβάνειν ἡδυώδη δῶρα, τοιαῦτα ὁ ἐραστὴς αἰπόλος τῇ ἐρωμένῃ τῇ προειρημένῃ προσέφερε, κιττοῦ ποτε καὶ σχίνου τοὺς ἁβροτάτους ἀκρέμονας, καὶ σμίλακος πολλάκις, καὶ σχοίνου τραγεῖν παρεῖχε, τὸ στόμα ἀποφαίνων αὐτῇ, εἰ δεηθείη φιλῆσαι, εὐῶδες αὐτῇ. ἀλλὰ καὶ στιβάδα ἐγκαθεύδειν, ὡς νύμφην παρεσκεύαζεν ἁβροτάτην τε καὶ μαλθακωτάτην. ἅπερ οὖν ἀμελῶς ταῦτα ἐθεάσατο ὁ τῆς ἀγέλης ἡγεμὼν ὁ τράγος. ἀλλ᾿ αὐτὸν εἶσι ζηλοτυπία, καὶ κατέκρυπτε μέν πως τὸν θυμόν. καθεύδοντα δέ ποτε αὐτὸν ἐλλοχᾷ καὶ καθεύδοντα, ὅσην ἄρα ἐμβαλὼν τὸ πρόσωπον εἰς τὸν κόλπον, ὡς εἶχε δυνάμεως, τῇ κεφαλῇ προσέρρηξε, καὶ διέθρυψεν οἱ τὸ βρέγμα. Διαρρεῖ γίνεται εἰς τοὺς ἐπιχωρίους τὰ πραχθέντα· καὶ τῷ μὲν οὐκ ἀφανῆ τάφον ἀνέστησαν, ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸν ποταμὸν Κρᾶθιν ὠνόμασαν.

præ desiderio abhorrentia dabat, hederã nimirum; & lentisci pulcherrimas frondes & smilacem & juncum sæpe edenda eidem obiiciebat, os illi reddens ad osculationem suaueolentiùs: sed & molles, & teneras, vt tanquam sponsa molliùs dormiret, herbas substernebat. Quod quidé ipsum vt hircus gregis dux perspexit, riualitate laborare, atque interea suũ occultare animum cœpit, quoad aliquando tãdem eũ somnum capere deprehendisset. tum enim omnibus reuocatis viribus, facto in eum impetu, cerebrum diminuit. Quum autẽ ejusmodi factum ad indigenas permanasset, non modò ei tumulum non obscurum excitarunt: sed ex eo etiam fluuium Crathim nominarunt. Infantem

autem puerum ex ejus cum capra consuetudine susceptum, caprina habentem crura, & faciem humanam, in deos repositum, deorúmque honore affectum fuisse, & syluanũ quendam napæumq; deum esse, in sermonẽ hominum venit. In belluis igitur etiam obtrectationem & riualitatem inesse hircus docet.

De subterraneis Formicarum cauernis, earúmq; structurâ mirabili. item de pabulatione, ducibus, & sepultura earum.

CAP. XLIII.

Ægyptias fossas & Creticos labyrinthos historici literarũ memoriâ celebrant, & poëtarum natio versibus decãtat: verùm fossionum quas Formicæ efficiunt, varia diuerticula, flexiones, anfractus nondum sciunt: enimuerò eæ mirabili sapientiâ subterraneas ædificatiunculas tortuosissimè cõstruunt, vt vel difficilem aditum, vel omnino

κυῆσαι. γίνεται δὲ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς πρὸς τὴν αἶγα παιδίον· καὶ ἦν αἰγὸς οἱ τὰ σκέλη, τὸ πρόσωπον ἄνθρωπος. τοῦτο καὶ ἐκθειωθῆναι λόγος ἔχει, καὶ θεὸν ὑλαῖόν τε καὶ νάπαιον νομισθῆναι τὸν αὐτόν. Μετειληχέναι δὲ καὶ ζηλοτυπίας τῷ ζώῳ ὁ τράγος διδάσκει.

Περὶ τῆς τῶν μυρμήκων γεωρυχίας. Κεφ. μγ.

Συρίγγας μὲν Αἰγυπτίας ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς· ᾄδουσι δὲ καὶ λαβυρίνθους τινὰς Κρητικοὺς ἐκεῖνοί τε αὐτοὶ, καὶ τὸ τῶν ποιητῶν φῦλον. Μυρμήκων δὲ ἐν γεωρυχίᾳ, ποικίλας τε ἀτραπούς, καὶ ἑλιγμούς, καὶ περιόδους οὔπω ἴσασι. σοφίᾳ δὲ ἄρα τὴν ὑπόγειον οἰκοδομίαν τὴν δὲ ὑπεργάζονται σκολιωτάτην, τοῖς ἐπιβουλεύουσί σφισι τῶν θηρίων.

περίοδον, καὶ δύσπορον, ἢ καὶ παντελῶς ἄπορον ἀποφαίνοντες. τὴν δὲ γῆν ἣν ἐξορύττουσιν, ἀλλὰ καὶ ταύτην τε ὑπὲρ τοῦ στομίου περιβάλλοντες, οἱονεὶ τείχη τινὰ καὶ προβλήματα ἐργάζονται, ὡς μὴ τὸ ὕδωρ τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταρρέον ῥᾳδίως εἶτα αὐτοὺς ἐπικλύσαι, ἢ ἀπολέσῃ πάντας, ἢ τούς γε πλείστους, αἱμασιὰς δέ τινας μέσας διειργούσας ἀπ' ἀλλήλων τοὺς χηραμοὺς διατειχίζουσι, καὶ μάλα ἐντέχνως. εἰσὶ δὲ αὖ οἱ χῶροι τρεῖς, ὡς ἐν οἰκίᾳ σοβαρᾷ· καὶ τὸν μὲν ἀποφαίνουσιν ὅσον ἀνδρῶνα εἶναι, ἐν ᾧ διαιτῶνται οἱ ἄρρενες, καὶ ὅσον σὺν αὐτοῖς θῆλυ· τὸν δὲ ἕτερον ἔνθα ἀποτίκτουσι κύουσαι μύρμηκες, οἱονεὶ γυναικωνῖτα· τρίτον δὲ ἕτερον θησαυρόν τε καὶ σιρὸν ἀποκρίνουσι τοῖς ἠθροισμένοις σπέρμασι, καὶ οὔτε Ἰσχόμαχος ἐνταῦθα, οὔτε Σωκράτης ὑπὲρ τῆς ἀξιολόγου οἰκονομίας σπουδάζοντες, διδάσκουσιν αὐ-

inuitũ insidias sibi molientibus efficiant. Terrã verò quã effodiunt, pro foraminibus aggerant, & tanquam muros quosdam & propugnacula circumijciunt, ne ex cælo aqua pluuia defluens ipsas fũditus alluuione perdat. Intermedia item sepimenta, cauernas alias ab alijs secernentia, solertissimè machinantur, atq; vt de splendidis hominum ædibus fieri solet, domum suam triplici regione formaq; circunscribũt: alterum enim in ea locum Andronem, in quo mares & iunctæ eis fœminæ habitent, ædificant: alterum Gynæcium nuncupatum, vbi fœminæ pariant, moliuntur: tertiũ granorum aceruis destinant: quum tamen ab Ischomacho & Socrate rei œconomicæ pe-

ritis nihil tale didice-
rint. Quum autem tan-
quam ad pabulandum
proficiscuntur, natu
grãdiores similiter eas,
atque exercitus duces,
ducunt: vt ad segetes
peruenerunt, adolescen
tiores sub stipula stant,
duces verò ascendunt,
& spicas abscissas infe-
rioribus dejiciunt: hæ
verò circumstantes, a-
ristas distrahunt, simul
& ex suis glumis & va-
ginis grana inclusa ex-
plicant: neq; ad excu-
tiendũ vllo instrumen
to egent, neq; ad ven-
tilandum viris, neque
ventis ad purganda à
sordibus grana, ex fru-
mentis, quæ homines
exarant seruntq;, cibos
sibi conficientes, hu-
manis laboribus fruũ-
tur. Illud etiam audi-
tum habeo prudenter
factum, eas humatio
ne mortuas aliquâ ne-
cessitudine sibi con-
junctas afficere, & in
granorũ folliculis con

al. ἐπισιτι-
σοντες

al. ἄρχους

σι. Οἱ δὲ μύρμηκες προ-
ϊόντες ὡσπερᾶν † ἐπισιτι-
σμὸν τοῖς μεγίστοις ἕπον-
ται· οἱ δὲ ἄγουσι στρατηγῶν
δίκην. καὶ ἐς τὰ λήϊα ἐλ-
θόντες, οἱ μὲν ἔτι νεαροὶ τὴν
καλάμην ὑφεστᾶσιν. οἱ δὲ
ἡγεμόνες ἀνέρπουσι, καὶ
τοὺς καλουμένους * ὀρ-
γοὺς τῶν καρπίμων διατρα-
γόντες, τῷ δήμῳ τῷ κά-
τω ῥίπτουσιν. οἱ δὲ περιελ-
θόντες τοὺς μὲν ἀθέρας ἀ-
ποκόπτουσιν, ἐκλέπουσι
δὲ τὰς τῶν πυρῶν στεγούσας τε
καὶ περιαμπεχούσας φυ-
λακίδας. καὶ μήτε ἀλοα-
τῶν δεόμενοι, μήτε ἀν-
δρῶν λικμῆσαι δυναμέ-
νων, μήτε μὴν ἐπεγηγερμέ-
νων πνευμάτων ἀποκρί-
ναι καὶ διαστῆσαι τά τε ἄ-
χυρα καὶ τὸν καρπὸν, ἀν-
θρώπων ἀρούντων τε καὶ
σπειρόντων τροφὰς ἔχου-
σι μύρμηκες. Σοφὸν δὲ κἀ-
κεῖνο προσακήκοα, ὅτι
ἄρα τοὺς τεθνεῶτας μύρ-
μηκας οἱ προσήκοντες ἐν ταῖς τῶν πυρῶν κηδεύουσι

[illegible]

θυλακ

θυλακίσιν, ὡς πατέρας ἢ πᾶν τὸ φίλιον ἐν ταῖς σοροῖς οἱ ἄνθρωποι.

dere, vt homines in vrnis parentes suos vel amicos.

Περὶ τῆς τῶν ἵππων εὐνοίας τῆς ἐς τοὺς τρέφοντας. καὶ περὶ ἵππου τοῦ ἐρασθέντος δεσπότου τοῦ Σωκλοῦς. Κ. μδ.

De beneuolētia equorum erga nutricios, vt Alexandrum & Antiochum. & de Socle Atheniēsi ab equo suo etiam petulāter amato. CAP. XLIIII.

Ἵππος εἰ τυγχάνει κηδεμονίας, ἀμείβεται τὸν εὐεργέτην εὐνοίᾳ τε καὶ φιλίᾳ. καὶ ὁποῖος μὲν ἦν ὁ Βουκέφαλος εἰς Ἀλέξανδρον, διαρρεῖ πανταχόσε λόγος, καὶ οὔ μοι λέγειν αὐτὸν ἡδύ ἐστιν. καὶ τὸν Ἀντιόχου δὲ ἵππον τὸν τιμωρήσαντα τῷ δεσπότῃ, καὶ ἀποκτείναντα τὸν Γαλάτην, ὅσπερ οὖν ἀπέσφαξε τὸν Ἀντίοχον ἐν τῇ μάχῃ· ὄνομα δὲ τῷ Γαλάτῃ Κεντοαράτης ἦν, ἐῶ καὶ τοῦτον. Σωκλῆς δὲ ἄρα, οὐ γάρ τι που πολλοὶ τόνδε μοι δοκοῦσιν ἐγνωκέναι, Ἀθηναῖος μὲν ἦν, καλὸς δὲ καὶ ἐδόκει καὶ ἐπεφύκει· οὗτος οὖν ἐπρίατο ἵππον ὡραῖον μὲν

Si accuratè & liberaliter tractetur equus, cum beneuolentia erga eum qui sibi benefecit, cúmq; amicitia acceptum beneficium compensat. Iam quod longè latéq; peruagatum est, qualis in Alexandrum Bucephalus fuerit, propterea nihil mihi jucunditatis ad narrandum habere videtur. Antiochi item equum prætereo, qui vt dominum suum vlcisceretur, Gallo nomine Centoarati, qui Antiochum in pugna interfecerat, necem intulit. Socles formæ pulchritudine egregius Atheniensis, quem mihi permulti ignorare videntur, equum emit

pulchrum, & tam vehementi in se amore incensum, vt quum accedere sentiret dominū, vel quum palparetur, hinnitu aut fremitu suum testaretur gaudium: & quum ille ascendere pararet, se ad conscensum præstaret obedientem: quum ante oculos consisteret, ille suauiter & amatoriè in eum intueretur. Quæ omnia eatenus amatoria & iucunda visa sunt, quoad petulantiam in adolescentem attentare visus est, simul & fama turpitudinis de ambobus dissipata extitit, tum eam infamiam Socles sibi conflari non passus, vt in amatorem flagitiosum & petulantem odio incensus, equum vendidit. Is non ferens ab adamato suo se distractum abesse, acerrimâ inediâ volūtariam sibi consciuit mortem.

De mutua quorundam animaliū inimicitijs.

CAP. XLIV.

καὶ αὐτὸν, ἐρωτικὸν δὲ ἰσχυρῶς, καὶ οἷον σοφιστεύειν ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους ὁρᾶν ἵππους. οὐκοῦν ἐρᾷ τοῦ δεσπότου δριμύτατα, καὶ προσιόντος ἐφριμάττετο, καὶ ἐπιχειροῦντος ἐφρυάττετο, καὶ ἀναβαίνοντος ἑαυτὸν παρεῖχεν εὐπειθῆ, καὶ παρεστῶτος κατὰ πρόσωπον, ὁ δὲ ὑγρὸν ἑώρα. Καὶ ταῦτα ἐρωτικὰ ὄντα ἤδη, ὅμως τερπνὰ ἐδόκει. ἐπεὶ δὲ ἦν, ὡς ἦν καὶ θρασείαν εἰς τὸ μειράκιον, περιπετέστερος, καὶ διέῤῥει ὁ λόγος ὑπὲρ ἀμφοῖν ἀτοπώτερος, ὁ Σωκλῆς οὐκ ἐνεγκὼν τὸ ἀπόφημον, ὡς ἐραστὴν ἀκόλαστον μισήσας ἀπημπόλησε τὸν ἵππον. ὁ δὲ οὐ φέρων τὴν ἐρημίαν τὴν ἀπὸ τοῦ καλοῦ, ἑαυτὸν τοῦ ζῆν ἀπήλλαξε λιμῷ βιασάμενος.

Περὶ τῆς πρὸς ἄλληλα τῶν ζώων ἔχθρας.

Κ. μδ.

Νοῦσι

Νοῦσι δὲ ἄρα ἀτταγᾶς μὲν ἀλεκτρυόνι ἔχθιστοι, ἀλεκτρυὼν δὲ αὖ πάλιν ἀτταγᾷ· καὶ κορώνη κίρκος, καὶ ἐκείνη ἐκείνῳ. καὶ πελαγίῳ ἱέρακι ὁ κόραξ, καὶ κόρακι ἐκεῖνος. τρυγόνι τε κόραξ καὶ κίρκος· καὶ μισοῦσι καὶ ἡ τρυγὼν ἑκατέρῳ. πέπυσμαι δὲ καὶ πελαργὸν νυκτερίδα μισεῖν, καὶ ἐκείνην ἀντιμισεῖν ὡς πολέμιον. πελεκᾶνας δὲ μὴ νοεῖν φίλα ὄρτυγι, καὶ ἀμοιβὴν τοῦ μίσους ἀκούω εἶναι.

Attagenes & Gallinacei inter se inimici grauiter sunt. Inimicitiæ intercedunt Cornici cum Circo. Mutuo vterque in alterum odio pelagius Accipiter & Coruus flagrant. Cũ Turture Coruus & Circus insitas inimicitias gerunt, & vtrunque vicissim Turtur odit. Ciconia & Vespertilio inter se hostes sunt. Pelecanum quoq; & Coturnicem inuicem infensos esse audio.

Τίνα τίσι τῶν ζώων θανατηφόρα. κεφ. μς.

Quænam sint quibusdã animalia mortifera.

CAP. XLVI.

Ἀποκτίννυσι δὲ ἀετὸν μὲν τὸ καλούμενον σύμφυτον· τὴν δὲ ἶβιν ὑαίνης χολή· σκορόδου σπέρμα τὸν ψᾶρα· χαραδριὸν ἄσφαλτος· τὸν δὲ ἐχῖνον ὁ καλούμενος ποταμογείτων· ἐχῖνος δὲ αἰθυίας χολὴν οὐχ ὑπομένει. κίρκος δὲ καὶ λάρος, καὶ τρυγὼν καὶ κόσυφος, καὶ τὸ γυπῶν ἔθνος ῥοιᾶς σίδην κοπεῖσαν εἰ διατράγοιεν, ἀπολώλασι. κέ-

Vt symphyto interimitur Aquila, sic Ibis felle Hyænæ: allij semine, Sturnus: Charadrius, bitumine: Herinaceus, potamogitone. eidem fel Mergi intolerabile est. Iam Circus, Larus, Turtur, Merula, & Vulturum natio, & Scôpes, *vt Gillius addit*, malo punico trito pe-

reunt. Cedri foliis Calamodytes, amerinæ flore Atricapilla: Cornius, erucæ semine: vnguento Scarabeus occiditur. Fetæ Capræ adeps, Vpupam interficit: ac si Cornix inciderit in comesæ à Lupo reliquias carnis, moritur: Alaudam, sinapis semen, & Gruem hausta vitis lacryma conficit.

δρου τὸν καλαμοδύτην ἀπόλλυσι φύλλα, ἄνθος δὲ ἄγνου τὸν μελαγκόρυφον. κόρακα δὲ εὐζώμου σπέρμα. μύρῳ κάνθαρος ἀποθνήσκει, στέατι δορκάδων ὁ ἔποψ. κορώνη δὲ λυκοβρώτου κρέως λειψάνῳ περιτυχοῦσα ἀποθνήσκει. κορυδαλὸς νάπυος σπέρματι. γέρανος ἀμπέλου δάκρυον σπάσασα διεφθάρη.

De Lepore sua circa cubile turbante vestigia.

CAP. XLVII.

De Lepore mihi hęc in mentem hoc loco veniũt explicare. Non eum sanè priùs sub solitum cubile subire, & succedere, quàm modò ingrediens, modò egrediens sua conturbarit vestigia: vt ne ea struẽtibus sibi insidias appateant naturali quâdam sagacitate homines astutè decipiens.

Περὶ λαγωῶν. Κ. μζ΄.

Λαγὼ δὲ πέρι καὶ ἐνθυμηθῆναι ἔπεισιν εἰπεῖν τοιαῦτά μοι. εἰς τὴν κοίτην τὴν συνήθη οὐ πάρεισιν ὁ λαγὼς, πρὶν ἢ ταράξαι τὰ ἴχνη τῇ μὲν εἰσιὼν, τῇ δὲ ἐξιὼν, ἵνα ἀφανίσῃ τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν εἰς αὐτὸν ἐπιβουλήν· σοφίᾳ τινὶ φυσικῇ τὸ θηρίον τοὺς ἀνθρώπους αἱμυλάζεται ἀπατήσειν.

De amore Equæ in suos pullos, & de Dario Equas à partu recẽtes ad pugnas ducere solito.

CAP. XLVIII.

Περὶ στοργῆς τῆς θηλείας ἵππου. Κεφ. μη.

Μέτ

Μήτηρ δὲ ἄρα καὶ ἡ θήλεια ἵππος ἀγαθὴ ἦν, καὶ τὸ πῶλον τὸ ἐξ αὐτῆς μεμίνηκε δεινή. ὅπερ οὖν κατεγνωκὼς Δαρεῖος ὁ κάτω, εἶτα μέντοι ἐπήγετο εἰς τὰς μάχας ἐξ ὠδίνων ἵππους τὰ βρέφη καταλιπούσας οἴκοι. τρέφονται δὲ καὶ ὀρφανοὶ μητέρων οἱ πῶλοι γάλακτι ξένῳ, ὥσπερ οὖν καὶ ἄνθρωποι. ἀκούω ὅτι ἡ τροπὴ τῆς μάχης τῆς κατὰ τὴν Ἰσσὸν τὰ Περσῶν πιέζειν ὑπήρξατο, καὶ συνικᾶτο Δαρεῖος ἵππον ἀνέβη θήλειαν, φυγῆς δεόμενος καὶ σωτηρίας ὠκίστης. ἡ δὲ ἄρα τοῦ καταλειφθέντος μνήμῃ, ὡς εἶχεν ἐπιθυμίας καὶ ποδῶν, τὸν δεσπότην ὑμνεῖται τῶν ἀκμῆς τῶν ἐπικειμένων κινδύνων ἐξαρπάσαι.

Equa mater optima summâ charitate, & fide pullum suum amat: cujus sanè modi amoris Darius ætate inferior non imperitus, equas à partu recentes relictis domi pullis, ad pugnas ducebat. Pulli verò sic alieno lacte à matribus orbi, quêadmodum homines parentibus amissis aluntur. Darius quum inclinata jam acie in eo prœlio quod ad Issum commiserat, Persarum res premi cœpissent, quumq; victus fuga salutem adipisci necesse haberet, in equam ascêdit: quæ quòd relicti memoriam pulli recordaretur, quanto maximo potuit studio, & celeritate eum ipsum prędicatur ex periculis eripuisse.

Περὶ τῆς ἐν Ἀθήνησιν ἡμιόνου.
Κεφ. μθ.

De Mulo Atheniense iã vetulo, aliorum labores comitãdo saltem co hortandoq; promouête.
CAP. XLIX.

Ἡμίονος γέρων Ἀθήνησιν ὑπό γε τοῦ δεσπότου τοῦ ἰδίου τῶν ἔργων ἀπολυ-

Atheniensis mulus jam vetulus; quamuis

que tollere conati fuerint.

De numerosa vi murium in Ægypto post aquam pluuiam nascente, quæ nisi inuocato numine exterminari non possit. Quo ordine tum Ægyptij isti, tum Pōtici mures recedere soleāt. Ruinas ab eis præsētiri, Feles & Viperas timeri.

CAP. XLI.

Primùm vt in Ægypto pluit, perparuulis guttis Mures nasci solent, qui longè lateq; totis aruis vagantes, maximâ calamitate ex spicarum circumrosione & succisione segetes afficiunt, & manipulorum aceruos vastantes, magnum Ægyptiis negotium exhibent: eò fit, vt ij insidias eis conentur muscipulis tendere, & sepimentis aut muris repellere, & fossis ac incensionibus arcere. sed mures vt minimè ad muscipulas accedunt, sic quum sint ad saliendum apti, &

forte τὰς διὰ ταῦτα ἐλλοχῶντας, *&c.* *&* *mox* ἀναστέλλοντας, *&* ἀνείργοντας.

λῷν περιῃρημένοις;

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ὑετοῦ, καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ γινομένων μυῶν. καὶ ἔτι περὶ μυῶν πῶς τὰ βρέχη μετοικίζουσι.

Κεφ. μα.

Ἔθος τοῦτο Αἰγύπτιον, ὅταν κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὕσῃ, ῥανίσι δὲ ὀλίγῃ λεπταῖς ὁ θεός, μῦες παραχρῆμα τίκτονται: οὐκοῦν κατὰ τὰς ἀρούρας πλανώμενοι οὗτοι, λυμαίνονται τοῖς ληΐοις, ἀποτέμνοντες τοὺς στάχυς καὶ ἀποκείραντες, ἤδη μέντοι καὶ τοὺς σωροὺς τῶν δραγμάτων κεραΐζοντες, λυποῦσι τοὺς Αἰγυπτίους, † καὶ διὰ ταῦτα πάγαις τε αὐτοῖς ἐλλοχῶντες, καὶ θριγκοῖς ἀναστέλλοντες, καὶ τάφροις ἀνείργοντες, καὶ καίοντες ἐν ταύταις πῦρ. οἱ τοίνυν μῦες οὔτε τὴν ἀρχὴν περὶ πάγας προσφοιτῶσιν, ἐῶσι δὲ αὐτὰς ἑστάναι ἄλλως· τοῖς δὲ θριγκοῖς καὶ τοῖς λελειωμένοις ὑπὸ τοῦ

χρό

χρήσεως ἐπαναβαίνουσιν, ἁλτικώτατοί γε ὄντες, εἶτα μέντοι ὑπερπηδῶσι τὰς τάφρους. ὅταν οὖν ἀπαγορεύσαντες οἱ Αἰγύπτιοι τὰς μηχανὰς καὶ τὰς ἐπιβουλὰς ὡς ἀχρήστους ἀπολίπωσι· καὶ ἐκτραπέντες ἐπί τε δέησιν ἔλθωσι, καὶ ἱκετείας τὰς πρὸς τοὺς θεοὺς, ἐνταῦθα δήπου τὴν ἐκ θεῶν μῆνιν ὀρρωδοῦντες οἱ μῦες, καὶ ἐς τὸ ὄρος ἀναχωροῦσι τάξιν πλαισίου φυλάττοντες. οἱ μὲν οὖν νεώτατοι πρῶτοι, οὐραγοῦσι δὲ οἱ μέγιστοι, καὶ τοὺς ὑπολειπομένους ἐπιστραφέντες, εἶτα μέντοι ἕπεσθαί σφισιν ἐκβιάζονται. ἂν δὲ οἱ νεώτατοι κάμνοντες ὑποστῶσι, καὶ τὸ ἑπόμενον ἵσταται πᾶν, ὡς ἐν δυνάμει στρατιωτικῇ πέφυκε γίνεσθαι· ὅταν δὲ ὑπάρξηται ἡ ἐκ τῶν πρώτων κίνησις, ἐνταῦθα καὶ οἱ λοιποὶ ἕπονται. λέγουσι δὲ καὶ οἱ τὸν Πόντον οἰ-

fossas transiliunt, & muros etiam læues & incrustatos reptando superant. Ægyptij verò de spe & conatu depulsi, omni machinatione insidiarum, tanquam parum efficaci, relictâ, se ad suppliciter deprecandam à Deo calamitatem vertunt. Mures diuinæ iræ metu, in montem quempiam aciei instructione ordinem quadrangulum conseruãtes discedũt. horum omnium natu minimi primo in ordine consistunt, maximi verò extremum agmen ducunt, & eos qui lassitudine deficiũt, vrgent, ac seipsos sequi cogunt. Quòd si ex itinere minimi natu laborantes subsistant, omnes quoque consequentes, vt est in more belli institutoq; positum, insistunt, & interquiescunt: Simulq; se vt primi mouere cœperunt, cæteri continuò omnes subsequũtur. Hoc idem qui Pontum

tum incolunt mures illic agere dicunt. Ex omni autem domo, cujus ruinæ impendeant, quà primùm datur, celeriter demigrare creduntur. Iidem quum vocem felis aut viperæ sibilum exaudiuerunt, è cauo suo musculos alius aliò transfert.

κοινῶντες, καὶ αὐτὰ δὲ ἐκεῖθι τοὺς μῦς δρᾶν. Πεπιστεύκασι δὲ καὶ ἐξ οἰκίας ἁπάσης ἥτις μέλλει πεσεῖσθαι, ἢ ποδῶν ἔχουσι μετοικίζεσθαι πάντας. Ἰδιότης δὲ ἄρα μυῶν καὶ ἐκείνη· ἐπειδὰν ἀκούσωσι γαλῆς τρυζούσης, ἢ συρίττοντος ἔχεως, ἐκ τῆς μυωπίας τῆς μιᾶς τὰ ἑαυτῶν βρέφη ἄλλο ἄλλη μετοικίζουσι.

De Capra adamata à caprario Crathide, quem dormientẽ insidiatus ei riualis hircus occidit.

CAP. XLII.

Περὶ αἰγὸς ἧς ἠράσθη ὁ αἰπόλος Κρᾶθις. κ. μβ.

In vrbe Sybari adolescens, nomine Crathis, cujus opera in tuẽdi caprini pecoris munere versabatur, quum cupiditate libidinis flagraret, in eam amoris caprini cõsuetudinem cecidit, vt si quando venereis rebus vti haberet necesse, cum omnium caprarum formosissima venereo cõplexu jungeretur, eámque ipsam in amasiæ numero locoq; ducebat, donaq; non à ca-

Λέγουσι δὲ Ἰταλὸν τῇ Συβαριτῶν πόλει συνακμάσαντος ἔργου μνημονεύοντα, καὶ φοιτήσαντα εἰς ἐμέ, εἰπεῖν οὖν χαρίεν ἐστι τὴν ἡλικίαν αὐτίπους, αἰπόλος τὸ ἐπιτήδευμα, ὄνομα Κρᾶθις, εἰς ὁμιλίαν ἀφροδίσιον ἐμπεσὼν, τῇ τῶν αἰγῶν ἰδεῖν ὡραιοτάτῃ μίγνυται· καὶ τῇ ὁμιλίᾳ ἥδετο. καὶ εἴποτε ἐδεῖτο ἀφροδίτης, ὡς αὐτὴν ἐφοίτα, καὶ εἶχεν ἐρωμένην αὐτήν. καὶ μέντοι καὶ οἶα λαμβ-

λαμβάνειν ἠδύνατο δῶρα, ταῦτα ὁ ἐραστὴς αἰπόλος τῇ ἐρωμένῃ τῇ προειρημένῃ προσέφερε, κισσοῦ ποτε καὶ σχίνου τοὺς ἀρτιωτάτους ἀκρέμονας, καὶ σμίλακος πολλάκις, καὶ σχοίνου τραγεῖν παρεῖχε, τὸ στόμα ἀποφαίνων αὐτῷ, εἰ δεηθείη φιλῆσαι, εὐῶδες αὐτῇ. ἀλλὰ καὶ στιβάδας ἐγκαθεύδειν, ὡς νύμφην παρεσκεύαζεν ἁβροτάτην τε καὶ μαλθακήν. οὔκουν ἀμελῶς ταῦτα ἐθεάσατο ὁ τῆς ἀγέλης ἡγεμὼν ὁ τράγος. ἀλλ' αὐτὸν εἰσῆλθε ζηλοτυπία, καὶ κατέκρυπτε μέν πως τὸν θυμόν, καθήμενον δέ ποτε αὐτὸν ἐλλοχᾷ καὶ καθεύδοντα, λῷστον ἄρα ἐμβαλὼν τὸ πρόσωπον εἰς τὸν κόλπον· ὡς ὧν εἶχε δυνάμεως, τῇ κεφαλῇ προσέρρηξε, καὶ διέθρυψεν οἱ τὸ βρέγμα. διαρρεῖ τοίνυν εἰς τοὺς ἐπιχωρίους τὰ πραχθέντα· καὶ τῷ μὲν οὐκ ἀφανῆ τάφον ἀνέστησαν, ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸν ποταμὸν Κρᾶθιν ὠνόμασαν.

præ desiderio abhorrentia dabat, hederã nimirum, & lentisci pulcherrimas frondes, & smilacem & juncum sæpe edenda eidem obiiciebat, os illi reddens ad osculationem suaueolentiùs. sed & molles, & teneras, vt tanquam sponsa molliùs dormiret, herbas substernebat. Quod quidé ipsum vt hircus gregis dux perspexit, riualitate laborare, atque interea suũ occultare animum cœpit, quoad aliquando tãdem eũ somnum capere deprehendisset. tum enim omnibus reuocatis viribus, facto in eum impetu, cerebrum diminuit. Quum autẽ ejusmodi factum ad indigenas permanasset, non modò ei tumulum non obscurum excitarunt: sed ex eo etiam fluuium Crathim nominarunt. Infantem

autem puerum ex ejus cum capra consuetudine susceptum, caprina habentem crura, & faciem humanam, in deos repositum, deorúmque honore affectum fuisse, & syluanũ quendam napæumq; deum esse, in sermonẽ hominum venit. In belluis igitur etiam obtrectationem & riualitatem inesse hircus docet.

De subterraneis Formicarum cauernis, earúmq; structurâ mirabili: item de pabulatione, ducibus, & sepultura earum.

CAP. XLIII.

Ægyptias fossas & Creticos labyrinthos historici literarũ memoriâ celebrant, & poëtarum natio versibus decãtat: verùm fossionum quas Formicæ efficiunt, varia diuerticula, flexiones, anfractus nondum sciunt: enimuerò eæ mirabili sapientiâ subterraneas ædificatiunculas tortuosissimè cõstruunt, vt vel difficilem aditum, vel omnino

μίγνυσθαι. γίνεται δὲ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς πρὸς τὴν αἶγα παιδίον· καὶ ἐκ τῆς αἰγὸς τὰ σκέλη, τὸ πρόσωπον ἄνθρωπος. τοῦτο καὶ ἐκθεωθῆναι λόγος ἔχει, καὶ θεὸν ὑλαῖόν τε καὶ νάπαιον νομισθῆναι τὸν αὐτόν. Μετειληχέναι δὲ καὶ ζηλοτυπίας τὰ ζῷα ὁ τράγος διδάσκει.

Περὶ τῆς τῶν μυρμήκων γεωρυχίας. Κεφ. μγ.

Σύριγγας μὲν Αἰγυπτίας ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς· ᾄδουσι δὲ καὶ λαβυρίνθους τινὰς Κρητικοὺς ἐκεῖνοί τε αὐτοὶ, καὶ τὸ τῶν ποιητῶν φῦλον. Μυρμήκων δὲ ἐν γεωρυχίᾳ, ποικίλας τε ἀτραποὺς, καὶ ἑλιγμοὺς, καὶ περιόδους οὔπω ἴσασι. σοφίᾳ δὲ ἄρα τὴν ὑπόγειον οἰκοδομίαν τὴν δὲ ἐπεργάζονται σκολιωτάτην, τοῖς ἐπιβουλεύουσί σφισι τῶν θηρίων.

inu

πόρρωθεν, καὶ δυσπόρευτον, ἢ καὶ παντελῶς ἄπορον ἀποφαίνοντες. τὴν δὲ γῆν ἣν ἐξορύττουσιν, ἀλλὰ καὶ ταύτην γε ὑπὲρ τοῦ στομίου περιβαλόντες, οἱονεὶ τείχη τινὰ καὶ προβλήματα ἐργάζονται, ὡς μὴ τὸ ὕδωρ τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταθέον ῥᾳδίως εἴσω αὐτοὺς ἐπικλύσαν, ἢ ἀπολέσῃ παντάπασιν, ἢ τούτους γε πλείστους. αἱμασιὰς δέ τινας μέσας διειργούσας ἀπ' ἀλλήλων τοὺς χηραμοὺς διατειχίζουσι, καὶ μάλα ἐντέχνως. εἰσὶ δὲ αὐτοῖς οἱ χῶροι τρεῖς, ὡς ἐν οἰκίᾳ σοβαρᾷ καὶ τὸν μὲν ἀποφαίνουσιν ὅσον ἀνδρῶνα εἶναι, ἐν ᾧ διαιτῶνται οἱ ἄρρενες, καὶ ὅσον σὺν αὐτοῖς θήλυ· τὸν δὲ ἕτερον ἔνθα ἀποτίκτουσι κύουσαι μύρμηκες, οἱονεὶ γυναικωνῖτα· τρίτον δὲ ἕτερον θησαυρόν τε καὶ σιτὸν ἀποκρίνουσι τοῖς ἠθροισμένοις σπέρμασι. καὶ οὔτε Ἰσχόμαχος ἐνταῦθα, οὔτε Σωκράτης ὑπὲρ τῆς ἀξιολόγου οἰκονομίας σπουδάζοντες, διδάσκουσιν αὐ-

inuiū insidias sibi molientibus efficiant. Terrā verò quā effodiunt, pro foraminibus aggerant, & tanquam muros quosdam & propugnacula circumijciunt, ne ex cælo aqua pluuia defluens ipsas fūditus alluuione perdat. Intermedia item sepimenta, cauernas alias ab alijs secernentia, solertissimè machinantur, atq; vt de splendidis hominum ædibus fieri solet, domum suam triplici regione formaq; circunscribūt: alterum enim in ea locum Andronem, in quo mares & junctæ eis fœminæ habitent, ædificant: alterum Gynæcium nuncupatum, vbi fœminæ pariant, moliuntur: tertiū granorum aceruis destinant: quum tamen ab Ischomacho & Socrate rei œconomicæ pe-

ritis nihil tale didicerint. Quum autem tanquam ad pabulandum proficiscuntur, natu grādiores similiter eas, atque exercitus duces, ducunt: vt ad segetes peruenerunt, adolescentiores sub stipula stant, duces verò ascendunt, & spicas abscissas inferioribus deijciunt: hæ verò circumstantes, aristas distrahunt, simul & ex suis glumis & vaginis grana inclusa explicant: neq; ad excutiendū vllo instrumento egent, neq; ad ventilandum viris, neque ventis ad purganda à sordibus grana, ex frumentis, quæ homines exarant seruntq;, cibos sibi conficientes, humanis laboribus fruūtur. Illud etiam auditum habeo prudenter factum, eas humatione mortuas aliquā necessitudine sibi coniunctas afficere, & in granorū folliculis con

al. ἐπισιτί- σεις

al. ἀραχὺς

ζα. Οἱ δὲ μύρμηκες προϊόντες ὥσπερ οὖν † ἐπιπολίσιαν τοῖς μεγίστοις ἕπονται· οἱ δὲ ἄγουσι στρατηγῶν δίκην. καὶ ἐς τὰ λήια ἐλθόντες, οἱ μὲν ἔτι νεαροὶ τὴν καλάμην ὑφεστᾶσιν. οἱ δὲ ἡγεμόνες ἀνέρπουσι, καὶ τοὺς καλουμένους * ἀθέρας τοῦ καρπίμου διατραγόντες, τῷ δήμῳ τῷ κάτω ῥίπτουσιν. οἱ δὲ περιελθόντες τοὺς μὲν ἀθέρας ἀποκόπτουσιν, ἐκλέπουσι δὲ τὰς τοῦ πυροῦ στεγούσας τε καὶ περιαμπεχούσας φυλακίδας. καὶ μήτε ἀλοᾶν αὐτοῦ δεόμενοι, μήτε ἀνδρῶν λικμῆσαι δυναμένων, μήτε μὴν ἐπιγενομένων πνευμάτων ἀποκρῖναι καὶ διαστῆσαι τάς τε ἄχνας καὶ τὸν καρπὸν, ἀνθρώπων ἀρούντων τε καὶ σπειρόντων τροφὰς ἔχουσι μύρμηκες. Σοφὸν δὲ κἀκεῖνο ἀκήκοα, ὅτι ἄρα τὰς τεθνεώσας μύρμηκας οἱ προσήκοντες ἐν ταῖς τῶν πυρῶν κηδεύουσι φυλακ

φιλακίσιν, ὡς πατέρας ἢ πᾶν τὸ φίλιον ἐν τοῖς στοργῆς οἱ ἄνθρωποι.

Περὶ τῆς τῶν ἵππων εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας. καὶ περὶ ἵππου τοῦ ἐρασθέντος δεσπότου τοῦ Σωκλέους. Κ. μδ.

Ἵππος εἰ τυγχάνει χορηγίας, ἀμείβεται τὸν εὐεργέτην εὐνοίᾳ τε καὶ φιλίᾳ. καὶ ὁποῖος μὲν ἦν ὁ Βουκέφαλος εἰς Ἀλέξανδρον, διαφέρει πανταχόσε λόγος, καὶ οὔ μοι λέγειν αὐτὸν ἥδιόν ἐστιν. καὶ τὸν Ἀντιόχου δὲ ἵππον τὸν τιμωρήσαντα τῷ δεσπότῃ, καὶ ἀποκτείναντα τὸν Γαλάτην, ὅσπερ οὖν ἀπέσφαξε τὸν Ἀντίοχον ἐν τῇ μάχῃ· ὄνομα δὲ τῷ Γαλάτῃ Κενταράτης ἦν, ἐῶ καὶ τοῦτον. Σωκλῆς δὲ ἄρα, οὐ γάρ τι που πολλοὶ τόνδε μοι δοκοῦσιν ἐγνωκέναι, Ἀθηναῖος μὲν ἦν, καλὸς δὲ καὶ ἐδόκει καὶ ἐπεφύκει· οὗτος οὖν ἐπρίατο ἵππον ὡραῖον μὲν

dere, vt homines in vrnis parentes suos vel amicos.

De beneuolētia equorum erga nutricios, vt Alexandrum & Antiochum. & de Socle Atheniēsi ab equo suo etiam petulāter amato.

CAP. XLIIII.

Si accuratè & liberaliter tractetur equus, cum beneuolentia erga eum qui sibi benefecit, cumq; amicitia acceptum beneficium compensat. Iam quod longè lateq; peruagatum est, qualis in Alexandrum Bucephalus fuerit, propterea nihil mihi jucunditatis ad narrandum habere videtur. Antiochi item equum prætereo, qui vt dominum suum vlcisceretur, Gallo nomine Centoarati, qui Antiochum in pugna interfecerat, necem intulit. Socles formæ pulchritudine egregius Atheniensis, quem mihi permulti ignorare videntur, equum emit

pulchrum, & tam vehementi in se amore incensum, vt quum accedere sentiret dominus, vel quum palparetur, hinnitu aut fremitu suum testaretur gaudium: & quum ille ascendere pararet, se ad conscensum præstaret obedientem: quum ante oculos consisteret, ille suauiter & amatoriè in eum intueretur. Quæ omnia eatenus amatoria & iucunda visa sunt, quoad petulantiam in adolescentem attentare visus est, simul & fama turpitudinis de ambobus dissipata extitit, tum eam infamiam Socles sibi conflari non passus, vt in amatorem flagitiosum & petulantem odio incensus, equum vendidit. Is non ferens ab adamato suo se distractum abesse, acerrimâ inediâ volũtariam sibi consciuit mortem.

De mutuis quorundam animalium inimicitiis.

CAP. XLIV.

καὶ αὐτὸν, ἐρωτικὸν δὲ ἰσχυρῶς, καὶ οἷον σοφώτερον ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους ὁρᾶν ἵππους. οὐκοῦν ἐρᾷ τοῦ δεσπότου δριμύτατα, καὶ προσιόντος ἐφελμάττετο, καὶ ἐπικροτοῦντος ἐφρυάττετο, καὶ ἀναβαίνοντος ἑαυτὸν παρεῖχεν εὐπειθῆ, καὶ παρεστῶτος κατὰ πρόσωπον, ὁ δὲ ὑγρὸν ἑώρα. Καὶ ταῦτα ἐρωτικὰ ὄντα ἤδη, ὅμως τερπνὰ ἐδόκει. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ, ὡς ἦν καὶ ἐφυβρίζων εἰς τὸ μειράκιον, προπετέστερος, καὶ διεφόρει ὁ λόγος ὑπὲρ ἀμφοῖν ἀπρεπέστερος, ὁ Σωκλῆς οὐκ ἐνεγκὼν τὸ ἀπόφημον, ὡς ἐραστὴν ἀκόλαστον μισήσας ἀπημπόλησε τὸν ἵππον. ὁ δὲ οὐ φέρων τὴν ἐρημίαν τὴν ἀπὸ τοῦ καλοῦ, ἑαυτὸν τοῦ ζῆν ἀπήλλαξε λιμῷ βιασάμενος.

Περὶ τῆς πρὸς ἄλληλα τῶν ζώων ἔχθρας. Κεφ. με.

Νοσοῦσι δὲ ἄρα ἀτταγᾶς μὲν ἀλεκτρυόνι ἔχθιστα, ἀλεκτρυὼν δὲ αὖ πάλιν ἀτταγᾷ· καὶ κορώνη κίρκος, καὶ ἐκείνη ἐκεῖνος. καὶ πελαγίῳ ἱέρακι ὁ κόραξ, καὶ κόρακι ἐκεῖνος. τρυγόνι τε κόραξ καὶ κίρκος· καὶ μέντοι καὶ ἡ τρυγὼν ἑκατέρῳ. πέπυσμαι δὲ καὶ πελαργὸν νυκτερίδα μισεῖν, καὶ ἐκείνην ἀντιμισεῖν ὡς πολέμιον. πελεκᾶνας δὲ μὴ νοεῖν φίλα ὄρτυγι, καὶ ἀμοιβὴν τοῦ μίσους ἀκούω εἶναι.

Attagenes & Gallinacei inter se inimici grauiter sunt. Inimicitiæ intercedunt Cornici cum Circo. Mutuo vterque in alterum odio pelagius Accipiter & Coruus flagrant. Cũ Turture Coruus & Circus insitas inimicitias gerunt,& vtrunque vicissim Turtur odit. Ciconia & Vespertilio inter se hostes sunt. Pelecanum quoq; & Coturnicem inuicem infensos esse audio.

Τίνα τισὶ τῶν ζώων θανατηφόρα εἰσί. μϛ.

Ἀποκτίννυσι δὲ αἰετὸν μὲν τὸ καλούμενον σύμφυτον· τὴν δὲ ἶβιν ὑαίνης χολή· σκορόδου σπέρμα τὸν ψᾶρα· χαραδριὸν ἄσφαλτος· τὸν δὲ ἐχῖνον ὁ καλούμενος ποταμογείτων· ἰχῖνος δὲ αἰθυίας χολὴν οὐχ ὑπομένει. κίρκος δὲ καὶ λάρος, καὶ τρυγὼν καὶ κόσσυφος, καὶ τὸ γυπῶν ἔθνος ῥοιᾶς σίδην κοπεῖσαν εἰ διατράγοιεν, ἀπολώλασι. κέ-

Quænam sint quibusdã animalia mortifera.

CAP. XLVI.

Vt symphyto interimitur Aquila, sic Ibis felle Hyænæ: allij semine, Sturnus: Charadrius, bitumine: Herinaceus, potamogitone. eidem fel Mergi intolerabile est. Iam Circus, Larus, Turtur, Merula, & Vulturum natio, & Scôpes, *vt Gillius addit*, malo punico trito pe-

reunt. Cedri foliis Calamodytes, amerinæ flore Atricapilla: Coruus, erucæ semine: vnguento Scarabeus occiditur. Feræ Capræ adeps, Vpupam interficit: ac si Cornix inciderit in comesæ à Lupo reliquias carnis, moritur: Alaudam, sinapis semen, & Gruem hausta vitis lacryma conficit.

De Lepore sua circa cubile turbante vestigia.

CAP. XLVII.

De Lepore mihi hęc in mentem hoc loco veniũt explicare. Non eum sanè priùs sub solitum cubile subire, & succedere, quàm modò ingrediens, modò egrediens sua conturbarit vestigia: vt ne ea struẽtibus sibi insidias appateant naturali quãdam sagacitate homines astutè decipiens.

De amore Equæ in suos pullos, & de Dario Equas à partu recẽtes ad pugnas ducere solito.

CAP. XLVIII.

δρου δὲ τὸν καλαμοδύτην ἀπόλλυσι φύλλα, ἄνθος δὲ ἄγνου τὸν μελαγκόρυφον. κόρακα δὲ εὐζώμου σπέρμα. μύρῳ κάνθαρος ἀποθνήσκει, στέατι δορκάδων ὁ ἔποψ. κορώνη δὲ λυκοβρώτου κρέως λειψάνῳ περιτυχοῦσα ἀποθνήσκει. κορυδαλὸς νάπυος σπέρματι. γέρανος ἀμπέλου δάκρυον σπάσασα διεφθάρη.

Περὶ λαγωῶν. Κ. μζ΄.

Λαγὼ δὲ πέρι καὶ ἐνταῦθα ἔπεισιν εἰπεῖν τοιαῦτά μοι. εἰς τὴν κοίτην τὴν συνήθη οὐ πάρεισιν ὁ λαγὼς, πρὶν ἢ ταράξαι τὰ ἴχνη, πῆ μὲν εἰσιὼν, πῆ δὲ ἐξιὼν, ἵνα ἀφανίσῃ τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν εἰς αὐτὸν ἐπιβουλήν. σοφίᾳ τινὶ φυσικῇ τὸ θηρίον τοὺς ἀνθρώπους αἱμυλώτατα ἀπατήσαν.

Περὶ στοργῆς τῆς θηλείας ἵππου. Κεφ. μη.

Μήτ

Μήτηρ δὲ ἄρα καὶ ἡ θήλεια ἵππος ἀγαθὴ ἦν, καὶ τοῦ πώλου τοῦ ἐξ αὐτῆς μεμνῆσθαι δεινή. ὥσπερ οὖν κατεγνωκὼς Δαρεῖος ὁ κάτω, εἶτα μέντοι ἐπήγετο εἰς τὰς μάχας ἐξ ὠδίνων ἵππους τὰ βρέφη καταλιπούσας οἴκοι. τρέφονται δὲ καὶ ὀρφανοὶ μητέρων οἱ πῶλοι γάλακτι ξένῳ, ὥσπερ οὖν καὶ ἄνθρωποι. ἀκούω ὅτε ἡ τροπὴ τῆς μάχης τῆς κατὰ τὴν Ἰσσὸν τὰ Περσῶν πιέζειν ὑπήρξατο, καὶ ἐνικᾶτο Δαρεῖος, ἵππον ἀνέβη θήλειαν, φυγῆς δεόμενος καὶ σωτηρίας ὠκίστης. ἡ δὲ ἄρα τοῦ καταλειφθέντος μεμνημένη, ὡς εἶχεν ἐπιθυμίας καὶ ποδῶν, τὸν δεσπότην ὑμνεῖται τῆς ἀκμῆς τῶν ἐπικειμένων κινδύνων ἐξαρπάσαι.

Equa mater optima summâ charitate, & fide pullum suum amat: cujus sanè modi amoris Darius ætate inferior non imperitus, equas à partu recentes relictis domi pullis, ad pugnas ducebat. Pulli verò sic alieno lacte à matribus orbi, quemadmodum homines parentibus amissis aluntur. Darius quum inclinata jam acie in eo prœlio quod ad Issum commiserat, Persarum res premi cœpissent, quumq; victus fuga salutem adipisci necesse haberet, in equam ascẽdit: quæ quòd relicti memoriam pulli recordaretur, quanto maximo potuit studio, & celeritate eum ipsum præ dicatur ex periculis eripuisse.

περὶ τῆς ἐν Ἀθήνησιν ἡμιόνου.
Κεφ. μθ.

De Mulo Atheniensi iã vetulo, aliorum labores comitãdo saltem co hortandoq; promouẽte.
CAP. XLIX.

Ἡμίονος γέρων Ἀθήνησιν ὑπό γε τοῦ δεσπότου τῶν ἰδίων τῶν ἔργων ἀπολυ-

Atheniensis mulus jam vetulus; quamuis imm

immunitate vecturarũ donatus esset, non laborum tamen, qui per affectam ætatem obiri queunt, studio exolutus esse voluit. Nam quum Mineruæ templum Athenienses ædificarent, is nullâ re onustus, nullius imperio, sed suâ sponte cum adolescentibus mulis, tanquam ad iter facien dum socius & hortator ibat. Et quemadmodum quispiam senex artifex, per exactam ætatem quidem jam opere dimissus, veruntamen experientiâ, & senili doctrinâ juuenes ad laborem exacuens: sic is vltrò citroq; cõmeans, ad opus jumenta incitabat. Quod quidem ipsum vt Atheniensis populus intellexit, per præconẽ declarari jussit, vt ne à frumento aut hordeo prohiberetur: sed & expleri, & satiari permitteretur, & pretium ex ærario peteretur: tanquam in Prytaneo sportula illi

θεὶς, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, τοῦ μὲν φιλοπόνου καὶ ἐθελουργοῦ καθ' ἡλικίαν ἑαυτὸν οὐκ ἀφῆκεν. ἡνίκα γοῦν Ἀθηναῖοι κατεσκεύαζον τὸν Παρθενῶνα, οὔτε ἐπισύρων, οὔτε ἀχθοφορῶν, ὅμως τοῖς νέοις ὀρεῦσι παραφερόμενος τὴν ὁδὸν ἄκλητος καὶ ἑκὼν οἱονεὶ παραστάτης ἦν, δορυφορῶν, ὡς ἂν εἴποις, καὶ παρορμῶν τὸ ἔργον τῇ βαδίσει τῇ κοινῇ, δίκην τεχνίτου παλαιοῦ, τοῦ μὲν αὐτουργοῦ ὑπὸ τοῦ γήρως ἀπολυθέντος, ἐμπειρίᾳ δὲ τῇ παλαιᾷ διδασκαλίᾳ ὑποθήγοντός τε ἅμα τοὺς νέους. καὶ ἐπαίροντος. ὁ δῆμος οὖν μαθόντες ταῦτα, τῷ κήρυκι ἀνειπεῖν προσέταξαν, εἴτε ἀφίκοιτο ἐς τὰ ἄλφιτα, εἴτε ἐς τὰς κριθὰς παραβάλοι, μὴ ἀνείργειν, ἀλλ' ἐᾶν, ἐς κόρον σιτεῖσθαι, καὶ τὸν δῆμον ἐκτίνειν τὸ ἀργύριον, ἐν πρυτανείῳ προπεινῶντα ἀθλητῇ

θλητῇ σιτήσεως δεθείσης ἤδη γέροντι.	decreta, ſicut athletæ jam ætate confecto.
Περὶ τῆς τῶν μυρμήκων ἀξυνεσίας. Κεφ. ι.	*Hiſtoria de Formicis ex diuerſis cauernis, quarũ alteræ cum alteris formicæ cadauer pro lũbrico commutarunt.* CAP. I.
Κλεάνθην τὸν Ἄσσιον κατηνάγκασε καὶ ἄκοντα εἶξαι καὶ ἀποςῆναι τοῖς ζώοις τοῦ καὶ ἐκεῖνα λογισμοῦ μὴ διαμαρτάνειν, ἀντιλέγοντα ἰσχυρῶς καὶ κατὰ κράτος, ἱστορία τοιαύτη φασίν. ἔτυχον ὁ Κλεάνθης καθήμενος, καὶ μέντοι καὶ σχολὴν ἄγων μακροτέραν ἄλλως, οὐκοῦν καὶ μύρμηκες παρὰ τοῖς ποσὶν ἦσαν αὐτοῦ πολλοί. ὁ δὲ ἄρα ὁρᾷ ἐξ ἀτραποῦ ἰόντα ἑτέραν νεκρὸν μύρμηκα, μύρμηκας ἄλλους κομίζοντας εἰς οἶκον ἑτέραν, καὶ ἑαυτοῖς οὐ συντρόφων· καὶ ἐπὶ τῷ χείλει τῆς μυρμηκίας ἑστῶτας αὐτῷ νεκρῷ· καὶ ἀνιόντας κάτωθεν ἑτέρους, καὶ συνιόντας τοῖς ξένοις ὡς ἐπὶ τινι, εἶτα κατιόντας τοὺς αὐτοὺς, καὶ πολλάκις	Cleanthem hæc de formica hiſtoria coëgit, & inuitum & fortiſſimè cõtradicentem, beſtias concedere rationis non expertes eſſe. Nam cum aliquando otioſâ ſeſſione fruêtem, ferunt formicas, quæ complures ad eius pedes eſſent, animo cœpiſſe vacuo & ſoluto contemplari: alteras nimirum vidiſſe alicunde mortuam in alienarum domiciliũ & ſuarum minimè contubernalium portantes, in formicariæ cauernæ faucibus conſiſtere: atque indè continuò alteras perſpexiſſe prodire, & cum externis velut quiddam contrahẽtes, iterum & ſæpiùs

ἑτέρας (margin)

vltrò citroq; commeare: denique lumbricum táquam redemptionis pretium attulisse, eúmque alteras accepisse, & simul quam ferrent mortuam dimisisse: alteras cum gaudio & libenter similiter atque vel fratrem vel filium recepisse. Quid ad hæc dicet Hesiodus? qui scripsit Iouem naturas distinxisse, bestiisq; terrenis, aquatilibus, volucribus dedisse, vt & inter se conficerent, & minimè quidem mutuâ inter se justitiâ vterentur: hominibus autem justitiæ munus largitum fuisse. Atqui nō hæc dicet Priamus, siquidem is ipse homo ab homine, & heroë, & ex Iouis stirpe oriundo, ipse quoque Iouis progenies, multâ Hectorem pecuniâ redemit.

De Dipsadis veneno, forma, nominibus. Et fabula quomodo ab Asino remedium aduersus senectam, simul & sitim tulerit.

CAP. XI.

ζῶντα· καὶ πλεύσαντας, σκώληκα οἱονεὶ λύτρα κομίσαι. τοὺς δὲ ἐκεῖνον μὲν λαβεῖν, παραδοῦναι δὲ ὃν παρεῖχον νεκρὸν ἐπήγοντο. καὶ ἐκείνους ἀποδέξασθαι ἀσμένους, ὡς υἱὸν κομιζομένους ἢ ἀδελφόν. Τί οὖν πρὸς ταῦτα Ἡσίοδος; λέγων ὅτι ἄρα ὁ Ζεὺς τὰς φύσεις ἀπέκρινε. καὶ οὖν καὶ ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεηνοῖς. Ἐσθέμεν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς· Ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην. ἀλλ' οὐκ ἐρεῖ ταῦτα ὁ Πρίαμος, εἴγε καὶ ἐκεῖνος τὸν Ἕκτορα ἐλύσατο πολλῶν κειμηλίων καὶ θαυμαστῶν, παρὰ τοῦ ἀνθρώπου ὁ ἄνθρωπος, καὶ τοῦ ἥρωος, καὶ τοῦ Διὸς ἐγγόνου, καὶ ἐκεῖνος ὢν ἔγγονος τοῦ Διός.

Περὶ τῆς διψάδος τὰ ξένα.

Κεφ. ια.

Κατηγορεῖ τῆς διψάδος τὸ ἔργον αὐτὸ ἡμῖν τὸ ὄνομα. καὶ ἔχεως μέν ἐστιν ὀλιγωτέρα τὸ μέγεθος, ἀποκτεῖναι δὲ ὀξυτέρα. οἱ γάρ τοι τῷ δήγματι περιπεσόντες ἐξάπτονταί τε εἰς δίψος, καὶ πιεῖν ἀναφλέγονται, καὶ ἀμυστὶ πίνουσι, καὶ τάχιστα ῥήγνυνται. καί φησι μὲν Σώστρατος λευκὴν εἶναι τὴν διψάδα, ἐπί γε μὴν τῆς οὐρᾶς ἔχειν γραμμὰς δύο μελαίνας. ἀκούω δὲ ὅτι καὶ πρηστῆρας αὐτὰς καλοῦσί τινες, καύσωνας δὲ ἄλλοι. γίνονται δὲ ἄρα ἐν Λιβύῃ τε καὶ Ἀραβίᾳ μᾶλλον. ὄχλον δὲ ἄρα ὀνομάτων ἐπαντλοῦσι τῷδε τῷ θηρίῳ καὶ ἄλλοι. κέκληται δὲ καὶ μελάνουρος, ὥς φασι, καὶ ἀμμοβάτης ὑπ' ἄλλων. εἰ δὲ ἀκούσεις καὶ κεντρίδα, τὴν αὐτήν μοι λέγουσι νοεῖν. Δεῖ δὲ καὶ μῦθον τῷδε τῷ ζώῳ ἐπᾷσαί με ὅνπερ οὖν ἀκούσας οἶδα, ἃ σιωπήσομαι τοῦτον, ὡς αὖ μὴ δοκοίην ἀμαθῶς ἔχειν

Dipsas, cujus vim & naturam ejus nomen nobis declarat, inferior quidem est magnitudine, quàm vipera, sed tamen in occidendo quã celerrimè superior. ejus enim morsu confixi, etsi assiduam potionem hauriunt, ad sitim tamen exardescunt, & ad bibendum eatenus inflammantur, quoad celerrimè rumpuntur. Eam Sostratus quum albã esse ait, tum duas in caudã lineas nigras habere. Et, sicut audio, vario ac multiplici nomine nuncupatur. Quidam Presterem vocãt, alij Causonem, nonnulli Centrida, alij Ammobatẽ, à quibusdam Melanurus appellari fertur: Cùm in Africa tũ magis in Arabia nascitur. Sed fabulam quoque quam de hac serpente audiui, ne ejus videar ignarus, attexã. Prometheum ignem à

αὐτ

Vulcano furatum aiũt: quamobrem indignatum Iouem furti indicibus dedisse remediũ senectuti prohibendæ efficax. hoc illos qui acceperant Asino imposuisse audio. Et quũ ille sic oneratus æstiuo tempore incederet, siti laborantem ferunt ad fontem venisse bibendi gratiâ, sed à serpente fontis custode repulsũ. itaque Asinum sitis impatientem, id quod gestabat pharmacum vt admitteretur obtulisse. Bibit igitur Asinus, & vnà cum remedio aduersus senectam, quam Dipsas deinceps exuit, sitim quoque suam in illam transfudit. Cæterùm hujusce fabulæ au ctor non ego sum, sed ante me Sophocles, & Dinolochus aduersarius Epicharmi, & Ibicus Rheginus, & Ari-

al. ἡ φήμη

αὐτόν· τὸν Προμηθέα κλέψαι τὸ πῦρ τοῦ Ἡφαίστου φησί, καὶ τὸν Δία ἀγανακτῆσαι ὁ μῦθος λέγει· καὶ τοῖς καταμηνύσασι τὴν κλοπὴν δοῦναι φάρμακον γήρως ἀμυντήριον. τοῦτο οὖν ἐπὶ τοῦ ὄνου θεῖναι τοὺς λαβόντας πέπυσμαι· καὶ τὸν μὲν προϊέναι τὸ ἄχθος φέροντα, εἶναι δὲ ὥραν θέρειον, καὶ διψῶντα τὸν ὄνον ἐπί τινα κρήνην κατὰ τὴν τοῦ ποτοῦ χρείαν ἐλθεῖν· τὸν οὖν ὄφιν τὸν φυλάττοντα ἀναστέλλειν αὐτὸν καὶ ἀπελαύνειν· καὶ ἐκεῖνον στρεβλούμενον μισθὸν οἱ τῆς φιλοτησίας δοῦναι, ὅπερ οὖν ἔτυχε φέρων φάρμακον. οὐκοῦν ἀντίδοσις γίνεται, καὶ ὁ μὲν πίνει, ὁ δὲ τὸ γῆρας ἀποδύεται, προσεπιλαβὼν ὡς λόγος, τὸ τοῦ ὄνου δίψος. Τί οὖν; ἐγὼ τοῦ μύθου ποιητής; ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποιμι. ἐπεὶ καὶ πρὸ ἐμοῦ Σοφοκλῆς ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς, καὶ Δεινόλοχος ὁ ἀνταγωνιστὴς Ἐπιχάρμου, καὶ Ἴβυκος ὁ Ῥηγῖνος, καὶ Ἀριστίας, καὶ Ἀπολλοφά-

ἧς ποιηταὶ κωμῳδίας ᾄδουσιν αὐτόν.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων σοφίας.
Κεφ. ιβ.

Σοφὸν ἐλέφαντος ἔργον εἰ παραλείποιμι, φήσει μέ τις ἀγνοήσαντα σιωπῆσαι εἰπεῖν· ἔστι δὲ καὶ ἀκοῆς ἄξιον, καὶ διὰ ταῦτα ἀκούσωμεν αὐτοῦ. Ὁ τοίνυν τούτου κομιδῆς ἐγχειρισθεὶς τὴν φροντίδα, τῶν μὲν κριθῶν ὑφῄρει, λίθους δὲ ὑποπάττων, ἐκείνῳ μὲν ἄβρωτον τὸ πλεῖστον εἰργάζετο, ἀπέσωζε δὲ τὸν ὄγκον τοῦ μέτρου πρὸς τὸν ἐπισκοποῦντα ἀμφοῖν δεσπότην, καί τινας διελάνθανεν. οὐκοῦν ἐλέφας ἀθάρην ἰδὼν ἑψομένην τὴν ἐπίβηλόν οἱ, τὴν ἄμμον τὴν ἐν ποσὶ τῇ προβοσκίδι χύδην ἀναλαβὼν ἐνέβαλεν εἰς τὴν χύτραν, καὶ ἠμύνατο ἀνθ' ὧν ἔπαθεν, δι' ὧν ἐποίησεν εὐμηχάνως.

περὶ κυνῶν τῶν Αἰγυπτίων.

steas & Apollophanes poëtæ comici.

De Elephanto à fure pabuli sui callidè se vlto.
C A P. XII.

Si Elephanti sapienter factum idq́; auditu dignum præterirem, me quis ignorantem fortè præteriisse putet. quamobrem dicetur. Quum is qui hordeum huic admetiendi procurationem habebat, hordei partem subtraxisset: illiusq́; in locum lapidibus suppositis, ipsi debitam tamē mensuram cumulatè seruasset, vt dominū vtriusq; si quando vidisset, falleret: Elephantus videns hunc qui ipsum debito fraudabat, polentam coquere: primùm promuscide sabulum collegit, deinde in ollam infudit, sicq́; solerter injuriis injurias sibi illatas vltus est.

al. ὑπετίθετον,

Quomodo Canes Ægyptij metu ferarum Nili (Crocodilorum) in transcursu tantum raptim è flumine lambant.

C A P.

CAP. LIII.

Alij quidem Canes, feras tum inuestigare, tum etiam capere probè norunt: at verò Ægyptij fugacissimi sunt. Nam quum ea quæ in Nilo degunt, timeant, ab his admodum fugitiui sunt: neque quamuis illuc sitis ad bibendum eos attrahat, ferarum Nili metus quietè ipsos potione se complere sinit. Ideo, ne quid eorum quæ infra aquam degūt, emineat foras: ipsosq; obtortâ gulâ de ripa in altitudinem abripiat, nō inclinatione corporis abjectâ incumbunt ad bibēdum: sed vt primùm ad ripam accesserunt, festinanter & in trāscursu linguâ lambentes, rapiunt, ac certè, vt ita dicam, potionem furantur.

Κεφ. ιγ.

Οἱ μὲν ἄλλοι κύνες καὶ ἑλεῖν καὶ ἀνιχνεῦσαι τὰ θηρία σοφοί· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι φυγεῖν δεινότατοι. τὰ γὰρ ἐν τῷ Νείλῳ δεδιότες, ἄγει μὲν αὐτοὺς τὸ δίψος πιεῖν ἡσυχῇ δὲ καὶ εἰς κόρον πιεῖν, τὸ δέος οὐ συγχωρεῖ. καὶ διὰ ταῦτα οὐ πίνουσιν ἐπικύψαντες, ὡς ἂν μή τι τῶν κάτωθεν ἀνερπύσαν, εἶτα ἐξαρπάζοιεν αὐτούς. οὐκοῦν τὴν μὲν ὄχθην παραθέουσι, λάπτουσι δὲ τῇ γλώττῃ, ἀσπάζοντες, ὡς ἂν εἴποι τις, ἢ καὶ νὴ Δία κλέπτοντες τὸ πόμα.

Herinaceus quomodo sibi metuens se contrahat, & spiritu retento se mortuum simulet. CAP. LIIII.

Multa quę callidè terrenus Herinaceus facit, jam alibi dixi: nunc nouam ejus veteratoriā explicabo. Quū enim is vicinus est vt capiatur, contortissimè seip

περὶ τῶν χερσαίων ἐχίνων.

Κεφ. ιδ.

Ἐχῖνος, οὐχ ὁ θαλάσσιος, ἀλλ' ὁ χερσαῖος, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλ' ὡς ἔστι πανοῦργος ἤδη μοι λέλεκται· ὁ δὲ οὐκ εἶπον αὐτοῦ δολερὸν ἔργον, τοῦτο εἰρή-

σπεται τὰ νεῶν. Μέλλων ἁλίσκεσθαι ἑαυτὸν συνειλήσας, ἄληπτον ἐργάζεται. εἶτα μέντοι καὶ πιέζει τὸ πνεῦμα, καὶ ἀκίνητος ἀτρεμεῖ, καὶ τὸν τεθνεῶτα ὑποκρίνεται.

Περὶ λεπάδων. Κ. νε.

Αἱ λεπάδες, οὐκ ἂν αὐτὰς ἀποσπάσαις τῶν πετρῶν, οὐδὲ εἰ λάβοις δακτύλοις τοῖς Μίλωνος· ὅσπερ οὖν ἐγκρατέστατα καὶ εὐλαβέστατα τὴν ῥοιὰν κατεῖχεν, ὡς μὴ αὐτὴν ἀφελέσθαι τῶν ἀντιπάλων τινὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ. ὅστις δὲ ἐπιχειρεῖ λεπάδα ἀποσπάσαι τῆς πέτρας ᾗ προσέχεται, γελᾷ τε μογῶν, καὶ ἔχει θυμηδίαν, ἀδυνατεῖ γοῦν ἐγκρατὴς οὗ σπεύδει γενέσθαι. ξυομένη δὲ σιδήρῳ χωρίζεται ἀπὸ τῆς πέτρας ὀψέ.

Περὶ τῆς Λιβύων ἐπὶ τοὺς ἐλέφαν-

seipsum concludit, & tantopere contrahit, vt comprehendi non queat, simul & animā continet, spiritúmque cōprimit, & ab omni motu conquiescens, mortui speciem præ se fert.

De Patellis quæ saxis adhærent firmius, quàm vt manibus auelli queant. C. LV.

Patellas non sanè à saxis auellas, ne Milonis quidem digitis, qui Punicum malū quum apprehendisset, arctè adeò comprimebat, vt non aduersariorū quisquam posset extorquere è manu. Eas autem quicunque de saxo, ad quod adhæserint, abstrahere aggreditur, magnâ quidem voluptate ex earum cōprehēsione afficitur, quòd manibus nitens sperat se prædâ potiturum esse: verumtamen illarum compos fieri nequit: tandem aliquando ferro abrasæ abscinduntur à saxo.

De Afrorum expeditione contra Elephantos, & quàm prouide acies ab his belluis instruatur, & quàm dis-

crete

Cretè suis vtantur dentibus. | τὰς στρατείας. Κ. νϛ.

CAP. LVI.

Libyci homines bellũ non modò finitimis, prædæ, aut suos propagandi fines studio, inferũt, sed cum Elephantis etiam, de horum dẽtibus assequendis, suscipiunt. Hãc verò causam rur petantur Elephanti præncscentes, ex sese qui dente altero mutili sunt, ante cæteros reliquos, in prima acie constituunt, ad primum hostium impetum sine magna jactura excipiendum: reliqui, qui in subsidiis manent, dentium amborum robore integri, auxilium fessis ferunt. Mutilos autẽ eam fortè ob causam primo loco esse volunt, vt venatoribus ostendant, non magnum adeò præmium & vix dignũ periculo cui se exponunt, ipsis expectandũ. Dentium altero, quem acutum ad propulsandas injurias seruant, tanquam armis vtuntur: altero, tanquam ligone radices

fortè λι-βύες

Στρατεύονται δὲ ἄρα οἱ Λίβυες, οὐ μόνον ἐπὶ τοὺς γείτονας, ἵνα αὐτῶν πλέον ἔχωσιν· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας. καὶ ἴσασί γε ἐκεῖνοι τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὑπόθεσιν οὐδὲν ἕτερον εἶναι ἢ τοὺς ὀδόντας. οἱ τοίνυν πηρωθέντες τὸν ἕτερον ἐπὶ μετώπου ἑστᾶσι, τῶν λοιπῶν προβαλλομένων αὐτοὺς, ἵνα οἱ μὲν ὑποδέχωνται τὴν πρώτην ὁρμήν, οἱ δὲ ἀμύνωσιν ἀκεραίᾳ τῇ τῶν ὀδόντων ῥώμῃ, καὶ ἰσοπαλεῖ. ἴσως δὲ τῶν Ἰνδῶν καὶ καταφιλοσοφοῦντες, καὶ ἐπιδεικνύντες αὐτοῖς, ὅτι ἄρα οὐχ ὑπὲρ μεγάλου τοῦ ἄθλου κινδυνεύσοντες ἥκουσι. χρῶνται δὲ ἄρα τῷ μὲν τῶν ὀδόντων ὡς ὅπλῳ, καὶ τεθηγμένον αὐτὸν φυλάττουσι. τῷ δὲ ὡς σμινύῃ. καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ ῥίζας ὀ-

effod

φύτλεσι, καὶ δένδρα ἐκμοχλεύοντες ὑποκλίνουσι.

effodiunt, & arbores extirpant.

Περὶ τῆς τῶν φαλάγγων γεωμετρίας. κ. κζ.

De textoria arte & geometria Araneorum.

CAP. LVII.

Οὐ μόνον δὲ ἄρα ἦσαν ὑφαντικαὶ αἱ φάλαγγες καὶ εὔχειρες, κατὰ τὴν Ἀθηνᾶν τὴν ἐργάνην τε καὶ πινυτὴν θεάν, πεφύκασι δὲ ἄρα καὶ γεωμετρίαν δειναί· τὸ γοῦν κέντρον φυλάττουσι, καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ κύκλον, καὶ τὴν περιφέρειαν ἀκριβοῦσιν ἰσχυρῶς, καὶ Εὐκλείδου δέονται οὐδέν· κάθηνται γὰρ ἐν τῷ κέντρῳ μέσῳ, ἐλλοχῶσαι τὴν ἑαυτῶν ἄγραν. ἦσαν δὲ ὡς ἰδόντι εἰπεῖν καὶ ὑφάντριαι δυναταί, καὶ ἀκεστικὴν εὐπάλαμοι. καὶ ὅτι αὖ διαρρήξῃς ἐκείνων τῆς εὐπηνίου τε καὶ εὐμίτου σοφίας, αἱ δὲ αὖ ἀκοῦνται, καὶ ἀπαθὲς καὶ ὁλόκληρον αὖθις ἀποδείκνυνται.

Non modò texendi solertiam Aranei præclarè tenent, ac similiter vt Minerua, lanificij illa præses & solertissima dea, tereti manuum ministerio & tenui valentes ed & naturâ etiam sunt ad geometriam eruditi. nam & centrum seruant, & quasi circino circumducunt, & circumscriptionem exactè sciunt: neque interim Euclide egent, geometricis rationibus erudito. Ad medium autem centri sedentes, insidias prædæ suæ tendunt. Neque modò texendi rationē norunt, verumetiam sarciendi artificio excellunt. Nam si ex eorum quippiam solerti opere ruperis, statim à ruptura resarciunt, integrumq; præstant.

Περὶ τῆς τῶν φοινίκων ἀριθμητικῆς. κιη. κη.

De Phænicum auium numerandi peritia, quæ quingentesimo quoque anno aduolare in Ægyptum solent.

CAP. LVIII.

Phœnices alites absque vlla calculandi arte, numerum quingentorum annorum veluti sapientissimæ naturæ discipuli, computare norunt: neque vel digitis vel aliâ re ad hãc cognitionem opus habent. Cujus autem rei gratiâ hunc numerum eos tenere oporteat, vulgatum est. Atqui ex ipsis Ægyptiis qui spatium quingentorum annorum confectum intelligat, aut nullus est, aut fortè vnus vel quàm paucissimi, iique ex sacerdotibus. nam inter hos quoque non facilè conuenit: dumque inter se contendunt, & alius sacram hanc auẽ non nunc, sed in posterum aducturam ait, alius jam aduenisse, vnus aliquis (qui solus rectè intelligit) tanquã diuino spiritu ductus, ipsum temporis momentum, quo jamjam adest auis, demonstrat. Itaque sacerdotes sacri-

Ἄνευ δὲ λογιστικῆς οἱ φοίνικες συμβάλλειν ἐτῶν πεντακοσίων ἴσασιν ἀριθμὸν, μαθηταὶ φύσεως τῆς σοφωτάτης ὄντες· καὶ διὰ ταῦτά τοι μήτε δακτύλων δεδεημένοι, ἢ ἄλλου τινὸς εἰς ἐπιστήμην ἀριθμητικῆς. ὑπὲρ ὅτου δὲ ἴσασι τοῦτο, καὶ εἰδέναι ἀνάγκη αὐτοὺς, δημώδης ἐστὶν ὁ λόγος. Τὸν δὲ τῶν πεντακοσίων ἐτῶν χρόνον πληρούμενον ἴσασιν Αἰγυπτίων ἤ τις, ἢ οὐδείς· ὀλίγοι δὲ κομιδῆ καὶ οὗτοι τῶν ἱερέων. καὶ ἔτι γοῦν πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ τούτων οὐ ῥᾳδίως συμβῆναι ἔχουσιν. ἀλλ' οἱ μὲν ἐρεσχελοῦσι σφᾶς ἑαυτοὺς ἐρίζοντες, ἢ ὡς οὐ νῦν ἀλλ' ἐς ὕστερον ὅδε ὁ θεῖος ὄρνις ἀφίξεται, ἢ ὡς ἐχρῆν ἥκειν· ὁ δὲ ἄλλος ἐκείνων ἐριζόντων, ἀποσημαίνεται δαιμονίως τὸν καιρὸν, καὶ πάρεστιν. οἱ δὲ θύειν ἀνάγκη αὐτοὺς, καὶ ὁμολογεῖν, ὅτι τὸν μὲν ἥλιον

λιον ἐν ταῖς λέσχαις καταδύειν ἄγουσι σχολὴν, οὐκ ἴσασι δὲ ὅσα οἱ ὄρνιθες. Ἐκεῖνα δὲ ὦ πρὸς τῶν θεῶν οὐ σοφὰ εἰδέναι; ποῦ μὲν Αἴγυπτός ἐστι, ποῦ δὲ καὶ Ἡλίου πόλις, ἔνθα αὐτῷ πέπρωται ἥκειν· καὶ ὅποι ποτὲ καταθέσθαι τὸν πατέρα χρὴ, καὶ ἐν θήκαις τισί. Ταῦτα δὲ εἰ μὴ δοκεῖ θαυμαστὰ, ἆρά γε τὰ ἀγοραῖα καὶ τὰ ἐνόπλια, καὶ τὰς ἄλλας τὰς τῶν ἀνθρώπων εἰς ἀλλήλους τε καὶ κατ᾽ ἀλλήλων ἐπιβουλὰς ἐροῦμεν σοφά; ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ, ὦ Σισύφων καὶ Τελχίνων καὶ Κερκώπων ζηλωταὶ ἄνθρωποι, λέγω δὲ πρὸς τοὺς ἀκριβοῦντας ταῦτα. πρός γε μὴν τοὺς ἀτελέστους τοῖς † κακοῖς προειρημένοις οὐ λέγω.

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν σοφίας.
Κεφ. ιθ.

ficare necesse est, ac simul fateri se, qui totos dies circa disciplinas & literas consumunt, auibus esse imperitiores. Iā porrò quod norunt eædem aues vbi sit Ægyptus sita, & vbi in ea Heliopolis, ad quam ceu fatalem ipsis ciuitatē aduolant: & vbinam pater sit deponendus, & quibus in thecis, quis quæso non admirabilis sapientiæ argumenta fecerit? Sed hæc multi non mirantur ac præferunt eis negotia forensia & militaria, & alia quibus homines inter se alius alij insidiantur. Ego verò longè aliter sentio, ô admiratores Sisyphorum, Telchinum, & Cercopum (*hoc est latrocinij, venefícij, imposturæ & omnium scelerum:*) κακοῖς τοῖς προειρημ. cum illis mihi sermo est, qui hæc probant & rimantur: non cum bonis qui hujusmodi malis artibus initiati & infecti non sunt.

Canibus etiam ratiocinandi dialecticam quandam facultatem inesse. C. LIX.

Ratiocinationem & dialecticam, ac ſanè partitionem, canem intelligere vero proximum eſt, quum naturam omnium rerum habeat matrem inuictam. Mihi ſanè quiſpiam cùm dialecticæ non ignarus, tum venandi ſtudio deditus, hujuſcemodi dicebat. Venatica quæ aderat canicula, aiebat ille, quum leporis, qui nuſquam videbatur, veſtigiis inſiſteret: quumq; ea perſcrutans perueniſſet ad foſſam, dubitabat vtrum dextrum an læuum iter ad inſequendum leporem ſuſciperet. Vt verò primùm ſibi viſa eſt, tanquam diſſerendi perita, ſatis rem perpendiſſe, è veſtigio foſſam rectà iter faciens tranſiliuit. Is autem qui eam cùm ratione diſſerendi, tum venandi artem profitebatur, ſic colligẽs ſuprà dicta demonſtrare conabatur. Arguta canis, inquiebat ille, primùm ſecum conſider

Τὸ δέ γε ἐνθυμηματικὸν καὶ διαλεκτικὸν, καὶ τὸ τοῦδε μᾶλλον ἢ τοῦδε αἱρετὸν, εἰ καὶ τὰ ζῷα οἶδεν, εἰκότως ἂν εἴποιμεν διδάσκαλον τῶν ὅλων τὴν φύσιν ἀμήχανον. ἐμοὶ γ᾽ οὖν τις γευσάμενος διαλεκτικῆς καὶ κυνηγεσιῶν ἀμωσγέπως ἐχόμενος, τοιαῦτα ἔλεγεν. ἦν θηρατικὴ κύων, ἦγε δ᾽ ὅς, ἐκεῖνον λαγὼ κατ᾽ ἴχνια ᾔει· καὶ ὁ μὲν οὐχ ἑωρᾶτό πω. μεταθέουσα οὖν ἡ κύων ἐντυγχάνει τινὶ τάφρῳ. καὶ διαπορεῖ, ἄρά γε ἐπὶ δεξιὰ ἄμεινον, ἢ ἐπὶ θάτερα διώκειν. ὡς δὲ ἀποχρώντως ἐδόκει σταθμήσασθαι, εἶτα εὐθυωρὸν ὑπερεπήδησεν. ὁ φάσκων οὖν διαλεκτικός γε εἶναι, καὶ θηρατικὸς ταύτῃ πῃ συνάγειν τὴν ὑπὲρ τῶν λεχθέντων ἐπειρᾶτο ἀπόδειξιν. ἐπιστᾶσα ἡ κύων ἐσκοπεῖτο, καὶ πρὸς ἑαυτὴν ἔλεγεν, ἤτοι τῇδε

ἢ τῇδε, ἢ ἐκείνῃ ὁ λαγὼς ἐτράπετο· οὔτε μὴν τῇδε οὔτε τῇδε, ἐκείνῃ ἄρα. καί μοι ἐδόκει σοφίζεσθαι. τῶν γὰρ ἰχνῶν μὴ ἐρριμμένων ἐπὶ τάδε τῆς τάφρου, κατελείπετο ὑπερπηδῆσαι τὸν λαγὼν αὐτήν· εἰκότως οὖν ἐπήδησε καὶ αὐτὴ κατ' αὐτήν· ἰχνευτικὸς γὰρ καὶ δεινὸς ἐκεῖνος, ἢ ἐκείνη γε ἡ κύων ἦν.

Περὶ τῆς τῶν καμήλων σώφρονος μίξεως. Κ. ξ.

Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὴν φαρετρεῶνα πρό γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μέντοι ὁμιλεῖ τῇ θηλείᾳ ἐμφανῶς ὁ ἄρρην, εἰ καὶ ὁρῶσιν αὐτοὺς οἱ πάντες, πεφροντικότες οὐδὲν ἐκείνων γε. Καμήλων δὲ ὁμιλία οὐκ ἄν ποτε ἐμφανὴς γένοιτο, οὐδὲ ὁρώντων οἱονεὶ μαρτύρων· ἀλλ' εἴτε αἰδῶ φαμεν, εἴτε φύσεως δῶρον

deratè reputabat: Vel hâc, vel isthâc, vel illâc lepus in fugam se conjecit. Deinde ratiocinabatur, Non profectò hâc, nec isthâc: ergo illâc fugit: Neque fallacibus conclusiunculis mihi errare videbatur. nam non perceptis citra fossam ad hoc vel illud latus vestigiis, relinquebatur leporem fossam transiliuisse: rectè igitur canis fossam transiuit. ea enim inuestigatrix diligens erat, & sagacissimè odorabatur.

De propatulo coitu Massagetarum, & verecundo Camelorum.

CAP. LX.

Massagetæ, vt Herodotus inquit, suspensâ ad plaustrum pharetrâ cum vxoribus in aperto & propatulo loco concumbunt, & concubitum licèt omnes aspiciant, præclarè contemnũt. At contrà nunquam Cameli coëundam veneris palàm societatem inter se ducunt. Quod quidem ipsum factíne verecundiâ, an

admirabili naturæ munere faciant, Democrito, aliiſq; (qui vel obſcuriſſimarum rerum cauſas ingenio ſe poſſe conſequi confidunt) diſputãdum relinquo. Quum autem inter eos conjunctionis appetitum paſtor exoriri ſentit, aliquò concedit, & tanquam ſponſo decedit ingredienti thalamum cum ſponſa.

De reuerentia Elephãtorum aduerſus ſenes Elephantos. c. LXI.

Ex omnibus legibus humaniſſimam judico, quâ Lycurgus præcipit, natu grandibus minores, cùm vel de ſedibus, vel de via decedere debere, tum verò eiſdẽ reuerentia aduerſus ætatem, quam vt aſſequantur (non obſtantibus fatis) omnes expetunt, aſſurgere oportere. Sed vtcunq; egregius & æquus iſte legiſlator cũ Naturæ legibus certare & conferri non pote-

ſortè ὅπως
καὶ σύνεσις

ἀπόρρητον, ταῦτα Δημοκρίτῳ τε καὶ ἄλλοις καταλίπωμεν, ἐλέγχειν τε, καὶ τὰς αἰτίας οἴεσθαι λέγειν ἱκανοῖς ὑπὲρ τῶν ἀτεκμάρτων τε καὶ ἀσυμβλήτων. ἤδη δὲ καὶ ὁ νομεὺς ἀπαλλάττεταί που ὅταν αἴσθηται τῆς συμφοιτήσεως αὐτοῖς τῆς πρὸς ἀλλήλους, τὴν ἐρήμην, ὥσπερ οὖν ἀφιστάμενος παροῦσιν εἰς θάλαμον νύμφῃ τε καὶ νυμφίῳ.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων αἰδοῦς τῆς εἰς πρεσβυτέρους.
Κεφ. ξα.

Λυκοῦργος δὲ νομοθετῶν νόμον φιλανθρωπότατον, ὡς ἐγῷμαι νόμων, θάκων τε καὶ ὁδῶν ἀφίστασθαι τοῖς πρεσβυτέροις τοὺς νεωτέρους, αἰδοῖ χρόνου, εἰς ὃν εὔχονται πάντες ἀφικέσθαι, ἐάν περ οὖν αὐτοῖς παρεσόμενον τοῦτο δήπου ᾖ. Πῶς δὲ ὁ γενναῖος τοὺς αὐτοῦ νόμους δύναιτο ἂν τοῖς τῆς φύσεως νόμοις ἁμιλλᾶσθαί τε καὶ ἀντικρίνεσθαι;

ἔπου

ἐπαινοῦσι γοῦν τὸ τῶν ἐλεφάντων γένος ὦ Λυκοῦργοί τε καὶ Σόλωνες, καὶ Ζάλευκοι, καὶ Χαρῶνδαι, ὧν περ οὖν ὑμεῖς νομοθετεῖτε οὐδὲ τὴν ἀρχήν, καὶ ὅμως δρῶσι τοιαῦτα· καὶ τροφῆς ἀφίστανται τοῖς πρεσβυτέροις οἱ νέοι, καὶ γῆρα παρειμένους θεραπεύουσιν αὐτούς, καὶ κινδύνων ῥύονται, καὶ εἰς ὀρύγματα ἐμπεσόντας, οἱ δὲ ἀνάγουσι, Φρυγανῶν ξυλινῶν ἀγκαλίδας, καὶ φακέλους ἐμβάλλοντες. οἷσπερ οὖν ὡς ἀναβαθμοῖς χρώμενοι ἐκεῖνοι, εἶτα ἀνιᾶσι γηροβαρεῖς ὄντες. Ποῦ δὲ ἠλόησε πληγαῖς πατέρα ἐλέφας; ποῦ δὲ ἀπεκήρυξεν ὁ πατὴρ ὁ ἐν τούτοις τὸν υἱόν; ὑμῖν δὲ ἴσως ὦ ἄνθρωποι δοκῶ λέγειν μύθους τεχνίτας, εἰ τὰ ἀληθῆ λέγειν ἐθέλοιμεν, καὶ ποιηταῖς οὖσι τῶν μύθων καὶ τῶν ἀπιστουμένων.

Περὶ κυνός. Κ. ξβ.

rit. Elephantorum quidem genus hoc idem solo naturæ ductu, sine Lycurgi, aut Solonis, aut Zaleuci, Charondæve præceptione, sanctissimè obseruant. Ætate affectis nimirū juniores de legitimo cibo cedunt, eosdemq; summâ & obseruantiâ colunt, & à periculis seruant. In fossam delapsos, injectis fruticum fascibus subtrahunt, quibus tanquam scalis senectute graues ascendentes, liberantur. Elephas parricida nunquā fuit: nunquam in hoc genere pater filium exhæredauit. Hæc fortè nonnullis hominum confingi videbuntur, qui vt ipsi multa figmenta & fabulas cōminiscuntur, ita ex suo etiam alios metiuntur ingenio: Nos verò omni studio veritatem affectamus.

De amore Canum erga dominos, cum historia de cane Gelonis.

CAP. LXII.

admirabili naturæ munere faciant, Democrito, aliisq; (qui vel obſcuriſſimarum rerum cauſas ingenio ſe poſſe conſequi confidunt) diſputãdum relinquo. Quum autem inter eos conjunctionis appetitum paſtor exoriri ſenſerit, aliquò concedit, & tanquam ſponſo decedit ingredienti thalamum cum ſponſa.

ἀπόρρητον, ταῦτα Δημοκρίτῳ τε καὶ ἄλλοις καταλίπωμεν, ἐλέγχειν τε, καὶ τὰς αἰτίας οἴεσθαι λέγειν ἱκανοῖς ὑπὲρ τῶν ἀτεκμάρτων τε καὶ ἀσυμβλήτων. ἤδη δὲ καὶ ὁ νομεὺς ἀπαλλάττεταί που ὅταν αἴσθηται τῆς συμφοιτήσεως αὐτοῖς τῆς πρὸς ἀλλήλους, τὴν ἐρημίαν, ὥσπερ οὖν ἀφιστάμενος παροῦσιν εἰς θάλαμον νύμφῃ τε καὶ νυμφίῳ.

De reuerentia Elephãtorum aduerſus ſenes Elephantos. C. LXI.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων αἰδοῦς τῆς εἰς πρεσβυτέρους. Κεφ. ξα.

Ex omnibus legibus humaniſſimam judico, quâ Lycurgus præcipit, natu grandibus minores, cùm vel de ſedibus, vel de via decedere debere, tum verò eiſdẽ reuerentia aduerſus ętatem, quam vt aſſequantur (non obſtantibus fatis) omnes expetunt, aſſurgere oportere. Sed vtcunq; egregius & æquus iſte legiſlator cũ Naturæ legibus certare & conferri non pote-

fortè. ὁ τῆς εὐνομίας

Λυκοῦργος δὲ ὁ νομοθέτης νόμον φιλανθρωπότατον, ὡς ἐγῷμαι, νόμων, θάκων τε καὶ ὁδῶν ἀφίστασθαι τοῖς πρεσβυτέροις τοὺς νεωτέρους, αἰδοῖ χρόνου, εἰς ὃν εὔχονται πάντες ἀφικέσθαι, ἐὰν περ οὖν αὐτοῖς πεπρωμένον τοῦτο δήπου ᾖ. Πῶς δὲ ὁ γενναῖος ὁ τῶν νόμων δύναιτο ἂν τοῖς τῆς φύσεως νόμοις ἁμιλλᾶσθαί τε καὶ ἀντικεῖσθαι εἰπεῖν.

ἐπαίουσι γοῦν τὸ τῶν ἐλεφάντων γένος ὧν Λυκοῦργοί τε καὶ Σόλωνες, καὶ Ζάλευκοι, καὶ Χαρῶνδαι, ὧν πέρι οὖν ὑμεῖς νομοθετεῖτε οὐδὲ τὴν ἀρχὴν, καὶ ὅμως δρῶσι τοιαῦτα· καὶ τροφῆς ἀφίστανται τοῖς πρεσβυτέροις οἱ νέοι, καὶ γήρᾳ παρειμένους θεραπεύουσιν αὐτοὺς, καὶ κινδύνων ῥύονται, καὶ εἰς ὀρύγματα ἐμπεσόντας, οἱ δὲ ἀνάγουσι, φρυγάνων λυγῶν ἀγκαλίδας, καὶ φακέλους ἐμβάλλοντες. οἷσπερ οὖν ὡς ἀναβαθμοῖς χρώμενοι ἐκεῖνοι, εἶτα ἀνιᾶσι γηροβαρεῖς ὄντες. Ποῦ δὲ ἠλόησε πληγαῖς πατέρα ἐλέφας; ποῦ δὲ ἀπεκήρυξεν ὁ πατὴρ ὁ ἐν τούτοις τὸν υἱόν; ὑμῖν δὲ ἴσως ὦ ἄνθρωποι δοκῶ λέγειν μύθους τεχνίταις, εἰ τὰ ἀληθῆ λέγειν ἐθέλοιμι, καὶ ποιηταῖς οὖσι τῶν μύθων καὶ τῶν ἀπιστουμένων.

Περὶ κυνός. κ. ξβ.

rit Elephantorum quidem genus hoc idem solo naturæ ductu, sine Lycurgi, aut Solonis, aut Zaleuci, Charondæve præceptione, sanctissimè obseruant. Ætate affectis nimirũ iuniores de legitimo cibo cedunt, eosdemq; summâ & obseruantiâ colunt, & à periculis seruant. In fossam delapsos, iniectis fruticum fascibus subtrahunt, quibus tanquam scalis senectute graues ascendentes, liberantur. Elephas parricida nunquã fuit: nunquam in hoc genere pater filium exhæredauit. Hæc fortè nonnullis hominum confingi videbuntur, qui vt ipsi multa figmenta & fabulas cõminiscuntur, ita ex suo etiam alios metiuntur ingenio: Nos verò omni studio veritatem affectamus.

De amore Canum erga dominos, cum historia de cane Gelonis.

CAP. LXII.

Amantes dominorũ esse canes cùm illa quę ante dixi argumento sunt, tum sanè illud ipsum quod infrà scribam. Gelon Syracusanus quum arctissimè dormiret, se ictũ è cælo cogitabat: Hoc quod ei videbatur, insomniũ erat. Is etsi dormiebat, inter somnium tamen contentissimâ voce clamabat. Canis igitur, quem ipse alebat, simul atque altoris amici sui vocem audisset, tanquã quodpiam Geloni periculum crearetur, insidiæq; compararentur, & in lectum maximo impetu prosiluit, & circum dominum conuersans, vehementissimè latrabat, velut insidiatorem vlcisci cupiens. Gelon cùm rei funestę metu, tum canis clamore somno, quamuis arctissimo teneretur, solutus est.

forsè προτάττειν vel ἐπιτάττειν

Φιλοδέσποτον μὲν οὖν ὡς ἔστιν ὁ κύων, τεκμήρια καὶ τὰ ἤδη λεχθέντα. Χρὴ δὲ τὸ ἄρα τάττειν αὐτοῖς καὶ ἐκεῖνό γε δήπου. Γέλων ὁ Συρακούσιος καθεύδων βαθύτατα, ἐδόκει διόβλητος γεγονέναι. καὶ τὸ μὲν φάσμα ὄνειρος ἦν. ἐβόα δὲ καὶ ἔτι καθεύδων αὐτὸς, καὶ μάλα γε ὀξεῖα καὶ διατόρῳ τῇ φωνῇ. κύων οὖν ὑπ' αὐτοῦ τραφεὶς, ἀκούσας φίλου καὶ συντρόφου φθέγματος, ὡς ἔτι τοῦ Γέλωνος ἐξ ἐπιβουλῆς παθεῖν κινδυνεύοντος, ὡς εἶχεν ὁρμῆς ἀναθορὼν ἐπὶ τὴν στρωμνὴν, καὶ περιβὰς τὸν τροφέα, ὑλακτεῖ σφοδρότατα· οἷα δὴ ἀμυνόμενος τὸν ἐπιόντα. ἐξήγρετο τοίνυν ὁ Γέλων, καὶ ὑπὸ τοῦ δέους, καὶ ὑπὸ τῆς ὑλακῆς ἐκβαλὼν τὸν ὕπνον, καίτοι βαθύτατον ὄντα.

Mirabilis historia Draconis, & pueri cum eo familiariter nutriti in Arcadia, &c.

Περὶ δράκοντος, καὶ τοῦ συντραφέντος αὐτῷ παιδὸς ἐν Ἀρ-

καδ

κάδια. Κιγ. ξγ.

Δράκων νήπιος νηπίῳ παιδὶ τὸ γένος Ἀρκάδι καρκεῖνος ἐπιχώριος γίνεται σύντροφος. ἐκεῖν συνανιόντε τὴν ἡλικίαν, καὶ ὁ παῖς ἦν μειράκιον, καὶ ὁ σύντροφος ὑπερμεγέθης ἤδη ἦν. καὶ ἀλλήλους μὲν ἐφίλουν· οἱ δὲ τοῦ μειρακίου προσήκοντες ἀῤῥώδουν τοῦ θηρίου τὸ μέγεθος. τὸ γάρ τοι ζῶον τοῦτο ὤκιστα μεγέθει μὲν μέγιστον ἰδεῖν αὖ αὐτό, ὄψει δὲ φοβερώτατον. καθεύδοντα οὖν σὺν τῷ παιδὶ ἐπί γε τῆς κλίνης αὐτῆς δράμενοι ὡς ὅτι πορρωτάτω κομίζουσι. καὶ ὁ μὲν ἐπανέστη ὁ παῖς, ὁ δὲ ἔμεινεν ὁ δράκων. ὡς δὲ ὕλης ἐλάβετο, καὶ τῶν ἐκεῖ φαρμάκων τῶν συμφυῶν, διέτριβεν ἐνζῶντα ταῖς τῶν δρακόντων τροφαῖς ἡδόμενος, καὶ τὴν ἐρημίαν πρὸ τῶν ἀστικῶν διατριβῶν, καὶ τῶν ἐν τοῖς δωματίοις προῃρημένος ἐκεῖνος. διέρπει δὲ ὁ χρόνος, τῶν μὲν ἀ-

CAP. LXIII.

Draconis catulus cū infante Arcade, & ipse in Arcadia na us, simul educatus perhibetur. deinde etiam, quasi progressu ætatis, & puer jam adolescens, & Draco jam grandior esset, mutuum seruabant amorem. Adolescentis verò necessarij, quum ferā vidissent tam breui tempore, vt magnitudine prægrandem, ita aspectu immanem euasisse: dormientem aliquādo cum puero eodem in lecto, in locum quàm remotissimum depoitarunt: eoq; illic relicto, cum puero redierunt. Mansit igitur in syluis Draco, nascentibus illic herbis & venenis vescens, & solitariam vitam domiciliis & habitationibus hominum præferens. Postquam verò adjecto tempore, & puer juuentutem, & Draco ætaté

perfectam attigit: id m hic Arcas juvenis quū per desertam sui amātis regionem aliquando iter faceret, in latrones incurrens, strictis gladiis appetitus fuit, & percussus quidem, siue quòd doleret, siue quia opem imploraret, auxilium, vt par erat, exclamauit. Draco autem bestia & ad audiendum acerrima, & ad videndum acutissima, postquā puerum, quocum amoris consuetudinem habuerat, exaudiuit, edito sibilo, tanquam iræ suæ denūciatione formidinum terrorem illis iniecit: cujus metu trepidantes scelerati, alij alio dispergantur: quosdam deprehensos acerbissimā morte affecit. Deinde vt veteris amici vulnera purgauit, & per loca illa in quibus serpentes erant, ipsum est comitatus, postea ad eum locum reuertit, quo expositus fuerat, neque tamen ei ex eo

τέφυκε νεανίαν, ὁ δὲ εἰργασμένος δράκων ἤδη τέλειον. καί ποτε δι' ἐρημίας ἰὼν ὁ Ἀρκάς, ὁ τοῦ ζῴου τοῦ προειρημένου ἐραστὴς καὶ ἐρώμενος, λῃσταῖς ἐπιτυγχάνει. καὶ παιόμενος ξίφει, οἷα εἰκὸς ἐβόα, τὰ μὲν ἀλγῶν, τὰ δὲ καὶ συμμάχους παρακαλῶν. ὁ δράκων δὲ ἦν ἄρα ζῴων καὶ ἰδεῖν ὀξυωπέστατος, καὶ ὤκιστος ἀκοῇ· οὔκουν ἐκεῖνον ἅτε αὐτῷ συντραφεὶς τοῦ φθέγματος ἀκούει, καὶ συρίσας ὀξὺ, καὶ οἷον ὠργισμένος, ἐξέπληξέ τε ἐκείνους, τρόμος τε αὐτοὺς καταλαμβάνει, καὶ πᾶν ὅσον ἦν κακοῦργον διασπείρονται ἄλλος ἄλλῃ. καὶ μέντοι καὶ καταληφθέντας τινας, οἰκτίστῳ διαφθείρει τῷ θανάτῳ. τοῦ γε μὴν παλαιοῦ τὰ τραύματα καθήρας φίλου, καὶ πᾶν ὅσοι ἔνθηροι ἦν, καὶ τοῦτο παραπέμψας, ᾤχετο ἀπιὼν, ἔνθα αὐτὸν ἐξέθ

ἐξέθετο, οὔτε μηνίσας ὑπὲρ τῆς ῥίψεως, οὔτε ὡς οἱ κακοὶ τῶν ἀνθρώπων περιιδὼν ἐν κινδύνῳ ὄντα τὸν πάλαι φίλτατον.

Περὶ ἀλώπεκος, καὶ ἐχίνου χερσαίου. Κεφ. ξγ.

Ἡ ἀλώπηξ πονηρὸν ζῷόν ἐστιν, ἔνθεν τοι καὶ κερδαλέην οἱ ποιηταὶ καλεῖν φιλοῦσιν αὐτήν. πονηρὸν δὲ καὶ ὁ χερσαῖος ἐχῖνος ἐστι. καὶ ὁ μὲν ἑαυτὸν συνειλήσας κεῖται θεασάμενος ἥκουσαν τὴν ἀλώπεκα· ἡ δὲ χανεῖν τε καὶ ἐνδακεῖν οὐ δυναμένη, κᾆτα οὔρησεν αὐτοῦ ἐς τὸ στόμα. ὁ δὲ ἀποπνίγεται, καὶ τοῦ πνεύματος ἔνδον ἐν τῇ συνειλήσει κατεχομένου, καὶ ἐπιρρέοντός οἱ τοῦ προειρημένου. καὶ μέντοι καὶ τὸν τρόπον τοῦτον κακὸν κακίᾳ παρελθοῦσα τὸν ἐχῖνον ἡ ἀλώπηξ, ᾕρηκεν αὐτόν. ἀτέρῳ δὲ θήρα λέλεκται ἄλλη.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Μαιώτιδι λύκων.

iratior factus est, quòd in solitudines abiectus fuisset, neq; vt peruersi homines antiquum amicũ in periculo deseruit.

Vulpem Erinaceum conglobatum vrina in os eius immissa suffocare. CAP. LXIIII.

Vulpes est animal improbum quamobrẽ callidam poëtæ solent cognominare. Sed Erinaceus terrestris quoque improbus est. Is vt primùm aduẽtare Vulpem viderit, in orbem contractus iacet. Vulpes verò nullum ore apprehẽdendi aut mordẽdi locum inueniens, in eius os vrinam reddit. itaque suffocatur Erinaceus, simul spiritu ei ob contractionem intercluso, simul & lotio influente. Sic improbum illum improbior Vulpes vincit & capit. Alio etiam modo capitur suprà exposito.

De Lupis Mæotidis, qui piscatores non lædunt,

si

si partem prædæ ab eis acceperint: sin minus, retia lacerant.

CAP. LXV.

Secundum Mæotidis paludis locum Canopium nuncupatum, Lupi, quos non à domesticis canibus differre dicas, cum piscatoribus studiosè versantur: Quòd si maritimę prędæ partem fuerint assecuti, cum his viris rem maritimam tractantibus, & pacem habent, & tanquam fœdere devinciuntur: sin nihil consequuntur, eorum retia lacerant, & distrahũt, & pro eo quòd nihil dederunt, damnum retribuunt.

FINIS LIB. VI.

Κεφ. ξε.

Περὶ τὸ Κακώπιον οὕτω καλούμενον, χωρίον δὲ ἄρα τῆς Μαιώτιδός ἐστι, τοῖς ἁλιευτικοῖς τε καὶ θαλαττουργοῖς ἀνδράσιν, οἱ λύκοι δεινῶς παραμθύουσι. καὶ εἰ θεάσαιο, οὐκ ἂν εἴποις αὐτοὺς κυνῶν οἰκουρούντων διαφέρειν. ἐὰν μὲν οὖν ἀπολάχωσι τῆς ἄγρας τῆς θαλαττίας μοίρας οἵδε οἱ λύκοι, εἰρηναῖα αὐτοῖς πρὸς τοὺς ἁλιέας καὶ ἔνσπονδά ἐστιν· εἰ δὲ μή, διαξαίνουσιν αὐτῶν τὰ δίκτυα, καὶ ἀφανίζουσι, καὶ ἔδοσαν ὑπὲρ τῆς σφετέρας ἀμοιρίας ζημίαν οἱ λύκοι αὐτοῖς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ϛ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιϐλίον ζ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM

natura liber VII.

Περὶ τῶν ἐν Σούσοις βοῶν. κεφ. α.

Ἐπιστήμονας δὲ καὶ ἀριθμητικῆς τοὺς βοῦς οὐκ ἀμοίρους εἶναι τοὺς Σουσίδας· καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἄλλως κόμπος τὸ εἰρημένον, μάρτυς ὁ λόγος ὁ λέγων, ἐν Σούσοις τῷ βασιλεῖ βοῦς ἐς τοὺς παραδείσους πολλὰς, ἐς τὰ ἧττον ἐπίρρυτα αὐτλεῖν ἑκάστην κάδους ἑκατόν. οὐκοῦν ἢ τὸ ἐπιτηδεῦσαι αὐ-

De Bobus Susorum, quarum singulæ centenos quotidie cados aqua hauriunt: nec vnum amplius.

CAP. I.

Vsidas boues numerādi scientiam tenere Ctesias scribit. Nam Susis regi singulæ quotidie centum cados in hortos sicciores & minus riguos hauriunt. Quem quidē laborem, siue quòd sit eis certus & constitutus, siue etiā

quia

quia diu multumq; in eo se exercuerint, promptissimè obeunt: Nullam enim earum ad opus remollescere videres. Ad alterum verò suprà quàm diximus cadum exhauriendum, nec verberibus, nec blãditiis inducere poss[illegible]s.

De Elephantis ætate prouectioribus in Africa sacris & ileris.

CAP. II.

Sub pedibus Atlantis montis; quem & poetæ & alij scriptores celebrant, pascua sunt præstantissima, & maximæ syluæ, eæq; perquàm densæ & opacæ. ad has elephantos jam prouectos ætate & mẽbris graues peruenire aiunt: natura eos tanquã in coloniã ducente, vbi veluti in portu quodam exoptato reliquum suæ vitæ tran-

τῶς, ἢ τὸ συντραφέντα ἐκ πολλοῦ μόχθου προθυμότατα ἐκτελοῦσι· καὶ οὐκ ἂν βλακευούσας ἴδοις θεασάμενος. εἰ δὲ πέρα τοῦ προειρημένης ἐργασίας, εἶτα γοῦν προσαναπαρήσαις καὶ δεῖν ἀπαιτήσασθαι, οὐ πείσεις, οὐδὲ ἀναγκάσεις, οὔτε παίων οὐδὲ κολακεύων, λέγει Κτησίας.

Περὶ τῆς τῶν γεγηρακότων ἐλεφάντων ἀγέτου διατριβῆς.

Κεφ. Β.

Ὑπὸ τοῖς ποσὶ τοῦ Ἄτλαντος (ὄρος δὲ ἄρα τοῦτο ὑμνεῖται καὶ ὑπὸ τῶν συγγραφέων, καὶ μέντοι καὶ ὑπὸ τῶν ποιητῶν) νομαί τέ εἰσι θαυμασταί, καὶ ὗλαι βαθύπεται καὶ τό γε δάσος αὐτῶν ἔοικεν ἄλσεσι πάνυ συνηρεφέσι καὶ συνηρεφέσιν. ἐνταῦθα τοίνυν τοὺς ἤδη παλαιοὺς τῶν ἐλεφάντων φασὶν ἀφικνεῖσθαι, γήρᾳ βαρεῖς ὄντας· ἄγει δὲ αὐτοὺς ἄρα ἡ φύσις, ὡσπερεὶ εἰς ἀποικίαν, ἀναπαύουσα ἤδη, καὶ οἷον ὅρμον τινὰ καὶ λιμένα ποθητὸν ἀποφήνασα αὐτοῖς, ὅπου τοῦ βίου τοῦ σφετέρου τὸ λοιπὸν

καταl

καταζῶσιν. αὖ ἔστι δὲ αὐτοῖς καὶ πηγὴ ποτίμου τε ὕδατος καὶ καθαροῦ μάλα ἀφθόνως. νομίζονταί τε ἱεροί, καὶ ἀφίενται ἄσυλοι, καὶ παρ᾽ ἄγε τῶν βαρβάρων τῶν τῇδε εἰλήφασιν εἰς ἀθηρίαν σπονδάς. καὶ ᾄδονταί γε ὡς ὑλαίοις τισὶ θεοῖς καὶ ναπαίοις τοῦ χώρου δεσπόταις πάνυ μέλοντες. Διαρρεῖ δὲ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ἐκεῖνος ὁ λόγος. ὡς ἄρα τῶν βασιλέων τις τῶν ἐπιχωρίων ἐπόθησε διὰ τὸ κάλλος τῶν ὀδόντων ἢ κεράτων μέγεθος, ἀποκτεῖναί τινας αὐτῶν, ἵνα οἱ γένηται κτῆμα ἐξαίρετον. εἶναι γὰρ διά τε πολυτέλειαν καὶ χρόνου πλῆθος μέγιστον, μέγιστα ἐκείνων τῶν ζῴων εἶναι τὰ ὅπλα. ὡς δὲ εἰσῆλθεν ἤδη ἡ ἐπιθυμία αὐτὸν, τριακοσίους λογάδας ἐξέπεμψε κατακεντήσοντας τήνδε τὴν ἱερὰν ἀγέλην. καὶ οἱ μὲν ᾗ ποδῶν εἶχον, διανύσαντες τὴν ὁδὸν ὡπλισμένοι, καὶ δὴ τῷ χωρίῳ προσεπέλαζον· λοιμὸς δὲ αὐτοὺς ἄφνω συλλαβὼν κατέσπασε,

qui ius exigant. Scaturit eis etiam fons dulcis & puræ aquæ copiosus: ipsiq; sacri habentur, ac liberi dimittuntur: & tanquam syluanis napæisq; in eo tractu diis curæ sint, nullus illic barbarorũ venando eis insidiatur. De iisdem hæc quoque fama increbruit: Regẽ quẽdam ex indigenis, propter dentium siue cornuum formam & magnitudinem, vt re tam pretiosâ potiretur, occidere voluisse. hæc enim in his belluis arma, propter longi temporis æuum, prægrandia esse. itaque lectos venatores trecentos in sacrum hunc gregem immisit. qui quum armati ad locum quàm celerrimè accederent, omnes repentinâ peste prostrati, vno tantùm

excepto, perierunt. Vnus ille reuersus miserabilem casum regi exposuit atq; hinc quàm chari diis sint elephantes compertum est.

De Monope Pæonico.

CAP. III.

Pæonicum animal, quod Monopem Pæones nominant, piloso tauro magnitudine simile, quum ab insequẽtibus vrgetur, pręvexatione acre & igneum reddit stercus. quod quidem ipsum si in venatorum quempiam inciderit, mortem affert.

De obedientia & docilitate domiti Tauri.

CAP. IIII.

E natura Tauri est, quum ex feritate ad mansuetudinem traductus est, vt ad parendũ facilis sit. Enimuerò ad feretrum portandum sub jugum missus, quietus manet, siue velis

σε καὶ πλὴν ἑνὸς οἱ πάντες ἀπολώλασιν. ὁ σωθεὶς ἐπανελθὼν τὸ πάθος διηγήσατο τῷ πέμψαντι, καὶ μάλα γε οἰκτρόν. οὕτω μὲν δὴ καὶ θεοφιλεῖς ἐφωράθησαν ὄντες οἱ ἐλέφαντες.

Περὶ τοῦ μόνωπος τοῦ Παιονικοῦ.

Κεφ. γ.

Ζῶόν ἐστι Παιονικὸν, καὶ κέκληται μόνωψ, καὶ ἔοικε ταύρῳ λασίῳ τὸ μέγεθος. οὗτος οὖν ὁ μόνωψ καταδιωκόμενος οἱ Παίονες, ὅταν διώκηται, ταραττόμενος ἀφίησι πυρῶδες καὶ δριμὺ ἀποπάτημα, ὡς ἀκούω. ὅσοις οὖν ἂν περιπέσοι τῷ θηρατῶν, ἀπέκτεινεν αὐτόν.

Περὶ τῆς τῶν ταύρων τῶν πεπωλευμένων εὐμαθείας τε καὶ εὐπειθείας.

Κεφ. δ.

Ἴδιον δὲ ἄρα ἦν ταύρου τὸ εὐπειθὲς, ἡμερωθέντος τε ἐς τὸ πρᾷον ἐκ τοῦ θηριώδους μεταβαλλομένου. μένουσι δὲ καὶ ἐπὶ τὸ φέρετρον ἀκίνητοι, εἴτε ὑ-
πόδας πτίους αὐτοὺς ἐθέλεις ἀτρεμεῖν, ἅτε ἐπὶ τὸ στόμα ὀκλάσ

ὀκλάσαντας τοὺς προσθίους, καὶ ἐπὶ τοῦ γόνατος φέρειν ἢ παῖδα ἢ κόρην. ὄψει δὲ ἄρα καὶ ἐπὶ τοῖς νώτοις γυναῖκα ἄγοντα, ὡς τὴν Εὐρώπην † δή. καὶ μετέωρον ἑστῶτα ἐπὶ τῶν κάτω σκελῶν· καὶ τὸ πᾶν σῶμα ἐφ᾽ ὅτου δὴ κούφως ἐρείσαντα. εἶδον δὲ ἐπὶ ταύροις καὶ ὀρχουμένους, καὶ ἀκινήτους ἑστῶτας, καὶ ἀτρέπτους ἐκείνους.

Περὶ τοῦ παρὰ τοῖς Λίβυσι κατώβλεπος. Κεφ. ε.

Η γῆ ἡ Λίβυσσα πολλῶν καὶ ποικίλων θηρίων γόνιμός ἐστι· καὶ μέντοι καὶ τὸ κάτω βλέπον οὕτω καλούμενον, καὶ αὐτὸ δὲ ἡ αὐτὴ ἔοικε τεκεῖν. καὶ ζῶον μέν ἐστι παραπλήσιον. ὅσα ἰδεῖν, τὴν δὲ ὄψιν δοκεῖ βλοσυρώτερον. ὑψηλαὶ μὲν γὰρ αὐτῷ αἱ ὀφρύες αὐτοῦ καὶ δασεῖαι· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ ὑπόκεινται οὐ μάλα τι κατὰ τοὺς τῶν βοῶν μεγάλοι, βραχύτεροι

eum procumbentem corpore toto quiescere, siue in anteriorum crurum poplites tantùm se demittere; licèt interim ceruice puerũ puellàve gestet. Quin & dorso mulierem vehit, veluti Europam Ioui: & corpore toto interdũ sublimi posticis cruribus leuiter insistit. Equidem ipse vidi qui supra nihil se commouentes Tauros saltarent. Aii.

De Catobleponte Libyca fera, cuius spiritu infectum aerem quacunq; inspirauerint animalia pereunt. c. v.

Quũ multiplices & varias Africa procreat bestias, tum Catoblepontem sic nuncupatũ patere existimatur. Is tauro similis spectatur, magis tamen truculentus, terribilísque aspectu. alta ei & dẽsa sunt supercilia, oculi non perinde quidem magni vt bubuli subijciuntur, sanguine suffusi, nõ di-

rectè, sed ad terram versùs intuetur, vnde & nomen ei factum est. A vertice incipiens juba, equinæ similis, per ejus frontem præmittitur: & faciem ejus occupans, formidabiliorem eum reddit. Mortiferas depascitur herbas, ac simul vt taurino aspectu conspexit, statim horret, & jubam erigit. ea autem in excelsum excitata, atque apertis labris, per guttur quiddam vehemẽter graue & virosum emittit, vt aër supra caput obducatur & inficiatur: animalia autem appropinquantia, quæ hoc cælũ hauriant, grauiter affligantur, & vocis vsum amittant, in letalesq; conuulsiones incidãt. quod & homini accidere dicunt. Hanc sui noxiam vim & fera

δὲ καὶ ὕφαιμοι. καὶ ὁρῶσιν οὐκ ἰθύωρον, ἀλλ' εἰς τὴν γῆν· ἔνθεν τοι καὶ κέκληται κάτω βλέπον. λόφος δὲ ἄνωθεν ἐκ τῆς κορυφῆς ἀρξάμενος αὐτῷ, καὶ ἱππείᾳ τριχὶ παραπλήσιος, διὰ τοῦ μετώπου κάτεισι καὶ τὸ πρόσωπον οἱ καταλαμβάνει, καὶ ἐργάζεται φοβερώτερον † τὸν ἐντυχόντα. σιτεῖται δὲ ἄρα ῥίζας θανατηφόρους. ἐπειδὰν δὲ ὑποβλέψῃ ταυρηδὸν, φρίττει μὲν παραχρῆμα, καὶ ἐγείρει τὴν λοφιάν· ὑπανισταμένης δὲ ἄρα ταύτης καὶ ὀρθουμένης, καὶ γυμνουμένων τῶν περὶ τὸ στόμα χειλῶν, ἐκπέμπει διὰ τῆς φάρυγγος † ἀξιοβαρὲς καὶ βρωμῶδες, ὡς καταλαμβάνεσθαι μὲν τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς ἀέρα· τὰ δὲ ζῷα τὰ πλησιάζοντα, καὶ ἀναπνέοντα τοῦτο, κακοῦσθαι σφόδρα, καὶ ἀφωνίαις τε καὶ σπασμοῖς θανατώδεσι περιπίπτειν· καὶ ἄνθρωπος εἰ παραπέσοι. συνίησι δὲ τῆς αὑτοῦ δυνάμεως ὅδε ὁ θήρ· οἶδε αὐ-

τὸν

τῷ ἐντυχόντι.

al. ὀξυοβαρὲς

τὸν καὶ τὰ ζῶα, καὶ ὡς ὅτι πορρωτάτω ἀποδιδράσκει.

hæc in ſe agnoſcit, & aliæ animantes norunt, eoq́; ab ea quàm longiſſimè refugiunt.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας. κεφ. ς.

De venatione Elephantorum, & quòd ignem metuant.

CAP. VI.

Ἐλεφάντων θηραταὶ ἐπιστήμονες ᾄδουσιν ἡμῖν, ὅταν διώκωνται οὐδὲ οἱ θῆρες, ἄττειν αὐτοὺς καὶ φέρεσθαι ῥώμῃ ἀμηχάνῳ, καὶ ὁρμῇ ἀκατασχέτῳ, καὶ ἀναστέλλεσθαι ὑπὸ μηδενός· καὶ μέντοι διὰ τῶν μεγίστων ἰέναι δένδρων, οἷον διὰ λήιου, ὥσπερ οὖν στάχυς τινὰς κατακλῶντας τὰ δένδρα. καὶ πῇ μὲν τὰ δένδρα αὐτῶν ὑπερέστηκε, καὶ τὰς κόμας ὑπερέχει, πῇ δὲ αὐτοὶ τῶν δένδρων εἰσὶν ὑψηλότεροι. θέουσι μὲν οὖν ἀνὰ κράτος, καὶ ἀποτέμνονται ταῖς ὁδοῖς τοὺς διώκοντας. καὶ εἰκότως· εἰσὶ γὰρ τῶν χωρίων ἠθάδες. καὶ ὅταν πολὺ ἀποσπασθῶσι, καὶ πόρρω * τῆς μετελθούσης αὐτοὺς γένωνται, καὶ ἀναθαρσήσωσιν ὡς ἐν σκέπῃ τοῦ

Qui venandi Elephātos ſcientiam tenent, nobis teſtantur, hos inſectatione venatorum preſſos, cùm robore immenſo, tum impetu effrenato atque præcipiti, & quem ſuſtinere poſſit nemo, ſic quidē per maximas arbores, tanquam per ſegetes excurrere, eaſq́; tanquā ſpicarum calamos, vbi curſum ramorum proceritas eis retardat, perfringere; & alibi ipſos arboribus humiliores eſſe, alibi ſuperiores eminere, omniq́; neruorum contentione currere, & viam inſequentibus præcidere: nec mirum, locorum enim cōſuetudinē tenēt. Quum autem ſe ex inſectatorum ſuorum conſpectu eripuerint, eoſq́; maxi- τῶν μετελθόντων

 mis

mis processibus itineris longè & retrò positos senserint: tum ex fuga recipiũt animum simul, & tanquam periculo liberati insistũt: ibiq́; dum metus solicitudine expulsâ, ex immenso labore requiescunt, his interea ad cibi cogitationem memoria excitatur. Iũcos & hederas per arbores erraticis implicationibus serpentes depascuntur, atque palmarum tenera cacumina, & aliarum plantarum adolescentiores surculos. Quòd si rursus insectatores ad eos propiùs adsint, hi etiam iterum sese in fugam impellunt: Quumq́; ab his multam viam absunt, sese ex fuga colligentes denuò requietem curarum ex itineris labore habent. Insequentes autem præcipitante jam sole ad cubilia se recepturi, syluam incédunt, & viam ipsis obstruũt: quod ipsum sentientes Elephanti, se fu-

κινδύνου καὶ ἐλευθερίᾳ χρώμενοι, ἔστησάν τε καὶ ἀναπαύονται, τὴν ἐκ τοῦ δέους φροντίδα καὶ μάλα ἀσθμάς ἐκβάλλοντες. ἐνταῦθά τοι τοῦ χρόνου καὶ μνήμη τροφῆς αὐτοῖς εἰσέρχεται. σιτοῦνται δὲ ὡς ἄχνω τὴν τε σχοῖνον ἀμφιλαφῆ τοῖς δένδροις περιπεφυκυῖαν, καὶ κιττὸν ἄγριον τοῖς φυτοῖς ἐφέρποντα καὶ ὑπέρδασυν, καὶ φοινίκων μέντοι τὰς ἁπαλάς τε καὶ νεαρὰς κόμας, καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν τοὺς ὄρπηκας, καὶ τοὺς πτόρθους τοὺς ὑγροτέρους. εἰ δὲ οἱ διώκοντες πάλιν προσπελάζοιεν, οἱ δὲ εἰς φυγὴν ἐκτρέπονται αὖθις, καὶ πολὺ ἀποστάντες ἀναπαύονται. οἱ γε μὴν διώκοντες αὐλίζονται ἑσπέρας καταλαβούσης, καὶ τὴν ὕλην ἐμπρήσαντες, εἶτα μέντοι τρόπον τινὰ τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω διατειχίσαντες αὐτοῖς,

τοῖς, ἔστηται. δεδοίκασι δὲ τὸ πῦρ οὐ μεῖον τῶν λεόντων οἱ ἐλέφαντες.

stinent à progrediendo Ignem enim hi nō minùs quàm Leones extimescunt.

Σημεῖα ἐκ διαφόρων ὀρνίθων εὐδίας τε καὶ χειμῶνος.

Κεφ. ζ.

Ex diuersis auibus serenitatu prognostica & tempestatum.

CAP. VII.

Ἀριστοτέλους ἀκούω λέγοντος, ὅτι ἄρα γέρανοι ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν γῆν πετόμεναι, χειμῶνος ἀπειλὴν ἰσχυρὰν ὑποσημαίνουσι τοῖς συνιεῖσι. πετόμεναι δὲ ἄρα ἡσυχῇ αἱ αὐταὶ ὑπισχνοῦνται εὐημερίας τινάς, καὶ εἰρήνην ἀέρος. καὶ σιωπῶσι δέ, ὅτι ἐστὶν ὑπεύδια, τοὺς οὐκ ἀπείρως ἔχοντας τῆς σιωπῆς ὑπομιμνήσκουσιν αἱ αὐταί. ἐὰν δὲ καταπέτωνται καὶ βοῶσι, καὶ ταράττωσί τε καὶ ταράττωνται, ἀπειλοῦσι καὶ ταῦτα χειμῶνα ἰσχυρόν. Ἐρωδιὸς δὲ κνεφαῖος βοῶν, καὶ αὐτὰ ἔοικεν ὑποδηλοῦν, ὡς αὐτὸς Ἀριστοτέλης φυλάξας λέγει. πετόμενος δὲ ἐρωδιὸς τῆς θαλάττης εὐθύ, ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ ῥαγήσεσθαι αἰνίττεται. Εἰ δὲ εἴη χειμερία ἄσπαστα γλαύξ,

Grues ex mari in mediterranea volantes, si Aristoteli credimus, tempestatis atroces minas intelligenti significant: eædem silentio & quietè volantes serenitatem & tranquillitatem promittunt. Quòd si turbulentè clamant, & ordine turbato volant, acerbam tempestatem denunciant. Hoc idem sonans in crepusculo matutino Ardea præsignificare existimatur, vt idem Aristoteles obseruauit: eadémque ad mare rectà proficiscens, pluuiam portendit. Si noctua pluuio tempore sit garrula, serenum & tran-

quillum cælum prænunciat. Contrà sereno canens, tempestatem ostendit. Coruus excitato & volubili sono crocitans, & alarum plausu se concutiens, tempestates præmõstrat. Rursus si Coruus, Cornix, Graculus, crepusculo vespertino vocales sint, tempestatis aduentum prædicunt. Monedulæ volantes modò in sublime, modò deorsum versùs, & voce referentes accipitrem, eodem Aristotele teste, frigus & pluuiam monstrãt. Cornix, si ab altiore voce ter emissa leniùs deinceps sonet, bonam cæli temperiem postridie futuram promittit. Quum autem aues albę frequentes conueniũt, multam tempestatem demonstrant. Anates & Mergi alarum gestu exultantes vehemẽtem ventum prædicunt. Aues ex mari in mediter

εὐδίαν μαντεύεται, καὶ ἡμέραν φαιδράν· ἐὰν δὲ εὐδία μὲν ᾖ, ἡ δὲ ὑποφθέγγεται, χειμῶνα δεῖ προσδέχεσθαι. Κόραξ δὲ ταχέως καὶ ἐπιτρόχως φθεγγόμενος, καὶ κρούων τὰς πτέρυγας καὶ κροτῶν αὐτάς, ὅτι χειμὼν ἔσται κατ' ἐκεῖνο πρόφαντος. Κόραξ δὲ αὖ, καὶ κορώνη, καὶ κολοιὸς δείλης ὀψίας εἰ φθέγγοιντο, χειμῶνος ἔσεσθαί τινα ἐπιδημίαν διδάσκουσι. Κολοιοὶ δὲ ἱερακίζοντες, ὡς ἐκεῖνος λέγει, καὶ πετόμενοι πῆ μὲν ἀνωτέρω, πῆ δὲ κατωτέρω, κρυμὸν καὶ ὑετὸν δηλοῦσι. Κορώνη δὲ * ἐπὶ δείπνῳ ὑποφθεγγομένη ἡσυχῇ, εἰς τὴν ὑστέραν εὐδίαν παρακαλεῖ. Φανέντες δὲ ὄρνιθες πολλοὶ μὲν τὸν ἀριθμόν, λευκοὶ δὲ τὴν χρόαν, χειμῶνα ὅτι ἔσται πολὺς ἐκδιδάσκουσι. Νῆτται δὲ καὶ αἴθυιαι πτερυγίζουσαι, πνεῦμα δηλοῦσιν ἰσχυρόν. Ὄρνιθες δὲ ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν γῆν

* ἐὰν τρὶς κράξῃ, Theophrast.

σπεύ

σὺν ὁρμῇ πετόμενοι, μαρτύρονται χειμῶνα. Ἐρίθακος δὲ ἐς τὰ αὔλια καὶ τὰ οἰκούμενα παριὼν, δῆλός ἐστι χειμῶνος ἐπιδημίας ἀποδιδράσκων. Ἀλεκτρυόνες γε μὴν καὶ ὄρνιθες οἱ ἠθάδες πτερυσσόμενοι, καὶ φρυαττόμενοι καὶ ὑποτρίζοντες, χειμῶνα δηλοῦσι. Ἀπειλοῦσι δὲ καὶ πνεύματα, λουόμεναί τε ὄρνιθες, καὶ ἀνέμων τινὰς ἐμβολὰς ὑποφαίνουσι. Χειμῶνος δὲ ὄντος εἰς ἀλλήλους ὄρνιθες πετόμενοι, καὶ δι' ἀλλήλων θέοντες, σημαίνουσιν εὐδίαν. Ὄρνιθες δὲ ἀθροιζόμενοι περί τε λίμνας καὶ ποταμῶν ὄχθας, χειμῶνα ἐσόμενον οὐκ ἀγνοοῦσι. Πάλιν τε ὄρνιθες, οἱ μὲν θαλάττιοι καὶ οἱ λιμναῖοι ἐς τὴν γῆν πεσόντες, ὡς ἔσοιτο χειμὼν πολὺς οὐκ ἀγνοοῦσιν. Οἱ δὲ χερσαῖοι ᾄδοντες ἐς τὰ νοτερὰ, εὐδίας ἄγγελοί εἰσι, ἐὰν μέντοι σιω-

ranea cum impetu volantes, tempeſtatem teſtantur. Rubecula auis ſtabula circumiens, & habitata loca luſtrans, ex aduentu tempeſtatis ſe fugere declarat. Gallinacei, cæteræq; domeſticæ aues, alarum percuſſione concrepantes, & cucurrientes, & ſuâ quâdam voce obſtrepẽtes, tempeſtatem nunciant. Aues lauatione vtentes, venti procellas & turbines ſignificant. Quòd ſi quum eſt tempeſtas aliæ in alias volent, & vltrò citroq́, inter ſe commeent, meliùs temperatum tempus pollicentur. Circa ſtagna & fluuiorum ripas congregantes ſe aues, tempeſtatem impẽdere non ignorãt. Contrà marinæ & palaſtres in terram proficiſcentes, plurimam tempeſtatem prænunciant. Terreſtres verò, ſi modò ſilentes ſint, ad humidiora loca contendentes, ſerenitatem de-

nunciant.

Orygis & Caprarum Libyæ natura. & rursus prognostica tempestatis ex quadrupedibus, & muscis. item de Hipparcho & Anaxagora.

CAP. VIII.

Ægyptij dicunt Orygem caniculæ exortum cognoscere, & sternutamento testari. Libyci confidenter & fortiter asserunt, suum caprinū pecus similiter ejusdē stellæ exortum præscire: itemq; pluuias præsentire. Nam vt extra caprile processerit, concitato cursu ad pastionem accedit: deinde pabulo expletū se in stabula domestica conuertit, eoq; intuens pascitur, pastorem, vt se festinet cogere expectans. Hipparchus tempore Neronis in theatro sedens, ex caprina pelle (αὖθις, vel αὐτάς) quam ferebat, quòd futurā tempestatem prænunciasset, tantam Neroni admirationem

πᾶσι.

Περὶ ζώου τοῦ ὄρυγος, καὶ ὅπως ἔχει αἴσθησιν τῆς τοῦ κυνὸς ἐπιτολῆς, καὶ περὶ αἰγῶν Λιβυσσῶν· καὶ αὖθις εὐδίας τε καὶ χειμῶνος σημεῖα ἐκ τετραπόδων διαφόρων. περὶ τοῦ Ἱππάρχου καὶ Ἀναξαγόρου.

Κεφ. η.

Αἰγυπτίων ἀκούω λεγόντων τὸν Ὄρυγα συνιέναι τὴν τοῦ ἄστρου ἐπιτολὴν πρῶτον, καὶ τὴν ἐπιτολὴν μαρτυρεῖσθαι τῷ πταρμῷ αὐτόν. Νεανιεύονται δὲ καὶ οἱ Λίβυες αὐτοὶ κράτιστον φάσκοντες, καὶ τὰς αἶγας παρ' αὐτοῖς προειδέναι τὸ αὐτὸ δήπου τοῦτο. αὗται μὲν καὶ μέλλοντα ὑετὸν προδηλοῦσιν. ἐπειδὰν γὰρ προέλθωσι τῶν σηκῶν, δρόμῳ, καὶ μάλα γε ὤκιστα ὁρμῶσιν ἐπὶ τὸν χιλὸν, εἶτα ἐμπλησθεῖσαι † αὐτοῦ ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰ οἰκεῖα καὶ ὁρῶσαι ἐκεῖσε ὑπὸ νέμονται, τὸν ποιμένα ἀναμένουσαι, ἵνα τὴν ταχίστην συνελάσῃ αὐτάς. Καὶ Ἵππαρχος μὲν

ἐπὶ

ἐπὶ Νέρωνος τοῦ τυράννου καθήμενος ἐν θεάτρῳ, καὶ φορῶν διφθέραν, ὅτι τὸν μέλλοντα χειμῶνα ἐκ τῆς παρούσης αἰθρίας προηπίστατο, ἐξέπληξε, καὶ ἐθαύμαζε Νέρων αὐτόν· καὶ Νικαεῦσι τοῖς Βιθυνοῖς συνήδετο ὅτι Ἱππάρχου πολίτου ἔτυχον. ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ θεώμενον Ἀναξαγόραν ἐν διφθέρᾳ καὶ αὐτὸν τὰ Ὀλύμπια, ἐπιβραχέντος ὑετοῦ, τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν ᾖδε, ὡς θειότερα νοεῖν ἢ κατὰ τὴν θνητὴν φύσιν ἐκθαύμαζεν. Ὅτι δὲ βοῦς ἐὰν μέλλῃ ὕειν ὁ Ζεὺς, ἐπὶ τὸ ἰσχίον τὸ δεξιὸν κατακλίνεται· ἐὰν δὲ εὐδία, πάλιν ἐπὶ τὸ λαιόν, θαυμάζει τις ἢ οὐδείς. καὶ ἐκεῖνα δὲ προσακήκοα ἐκπλῆξαι ἱκανά. βοῦς ἐὰν βοᾷ καὶ ὀσφραίνηται τῆς γῆς, ὕειν ἀνάγκη. ἄδδην δὲ βόες καὶ πέρα τοῦ ἔθους ἐσθίοντες, δηλοῦσι χειμῶνα. Πρόβατα δὲ ὀρύττοντα τοῖς ὁπλαῖς τὴν γῆν, ἔοικε σημαίνειν χειμῶνα.

mouit, vt ille Bithyniæ Nicaensibus gratulatus fuerit, quòd Hipparchũ suum ciuem haberent. Sic & Anaxagoram in diphthera Olympia spectantem, subsecuto imbre omnis Græcorũ multitudo celebrabat, & diuiniori quàm plerosque mortales mente ipsum præditum iactabat. Iã si proximum est vt pluat, ad dextram Bos coxæ vertebram inclinatur: sin serenum tempus propè futurum est, ad sinistram incuruatur: quæ quidem paucissimi sunt qui admirantur. & hæc insuper audiui, quæ admirationem patiunt. Bos si mugit, & terram olfacit, pluuia impendet. Idem si suprà quàm consueuit pabulo completur, tempestatem futuram ostendit. Oues fodientes terram pedibus, videntur tempestatem significare. quæ etiam

coitu earundem prænũciatur. Capræ dormientes frequentes, eadem monstrant. Muscæ in aromatis (*vel, Sues in arvis*) apparentes, pluuiam præsignificant. Agni & Hœdi lasciuientes, & inter se saltantes, serenos dies promittunt. Mustelæ & Mures stridentes, vehementé præsagiunt tempestatem. A desertis locis ad habitata refugiẽtes Lupi, hyemis acerbitatem se horrere ostendunt. Leonis ad frugifera & fructuosa loca profectio, siccitatem prænunciat. Iumenta supra consuetudinem exultantia, humidiorẽ tempestatem præsciũt: hanc eandem si vngulis puluerem spargunt, denunciant. Lepores multi iisdem in locis conspecti, bonam aëris temperiem significant. Homines verò per omnia inferiores sunt,

μῦαι ἐν τοῖς ἀρώμασι, *Gillius.*

Ἀναβαινόμενα δὲ τὰ αὐτὰ πώεα, χειμῶνα ὁμολογεῖ. Κοιμώμεναι δὲ ἀθρόαι αἱ αἶγες τὰ αὐτὰ ὁμολογοῦσιν. † Ὕες δὲ ἐν τοῖς ἀρόμασι φαινόμεναι, ὑετοῦ φυγὴν διδάσκουσιν. Ἄρνες δὲ ἄρα καὶ ἔριφοι ἀλλήλοις ἐμπηδῶντές τε καὶ ὑποσκιρτῶντες, φαιδρὰν ἡμέραν ὁμολογοῦσι. Γαλαῖ δὲ ὑποτρύζουσαι, καὶ μύες ἐκείναις δρῶντες τὰ αὐτά, χειμῶνα ἄγριον συμβάλλονται ἰσχυρόν. Λύκοι δὲ φεύγοντες ἐρημίαν, καὶ εἴσω τῶν οἰκουμένων ἰόντες, χειμῶνος ἐμβολὴν μέλλοντος ὅτι πεφρίκασι, μαρτυροῦσι δι' ὧν δρῶσι. Λέοντος δὲ ἐν τοῖς καρπίμοις χωρίοις ἐπιδημία, αὐχμὸν δηλοῖ. Σκιρτῶντα μὴν τὰ ὑποζύγια, καὶ βοῶντα τοῦ ἔθους μᾶλλον, νοτερὸν χειμῶνα ἐσόμενον οἶδεν. εἰ δὲ καὶ ταῖς ὁπλαῖς κόνιν περισυναβάλλοιτο, τὰ αὐτὰ δηλοῖ που. Λαγωοὶ δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις ὁρώμενοι πολλοί, δηλοῦσιν

εὐδ

διδίαν. Πάντων δὲ τούτων ἀπολείπονται ἄνθρωποι, καὶ ἴσασιν αὐτὰ ὅτε γένωνται.

Περὶ ἱεράκων. κ. θ.

Ἱεράκων πέρι καὶ ταῦτα προσακήκοα. Οἱ γὰρ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ Αἰγύπτῳ θεραπευταὶ, λέγουσι καλεῖσθαί τινας οὕτως ἱερακοβοσκούς· οἵπερ οὖν εἰσι τῶν τοῦ θεοῦ ἱεράκων τροφεῖς τε, καὶ μελεδωνοὶ μυρίοι αὐτοί. πᾶν μὲν οὖν τὸ τῶν ὀρνίθων φῦλον ἀνεῖται τῷ θεῷ τῷδε· ἤδη δέ τινες ἐκεῖθι καὶ ἱεροὶ τρέφονται τροφῇ πεφροντισμένῃ, καὶ δοκοῦσι τῶν ἀναθημάτων διαφέρειν οὐδέν· οἱ τοίνυν τὴν τούτων ἐγκεχειρισμένοι κομιδὴν πρὸς τοὺς ἀγνοοῦντας λέγουσιν, ἐν ταῖς νεοττιαῖς ἑκάστους, ἐν ἄλσει γὰρ ἱερῷ †τρέφεται. τίκτειν. ὁμολογοῦσι δὲ * τὴν ἄλλων μὲν, ἐκ τούτων δὲ ἴλη καὶ

nec prius tempestatis mutationem, quàm vbi jam contigerit noscunt.

De auibus Apollini in Aegypto sacris, praesertim Accipitribus, & earum nutritione.

CAP. IX.

De Accipitribus hæc quoque audiui. Apollinis in Ægypto sacerdotes, hieracoboscos quosdam vocari aiunt: & hos Accipitrum dei nutricios & curatores esse. Porrò quum omne auiũ genus huic deo dicatum est: tum quædam etiam sacræ illic, & in lucis sacris, victu accurato aluntur, ita vt à consecratis deo muneribus nihil differre videantur. Harum igitur auium nutricij, singularum nidos ostẽdunt ignaris, in quibus eas parere asserunt. p[illegible] cæteris verò Accipitres sibi curæ esse fatentur, quos hoc modo nutriunt. Nuper natis auium captarum cerebella obiiciunt, teneris nem

† τρέφονται, τὴν ἄλλων μὲν κομιδὴν, ἱεράκων δὲ ἐπ, &c.

nempe cibū tenerum. jam adultis verò carnes, pulpas & fibras, quæ scilicet aues rapaces solido & firmo nutrimento roborare possunt. Mediis verò ætate inter vtrosque, corda obiiciuntur, quorum etiam reliquiæ videntur. Pulchrè autem norunt Accipitres, pro sua quisque ætate, conuenientem sibi cibum: nec alium attigerint. Accedunt & Coturnicum & aliarum auium certo anni tempore greges, ex quarum itidem præda sacri isti Accipitres victitant.

μᾶλλον. τοῖς δὲ ἀρτιφυέσι περιβάλλουσιν ὀρνίθων τεθηραμένων ἐξῃρημένους τοὺς ἐγκεφάλους, τροφὴν ἁπαλὴν νεοττοῖς ὑγροῖς· τοῖς γε μὴν τελείοις ἤδη παρατιθέασι σάρκας τε καὶ κρέα καὶ ἶνας, ὅσα ἰσχυρὰν τροφὴν ὄρνισιν ἁρπακτικοῖς ἐργάζεται. τοῖς δὲ ἐν μεθορίῳ τῶν ἀρτιφυῶν τε καὶ τῶν ἤδη τελείων, καρδίαι κεῖνται. καὶ τούτων λείψανα ὁρᾶται. καὶ ἥ γε διαφορότης ἡ προειρημένη τῆς τροφῆς, ὁμολογεῖ ὅτι τὸ ἁρμόττον ἡλικίᾳ ἑκάστῃ καὶ πρόσφορον ἴσασιν οἱ ἱέρακες, καὶ μάλα ἀκριβοῦσι τοῦτο, καὶ τῆς παρ' ἡλικίαν τροφῆς οὐκ ἂν ἅψαιντο. Καθ' ὥραν δὲ ἄρα καὶ ὀρτύγων αὐτοῖς ἐπιδημίαι γίνονται, καὶ τῶν ἄλλων ὀρνίθων ἐπιφοιτῶσιν ἀγέλαι· καὶ ἔχουσιν οἱ ἱεροὶ ἐκεῖνοι καὶ ἐντεῦθεν θοίνην.

Amor Canum erga altores suos, demonstratus historijs de duobus Canibus, vno Calui Romani socio eius in bello, & altero quodam domini defuncti corpus custodiente.

CAP. X.

περὶ τῆς κυνῶν εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας αὐτούς.

Κεφ. ι.

Κυν

Κυνὸς ἐς τοὺς τρέφοντας αὐτὸν ἄμαχον εὔνοιαν ὁμολογεῖ καὶ ἐκεῖνο δήπου. ἐν τινι τῶν ἐμφύλων πολέμων ἐν τῇ Ῥώμῃ Κάλβου τοῦ Ῥωμαίου σφαγέντος, οὐδεὶς μὲν οὐ τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἀνδρὸς ἠδυνήθη τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν, καί τοι μυρίων ἀγώνισμα τιθεμένων σφίσι καὶ καλλώπισμα τοῦτο, πρὶν ἢ τὸν παρεστῶτα οἱ κύνα ἀποκτεῖναι, ὑπὲρ αὐτοῦ τραφέντα, καὶ μέντοι καὶ τὴν εὔνοιαν οἱ πιστότατα ἀποσώζοντα, καὶ ὑπερμαχοῦντα τοῦ κεῖμένου ὥσπερ οὖν συστρατιώτην τε καὶ σύσκηνον ἀγαθὸν, καὶ εἰς τὰ ἔσχατα φίλον. Οἷον δ' αὖ καὶ τόδε ἔρρεξε οὐκ ἀνὴρ μὰ Δία, ἀλλ' ἀγαθὸς κύων, καὶ τὴν γνώμην καρτερὸς, μαθεῖν ἄξιον. Ὁ Ἠπειρώτης Πύρρος ὁδοιπορῶν, εἶτα μέντοι περιτυγχάνει νεκρῷ

Firmissimæ beneuolentiæ quam canes erga altores suos habēt, illud certè magnam habet declarationem. Romæ bello quodam ciuili Caluus Romanus quum necatus esset, hujus viri caput ex hostibus nemo abscindere poterat, quum tamen summâ contentione sexcenti certarēt, & facinus istud consciscere pulchrum ducerent: priusquā canem, quem is aluisset, interfecissent, ei assidentem, & beneuolētiam erga illum ipsum fidissimè amantissimeq; seruantē: & qui pro hero humi strato jamq; extincto sic propugnabat, tanquā vir commilito, & contubernalis bonus, & ad extremum amicitiæ obseruans. Iam fortiter & præclarè factum, quòd non vir, sed profectò canis cùm bonitate eximia, cum robore animi septus fecit, meritò narrandū est. Pyrrhus Epirota, quum iter faceret, fortuitò

subitò incidit in canem, cadaueri domini sui astantem, & illud ipsum cum summa diligentia custodientem, ne quis post mortem violaret, atque imminueret. Is autem jam triduum ferens inediam, diligenti custodia assiduus illud seruabat. Hoc simulatque Pyrrhus intellexisset, hunc quidem miseratus, sepulturâ affici jussit: cani verò plenũ cibum ad se amandum allicientem dedit, paulatimq; illum allectãs abduxit, atque adeò attraxit. Sed hæc quidem hactenus. Post paulum quum exercitus lustraret Pyrrhus; militesq; recenseret, & verò canis adesset: is non mãsuetus solùm, verùm cętera quàm tacitus erat. Vt verò in recensione militum interfectores domini animaduertisset, tum non se continuit, quin vasto latratu

πεφονευμένῳ, καὶ κυνὶ παρεστῶτι, καὶ φρουροῦντι τὸν δεσπότην, ἵνα μὴ πρὸς τῷ φόνῳ καὶ τὸν νεκρὸν λυμήνηταί τις. ἐτύγχανε δὲ ἄρα τρίτην ἔχων ὁ κύων ἀπόσιτος τὴν ἡμέραν ἐπὶ τῇ φιλοπονίᾳ καὶ καρτερικωτάτῃ φρουρᾷ. ὅπερ οὖν διδαχθεὶς ὁ Πύρρος, τὸν μὲν ἀνθρωπον ᾤκτειρε, καὶ ταφῆς ἠξίωσε· τὸν γε μὴν κύνα προσέταξε τυχεῖν κηδεμονίας, καὶ ἐδίδου ὅσα κυνὶ πρέπει ἐκ χειρὸς, καὶ μάλα γε ἱκανὰ καὶ ἐφολκὰ εἰς τὴν ἑαυτοῦ φιλίαν τε καὶ εὔνοιαν, κατὰ μικρὰ ὑπάγων τὸν κύνα ὁ Πύρρος. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον. Εἶτα μέντοι οὐ μετὰ μικρὸν ἐξέτασις ὁπλιτῶν ἦν· καὶ ὁ βασιλεὺς οἱ παρεῖπον ἐθεᾶτο, καὶ οἱ παρῆν ἐκεῖνος ὁ κύων. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἑαυτὸν σιγῇ εἶχε, καὶ πρᾳότατος ἦν· ἐπεὶ δὲ ἄρα τοὺς τοῦ δεσπότου φονέας ἐν τῇ τῶν στρατιωτῶν εἶδεν ἐξετάσει, ὅδε σὺν ἐκαρτέρησεν ἐνταῦθα ἀτρεμεῖν, ἀλλ'

εἰς

εἰς αὐτοὺς ἐπήδα καὶ ὑλάκτει, ἀμύσσων τοῖς ὄνυξι, καὶ ἐς τὸν Πύρρον ἄμφω ἐπιστρεφόμενος, ὡς οἷόν τε ἦν ἐπήγετο μάρτυρα, ὅτι ἄρα τοὺς ἀνδροφόνους ἔχει. οὐκοῦν ὑπόνοια εἰσέρχεται καὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς περιεστῶτας αὐτόν, καὶ ποιοῦνται ἐνθύμιον τὴν τοῦ κυνὸς ὑλακὴν τὴν εἰς τοὺς προειρημένους. καὶ συλληφθέντες στρεβλοῦνται, καὶ κατεῖπον ὅσα ἐτόλμησαν. Καὶ δοκεῖ μὲν μῦθος ταῦτα τοῖς ἄλλοις, ὅσοι Διὸς ἑταιρείου καὶ φιλίου τοῦ αὐτοῦ θεσμὸν πατήσαντες, εἶτα μέντοι ζῶντας προὔδοσαν τοὺς φίλους καὶ ἀποθανόντας. ἐγὼ δὲ οὐ πείθομαι τοῖς νοοῦσι κακῶς τὰ τῆς φύσεως καλά· ἥπερ οὖν εἰ τοῖς ἀλόγοις μετέδωκεν εὐνοίας τε καὶ στοργῆς, πάντως που καὶ τῷ δὲ τῷ ζῴῳ τῷ λογικῷ μετέδωκε μᾶλλον· ἀλλ' οὐ χρῶνται τῷ δώρῳ. Καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ ἐπιλέγειν ὅσα

in eos erumperet, atq; vnguibus laniaret, simul & se ad Pyrrhum conuertens quoad poterat, testem in hanc rem citabat, quòd homicidas teneret. Quod factum religioni habuit Pyrrhus, eiq; in suspicionem & circũstantibus hi venerunt de viri morte. Itaque quæstione adhibita, ea quorum accusarentur confessi sunt. Non ita homines amicitiarum cultores, qui omni sodalitatũ sanctitate spretâ, amicos suos, cùm viuos, tum mortuos produnt. Ego verò probare illos non possum, qui naturam accusant: quæ si animâtibus brutis beneuolentiæ & amoris vim inseuit, multò magis eadem ornauit homines ratione præditos: illi verò naturæ munus negligunt, nec vtũtur. Quid nunc commemorem, qualia facinora cõtra amicos

de retinendo lucro admittant, quot insidias faciant, quas proditiones moliantur? vt profectò vehementer doleam, hominibus fideliorem & amantiorem canem inueniri.

De Polypo, qui Aquilā, à qua raptus erat, suis implicatam cirris in mare detraxit.

CAP. XI.

Quum in saxum nō admodum è mari eminens Polypus aliquando correpens ascendisset, ibiq; explicatis brachiis summa cum voluptate, quòd frigida tē pestas esset, à tepore solis calesceret: neque sanè se in saxi colorem vertisset: quod quidem ipsum cùm ad declinā das, tum magis ad moliendas piscibus insidias facere solet: Aquila acris & acuta in videndo prædam, non quidem sibi futuram bonam, paratam & prō ptam sibi & suis pullis

ἄνθρωποι ὑπὲρ τοῦ πονηροῦ κέρδους κατὰ τοὺς ἑαυτῶν φίλους εἰργάσαντο, ἐπιβουλὰς ῥάπτοντες καὶ προδιδόντες; ὡς ἐμέ γε ἀλγεῖν εἴπερ ἀνθρώπων εὐνούστερος καὶ πιστότερος ἐλήλεγκται ὁ κύων ἄν.

Περὶ πολύποδος καὶ ἀετοῦ.

Κεφ. ια.

Πολύποδος εἰς οὖς ἐμὲ καὶ ἐκεῖνο ἧκεν. ἦν πέτρα προήκουσα μὲν, οὐ μὴν ἄγαν ὑψηλή. ἐκεῖνοι πολύπους ποτὲ ἀνερπύσας, εἶτα ἥπλωσε τὰς πλεκτάνας, καὶ μάλα γε ἀσμένως ὑπεθάλπετο· καὶ γὰρ οὖν καὶ χειμερία ἐδόκει πως· οὐ μὴν ἑαυτὸν εἰς τὴν χρόαν τῆς πέτρας ἐκτρέψας ἤδη ἦν. πεφύκασι δὲ ἄρα δρᾶν τοῦτο οἱ πολύποδες, καὶ τὰς εἰς ἑαυτοὺς ἐπιβουλὰς φυλαττόμενοι, καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ τοὺς ἰχθῦς ἐλλοχῶντες. ἰδὼν οὖν ὀξὺ μὲν, ἑαυτῷ δὲ οὐκ ἀγαθὸν τὸ θήραμα ἀετὸς, ὡς ἐπῆξεν ὁρμῆς τε ἅμα καὶ πτερ.

πτερῶν εἶχεν, ἐμπηδᾷ τῷ πολύποδι, καὶ μέντοι καὶ δεῖπνον ἐξ ἑτοίμου ἑαυτῷ τε καὶ παισὶ τοῖς ἑαυτοῦ κατέγραφε. πλόκαμοι δὲ ἄρα ἰχθύος ἐκείνου περιβάλλουσι τῷ αἰετῷ σφᾶς ἑαυτοὺς καὶ ἀπρὶξ ἐχόμενοι, εἶτα ἕλκουσι κάτω τὸν ἔχθιστον· καὶ χανὼν λύκος, ὡς ἂν εἴποις, εἶτα μέντοι νεκρὸς ἐπενήχετο τῇ θαλάττῃ ὁ αἰετὸς ὑπὲρ τοῦ δείπνου. Μυρία μὲν δὴ τοιαῦτα πάσχουσιν ὄρνιθες. πλείω δὲ ἄνθρωποι· † ὃν δὲ τοῖς ἀδδηφάγοις ὑφ' Ηροδότου Μασσαγέταις, ὁ Καμβύσου Κῦρος ὁ ἕτερος, καὶ μέντοι καὶ Πολυκράτης εἰς Ὀροίτου ἀποδύσαι, καὶ τὸν χρυσὸν ἁρπασόμενος, † καὶ ἄλλος τεύχων ὡς ἑτέρῳ τις ἑῷ κακὸν ἥπατι τεύχει. Καὶ ταῦτα μὲν οὐκ οἶδε τὰ ἄλογα, ἄνθρωποι δὲ οἱ εἰδότες, οὐ φυλάττονται, καὶ τί δεῖ γλώττης, καὶ λόγων,

perſpicuè cernẽs, quanto potuit maximo alarũ impetu in Polypum inſiluit: Sed & piſcis hic, circumplicantibus Aquilam & pertinaciter adhæreſcentibus cirris, in profundum detraxit hoſtem capitaliſſimam, ſimul & interfecit: quæ quidem Lupus hiãs (vt eſt in prouerbio) inani ſpe illusâ, deinde in mari mortua fluitabat. Sed homines plura ejuſcemodi perpetiuntur, vt Cambyſis filius Cyrus alter apud Maſſagetas, ab Herodoto decantatos: & Polycrates * ad diripiendum aurum magno ſtudio & diligentiâ ad Orœten (*promiſſum ab eo theſaurum ſperans*) profectus, decepti fuerunt: & aliorum quę machinabantur aliis mala, in ipſos reciderunt. At beſtiæ ea pericula ignorant. homines verò non cauent, quin etiam ſcientes & prudentes in hæc ipſa incurrunt. Ad quid vo-

ὡς ὁ ποιη.

vide Herodotum l. 3.

Ος δ' ἄλλῳ κακὰ τεύχει, ἑῷ κακὸν ἥπατι τεύχει *vide Eraſm. in prouer. Malũ conſilium conſultori peſſimum.*

bis profuêre lingua, oratio, præceptores & castigatio, ô Cyre & Polycrates? alios omitto. quid enim surdos & stolidos vel vtilissimis consiliis iuuarem?

De laboris patientia Canum, quâ vel operosissimis Pæonia mulieribus & Ægyptijs puerperis præstant.

CAP. XII.

Elatè ampleq; nunc sentiant Pæoniæ mulieres, illaq; præclara facinora facientes magnos sibi spiritus sumant: quòd vno tempore, partim capite vrnam aquæ plenam ferant, ita ceruicem erigẽtes, vt ipsis ingredientibus immota vrna permanens, nulla inclinatione propendeat: partim infantem puerum è sinu suo appensum lactent, simul & brachio in habenam inserto mariti equum ad aquã ducant, simul & manibus linum neant. Darius quidẽ magnâ admiratione affectus est, quum ei jus dicenti Pæones

καὶ διδασκάλων, καὶ πληγῶν, ὦ Κῦρε καὶ Πολύκρατες; Τοὺς δὲ ἄλλους ἐῶ. Τί γάρ μοι κωφοῖς καὶ ἀνοήτοις συμβουλεύειν τὰ λυσιτελέστατα;

Ὅτι καὶ κύνσαι κύνες θηρῶσι.

Κεφ. ιβ.

Μέγα νῦν φρονείτωσαν αἱ Παιονίδες γυναῖκες, καὶ τὸ φρύαγμα αἱρέτωσαν, δρῶσαι τὰ ὑμνούμενα, ἔστι δὲ ταῦτα. Τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίαν μεστὴν ὕδατος, καὶ τὸν αὐχένα ἀνέστησαν, ὥστε αὐταῖς βαδιζούσαις, ἄτρεπτόν τε καὶ ἀκλινῆ διαμένειν τὴν ὑδρίαν. ἐξαρτήσασαι δὲ τοῦ κόλπου θηλάζουσι τὰ βρέφη· καὶ εἰς τὸν βραχίονα τὸν ῥυτῆρα ἐνάψασαι, τὸν τοῦ γήμαντος ἵππον εἰς ὑδρείαν ἄγουσι, καὶ ταῖς χερσὶ νήθουσι λίνον. ταῦτά τοι καὶ Δαρεῖος ἐθαύμασεν, ὅτε Παίονες νεανίας τὴν ἑαυ-

τῶν ἀδελφὴν οὕτως σκευάσαντες, δικάζοντος αὐτοῦ, παρήγαγον αὐτήν, ἵνα εἰς ἔρωτα ἐμπεσὼν τῆς οὕτως ἀθρόας αὐτουργίας ἕλῃ Παίονας. Ἀλλὰ ἡ φύσις πάντων Παιόνων σοβαρωτέρα; κύων θηρῶσα, λαγὼς δ' ἦν τὸ ἄγρευμα αὐτῇ, καὶ ἐκύει ἡ κύων· ἐπεὶ δὲ τῆς σπουδῆς τῆς προκειμένης τετύχηκε, τῷ μὲν δεσπότῃ τοῦ θηράματος ἀπέστη· ἀναχωρήσασα δὲ, ἐννέα φασὶ σκύλακας ἀποκυήσασα, εἶτα ἐξέθρεψεν αὐτούς. Εἰ δὲ Αἰγυπτίων αἱ γυναῖκες μέγα φρονοῦσιν ὅτι κἀκεῖναι τὴν ὠδῖνα ἀπολύσασαι, καὶ ἐξαναστᾶσαι τῶν ἔργων ἔχονται τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν. ἀκούσασαι τὸ τῆς κυνὸς ἔργον τῆς προειρημένης τοῦ φυσήματος ἀποστῶσι, πάντως ἐγκαλύψονται.

Περὶ τοῦ κυνὸς τοῦ δημοσίᾳ τρεφομένου ἐν ταῖς Ἀθήναις, διὰ τὸ καταφωρᾶσαι τοὺς θεοσύλας ἐν Ἀσκληπιοῦ. Κ. ιγ.

ones quidam juuenes sororem ipsorum, eo quo dixi modo exornatam, adduxissent, vt ex ejus conspectu Darius sub jugum suum mittere Pæoniam aggrederetur, studio adductus tam operosæ nationis. Sed multis Pæonibus longè præstiterit natura vnius Caniculæ: quæ quum venaretur, quamuis ventrem ferret, leporem cepit, eaq; jam captâ prædâ statim domino cedens secessit: atq; quàm mox nouẽ catulos peperit, quos aluit postea. Quòd si Ægyptij eò magnificẽtiùs sentiant, quòd eorum vxores à partu statim è lecto surgunt ad obeunda domestica munia, antè dictæ Canis factum audientes, remittant spiritus inflatos, animiq; tumorem comprimant.

De Canis vigilantia, qui sacrilegum prodidit.

CAP. XIII.

De Mulo ſupra ætatem ſuam laborioſo, ſimul & de cibo publicè ei ab Athenienſibus decreto, cùm Ariſtoteles meminit, tum verò nos quodam loco commeminimus. Quod verò Canis ſimiliter Athenis fecit, id quoque nõ alienum inſtituto opere declarare. Sacrilegus primùm obſeruato tẽpore intempeſto, quo dormientes arctiſſimus ſomnus complecteretur, de multa nocte intra Æſculapij tẽplum ingreſſus eſt: deinde vt permulta donaria ex æde ſurripuiſſet, quum rem jam putaret confectam, ſeq; latere, diſceſſum parabat: At excubitor Canis ad templi cuſtodiam intus aduigilans, æditimis qui noctu ad ſacras ædes vigilias agebant, multò vigilantior, expilatoré direptoremq; inſequebatur, quàm maximè poterat commiſſum ſacrilegium horribili fremitu ſuo prædicans. Fur primùm & ſocij hujus ſceleris ſaxis lapidat

Τὸ μὲν τοῦ ἡμιόνου τοῦ φιλοπόνου, καὶ τῆς δημοσίας αὐτῷ δοθείσης τροφῆς ἐξ Ἀθηναίων, ὑπὲρ τοῦ ἐθελουργεῖν καθ' ἡλικίαν, Ἀριστοτέλης εἶπε, καὶ ἡμεῖς ἄνω που καλῶς δρῶντες. τὸ δὲ τοῦ κυνὸς καὶ τοῦτο ἐν ταῖς Ἀθήναις γενόμενον, εἰπεῖν οὐδὲν ἄτοπον. Εἰς Ἀσκληπιοῦ παρῆλθε θεοσύλης, τό, τι μεσαίτατον τῆς νυκτὸς παραφυλάξας, καὶ τῶν καθευδόντων τὸν βαρύτατον ὕπνον ἐπιτηρήσας· εἶτα ὑφείλετο τῶν ἀναθημάτων πολλά· καὶ ὥς γε ᾤετο ἐλελήθει. ἦν δὲ ἄρα σκοπὸς ἀγαθὸς ἔνδον κύων, καὶ τῶν ζακόρων ἀμείνων εἰς ἀγρυπνίαν. ὅσπερ οὖν εἵπετό οἱ διώκων, καὶ ὑλακτῶν, καὶ οὐκ ἀνίει, ἀλλ' ἥπερ οὖν ἔσθενε δυνάμει τὸ πραχθὲν μαρτυρούμενος. τὰ μὲν οὖν πρῶτα, ἔβαλλεν αὐτὸν λίθοις, αὐτός τε

καὶ οἱ τῆς κακῆς ἐκείνου πράξεως κοινωνοί· τὰ δὲ πλοῦτον ταῦτα ὑποτείνων ἄρτους τε καὶ μάζας· ἐπήγετο δὲ ἄρα καὶ ταῦτα δέλεαρ κυνῶν προμηθῶς ὥσπερ ὑπελάμβανεν. ἐπεὶ δὲ καὶ παρελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν οὐ κατήργει ὑλάκτεῖ, καὶ πάλιν προϊόντος, ἐγνώσθη μὲν ὁ κύων ἔνθεν ἦν· τὰ λείποντα δὲ τῶν ἀναθημάτων ἐπόθουν αἱ γραφαί τε καὶ αἱ χῶραι ἔνθα ἀνέκειντο. συνέβαλον οὖν τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ στρεβλώσαντες τὸ πᾶν κατέγνωσαν. καὶ ὁ μὲν ἐδικαιώθη τὰ ἐκ τοῦ νόμου· ὁ δὲ κύων ἐτιμᾶτο δημοσίᾳ τροφῇ καὶ κηδεμονίᾳ, οἷα δήπου φύλαξ πιστός. καὶ τῶν νεωκόρων οὐδενὸς μείων κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν.

pidatione factâ, canem appetebant: deinde vbi is latrare non desisteret, illum demulcere conabatur, panes & offas canum illecebras obiiciens: nam hæc quoq; prouidè, vt ipse putabat, secum attulerat. verùm custos incorruptus canis, vel fur quũ euasisset in domum vbi habitabat, vel quum indè exiret, se illi implacabilem, inexpiabilemq; præbens, furem latrare non desinebat. Tandem intellectum est vnde Canis esset, ac simul animaduersum quæ ornamenta deessent. Itaque ex hac Canis vociferatione is esse, qui tale furtum fecisset, in Atheniensium suspicioné adductus est: atque vt tormentis in eum quæsiuissent, totam rem cognouerunt. Denique ex lege hic capite damnatus, extremũ dedit supplicium. Cani verò cibus publicè præbitus, & publicæ curæ, vt fidus custos habitus est: nempe qui æditimorum nulli inferior vigilantia fuisset.

Quomodo Capra suffusionem oculorum ipsa in se curet.

CAP. XIIII.

Caliginem oculorum, quam suffusioné medici vocant, Caprinum pecus probè curare scit: & ab ipsa remedium ejusdem homines quoque mutuati dicuntur. Quum enim conturbatum oculum, & non probè affectum ad videndum sentit, eũ ad rubi spinam & admouet, & referandum permittit: hæc vt pupugit, pituita statim euocatur, nullâq; pupillæ læsione factâ, videndi vsum recuperat. Neque sanè hominum sapientiâ ad faciendam sibi medicinam eget.

Ὅπως ἰᾶται τὴν ἑαυτῆς ἡ αἴξ ὑπόχυσιν. Κεφ. ιδ.

Ἀγαθὴ δὲ ἄρα ἦν ἡ αἴξ καὶ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀχλὺν, ἥνπερ οὖν παῖδες Ἀσκληπιοῦ ὑπόχυσιν καλοῦσιν, ἀκέσασθαι. καὶ λέγονταί γε οἱ ἄνθρωποι παρ' ἐκείνης μαθεῖν τόδε τὸ ἴαμα. τὸ δὲ ἄρα τοιοῦτόν ἐστιν· ὅταν αἴξ νοήσῃ τὸν ὀφθαλμὸν ἐπιθολωθέντα αὐτῇ, πρόσεισι βάτῳ, καὶ παραβάλλει τῇ ἀκάνθῃ τὸ ὄμμα, νύξαι αὐτό· καὶ ἡ μὲν ἐκέντησε, τὸ δὲ ὑγρὸν ἐξεχώρησε. μένει δὲ ἀπαθὴς ἡ κόρη, καὶ ὁρᾷ αὖθις. καὶ δεῖται σοφίας καὶ χειρουργίας ἀνθρωπικῆς οὐδὲ ἕν.

Elephanti quomodo fluuios transeant: de reuerentia natu minorum in maiores. quâ curâ iuniores, vel integri, alios senectute vel morbo affectos, vel saucios prosequantur: quâ pietate suos catulos matres. Item de Lanilla anu libidinosa, & filiorum metu causa. CAP. XV.

Ὅπως διέρχονται τοὺς ποταμοὺς οἱ ἐλέφαντες. καὶ περὶ τῆς φιλοστοργίας τῶν ἐλεφάντων. καὶ περὶ Λαμίλλης γυναικὸς παιδεράστου. Κεφ. ιε.

Quum

Ποταμὸν ἐλέφαντες διέρχονται, οἱ μὲν ἔτι νέοι διανηχόμενοι· οἱ δὲ ἤδη τέλειοι †, καὶ εἰ καλύπτοιντο ὑπὸ τοῦ ῥεύματος, ἀνέχουσι μέντοι τὰς προβοσκίδας ὑπὲρ τὸ ὕδωρ. τὰ δὲ ἀρτιγενῆ πώλια ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἢ κεράτων φέρουσιν αἱ μητέρες. τῶν μὲν οὖν κινδύνων καὶ πόνων οἱ νέοι κατάρχονται. ποτοῦ δὲ ἄρα καὶ τροφῆς ἀφίστανται, τοῖς πρεσβυτέροις αἰδῶ νέμοντες, καὶ † τὸ Λυκούργου τιμῶντες τὸ γῆρας νόμων δέονται οὐδὲ οὐδέν. γήρᾳ δὲ παρειμένον ἐλέφαντα ἢ νόσῳ κατειλημμένον, οὐκ ἄν ποτε οἱ συναγελαζόμενοι καταλείποιεν· ἀλλὰ πιστῶς παραμένουσι, καὶ ἀναῤῥῶσαι ἐθέλουσι τῇ τε ἄλλῃ, καὶ ἂν διώκονται, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ μάχονται καὶ τιτρώ-

Quum flumen traiiciendum eſt, Elephanti natu minores primi aquam ingreſſi natando traiiciunt: qui verò confirmatâ ætate jam grandes ſunt, pedibus innixi tranſeunt & fluctibus obruuntur, duntaxat promuſcidibus extra aquam eminentes. teneros verò pullos dentium ſiue cornuum projectorum eminentiâ matres ferunt. Iuniores ſanè labores & pericula primi ſuſcipiunt: & antecedentibus ætate, de cibo ac potione concedunt, propter obſeruantiam per quam cultu quodam, & honore natu majores dignãdos exiſtimant, idq; naturâ, nullis ad hoc Lycurgi legibus obſtricti. Nunquam enim neque ex ſenectute infirmum, neque eum qui morbo teneatur, ſui gregales deſerunt: ſed & fidiſſimi ei permanent: ejuſq; cùm cæteris in rebus ſtudent incolumitati, tum verò quum inſectatione vrgentur, pro eo propugnant: & vulnerati potiùs defend

Videtur aliquid deſiderari, forte διαβαίνοντες

τῶν τοῦ Λυκούργου

fendendo, quàm deserere volunt, licèt fugere eis integrum sit. Pullos suos, adhuc à partu recentes, nunquam deserunt matres: at sanè in illis à periculo tuendis constantissimè permanent, priusq; animã amittunt, si vrgeant venatores, quàm suos catulos deserant. At nobis pueris vetula, cui Lænilla nomen erat, non solùm nobilis mulier, sed etiam nota apud omnes erat, deq; ea fabulam ex senibus audiui tum peruagari, illã cum seruo, quem ardentissimè adamaret, stupri consuetudinem habuisse, & suorum flagitiorum maculis liberos suos affecisse: hi enim ex ordine senatorio erant, & jam inde à patre, atque majoribus stirpem generis patritij trahebant. Itaque pudore & dolore impulsi, matrem, quum
ὑπε
leniter submonuissent, & clàm facinoris tur-

σκοντα παρέντες, φυγεῖν δυνάμενοι. καὶ τὰ βρέφη δὲ τὰ νεαρὰ οὐκ ἄν ποτε αἱ τεκοῦσαι προδοῖεν. ἀλλὰ καὶ ἐκείνοις ἐκεῖναι πιστῶς παραμένουσι, καί τοι τῶν θηρατῶν ἐγκειμένων, καὶ πρότερόν γε τὴν ψυχὴν ἀπολείπουσιν αὐταὶ, ἢ τὰ τέκνα. Ἐγὼ δὲ ᾔδειν μειράκιον ὢν ἄνθρωπον πρεσβῦτιν Λαινίλλαν ὄνομα. καὶ ἐδείκνυτο ὑπὸ πάντων, καὶ ἐπ' αὐτῇ μῦθος ἐλέγετο, καὶ ὅγε μῦθος τοιόσδε ἦν. Οἱ πρεσβύτεροι πρὸς μὲ ἔφασκον ἐκείνην τὴν ἄνθρωπον ἐρασθεῖσαν οἰκέτου δριμέως, αὐτῷ μὲν συγκαθεύδειν· κηλῖδα δ' ἄρα παισὶ τοῖς ἑαυτῆς προσάπτειν· οἱ δὲ εὐγενεῖς ἦσαν, καὶ εἰς τὴν βουλὴν τὴν Ῥωμαίων ἐτέλουν ἐκ πατέρων τε καὶ τῶν ἄνω τοῦ γένους ἀρξάμενοι· † οἱ τοίνυν αἰδούμενοι τῇ μητρὶ ἤχθοντο τοιαῦτα δρώσῃ, καὶ πρᾴως ὑπενουθέτουν, καὶ

τῶ

τῶν περιπτομένων τὴν αἰσχύνην ἐπιλέξειν ἡσυχῇ. ἡ δὲ κυμαίνουσα ἐκ τῆς ἐπιθυμίας, καὶ τὸν ἔρωτα ἐπίπροσθεν τῶν υἱέων ποιησαμένη, καταγορεύει αὐτῶν πρὸς τὸν ἄρχοντα ὃς ἦν τότε, καὶ λέγει ὡς ἐπιβουλεύοιεν αὐτῇ. ὁ δὲ ἔχων εἰς διαβολὰς τὸ οὖς ῥᾴδιον, καὶ ὑπόπτης ὢν, καὶ δειλὸς, πάθη δὲ ταῦτα ἀφυοῦς διανοίας, ἐπίστευσε. καὶ οἱ μὲν οὐδὲν ἀδικοῦντες ἀπέθνησκον· ἡ δὲ ἆθλον τοῦ κατειπεῖν κατηνέγκατο τῷ δούλῳ συγκαθεύδειν ἀδεῶς. Ὦ πατρῷοι θεοὶ καὶ Ἄρτεμι λοχεία, Εἰλήθυιαί τε Ἥρας θυγατέρες, τί ἂν οὖν ἔτι Μήδειαν εἴποιμι τὴν Κολχίδα, ἢ Πρόκνην τὴν Ἀτθίδα, τῶν ἐναγχός τε καὶ καθ᾽ ἡμᾶς παθῶν μνημονεύσαντες; περὶ χελώνης χερσαίας, καὶ αἰ-

pitudinem ostẽdissent: hæc libidine flagrans, simul & ex ea tantum efferata, vt liberis propriis amorem suum anteferret, filiorum nomina apud principem detulit, ab eis insidias sibi factas dicens. Is autem suspiciosus & timidus & calumniis aures facilè patefacere solitus (cujusmodi sunt homines illiberales & animi minimè ingenui) ejusmodi scelus facilè credidit. Ita factum est, vt filii, qui nefarium facinus nullum admisissent, indignissimè necarentur: mater hanc ex delatione mercedem assequeretur, vt cum seruo licentiùs stuprum facere posset. Quid igitur, ô patrij & genethlij dei, ô Iuno Lucina aut Medeam Colchidẽ, aut Procnen Atthidem hic commemorem necesse est, quum memoriæ nostræ exempla immanitatis proferre queamus?

Quemadmodum ab Aquilis Testudines terrestres ex alto saxis illisæ exeduntur. & de Æschylo sic perempto.

CAP. XVI.

Terrenas Testudines à se comprehensas, ex alto deiicientes Aquilæ ad saxa allidunt, & ita ex contritis earum testis extractam carnem exedunt. Sic Eleusinius Æschylus tragicus poëta de vita migrasse dicitur. Quum enim is in saxo sedens, ex consuetudine institutoq; suo & philosopharetur nimirum & scriberet, ejus caput à pilis nudũ Aquila saxum esse arbitrata, Testudinem, quam in sublime extulerat, in id ipsum dejecit, & sine aberratione ictum dirigens, virum interfecit.

De Alcedinum in Carulos maritos iam senes pietate. C. XVII.

Carulus & Alcedo aues simul viuere & compasci solent. Porrò Carulos jam senectute affectos Alcedines eorum uxores medio dor

τῶν, καὶ τελευτῆς Αἰσχύλου τοῦ τραγῳδοῦ. Κ. ιϛ.

Τὰς χερσαίας χελώνας οἱ ἀετοὶ συλλαβόντες, εἶτα ἄνωθεν προσήρραξαν ταῖς πέτραις· καὶ τὸ χελώνιον συντρίψαντες, οὕτως ἐξαίρουσι τὴν σάρκα, καὶ ἐσθίουσι. ταύτῃ τοι καὶ Αἰσχύλον τὸν Ἐλευσίνιον, τὸν τῆς τραγῳδίας ποιητήν, τὸν βίον ἀκούω καταστρέψαι. ὁ μὲν Αἰσχύλος ἐπί τινος πέτρας καθῆστο, καὶ εἰθισμένα δήπου φιλοσοφῶν καὶ γράφων· ἄθριξ δὲ ἦν τὴν κεφαλὴν καὶ ψιλός. οἰηθεὶς οὖν ὁ ἀετὸς πέτραν εἶναι τὴν κεφαλήν, εἶτα μέντοι κατ' αὐτῆς ἀφῆκεν ἣν κατεῖχε χελώνην, καὶ ἔτυχε τοῦ προῃρημένου τὸ βέλος, καὶ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

περὶ κηρύλου καὶ ἀλκυόνος.
Κεφ. ιζ.

Κήρυλος δὲ καὶ ἀλκυὼν ὁμόνομα καὶ συμβιοῖ. καὶ γῆρας γε παρειμένους αὐτοὺς ἐπιθέμεναι αἱ ἀλκυόνες περιάγουσιν ἐπ' αὐτῶν

τῶν

τῶν τῶν καλουμένων μεσοπτερυγίων. ἄνθρωποι δὲ καὶ τῶν ἀνδρῶν ὑπογηρασάντων καταφρονοῦσι, καὶ πρὸς τὰ μειράκια ἀφορῶσι. καὶ οἱ γήμαντες περὶ τὰς νέας μαίνονται, τῶν ἀφηλικεστέρων γαμετῶν, ὥραν μὴ τιθέμενοι. εἶτα οὐκ αἰδοῦνται οἱ ἔμφωνοι τῶν ἀλόγων ζώων βιοῦντες ἀλογώτερον.

Περὶ τῶν ἐν Κοπτῷ κοράκων.
Κεφ. ιη.

Λέγουσι δὲ οἱ περὶ τὴν καλουμένην Κοπτὸν, δύο μόνους ὁρᾶσθαι κόρακας. ἀλλὰ καὶ τῶν Ῥωμαίων οἱ τὴν ὄρειον παραφυλάττοντες, διὰ τὸ τῆς σμαράγδου μέταλλον, διισχυρίζονται καὶ οὗτοι τοσούτους ὄρνιθας τοῦ γένους τοῦδε οἰκεῖν καὶ ἐκεῖθι. νεὼς δὲ Ἀπόλλωνι τιμᾶται ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ, ὑπὲρ οὗ ἱεροὺς εἶναί φασιν αὐτούς.

Περὶ δειλίας ζώων, καὶ ἀκολασίας ἑτέρων. καὶ περὶ κυνῶν, ἰδίως δὲ τῶν Μεμφιτῶν· καὶ συῶν, καὶ ποταμίων ἵππων, καὶ

so gestantes circumferunt. Mulieres contrà maritos ætate prouectos & præclarè contemnunt,& adolescentibus adiiciunt oculos: tum etiã mariti in fœminas adolescentes Veneris insaniâ feruntur, & vetulas aspernantur, à ratione remotiùs bestiis ipsis viuentes.

De Coruis qui circa Coptũ Thebaidis oppidum bini semper apparent.
CAP. XVIII.

Qui circa Coptum habitãt, binos tantùm Coruos in eo tractu videri aiunt. Ex Romanis etiam qui loca ibidem montana custodiunt, propter metalla smaragdi, totidem illic hujus generis alites degere aiunt. Est & Apollinis delubrum eo in loco, cui Coruos sacros esse fertur.

De diuersis animantium ingeniis ac moribus: quanam sint ignaua, quæ timida, quæ libidinosa. Canes præter Mẽphiticos, circa cibum min

minimè communicare.

Suem & Pisces iniqua & iniusta esse animalia: impijssimum verò Hippopotamum: impudentes Muscas & Canes. C. XIX.

Hanc etiam vim & naturam quorũdam animaliũ non alienum est explanare. Ouis & Asinus ignauis sunt moribus, & degeneribus animis. Timidi existimantur Hinnuli, Capreæ, Damæ, & Pygargi: item Lepores, quos Græci poëtæ à pauendo ptôcas appellant. tum ex volucribus Passeres, ex aquatilibus Mugiles. Libidinosi verò Cynocephali & Hirci, quos vel cũ mulieribus commisceri nonnulli aiunt: & hoc admirari Pindarus videtur. Canes etiã cum mulieribus Veneris cõ suetudinem habere deprehensi sunt. Nam Romæ mulier adulterij accusata à marito fuisse dicitur: Adulter in judicio Canis esse prædicabatur. Audiui equidem Cynocephalos aliquando virgines

ἠλέγχθησαν

κοινῶν. Κεφ. ιθ.

Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἴδια τῶν ζώων εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστιν. νωθέστερά πως δοκεῖ πρόβατα καὶ ὄνος. ἄτολμα δὲ, νεβροὶ καὶ πρόκες, καὶ ζόρκες τε καὶ πύγαργοι, καὶ οἱ λαγῷ, οὓς δὴ καὶ πτῶκας οἱ ποιηταὶ καλοῦσιν, ἐκ τοῦ πτώσσειν δηλονότι. καὶ ἄλλα δὲ καὶ τῶν πτηνῶν ἐστιν ἄτολμα, ὥσπερ οὖν οἱ στρουθοί· καὶ τῶν ἐνύδρων οἱ κεστρεῖς. Ἀκόλαστοι δὲ, κυνοκέφαλοί τε καὶ τράγοι· οὗτοι μὲν καὶ ὁμιλεῖν γυναιξί φασιν αὐτούς· καὶ ἔοικεν αὐτὸ θαυμάζειν ὁ Πίνδαρος. καὶ κύνες δὲ γυναιξὶν ἐπιτολμῶν † ἠλέχθησαν. καὶ μέντοι καὶ κριθῆναι λέγεται γυνὴ ἐν τῇ Ῥώμῃ μοιχείας ὑπὸ τοῦ γήμαντος· καὶ ὁ μὲν μοιχὸς ἐν τῇ δίκῃ κύων εἶναι ἐλέγετο. Ἤκουσα δὲ κυνοκεφάλους καὶ παρθένοις

ἐπιμανῆναι, καὶ μέντοι καὶ βιάσασθαι, ὑπὲρ τὰ μειράκια τὰ τοῦ Μενάνδρου, τὰ ἐν ταῖς Παννυχίσιν ἀκόλαστα. Λαγνίστατον δὲ καὶ ὁ πέρδιξ, καὶ μοιχικόν. λάθρα γοῦν ἐπὶ τὰς θηλείας, καί πως ἀψοφητὶ λέγεται φοιτᾶν. Τροφῆς δὲ κοινωνίαν ἥκιστα ἐνδέχονται κύνες. πολλάκις οὖν καὶ ὑπὲρ ὀστέου ἀλλήλους σπαράττουσιν, ὥσπερ οὖν ὁ Μενέλαος, καὶ ὁ Πάρις ὑπὲρ τῆς Ἑλένης. μόνους δὲ ἀκούω τοὺς Μεμφίτας κύνας εἰς μέσον τὰς ἁρπαγὰς κατατίθεσθαι, καὶ ἐσθίειν κοινῇ. Ἄσπονδον δὲ καὶ ἔκδικον ὁ σῦς. ἀλλήλων γοῦν οὗτοι νεκρῶν ἐσθίουσι, καὶ οἱ ἰχθῦς δὲ οἱ πλεῖστοι δρῶσιν αὐτό. Ἀσεβέστατον δὲ ὁ ποτάμιος ἵππος, γαμεῖται γὰρ καὶ τοῦ πατρός. Ἀναιδῆ δὲ καὶ μὴ ῥᾳδίως ὑποστελλόμενα, μυῖαι καὶ κύνες.

gines deperiisse, iisq; vim intulisse, majori quàm adolescentes illi in Menandri Pannychidum fabula libidine incitatos. Est & Perdix intemperans, & in adulteria pronus, itaq; clàm ad fœminas, & minimo cum strepitu accedere fertur. Porrò inter canes cibi nulla est societas, vt persæpe de osse inter se sic lacerent & distrahant, quẽadmodum de Helena Paris & Menelaus. Solos verò Memphiticos canes in medium auditione accepi rapinas proponere, & communiter viuere. Porcus sanè iniquum injustúmque est animal: & ne cadaueribus quidẽ sui generis abstinet: vt neque piscium pletique. Impiissimum verò dixerim fluuiatilem Equum, qui patrem quoque suum exest & cõficit. Impudentia denique importunaq; sunt, neq; cedere aut repelli volunt, Muscæ & Canes.

Quam

Quomodo Lupi se inuicẽ deuorent, quum venationis facultas deficit.

CAP. XX.

Lupi naturâ immanes & crudeles ideò existimandi sunt, quòd inter se vorant, ad hũc modum mutuas sibi moliẽtes insidias. Eos enim ferunt Ægyptij primò in orbem circũagi, deinde excurrere: & quum ex vertigine currẽdi & caligine eorum aliquis lapsus fuerit, in eum humi stratum cæteri omnes facto impetu ipsum laniant. Hoc quidem facere solent, quum venationis facultate deficiuntur. Ita enim præ fame omnia nugas putant, quemadmodum scelerati homines nihil non præ pecunia præclarè contemnunt.

Περὶ λύκων. Κεφ. κ.

Ἀχειάνταζον δὲ λύκοι λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι ὅτι καὶ ἀλλήλους ἐσθίουσι. καὶ τὸν τρόπον δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐκεῖνόν φασιν. εἰς κύκλον ἑαυτοὺς περιάγοντες εἶτα μέντοι θέουσιν· ὅταν δέ τις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν δρόμον ἰλίγγου σκοτοδινιάσῃ, καὶ περιτραπῇ, οἱ λοιποὶ κειμένῳ προσπεσόντες σπαράττουσιν αὐτὸν καὶ ἐσθίουσι. δρῶσι δὲ τοῦτο ἐπὰν ἀθηρίᾳ περιπέσωσι. πρὸς γὰρ τὸ μὴ πεινῆν, πάντα λῆρον ἡγοῦνται· ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἀνθρώπων κακοὶ πρὸς τὸ ἀργύριον.

Historia Simiæ, quæ per-uersè imitando nutricem, feruidâ perfusum infantem interfecit. CAP. XXI.

Quum cæteris in rebus omnium bestiarum Simia peruersissima est, tum peruersior in iis, in quibus hominem imitari conatur. Quum enim

Περὶ πιθήκων. Κεφ. κα.

Κακοηθέστατον δὲ ἄρα τῶν ζώων ὁ πίθηκος ἦν, καὶ ἔτι πλέον ἐν οἷς πειρᾶται μιμεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον. Αὐτίκα οὖν ἰδὼν τροφὸν λού-

ουσαν παιδίον ἐν σκάφῃ, καὶ πρότερον μὲν ἀπολύουσαν τὰ σπάργανα, εἶτα δὲ ἐκ τοῦ λουτροῦ κατειλοῦσαν αὐτό· παραφυλάξας ἔνθα ἀπέλιπωσε τὸ βρέφος, ὡς εἶδεν ἐρημίαν, εἰσέφρησε διά τινος ἀνεῳγμένης θυρίδος, ἐξ ἧς οἱ καὶ πάντα σύνοπτα ἦν· καὶ ἄρας ἐκ τῆς εὐνῆς τὸ παιδίον, καὶ γυμνώσας ὡς ἔτυχεν ἰδὼν, καὶ κομίσας εἰς μέσον τὴν σκάφην, ζέον ὕδωρ (καὶ γὰρ ἦν ἐπὶ ἀνθράκων θερμαινόμενον) τοῦ ἀτυχοῦς παιδίου κατέχεε· καὶ μέντοι καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸ οἴκτιστα.

Περὶ ὑαίνης, καὶ περὶ τοῦ καλουμένου κοροκόττα. Κεφ. κβ.

Κακόηθες δὲ ἄρα καὶ ὕαινα ἦν, καὶ ὃν καλοῦσι † κοροκόττα. ἡ γοῦν ὕαινα πρὸς τὰ αὔλια νύκτωρ φοιτᾷ, καὶ μιμεῖται τοὺς

enim nutricem ex eminenti loco perspexisset puerum infantem in pelui lauare, & fascias primùm soluere, deinde à balneo iisdem denuo inuoluere: atque quo reliquisset loco puerum obseruasset, simul & circa eũ ipsũm à custodibus magnam introspexisset solitudinem, fenestellâ, quæ tũ pateret in domum, intrauit ad puerum: quẽ similiter vt factitari à nutrice viderat, ex lecto sublatum integumentis nudauit, & aquam, succensis carbonibus, calescentem, in miserum infantem infudit; atque interfecit.

De malignitate Hyænæ & Crocutæ ferarum: quarum illa noctu vomitum hominis imitatur, & accedẽtes Canes deuorat: Hæc hominũ voces in syluis addiscit, & nominatim appellans, pellectum vorat. CAP. XXII.

κροκόττα tribus syllabis Hesychio & Arriano.

Maligna sanè animalia sunt Hyæna & Crocuta. Hyæna noctu ad stabula adit, & vomentes imitatur. Canes, qui audierint, accedunt ve-

luti

luti ad hominem: quos illa correptos vorat. Cæterùm Crocutæ malignitas quàm audiui, hæc est. In syluis abscondita secantium ligna & operariorũ sermones audit, & nomina quibus se inuicem appellant, addiscit. Tũ ea imitatur & eloquitur tanquam humanâ voce (nisi fabulosũ sit quod fertur) appellatq; nominatim aliquem. accedit ille. Crocuta verò recedit, & denuò vocat. Sequitur ille vocẽ, & appropinquat. Abductum tandem à sociis & solitarium rapit ac deuorat fera.

Leo iniurias sibi illatas meminit donec vlciscatur, historia.

CAP. XXIII.

Eum à quo injuriã acceperit Leo, probè nouit vlcisci: & quamuis ex eo ipso non sta-

ἐμοῦσα. ἀκούοντες δὲ οἱ κύνες προσίασιν ὡς ἐπ' ἄνθρωπον· ἡ δὲ αὐτοὺς συλλαμβάνει καὶ ἐσθίει. Πανουργίαν δὲ κορυφαιοτάτην ἤκουσα, καὶ αὐτὸς ἔοικα λέξειν νῦν. εἰς τοὺς δρυμοὺς ἑαυτὸν ἐγκρύψας, εἶτα μέντοι τῶν ὑλουργούντων ἀκούει, καὶ καλούντων ἀλλήλους ἐξ ὀνόματος, καὶ μέντοι λαλούντων αὐτῶν. εἶτα μέντοι μιμεῖται τὰς φωνὰς, καὶ φθέγγεται (εἰ καὶ μυθῶδες τὸ εἰρημένον) ἀνθρωπίνην γοῦν φωνὴν, καὶ καλεῖ. τὸ ὄνομα, ὃ ἤκουσε. καὶ ὁ κληθεὶς, πρόσεισιν. ὁ δὲ ἀναχωρεῖ, καὶ πάλιν καλεῖ· ὁ δὲ καὶ μᾶλλον κατὰ τὴν φωνὴν ἔρχεται ὅταν δὲ αὐτὸν τῶν συμπονούντων ἀπαγάγῃ, καὶ ἔρημον ἀποφήνῃ, συλλαβὼν ἀπέκτεινε. καὶ ποιεῖται τροφὴν τὸν ἐντεῦθεν φωνῇ δελεάσας.

Πῶς οἶδεν ὁ λέων ἀμύνασθαι τὸν προαδικήσαντα. κεφ. κγ.

Ἀμύνασθαι δὲ τὸν προαδικήσαντα ὁ λέων οἶδε. καὶ εἰ μὴ παραχρῆμα αὐτῷ τιμωρήσαι, Ἀλλά γε καὶ

μετ

μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ, ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. καὶ τούτου μαρτύριον Ἰόβας ὁ Μαυρούσιος, ὁ τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις ὁμηρεύσαντος πατήρ. ἤλαυνέ ποτε διὰ τῆς ἐρήμης ἐπί τινα ἔθνη τῶν ἀποστάντων· καί τις αὐτῷ τῶν παρεπομένων μειρακίσκος εὐγενής τε καὶ ὡραῖος, ἤδη δὲ θηρατικὸς, λέοντά πως παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκφανέντα ἀκοντίῳ βάλλει· καὶ σκοποῦ μὲν ἔτυχε, καὶ ἔτρωσεν, οὐ μὴν ἀπέκτεινε. κατὰ σπουδὴν δὲ τῆς ἐλάσεως οὔσης, τὸ μὲν θηρίον ἀνεχώρησε, παρέδραμε δὲ καὶ ὁ τρώσας, καὶ οἱ λοιποί. ἐνιαυτοῦ γε μὴν διελθόντος ὁλοκλήρου, ὁ μὲν Ἰόβας κατορθώσας ἐφ' ἃ ἐστάλη, τὴν αὐτὴν ὑποστρέφων ἔρχεται κατὰ τὸν τόπον ἔνθα ἔτυχεν ὁ λέων τρωθείς. καὶ

tim vltionem ceperit, tanto tamen post iram retinet, quoad pœnas pro maleficio sibi illato sumpserit, cui rei testimonio est Iuba Maurus, pater illius qui Romam missus est obses. Is quum aliquãdo iter per desertam regionem faceret, vt gentem quæ ab se defecisset, sub jugum rursus mitteret, è suo comitatu quispiam, cùm præstanti nobilitate, tum egregiâ pulchritudine adolescens, rei venatoriæ nõ imperitus, Leonem casu secundùm viam animaduersum sagittâ appetens, non ab ictu directo aberrauit: quin ei vulnus, non tamẽ mortem, intulit. Et quum expeditio accelerаretur, item Leo vulnere excepto, statim se subduxit: tum ille qui vulnus ei inflixisset, vnà cum cæteris discessit. Anno vertente interposito, Iubâ rebus, ad quas cum exercitu profectus fuisset, præclarè gestis, eâdẽ viâ regressus est ad eum locũ vbi anno antè Leo vulnus excepisset.

Is ſanè etſi in magna hominum multitudine erat adoleſcens; ab inuadendis tamen cæteris ſuum impetum ſuſtentauit: illum duntaxat qui ſe anno antè læſiſſet corripuit, & furorem acerbiſſimum, quem tandiu, quàm dixi, ſeruaſſet, in illum ipſum hominē peradoleſcētem, quem ab aliis interneſſet, effudit, ac ſimul dilacerauit, nec illum quiſpiam ab hac calamitate vindicare eſt auſus. Sed grauiſſimâ Leonis irâ perterrefacti, vrgente etiam itineris ratione, omnes prætcrierūt.

De Cancris cum aliis diuerſis, tum Curſoribus. item de Cancris in Boſphoro Thracio contra fluctus nitentibus, & circa promontoria per terram tranſeuntibus.

CAP. XXIIII.

ὄντος πλήθους παμπόλλου, πρόσεισι τὸ θηρίον, καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἀπέχεται, συλλαμβάνει δὲ τὸν τρώσαντα πρὸ ἐνιαυτοῦ. καὶ τὸν θυμὸν ὃν τρέφων παρὰ τὸν χρόνον τὸν προειρημένον ἐφύλαττεν, ἀθρόον ἐκχεῖ, καὶ διασπᾷ τὸ μειράκιον γνωρίσας. ἐπεμάχησε δὲ οὐδεὶς φοβηθέντες ὀργὴν λέοντος ἰσχυρὰν, καὶ δεινῶς ἐκπληκτικὴν, ἄλλως τε καὶ ἡ πορεία ἤπειγε.

Περὶ καρκίνων. Κ. κδ.

Καρκίνων γένη διάφορα, καὶ φῦλα ποικίλα ἀκούω εἶναι. καὶ γὰρ οὖν πετραῖοί εἰσι· ἀλλὰ καὶ πηλοὶ τίκτουσι καρκίνους, καὶ φυκία, καὶ ψάμμος. Ἰδέαι τε αὐτῶν καὶ ἐπωνυμίαι πολλαί. Πλανῶνται δὲ δεῦρο κἀκεῖσε, καλούμενοι δρομίαι· ὧδε γὰρ ἐπαινεῖν

Cancrorum genera diuerſa eſſe audio. ſunt enim quidam ſaxatiles: alij in limo, algis aut arena gignuntur. quamobrem & formis & cognominibus differunt. Sunt qui Curſores, quòd longè lateq; vagentur, meritò appellantur. plerumque enim circum

καὶ τοὺς περιπωδέστατον· ἀτρεμεῖν γὰρ καὶ ἡσυχάζειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς χώρας, οὔτε ἐθέλουσιν οὔτε πεφύκασιν, ἀλλὰ περὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἀλῶνται ὅθενπερ καὶ ἐξέφυσαν· ἤδη δὲ καὶ στέλλονται πορρωτέρω, ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἀνθρώπων φιλαπόδημοι. ἡ δὲ πρόφασις τῆς πλάνης ἐς τὰ πετρώδη χωρία ἐλθεῖν, καὶ ἐς τὰ πηλώδη πολλάκις. ὑπόθεσις δὲ αὐτοῖς τῆς τοσαύτης ἄλης, τὸ ἐθέλειν πλείονός τινος ἀπολαῦσαι. Ἐν δὲ τῷ Θρακίῳ Βοσπόρῳ ἐπειδὰν τὸ πνεῦμα βίαιον ἐκφέρηται, βούλονται μὲν οἱ καρκίνοι πρὸς ἐναντίον ἀθρόοι τοῦ ῥοῦ βαδίζειν, ἐν δὲ ἄκραις (ὡς τὸ εἰκὸς) βιαιότερον τὸ ῥεῦμα † περιρρήγνυται· τοὺς οὖν καρκίνους ὤθησέ τε πάντως καὶ † ἀποτρέψει, οἱ μέλλουσιν εἶναι τοῦ ῥοῦ ὁμόσε. οἱ δὲ ταῦτα προΐσασι, καὶ ἐπειδὰν ἀφίκωνται τῆς ἄκρας πλησίον, ἕκαστος ἔν τινι κολπώδει χωρίῳ εἶτα ἑαυτὸν ἐπέχει, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀναμένει. εἶτα ἀθροισθέντες ἐν ταὐτῷ, προσανέρ-

circum littora errant, vbi & nati sunt: modò longiùs proficiscũtur, non aliter quàm peregrinationum studiosi homines. Causa eis erroris est, cupiditas in loca saxosa, vel cœnosa sæpe, perueniendi, dum ampliùs aliquid cibi perquirunt. Cæterũ in Bosphoro Thracio, quum ventus ingruit violentus, Cancri aduersus fluctus nituntur: circa promontoria verò vẽti vis major est, ita vt omnino repulsi auersiq; Cancri impetum sequi vndarũ cogerentur. Hoc præscientes Cancri, vbi jam propè ad promontorium appulerint, singuli in sinuoso aliquo loco se tenent, simul & reliquos expectant. Demum in eundem locũ

al. περιρρήσσεται.

al. ἀνατρέψει.

CAP. XVI.

Terrenas Teſtudines à ſe comprehenſas, ex alto deiicientes Aquilæ ad ſaxa allidunt, & ita ex contritis earum teſtis extractam carnem exedunt. Sic Eleuſinius Æſchylus tragicus poëta de vita migraſſe dicitur. Quum enim is in ſaxo ſedens, ex conſuetudine inſtitutoq; ſuo & philoſopharetur nimirum & ſcriberet, ejus caput à pilis nudũ Aquila ſaxum eſſe arbitrata, Teſtudinem, quam in ſublime extulerat, in id ipſum dejecit, & ſine aberratione ictum dirigẽs, virum interfecit.

De Alcedinum in Carulos maritos iam ſenes pietate. C. XVII.

Carulus & Alcedo aues ſimul viuere & compaſci ſolent. Porrò Carulos jam ſenectute affectos Alcedines eorum vxores medio dor

τῶν, καὶ τελευτῆς Αἰσχύλου τοῦ τραγῳδοῦ. Κ. ις.

Τὰς χερσαίας χελώνας οἱ ἀετοὶ συλλαβόντες, εἶτα αὖθιν προσηρράξαν ταῖς πέτραις· καὶ τὸ χελώνιον συντρίψαντες, οὕτω ἐξαίρουσι τὴν σάρκα, καὶ ἐσθίουσι. ταύτῃ τοι καὶ Αἰσχύλον τὸν Ἐλευσίνιον, τὸν τῆς τραγῳδίας ποιητήν, τὸν βίον ἀκούω καταστρέψαι. ὁ μὲν Αἰσχύλος ἐπί τινος πέτρας καθῆστο, καὶ εἰθισμένα δήπου φιλοσοφῶν καὶ γράφων· ἄθριξ δὲ ἦν τὴν κεφαλὴν καὶ ψιλός. οἰηθεὶς οὖν ὁ ἀετὸς πέτραν εἶναι τὴν κεφαλήν, εἶτα μέντοι κατ' αὐτῆς ἀφῆκεν ἣν κατεῖχε χελώνην, καὶ ἔτυχε τοῦ προῃρημένου τὸ βέλος, καὶ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

περὶ κηρύλου καὶ ἀλκυόνος.

Κεφ. ιζ.

Κήρυλος δὲ καὶ ἀλκυ-

τῶν τῶν καλουμένων μεσοπτερυγίων. ἄνθρωποι δὲ καὶ τῶν ἀνδρῶν ὑπογηρασάντων καταφρονοῦσι, καὶ πρὸς τὰ μειράκια ἀφορῶσι. καὶ οἱ γήμαντες περὶ τὰς νέας μαίνονται, τῶν ἀφηλικεστέρων γαμετῶν, ὥραν μὴ τιθέμενοι. καὶ οὐκ αἰδοῦνται οἱ ἔμφωνοι τῶν ἀλόγων ζώων βιοῦντες ἀλογώτερον.

Περὶ τῶν ἐν Κοπτῷ κοράκων.
Κεφ. ιη.

Λέγουσι δὲ οἱ περὶ τὴν καλουμένην Κοπτὸν, δύο μόνους ὁρᾶσθαι κόρακας. ἀλλὰ καὶ τῶν Ῥωμαίων οἱ τὴν ὄρειον παραφυλάττοντες, διὰ τὸ τῆς σμαράγδου μέταλλον, διισχυρίζονται καὶ οὐδὲ τοσούτους ὄρνιθας τοῦ γένους τοῦδε οἰκεῖν καὶ ἐκεῖθι. νεὼς δὲ Ἀπόλλωνι τιμᾶται ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ, οὗπερ οὖν ἱεροὺς εἶναί φασιν αὐτούς.

so gestantes circumferunt. Mulieres contrà maritos ætate prouectos & præclarè contemnunt, & adolescentibus adiiciunt oculos: tum etiã mariti in fœminas adolescentes Veneris insaniâ feruntur, & vetulas aspernantur, à ratione remotiùs bestiis ipsis viuentes.

De Coruis qui circa Coptũ Thebaidis oppidum bini semper apparent.

CAP. XVIII.

Qui circa Coptum habitãt, binos tantùm Coruos in eo tractu videri aiunt. Ex Romanis etiam qui loca ibidem montana custodiunt, propter metalla smaragdi, totidem illic hujus generis alites degere aiunt. Est & Apollinis delubrum eo in loco, cui Coruos sacros esse fertur.

De diuersis animantium ingeniis ac moribus:

minimè communicare.

Suem & Pisces iniqua & iniusta esse animalia: impijssimum verò Hippopotamum: impudentes Muscas & Canes. C. XIX.

Hanc etiam vim & naturam quorũdam animaliũ non alienum est explanare. Ouis & Asinus ignauis sunt moribus, & degeneribus animis. Timidi existimantur Hinnuli, Capreæ, Damæ, & Pygargi: item Lepores, quos Græci poëtæ à pauendo ptôcas appellant. tum ex volucribus Passeres, ex aquatilibus Mugiles. Libidinosi verò Cynocephali & Hirci, quos vel cũ mulieribus commisceri nonnulli aiunt: & hoc admirari Pindarus videtur. Canes etiã cum mulieribus Veneris cõsuetudinem habere deprehensi sunt. Nam Romæ mulier adulterij accusata à marito fuisse dicitur: Adulter in judicio Canis esse prædicabatur. Audiui equidem ...

ἠλέγχθησαν

κινῶν. Κεφ. ιθ.

Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἴδι[α] τῶν ζώων εἰπεῖν οὐ χεῖρόν [ἐ]στιν. νωθέστερός πως δοκε[ῖ] πρόβατον καὶ ὄνος. Ἄτολ[-] μα δὲ, νεβροὶ καὶ πρόκες καὶ ζόρκες τε καὶ πύγαργοι, καὶ οἱ λαγῷ, οὓς δὴ καὶ πτῶκας οἱ ποιηταὶ καλοῦσιν, ἐκ τοῦ πτώττειν δηλονότι. καὶ ἄλλα δὲ καὶ τῶν πτηνῶν ἐστιν ἄτολμα, ὥσπερ οὖν οἱ στρουθοί· καὶ τῶν ἐνύδρων οἱ κεστρεῖς. Ἀκόλαστα δὲ, κυνοκέφαλοί τε καὶ τράγοι· οὗτοι μὲν καὶ ὁμιλεῖν γυναιξί φασιν αὐτοὺς καὶ ἔοικεν αὐτὸ θαυμάζειν ὁ Πίνδαρος. καὶ κύνες δὲ γυναιξὶν ἐπιτολμῶντες † ἐλέγχθησαν. καὶ μέντοι καὶ κριθεῖσαν λέγεται γυνὴ ἐν τῇ Ῥώμῃ μοιχείας ὑπὸ τοῦ γήμαντος· καὶ ὁ μὲν μοιχὸς ἐν τῇ δίκῃ κύων εἶναι ἠλέγχετο. Ἤκουσα δὲ κυνοκεφάλους καὶ παρθένοις

ἐπιμανῆναι καὶ μέντοι καὶ βιάσασθαι, ὑπὲρ τὰ μειράκια τὰ τοῦ Μενάνδρου τὰ ἐν ταῖς Παννυχίσιν ἀκόλαστα. Λαγνίστατον δὲ καὶ ὁ πέρδιξ, καὶ μοιχικόν. λάθρα γοῦν ἐπὶ τὰς θηλείας, καί πως ἀψοφητὶ λέγονται φοιτᾶν. Τροφῆς δὲ κοινωνίαν ἥκιστα ἐνδέχονται κύνες. πολλάκις οὖν καὶ ὑπὲρ ὀστέου ἀλλήλους σπαράττουσιν, ὥσπερ οὖν ὁ Μενέλεως, καὶ ὁ Πάρις ὑπὲρ τῆς Ἑλένης. μόνους δὲ ἀκούω τοὺς Μεμφίτας κύνας εἰς μέσον τὰς ἁρπαγὰς κατατίθεσθαι, καὶ ἐσθίειν κοινῇ. Ἀσπονδότατον δὲ καὶ ἔκδικον ὁ σῦς. ἀλλήλων γοῦν οὗτοι νεκρῶν ἐσθίουσι, καὶ οἱ ἰχθῦς δὲ οἱ πλεῖστοι δρῶσιν αὐτό. Ἀσεβέστατον δὲ ὁ ποτάμιος ἵππος, γίνεται γὰρ καὶ τοῦ

gines deperiisse, iisq; vim intulisse, majori quàm adolescentes illi in Menandri Pannychidum fabula libidine incitatos. Est & Perdix intemperans, & in adulteria pronus, itaq; clàm ad fœminas, & minimo cum strepitu accedere fertur. Porrò inter canes cibi nulla est societas, vt persæpe de osse inter se sic lacerent & distrahant, quẽadmodum de Helena Paris & Menelaus. Solos verò Memphiticos canes in medium auditione accepi rapinas proponere, & communiter viuere. Porcus sanè iniquum injustúmque est animal: & ne cadaueribus quidẽ sui generis abstinet: vt neque piscium plerique. Impiissimum verò dixerim fluuiatilem E-

Quomodo Lupi se inuicē deuorent, quum venationis facultas deficit.

CAP. XX.

Lupi naturâ immanes & crudeles ideò existimandi sunt, quòd inter se vorant, ad hūc modum mutuas sibi moliéres insidias. Eos enim ferunt Ægyptij primò in orbem circū-agi, deinde excurrere: & quum ex vertigine currédi & caligine eorum aliquis lapsus fuerit, in eum humi stratum cæteri omnes facto impetu ipsum laniant. Hoc quidem facere solent, quum venationis facultate deficiuntur. Ita enim præ fame omnia nugas putant, quemadmodum scelerati homines nihil non præ pecunia præclarè contemnunt.

Περὶ λύκων. Κεφ. κ.

Ἀγριώτατοι δὲ λύκ[illegible] λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι ὅτι ἀλλήλους ἐσθίουσι. καὶ τρόπον δὲ τὸν ἐπιβουλ[illegible] ἐκεῖνόν φασιν. εἰς κύκλον ἑαυτοὺς περιάγο[illegible] τες εἶτα μὲν τοι θέουσι[illegible] ὅταν δέ τις αὐτῶν τῶ[illegible] ὑπὸ τοῦ δρόμου ἰλίγγου σκοτοδινιάσῃ καὶ περιτραπῇ, οἱ λοιποὶ κειμένῳ προσπεσόντες παραχρῆμα αὐτὸν καὶ ἐσθίουσι. δρῶσι δὲ τοῦτο ἐπὰν ἀθηρίᾳ περιπέσωσι. πρὸς γὰρ τὸ μὴ πεινῆν, πάντα λῆρον ἡγοῦνται· ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἀνθρώπων κακοὶ πρὸς τὸ ἀργύριον.

Historia Simiæ, quæ peruersè imitando nutricem, feruidâ perfusum infantem interfecit. CAP. XXI.

Περὶ πιθήκων. Κεφ. κα.

Κακοηθέστατον δὲ ἄρα τῶν ζώων ὁ πίθηκος ἦν, καὶ ἐπὶ πλέον ἐν οἷς πειρᾶται μιμεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον. Αὐτίκα οὖν ἰδὼν τροφὸν λού-

Quum cæteris in rebus omnium bestiarum Simia peruersissima est, tum peruersior in iis, in quib[illegible]

σαν παιδίον ἐν σκάφῃ, καὶ πρῶτον μὲν ἀπολύουσαν τὰ σπάργανα, εἶτα δὲ ἐκ τοῦ λουτροῦ κατειλοῦσαν αὐτό· παραφυλάξας ἔνθα ἀπέθηκε τὸ βρέφος, ὡς εἶδεν ἐρημίαν, εἰσέδραμε διά τινος ἀνεῳγμένης θυρίδος, ἐξ ἧς οἱ καὶ πάντα σκόπια ἦν· καὶ ἄρας ἐκ τῆς εὐνῆς τὸ παιδίον, καὶ γυμνώσας ὡς ἔτυχεν ἰδὼν, καὶ κομίσας εἰς μέσον τὴν σκάφην, ζέον ὕδωρ (καὶ γὰρ ἦν ἐπὶ ἀνθράκων θερμαινόμενον) τοῦ ἀτυχοῦς παιδίου κατέχεε· καὶ μέντοι καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸ οἰκτίστως.

enim nutricem ex eminenti loco perspexisset puerum infantem in pelui lauare, & fascias primùm soluere, deinde à balneo iisdem denuo inuoluere: atque quo reliquisset loco puerum obseruasset, simul & circa eũ ipsum à custodibus magnam introspexisset solitudinem, fenestellâ, quæ tũ pateret in domum, intrauit ad puerum: quẽ similiter vt factitari à nutrice viderat, ex lecto sublatum integumentis nudauit, & aquam, succensis carbonibus, calescentem, in miserum infantem infudit; atque interfecit.

Περὶ ὑαίνης, καὶ περὶ τοῦ καλουμένου κοροκόττα. Κεφ. κβ.

Κακοήθης δὲ ἄρα καὶ ὕαινα ἦν, καὶ ὃν καλοῦσι † κοροκόττα. ἡ γοῦν ὕαινα πρὸς τὰ αὔλια νύκτωρ φοιτᾷ, καὶ μιμεῖται τοὺς

De malignitate Hyænæ & Crocutæ ferarum: quarum illa noctu vomitum hominis imitatur, & accedẽtes Canes deuorat: Hæc hominũ voces in syluis addiscit & nom-

† κροκόττας tribus syllabis Hesy

luti ad hominem: quos illa correptos vorat. Cæterùm Crocutæ malignitas quàm audiui, hæc est. In syluis abscondita secant um ligna & operariorũ sermones audit, & nomina quibus se inuicem appellant, addiscit. Tũ ea imitatur & eloquitur tanquam humanâ voce (nisi fabulosũ sit quod fertur) appellatq; nominatim aliquem. accedit ille. Crocuta verò recedit, & denuò vocat. Sequitur ille vocẽ, & appropinquat. Abductum tandem à sociis & solitarium rapit ac deuorat fera.

Leo iniurias sibi illatas meminit donec vlciscatur, historia.

CAP. XXIII.

Eum à quo injuriã acceperit Leo, probè nouit vlcisci: & quamuis ex eo ipso non sta-

ἐμπίπτουσι. ἀκούοντες δ[…] κυνὸς προσίασιν ὡς […] ἄνθρωπον· ἡ δὲ αὐτοὺς συ[…] λαμβάνει καὶ ἐσθίει. Π[…] νουργίαν δὲ κροκόττα […] ἤκουσα, καὶ αὐτὸς ἐοι[…] λέξειν νῦν. εἰς τοὺς δρυμ[οὺς] ἑαυτὸν ἐγκρύψας, εἶτ[α] μέντοι τῶν ὑλουργούντων ἀ[…] κούει, καὶ καλούντων ἀλλή[…] λους ἐξ ὀνόματος, καὶ μέν[…] τοι λαλούντων αὐτοῖς. εἶτα μέντοι μιμεῖται τὰς φωνὰς καὶ φθέγγεται (εἰ καὶ μυθῶδες τὸ εἰρημένον) ἀνθρωπίνην γοῦν φωνὴν, καὶ καλεῖ τὸ ὄνομα ὃ ἤκουσε. καὶ ὁ κληθεὶς, πρόσεισιν. ὁ δὲ ἀναχωρεῖ, καὶ πάλιν καλεῖ· ὁ δὲ καὶ μᾶλλον πρὸς τὴν φωνὴν ἔρχεται ὅταν δὲ αὐτὸν τῶν συμπονούντων ἀπαγάγῃ, καὶ ἔρημον ἀποφήνῃ, συλλαβὼν ἀπέκτεινε. καὶ ποιεῖται τροφὴν τὸ ἐντεῦθεν φωνῇ δελεάσας.

Πῶς οἶδεν ὁ λέων ἀμύνεσθαι τὸν προαδικήσαντα. κ. κγ.

Ἀμύνασθαι δὲ τὸν προαδικήσαντά σε ὁ λέων οἶδε. καὶ

[…] αὐτῷ τιμωρήσασθαι. ἀλλά τι καὶ

μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ, Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. καὶ τούτου μαρτύριον Ἰόβας ὁ Μαυρούσιος, ὁ δὲ παρὰ Ῥωμαίοις ὁμηρεύσαντος πατήρ. ἤλαυνέ ποτε διὰ τῆς ἐρήμης ἐπὶ ἴνα ἔθνη τῶν ἀποστάντων· καί τις αὐτῷ τῶν παραθεόντων μειρακίσκος εὐγενής τε καὶ ὡραῖος, ἤδη δὲ θηρατικὸς, λέοντά πως παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκφανέντα ἀκοντίῳ βάλλει· καὶ σκοποῦ μὲν ἔτυχε, καὶ ἔτρωσεν, οὐ μὴν ἀπέκτεινε. κατὰ σπουδὴν δὲ τῆς ἐλάσεως οὔσης, τὸ μὲν θηρίον ἀνεχώρησε, παρέδραμε δὲ καὶ ὁ τρώσας, καὶ οἱ λοιποί. ἐνιαυτοῦ γε μὴν διελθόντος ὁλοκλήρου, ὁ μὲν Ἰόβας κατορθώσας ἐφ᾽ ἃ ἐστάλη, τὴν αὐτὴν ὑποστρέφων ἔρχεται κατὰ τὸν τόπον ἔνθα ἔτυχεν ὁ λέων τρωθείς. καὶ

tim vltionem ceperit, tanto tamen post iram retinet, quoad pœnas pro maleficio sibi illato sumpserit, cui rei testimonio est Iuba Maurus, pater illius qui Romam missus est obses. Is quum aliquãdo iter per desertam regionem faceret, vt gentem quæ ab se defecisset, sub jugum rursus mitteret, è suo comitatu quispiam, cùm præstanti nobilitate, tum egregiâ pulchritudine adolescens, rei venatoriæ nõ imperitus, Leonem casu secundùm viam animaduersum sagittâ appetens, non ab ictu directo aberrauit: quin ei vulnus, non tamẽ mortem, intulit. Et quum expeditio accelerararetur, tum Leo vulnere excepto, statim se subduxit: tum ille qui vulnus ei inflixisset, vnà cum cæteris di-

Is sanè etsi in magna hominum multitudine erat adolescens, ab inuadendis tamen cæteris suum impetum sustentauit: illum duntaxat qui se anno antè læsisset corripuit, & furorem acerbissimum, quem tandiu, quàm dixi, seruasset, in illum ipsum hominē peradolescētem, quem ab aliis internosset, effudit, ac simul dilacerauit, nec illum quispiam ab hac calamitate vindicare est ausus. Sed grauissimâ Leonis irâ perterrefacti, vrgente etiam itineris ratione, omnes prætrierūt.

ὄντος πλήθους παμπόλλου, περιοσφρᾶται τὸ θηρίον, καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἀπέχεται, συλλαμβάνει δὲ τὸν τρώσαντα πρὸ ἐνιαυτοῦ. καὶ τὸν θυμὸν ὅνπερ οὖν παρὰ τὸν χρόνον τὸν προειρημένον ἐφύλαττεν, ἀθρόον ἐκχεῖ, καὶ διασπᾷ τὸ μειράκιον γνωρίσας. ἐπιμάρησε δὲ οὐδεὶς φοβηθέντες ὀργὴν λέοντος ἰσχυρὰν, καὶ δεινῶς ἐκπληκτικὴν, ἄλλως τε καὶ ἡ πορεία ἤπειγε.

De Cancris cum aliis diuersis, tum Cursoribus. item de Cancris in Bosphoro Thracio contra fluctus nitentibus, & circa promontoria per terram transeuntibus.

CAP. XXIIII.

Περὶ καρκίνων. Κ. κδ.

Cancrorum genera diuersa esse audio. sunt enim quidam saxatiles: alij in limo, algis aut arena gignuntur. quamobrem & formis & cognominibus differunt. Sunt qui Cursores, quòd longè lateq; vagentur, meritò appellantur. plerumque enim circum

Καρκίνων γένη διάφορα, καὶ φῦλα ποικίλα ἀκούω εἶναι. καὶ γὰρ οὖν πετραῖοί εἰσι· ἀλλὰ καὶ πηλοὶ τίκτουσι καρκίνους, καὶ φυκία, καὶ ψάμμος. Ἰδέαι τε αὐτῶν καὶ ἐπωνυμίαι πολλαί. Πλανῶνται δὲ δεῦρο κἀκεῖσε, καλούμενοι δρομεῖαι· ὧδε γὰρ ἐπαινεῖν

αὐτοὺς περιπωδίσαντον· ἀτρεμεῖν γὰρ καὶ ἡσυχάζειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς χώρας, οὔτε ἐθέλουσιν οὔτε πεφύκασιν, ἀλλὰ περὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἀλῶνται ὅθενπερ καὶ ἐξέφυσαν· ἤδη δὲ καὶ στέλλονται πορρωτέρω, ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἀνθρώπων φιλαπόδημοι. ἡ δὲ πρόφασις τῆς πλάνης ἐς τὰ πετρώδη χωρία ἐλθεῖν, καὶ ἐς τὰ πηλώδη πολλάκις. ὑπόθεσις δὲ αὐτοῖς τῆς τοσαύτης ἄλης, τὸ ἐθέλειν πλείονός τινος ἀπολαῦσαι. Ἐν δὲ τῷ Θρακίῳ Βοσπόρῳ ἐπειδὰν τὸ πνεῦμα βίαιον ἐκφέρηται, βούλονται μὲν οἱ καρκίνοι πρὸς ἐναντίον ὠθούμενοι τῷ ῥῷ βαδίζειν, ἐν δὲ ἄκραις (ὡς τὸ εἰκὸς) βιαιότερον τὸ ῥεῦμα † παραρρήγνυται· τοὺς οὖν καρκίνους ὠθεῖσθαί τε πάντως καὶ † ἀποστρέψειν, εἰ μέλλουσιν ἰέναι τῷ ῥῷ ὁμόσε. οἱ δὲ ταῦτα προΐσασι, καὶ ἐπειδὰν ἀφίκωνται τῆς ἄκρας πλησίον, ἕκαστος ἔν τινι κολπώδει χωρίῳ εἶτα ἑαυτὸν ἐπέχει, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀναμένει. εἶτα ἀθροισθέντες ἐν ταυτῷ, προσανέρ-

circum littora errant, vbi & nati ſunt: modò longiùs proficiſcũtur, non aliter quàm peregrinationum ſtudioſi homines. Cauſa eis erroris eſt, cupiditas in loca ſaxoſa, vel cœnoſa ſæpe, perueniendi, dum ampliùs aliquid cibi perquirunt. Cæterũ in Boſphoro Thracio, quum ventus ingruit violentus, Cancri aduerſus fluctus nituntur: circa promontoria verò vẽti vis major eſt, ita vt omnino repulſi auerſiq; Cancri impetum ſequi vndarũ cogerentur. Hoc præſcientes Cancri, vbi jam propè ad promontorium appulerint, ſinguli in ſinuoſo aliquo loco ſe tenent, ſimul & reliquos expectant. Demum in eundem locũ

al. περιρρήγνυνται.

al. ἀναστρέψειν.

congregati, adrepentes per præcipites crepidines in siccũ ascendunt, & fluctuum vim (quâ parte violentior erat) euadunt, iter pedibus conficientes. Quum autem hanc violentiam pedibus prætergressi sunt, rursus per crepidines in mare recurrunt. Parcunt autem eis piscatores, quum declinãdi communis periculi gratiá sponte in terram exeunt: neque homines quum sint, ipso etiam maris impetu sæuiores ipsis videri volunt.

De Canicula quæ in Sicilia adulterũ prodidit, CAP. XXV.

Quemadmodum adulteris obtrectet & inuideat Porphyrio, animal etiam prudentissimum, non modò moderatissimum, alibi, si bonâ memoriâ sum, me dicere memini. Iã verò Caniculam Siculam adulteris infestissimam fuisse auditione accepi. Quum enim a-

πουσιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ἀναρριχῶνται ἐπὶ τοὺς κρημνοὺς, καὶ τὸ μάλιστα ῥοῶδες καὶ βίαιον τοῦ πελάγους, πεζοὶ διέρχονται· εἶτα ἔξω τῆς ἄκρας γενόμενοι καὶ παραμείψαντες αὐτὴν, εἰς τὴν θάλατταν κατίασιν αὖθις. φείδονται δὲ αὐτῶν οἱ ἁλιεῖς, ὅτε ἑκόντες ἐπὶ τὴν γῆν προστρέπουσι, σωθῆναι δεόμενοι ὁμοῦ αὐτοῖς. οὔκουν αὐτοῖς ὑπομένουσι τοῦ κλύδωνος ἀγριώτεροι δοκεῖν οἱ ἄνθρωποι.

Περὶ κυνὸς ζηλοτύπου. Κ. κε.

Ζηλοτυπίαν ζῴου φρονιμωτάτου, καὶ μέντοι καὶ σωφρονεστάτου ἀλλαχοῦ που οἶδα εἰπών· πορφυρίωνα ἄρα τὸ ζῷον ἦν. εἴ τι μέντοι καὶ παρ' ἡμῖν μνήμης ὑγιοῦς ἀγαθόν ἐστι. ἤδη δὲ καὶ κυνίδιον, μοιχοῖς πολέμιον, καὶ ἔχθιστον τῷ δὲ τῷ φύλῳ πέπυσμαι Σικελικόν. ὁ μὲν μοιχὸς ἔνδον

ἐτύγχ

ὑπεκρύπτετο, τῆς γυναικὸς τῆς μάχλου πυθομένης ἥκειν τὸν ἄνδρα ὡς ἐξ ἀποδημίας· καὶ † ὅ γε ᾤετο σκέπης ἐν καλῷ εἶναι. οἱ γάρ τοι τῶν οἰκετῶν δεκασθέντες, ὅσοι γοῦν τῇ δεσποίνῃ τὸ κακὸν συνεπίκρυπτον· ἦσαν δὲ ἄρα ὅσοι καὶ † τῶν πατρῴων καὶ μύρων † ἐπιστάται φησὶν εἶναι Εὐελπίδης· καὶ οἱ θυρωροὶ δέ· εἶτα μέντοι θαρρεῖν ἐποίουν τὸν τῆς εὐνῆς κλῶπα. οὐ μὴν ἀπώνησε ταύτῃ ταῦτα, ἐπεὶ καὶ πολλοῦ δεῖ. τὸ γάρ τοι κυνίδιον ἔνθα ὁ μοιχὸς ἦν, ὑλακτεῖ τε ἅμα, καὶ μέντοι καὶ ταῖς θύραις τοὺς πόδας προσαράττει, ὡς ἐκπλῆξαι τὸν δεσπότην, καὶ συλλαβεῖν ἐκ τῶν δρωμένου κακὸν εἶναί τι ὑπολανθάνον· καὶ οἷα εἰκὸς δείσας, τὰς θύρας ἐκβαλὼν τὸν μοιχὸν καταλαμβάνει. καὶ εἶχε ξίφος ἐκεῖνος, καὶ νύκτα ἀνέμενον

dultera mulier conjugem suum peregre redire audisset, illum qui cum ea stupri consuetudinem haberet in latebras benè penitus (vt ipsa putabat) occultauit. Verùm etsi ex seruis non lautissimi modò, sed & janitores pecuniâ corrupti, quum dominam ad occultationem adulterij juuabant, cum adultero cōfidentiam ad inferendum stuprum afferebant. Tantùm tamen huic mulieri hæc astutia abfuit ad præcauēdum, vt certè perparuus canis partim locū illum, quo adulter abdebatur allatraret, partim pedibus fores constupratoris receptatrices eousque conuellere adoriretur, domino vt non mediocris terror iniiceretur, ex eoq; suspicaretur ibi malum aliquod latere. Quare fores effregit, adulterū comprehendit: qui eo animo cinctus gladio noctem expectabat, vt

ὅς γε

al. τῶν πατρῴων

al. ἐπίσταται

primò dominum domus interficeret, deinde verò quam ante dixi vxorem duceret.

Hominis salivam cùm alijs animantibus, tum Scolopendris exitialem esse, & à Capris vitari. Prænosse Capram quando sit mactanda, & post Oues incedere non dignari, sed præcurrere.

CAP. XXVI.

Capræ saliuam humanam perniciosam esse cæteris animantibus noscunt, itaque vitant: quemadmodum nos quoque conamur quæ homini sunt perniciosa effugere. veruntamen sæpe imprudens sibi noxia homo haurit. at non item capras saliua hominis latet: quæ & marinas Scolopendras potest interficere. Prænouit etiam Capra quum proximũ est vt juguletur: quod vel inde constat, quoniam non ampliùs cibũ attingit. Eadem indignum putans se in

ἵνα ἀποκτείνῃ τὸν οἰκίας τὸν δεσπότην· καὶ τὴν προειρημένην ὕστερον γήμῃ γυναῖκα.

Ὅσα ἀναιρεῖ τὸ τοῦ ἀνθρώπου πτύελον, καὶ περὶ αἰγῶν.

Κεφ. κϛ.

Σοφὰ δὲ αἰγῶν ἐστι καὶ ἐκεῖνα. πτύελον ἀνθρώπου θανατηφόρον εἶναι ζώοις ἑτέροις καλῶς ἴσασι, καὶ φυλάττονται. ὥσπερ οὖν καὶ ἡμεῖς πειρώμεθα ἀποδιδράσκειν ὅσα ἀνθρώπῳ κακόν ἐστιν, ὥσπερ οὖν ἀπογεύσασθαι αὐτῶν. ἤδη μέντοι τις καὶ ἄνθρωπος ἀγνοῶν καὶ λαθὼν κατέπιεν· αἱ δὲ αἶγες, οὐκ ἂν αὐτὰς λάθοι τὸ ἤδη προειρημένον. ἀποκτείνειν δὲ καὶ τὰς θαλαττίας σκολοπένδρας, τὸ αὐτὸ δήπου πτύελον ἀνδρῷόν ἐστι. Μέλλουσα δὲ ἡ αἲξ ἀποσφάττεσθαι, σαφῶς οἶδε· καὶ τὸ μαρτύριον, οὐκ ἂν ἔτι τροφῆς προσάψαιτο. οὐκ ἀξιοῖ δὲ προβάτων ὑφηγεῖν,

γεῖν, ἀλλ' ἡγεῖσθαι ὂν αὐτὸν δεῖν καὶ ἐκ τῆς βαδίσεως ὁμολογεῖ. προθεῖ γοῦν ἐκεῖνα, καὶ μέντοι καὶ αὐτὰς τὰς αἶγας ὁ τράγος τῷ γενείῳ θαῤῥῶν, καὶ κατὰ ἄλλην φύσιν θαυμαστὴν τῷ θήλεος προκρίνων τὸ ἄῤῥεν.

extremo Ouilli pecoris agmine incedere, gregem quidem præcurrens antegreditur: at ipsam hircus tum barbæ fiducia, tum naturæ quodam instinctu genus masculum fœmineo præferens, antecedit.

Περὶ προβάτων. Κ. κζ.

De Ouium natura cùm aliàs tum quod ad fœcunditatem, quam vēti in eis promouent, masculam Boreas, fœmineam Auster.

CAP. XXVII.

Εὐπειθέστατα δὲ ἄρα τῶν ζώων τὰ πρόβατα ἦν, καὶ ἄρχεσθαι φύσει πεπαίδευται. ὑπακούει γοῦν καὶ τῷ νομεῖ, καὶ τοῖς κυσὶ, καὶ μέντοι καὶ ἕπονται ταῖς αἰξί. φιλεῖ δὲ καὶ ἄλληλα ἰσχυρῶς· καὶ ὑπὸ γε τῶν λύκων ἐπιβουλεύεται ἧττον. οὐ γὰρ πλανᾶται ἰδίᾳ ἕκαστον, οὐδὲ μὴν ἀπὸ τοῦ συννόμου χωρίζεται, ὥσπερ αἱ αἶγες. λέγουσι δὲ Ἄραβες, ὅτι ἄρα τὰ παρ' αὐτοῖς ποίμνια πιαίνεται ὑπὸ μουσικῆς μᾶλλον ἢ

Oues præ omnibus animalibus obedientes, & ad parendum naturâ factæ sunt. Obtemperant enim & pastori, & Canibus, & Capras in via sequuntur. Eædem mutuo inter se amore vehementi deuinciuntur: ejusq; gratiâ minùs de Luporum insidiis periclitantur. neq; enim quæuis seorsim oberrat, neque gregem temerè vlla deseruerit sicut Capræ. Cæterùm Arabes horum apud se pecorum greges, Musicâ magis quàm pascuis pinguescere

 aiunt.

aiunt. Salsis delectantur, quòd salis sapor potum eis suauiorem reddat. Hoc etiam non ignorant Oues, Boreã & Austrum nõ minus quàm qui eas ineunt Arietes, earum fœcunditatem promouere. & insuper, quàm Boream ad masculæ sobolis generationem, Auster fœminεæ efficax sit, quãobrem vel ad hunc, vel ad illum, pro alterutrius desiderio sexus, quæ initur Ouis sese obuertit. Achilles quidem vt amicus ejus Patroclus rogo impositus cremaretur, supplicatione opus habebat, vnde Iris apud Homerum ventos ei rogatos aduocat: quibus ille afflantibus sacrificium tanquam mercedẽ promittit. Quin & Neoclis filius Athenienses ventis sacrificare edocuit. At Oues facilè & absque vllis ceremoniis curiosis ventos suorum ministros

al. συμμάχονται

ὑπὸ τοῦ χιλοῦ. τῶν δὲ ἁλμυρῶν ἐσθίει ἥδιον· ποιεῖται γὰρ τὴν τοιαύτην τροφὴν ποτοῦ ὄψον. Τάγε μὴν πρόβατα καὶ ἐκεῖνο οἶδεν, ὅτι αὐτοῖς ὁ Βορρᾶς καὶ ὁ νότος † συμβάλλονται πρὸς τὸ τίκτειν, οὐ μεῖον τῶν κριῶν ἀναβαινόντων αὐτά. Οἶδε καὶ τοῦτο, ὅτι ἄρα ὁ μὲν Βορρᾶς ἀρρενοποιός ἐστιν, ὁ δὲ νότος θηλυγόνος εἶναι πέφυκε· καὶ ἐὰν δέηται τοῦδε τοῦ ἐκγόνου ἢ τοῦδε, ὀχευομένη ἡ ὄϊς, πρὸς τὸν ἀπέβλεψεν, ἢ πρὸς τόν. Ἀχιλλεὺς δὲ ἵνα φίλος αὐτῷ κείμενος ἐπὶ τῆς πυρᾶς καυθῇ, εὐχῆς ἐδεῖτο, καὶ ἡ Ἶρις παρεκάλει τοὺς ἀνέμους αὐτῷ, ὡς καλεῖ Ὅμηρος, καὶ ὑπισχνεῖται ἥκουσιν ἱερουργίαν οἱονεὶ μισθόν. καὶ ὁ τοῦ Νεοκλέους δὲ Ἀθηναίους ἐδίδασκε θύειν τοῖς πνεύμασιν. αἱ δὲ ὄϊς ἀπραγμόνως καὶ ἄνευ τινὸς περιεργείας τοὺς ἀνέμους

μους εἰς ὠδῖνα τὴν σφετέραν ὑπηρέτας ἑτοίμους καὶ ἀκλήτους ἔχουσι. σκοποὶ δὲ ἄρα τούτων εἰσὶ καὶ οἱ ποιμένες ἀγαθοί. ὅταν γοῦν ὁ νότος πνέῃ, τότε τοὺς κριοὺς ἐπὶ τὰς οἶς ἄγουσιν, ἵνα ἡ ἐπιγονὴ ἡ θηλύγονος ᾖ αὐτοῖς μᾶλλον.

Πῶς ἐτιμώρησε τῆς Ἠριγόνης κυνὶ ὁ Πύθιος. Κ. κη.

Ὅτε τὸν Ἰκάριον ἀπέκτειναν οἱ προσήκοντες †τοῖς πρῶτον ποιοῦσιν οἶνον, καὶ εἰς ὕπνον ἐμπεσοῦσιν, οὐκ εἰδότες πω θανάσιμον εἶναι τὸ πραχθὲν ἀλλ' οἰνηρὸν κάρον νενοσήκασιν οἱ κατὰ τὴν Ἀττικὴν, ἐμοὶ δοκεῖν τοῦ Διονύσου τιμωροῦντος τῷ πρώτῳ γεωργῷ τοῦ αὐτοῦ φυτοῦ καὶ πρεσβευζέτῳ. Ὁ γοῦν Πύθιος ἔχρησεν εἰ βούλονται τυχεῖν σωτηρίας, Ἰκαρίῳ θύειν καὶ Ἠριγόνῃ τῇ τούτου παιδὶ, καὶ τῷ κυνὶ τῷ ἀδομένῳ, ὅτι ἄρα δι' ὑ-

& adjutores conceptuũ suâ sponte & non appellatos & promptos habent, ad quos periti pastores eas dirigunt: Quũ enim Auster flat, effic vt fœmineæ prolis numerus augeatur, Ouibus arietes admittũt.

De Icario eiusq; filia Erigone, cui extincta Canu superesse noluit.

CAP. XXVIII.

Quum Icariũ populares ejus in Attica occidissent, qui primi vino epoto temulentiâ & somno capti sunt, vim hujus potionis antea nunquam experti, temulentiæ similem quédam soporem Bacchus (nimirum vt primum sui ac vitium cultorem, eumq; senio gta uem vlcisceretur) in regionem ipsorum immisisse perhibetur. Itaque consulto Pythij oraculo responsum tulerunt, si salui esse cupiãt, oportere ipsos sacra facere Icario, & Erigonæ ejus filiæ, & Cani ejusdem, quem fama celebrat

forte οἱ πρῶτον πιόντες, & *mox* ἐμπεσόντες,

brat ex eo quòd præ nimia in heram beneuolentiâ à morte ejus superesse noluerit. Euripides certè jocari mihi videtur his versibus, Si res herilis cedat infeliciter, Ægrè ferunt hoc & dolent serui boni. quis enim seruum mihi propter dominũ mortuum nominabit, quum id canis seruus facere sustinuerit?

De Cane viri Colophonij, qui relictum in via à seruo oblito marsypiũ, tandiu custodiuit, donec illis ad eundem locum reuersis, animam simul cum custodia relinqueret. C. XXIX.

Canum beneuolentiæ proprium in altores suos illud de viro Colophonio testatur. Is ad nundinas Teon proficiscens, vti quædã ibi emeret (nam ejus in mercaturis faciẽdis versabatur industria) pecuniam, seruum & Canem secum accepit. Ac quidem seruus, qui eam ipsam pecu-

περβολὴν εὐνοίας τὴν πρὸς τὴν δέσποιναν, βιῶναι μετ' αὐτὴν οὐκ ἔγνω αὖ. παίζει δὲ Εὐριπίδης λέγων, Χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν Κακῶς πιτνοῦντα, καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται. Πῶς γὰρ ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ δεσπότῃ τέθνηκεν, κυνὸς δούλου δράσαντος αὐτό;

Περὶ τοῦ Κολοφωνίου κυνός. Κεφ. κθ.

Ἴδιον δὲ ἄρα τῆς τῶν κυνῶν εἰς τοὺς τρέφοντας εὐνοίας καὶ ἐκεῖνο μαρτυρεῖ. Ὁ Κολοφώνιος ἀνὴρ παραγίνεται εἰς τὴν Τέων, συνωνησόμενός τινα· ἐ γὰρ ἦν ἐμπορικὸς, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὠνίων καπηλείαν τε καὶ μεταβολὴν πρόσοδον εἶχεν. ἀργύριον δὲ ἐπηγάγετο, καὶ οἰκέτην, καὶ κύνα. ἔφερε δὲ τὸ ἀργύριον ὁ δοῦλος. ἐπεὶ δὲ περὶ ὁδοῦ ἦσαν, ὁ οἰκέτης ἐξετρέπετο,

ἠπείγε

ἤπειγε γὰρ ἐς αὐτὸν τὴν κατὰ φύσιν, ἠκολούθησε δὲ καὶ ὁ κύων. τὸ τοίνυν φασκώλιον ἀπέπεσεν ὁ νεανίας, καὶ ἐλάθη πάλιν οὐκ ἐννόησεν, ἀλλ᾽ ᾤχετο ἀπιών. ὁ δὲ κύων ἑαυτὸν κατακλίνας ἐπὶ τῷ ἀργυρίῳ ἔμενεν ἥσυχος. ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν Τέων, ὅ, τε δεσπότης καὶ ὁ οἰκέτης, εἶτα μέντοι ἄπρακτοι ἐπανῆλθον, ὅτου ὠνήσονται οὐκ ἔχοντες. τὴν αὐτὴν γε μὴν ἐκτρέποντες πάλιν ἔνθα ὁ οἰκέτης ἀπέλιπεν τὸ βαλάντιον, καὶ καταλαμβάνουσι τὸν σφέτερον κύνα ἐπικείμενον αὐτῷ, καὶ μόλις ἐμπνέοντα ὑπὸ λιμοῦ. ὁ δὲ, ὡς εἶδε τὸν δεσπότην καὶ τὸν ὁμόδουλον, αὐτὸν ἀποκλίνας τοῦ φασκωλίου, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ τὴν φρουρὰν, καὶ τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν. οὐκοῦν οὐδὲ Ἄργος ὁ κύων μυθοποίημα ἦν, ὦ θεῖε Ὅμηρε, σὸν,

niam ferebat, quum vix aliquantum processissent, ad deiiciendam aluum ex instituto itinere diuertit, quem secutus est canis. Is postquàm necessitati dedisset operam, è terra marsypium tollere oblitus discessit. At verò Canis ibi remansit, marsypio incubans. Deinde simul vt ad emporium, dominus & seruus venissent, re infectâ, quũ numi eis abessent ad emendum, eâdem viâ quâ profecti fuissent reuerterunt: atque quũ eò venissét, vnde priùs ille diuertisset, de recta via ab itinere suscepto deflexerunt, eodem vbi sanè numos seruus reliquisset. Vbi canem marsypio incubantem, præ fame vix spirantem offendunt, qui vix dum dominum & conseruum suum viderat, quum à marsypio se remouens vno & eodem tempore, & custodiâ & vitâ excessit.

Hoc si ita habet, Argum quoque Canem, ô diuine

ne Homere, non tuum esse figmentum, neque poëticas nugas existimandum est.

οὐδὲ κόμπος ποιητικὸς εἰσάξειν ἐστὶ τοῦ Τηΐου ἀπελώτησεν ὅσα καὶ παρθεῖπον.

De Cancris lutarijs sive volantibus.

CAP. XXX.

Cancrorum genus Lutarium colore alijs albius spectatur: hi in luto nascuntur. quum incessit eis timor, humo se excitant ad volatum, & perparuis alis subleuantur. quibus quidem gradientes uti minimè necesse habēt. Quum autem injectus eis est metus, nonnihil in his subsidij, non tamen admodum firmi habent. enimuerò comprehēduntur, quòd sursùm altiùs subleuari non queunt. Quidam eos comedunt. & ex coxarum vertebris laborantibus remedio esse ferunt.

πηλίαι Gillius πτηνίαι quidē à volando dicti videri possunt.

al. καὶ αἴτιοι ται,

Περὶ καρκίνων. Κ. λ.

Γένος καρκίνων ἐστὶ, καὶ * πετηλίαι ὄνομα αὐτοῖς. τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἰδεῖν εἰσι λευκότεροι· τίκτονται δὲ ἐν τῷ πηλῷ. δείσαντες δὲ οὗτοι † καταπέτονται. ἔχουσι γὰρ πτερύγια μικρὰ ἀπαξεῖν αὐτοὺς ἠσυχῇ μετεωρίζειν τε καὶ ἐλαφρίζειν. βαδίζοντες μὲν οὖν ἥκιστα τούτων δέονται. φοβηθέντες δὲ ἔχουσί τινα ἐπικουρίαν οὐ πάνυ καρτεράν. ἁλίσκονται γὰρ οὔτε ὑψηλοὶ πετόμενοι, οὔτε μὴν μετέωροι πορεῖν οἷοί τε ὄντες. τούτους μέντοι τοὺς καρκίνους ἐσθίουσί τινες. φασὶ δὲ ἰσχίου πόνου ἀγαθὰ εἶναι εἴ τις φάγοι ἀλγῶν.

De Cancellis conchas, quas reperiunt vacuas inhabitantibus.

CAP. XXXI.

A Conchis quidem inopes & nudi primùm Cancelli nascuntur, deinde

Περὶ καρκινάδων. Κ. λα.

Αἱ δὲ καρκινάδες τίκτονται μὲν γυμναί· τὸ δὲ ὄστρακον ἑαυτοῖς αἱροῦνται.

εἰς οἰκίαν οἰκῆσαι τὴν ἀρίστην. ὑποδύεται δὲ καὶ πορφύρας ὄστρακον κενῷ περιτυχοῦσα, καὶ στρόμβου. καὶ εἰς ὅσον μὲν αὐτὴν στέγει, χαίρει τῇ κατὰ μονῇ. ἐπὰν δὲ αὐξήσῃ τὴν σάρκα, εἰς ἄλλον μετοικίζεται οἶκον. περιτυγχάνει δὲ τοῖς προειρημένοις, καὶ πολλοῖς καὶ κενοῖς ὀστράκοις.

de eas tanquam domicilia ad habitandum deligunt. Quum enim vacuas & inanes offenderunt conchulas Purpuræ aut Turbinis, primò intra eas ingrediuntur: deinde quum in ampliorem magnitudinem excreuerunt, quã iis vt capi queant, in testã laxiorem tanquam domum alteram demigrant. Neq; modò in supradictorum conchas immigrant, sed & in permultas alias capaciores transeunt, & ampliorem nacti, ea tanquam majore domicilio gaudẽt, ac sæpe de spoliis multo certamine inter se contendunt, viribusq; inferiore repulso, victor exuuias assequitur.

Περὶ στρόμβων. Κ. λβ.

Οἱ δὲ στρόμβοι καὶ βασιλέα ἔχουσι, καὶ μάλα εὐπειθῶς ἄρχονται. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς οὗτος μεγέθει μὲν ἐστι μέγιστος, κάλλει δὲ κάλλιστος. καὶ εἰ μὲν εἴη οἱ καταδῦναι λῷον, ἔδρασε τοῦτο πρῶτος· εἰ δὲ ἀναδῦναι, καὶ τοῦδε ὑπάρχει. κινουμένου δὲ ἕπονται καὶ οἱ

De Turbinum rege: & quod illum habentes fortuni an existimentur. CAP. XXXII.

Turbines regem habent, cui se faciles ad obtemperandum præbent. Rex non modò magnitudine præstat, sed longè etiam & multum pulchritudine cæteris omnibus antecellit. Quòd si commodum ei videatur demergi, hoc quidem ipsum primus facit: sin emergere, idem incipit: itemq;

si commigrandum sit, ipse primus tentat, cæteri subsequuntur. Quicunque hunc regem ceperit, benè rem geret, omniaq; ei commodè cadét. Sed is etiam qui alium capientem viderit, alacrior & fidentior discedit. In vrbe Bysantio drachma Attica ei qui hunc comprehenderit, præmium proponitur, à singulis in piscatione sociis cōferendum.

De Echinis marinis, qui spinis lapillos tollunt, vt contra fluctus muniantur.

CAP XXXIII.

Fluctus & tempestas ad terram Echinos deuoluens è mari funditus in aridum expellit, & violenter allidit. hi ejus periculi metuentes, quum sentiunt mare inhorrescere, & ventorum acerbitate procellas cieri, suis spinis lapillos ad gestandum faciles tollunt: vt libramentum ac firmamentum habeant, vt ne procellarum incursus, ac

λοιποί. ὅστις δ' αὖ ἕλῃ τόνδε τὸν βασιλέα, ὅτι ἄμεινον πράξει καλῶς οἶδε. καὶ μὴν ἔτι καὶ εἴ τις εἶδε θηρώμενον, εὐθυμότερος ἀπῆλθεν, ὥσπερ χρηστὸν καὶ ἐκεῖνος ἔχων. ἐν Βυζαντίῳ δὲ καὶ ἆθλον πρόκειται τῷ θηράσαντι τὸν προειρημένον. διδόασι δὲ οἱ συνθηραταὶ δραχμὴν Ἀττικὴν ἕκαστος τῷ ἑλόντι· καὶ τοῦτο ἆθλον, τοῦτ' ἐστι.

περὶ τῶν θαλαττίων ἐχίνων.

Κεφ. λγ.

Τοὺς ἐχίνους ὁ κλύδων κυλίων εἰς τὰ ἔξω, καὶ προσαράττων τῷ ξηρῷ τῆς θαλάττης βιαιότατα ἐκβάλλει. τοῦτο τοίνυν ἐκεῖνοι δεδιότες, ὅταν αἴσθωνται φρίττον τὸ κῦμα, καὶ μᾶλλον πνεῦμα σφοδρότερον ὑπανιστάμενον, ταῖς ἀκάνθαις ἀναιροῦνται λιθίδια, ὅσα εὐαγκάλα ἐστὶ φέρειν αὐτοῖς, καὶ ἔχουσιν ἕρμα, καὶ οὐ ῥᾳδίως

suæ

κυλίονται, οὐδὲ πάσχουσιν ὃ δεδοίκασι.

suæ ejectionis periculum, à quo sibi timent, subeant.

Περὶ τοῦ ζώου τῆς πορφύρας. Κεφ. λδ΄.

Ἡ Πορφύρα λίχνον ἐστὶν ἰσχυρῶς, καὶ ἔχει γλῶτταν προμηκεστέραν, καὶ διείρει διὰ παντὸς οὗπερ ἂν καὶ δύνηται, καὶ διὰ ταύτης ἕλκει ὅσα ἂν καὶ ἐσθίει· καὶ διὰ ταύτης δὲ ἁλίσκεται. καὶ ὁ τρόπος τῆς θήρας ἐκεῖνός ἐστι. διαπλέκεται κυρτὶς μικρὰ μὲν, πυκνὴ δέ· καὶ ἐντὸς ἔχει στρόμβον τῇ πορφύρᾳ τὸ δέλεαρ. καὶ διήρτηται οὗτος ἐν τῇ κυρτίδι μέσῃ. ἀγώνισμα οὖν τῇ πορφύρᾳ διατεῖναι τὴν γλῶτταν ἐστὶ, καὶ ἐφικέσθαι αὐτοῦ· καὶ ἀνάγκη πᾶσαν αὐτὴν παραβάλλειν, εἰ μέλλοι μὴ ἁμαρτήσεσθαι οὗ γλίχεται λαβεῖν· καὶ ἐκβάλλουσα τὴν γλῶτταν ἀμύξαι. εἶτα διῴδησεν ἑαυτὴν ἡ γλῶττα ὑπὸ πλησμονῆς, καὶ ἐξελκύσαι

Purpura quomodo capiatur, dum linguâ intra nassam inserta escam exugit, & tumescentem indè retrahere nequit.

CAP. XXXIIII.

Purpura vehemẽter gulosa est: longam linguam habet: ea penetrat quæcunque potest, & attrahit quæ comedit, eadem etiam capitur. Capiendi modus ejusmodi est Paruā nassam denso contextu, exiguis maculis purpurarij piscatores contexunt: intus in media nassa Strombus piscis illecebra appenditur, ad eam alliciendam: Purpura majorem in modum linguam distẽdere cõtendens eò pertinere, & Strombum ipsum assequi conatur: & ne ab esca quam ligurit, aberret, omnem eam necesse habet exerere. itaque ipsâ exertâ sugit escam, quoad

plen

plenitudine intumescentem retrahere non quit: vnde fit, vt eam piscator liguritione irretitam, comprehendat.

De Scolopēdra siue Centipeda & Vrtica marinis.

CAP. XXXV.

Scolopendra marina, terrestri perquàm similis est: quam primùm vt homo contigerit, statim pruritu mordetur, & simili atque is qui ab vrtica terrestri pungitur, doloris sensu afficitur. Vrticæ pruritum mouent, & vredinem concitant, sed non tam acrem quàm Centipeda. Post æquinoctium Vrticarũ genus esculentius est.

ἰδῶν

al. κνισμόν.

De fuga Elephantorum, atque vt sint leonibus formidabiles. & quòd nonnisi prelio aut agrotantiũ causâ pugnent.

CAP. XXXVI.

Quum à venatoribus Elephanti, tanquã milites in bello fundũtur, & fugantur, non alij ab aliis separatim, sed omnes simul & co-

ἀδυνατός ἐστιν αὖθις. μέντοι γε τίνων ἁλῶσαι. καὶ ὁ πορφυροῦς αἰσθόμενος, ἐθήρασε δόλῳπερ ὑπὸ τῆς λιχνείας τὴν προειρημένην.

Περὶ τῆς σκολοπένδρας τῆς θαλαττίας. Κεφ. λε.

Σκολόπενδρα θαλάττιον θηρίον, καὶ τῷ χερσαίῳ * εἰπεῖν ὁμοιότατον ἐστιν. εἰ δὲ αὐτῆς προσάψεται ἀνθρωπεία σὰρξ, ὀδαξᾶταί τε παραχρῆμα καὶ κνησιᾷ, καὶ πάσχει τοιαῦτα ὁποῖα καὶ ὑπὸ τῆς βοτάνης, ἣν καλοῦσι κνίδην. ποιοῦσι δὲ καὶ ἀκαλῆφαι † κνισμὸν, ἀλλ' οὔπω τοσοῦτον. εἰσὶ δὲ ἐδώδιμοι μᾶλλον διελθούσης ἰσημερίας αἱ ἀκαλῆφαι.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων φυγῆς. Κεφ. λϛ.

Ὅταν ὑπὸ τῶν θηρατῶν, ὡς ἐν πολέμῳ στρατιῶται, τραπῶσιν οἱ ἐλέφαντες, καὶ εἰς φυγὴν ὁρμήσωσιν, οὐ φεύγουσι διῃρημένοι,

νοι, οὐδὲ καθ᾽ ἕνα, ἀλλὰ κοινῇ, καὶ πιέζουσιν ἀλλήλους τῶν συννόμων ἐχόμενοι. καὶ κύκλῳ μὲν οἱ νέοι, ὡς εἰπεῖν τὸ μαχιμώτατον. ἐν μέσῳ δὲ οἱ γεγηρακότες, καὶ αἱ μητέρες. ὑπὸ ταύταις δὲ τὰ πώλια, ἑκάστη τὸ ἴδιον ἀποκρύπτουσα. καὶ ὁρῶνταί γε οὐδὲ οἱ μικροὶ σπανιάζοντα. Ἀθρόους δὲ αὐτοὺς ἐὰν † ἀθρήσωσι καὶ λέοντες, ἢ φεύγουσι προτροπάδην, ἢ ἄλλος ἄλλῃ κατέπτηξαν (ὡς νεβροὶ) τοὺς ἐλέφαντας, οἱ τέως φοβεροὶ καὶ ἐκπληκτικοὶ καταδείσαντες. Οὐκ ἀνθίσταται δὲ τοῖς διώκουσιν ἐλέφας· εἰ μή ποτε ἄρα ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ τῶν νοσούντων, ἐνταῦθα δὲ ἄμαχός ἐστι.

muniter in fugam se dant, ac simul inter se prementes ad gregales suos adhærescunt. Horum autem qui jam sunt firmatâ & integrâ ætate, reliquos sic circumcludunt, tanquam pugnacissimi propugnatores totum agmē circummuniūt: qui verò longiùs sunt ætate prouecti, atque matres sub se quæque suos pullos ita occultantes, perrarò hi paruuli vt videantur, subtermedium obtinent locum. Quòd si hos ipsos frequentes coactos leones etiam perspiciant, vel omnes rectà, vel alij aliò, tanquam hinnuli ab elephantis sibi incredibiliter timentes, sese in fugam coniiciunt: & tametsi antea formidabiles, maximos terrores adferebant, & vel solo conspectu denunciabant, ex horum tamen aspectione exterrentur. Nunquam verò Elephas insequentibus se opponit, nisi aut filiorum suorum aut ægrotantium causa: pro his nimirum nihil non moliens inexpugnabilis manet.

al. διάσωντα

De Elephanto Pori regis.

CAP. XXXVII.

Poro Indorum rege in prælio, quod cum Alexandro cõmisit, multis telis confixo, Elephantus quo vehebatur, etsi multis etiam ipse sagittis vulneratus, defixa tamen in corpore Pori tela, leniter & cautè promuscide extrahere non priùs destitit, quàm dominũ intellexisset, ex redundanti sanguinis profusione, debilitari & euanescere. Itaque leniter & sensim se demisit, ac ita humi mansit, vt ne ex alto decidens Pori corpus graui casu affligeretur.

Περὶ τοῦ ἐλέφαντος τοῦ Πώρου.

Κεφ. λζ.

Πώρου τοῦ τῶν Ἰνδῶν βασιλέως ὁ ἐλέφας, ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον μάχῃ τετρωμένου, πολλὰ ἡσυχῇ καὶ μετὰ φειδοῦς τῇ προβοσκίδι ἐξῄρει τὰ ἀκόντια. καὶ μέντοι καὶ αὐτὸς τετρωμένος πολλά, οὐ πρότερον εἶξε, πρὶν ἢ συνιέναι, ὅτι ἄρα ὁ δεσπότης αὐτοῦ, διὰ τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος τὴν πολλὴν παρεῖται καὶ ἐκθνήσκει. ἐκεῖνον ἑαυτὸν ὑπέκλινε, καὶ ὀκλάσας ἔμενεν, ἵνα μὴ ἄνωθεν πεσὼν ὁ Πῶρος, εἶτα μάλιστα κακωθῇ τὸ σῶμα ἔτι μᾶλλον.

De canibus in pugna sociis dominorum.

CAP. XXXVIII.

Cum Hyrcanis & Magnesiis Canes quasi societatem bellorum gerendorum inire solebant, hisq; maximo ad bella inferenda adjumento erant. In pugna etiam ad Maratho nem commissa cujus-

Τίνες συνεστράτευται κύνες ἐγένοντο. Κεφ. λη.

Ὑρκανοῖς καὶ Μάγνησιν οἱ κύνες συνεστρατεύοντο. καὶ ἦν καὶ τοῦτο συμμαχικὸν ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ ἐπικουρικόν. Συστρατιώτην δέ τις Ἀθηναῖος ἐν τῇ μάχῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι

ἐπήγ

ἐπήγετο καὶ κύνα. καὶ ἐν γραφῇ εἰκασται ἐν τῇ Ποικίλῃ ἑκάτερος, μὴ ἀπαμαθέντος τοῦ κυνὸς, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ κινδύνου μισθὸν εἰληφότος, ὁρᾶται σὺν τοῖς ἀμφὶ τὸν Κυναίγειρον καὶ Ἐπίζηλόν τε καὶ Καλλίμαχον. ἔστι δὲ καὶ οὗτοι καὶ ὁ κύων Νίκωνος γράμματα. οἱ δὲ, οὐ τούτου, ἀλλὰ Θασίου Πολυγνώτου φασί.

Ὅσοι ἔφασαν καὶ θήλειαν ἔλαφον κέρατα ἔχειν. κ. λθ.

Ὅσοι λέγουσι θήλειαν ἔλαφον τὰ κέρατα οὐ φύειν, οὐκ αἰδοῦνται τοὺς τοῦ ἐναντίου μάρτυρας, Σοφοκλέα μὲν εἰπόντα, Νομὰς δέ τις κεροῦσσ' ἀπ' ὀρθίων πάγων Καθεῖρπεν ἔλαφος. Καὶ πάλιν, Ἄρασα μύξας καὶ κερασφόρους στόρθυγγας εἷρπεν ἔκηλος. καὶ ταῦτα μὲν ὁ τοῦ Σοφίλου ἐν τοῖς Ἀλεάδαις. Ὁ δὲ Εὐριπίδης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ· Ἔλαφον δ' Ἀχαιῶν χερ-

piam Athenienſis canis ſummâ contentione illi tulit auxilium. Quamobrem nec ipſe quanquam Canis contemptus, ſed hoc præmium conſecutus eſt, vt in Pœcile porticu vnà cum hero ſuo pingeretur, & inter fortiſſimos viros Cynægirũ, Epizelum & Callimachum ſpectaretur. Picturæ hujus Nicon, vel, vt alij putant, Polygnotus Thaſius auctor fuit.

Ceruas etiam fœminas cornua habere auctores eſſe poëtas aliquot.

CAP. XXXIX.

Qui Ceruæ fœminæ cornua deeſſe aiunt, illi contrariæ ſententiæ aſſertores non verentur. Scripſit enim Sophocles, Cornuta ab altis Cerua collibus venit Ad paſcua prata. Et rurſus, Sublime tollens cornuũ Graditur ſuorum ſpicula. Hæc Sophili filius in fabula quam Aleadas inſcripſit. Et Euripides in Iphigenia, Obiiciam Achiuis

chiuis ceruam insignē cornibus, Quam pro tua falsi mactabunt filia. Idem in fabula, cui titulus Temenidæ, Ceruam cornutam Herculi propositum certamē ait, his verbis: Accessit ad Ceruam aureis Cornibus insignitam, Dum subit ingens certamen Montibus in asperis. Et quærit illam pascuis
χῆμα Nemoribus & pratis. Itē Thebanus ille poëta in Epinicio quodam
al. ποίμνιά τε ἄλση. carmine, Necessitas diuina Quum cogeret Eu
malim ποιμήνιά rysthei Parēre Alciden jussibus, Vt ceruam adduceret Cornibus auriferam. Denique Anacreon de Cerua canit, Vt hinnulus tenerrimus, In nemore quem cornuta Mater reliquit viridi, Soles pauere. quo in loco qui pro
al. ὑπὸ κερόεσσα, id est cornuta: ἐρόεσσα, id est amabilis reponunt, adulteratâ lectione, ab Aristophane

σὺν ἐνθήσω φίλαις Κορῶν σαν, ἣν σφάζοντες, αὐχήσουσι σήν· Σφάζειν θυγατέρα. Ἐν δὲ τοῖς Τημενίδαις τὸ Ἡρακλέους ἆθλον ἔλαφον κέρατα ἔχειν, ὁ αὐτὸς Εὐριπίδης φησὶ τὸν τρόπον τόνδε ἄδων. Ἦλθε δ' ἐπὶ χρυσόκερων ἔλαφον, μεγάλων ἄθλων † ἵνα δεινὸς ὑποστὰς κατ' ἐναύλους ὀρέων ἀβάτους, ἐπί τε λειμῶνας, † ποιμνήιά τε ἄλση. Ὁ δὲ Θηβαῖος μουσοποιὸς ἔν τινι τῶν ἐπινικίων ὕμνων λέγων· Εὐρυσθέος ἕκατι ἀνάγκα πατρόθεν χρυσόκερων ἔλαφον θήλειαν ἄξοντα. Καὶ Ἀνακρέων ἐπὶ θηλείας φησίν· Οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα γαλαθηνόν, ὅς τ' ἐν ὕλῃ κεροέσσης ὑπολειφθεὶς † ἀπὸ μητρὸς ἐπτοήθη. Πρὸς δὲ τοὺς μοιχῶντας τὸ λεχθὲν καὶ μέντοι καὶ φάσκοντας, δεῖν ἐροέσσης γράφειν, αὐτίκα δὴ καταπεφώρακεν Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος,

καὶ μεγαίρει τῇ ἀπλογίᾳ.

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν εὐνοίας.

Κεφ. μ.

Ἴδια δὲ ἄρα κυνῶν καὶ ἐκεῖνα, εὐνοίας ὑπερβολὴν πᾶσαν ἐκνενικηκότα. Πώλῳ μὲν οὖν τῷ τῆς τραγῳδίας ὑποκριτῇ ὁ κύων ὁ τρόφιμος αὐτοῦ τεθνεῶτι καὶ καιομένῳ ἑαυτὸν συγκατέπρησε, τῇ πυρᾷ ἐμπηδήσας. Καιομένῳ δὲ καὶ Μέντορι σκύλακες Ἐρετρικοὶ ἑαυτοὺς συγκατέπρησαν, ἑκοῦσαι κοινωνήσασαι τοῦ τέλους. Θεόδωρον δὲ ἄνδρα† ψάλτην ἀγαθὸν, τὸν μὲν ἐς τὴν σορὸν ἐνέθεσαν οἱ προσήκοντες, κυνίδιον δὲ Μελιταῖον ἑαυτὸ ἐνέβαλεν εἰς τὴν θήκην τοῦ νεκροῦ, καὶ συνετάφη. Πέπυσμαι δὲ καὶ Αἰθιόπων εἶναι ἔθνος, ἐν ᾧ βασιλεύει κύων, καὶ

Byzantio egregiè redarguuntur.

De Canibus Poli histrionis, Mentoris, & Theodori psaltæ, qui cũ dominis suis exuri aut sepeliri voluerunt. De natione Æthiopũ qua arbitratum Canis tanquam regis sequitur.

CAP. XL.

Hoc sanè admirabilis Canum amoris exuperantiã declarat. Quũ Pôlus, cujus, dum viueret, munus erat tragœdias agere, animã quoque egisset, & pro more crematetur, Canis ejus alumnus in medios ignes insiliens, viuus vnà cum altore suo exustus est. Rogo etiã eodem, in quem Mentor impositus fuisset, Canes ejus Eretrici voluntariam mortem sibi consciuerunt. Vt verò Theodorum psalten sui propinqui in sepulchrum imposuissent, ejus Melitẽsis Catellus, vltrò seipsum in cadaueris thecam iniiciens, pariter cum domino humatione & sepulturã affici voluit. Natio Æthiopũ est quæ Canem & habet regẽ

al. ψαλτικὴν

F 3 suum,

suum, & illius etiam arbitrio patet. si suo quodam modo gannit vel murmurat, eum non iratum esse credunt: si latrat, iram agnoscunt. Hoc, si cui videtur, Hermippo credat, qui Aristotelis etiam testimonio nititur. Mihi quidé hæc narratio huic loco visa est opportuna.

κνυζομένου

De Ansere qui Lacyden philosophum amauit. Et de Elephanto, qui nutriciū suū in prælio periclitātē cursu à medijs hostibus extulit.

al. Λυκάδῃ

CAP. XLI.

Lacyden peripateticum altorem suum Anser tantoperè amauit, vt & cum ipso simul ambularet: & quum ille sederet, hic quoque ab ambulando quiesceret, nec ipsum vnquam relinqueret. Eum igitur Lacydes mortuum non minùs ambitiosè, quàm aut filiū aut fratrem sepulturæ honore affecit. Quum Pyrrhus Epirotarum rex ad Argos occubuisset,

al. Λυκάδης

τῇ ἐκείνου ὁρμῇ πείθονται. κνυζομένου τε ἴσασιν ὅτι μὴ θυμοῦται, καὶ ὑλακτοῦντος τὴν ὀργὴν συνιᾶσι. Τοῦτο εἴ τῳ ἱκανὸς Ἕρμιππος τεκμηριῶσαι, μάρτυρα οἱ τοῦ λόγου ἐπαγόμενος Ἀριστοκλέωνα, πειθέσθω· ἐμοὶ δὲ μὴ λαθὸν, εἶτα ἐν καλῷ τῆς μνήμης ἀφίκετο.

Περὶ τῆς χηνὸς ἣν Λακύδης ὁ περιπατητικὸς εἶχε. καὶ ἐλέφαντος Πύῤῥου τοῦ Ἠπειρώτου. Κεφ. μα.

Λακύδῃ τῷ περιπατητικῷ κτῆμα ἦν χηνὸς τι χρῆμα θαυμάσιον. ἐφίλει γοῦν τὸν σοφὸν ἰσχυρῶς, καὶ βαδίζοντι μὲν συνεβάδιζε, καθημένου δὲ αὖ ἐπαύετο, οὐκ ἀπελείπετο δὲ αὐτοῦ ἐν βραχεῖ. ὥσπερ καὶ ἀποθανόντα ὁ Λακύδης ἔθαψε καὶ πάνυ φιλοτίμως, ὥσπερ οὖν ἢ υἱὸν ἢ ἀδελφὸν ἐκεῖνος θάπτων. Πύῤῥου δὲ τοῦ Ἠπειρώτου ἦν ἐλέφας,

ὅσπερ

ὅτι πεξῶν τ̃ ἑαυτοῦ πωλοῦ-τἰω ὕτως ἠγάπησεν, ὡς ἀποθανόντος ἐν Ἄργει Πύῤῥυ, ἐκπεσόντος ζ̃ ἐ ἐλαύνοντος, ὀ περιέπερθν ὑπέμεινεν ἀτρεμῆσαι κ̀ ἡσυχᾶσαι, πρὶν ἢ ἀναισῶσαι τὸν αὐτὸν ἐκ τ̃ πολεμίων, κ̀ ἐς τὸ † φίλον μεταγαγεῖν.

in eo conflictu Elephãtus fuit, qui domitoré suum tantoperè amauit, vt non priùs, quamuis moderator jam excidisset, currere omiserit, quàm suum nutricium ex hostibus & seruasset, & intra fines amicos reportasset.

Περὶ ἡμιόνυ κακέργου, ὃν ἠμύνατο Θαλῆς ὁ σοφός.

Κεφ. μγ.

Κακυργίαν ζ̃ ὀρέως Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἠμύνατο, καταφωράσας πάνυ ἀπορρήτως. ἅλας ἡμίονος ἦγε φόρτον, καί ποτε διὰ ποταμῦ ἰὼν κ̀ τ̃ τύχλω κατώλισθε, κ̀ περιετράπη. βραχέντες ὖν οἱ ἅλες κατετάκησαν, κ̀ κῦφος ὁ ὀρεὺς γινόμενος, ἥσθη. κ̀ συνιδὼν ὁπόσον τὸ μεταξὺ ἦν τ̃ μόχθυ κ̀ τ̃ ῥᾳστώνης, τ̃ λοιποῦ τἰω τύχλω διδάσκαλον ποιησάμενος. ὁ περιέπερθν ἄκων ἔπαθεν,

De Muli astutiâ à Thalete Milesio deprehẽsa. al. φίλιον

CAP. XIII.

Malitiosè factũ Muli Thales Milesius manifestò deprehensum, ingeniosè admodum vltus est. Quum enim ille sale onustus fluuiũ aliquando transmitteret, vsu fortè euenit, vt & caderet, & sarcina euerteretur, sal autem aquâ perfusus liquefieret. Is ex eo quòd jam ab onere solutus, & liber factus esset, magnã lætitiam voluptatemq́, cepit, & simul vt quantum inter laborem & otium interesset cognouisset, in reliquum tempus fortunam sibi jam magistram statuens, quam primò labem & casum

casum inuitus fecisset, deinde summâ cum voluptate prudens & sciés admittebat. Non poterat autem agaso aliâ quàm per fluuium viâ iter facere. Hoc igitur Thales vbi intellexisset, sapientiâ vlciscendam illius malitiam ἀντὶ arbitratus, pro sale eũ spongiis & lana onerari præcepit. Mulus instructarum sibi insidiarum ignarus, ex veteri consuetudine cecidit. Quum autem aquâ completum onus esse grauius sensisset, atque astutiam in detrimentum sibi versam percepisset: ex eo tempore sine fraude & molestiâ flumina transiens, ab omni lapsu tibias sustinebat, & salem ab eo incommodo integrum conseruabat.

De Elephanto mulieris amatore.

CAP. XLIII.

In Antiochia Syriæ vrbe audio cicurem Elephantũ fuisse: huncq; dum ad pastiones iret, mulierem corollas ven-

εἶτα μέντοι τοῦτο εἰργάζετο ἑκών. ἄλλην δὲ τὴν ὀρεοκόμον ἐλαύνειν, οὐκ ἔξω τοῦ ποταμοῦ ἄπορον ἦν. τοῦτό τοι διηγουμένου ὁ Θαλῆς ὡς ἐπύθετο, σοφίᾳ ἀμυνάσθαι τὴν κακουργίαν τῆς ὀρέως αὐτῇ δεῖν· καὶ προστάττει ὑπὲρ τῶν ἁλῶν σπόγγους καὶ ἐρίοις ἐπισάξαι αὐτόν. ὁ δὲ, τὴν ἐπιβουλὴν οὐκ εἰδώς, κατὰ τὸ συνήθες ὤλισθε. καὶ ἀναπλήσας ὕδατος τὰ ἐπικείμενα, τοῦ ἄχθους ἤσθετο, καὶ ὅπως οἱ τὸ σόφισμα ἐτράπη ἐπὶ κακῷ, καὶ ἐξ ἐκείνου ἡσυχῇ διερχόμενος καὶ κρατῶν τῶν σκελῶν, ἀπαθεῖς τοὺς ἅλας διεφύλαττε.

Περὶ τοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας ἐλέφαντος. Κεφ. μγ.

Πυνθάνομαι δὲ ἐν τῇ Ἀντιόχου πόλει τῇ Σύρων γενέσθαι πρᾶον ἐλέφαντα· ἰόντα τε αὐτὸν ἐπὶ τὰς νομὰς, στεφανόπωλιν γυ-

mulierem corollas ven-

den

γυναῖκα ὁρᾶν ἡδέως, καὶ προσεστάναι αὐτῇ· καὶ τῇ προβοσκίδι τὸ πρόσωπον τῆς ἀνθρώπου καθαίρειν· δέλεαρ δὲ ἄρα ἐκείνη κατέθει τοῦ φίλτρου αὐτῷ, στέφανον ἀεὶ τῶν ἐκ τῆς τέχνης τῶν καθ' ὥραν πλεκόμενον· καὶ τὸ μὲν ὁσημέραι λαμβάνειν ἔργον ἦν. τῇ δὲ διδόναι. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἡ μὲν ἄνθρωπος τὸν βίον κατέστρεψεν· ὁ δὲ ἐλέφας τῆς συνηθείας διαμαρτάνων, καὶ οὐχ ὁρῶν ἣν ἐπόθει γυναῖκα, ὥσπερ οὖν ἐραστὴς ἐρωμένης ἀτυχῶν, ἐξηγριώθη. καὶ ὃς τέως πρᾳότατος ἦν, εἰς θυμὸν ἐξήφθη, ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ἄγαν ὑπὸ τῆς λύπης † ὑποκλυσθέντες καὶ ἔκφρονες † γενόμενοι.

Ὅτι τὸν ἥλιον ἀνίσχοντα προσκυνοῦσιν οἱ ἐλέφαντες, καὶ ὅπως αὐτοῖς μήνιται ὁ θεός.

dẽtem cùm quàm suauissimè adspexisse, tum verò etiam quàm libentissimè in illius conspectu acquieuisse, atque hujus faciem promuscide tersisse: Mulierem vicissim ex suo artificio illecebras amatorias, corollas videlicet quas anni tempus permittebat, ita contexuisse, vt quotidie illi quidem sumere operæ pretium, huic verò etiam opus largiri esset. Postea autem quàm mulier excessit è vita, Elephantus nec pristinæ cõsuetudinis compos, nec quam amaret amplius mulierem vidẽs, tanquam amans qui amasiam amisisset, sic eam desiderabat, animoq; incitabatur: ac qui antè mãsuetus fuisset, humanitate expulsâ, feritatem induebat, tãquamq; homines ex tristitiâ ac mœrore laborantes de potestate animi exeunt, sic is furens ferebatur.

al. ἐπικλυσθέντες, al. γιγνόμενοι.

De religione Elephantorum in Solem: & Ptolemai

Philopatoris historia.

CAP. XLIIII.

Exorientem Solem Elephanti venerantur, promuscidem, tanquã manum, aduersus Solis radios alleuantes. Itaque hos ei charos esse & egregiè diligi Philopator Ptolemæus testis est nobis locuples. Is sanè post partã victoriam ejus belli quod cum Antiocho gessisset, quum quàm gratissimus aduersus so lem, quem Deum existimabat, esse vellet, proq; victoria ei gratias persolueret, tum alia magnifica sacrificia fecit, tum verò quatuor elephantos, benè magnitudine grandes, existimans se sic deum religiosè colere, primũ immolauit: deinde quũ in somnijs minis dei perculsus fuisset, ob inuisam numini talem hostiam, religionis metu permotus, pro immolatis ex ære quatuor Elephantes in honorem Solis excitauit: hoc vt supplici facto hunc

Κεφ. μδ.

Τὸν ἥλιον ἀνίσχοντα προσκυνοῦσιν ἐλέφαντες, τὰς προβοσκίδας ἰθὺ τῆς ἀκτῖνος, ὡς χεῖρας, ἀνατείναντες· ἔνθέν τοι καὶ τῷ θεῷ φιλοῦνται. μάρτυς ἀγαθὸς ὁ Φιλοπάτωρ ἡμῖν Πτολεμαῖος ἔστω. ἡ μὲν κατὰ Ἀντιόχου νίκη σὺν αὐτῷ ἐγένετο· θύων δὲ ἐπινίκια, καὶ ἱλεούμενος τὸν ἥλιον ὁ Πτολεμαῖος, τῇ τε ἄλλῃ μεγαλοπρεπῶς ἔθυσε, καὶ σὺν καὶ τέτταρας ἐλέφαντας μεγέθει μεγάλους παρέστησεν ἱερεῖα, ὥστε γε ᾤετο καὶ ταύτῃ τῇ θυσίᾳ γεραίρων ἐκεῖνος τὸ θεῖον. ἐνύπνιον δὲ αὐτὸν διετάραξεν, ὡς ἀπειλοῦντος τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῇ ἀήθει τε καὶ ξένῃ θυσίᾳ· καὶ δείσας ἐκεῖνος, χαλκοῦς τέτταρας ποιησάμενος ἀντὶ τῷ θεῷ ὑπὲρ τῶν ἀνῃρημένων, δεόμενός τε καὶ εὐμενιζό-

μένος αὐτόν. Ἐλέφαντες μὲν οὖν θεοὺς προσκυνοῦσιν, οἱ δὲ ἄνθρωποι εἰ ἄρα γε εἰσὶ θεοί, καὶ ὄντες εἰ φροντίζουσιν ἡμῶν διαπορούσι;

περὶ τοῦ τῆς ἴβιδος ποτοῦ, καὶ πάλιν περὶ ἐλεφάντων. Κ. με.

Οἱ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἱερεῖς ἑαυτοὺς περιρραίνουσιν οὐ παντὶ ὕδατι, οὐδὲ μὴν οὐδὲ τῷ παρατυχόντι, ἀλλ' ἐκείνῳ, ἐξ οὗ πεπιστεύκασιν ὅτι ἄρα καὶ ἶβις πέπωκεν. ἴσασι γὰρ καὶ μάλιστα ὅτι μήποτε ἂν πίῃ ὕδατος ἐκείνη ῥυπαροῦ καὶ λελυμασμένου ἔκ τινων φαρμάκων. ἔχειν γάρ τι πιστεύουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὸ ζῷον καὶ μαντικῆς, ἅτε ἱερόν. Ἐλέφαντας δὲ ἀκούω τῶν τετρωμένων τοὺς ἀτράκτους τοὺς πεφεισμένους ἐξαιρεῖν καὶ ξυστὰ καὶ ἀκόντια, ὥσπερ οὖν χειρουργίας ἐπιστήμονας καὶ μαθόντας τὴν ἐν τοῖσδε σοφίαν. Οὕτω δὲ ἄρα ἦν διὰ σπουδῆς τοῖς

hunc sibi placatum efficeret. Ergóne deum elephanti venerantur? homines autem rationis participes, sitne deus nécne sit, dubitãt: tum si sit, humanásne res curatione & administratione dignetur.

De potu Ibidis. Elephantos integros vulneratorum tela extrahere. Pyrrhum Aquila. Antiochum Accipitris cognomine oblectatum fuisse.

CAP. XLV.

Sacerdotes in Ægypto non quãuis aquã se lustrant, nec aliã quã ex qua Ibidem bibisse credant. Norunt enim egregiè hanc auem nũquam gustare aquam sordidam, aut vllis infectam venenis: vt quã diuinationis quoque non imperitam, veluti auem sacrã existiment. Cæterùm ex Elephantis audio eos qui integri sunt, vulneratorum spicula & jacula leniter extrahere, veluti chirurgos quosdam & hujus artis peritos. Pri-

scis

ſcis animalia vel quæ ratione carent adeò curæ fuerunt, vt Pyrrho Epirotæ gratum fuerit Aquilæ cognomen: Antiocho autem, vt fertur, Accipitris. Hæc licèt argumento diuerſa, à nobis conjũcta ſunt, hominibus ſtudioſis cognitu non indigna.

εἰρήσεται

Quemadmodũ Taurus, Equus, Ceruus, Mithridatẽ amauerunt.

CAP. XLVI.

Mithridates Ponticus, quum ſomnum caperet, ſui corporis cuſtodiam non modò armis & ſatellitibus excubitoribus committebat: ſed magis etiam tauro & equo & ceruo, quos manſuefactos habebat: Ij enim ad cuſtodiam ejus dormientis aduigilantes, ſi quis accederet, illius ſenſum ex ipſa reſpiratione quam mox percipiebant, atque ille mugitu, alter hinnitu, alius ſuâ propriâ voce, eum è ſomno excitabant.

αὐτῷ τῷ χρόνῳ καὶ τὰ ἄλογα· ἔχαιρε μὲν ἀκούων ἀετὸς ὁ Ἠπειρώτης Πύρρος· ὁ δὲ, τὸ δὴ λεγόμενον, ἱέραξ, ὁ Ἀντίοχος. Διάφορα μὲν δὴ ζῶα καὶ ἀθρόα† εἰρήσεται τῷ συνιέντι μαθεῖν ἄξια.

Τίσι φρουροῖς ἑαυτὸν ἐπίστευεν ὁ Μιθριδάτης ὁ Ποντικός.

Κεφ. μϛ.

Μιθριδάτης ὁ Ποντικὸς τὴν ἑαυτοῦ φρουρὰν καθεύδοντος, ἐπίστευεν ἧττον καὶ τοῖς ὅπλοις καὶ τοῖς δορυφόροις· καὶ διὰ τούτων ἡμερωθέντας εἶχε φύλακας ταῦρον, καὶ ἵππον, καὶ ἔλαφον. καθεύδοντα γοῦν ἐφρούρουν αὐτὸν οἵδε οἱ θῆρες, ἄν τις προσίοι, τάχιστα ἐκ τῆς ἀναπνοῆς αἰσθανόμενοι· καὶ ὁ μὲν τῷ μυκήματι, ὁ δὲ τῷ χρεμετίσματι, ὁ δὲ τῇ μύκῃ διύπνιζον αὐτόν.

Περὶ τῆς διαφορότητος τῶν ὀνομάτων, ἅπερ ἔχει τὰ ἔκγο-

De diuerſis nominibus quibus animalium, præcipuè ſœtus

τὰ τῶν ἀγρίων ζώων· καὶ ἔνια αὐτῶν τέλεια. κ. μζ.

Τὸν ἀγρίων ζώων τὰ ἔκγονα τὰ νέα διαφόρως ὀνομάζεται· καὶ τά γε πλείω διπλῆν τὴν ἐπωνυμίαν ἔχει. λεόντων γοῦν σκύμνοι καὶ λεοντιδεῖς ὀνομάζονται, ὡς Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος μαρτυρεῖ. παρδάλεων δὲ σκύμνοι τε καὶ ἄρκηλοι. εἰσὶ δὲ οἵ φασι γένος ἕτερον τῶν παρδάλεων τοὺς † ἀρκήλους εἶναι. θώων δὲ μόνοι σκύμνοι φιλοῦσι καλεῖσθαι, καὶ τίγρεων ὁμοίως. καὶ * μυρμήκων δὲ καὶ πανθήρων. ἔοικε δὲ καὶ τὰ τῶν λυγκῶν ἔκγονα ὁμοίως ὀνομάζεσθαι. ἐν γοῦν τοῖς † Λάσου λεγομένοις διθυράμβοις οὕτως εὑρίσκεται. σκύμνος εἰρημένον τὸ βρέφος τὸ τοῦ λυγκός. πιθήκων δὲ ἀκούομεν σκύμνους τε καὶ πιθηκιδεῖς τοὺς

ferorum fœtus, & ipsa quædam adulta apud auctores Græcos nominantur.

CAP. XLVII.

Lege Pollucem l. 5. c. 2.

Teneri ferarum animantium fœtus nomina inuenerunt diuersa: plerique gemina. nam Leonum & catulos dicimus, & *leunculos, Aristophane Byzantio teste: Pantherarum siue Pardalium similiter vel catulos vel arcilos. sed aliqui arcilos genus à Pantheris diuersum faciunt. (*Possis etiam vertere, Genus alterum Pantherarum faciunt.*) Porrò Thôum & Tigridum fœtus, nō alio quàm catulorum nomine vocari solent. item formicarum, & Pantherum: (*qui sunt Pantheræ minores, aliqui lycopantheros vel lupos ceruarios eosdem putant.*) Lyncis etiam soboli non aliud inditum nomen puto. nam Lasus in Dithyrambis sic scribit: Lyncisq; soboles, quæ catulus appellatur. At Simiarum vt catuli

Hoc & alia quædā diminutiua, classicis auctoribus insitata, ad Græcorū imitationē effinximus.

al. ἀρκύλους vt & Pollux habet per υ. Eustathio ἄρκιλοι per ι in penult. sunt catuli vrsarū. Pantherarū verò παρδαλιδεῖς.

**si rectè legitur.*

al. Λάσου

tuli ita simiolæ dicuntur. Bubalidum verò vituli, & Orygum quoq;: vt idem Aristophanes coniicit. Iam Canum catuli aliud nomen nō habent, ex Lupis tum catuli tum lupuli dicti nascuntur. Ætate verò & magnitudine jam prouectâ eadem bestia, monolycus, id est solitarius lupus dici solet. Leporum fœtura lepusculi sunt. ex iis adultum poëtæ etiam prôca, id est pauidum nūcupant. Lacedæmonij tachínan. Vulpes vulpeculam parit. ipsa quidem aliter cerdò & scaphóra & scindacus dicta. Aprorum porcellos, molóbria, vocitant. vnde & sus ipse molobrites Hipponacti cognominatur. Est & sus quidam moniós, hoc est solitarius. Capreas Græci non solū dorcadas vocant, sed zórcas quoque & procas. Hystricum & hujusmodi ferarum pro-

λαγίδες, Pollux.

ἀλωπεκίδες Pollux.

αὐτούς. βουβαλίδων δὲ πῶλους. αἱ δὲ καὶ ὀρύγων, ὥσπερ οὖν θαυμάσαιμι ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης φησί. κυνῶν δὲ καὶ λύκων σκύλακες καλοῖντο ἂν ἤδη ὡς. ἤδη δὲ καὶ λυκιδεῖς καλοῦνται οἱ τῶν λύκων. ὁ δὲ τέλειος καὶ μέγιστος καλοῖτο ἂν μονόλυκος. τῶν μὲν δὴ λαγῶν † λαγιδεῖς. ὁ τέλειος, καὶ πτῶκα αὐτὸν φιλοῦσιν ὀνομάζειν οἱ ποιηταί, Λακεδαιμόνιοι δὲ ταχίναν. ἀλωπέκων δὲ τὰ ἔκγονα † ἀλωπεκιδεῖς κέκληνται. αὐτὴ δὲ ἡ μήτηρ καὶ κερδὼ καὶ σκαφώρη καὶ σκινδακός. τῶν δὲ ἀγρίων ὑῶν τὰ τέκνα, μολόβρια ὀνομάζουσιν. ἀκούσαις δὲ ἂν τοῦ Ἱππώνακτος καὶ αὐτὸν τὸν ὗν μολοβρίτην που λεγόμενον. καλοῦνται δὲ καὶ τῶν ὑῶν μονιοί τινες. ζῷα γε μὴν δορκάδας καὶ ζόρκας καὶ πρόκας εἰώθασι ὀνομάζειν. τῶν δὲ ὑστρίχων καὶ τῶν τοιούτων.

των ἀγρίων τὰ ἔκγονα, ὄβελα καλεῖται. καὶ μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Πελιάσι τοῦ ὀνόματος, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι, καὶ Δικτυουλκοῖς. τὰ δὲ ἔτι ἐν τῇ γαστρὶ ἔμβρυα καλοῦσι δὲ τὰ τῶν ὀρνίθων, καὶ τὰ τῶν ὄφεων, καὶ τῶν κροκοδείλων. ἔνιοι δὲ ἔμβρυα καὶ ψακάλους καλοῦσιν, ὧν εἰσὶ καὶ Θετταλοί. τὰ δὲ νεόσφαγα ὀρνίθια νεοττοὺς, καὶ ὀρταλίχους· ἀλεκτρυόνων δὲ, ἀλεκτορίδας λέγουσι. καὶ τόνγε πέρυσιν ὀνομάζουσιν, ὡς καὶ τὸν οἶνον. καὶ αὖ πάλιν χηνιδεῖς, καὶ χηναλωπεκιδεῖς, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, κατὰ τὰ αὐτὰ σχηματίζουσιν. Ἀχαιὸς δὲ ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς, τὸν νεοττὸν τῆς χελιδόνος μόσχον ὠνόμασεν.

Περὶ τῆς τῶν ζώων μνήμης.

les óbria dicuntur, cujus nominis mentio fit in Peliadibus Euripidis, & Æschyli Agamemnone ac Dictyulcis. Embrya quidem sunt fœtus qui vtero vuluáve adhuc continentur. *Sed & in lucem nuperrimè editi aliquibus embrya & psácala vocantur, vt Thessalis inter alios. Serpentium quoque & Crocodilorum catulos aliquis dixerit. De auiculis recés natis pullos & pulliciem. Gallinaceos pullos aliqui peculiariter pullos & pullicinos appellãt: item pullum juuencum vel pullastrum annotinum cognominant, qui plus quã anniculus sit, nondum tamen bimus: vt & vinum annotinum, quod non hornum, sed anni superioris est. Licebit & anserculos & vulpanserculos dicere, & aliarum quoque auium pullos similiter. Achæus tragœdiarum auctor hirundinis vitulum pro pullo dixit,

*Transtulimus hæc paulò aliter quàm in Græco codice habeantur, mutilo, vt videtur, vel corrupto.

ψακάλους. Eustat. ψάκαλα.

A recto ἀλεκτορίδης patronymica forma.

Historia mira Androclis serui à Leone, cui laniandus obiectus erat, seruati, quocum in desertis Libyæ prius

cons

conuixerat.

CAP. XLVIII.

Memoriæ vim (quæ beneficium agnoscat) animalibus quoq; rationis expertibus inesse sine vlla arte & doctrina, quam mirabiles quidam ostentatores se excogitasse gloriantur, illa quæ mox dicam argumento sunt. Quum à senatore Romano seruus, cui nomen Androcles erat, aufugisset, quia facinus quodpiã nefariũ (id verò quale fuerit ignoro) admisisset, & verò in Africam venisset: relictis vrbibus, quarũ situ ex astris fortè (quod aiunt) conijciebat, in desertissimã processit regionem: ibíque quum ardore solis torreretur, speluncam subiẽs, ab æstu requiescebat: hæc autem spelunca Leonis erat cubile. Postea autem quã ex venatu Leo summo cum dolore quo laborabat ex pede transfixo stirpe à summo præacuta reuertisset: atque

Κεφ. μη.

Μνήμην δὲ παρακολουθεῖν καὶ τοῖς ζώοις, καὶ ἴδιον αὐτῶν καὶ τοῦτο εἶναι χωρὶς τῆς εἰς αὐτὴν τέχνης τε, καὶ σοφίας, ἣν πραττόμενοί τινες ἐπινοῆσαι κομπάζουσι, τεκμήρια καὶ ἐκεῖνα. τὸν δεσπότην ὄντα τῶν ἐκ τῆς Ῥωμαίας βουλῆς ἀπέδρα Ἀνδροκλῆς ὄνομα, οἰκέτης τὴν τέχνην, ὅ, τι καὶ κακουργήσας, καὶ ἡλίκον οὐκ οἶδα εἰπεῖν. ἧκε δὲ οὖν ἐς τὴν Λιβύην, καὶ τὰς μὲν πόλεις ἀπολιμπάνει καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, ἄστροις αὐτὰς ἐσημαίνετο, προῄει δὲ ἐς τὴν ἔρημον. φρυγόμενος δὲ ὑπὸ πολλῆς διαπύρου τοῦ ἀέρος, ἀσμένως ὕπαντρόν τινα πέτραν ὑποδραμὼν, ἡσύχαζε. λέοντος δὲ ἄρα κοίτη ἡ πέτρα ἦν. ἐπανῆλθεν οὖν ἐκ θήρας ὁ λέων σκόλοπι βιαίῳ περιπαρεὶς καὶ κολαζόμενος. καὶ ἐντυχ

ἐντυχὼν τῷ νεανίᾳ εἶδεν αὐτὸν πράως· καὶ σαίνειν ἤρξατο, καὶ προὔτεινε τὸν πόδα, καὶ ἐδεῖτο, ὡς ἠδύνατο, ἐξαιρεθῆναι τὸν σκόλοπα. ὁ δὲ τὰ μὲν πρῶτα, καίτοι θανάτου δεόμενος, κατέπληξεν. ἐπεὶ δὲ πρᾶον τὸν θῆρα ἐθεάσατο, καὶ τὸ κατὰ τὸν πόδα συνεῖδε πάθος, ἐξεῖλε τὸ λυποῦν τοῦ ποδὸς, καὶ τῆς ὀδύνης ἀπήλλαξεν. ἡσθεὶς οὖν τῇ θεραπείᾳ ὁ λέων, ἰατρεῖα † ὡς ἐκτίνων, ξένον τε ἐνόμιζε καὶ φίλον, καὶ ὧν ἐθήρα ἐκοινώνει. καὶ ὁ μὲν ἐσιτεῖτο ὠμὰ, ἢ λεόντων νόμος· ὁ δὲ, ἑαυτῷ ὤπτα, καὶ κοινῆς ἀπέλαυον τραπέζης, κατὰ φύσιν τὴν αὑτοῦ ἑκάτερος. καὶ τριῶν μὲν ἐτῶν τὸν τρόπον τοῦτον διεβίωσεν ὁ Ἀνδροκλῆς. εἶτα ὑπεραυχμῶν κουρῶν, καὶ ὀδαξησμῷ βιαίῳ κατειλημμένος, τὸν μὲν λέοντα

in juuenem qui intra ſpecum abdebatur, incidiſſet: ipſum leniter aſpexit, ac blandiri cœpit, pedemq; porrexit, & quoad poterat ſibi ſtirpem extrahi rogabat. Ille primò, etſi mors illi neceſſaria erat, ab eo pertimuit. deinde, poſtquã manſuetam vidiſſet belluã, & pedis morbum cognouiſſet, tum id quod pedem vexaret, euellit, tũ verò dolore liberauit. Quâ curatione Leo delectatus, illum hoſpitaliter & amicè tractando, & quæ venaretur cũ illo communicando, præmium ſalutis perſoluit. *al. ti* Is quidem incoctis, vt Leonum mos fert, paſcebatur: ille verò aſſis veſcebatur, communiq; menſâ ſecundùm ſuam vterque viuendi rationem vtebantur. Itaq; totum triennium ibi Androcles ætatem duxit. Et quum tandem ejuſmodi habitationis illum tæderet, quòd corpus ei omnino incõptum illotũq; prurigine nimiâ vexaretur, à Leo-

ne discedens, vagari & se fortunæ committere cœpit. Quumq;, vbi esset, intellectum fuisset, cõprehenderunt eum, vinctumq; Romam ad dominum miserunt. Hunc dominus tum de his quæ admisisset facinoribus reum facit: ita factum est, vt is sic capite damnaretur, vt distrahendus bestiis daretur: Tum verò ille Libycus Leo fortè captus fuit, & in theatrũ immissus: simul & eò ad pereundum conjunctus est homo leonis aliquando hospes, & conuictor. Is primùm quidẽ seruatorem suũ non recognouit: Leo contrà statim hominẽ diuersorem suũ agnouit, suauiterq; blanditus est, & totius corporis inclinatione ad pedes hominis se abjecit. Androcles tandem suũ hospitem recognouit, & Leonem tanquam peregre venientẽ amplexatur. Quamobrem quum artis magicæ pe-

ἀπολιμπάνει, ἑαυτὸν δὲ μεθίησι τῇ τύχῃ. εἶτα ἁλόμενον αὐτὸν συλλαβόντες, καὶ ὅτου εἴη πυθόμενοι, ἐς τὴν Ῥώμην τῷ δεσπότῃ δήσαντες ἀποπέμπουσι. ὁ δὲ ἐφ' οἷς ἠδικήθη δίκας ᾔτει τὸν οἰκέτην, καὶ κατεγνώσθη ἐκεῖνος θηρίοις βορὰ παραδοθῆναι. ἐθηράθη δέ πως καὶ ὁ Λίβυς ἐκεῖνος λέων, καὶ ἀφέθη ἐν τῷ θεάτρῳ. καὶ ὁ νεανίας δὲ ὡς ἀπολούμενος, ὁ ποτὲ αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ λέοντι σύνοικός τε καὶ σύσκηνος γεγενημένος. καὶ ὁ μὲν ἄνθρωπος οὐκ ἐγνώρισε τὸ θηρίον· ἐκεῖνος δὲ παραχρῆμα ἀνεγνώρισε τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἔσαινεν αὐτὸν, καὶ ὑποκλίνας τὸ πᾶν σῶμα, ἔρριπτό οἱ παρὰ τοῖς ποσίν. ὀψὲ δὲ καὶ ὁ Ἀνδροκλῆς ἐγνώρισε τὸν αὐτοῦ ξένον, καὶ περιλαβὼν τὸν λέοντα, ὡς ἥκοντα ἑταῖρον ἐξ ἀποδημίας κατησπάζετο. ἐπεὶ δὲ ἐδόκει

γόης

γένης, ἀφείθη οἱ καὶ πάρδαλις. ὁρμώσης δὲ αὐτῆς ἐπὶ τὸν Ἀνδροκλέα, ὁ λέων ἀμύνων τῷ ποτὲ ἰασαμένῳ, καὶ κοινῆς τραπέζης μεμνημένος, διασπᾷ τὴν πάρδαλιν. οἷα γοῦν εἰκὸς, οἱ θεώμενοι ἐκπλήττονται. καὶ ὁ διδοὺς τὰς θέας καλεῖ τὸν Ἀνδροκλέα, καὶ τὸ πᾶν μανθάνει, καὶ θροῦς εἰς τὸ πλῆθος διαρρεῖ· καὶ τὸ σαφὲς ὁ δῆμος μαθόντες, ἐκβοῶσιν ἐλευθέρους ἀφεῖναι, καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὸν λέοντα. ἴδιον δὴ τῶν ζώων καὶ ἡ μνήμη, καὶ συνῳδὸν τοῖς προειρημένοις. καὶ ἐς τὸ αὐτὸ δ' ἐστὶν εὔδοντος ἐν τῇ † Σάμῳ. ἐπὶ τοῦ κεχηνότος Διονύσου νομίζοιτο ἂν καὶ τὸ φιλίον εἰδέναι. καὶ τοῦτο ἀκουέτω Ἐρατοσθένους τε καὶ Εὐφορίωνος, καὶ ἄλλων προηγουμένων αὐτό.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ζ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ritus videretur Androcles, immiſſa eſt in ipſum etiam Pardalis, quæ quum inuadere eum aggrederetur, Leo illum, qui videlicet ei aliquando ſalutem attuliſſet, ab hujus laniatu ſeruauit, illamq; lacerauit. Spectatores, vt par erat, incredibili tenebantur admiratione: qui autem ſpectacula præbebat, Androclem accerſiuit, ab eoq; totã rem cognouit. Indè primò rumor in multitudinem effluxit, deinde re cognitâ, populus clamorem ſuſtulit, cunctusq; confeſſus multiplicem plauſum dedit, homini ipſi, & Leoni eſſe largiendam libertatem. Conſtat igitur brutis quoque nõ deeſſe memoriam. al. Σύλοι

Quæ ſequuntur in Græco de Baccho in Samo hiante, &c. nobis obſcura ſunt.

FINIS LIB. VII.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον η.

*

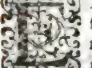
CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM

natura liber VIII.

Quomodo Canis Indica concipiat & pariat è Tigride Tigrin, & is fœtus rursus cum Cane mixtus Tigrin procreet, & tertius demũ fœtus degenerans Canem. Historia Indici Canis qui spretis aliis feris Leonem inuasit, & morsu infixo; quãuis crura omnia, & tandem corpus etiam reliquum à capite recideretur, non tamen remisit. CAP. I.

Τὰ περὶ τῶν Ἰνδικῶν κυνῶν προσευρεθέντα. κ. α.

ΙΝδικοὶ λόγοι διδάσκουσιν ἡμᾶς ἐκεῖνα. τὰς κύνας ἄγουσιν ἐς τὰ ἔνθηρα χωρία οἱ θηρατικοὶ, τὰς δὲ θῆρας τε καὶ ἴχνη καταγνῶναι

EX Indicarum rerum scriptis de his quæ subsequuntur docemur: Canes fœminas multò generosissimas, tum ad inuestigandas feras narium sagacitate præstan

θηρίων ἀγαθοὺς, καὶ ὠκίστας εἰς δρόμους, καὶ τοῖς δένδροις προσδήσαντες, εἶτα μέντοι ἀπαλλάττονται· τοῦτο δήπου τὸ λεγόμενον ἀπεχνῶς, κῦβον ἀναῤῥίψαντες. οἱ δὲ τίγρεις ἐντυχόντες αὐταῖς, ἀθηρίᾳ μὲν καὶ λιμῷ συμπιεσθέντες, διασπῶσιν αὐτάς. ἐὰν δὲ ὀργῶντες ἀφίκωνται καὶ κεκορεσμένοι, συμπλέκονταί τε αὐταῖς, καὶ τῆς ἀφροδίτης ἐν πλησμονῇ καὶ ἐκεῖνοι μέμνηνται. ἐκ δὲ τῆς ὁμιλίας ταύτης οὐ κύνα φασὶν, ἀλλὰ τίγρεις τίκτεται. ἐκ δὲ τούτου καὶ κυνὸς θηλείας, εἶτα τίγρεις τεχθείη ἄν. ὁ δὲ ἐκ τούτου τε κυνὸς εἰς τὴν μητέρα ἀποκρίνεται, καὶ κατώλισθεν ἡ σπορὰ πρὸς τὸ χεῖρον, καὶ κύων τίκτεται. πρὸς ταῦτα Ἀριστοτέλης οὐκ ἀντιφήσει. οὗτοι δὲ ἄρα οἱ κύνες οἷς πάρεστι πατέρα αὐχεῖν τὸν τίγριν, ἔλαφον μὲν θηρᾶσαι, ἢ σὺν

ſtantiſſimas, tum verò ad curſum velociſſimas, in loca vbi Tigridibus eſt habitâdi conſuetudo, venandi rationibus eruditi, perductas vt primùm ad arborem alligarunt, aleamq́;, vt vulgò dicitur, jecerunt, diſcedunt. In has autem Tigres incurrentes venationis inopiâ ex fame laborantes, lacerant: ſi autē ad libidinem inflammati, & cibo completi ſint, cum canibus complexu venereo junguntur: namque illi quoque, quum ſunt exaturati, venerem meminerunt. Ex hac Tigridis conſuetudine cum Cane, non Canis, ſed Tigris procreatur. & ſecundo quoque ex hoc & Cane fœmina, etiānum Tigris. qui verò deinceps & hoc & Cane concipitur, Canis eſt, ſeminis in deteriùs degeneratione. neque hoc negauerit Ariſtoteles. Ij Canes Tigri de patre nati, vt vel

al. συμμει-σῖν

Corui vel Apri venatũ præclarè ſpernunt: ſic Leones inuadere,& ſui generis nobilitatẽ ita teſtari gaudent. Horum igitur Canum virtutis ſpecimen Indus quidã Alexandro Philippi filio quum exhiberet, & primò Ceruum emitteret: canis ex eo loco, vbi quieſcebat, eum deſpicatiſſimum habens, nihil ſe cõmouit, deinde ad Aprũ dimiſſum, quemadmodum affectus fuerat in ceruum, immotus permãſit: tũ verò vbi Vrſus immiſſus fuiſſet, æquè hunc, atque alios deſpicatui ducens, ab eo inuadendo ſe tenuit. ad extremum hic Leonem quẽ protuliſſent in mediũ, vt vidit, cum ira exarſit, ac profectò, tãquam juſtus hoſtis in certamen deſcendiſſet, ſine mora intrepidus inuaſit, atque acerrimâ comprehenſione, Leonem conſtrictum tenens, illius fauces premebat, & ſuffocabat. Tum Indus, qui hoc ſpectaculũ regi præbebat, quiq; probè ſciebat ejus robur animi & conſtãtiam,

† ἐμπεσεῖν ἀπαμάζουσι· χαίρουσι δὲ ἐπὶ τοὺς λέοντας ἄττοντες, καὶ τὰς αὐτῶν τοῦ γένους ἀποδεικνύντες ἐντεῦθεν. Ἀλεξάνδρῳ γοῦν τῷ Φιλίππου πεῖραν ἔδοσαν οἱ Ἰνδοὶ τῆς τῶν κυνῶν τῶνδε ἀλκῆς, τὸν τρόπον τοῦτον. ἀφῆκαν ἔλαφον, καὶ ὁ κύων ἡσύχαζεν. εἶτα σῦν, ὁ δὲ ἀτρεμῶν κατέμενε· καὶ ἐπὶ τούτοις ἄρκτον, καὶ ἔκνιζεν αὐτὸν ἄρκτος οὐδέν. λέοντος δὲ ἀφιέντος, ὅδε ὡς εἶδεν ὥς μιν μέλλον ἔδυ χόλος, καὶ οἷα δήπου θεασάμενος τὸν ὄντως ἀντίπαλον, οὔτε ἔμελλεν, οὔτε ἠτρέμει, ἀλλ' ᾄξας ἐπ' αὐτὸν, εἶτα μέντοι καρτερᾷ τῇ λαβῇ εἴχετο, πιέζων καὶ ἄγχων. ὁ τοίνυν Ἰνδὸς ὁ τὴν θέαν τῷ βασιλεῖ τήνδε παρέχων, κάλλιστα εἰδὼς τοῦ κυνὸς τὸ καρτερικὸν, προσέτα-

ξὶν οἱ τὴν οὐρὰν ἀποκόπτειν· καὶ ἡ μὲν ἀπεκόπτετο, ὁ δὲ οὐκ ἐφρόντιζε. προσέταξεν οὖν ὁ Ἰνδὸς ἓν τῶν σκελῶν ἀποκόψαι, καὶ ἀπεκόπη. ὁ δὲ ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐνέφυ, εἴχετο, καὶ οὐκ ἀνίει, ὥσπερ οὖν ἀλλοτρίου κοπτομένου σκέλους καὶ ὀθνείου. καὶ ἄλλο ἀπεκόπτετο, καὶ τὸ δῆγμα ὁ κύων οὐ κατελίμπανε. καὶ τρίτον ἔπεσεν, ὁ δὲ εἴχετο. καὶ τὸ τέταρτον ἐπ' ἐκείνοις, καὶ ἦν ἐγκρατὴς τοῦ δήγματος ἔτι. καὶ τελευτῶντες τῆς κεφαλῆς τὸ λοιπὸν σῶμα ἀφεῖλον· ὀδόντες δὲ ἐκείνῃ ἤρτηντο τῆς ἐξ ἀρχῆς ἀντιλαβῆς. καὶ ἡ κεφαλὴ ᾐωρεῖτο μετέωρος ἐκ τοῦ λέοντος, αὐτοῦ μέντοι τοῦ δακόντος ἐξ ἀρχῆς οὐκ ἔτι ὄντος. Ἀλέξανδρος οὖν ἐνταῦθα ἡ-

tiam, primùm huic caudam abſcindi juſſit. is præ ipſo Leone, quem mordicus tenebat, ſibi caudam facilè abſcindi patiebatur. Deinde etiã crus vnũ ſuffringi imperauit. is verò æquè vt à principio vrgebat, & perinde nihil remittebat, quaſi alienum crus, & ad ſe nihil pertinens ſuffringeretur. Poſt alterũ, vnde quoque is nihil commotus arctè tenebat. Tum tertium incidi præcepit. is ſimiliter vt ante nihil ſe relaxauit à retinendo leone. Tum etiam quartum crus abſcindi voluit: is nihilo remiſſior factus, nihiloq; minùs Leonis retinẽs maximo robore ad eius perniciem incumbebat. Denique etſi caput à reliquo corpore abſciſſum erat, illius tamẽ dentes ex illa Leonis parte, in quam primùm defixi fuiſſent, pendebant. & quamuis is qui eos in initio defixiſſet, jam mortuus eſſet, ejus tamen ipſius etiam nunc ex Leone appenſum caput ſublime ferebatur. Hic quũ Alexander non medio-

cri dolore afficeretur, Ipsius admiratione virtutis obstupefactus, quòd is qui tale virtutis experimentũ dedisset, è vita, quàm ex robore animi, contrà quã timidi solent, cedere maluisset. Quare Indus videns Alexandrum ex hujus casu dolorẽ non mediocrem cepisse, quatuor canes huic simillimos illi donauit: ille cum grato & jucũdo animo eos munere accepit: tum verò eum ipsum qui dedisset tanto pretio, quanto par esset præstantissimum regem, remuneratus est. Itaque horum quatuor munere Alexander ex memoria dolorem quem ex primo suscepisset, deposuit.

De fide quam Canes venatoribus in venando seruant: & quomodo Apros Ceruosq́ indagent. CAP. II.

Omnis Canis venaticus, ex eo quòd ceperit feram, non mediocri voluptate afficitur: & tanquam præmio, si dominus ei permittat, sic eâ capiâ vtitur. Si verò non conceditur, bestiã seruat, quoad venator

νικᾶν τὸν κύνα ἐκπλαγείς, ὅτι ἄρα πεῖραν ἑαυτοῦ δίδους εἶτα ἀπώλλυτο, τὸ ἐναντίον τοῖς δειλοῖς παθών, θάνατον δὲ ὑπὲρ τῆς ἀνδρείας ἠλλάξατο. ἰδὼν οὖν ὁ Ἰνδὸς αὐτὸν ἀνιώμενον, τέτταρας ὁμοίους ἐκείνῳ κύνας ἔδωκέν οἱ. ὁ δὲ ἥσθη λαβών, καὶ ἀντέδωκεν ὁποῖα ἦν εἰκός· καὶ τὴν γε ἐπὶ τῷ προτέρῳ λύπης ἔλαβε λήθην ὁ τοῦ Φιλίππου παῖς, λαβὼν τοὺς τέτταρας.

Περὶ τῆς κατὰ τὴν θήραν τῶν κυνῶν πρὸς τοὺς δεσπότας πίστεως. Κεφ. β.

Κύων ἀγρευτικὸς ἅπας, αὐτὸς μὲν λαβὼν θηρίον ἥδεται, καὶ κέχρηται τῇ ἄγρᾳ ὡς ἄθλῳ, ἐὰν αὐτὸν συγχωρήσῃ ὁ δεσπότης. εἰ δὲ μή, φυλάττει ζῷον, ἔστ' ἂν ὁ θηρατὴς ἀφίκηται· καὶ κρέ-

νέμει ὑπὲρ τοῦ ληφθέντος ὅ, τι καὶ θέλοι. νεκρῷ δὲ ἐντυχὼν ἢ λαγῷ τινι ἢ συΐ, οὐκ ἂν ἅψοιτο, τοῖς ἀλλοτρίοις ἑαυτὸν πόνοις οὐκ ἐπιγράφων, οὐδὲ ἀξιῶν σφετερίζεσθαι τὰ προσήκοντά οἱ ἥκιστα. ἔοικε δὲ ἐκ τούτων ἔχειν τι καὶ φιλοτιμίας ἐν ἑαυτῷ φυσικῆς. μὴ γὰρ δεῖσθαι κρεῶν, ἀλλὰ νίκης ἐρᾶν. Ἀκοῦσαι δὲ ἄξιον ὅ, τι καὶ δρᾷ παρὰ τὴν τῆς θήρας ὥραν ὁ κύων ὁ θηρατικός· προηγεῖται τοῦ κυνηγέτου, ἱμάντι μακρῷ προσηρτημένος, καὶ ῥινηλατεῖ, τῆς φωνῆς ἔχων ἐγκρατῶς καὶ σιωπῶν· καὶ εἰς ὅσον ἡ ἀθηρία ἀπαντᾷ αὐτῷ, καὶ οὐδενὶ ἐντυγχάνει, πρόσωπον ὡς ἰδεῖν καὶ τεκμήρασθαι κατηφέστερος· καὶ μέντοι καὶ εἰς τὸ πρόσω ἰὼν, ἐπάγεται τὸν θηρατὴν προθύμως τε καὶ καρτερικῶς εὖ μάλα ὁ κύων. εἰ δὲ ἰχνεύσας τυχὸν, καὶ ὀσμῇ τινι προσπέσοι του θηρίου,

nator aduentarit, de totaq; captura pro suo arbitratu statuerit. Quòd si mortuo vel Apro vel Lepori inciderit, non attingit quidem: nec enim alienis se laboribus adscribit, nec quæ ad se non pertineant, sibi assumit: ex quo apparet æmulationum virtutis naturâ eum nō expertem esse. Nec enim carnes quærere, sed victoriam amare videtur. Nec jam alienum est explicare, quid vsu venādi peritus Canis agat, in eo ipso tēporis articulo, quū venatur longo venatoris vinculo alligatus. Antecedit, & silentio odoratur simul: & quandiu nulla ei præda occurrit, ante venatorem præcurrit, vt ex aspectu conjeceris, tristior: & simul venatorem ad pergendum ire vlteriùs attrahit, & allicit. Si verò vestigia deprehenderit, & aliquo bestiæ

ſenſu afficiatur, hic ſe ſubitò retinens, ſiſtit pedem: & domino ad ſe propiùs accedenti, quòd venationis prouentus prope ſit, gaudio perfuſus blanditur: eumq; oſculatione pedum, & complexu inuitat ad prædam. Ac ſimul ad inſtitutam venationem incumbere perſeuerat, & pedetentim vſque eò procedit, quoad ad cubilis locũ peruenerit, quem vltrà non progreditur. Quo animaduerſo venator propria venatorum ſignificatione prædam adeſſe, his qui retia ferunt denunciat. hi autẽ retia circũiiciunt. tum Canis intelligens voce opus eſſe, ad excitandam feram, latrat, vt ex fuga in caſſes incidens comprehendatur. Ex hac porrò capta, Canis quemadmodum viri, qui ex pugna victoriã retulerunt, ſic exultat lætitiã, triumphat gaudio, & quaſi vitulatur.

ἐνταῦθα ἕστηκεν. ὁ δὲ κυνηγέτης ἔρχεται πλησίον. καὶ ὁ κύων περιχαρὴς τῇ εὑρημίᾳ ὢν, αἰκάλλει τὸν δεσπότην, καὶ φιλεῖ τὼ πόδε· καὶ πάλιν τῆς ἐξ ἀρχῆς ἰχνεύσεως ἔχεται. καὶ προΐσι βάδην ἔστ' ἂν ἀφίκηται πρὸς τὴν κοίτην. καὶ περαιτέρω οὐ πρόεισι. συνῆκεν οὖν ὁ θηρατὴς, καὶ ὑποθωΰξας σημαίνει τοῖς ἀρκυωροῖς. οἱ δὲ περιβάλλουσι τὰς ἄρκυς. καὶ ἐνταῦθα τοῦ καιροῦ ὑλάκτησεν ὁ κύων. νοεῖ δὲ αὐτῷ τηνικαῦτα ἡ βοὴ εἰς ἀνάστασιν τὸν σῦν ὑποθῆξαι, ἵνα ἐμπίσῃ φεύγων, ἐν τοῖς δικτύοις καταληφθῇ. ἁλόντος δὲ τοῦ θηρὸς, ᾄδει ἐπινίκιόν τινα οἱονεὶ παιᾶνα ἐκβοᾷ. καὶ γέγηθε καὶ σκιρτᾷ, ὥσπερ οὖν οἱ τοὺς ἐχθροὺς ὁπλῖται νενικηκότες. ταῦτα ἐπὶ συῶν καὶ ἐλάφων δρῶσιν οἱ κύνες.

Hæc circa Apros & Ceruos agunt Canes.

Patrio

Ὅτι δελφῖνες ἴσασι τοῖς εὐεργέταις τὴν χάριν ἀποδοῦναι.

ΚΕΦ. γ.

Χάριν δὲ ἄρα καὶ δελφῖνες τῶν ἀνθρώπων ἀποδοῦναι ἦσαν δικαιότεροι· καὶ τοῦ νόμου τῶν Περσῶν, ὃν ἐπαινεῖ καὶ Ξενοφῶν, οὐκ ἐνέχονται. ὃ δὲ λέγω τοιοῦτόν ἐστι. Κοίρανος ὄνομα, τὸ γένος ἐκ Πάρου. δελφίνων τινῶν ἐν Βυζαντίῳ βόλῳ περιπεσόντων καὶ ἑαλωκότων, δοὺς ἀργύριον οἱονεὶ λύτρα τοῖς ἠγρευκόσιν, ἀφῆκεν αὐτοὺς ἐλευθέρους, ἀνθ' ὧν τὴν χάριν ἀπείληφεν. ἔπλει γοῦν πεντηκόντορον ἔχων, ὡς λόγος, Μιλησίους τινὰς ἄγουσαν ἄνδρας· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τοῦ Πάρου πορθμῷ τῆς νεὼς ἀνατραπείσης, καὶ τῶν ἄλλων διαφθαρέντων, τὸν Κοίρανον ἔσωσαν δελφῖνες, ὑπὲρ ἧς φθάσαντες εἶχον εὐεργεσίας, τὴν ἴσην ἀποδιδόντες. καὶ ἐν-

Parem gratiam Delphini bene de se meritis referunt: quod Cœrani Parij cuiusdam historia demonstrat.

CAP. III.

Ad referendam gratiam Delphini hominibus iustiores sunt, quum tamen lege Persarum (quam laudibus tollit Xenophon) minimè teneātur. Cœranus sic nuncupatus, natione Parius, à piscatoribus Delphinos ad Byzantium captos argento redemit, & liberos dimisit: ex ea libertatis largitione hanc collegit gratiam, vt naue actuariâ quinquaginta remorum (sicut in sermonem hominum venit) Milesiis vectoribus plena, in qua & ipse vehebatur, in freto Parij maris funditus euersa, & vectoribus naufragio perditis, illũ ipsum Delphini ex hoc periculo seruarint, eiq; ad parem gratiam cum beneficio quod priores ab ipso accepissēt, per-

solu

soluendam satisfecerint: quod quidé ipsum, promontorium nomine Cœranium, quo ipsum exposuerunt. vbi & speluncam in saxo visitur, facilè ostendit. Itaque postea Cœranũ mortuum secundũ mare illud cognatione ei proximi sepulturâ affecerunt: quod quidem ipsum, vt Delphini senserunt, frequentes tanquam ad iusta funeri persoluenda ad littus conuenerunt: & quoad pyra arderet, tandiu sicut amicis fidi amici permanserunt. Deinde restincto rogo discesserunt. Non item certè homines, sed potiùs viuos colunt, & eos quidem diuitiis diffluentes & opibus. Contrà verò ab iis defunctis, vel aliquo infortunio pressis, se totos auertũt, vt ne gratiam pro beneficiis, quibus ab eis, dum viuerent, affecti fuerunt, persoluant.

θαι ἐξενήξαντο ὀχοῦντες αὐτὸν, ἄκρα δείκνυται καὶ ὕπαντρος πέτρα. καὶ καλεῖται ὁ χῶρος, Κοιράνιος χῶρος. χρόνῳ δὲ ὕστερον τεθνεῶτα τόνδε τὸν Κοίρανον, θαλάττης πλησίον ἔκαιον. εἶτα μέντοι αὐθόρμοι ποθὲν οἱ δελφῖνες ἠθροίσθησαν, ὥσπεροῦν ἐπὶ τὸ κῆδος ἥκοντες. καὶ εἰς ὅσον ἡ πυρὰ ἤκμαζε καιομένη, παρέμειναν ὡς φίλα φίλος πιστός. εἶτα μέντοι κατασβεσθείσης, οἱ δὲ ἀπενήξαντο. Ἀνθρωποί γε μὴν ζῶντάς τε καὶ πλουτοῦντας καὶ εὖ πράττειν δοκοῦντας θεραπεύουσι, νεκροὺς δὲ ἀποστρέφονται, ἢ καὶ δυστυχοῦντας, ἵνα μὴ ξένια ἐκτίσωσιν εὖ παθόντες χάριν.

Περὶ τῆς τῶν ἰχθύων πρὸς τὴν κλῆσιν εὐπειθείας.

Κεφ. δ.

De Piscium mansuetudine: deq; Murena Crassi. item de mansuetudine & diuinatione Crocodilorum.

C A P.

Ἦσαν δ᾽ ἄρα καὶ ἰχθύες πρᾶοί τε ἅμα καὶ χειροήθεις, καὶ οἷοι καλούμενοι ὑπακούειν, καὶ διδόντων τροφὰς ὁμοίως δέχεσθαι, ὥσπερ οὖν ἡ ἐν Ἀρεθούσῃ ἱερὰ ἔγχελυς. Τὴν Κράσσου τοῦ Ῥωμαίου μύραιναν ᾄδουσιν· ἥπερ οὖν καὶ ἐνωτίοις, καὶ ὁρμίσκοις διαλίθοις κεκόσμητο, οἷα δήπου ὡραία κόρη· καὶ καλοῦντος τοῦ Κράσσου τὸ φώνημα ἐγνώριζε, καὶ ἀνενήχετο. καὶ ὀρέγοντος ὁτιοῦν, ἡ δὲ ἥδε προθύμως καὶ ἑτοίμως λαμβάνουσα. ταύτην καὶ ἔκλαυσεν ὁ Κράσσος ὡς ἀκούω τὸν βίον καταστρέψασαν, καὶ ἔθαψε. καί ποτε Δομιτίου πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, Ὦ μωρὲ μύραιναν ἔκλαυσας τεθνεῶσαν· ὁ δὲ ὑπολαβὼν, Ἐγὼ θηρίον ἔφατο, σὺ δὲ τρεῖς γυναῖκας θάψας οὐκ ἔκλαυσας. Αἰ-

CAP. IIII.

Pisces quoque Cicures & mansueti euadũt: & quum appellantur, intelligunt, & è manu largientium cibos capiũt, vt Anguilla sacra in Arethusa. Muræna etiã Crassi Romani omniũ prędicatione celebrata, sic inauribus & gẽmis distincto monili tanquam sanè eximiã formæ pulchritudine puella ornabatur: & appellantis vocem Crassi agnoscebat, atque ad eum adnatabat: quũq; quippiam ei porrigebat edendum, prompto & parato animo accipiebat. Hanc ille mortuam fleuit vberiùs, atque honore sepulturæ affecit. Et quum aliquã do Domitius in hunc dixisset, Stulte Crasse, Murænã fleuisti mortuam. Ad hæc respondens Crassus: Equidem (inquit) de bestiæ morte fleui: Tu verò nullos, ne ex trium quidẽ vxorum interitu, quas ad sepulturam dedisti, luctus percepisti. De Crocod

codilis quidem hanc auditionem ex Ægyptiis accepi, sacros esse, & mansuescere: & à ministris se facilè contrectari sustinere: & sibi frusta esculenta in dentes insita, extrahentibus patulum os præbere, atque antiquiores & præstantiores diuinatione pollere, Ægyptij ferunt: idq; Ptolemæi (regis nescio cujus) testimonio comprobant. eum sanè quũ ex Crocodilis antiquissimum & præstantissimum appellaret, nõ exauditum fuisse aiũt: quum cibaria ei comedenda objecisset, rejecisse. inde sacerdotes collegisse, ex Ptolemęo idcirco Crocodilum, quòd eum vicinum ad moriendum prænosceret, cibum capere noluisse.

De varijs diuinationum generibus, & quomodo Lycij per pisces diuinent. CAP. V.

γινώσκων δὲ ἀκούω λεγόντων τοὺς ἱεροὺς κροκοδείλους εἶναι πρᾴους· καὶ τούτων γε θεραπευτήρων ἐπιψαυόντων καὶ ἐπαφωμένων, ὑπομένειν, καὶ κούφως φέρειν, καὶ κεχηνέναι καθιέντων ἐκείνων, καὶ τοὺς ὀδόντας σφίσι καθαιρόντων, καὶ τὰ εἰσδυόμενα τῶν σαρκίων ἐξαιρούντων. ἤδη μέντοι καὶ μαντικῆς μετειληχέναι τοὺς πρεσβυτέρους κροκοδείλους Αἰγύπτιοί φασι· καὶ τὸ μαρτύριον ἐκεῖνο προάγουσι) Πτολεμαίου, ὁποῖος δὲ ἦν οὗτος, ἐκείνους ἔρεσθε. καλοῦντα γὰρ τὸν πρεσβύτερον τῶν κροκοδείλων μὴ ὑπακοῦσαί φασι, καὶ τροφὰς ὀρέγοντος μὴ προσίεσθαι. συνιέντας δὲ τοὺς ἱερέας ὅτι τὸ τέλος τοῦ Πτολεμαίου πρόσιον εἰδὼς ὁ κροκόδειλος, εἶτα μέντοι τὴν ἐξ αὐτοῦ τροφὴν ἠτίμασε λαβεῖν.

Περὶ τῆς τῶν ἐν Λυκίᾳ μαντείας τῆς διὰ τῶν ἰχθύων. Κεφ. ε.

Οἶνι

Οἰωνοῖς μαντευομένους ἀκούω τινάς, καὶ ἐπ' ὄρνισι καθημένους ἐξετάζειν πτήσεις τε αὐτῶν καὶ ἕδρας· καὶ ᾄδονταί γε ἐπὶ ταύτῃ τῇ σοφίᾳ Τειρεσίαι τε καὶ Πολυδάμαντες καὶ Πολύιδοι, καὶ Θεοκλύμενοι, καὶ ἄλλοι πολλοί. Σπλάγχνων ἄρα φύσεις καὶ θέσεις καταγνῶναι δεινοὶ ἦσαν καὶ Σιλανοί, καὶ Μεγιστίαι, καὶ Ἀκλεῖδαι, καὶ ἐπὶ τούτοις πολὺς κατάλογος. Ἀκούω μέντοι τινῶν λεγόντων ὅτι καὶ ἀλφίτοις μαντεύονταί τινες, καὶ κοσκίνοις καὶ τυρίσκοις. Πέπυσμαι δὲ κώμην τινὰ Λυκιακὴν μεταξὺ Μύρων καὶ Φελλοῦ, Σύρρα ὄνομα, ἐν ᾗ μαντεύονταί τινες ἐπ' ἰχθύσι καθήμενοι· καὶ ἴσασιν ὅ,τι καὶ νοεῖ ἥ τε ἄφιξις αὐτῶν ἐλθόντων, καὶ ἡ ἀνάχωρησις· καὶ ὅταν μὴ ὑπακούσωσι τί δηλοῦσι, καὶ ὅταν ἔλθωσι πολλοὶ τί σημαίνουσιν. ἀκούσῃ δὲ τὰ μαντικὰ τῶν σοφῶν τούτων, καὶ πηδήσαντος ἰχθύος, καὶ ἀναπλεύσαντος νεκροῦ, καὶ

Auspiciis quidam diuinant volatus auium & sedes considerantes. Et in hac sapientia clari habentur Tiresias, Polydamas, Polyidus, Theoclymenus, & plerique alij. Multi verò viscerum situs & naturas præclarè tenuerũt, vt Silani, Megistanæ, Aclidæ, & alij permulti. Alij farinis, & cribris, & caseis futura præmonstrant. Audio item Lyciæ vicũ nomine Syrrham esse, inter Myra & Phellum, vbi sunt qui ad pisces sessitando, sciant quid sibi velit appellatorum piscium accessus & recessus: quid itẽ ostendant, quum non parent: quid quum frequentes veniunt portendant facilè intelligunt. Atque ejus diuinationis periti sciunt, quid quum salit piscis, demonstrat, quid quum mortuus fluitat,

προφ

quid cibum sumens, quid etiam recusans præsignificet.

Quænam facilè capiantur à quibusdam.

CAP. VI.

Nullo negotio Lupi Asinos comprehendũt, & facilè è vita tollunt. Meropibus, Apes: Hirũdinibus, Cicadæ sunt faciles captu: à Ceruis Serpentes expeditè capiuntur, & interficiũntur: Pardalis cursus celeritate cùm alia pleraque, tum verò maximè Simias assequitur.

Sic ca Gillius.

De bestijs quæ sine morsu mortem inferunt.

CAP. VII.

Megasthenem audio dicentem in mari Indico quendam pisciculũ nasci, eumq; quoad viuit, in profundo quidem natantem non apparere: mortuum verò ad summam aquã existere, & fluitare: qui eum contigerit, animi defectionibus primùm tentari, deinde obire mortem. In libro de Theriaca Apollodorus

προφὴν προσιεμένου, καὶ αὖ πάλιν μὴ λαβόντος.

Τίνα ὑπὸ τίνων ἁλίσκεται ῥᾳδίως. Κεφ. ϛ.

Ἦν δ᾽ ἄρα δυσχείρωτα, καὶ αἱρεῖν ῥᾷστα, οἱ ὄνοι μὲν τοῖς λύκοις, ταῖς μέροψι δὲ αἱ μέλιτται. ταῖς γε μὴν χελιδόσιν οἱ τέττιγες· ταῖς δὲ ἐλάφοις οἱ ὄφεις. ἡ πάρδαλις δὲ αἱρεῖ †θεωμένη τὰ πλεῖστα, καὶ ἔτι καὶ μᾶλλον τὸν πίθηκον.

Ὁποῖα τῶν ζώων καὶ μὴ δακόντα ἀναιρεῖ. Κ. ζ.

Μεγασθένους ἀκούω λέγοντος, περὶ τὴν τῶν Ἰνδῶν θάλατταν γίνεσθαί τι ἰχθύδιον, καὶ τοῦτο μὲν ὅταν ζῇ ἀθέατον εἶναι, κάτω που νηχόμενον καὶ ἐν βυθῷ· ἀποθανὸν δὲ ἀναπλεῖν· οὗ τὸν ἀψάμενον λειποθυμεῖν, καὶ ἐκθνήσκειν τὰ πρῶτα, εἶτα μέντοι καὶ ἀποθνήσκειν. Τὸν δὲ χέρσυδρον πατήσας τις, καὶ μὴ δηχθείη, ὡς Ἀπολλόδωρος φησὶν ἐν τοῖς Θηριακοῖς

ἐλιακοῦ λόγῳ, ἀποθνήσκει πάντως. ἔχειν γάρ τι σηπτικὸν καὶ τὴν μόνην τοῦ ζώου ἐπίψαυσιν λέγει. καὶ μέντοι καὶ τὸν πειρώμενον θεραπεύειν, καὶ ἐπικουρεῖν ἀμωσγέπως τῷ ἀποθνήσκοντι, φλυκταίνας ἴσχειν ἐν ταῖς χερσίν, ἐπεὶ μόνον τοῦ πατήσαντος προσέψαυσεν. Ἀριστόξενος δέ πού φησιν, ἄνδρα ταῖς χερσὶν ὄφιν τινὰ ἀποκτεῖναι, καὶ μὴ δηχθέντα ὅμως θιγόντα ἀποθανεῖν. καὶ τὴν ἐσθῆτα δὲ αὐτοῦ ἣν ἔτυχε φορῶν ὅτε τὸν ὄφιν ᾕρει, καὶ ἐκείνην σαπῆναι οὐ μετὰ μακρόν.

Περὶ ἀμφισβαίνης. Κ. η.

Ἀμφισβαίνης δὲ τὴν δορὰν βακτηρίᾳ περικειμένην, ἐλαύνειν λέγει Νίκανδρος τοὺς ὄφεις πάντας· καὶ τὰ ἄλλα ζῷα, ὅσα μὴ δακόντα μὲν, παίσαντα δὲ ἀναιρεῖ.

ait, eum qui Chersydrũ conculcauerit, mortem cum vita commutare: quòd ejus tactus quiddam omnino tabificũ habere dicatur: tum ei qui curare, & quoquomodo remedium afferre morienti tentauerit, ex sola ejus qui conculcauit, tactione pustulas ipsi exoriri. Aristoxenus quodam loco dicit, virum qui serpentem quandam interfecisset, nullo morsu ab ea affectum, ex solo tactu vitam amisisse: illiusq; vestem, quam eo tempore, quum Serpentem interimebat, gestaret, non ita multò post putruisse.

De Amphisbanæ pelle venenata, animalia fugante omnia.

CAP. VIII.

Nicander Amphisbænæ pellem inquit, bacillo circumjectam, omnes serpentes pellere: & reliquas etiam animátes, quæ non morsu, sed ictu venenato interimunt.

Canes quibus remedijs seipsos curent.

CAP. IX.

Quum redundantiâ Canis vexatur, herbam in maceriis nascentem nouit: quâ comesâ, omne id, quo affligitur, cum pituita & bile euomit, & aluo pariter plurimum siccioris excrementi reddit. Sic ipse sibi sine vllius medici operâ salutem affert. Quin & atræ bilis copiam excernit, quæ retenta rabiem facit, periculosum Canibus morbum. Lumbricis vexati frumenti aristas deuorant, vt Aristoteles ait. Si vulnus acceperint, cùm vulnerum obligationibus, tum pharmacorum temperationibus multam salutem dicentes, linguâ huic medicinâ faciunt, & pristinæ integritati restituunt. Hoc quoq; non ignorat Canis, fraxini fructum, quo sagi-

Πῶς ἑαυτοὺς οἱ κύνες καὶ καθαίρουσι, καὶ ἰῶνται.

Κεφ. θ.

Κύων ὑπὸ πλήθους ὀχλούμενος, οἶδε πόαν ἐν ταῖς αἱμασιαῖς φυομένην, ἥνπερ οὖν γευσάμενος, ἐμεῖ πᾶν τὸ λυποῦν μετὰ φλέγματος καὶ χολῆς. ὑποχωρεῖ δὲ αὐτῷ καὶ τῶν σκυβάλων πάμπολλα, καὶ πορίζει σωτηρίαν ἑαυτῷ, δεηθεὶς ἰατρῶν συμμάχων οὐδέν. καὶ μελαίνης μέντοι χολῆς ἐκκρίνει πλῆθος, ἥπερ οὖν μένουσα, λύτταν ἐργάζεται, κυσὶ νόσημα ἀργαλέον. Ἑλμίνθων δὲ πεπληρωμένοι, τοῦ σίτου † τὰς ἀθέρας ἐσθίουσιν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει. Τρωθέντες δὲ ἔχουσι τὴν γλῶτταν φάρμακον, ἥνπερ οὖν περιλιχμώμενοι, τὸ τρωθὲν μέρος εἰς ὑγείαν ἐπανάγουσι, ἐπίδεσμα καὶ σπληνία, καὶ κράσεις φαρμάκων μακρὰν χαίρειν ἀπολιπόντες. Κύνα δὲ ἐκεῖνο οὐ διαλέληθεν, ὅτι ἄρα τῆς

τοὺς

μελ

μελίας ὁ καρπὸς, τοὺς μὲν ὗς παίνει, αὐτοῖς δὲ ἄλγημα ἰσχίου προξενεῖ· καὶ ὁρῶν ἐμφορουμένην τοῦ προειρημένου τὴν ὗν, ἀφίσταται αὐτῆς πάνυ ἐγκρατῶς, καὶ τοῦ δοκοῦντος ἡδέος. Ἄνθρωποι δὲ τῶν πεπόνθότων ἀκούοντες ἐσθίειν, ἡττῶνται πολλάκις πάνυ ἀκρατῶς.

nantur Sues, dolorem coxendicis sibi inferre. Et licèt videat suillum pecus hoc fructu ceu dulci auidissimè ingurgitari, eo tamen abstinet, ac sibimet imperat. Homines contrà illecebris ciborum, quę vel nolentes inuitant, immoderatè abutuntur.

Πῶς ἔχουσι πρὸς τὰς ἐνέδρας οἱ ἐλέφαντες. κ. ι.

De Elephantis, qui fossas à venatoribus structas declinant, & retrò in venatores conuertuntur, & pugnâ cum eis commissâ, aut eos vincunt & effugiūt, quod instituebant: aut victi in fossas repellūtur.

CAP. X.

Οὐκ ἂν ῥᾳδίως ἐνέδραι ποτὲ τοὺς ἐλέφαντας λάθοι. ὅταν οὖν γένωνται τῆς τάφρου πλησίον, ἣν εἰώθασιν ὑπορύττειν οἱ θηρῶντες αὐτοὺς, εἴτε ἐννοίᾳ τινὶ φυσικῇ, εἴτε μαντικῇ καὶ μὰ Δία ἀπορρήτῳ, τοῦ μὲν περαιτέρω χωρεῖν ἀναστέλλονται· ἑαυτοὺς δὲ ἐπιστρέψαντες, εἶτα μέντοι ὡς ἐν πολέμῳ ἀΐσσουσι μάλα καρτερῶς. καὶ

Insidiæ, quas Elephantis venatores instruxerint, non eos facilè latent. Nam quum ad foueam, quam contra ipsos suffodere venatores solent, proximi accesserunt, seu naturali quâdam intelligentiâ, seu retrusâ & abditâ præsensione & scientiâ rerum futurarum, à progrediendo vlteriùs se sustinent, ac quàm mox itinere conuerso, in venatores inuadūt, viq; & impressione, sese in medios insidiatores incitant, simul & eos e-

uertere conantur, fugâ vt salutem contra insidias superiores facti adipiscantur. Id igitur temporis quum atrox pugna, tum verò vel hominum, vel Elephantorum cædes, & occisio fit multiplex. Hujus pugnæ ratio talis est: Homines quidem eminus hastas & jacula intorquentes, ac collimantes, ictu directo

al. lo ἢ

eos feriunt. Contrà Elephanti, ex hominibus si quem cecidisse animaduerterint, statim violenter illum & corripiunt, & ad terrá à se abjectũ, proterunt, & conculcant: simul & cornibus, siue dentibus tandiu profligát, quoad miserabili, & refertâ acerrimis doloribus morte, hunc projectum affecerint. Quum auté hujuscemodi animalia inuadunt, tanquam vela ex animi incitatione quàm contentissimè aures, quas habét patulas, intendunt, & pandũt, more magnatum struthionũ: quę vel dum fugiunt, vel dum inuadunt explicatis alis feruntur. Itémque

προσαράξαντος

ἀνατρέψαι πειρῶνται τοὺς θηρατάς. καὶ δι' αὐτῶν ὠσάμενοι, φυγῇ πορίσασθαι τὴν σωτηρίαν κρείττους γενόμενοι τῶν ἀντιπολέμων· γίνεται τοίνυν ἐνταῦθα τοῦ καιροῦ μάχη καρτερὰ καὶ φόνος τῶν τε καὶ τῶν. ὁ μέντοι τρόπος τῆσδε τῆς μάχης τοιοῦτός ἐστιν. οἱ μὲν ἄνθρωποι δόρατα ἰσχυρὰ, † λόγχας ἀφιᾶσι, στοχαζόμενοι αὐτῶν· οἱ δὲ ἐλέφαντες τὸν παραπεσόντα ἁρπάζουσι, καὶ τῇ γῇ † προσαράξαντες πατοῦντές τε καὶ τοῖς κέρασι κατατιτρώσκοντες, εἰκότως περιβάλλουσι τῷ τέλει καὶ ἀλγεινοτάτῳ. ἐπιᾶσι δὲ οἱ θῆρες ὑπὸ τοῦ θυμοῦ τὰ ὦτα ἐκπεπετακότες ὡς ἱστία, δίκην τῶν στρουθῶν τῶν μεγάλων· αἵπερ οὖν τὰς πτέρυγας ἁπλώσασαι ἢ φεύγουσιν, ἢ ἐπιᾶσιν ἐπισιμώσαντες

que

δὲ καὶ τὴν προβοσκίδα οἱ ἐλέφαντες, καὶ ὑπὸ τοῖς κέρασι πήξαντες, ὥσπερ οὖν νεὼς ἔμβολον σὺν πολλῷ τῷ ῥοθίῳ φερομένης, ἐμπεσόντες τε ῥύμῃ σφοδροτάτῃ, πολλοὺς ἀνατρέπουσι βοῶντες διάτορόν τε καὶ ὀξὺ δίκην σάλπιγγος. πατουμένων δὲ τῶν ἁλισκομένων, καὶ ἀλοωμένων τοῖς γόνασι, ἄραβος πολὺς τῶν ὀστέων, συντριβομένων ἀκούεται, καὶ πόρρωθεν. τὰ πρόσωπα δὲ ἐκθλιβομένων τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τῆς ῥινὸς συνθλωμένης, καὶ ῥηγνυμένου τοῦ μετώπου, τὸ ἐναργὲς τοῦ εἴδους ἀπόλλυσι· καὶ ἀγνῶτες γίνονται πολλάκις καὶ τοῖς ἐγγυτάτω προσήκουσι. σώζονται δὲ παραδόξως ἄλλοι τὸν τρόπον τοῦτον. συνείληπται μὲν ὁ θηρατής, ὑφ' ὁρμῆς δὲ τὸ θηρίον ὑπερῆλθεν αὐτὸν, καὶ τὰ γόνατα ἐς τὴν γῆν ἐπήρεισε, καὶ προσκα-

que promuſcidibus,ſub cornua redactis,& con tractis,quemadmodum roſtra nauium pleniſſimis velis propulſa, ſic Elephanti vehementi impreſſione irruentes, multos mortales funditus euertunt: Tumq; perinde vt tuba belli claſſicum ſonans, clamores vaſtiſſimos edunt.Humi porrò proſtratorum, & genibus contritorum,& oſſium obtritorum, tantus eſt ſtrepitus, vt vel illinc longiſſimè exaudiatur: nec non ſæpe eliſis oculis, naribus diſtractis,fronte diſrupta,facieiq; formâ amiſſâ, non vel à proximis cognatione ſibi noſcuntur. Iam ex iis nonnulli ad hunc modum inopinatò ſeruātur.Quāuis enim ſanè venatorem belluæ curſus celeritate comprehenderit:præ tamen vehementi impetu, hunc tranſcurrens, genibus in terram præcipitibus actis, cornua aut in ra-

dicem, frutetúmve, aut in quippiam aliud tale compingit: ex quo retinetur, ac vix dum ſe rettraxit, quum venator elapſus jam ſalutem fugâ eſt conſecutus. In hac igitur pugna, Elephanti ſæpe vincunt, ſæpe item variis terroribus injectis vincuntur. Tubarum enim clangor vaſtum clamorem efficit, ipſiq; homines armis concrepantes, clypeos videlicet haſt s contundentes, ſtrepitu vndiq; omnia circumſonare faciunt: tum verò partim in terra ignem incendentes, partim in ſublime tollentes, ac tanquam fundâ eum contorquētes, ignitosq; torres jaculantes, atque etiam lōgas faces in ferarum oculos magnâ vi inferentes, & intrudentes, eis hæc omnia ægrè intuentibus, timorem afferunt. Vndè adeò impellūntur, exterrentúrque, vt interdum in foueam, quam antè decli-

[illegible] τέπηξε τὰ κέρατα εἰς θάμνον ἢ εἰς ῥίζαν, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον, καὶ ἔχεται, καὶ μόγις ἀνασπᾷ καὶ ἐξαιρεῖ. ἐν δὲ τῷ τέως διεκδὺς ὁ κυνηγέτης, ἀπαλλάττεται. οὐκοῦν ἐν τῇ τοιαύτῃ μάχῃ πολλάκις μὲν κρατοῦσιν οἱ ἐλέφαντες, πολλάκις δὲ καὶ ἡττῶνται, δείματα ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ δέη ποικίλα ἐπαγόντων. καὶ γὰρ σάλπιγγες ᾄδουσι, καὶ δοῦπόν τι καὶ κτύπον ἐργάζονται, καὶ περὶ τὰς ἀσπίδας ἀράττοντες τὰ δοράτια καὶ πῦρ τὸ μὲν τὸ ἀπὸ τῆς γῆς ἐξάπτοντες, τὸ δὲ ὑψοῦ μετέωρον αἴροντες καὶ ἄλλο σφενδονῶντες, ἄλλους διαπύρους ἀκοντίζοντες, καὶ δᾷδας μακρὰς πυρὸς ἐνακμάζοντος τοῖς θηρείοις κατὰ πρόσωπον βιαίως ἐπισείοντες. ἀτεχνῶς τὰ θηρία δεδιότα καὶ ἐκσοπέμψα, ὠθεῖται ἔστιν ὅτι, καὶ ἐκκυλῶται † ἐκπίπτει εἰς τὴν τάφρον, ἣν τέως ἐφυλ

ἐφυλάττετο.

Περὶ τοῦ δράκοντος τοῦ Θετταλοῦ, ὅσπερ οὖν ἠράσθη Ἀλεύα τοῦ Θετταλοῦ ποιμαίνοντος.

Κεφ. ια.

Ἡγήμων ἐν τοῖς Δαρδανικοῖς περὶ Ἀλεύα τοῦ Θετταλοῦ φησὶ καὶ ἄλλα μέν, ἐν δὲ τοῖς καὶ ὅτι ἠράσθη δράκων αὐτοῦ. καὶ ὅτι μὲν εἶχε κόμην χρυσῆν ὁ Ἀλεύας, λέγων τερατεύεται ὁ Ἡγήμων δηλονότι, ἐμοὶ δὲ ἔστω ξανθή. καὶ βουκολεῖν μὲν αὐτὸν ἐν τῇ Ὄσσῃ φησίν, † ὡς ἔθος τῇ Ἴδῃ τὸν Ἀγχίσην. παρὰ δὲ τῇ κρήνῃ νέμειν τὰς βοῦς τῇ καλουμένῃ Αἱμονίᾳ. Θετταλὴ δ' αὖ καὶ ἡ κρήνη εἴη. δράκοντα οὖν μεγέθει μέγιστον ἐρασθῆναι τοῦ Ἀλεύα, καὶ † ἀνέρπων εἰς αὐτὸν καὶ τὴν κόμην οἱ καταφιλεῖν, καὶ τῇ γλώττῃ περιλιχμώμενον τὸ πρόσωπον τοῦ ἐρωμένου καθαίρειν, καὶ δωροφορεῖν αὐτῷ θηρῶντα πάμπολλα. Εἰ δὲ Γλαύκης τῆς κιθαρῳδοῦ κριὸς ἡττητο, καὶ Πτολεμαίῳ γε τῷ Φιλαδέλφῳ

ὥς ποτε ἐν τῇ Ἴδῃ

ἀνέρποντα

nabant, detrudantur, & compingantur.

De Dracone Thessalo qui Aleuam pastorem Thessalium amauit.

CAP. XI.

Hegemon in Dardanicis cùm alia de Aleua Thessalo cõscribit, tum in ejus amorem inusitatâ magnitudine Draconem venisse. Erat Aleuæ coma, vt fingit Hegemon, aurea, quam ego flauam dixerim. Et in Ossa (inquit ille) ad Thessalicum fonté nomine Hæmonium boues pascebat, vt in Ida olim Anchises. Ad hunc adamatũ Draco sensim adrepere solebat, ejusq; comã deosculari, & lingua faciem lambendo detergere: & varia de venatu suo munera adferre. Quòd si Glaucæ citharistriæ, Ptolemæi Philadelphi riualis Aries amore incẽsus fuit:

δέλφῳ

Iasso, Gillius. & in * Isso vrbe puerũ Delphinus amauit, quid vetat draconem amore in formâ præstantem pastorem flagrasse, & quum oculos acres atque acutos haberet, bonum eximiæ pulchritudinis judicem fuisse? E natura igitur bestiarum est, non modò sui generis, sed etiã alieni animalia, modò formosa, amare.

Ἰασῷ

ζώου

δέλφαι αὐτῇ ἐρᾷ, καὶ ἐν † Ἰασῷ δελφὶς ἑτέρου, τί κωλύει καὶ δράκοντα ἐρασθῆναι νομέως ὡραίου, τὸν ὀξυωπέστατον, καὶ πάλαι διαπρεπῶς ἀγαθὸν κριτὴν γεγενημένον; Ἦν δ᾽ ἄρα ἴδιον † ζώου τὸ ἐρασθῆναι μὴ μόνον τοῦ συννόμου τε ἅμα καὶ συμφυοῦς, ἀλλὰ καὶ τοῦ προσήκοντος ἥκιστα, ὡραίου μέντοι.

De Paria serpente.
CAP. XII.

Parias, seu Paruas (sic enim vult Apollodorus) igneo colore est, & acerrimo oculorum sensu, & largo ore. nihil mordendo nocet, sed mitis quum sit, deorum humanissimo Æsculapio ipsum consecrarunt: & ejus ministerio dedicarunt.

Περὶ τοῦ παρείου ὄφεως.
Κεφ. ιβ.

Ὁ παρείας ἢ παρούας, οὕτω γὰρ Ἀπολλόδωρος θέλει, πυῤῥὸς τὴν χρόαν, ὀξυωπὴς τὸ ὄμμα, πλατὺς τὸ στόμα, δακεῖν οὐ σφαλερός, ἀλλὰ πρᾷος. ἐνθένδε τοι τῷ φιλανθρωποτάτῳ θεῶν ἱερὸν ἀφῆκαν αὐτόν, καὶ ἐπεφήμισαν Ἀσκληπιοῦ θεράποντα εἶναι, οἱ πρῶτοί μου ταῦτα ἀνιχνεύσαντες.

De Scorpijs' Æthiopiæ, & Hydris Cercyra: itẽ de Cophia seu Tiphline, & Iaculo serpẽtibus.
CAP. XIII.

Περὶ τῶν σκορπίων ἐν Αἰθιοπίᾳ, ὕδρων τε, καὶ τυφλώνων τίνες.
Κεφ. ιγ.

Ἐν

Ἐν Αἰθιοπίᾳ τοὺς καλουμένους * Συβρίτας σκορπίους, οὕτω δὲ αὐτοὺς ὡς εἰκὸς οἱ ἐπιχώριοι φιλοῦσιν ὀνομάζειν, ἀκούω σιτεῖσθαι καὶ σαύρους, καὶ ἀσπίδας, καὶ σφονδύλας, καὶ σίφας, καὶ πᾶν ἑρπετόν. τὸ δὲ ἐπιβαίνειν αὐτῶν τοῖς περιττώμασιν, ἑλκοῦσθαι πέπυσμαι. Περὶ Κέρκυραν δὲ γίνονται καλούμεναι ὕδραι αἱ περιοῦσαι τοὺς διώκοντας ἐπιστραφεῖσαι, καὶ φυσήσασαι πνεῦμα ἄτοπον, εἶτα ἀναστέλλουσι τῆς ὁρμῆς, καὶ ἀποστρέφουσι. τὸν τύφλωπα δὲ, ὃν καὶ τυφλίνην καλοῦσι, καὶ κωφίαν δὲ προσέτι, κεφαλὴν μὲν παραπλησίαν ἔχειν μυραίνῃ λέγει τις λόγος· ὀφθαλμοὺς δὲ ἄγαν βραχέους· καὶ θάτερον μὲν τοῖν ὀνομάτοιν ἐντεῦθεν εἴληφε· τὸ μὲν δὴ κωφίαν, ἐπεὶ νωθής ἐστι τὴν ἀκοήν· δορὰν δὲ ἰσχυρὰν ἔχει, καὶ διακοπτομένην βραδύτατα. Τὸν δὲ ἀκοντίαν,

In Æthiopia Scorpios Sibritas, quos ita nimirum indigenæ solent nominare, Lacertis audio expleri, & Aspidibus & Verticillis, Blattisq́., omniq́; Serpentium genere: & eorum excrementa calcãtes, exulcerari. In Cercyra verò procreantur Hydræ serpentes, quæ se retrouersus ad insequentes retorquent, & spiritum malum anhelantes, ab impetu suos insectatores reprimũt, ab seq́; auertunt. Typhlopa, quam etiam Typhlinen nominant, & Cophiam, Murænæ caput habere simile in sermonem hominum venit, tum perparuulis oculis esse: vnde & alterum ex his duobus nominibus traxit. Cophiæ verò nomen idcirco habet, quòd hebetes eidem aures sint: adeò item dura est pelle, vix vt tandem secari queat. Porrò Iaculus,

al. Σιβρῖται

aiunt, idem est Chersydro serpens: qui *primùm in aqua, deinde* multo tempore in sicco degit, & omni animantium generi insidias molitur. hujus cautio in faciendis insidiis ejusmodi est, vt secundùm vias* publicas abditè lateat, persæpè etiam correpens in arborem ascendat: ibiq; sese contortè concludens, & in orbé coarctans, caputq; in spiram occultans, vt prætereúntes tacitus ex occulto perspexerit, in id ipsum quod præterit, siue fuerit bestia, siue homo, se jaculetur. Nam valet saltu, vt viginti cubitorum spatium transilire queat, protinusq; ad ea quæ saltu appetit inhærescat.

Quemadmodum vel delapsum Bouem in paludem Lupi capiunt: vel Vitulũ aberrantẽ.

CAP. XIIII.

Si Boui qui in profundam inciderit paludem, Lupi intervene-

χέρσυδρον εἶναί φασι. χερσαῖον δ' ἐν ξηρῷ ποιεῖσθαι τὴν διατριβὴν πολλῷ, καὶ ἐλλοχᾷν ζῴοις πᾶσιν. ἡ δὲ σοφία τῆς ἐπιβουλῆς τῆς ἐξ αὐτοῦ τοιάδε ἐστίν. ἐν ταῖς λεωφόροις που λαθὼν ὑποκρύπτεται, πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ τὸ δένδρον ἀνερπύσας, εἶτα ἑαυτὸν συνειλήσας, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐν τῇ σπείρᾳ ὑποκρύψας, τοὺς παριόντας ἡσυχῇ καὶ λανθάνων ὑποβλέπει. εἶτα ἑαυτὸν ἀφίησιν εἰς τὸ παριὸν εἴτε ἄλογον εἴη ζῷον, εἴτε ἄνθρωπος. ἔστι δὲ ἁλτικὸν θηρίον, καὶ διαπηδῆσαι καὶ εἴκοσιν εἰ δέοι πήχεις οἷόν τε, ἀλλόμενον δὲ παραχρῆμα ἐνέφυ.

Πῶς αἱροῦσι τοὺς ἐς τέλμα ἐμπεσόντας βοῦς οἱ λύκοι.

Κεφ. ιδ.

Λύκοι βοῒ εἰς τέλμα βαθὺ ἐμπεσόντι ἐάν πως περιτύχωσι, παρέρπουσι μὲν αὐτὸν

αὐτὸν ἔξωθεν καὶ φοβοῦσι, διανήξασθαι καὶ ἐπιβῆναι τῆς γῆς οὐκ ἐπιτρέποντες. ἀναγκάζουσι δὲ τῷ χρόνῳ στρεβλούμενον καὶ ἰλυσπώμενον ἀποπνιγῆναι. εἶτα εἰς αὐτὸν ὁ πρεσβύτατος ἐμπηδήσας τῷ ὕδατι, καὶ προσνεύσας, ἐλάβετο τῷ στόματι τῆς οὐρᾶς τοῦ βοός. καὶ ἕλκει εἰς τὸ ἔξω. καὶ ἕτερος τῆς ἐκείνου λαβόμενος, αὐτὸν ἕλκει, καὶ τὸν δεύτερον ὁ τρίτος, καὶ τοῦτον ὁ τέταρτος, καὶ δρῶσι τὸ εἰρημένον μέχρι τοῦ τελευταίου, ὅσπερ οὖν ἔξω τοῦ ὕδατος ἕστηκε. καὶ τὸν τρόπον τοῦτον ἐξαγαγόντες τὸν βοῦν, ποιοῦνται δεῖπνον. Βοὸς δὲ μόσχον πεπλανημένον ἐλλοχήσαντες, εἶτα αὐτῷ προσπηδῶσι. καὶ τοὺς μυκτῆρας λαβόμενοι ἕλκουσιν· ὁ δὲ ἀντισπᾷ ἑαυτόν, καὶ ἅμιλλα ὑπὲρ τούτου πολλή, τῶν μὲν ἐκβιάσασθαι πειρωμένων, τοῦ δὲ μὴ εἶξαι

tint, extrinsecus terrorem ei faciunt, eúdémque periculi denunciatione agitant, non extrà paludem eum permittétes egredi. Quem diu multumq́. se contorquentem & huc illuc versantem suffocari cogunt. Tum maximus natu Luporum in aquam prosiliens adnat, & Bouem caudâ mordicus arreptum extrahit. Peragitur autem hæc extractio serie quâdam. nam Lupum primum secundus similiter caudâ apprehensum trahit, secundum tertius, hunc quartus, & ita deinceps ad postremum vsque qui extra aquam esse solet. Ita extractum Bouem epulantur. Quòd si Vitulus Bouis alicubi aberrarit, insidiantes Lupi eum inuadunt, & naribus correptum trahunt. Renititur ille, atque ita summis vtrinque viribus certatur: dum hi attrahendo vincere, ille reluctando ef

fug

fugere conatur. Tandē verò Lupi tantoperè renitentem, subitò remittunt. vnde fit vt præ nimio in contrarium nisu vitulus euertatur: quem mox inuadentes Lupi ventre laniato vorant.

Quomodo Elephanti fossas insidiosas transeant, & quòd loci Phalacra dicti herbas non attingant, ne pilos & cornua amittant. C. XV.

Quum Elephāti fossam transilire non queunt, de his vnus aliquis in hanc sese demittit, & transuersus fossæ stans, partim vacuitatem occupat, partim pontis se vicarium præstat. Cæteri supra hunc gradientes transmittunt, & euadunt: simul & eum qui pontis loco erat, hoc modo ex fossa conseruāt. Superiore enim ex loco quispiam porrigit pedem, quem is qui infra est promuscide circumplicat: reliqui autē virgultorum fasces ce-

ἀγώνισμα ποιουμένου. ὅταν δὲ αὐτὸν οὕτω θεάσωνται σφόδρα ἀντιτείνοντα, μεθῆκαν· καὶ ἐκεῖνος ὑπὸ τῆς εἰς τοὐπίσω βίας ἀνατέτραπται, καὶ οἱ λύκοι περιπεσόντες ἀνέρρηξαν τὴν νηδὺν, καὶ ἐσθίουσιν αὐτήν.

Πῶς τὰς ἐλλοχώσας τάφρους ὑπερβαίνουσιν οἱ ἐλέφαντες. Κεφ. ιε.

Ὅταν ὑπερβῆναι τάφρον οἱ ἐλέφαντες μὴ δύνωνται, εἷς ὁ μέγιστος ἑαυτὸν ἐμβάλλει, καὶ πλάγιος ἵσταται, καὶ γεφυροῖ τὸ κενὸν, καὶ κατ' αὐτοῦ βαίνοντες εἰς τὸ ἀντιπέραν ἴασι, καὶ ἀποδιδράσκουσι, περίτερον μέντοι ἐκεῖνον ἀνασώσαντες. ὁ δὲ τῆς σωτηρίας τρόπος οὗτός ἐστιν. ἄνωθεν εἷς τὸν πόδα προτείνει, καὶ ἐκείνῳ παρέχει τὴν προβοσκίδα περιπλέξαι· οἱ δὲ ἄλλοι φρύγανα ἐμβάλλουσιν ἐξ ὕλης

ὕλης ὤκιστα· ὧν ἐπιβαίνων εἰλημμένος †τοὺς πόδας, μάλα ἐγκρατῶς τε καὶ ἀσφαλῶς †ἀνασπᾷ ῥᾷστα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἰνδοῖς ἄρουρα, καὶ κέκληται Φαλάκρα· τὸ δὲ αἴτιον τοῦ ὀνόματος, ὁ γευσάμενος τῆς ἐνταῦθα γινομένης πόας, καὶ τὰς τρίχας ἀποβάλλει καὶ τὰ κέρατα. οὔκουν οἱ ἐλέφαντες ἑκόντες εἶναι οὐ προσίασι τῇδε τῇ ἀρούρᾳ, ἀλλ' ἀποστρέφονται πλησίον γινόμενοι, πᾶν τὸ βλάπτον φεύγοντες, ὡς ἄνθρωποι φρόνιμοι, οἱ ἐλέφαντες.

τοῦ ποδὸς, ἀνασπᾶται

leriter deiiciunt, quos ille conscendens, & ad pedem demissum fortiter cauteq; inhærens, facilè subtrahitur. Apud Indos tractus est, cui nomen Phalacra, quasi Latinè Caluus: eoq; ita appellatur, quòd qui herbam in eo nascentem gustauerit, & pilos & cornua amittit. Itaque Elephãtī, nisi cogantur, non accedunt ad locum illum. imò verò propè quum accesserint, perinde atque homines prudētissimi, ab omni illius loci germine refugientes, pedem referunt.

Πῶς τείρεται ἡ σπογγιά.
Κεφ. ιε.

Τὴν σπογγιὰν ἰθύνει βραχὺ ζῷον, οὐ καρκίνῳ τὴν ἰδέαν παραπλήσιον, ἀλλ' ἀράχνῃ μᾶλλον. οὐ γὰρ ἄψυχον οὐδὲ αἵματος ἄμοιρον ἡ σπογγιά, κύημα

Quomodo Spongiam bestiola araneo similis stimulet, unde illa quũ vel isculetum aliquid in ipsam inciderit, vt apprehendat, vel à piscatore periculum est, vt sit tutior, se contrahit & coarctat.

CAP. XVI.

Spongiam dirigit pusilla bestia non specie quidem Cancro, sed magis Araneo similis. neq; enim inanima, nec sanguinis expers Spongia est: sed

partus maris animans saxis innascitur, quemadmodum & alia quędam animalia. Habet & ipsa suum quendam motum: verumtamen animalculo ad se sensu afficiendam, atque illud admonendā quòd sit animata, eget. Nam propter quādam raritatem ingenitam & mollitudinē pertusam non se commouet, sed quum quippiam in sua foramina inciderit, ab ea bestiola, quam dixi Araneo similem, excitata, id comprehendit & exedit. Quum autem ad euellendam eam è saxis homo accedit, ipsa ab eodem animali conuictore suo stimulata inhorrescit, & contorquens se arctissimè contrahit, quę causa hercule est, cur piscatori plurimum negotij facessatur.

δ' ἐστὶ θαλάττης, καὶ πέφυκεν εἶναι ζῷον, καὶ ταῖς πέτραις προσφύεται, ὥσπερ οὖν καὶ ἕτερα. ἔχει δὲ τινα κίνησιν ἰδίαν. δεῖται δὲ ὡς ἂν εἴποις τοῦ ὑπομνήσοντος αὐτὴν ὅτι ἔμψυχός ἐστιν. ἀτρεμοῦσα γὰρ ὡς ὑπό τινος συμφυοῦς μανότητος, καὶ ἡσυχάζουσα, τοῖς τρήμασιν αὐτῆς ὅταν προσπίσῃ τι, ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ ἀραχνώδους ζῴου νύττεται, καὶ συλλαμβάνει τὸ ἐμπεσὸν, καὶ τροφὴν ἴσχει. Ὅταν δὲ ἄνθρωπος προσίῃ ἐπ' ἐκτομῇ αὐτῆς, ἐκκεντουμένη ὑπὸ τοῦ ζῴου τοῦ συντρόφου φρίττει, καὶ ἑαυτὴν συστρέφει, καὶ αἰτία πόνου τε καὶ καμάτου γίνεται τῷ θηρατῇ ναὶ μὰ Δία πολλοῦ.

De castitate Elephantorum, qui semel tantùm in vita, & magno cum pudore coeant. Historia Elephanti, qui strangulata à domino uxoris cadauer à se refossum, alteri superinducta ostendit. C. XVII.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων σωφροσύνης. Κεφ. ιζ.

Quis

Εἴρηται μὲν οὖν ἡμῖν ἐλεφάντων πέρι ἰδίᾳ, τὰ δὲ καὶ εἰρήσεται οὑτωσί. Κρατεῖ μὲν βίου, σωφροσύνης δὲ ὅπως μετειλήχασιν, εἰπεῖν πρεπωδέστατον. οὐ γὰρ ὡς ὑβρίζοντες, οὐδὲ ὡς λάγνοι ἐπὶ τὴν ὁμιλίαν τὴν πρὸς τὴν θήλειαν ἔρχονται· ἀλλ' ὥσπερ οὖν οἱ γένους διαδοχῆς δεόμενοι καὶ παιδοποροῦντες, ἵνα μὴ αὐτοῖς ἐπιλίπῃ ἡ ἐπιγονὴ ἡ ἐξ ἀλλήλων. ἰάσουσι δὲ σπέρμα, ἅπαξ γοῦν ἐν τῷ βίῳ τῷ σφετέρῳ τ μιγνύουσιν ἀφροδίτης, ὅταν ἡ θήλεια ὑπομθμῇ καὶ αὐτὴ εἶτα ἐμπλήσας ἕκαστος τὴν σύννομον, τὸ ἐντεῦθεν ἐπὶ ταύτης οὐκ οἶδεν αὐτήν. συμπλέκονται δὲ οὐκ ἐδήλῳ, οὐδὲ ἐν τῇ τῶν ἄλλων ὄψει, ἀλλ' ἀναχωρήσαντες καὶ ἑαυτοὺς περιβάλλονται ἢ δένδρα δασέα, ἢ ὕλην λιὰ συμφυῆ, ἢ χῶρον κοῖλον καὶ βαθὺν, τὸ λαθεῖν αὐτοῖς παρέχοντα ἀφθονίαν.

Quemadmodū moderatè Elephanti libidines contineant, explicare conuenit. Ij igitur ab omni immoderata libidine castissimi sunt. Nunquam enim neque vi aut proteruiùs, neq; nimis lasciuè societatem Veneris cum fœmina faciunt: sed tanquā generis successione carētes, liberis procreandis dant operam: sic hi sua stirps vt ne desiciat, complexu venereo junguntur. Neq; id sanè plusquam semel in vita, & eo duntaxat tempore, quum se μιγνυμένοι. iniri fœminæ patiuntur. τις Vt autem eorum quisque vxorem impleuerit, nō eam ampliùs attingit. Apertè porrò ac palàm in aliorum oculis non coëunt, sed secedentes, aut sese in arbores densas & frequentes occultant, aut in cōcauum locum, & profundum, ad occultādos eos idoneum, se

abdunt. Hæc de Elephãtorum temperantia: de quorum etiam justitia & fortitudine alibi dictum est suprà. Iã quémadmodum malos auersentur, & sceleratos detestentur, si cui est otium, attédat animum ad ea quæ consequuntur. Quum vir quidam cicuris Elephanti moderator, conjugem ætate prouectam, sed sanè diuitem haberet, amoris oculos primùm ad alteram adjecit, deinde eam vxorem ducere studens, alteram priorem strangulauit, ac propè ab Elephanti præsepi homo præcipiti consilio non defodit modò, sed alterã quam amaret, in matrimonium duxit. Elephantus autẽ quum tanti facinoris conscientiâ incitatus, tum verò suâpte naturâ à malis abhorrens, nouã vxorem eò perduxit, vbi humata altera jaceret, cadauerq́; cornibus refodiens & denudans, quæ dicere nequiret, ex ipsis operibus

νίαν. Ὡς μὲν οὖν εἰσι δίκαιοι, ἄνω εἶπον· καὶ τὸ ἀνδρεῖον αὐτῶν, καὶ τοῦτο ἤδη λέλεκται· καὶ τὸ σῶφρον δὲ, ἀπολέλεκται τὰ νῦν ζῴῳ· ἀλλὰ καὶ τὸ μισοπόνηρον ὅτῳ σχολὴ μαθεῖν, οὗτος ὑπέχων τὰ ὦτα ἀκουέτω. Ἐλέφαντι ἡμέρῳ πωλοδότης ἦν, καὶ εἶχε γυναῖκα ἀφηλικεστέραν μὲν, πλουσίαν δέ· οὗτος ἑτέρας ἐρῶν, καὶ τὰ τῆς συνοικούσης ἀποδιδὼν ἐκείνῃ γύναιον, ταύτην μὲν ἀποπνίγει, καὶ τῆς τοῦ ἐλέφαντος φάτνης κατορύττει πλησίον ὁ θερμουργὸς καλὸς ἄνθρωπος· ἄγεται δὲ τὴν ἄλλην. ἐνταῦθα οὖν ὁ ἐλέφας τῇ προβοσκίδι λαβόμενος τὴν νεανὶ ἀφιγμένην, ἄγει τοῦ νεκροῦ πλησίον. καὶ τοῖς κέρασιν ἀνορύξας, καὶ γυμνώσας τὸ σῶμα, ἃ εἰπεῖν οὐκ ἐδύνατο, ταῦτα ἐπεδείκνυτο δι᾽ αὐτῶν τῶν ἔργων, τὴν

γυναῖκα τὸν τρόπον τοῦ γήμαντος αὐτὴν ἐκδιδάσκων ὁ μισοπόνηρος ἐλέφας.

Περὶ τῶν ἐγγραύλεων ἢ ἐγκρασιχόλων τῶν ἰχθύων. κ. ιη.

Ἐγγραύλεις, οἱ δὲ ἐγκρασιχόλους καλοῦσιν αὐτούς, προσακήκοά γε μὴν καὶ τρίτον ὄνομα αὐτῶν· εἰσὶ γὰρ οἳ καὶ λυκοστόμους αὐτοὺς ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ μικρὰ ἰχθύδια, καὶ πολύγονα φύσει. λευκόχρωτα δὲ ἰδεῖν. ἐσθίουσί γε μὴν μάλιστα οἱ ἀγελαῖοι τῶν ἰχθύων αὐτά. δείσαντα μὲν συνθεῖ εἰς ἄλληλα, καὶ ἐχόμενον τοῦ πλησίον ἕκαστον τῇ σφίγξει τὸ ῥᾳδίως ἐπιβουλεύεσθαι διαπέφευγε. τοσαύτη δὲ ἄρα αὐτῶν ἡ ἕνωσις γίνεται συνδραμόντων, ὡς καὶ πορθμίδας ἐπιθεούσας μὴ διασχίζειν αὐτά. καὶ μέντοι καὶ κώπην ἢ κοντὸν εἴ τις αὐτῶν διεῖραι θελήσειε, τὰ δὲ οὐ διαξαίνεται, ἀλλὰ ἔχεται ἀλλήλων ὡς συνυφασμένα. καθεὶς δὲ τὴν

bus hæc mulieri oſtendere conabatur, eam edocens, quibus eſſet moribus præditus is, cui ipſa nupſiſſet.

De Engraulibus ſiue Encraſicholis. c. XVIII.

Engraules piſces, quos alij engraſicholos, alij lycoſtomos appellant, paruuli piſciculi naturâ fœcundi & albiſſimi perſpiciuntur. Et quòd ab aliis piſciũ gregibus exedi & confici valde metuant, idcirco ad inſidias, quibus ſunt opportuni, vitandas eatenus confertis turmis denſi natãt, vt eorum quiſque ad vicinum proximũ adhæreſcat, vt ne ſcaphæ quidem incurrẽtes eos diſſocient, nec ſi quis remo aut conto diſpergere conetur, eorum ſocietatem dirimere poſſit. Ita verò inter ſe reſtrictè & pertinaciter, tanquam contexti, contrahuntur, vt tanquam

ex aceruo frumentorũ aut fabarum ſi quis in eos immiſerit manum, accipere queat. non tamen ſine vi abſtrahuntur, quin perſæpe diſtrahantur, vt & eorum alteram partem abruptam capias, & alterã relinquas, & in plerisque caudam retineas, in aliis non aſſequaris, ex aliis caput reportes, & alteram partem in mari reliquam facias. Eorum conferta & continens natatio à rei maritimæ peritis græcis bólos appellatur, qui permultas piſcatorias naucis interdum impleuit, vt piſcatores teſtantur.

χεῖρα, ὡς ἐκ σωροῦ πυρῶν ἢ κυάμων, λάβοι ἄν· βιαίως ἀποσπάσεις, ὡς καὶ διασπᾶσθαι πολλάκις. καὶ τὰ μὲν ἡμίτομα τῶν ἰχθύων λαμβάνεσθαι, τὰ δὲ ἀπολείπεσθαι. καὶ γὰρ ἐν τῷ πλήθει τὸ μὲν οὐραῖον καθέξεις, μένει δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ λοιπόν· ἢ κεφαλὴν κομιεῖς οἴκαδε σὺν τοῖς ἄλλοις, μένει δὲ ἐν τῇ θαλάττῃ τὸ λοιπόν. καλεῖται δὲ αὐτῶν ἡ πυκνή τε καὶ συνεχὴς νῆξις, βόλος, καὶ πεντήκοντα ἁλιάδας ἐπλήρωσε πολλάκις εἷς βόλος, ὥς φησιν ὁ θαλαττουργός.

Sues agnoſcere vocem ſubulci. Hiſtoria Suum qui à ſubulco vocati, piratarũ nauim, in qua auehebantur euerterunt. CAP. XIX.

Ὅπως ἡ ὗς γνωρίζει τοῦ τροφέως συβώτου τὴν φωνήν.
ΚΕΦ. ΙΘ.

Porculatoris vocem Suillum pecus ſic agnoſcit, vt etiamſi ab eo procul ſeductum fuerit, appellantem intelligat. cui quidem rei teſtimonio eſt id quod proximè ſequitur. Quum

Ἡ ὗς γνωρίζει τοῦ συβώτου τὴν φωνὴν, καὶ ὑπακούει καλοῦντος, κἂν ᾖ πλανηθεῖσα. πλησίον δὲ τούτου τὸ μαρτύριον. τῇ

maris

γῇ τῇ Τυῤῥηνίδι κακοῦργοι ναῦν λήστραν προσέσχον· καὶ προσελθόντες αὐλίῳ προστυγχάνουσι, καὶ ἦν συβοτῶν τὸ αὔλιον, καὶ εἶχεν ὗς πολλάς. ταύτας οὖν συλλαβόντες εἰς τὴν ναῦν ἐνέβαλον, καὶ ἀπολύσαντες τὰ πείσματα, εἴχοντο τοῦ πλοῦ. οἱ τοίνυν συβῶται παρόντων μὲν τῶν λῃστῶν ἡσύχαζον, ἐπεὶ δὲ ἔτυχον τῆς γῆς ἀποσαλεύσαντες, ὅσον τε γέγωνε βοήσας, ἐνταῦθά τοι τὰς σῦς τῇ συνήθει βοῇ ὀπίσω καὶ παρὰ σφᾶς ἀπεκάλουν οἱ συβῶται. αἱ δὲ ὡς ἤκουσαν, ἐπὶ θάτερα τοῦ πλοίου ἑαυτὰς συνώσασαι, ἀνέτρεψαν αὐτό. καὶ οἱ μὲν κακοῦργοι παραχρῆμα διεφθάρησαν, αἱ δὲ ὗς παρὰ τοὺς ἑαυτῶν δεσπότας ἀπενήξαντο.

matis prædones ad Tyrrhenam terram piraticam nauem appulissent, ex hara permultos sues furto abactos imposuerũt in nauim. quam soluentes ad nauigandum incubuerũt. Subulci præsentibus piratis silentiũ tenebant, suesq; eatenus abduci quiescebant, quoad ex portu latrones se eripuissent, & à terra tantum abessent spatij, quanto adhuc vox clamantis audiri poterat. Tum voce Suibus audiri solitâ Suarij quàm maximè poterant exclamantes, eos retro versùs ad se reuocabant. Porci primùm vt sublatum clamorem pastorum exaudierunt, statim se in alterum nauis latus compellentes, eam euerterunt. Ita malefici piratæ naufragio quàm mox funditus perierunt, sues verò ad suos enatarunt.

Ὅτι καὶ οἱ πελαργοὶ ζηλότυποι ζῷόν εἰσι. Κεφ. κ.

Historia Ciconiæ quæ herã adulterã excæcauit.

CAP. XX.

Ciconia riuali inuidiâ laborare fertur. Nā quum in Crannône Thessaliæ eximiâ formâ mulier, cui nomen esset Alcinoë, à conjuge peregre profecto domi relicta, stupri consuetudinem cum seruo quodam fecisset, hoc quidem ipsum Ciconia intelligens, vxoris nempe in dominum perfidiam, non sustinuit, quò minus quàm mox facto impetu, eam sensu oculorum orbans, injuriam in dominum illatam vlcisceretur.

κραννῶνι ἠλιάς.

Ζηλότυπον δὲ εἶναι καὶ τὸν πελαργόν φασιν. ἐν γοῦν †Κραννῶνι τῆς Θετταλίας, Ἀλκινόην ὄνομα γυναῖκα ὡραίαν ὁ γήμας, ἀπολιπὼν οἴκοι, ἐστείλατο εἴς τινα ἀποδημίαν. ἡ τοίνυν Ἀλκινόη ὡμίλει τῶν θεραπόντων τινί. τοῦτο συνιδὼν ὁ πελαργὸς ὁ οἰκέτης οὐχ ὑπέμεινεν, ἀλλ' ἐπιμάρησε τῷ δεσπότῃ· προσπηδῶν γοῦν ἐπήρωσε τοῦ ἀνθρώπου τὴν ὄψιν. Ἀνωτάτω μὲν ἐμνήσθην πορφυρίωνος ζηλοτυπίας, εἶτα κύκνος τρίτον, νῦν γε μὴν πελαργοῦ τὰ ἴσα ἐκείνοις εἰς τοσοῦτον γάμον.

Ouium sobolis colores, pro fluminibus diuersis, quæ tempore, quo concipiunt, potant, euariare.

CAP. XXI.

Ad diuersam potionem colorū mutationem Oues faciūt: quod quidem ipsum ex vi & natura amnium vsu eis euenire, eo anni tempore, quum ineuntur, solet: Itaque ex albis cō

Περὶ τῆς χρόας ἣν μεταβάλλει τὰ ζῶα ἐκ τῆς τοῦ πόματος διαφορᾶς. Κεφ. κα.

Μεταβάλλει δὲ τὰς χρόας τὰ πρόβατα ἐκ τῆς περὶ τὸ πόμα ἀλλαγῆς, κατὰ τὴν τῶν ποταμῶν ἰδιότητα. ἡ δὲ ὥρα τοῦ ἔτους καθ' ἣν ἀπαντᾷ τοῦτο αὐτοῖς, ὁ τῆς μίξεως καιρός ἐστι. γίνεται γοῦν καὶ ἐκ λευκῶν μέλανα,

να, καὶ ἔμπαλιν τρέπει τὴν χρόαν. φιλεῖ δέ πως τοῦτο γίνεσθαι, περί τε τὸν ἐν Ἀντάνδρῳ ποταμὸν, καὶ τὸν ἐν Θρᾴκῃ, οὗ τὸ ὄνομα ἐροῦσιν οἱ περίοικοι Θρᾴκης. ὁ δὲ ἐν Τροίᾳ Σκάμανδρος, ἐπεὶ ξανθὰς ἀποφαίνει πιούσας τὰς οἶς, πρὸς τοῦ Σκαμάνδρου τοῦ ἐξ ἀρχῆς, ἄλλο ὄνομα ἡ τῶν προβάτων ἐπίκτητος χρόα ἔθετο αὐτῷ τὸν Ξάνθον.

Περὶ τοῦ πελαργοῦ τὴν χάριν ἀποδόντος τῇ Ταραντίνῃ γυναικί. Κεφ. κβ.

Χάριτος δὲ ἀπομνησθῆναι τὰ ζῷα, καὶ κατὰ τοῦτο ἀγαθά. Ἐν Τάραντι γίνεται γυνὴ τά τε ἄλλα σπουδῆς ἀξία, καὶ οὖν καὶ σώφρων πρὸς τὸν ἄνδρα. Ἡρακληῒς ὄνομα αὐτῇ. περιεῖπε μὲν οὖν ζῶντα τὸν γεγαμηκότα εὖ μάλα κηδεμονικῶς. ἐπεὶ δὲ τὸν βίον οὗτος κατέστρεψε, τὰς α-

mutatio in nigras fit, contráque ex nigris in albas cõuertuntur. Hæc autem cùm ad Antãdrum amnem accidunt, tum ad Thraciç fluuium, cujus nomen Thraces accolæ tibi dicent, tũ verò ad Troiam Scamander ex aqua sua potantes Oues fuluas efficit. ex eo factum est, vt huic, qui initio Scamander nominaretur, deinde aliud nomen aduentitius Ouium color Xanthum imposuerit.

De Ciconia, quæ beneficij accepti Tarentinæ mulieri gratiam retulit. CAP. XXII.

Gratiam accepti beneficij memoriam ipsę etiam bestiæ retinent. Tarentina mulier, nomine Heracleis, & cæteris in rebus ex maximè raro fœminarum genere fuit, & verò ab omni stupro integram castamq; se marito cõseruauit. quippe quæ vt viuentem eum studiosè & diligenter coluisset, sic posteaquàm è vi-

ta excessisset, se fidissimam & ab omni libidine continentem humato conjugi præstãs, vrbanas commorationes,& domum, in qua mortuum vidisset maritum, adeò malè odit, vt præ mœrore ad sepulchri monumentum, vbi sepulturâ affectus ille esset, miserrimè cõmoraretur. Hæc igitur fœmina, quum æstiuo anni tempore Ciconiis pullorum suorum volatum experientibus, vnus & infirmissimâ ætate, & alarum debilitate delapsus, alterum crus fregisset ejusmodi casum intuita, se cognito morbo, misericordem pullo præbuit. nam & vulnus blandè cauteq; obligauit, & medicamentis & cibo potioneq; adhibitis cicatricem obduxit & ad incolumitatem perduxit: atque jam ad volatum confirmatum, è manibus dimisit. Hic

στικὰς ἡ προειρημένη μισεῖ διατριβὰς, καὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ τὸν ἄνδρα νεκρὸν ἐθεάσατο, καὶ ὡς εἶχε λύπης, ἐς τοὺς τάφους μετοικίζεται· καὶ τοῖς ἠρίοις τοῦ ποτε ἀνδρὸς τλημόνως παρέμενε, τὴν ἑαυτὴν καὶ σώφρονα τοῦ κατὰ γῆς ὄντα ἀποφαίνουσα. Καί ποτε τὴν ὥραν θέρους, καὶ πελαργῶν ἔτι νεοττῶν πεῖραν τῆς ἑαυτῶν πτήσεως λαβόντων, εἷς ὁ μάλιστα νεαρὸς, ἀκρατὴς ἦν τῶν ταρσῶν ἂν κατώλισθε, καὶ τὸ ἕτερον τοῖν σκελοῖν συντρίβει τὸ ἕτερον. ἡ τοίνυν Ἡρακλῆις θεασαμένη τὸ πτῶμα, καὶ τοῦ ποδὸς τὸ πάθος καταμαθοῦσα, οἰκτείρει τὸν νεοττόν. καὶ ἀναλαβοῦσα σὺν πολλῇ τῇ φειδοῖ κατέδει τὴν πληγὴν, καὶ θεραπεύει καταιονήμασι καὶ ἐπιπλάσμασι, καὶ τροφὴν προσέφερε, καὶ ποτὸν ὤρεγε. χρόνῳ δὲ τῷ ἱκανῷ ῥωσθέντα καὶ φύσαντα τὰ ὠκύπτερα, ἐλεύθερον

ποικίλων.

θρεπτρον εἶναι μισθήκειν. ὁ δέ, εἰδὼς ἐννοίᾳ τινὶ φυσικῇ καὶ θαυμαστῇ ὀφείλων ζωάγρια, ἄχθεται ἀπιών. εἶτα ἐνιαυτοῦ διελθόντος, ἡ μὲν ἔτυχεν ἦρος ὑπολάμποντος ἐν ἡλίῳ θερομένη· ὁ δὲ πελαργὸς ὁ ἰαθεὶς ὑπ' αὐτῆς ἰδὼν τὴν εὐεργέτιν, ὑφῆκε τὸ τῶν πτερῶν ὁρμῆς, καὶ ἑαυτὸν χθαμαλώτερα τῇ πτήσει καθάγων, πλησίον γίνεται. καὶ χανὼν ἀνέμεσε λίθον εἰς τὸν τῆς Ἡρακληΐδος κόλπον. καὶ ἀναπτερωθεὶς ἐπὶ τοῦ τέγους ἑαυτὸν ἐκάθισεν. ἡ δέ, τὰ πρῶτα, ὡς εἰκός, ἐθαύμασέ τε καὶ ἐκταραχθεῖσα ἠπόρει τί εἴη τὸ πραχθέν, συμβαλεῖν οὐκ ἔχουσα. τὸν δ' οὖν λίθον ἔνδον ποι κατέθετο. εἶτα νύκτωρ διυπνισθεῖσα ὁρᾷ αὐγήν τινα καὶ αἴγλην ἀφιεῖσαν, καὶ κατελάμπετο ὁ οἶκος, ὡς εἰσκομισθείσης δᾳδός. τοσοῦτον ἄρα ἐκ τῆς βώλου τὸ σέλας ἀνίει τε καὶ ἐτίκτετο, καὶ ἦν μέγα τίμιον. συλλαβοῦσα δὲ τὸν πελαργὸν καὶ ἐπαφωμένη, κατενόησε

admirabili quâdam naturæ intelligentia non ignorans se conseruatæ vitæ præmium mulieri debere: anno pòst quum ad vernum solé fortè apricantem eam, quæ sibi benignè fecerat, perspexisset, demisso atque humili volatu proximè ad ipsam profecta, in ejus sinum lapidem euomuit: deinde in tecto subsedit. Cujus facti admiratione commota Heracleis, dubitabat quid isthuc esset. Quum igitur lapidem intus alicubi depòsuisset, nocte insequenti somno soluta, cum fulgere, & radiatam domum tanquam immissis facibus ex eo splendere perspexit: maximus enim ex lapide illo pretiosissimo fulgor exibat & generabatur: vbi verò Ciconiam comprehendisset, & vulne-

ris cicatricem percepisset, hanc agnouit eam esse, quam miseratione commota curauisset.

τὴν ἐκ τῆς πληγῆς οὐλήν, καὶ ἐγνώρισε τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι τὸν ὑπ' αὐτῆς οἴκτου τε καὶ θεραπείας τετυχηκότα.

Astacus quantoperè consuetum sibi & familiarem locum amet.

CAP. XXIII.

Ὅπως ἐστὶ τῶν συντρόφων ἠθῶν μνήμων ὁ ἀστακός. Κ. κγ.

Si quem Astacum comprehendisti, eum longissimè exportes, relicto ibi signo vnde ipsum cepisti, eodem eũ ipsum vnde comprehẽsus fuerit, arrepsisse reperies: si inquã modò ita ex mari exportaueris, vt deinde sic propè deposueris, vt in mare adrepere queat.

Ἀστακὸν εἰ λάβοις, καὶ πόῤῥω ταύτῃ κομίσαις, σημεῖον καταλιπὼν ἔνθα αὐτὸν τεθήρακας, εὑρήσεις τὸν αὐτὸν ἐνταῦθα ὅθεν καὶ συνείληπται. λέγω δὲ εἰ παρὰ τὴν θάλατταν κομίσαις, εἶτα καταθεῖο αὐτόν που πλησίον ὡς εἰσερπύσαι δυνηθῆναι εἰς τὴν θάλατταν.

De Venatrice aue allectas suo cantu auiculas inuadente.

CAP. XXIIII.

Περὶ ἀγρέως ὄρνιθος. Κεφ. κδ.

Merulis affine genus quoddam est venaticũ & captiosum, colore atrum, splendidè canorum: rectè ex eo venaticum appellatũ: quòd ex auibus multas sui cantus permulsione ad

Ἀγρεὺς τὸ ὄνομα, τὴν φύσιν πτηνὸς, τὸ γένος κοσσύφων φρήτωρ ἐστὶ συγγενής, μέλας τὴν χρόαν, μουσικὸς τὴν γλῶτταν. κέκληται δὲ ἀγρεὺς, καὶ δικαίως. τῷ γάρ τοι μέλει τῶν ἄλλων ὀρνέων αἱρεῖ τὰ ἀπαλὰ σαγηνευόμενα

τῇ

τῇ τῆς εὐμουσίας θέλξει. εἰδὼς οὖν τὸ συμφυὲς αὐτοῦ πλεονέκτημα, ἔοικε χρῆσθαι τῷ παρὰ τῆς φύσεως δώρῳ καὶ εἰς ἡδονὴν ἅμα καὶ τροφήν· ἀκούων μὲν γάρ τοι ἑαυτοῦ εὐφραίνεται, θηρῶν δὲ τὰ προσιόντα ἐμπίπλαται. τοῦτον ἄρα εἴ τις ποτε ἐθήρασε, καὶ ἐν οἰκίσκῳ καθεῖρξεν, οὐδὲν αὐτῷ πλέον τῆς ᾠδῆς. ἔχει γὰρ ἄφωνον ὄρνιν, ὥσπερ οὖν τὸν θηράσαντα ἀμυνόμενον ὑπὲρ τῆς δουλείας τῇ σιωπῇ.

Ὅπως ἐπιβουλευομένῳ ὑπὸ τοῦ ἰχνεύμονος τῷ κροκοδείλῳ ὁ τροχίλος ἐπαμύνει.

Κεφ. ΧΙ.

Ἀνωτέρω εἶπον ἣν οἱ τροχίλοι καταπίθενται εἰς τοὺς κροκοδείλους εὐεργεσίαν τὴν ἐκ τῶν βδελλῶν, ὥσπερ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις μέμνηται καὶ Ἡρόδοτος λόγοις. ἃ δὲ οὐκ εἶπον εἰδὼς, εἰρήσεται νῦν, ἵνα

se allicit,& capit:cujus ingenitæ sibi præstantiæ hæc auis non ignara, eo naturæ munere ad se voluptate & cibo explendam vti videtur. nam ex sui cantus auditione & bellissimas oblectationes habet,& aucupio & venatione proximè ad se accedentium auicularum exaturatur. Quòd si quando quisquam hanc captam concluserit in caueam,non modò canere omittit, verùm etiã pro seruitute sua à venatore pœnas silentio sumens, muta permanet atque elinguis.

De Trochili & Crocodili societate, quomodo hũc ille dormientem aduersus Ichneumonis insidias excitet.

CAP. XXV.

Quo beneficio Trochili Crocodilos promereantur, dum hirudines eorum faucibus eximunt, vt Herodotus in suis de Ægypto sermonibus tradit,jam superiùs retuli: vbi quæ omissa sunt, in præsentia

tia addam. Trochilus auis eſt paluſtris, & circa fluminum ripas vagatur, vbi eſcis quibuſque obuiis fruitur: & à Crocodilo quoque, vt dixi, alitur: quamobrẽ & gratus illi eſt, ejusq; dormientis curam ſuſcipit, proq; ipſo vigilat. Iacenti enim illi ac ſtertenti, inſidiatur Ichneumon, & ſæpe jugulo apprehenſo ſtrangulat. Eo cõſpecto Trochilus clamat, & Crocodilum, cui naſum ferit, excitatum, aduerſus hoſtem inſtigat. Hæc quidem Trochili natura eſt, haud ſcio an laudanda, quum voraciſſimæ noxiæq; belluę tam prouidam curam gerat.

De Paſtinaca marina natatione, volatu, & aculeo animalium & arborum veneno.

CAP. XXVI.

Paſtinaca marina, quum natandi eſt cupiditate affectã, natare poteſt: quum ſurſum vo-

καὶ ἄλλος μάθῃ. Ὁ μὲν τροχίλος ὄρνις ἐστὶ τῶν ἑλείων εἷς· καὶ παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν ἀλᾶται, καὶ ὅ,τι ἂν τύχῃ παρεκλέγων, βόσκεται. τρέφει δὲ αὐτὸν καὶ κροκόδειλος, ὡς εἶπον· καὶ ἐκεῖνος αὐτὸν ἀμείβεται, καθεύδοντος ἀπρομηθῶς ἔχων, καὶ ὑπερφρουρῶν αὐτοῦ. κειμένῳ μὲν γὰρ καὶ ὑπνώττοντι ἐπιβουλεύει ὁ ἰχνεύμων, καὶ ἐμφὺς τῇ δέρῃ πολλάκις ἀπέπνιξεν αὐτόν. ἀλλ' ὅ γε τροχίλος βοᾷ, καὶ παίει κατὰ τῆς ῥινὸς αὐτόν, καὶ ἀνίστησι, καὶ πρὸς τὸν ἐχθρὸν ὑποθήγει. εἰ μὲν οὖν χρὴ τὸν ὄρνιν ἐπαινεῖν οὕτως ἔχοντα φροντιστικῶς ζώου παμβόρου καὶ ἀδηφάγου, εἰσόμεθα. τὸ δ' οὖν ἴδιον τῶνδε τῶν ζώων εἶπον.

Περὶ τῆς θαλαττίας τρυγόνος.

Κεφ. κϛ.

Ἡ τρυγὼν (οὐ φημι νῦν τὴν ὑπαίθριον, ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ θαλάττῃ) ὅτε βούλ-

βούλεται, νήχεται. καὶ αὖ πάλιν ὀρθεῖσα πέτεται. ἔχει δὲ κέντρον, οὗ καὶ ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην, θανατηφόρον. τὸ μὲν οὖν κεντεῖν καὶ ζῶα ἄλογα, καὶ ἀνθρώπους, καὶ παραχρῆμα ἀπολλύναι οὕτως, † οὔπω παράδοξόν ἐστιν. ὃ δὲ ἄξιον ἐκπεπλῆχθαι, νῦν εἰρήσεται. δένδρῳ τῷ μεγίστῳ καὶ πάνυ εὐθαλεῖ καὶ εὐερνεῖ, καὶ λίαν τεθηλότι τὴν χλόην, εἰ προσαράξεις τὸ κέντρον, καὶ νύξοις τὸ δένδρον, μετὰ μικρὸν ἐκβάλλει τὰ φύλλα· καὶ ἐκείνων καταρρεόντων εἰς τὴν γῆν τὸ πᾶν πρέμνον αὐαίνεται, καὶ ἔοικεν ἡλιοβλήτῳ, ὑπ' αὐχμοῦ βιαίου ξηρῷ γεγενημένῳ.

Πῶς τίκτεται ἐλέφας ἢ ἡλίκος τὸ μέγεθος. Κεφ. κζ.

Τίκτεται ἐλέφας κατὰ τὴν κεφαλὴν ἐκπηδῶν. τὸ δὲ μέγεθός ἐστι τοῦ τικτο-

landi ſtudio tenetur, ſurſum verſus ſublimis volat. Aculeum, cujus etiam ante mentionem feci, mortiferum habet, vt vel celeriter non modò homines, ſed etiam animalia alia perdere queat. Quod quidem ipſum vt non admirabilitatem facit: ceterè id ſtupendam admirationem habet, quòd ſi ad maximam arborem, & vegetã, & ſummè virentem, aculeum admoueas, & defigas, non multò poſt amittit folia: quæ poſtquã defluxerunt, totus truncus ſimilis eſt arboribus Solis ardoribus exſiccatis eſtate quum eſt maxima ſiccitas,

De fœtu Elephantorum: & quòd capti facilè ſeſe dedant, & cibum potumq; à porrigentibus mox accipiant.

CAP. XXVII.

Elephanti partus in caput procedit ad lucẽ. Partus magnitudo eſt inſtar integræ ætatis & juſtæ

iuſtę magnitudinis porci. Matrem vnam fœtus plures ſequi aiunt. Nec verò ſi quis hos à partu recentes contigerit, matres indignantur. Planè enim noſcunt, non animo quidem lædendi, ſed ad ludicram delectationem & blanditias eos contrectari: eſſeq; hominis naturam ea excelſitate animi, ſuo vt partui adhuc tantillo incommodare nollet. Poſtea autem quàm in foueã inciderunt, & ſe iam teneri ſentiũt, animaduertentes exitus locũ nullum eis relictum eſſe, cùm eos priſtini animi, tum libertatis capit obliuio: tum verò facilè cibos ex largientibus ſumunt: tum ſi quis aquam prębeat, libenter bibunt: atque vinum ſi in promuſcides effundas, ſine recuſatione admittunt.

μένου, κατὰ δέλφακα τὴν μεγίστην. μιᾷ δὲ μητρὶ πλείω ἐλεφαντίσκια ἕπεταί φασιν. εἰ δὲ βούλοιό τι τῶν βρεφῶν νεογνῶν ὄντων προσάψασθαι, αἱ μητέρες οὐδὲν ἀγανακτοῦσιν, ἀλλ' ἐῶσι. συνιᾶσι γὰρ ὅτι μήτε ἐπὶ λύμῃ τις ἐπιψαύει αὐτῶν, μήτε ἐπὶ κολάσει. ἀλλὰ φιλοφρονούμενοι πάντες, καὶ κολακεύοντες. ἐπεὶ τίς ἂν τὸ τηλικοῦτον βλάψειεν; ὅταν δὲ θηρώμενοι ἐμπέσωσιν ἐς τὴν τάφρον, καὶ ἴδωσιν ὅτι λοιπὸν αὐτοῖς ἄφυκτά ἐστι, τοῦ μὲν τέως θυμοῦ τοῦ σὺν τῇ ἐλευθερίᾳ λήθην λαμβάνουσι, καὶ ὀρεγόντων σιτία ἑτοίμως προσίενται, καὶ ὕδωρ προτεινόντων πίνουσι, καὶ οἶνον ἐγχεόντων ἐς τὰς προβοσκίδας, οὐδὲ τὴν φιλοτησίαν οὐκ ἀναίνονται.

De Ellope & Anthia piſcibus ſacris.

CAP. XXVIII.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ ἔλλοπος, ὃν καὶ ἱερὸν καλοῦσι.

Κεφ. κη.

Τὸν

Τὸν ἰχθὺν τὸν ἔλλοπα ἱερὸν ἰχθὺν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κληθῆναι νομίζουσι. λέγεται δὲ λόγος τις, σπάνιον μὲν αὐτὸν εἶναι, ἐν δὲ τῷ κατὰ Παμφυλίαν πελάγει θηρᾶσθαι, γλίσχρως δὲ καὶ ἐκεῖθεν. ἐὰν δὲ ἁλῷ, στεφάνοις μὲν αὐτοῖς σφᾶς ἑαυτοὺς ὑπὲρ τῆς εὐερμίας ἀγλαΐζουσι, στεφανοῦσι δὲ καὶ τὰς ἁλιάδας, καὶ καταπλέουσι κρότῳ τε καὶ αὐλοῖς, τὸ θήραμα μαρτυρόμενοι. Οἱ δὲ οὐ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν αὐθίαν νομίζουσιν ἱερόν. τὸ δὲ αἴτιον, ἔνθα ἂν ὅδε φανῇ τῆς θαλάττης, ἀνάγκη δήπου τὸν χῶρον ἄθηρον εἶναι, σπονδὰς δὲ ἰχθύσι καὶ πᾶν ὅσον ὑδροθηρικόν· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἰχθύες θαρροῦντες ἀποτίκτουσι. φύσεως δὲ ἀπόρρητα ἐλέγχειν οὐκ ἐμὸν καὶ εἰκότως. ἐπεὶ καὶ ἀλεκτρυόνα δέδοικε λέων· καὶ τὸν αὐτὸν βασιλίσκος, † καὶ μέντοι καὶ ὁ ἐλέφας τὸν δὲ

Ellopem sacrum piscem à poëta vocari existimant. rarus inuentu creditur. in profundo Pamphylio capitur, sed neque tamen etiam inde, nisi vix, & admodū rarò. Quòd si capiatur, coronis ob secundam piscationem sese non modò piscatores ornant, sed & piscatoria nauigia sertis redimiri curant, & plausu, & tibiarum sono prædam testantes, ad terram nauem applicant. Alij propterea non hunc, sed Anthiam sacrum existimant: quia locus quem Anthias incolit, & belluarum expers, & vrinatoribus tutus est, & cum piscibus pacem seruat. Cujus fiduciâ pisces confirmati ibidem pariunt. Naturę causam penitus retrusam & abditam, non meum est explicare: non magis quàm exponere causas cur Gallinaccum Leo & Basiliscus timeant: cur Suillū pecus Elephantus horreat.

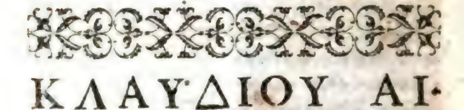
fortè καὶ μέν τοι κεϱὸν, vel χοῖρον, vt Gillius videtur legisse.

reat. in quibus exquirendis etsi qui permulto abundant otio plurimum temporis consumant, non tamen optatum assequuntur.

FINIS LIB. VIII.

αἰτίας ὅσοι σχολὴν ἄγουσι ζητοῦντες, τοῦ μὲν χρόνου καταφρονήσουσιν, οὐ μὴν εἰς τέλος ἀφίξονται τῆς σπουδῆς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Η. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον θ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM

natura liber IX.

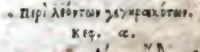

De Leonibus senibus & catulorũ in eos pietate.

CAP. I.

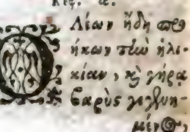

LEo quum ætate processerit, & jam grauis fa-

Περὶ λεόντων γεγηρακότων.

Κεφ. α.

ΛΕων ἤδη προήκων τὴν ἡλικίαν, καὶ γήρᾳ βαρὺς γεγενημένος,

γενόμενος, θηρᾶν μὲν ἥκιστός ἐστιν, ἀσμένως δὲ ἀναπαύεται ἐν τοῖς ὑπαύλοις ἢ λοχμώδεσι καὶ παραδρομαῖς· καὶ τῶν θηρίων οὐ τοῖς ἀσθενεστάτοις ἐπιθαρρεῖ. τὸν ἑαυτοῦ χρόνον ὑφορώμενος, καὶ τὸ τοῦ σώματος ἐννοῶν ἀσθένος. οἱ δὲ ἐξ αὐτοῦ γεγενημένοι θαρροῦντες τῇ τῆς ἡλικίας ἀκμῇ, καὶ τῇ ῥώμῃ τῇ συμφυεῖ, προΐασι μὲν ἐπὶ θήραν, ἐπάγονται δὲ καὶ τὸν ἤδη γέροντα, ὠθοῦντες αὐτόν. εἶτα ἐπὶ μέσης τῆς ὁδοῦ ἧς ἐλθεῖν δεῖ καταλιπόντες, ἔχονται τῆς ἄγρας αὐτοί. καὶ τυχόντες τοσούτων, ὅσα ἀποχρήσει καὶ αὐτοῖς καὶ τῷ γεγεννηκότι σφᾶς, βρυχησάμενοι γενναῖόν τε καὶ διάτορον, καλοῦσι τὸν πατέρα ὡς δαιτυμόνα ἑστιάτορες ἐπὶ θοίνην, οἱ νέοι τὸν γεγηρακότα, τὸν πατέρα οἱ παῖδες. ὁ δὲ ἡσυχῇ καὶ

ctus fuerit, tum ad venandum infirmus, aut in specubus aut nemorosis tractibus libenter requiescit: neque tum vel cum infirmissimis ἐδεῖ animalibus, ætatis suæ infirmitati diffidens, versari fidenter audet: sed considerans senectā & corporis sui imbecillitatem, semper timidè & diffidenter cum iis agit. Ex hoc verò procreati, & robustæ & vigentis ætatis fiduciā nitentes, longè procedunt ad venandum: ac patrem jam senem secū adducunt, eum impellentes: deinde in media via, quam ingressi fuerint, illum relinquentes, toto animo ipsi in prædæ curam incumbunt: ac tantumdem prædæ consecuti, quantum vel sibi vel genitori satis ad prandium sit, generoso quodam & contentissimo rugitu edito, parentem suū secum, is vt conuiuium ineat, tanquam conuictores ad prandium conuiuam inuitant. Senex tum sensim & pedetentim

tim velut reptans, eò accedens, primò filios amplexatur, deinde linguâ eis suauiter, velut horum laudãs felicem venationem, bláditur: pòst & prandio dat operam, & cum his epulatur: Tametsi Solon, qui lege sanciuit filiis parentes alendos esse, hæc eos facere non jussit: sed natura humanis legibus nihil egens, ipsa immobilis lex, hoc officij munus docuit.

De Aquilæ pennis, quòd aliys admixta eas corrumpant.

CAP. II.

Non modò præsentem & viuentem reginam auium Aquilam cæteræ omnes volucres extimescunt, atq; ejus conspectum exhorrent: sed & pennæ ejusdem si quis cum aliarum pennis commiscuerit, incorruptæ atq; integræ manent: aliæ, cum illis communitatem non ferentes, putrescunt.

De Murium fœcundita-

βάδην καὶ οἷον ἕρπων ἔρχεται, καὶ περιβαλὼν τοὺς παῖδας, καὶ τῇ γλώττῃ μικρὰ ὑποσημήνας, ὥσπερ ἐπαινῶν τῆς εὐθηρίας, ἔχεται τοῦ δείπνου, καὶ σὺν τοῖς ἡβῶσιν ἑστιᾶται. Καὶ Σόλων μὲν τοῖς λέουσι ταῦτα οὐ κελεύει, νομοθετῶν τρέφειν τοὺς πατέρας ἐπάναγκες. διδάσκει δὲ ἡ φύσις, ἡ νόμων ἀνθρωπικῶν μέλει οὐδὲν, γίνεται δὲ ἄτρεπτος αὕτη νόμος.

Περὶ τῶν τοῦ αἰετοῦ πτερῶν.

Κεφ. β.

Τὸν ἀετὸν τὸν τῶν ὀρνίθων βασιλέα οὐ μόνον παρόντα καὶ ζῶντα δέδοικε τὰ ὄρνεα, καὶ καταπτήσσει φανέντος· ἀλλὰ καὶ τὰ πτερὰ ἐκείνου, εἴ τις τοῖς τῶν ἄλλων συναναμίξει, τὰ μὲν τοῦ ἀετοῦ μένει ὁλόκληρα καὶ ἀνεπιβούλευτα· τὰ δὲ ἕτερα κατασήπεται, τὴν πρὸς ἐκεῖνα κοινωνίαν οὐ φέροντα.

Περὶ μυῶν πολυγονίας, καὶ χρο-

νου

κροκοδείλων καὶ ἀετῶν πέρι, πῶς τὰ ἑαυτῶν ἔκγονα βασανίζουσι. Κεφ. γ.

Οἱ μύες εἰσὶ μὲν καὶ ἄλλως πολύγονον ζῷον, καὶ ἀθρόα τῇ ὠδῖνι πολλὰ τίκτουσιν. εἰ δέ πως καὶ ἁλὸς γευσάμενοι τύχοιεν, ἐνταῦθα δήπου καὶ πάμπολλα ἀποκυΐσκουσι, καὶ πλείω τῆς συνηθείας πολλῷ. Οἱ δὲ κροκόδειλοι ὅταν τέκωσι, τὸ γνήσιον καὶ νόθον τόνδε τὸν τρόπον ἐλέγχουσιν. ἐὰν μὲν παραχρῆμα ἐκγλυφθεὶς ἁρπάσῃ, τελεῖ τὸ λοιπὸν εἰς τὸ γένος καὶ φιλεῖται τοῖς γειναμένοις, καὶ πεπίστευται κροκοδείλων εἶναι, καὶ ἠρίθμηται. ἐὰν δὲ τι ἐλινύσῃ καὶ βλακεύσῃ, καὶ μὴ λάβῃ ποθὲν ἢ μυῖαν ἢ σέρφον ἢ ἔντερον γῆς, ἢ σαῦρον τῶν νεαρῶν, διέσπασεν αὐτὸν ὁ πατήρ, ὡς ἀδόκιμόν τε καὶ κίβδηλον, καὶ προσήκοντά οἱ οὐδέν. Καὶ δοκοῦσιν ὡς εἶδε οἱ θῆρες, καὶ οἱ ἀετοὶ δὲ βα-

te, præsertim à salis vsu. Qua ratione Crocodilus catuli recens editi ingenuitatem experiatur.

CAP. III.

Mures cùm suâ sponte fœcunda animalia crebros partus ex sese edũt: tum multò suprà consuetudinem accedẽte salis vsu fœcundiores fiũt. Crocodili quũ ex sese pepererunt, hoc experimento legitimũ à spurio internoscunt, vt si quid catulus simul atque exclusus est, rapuerit, in reliquum tẽpus in Crocodilini generis numero locóq; à parentibus ducatur: sin ignauia eum ipsum tardauerit, ad comprehendendam alicunde aut Muscam, aut Lumbricũ, aliámve bestiolam, aut Lacertulam, eum parens tanquam à se degenerantem, nihílque ad se pertinentem, lacerat. atq; vidétur vt ad Solis radios Aquilæ

al. ἰνῶσι

suorum ingenuitatem experiuntur, sic celeri alacritate prædam capiendi Crocodili: vtrique scilicet non temerario suos affectu, sed ratione amantes.

De dentibus Aspidis.

CAP. IIII.

Aspidis dentes, quos meritò letiferos dixeris, tenuissimis quibusdam veluti tunicis aut membranis indui & vestiri audio: & quum Aspis aliquem mordicus inuadit, membranulis inuersis (*vel compressis*) humorem venenosum effundi, cum illas rursus ad pristinum locum redire & vniri. Itẽ in Scorpij aculeo meatum quendam sinuosum replicari aiunt, adeò angustum vt visu non percipiatur: in eo venenum gigni, contineriq́;: quod quum ille ferit, mox per foramẽ id quoque minùs quã cerni possit, emanet. Addunt vim aculei e-

συνίζοντες καὶ ἐκεῖνοι τὰ γνήσια τῇ ἀκτῖνι τοῦ ἡλίου, κρίσει φιλεῖν τὰ ἔκγονα, καὶ οὐ πάθει.

Περὶ τῶν τῆς ἀσπίδος ὀδόντων.

Κεφ. δ.

Ἀκούω τοὺς ὀδόντας τῆς ἀσπίδος, οὓς ἂν ἰοφόρους τις εἴποι καλῶν ὀρθῶς, ἔχειν οἱονεὶ χιτῶνας περικειμένους ἄγαν λεπτοὺς καὶ ὑμέσι παραπλησίους, ὑφ' ὧν περιαμπέχονται. ὅταν οὖν ἐμφύσῃ τινὶ τὸ στόμα ἡ ἀσπὶς, στρέφεσθαι μὲν φασὶ τὰ ὑμένια, ἐκχεῖσθαι δὲ τὸν ἰὸν καὶ πάλιν συντρέχειν ἐκεῖνα, καὶ ἑνοῦσθαι. Τοῦ γε μὴν σκορπίου τὸ κέντρον ἔχειν τινὰ κολπώδη δίοδον, ὑπὸ τοῦ ἄγαν λεπτότητος οὐ πάνυ τι σύνοπτον. καὶ εἶναι μὲν τὸ φάρμακον, καὶ τίκτεσθαι λέγουσιν ἐνταῦθα. ἅμα δὲ τῇ κρούσει προϊέναι διὰ τοῦ κέντρου καὶ ἐκρεῖν, ὀπὴν δὲ εἶναι δι' ἧς ἔξεισιν, οὐδὲ ταύτην ὄψει θεωρητὴν, αἰσθητὴν δὲ ἄλλως κατα-πτίνου.

πτύοντος ἀμβλύνεσθαι τὸ κέντρον, καὶ τὴν μαλκιᾶν, καὶ εἰς τὴν πληγὴν ἀδύνατον γίνεσθαι.

Ὅπως τῷ πρώτῳ τεχθέντι τὰ πρεσβεῖα ἀπονέμει ὁ κύων.

Κεφ. ε.

Ἡ κύων εἰ καὶ πολλὰ τίκτει σκυλάκια, ἀλλὰ γοῦν τὸ πρῶτον τῆς μητρὸς προελθὸν, καὶ ἐκείνης τῆς ὠδῖνος πρεσβύτατον ὄν, κατηγορεῖ τὸν πατέρα· ἐκείνῳ γοῦν ὁμοιότατον τίκτεται πάντως· τὰ δὲ ἄλλα ὡς ἂν τύχῃ. ἔοικε δὲ φιλοσοφεῖν ἐν τῷδε ἡ φύσις· προτιμῶσα τοῦ ὑποδεχομένου τὸ σπεῖρον.

Ὅτι κενώτερά ἐστι τὰ ὀστρακόδερμα ἐπιληγούσης τῆς σελήνης.

Κεφ. ς.

Τῶν δὲ ὀστρακονώτων τε καὶ ὀστρακοδέρμων ἐστὶ τοῦτο ἴδιον· κενώτερά πως ταῦτα καὶ κουφότερα ὑπολυγούσης τῆς σελήνης

jus retundi hominis ſputo, ita vt obtorpeſcat, & ad infligendum ictum reddatur impotens. *al. μαλακιᾶν.*

Canis fœtum, qui primus in lucem editur, patrẽ referre. CAP. V.

Canis etſi permultos ex ſeſe parit catulos, horum tamen è numero primus prodiens in lucem, patrem refert, omninoq; ſimilitudinem ſpeciemq; illius gerit: cæteri vt caſus tulerit, naſcuntur. Quod ſtudio & prouidentiâ naturæ fieri videtur, matri ſcilicet anteferẽtis patrem, *& cæteris catulis primigenium longè anteponentis.*

Luna decreſcente Teſtacea & Cruſtacea animalium inaniora eſſe: & Iumenta eo tempore infirmiora naſci. Ad nouilunium quomodo afficiantur animalia.

CAP. VI.

Teſta cruſtáve intectorum hoc etiam proprium eſt, vt ad decreſcentẽ lunã ex inanitate & exilitate corporis laborẽt: quod

 quid

quidem ipſum declarãt teſtacei generis Purpuræ, Buccinæ, Spondyli, & his affines: itemq; cruſtacei generis Paguri, Locuſtæ, Aſtaci, Cancri, & id genus. Itemq; imbecilliora infirmioraq; decreſcente lunâ, jumenta naſci dicuntur. eamq; ob cauſam harum rerum prudentes, in hac menſis parte genita, quòd minùs præſtabilia ſint, conſulunt non alenda eſſe. Cæterùm in nouilunio animantes audio vel voce ipſis naturali aliquid ſonare, vel cadere: Leonem tantùm Ariſtoteles excipit, cui neutrum horum contingat.

Qui piſces auditu præſtẽt. Qui lapillum in capite habeant. Et de Pedunculo Delphini paraſito.

CAP. VII.

Senſu audiendi acerrimo eſſe Lupũ, Chromin, Salpam, Mugilem, ex Ariſtotelica præce-

φιλεῖ γίνεσθαι. καὶ τῶν μὲν ὀστρακονώτων ἐλέγχουσιν ὃ λέγω πορφύραι καὶ κήρυκες, καὶ σφόνδυλοι, καὶ τὰ τούτοις ὁμοφυῆ. τῶν δὲ ἑτέρων πάγουροί τε καὶ κάραβοι καὶ ἀστακοὶ, καὶ οἱ καρκίνοι, καὶ εἴ τι τούτων συγγενές. Λέγεται δὲ καὶ τῶν ὑποζυγίων τὰ τικτόμενα ληγούσης τῆς σελήνης ἀδυνατώτερα τῶν ἄλλων εἶναι, καὶ ἀσθενέστερα. καὶ μέντοι καὶ συμβουλεύουσιν οἱ τούτων ἐπιστήμονες, τὰ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τοῦ μηνὸς γενόμενα μὴ τρέφειν, μὴ γὰρ εἶναι σπουδαῖα αὐτά. Κατὰ τὴν νουμηνίαν δὲ τὰ ζῷα, ὡς πυνθάνομαι, ἢ φθέγγεται τῇ συντρόφῳ φωνῇ, ἢ πίπτει. λέων δὲ ἄρα μόνος, ὡς Ἀριστοτέλης φησὶν, οὐδέτερον αὐτῶν δρᾷ.

Περὶ τῶν ὀξέως ἀκουόντων ἰχθύων. Κεφ. ζ.

Ἀκοὴν ἀγαθὸν καὶ ὀξύτατον λάβρακα Ἀριστοτέλης εἶναί φησι· καὶ μέν-

τοι

τοι καὶ τὸν χρόμιν, καὶ τὴν σκέλπην, καὶ τὸν κεστρέα. Πυνθάνομαι τὸν λάβρακα σαφῶς εἰδέναι ὅτι ἄρα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λιθίδιόν ἐστι, καὶ χειμῶνος τοῦτο ψυχρότατον γίνεται, καὶ λυπεῖ αὐτὸν ἰσχυρῶς. ταύτην τοι καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τοῦ ἔτους ἀλεαίνειν αὐτόν, καὶ ἐπινοεῖν τῇ ψύξει τῇ ἐκ τοῦ λίθου φάρμακον τοῦτο, καὶ μάλα γε αὐτίπαλον. καὶ χρόμιν δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖν, καὶ φάγρον, καὶ σκίαιναν πέπυσμαι. ἔχειν γὰρ τὸν ὅμοιον λίθον καὶ ταῦτα. Παράσιτοι δὲ ἄρα καὶ ἐν ἰχθύων γένει ἦσαν. ὁ γοῦν φθεὶρ οὕτω λεγόμενος, παρατρώγει τῶν τοῦ δελφῖνος θηραμάτων. ὁ δὲ ἥδεται αὐτῷ, καὶ ἑκὼν μεταδίδωσιν, ἔνθεν τοι καὶ πιότατός ἐστιν, ὥσπερ οὖν ἐκ πλουσίας καὶ ἀμφιλαφοῦς ἑστιάσεως ἐμπιπλάμενος. καὶ ὁ μὲν τοῦ Μενάνδρου Θή-

ptione patet. Lupum præterea audio præclarè intelligere, se in capite possidere lapidem hyberno tempore perfrigidum, sibiq; infestissimum. Itaque illo ipso anni tempore eũ lapidẽ calefacere, haudquaquam inscium contra lapidis frigus remedium esse ipsum tepefacere. Similem etiam lapidem Chromin, Pagrum, Vmbrum habere: eandemq; vitandi frigoris, quàm Lupum, sequi rationem. Sunt & in piscium genere parasiti vt pedunculus appellatus, qui ex iis quæ Delphinus ceperit (superfluis nimirum & intercidentibus) victitat. itaque ex ejus prędа, tanquam ex locuplete mensâ refertus pinguescit. Eo nimirum Delphinus tantoperè delectatur, vt cum ipso libenter quæ comprehenderit, communicet. Theron quidem parasitus apud Menandrũ, sibi-

sibi ipsi placet, quòd quum hominum pecunias & opes attereret, ex eorum tamen facilitate tanquam præsepi victitaret. Huic similis fuit Struthias. Est & ille Philippi celebris parasitus nomine Clisophus, qui in Philippi gratiam, in obsidione Methonæ oculo priuati altero, ipse etiam alterum de suis oculū deligare voluit. Atqui inter Pedunculum & Delphinū beneuolentiam amicitiæ ego potiùs & familiaritati adscripserim: quum adulationem, vt & alia mala, homines tantùm calleant, bruta ignorét.

κλείσοφος *Athenæo lib.6.*

ρων μέγα φρονεῖ, ὅτι ῥινῶν ἀνθρώπους φάτνην αὐτοὺς ἐκείνους εἶχε. καὶ ὁ Στρουθίας τοιοῦτος. † Κλείδημος δὲ ὁ Φιλίππου, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον δεσμῷ κατελάμβανε, Φιλίππῳ χαριζόμενος ἐν τῇ τῆς Μεθώνης πολιορκίᾳ τὸν ἕτερον ἐκκοπέντι. Φιλία δέ μοι δοκεῖν καὶ συντροφία τῷ φθειρὶ πρὸς τὸν δελφῖνά ἐστι. κολακεύειν μὲν γὰρ ὡς καὶ ἄλλα κακὰ ἄνθρωπος οἶδε, τὰ δὲ ἄλογα οὐκ οἶδε.

De amore & pietate Elephanti in sobolem, historica declaratio.

CAP. VIII.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων εἰς τὰ τέκνα φιλοστοργίας.

Κεφ. η.

Ἐλέφαντος δὲ ἄρα ἐς τὰ τέκνα καὶ ἐκεῖνο φίλτρον ἰσχυρόν. οἱ τούτων θηραταὶ τάφρους ὀρύττουσιν εἰς ἃς ἐμπίπτουσι τὰ ζῶα

Quum alia pleraque naturali quodam amoris habitu Elephantos cum filiis suis conciliatos esse ostendunt: tum verò maximè illa quæ consequitur naturæ commendatio ad amorem vehemens, declarat, quanta eorum quæ procrearint, charitate teneantur. Horum venatores scrobes fodiunt, in quas quum hæc animalia incidunt, ex his

pars

παῦσαι· καὶ τὰ μὲν ἁλίσκε-
ται, τὰ δὲ ἀναιρεῖται. καὶ
τίς ὁ τρόπος τῆς διὰ τῆς
ταφρεύσεως, καὶ τὸ σχῆμα
ὁποῖον, καὶ ὁποῖον τὸ πά-
θος, καὶ εἴσοδοι ποδα-
παὶ, ἀλλαχόθεν εἴσεισι,
ἐκκαλύψαι δὲ ἔγωγε καὶ ἐ-
λέγξαι τὴν στοργὴν ἔρ-
χομαι. ἡ μήτηρ θεασαμέ-
νη τὸ ἑαυτῆς βρέφος εἰς
μίαν τῶν τάφρων ἐμπεσὸν,
οὔτε ἐμέλλησεν, οὔτε βλα-
κεύουσα διέτριψεν, ἀλλὰ
ὡς εἶχεν ὁρμῆς ἐκθύμως
καὶ περιπαθῶς ἐπιδρα-
μοῦσα, κατὰ τοῦ παιδὸς αὐ-
τὴν ὦσεν εἰς κεφαλὴν,
καὶ ἄμφω κατὰ ταυτὸν τοῦ
τέλους εἰχέτην. ὁ μὲν γὰρ ἐκ
τοῦ μητρῴου βάρους ἐκπιε-
σθεὶς, συνετρίβη· ἡ δὲ τὴν
κεφαλὴν, ἀίξασα. Γε-
λοῖοι τοίνυν εἰσὶν οἱ διa-
πορῦντες εἰ φυσικὴ
πρὸς τὰ ἔγγονα στοργή ἐ-
στι.

Πῶς τίκτουσιν αἱ φῶκαι.

partim capiuntur, partim occiduntur. Hujus verò fossæ faciendæ quæ sit ratio, quæ figura, quiq; introitus aliâs dicam. Nunc pergo explicare quàm in genere Elephantorum matres charos pullos suos habeant. Quum enim in foueam pullum suũ incidisse mater perspexisset, ne minimã quidem moram interposuit, nec ejus cursum vlla ad pullum consequẽdum segnitia tardauit, quin vehementi dolore affecta, quanto maximè posset incitato incursu, in delapsum filium præceps ageretur, amboq; eodem casu morte occumberent. quum hic quidem materno pondere pressus contereretur: illa verò præcipitata, caput diffringeret. Risu igitur obruendi, qui vtrum naturalis sit aliquis, necne, amor parentum in filios, dubitant.

Vitulos marinos in arido parere, & fœtus suos paulatim per interualla in mare

deductos illi assuefacere. CAP. IX.

Vituli marini primũ in arido fœtus suos pariunt, deinde in lucem editos paulatim cùm in humidiora loca subducunt, atque ad degustandum mare eos introducunt, tum in aridum natalem locum reducunt: inde rursum in mare deducunt, & quàm mox educunt. Sæpeq; numero quum id fecerunt, aptissimos tandem ad natandum efficiunt, partim doctrinâ institutos, partim naturâ ad mores & sedes maternas amandas impulsos.

Aquilas raptu animalium viuere, præter illam quæ Iouis cognominatur. CAP. X.

Aquila violentum & auarum animal, raptu viuit, & carnes appetit. nam ad se explendam Lepores, Hinnulos, Anseres ex cohorte, & alia pleraque rapit. Vna tantùm ex Aquilarum genere, quæ

Κεφ. θ.

Αἱ δὲ φῶκαι τίκτουσι μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κατὰ μικρὸν δὲ ὑπάγουσιν ἑαυτῶν τὰ σκυλάκια εἰς τὸ νοτερὸν καὶ ἀπογεύουσι τῆς θαλάττης· εἶτα ἐπανάγουσιν εἰς τὸν τῆς ὠδῖνος τόπον τὸν ἐξ ἀρχῆς. καὶ αὖ πάλιν κατάγουσιν εἰς τὴν θάλατταν, καὶ ταχέως ἐξάγουσι· καὶ ὅταν πολλάκις τοῦτο δράσωσι, τελευτῶσί γε νηκτικώτατα ἀπέφηναν αὐτά. ῥᾳδίως δὲ εἰς τὸν θαλάττιον βίον ὑπολισθαίνει, καὶ τῆς διδασκαλίας μὲν προαγούσης αὐτά· βιαζομένης δὲ τῆς φύσεως τῶν μητρῴων καὶ ἠθῶν καὶ ἐθῶν ἐρᾶν.

Περὶ αἰετῶν. Κεφ. ι.

Αἰετὸς ζῷον πλεονεκτικὸν, καὶ δι' ἁρπαγῶν ποιεῖται τροφὰς, καὶ σαρκῶν ἐσθίουσι· καὶ γὰρ λαγὼς ἁρπάζουσι, καὶ νεβρὸν, καὶ χῆνας ἐξ αὐλῆς, καὶ ἄλλα. μόνος δὲ ἄρα ἐν αὐτοῖς, ὥσπερ οὖν καὶ Διὸς κέκληται, κρεῶν

κρεῶν οὐχ ἅπτεται, ἀλλὰ ἀπόχρη οἱ πόα, καὶ Πυθαγόρου τοῦ Σαμίου διακούσας οὐδὲν, ὅμως ἐμψύχων ἀπέχεται.

Περὶ φαλαγγίου καὶ ἀσπίδος δήγματος. Κεφ. ια.

Εἰ δὲ φαλαγγίου καὶ μόνον ἐφάψαιτό τις, ἀποκτείνει αὐτὸν, μηδὲ ὀδυνηθέντα φασὶν ἰσχυρῶς. ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς ἀσπίδος δῆγμα πρᾳότατον εἶναι ἤλεγξε Κλεοπάτρα, ὅτι τοῦ σεβαστοῦ τοῦ προσιόντος αἱρεθεῖσα ἀναλγοτάτων θανάτων ἐν τοῖς συμποσίοις ἐβασάνιζε. καὶ τὸν μὲν διὰ τοῦ ξίφους εὕρισκεν ἀλγεινὸν, τῶν τιτρωσκομένων τοῦτο ὁμολογούντων. τὸν δὲ διὰ τῶν φαρμάκων, λυπηρόν. σπασμὸν γάρ τινα ἐμποιεῖν καὶ καρδιώττειν ἀναγκάζειν. τὸν δὲ ἐκ τοῦ δήγματος τῆς ἀσπίδος πρᾷον εἶναι, καὶ ἵνα Ὁμήρῳ ἰδίως εἴπω, ἀβληχρόν. ἔστι δὲ ὁ-

Iouis appellatur, carnes non attingit, sed & ad victum ei herba satis est: & quamuis Pythagoram Samium nõ audiuit, nullam tamen animantem edit.

De Phalangij tactu & Aspidis morsu sine dolore ferè letiferis.

CAP. XI.

Phalangium vel solo contactu & sine magno dolore, vt audio, interimit. Aspidis quoque morsum Cleopatra lenissimum esse periclitatione percepit. Quum enim aduentante Augusto, quænam sine acerbo doloris sẽsu mors esset in conuiuio de circumstantibus exquireret, eam quæ gladio inferretur, doloribus refertam esse, ex iis qui aliquod vulnus accepissent, reperiebat: acerbam autem ex venenis, & laboriosam: conuulsionem enim facere, & stomacho, & cordi dolorem inurere. Eam verò quæ Aspidis morsu afferretur, lenem & im-

προσιόντος, Gillius.

προσστρυγγῖζα | κεγχρίτης, vel κεγχρίνης.

becillem esse. Sed vel solo tactu interdum interimit, & afflatu quoque, vt & Centrites & Rubera.

De marinæ Vulpis calliditate in declinanda esca: vel si deuorauerit, inuertendo se mox & interiora euomendo.

CAP. XII.

Quemadmodũ Vulpes terrena animal fraudulẽtum existimatur, ita etiam marinæ Vulpi machinatio quçdam atque solertia ad declinandas insidias attributa est. Principiò enim ad hamum non accedit: aut simul vt hunc deuorârit, statim se tanquam vestem inuertens, & interiora sua euomit, & ad hunc modum ferrum expellit.

De coitu Ranarum, qui noctе in terra fit: & ex earum voce, prognosticum pluuiæ.

CAP. XIII.

Vt hominum illecebræ quædam amoris esse dicuntur, sic Ranæ amatorium quiddam in

τε καὶ μόνον ἀψαμένους ἀπέκτεινε· καὶ † προσστρυγγῖζα δὲ, ὥσπερ οὖν ὁ * κεντρίτης καὶ ἡ φρύνη.

Περὶ θαλαττίας ἀλώπεκος.

Κεφ. ιβ.

Σὺ μὲν μοι λέγεις πανοῦργον εἶναι ζῶον ἀλώπεκα, ταύτην δὴ τὴν ἐκ τῆς γῆς τρεφομένην. ἄκουε δὲ καὶ τῆς θαλαττίας μηχανὰς καὶ ὁποῖα δρᾷ καὶ ἐκείνη πανουργοῦσα. ἢ γὰρ οὐ προσῆλθε τῷ ἀγκίστρῳ τὴν ἀρχὴν, ἢ καταπίνουσα παραχρῆμα ἑαυτῆς τὸ ἐντὸς μετεκδῦσα ἔτρεψεν ἔξω, ὥσπερ οὖν χιτῶνα τὸ σῶμα ἀνελίξασα, καὶ τοῦτον δήπου τρόπον ἐξώσατο τὸ ἄγκιστρον.

Βατράχων ἐρωτικὴ μίξις.

Κεφ. ιγ.

Ἴυγγας ἐρωτικὰς ἄνθρωποί φασιν εἶναί τινας. μίξεως δὲ ἀφροδισίου σύνθημα ὁ βάτραχος ἀφίησι πρὸς τὴν θήλειαν βοὴν

ἵνα, ὡς ἐραστὴς ᾠδήν τινα κωμαστικὴν· καὶ κέκληται ἤδη ἡ βοὴ ὀλολυγὼν ὥς φασιν· ὅταν δὲ τὴν θήλειαν προσαγάγηται, μένουσιν ἄμφω τὴν νύκτα. ἐν μὲν γὰρ τῷ ὕδατι συνελθεῖν οὐ δύνανται· μεθ' ἡμέραν δὲ ἐπὶ γῆς συμπλακῆναι ὀρρωδοῦσι· νυκτὸς δὲ ἐπιστάσης, κατὰ πολλὴν ἄδειαν προσελθόντες, ἀλλήλων ἀπολαύουσιν. Ὅταν δὲ βάτραχοι γεγωνότερον φθέγγωνται, καὶ τῆς συνηθείας λαμπρότερον, ἐπιδηλοῦσιν ὑετόν.

Περὶ τῆς δυνάμεως ἣν ἔχει νάρκη εἰς τὸ ὅμοιον πάθος.

Κεφ. ιδ'.

Εἴ τις προσάψαιτο τῆς νάρκης, οἶδε τὸ ἐκ τοῦ ὀνόματος πάθος τὴν χεῖρα αὐτοῦ καταλαμβάνειν, τοῦτο καὶ παιδάριον ὢν ἤκουσα τῆς μητρὸς λεγούσης πολλάκις. σοφῶν δὲ ἀνδρῶν ἐπυθόμην, ὅτι καὶ τοῦ δικτύου ἐν ᾧ θηρᾶται, † καὶ

in voce vsurpant. Etenim quemadmodum ad captandos amores suos, homo amans lasciuam cantiunculam cantitare solet, sic suæ cujusdam emissione vocis, quam ololyginem vocant, coitus significationem mas fœminæ dat, atque vt eam allexerit, ambo noctem, quòd in aqua nō queāt coire, expectant. Interdiu verò in terra venereo complexu implicati horrent. at noctu in magna securitate veneri dant operam. Quum vocalius quiddam quā sint solitæ, sonant, pluuiæ aduentum denunciant.

De Torpedinis vi circa inferendum torporem.

CAP. XIIII.

Manū hominis qui Torpedinem piscem contigerit, torpore affici, etiamnum puer â matre frequenter audiui. Præterea à viris peritis accepi, illum qui rete in quo fuerit capta attigerit, omnino ξ ὕπσα,

pass

passurum torporem. Item si quis eam viuã & grauidam in vas imposuerit, & marinam aquam infuderit, pariet illa suo tempore. eam deinde aquam si ex vase in hominis aut manum aut pedem infuderit, membra hæc non dubitanter obtorpescunt.

Quædã bestiæ, postquam attigerunt venenatum quippiam, acerbiores sunt ad ictũ morsúmve. C. XV.

Non eandem vim ad plagas & morsus semper habent animalia, sed sæpe propter causas quasdam morsus acerbitas intenditur. Nam gustata Serpente Vespa, lõgè morsu infestior est. Musca item, quum ejusmodi quippiam attigerit, acriores morsus habet, & dolorem majorem facit. Aspidis morsus si Ranam comederit, insanabilis omnino fit.

μυῖα, Gil.

εἰ τι ἐστὶν, εἴ τις προσάψαιτο, ναρκᾷ πάντως. εἰ δέ τις εἰς σκεῦος αὐτὴν ἐμβάλοι ζῶσαν, καὶ ἐπιχέει θαλαττίου ὕδατος, ἐὰν ἐγκύμων ᾖ, καὶ ὁ καιρὸς τοῦ ὠδῖνος ἀφίκηται, τίκτει. καὶ ἐν τῷ σκεύει τοῦτο ὕδωρ εἴ τις καταχέει χειρὶ ἀνθρώπου ἢ ποδί, ναρκᾷν τὴν χεῖρα ἢ τὸν πόδα ἀνάγκη.

Κατὰ τί ἐπιτείνεται τὰ δήγματα τῶν θηρίων, καὶ ἐξ αὐτῶν χρῶσις. Κ. ιε.

Τὰ ζῷα οὔτε ἐν ταῖς πληγαῖς, οὔτε ἐν τοῖς δήγμασιν ἀεὶ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἴσχει. ἀλλ' ἐπιτείνεται πολλάκις ἔκ τινος αἰτίας. ὁ γοῦν σφὴξ γευσάμενος ἔχεως, χαλεπώτερός ἐστι τὴν πληγήν. καὶ ἡ †μυῖα τοιούτῳ τινὶ προσελθοῦσα, πικροτέρα δακεῖν ἐστι, καὶ ὀδύνας ἔδωκε. Καὶ μέντοι καὶ τὸ ἀσπίδος τὸ δῆγμα γίνεται παντελῶς ἀνήκεστον, ἐὰν βατράχου φάγῃ. ὁ δὲ κύων

ὑγιαίνων

ὑγιαίνων μὲν ἐὰν δάκῃ, τραῦμα εἰργάσατο, καὶ ἀλγηδόνα ἐξῆψεν· ἐὰν δὲ λυττῶν, διέφθειρεν. ὕδωρ τε δεδιέναι κατηνάγκασε πρῶτον· καὶ ὁ μετριάσαι δοκῶν, πάλιν ἐξάπτεται εἰς τὴν ὀδύνην, καὶ ὑλακτήσας ἀπέθανεν. ἀκέστρια δὲ ἀκουμένη χιτώνιον ῥαγὲν ὑπὸ λυττῶντος κυνὸς, δακοῦσά πως τῷ στόματι τὸ χιτώνιον, ἵνα ἀποτείνῃ αὐτὸ, ἐλύττησε καὶ ἀπέθανεν. Ἀνθρώπου δὲ ἀσίτου δῆγμα, χαλεπὸν καὶ δυσίατον. λέγονται δὲ οἱ Σκύθαι πρὸς τῷ σκυθικῷ ᾧ τοὺς οἰστοὺς χρίουσι, καὶ ἀνθρώπειον ἰχῶρα ἀναμιγνύναι φαρμάσσοντες, ἐπιπολάζοντά πως αἱματιόντα † ἴασιν ἀπόκελμα αὐτοῖς. τεκμηριῶσαι τοῦτο καὶ Θεόφραστος ἱκανός.

Canis si incolumis momorderit, vulnus quidē infert, & dolorem, non tamen pestiferum, inurit: sin rabiosus plagā inflixerit, perniciem molitur. Primò enim aquæ metum iniicit: vel si quis etiam satis benè & mediocriter se habere videatur, rursus tamen repetente malo dolet vehementer & latrat, deniq; moritur. Olim quum vestem, quam rabidus Canis lacerasset, sarcinatrix mordicus, vt eam extenderet, tenuisset, in rabiē acta periit. Iejuni hominis morsus acerbior est, atque ad sanandum difficilior. Scythę dicūtur ad toxicum, quo sagittas oblinunt, humanum sanguinem admiscere.

fortè ἴσασιν ἀποκρίνεσθαι αὐτοῦ, i. quam saniē à parte crassiori secernunt. Alius codex pro ἴασιν habet ἴζασι.

Περὶ γήρως ὄφεως, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. Κεφ. ιε.

Serpens quomodo senectā abijciat, & oculorum hebetudinem sanet.

CAP. XVI.

Ὅταν ἀποδύσηται τὸ γῆρας ὁ ὄφις, ὑπαρχομένου

Ineunte vere quum senectutem serpēs exu-

μένου

erit, tum etiam visus hebetudinem, tanquam oculorum senectutem, abijcit: quo ex morbo admotis & affricatis fœniculo oculis, liberatur. nam ex ejus hyberna in latibulis obscuris mansione, oculos hebetes & præstrictos frigoribus calefaciens fœniculum purgat, atque acres & acutos efficit.

De mirabili Alcyonis nidificatione.

CAP. XVII.

Alcyones suam grauiditatem sentientes, nidum ad excipiendos pullos machinantur. ad eum verò non lutũ ei opus est, non tectum & domus vt hirundini, quæ quum hospes non vocata aduentat, tum matutino tempore cantu molesta importuno, suauissimum somnum interrumpit. At neque corpore tantùm Alcyones in aper-

μέντοι δὲ τοῦ ἦρος ὁρᾷ τοῦτο ἐνζῶθαί τι καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ἀχλὺν, καὶ τὸ ἀμβλὺ τῆς ὄψεως ῥίπτεται, καὶ ἐκεῖνο ὡς γῆρας ὀφθαλμῶν. τῷ δὲ μαράθρῳ προσυποθήγων καὶ περιψήχων τὸ ὄμμα ἑκάτερον, εἶτα ἐξ αὐτῆς τοῦδε τοῦ πάθους γίνεται. ἀμβλυώττει δὲ ἄρα διὰ τοὺς χειμῶνας, φωλεύουσα ἐν μυχῷ καὶ σκότῳ. οὐκοῦν μαλκιοῦσαν ἐκ τῶν κρυμῶν τῶν ζώων τὴν ὄψιν ὑποθερμαῖνον τὸ μάραθρον καθαίρει, καὶ ὀξυωπέστερον ἀποφαίνει.

περὶ ἀλκυόνος ὠδίνων.

Κεφ. ιζ.

Η ἀλκυὼν ὅταν αἴσθηται ἑαυτῆς κυούσης, τηνικαῦτα μέντοι εἰς τὴν τῶν νεοττῶν ὑποδοχὴν καλιὰν ἐργάζεται, οὔτε πηλοῦ καὶ ὀρόφου, ὡς ἡ χελιδὼν, καὶ οἴκων δεομένη, καὶ ἄκλητος εἰσιοῦσα ξένη, καὶ λυποῦσα τὰ ἑωθινὰ ἐν τῷ λάλῳ, καὶ μέντοι καὶ διακόπτουσα τῶν ὕπνων τὸν ἥδιστον. οὔτε πάλιν τῷ σώμα-

τι

τι μόνον ἐν ἐλευθέροις χωρίοις ἔχεται τοῦ προειρημένου, συμπλέκουσά τι καὶ ἀθροίζουσα τὰς τῆς βελόνης ἀκάνθας, δεσμῷ δέ τινι ἀπορρήτῳ τῆς εὐθυμοσύνης περιλαμβάνει τὸ ποίημα. τὰς μὲν γὰρ εἰς τὸ ἰθὺ κατέδησεν αὐτῶν, τὰς δὲ ἐπικαρσίας· ὑφαντικῆς ἐπιστήμονα γυναῖκα εἴποις ἂν αὐτὴν τῷ στήμονι τὴν κρόκην ἐπιστρέφειν· στρογγύλον δὲ ἡσυχῇ τὸ ἔργον ἀποφαίνει, καί τι καὶ κολπῶδες ὑπομήκους οἱονεὶ πλέγμα κύρτου δημιουργοῦσα. καὶ ὅταν ἐξυφήνῃ τὸ εἰρημένον, κομίζει πρὸς τὴν θάλατταν. ἔνθα τοῦ κύματος ἐπιπολάζοντος εἶτα ἡσυχῇ τὸ κλύσμα ἐπιὸν, ἐλέγχει τῇ ἀλκυόνι τὸ ἔργον. τὸ γάρ τι μὴ στεγανὸν μέρος, τὸ ὕδωρ τὸ ἐμπίπτον ἀκεῖται αὖθις. τὰ δὲ ἡρμοσμένα καὶ καλῶς συνυφασμένα, καὶ εἴ γε παίοις λίθῳ, οὐκ ἂν διαρρήξαις αὐτά. εἰ δὲ καὶ διακόψαις σιδήρῳ, τάδε οὐκ ἂν εἴξαι, καλῶς τε καὶ εὖ διυφασμένα.

to ac libero mari, ad nidi structuram legendis contexendisq; Belonæ spinis incumbunt. sed ineffabili etiam vi ingenij solertiæq; propositum perficiũt. Spinas enim partim rectas, partim obliquas, vt mulieres ad textrinam eruditæ subtegmini stamen, intertexunt: & rotũdum paulatim, non omnino tamen, sed oblongum & sinuosum instar nassæ cujusdam efficiũt. Perfectum in mare deferunt, vbi fluitans ab incursantibus vndis earũ opus probatur tum partes, quas aqua incidens ostendit non firmas esse, resarciunt. Cætera quæ rectè connexa junctaq; sunt, neque si percutias saxo, rumpi: neq; ferro discindi possunt, non magis quàm lineus ille thorax, qui

Mineruæ Lindiæ consecratus carminibus celebratur. Os verò nidi non planè conſpicuũ, & aliis omnibus inaccessum, ſolam illam ſuſcipere poteſt, neque per id ipſum quicquam ex mari intrò influere poteſt, adeò ſubtiliter conſtructum eſt. Ibidẽ vndis circunlata Alcyon, vt ferunt, pullos nutrit.

Lupum lycoctono herbâ calcatâ mori.

CAP. XVIII.

Proximè Nilũ herba naſcitur, quæ non ſine cauſa lycoctonos appellatur, quòd eam Lupus calcans, conuulſionibus moritur. Propterea Ægyptiorum illi, qui hoc animal venerantur, in terras ſuas eiuſmodi herbam importari prohibent.

Gallinacei generis auem in aqua putreſcere, non item in vino: Stellionem neque in aqua, neque in vino, ſed in oleo.

σηράγγα τοῦ θώρακος τοῦ λίθου οὐ μεῖον, ὅν φασιν ἀνατεθεῖναι τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Λινδίᾳ ᾄσμασιν ᾄδουσι. τὸ στόμα δὲ τοῦ κύρτου τοῖς δι' ἄλλοις μὲν οὔτε εἰσβατὸν, οὔτε πάντῃ συνόπτον, δέχεται δὲ ἐκείνην μόνην. οὐκ ἂν δὲ εἰσρεύσαι δι' αὐτοῦ οὐδὲ τῆς θαλάττης εἴσω οὐδέν· οὕτως τοι στεγανόν ἐστιν. ἐνταῦθά τοι τοὺς νεοττοὺς τρέφει κατὰ τῶν κυμάτων ἡ ἀλκυὼν φερομένη, ὥς φασι.

Περὶ τῆς λυκοκτόνου καλουμένης πόας. Κεφ. ιη.

Τοῦ Νείλου πλησίον πόα γίνεται καὶ καλεῖται λυκοκτόνος· καὶ οὐκ ἔστι ψευδώνυμος, καὶ εἰκότως. ὅταν γὰρ αὐτῇ ἐπιβαίη λύκος, σπώμενος ἀποθνήσκει. ἐνθένδε τοι καὶ οἱ σέβοντες Αἰγυπτίων τοῦτο τὸ ζῷον, εἰς τὴν ἑαυτῶν χώραν κωλύουσι ταύτην τὴν πόαν κομίζεσθαι.

Περὶ ὄρνιθος κατοικιδίου, καὶ τοῦ καλουμένου γαλεώτου, ὡς ὕ-

[illegible] ἐν

γίνεται ἐμπεσόντων.

Κεφ. ιθ.

Τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν ὄρνις ἐὰν εἰς οἶνον ἐμπέσῃ καὶ ἀποπνιγῇ, οὐδὲν λυμαίνεται, οὔτε τοῦ οἴνου φασὶν, οὔτε τῶν ἔνδον. ἐὰν δὲ εἰς ὕδωρ κατενεχθῇ, δυσῶδες ἀπέφηνε τὸ ὕδωρ, καὶ κακοσμίαν περὶ τὸν ἀέρα ἐργάζεται. Γαλεώτης δὲ ἐὰν εἰς οἶνον καταλισθήσας, εἶτα ἀποπνιγῇ, ἢ εἰς ὕδωρ, λυπεῖ οὐδέν. ἐὰν δὲ εἰς ἔλαιον ἐμπέσῃ καὶ ἀποθάνῃ, δυσῶδες τὸ ἔλαιον ἀποφαίνει. καὶ ὁ γευσάμενος αὐτοῦ φθειρσὶν ἐξέζεσε.

Περὶ τοῦ λίθου τοῦ διώκοντος τοὺς ὄφεις. Κεφ. κ.

Τὸ δὲ ἐλάφου κέρας θυμιώμενον ὅτι τοὺς ὄφεις διώκει, δῆλόν ἐστι. λέγει δὲ Αριστοτέλης ὅτι καὶ λίθος ὁ γινόμενος ἐν τῷ Ποντικῷ ποταμῷ, ἔστι δὲ οὗτος ἐν τῇ χώρᾳ τῇ Μηδικῇ τε καὶ Παιονικῇ, ἐπιθυμιώμενος διώκει τοὺς αὐτούς. καὶ μέντοι καὶ φύσιν τοῦ λί-

CAP. XIX.

Si quæ Gallinacei generis ales in vinum illapsa & suffocata fuerit, nullũ ex ea vitiũ vino cõtrahitur, neq; aliquid mali in domo exoritur: in aquam verò delapsa, tum ipsam reddit fœtidam, tum aërẽ putido replet odore. At Stellio siue in aqua, siue in vino suffocetur, nihil officit. Oleum verò, extinctus in eo, graui odore inficit: & qui de illo gustarit, Pediculis scatebit.

De Cerui cornu, & lapide, Serpẽtes fugãtibus.

CAP. XX.

Ceruini cornu suffimento Serpentes fugari manifestum est. Est & fluuius nomine Pontus, in Medica & Pæonica regione, vt Aristoteles prodit, in quo lapis inuenitur, cujus suffitu Serpentes pelluntur: ac si quis aquâ per-

fuderit, incendio conflagrat: sin ardentem flabello incendere velis, restinguitur. atque ejus suffimentum odorem bitumine tetriorē emittit. His autem de ipso proditis etiam Nicander consentit.

De Serpentibus in Pharo insula, & Helenio herba eis aduersa.

CAP. XXI.

Pharus insula olim (vt testantur Ægyptij) multis diuersisq; serpentibus plena erat. Et quum Thônis Ægyptiorum rex custodiendā accepisset Helenam Iouis filiam à Menelao per superiora Africæ circa Ægyptum & Æthiopiam oberrante, inq; ejus amorem incidisset, & vim illi inferre conaretur: fama est illam vxori Thonidis Polydamnæ rem omnē aperuisse. Polydamnā verò & metuentem ne

θου περιηγεῖται τοιάδε. ὕδατος μὲν εἴ τις αὐτοῦ καταχέοι, ἐξάπτεται. καιόμενον δὲ ὑπερεξάψαι ῥιπίδι εἰ θελήσαις, ὅδε κατασβέννυται. θυμιώμενον δὲ αὐτὸν ὀσμὴν ἀφιέναι ἀσφάλτου βαρυτέραν φασι. τούτοις ὁμολογεῖ καὶ Νίκανδρος.

Περὶ Φάρου τῆς νήσου, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ὄφεων. Κ[illegible] κα.

Φάρος ἡ νῆσος πάλαι, λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι οἷα μέλλω λέγειν, πεπλήρωται ὄφεων πολλῶν τε καὶ διαφόρων. ἐπεὶ δὲ ὁ Θῶνις ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς λαβὼν παρακαταθήκην τὴν Διὸς Ἑλένην, ἔδωκε δὲ αὐτὴν ἄρω αὖα καὶ περὶ τὴν Αἴγυπτον, καὶ περὶ τὴν Αἰθιοπίαν πλανώμενος ὁ Μενέλεως, εἶτα ἠράσθη αὐτῆς ὁ Θῶνις, καὶ βίαν αὐτοῦ προσφέροντος τῇ Ἑλένῃ εἰς ὁμιλίαν ἀφροδίσιον, φησὶν ὁ λόγος δείσασαν τὴν τοῦ Διὸς ταῦτα εἰπεῖν ἕκαστα πρὸς τὴν τοῦ Θῶνιδος γαμετήν.

Πολυδ

Πολυδάμνα ἐκαλεῖτο. τὴν δὲ δείσασαν μήποτε ἄρα ὑπερβάληται ἡ ξένη τῷ κάλλει αὐτήν, ἅμα τε καὶ οἰκτείρασαν ὑπεκθέσθαι τὴν Ἑλένην εἰς Φάρον. πόαν δὲ καὶ τῶν ὄφεων τῶν ἐκεῖθι ἐχθρὰν δοῦναι, ἧσπερ οὖν αἴσθησιν λαβόντας τοὺς ὄφεις, εἶτα καταδῦναι. τὴν δὲ αὐτὴν καταφυτεῦσαι, καὶ χρόνῳ ἀναθῆλαι, καὶ ἀφεῖναι σπέρμα ἐχθρὸν ὄφεσι. καὶ μέντοι καὶ ἐν τῇ Φάρῳ †θηρίον τοιόνδε φύεσθαι. κληθῆναι δὲ τὴν πόαν ἑλένιον λέγουσιν οἱ ταῦτα εἰδέναι δεινοί.

Περὶ τῶν θαλαττίων ἀστέρων.

Κεφ. κβ.

Θαλάττιον ζῷον οἱ ἀστέρες, καί εἰσι καὶ αὐτοὶ τῶν μαλακοστράκων, ἐχθροὶ δὲ τοῖς ὀστρέοις. δειπνοῦσι γὰρ αὐτά. καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ᾽ αὐτῶν ἐκεῖνός ἐστι. τὰ μὲν κέχηνε πολλάκις ψύχους δεόμε-

propter formam sibi aliquando præferretur Helena, & simul miserátem in Pharum eam exposuisse, & donauisse herbam Serpentibus illic abundantibus aduersariam: cujus sensus (vt ferunt) quamprimum perceptus est à Serpentibus, illi passim in terram se abdiderũt: Helena verò herbam plantauit: quæ quum comprehendisset, suo tempore semẽ Serpentibus inimicum protulit, & Helenium, vt harum rerum periti afferunt, appellata est, & in Pharo peruenit.

forte φυτὸν. citat hunc locum Eusthath. in 4. Odyß. sed his verbis omißis.

Stellæ marinæ quomodo Ostrea exedant.

CAP. XXII.

Stellæ marinæ molli crusta intectæ, & Ostreis tam crudeliter inimicæ sũt, vt hæc ipsa exedant, & conficiant. Ratio insidiarum quas eis moliuntur, ejusmodi est. Quum testacea suas patefaciant conchas, quum vel refrigeratione egent, vel vt a-

Aristot. lib. 5. c. 15. de hist. anim. stellas inter ostra coderma numerat.

liquid pertinens ad victum incidat: ex vno de suis siue cruribus siue radiis intra testas ostrei hiantes insito, eas claudi prohibentes, carne explentur.

al. διείργει

Amphisbænæ duo esse capita, & vtroque versus eam incedere.

CAP. XXIII.

Hydram Lernæam, Herculis certamen, decantent poëtæ, & veterum fabularum opifices, quorum è numero est Hecatæus historicus. Chimeræ naturam tricipitis canat Homerus: quod monstrum Lyciorum rex Amisodarus, varium & inuictum, ad perniciem multorum aluisse dicitur. Ego has res profectò sic in fabulis numerandas duxerim, vt verum est Amphisbænã sanè serpentem duo habere capita, alterum in anteriori parte, alterum

Stephanus penult. per ω scribit.

να, καὶ ἄλλως εἴ τι σφίσιν ἐμπίσῃ τούτῳ τραφησόμενα. οἱ τοίνυν ἀστέρες εἰς μέσον τῶν ὀστράκων † διείργουσιν ἓν κῶλον τῶν σφετέρων εἰς ἕκαστον, καὶ ἐμπίμπλανται τῶν σαρκῶν, διειργομένων συνελθεῖν τῶν ὀστράκων αὖθις. ἴδιον μὲν δὴ καὶ ἀστέρων θαλαττίων εἰρήσθω ἡμῖν τοῦτο.

Περὶ ἀμφισβαίνης.

Κεφ, κγ.

Τὴν μὲν ὕδραν τὴν Λερναίαν, τὸν ἆθλον τὸν Ἡρακλειον ᾀδέτωσαν ποιηταὶ, καὶ μύθων ἀρχαίων συνθέται, ὧνπερ εἷς καὶ Ἑκαταῖος ὁ λογοποιός ἐστιν. ᾀδέτω δὲ καὶ Ὅμηρος χιμαίρας φύσιν, κεφαλὰς ἐχούσης τρεῖς. τέρας τοῦτο Λύκιον, † Ἀμισωδάρου τοῦ Λυκίων βασιλέως, ἐπὶ λύμῃ πολλῶν θρέμμα ποικίλον τε καὶ ἀπρόσμαχον, ναὶ μὰ Δία. καὶ ζῷόν τι μὲν ἔοικεν εἰς τοὺς μύθους ἀποκηρίαζ. Ἡ δὲ ἀμφίσβαινα, ὄφις δικέφαλός ἐστι, καὶ τὰ ἄνω καὶ ὅσα εἰς τὸ οὐραῖον. προϊοῦ-

πα

σαι δὲ ὅπως αὖ ἐς τὴν ὁρμὴν ἐπαναγάγῃ τὴν πρόοδον ἡ χρεία αὐτὴν, τὴν μὲν ἀπέλιπεν οὐρὰν εἶναι, τὴν δὲ ἀπέφηνε κεφαλήν. καὶ μέντοι καὶ πάλιν εἰ δεηθείη τὴν ὀπίσω ἰέναι, κέχρηται ταῖς κεφαλαῖς ἐς τὸ ἐναντίον ἢ τὸ πρόσθεν ἐχρήσατο.

Περὶ τοῦ βατράχου τοῦ καλουμένου ἁλιέως. κεφ. κδ.

Ἦν δὲ ἄρα ἡ βατράχου γένος, καὶ καλεῖται τοῦτο ἁλιεύς, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα ἐξ ὧν δρᾷ. δελέατα † ἐκεῖνα ὑπεράνω τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει, προμήκεις τρίχας ὡς αὖ εἴποις, ζινὰς βλεφαρίδας. εἶτα ἑκάστῃ † τραχὺ σφαιρίον προσπέφυκε. συνοίδεν οὖν ἑαυτῷ τούτοις ἐφόδιον ἐς τὴν τροφὴν, ὑπὸ τῆς φύσεως ἐς τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, παρεσκευασμένα τε καὶ πεπηγμένα προσεπι. οὐκοῦν ὑποκρύψας ἑαυτὸν ἐν τοῖς θολερωτέροις τε καὶ

in posteriori. quum enim aliquò necesse habet progredi, caudæ loco alterum ponit, altero pro capite vtitur: tum rursus si ei retro sit opus cedere, capitibus contrà quàm priùs vtitur.

Rana piscatrix quomodo latitans, & appendices, quas ante oculos habet, veluti escam prætendens, pisciculos ad se allectos deuoret.

CAP. XXIIII.

E genere Ranarum quædam Piscatrix appellatur, nomen ex iis actionibus rerum quàs molitur trahens: hæc ante oculos, quasdam pisciculorum capiendo tum illecebras habet, longulos nimirum pilos, siue appendices quasdam, quorum extrema asperis (vel crassis) globulis præpilantur. Hos sibi conscia à natura comparatos esse, dandæ ansæ ad illiciendos in escam pisces, sese in turbidissima & referta limo loca

ἐκείνης (margin)
παχὺ (margin)

ea abdit, atq; illic ibidem silentio delitescés, porrigit pilos & prætendit. paruuli igitur pisciculi ad eos adnatant, & extremū quod præpilatum est escam esse putant. ea verò in abstrusis insidiis manens, vbi illos propiùs accessisse perceperit, pilos ad se subducit. subducuntur enim occultis quibusdam viis. pisciculi autem, qui helluatione & liguritione allecti proximè accessesint, comprehendũtur, & ei esca fiunt.

Locusta à Polypo hoste quomodo vincatur, & quando cornua sua obliquet, demittat, aut ante se porrigat.

CAP. XXV.

Locusta ideò inimicitias cum Polypo graueis habet, quòd hic quum illius brachia circumplexus fuerit, aculeis, quos in dorso insitos habet, præclarè contemptis, & pro nihilo habitis, illā ipsam circumplicās, suffocat.

ἰλύος μᾶλλον περιπληρο-μένοις ἡσυχάζει, προτεί-νων τὰς τρίχας τὰς προει-ρημένας. τὰ τοίνυν βρα-χιστα τῶν ἰχθύων προσνε-τεῦσδε ταῖς βλεφαρίσι τὰς ἐπ' ἄκρου σφαιροειδεῖ περιφορὰς οἰόμενα δέ-λεαρ εἶναι. ὁ δὲ ἐλλοχῶν ἀ-τρεμεῖ· πλησίον δὲ τούτων γενομένων, ὑπάγει τὰς τρίχας εἰς ἑαυτόν. αἱ δὲ εἰσάγονται κρυπταῖς τισι ταῖς ὁδοῖς καὶ ἀφανέσι. γενειάσαντά τε ὑπὸ λαι-μαργίας τὰ ἰχθύδια, δεῖ-πνον ἐστὶ βατράχου τοῦ προ-ειρημένου.

Περὶ τῆς τῶν καράβων, καὶ τῆς τῶν πολυπόδων ἔχθρας.

Κεφ. ΧΙ.

Κάραβος πολύποδι ἐχθρόν. τὸ δὲ αἴτιον. ὅταν αὐτοῦ τὰς πλεκτάνας περιβάλῃ, τῶν μὲν ἐπὶ τοῦ νώτου τῶν ἐμπεφυκότων αὐτῷ κέντρων ποιεῖται οὐδεμίαν ὤραν, ἑαυτὸν δὲ περιχέας αὐτῷ ἐς πνῖγμον ἄγει.

ἰχπιγ.

ταῦτα

ταῦτα ὁ κάραβος σαφῶς
οἶδε, καὶ ἀποδιδράσκει αὐ-
τόν. καράβου δὲ ἡ φύσις
τὴν νῆξιν· ὅταν ἀδεὴς ᾖ πο-
ρεύεται ὅδε ὁ ἰχθὺς πρό-
σω, πλαγιάσας δεῦρο καὶ
ἐκεῖσε τὰ κέρατα, ἵνα μὴ
πρὸς ἐναντίαν τὴν νῆξιν
τὸ ὕδωρ ἰόν, εἶτα ἀναστέλ-
ληται οἱ τὰ κέρατα, καὶ ἐμ-
ποδίζηται πρόσω χωρεῖν.
εἰ δὲ φεύγει τὴν ὀπίσω ἰών,
παρῆκεν αὐτὰ τελέως. τὸ
δὲ αἴτιον, ὡς κώπαις ἐρέτ-
των καὶ ὑποκινῶν δίκην
πορθμίδος πολὺ ἀποπερᾷ.
εἰ δὲ γένοιτο μάχη καρά-
βων εἰς ἀλλήλους, τὰ κέ-
ρατα ἐγείροντες, εἶτα ὡς
κριοὶ ἐμπίπτοντες, προσ-
αράττουσι τὰ μέτωπα.
Ἀγῶνα δὲ μυραίνης καὶ κα-
ράβου ἀνωτέρω εἶπον.

Πῶς διώκει τοὺς ὄφεις ἡ κα-
λαμίνθη. Κεφ. κϛ.

Ἐλαύνει δὲ ἰσχυρῶς τῇ
φυγῇ τοὺς ὄφεις ἡ ἔνδρο-

Cujus sanè rei haud in-
scia Locusta, à Polypo
summè refugit. Eadem
quum nullius rei metu
afficitur, tum ante ver- ἢ εἶδ.
sus progreditur non
prætensis quidem, sed
obliquis & demissis in
latera cornibus, vt ne
aqua cõtra natationem
veniens reprimat cor-
nua, & inde vltrà pro-
gredi prohibeatur. sin
fugit & retrocedit, tum
penitus demittit & la-
xat sua cornua: & tan-
quam remis altiùs de-
missis scapham propel-
lens, sic sese commo-
uens, multum conficit
itineris. Quòd si Locu-
stæ inter se puguant, a-
lij contra alios, ita ere-
ctis cornibus veniunt,
vt incurrentes arietes
allidunt & conserunt
frontes. De pugna verò
inter Locustam & Mu-
rænam in superioribus
egimus.

Serpentibus Agnon id est vitjcem arborem adversari: vt inter herbas calaminthам sine nepetam & libanotidem. CAP. XXVI.

Permultam Serpentium fugam nepeta ir-

erit, tum etiam visus hebetudinem, tanquam oculorum senectutem, abijcit: quo ex morbo admotis & affricatis fœniculo oculis, liberatur. nam ex ejus hyberna in latibulis obscuris mansione, oculos hebetes & præstrictos frigoribus calefaciens fœniculum purgat, atque acres & acutos efficit.

De mirabili Alcyonis nidificatione.

CAP. XVII.

Alcyones suam graviditatem sentientes, nidum ad excipiendos pullos machinantur. ad eum verò non lutũ ei opus est, non tectum & domus vt hirundini, quæ quum hospes non vocata aduentat, tum matutino tempore cantu molesta importuno, suauissimum somnum interrumpit. At neque corpore tantùm Alcyones in aper-

μέχρι δὲ τοῦ ἦρος ὁρᾷ τοῦτο ἐνζωοῦταί τι, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ἀχλὺν, καὶ τὸ ἀμβλὺ τῆς ὄψεως ῥίπτεται, καὶ ἐκεῖνο ὡς γῆρας ὀφθαλμῶν. τῷ δὲ μαράθρῳ προσυποθήγων καὶ περιψήχων τὸ ὄμμα ἑκάτερον, εἶτα ἐξ αὐτῆς τοῦδε τοῦ πάθους γίνεται. ἀμβλυώττει δὲ ἄρα διὰ τοῦ χειμῶνος, φωλεύουσα ἐν μυχῷ καὶ σκότῳ. οὐκοῦν μαλακισθεῖσαν ἐκ τῶν κρυμῶν τοῦ ζώου τὴν ὄψιν ὑποθερμαῖνον τὸ μάραθρον καθαίρει, καὶ ὀξυωπέστερον ἀποφαίνει.

περὶ ἀλκυόνος ὠδίνων.

Κεφ. ιζ.

Η ἀλκυὼν ὅταν αἰσθηται ἑαυτῆς κυούσης, τηνικαῦτα μέντοι εἰς τὴν τῶν νεοττῶν ὑποδοχὴν καλιὰν ἐργάζεται, οὔτι πηλοῦ καὶ ὀρόφου, ὡς ἡ χελιδὼν, καὶ οἴκων δεομένη, καὶ ἄκλητος εἰσιοῦσα ξένη, καὶ λυποῦσα τὰ ἑωθινὰ ἐν τῷ λάλῳ, καὶ μέχρι καὶ διακόπτουσα τῶν ὕπνων τὸ ἥδιστον. οὔτε πάλιν τῷ σώματι-

τῇ μόνῃ ἐν ἐλευθέροις χωρίοις ἔχεται τῆς προειρημένης, συμπλέκουσά τι καὶ ἀθροίζουσα τὰς τῆς βελόνης ἀκάνθας, δεσμῷ δέ τινι ἀπορρήτῳ τῆς εὐθυμοσύνης περιλαμβάνει τὸ ποίημα. τὰς μὲν γὰρ εἰς τὸ ἰθὺ κατέδησεν αὐτῶν, τὰς δὲ ἐπικαρσίας· ὑφαντικῆς ἐπιστήμονα γυναῖκα εἴποις ἂν αὐτὴν τῷ στήμονι τὴν κρόκην ἐπιστρέφειν· στρογγύλον δὲ ἡσυχῇ τὸ ἔργον ἀποφαίνει, καί τι καὶ κολπῶδες ὑπομήκες οἱονεὶ πλέγμα. κύρτου δημιουργοῦσα. καὶ ὅταν ἐξυφήνῃ τὸ εἰρημένον, κομίζει πρὸς τὴν θάλατταν. ἔνθα τοῦ κύματος ἐπιπολάζοντος εἶτα ἡσυχῇ τὸ κλύσμα ἐπιὸν, ἐλέγχει τῇ ἀλκυόνι τὸ ἔργον. τὸ γάρ τι μὴ στεγανὸν μέρος, τὸ ὕδωρ τὸ ἐμπίπτον ἀκεῖται αὖθις. τὰ δὲ ἡρμοσμένα καὶ καλῶς συνυφασμένα, καὶ εἴ γε παίοις λίθῳ, οὐκ ἂν διατρήσαις αὐτά. εἰ δὲ καὶ διακόψαις σιδήρῳ, τῷδε οὐκ ἂν εἴξαι, καλῶς πη καὶ εὖ διυφασμένα:

te ac libero mari, ad nidi structuram legendis contexendisq; Belonæ spinis incumbunt. sed ineffabili etiam vi ingenij solertiæq; propositum perficiūt. Spinas enim partim rectas, partim obliquas, vt mulieres ad textrinam eruditæ subtegmini stamen, intertexunt: & rotūdum paulatim, non omnino tamen, sed oblongum & sinuosum instar nassæ cujusdam efficiūt. Perfectum in mare deferunt, vbi fluitans ab incursantibus vndis earū opus probatur tum partes, quas aqua incidens ostendit non firmas esse, resarciunt. Cætera quæ rectè connexa junctaq; sunt, neque si percutias saxo, rumpi: neq; ferro discindi possunt, non magis quàm lineus ille thorax, qui

Minervæ Lindiæ consecratus carminibus celebratur. Os verò nidi non planè conspicuũ, & aliis omnibus inaccessum, solam illam suscipere potest, neque per id ipsum quicquam ex mari intrò influere potest, adeò subtiliter constructum est. Ibidẽ vndis circunlata Alcyon, vt ferunt, pullos nutrit.

Lupum lycoctono herbâ calcatâ mori.

CAP. XVIII.

Proximè Nilũ herba nascitur, quæ non sine causa lycoctonos appellatur, quòd eam Lupus calcans, conuulsionibus moritur. Propterea Ægyptiorum illi, qui hoc animal venerantur, in terras suas ejusmodi herbam importari prohibent.

Gallinacei generis avem in aqua putrescere, non item in vino: Stellionem neque in aqua, neque in vino, sed in oleo.

σημεῖα τοῦ θώρακος τοῦ λίθου οὐ μεῖον, ὅνπερ οὖν ἀνατεθεῖναι τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Λινδίᾳ ᾄσμασιν ᾄδουσι. τὸ στόμα δὲ τοῦ κύρτου τοῦ δὲ ἄλλου μὲν οὔτε εἰσβατὸν, οὔτε πάντη συνόπτου, δέχεται δὲ ἐκείνην μόνην. οὐκ ἂν δὲ εἰσρεύσαι δι' αὐτοῦ οὐδὲ τῆς θαλάττης εἴσω οὐδέν· οὕτως τοι στεγανόν ἐστιν. ἐνταῦθά τοι τοὺς νεοττοὺς τρέφει κατὰ τῶν κυμάτων ἡ ἀλκυὼν φερομένη, ὥς φασι.

Περὶ τῆς λυκοκτόνου καλουμένης πόας. Κεφ. ιη.

Τοῦ Νείλου πλησίον πόα γίνεται καὶ καλεῖται λυκοκτόνος· καὶ οὐκ ἔστι ψευδώνυμος, καὶ εἰκότως. ὅταν γὰρ αὐτῇ ἐπιβαίη λύκος, σπώμενος ἀποθνήσκει. ἐνθένδε τοι καὶ οἱ σέβοντες Αἰγυπτίων τοῦτο τὸ ζῷον, εἰς τὴν ἑαυτῶν χώραν κωλύουσι ταύτην τὴν πόαν κομίζεσθαι.

Περὶ ἔριθος κατοικιδίου, καὶ τοῦ καλουμένου γαλεώτου, ὡς ὑ-

γρὸν

γρέν τι ἐμπεσόντων.

Κεφ. ιθ.

Τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν ὄρνις ἐὰν εἰς οἶνον ἐμπίσῃ καὶ ἀποπνιγῇ, οὐδὲν λυμαίνεται, οὔτε τοῦ οἴνου φασίν, οὔτε τῶν ἔνδον. ἐὰν δὲ εἰς ὕδωρ κατενεχθῇ, δυσῶδες ἀπέφηνε τὸ ὕδωρ, καὶ κακοσμίαν περὶ τὸν ἀέρα ἐργάζεται. Γαλεώτης δὲ ἐὰν εἰς οἶνον καταλισθήσας, εἶτα ἀποπνιγῇ, ἢ εἰς ὕδωρ, λυπεῖ οὐδέν. ἐὰν δὲ εἰς ἔλαιον ἐμπέσῃ καὶ ἀποθάνῃ, δυσῶδες τὸ ἔλαιον ἀποφαίνει. καὶ ὁ γευσάμενος αὐτοῦ φθειρσὶν ἐξέζεσε.

Περὶ τοῦ λίθου τοῦ διώκοντος τοὺς ὄφεις. Κεφ. κ.

Τὸ τοῦ ἐλάφου κέρας θυμιώμενον ὅτι τοὺς ὄφεις διώκει, δῆλόν ἐστι. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι καὶ λίθος ὁ γινόμενος ἐν τῷ Ποντικῷ ποταμῷ, ἔστι δὲ οὗτος ἐν τῇ χώρᾳ τῇ Μηδικῇ τε καὶ Παιονικῇ, ἐπιθυμιώμενος διώκει τοὺς αὐτούς. καὶ μέντοι καὶ φύσιν τοῦ λί-

CAP. XIX.

Si quæ Gallinacei generis ales in vinum illapsa & suffocata fuerit, nullũ ex ea vitiũ vino cõtrahitur, neq; aliquid mali in domo exoritur: in aquam verò delapsa, tum ipsam reddit fœtidam, tum aërẽ putido replet odore. At Stellio siue in aqua, siue in vino suffocetur, nihil officit. Oleum verò, extinctus in eo, graui odore inficit: & qui de illo gustarit, Pediculis scatebit.

De Ceruicornu, & lapide, Serpẽtes fugãtibus.

CAP. XX.

Ceruini cornu suffimento Serpentes fugari manifestum est. Est & fluuius nomine Pontus, in Medica & Pæonica regione, vt Aristoteles prodit, in quo lapis inuenitur, cujus suffitu Serpentes pelluntur: ac si quis aquâ per-

fuderit, incendio conflagrat: sin ardentem flabello incendere velis, restinguitur. atque ejus suffimentum odorem bitumine tetriorē emittit. His autem de ipso proditis etiam Nicander consentit.

θυ πϱοσηγεῖται τοιάδε. ὕδατος μὲν εἴ τις αὐτῷ καταχέοι, ἐξάπτεται. καιόμενον δὲ ὑπερεξάψαι ῥιπίδι εἰ θελήσαις, ὅδε κατασβέννυται. θυμιώμενον δὲ αὐτὸν ὀσμὴν ἀφιέναι ἀσφάλτου βαρυτέραν φασι. τούτοις ὁμολογεῖ καὶ Νίκανδρος.

De Serpentibus in Pharo insula, & Helenio herba eis aduersa.

CAP. XXI.

Περὶ Φάρου τῆς νήσου, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ἑρπετοῦ. Κεφ. κα.

Pharus insula olim (vt testantur Ægyptij) multis diuersisq; serpentibus plena erat. Et quum Thônis Ægyptiorum rex custodiendā accepisset Helenam Iouis filiam à Menelao per superiora Africæ circa Ægyptum & Æthiopiam oberrante, inq; ejus amorem incidisset, & vim illi inferre conaretur: fama est illam vxori Thonidis Polydamnæ rem omnē aperuisse. Polydamnā verò & metuentem ne

Φάρος ἡ νῆσος πάλαι, λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι οἷα μέλλω λέγειν, πεπλήρωται ὄφεων πολλῶν τε καὶ διαφόρων. ἐπεὶ δὲ ὁ Θῶνις ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς λαβὼν παρακαταθήκην τὴν Διὸς Ἑλένην, ἔδωκε δὲ αὐτὴν ἄρα αὐτῷ καὶ περὶ τὴν Αἴγυπτον, ἢ περὶ τὴν Αἰθιοπίαν πλανώμενος ὁ Μενέλεως, εἶτα ἠράσθη αὐτῆς ὁ Θῶνις, καὶ βίαν αὐτοῦ προσφέροντος τῇ Ἑλένῃ εἰς ὁμιλίαν ἀφροδίσιον, φησὶν ὁ λόγος δείσασαν τὴν τοῦ Διὸς ταῦτα εἰπεῖν ἐκφάνσα πρὸς τὴν τοῦ Θῶνιδος γαμετήν. Πολυδ

Πολυδάμενα ἐκαλεῖτο. τὴν δὲ δείσασαν μήποτε ἄρα ὑπερβάλληται ἡ ξένη τῷ κάλλει αὐτὴν, ἅμα τε καὶ οἰκτείρασαν ὑπεκθέσθαι τὴν Ἑλένην εἰς Φάρον. πόαν δὲ καὶ τῶν ὄφεων τῶν ἐκεῖθι ἐχθρὰν δοῦναι, ἥσπερ οὖν αἴσθησιν λαβόντας τοὺς ὄφεις, εἶτα καταδῦναι. τὴν δὲ αὐτὴν καταφυτεῦσαι, καὶ χρόνῳ ἀναθῆλαι, καὶ ἀφιέναι σπέρμα ἐχθρὸν ὄφεσι. καὶ μέντοι καὶ ἐν τῇ Φάρῳ† θηρίον τοιόνδε γενέσθαι. κληθῆναι δὲ τὴν πόαν ἑλένιον λέγουσιν οἱ ταῦτα εἰδέναι δεινοί.

propter formam sibi aliquando præferretur Helena, & simul miseratem in Pharum eam exposuisse, & donauisse herbam Serpentibus illic abundantibus aduersariam: cujus sensus (vt ferunt) quamprimum perceptus est à Serpentibus, illi passim in terram se abdiderũt: Helena verò herbam plantauit: quæ quum comprehendisset, suo tempore semẽ Serpentibus inimicum protulit, & Helenium, vt harum rerum periti asserunt, appellata est, & in Pharo peruenit.

forte φυτὸν. citat hunc locum Eustath. in 4. Odyss. sed his verbis omissis.

περὶ τῶν θαλαττίων ἀστέρων.

κεφ. κβ.

Θαλάττιον ζῷον οἱ ἀστέρες, καί εἰσι καὶ αὐτοὶ * μαλακόστρακοι, ἐχθροὶ δὲ τοῖς ὀστρέοις. δειπνοῦσι γοῦν αὐτά. καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ' αὐτῶν ἐκεῖνός ἐστι. τὰ μὲν κέχηνε πολλάκις ψύχους δεόμε-

Stellæ marina quomodo Ostrea exedant.

CAP. XXII.

Stellæ marinæ molli crusta intectæ, & Ostreis tam crudeliter inimicæ sũt, vt hæc ipsa exedant, & conficiant. Ratio insidiarum quas eis moliuntur, ejusmodi est. Quum testacea suas patefaciant conchas, quum vel refrigeratione egent, vel vt a-

Aristot. lib.5.c.15. de hist. anim. stellas inter ostra coderma numerat.

liquid pertinens ad victum incidat: eæ vno de suis siue cruribus siue radiis intra testas ostrei hiantes insito, eas claudi prohibentes, carne explentur.

al. διείρουσι

Amphisbanæ duo esse capita, & vtroque versus eam incedere.

CAP. XXIII.

Hydram Lernæam, Herculis certamen, decantent poëtæ, & veterum fabularum opifices, quorum è numero est Hecatæus historicus. Chimeræ naturam tricipitis canat Homerus: quod monstrum Lyciorum rex Amisodarus, varium & inuictum, ad perniciem multorum aluisse dicitur. Ego has res profectò sic in fabulis numerandas duxerim, vt verum est Amphisbænã sanè serpentem duo habere capita, alterum in anteriori parte, alterum

Stephanus penult. per o scribit.

να, καὶ ἄλλως εἴ τι σο
ἐμπέσῃ τούτῳ τροφη
να. οἱ τοίνυν ἀστέρε
μέσον τοῦ ὀστράκων † δ
γουσιν ἓν κῶλον τοῦ σφ
ρων εἰς ἕκαστον, καὶ ἐμπ
πλῶνται τῶν σαρκῶν, δ
γομένων συνελθεῖν τὸ
στράκων αὖθις. ἴδιον μ
καὶ ἀστέρων θαλαττίων ει
σθω ἡμῖν τοῦτο.

Περὶ ἀμφισβαίνης.

Κεφ. κγ.

Τὴν μὲν ὕδραν τ
Λερναίαν, τὸ ἆθλον τ
ράκλειον ᾀδέτωσαν πο
ταὶ, καὶ μύθων ἀρχαί
συνθέται, ὧνπερ εἷς
Ἑκαταῖος ὁ λογοποιός
σιν. ᾀδέτω δὲ καὶ Ομ
ρος χιμαίρας φύσιν,
φαλὰς ἐχούσης τρεῖς.
ρας τοῦτο Λύκιον † Αμισ
δάρου τοῦ Λυκίων βασιλ
ως, ἐπὶ λύμῃ πολλῶν θρ
μα ποικίλον τε καὶ
προσμαχον, καὶ μὰ Δία καὶ τοῦτα μὲν ἔοικεν
τοὺς μύθους ἀποκεκρίσθαι. Ἡ δὲ ἀμφίσβαινα, ὄφις δ
κέφαλός ἐστι, καὶ τὰ αὐτῷ καὶ ὅσα εἰς τὸ ἔσχατον προσ

σα δὲ ὅπως αὖ ἐς τὴν ὁρμὴν ἐπαναγάγῃ τῆς προόδου ἡ χρεία αὐτὴν, τὴν μὲν ἀπέλιπεν οὐραῖον εἶναι, τὴν δὲ ἀπέφηνε κεφαλήν. καὶ μέντοι καὶ πάλιν εἰ δεηθείη τὴν ὀπίσω ἰέναι, κέχρηται ταῖς κεφαλαῖς ἐς τὸ ἐναντίον ἢ τὸ πρόσθεν ἐχρήσατο.

Περὶ τοῦ βατράχου τοῦ καλουμένου ἁλιέως. κεφ. κδ.

Ἦν δὲ ἄρα τι βατράχου γένος, καὶ καλεῖται τοῦτο ἁλιεὺς, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα ἐξ ὧν δρᾷ. δελέατα † ἐκεῖνα ὑπεράνω τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει, προμήκεις τρίχας ὡς αὖ εἴποις τινὰς βλεφαρίδας. ἑκάστῃ † τραχὺ σφαιρίον προσπέφυκε. συνοίδεν οὖν ἑαυτῷ ταῦτα ἐφόδιον ἐς τὴν τροφὴν, ὑπὸ τῆς φύσεως ἐς τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, παρεσκευασμένα τε καὶ πεπηγμένα προσεῖναι. οὐκοῦν ὑποκρύψας ἑαυτὸν ἐν τοῖς θολερωτέροις τε καὶ

in posteriori. quum enim aliquò necesse habet progredi, caudæ loco alterum ponit, altero pro capite vtitur: tum rursus si ei retro sit opus cedere, capitibus contrà quàm priùs vtitur.

Rana piscatrix quomodo latitans, & appendices, quas ante oculos habet, veluti escam prætendens, pisciculos ad se allectos deuoret.

CAP. XXIIII.

E genere Ranarum quædam Piscatrix appellatur, nomen ex iis actionibus rerum quas molitur trahens: hæc ante oculos, quasdam pisciculorum capiendorum illecebras habet, longulos nimirum pilos, siue appendices quasdam, quorum extrema asperis (vel crassis) globulis præpilantur. Hos sibi conscia à natura comparatos esse, dandæ ansæ ad illiciendos in escam pisces, sese in turbidissima & referta limo lo- ἰκτῖνος παχὺ

ca abdit, atq; illic ibidem silentio delitescés, porrigit pilos & prætendit. paruuli igitur pisciculi ad eos adnatant, & extremũ quod præpilatum est escam esse putant. ea verò in abstrusis insidiis manens, vbi illos propiùs accessisse perceperit, pilos ad se subducit. subducuntur enim occultis quibusdam viis. pisciculi autem, qui helluatione & liguritione allecti proximè accesse rint, comprehendũtur, & ei esca fiunt.

Locusta à Polypo hoste quomodo vincatur, & quando cornua sua obliquet, demittat, aut ante se porrigat.

CAP. XXV.

Locusta ideò inimicitias cum Polypo graueis habet, quòd hic quum illius brachia circumplexus fuerit, aculeis, quos in dorso insitos habet, præclarè contemptis, & pro nihilo habitis, illã ipsam circumplicãs, suffocat.

ἰλύος μᾶλλον πε…
μένοις ἡσυχάζει, π…
νων τὰς τρίχας τὰς …
ρημένας. τὰ τοίνυν …
χιστα τῶν ἰχθύων …
τοῦ δὲ ταῖς βλεφα…
τὰς ἐπ' ἄκρου σφαιρ…
περιφορὰς εἰόμενα…
λέαρ εἶναι. ὁ δὲ ἐλλοχ…
τρεμεῖ· πλησίον δὲ …
γεγονημένων, ὑπάγ…
τρίχας εἰς ἑαυτόν. …
εἰσπέρχονται κρυπταῖς…
ταῖς ὁδοῖς καὶ ἀφ…
λιχνιάσαντά τε ὑπὸ…
μαργίας τὰ ἰχθύδια…
τινὸν ἐστι βατράχῳ τῷ…
εἰρημένῳ.

Περὶ τῆς τῶν καράβων, …
τῶν πολυπόδων ἐχθρ…

Κεφ. κε.

Κάραβος πολυ…
ἐχθρόν. τὸ δὲ αἴτιον. …
αὐτοῦ τὰς πλεκτάνα…
ἐμβάλῃ. τῶν μὲν ἐπὶ τοῦ …
τ εἰσπεφυκότων …
κέντρων ποιεῖται ὀλι…
ὤραν, ἑαυτὸν δὲ π…
ας αὐτοῦ ἐς πνῖγμα, …

ἰχπιφ.

ταῦτα ὁ κάραβος σαφῶς οἶδε, καὶ ἀποδιδράσκει αὐτόν. καράβου δὲ ἡ φύσις τὴν νῆξιν· ὅταν ἀδεὴς ᾖ πορεύεται ὅδε ὁ ἰχθὺς πρόσω, πλαγιάσας δεῦρο καὶ ἐκεῖσε τὰ κέρατα, ἵνα μὴ πρὸς ἐναντίαν τὴν νῆξιν τὸ ὕδωρ ἰὸν, εἶτα ἀνασταλῆταί οἱ τὰ κέρατα, καὶ ἐμποδίζηται πρόσω χωρεῖν. εἰ δὲ φεύγει τὴν ὀπίσω ἰὼν, παρῆκεν αὐτὰ τελέως. τὸ δὲ αἴτιον, ὡς κώπαις ἐρέττων καὶ ὑποκινῶν δίκην πορθμίδος πολὺ ἀποτατᾷ. εἰ δὲ γίνοιτο μάχη καράβων εἰς ἀλλήλους, τὰ κέρατα ἐγείροντες, εἶτα ὡς κριοὶ ἐμπίπτοντες, προσαράττουσι τὰ μέτωπα. Ἀγῶνα δὲ μυραίνης καὶ καράβου ἀνωτέρω εἶπον.

Cujus sanè rei haud inscia Locusta, à Polypo summè refugit. Eadem quum nullius rei metu afficitur, tum ante versus progreditur non prætensis quidem, sed obliquis & demissis in latera cornibus, vt ne aqua cõtra natationem veniens reprimat cornua, & inde vltrà progredi prohibeatur. sin fugit & retrocedit, tum penitus demittit & laxat sua cornua: & tanquam remis altiùs demissis scapham propellens, sic sese commouens, multum conficit itineris. Quòd si Locustæ inter se pugnant, alij contra alios, ita erectis cornibus veniunt, vt incurrentes arietes allidunt & conserunt frontes. De pugna verò inter Locustam & Murænam in superioribus egimus.

Πῶς διώκει τοὺς ὄφεις ἄγνος καὶ καλαμίνθη. Κεφ. κϛ.

Serpentibus Agnon id est vitjcem arborem adversari: vt inter herbas calaminthanı siue nepetam & libanotidem. CAP. XXVI.

Ἐλαύνει δὲ ἰσχυρῶς τῇ φυγῇ τοὺς ὄφεις ἡ ἐνδρο-

Permultam Serpentium fugam nepeta irrigris

riguis gaudens locis, & Agnos faciunt, & longè lateq; expellunt. In Atheniẽsium Thesmophoriis Atticæ mulieres Agni foliis cubilia substernunt, quòd & Serpentibus sit infesta, & simul existimetur ab appetitione veneris prohibere, vnde nomẽ traxisse videtur Herba etiam Libanotis nuncupata Serpẽtibus formidabilis est.

θεσμοφορίοις

σός τε καὶ νοτερὰ καλαμίνθη φασί, καὶ ὁ ἄγνος. τοῦτόν τοι καὶ ἐν τ θεσμοφόροις ἐν ταῖς στιβάσι ταῖς γυναῖκα τὰ Ἀττικαὶ ὑποστόρνυνται. καὶ δοκεῖ μὲν καὶ ἐχθρὸς εἶναι τοῖς δακέτοις ὁ ἄγνος. ἤδη δὲ καὶ ὁρμῆς ἀφροδισίου κώλυμά ἐστι· καὶ ἔοικε τό γε ὄνομα λαβεῖν ἐντεῦθεν. δέδοικε δὲ ἄρα τὰ αὐτὰ δάκετα καὶ τὴν καλουμένην πόαν τὴν λιβανωτίδα.

Scorpium herba thelyphono perire, elleboro albo ad se redire. Smilum arborem Serpentes perimere. c. XXVII.

Thelyphonum herbã Theophrastus narrat, si eam ad Scorpij dorsum admoueas, hũc statim perire. Idemq; affert eundem ad integritatem valetudinis restitui, si eum candido elleboro cõspergas: Atque equidem thelyphonum probo, non item elleborum: quòd sanè ita homines egregiè di

Theophra. de historia plã. 9.19.
Thelyphonum est genus aconiti primũ.
ἐπάξυσαι

Τί εἰς τὰ ζῷα ἐργάζεται ἡ θηλύφονος πόα. Κ. κζ.

Θεοφράστου δὲ ἔγωγε ἀκούω καὶ ἐκεῖνα, πόαν τινὰ ἱστορεῖ ὅδε ὁ ἀνήρ, καὶ ὄνομα θηλύφονον καλεῖ αὐτήν· ταύτην εἴ τις σκορπίῳ τ κατὰ νώτου θεὶς ἐάσει, ὅδε παραχρῆμα αὖός ἐστιν. ὁ δὲ αὐτὸς λέγει τὸν αὐτὸν ἀναστῆσαί σε, εἰ ἐπάξυσιν λευκοῦ ἐλλεβόρου καταπάσαις αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ μὲν τὸ θηλύφονον, τὸν δὲ λευκὸν ἐλλέβορον ἥκιστα. τὸ δὲ αἴτιον, μισῶ μὲν σκορπ-

σκορπίους, φιλῶ δὲ ἀνθρώπους. Καλλίμαχος δὲ ᾄδει ἐν τῇ γῇ τῇ Τραχινίᾳ ἄδει δένδρον τι φύεσθαι καὶ καλεῖσθαι σμίλον, ᾧ τὰ ἑρπετὰ γειτνιάσαντα καὶ παραψάμενα αὐτοῦ, εἶτα ἀποθνήσκειν.

Περὶ ὑῶν καὶ σαλαμάνδρας.
Κεφ. κη.

Τὰ ὑῶν κρέα ἔχειν τῶν ἄλλων κρεῶν ἡδίω, ἐκ πολλοῦ πεπίστευται. καὶ ἐκεῖνο δὲ ἡ πεῖρα διδάσκει, καὶ μάλα γε ἐναργής· ὅταν ποτὲ σαλαμάνδραν φάγῃ, αὐτὴ μὲν ἐστιν ἀπαθὴς, τούς γε μὴν αὐτῆς γευσαμένους ἀποκτείνει.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Εὐφράτῃ ὄφεων.
Κεφ. κθ.

Εὐφράτης, ὅσπερ οὖν Πάρθων καὶ Σύρων ῥεῖ μέσος ποταμὸς, ὅτι μὲν καὶ ἑτέροις τῶν ἄλλων ἔχει ποταμῶν ἀμείνων, ἐρῶ ἄλλοτε· ὃ δὲ αὐτῷ συνίσασι Πάρθοι τε καὶ Σύροι, καὶ

ligam, vt acerbè & penitus scorpios oderim. Callimachus etiam canit in terra Trachinia arborem nomine Smilum nasci, ad quam appropinquantes, & eam contingentes Serpétes pereunt.

Smilos arbor eadem fortè quæ melia, id est, fraxinus.

De Suis carnibus, & quòd Salamandram sine periculo voret, &c.

CAP. XXVIII.

Suis carnes suauitate inter cæteras præstare, vetus persuasio est. Hoc quidem experientiâ nō obscurè constat, siquādo Sus Salamandram comederit, ipsum extra periculum esse: eos autem qui Suis illius carnibus vescantur, perire.

De Serpentibus Euphraten accolentibus, quæ peregrinis infensæ & mortiferæ sunt, indigenis nō item. C. XXIX.

Euphrates, qui inter Parthos & Syros intermedius fluit, qua in re longè cæteris fluminibus præstet, aliâs dicā: Iam nunc de eo ipso, quod Parthi & Syri nō

 ignos

ignorant, quódque ab hoc instituto sermone non abhorret, ponam. Ad primos ortus hujus fluminis quædam Serpentes nascuntur hominibus externis, non itẽ indigenis, inimicissimæ: atque vsque eò infestæ, vt eos morte mulctent.

De gressu Leonis & vestigijs cõfusis ad fallendos venatores.

CAP. XXX.

Quum Leo ingreditur, nec rectà iter facit, nec simplex ponit vestigium, sed varium imprimit, & multiplex: modò enim progreditur, modò regreditur, tum rursus procedit, idemq; vicissim retrò cõmeat; ac rursus pergit: & sic viam oblitterat, vt ne venatores ejus vestigia sequi, & lustrũ, vbi cũ suis catulis habitat, facilè reperire possint: Id quod diuino munere proprium na-

ἐστι συμμελὲς τοῖς
τοῖσδε, τοῦτο εἰρη
Πρὸς ταῖς προσάτα
πηλαῖς τοῦδε τοῦ πο
φύονταί τινες ὄφεις
μάλα γε ἀνθρώπω
χθροί· ἀλλ᾽ οὐ τῶν ἐπι
ων καὶ συντρόφων
ξένων καὶ προσηκ
οὐδέν· καὶ τιμῶντ
τὴν ἐπιδημίαν αὐτῶ
νάτου.

Περὶ λεόντων. Κ.

Λέων δὲ ὅταν βα
δίζῃ, οὐκ εὐθύωρον προ
οὐδὲ ἐᾷ τῶν ἰχνῶν
ἁπλᾶ εἶναι καὶ τὰ
ματα· ἀλλὰ πῇ μὲν
σι, πῇ δὲ ἐπανέεισι.
πάλιν γὰρ πρόσω ἔχ
καὶ μέντοι καὶ ἵεται
πάλιν. εἶτα προ
τὴν ὁδὸν, καὶ ἀφα
τοῖς θηραταῖς ἰέναι
στίβον τὴν ἑαυτοῦ, κα
δίως τὴν κοίτην,
ἀναπαύεται καὶ οἰκ
τοῖς σκύμνοις, εὑρε

καὶ ταῦτα μὲν λεόντων ἐστὶν ἴδια δῶρα φύσεως,

θεν αὐτοῖς δοθέντα.

Περὶ λυγμὸς τῆς ἐπιγινομένης τοῖς ζώοις, καὶ τῆς πόας ἣν δι' αὐτὴν φυτεύουσι οἱ ποιμένες.

Κεφ. λα.

Ποιμένα μὲν νόει νομευτικὸν ἀγαθόν. ἀκούω ὁ νομεὺς φιλεῖ μὲν τὰς ὄις. φιλεῖ δὲ καὶ τὰς αἶγας, μισεῖ δὲ λύγγα, νόσημα τοῦτο ἀνθρώποις πολλάκις ἐμπίπτον. ἀλλὰ δὲ ἡ πλησμονὴ καὶ τίκτει τὴν λύγγα. οὐκοῦν πόαν τινὰ ἐχθρὰν τῷ πάθει τῷδε τοῖς τῶν προειρημένων σηκοῖς οἱ νομεῖς περιφυτεύουσι. καὶ ἡ δὲ ἡ πόα ἀνείργει τὸ κακὸν αὐτοῖς. λέγουσι δὲ οἱ πεπειραμένοι ὅτι ἄρα καὶ ἀνθρώποις ἐς τὸ αὐτὸ πάθος ἐστὶν ἀγαθὸν ἡ πόα αὕτη.

Περὶ ζώων τινῶν τὸν ὀπὸν καὶ τὸν ὑοσκύαμον ἀνασπώντων.

Κεφ. λβ.

Ὑοσκύαμον καὶ ὀπὸν ὅσοις ἔργον τρυγᾶν, οὗτοι περισκάπτουσι μὲν γύρους, καὶ ὑποκινοῦσι τὰς ῥίζας, οὐ μὴν διὰ χειρῶν τῶν σφετέρων τὴν ἀνασπῶσιν· ἀλλὰ

turæ Leonum donatũ eſt.

De ſingultu, & amoliente eum à pecoribus herba, quæ eã ob cauſam à paſtoribus plãtatur.

CAP. XXXI.

Bonus & peritus paſtor, vt Ouos & Capras amat, ſic odit ſingultũ. Is quidem & homini frequens eſt, & pecori ex repletione accidit. Itaq; contrariam huic affectui herbam circa ſtabula paſtores ſerũt, hoc malum amolientem. Ejus vim experti, hominibus quoq; eandem aduerſus ſingultũ ſalutarem faciunt.

Alyſſos dicta medicis herba.

De Hyoſcyami & Θpi ſtirpium euulſione, circunfoſſis eu aliqua volucre alligata.

CAP. XXXII.

Hyoſcyamum & Opòn collecturi, circunfodiunt, ita vt commoueant luxentq; radices, nõ ſuis tamen ipſi manibus euellunt: ſed volucrem aliquam altero

crure alligant herbæ, quam illa deinde irrequieto motu suo euellit. Vtraque autem vtilis est ad remedia homini, aduersus voluulũ præsertim, siue quis ipse sic eruendum curarit, siue aliunde acceperit. Nisi autem hoc modo eruantur, periculum esse putant.

al. ἴεται
†εἰλεὸν

Opòs liquorem Græcis significat, & simpliciter pro Cyrenaico siue laseris succo vsurpari solet. Sed Ælianus hoc loco aliud intelligere videtur, fortè papaueris fruticem, ex quo liquor opium dictus colligitur, vel opocarpasi stirpem. hæ quidem vi refrigerante & soporifera, ex qua periculũ fortè timebant fodientes, cum hyoscyamo conueniunt. Mandragoram quoque facultatis eiusdem, cane alligato f... qui eruendam nugentur: vt Iosephus baaras stirpem... Ælianus lib. 14. aglaophotidem terrestrem.

λὰ τῶν ζώων πτηνὸν ...
θηράσαντες ἢ πριάμ...
τοῖν ποδοῖν τὸν ἕτερον ...
σέδησαν τῇ πόᾳ. τὸ δὲ ...
σπώμενον, εἶτα μέντοι ...
νασπᾷ αὐτήν. καὶ ἔστι λ...
τελὴ ἑκάτερα εἰς ἃ δ...
ται ἀνθρώποι. εἰ δὲ μὴ ...
τῃ τις ἀνασπάσῃ, ἔχει ...
λως ὀπὸν † οἱ ἔσται ...
λῶς τε εἰς *ἰλεὸν θησ...
ρισμὸς εἰληφέναι.

Περὶ ἕλμινθος, καὶ τῆς πόας ἀβροτόνου. Κ. λ...

Τὸ ἀβρότονον ὅσα ...
γαθὰ δρᾷ, καὶ ὅπως ὀ...
πνεύμονι δίδωσι, τὸ μ...
τι καὶ πνεύμονός ἐστι ...
θαρτήριον, οὐ νῦν λέ...
καιρός. ζώῳ οὖν πονη...
πολέμιόν ἐστι καὶ ἀναι...
τὴν ἕλμινθα, ἢ ὀπὸν ...

De Abrotoni herbæ facultatibus: & historia mira... mulieris curatæ à Lumbricis. CAP. XXXIII.

Abrotoni remedia cũm alia, tum ad expurg... dum pulmonem, & facilem reddendam spirat... nem; non est hujus loci explicare. Idem infens... est Lũbricis, eosq; interimit: quæ animalia ampl... au...

πλέον ἰοῦσα, καὶ αὐξανομένη, θηρίον γίνεται, σπλάγχνοις μὲν ἐντικτόμενον, ἀνθρωπείοις δὲ νόσοις ἐναριθμούμενον, καὶ ταῦτα τῶν ἄγαν αἰτίαις τε καὶ ὑπὸ χειρὸς θνητῆς εἰς ἄκεσιν ἥκειν ἀδυνάτοις. τεκμηριῶσαι τοῦτο, καὶ Ἵππυς ἱκανός. ὃ δὲ λέγει ὁ συγγραφεὺς ὁ Ῥηγῖνος, τοιόνδε ἐστί. Γυνὴ εἶχεν ἕλμινθα, καὶ ἰάσασθαι αὐτὴν ἀπεῖπον οἱ τῶν ἰατρῶν δεινοί. οὐκοῦν εἰς Ἐπίδαυρον ἦλθε, καὶ ἐδεῖτο τοῦ θεοῦ ἐξάντης γενέσθαι τοῦ συνήθους πάθους. οὐ παρῆν ὁ θεός, οἱ μέντοι ζάκοροι κατακλίνουσι τὴν ἄνθρωπον, ἔνθα ἰᾶσθαι ὁ θεὸς εἰώθει τοὺς δεομένους. καὶ ἡ μὲν ἄνθρωπος ἡσύχαζε † πρὸς τὰ θεῖα. οἵγε μὴν ὑποδρῶντες τῷ θεῷ, τὰ εἰς τὴν ἴασιν αὐτῇ ἐποίουν· καὶ τὴν κεφαλὴν μὲν ἀπὸ τῆς δέρης ἀφαιροῦσι· καθίησι δὲ τὴν χεῖρα ὁ ἕτερος, καὶ ἐξαιρεῖ τὴν ἕλμινθα, θηρίον μέγα τι χρῆμα· συναρμόσαι δὲ καὶ ἀποδοῦναι τὴν κεφ-

aucta, etiam feræ nominantur. innaſcuntur illi interaneis: & inter hominis morbos numerantur, eosq; grauiſſimos. & ope mortali incurabiles: ad quod perſuadēdum vel Hippys Rheginus ſcriptor idoneus fuerit. Mulier quædam (inquit ille) ex Lumbrico laborans, quum de ejus curatione peritiſſimi etiam medici deſperaſſent, Epidaurum (*Peloponneſi ciuitatem*) profecta, diis, ab hoc malo vt liberaretur, ſupplicabat. Et quū deus (Æſculapius) abeſſet, miniſtri eam eo in loco, vbi deus mederi ſupplicibus ſolebat, quieſcere primū, juſſerunt: deinde capite ejus reſecto, vnus eorū manu immiſsâ in ventrem, Lumbricum, ferā ſanè ingentem, exemit. Caput verò dum in ſuū locū & priſtinam bar-

Hiſtoria mulieris lumbricoſæ.

al. προσταχθεῖσα.

moniam reponere conantur, idq; præstare non possunt: interim deus reuertitur, illisq; increpatis, quòd rem supra artem & vim humanã aggressi fuissent, ipse diuino & ineffabili modo & caput suo corpori, & mulierem restituit. Tantum, ô rex & amantissime inter omnes deos humani generis Æsculapi, tua sapientia pollet, cui ego si quenquam mortalium comparare ausim, insaniam. Volui autem hoc beneficentiæ tuæ & mirificę medendi artis testimonium prædicare, facultatis abrotoni herbæ occasione inuitatus, quam similiter tuũ esse munus non est dubitandum.

De Nauta vel Nautilo pisce è genere Polyporũ: qui è concha quam incolit brachijs remorũ instar extẽsis nauigat.
CAP. XXXIIII.

Nautilus è genere Polyporum concha vna præditus est. is quum ex ima maris se[...]

κεφαλὴν εἰς τὴν ἀρχ[...]
αν ἁρμονίαν οὐκ ἠδ[...]
τὸ οὐκ ἔτι. ὁ τοίνυν θ[...]
ἀφικνεῖται, καὶ τοῖς μ[...]
χαλέπηνεν, ὅτι ἄρα ἐ[...]
θεῖον, ἔξω δυνατώτερ[...]
ἑαυτῶν σοφίας, αὐτ[...]
ἀμηχάνῳ τινὶ καὶ θεία [...]
νάμει ἀπέδωκε τῷ σω[...]
τὴν κεφαλὴν, καὶ τὴν [...]
νὴν ἀνέστησε. Καὶ οὕτ[...]
ὦ βασιλεῦ καὶ θεῶν [...]
λανθρωπότατε Ἀσκλη[...]
βροτὸν ἔγωγε αἰτίας [...]
τῇ σοφίᾳ τῇ σῇ, μὴ [...]
νεῖν ἐς τοσοῦτον, ὁ[...]
ἐπελθὼν ἐμνήσθην [...]
γεσίας τε σῆς καὶ ἰα[...]
ἐκπληκτικῆς. ὡς δ[...]
ἤδη ἡ πόα σὸν δῶρον [...]
ὅτι ἀμφιβάλλειν χρ[...]

περὶ τοῦ ζώου τοῦ καλουμένου [...] τίλου. Κεφ. λ[...]

Ὁ δὲ ναυτίλος π[...]
πους μέν ἐστι καὶ αὐτὸς [...]
κόγχην μίαν ἔχει. [...]
πολεῖ μὲν οὖν ἐκ τοῦ θα[...]
της τὴν κόγχην [...]

[...]su

ψας περὶ τὰ κάτω, ἵνα
μὴ τῆς ἅλμης ἀρύσηται, καὶ
ἀθήσῃ αὖθις αὐτόν. γε-
νόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κύμα-
σιν, ὅταν μὲν ᾖ γαλήνη καὶ
εἰρήνη πνευμάτων, στρέ-
φει τὴν κόγχην ὑπτίαν·
ὁ δὲ ἐπιπλεῖ δίκην πορ-
θμίδος. καὶ παρεὶς δύο
πλεκταίας ἐντεῦθέν τε
καὶ ἐκεῖθεν, καὶ ὑποκι-
νῶν ἡσυχῇ, ἐρέττει τε καὶ
προωθεῖ τὴν συμφυῆ ναῦν.
εἰ δὲ εἴη πνεῦμα, τοὺς ἐρε-
τμοὺς μὲν τοὺς τέως προ-
τείνας μακροτέρους οἴα-
κας ἐργάζεται, ἄλλας δὲ
ἀνατείνας πλεκτάνας, ὧν
μέσος χιτών ἐστι λεπτό-
ζωτος, τοῦτον διαστήσας
ἱστίον αὐτὸν ἀποφαίνει.
πλεῖ μὲν δὴ τὸν τρόπον τοῦ-
τον ἀδεὴς ὤν. ἐὰν μέντοι
φοβηθῇ τι τῶν ἁδροτέρων,
βυθίσας τὴν κόγχην ἐ-
πλήρωσε, καὶ κατώλισθεν
ἐκ τοῦ βάρους. καὶ ἑαυτὸν
ἀφανίσας, τὸν ἐχθρὸν ἀπέ-
δρα. εἶτα ἐν εἰρήνῃ γενό-

summam aqnam effer-
tur, inuertit & mutat
concham deorsum ver-
sus, vt ne hausta aqua
rursus demergatur: vbi
verò ad summum æ-
quoris peruenit,& ma-
re ab aduersa tempesta
te cõquiescit, supinam
concham vertit. hac e-
nim tanquam scaphâ
nauigatione fertur: &
duo brachia in vtrum-
que latus demissa, sen-
sim atq; moderatè mo-
uens,remigat.domesti-
camq; & natiuam na-
uem propellit. quòd si
vẽtus flat, brachia quæ
tanquam remos prius
longè lateq; porrige-
bat, gubernacula con-
stituit: at quæ cætero-
rum brachiorũ media
est membranula perte-
nuis, ea passa & inten-
ta provelo vtitur,sicq;
quum est sine metu,na
uigat. Sin quippiã à va
lentioribus belluis me-
tuit,se demergens con-
cham aqua complet,&
simul ex pondere in
profundum delabens
sese occultat, atque ita
host

hoſtem effugit. Pôſt vbi mare eſt tempeſtate vacuum, & à belluis quietum, de imo maris gurgite ſe extollens, rurſus per ſummum mare nauigat, vnde nomen habet.

Quanta maris profunditas hominibus explorata ſit.

CAP. XXXV.

Ad paſſus trecentos hominibus aiunt exploratam eſſe maris altitudinem, nec vltrà. An verò in profunditate reliqua & inferiore piſces adhuc, aut belluæ tantùm degant: vel neutrum ex his animalibus, ſed dæmones tantùm marini & fluidæ rerum naturæ dominus incolant, neque alius dixit, neque ego id ſcire ſatago.

De piſce Adonide & Exocœto appellato, & horum nominum cauſis.

CAP. XXXVI.

Piſcis aſpectu flauus, è genere mugilum, ſaxa incolere, & ſimul in iis victitare ſolet: ejus nè duo in vulgus nomina minimè ignota. ſu

μῦθ☉, αὐέϑορέ τε ϗ
πάλιν. ϗ ἔχ τούτων
τὸ ὄνομα.

Εἰς πόσον βάθος οἱ ἄνϑ
δυνανται τὰ ἐν τῇ ϑα
διασκέψασϑαι. κ.

Εἰς τριακοσίας ὀρ
φασιν ἀνθρώποις
πέρα εἶναι τὰ ἐν τῇ ϑα
τῃ, περαιτέρω γε
οὐκ ἔχ. εἴτε δὲ ὑπὸ
ἰχθύες ἔχ, εἴτε καὶ ϑη
ἢ καὶ τούτοις μὲ ἄβατ
σι, ϑεοὶ δὲ ϑαλάττιοι
ἐνάλιοι δαίμονες κ
λήχασι τ χῶρον καὶ
τι καὶ ὁ τ ὑγρᾶς οὐσίας
σπότης, οὔτε ἐγὼ πο
πραγμονῶ, οὔτε ἄλλ☉
γε,

περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμέ
δώνιδος. Κεφ. λ

Ην δὲ ἄρα πέτραις
ϑύς, καὶ ἐν ταύταις νε
μενον γένος κεστρέως
χθὺς δὲ ἰδεῖν ξανθὸς
διαφέρει δὲ ἄρα ὑπὲρ
τοῦ διπλοῦν τὸ ὄνομα.

γὰρ ἄδωνιν καλοῦσιν, οἱ δὲ ἐξώκοιτον αὐτόν. ὅταν γάρ τοι κῦμα ἐν τοῖς ὑποβυθίοις καὶ γαληνοῖς πραϋνθῇ, τηνικαῦτα ἑαυτὸν ἐξοκέλλει τοῦ κύματος, ἐποχούμενος τῇ ὁρμῇ, καὶ κατὰ τῶν πετρῶν ἁπλοῖ, καὶ καθεύδει βαθὺν καὶ εἰρηναῖον εὖ μάλα τὸν ὕπνον. καὶ ἐκ μὲν τῶν ἄλλων ἁπάντων ἔνσπονδα ὡς ἐστὶν οἱ καλῶς οἶδε· πέφρικε δὲ τοὺς ὄρνιθας, ὅσοι θαλάσσης ἔντροφοι καί εἰσι καὶ νομίζονται· ἐὰν οὖν ἐκείνων ἐπιφανῇ τις, ὁ δὲ ἀναπάλλεται καὶ πηδᾷ χορείᾳ τινὶ φυσικῇ καὶ ὀρχηστικῇ, ὡς ἂν εἴποις μάλα ἀπορρήτως. ἔς τ' αὖ ἀπὸ τῆς πέτρας ἐξαλλόμενος, εἶτα ἐμπεσὼν τοῖς κύμασι σωθῇ. Ἄδωνιν δὲ θέλουσι λέγειν αὐτόν· ἐπεὶ καὶ γῆν καὶ θάλατταν ἔχει φιλεῖν· τῶν πρώτων ἐμοὶ δοκεῖν θεμένων τὸ ὄνομα, καὶ αἰνιξαμένων εἰς

alij enim Adonin nominãt: alij Exocœton, quòd extra mare in arido cubet. Quum enim est tranquilla & temperata tempestas, is tum in siccum vndarũ impetu peruectus ad saxa sese exponit, ibidémque libenter & quietè altum somnum capit. Cum autem aliis omnibus animalibus tanquã fœdere deuinctus est, pacemq́; habet: non similiter cum incolis maris auibus pace conjungitur, sed & eas perhorret, ac si earum quæpiã comparuerit, sese versat, & tandiu saltatorio quodam facto tripudio saltat, dum de saxo in vndam desiliens, salutẽ adeptus fuerit. Quum autem mare & terram amicam habeat, ipsum idcirco Adonin, quemadmodum mea fert opinio, ij appellarunt, qui hujuscemodi nomen ei imposuerunt: quòd Adonidis, qui Cinyræ regis filius fuit,

 vitam

vitam inſpexerũt. eum ſanè duabus in amore deabus fuiſſe, alteri marinæ, alteri terreſtri, fabulantur.

Quemadmodum plantæ ramus alienæ arbori inſeritur operâ auium excernentium.

CAP. XXXVII.

Vnius plantæ ramus ſæpe innaſcitur & ſuccreſcit alienæ arbori. Cauſam cur id fiat Theophraſtus, abſtruſas rerum naturas perſcrutatus, affert: Aues enim arborum fructum comedentes, poſteáq; in arboribus conſidentes, excrementa egerere ſemenq; in cauernas & fiſſuras ligni delapſum pluuiâ irrigatum enaſci & pullulare, itaque in oliua ficum, in aliisq; alias ingenerari.

De piſcibus marinis magnis, ſed ignauis, & latère ſolitis, vt ſunt Oues, Hepati, Prêpontes & Aſelli, c. XXXVIII.

τὸ τοῦ Κινύρου παιδὸς
τὸ διῃρημένον δύο
σι, τὴν μὲν ὑπὸ γῆς
ἄνω γῆς, ἐρώσης α
κατίρας.

περὶ τῶν ζώων ὅσα τὰ
τῆς τροφῆς κατὰ τ
δρων ἀφίησι. Κεφ

Φυτοῦ ἑτέρου κλ
ἐπιφύεται πρέμνῳ
σηκαν. οἱ μηδὲ ἐν τ
κις. τὸ δὲ αἴτιον Θεο
στος λέγει φυσικ
ἀνιχνεύσας, ὅτι τὰ
φια τὴν αὐτῶν τῶ
δρων σιτούμενα, εἶ
τοῖς φυτοῖς καθήμενα
περιττὰ ἀποκρίνει.
τὸ σπέρμα ἐν ταῖς κ
σι καὶ ταῖς ὀπαῖς α
καὶ ταῖς σχισμάδεσι
πίπτον, καὶ ἐπαρδε
τοῖς ὄμβροις τοῖς ἐξ
νοῦ, εἶτα ἀναφύει
ἐξ ὧν ἐβλάστησεν, αὐ
θει. οὕτω τοι καὶ ἐν
συκῆν καταγνοήσεις, κ
ἄλλῳ ἄλλο.

περὶ προβάτου θαλαττίου,
Κεφ. λη.

Φωλεύει δὲ καὶ ἐν τοῖς μυχοῖς τῆς θαλάττης διαιτᾶται τὸ πρέσβατον, καὶ οἱ καλούμενοι ἥπατοι, καὶ οὕσπερ οὖν φιλοῦσιν ἁλιεῖς ὀνομάζειν πρέποντας· καὶ μέγιστοι μὲν εἰσιν ἰδεῖν τὴν φύσιν, νωθεῖς δὲ τὴν νῆξιν. καὶ εἰλοῦνται περὶ τοῖς φωλεοῖς. ἐνθένδε οὐδὲ ἀπολείπουσι τὴν σφετέραν ὑποδρομήν. λοχῶσι δὲ τῶν ἰχθύων τῶν ἀσθενεστέρων τοὺς παρανέοντας. ἀριθμοῖτο δ' ἂν ἐν τούτοις καὶ ὁ ὄνος· δέδοικε δὲ μάλιστα ἰχθύων τὴν τοῦ σειρίου ἐπιτολὴν οὗτος ὁ ὄνος.

In latebris abditæ latent maris incolæ Oues & Hepati, & à piscatoribus Prépontes nominari soliti. Ij quidem, quanquam naturâ maximi videantur, tamen ad natandum segnes sunt. non enim à suis latibulis longè aberrant. imò verò circū ea ipsa semper volutantur. Infirmioribus piscibus adnantibus insidias faciunt. Asellus quoque inter eos numerari potest, qui omnium maximè exortum Caniculæ extimescit.

περὶ τῶν καλουμένων κανθαρίδων. Κεφ. λθ.

Τίκτεται δὲ ἄρα ἐν τοῖς τῶν πυρῶν ληίοις, καὶ ταῖς αἰγείροις, καὶ τοῖς σύκοις πρόσεστι τὸ τῶν κανθαρίδων φῦλον, ὥσπερ οὖν Ἀριστοτέλης λέγει. ἐν μὲν τοῖς ἐρεβίνθοις τὸ τῶν καμπῶν, ἐν δὲ ὀρόβῳ γίνεται φαλάγγια ἄττα. ἐν δὲ τοῖς πράσοις, ἡ καλουμένη πρασο-

Vbi nascantur Cantharides, Eruca & alij plātis noxij vermiculi.

CAP. XXXIX.

Cantharides, vt prodit Aristoteles, inter tritici segetes, inq; populis arboribus & ficis procreantur. In Cicere nascuntur Erucæ, in eruo Phalangia quædā: in porro Prosocuris di-

cta. est & suus brassicæ vermis, quem ab eodē olere Græci Crambidē nominant. item malo: qui sæpe hujus arboris fructum perdit: in iis tamen quæ ad generationem adhuc validæ sunt, necdum effœtæ, iidem vermes ad fructificandum contulerint. id quo modo fiat, alius explicet.

Mala & ficus quum vermiculos patiuntur, pereunt, Theophrastus de causis plant. 5.13. vbi & de crambo vuarum morbo loquitur.

Animalium singula nosse in quo vim suam habeāt, vt Xiphiam, Pastinacam, Murænam.

CAP. XL.

In qua parte insitā vim habeat præclarè nouit quodq; animal, cujus & quum insidias facit, & quum se defendit fiduciā nititur: Vt

κυείς. Ἴκτε) δὲ καὶ ἐ[...]
κράμβη σκώληκα γε[...]
καὶ ὄνομα αὐτῷ ἐκ τ[...]
θῶν ἐν οἷς διαιτᾶται [...]
λεῖται δὲ οὖν κραμβίς. Ἴ[...]
καὶ ἡ μηλέα. καὶ διαφθ[...]
ρει μὲν πολλάκις τοῦτ[...]
καρπὸν τοῦ φυτοῦ τ[...]
ταῖς δὲ ἔτι τοῦ τίκτειν ἐ[...]
σαις ὥραν, γένοιτο ἂν [...]
ἐς κύησιν ἀγαθόν. καὶ [...]
τρόπον ἐρεῖ ἄλλος.

Ὅτι οἶδε τὰ ζῷα ποῦ ἰσχ[...]
ἰσχύει. Κεφ. μ[...]

Οἶδε δὲ ἄρα τῶν ζώω[ν ...]
κασον ἐν ᾧ μέρει κέκτη[...]
τὴν ἀλκήν. καὶ τούτῳ [...]
ρεῖ, καὶ ἐπιβουλεῦον[...]
χρῆται ὡς ὅπλῳ· κι[...]
νεῦον δὲ ὡς ἀμυντηρ[...]
γοῦν ξιφίας ἀμύνε[...]
πτέρυγι ὡς ξίφει. ἔν[...]
τοι κέκληται. ἡ δὲ τρ[...]
τῷ κέντρῳ. ἡ δὲ μύ[...]
να τοῖς ὀδοῦσι· καὶ μ[...]

Gladius piscis ea parte (*pinnā vt Græci codices [...] liani habent: rostro, vt classici auctores tradunt, [...] ipsa indicat*) vnde nomen traxit, tanquam glad[...] titur. Pastinaca aculeo se tuetur: Muræna dent[...] cò commodiùs se defendit, quòd eorum pra[...]

εἰκότως. † ἔχουσι γὰρ ὑπτῶν διστοιχίαν.

sit duplici ordine.

ἴχη

περὶ θαλαττίων μυῶν. κεφ. μα.

Mures terrestres, tum domesticos tum agrestes, timidos esse: marinos verò validos & pugnaces.

Οἱ μὲν οὖν μῦς οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν, δῆλον καὶ ἀσθενεῖς ὄντες, καὶ φοβοῦνται κτύπον, καὶ τὴν γαλῆν πεφρίκασι κρίξασαν. δειλοὶ δὲ καὶ οἱ ἀρουραῖοι. τῶν γε μὴν οἰκετῶν θρασύτεροι θαλάττιοι, μικροὶ μὲν ὄντων τὸ σῶμα, τόλμα δὲ ἄμαχος. καὶ θαρροῦσι δύο ὅπλοις, δορᾷ τε δυστρώτῳ, καὶ ὀδόντων κράτει. μάχονται δὲ καὶ τοῖς ἰχθύσι τοῖς ἀλκιμωτέροις, καὶ τῶν ἁλιέων τοῖς μάλιστα θηρατικοῖς.

CAP. XLI.

Incolæ domorum Mures cùm ad cætera omnia timidi & perimbecilli habentur, tum maximè strepitus timore afficiuntur, sed nihil pejus quàm Felis vocē perhorrent. Timidi etiam agrestes. Sed domesticis audaciores sūt marini: qui etsi nō magno sunt corpore, inexpugnabili tamen sunt audacia muniti: quippe qui ad propugnandum duplici confidunt armaturæ, præduræ nimirum pelli, & dentiū robori. cum enim valentibus piscibus, & rei piscatoriæ peritissimis hominibus pugnant.

περὶ τῶν θύννων. κ. μβ.

Τῆς τῶν ὡρῶν μεταβολῆς ἔχουσιν αἰσθητικῶς οἱ θύννοι, καὶ ἴσασι τροπὰς ἡλίου ὀξύτατα, καὶ δέονται

Thynnis, quòd vbicunque eos hyemis initium deprehenderit, illic æquinoctium expectent vernum. deq; ipsorum in Pontum ingressu, egressuq;. C. XLII.

Temporum commutationem Thynni sentiunt. solstitia præclarè noscunt, nihilq; iis ad hanc

rem cæleſtium rerum periltis opus eſt. vbi enim eos hyemis initium deprehenderit, ibi libenter commorátur, & ex eo loco ad vernum æquinoctium non ſe commouent: vt Ariſtoteles tradidit. Eoſdem altero tantùm oculo videre, conſentit Æſchylus, quũ inquit, Siniſtrũ oculum Thynni more applicãs. Pontum ingredientes, ad dextrum latus, vnde acriùs vident, terram habent: egredientes verò ad contrarium litus ſe accommodant, & terrã ſecundùm eum oculũ quo clariùs vident, habentes nauigant, atque ita ſuæ incolumitati proſpiciunt.

Paguri quomodo cruſtã exuant: & quòd antequam illa renaſcatur ſolidior, in ſabulo tanquã exanimes lateant, & valdè ſibi timeant.

CAP. XLIII.

Paguris cruſta rumpitur, & ſenectutem quemadmodum Ser-

τῶν τὰ οὐράνια εἰδέναι
μέμων οὐδέν. ὅποι
αὐτοὺς χειμῶνος ἀρχ
καταλάβῃ, ἐνταῦθα ἡ
ζουσί τε καὶ ἀτρεμοῦ
γαπητῶς, καὶ κατα
σιν εἰς τὴν τῆς ἐπιδ
ἰσημερίαν. καὶ τ
ρεῖ Ἀριστοτέλης τοῦ
δὲ τῷ ἑτέρῳ τῶν ὀφθα
ὁρῶσι, τῷ δὲ ἄλλῳ σὺ
καὶ Αἰσχύλος ὁμο
λέγων· Τὸ σκαιὸν ὄ
παραβαλὼν θύννου
κην. παρίασι δὲ ἐς τὸ
τον, καὶ κατὰ τὴν δε
αὐτῶν πλευρὰν τὴν
λαμβάνουσι. καθ' ἣν
βλέπουσιν. ἐξιόντες τ
κατὰ τὴν ἀντιπέρα, ν
τῆς γῆς ἐχόμενοι τὴν φ
ρὰν τὴν τοῦ σώματος
τὸ ὁρῶντα τῶν ὀφθαλ
λαμβάνοντες προμη
θοῦνται.

Περὶ παγούρων. Κ. μ

Τοῖς παγούροις
περὶ τὸν ἔλυτρον ῥήγ
ται· καὶ ὥσπερ οἱ ὄφεις
γῆ

ἥρως, οὕτω δήπου καὶ οὗτοι τὰ ὄστρακα ἀποδύονται. ταὶ δὲ αἴσθωνται ὑπαδιϊστάμενον τῆς σαρκὸς αὐτῶν· πανταχοῦ φοιτῶσι οἰστρούμενοι, καὶ μαστεύοντες τροφὴν πλείονα, ἵνα ὄγκου προσγινομένου αὐτοῖς καὶ ὑποπρησθέντες, ἀπορρήξωσιν ἑαυτῶν τὸ ἔλυτρον. ὅταν δὲ διολισθῶσιν ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἐλεύθεροι γίνωνται, κεῖνται παρειμένοι κατὰ τῆς ψάμμου, νεκροῖς εἰκασμένοι. δεδοίκασι δὲ ὑπὲρ τῆς φυομένης αὐτοῖς δορᾶς ὑγροτέρας τε οὔσης καὶ ἔτι ἁπαλῆς· κατὰ μικρὸν δὲ ἑαυτοὺς ἀθροίσαντες, καὶ ἀναβιωσκόμενοι τρόπον τινὰ, πρώτης μὲν ἀπογεύονται τῆς ψάμμου. ἐς τοσοῦτον δὲ ἄτολμοί εἰσι καὶ ἥκιστα θαρραλέοι, εἰς ὅσον αὐτοῖς ὑμὴν περίκειται τὸ στέγασμα ἔξωθεν. ὅταν δὲ ἄρξηται πήγνυσθαι, καὶ εἰς ὀστράκου φύσιν μεταχωρεῖν, ἀπέρριψαν συζῶντα τὴν δειλίαν, ὡς ὅπλα θαρροῦντες τῇ τοῦ πε-

pens, sic integumento se ipsi exuunt. Id quum primum luxari & à carne abscedere sentiunt, tũ huc & illuc tãquam furiis incitati feruntur, pleniorem victum inquirentes; vt tumoris accessione & corporis mole inflati, inuolucrũ suum rumpere possint: ex quo vbi elapsi sunt, atque se explicauerunt, in sabulo jacent, mortuorum similitudinem speciemq; gerentes. Denascente autem pelle, etiamnum molli & tenerâ, maximo afficiuntur timore. Deinde postquam ex dissolutione se paulatim collegerunt, & quodammodo reuixerunt, primùm sanè gustant sabulum. Tã diu autem timidi sunt, & viribus suis diffidentes, quoad tegumento circumuestiantur: id simul vt cœptum fuerit conglutinari & solidescere, tum continuò te-

gmini tanquam armaturæ confidẽtes, adsunt animis, & omittunt timorem.

Serpentes timere Troglodytas, quòd ab eis in cibo consumantur. Quũ inter se coëunt, odorem eos grauißimum exhalare.

CAP. XLIIII.

Troglodytæ natio hominum in subterraneis degit cauernis, atque inde hoc nomen sibi vendicauit. Timentur autem à Serpentibus, quoniam eos in cibo consumere solent. Quum inter se coëunt Serpentes, odorem exhalant grauissimum.

Quomodo Polypi & Osmyli adrepant ad arborum fructus.

CAP. XLV.

Polypos & Osmylos in siccum egressos æstiuo tempore, ex maritimis arboribus frugiferis fructus subripiẽtes, (scandunt enim per truncos, & ramis se implicant,) sæpe agricolæ & deprehendũt, & pro

ειβολῆς σκέπη τε
ἐς τὸν βίον ὡς αὐ
πανοπλία.

περὶ τῶν ἐν Τρωγλοδύτ
αι. Κεφ. μ

Τρωγλοδύται
ἀνθρώπων ὑμνεῖται,
τό γε ὄνομα εἴληφε
διαίτης καὶ τοῦ βίου
τόδε. φοβοῦνται δ' αὐ
οἱ ὄφεις. τὸ δ' αἴτιον,
ουσιν αὐτοὺς οἱ ἄνθρω
Μιγνύμενοι δ' ἀλλήλο
ὄφεις βαρυτάτην ὀσ
ἀφιᾶσι.

Περὶ πολυπόδων καὶ ὀσμύλ
πὶ τὴν ὀπώραν ἀνερπόντ
Κεφ. με.

Ἀκροῦ γειτνιῶντος
λάττῃ, καὶ φυτῶν
σιώτων ἐγκαρπων, γεω
πολλάκις καταλαμβά
σιν ἐν ὥρᾳ θερείᾳ πο
ποδάς τε καὶ ὀσμύλ
ἐκ τῶν κυμάτων
θόντας, καὶ διὰ τῶν
μενων ἀνερπύσαντας,
τοῖς κλάδοις
τας, καὶ ὀπωρίζοντας.

τὴν δίκην ἐπιθέσαι αὖ τοῖς φωρσὶ συλλαβόντες αὐτούς. ἀνθ' ὧν δὲ ἐσεξύγησαν οἱ προεξηρημένοι, ὑπὲρ τούτων αὐτε φεσιῶσι δι' ἑαυτῶν τοὺς δεσπόταις τῶν σεσυλημένων καρπῶν.

Περὶ τῶν ῥυάδων τοῦ ζώου.
Κεφ. μϛ.

Ῥυάδες ὄνομα θαλάττια ζῷα, σοφοὶ διαγνῶναι τὴν τῶν ὡρῶν διάβασιν. ὑπαρχομένου γοῦν τοῦ χειμῶνος ἡσυχάζουσι, τοὺς κρυμοὺς ἀποδιδράσκουσαι, καὶ ἀσμένως ἑαυτὰς τῇ καταμονῇ θάλπουσαι ἰσομοιρίᾳ ἀδελφικῇ· εἶτα ἦρος νέου ὑπάρχοντος ἐκεῖναί γε καὶ πορείας τῇ μακροτέρας, καὶ νέμονται τροφὴν οὐ μόνον τὴν προστυχοῦσαν, ἀλλὰ καὶ ἣν αὖ μαστεύσωνται εἶτα ἀνιχνεύσωσι.

Περὶ τῶν ἐχίνων τῶν θαλαττίων.
Κεφ. μζ.

Τοὺς ἐχίνους ἔτι ζῶντας, καὶ ἐν τοῖς ὀστράκοις

direptis fructibus pœnas ex comprehensis sumunt, & pro commisso ab eis furto, fructuũ dominis ipsos ad epulas afferunt

De Aspargis piscibus.
CAP. XLVI.

Aspargi pisces marini sapientes sunt ad diligenter penitusq; cognoscendam temporũ mutationem. nam ineũte hyeme ad vitandam frigorum vim ex natatione conquiescunt, & consistentes ipsa commoratione & quiete æquabiliter & fraternè sese tepefaciunt. Postea verno tempore ingrediuntur longiora itinera facere, neque modò obuiis, sed iis etiam quos inquisierint, & inuestigarint, cibis pascuntur.

ῥυὰς Gaza finxit vel spargus.

Partes Echini marini viuentis, in mari disiectas, denuò coire & coalescere.
CAP. XLVII.

Echinos marinos viuentes obductos testâ

 atque

καρπός. σμυρνίᾳ δὲ ἤδη τινὲς ἔχρισαν καὶ νίτρῳ. ἐκ δὴ τοῦδε τοῦ ὀδαξησμοῦ ἀκρατέστεραι ἑαυτῶν γίνονται αἱ θήλειαι ποίμναι, καὶ ἐπιμαίνονται τοῖς ἄρρεσι.

Περὶ τῶν μεγίστων κητῶν.
Κεφ. μθ.

Τῶν κητῶν τῶν μεγίστων αἰγιαλοῖς καὶ ἠιόσι καὶ τοῖς ἐλαφροῖς καλουμένοις καὶ βραχέσι χωρίοις προσπελάζει οὐδέν. οἰκεῖ δὲ τὰ πελάγη, καὶ ἔστι μέγιστα, ὅ, τε λέων, καὶ ἡ ζύγαινα, καὶ ἡ πάρδαλις, καὶ ὁ φύσαλος, καὶ ἡ πρῆστις, καὶ ἡ καλουμένη μάλθη. δυσανταγώνιστον δ' ἄρα θηρίον τοῦτο, καὶ ἄμαχον καὶ ὁ κριὸς ἰδεῖν ἐχθρὸν ζῶον, καὶ κίνδυνον φέρον, εἰ καὶ πόρρωθεν φανείη τῇ τῆς θαλάττης ταράξει, καὶ τῷ κλύδωνι ὃν αὐτὸς ἐργάζεται. καὶ ἡ ζύγαινα οὐκ αἴσιον ὁρᾶν. οὐδὲ ἐργάζεται τοῖς ναυτιλλομένοις αὕτη γε. κυνῶν δὲ πέρι διαφορᾶς καὶ ἀλκῆς ἀνωτέρω εἶπον.

linant: ex eâ sanè fricatione fœminæ & libidinosiores euadunt, & mares sustinent.

De maximis Cetis.
CAP. XLIX.

Ad litora & minimè profunda loca & breuia ex cetaceo genere nullum appropinquat: sed in alto & profundo versatur. Eximia autem magnitudine existimantur, Leo, Libella, Pardalis, Physalus, Pristes, Maltha bellua inexpugnabilis, Aries vel ipso aspectu infestissimus & periculosissimus: procul enim licèt compareat, maris procellas & tempestates ciet & agitat. Libella etiam tum aspectu tum reipsâ infelix est nauigãtibus. Porrò de Canum differentia & robore superiùs dixi.

Περὶ

Castorides, Balænas & Phocas è mari in litus egredi.

CAP. L.

Castorides marinæ ad litora & saxa eminentia vlulatum diritatis plenum edunt, & grauissimè fugiunt: earum sonitum quicunque audierit, non effugiet, quin paulo pòst excedat è vita. Balæna etiam è mari egressa ad Solem se calefacit. Phocæ circa vesperam magis exeunt, aliquando tamen etiam meridie, & extra mare somnum capiunt. Hoc & Homerus nouerat, qui in Odyssea Menelaum inducit hoc earum cubile Telemacho & Pisistrato narrantem, quum de iis quæ in Pharo acciderant, & marino dæmone Proteo, ejusq; vaticinio verba faceret.

Περὶ τῶν καστορίδων τῶν
τιῶν, φαλαίνης τε, κ
θαλάττης ἐξιουσῶν.

Κεφ. ν.

Αἱ καστορίδες ζῶ
θαλάττιον. καὶ ἐπὶ τ
κταῖς καὶ ταῖς π
ταῖς προβεβλημέν
πόφημόν τινα κα
μεθιᾶσι, καὶ ὠρ
βαρύτατα. τούτου τοι
ἤχου, ὅστις ἂν ἐπα
ἄφυκτά οἱ ἐστὶ, καὶ
μακρὰν ἀποθνήσκει
ἡ φάλαινα δὲ τῆς θαλ
προελθοῦσα, καὶ ἀλεαί
τῇ ἀκτῖνι. Κεφαλαῖ
φῶκαι ἐξίασι μᾶλλ
δὴ μέντοι καὶ μεσημ
ας οὔσης, καὶ καθεύδ
θαλάττης ἔξω. τοῦτο
Ὅμηρος ᾔδει. καὶ ἐν Ο
σείᾳ τὸν Μενέλεων π
κε τῷ Τηλεμάχῳ κ
Πεισιστράτῳ προειπ
νον τὴν κοίτην α
τὴν δὲ, ὅτε τὰ ἐν Φάρῳ, καὶ περὶ Πρωτέως
λαττίου δαίμονος αὐτοῖς ὁ Μενέλεως διεξῄει
μαντείας ἣν ἐμαντεύσατό οἱ ὁ Πρωτεὺς ὂν

περὶ τρίγλης. κ. ια.

Τρίγλης πέρι ἀνωτέρω εἶπον. ὃ δὲ οὐκ εἶπον, νῦν ἐρῶ. ἐν Ἐλευσῖνι τιμὰς ἔχει ἐκ τῶν μυουμένων. καὶ διπλοῦς ὁ λόγος τῆς αἰτίας τῆσδε. οἱ μὲν φασιν, ἐπεὶ τρὶς τοῦ ἔτους τίκτει· οἱ δὲ, ἐπεὶ τὸν λαγὼν ἐσθίει, ὅσπερ οὖν ἐστιν ἀνθρώπῳ θανατηφόρος. ἴσως δὲ ἐρῶ τι περὶ τρίγλης καὶ πάλιν.

De Mullo pisce sacro initiatis Eleusine.

CAP. LI.

De Mullo nonnihil suprà dixi, hîc aliud addam. Eleusine sacris initiati, idcirco huic pisci honores habent, vel quòd is ter anno parit, vel quia mortiferum homini leporem exest, planeq; cõficit. Sed de eodem pisce fortè etiam denuò dicemus.

τίνες τῶν ἰχθύων πέτονται.

Κεφ. ιβ.

Πέτονται ἰχθύες ὅταν δείσωσι, καὶ ἐξάλλονται τῆς θαλάττης, αἵ τε τευθίδες καὶ οἱ ἱέρακες οἱ θαλάττιοι, καὶ ἡ χελιδὼν ἡ πελαγία, καὶ αἱ μὲν τευθίδες ἐπὶ μήκιστον ἄττουσι τοῖς πτερυγίοις, καὶ ἐλαφρίζουσί γε ἑαυτὰς ὑψοῦ, καὶ κατ' ἀγέλας ὀρνίθων δίκην φέρονται κοινῇ. αἱ δὲ χελιδόνες χθαμαλωτέραν ποιοῦνται τὴν πτῆσιν. οἵ γε μὴν ἱέρακες ὑπὲρ τὴν ἅλμην φέρονται ὀλίγον, ὡς μόλις ὅτι μὴ νή-

De piscibus qui volare dicuntur.

CAP. LII.

Lolligines, Accipitres marini, Hirundo pelagia, quum quippiã metuunt, ex mari exilire dicuntur: ac Lolligines quidem pinnarum longissimo & sublimi tractu gregatim more auium efferri: Hirundines verò humiliùs volant: Accipitres deniq; paulò supra summam aquam maris tolli solent, vt ad judicandum

sit difficile natántne an volitent.

De vario & multiplici piscium natantium ordine.

CAP. LIII.

Vagantur pisces atq; errant, alij quidem frequentes, similiter atque greges pecorum, vel ordines militum turmatim euntium, vel acies longior quàm latior, à fronte nimirum ad tergum porrecta: alij ordinibus à fronte ad tergum sigillatim explicatis, cum ornatu proficiscuntur: alij manipulorum similitudinem speciemq; gerunt: nonnulli velut decuriati, alij instructis ab vno cornu ad alterum ordinibus natant. sunt qui in cauernis se tenent, ibidemq; æuum agitant.

al. συνή-χονται

Pecora quomodo pinguescant. Hirci quomodo ad coitum excitentur, & rursus cohibeantur. Equæ abortus causa. Canes ne aufugiant.

CAP. LIIII.

χονται, ἀλλὰ πέτονται
καγιῶνται.

περὶ τάξεως ἰχθύων δια

Κεφ. νγ.

Ἀλῶνται δὲ ἄρα ἰ
καὶ πλανῶνται, οἱ μ
θρόοι, ὥσπερ οὖν ἀγ
θρεμμάτων ἢ τάξεις ὁ
τῶν ἰοῦσαι κατ' ἴλας καὶ
λαγίας. οἱ δὲ ἐν κό
κατὰ στίχον ἔρχονται.
φαίης αὖ αὐτοὺς εἶναι
χους. ἠριθμημένοι δὲ
δέκα ἄλλοι, καὶ ταύτῃ σ
νέουσιν. ἤδη δέ τινες νήχοντα
κατὰ ζεῦγος τινες. ἄλλο
οἰκουροῦσιν ἐν τοῖς φωλε
καὶ ἐνταῦθα καταζῶσι

πῶς εἰς πιμελὴν οἱ νομεῖς
γουσι τὰ ζῶα, καὶ ὡς μ

Κεφ. νδ.

Πυνθάνομαι δὲ ἄρα
ς οἱ νομεῦσι πολὺ δεινο
ταν ἐθέλωσιν ἐπὶ πι
λὴν τὰ ζῷα ἐπιδοῦναι

Rei pastoritiæ peritos audio quum ad p
gnitudinem volunt animalia perducere, c

I

φαιροῦσιν αὐτῶν τὰ κέρατα. Καὶ τοὺς τράγους δὲ ὅταν ἐθελήσωσιν εἰς μίξιν προθυμοτέρους ἐργάσασθαι, μύρῳ χρίουσιν αὐτῶν τὰς ῥίνας, καὶ τὰ γένεια. μέντοι καὶ ἐκεῖνα χρίουσι τῶν αὐτῶν. πάλιν τε τῆς ἄγαν ὀρέξεως ἀναστέλλουσιν, ἐάν τις αὐτῶν μέσας τὰς οὐρὰς ἀποδήσῃ λίνῳ. Ἀριστοτέλης δέ φησιν ἐκβάλλειν τὰ ἔμβρυα τὰς ἵππους, ἐὰν ἐπιπλέον ὀσφρήσωνται θρυαλλίδος λύχνου ἐσβεσμένου. Ἀκούω δὲ ὅτι πρὸς τοὺς κύνας τοὺς οἰκουρούς, ἵνα μὴ ἀποδιδράσκωσι τετέχνασται ἐκεῖνο. τὴν οὐρὰν αὐτῶν καλάμῳ μετρήσαντες χρίουσι τὸν κάλαμον βουτύρῳ. εἶτα μέντοι διδόασιν αὐτοῖς περιλιχμήσασθαι αὐτόν. καὶ καταμένουσί φασιν ὡς ἂν δεδεμένοι.

nua eis adimere. Ad coitum verò procliuiores Hircos quum efficere ſtudent, horum nares & mentum odorato vnguento perungere: cōtraq; eoſdem mediis caudis lino alligatis à vehementi coitus appetitione reprimere. Abortum Equa facit, ſi paulò vehementiùs fumantis funiculi odorem extinctæ lucernæ ſenſerit. Vt ne Canes domeſtici aufugiant, audio hac machinatione ac ſolertia retineri. Eorum caudam primùm arundine, quæ butyro ſit oblita, dimetiuntur: deinde hanc eis ad lambendum concedunt: eo fit, vt poſtea tanquam ligati permaneant.

Canis ne latret, & Aſinus ne rudat. C. LV.

Peculiaris hæc etiã in Cane natura eſt, quòd non allatrat illũ qui caudam Muſtelæ

περὶ κυνῶν σιωπῆς. Κεφ. νε.

Ἴδιον δὲ καὶ ἐκεῖνο κυνός. οὐχ ὑλακτοῦσιν εἴ τις ἔχων οὐρὰν γαλῆς σὺν ἑαυτῷ εἶτα περίεισι. γαλῆς

δ' ἂν

secum habuerit. oportet autem Mustelam, cujus captæ absciderit caudã, dimitti viuam. Asinum autem negant rudere, lapide ab ejus cauda suspenso.

Elephanti quomodo æstate vim Solis depellant illito limo. Et quòd vestigia hominis odorati, herba quam attigerit euulsa, & per manus toto agmine tradita, mox omnes fugiant, & latebras quærãt. Item de pabulo eorum.

CAP. LVI.

Σικιας Anni æstiui tempore quum calor à Sole intenditur, & æstus ingrauescit, tum Elephanti ad calorem frangendum inter se crasso perfunduntur cœno, quo vim caloris depellant: & hæc refrigeratio ipsis gratior est vel vmbrosis speluncis, vel arboribus quæ ramorum frequentia eos opacare possent. Iidem sagacissimè odorantur, & ace sensibus existũt. Nam quum ex his, partim a dientes, partim subsequentes, ordinatim eun rum primus narium sagacitate, herbam ante

δὲ ἣν ἐθήρασε μὲν, δ
ψας δὲ τὴν περι
τὴν οὐρὰν, εἶτα ἀφῆ
σαν αὐτήν. Ὄνο
βρωμήσεται, ἐὰν α
οὐρᾶς λίθον ἀπαρ
ὥς φασιν.

*πῶς ἐν τῷ καύματι ψ
αὐτοῖς οἱ ἐλέφαντες
χιῶνται. Κ.*

Ἐν ὥρᾳ θερείᾳ
πάνυ σφόδρα τοῦ ἡλ
νακμάζοντος, οἱ ἐλ
τες ἀλλήλους χρίουσ
παχείᾳ, καὶ αὐτοῖς
ψύχος τε παρέχει
κίαν ὑπὸ αὐτοῦ ἢ
ὑπὸ δένδρου κλάδοι
φιλαφοῦς, ἥδιόν ἐσ
ζώοις περιειρημένο
τοι ῥινηλατοῦσιν ἰσχ
καὶ αἴσθησιν ὀξυ
ἔχουσι. περίασι γ
λήλοις ὁδοποιοῦντες
καὶ πρῶτος, ἴασι
στοῖχον, τοῦ ἐν ποσὶ

αἰσθόμενος, καὶ ὅτι διῆλθον ἄνθρωποι ἐκ τῆς παραψαύσεως συνεὶς αὐτῶν, ἀνασπᾷ τὴν πόαν, καὶ δίδωσι τῷ κατόπιν ὀσφραίνεσθαι, καὶ ἐκεῖνος τῷ μετ' αὐτόν, καὶ ἤδη ἡ ἀνάδοσις ὡς ἂν εἴποις διὰ πάντων ἔρχεται. καὶ †μέντοι τοῦ οὐραγοῦντος ὅταν ἀφίκηται, ὁ δὲ μέγα ἐπήχησεν· οἱ δὲ ὥσπερ συνθήματα στρατιᾶς λαβόντες, εἶτα μέντοι ἐκτρέπονται εἰς τὰ τῶν ὀρῶν ἄλση καὶ δάση, ἢ τῶν ἑλῶν τὰ κοιλότερα. καὶ μέντοι καὶ τῶν πεδίων ὅσα κομᾷ τοῖς θάμνοις· πάντως δὲ ἣν καταστείβουσιν ἄνθρωποι, ταύτην ἀποδιδράσκουσιν· ὑφορῶνται γὰρ τοῦτο τὸ ζῷον ὡς ἔχθιστον. Ὅταν δὲ αὐτοὺς αἱ νομαὶ καταλίπωσιν, οἱ δὲ τὰς ῥίζας ἐξορύττουσι, καὶ σιτοῦνται καὶ αὐτάς. καὶ οἱ μὲν, ἐσθίουσι καὶ ταύτας. οἱ δὲ, ἀπίασι ζητοῦντες χιλόν. καὶ ὅγε ἐντυχὼν τῷ θρέμματι

suos positam sentiens humanis vestigiis esse transitam, eam euellit, & ei, qui à tergo proximus est, odorãdam tradit: is rursus alteri, qui post eum stat: ac deinceps per omnium quasi manus sagaciter contrectatur, quoad ad illum ipsum, qui extremum agmen ducit, peruentum fuerit. is simul- μίχει ac olfecerit, barritum vastum edens, quasi signum ad fugam dat. Hi tunc in conualles profundas, aut in loca concaua & palustria; vel, si minùs id concedatur, in nemorosa cãpestria, ab eo loco iter auertunt: prorsusq; se totos auertunt ab his locis, quacunq; frequẽtes homines iter facere solent: quòd ab hominibus vt animalibus sibi infestissimis timeát. Quum autem eos cætera pabula defecerint, radices effodiunt, quibus pascuntur. alij interim gramina, herbas aut frondes quærunt:

ex his primus qui aliquid repererit, regreditur, vt & suos gregales aduocet, & in prædæ communionem deducat.

Quomodo Pisces per hyemem se abdant, & calefaciant, intra saxa aut in pelagi fundo: & rursus ineunte vere ad summum mare & propius litora natent.

CAP. LVII.

Hyeme summa & teterrima, quum mare maxima vndarum ventorumque tempestate furit, tum à grato & familiari ipsis æquore, pisces abhorrentes, fundum petunt. Itaque ex ipsis sunt qui arenas pinnis exaggerent, & his tecti seipsi tepefaciant: alij intra saxorũ angustias recepti, ibi in protectione à frigore libenter quiescant: alij in pelagi cauernas abditi atque abstrusi, summã maris inhorrentem vitant. neq; enim in mari imo tam aiunt furentes & inflatas, quàm in

περιῶν αὐτῶν ...
ψας, καλεῖ τοὺς ...
μους, καὶ ἐπάγει τ...
ον αὐτοὺς ἄγει.

Τίνα τρόπον ἑαυτοὺς θ...
ἐν τοῖς κρυμοῖς οἱ ἰχ...
Κεφ. νζ.

Ἐν δὲ τῷ χειμ...
βιαιοτάτῳ, κυμ...
μὲν τῆς θαλάσσης, σ...
γε τῶν ἀνέμων καὶ βι...
ζαπτόντων, φεύγ...
σύντροφόν τε ἄμ...
λην οἱ ἰχθύες θαλ...
καὶ οἱ μὲν αὐτῶν τοῖς ...
γίοις ἐπιμῶνται τὴ...
μον, καὶ ἑαυτοὺς ἐπ...
σαντες ὑποθάλπ...
δὲ, ὑπεισδῦσαι λεία π...
ἐν σκέπῃ τε τοῦ κρυ...
μάλα γε ἀσμένως ...
ζουσιν. οἱ δὲ, ἐς τοὺς ...
τοῦ πελάγους καταδ...
εἶτα τὴν ἄνωθεν φ...
ἐξέκλιναν κάτω καὶ ...
θεν. οὐχ οὕτως γάρ ...
ὠστίζειν αὐτὰ διο...
τε καὶ τύπτειν τὰ κ...

χειμέριον. ὑπαρχομένου δὲ τοῦ ἦρος, καὶ τοῦ μὲν ἀέρος φαιδροῦ γινομένου, τῶν δὲ φυτῶν θάλλειν ἀρχομένων, καὶ τῶν λειμώνων τὰ σιώτροφα κομώντων, γαλλωάτε ἐκ τοῦ πελάγους καὶ ὑποδόδια αἰσθόμενοι οἱ ἰχθύες ἀναθέουσι, καὶ πηδῶσι, καὶ πλησίον τῆς γῆς νήχονται, ὥσπερ οὖν ἥκοντες ἐξ ἀποδημίας.

Τίνα ἐκ βραχίστων μέγιστα ζῷα γίνεται. Κ. νη.

Τρία δὲ ἄρα ταῦτα ἐκ βραχίστων μέγιστα ζῷα γίνονται. τῶν μὲν ἐνύδρων, ὁ κροκόδειλος· τῶν δὲ ὑποπτέρων, ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη· τῶν γε μὴν τετραπόδων, ὁ ἐλέφας. Λέγει δὲ ὁ Ἰόβας, γενέσθαι μὲν αὐτοῦ τῷ πατρὶ πολυετῆ Λίβυν ἐλέφαντα, καλιόντα ἐν τῷ αἰῶνι τῷ γένους. καὶ Πτολεμαίῳ δὲ τῷ Φιλαδέλφῳ Αἰθίοπα, καὶ ἐκεῖνον ἐκ

summo tempestates cieri & agitari. Ineunte vere quum cælũ serenum est, & dies læti illucét, & herbæ prata conuestiunt, plantæ virere incipiunt, tum pisces maris tranquillitatem & temperiem sentientes, ad extimum ac summum mare efferuntur, vagosq; & saltatorios agunt motus, & tanquã peregre redeuntes, prope à continenti natãt.

Ex minima origine in maximam crescere magnitudinem, Crocodilum, Struthionem magnam, & Elephantum. Et de longæua Elephanti vita.

CAP. LVIII.

Hæc tria ex minimis euadunt maxima animalia: ex aquatilibus Crocodilus: ex volucribus magna Struthio: ex quadrupedibus Elephantus. Iuba rex Elephantum Libycum scribit patri suo fuisse, qui multa secula vixisset: nempe qui & per manus traditus fuisset, vsque ab hujus alta stirpe. Et Ptolemæo Phila-

delpho Æthiopem Elephantum fuisse, qui ad multas ætates vixisset, ex hominum consuetudine, simul & institutione mansuetissimum. Idem celebrat Indicum Elephantum Seleuci, cognomine Nicatoris, qui vsque ad Antiochorum imperium vixerit.

Νικάτορος

Pisces qui prope fluuios aut lacus degunt, imminente partu in eos enatare. Pontus Euxinus cur piscosus. .IIX.

Pisces qui in mari degere solent prope fluuium aliquem aut lacum, quum vicini ad pariendum fuerint, è mari in illos subeunt, aquam scilicet à ventis & fluctibus quietam cupidè amplexantes. Tranquillitas enim probè affecta est ad excipiendos piscium partus, eosq; damni expertes conseruandos: cùm alias: tum quòd nihil aut parum periculi in his aquis metuendum sit à belluis. Hâc enim

πολλοῦ βιώσαντα, γε... πραότατον καὶ ἡμερ... τον, τὰ μὲν ἐκ τῆς ... ἀνθρώπους συντροφ... τὰ δὲ ἐκ τοῦ φύσεως πω... θέντα. Σελεύκου τ... † Νικάνορος κτῆμα ... δει Ινδὸν ἐλέφαντα ... μένον καὶ διαβιῶναι ... τον μέχρι τῆς τῶν Ἀντιόχ... πικρατείας φησί.

Πῶς τίκτουσιν οἱ ἰχθύες ... λάττῃ, ὅταν ἔχωσι πλ... ποταμόν. Κ. ι...

Ἰχθύες ὅσοι ποτ... γείτονα τῇ θαλάττῃ ... συντρόφῳ κέκτηνται ... καὶ λίμνην τινὰ, ὅταν ... λωσι τίκτειν, ἐκνήχον... ἅλμης· καὶ τῶν κυμάτω... ἄκλυστον ὕδωρ περιαγ... μενοι, καὶ ταραττόμενο... πὸ τῶν πνευμάτων καὶ ... πτόμενον ἥκιστα. ἀγαθ... αὐτοῖς ἡ τῶν ὑδάτων ... νη λοχείαν ὑποδέξα... καὶ φυλάξαι ἀσινῆ τε ... αἱ ἐπιβουλεύοντα τῶν ἰχθ... τὰ βρέφη τῇ τε ἄλλη...

μένουσι καὶ διὰ τὴν τῶν θηρίων ἐρημίαν καὶ ἀσφάλειαν. φιλοῦσι δέ πως τήνδε τὴν ἐλευθερίαν ἔχειν αἵ τε λίμναι καὶ οἱ ποταμοί. ἔνθεν τοι καὶ πολλοῖς ἰχθύσιν εὐθηνεῖται ὁ Εὔξεινος Πόντος. θηρία γὰρ τρέφειν οὐκ ἔμαθε. φώκην δ' εἴ που τρέφει καὶ δελφῖνας βραχίστους, τῶν δὲ ἄλλων ἁπάντων οἱ τῇδε ἰχθῦς ἐν σκέπῃ εἰσί.

περὶ τῆς θαλαττίας βελόνης. Κεφ. ξ.

Αἱ θαλάττιαι βελόναι λεπταὶ οὖσαι, κολπώδη καὶ χωρητικὴν ἐμβρύων μήτραν οὐκ ἔχουσαι, τὴν αὔξην τῶν ἐνύδρων βρεφῶν οὐ φέρουσιν ἀλλὰ ῥήγνυνται, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον οὐ τίκτουσιν, ἀλλὰ ἐκβάλλουσι τὰ τέκνα.

ποταπὰ ἴχνη ἐστὶ τὰ τῆς ἀσπίδος δήγματος. Κεφ. ξα.

Λέγεται δὲ τὰ ἴχνη καὶ τὰ γνωρίσματα τῶν τῆς ἀσπίδος δηγμάτων, μὴ πάνυ τι ἐ-

libertatem & immunitatem flumina & lacus habere solent: atque ideo Euxinus pontus plurimis piscibus abundat, quòd non solitus sit belluas procreare: sicubi autem vitulos marinos profert, minimè ij quidem grandes euadunt: à cæteris quidem omnibus belluis maleficis pisces ibidẽ tuti sunt.

De Acu pisce, cui in partu venter disrumpitur. CAP. LX.

Marinæ Acus, quòd sunt pertenues, & minimè tortuosum & sinuosum vterum, fœtuumq; capacem, habent: idcircò catulorum suorum non sustinentes incremẽtum disrumpuntur. Non igitur pariunt catulos, sed expellunt atq; eiiciunt. *Atqui ouiparus hic piscis est.*

Qualia sunt Aspidis morsus vestigia, & de morte Cleopatræ. C. LXI.

Morsuum vestigia tam perparum apparẽtia Aspis imprimit, vt indicia vix acri oculo-

 rum

rum acie deprehendantur. Cur verò sint tam obscura, ignotaq;, causam hanc esse audio: Ipsius venenum ad trãsmittendum est peracutum, mirabiliq; celeritate ad intima transitionem facit. Quum enim hæc ipsa morsum effecit, venenum non eminet circa superficiem: sed sub cutẽ subiens, intra meatus benè penitus subit, atque sic ad intima delabitur, vt nihil extet atque emineat. Quare ab Octauianis Cleopatræ mors non facilè oculis comprehensa est, nisi tandem serò admodum ex duobus punctis difficilibus ad videndum animaduersis, mortis obscura significatio deprehensa est, & insuper vestigia Aspidis ipsius corporis tractus iis qui hujusmodi animalium motionis discrimina tenent, manifesta apparuerunt.

ναι δῆλα καὶ δυσω
ἐς τὸ αἴτιον ἐκεῖνο
πυνθανόμεναι· ὀξύτα
τὸ γὰρ ἐξ αὐτῆς φάρμ
καὶ διαδραμεῖν ὠ
οὐκοῦν ἢ μὴ ἐνέφυ, τὸ
ἐπιπολάζει, ἀλλὰ ἐ
ἔσω πόρους καταλισθ
καὶ τὸ μὴ ἐπιφανεία
τοῦ χρωτὸς τοῦ ὑπὸ τ
ψιν, ἀφανίζεται,
ται δὲ ἔνδον. ἔνθεν τοι
Κλεοπάτρας ὁ θανα
τοῖς ἀμφὶ τὸν Σεβαστ
πάνυ τι ῥᾳδίως ἐγνω
ἀλλὰ ὀψὲ δύο κεντ
των, καὶ μάλα γε δυσ
των καὶ δυσθηράτ
φθέντων, δι' ὧν ἐφα
τὸ τοῦ θανάτου αἰνι
ἄλλως τε καὶ ἴχνη τοῦ
ἀσπίδος σύρματος
νη περίδηλα τοῖς ἐχ
τούτων κινήσεως τὴν
τὴν ἱστορίαν, ὄντα.

περὶ ἀσπίδος τῆς παραθ
θανούσης. K.

De Circulatore mortuo ex Aspidis morsu, quũ ve
ille exuxisset, neque in promptu habuisset aqua

Πομπηΐου Ῥούφου Ῥωμαίοις ἀγορανομοῦντος ἐν παναθηναίοις, οἷα εἴωθε τῇ Ῥωμαίᾳ ἀγορᾷ δρᾶσαι, φαρμακοτρίβης ἀνὴρ, καὶ τὸν τοὺς ὄφεις ἐς τὰ τῆς γράμματα τρεφόντων, ἑτέρων ὁμοτέχνων περιεστώτων πολλῶν ἀσπίδα κατὰ τοῦ βραχίονος προσέτεινεν, εἰς ἔλεγχον αὐτοῦ τῆς σοφίας. ὁ δὲ παρέσχε, καὶ ἐδήχθη, εἶτα τῷ στόματι ἐξεμύζησε τὸ κακόν. ὕδωρ δὲ οὐκ ἐπιρροφήσας, (οὐ γὰρ παρῆν, καί τι παρεσκευασμένον οἱ αὐτὸ τὸ τεῦχος ἦν δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς τὸ σκεῦος) οἷα μὴ ἐκκλύσας τὸν ἰὸν, μηδὲ τὸν ἀποδρυψάμενος, τὸν βίον κατέστρεψε μετὰ ἡμέραν οἶμαι δευτέραν, οὐκ ἀλγῶν οὐδὲ ἐν τῷ μέντοι κακοῦ ἡ τυχὴ καταστήψαντος αὐτοῦ τὰ οὖλα καὶ τὸ στόμα.

περὶ μίξεως ζώων.
Κεφ. ξγ.

Iucudo ori.

CAP. LXII.

Quum Pōpeius Rufus Romæ ædilitium munus obiret quinquatriis (vel Panathenaico festo) vt solet in Romano foro fieri, circulator aliis permultis qui eādem quam is ipse attē factitarent, circunstantibus, ad suam ipsius ostentandam sapientiā, simulq; ex artificio suo specimen dandum, Aspidem ad brachium admouit, & ex impresso morsu malum exuxit. Quum postea non aquam quam sibi præparauerat exorbuisset, quòd ea esset subducta (ex insidiis nimirū vas fuerat euersum) veneno non exhausto neq; absterso, secundo pòst die sine doloris sensu, sensim & pedetentim pernicie veneni illapsâ, postquam ejus os & gingiuæ extabuissent, vitâ priuatus est. χρήματα ἀπορρυψάμενος

De coitu Animalium, & priuatim de coitu partuq; piscium.

CAP. LXIII.

Vigente verno tempore & efflorescéte terrâ, libidinis ardore bestiæ terrenæ, aquatiles, & volatiles flagrant. Ex piscibus alij frequêtia oua, atque alia ex aliis nexa, arenis atterunt: alij interea quum natant, infinitaté quandam ouorum expellũt, atque eiiciunt, quorum non pauca à tergo nantes exorbêt. Mares quidem antecedunt, & semen spargunt: fœminę verò sequentes insaturabiliter hiantes atque imminentes explentur: neque aliter inter se coeunt. Iã quòd piscium quidam sic cum fœminis versantur, tanquam cum vxoribus: easq; custodiunt: quòd etiam ex piscium genere aliqui riualitate laborãt, atque obtrectatione, antea dixi.

Dulci aqua in mari pisces aluntur.

Τοῦ ἦρος ἐν
τος, καὶ τῆς γῆς ἐ
οἶστρου τε ἀφρο
ζῶα ὑποπίμπλα
μιμνήσκονται γα
ἀλλήλοις συμπ
ρέγονται τά γε
ὅσα ἐνθαλάττι
μετεωροπορεῖ
τῶν ἰχθύων οἱ μὲν
μοις περιθου
σι τὰ ᾠὰ πυκνὰ
ἀλλήλων ἐχόμεν
χόμενοι εἶτα ε
παμπολύ τι τῶν
μα. καὶ οἱ κα
τες τὰ πολλὰ
σιν. ἤδη μέντοι
νες προηγοῦνται,
προσαπορραίνο
θήλειαι ἑπόμεν
νυγε ἀπλήστως
σαι ἐμπίπλαντ
ἐστιν ἡ μίξις αὐτ
ἰχθύων τινὲς καὶ
σιν ὡς γαμεταῖς
λάττουσιν αὐτὰς
λοτυπία τις καὶ ἐν ἰχθύων γνώσιν ἐξάπτε
τέρω εἶπον. ὅτι τῷ γλυκεῖ ὕδα

Οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῇ θαλάττῃ.

Κεφ. ξδ.

Λέγει δὲ Ἀριστοτέλης, καὶ Δημόκριτος πρὸ ἐκείνου, Θεόφραστός τε ἐκ τρίτων καὶ αὐτός φησι, μὴ τῷ ἁλμυρῷ ὕδατι τρέφεσθαι τοὺς ἰχθῦς, ἀλλὰ τῷ παρακειμένῳ τῇ θαλάττῃ γλυκεῖ ὕδατι. καὶ ἐπεὶ δοκεῖ πως ἄπιστον, δι' αὐτῶν τῶν ἔργων βεβαιῶσαι βουληθεὶς τὸ λεχθέν, ὁ τοῦ Νικομάχου λέγει, εἶναί τι πότιμον ὕδωρ ἐν πάσῃ θαλάττῃ, καὶ ἐλέγχεσθαι τοῦτο, εἴ τις ἀγγεῖον ἐκ κηροῦ ποιήσας κοῖλον καὶ λεπτόν, καθίῃ κενὸν ἐς τὴν θάλατταν, ἐξάψας ποθὲν ὥστε ἀνιμήσασθαι δύνασθαι· νυκτὸς δὲ διελθούσης καὶ ἡμέρας, ἀρύεται πεπλησμένον γλυκέος τε καὶ ποτίμου ὕδατος μεστὸν αὐτό. καὶ Ἐμπεδοκλῆς δὲ ὁ Ἀκραγαντῖνος λέγει τι εἶναι γλυκὺ ἐν τῇ θαλάττῃ ὕδωρ, οὐ πᾶσι δῆλον, τρόφιμον δὲ τῶν ἰχθύων. καὶ τὴν αἰτίαν τοῦδε τοῦ ἐν τῇ ἅλμῃ γλυκαινομένου λέγει φυσικήν,

CAP. LXIIII.

Aristoteles, & ante hunc Democritus, & tertius Theophrastus dicit, nō aqua salsa, sed dulci (quę intra salsam continetur) pisces qui mare incolūt ali, idémque, quod propemodū incredibile videtur, ex ipsis operibus confirmare volens Aristoteles, potabilem in omni mari aquam esse, id experimento docet, nam si quis cōcauū, (inquit,) è cera vas tenui opere finxerit, atque in mare demiserit inane, alicunde appensum vt aquam transmittere queat, die ac nocte vna dulciculo & potabili humore cōpletur. Empedocles Agrigentinus aliquam etiam ait dulcem non omnibus notam in mari aquam esse: quâ pisces nutriantur: causámque affert, cur in salso

dulcis sit, quam ex ejus scriptis cognosces.

Cur non edunt sacerdotes quidam Mustellum & Mullum pisces.

CAP. LXV.

Mustellum piscem aiunt nunquam* deorũ sacerdotes edere: non enim, quoniam ore parit, mundum cibum esse. Quidam non ipsum ore parere ferunt: sed insidiarum timore perculsum, vt occultet catulos suos deuorare. deinde, quum nihil amplius ab insidiarum cõparatione timet, viuos euomere. Itemq; Mullum nunquam attingunt, nec iidem sacerdotes, nec fœmina Argolicæ Iunonis sacerdos. Causas cur ab eo abstineant, quodam loco antè me dixisse memini.

πάζωνα Græcè numerus dualis est: (Cererē & Proserpinam intelligo, quos Athenienses θεὼς (θεὼ) vocabant, vt Lacedæmonij Dioscuros σιὼς (σιὼ.) Varinus.

De Vipera & Murana coitu. C. LXVI.

Quomodo Vipera mas & Muræna coëãt, hæc mari egrediens, illa ex aliquo prorepens latibulo, suprà me expo

σπηλιᾶ, ἦν ἐκεῖθεν
θε.

Διὰ τί οὐκ ἐσθίουσι γαλεὸν
μύσται τοῖν θεοῖν, οὐδὲ τ
γλης. καὶ πῶς τίκτει ὁ γ

Κεφ. ξε.

Οἱ μεμυημένοι τοῖν
οὐκ ἂν† ἀπάσαιντο γ
φασιν. οὐ γὰρ εἶναι
καθαρὸν ὄψον, ἐπ
στόματι τίκτει. οὐ τίκ
αὐτὸν ἔνιοι λέγουσιν,
δείσασαν δέ τι τῶν ἐπ
λευόντων, τὰ σκυλ
καταπίνειν καὶ ἀποκ
τειν· εἶτα τοῦ φοβήσαν
παραδραμόντος, ζ
αὖθις ἀνεμεῖν. Τῆς δὲ
γλης οὐκ ἂν γεύσαι
οἱ αὐτοὶ μύσται. οὐ δὲ μ
τῆς Ἥρας τῆς ἐν Ἄργει ἱε
καὶ τάς γε αἰτίας ἀνω
εἰπὼν οἶδα.

Περὶ ἔχεως καὶ μυραίνης
ἀνωτέρω λεχθέντα.

Κεφ. ξς.

Ἔχεως μὲν καὶ μυρα
γάμους, καὶ ὅπως ἀλλή
ὁμιλοῦσιν· ἡ μὲν, προελθ
ἐκ θαλάττης· ὁ δὲ, ἐ

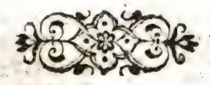
πων τοῦ φωλεοῦ, ἐν τοῖς πρόσθεν εἰπὼν, οὐκ ἐπιλέλησμαι. ὃ δὲ οὐκ εἶπον, νῦν ἂν εἴποιμι. Μέλλων ὁ ἔχις ὁμιλεῖν αὐτῇ, ἵνα δόξῃ πρᾶος καὶ πρέπων νυμφίος, τὸν ἰὸν ἀπεμεῖ καὶ ἐκβάλλει. καὶ οὕτως ὑποσυρίσας, τὴν νύμφην παρακαλεῖ, οἱονεὶ προγάμιόν τινα ὑμέναιον ἀναμέλψας. ὅταν δὲ τὰ τῆς ἀφροδισίου σπουδῆς τελέσωσι μετ' ἀλλήλων ὄργια, ἡ μὲν ἐπί τε τὰ κύματα καὶ τὴν θάλατταν ὥρμησεν· ὁ δὲ, ἀναρροφήσας τὸν ἰὸν αὖθις, εἶτα ἐς τὰ ἤθη τὰ οἰκεῖα ἐπάνεισι.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Θ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

fuiſſe memini. nunc quod ſupereſt dicendũ. Quum proximum eſt, vt Vipera complexu venereo jungatur cum Muræna, venenum vomitione eiicit, atque expellit, vt blandus decorusq; ſponſus videatur. Poſtea edito ſibilo (tanquam Hymenæo quodam ante nuptias miſſo) ſponſam appellat: atque vbi mutuam veneris libidinem inter ſe expleuerunt, hæc quidem ad mare regreditur: illa verò exorpto veneno & recollecto, ad domeſticam ſedem reuertitur.

FINIS LIB. IX.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ Α

ΑΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ι.

*

CLAVDII ÆLI

NI, DE ANIMALIVM

natura liber x.

Historia pugnæ riualium Elephantorum. c. 1.

ELephantum quamuis ra- rò amare fe- runt: quo- niam, vt ante dictum est, libidinum modera- tione temperatus sit: ta men ipse illud admira- bile amore plenum au- diui, quod consequitur. Virum venandi Elephã tos haud imperitum, A- lexandrum nomine, vt auctor est Dion, quum ab Imperatore Roma-

περὶ τῶ τῶν Ἐλεφάντων ἡ

Κεφ. α.

Πανίως
φας ἐρᾷ
σιν. ἔτι γδ
φρων, ὡς
μοι λέλεκται. ἀκήκοα
ἐλεφάντων πάθος
τικὸν, καὶ ἄξιον θαυμα
αὐτῷ. ὃ δὲ πέπυσμαι
νό ἐστιν. ἀνὴρ τῆς τούτω
χεῖας οὐκ ἄπειρος
μιν λαβὼν ἐκ βασι
τῶν Ῥωμαίων πάλαι,
ξ

ξανδρος ὄνομα, καὶ σταλεὶς ἐς τὴν θήραν κατὰ τὸ ἔθος τοῖς Μαυρουσίοις ἐπιχώριον, φησὶν ἐν συγγραφῇ Δίων, μόσχον ἐλέφαντος ὡραίαν ὡς ἐκεῖνοι ἰδεῖν, συνελθεῖν ἐλέφαντι νέῳ καὶ καλῷ. πρεσβύτερον δὲ ἄλλον, εἴτε οὖν ἐραστὴς, εἴτε ἀνὴρ τῆς προῃρημένης, ἀποστερῶν ἀτιμασθέντα ἀγανακτῆσαι· θυμῷ γὰρ βιαίῳ ἐξαφθεὶς, ὥρμησε μὲν καὶ ὀλίγου πάντας διέφθειρεν. ἐλθὼν δὲ ἐπὶ τὸν νέον καὶ καλὸν καὶ συμπεσὼν, εἶτα ἐμάχετο, ὡς ὑπέρ τινος ἢ νύμφης ἢ ἐρωμένης ἀλγῶν· καὶ ἐς τοσοῦτον ἄρα ἀλλήλοις συνέρραξαν, ὡς ἀμφοτέρους ζημιωθῆναι τὰ κέρατα· ἐνίκησε δὲ οὐδέτερος, ἀλλὰ ἀπέστρεψαν ἀπ' ἀλλήλων οἱ θηραταὶ βάλλοντες. ἐπεὶ καὶ ἀχρεῖοι συλλαβεῖν τὸ λοιπὸν ἦσαν τῶν ὅπλων.

no cum potestate in Mauritaniam ad venandum Elephantos ablegatus esset, ex Elephantino genere adolescentem formosam vidisse, coëuntem cum Elephãto similiter & adolescẽte & pulchro: alterum verò seniorem, quia hujus siue amator siue maritus esset, vt se spretũ vidit, ignominiæ loco hoc tulisse: quare acri animo incitatum impetum fecisse, vt nihil propius factum fuerit, quàm vt nos (inquit) omnes perderet. sicq; incurrisse in illum formosum riualem suum: pugnamq; edidisse tanquam eum qui de amica sibi erepta, doloribus acerrimis premitur: adeoq; infestis animis vtrumque cum altero pugnam commisisse, vt ex impetu cornibus ambo mutilarentur. Neutrum verò vicisse, quòd multis jaculis eos venatores distraxerint. Iam enim cornibus mutilos tanquam inutiles capere non di-

gnab

gnabantur. Hic igitur amatorum Elephantorum pugnæ æquis semper vtrinq; viribus decertatæ finis est impositus. At Paridem apud Homerum trahit Menelaus, & loro sub galea constrictum tátúm non suffocabat:& sanè vicisset, & præclaram eo deuicto cæsoq; laudem sibi comparasset: nisi & lorum fuisset ruptum:& imbellem istũ pugnatorem turpemq; adulterũ Iouis & Diones filia eripuisset. à qua liberatus ille mox ad cubile adulteræ con cubiturus se contulit.

De piscium coitu & partu. cæteros semel tantũ anno parere, Lupum bis, Mullum ter.

CAP. II.

Non vno eodemq; tempore pisces habent libidinem procreandi: verùm alij verno tempore se ad venerem rũpunt, alij æstiuo ad coitum impelluntur, alij autumno amoris flammâ conflagrant, com-

ἀφῃρημένοι. ἐραστ...
δὴ μάχη ἐραστῶν ἐλε...
των ἰσότιμος μέχρι ...
λους, συνῶσθαι αὐτοπα...
ρ. ἕλκεται δὲ ὁ Πάρις ...
τοῦ Μενέλεω, καὶ ἤγχε...
ἱμάντος αὐτὸν πιεζ...
τοῦ ὑπὸ τῷ χειρὶ Κα...
κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπ...
ἤρατο κῦδος ὁ τοῦ Α...
ας, εἰ μὴ ἐρράγη μὲν ...
μας, αὐτὸν δὲ ἐξήρ...
σεν ἡ Διὸς καὶ Διώνης...
ρίστην μάχην καὶ α...
δρον μεμοιχευμένον. ...
πελθὼν ὁ δεῖλος ἐκεῖ...
δε μετὰ τῆς μεμοιχευ...
νης.

Περὶ τῆς τῶν ἰχθύων μίξε...
περὶ λάβρακος, καὶ τρί...

Κεφ. ε.

Ἰχθύες δὲ ἄρα ο...
αὐτὴν ὥραν ἐς ἀφρ...
τὴν προθυμίας, ἀλλὰ ...
ἦρος ἐπιθορνύνται ...
θέρειον εἰλήχασι τὴν...
μὴν τήνδε, σὺν τῇ ...
ρα ἄλλοι, καὶ † δίχ...

χειμῶνος ἐξάπτονται πάντες ἐς τὴν προειρημένην σπουδήν. καὶ οἱ μὲν πλεῖστοι τοῦ ἔτους ἅπαξ ὠδίναντες, εἶτα παύονται. λάβρακα δὲ ἀκούω καὶ ἐπιτίκτειν· τρίγλην δὲ καὶ τρὶς κύειν κατηγορεῖ φασὶ καὶ τὸ ὄνομα.

Περὶ καμήλων. Κ. γ.

Ἡρόδοτος λέγει τοὺς καμήλους ἐν τοῖς ὀπισθίοις σκέλεσιν ἔχειν τέτταρας μηροὺς καὶ μέντοι καὶ γόνατα τοσαῦτα. τὰ δὲ ἄρθρα διὰ τῶν σκελῶν τῶν κατόπιν ἐς τὴν οὐρὰν τετράφθαι αὐτοῖς.

Περὶ τῶν οἰῶν τῶν Ἀραβίων. Κεφ. δ.

Τὰς οἶς τὰς Ἀραβίων ἔχειν οὐρὰς ἀήθεις ὡς πρὸς τὰς ἄλλας Ἡρόδοτος λέγει. γένη δὲ αὐτῶν εἶναι διπλᾶ ὁ αὐτὸς δήπου διδάσκει· καὶ τοῦτο λέγει, τὰς μὲν αὐτῶν οὐρὰς ἔχειν μηκίστας, ὡς εἶναι μετρήσαντι καὶ τριῶν πηχῶν οὐκ ἐλάττ-

plures hyeme venereũ complexum expetunt. Plurimi vt semel pepe-rêre, deinde toto anno à pariendo conquiescunt. Lupum vnius anni spatio binos partus edere audio: Mullum verò ter singulis annis ventrem ferre, ejus nomine (quo Græci eum triglam nominant) significari aiunt.

De Camelorum femoribus, genibus & cole.

CAP. III.

Herodotus scribit, Camelum in posterioribus gerere quatuor femora, & totidem genua, & veretrum inter posteriora crura caudam versùs spectare.

De Ouibus Arabicis, quibus partim longissima sunt caudæ, partim latissimæ.

CAP. IIII.

Præditas esse oues Arabiæ caudis, insolitis & diuersis Herodotus scribit. earum sanè duo genera ponit, vnum dicit caudas longissimas habere, vt dimetienti non

non tribus breuiores sint cubitis: quæ si trahantur, omninò ad terram atterũtur, & exulcerantur. At pastores ad fabrilem artem instituti, plostellã fabricantur, ad quæ quidem ipsa alligatæ caudæ nituntur & sustinentur: quo fit vt à vulneratione defendantur. Alterũ caudarum genus dicit esse cubitali latitudine.

ἢ ποιεῖν ἁμαξίδας· Vide Herodot. lib. 3.

De Cochleis, & Ardeis, atque Perdicibus. c. v.

Perdices & Ardeas hostes suos Cochleæ agnoscunt, & fuga sibi cauent. itaque vbi aues illæ pascuntur, nusquã reptantes videris Cochleas. At qui è Cochlearum genere Ariones vocantur, naturali quadã calliditate jam dictas aues decipiunt & eludũt. Egressi enim è testis suis absque metu pascuntur. Aues ve-

al. ἀγρείοντες

τὰς· ἀπτερ…
ἐπισύρειν, ἑλκ…
δὲ πάντως π…
μένας πρὸς τ…
τὰς νομέας δὲ
θὰς χαλκευτ…
τῶν ἁμαξίδων·
δοῦσι δὲ οὐρ…
κτήνων, ὥσ…
γὰρ τὴν ἕλκωσ…
Τὰς δὲ οἷς δὲ ἐ…
σὶ πλατείας φ…
πήχεως δὲ καὶ
αὐταί.

Περὶ κοχλιῶν καὶ … περδίκων.

Οἱ κοχλίαι …
καὶ σφίσι πολ…
πέρδικας, καὶ …
διὸς, καὶ αὐτὲ…
διδράσκουσιν. οὐδ…
ἔνθα οὗτοι νέμο…
κοχλίας διέρπ…
καλούμενοι τῶν κο…
ρείοντες, οὗτοι …
πατῶσι, καὶ πε…
ζουσι φυσικῇ σο…
περιῃρημένους. τοῦ γὰρ συμφυοῦς ὀστράκου …
τες, αὐτοὶ μὲν νέμονται κατὰ πολλὴν τὴν ἄδ…

ὄρνιθες οὓς εἶπον ἐπὶ τὰ κοινὰ τῶν ὀστράκων ὡς ἐπ' αὐτοὺς ἐκείνους καταπέτονται· οὐδὲν δὲ εὑρόντες, ἀπέῤῥιψαν ὡς ἀχρεῖά σφισι, καὶ ἀνεχώρησαν. οἱ δὲ ἐπανελθόντες εἶτα ἕκαστος ὡς ἰδίαν οἰκίαν παρῆλθε, κεκορεσμένος μὲν ἐκ τῆς νομῆς, σωθεὶς δὲ ἐξ ἧς ἠπάτησε πλάνης.

Περὶ τῶν ἐν Πόντῳ κοχλιῶν.

Κεφ. ς.

Ποντικοὶ δὲ ἄρα κοχλίαι τὸν Περσῶν βασιλέα μεμίμηνται, θερίζοντα μὲν ἐν Σούσοις, χειμάζοντα δὲ ἐν Ἐκβατάνοις. καὶ γὰρ οὗτοι ἐν μὲν τῇ καλουμένῃ Προποντίδι χειμάζουσιν. ἀλεεινὴ γὰρ ἤδε ἡ γῆ. θέρους δὲ περὶ τὸν Αἰγιαλὸν διαιτῶνται. παρέχει γὰρ αὐτοῖς αὔρας μαλακὰς ἡ θάλαττα ἡ προειρημένη.

Περὶ τῆς τῶν τριγλῶν κοιλίας.

Κεφ. ζ.

Πυνθάνομαι τῶν μαγείρων τοὺς τὴν τέχνην ἀκριβοῦντας, ὅταν βούλωνται τῶν τριγλῶν τὰς κοιλί-

rò ad teſtas vacuas fruſtrà aduolant: & quum inanes viderint, tàquã inutiles abiiciunt, & ſe recipiunt aliò: redeunt illi, ad ſuam quiſque domum, & cibo jam ſatur, & dolo ſuo incolumis.

*De Cochleis Ponticis, quæ in Propontide hyemãt, circa * Ægialum æſtiuant.*

CAP. VI.

Perſarum regem Cochleæ Ponticæ imitantur, æſtiuos dies Suſis agentem, hybernos verò Ecbatanis. etenim ad nuncupatam Propontidem calidam hyemãt: æſtiuum autem tempus ad Ægialum agitant, propter molles auras quas hoc mare eis afflat.

** Ægialus locus eſt inter Sicyonem & Buprasiũ: & alius proximus Põto, cum vico eiusdẽ nominis.*

Mullorum inter aſſandũ ventres ne rumpantur.

CAP. VII.

Coquos peritiores audio, ne Mullorum vẽtres inter aſſandum rũ

 ας

pantur, ora eorum deosculari solere: atque ita illos permanere integros aiunt.

Delphinorum catulos lacte ali: & de miro Delphinorum gregatim natantium ordine.

CAP. VIII.

Delphinus fœmina similiter atque mulier mammas habet, simul & vberrimo lacte catulos suos lactat. Ex ætatum ratione dispositi, gregatim natát. etenim perparuuli etiamnum ex ætate infirmi in primo ordine locantur. αὐτοῖς hos natatione proximi sequuntur qui sunt confirmata ætate. nam Delphinus cùm catulorum suorum amantissimum animal est, tum de iis vehementer metuens, diligenti custodia eos conseruat: ac nimirum sic natant, vt tanquam in militari cuneo alij in prima acie, alij secũda, alij tertia constituãtur. natu minimi antè prænatant. post verò hos fœminæ se... tur, deinde mares extremum agmen duc...

ας ὀπτωμένων μὴ ἐ...
δὴ, καὶ φιλεῖν αὐτ...
στόματα οὐ προσιέν...
νου ὁλόκληρος. Διαμ...
σιν ὥς φασι.

Περὶ τῆς καθ' ἡλικίαν τῶ...
φίνων νήξεως. Ε.

Ο δελφὶς ὁ θῆλυ...
ζους ἔχει κατὰ τὰς γυναῖ...
καὶ θηλάζει τὰ βρέφη...
νου ἀφθόνῳ καὶ πολλῷ...
γάλακτι. νήχονται δ...
νῃ μὲν, καθ' ἡλικίαν δ...
κριθέντες. καὶ τὴν μὲν...
της τετάχαται οἱ νέ...
ἁπαλοί· ἕπονται δὲ...
ταῖς τῇ νήξει οἱ τέλειοι...
λότεκνον γὰρ καὶ φιλ...
γον ὁ δελφὶς ζῷον, κ...
περὶ τῶν βρεφῶν ὀρρ...
καὶ φυλακῆς χάριν...
ἐν φάλαγγι στρατιωτ...
μὲν τὴν πρώτης εἰσὶν, ο...
δευτέρας, οἱ δὲ τὴν τρ...
καὶ προνήχονται μὲν...
οι, ἐπινήχονται δὲ αἱ...
αι, καὶ οἱ ἄρρενες ὑρ...

, 102

σιν ἐφορῶντές τε καὶ παραφυλάττοντες τὴν τῶν ἐγγόνων τε καὶ τῶν γαμετῶν νῆξιν. Τί πρὸς ταῦτα ὁ Νέστωρ ὦ καλὲ Ὅμηρε; ὅνπερ οὖν ᾄδεις βασιλικώτατον ἡρώων τῶν καθ' ἑαυτὸν γεγονέναι.

filiorum & vxorum natationem inspiciunt atque obseruant. Quid ad hos Nestor bone Homere? quem ais ad instruendas acies principum suæ ætatis præstantissimum fuisse.

περὶ ἔχεως καὶ ἐχίδνης.
Κεφ. θ.

Ἔχιν ἐχίδνης οἱ μὲν τῷ γένει διαφέρειν, οὐ μέντοι τῇ φύσει φασί· τὸν μὲν γὰρ εἶναι ἄρρενα, τὴν δὲ θήλειαν. οἱ δὲ, καὶ τῇ φύσει διαφέρειν οἴονται· ἀλλοῖον μὲν γὰρ εἶναι τοῦτο τὸ ζῷον, ἀλλοῖον δὲ ἐκεῖνο. ἀκούω δέ τινων λεγόντων, τοὺς μὲν ὑπὸ τοῦ ἔχεως δηχθέντας, σπᾶσθαι· οὐ μὴν τοὺς ὑπὸ τῆς ἐχίδνης. ἕτεροι δέ φασι, τὸ μὲν τῆς ἐχίδνης δῆγμα εἶναι λευκόν· τὸ δὲ τοῦ ἔχεως οὐ τοιοῦτον πελιδνὸν δέ. Νίκανδρος δέ φησιν ἐκ μὲν τοῦ δήγματος, ὅπερ ὁ ἔχις ἐμφύει, δύο ὀδόντων ἴχνη φαίνεσθαι·

Echin & Echidnam, vt Græci appellant, aliquos vnam serpentem existimare, sexu tantũ differente, (quam Latini Viperam vocant.) alios serpentes specie diuersas. C. IX.

Echin ab Echidna sexu non naturâ nonnulli differre aiunt: illũ marem esse, hanc fœminam. alij etiam naturâ differre existimãt. Et sunt quidem qui dicant conuulsione illũ affici quem Echis percusserit: non item quẽ Echidna. Alij dicũt huius album morsum esse, illius liuidum. Quũ morsum inflixit Echis (inquit Nicander) duorum dentium vestigia apparent: quum Echi-

dna, plurium.

Quemadmodum mansue fiant Elephanti. c. x.

Quid Elephantis, postquam capti sunt, faciant, vt mansuescant, dicendum est. Primò in syluam non ita longo interuallo ab ea fossa, vbi comprehēsi fuerint, distantem, sic eos strictè cōstrictos funibus trahunt, vt ne permittant quidem, néve hi præcurrant, néve rursus retrahantur: deinde certo & dimenso spatio horum quemq; ad maximam arborem alligantes, ita vt neu in anteriorem partem insilire, neu rursus admodum in posteriorē resilire queant, néve ipsis ex funis laxitate facultas sit ad inferendum injuriam. victus tenuitate & fame, horum robur frāgunt. Postea verò quàm eorum domitores duritiam animi tādiu paulatim molli-

πλέον ἢ εἰ δύ-
δρα.

Τίνα τρόπον πρα-
ϋνεται.

Εὐηθείας
καὶ τῶν ἐλεφα-
κότων, οἷα
πραΰνοιντό τε
μερῶσιν, ε-
Πρῶτον μὲν εἰ-
ὀλίγον ἀφεστ-
φρυ ἐν ἧ ἑάλω-
σιν αὐτοὺς δε-
λὺ διαλαβ-
χοίνοις. καὶ
θεῖν ἐπιτρέπ-
αὖ πάλιν ὑφ-
ἀπάγειν εἰς τ-
τὸ ἕκαστον ἐξά-
γίστῳ δένδρῳ
ναι διαστήματ-
εἰς τὸ ἔμπροσθ-
δεῖν ἔχειν, μή-
πάλιν ἀναχω-
τῶν καὶ ὕβρεις
τῇ ἀτροφίᾳ τ-
τὴν ἄγαν ἰ-

μίαν καθαιροῦσι· καὶ μέντοι ἐκ τῆς θυμὸν
ἐκ ψυχῆς τὸ ἄγριον ἡσυχῇ καθ-

ὡς ἐκείνους μὲν λήθην ἴσχειν τῆς τέως ἀγριότητος ἀμάχου, παραλύσασθαι δὲ τοῦ πρόσθεν θυμοῦ, προσιέναι τε τοὺς τῶν σιτίων πωλοῦσι, καὶ ἐκ χειρὸς ὀρέγειν τροφήν· τοὺς δὲ ὑπὸ τῆς χρείας ἀναγκαζομένους λαμβάνειν, καὶ μὴ κακουργεῖν, βλέπειν τε ἤδη πρᾳόν τε καὶ κεκμηκός. οἱ δὲ ἄγαν αὐτῶν ἰσχυροὶ καὶ τέλειοι ἀπορρήξαντες τὰ δεσμά, καὶ ταῖς ἀκμαῖς τῶν κεράτων καὶ ταῖς προβοσκίσι ἀνασπῶντες τὰ δένδρα, τὰ δὲ καὶ κατεάξαντες ὑπὸ ῥύμης, καὶ ἐμπεσόντες εἰς αὐτά, μόγις γε ὀψὲ τοῦ χρόνου τὰ μὲν λιμῷ, τὰ δὲ γλυκείᾳ τροφῇ, τὰ δὲ κέντροις ἡμερώθησαν. τροφὴ δὲ ἡμερουμένοις τοῖσδε τοῖς ζώοις, ἄρτοι τε οἱ μέγιστοι, γε κριθαὶ, καὶ ἰσχάδες, καὶ ἀσταφίδες, καὶ κρόμμυα, καὶ σκόροδα, καὶ μέλι χύδην, σχοῖνός τε καὶ φοίνικος καὶ κιττοῦ φάκελοι, καὶ πᾶν ὅσον ἐδωδίμου ὕλης, καὶ ἐκείνοις συντρόφου, καὶ ἐκ

uerunt, quoad pristinæ inexpugnabilis feritatis eos ceperit obliuio, de manu cibum sumẽdum dant. Hi necessitate pressi, cùm non malitiosè jam, tum verò oculis mansuetioribus, quàm essent soliti, & tanquam se lassos confitentes, intuentur. Horum autem, qui sunt ætate robusti, vinculis ruptis, cùm dentium robore, tum verò promuscide arbores reuellũt, aut cum impetu irruentes frangunt, vixq; ferò admodum, partim fame, partim ciborum illecebris, partim stimulis mansuefiunt. Dũ verò cicurantur, panibus maximis, hordeo, caricis, vuis, cæpis, alliis, & melle copiosè: item junco, palma, hederarum fascibus, & aliis quibus assueti fuerint gaudeniq; esculen-

tis eos pascunt.

Piscium quinam vocem vel sonum quempiam edant. C. XI.

Qui omnes pisces silentij condemnant, eos mutos affirmantes, ij in eorum natura indocti sunt & rudes. nam ex iis nonnulli editis sibilis strident, & grunniunt. Lacerta enim, Chromis, & Aper, Aristotele teste, grunniũt: Chalcis sibilat: Coccys similiter atque auis ei gentilis, vnde nomen traxit, vocem emittit.

Quæ partes Elephanti esui aptæ sint. Adipem eius venenata fugare. CAP. XII.

In Elephanto tametsi maxima corporis moles esse videtur, ex eo tamen nihil esculẽtum est, nisi promuscis, & labra, & cornuum medulla. Ejus animalis adeps contra venenata valet. Nam si quis eo inungatur, ejúsve suffimento expietur, hæc ab illo aufugiunt lon-

τούτου τοι ἐ φ...

Ὅτι μὴ πάντες ο...
ναι. K...

Φύσεως δὲ ...
ἀμαθεῖς, ὅσοι...
ως ἀπαύτων...
ζονται σιωπ...
πεὶ ἐ συρίττ...
γρυλλίζουσι.
γρυλλίζει καὶ...
κάπρος, ὡς...
φησί. χαλκὶς...
κόκκυξ δὲ ὁμ...
μον ὄρνιν τῇ φ...
μι@. φθέγ...
πλήσια.

Τί μέρος ἐδώδιμ...
τος. K...

Ἐλέφαντ@...
ἐπὶ τῆς σαρκῶ...
παὸν μέγιστ@...
δὲ τὰ κρέα αὐτ...
ὅλη μὴν ἡ προβ...
τὰ χείλη τῆς σ...
τῶν κεράτων ὁ...
αρ δὲ ἐλέφαντ...
τοῖς ἰοβόλοις...
γάρ τις χρίσ...
θυμιάσηται αὐτ...

ποδιδράσκει πορρωτάτω.

Περὶ τῆς τῶν Ἀραβίων πολυχροίας. καὶ περὶ τῶν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης ὀστρέων. καὶ περὶ μαργαριτῶν, καὶ κόγχων. Κεφ. ιγ.

Τὸν δὲ Ἀρραβίων † ζώων ἡ πολυχροιά τε καὶ τὸ πολύμορφον, καὶ πάντα γραφικὸν ἐλέγξαι δυνάμενα· καὶ ταῦτα οὐ μόνον τὰ ἄλκιμα καὶ γενναῖα, ἤδη δὲ καὶ τὰ ἀδοξότερα, αἵ τε ἀκρίδες, καὶ οἱ ὄφεις. Χρυσοειδῆ οὖν ἰνδάλματα καὶ ἐπ' αὐτῶν κατέστικται. Οἱ δὲ ἰχθύες ἔτι καὶ πλεῖον τῆς πολυκόσμου χρόας μετειληχότες, εἶτα ἰδεῖν ἐκπληκτικοί εἰσι. Καὶ τὰ ὄστρεα δὲ τὰ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἧσπερ οὖν ἐστιν ἡ Ἀρράβιος, τῆς αὐτῆς ἀγλαΐας ἄμοιρα οὐκ ἔστι. ζῶναί τε γὰρ περιέχουσι φλογώδεις αὐτὰ· καὶ φαίης ἂν θεασάμενος τὴν Ἶριν αὐτὰ μιμεῖσθαι τῇ κράσει τῶν ποικίλων χρω-

gissimè.

De diuersis Arabiæ, & maris rubri animalibus, quæ diuersis pleraque coloribus mirificè splēdent. Item de Margaritis. c. XIII.

Arabiorum animalium varius color & forma multiplex, omnem picturam longè multumq; superat. neque modò magna animalia & generosa hac permulta colorum varietate picta atque ornata sunt, sed etiam ignobilia. etenim Locustæ & Serpentes aurei coloris similitudinem speciemq; gerunt: tum pisces etiam magis vario insignes & ornati colore, admirabiles sūt spectatu: tum maris rubri ad Arabiam pertinentis Ostrea hujus splendoris expertia haudquaquam sunt: imò verò flammeis illustrata zonis, ea vt diceres varij coloris temperatione ad Iridis similitudinem accedere: adeò lineis perpetuo ductu

† al. Ἀραβίων

ductu æquè inter se distantibus distinguũtur. atque describuntur. Insano hominum vel pretio, vel sermone celebris est atque illustris Margarita, & simul mulierum admirationem habet. Maris fœtura hæc etiam est, & ad partum deduci aiunt, quum in apertas Conchas fulgura affulserint. Bona tempestate, & tranquillo mari Cõchæ, hujus genitrices, capiuntur. eas postea, quàm piscatores comprehenderunt, ab illis Margaritam animorũ libidinosorum illecebram eximunt. In maxima Concha, paruam inuenire est: contrâ in parua, magnam. Alia inanis est, alia nõ plus quàm vnam habet, aliię multos vniones possident: vt sint qui dicãt, in vna Concha viginti procreatos fuisse. Inhęret is carni paxilli instar. Quòd si quis ante

μάτων, γραμμαῖς
παρ' ἀλλήλοις ὑπὸ τ
ως καταγραφέντα.
δόμενος μὲν παρ
ἀνοήτοις, καὶ ἐν ταῖ
ναιξὶ θαυμαστὸς μα
ρίτης, θρέμμα μέντ
ρυθρᾶς θαλάττης καὶ
ἐστι. καὶ ἀποτίκτεσθαί τε
τερατολογοῦσιν, ὅταν
κόγχαις ἀνεῳγμέν
πιλάμψωσιν αἱ ἀστρ
θηρῶνται δὲ ἄρα αἱ
κόγχαι αἱ τῶν προειρ
νων μητέρες, εὐημ
τε οὔσης καὶ τῆς θαλ
λείας. οἱ δὲ θηρατα
λαβόντες, εἶτα ἐξεῖλ
τον δὴ τῶν θέλγοντα
μάχλων ψυχάς.
θεῖν δ' ἂν καὶ ἐν
μεγίστῃ μικρὸς, καὶ ἐ
κρᾶς, μέγας. κἀκεῖ
οὐδένα ἔχει, ἡ δὲ οὐ πλ
ἑνός, πολλαὶ δὲ καὶ πο
εἰσὶ δὲ οἳ λέγουσι καὶ
προσπεφυκέναι μια
χῃ. καὶ ἡ μὲν κόγχη
ἐστιν, ἐπιπέφυκε δὲ ἄρα ὡς σκόλοψ τῷ τ

ρου δὲ καὶ τοῦ ὠδῖνος τοῦ ἐντελοῦς, εἰ πρὸ τοῦ ἀνοίξαι τις τὰς κόγχας, κρέας μὲν εὑρήσει, τῆς δὲ θήρας τὸ ἀγώνισμα οὐκ ἕξει. λίθῳ δὲ ἄρα ὁ μαργαρίτης ἔοικε πεπωρωμένῳ, καὶ ἔχει ἐν ἑαυτῷ, καὶ στέγειν ὑγρὸν οὐ πέφυκεν οὐδὲ ὀλίγον. δοκοῦσι δὲ ἄρα τοῖς τούτων καπήλοις, καὶ τοῖς ὠνουμένοις οἱ ἄγαν λευκοὶ καὶ οἱ μεγάλοι κάλλιστοι καὶ τιμαλφέστατοι, ὥστε ἐκείνοις κρίνειν αὐτούς. καὶ πλουσιοί γε ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο, οὐ μὰ Δία ὀλίγοι, οἷς ἐστιν ἐντεῦθεν ὁ βίος. οὐκ ἀγνοῶ δὲ οὐδὲ ἐκεῖνο, ὅτι ἄρα ἐξαιρεθέντων τῶν λίθων τῶνδε ἀφείθησαν αὖθις αἱ κόγχαι, οἱονεὶ λύτρα δοῦσαι τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, τὸ σπούδασμα τὸ ἤδη προειρημένον. εἶτα ἐπανέφυσαν αὖθις αὐτό.

legitimum pariendi tēpus Conchas aperuerit, carnem quidem reperiet, hujus autem palmam piscationis non assequetur. Lapillo similis est margarita indurato, & humoris ne minimum quidem in se continet. Iam verò qui vendunt aut emunt, earum pulchritudinem, & pretium ex candore & magnitudine æstimant: & quidem hāc artem factitantes, pleriq; ex eis locupletati fuerunt. Non etiam illud me fugit, auulsis his lapidibus quasi redemptionis præmio persoluto, Conchas liberas dimitti, iterumq; vniones renasci. Quòd si priusquàm Lapis eximitur, hujus altrix bestia moriatur, vnà cum carne putrescere, & perire dicitur. Suapte natura rotundus & læuis

ἐὰν δὲ τὸ ζῷον τὸ τρέφον αὐτὸν πρὶν ἢ ἐξαιρεθῆναι τὸν μαργαρίτην ἀποθάνῃ, ὥς που λέγει τις λόγος, τῇ σαρκὶ μέντοι συνασήπεται καὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀπόλλυται. φύσιν δὲ ἔχει τῆς περιφερείας τὸ λεῖον καὶ δι-

ductu æquè inter se distantibus distinguūtur. atque describuntur. Insano hominum vel precio vel sermone celebris est atque illustris Margarita, & simul mulierum admirationem habet. Maris fœtura hæc etiam est, & ad partum deduci aiunt, quum in apertas Conchas fulgura affulserint. Bona tempestate, & tranquillo mari Cōchæ, hujus genitrices, capiuntur. eas postea, quàm piscatores comprehenderunt, ab illis Margaritam animorū libidinosorum illecebram eximunt. In maxima Concha, paruam inuenire est: contrà in parua, magnam. Alia inanis est, alia nō plus quàm vnam habet, aliæ multos vniones possident: vt sint qui dicāt, in vna Concha viginti procreatos fuisse. Inhæret is carni paxilli instar. Quòd si quis ante

μάτων, γραμμαῖς
παραλλήλοις ὑπὸ τῆς φ
ως καταγραφέντα. (
δόμενος μὲν παρὰ
ἀνοήτοις, καὶ ἐν ταῖς
ναιξὶ θαυμαστὸς μα
ρίτης, θρέμμα μέντοι
ρυθρᾶς θαλάττης καὶ
ἐστι. καὶ τίκτεσθαί τε
περιβόλογουσιν, ὅταν
κόγχαις ἀνεῳγμέναι
πιλάμψωσιν αἱ ἀστρα
θηρῶνται δὲ ἄρα αὐ
κόγχαι αἱ τῶν προειρ
νων μητέρες, δυνημ
τε οὔσης καὶ τῆς θαλά
λείας. οἱ δὲ θηραταὶ
λαβόντες, εἶτα ἐξεῖλο
τον δὴ τὸ θέλγητρον τ
μάχλων ψυχάς.
θείη δ' ἂν καὶ ἐν κ
μεγίστη μικρὸς, ἐν
κρᾷς, μέγας. καὶ τὰ
οὐδένα ἔχει, ἡ δὲ οὐ πλ
ἑνός, πολλαὶ δὲ ἐν πολ
εἰσὶ δὲ οἱ λέγουσι καὶ
προσπεφυκέναι μιᾷ
χῃ. καὶ ἡ μὲν κόγχη

ἐπιπέφυκε δὲ ἄρα ὡς σκόλοψ ζῴῳ. περὶ

ρου δὲ καὶ τὸ ὠδῖνος τὸ ἐντελοῦς, εἰ παρελθὼν ἀνοίξαι τις τὰς κόγχας, κρέας μὲν εὑρήσει, τὴν δὲ θήραν τὸ ἀγώνισμα οὐχ ἕξει. λίθῳ δὲ ἄρα ὁ μαργαρίτης ἔοικε πεπωρωμένῳ, καὶ ἔχει ἐν ἑαυτῷ, καὶ στέγειν ὑγρὸν οὐ πέφυκεν οὐδὲ ὀλίγον. δοκοῦσι δὲ ἄρα τοῖς τούτων καπήλοις, καὶ τοῖς ὠνουμένοις οἱ ἄγαν λευκοὶ καὶ οἱ μεγάλοι κάλλιστοι καὶ τιμαλφέστατοι, ὥστε ἐκείνοις κρίνειν αὐτούς. καὶ πλούσιοί γε ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο, οὐ μὰ Δία ὀλίγοι, οἷς ἐστιν ἐντεῦθεν ὁ βίος. οὐκ ἀγνοῶ δὲ οὐδὲ ἐκεῖνο, ὅτι ἄρα ἐξαιρεθέντων τῶν λίθων τῶνδε ἀφείθησαν αὖθις αἱ κόγχαι, οἱονεὶ λύτρα δοῦσαι τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, τὸ ἀπόδασμα τὸ ἤδη προειρημένον. εἶτα ἐπανέφυσαν αὖθις αὐτό. ἐὰν δὲ τὸ ζῷον τὸ τρέφον αὐτὸν πρὶν ἢ ἐξαιρεθῆναι τὸν μαργαρίτην ἀποθάνῃ, ὥς που λέγει τις λόγος, τῇ σαρκὶ μέντοι συσσήπεται καὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀπόλλυται. φύσιν δὲ ἔχει τῆς περιφερείας τὸ λεῖον καὶ δι-

legitimum pariendi tépus Conchas aperuerit, carnem quidem reperiet, hujus autem palmam piscationis non assequetur. Lapillo similis est margarita indurato, & humoris ne minimum quidem in se continet. Iam verò qui vendunt aut emunt, earum pulchritudinem, & pretium ex candore & magnitudine estimant: & quidem hâc artem factitantes, pleriq; ex eis locupletati fuerunt. Non etiam illud me fugit, auulsis his lapidibus quasi redemptionis præmio persoluto, Conchas liberas dimitti, iterumq; vniones renasci. Quòd si priusquàm Lapis eximitur, hujus altrix bestia moriatur, vnà cum carne putrescere, & perire dicitur. Suapte natura rotundus & læuis

est, probeq; circunscriptus. Si quem ex eis velis affabrè, aliter quàm natus est, circunscribere vel expolire, is artificium prodit. non enim cedit, sed asper fit, & se fraudibus atque insidiis ad speciem indicat attentari.

Ægyptij cur Accipitrem colant: & plura de huius auis natura.

CAP. XIIII.

Accipitrem Apollini consecrant Ægyptij, & venerãtur. Oron sua lingua deum hunc appellant. Auem autem eiusmodi Thaustum nominãt. (θωΰς, Gillius.) Cum Apolline idcirco cõuenientiam habere aiunt, quòd de auibus soli accipitres semper nullo negotio aduersos Solis radios intuẽtur, neque intentis oculis sursum versus iter suscipere grauãtur, nec diuina flamma offenduntur. Contrà etiam quàm cæteræ aues supino interdum volatu ferri Accipitres quidam obseruarunt: quo

ποικίλγραφον. εἰ
λις τῶν πεφυκότων
τινὰς σοφίας τέχ
γράψαι τε, καὶ λ
φῆναι τὸν λίθον,
κατὰ τὴν ἐπιβουλὴν
πείθεται· τραχ
ὑπαναφύει, καὶ
ἐπιβουλεύεται ἐς
κατηγορεῖ ταύτη

Ὅπως τιμῶσι οἱ Α
ἱέρακα. Κεφ

Αἰγύπτιοι τὸν ἱέ
πόλλωνι τιμᾶν ἐ
τὸν μὲν θεὸν Ὠρ
τῇ φωνῇ τῇ σφε
δὲ ὄρνιθας λέγου
μαστοὺς, καὶ προσ
θεῷ τοῦ προσδερκ
σιν. ὁρῶσι γὰρ ἱέρ
νίθων μόνοι ἀεὶ
κτῖσι τοῦ ἡλίου ῥα
ἀβασανίστως β
καὶ δι...
πορείαν τε τὴν
τῷ ἴασι· καὶ
θεία φλὸξ λυπ
ἀνάπαλιν μὲν
τὸ ἱέρακα εἰ ἰδ

σιν ὡς ἐξ ὑπτίας νέοιντο. ἔνθεν τοι καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ὁρᾷ, καὶ πρὸς τὸν παντὸς ἐφορῶντα ἄλλα ἐλευθέρως καὶ ἀτρέπτως ὁ αὐτός. ὄφεών τε καὶ δακετῶν θηρίων ὁ αὐτός ἐστιν ἔχθιστος. οὐκ ἂν γοῦν αὐτὸν διαλάθοι οὔτε ὄφις, οὔτε σκορπίος, οὔτε μὴν πονηρᾶς ὕλης ἄλλό τι ἔκγονον. ἀκροδρύων μὲν οὖν καὶ σπερμάτων ἄγευστος. σαρκῶν δὲ ἥδεται βορᾷ, καὶ πίνει αἷμα. καὶ τὰ νεόττια ἐκτρέφει τοῖς αὐτοῖς. καὶ εἰς λαγνείαν ἐστὶ δριμύτατος. τὸ δὲ αὐτοῦ τῆς κνήμης ὀστέον εἰ χρυσίῳ παρατεθείη, ἕλκει τε αὐτό, καὶ ἴυγγι ἀπορρήτῳ τινὶ πρὸς ἑαυτὸ ἄγει, καὶ ἐπᾳδῇ θέλγει, ὥσπερ οὖν ᾄδουσι τὴν Ἡρακλεώτιν λίθον καταγοητεύειν πως τὸν σίδηρον. Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ εἰς ἑπτακόσια ἔτη βίου προήκειν τὸν ἱέρακα, καὶ οὔπω με πείθουσιν, ἃ δὲ οὖν ἀκούω, λέγω. Ἔοικε δέ φασι καὶ Ὅμηρος εἰδὼς τοῦ Διὸς

καὶ

quidem corporis geſtu cælum intuentur, ac rerum inſpectorem omnium liberè intrepideq; aſpectant. Iidem ipſi Serpentibus & venenatis beſtiis inimiciſſimi ſunt. nec enim ipſos Serpens, vllave alia mala beſtia latere poteſt. Nullas fruges exedunt. ſed & carnes vorant, & ſanguinem exorbét, iiſdemq; ſuos alunt pullos. Ad libidinem ſunt inflammatiſſimi. Os tibiæ illorum ſi ad aurum admoueatur, ſic ipſum illecebra quadam mirabili ad ſe allicit, quemadmodum Heracleoten lapidem ſua vi prædicant quaſi præſtigiis & captionibus ferrum ad ſe attrahere. Hujus alitis vitã Ægyptij dicunt ad annos vſque ſeptingentos pertingere, quibus ego non facilè crediderim: Homerus Accipitrem Apollini & Latonæ

gratum esse insinuare videtur, vbi de Apolline canit: Ille per Idæos montes descendere pergit Accipitri similis celeri, solitoq; palumbos Infestare.

Pilularium Scarabeum carere fœmina. c. XV.

In suo genere Scarabeorum natio fœminei sexus quòd sit expers, ideo in *fimi* pilam semen emittit: quam octo & viginti dierum spatio & volutat, & cõcalefacit, deinde fœtum procreat. Ægyptiorum porrò bellatores Scarabeum in annulis insculptum habere solebant, ex eo adumbrante nimirum legislatore solos omninò mares pro patria bellum gerere oportere, quòd sanè Scarabeus caret fœmina.

Sues voracitatem suam ne à fœtibus quidem suis, neque humano corpore abstinere: eamq; ob causam detestabiles Ægyptijs esse: vt [...] conias & Upupas, quòd pia sint in parentes, [...] panseres, quòd amantissimi pullorum. Lactis [...] κα, &c. c. XVI.

ἐ Λητοῦς ἐστι φίλο[...]
πωμνίττεσθαί πως [...]
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίω[ν ...]
ἴρηκι ἐοικὼς ὠκέϊ[...]
φόνῳ. ὁ Ἀπόλλων [...]
Ὅτι ἄθηλυ τὸ ζῶον ὁ κ[...]
Κεφ. ιε.

Ὁ κάνθαρος [...]
ζῶόν ἐστι. σπείρε[ι ...]
τὴν σφαῖραν ἣν [...]
ὀκτὼ δὲ καὶ εἴκοσι [...]
τοῦτο δράσας, καὶ θ[...]
αὐτὴν εἶτα μέτρο[...]
ζωΐτους, προάγ[...]
τόν. Αἰγυπτίων δὲ [...]
χιμοι ἐπὶ τῶν δα[...]
εἶχον ἐγγεγλυμμέν[...]
θαρον, αἰνιττομέν[...]
μοθέτου, δεῖν ἄρρ[...]
ναι παύτας παύτῃ [...]
χομένους ὑπὲρ τῆς χ[...]
πεὶ καὶ ὁ κάνθαρος [...]
ας φύσεως οὐ μετε[...]
Ὅτι λαιμαργότατον ὁ [...]
ρὶ φιλαργοῦ, καὶ χ[...]
κος. καὶ ἔποποι. Κ[...]

Ἡ ὗς καὶ τῶν ἰδίων τέκνων ὑπὸ τῆς λαιμαργίας ἀφειδῶς ἔχει· καὶ μέντοι καὶ ἀνθρώπου σώματι ἐντυχοῦσα, οὐκ ἀπέχεται, ἀλλ' ἐσθίει. ταύτῃ τοι καὶ ἐμίσησαν Αἰγύπτιοι τὸ ζῷον ὡς μυσαρὸν καὶ πάμβορον. Φιλοῦσι δὲ οἱ φρόνιμοι καὶ τῶν ἀλόγων τὰ πρᾳότερα, καὶ φιλοστόργους ἅμα καὶ εὐσεβείας μετειληχότα προτιμῶσιν. Αἰγύπτιοι γοῦν τοὺς πελαργοὺς καὶ προσκυνοῦσιν. ἐπεὶ τοὺς πατέρας γηροκομοῦσιν, καὶ ἄγουσι διὰ τιμῆς. οἱ αὐτοὶ δὲ Αἰγύπτιοι καὶ χηναλώπεκας καὶ ἔποπας τιμῶσιν. ἐπεὶ οἱ μὲν φιλότεκνοι αὐτῶν· οἱ δὲ, πρὸς τοὺς γιναμένους εὐσεβεῖς. Ἀκούω δὲ καὶ † Μανέθωνα τὸν Αἰγύπτιον σοφίας εἰς ἄκρον ἐληλακότα ἄνδρα εἰπεῖν, ὅτι γάλακτος ὑείου γευσάμενος ἀλφῶν ὑποπίμπλαται καὶ λέπρας. Μισοῦ-

Suillum pecus tātopere explendo abdomini deditum eſt, vt ne propriis quidem ſuis fœtibus parcat, neque helluationem ſuam ab humano corpore abſtineat. Quæ cauſa eſt, cur hujuſmodi animal vt impurum, deteſtabile, & voraciſſimum apud Ægyptios in ſummo odio habeatur. Cōtrà autem mitiores beſtiæ, naturæ & miſericordis & piæ participes, præcipuo quodam honore à prudentibus viris ſolitæ ſunt affici. Ciconiæ enim apud Ægyptios eò venerationem habent, quòd ſenectute affectos parentes alunt. iidemq; ipſi idcirco Vulpanſeribus & Vpupis honorem habent: quia illi quidem ſunt pullorum ſuorum amantes, hæ autem aduerſus parentes, exiſtimātur piæ. Manethonē porrò Ægyptium ſumma ſapientia virum accepi dicere, eum qui ſuillo lacte veſcatur, vitiliginibus & lepra oplet-

al. Μαιέθωνα

pletum iri, quos quidē morbos Asiani omnes pessimè oderunt. Ægyptij verò, quibus persuasissimum est, Sues Soli & Lunæ inimicissimos esse, semel tantùm quū festos dies agitant, aliàs verò nunquam, nec huic ipsi, nec cuipiam alij deorum sacrificant: idq; propterea faciunt, quia execrādos & detestabiles ducūnt. Tum Athenienses in mysteriis jure optimo Sues immolant, propter perniciem, quā segetibus moliuntur. Nam ex spicis sæpe illas quæ nōdum ad maturitatem peruenerunt vastant, alias effodiunt. Eudoxus verò inquit, Ægyptios ab immolādis Suibus parcentes eis se sustinere: quòd posteaquàm sementem fecerunt, eorum greges ad proterendam & cōculcandam frumentorum sationem atque depellendam in altiorem terram & humidiorem inducere soleant, hac quasi occasione terrâ obductâ ne ab au

καινὰς

τὸ πορὸς,

σι ϑ ἄρα οἱ Ἀσιανο
πες τάδε τὰ πάϑη
σεύκασι ϑ Αἰγύπτιοι
ϛ ἡλίῳ ϛ σελήνῃ ἐ
εἶναι. ὅταν ϑ Αἰ
πανηγυρίζωσι τὴν
γὴν, ϑύουσιν αὐτῇ
τ ἔτους μὲ ἄλλοτε
ἐκείνῃ, ὔτε ἄλλῳ
ϑεῶν τόδε τὸ ζῷον
λουσι ϑύειν, ὡς μυσ
Ἀϑηναῖοι ϑ ἐν Ἐ
σηρίοις καταϑύουσι
καὶ μάλα δικαίως
μαίνονται γδ τὰ λήι
εἰσπηδήσασαι πολ
τὰς μὲ κενὰς τ στα
κ ὐδέπω ὡραίας, κ
κλῶσι· τὰς ϑ, ἐξορ
σιν. Εὔδοξος δέ φησι
δεδιέναι τὰς Αἰγυπτί
ὑῶν μὴ ϑύειν αὐτὰς,
τ σίτου σπαρέντος ἐ
γουσι τὰς ἀγέλας αὐ
αἱ ϑ πατοῦσι τὰς πυ
καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν
ὠϑοῦσιν, ἵνα μείνῃ ἐμ

τος, καὶ μὴ ὑπὸ τοῦ ὀρνίθων ἀναλωθῇ.

Ὅπως ἐρῶσι τῆς συνήθους γῆς οἱ ἐλέφαντες. κ. ιζ.

Ἀποσπώμενοι τῆς συνήθους γῆς οἱ ἐλέφαντες, καὶ ἐὰν ἡμερωθῶσι, τὰ μὲν πρῶτα τοῖς δεσμοῖς καὶ τῷ λιμῷ, τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις ταῖς τροφαῖς καὶ τῷ ποικίλῳ αὐτῶν, ὅμως τὸ φίλτρον τῆς θρεψαμένης χώρας οὐκ ἂν αὐτοῖς ποτε ἐξίτηλον γένοιτο. οἱ πλεῖστοι γοῦν ὑπὸ τῆς λύπης διαφθείρονται. ἤδη δέ τινες καὶ κλαίοντες † ἀσυνακτεὶ καὶ ἀμέτροις τοῖς δακρύοις, ἐπηρώθησαν τὴν ὄψιν. Εἰσάγονται δὲ εἰς τὰς ναῦς διὰ γεφύρας παρ' ἑκάτερα † αὐτοῖς κλάδων τεθηλότων καὶ κομώντων μιγνυμένων, καὶ ὕλης ἄλλης χλωρᾶς διαπτυομένης εἰς ἀπάτην τῶν θηρίων. εἰ γὰρ ταῦτα ὁρῷεν οἱ ἐλέφαντες, εἶεν καὶ τό γε διὰ τῆς γῆς ἰέναι σφᾶς ἐ-

semina exhauriantur.

Elephanti quàm ament terram consuetam.

C. XVII.

Abstracti à suis Elephanti sedibus patriis, quamuis vinculis primùm & fame, deinde variis cibariorum blandimentis mansuefacti sint, tanta tamen naturalis soli illecebrâ tenentur, vt patriæ memoria eis obscurari & euanescere nequeat. Quare quum horum plerique grauissimo mœrore suscepto conficiũtur: tum verò quidam ex his, vberrimè flentes, tantam lacrymarum vim profundunt, vt oculorum sensibus capiantur. In naueis autẽ immittuntur, ponte vtrinque ramis frondescentibus adumbrato, ad fallenda huiuscemodi animalia. hoc enim ipsum quum vidẽt, se per terrã, quia eis hæc mare videndi facultatem adimant, e-

etiam

al. ἀτάκτως.

αὐτῆς

tiam nunc ites facere arbitrantur. Sunt autē loca maris breuia & vadosa circa litus regionis, vnde eis soluendum est: ita vt per pontem quo diximus modo obumbratum, belluas in naues onerarias aliquatenus distantes traduci opus sit.

al. additur ἐκ, melius, vt cō ijcio.

α. τὰς·

Quemadmodum vtrumque æquinoctium significat Arietis cubitus.

CAP. XVIII.

Aries sex hybernos menses in læuum latus jacens, quietem capit & somno fruitur: contraq; ab æquinoctio verno in dextrum incumbens, somnū accipit. Ad vtrumque igitur æquinoctiū ipsam Aries mutat cubandi rationem.

De Pagris & Mæotis piscibus Nili, qui tanquam sacri coluntur, quòd futuram Nili inundationem suo prauentu nunciant: & nullum de suo genere deuorāt.

CAP. XIX.

αὐτοὺς δοκοῦσιν. οὐδ…
πρέπει ταῦτα ὁρᾶσθ…
θάλατταν. βραχέα …
καὶ † ἀγχιβαθῆ τὰ …
χώρας, ἐξ ἧς α…
πλεῖν † αὐταῖς· καὶ α…
ἀφεστῶσιν τῇ φορτ…
διὰ ταύτα τῆς γεφύρα…
καὶ τῆς μηχανῆς τε …
πιβουλῆς τῆς διὰ τῶ…
δων, καὶ τῆς ὕλης τῆς …
ρημμένης.

Ὅπως ἑκατέρας ἰσημερ… σημαντικὸς ὁ κριὸς… καθεύδειν. Κ. …

Ἀκούω τὸν κριὸν …
ον ἐξ μηνῶν τῶν χειμ…
πέτων κατὰ τῆς ἀρι…
πλευρᾶς κεῖσθαι καὶ κ…
δειν, ὅταν αὐτὸν α…
περιλαμβάνῃ ὕπν…
πὸ δὲ τῆς ἐαρινῆς ἰσημ…
ας, ἔμπαλιν ἀναπαυ…
κατὰ δὲ τῆς δεξιᾶς κεῖσ…
κεῖν καθ' ἑκατέραν ἰ…
ρίαν τὴν κατάκλι…
μείβει ὁ κριός.

Περὶ φάγρων τῶν ἰχθ…

Κεφ. ιθ.

Τοὺς ἰχθῦς τοὺς φάγρους Συηνῖται μὲν Αἰγυπτίων ἱεροὺς νομίζουσιν. οἱ δὲ οἰκοῦντες τὴν καλουμένην Ἐλεφαντίνην τοὺς Μαιώτας. φῦλον δὲ ἄρα καὶ τοῦτο ἰχθύων. Ἡ δὲ εἰς ἑκάτερον τὸ γένος ἐξ ἀμφοτέρων τιμὴ, τὴν γένεσιν εἴληχεν ἐντεῦθεν. ἀνιέναι τε καὶ ἀναπλεῖν τοῦ Νείλου μέλλοντος, οἵδε προθέουσί τε καὶ νήχονται, οἱονεὶ τοῦ νέου ὕδατος ἄγγελοι. καὶ τὰς τῶν Αἰγυπτίων ἀνηρτημένας γνώμας προευφραίνουσι καλαῖς ἐλπίσι, τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ῥεύματος προὔργου συνιέντες, καὶ θαυμαστῇ τινι φύσει προμαντευόμενοι ἐκεῖνοί γε. Ἤδη δὲ καὶ τοῦτο ὑπὲρ τῆς εἰς αὐτοὺς τιμῆς φιλοῦσι προστιθέναι οἱ προειρημένοι, λέγοντες αὐτοὺς διαμένειν ἀλλήλων ἀγεύστους.

Περὶ κόγχων ἑτέρων ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ. Κ. κ.

Ægyptij Syenitæ sacros pisces Pagros ducunt: atque Elephantinem sic nuncupatam incolentes, eadem existimatione Mæotas pisces ornant. Causa verò cur hujusmodi pisciũ genus hanc apud eos populos venerationem habeat, & magnam religionem possideat, ex eo profecta est: quòd aduentãtem Nilum hi præcurrentes, futuram aquam prænunciant, & mirifica quadam vi ejus accessionem præsẽtientes ex sua antecessione suspensas Ægyptiorum mentes optima spe recreant. Idcirco etiam eo honore illos afficiunt, quia in eo permanent, nullum vt sui generis comedant.

De Conchis alijs maris rubri, quæ acutissima labrorum acie quamcunque apprehenderint natantis hominis partẽ amputant. C. XX.

In mari rubro aliæ etiam Cõchæ nascuntur, quæ tum testas nõ læues, concauas, & secturis distinctas, tum labra acuta habent: quæ quum coëunt inter se, sic alterno incursu conjunguntur, vt tãquam duarum serrarũ coëuntium dentes videantur inter se conuenire; vnde fit, vt si piscatoris natantis, quamcunque partem etiamsi sub eam os subest, mordicus apprehenderint, amputent: & similiter si articuli locum comprehenderint, neque id mirum, quum tanta sit marginum acies.

Cur ex Ægyptijs Ombitæ Crocodilos venerentur, Apollonopolitæ oderint. Item de sexagenario numero Crocodilorum natura multis modis accommodato.

CAP. XXI.

Crocodilorum colentes Ombitæ Ægyptij populi, sic hos venerari dignantur: quẽadmodum nos deos O-

Γίνονται δὲ ἄρ
θαλάσσῃ τῇ ἐρυθ
χαι καὶ ἕτεραι, οὐ
ὄστρακα, ἀλλὰ ἔχ
νας ἐντομὰς καὶ κο
ὀξεῖαι δὲ αὗται
λη εἰσί. καὶ συνιοῦσ
λήλαις ἐμπίπτου
ἐναλλὰξ ἐντιθεῖσαι
οχάς, ὡς δοκεῖν δ
νων συνιόντων τοὺ
δόντας εἰς ἀλλήλου
χεσθαι. οὐκοῦν τῶν ἁλι
αὖ νηχομένου λάβω
δάκωσιν ὁτιοῦν μέρ
κόπτουσιν, εἰ καὶ
πείη τοῦ μέρους τοῦ
π. καὶ κατὰ ἄρθρα
δακοῦσι, καὶ τ
κόψαν· καὶ εἰκό
μάχαιρα γάρ ἐστι τ

Ὅπως διάκειται π
κόδειλον οἱ Αἰγύ
κις. κα

Τοὺς κροκοδ
γυπτίων οἱ μὲν σέβ
Ὀμβῖται, καὶ
τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀ
ἄγομεν θαυμασ

πᾶζα, καὶ ἐκείνους ἐκεῖνοι, καὶ τῶν τέκνων γε αὐτοῖς ἐξαρπαζομένων πολλάκις, οἱ δὲ ὑπερήδονται. καὶ αἵ γε μητέρες τῶν δειλαίων γαίνυνται, καὶ σεμναὶ περιίασιν, οἷα δήπου τεκοῦσαι θεῷ βορὰν καὶ δεῖπνον. Ἀπολλωνοπολῖται δὲ Τεντυριτῶν μοῖραι, σαγηνεύουσι μὲν τοὺς κροκοδείλους, καὶ τῶν περσεῶν (φυτὸν δέ ἐστιν ἐπιχώριον) ἐξαρτήσαντες μετεώρους, μαστιγοῦσί τε πολλαῖς †, καὶ ταῖς ἐξ ἀνθρώπων ξαίνουσι κνυζομένους καὶ δακρύοντας. εἶτα μέντοι κατακόπτουσιν αὐτοὺς, καὶ σιτοῦνται. Κύει δὲ ἄρα τὸ ζῷον τοῦτο ἑξήκοντα ἡμέραις. καὶ τίκτει ᾠὰ ἑξήκοντα, καὶ τοσαύταις ἡμέραις θάλπει αὐτά. σφονδύλους τε ἔχει ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοσούτους, νεῦρά τε αὐτὸν τοσαῦτα φασὶ διαζῶσαι. λοχεία τε αὐτῶν ἐς τοσοῦτον προέρχεται ἀριθμόν. καὶ ἔτη βιοῖ ἑξήκοντα. λέγω δὲ ἐγὼ ταῦτα Αἰγυπτίους φήμας τε καὶ πίστεις.

lympios solemus. A crocodilis suos liberos rapi mirificè gaudent, & matres ex eo magnam lætitiam voluptatemq; capiunt: & simul magnificè & amplè de se sentiunt, quæ nimirum deo cibaria pepererint. Contrà Apollonopolitæ pars Tētyritarum, sagenis captos à perseis arboribus sublimes suspendunt, atque eos primū flebiliter gemētes permulta verberatione assligunt: deinde iis concisis vescuntur. Sexaginta dies (vt narrant Ægyptij) ventrem ferunt, & oua totidem ex sese pariunt, totidemq; dies hæc fouent. Sexaginta vertebras in spina habent, quam totidem neruis alligatam esse ferunt. Curatio partus ab eisdem sexaginta diebus peragitur: annos viuunt sexaginta:

Videtur locus deprauatus.

totidē dentes possident: totidem quotannis dies sine vllo cibo in latibulis quiescunt. Iam Crocodili qui in paludibus, manu Ombitarum factis, nutriuntur, eis domestici & vernaculi sunt, & se appellantes intelligunt. Capita idcirco hostiarum eis edenda obiiciunt, quòd ea ipsi non comedunt. Apollonopolitæ verò ejusmodi bestiam oderunt, quòd dicant, Tiphonem ejus formam induisse. Alij non ob eam causam, sed quòd Psammythi regis justissimi viri filiam Crocodilus rapuerit, ejus cladis recordatione etiam τυφῶνα posteros vniversā eorum nationem odisse.

Barcaos morbo defunctos ceu ignauos cremare: in bello defunctos, Vulturibus obijcere: De Romuli ex Vultu-

πάρεισι δὲ καὶ ὀδό
ξήκοντα τοῦδε τοῦ ζ
ἀριθμεῖν. φωλεῦον
καθ' ἕκαστον ἔτος ἑ
τας ἡμερῶν, ἀτρεμε
ἀτροφεῖ. τοῖς δὲ
ταις καὶ συνήθεις
μένοι· καὶ ὑπακού
λέγοντων αὐτῶν οἱ
μενοι ἐν ταῖς λ
ταῖς ὑπ' αὐτῶν π
μέναις· κομίζουσι
αὐτοῖς κεφαλὰς τ
τῶν θυομένων. αὐτοὶ
οὐ γεύσαιντο τοῦδε
ρους, καὶ ἐμβάλλουσι
ζαί· οἱ δὲ περὶ τοῦ
δῶσιν. Οἵγε μὴν
λωνοπολῖται μισοῦσι
κόδειλον, λέγοντες
φωνα ὑποδῦναι τ
του μορφὴν. οἱ δὲ
την. φασὶ τὴν
Ψαμμύθου δὲ βασιλ
γαθοῦ καὶ δικαίου

al. ἴχνια * ἔκγονα ἁρπάσαι θυγατέρα κροκόδειλον
μένοι μνήμῃ τοῦ τούτου πάθους, μισεῖν τὸ φῦλ
τῶν πᾶν καὶ τοὺς κάτω τοῦ χρόνου γεγενημένους

Περὶ τῶν ἐν τῇ Βάρκῃ νεκρῶν, ἢ γυπῶν. Κεφ.

Βαρκαῖοι, ἔθνος δὲ τοῦτ' ἔστιν ἑσπέριον, τοὺς ἀποθανόντας νόσῳ τοὺς νεκροὺς ὑβρίζοντες, ὡς ἀνάνδρως καὶ μαλακῶς τεθνεώτων, διδόασι πυρί· τοὺς δὲ ἐν πολέμῳ βίον καταστρέψαντας, ὡς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ ἀρετῆς μετειληχότας, γυψὶ προβάλλουσιν, ἱερὸν τὸ ζῷον εἶναι πεπιστευκότες. Ρωμύλος δὲ ἄρα ἐν τῷ Παλλαντίῳ λόφῳ δώδεκα γυψὶν οἰωνισάμενος, ὡς ἀγαθῆς τῆς μαντείας ἔτυχεν, ἀμειβόμενος τὸν ὀρνίθων τὸν ἀριθμὸν, τοὺς Ρωμαίους ἄρχοντας, ἰσαρίθμους τοῖς τότε ὀφθεῖσιν ὄρνισι προπορεύειν ῥάβδοις ἐνομοθέτησεν. Αἰγύπτιοι δὲ Ἥρας μὲν ἱερὸν ὄρνιν εἶναι πεπιστεύκασι τὸν γῦπα. κοσμοῦσι δὲ τὴν τῆς Ἴσιδος κεφαλὴν γυπὸς πτεροῖς, καὶ τῶν προπυλαίων ὀροφαῖς ὑπογράφουσι γυπῶν πτέρυγας. εἶπον δὲ καὶ ἀκριβέστερον ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζῴου πολλὰ ἐπερωμένος.

ribus augurio: & quòd sacri sunt Iunoni ac Isidi. c. XXII.

Barcæi gens Hesperia ex aliquo morbo mortuos, vt muliebriter & ignauiter defunctos, ad notandam mortis ignominiam igni cremant: Eos verò qui in bello morte, vt summa virtute ornatos, Vulturibus deuorandos obiiciunt: quòd eas aues sacras existiment. Romulus in Palatino colle quũ à duodecim Vulturibus visis optima auguria cõsecutus esset, ad rei memoriam principes Romanos, totidem ministros quot aues perspexisset, virgis antecedere jussit. Ejusmodi volucres Iunoni sacras Ægyptij ducunt, atque earum pennis Isidis caput, & vestibulorum fastigia ornant. Sed de hac aliter plura etiã alibi dixi.

De Isidis cultu in Ægypto per mulieres lugentes, quæ mirificè à Scorpijs eius loci venenatissimis tutæ sūt. Dorcades quoque fœminas Isidi sacras esse.

CAP. XXIII.

In Copto Ægyptia vrbe, & magna conficiendorum aliorum sacrorum religione Isim Ægyptij colunt, & verò eodem cultu hanc ipsam venerantur, quo aut conjuges aut liberi à lugentibus afficiuntur. Vbi Isis hanc religionem possidet, ibi acerrimi ad pestiferum vulnus inferendū Scorpij maximi versantur, qui vt percusserunt, statim interficiūt: ad quorum vitationem omne cautionis genus Ægyptij adhibent, sexcentáque machinaméta moliuntur. verumtamen lugentes ad Isidis fanū mulieres, pedibus incedentes nudis & tantúm non calcantes Scorpios, & humi jacentes, ab horum acerbitate integræ incolumesq; permanent. Porrò

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κοπ
ων καὶ δορκάδων.

Ἐν τῇ Κοπτ
γυπτίᾳ τὴν Ἰσι
Αἰγύπτιοι ταῖς
ἱερουργίαις, καὶ
τῇ παρὰ τῶν πενθ
τοὺς ἄνδρας τ
ξουσιν ἢ τοὺς παῖδ
ἀδελφοὺς λατρε
θεραπείᾳ. ὅτι
σκορπίων ἐν
θαι μὲν μεγίστων,
ὀξυτάτων, πεί
σφαλερωτάτων
σαντες γὰρ αὐ
ραχρῆμα) καὶ
μυρίας εἰς τὴν
φυλακὴν μηχ
τῶν Αἰγυπτίων·
πενθοῦσαι παρ
χαμαὶ καθεύδο
ἀνυπόδετοι ε
καὶ μόνον οὐ πα
περιειρημένους
εἶτα μέντοι ἀπα
μένουσι. Σέβουσ

αὐτοὶ Κοπτῖται καὶ θηλείας δορκάδας, καὶ ἐκθειοῦσιν αὐτάς· τοὺς δὲ ἄρρενας καταθύουσιν. ἀθύρματα δὲ εἶναι τὰς θηλείας τῆς Ἴσιδός φασι.

Περὶ κροκοδείλων καὶ ἱεράκων.
Κεφ. κδ.

Ὁ κροκόδειλος (καὶ μέντοι καὶ ταῦτα πρὸς τοῖς ἤδη διηνυσμένοις ὑπὲρ τοῦ ζώου προσακήκοα) φύσει δειλός ἐστι, καὶ κακοήθης δὲ καὶ πανοῦργος δεινῶς· καὶ ἁρπάζει μὲν καὶ ἐπιβουλεύει μάλα ὀξέως. πέφρικε δὲ τοὺς κτύπους πάντας, ἐκδέδοικε δὲ καὶ ἀνθρώπου βιαιοτέραν βοήν. καὶ μέντοι καὶ τοὺς εὐθαρσέστερον ἐπιόντας ὀρρωδεῖ ἰσχυρῶς. οἱ τοίνυν καλούμενοι κατὰ τὴν Αἰγύπτον Τεντυρῖται, ἴσασι καὶ ὅθεν εὐχείρωτόν ἐστι

ptitæ Capras feras fœminas ad diuinitatem & religionem consecrant, & religiosè colunt: easdemq; Isidi in amore & deliciis esse existimant, mates autem ad cibū mactāt.

De ingenio Crocodilorum, quodq; Tentyritæ Ægyptij eos ex'si occidant: quum Ombitæ, Coptitæ & Arsenoitæ eosdem reuereantur. Et quam ob causam ab aliys Crocodili, ab aliys Accipitres eorum hostes colantur.

CAP. XXIIII.

Crocodilus (vt hæc etiam reliquis suprà de eodem dictis, quæ insuper audiui, addam) natura timidus, improbus, malitiosus, fallax: cùm ad rapinas faciendas, tum ad comparandas insidias acerrimus, & promptissimus existit. omnem strepitum perhorrescit, humanam vocem contentiorem extimescit: eos à quibus paulò confidentiùs inuaditur, reformidat. Tētyritæ (sic nuncupati) Ægyptij, qua ex parte comprehensibilis, atque expugnabilis sit, præclarè intelligunt. Etenim ejus oculos, quòd

sint hebetes, planè sciũt peropportunos esse ad vulnus accipiendum: atque etiam ejusdem axillas & ventrem commodè feriri posse. Contrà verò tergum, & caudam ab omni ictu inuicta ideò existere, quòd tecta sint, & quasi armata corticis squammarumq; robore, testis validis aut conchis (crustísve) haud dissimiliũ. Ij igitur quos modò dixi populi, eos comprehendere soliti, tam studiosè iis ipsis inimico infensoq; animo sunt, vt illîc fluuius à Crocodilis tantoperè cõquiescat & liber sit, vt fidẽter ibidẽ natatio, & inter natandũ lusus exerceri possit. Non item in Ombitis, vel Coptitis, vel Arsenoitis tutum est aut pedes lauare, aut aquã haurire: sed neq; in ripis inambulare, nisi summa cautione liberum est. Iã Accipitres Tentyritæ sanctissimè colunt. Contrà eos Coptitæ vt Crocodilorũ

Ὀμβίτωις

τὸ θηρίον. μάλιστα
τρωθείη εἰς τὰς ὀφ
μοὺς βληθεὶς, ἢ μα
λας, καὶ μὴν καὶ τὴ
δύω. ταῦτα δὲ πέφυκε
τὴν οὐρὰν ἄρρηκτον
πᾶσι μὲν γάρ τε καὶ φ
πέφρακται, καὶ ὡς
ποις ὥπλισται· καὶ
κασιν ὀστράκοις κα
ρυῖς, ἢ κόγχαις. οἱ δ
προειρημένοι θηραταὶ
τῶν οὕτως εἰσὶ φιλον
ροι πρὸς τὴν κατ' α
ἔχθραν, ὡς τὸν ἐκεῖθ
ταμὸν εἰρήνην ἄγειν
τῶν βαθυτάτην. ἐν
θαί τοι καὶ θαρροῦντες ν
ται, καὶ ἀθύρουσιν ἐν τ
ξει. Ἐν † Ὀμβροις
Κοπτίταις ἢ Ἀρσινοΐ
οὐδ' ἀπονίψασθαι π
ῥᾴδιον, οὐδὲ ἀρύσασθ
δωρ εὔκολον, ἀλλ
ταῖς ὄχθαις τοῦ πο
ἐστιν ἐμβαδίσαι ἐλ
ρον, καὶ ἀφύλακτον.
βουσι δὲ οἱ Τεντυρῖται
ρακας. οὐκοῦν οἱ Κοπτ

κοῦντες ὡς κροκοδείλοις πολεμίους, λυπεῖν προῃρημένοι, πολλάκις ἀνασταυροῦσιν ἱέρακας. εἰκάζουσι δὲ τὸν μὲν κροκόδειλον ἐκεῖνοι ὕδατι, ἐνθένδε τι καὶ σέβουσιν. οἱ δὲ τὸ ἱέρακα πυρί. ταύτῃ τοι καὶ προσκυνοῦσι, μαρτύριόν τε ἐπάγουσιν ἀπόρρητον αὐτῶν εἶναι λέγοντες πῦρ καὶ ὕδωρ ἀμιγές. ταῦτα οὖν πενθοῦντες Αἰγύπτιοί φασι.

Περὶ κυνοπροσώπων. Κεφ. κε.

Ὄασιν τὴν Αἰγυπτίαν διελθόντι ἀπαντᾷ ἑπτὰ ἡμερῶν ὅλων ἐρημία βαθυτάτη. μετὰ δὲ ταύτην κυνοπρόσωποι νέμονται ἄνθρωποι κατὰ τὴν ὁδὸν εἰς Αἰθιοπίαν ἄγουσαν. ζῶσι δὲ ἄγρᾳ τοι, θηρῶντες δορκάδας τε καὶ βουβαλίδας. ἰδεῖν γε μὴν μέλανές εἰσι. κυνὸς δὲ ἔχουσι τὴν κεφαλὴν, καὶ τοὺς ὀδόντας. ἐπεὶ δὲ ἐοίκασι τῷδε τῷ

hostes odio adducti sæpè in crucem agunt. Porrò hi ob similitudinem quam cum aqua Crocodilis esse affirmant, hos diuino honore afficiunt. Illi autem accipitrum genus adorant, propter comparationem quam cum igne iis esse affirmant. atque hujus rei testimonium afferunt, quòd similiter atque ignis hi veloces & violēti sint, tum etiam aquam simul cum igne existere non posse asserunt.

De Cynoprosopis hominibus. c. XXV.

Vltra Oasin Ægypti, solitudo maxima ad septem dierum iter extenditur. Eam excipit regio quam Cynoprosopi homines incolunt, in via Æthiopiā versùs. Viuunt illi capreatum & bubalidum venatu. Aspectus eis niger, caput & dentes Canis: quod animal quū referant, non absurda eorum (*quanquam hominum*)

num)hoc in loco existimanda est mentio. Nam & sermonis vsu carent, & acuto quodã stridore sonant. barbã infra supraq; os gerũt, Draconum quadam similitudine. Manus eorum validis & acutissimis vnguibus armantur. corpus omne hirsutum est, hoc etiam instar Canum. Sunt autem pernicissimi & aquas regionis norunt, atque eam ob causam difficiles captu.

Dracones barbati, vt & lib. 11, cap. 26.

ἀνθρώπων

De Lupi collo inflexibili: quòd noctu etiam videat. Soli & Apollini sacrum esse: cur simulacrum eius Delphis spectetur.

ἀντιῦθεν

CAP. XXVI.

Lupi collum in eas breuitatis angustias cõpulsum atque vehemẽter compressum est, vt contorqueri retroq; versari non queat: & si retrò velit aspicere, totum corporis truncum retorqueat, necesse est. Acerrimis atque acutissimis præditus o-culis. Enimuerò intempesta nocte vel l

ζώῳ, καὶ μάλα γ
τως, αὐτῶν ἐν
τὴν μνήμην ἐποιησ
Φωνῆς γοῦν ἀμοιροῦ
ζουσι δὲ ὀξύ. καὶ τρί
τὴν ὑπήνην αὐτ
νειον, ὡς εἰκάσαι.
† δρακόντων αὐτό.
χεῖρες αὐτῶν ὄνυ
χυροῖς καὶ ὀξυτά
σι πεπηγμέναι. τὸ
σῶμα δασεῖς πεφ
κατὰ τοὺς κύνας καὶ τ
κιστοι δέ εἰσι· καὶ
τὰ ἐν τοῖς τόποις ὕ
† ἐνταῦθα τοι καὶ
λωτοι δοκοῦσι.

περὶ λύκων. Κ.

Τῷ λύκῳ ὁ τρά
εἰς βραχὺ συνῆπτ
κου εἴσω ἐστὶν ἐπιστ
ναι· ὁρᾷ δὲ ἐς τὸ
ἀεί. εἰ δὲ βούλοιτο π
τοὐπίσω θεάσασθαι,
περιφέρεται. ὀξυω
τον δέ ἐστι ζῷον, καὶ
τι καὶ νυκτὸς καὶ

της οὐκ οὔσης, οὐδὲ ὁρᾷ· καὶ ὅτε πᾶσίν ἐστι σκότος, ἐκεῖνος βλέπει. ἔνθεν τοι καὶ λυκόφως κέκληται ὁ καιρὸς οὗτος τῆς νυκτός, ἐν ᾧ μόνος ἐκεῖνος, τὸ φῶς ὑπὸ τῆς φύσεως † περιλαβὼν ἔχει. δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος λέγειν ἀμφιλύκην νύκτα, καθ' ἣν ἤδη βλέποντες λύκοι βαδίζουσι. λέγουσι δὲ φίλον ἡλίῳ εἶναι αὐτὸν καὶ διὰ ταῦτα εἰς τιμὴν τὴν τοῦ ζῴου κεκλῆσθαι καὶ τὸν ἐνιαυτὸν λυκάβαντα εἰσὶν οἳ λέγουσι. χαίρειν δὲ αὐτῷ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα λόγος. καὶ ἡ αἰτία ἐκείνη διαῤῥέουσα καὶ εἰς ἐμὲ ἀφῖκται. τὸν γάρ τοι θεὸν τοῦτον τεχθῆναί φασι τῆς Λητοῦς μεταβαλούσης τὸ εἶδος εἰς λύκαιναν. ταύτῃ τοι λέγει καὶ Ὅμηρος εἰπὼν, λυκηγενεῖ κλυτοτόξῳ. ταύτῃ τοι καὶ ἐν Δελφοῖς ἀνάκειται λύκος πεποιημένος χαλκοῦς, τὴν τῆς Λητοῦς ὠδῖνα αἰνιττόμε-

psa silente, lucis vsura perfruitur: Et tametsi omnibus tenebræ offenduntur, non huic tamẽ lux eripitur: Hinc lycophos id temporis appellatur, quum lucem is solus naturæ munere oculis perceptam habet. Et verò Homerus mihi vocare videtur id tempus, quum jam tũc cernens Lupus se in viam dat ἀμφιλύκην νύκτα. Iam porrò lycabanta iccircò annum nominari existimãt, quòd erga Lupum Sol amorem habeat: Tum eo Apolline delectari aiunt, quia hic ex Latona in Lupæ speciem similitudinemq; conuersa, editus in lucem, & susceptus fuisse feratur: Cujus sanè rei Homerus meminit, quum Apollinem nominat Lycogenem: Eamq; ob rem Lupi simulachrum in Delphico templo, ad designandum partum Latonæ, ex ære excita-

παραλαβὼν

ἀμφιλύκη νύξ.

Lycabas.

tum esse audiui. Alij non id propterea ibidem positum esse dicunt: sed donaria ex tẽplo quum expilata direptaq; fuissent, eadẽq; à sacrilegis defossa, Lupus indicauit, quũ intra tẽplum ingressus, prophetarum quempiã (sacram illius vestem mordicus comprehendens) traxit ad locum vsq; in quem donaria occultata fuissent: dein de anterioribus pedibus eum ipsum locum effodit.

Cur Vaccas Veneri consecrant Ægyptij.

CAP. XXVII.

In Aegypti vico Chusa * Schussa nũcupato, nõ magno quidem, sed certè eleganti, qui in Hermopolitanam præfecturam censetur, Venerem religiosè & sanctissimè colunt, quam Vraniam appellant. Atque vaccam etiam ideò venerantur, quia affinitatem & conuenientiã cum dea ipsa habere existimetur. Etenim hu

νον· οἱ δὲ οὐ Δ...
σιν· ἀλλ' ἐπ...
ἀναθήματα ...
κατορυχθέντα ...
σύλων, λύκος ...
πεμήνυσε, ...
τὸν νεὼν, καὶ τ...
τινα τῆς ἐσθῆτ...
ἑλκύσας τῷ ...
προσαγαγὼν ...
που ἐν ᾧ τὰ ...
ἐκέκρυπτο, ε...
σθίοις ὤρυττ...

Ὅπως τὰς θη...
γύπτιοι ἀν...
δίτῃ. Κ...

Κώμη Αἰ...
σαὶ τὸ ὄνομα...
Ἑρμουπολίτη...
μικρὰ μὲν δο...
σα μήν. ἐν ...
σιν Ἀφροδίτ...
αν αὐτὴν κα...
μῶσι δὲ καὶ ...
χὴν τὴν αἰ...
λέγουσι. π...
αὐτὰς προσή...
δαίμονι. πρ...
φροδίσια ἰχ...

κεῖνος βοῦς θῆλυς, καὶ ὀργᾷ τοῦ ἄῤῥενος μᾶλλον. ἀκούσασα γοῦν τοῦ μυκήματος, εἰς τὴν μίξιν θερμότατα ἐξελαύνεται, καὶ ἐκπέφλεκται. καὶ οἱ ταῦτά γε συνιδεῖν δεινοί, καὶ ἀπὸ τριάκοντα σταδίων ἀκούειν ταύρου βοῦν ἐρωτικὸν σύνθημα καὶ ἀφροδίσιον μυκωμένου φασί. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ἶσιν Αἰγύπτιοι βούκερων καὶ πλάττουσι καὶ γράφουσι.

juſcemodi beſtia tãtopere ad venerem incitata eſt, (& appetit eã multò magis quàm mas) vt quum maris mugitũ audit, ad coitũ vehementiſſimè exardeſcat: atque adeò ſicut harum rerum experiẽtes confirmant, Taurũ à triginta ſtadiis ipſo mugitu amatoriam ſignificationem, quaſi teſſeram veneris dantem, exaudiat. Itemq; Iſim bubulis cornibus Aegyptij & fingunt, & pingunt.

Ὅπως μισοῦσί τινα καὶ ὄρυγα οἱ Αἰγύπτιοι. Κ. κη.

Σάλπιγγος ἦχον βδελύττονται Βουσιρῖται, καὶ † Ἄβυ ἡ Αἰγυπτία, καὶ Λύκων πόλις. καὶ λέγουσι τὴν αἰτίαν, ἐπεί πως ἔοικεν ὄνῳ βρωμωμένῳ. ἀλλὰ καὶ ὅσοι περὶ τὴν θρησκείαν ἔχουσι τὴν τοῦ Σαράπιδος, μισοῦσι τὸν ὄνον. τοῦτό τοι καὶ Ὦχος ὁ Πέρσης εἰδώς, ἀπέκτεινε

Quoniam Aegyptiorum, & quas ob cauſas Aſinum & Orygen oderint. item de Apide boue ſacro.

CAP. XXVIII.

† al. Ἄβυδος

Buſiritæ, Abydus Aegyptia & Lycopolis idcircò tubæ ſonitum ab auditione ſua deteſtantur, atque execrantur, quòd ab Aſino rudente ejus clangor diſſimilitudinem non habet. & ſimul eis qui Serapidis religionem obſeruant, odio eſt Aſinus, atque acerbitati: Cujus rei non ignarus Ochus Perſes

Apim

Apim quidem interfecit, Asinum autem & consecrauit, & coli jussit, Aegyptios vt molestiâ afficeret. Sed is sanè tanti sceleris sacro Boui persoluit pœnas, nec injustas, neque minùs graueis, quàm Cãbyses dedisset, qui primus bello sacrilego religionibus indicto ejusmodi impietatem commiserat. Et verò etiam quos modò commemoraui Serapidis colentes, ex eo Origem malè oderunt, quòd ad Solis exortum conuersus, sicut Ægyptij ferũt, aluum deiiciat. Et Pythagorei de animalibus solum Asinum afferunt ad harmoniam non factum esse, proinde absurdam bestiam, nullo sensu ad lyræ sonum affici. Sunt qui etiam Typhoni gratum fuisse dicant hoc jumẽtum: & hanc quoque odij quod sustinet causã accedere putant, quòd quum populi prædicti omnes fœcundas ani-

ἔχοντι vel tale quid.

...imo .h.

μὴ τ Ἄπιν· ἐξε...
ὄνον, ἐς τὰ ἔσχατα...
σαι θέλων τοὺς Αἰ...
ἔδωκε δὲ ἄρα κ...
δίκας τῷ ἱερῷ β...
πλὴν, οὐδὲ ἧττον...
βύσου τοῦ πρῶτου...
συλίαν ζώντων...
κότος. Μισοῦσι ...
ποὶ θεραπεύοντες...
τοῦ προειρημένου...
γα. τὸ δὲ αἴτιον...
φεὶς πρὸς τὴν...
τὴν τοῦ ἡλίου, τ...
τὰ τῆς ἑαυτοῦ προ...
θλίβει φασὶν Α...
Λέγουσι δὲ οἱ Πυ...
οι, ὡς λόγος, ...
ὄνου καὶ ἐκεῖνα· ...
ρον τῶν ζώων μὴ...
κατὰ ἁρμονίαν. ...
ὡς πρὸς τὸν ἦχον...
εἶναι κωφότατον...
αὐτῶν τινὲς καὶ...
φῶνι προσφιλῆ...
φασί. λέγουσι ...
κείνους αἰτίαν...
προσάπτειν, π...
προειρημένοις π...

γινόμενον τετίμηται· ἐναντίως δὲ ἄρα πρὸς ταῦτα πέφυκε τὸ ζῶον τοῦτο. δίδυμα γοῦν ὄνον τεκοῦσαν, οὐ ῥᾴδιον μέμνηταί τις λόγος.

Περὶ τῆς ἴβιως αὖθις. Κεφ. κθ.

Ἴδιον δὲ ἐν Αἰγυπτίοις λόγοις ἴβεως καὶ ἐκεῖνο προσακήκοα. Ὅταν ὑποκρύψηται τὴν δέρην καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς ὑπὸ τῷ στέρνῳ πτεροῖς, τὸ τῆς καρδίας σχῆμα ἀπεμάξατο. Ἄλλως τε καὶ ὅτι εἰσὶ τοῖς ἐπὶ λύμῃ καὶ ἀνθρώπων καὶ καρπῶν ζώοις γεγεννημένοις ἔχθισται, ἤδη που καὶ ἄνω προεῖπον. Μίγνυνται δὲ τοῖς στόμασι, καὶ παιδοποιοῦνται τὸν τρόπον τοῦτον. Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐμέ γε ἔχουσιν οὐ ῥᾳδίως πειθόμενον· λέγουσι γοῦν τοὺς ταῖς

mantes colant, Asinus minimè fœcundus nullo in honore meritò sit. Geminos quidem Asinam ex sese peperisse non facilè quenquam meminisse ferunt.

Ibin referre cordis figurã, &c. De eiusdem coitu, partu, intestino, incessu. Cur sacra sit Mercurio, quòd sit longæua, calidißima, cibósque multos & venenatos conficiat. Optima eam esse valetudine, puritatis studiosam, nidificare cautißimè.

CAP. XXIX.

Illam Ibidis etiam vim Aegyptiorum libris accepi, eam nimirum quum in pennas, quæ sub pectus existunt, collum & caput abdiderit, cordis figuram exprimere. Quòd verò animalibus omnibus quæ homini & fructibus sunt perniciosa, infestissimæ sint hæ aues, jam suprà commemoraui. Eandem Aegyptij ferunt ore coire, & parere itidem. Dicunt prætereà, quod mihi non facilè persuadent, eos qui præparandis vt in-

uet

uererentur (vel ad reseruandum condiantur) bestiarum cadaueribus præsunt, Ibidis intestinum 96. cubitorum esse affirmare: idq; in Lunæ defectione comprimi, donec aucto rursus splendore fulgeat. Cruribus ad cubiti spatium distentis eam incedere aiunt: & Mercurio sermonis parenti idcirco in amorē esse, quòd orationis speciem similitudinemq; gerat. namque pennæ in eius alis nigræ cum tacito adhuc & nondum emisso sermone comparari queunt: iam verò prolatæ orationi, quæ iam auditur intimorum sēsuum enunciatrici & interpreti, candidę possunt conferri. Dixi etiā eam longissimæ vitæ, vt refert Apion, atque in eam rem Hermopolis sacerdotes testes citat, qui immortalem ipsi Ibin ostenderint: sed hoc & Apion procul à vero abesse iudicat,

περιχέαις τῷ ζώ
σῶμα, καὶ δεινοὶ
τὴν σοφίαν, ὁμ
τὸ τῆς ἴβιδος ἔντ
εἶναι πήχεων ἓξ ἐν
νη. διαβαίνειν δὲ
χων αὐτὴν προσ
βαδίζουσαν. σελ
ἐκλιπούσης καλύμ
αὖ ἡ θεὸς αὐτῆς α
ψη. Καὶ τῷ Ἑρμῇ
σι τῷ πατρὶ τῶν λό
λέγεται. ἐπεὶ ἔοικ
δος τῇ φύσει τοῦ λ
μὲν γὰρ μέλανα ὠκ
τῷ τε σιγωμένῳ
δον ἐπιστρεφομένῳ
παραβάλλοιτο α
λοῦνται, τῷ προφ
νῳ τε καὶ ἀκουομένῳ
ὑπηρέτῃ τοῦ ἔνδοι
γέλῳ, ὡς ἂν εἴποι
μὲν οὖν μακροβιώτα
τὸ ζῶον καὶ δὴ εἶπ
ὁ Ἀπίων, καὶ ἐπάγ
ἐν Ἑρμοῦ πόλει ἱερ
τυρας δεικνύντας
ἀθάνατον. τοῦτο μ
ἐκεῖνος δοκεῖ τῷ

ἀφιςάναι πάμπολυ· καὶ ἐμοὶ δὲ πάντως ἂν καὶ κατηγορήσω ψεῦδες, εἰ καὶ ἐκείνῳ δοκεῖ. ἔςι δὲ τῇ φύσει θερμότατον ἡ ἶβις. πολυβορώτατον γοῦν ὂν καὶ κακοβορώτατον ἦγε, ὄφεις σιτεῖται καὶ σκορπίους· ἀλλὰ τὰ μὲν πέττει ῥᾳδίως, τὰ δὲ ἐκκλύζουσα ἀποκρίνει. ἴδοι δ' ἄν τις νοσοῦσαν ἥκιστα σπανιώτατα. πανταχοῦ δὲ καθίησιν ἶβις τὸ ῥάμφος, καὶ τῶν ῥυπαρῶν καταφρονοῦσα, καὶ ἐμβαίνουσα αὐτοῖς ὑπὲρ τοῦ καὶ ἐκεῖθέν τι ἀνιχνεῦσαι· ὅμως δ' οὖν εἰς κοίτην τρεπομένη λούει τε πρότερον αὑτὴν καὶ ἐκκαθαίρει. νεοττεύει δὲ ἐπὶ τῶν φοινίκων τοὺς αἰλούρους ἀποδιδράσκουσα. οὐ γάρ τοι πάνυ ῥᾳδίως ἐκεῖνο τὸ ζῷον ἀναρριχᾶται καὶ ἀνέρπει κατὰ τοῦ φοίνικος, ἐκ τῶν ἐξοχῶν τῶν ἐπὶ τοῦ στελέχους πολλάκις ἀντικρουόμενόν τε καὶ ἐκβαλλόμενον.

& ego similiter ab omni ratione abhorrere existimo, etiamsi ille secus judicasset. Quòd autem calidissima sit natura, propterea vel pessimarum rerum con ficiētissima votago est, siquidem Serpentes & Scorpios exest, & conficit, atque ex his partim facilè & calore, quo permulto abūdat, exterit & concoquit: partim nullo negotio excremonta excernit, atque expellit. Aegritudine perrarò afficitur. In quidlibet vel sordidissimum, quamuis immittit rostrum, vt quippiam illic inquirat, ex inquisitione tamen cibi, quum se quieti tradit, cubile lauat, & purgat. In palmis, ad euitādas Feles, nidificat. nō enim facilè in palma ob eminentem & cultellarum trunci corticem eæ sæpe repulsæ & rejectæ, sursum correpere possunt.

De Cynocephalorum ingenio.

nio, moribus & victu.

CAP. XXX.

De Cynocephalis mihi etiam illa veniunt in mentem explicare: Si esculenta testaceis inuolucris circumuestita reperiant, cuiusmodi sunt amygdala, glandes, nuces, frangere & nucleos eximere solent: præclarè intelligentes, intima quidem esculenta esse, extima verò reiici oportere. Vini item potione vti non recusant. atque etiam carnibus, vel elixis vel assis exaturantur. & his quidem rectè & suauiter apparatis, magna delectatione afficiuntur: cõtrà ex non accuratè elixis valdè offenduntur. Veste induti, parcunt ei: & alia quæ supra exposui faciunt. Quòd si eorum catulos etiamnum perparuulos ad mulieris vbera admoueas, tanquam pueruli lac exugunt.

De Thermuthi Aspide in Ægypto sacra, quã

Αὐθις περὶ κυ...

κεφ.

Καὶ ἐκεῖνα ...
φάλων εἰπεῖν ...
μοι νῦν ἀφίκ...
βοι λυρὰ ἔχασ...
σιν τῖς ὀσπράκ...
γδάλας † φη...
τ δρυῶν βαλα...
ρυα, ἐκλέγει τ...
ρεῖ, καὶ καλῶς γ...
ρον παύ. σιω...
οἶδεν ὅτι ἄρα ...
ἐδώδιμόν ἐστι, ...
ἐκβάλλειν χρή ...
νε· καὶ παρα...
φθὰ κρέα καὶ ...
πίπλαται. καὶ ...
δυσμένοις χαίρ...
ἀπουδάστως ἐφ...
ἄχθεται. φείδ...
ἐσθῆτος ἐνδυ...
τὰ ἄλλα δρᾷ ὅ...
ρω εἶπον. θηλ...
κὰς εἰ προσσ...
νήπιον, ἀπάσ...
κτος ὡς παιδ...

Περὶ τῆς ἀσπίδος ...
θέρμουθιν ...

ημὶ,

κεφ. λα.

Τὴν δὲ θέρμουθιν ἀσπίδα, ἣ ὄνομα ἔθεντο Αἰγύπτιοι τοῦτο, ἱερὰν εἶναί φασι, καὶ σέβουσιν αὐτὴν οἱ ἐκεῖθι, καὶ τῆς Ἴσιδος τὰ ἀγάλματα ἀναδοῦσι ταύτῃ, ὡς τινι διαδήματι βασιλείῳ. λέγουσι δὲ αὐτὴν ἐπὶ δηλήσει τῶν ἀνθρώπων καὶ βλάβῃ μὴ φῦναι. ἐκεῖνο δὲ τερατεύονται· φείδεσθαι μὲν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν, τοὺς δὲ ἀσεβεῖς ἀποκτιννύναι. εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, τοῦ παντὸς αὐ ἡ δίκη τιμήσαιτο τήνδε τὴν ἀσπίδα τιμωροῦσαν αὐτῇ, καὶ ὁρῶσαν ὀξύτερον. οἱ δὲ ἐπιλέγουσιν ὅτι ἡ Ἶσις τοῖς τὰ μέγιστα πλημμελήσασιν ἐπιπέμπει αὐτήν. Λέγουσι δὲ αὐτὴν καὶ Αἰγύπτιοι μόνον ἀσπίδων ἀθανάτην εἶναι, ἑκκαίδεκα γένη καὶ διαφορότητας τοῦδε τοῦ ζώου καταλέγοντες. † ἐν τοῖς

improbis tantùm necē afferre comminiscuntur, & immortalem faciunt.

CAP. XXXI.

Aspidis genus vnum Thermuthin Aegyptij nominant. hāc sacram esse aiunt,& summâ religione colunt. itaque eâ Isidis simulachra, tanquam regio quodā diademate coronant. Eandem in perniciem hominum natam esse negant.enimuerò comminiscuntur eam se à probis abstinere: contrà verò impiis necem afferre. Quod si ita est, Iustitiam vniuersi dixeris hanc feram honorare, vt quæ acrimonia intellectus bonum à malo discernat, & tanquam illius ministra ac vindex in malos animaduertat. Addunt alij Isidē sceleratissimis hominum eam immittere. Hanc quoq; solam in hoc genere immortalem esse Aegyptij referunt, qui Aspidum genus in sedecim species diuidunt. In sacris

† ἐν δὲ τοῖς

nio, moribus & victu.

CAP. XXX.

De Cynocephalis mihi etiam illa veniunt in mentem explicare: Si esculenta testaceis inuolucris circumuestita reperiant, cuiusφημὶ, modi sunt amygdala, glandes, nuces, frangere & nucleos eximere solent: præclarè intelligentes, intima quidem esculenta esse, extima verò reiici oportere. Vini item potione vti non recusant. atque etiam carnibus, vel elixis vel assis exaturantur. & his quidem rectè & suauiter apparatis, magna delectatione afficiuntur: cõtrà ex non accuratè elixis valdè offenduntur. Veste induti, parcunt ei: & alia quæ supra exposui faciunt. Quòd si eorum catulos etiamnum perparuulos ad mulieris vbera admoueas, tanquam pueruli lac exugunt.

De Thermuthi Aspide in Ægypto sacra, quã

Αὖθις περὶ κυνοκεφ

Κεφ. λ.

Καὶ ἐκεῖνα δὲ κ
φάλων εἰπεῖν ἐπ
μοι νῦν ἀφίκετο.
βοι ἵνα ἕκαστος
σὺν τοῖς ὀστράκοις
γδάλας † φησὶ,
τῶν δρυῶν βαλάνους
ρυα, ἐκλέγει τε κ
ρει, καὶ καθαρῶς
ρον πάνυ συνετῶ
οἶδεν ὅτι ἄρα τὸ
ἐδώδιμόν ἐστι, τὸ
ἐκβάλλειν χρή. π
νου· καὶ παραθέν
φθὰ κρέα καὶ ὀπ
πεπλασμένα καὶ τ
δυσμένοις χαίρει·
ἀπερδάστως ἑφθοῖς
ἄχθεται. φείδεται
ἐσθῆτος ἐνδὺς α
τὰ ἄλλα δρᾷ ὅσα
ρω εἶπον. θηλὴν δὲ
κὸς εἰ προσαγ
νήπιον, σπάσει δ
κτος ὡς παιδίον

Περὶ τῆς ἀσπίδος ἣν
θέρμουθιν ὀνομά

κεφ. λα.

Τὴν δὲ θέρμουθιν ἀσπί-
ἡ ὄνομα ἔθεντο Αἰγύ-
οι ταύτης ἱερὰν εἶναί φα-
καὶ σέβουσιν αὐτὴν οἱ
ῖθι, καὶ τῆς Ἴσιδος τὰ
γάλματα ἀναδοῦσι ταύ-
ὡς τινι διαδήματι
λείῳ. λέγουσι δὲ αὐ-
ἐπὶ δηλήσει τῶν ἀνθρώ-
καὶ βλάβῃ μὴ φῦναι.
ῖνο δὲ περατοῦνται·
δεσθαι μὲν αὐτὴν τῶν ἀ-
ῶν, τοὺς δὲ ἀσεβεῖς ἀ-
τιννύσαι. εἰ δὲ ταῦτα
ς ἔχει, τῆς παντὸς αὐ-
ίκη τιμῶσιν τήνδε
ἀσπίδα τιμωροῦσαν
ἡ, καὶ ὁρῶσαν ὀξύτερον.
ἐπιλέγουσι ὅτι ἡ Ἶσις
τὰ μέγιστα πλημμε-
σιν ἐπιπέμπει αὐ-
. Λέγουσι δὲ αὐτὴν
ἰγύπτιοι μόνον ἀσπί-
ἀθανάτην εἶναι, ἐκ-
δεκα γὰρ καὶ δια-
ότητας τοῦδε τοῦ ζώου
λέγοντες.† ἐν τούτοις

improbis tantùm necē afferre comminiscuntur, & immortalem faciunt.

CAP. XXXI.

Aspidis genus vnum Thermuthin Aegyptij nominant. hāc sacram esse aiunt, & summâ religione colunt. itaque eā Isidis simulachra, tanquam regio quodā diademate coronant. Eandem in perniciem hominum natam esse negant. enimuerò comminiscuntur eam se à probis abstinere: contrà verò impiis necem afferre. Quod si ita est, Iustitiam vniuersi dixeris hanc feram honorare, vt quæ acrimonia intellectus bonum à malo discernat, & tanquam illius ministra ac vindex in malos animaduertat. Addunt alij Isidē sceleratissimis hominum eam immittere. Hanc quoq; solam in hoc genere immortalem esse Aegyptij referunt, qui A- ἐν δὲ τοῖς ἱε
um genus in sedecim species diuidunt. In iis

nio, moribus & victu.

CAP. XXX.

De Cynocephalis mihi etiam illa veniunt in mentem explicare: Si esculenta testaceis inuolucris circumuestita reperiant, cuiusmodi sunt amygdala, glandes, nuces, frangere & nucleos eximere solent: præclarè intelligentes, intima quidem esculenta esse, extima verò reiici oportere. Vini item potione vti non recusant. atque etiam carnibus, vel elixis vel assis exaturantur. & his quidem rectè & suauiter apparatis, magna delectatione afficiuntur: cōtrà ex non accuratè elixis valdè offenduntur. Veste induti, parcunt ei: & alia quæ supra exposui faciunt. Quòd si eorum catulos etiamnum perparuulos ad mulieris vbera admoueas, tanquam pueruli lac exugunt.

De Thermuthi Aspide in Ægypto sacra, quā

Αὖθις περὶ κυνοκεφάλων.

Κεφ. λ.

Καὶ ἐκεῖνα δὲ κυνοκεφάλων εἰπεῖν ἐπὶ στόμα μοι νῦν ἀφίκετο. εἰ λάβοι τινὰ ἕκαστος τρωκτὰ σὺν τοῖς ὀστράκοις, ἀμυγδάλας † φησὶ, καὶ τὰς τῶν δρυῶν βαλάνους καὶ κάρυα, ἐκλέγει τε καὶ καθαίρει, καὶ καταγνὺς περίττερον πάνυ συνετῶς· καὶ οἶδεν ὅτι ἄρα τὸ μὲν ἔνδον ἐδώδιμόν ἐστι, τὰ δὲ ἔξω ἐκβάλλειν χρή. πίνει δὲ οἶνον· καὶ παρατεθέντος ἑφθὰ κρέα καὶ ὀπτὰ, ἐμπίπλαται. καὶ τοῖς μὲν ἡδυσμένοις χαίρει· τοῖς δὲ ἀσπουδάστως ἑφθοῖς πάνυ ἄχθεται. φείδεται δὲ καὶ ἐσθῆτος ἐνδὺς αὐτὴν· καὶ τὰ ἄλλα δρᾷ ὅσα ἀνωτέρω εἶπον. θηλὴν δὲ γυναικὸς εἰ προσαγάγοις ἔτι νήπιον, σπάσει τοῦ γάλακτος ὡς παιδίον.

Περὶ τῆς ἀσπίδος ἣν Αἰγύπτιοι θέρμουθιν ὀνομάζουσι.

Κεφ.

φημὶ,

Κεφ. λα.

Τὴν δὲ θέρμουθιν ἀσπίδα, ἣ ὄνομα ἔθεντο Αἰγύπτιοι, ταύτην ἱερὰν εἶναί φασι, καὶ σέβουσιν αὐτὴν οἱ ἐκεῖθι, καὶ τῆς Ἴσιδος τὰ ἀγάλματα ἀναδοῦσι ταύτῃ, ὡς τινι διαδήματι βασιλείῳ. λέγουσι δὲ αὐτὴν ἐπὶ δηλήσει τῶν ἀνθρώπων καὶ βλάβῃ μὴ φῦναι. ἐκεῖνο δὲ προστερατεύονται φείδεσθαι μὲν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν, τοὺς δὲ ἀσεβοῦντας ἀποκτιννύναι. εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, τοῦ παντὸς ἂν ἡ δίκη τιμήσαιτο τήνδε τὴν ἀσπίδα τιμωροῦσαν αὐτῇ, καὶ ὁρῶσαν ὀξύτερον. οἱ δὲ ἐπιλέγουσιν ὅτι ἡ Ἶσις τοῖς τὰ μέγιστα πλημμελήσασιν ἐπιπέμπει αὐτήν. Λέγουσι δὲ αὐτὴν καὶ Αἰγύπτιοι μόνον ἀσπίδων ἀθανάτην εἶναι, ἑκκαίδεκα γένη καὶ διαφορότητας τοῦδε τοῦ ζώου καταλέγοντες. † ἐν τοῖς

improbis tantùm necē afferre comminiscuntur, & immortalem faciunt.

CAP. XXXI.

Aspidis genus vnum Thermuthin Aegyptij nominant. hāc sacram esse aiunt, & summâ religione colunt. itaque eâ Isidis simulachra, tanquam regio quodā diademate coronant. Eandem in perniciem hominum natam esse negant. enimuerò com miniscuntur eam se à probis abstinere: contrà verò impiis necem afferre. Quod si ita est, Iustitiam vniuersi dixeris hanc feram honorare, vt quæ acrimonia intellectus bonum à malo discernat, & tanquam illius ministra ac vindex in malos animaduertat. Addunt alij fidē sceleratissimis hominum eam immittere. Hanc quoq; solam in hoc genere immortalem esse Aegyptij referunt, qui Aspidum genus in sedecim species diuidunt. In sacris

ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς

sacris igitur ædibus ad vnumquenque angulum subterranea sacella exædificant, vbi sanè Thermuthidi habitanti bubulum adipem edendum interuallis quibusdã obiiciunt.

ἱερεῖς, ὥς αὐτοί φασι, καθ' ἑκάστην γωνίαν θαλάμας τινὰς καὶ σηκώδεις ὑποδρομὰς ἐξοικοδομοῦντες, εἶτα μέντοι θερμούθις εἰσοικίζειν, στέαρ μόσχον βοραὸ † παραπθέντες ἐκ διαστημάτων.

παραπθεῖσι

De Acanthi seu Spini auis natura.

CAP. XXXII.

Περὶ ἀκάνθου τοῦ ὄρνιθος. Κεφ. λβ.

Alius est mihi Græcorum.

ἐμμελὴς καὶ εὔμελος, ex Aristot.

αἰγίθου Arist. Gaza Salum transfert.

*Ad notionem auium periti Spinum auem dicunt ex spinis vbi viuit, nomen traxisse: Hæc quum non sit à musis auersa, splendidè canora est. Quòd si, sicut Aristoteles ait, Spini & Aegithali (Ægithi) sanguinem in eodem vase permisceas, & simul tempetes, non coire, nec commisceri possunt: hunc sacrum esse aiunt geniis, qui præsunt hominibus itinera ingredientibus.

Ακανθον τὸν ὄρνιν ἐκ τῶν τρεφουσῶν ἀκανθῶν λαβεῖν τὸ ὄνομα οἱ σοφοὶ τὰ ὀρνίθων φασί. φθέγγεται δὲ ἄρα † ἐμμελὲς καὶ ἄμουσον δεινῶς. λέγει δὲ Αριστοτέλης ἐὰν τοῦδε τοῦ ἀκάνθου καὶ μέντοι τοῦ καλαμβου † αἰγιθάλου τὸ αἷμα ἐς ταυτὸν ἀγγεῖον τις ἀναμίξῃ καὶ κεράσαι θελήσῃ, τάδε μὴ συνιέναι, μηδ' ἐνοῦσθαι εἰς μίαν κρᾶσιν. ἱερὸν τε εἶναι τὸν ἄκανθον τῶν δαιμόνων τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν πομπευόντων καὶ ἀγόντων τοὺς ἀνθρώπους, φασί.

De Turturibus albis.

CAP. XXXIII.

Επ περὶ τρυγόνος. Κ. λγ.

Οπ

Ὅτι σώφρων ἐστὶν ἡ τρυγὼν, καὶ πλὴν τοῦ συννόμου ὅτῳ καὶ συνῆλθεν ἐξ ἀρχῆς, μὴ ἄν ποτε ὁμιλήσῃ, ἀπαξιουμένη λέχος ὀθνεῖόν τε καὶ ἀλλότριον, ἄνω μοι λέλεκται. ἀκούω δὲ τῶν ἀκριβούντων τὴν ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἱστορίαν, καὶ λευκὰς τρυγόνας φανῆναι πολλάκις. λέγουσι δὲ αὐτὰς ἱερὰς εἶναι Ἀφροδίτης τε καὶ Δήμητρος, καὶ Μοιρῶν, καὶ Ἐριννύων αὐτάς.

Περὶ χελιδόνος. κ. λδ.

Ὤφθησάν ποτε καὶ χελιδόνες λευκαὶ, ὡς Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιός φησιν. Ἐν δὲ τῇ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πύῤῥου παιδὸς σκηνῇ χελιδὼν νεοττεύουσα, εἶπε μέντοι ἀτελῆ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ, ἐφ' ἣν ὥρμησεν, ὑπεσήμηνεν, οὐ πάνυ τι οὖσαν ἀγαθήν. Καὶ Ἀντιόχῳ δὲ νεοττεύουσα ἐν αὐτοῦ τὰ μέλλοντα οἱ ἀπαντήσεσθαι ὑπηνίξατο.

Turturem autem esse castam, externíque & alieni conjugij minimè auidam: sed cum sua tantùm misceri, quacũ societatem primùm inierit, conjuge, superiùs dixi. Cæterùm audio ab iis, qui hujusmodi rerum cognitionem scrutantur, Turtures etiam albas non rarò apparere, easdemq; cùm Veneri & Cereri, tum verò Parcis & Furiis sacras esse.

Hirundines albas aliquãdo videri. Auspicia aliquot ex hirũdinibus.

CAP. XXXIIII.

Apparent aliquando, sicut dicit Alexander Myndius, albæ hirundines. Cæterùm In Alexandri filij Pyrrhi tabernaculo nidificans Hirundo, rerum actionem quam susciperet, parùm laudabilem, nõ benè neque feliciter euenturam esse significauit. Et item Antiocho altera nidum in ejus tectis construens, quæ ei malè casura essent

 sent

sent prænunciauit. cōtra enim Medos profectus, proposito etiam hic parùm honesto, nō reuertit ad Syros: sed rebus malè gestis de loco quopiam se præcipitem dejecit. Dionysio primùm arcem relinquenti, Hirundines quæ in ea nidificarant, simul auolantes, reditũ præmonstrarunt. Hirundinum genus diis penatibus, & Veneri, quæ ipsa quoque è numero penatium est, charum esse dicitur.

εἶτα μὲν οὐκ ἐπανῆλθεν

μυχίοις & μυχία Gil. quod placet.

De Perdicum incubitu. & quòd in Paphlagonia cor duplex habeat. Iouem & Latonam eis oblectari. c. x x x v.

Perdices ad incubādum loca fruticibus & aliter densa quærunt, vbi oua occultant, vt rorem, imbrem, & omnem ab eis humiditatem auertant. Nam si fortè humectentur, nisi mater statim incubitu suo ea denuò concalefaciat, infœcunda redduntur. Parit au-

Addo τὰ ὠὰ

το. ἀνελθὼν γὰρ εἰς τοὺς Μήδους, εἶτα μέντοι † ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς Σύρους, ἀλλ' ἑαυτὸν κατά τινα ἔσωσε κρημνόν. ἀφορμὴ δὲ ἄρα ἐπὶ πρᾶξιν οὐ χρηστὴν καὶ οὗτος. Ἡνίκα δὲ ἐξέλιπε τὴν ἀκρόπολιν ὁ πρότερον Διονύσιος, συναπήχθησαν οἱ καὶ αἱ νεοττεύουσαι χελιδόνες ἐκεῖθι· καὶ ἐμαντεύοντο τὴν ἐπάνοδον. Τιμᾶται δὲ ἡ χελιδὼν θεοῖς † μυχίοις, καὶ Ἀφροδίτῃ, † μυχία μέντοι καὶ αὕτη.

Περὶ περδίκων. Κ. λε.

Οἱ πέρδικες ὅταν ἐπωάζωσι, περιβάλλονταί τινας θάμνους, καὶ δάση ἕτερα, ἀποκρύπτουσι † ὑπὲρ τοῦ καὶ δρόσους καὶ ὄμβρον, καὶ πᾶν ὅτι ἂν εἴη νοτερὸν, ἀποστέγειν αὐτῶν. εἰ γὰρ διάβροχά πως γένοιτο, ἐὰν μὴ πάλιν ἡ τεκοῦσα ἐπιθάλψῃ αὐτὰ ἐπελθοῦσα ταχέως, γίνεται ἄγονα. Ἀθρόα δὲ καὶ πεντε-

καίδ

-καὶ δέκα ᾠὰ ἀποτίκτει. Παφλαγόνων δὲ ἄρα τῶν περδίκων διπλῆν ὁρᾶσθαι καὶ καρδίαν Θεόφραστός που φησιν. Ἄθυρμα δὲ ὁ πέρδιξ τοῦ Διὸς καὶ Λητοῦς, ὡς Ἴωνες καὶ ἄλλοι λέγουσι.

Περὶ κύκνων ᾠδῆς. Κ. λϛ.

Εἶπον μὲν καὶ ἀνωτέρω περὶ τῶν κύκνων, εἰρήσεται δὲ ἄρα καὶ νῦν ὅσα οὐ πρότερον εἶπον. Ἀριστοτέλης λέγει ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ Λιβύων φανῆναί ποτε κύκνων ἀγέλην, καὶ ἀκουσθῆναί τι μέλος αὐτῶν, ὡς ἐκ χοροῦ τινος ὁμοφωνίας, πάνυ μὲν ἡδὺ, γοερὸν γε μὴν, καὶ οἷον εἰς οἶκτον ἐπικλάσαι τοὺς ἀκούοντας· καί τινας ἐπὶ τῷ μέλει φησὶ φανῆναι τεθνεῶτας αὐτῶν. φίλος δὲ ἦν ἄρα ὁ κύκνος πηγαῖς τε καὶ τενάγεσι, καὶ λίμναις, καὶ ταῖς ὅσαι πεφύκασι ὑδάτων ἐπιρροίαι τε καὶ ἀφθονίαι. ἐνταῦθα γοῦν καὶ τὰς ἑαυτοῦ μούσας αὐτὸν φιλοσοφεῖν οἱ σοφοὶ τού-

tem vno tempore ad quindecim oua. Paphlagoniæ Perdicum cor geminum reperiri, Theophrastus alicubi prodidit. Iouem & Latonam hâc aue delectari auctores habeo.

De Cygnorum cantu, & quibus in locis degant.

CAP. XXXVI.

De Cygnis suprà etiam dictum est, & quę illic omissa sunt nunc adiicientur. In mari Aphrico Aristoteles ait Olorum gregem interdum apparere, & cantum tanquam ex choro quodam consonanti, suauem quidem, at lugubrem, & velut ad misericordiam inclinantem à prætermauigantibus exaudiri: & ab illa modulatione nonnullos visos extinctos. Fontes, lacus, paludes, aliáve loca aquis redũdantia incolere solent, vbi earum rerum periti dicunt eos musicas rationes exercere.

Noctuam esse inauspicatam. C. XXXVII.

Accedenti ad seriam actionem homini occurrentem Noctuam inauspicatam significationem date aiunt. Cui quidē rei testimonio fuit Pyrrhus Epirotarum rex: quum noctu in illius Argos proficiscentis hastâ quam erectam insidens equo ferebat, hæc auis sedisset, non parum diu super eam immorata, tanquam non relictura, ei malum auspicium dedit. nam Argos ingressus, valdè ingloria atq; ignobili morte occubuit. Quare mihi Homerus quoque præclarè intellexisse videtur, auem hanc mali auspicij esse, quum Diomedi ad castra Trojanorum exploranda proficiscenti, Mineruam facit auspicatò mittentem Ardeam è flumine egressam, non autem Noctuam, quamuis gratā

ἀπὸ δεξιῶν ἐχομένην

τῶν φασί.

Περὶ γλαυκός. Κεφ. λζ.

Ἡ γλαὺξ ἐπί τινα πρᾶξιν† ἀπὸ δεξιῶν ἐχομένῳ ἀνδρὶ ὁρμημένῳ συνοῦσα καὶ ἐπιστᾶσα, οὐκ ἀγαθὸν σύμβολόν φασι. μαρτύριον δὲ καὶ ἐκεῖνο ἦν. Ὁ Ἠπειρώτης Πύρρος νυκτὸς διὰ τοῦ Ἄργους ᾔει. καὶ αὐτῷ ἐντυγχάνει ἥδε ἡ ὄρνις, καθημένῳ μὲν ἐπὶ τοῦ ἵππου φέροντι δὲ τὸ δόρυ ὀρθόν. εἶτα ἐπὶ τούτου ἑαυτὴν ἐκάθισεν, οὐδ᾽ ἔτι ἀπέστη δορυφοροῦσα, οὐ χρηστὴ ἐπὶ δορυφορίαν ἡ ὄρνις ἡ προειρημένη τήνδε. παρῆλθεν οὖν ὁ Πύρρος εἰς τὸ Ἄργος, καὶ ἀκλεέστατα ἀνθρώπων ἀπέθανεν. Ἐνθένδε μοι δοκεῖ καὶ Ὅμηρος εἰδὼς καλῶς τὸν ὄρνιθα τὸν οὐδαμῇ δισύμβολον ἐρωδιὸν μὲν τὸν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνεῖναι τοῖς ἀμφὶ τὸν Διομήδην τὴν Ἀθηνᾶν φάναι, ὅτι ἀπῄεσαν κατασκεψόμενοι τὰ τῶν Τρώων, μὴ μέντοι τὴν γλαῦκα,

και, εἰ καὶ δοκεῖ φίλη εἶναι αὐτῇ. ὅτι δὲ ἡ Ἰλιὰς γῆ ἔνυδρός τε καὶ καταρρυτός ἐστιν, Ὅμηρος τεκμηριῶσαι ἱκανὸς, ἐν τοῖς περὶ τὴν τειχομαχίαν.

Περὶ πολύποδος καὶ καράβου, καὶ τῶν ἐν Λουσίᾳ ποταμῷ μελάνων ἰχθύων. Κ. λη.

Φοβερός ἐστι καὶ ἰσχυρὸς τῷ καράβῳ ὁ πολύπους. εἰ γοῦν ἁλῶσί ποτε δικτύῳ ἐνὶ, οἱ κάραβοι τεθνήκασι παραχρῆμα. Λουσίας δὲ ποταμὸς ἐν Θουρίοις ὀνομάζεται, ὅπερ οὖν ἔχει μὲν λευκότατον ὑδάτων αὐτὸς, καὶ ῥεῖ διειδέστατα. τίκτει δὲ ἰχθῦς μέλανας ἰσχυρῶς.

Περὶ τῆς παρδάλεως καλουμένης ἀμπέλου. Κ. λθ.

Ἄμπελον ὁμώνυμον τοῦ φυτοῦ, πάρδαλίν τινα οὕτω καλεῖσθαί φασι, φύσεως ἰδίας παρὰ τὰς λοιπὰς μετειληχυῖαν, καὶ οὐρὰν οὐκ ἔχειν ἀκούω αὐτήν. ἡ δὲ γοῦν εἰ ὀφθείη γυ-

sibi auem. Quòd autem Iliaca regio sit irrigua, vel Homerus fuerit idoneus testis, vbi pugnam ad muros Ilij vr bis describit.

Locusta quantoperè Polypum extimescat. In Lusia Thuriorum fluuio pisces nigros procreari.

CAP. XXXVIII.

Tam vehemẽter Polypum Locusta extimescit, vt si quando vno & eodem reti ambo cõprehendantur, hæc continuò moriatur. In Thuriis fluuius Lusias appellatur, qui tametsi perlucidos liquores habet, nigerrimos pisces tamen procreat.

De Ampelo genere Pantheræ. C. XXXIX.

Pãtheræ genus quoddam Ampelon, hoc est vitem, eodem cum frutice vinifero nomine vocari aiunt, peculiaris præter cæteras naturæ, absque cauda videlicet, & mulieribus solo con

spectu morbi inopinati causam afferens.

De Asini Scythici cornu, quod solum Stygis aquam continet, cæteris vasis omnibus transmittentibus.

CAP. XL.

In Scythia Asini cornibus præditi nascuntur, quorum cornua Arcadiæ fluminis Stygis aquam continent, quæ trãsmittit vasa omnia, etiamsi sint ex ferro. Hæc cornua à Sopatro apportata fuisse aiunt Alexandro Macedoni, & illum admiratum misisse Delphos vt dedicarentur Pythio: cum hisce carminibus, Hoc tibi Alexander Macedo mirabile cornu Dedicat ô Pæan, ex asino Scythico, Illæsũ quod aquam Stygis est pote claudere solum, Inuictique aliâs vincere vim laticis. Porrò Stygis aquam Ceres propè Pheneum emisisse dicitur,

forte ἄημα

forte Λυσιάδος *à Cerere Lusia Arcadib. cognominata, cuius meminit Pausanias*

ναυξὶν, εἰς νόσον ἐμβάλλει ἀδόκητον αὐτῆς.

περὶ τῶν ὀνείων κεράτων τῶν τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ στεγόντων.

Κεφ. μ.

Ἐν τῇ Σκυθίᾳ γῇ γίνονται ὄνοι κέρας φόροι. καὶ στέγει τὰ κέρατα ἐκεῖνα τὸ ὕδωρ τὸ Ἀρκαδικὸν τὸ καλούμενον τῆς Στυγός· τὰ δὲ ἄλλα ἀγγεῖα διακόπτει πάντα, καὶ ἢ σιδήρου πεποιημένα. τούτων τοι τῶν κεράτων ὑπὸ Σωπάτρου κομισθῆναί φασιν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνι. καὶ ἐκεῖνον πυθανόμενον θαυμάσαντα εἰς Δελφοὺς ἀνάθημα ἀναθῆναι τῷ Πυθίῳ τὸ κέρας, καὶ ὑπογράψαι ταῦτα. Σοὶ τόδ' Ἀλέξανδρος Μακεδὼν κέρας ἄνθετο Παιὰν Κάνθωνος Σκυθικοῦ, * χῆμα τὸ δαιμόνιον, Ὃ Στυγὸς ἀχράντου † Λουσιάδος οὐκ ἐδαμάσθη Ῥεύμασι, βαστάζειν δ' ὕδατος ἠνορέην. Δημήτηρ δὲ ἄρα τὸ ὕδωρ αὐτῆς τοῦ πλησίον Φενεοῦ. τὴν δὲ αἰτίαν, εἶπον

εἶπον ἀλλαχόθι.

Περὶ τοῦ κυνὸς τοῦ Εὐπόλιδος. Κεφ. μα.

Εὐπόλιδι τῷ τῆς κωμῳδίας ποιητῇ δίδωσι δῶρον Αὐγέας ὁ Ἐλευσίνιος σκύλακα ἰδεῖν ὡραῖον, Μολοττὸν τὸ γένος· καὶ καλεῖ τοῦτον ὁ Εὔπολις ὁμωνυμίᾳ τοῦ δωρησαμένου αὐτόν. κολακευθεὶς οὖν ταῖς τροφαῖς, καὶ ἐκ τῆς συνηθείας ὑπαχθεὶς τῆς μακροτέρας, ἐφίλει τὸν δεσπότην ὁ Αὐγέας ὁ κύων. καί ποτε ὁμόδουλος αὐτοῦ νεανίας ὄνομα Ἐφιάλτης, ὑφαιρεῖται δράματά τινα τοῦ Εὐπόλιδος. ἀλλ' οὐκ ἔλαθε κλέπτων, ἀλλὰ † οἶδεν αὐτὸν ὁ κύων. καὶ ἐμπεσὼν ἀφειδέστατα δάκνων ἀπέκτεινε. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐν Αἰγίνῃ τὸν βίον ὁ Εὔπολις κατέστρεψε, καὶ ἐτάφη ἐνταῦθα· ὁ δὲ κύων ὠρυόμενός τε καὶ εἶδεν

cujus rei causa alibi nobis exposita est.

De Cane Eupolidis Comici, domini sui amantissimo. C. XLI.

Eupolidi poëtæ comico Augeas Eleusinius munere donauit Canem, non modò genere Molossum, sed etiam forma præstantẽ: quem eodem nomine Eupolis, quo Augeas erat, appellauit. Canis jã nomine Augeas, cùm longa consuetudine, tũ verò ciborũ illecebris allectus, & blanditiis, diligebat dominum: vt præclarè ostendit, quũ aliquando juuenis conseruus ejus nomine Ephialtes dramata quædam Eupolidis domini sui surriperet. non enim latuit Canem furax seruus. Is itaque acerrimo impetu, crudeliq., incurrit in hunc direptorem, mordicúsque comprehendens interfecit. Pòst autem aliquanto in Aegina Eupolis excessit è vita, ibiq; ejus corpus ad sepulturam datum fuit. Hujus verò Canis morti

ἐκτήξας. Gillius.

ti illius ingemiſcens, non tantùm vlulatu primũ illius exceſſum è vita luxit, ſed deinde mœrore inediaq; extabuit: in odiumq; vitæ adductus ex altoris ſui morte, extinctus eſt. Ex eo locus hic, ad hujus caſus memoriam conſeruandam, Canis luctus appellatur.

De Formica Laerte nuncupata, & eiusdem nominis Veſpis.

CAP. XLII.

Mortiferum genus quoddam formicarum eſſe dicitur, quæ Laërtæ nuncupantur. Eodem nomine Veſpas quaſdam appellarunt. Hæc ait Telephus Cretenſis ex Myſio Pergamo oriundus.

Piſces Nili, poſtquam hic flumius ab inundatione intra ſuum alueum ſe recepit, in limo relictos ab Ægyptijs copioſè colligi.

CAP. XLIII.

θρηνῶν τὸν τοῦ κυνῶν θρῆνον, εἶτα μέντοι λύπη καὶ λιμῷ ἑαυτὸν ἐκτήξας, ἀπέθανεν ἐπὶ τῷ τροφεῖ καὶ δεσπότῃ, λοιπὸν μισήσας τὸν βίον ὁ κύων. καὶ ὅγε τόπος καλεῖται μνήμῃ τοῦ τόδε πάθους Κυνὸς θρῆνος.

Περὶ τοῦ μύρμηκος, τοῦ Λαέρτου, καὶ τῶν ὁμωνύμων σφηκῶν.

Κεφ. μβ.

Μύρμηκος εἶδος θανατηφόρον φασὶν εἶναί τι. καὶ λαέρτην ὄνομα ἔχειν τόνδε τὸν μύρμηκα τὸν προειρημένον. καὶ σφῆκας δέ τινας ἐκάλουν λαέρτας. λέγει ταῦτα Τήλεφος ὁ Κρὴς ὁ ἐκ τῆς Μυσίας Περγάμου.

Περὶ τῶν Νειλῴων ἰχθύων.

Κεφ. μγ.

Διὰ τοῦ θέρους τοῦ πυρωδεστάτου τὰ τῶν Αἰγυπτίων πεδία ὁ Νεῖλος ἐπικλύσας, ὄψιν μὲν αὐτοῖς θαλάττης ἠπλωμένης καὶ λεί-

Maximis æſtatis caloribus, quum in Ægyptiorũ agros Nilus redundat, atq; explicati læuisq; maximi æquoris ſpeciem ſimilitudinemq; gerit: tum

Æg

ὡς δίδωσι. καὶ ἁλιεύουσι κατὰ τῆς πρώην ἀρουμένης Αἰγύπτιοι· καὶ πλέουσι σκάφαις ἐς ταύτην τὴν ὥραν καὶ τήνδε τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ποταμοῦ πεποιημέναις. εἶτα ὁ μὲν ὑπονοστεῖ εἰς τὰ ἑαυτοῦ μέτρα, † ὑποστρέφει τὰ ἐκ τῆς φύσεως οἱ αὐτῆς ἀεὶ νενομισμένα. ἰχθῦς δὲ ἐκεῖνοι χῆροι τοῦ πατρὸς, καὶ ἔρημοι τοῦ ἀναπλεύσαντος ὕδατος, ὑπαπολείπονται ἐν ἰλύϊ βραχείᾳ, τρεφόμενοι γεωργοῖς δεῖπνον· καὶ βιαιότερον μὲν εἰρήσεται, ἄμητος δ' οὖν ἰχθύων οὗτός ἐστιν Αἰγύπτιος.

Aegyptii ibi piscantur, vbi antea arationes essent. & nauibus ad fluuii accessionem accommodatis præparatisq; nauigant. Postea verò quàm Nilus redit ad se, atque ad pristinam modi rationem à natura sibi attributam, pisces à parentis fluuii decessu deserti, & aquâ destituti in breuibus limosis ad prædam agricolis relinquuntur: atque hæc piscium Aegyptiis (vt ita dicam) ceu messis quædam est. ὑπεστρέφωσι τις

Τεττίγων ὀνόματα.

Κεφ. μδ.

Γένη δὲ ἄρα καὶ τεττίγων οὐκ ὀλίγα ἦν. καὶ αὐτὰ οἱ δεινοὶ εἰδέναι διαριθμοῦσι. καὶ ὀνόματα λέγουσιν αὐτῶν. ὁ μὲν γὰρ τέφρας ἐκ τῆς χρόας ὀνομάζεται.

Cicadarum nomina.

CAP. XLIIII.

Cicadarũ genus multiplex à peritis harum rerum & cognitum & nominatum est. Vnum appellatur ex colore Cinereum, alterum Mẽbrax, quod quidem nomẽ nescio cur huic generi impositum sit: aliud Lacetas, id est, Argutum, aliud Cercopẽ. aliud Achetam, aliud

ὁ δὲ ἄρα μέμβραξ· τοῦτο ὁπόθεν οὐκ οἶδα. καὶ λακέτας τε ἦν ἄρα τέττιγος ὄνομα· καὶ κέρκωπα ἀ-

κηθή

Acanthiam nuncupãt. Tot Cicadarum genera me audisse memini: cui plura cognita fuerint, explicet.

Quòd Canis catuli nascãtur caeci: & quare ipsũ venerentur Ægyptij.

CAP. XLV.

Hæc etiam de naturâ Canum accepi: catulos nasci cæcos, à partuq; tredecim primis diebus ita oculis affectos esse, quot etiam Luna diebus (*per annũ*) non lucet noctu. reliquo verò tempore perspicacissimus animaliũ Canis est. Eum ipsum Aegyptii venerantur, ex eoq; regionem quãpiam vocitarunt: cur id faciant, duplicem caussam afferunt: Alteram, quòd quum Isis vsquequaque Osyrim quæreret, Canes præcurrentes partim vnà cũ ipsa puerum inuestigare conatentur, partim feras

καὶ παραδεξάμενον, καὶ ἀχέταν τινὰ, καὶ ἀκανθίαν. ἐγὼ μὲν τοσαῦτα τεττίγων ἀκούσας γένη μέμνημαι. Ὅτῳ δὲ καὶ πλείω τῶν προειρημένων εἰς γνῶσιν ἀφίκετο, λεγέτω ἐκεῖνος.

Περὶ κυνὸς, καὶ ὅτι χάριν τιμῶσιν αὐτὸν Αἰγύπτιοι.

Κεφ. με.

Καὶ ταῦτα μέντοι κυνῶν προσακήκοα. τὰ σκυλάκια τυφλὰ τίκτεται, καὶ οὐχ ὁρᾷ τῆς μητρὸς ὠδῖνος προελθόντα καὶ τρισκαίδεκα ἡμερῶν τῶν πρώτων κατείληπται τῷ πάθει τῷδε, ὅσων καὶ ἡ σελήνη οὐ φαίνεται νύκτωρ. εἶτα μέντοι ζώων ὀξυωπίστατος γίνεται ὁ κύων. τιμῶσι δὲ αὐτὸν Αἰγύπτιοι, καὶ νομόν τινα ἐκάλεσαν ἐξ αὐτοῦ. καὶ τῆς γε τιμῆς διπλῆν εἶναι τὴν αἰτίαν φασὶ τὴν λέγουσαν, ὅτι ἄρα τῆς Ἴσιδος ζητούσης πανταχόσε τὸν Ὄσιριν, κύνες προηγούμενοι, τὰ μὲν ἐπειρῶντο συνανιχνεύειν αὐτῇ τὸν παῖδα. τὰ δὲ ἀνέστελλον τὰ θηρία· ἡ δὲ ἑτέρα, ὅτι ἄρα ἡ μὲν ἀ-

ναγ.

νατέλλει τὸ ἄστρον ὁ κύων, ὃν Ὠρίωνος ἡ φήμη γενέσθαι λέγει· συναντίχει ἄρα δὲ αὐτῷ τρόπον τινὰ καὶ ὁ Νεῖλος ἐπιὼν ἐς τὴν ἀρδείαν τῆς γῆς τῆς Αἰγυπτίας, καὶ ἀναχεῖται περὶ τὰς ἀρούρας. ὡς οὖν ἄγοντα πρόδε τὸ γόνιμον ὕδωρ καὶ παρακαλοῦντα τιμῶσιν Αἰγύπτιοι.

Περὶ τοῦ Νειλῴου ὀξυρύγχου. Κ. μϛ.

Ὀξύρυγχος οὗτος ὁ ἰχθὺς κέκληται, ὡς ἔοικεν ἐκ τοῦ προστόμου λαβὼν τὸ ὄνομα, καὶ τοῦ σχήματος τοῦ κατ' αὐτό. τρέφει δὲ ἄρα τὸν προειρημένον ὁ Νεῖλος. καὶ μέντοι καὶ ἐξ αὐτοῦ κέκληται νομός, ἔνθα δήπου καὶ τιμὰς ἔχει ὁ αὐτὸς ἰχθύς. ἀγκίστρῳ δὲ θηραθέντα ἰχθὺν, οὐκ ἄν ποτε φάγοιεν οἱ δὲ ἄνδρες, δεδιότες μή ποτε ἄρα αὐτῷ περιπαρεὶς ἔτυχεν ὁ παρά σφισιν ἱερὸς καὶ θαυμαστὸς ἰχθύς, ὃν εἶπον. ἐὰν δὲ καὶ δικτύοις ἁλῶσί ποτε ἰχθύες, τούτους

reprimerent. Alteram, quòd quum stella Canis (quem Orionis fuisse famâ celebratū est) exoritur, tum cum ipso pariter Nilus sese attollens, irrigationem in terram Aegyptum inuehit, in agrosq; redundat. Quamobrem Canem, vt fertilis aquæ cōciliatorem Aegyptij venerantur.

De Oxyryncho Nili pisce, sacro Oxyrynchitis.

CAP. XLVI.

Oxyrynchus Nili alumnus, ex acumine rostri nomen trahit, vt apparet: & ab eo etiam præfectura quædam in Aegypto: illic enim venerationem & religionem habet adeò, vt nullum hamo captum piscem attingere velint, metuentes ne quando is piscis apud eos sacer, & magnâ religione præditus, eodem fuerit hamo trajectus: atque quum pisces retibus cōprehenduntur, diligen-

ter etiam atque etiam perscrutantur, núnquẽ horum piscium imprudentes vnà cum aliis ceperint. Malunt enim nihil piscium excipere, quàm hoc retento maximum piscium numerum assequi. Eum accolæ dicunt ex Osiridis vulneribus esse prognatum. Ositin autem sentiunt eundem cum Nilo esse.

ἀνιχνεύουσι, εἰ μὴ παραλαθὼν ἐνέπεσεν ἐκεῖνος· καὶ προτιμῶσιν ἀθηρίαν, ἢ ἁλόντος ἐκείνου τὴν μάλιστα εὐθηρίαν. Λέγουσι δὲ αὐτὸν οἱ περίχωροι ἐκ τῶν Ὀσίριδος τραυμάτων γεγενέναι. νοοῦσι δὲ τὸν Ὄσιριν ἄρα τὸν αὐτὸν τῷ Νείλῳ εἶναι.

Quemadmodum Ichneumo vtriusque sexus est particeps, & Aspidi & Crocodilo hostis, Latonæ & Lucinæ sacer.

CAP. XLVII.

Ὅτι ἀρρενόθηλυς ὁ ἰχνεύμων, καὶ ὅτι ἐχθρός ἐστιν ἀσπίδι καὶ κροκοδείλῳ. Κ. μζ.

Ichneumoni vtriusque sexus participi à natura tributum est, vt & suo semine grauiditatem & partum aliis afferat: & ipse quoque ventrem ferat, & ex sese pariat. Qui in pugna, quam inter se pugnãt, victi fuerint, eâ bellicæ offensionis notâ inurũtur, vt & in viliorem sexum censeantur, & muliebria patiantur. Contra iij, qui ex bello superiores euaserunt, victos subigũt, & simul suo semine implent: at victi ex ea malè à

Victi patiũtur libidinẽ victorũ

Ὁ δὲ ἰχνεύμων ὁ αὐτὸς ἄρα καὶ ἄρρην καὶ θῆλύς ἐστι, μετέληχὼς καὶ τῆς δὲ τῆς φύσεως καὶ τῆς δε. καὶ σπείρειν τε καὶ τίκτειν τοῖς αὐτοῖς ἡ φύσις δέδωκεν. Ἀποκρίνονται δὲ εἰς τὸ ἀτιμότερον γένος οἱ ἡττηθέντες, μετὰ τὴν μάχην. οἱ γὰρ κρατήσαντες ἀναβαίνουσι τοὺς ἡττημένους, καὶ εἰς αὐτοὺς σπείρουσιν· οἱ δὲ ἆθλον τὸ ἡτ-

της φέρονται, ὠδῖνας τε ὑπομένειν, καὶ ὑπὲρ τῆς πίως αὐτῇ πατέρων γενέσθαι μητέρες. Τοῖς γε μὴν πολεμιωτάτοις ἀνθρώπων ζώοις ἀσπίδι τε καὶ κροκοδείλῳ ἔχθιστοι οἱ ἰχνεύμονες. καὶ τόνγε πόλεμον αὐτῶν ἀνωτέρω εἶπον. Λέγονται δὲ οἱ ἰχνεύμονες ἱεροὶ εἶναι Λητοῦς καὶ Εἰληθυίας. σέβουσι δὲ αὐτοὺς Αἰγύπτιοι Ηρακλεοπολῖται, ὥς φασιν.

lè à ſe pugnata pugnâ, hoc præmio afficiuntur, vt & partus dolores ſufferant, & ex patribus qui iã antè fuiſſent, matres reddantur. Cum homini infeſtiſſimis beſtiis Aſpide & Crocodilo inimicitias gerunt. Latonæ & Lucinæ ſacri eſſe exiſtimã tur: & apud Ægyptios Heracleopolitas venerationem & religionẽ poſſidere feruntur.

Πῶς Πίνδαπ χάειν ἀπολιδόιαι ὑ δράκοντος. Κ. μη.

De Pindo Lycaonis filio, qui à tribus fratribus, per inuidiam in venatione occiſus eſt: & quomodo fratricidas Draco, iam prius mirificè familiaris Pindo, ſit vltus. C. XLVIII.

Λυκάονι τῷ βασιλεῖ τῆς Ημαθίας γίνεται παῖς ὄνομα Μακεδὼν, ἐξ οὗ καὶ ἡ χώρα κέκληται μετὰ ταῦτα, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα οὐκ ἔτι φυλάξασα. τούτῳ δὲ ἄρα παῖς ἀνδρεῖος ἦν καὶ κάλλει διαπρεπὴς, Πίνδος ὄνομα. ἦσαν δέ οἱ καὶ ἄλλοι παῖδες, ἀνόητοι δὲ ὄντι τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ

Lycaoni Emathiæ regi, filius fuit, nomine Macedo: ex quo poſtea, antiquo nomine obſoleto, nominata regio eſt: ex hoc quoque Pindus, id enim ei nomen erat, filius procreatus, cùm robore animi atque virtutis indole prę ditus fuit, tum formâ etiam excellens. Cæteri verò ex Lycaone liberi nati, improbo ani-

R mo

mō affecti, & corpore minùs strenui erāt. Hi quū Pindo & virtutem & cæteras illius dotes inuiderent, non modò eum oppresserunt, verumetiam pœnas tanti maleficij pēdentes, seipsos funditus perdiderunt. Pindus enim sentiens se fratrum inuidiā ardere, atque ab iis insidias sibi comparari, regno, quod à patre acceperat, relicto, quum robustus esset, & ad venandi studium propensus, non solum quidem vertit, sed certè illic ibidem quum in venando agitans, quum aliquando hinnulos insequeretur, & summa virium contentione equum incitasset, ab eis qui secum venabantur, se longissimè abduxit: hinnuli verò altissimā cauernam subeuntes, ex insectantis conspectu se eripuerunt, atque ex periculo se seruarunt: is ex equo desiliens, quum hunc ad proximam arborem al

σῶμα οὐ ῥωμαλέοι· οἱ περὶ οὖν χρόνῳ ὕστερον βασκήναντες τῷ ἀδελφῷ τῆς ἀρετῆς, καὶ τῆς ἄλλης εὐδαιμονίας, ἐκεῖνον μὲν διέφθειραν, ἑαυτοὺς δὲ ἐπαπώλεσαν, διδόντες δίκην κατὰ τὴν δίκην. αἰσθόμενος γὰρ ὅδε ὁ Πίνδος τὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν εἰς ἑαυτὸν ἐπιβουλήν, τὴν πατρῴαν ἀρχὴν ἀπέλιπεν, ᾤκει δὲ ἐν χώρᾳ· καὶ ἦν τῇ τε ἄλλῃ ῥωμαλέος, καὶ οὖν καὶ κυνηγετικὸς ἦν. καί ποτε ἐθήρα νεβρούς· καὶ οἱ μὲν ἔθεον ᾗ ποδῶν εἶχον· ὁ δὲ μεταδιώκων, εἶτα μάλιστα τὸν ἵππον ἀνὰ κράτος ἤλαυνεν· καὶ τῶν μὲν συνθηρατῶν ἀπέσπασε πολύ· οἱ νεβροὶ δὲ εἰς φάραγγα κοίλην τε καὶ βαθυτάτην εἰσδυόντες, καὶ ἑαυτοὺς σώσαντες ἀπὸ τῆς ὄψεως τοῦ διώκοντος ἠφανίσθησαν. ὁ δ' οὖν ἀποπηδήσας τοῦ ἵππου ὁ Πίνδος ἐκεῖνον μὲν τοῦ ῥυμοῦ πρός

τι τῶν

ἐκ τῶν παρεστώτων ἐξῆψε δένδρων· αὐτὸς δὲ οἷός τε ἦν ταῖς χερσὶ τὴν φάραγγα διερευνᾶν, καὶ μαστεύειν τοὺς προειρημένους. εἶτα ἀκούει βοῆς, καὶ ἔλεγεν αὐτῷ· τῶν νεβρῶν μὴ ἅψῃ. οὐκοῦν ἐπεὶ πολλὰ περιβλέψας οὐδὲν ἐθεάσατο, ἔδεισε τὸ φώνημα, ὡς ἔκ τινος αἰτίας κρείττονος προσπεσόν. καὶ τότε μὲν ᾤχετο ἀπιὼν, καὶ τὸν ἵππον ἀπάγων· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μόνος ἀφικνεῖται, καὶ πάρεισι μὲν εἰς τὴν φάραγγα οὐδαμῶς, μνήμῃ τε τῆς φωνῆς τῆς προσπεσούσης αὐτοῦ ταῖς ἀκοαῖς, καὶ δέει. † τρέφοντι δ' ἰδεῖν ἑαυτῷ βουλὴν, καὶ διαπορεῦντι τίς ἦν ἄρα ὁ τῇ προτεραίᾳ ἀναστείλας αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὴν ἄγραν ὁρμῆς, καὶ περιβλέποντι οἷα εἰκὸς, ἢ νομέας ὀρείους, ἢ αὔλιον, ἢ θηρατὰς ἑτέρους, μέγα τι χρῆμα ὁρᾶται δράκων, τὸ μὲν πλεῖστον τοῦ σώματος ἐπισύρων, ὀλίγον δὲ ἀνα-

τρέφοντι δ' ἐν ἑαυτῷ

ligasset, quumq; vt diligentissimè potuit, latebram illam manibus perscrutans, hinnulos exquireret, sibi denunciãtem vocem exaudiuit, ne hinnulos tangeret: quare vbi diu multumq; circumspexisset, nec quicquam videret, vocem, vt ex majore quadam causa redditã, extimuit, & simul in equum ascendens, ex eo loco discessit. Postero autem die ad eundem locum reuertit: non eò tamen, quò illi se abdidissent, ingreditur, vocis memoriâ quam auribus acceperat, deterritus. Quum igitur dubitaret quisnam pridie se ab insectanda præda auertisset, ac vt par erat, circunspectaret montanos pastores, aut venatores, aut aliquod tugurium: interea ei inusitata magnitudine Draco apparet, ex magna parte corporis adrepens, collũq; & caput

paululum attollens, & ad se velut intendens. Collum autem cum capite erat ea proceritate, vt vel cum procerissimo homine exæquari potuisset. Verùm vt ejus conspectus Pindum exterruerit, certè non in fugam impulit. At enim is sese ex maximo terrore colligens, sapienter bestiam mitigauit. nam ex auibus quas immolârat, ei cibum edendum obiicit, & tanquam hospitalē mensam & redemptionis suæ præmium apposuit. Is sanè velut donis delinitus, & captionibus, vt ita dicam, præstrictus, ex eo loco excessit: quod quidem ipsum ita jucundū Pindo fuit, vt ea quæ vel ex venationibus montanis, vel ex aucupio capere posset, Draconi tāquam vir bonus & gratus adeptæ salutis mercedem afferret. Neque verò sine fructu has ei donationes ex præda constituit: nam fortuna ei subindè prosperior aspit

τείνας ὡς πρὸς ἑαυτὸν τὴν δέρην αὐτήν. ἦν δὲ ἡ δέρη σὺν τῇ κεφαλῇ ὑπὲρ τέλειον ἄνδρα τὸ μέγεθος. εἶτα ὀφθεὶς ἐξέπληξεν. οὐ μὴν εἰς φυγὴν ὁ Πίνδος ἐξώρμησεν, ἀλλ' ἀθροίσας ἑαυτὸν σοφίᾳ περιέρχεται τὸ θηρίον. τῶν γὰρ ὀρνίθων ὧν θύσας ἔτυχε, προσήγαγε, καὶ προὔτεινεν οἱ ξένια ταῦτα, καὶ ἑαυτοῦ ζωάγρια. ὁ δὲ, οἷα δήπου τοῖς δώροις μειλιχθεὶς καὶ καταγοητευθεὶς ὡς ἂν ὑπόσπονδος ᾤχετο ἀπιών. ταῦτα τὸ νεανίαν ἦσε· καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἀπέφερε τῷ δράκοντι μισθὸν σωτηρίας, ὡς ἄνθρωπος ἀγαθὸς, ὧν εἶχε θηραμάτων ἀπαρχὰς κεχαρισμένας, ἢ τῆς ἄγρας τῆς ὀρείου, ἢ τῆς πτηνῆς. καὶ τῷ μὲν τὰ τῆς προειρημένης δωροφορίας ἐνεργὰ ταῦτα ἦν· ὑπῆρχε δὲ καὶ τὰ ἐκ τοῦ δαίμονος εὐθηνεῖσθαι τῷ

Πίνδῳ, καὶ ὁσημέραι χωρεῖν ἐς τὸ συνουρῶν ὄρος. θηρῶντι μὲν γὰρ ἀπαλώτων εὐθηρίαι· ὅσαγε τῶν ἐν ταῖς ὕλαις ζώων, τῶν τε ὀρνίθων ὅσα. ἦν οὖν αὐτοῦ καὶ ἡ περιβολή. καὶ διῆρτο μέντοι καὶ κλέος ὡς ὁμόσε τοῖς θηρίοις ἰόντος, καὶ ἀτρέστως αἱροῦντος αὐτά. ἦν δὲ καὶ ἰδεῖν μέγας, καὶ οἷος ἐκπλῆξαι τῷ τε ὄγκῳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ εὐεξίᾳ προσεῖλκε. τῇ δὲ ὥρᾳ τὸ θῆλυ πᾶν ἀνέφλεγεν, καὶ εἰς αὐτὸν ἐξάπτων ἦν δῆλος, καὶ ἐφοίτων ἐπὶ θήρας τὰς ἐκείνου. οἷα δήπου βεβακχευμέναι, ὅσον μέντοι γυναικῶν ἦν χῆρον. αἵγε μὴν συνοικοῦσαι τοῖς γεγαμηκόσι, φρουρούμεναι μὲν τῷ νόμῳ, τῷ κλέει δὲ τοῦ κάλλους τοῦ κατὰ τὸν Πίνδον δεδουλωμέναι, προὐτίμων συνοικεῖν ἐκείνῳ, ἢ θεαὶ γεγονέναι. καὶ ἐτεθήπεσάν γε αὐτὸν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ ἐφίλουν. ἐχθροὶ δὲ οἱ ἀδελφοὶ μόνοι ἦσαν. καί ποτε θηρῶντα

aspitabat. omniũ enim quæ venaretur secunda venatione fungebatur, siue terrena siue volucria persequeretur, quare gloria magna apud omnes erat, quòd contra feras cõgrederetur, & eas expeditè caperet. Iam verò ea erat proceritate, vt corporis mole perterrefaceret: tum verò firma corporis constitutione, tũ pulcherrimo oris habitu, fœminas ad se amandum vehementer inflammaret: & sanè cælibes omnes quasi furentes atque bacchantes ad ejus venationes proficiscerentur: & nuptiis alligatæ à maritorum custodiis asseruatæ, mallent cum illo degere, quã in numerum dearum referri. plerique etiam viri eum, quòd ipsius virtus & forma admirationem omniũ excitaret, diligebant: so-

περιβολή: ὑπερβολή, i. nimiũ etiã fama ei attribuebat.

ἰλλαχ

li fratres infenso atque inimico animo in illũ erant. Quamobrem eũ ipsum aliquando solũ venantem, ex insidiis aggrediuntur, atque in propinqui fluminis angustias compulsum, auxilioq; destitutum strictis gladiis appetunt, atque adeò trucidant. hunc exclamantem quum Draco ipsius amicus exaudisset, (etenim est animal sensu audiendi cùm acerrimo, tum videndi acutissimo) suo ex cubili prodiit, & simul impios circumplicans, suffocauit. & verò cæsum summa diligentia tandiu custodire non destitit, dum cognatione defuncto proximi, desiderio ejus permoti ad illum humi iacentem venissent. Hi propiùs facti etsi iusto in luctu & squalore essent, accedere tamen & sepulturâ iustisq; exequiarum interfectum, custodis metu, afficere prohibebantur. Tum hic recondita quadam ac mirabili natura, intelligens se illos arcere, de præsidio

ἐλλοχῶσι μόνον· καὶ ποταμοῦ γε τὴν ἠϊόνα πλησίον. εἶτα ἐρήμῳ συμμάχων οἱ τρεῖς ἐπιστάντες ἔπαιον τοῖς ξίφεσιν αὐτόν. ὁ δὲ ἐβόα. ἀκούσας ἐκεῖνα ὁ ἑταῖρος αὐτοῦ δράκων, ὀξυήκοον δὲ καὶ ὀξυωπέστατον τὸ ζῷόν ἐστιν, οὐκοῦν προέρχεται τῆς ἑαυτοῦ κοίτης, καὶ τοῖς ἀνοσίοις περιπλακεὶς, ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐς πνῖγμα ἄγχων. αὐτὸς δὲ οὐ κατέλυσε τὴν φυλακὴν, ἔστ' ἂν οἱ προσήκοντες τῷ νεανίᾳ ποθοῦντες αὐτὸν, ἀφίκοντο καὶ ἐνέτυχον κειμένῳ, καὶ ὠλοφύραντο μὲν, προσελθεῖν δὲ ἐπὶ κηδείᾳ τοῦ νεκροῦ οὐκ ἐτόλμων, δέει τοῦ φρουροῦ. ὁ δὲ συνεὶς φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ ὅτι ἀναστέλλει αὐτοὺς, ὑπεχώρει ἀπιὼν, καὶ πολλὴν τὴν χολὴν ἀπο-

λιπὼν ἐκεῖνον τῆς τελευταίας ἐκ τῶν προσηκόντων χάριτος τυχεῖν. οὐκοῦν καὶ ἐτάφη μεγαλοπρεπῶς, καὶ ὁ γείτων τῷ φόνῳ ποταμὸς ἐκλήθη Πίνδος, ἐκ τοῦ νεκροῦ· καὶ τὸν κατ' αὐτὸν ᾄδου. Ἴδιον μὲν δὴ τῶν ζώων ἐκτίνειν χάριτας τοῖς εὐεργέταις, ὅπερ οὖν καὶ ἄλλῃ λέλεκται, καὶ νῦν δὲ οὐχ ἥκιστα.

stationeq; cadaueris tranquillè discessit, quò commodiùs nulla interpellatione supremā gratiam à propinquis assequeretur. Magnificè igitur & splendidè honore sepulturę ornatus fuit, atque etiam fluuius factæ occisioni proximus, ex mortuo nomen traxit. Bestiarū igitur vis est, eis à quibus beneficium acceperint gratiam referre, quod & alibi suprà, & hîc non spernendâ historiâ sumus testati.

Ὅτι ἄβατος τοῖς ἰοβόλοις ὁ ἐν Κλάρῳ τοῦ Ἀπόλλωνος ναός. Κεφ. μθ.

Ἰδίᾳ δὲ καὶ ἐν τῇ Κλάρῳ τὸν Διὸς καὶ Λητοῦς τιμῶσιν οἱ Κλάριοι, καὶ πᾶν τὸ ἑλληνικόν. οὐκοῦν ἐνταῦθα χῶρος τοῖς ἰοβόλοις θηρίοις ἄστιβής τε ἅμα καὶ ἔχθιστός ἐστι. τοῦτο μὲν καὶ τῇ τοῦ δαίμονος βουλῇ. πάντως δὲ καὶ πεφρικότων τῶν θηρίων αὐτόν, ἅτε καὶ σώζειν θεὸν εἰδότα· καὶ μέντοι καὶ τὸν σωτῆρα, καὶ νόσων ἀντίπαλον τὸν Ἀσκληπιὸν φύσαντα· ἀλλά

Apollinis Clarij templum à venenatis animalibus non adiri. CAP. XLIX.

Iouis & Latonæ filium incolæ Clari, & Græci omnes peculiariter colunt. Est verò locus in Claro, deo sacer, venenatis animalium omninò infensus & inuius, Apollinis scilicet voluntate, quem salutis auctorem & Aesculapij morborū depulsoris parentem, si noxiæ homini feræ me

tuant, nihil mirum. Iis quæ dico Nicander etiam consentit his versibus, In Clario luco nō lædit Scorpius ictu, Vipera non morsu, sed neque dira Phalanx: Qua sibi fraxinea delegit Phœbus opacum, Reptilibusq; procul, fronde comāte locum.

forte εὐζώοις, vel εὐθήροις ἐπεὶ ῥ' αὐλῶνα βαθὺν

De templi Erycinæ Veneris thesauro, antiquitate & maiestate: deq; pœna quam Afer Amilcas eo spoliato subiuit.

CAP. L.

Audiui qui dicerent in Eryce, vbi scilicet celeberrimum illud Veneris templum est. (cujus suprà etiam mentionem feci, quum naturam quæ illic sunt columbarum exponerē:) auri argentiq; vim magnam esse, & monilla, & annulos pretiosissimos: atq; hunc thesaurum, deæ metu, tutum intactumq; permanere: & quum deā ipsam, tū res illas in ejus æde pretiosas, magno sem-

γε καὶ Νίκανδρος οἷς λέγω μάρτυς, λέγει δὲ Νίκανδρος. Οὐκ ἔχις, οὐδὲ φάλαγγες ἀπεχθέες, οὐδὲ βαθυπλὴξ Ἄλσεσιν † ἐν ζώοις σκορπίος ἐν Κλαρίοις. Φοῖβος † ἐπεὶ ῥαυλᾶνα βαθὺ μελίαισι καλύψας Ποιηρὸν δάπεδον θῆκεν ἑκὰς δακετῶν.

Ὅτι ἄσυλα τὰ ὄντα τῷ ἐν Ἐρύκῃ ναῷ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ ὅπως τὰ ἱερεῖα αὐτόματα φοιτᾷ. Κεφ. ν.

Ἀκούω λεγόντων ἐν Ἐρύκῃ, ἔνθα δήπου καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης ὑμνούμενος νεώς ἐστιν (οὗπερ οὖν καὶ ἀνωτέρω τὴν μνήμην ἐποιησάμην, τὴν ἐκεῖθι περιστερῶν εἰπὼν τὰ ἴδια) εἶναι καὶ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἄργυρον πάμπλειστον, καὶ ὅρμους καὶ δακτυλίους μεγατιμίους· ἄσυλα δὲ εἶναι καὶ ἄψαυστα ταῦτα, τῷ τῆς θεοῦ δέει. καὶ ἀεὶ τοὺς αἰῶνος τοῦ χρόνου δι' αἰδοῦς ἄγειν θαυ-

μας

μαςῆς, καὶ τὴν δαίμονα τὴν προειρημένην καὶ τὰ κειμήλια ἐκείνης. Ἀμίλκαν πυνθάνομαι τὸν Λίβυν συλήσαντα αὐτά, καὶ ἐξερασάμενον χρυσίον καὶ ἀργύριον, εἶτα μέντοι διανεῖμαι τῇ στρατιᾷ πονηρὰν νομὴν καὶ ὑπὲρ τούτων αὐτὸν ἀλγεινότατα καὶ βαρύτατα αἰκισθέντα ἅμα καὶ κολασθέντα κρεμασθῆναι. πάντες δὲ ὅσοι αὐτῷ τῆς πράξεως καὶ τῆς ἐκδίκου θεοσυλίας ἐγένοντο μέτοχοι βιαίοις τε καὶ δεινοῖς ἐχρήσαντο θανάτοις. ἥ τε πατρὶς ὡς διευδαιμονιζομένη τέως αὐτῷ καὶ ζηλωτὴ δοκοῦσα, ἐν ὀλίγαις τῶν ἱερῶν χρημάτων εἰσκομισθέντων ἡμέραις δούλη ἦν. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὴν παροῦσαν χρείαν σεμνὰ ὄντα, ὅλως οὐχ ὁρᾷ πῃ· τὸ δὲ τοῖς λόγοις συγγενὲς τοῦτο εἰρήσεται.

per in honore ac veneratione multis retrò téporibus fuisse. Cæterû Amilcam Afrum fama est quum hoc templo spoliato, conflatum indè aurum & argentum militibus distribuisset, grauissimis postea pœnis affectum, denique suspensum esse: ac similiter omnes ei huius sceleris & sacrilegii patrandi participes, violétas dirasq; mortes sulti nuisse. patria quoque eius, cuius antea status felix beatusq; videbatur, paucos post dies quàm sacra hæc pecunia in eam inuecta esset, in seruitutem redacta est. Hæc quanquam maiestatem quandam præ se ferunt, nihil tamen ad propositum nostrum faciût, de quo nunc dicetur. Singulis per totum annum diebus tum incolæ tum peregrini sacrificát. Ara maxima sub dio est,

Ἀνὰ πᾶν ἔτος καὶ ἡμέραν πᾶσαν θύουσι † τῷ θεῷ καὶ οἱ ἐπιχώριοι καὶ οἱ ξένοι. καὶ ὁ μὲν βωμὸς ὑ- † τῇ

quæ, quum multa subinde sacrificia recipiat, non die tantùm toto, sed etiam nocte ardet. Et mirum est illam ita splendere igne, quum nulla subsit pruna, non cinis, non vlli titiones, sed rore sit plena, & recẽtibus herbis, quę subinde singulis noctibus in ea renascũtur. Porrò victimæ de pecorũ gregibus sua sponte accedunt, & aræ astant. Ducit autem illas primũ deæ vis, deinde voluntas sacrificantis. Nam si ouem sacrificare libuerit, en tibi Ouis ad aram astat, & gutturnium ad sacrificandi vsum: si Capram, si Hœdum, similiter. Quòd si copiosior fueris, & vaccam aut etiam plures ferire volueris, neque pastores nimio eius pretio indicato tibi molesti erunt vendendo, neque tu ipsis licitãdo. Intuetur enim dea

ὅλ

πρὸ τοῦ οὐρανοῦ ὁ μέγιστός ἐστι. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καθαγιζομένων θυμάτων, * ὁ δὴ παννύχιος καὶ εἰς νύκτα ἐξάπτεται. ὡς δὲ καὶ ἀπολάμπει καὶ ἐκεῖνος οὐκ ἀνθρακιὰν, οὐ σποδὸν, οὐχ ἡμικαύστων τρύφη δαλῶν ὑποφαίνει, δρόσου δὲ ἀνάπλεώς ἐστι, καὶ πόας νεαρᾶς, ἣπερ οὖν ἀναφύεται ὅσαι νύκτες. τά γε μὴν ἱερεῖα ἑκάστης ἀγέλης αὐτόματα φοιτᾷ, καὶ τοῦ βωμοῦ παρέστηκεν. ἄγει δὲ ἄρα αὐτὰ πρῶτα μὲν ἡ θεὸς, εἶτα ἡ δύναμίς τε καὶ ἡ τοῦ θύοντος βούλησις. εἰ γοῦν ἐθέλοις θῦσαι ὄϊν, ἰδού σοι τοῦ βωμοῦ παρέστηκεν ὄϊς· καὶ δὴ χέρνιβος, καὶ κατάρξασθαι εἴτε αἶγα, εἴτε ἔριφον. εἰ δὲ εἴης τῶν ἁδροτέρων, καὶ ἐθέλοις βοῦν θήλειαν, ἢ καὶ ἔτι πλείους, εἶτα ὑπὲρ τῆς τιμῆς, οὔτε ὁ νομεὺς ἐπιτιμῶν ζημιώσει, οὔτε σὺ λυπήσεις ἐκεῖνον. τὸ γὰρ δίκαιον

καιον τῆς πράσεως ἡ θεὸς ἐφορᾷ, καὶ εὖ καταθεὶς ἵλεων ἕξεις αὐτήν. εἰ δὲ ἐθέλοις τοῦ δέοντος πρίασθαι λυσιτελέστερον, σὺ μὲν κατέθηκας τὸ ἀργύριον ἄλλως· τὸ δὲ ζῷον ἀπέρχεται, καὶ θῦσαι οὐκ ἔχεις. Ἴδιον μὲν δὴ καὶ Ἐρυκίνων ζῴων εἰρήσθω καὶ τοῦτο ἡμῖν ἐπὶ τοῖς ἄνω.

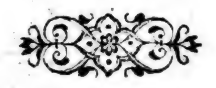
ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ι. ΒΙΒΛΙΟΥ.

contractus iustitiam, quam si seruaris & iustum solueris pretium, propitiam eam experieris. at si minoris quàm par est emere volueris, frustrà à te deponetur pecunia. victima enim recedet, nec erit quod sacrifices. Hoc igitur Erycinis animalibus proprium iis quæ suprà dixi hîc addiderim.

εὐτελέστερον,

FINIS LIB. X.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ια.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM natura liber XI.

De solẽni Apollinis apud Hyperboreos honore, & quod Cygni è Ripais montibus certo quotannis tempore ad eũdem suo cantu concelebrandum aduolent.

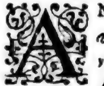
CAP. I.

Hyperboreorum gẽtem, & Apollinis apud eos honores, non modò poëtę, sed alii etiã scriptores celebrãt: & inter alios Hecatæus, non Milesius ille,

Περὶ τῶν κύκνων τῶν ἀφικνουμένων ἐκ τῶν Ῥιπαίων ὀρῶν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν τὸ ἐν τοῖς Ὑπερβορέοις.

Κεφ. α.

Ανθρώπων Ὑπερβορέων γένος, καὶ τιμὰς Ἀπόλλωνος ἐκεῖθι ᾄδουσι μὲν καὶ ποιηταί, ὑμνοῦσι δὲ καὶ συγγραφεῖς. ἐν δὲ τοῖς καὶ Ἑκαταῖος οὐ Μιλήσιος, ἀλλ᾽ ὁ Ἀβδηρ-

Ἀβδηρίτης· ᾄδει λέγει πολλά τε καὶ σεμνὰ ἔπεα, ὧν μοι νῦν ἡ χρεία † παραλαβεῖν δοκεῖ † οὖσα. καὶ ὧν καὶ εἰς ἄλλον ὑπερθήσομαι χρόνον ἕκαστα εἰπεῖν, ἡνίκα ἐμοί τε ἥδιον, καὶ τοῖς ἀκούουσι λῷον ἔσται· ἃ δέ μοι μόνα ἤδη ἡ συγγραφὴ παραβάλλει, καὶ δεῖ λέγειν ταῦτα. Ἱερεῖς εἰσι τοῦ δαίμονος Βορέου καὶ Χιόνος υἱεῖς τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, ἀδελφοὶ τὴν φύσιν, ἑξαπήχεις τὸ μῆκος. ὅταν οὖν οὗτοι τὴν νενομισμένην ἱερουργίαν κατὰ τὴν συνήθη καιρὸν τῷ προειρημένον ἐπιτελῶσιν, ἐκ τῶν Ῥιπαίων οὕτω καλουμένων παρ' αὐτοῖς ὀρῶν καταπέτονται κύκνων ἀμήχανα τῷ πλήθει τὰ νέφη. καὶ περιελθόντες τὸν νεὼν, καὶ οἱονεὶ καθήραντες αὐτὸν τῇ πτήσει, εἶτα μέντοι καθίασιν εἰς τὸν τοῦ νεὼ περίβολον, μέγιστόν τε μέγεθος, καὶ τὸ κάλλος ὡραιότατον ὄντα. ὅταν οὖν οἵ τε ᾠδοὶ τῇ σφετέρᾳ μού-

sed Abderita. Is quum & alia quædam, nec pauca, nec vilia referat, quæ in præsentia recitari nihil attinet, ea in aliud tempus differentur, quo & mihi narrare iucũdiùs, & aliis forsan audire sit commodiùs: quæ verò præsentis sunt instituti, ea nũc solùm exponam. Apollini igitur sacri sunt Boreæ & Chionis filii, tres numero fratres, sex cubitorum proceritate. Hi quum solenne sacrificium stato & præfinito tempore peragunt, innumera Cygnorum examina è Ripæis (vt ipsi appellant) montibus aduolant. Qui vbi templum volãdo circumuecti fuerint, & veluti lustrarint, in septum templi descendũt, quod & spatio amplissimum est, & specie pulcherrimum. Quum autem cantores vernaculo eis Musicæ gene-

al. παραβαλεῖν ὄντα.

σῃ

te, & simul citharœdi suauissima melodia deum celebrant: Cygni etiā ipsis concinnè accinunt, nec vsquam absona aut inepta voce aberrant: sed tanquam incitamentum & auspicium cantus à chorodidascalo editum secuti peritissimis carminum sacrorum decantatoribus concinunt. Hymno jam perfecto, volucris ille chorus, vt ita dicam, recedit: postquā solito sibi Dei celebrādi munere est defunctus, ac diuinos honores per totum audiuit diem, simulq. & ipse cātauit, & oblectauit alios.

ἀκύζοντες

De Draconibus in Epiro Apollini sacris, & diuinatione ex ipsis.

CAP. II.

Epirotæ etiam tum ipsi, tū peregrini quotquot adsunt, Apollini sacrificant, & vnum quotannis diem festū

σῃ τῷ θεῷ προσᾴδουσι, καὶ μέντοι καὶ οἱ κιθαρισταὶ συγκεκράγασι τῷ θεῷ παναρμόνιον μέλος. ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ κύκνοι συναναμέλπουσιν ὁμορροθοῦντες, καὶ οὐδαμῶς οὐδαμῇ ἀπηχὲς καὶ ἀπῳδὸν ἐκεῖνοι μελῳδοῦντες· ἀλλ' ὥσπερ οὖν ἐκ τοῦ χοροδιδασκάλου τὸ ἐνδόσιμον λαβόντες, καὶ τοῖς σοφισταῖς τῶν ἱερῶν μελῶν τοῖς ἐπιχωρίοις συνᾴσαντες. εἶτα τοῦ ὕμνου τελεσθέντος οἵδε ἀναχωροῦσι τῇ πρὸς τὸν δαίμονα τιμῇ τὰ εἰθισμένα λατρεύσαντες, καὶ † ἀκούοντες τὸν θεὸν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν οἱ προειρημένοι, ὡς εἰπεῖν χοροῦνται πτηνοὶ τέρψαντές τε ἅμα καὶ ᾄσαντες.

Περὶ τῶν ἐν τῇ καλουμένῃ Ἠπείρῳ δρακόντων ἱερῶν.

Κεφ. β.

Θύουσί τε ἄλλως οἱ Ἠπειρῶται τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ αὐτοὶ καὶ πᾶν ὅσον τῶν ξένων ἐπιδημοῦν ἐστι θύουσι. καὶ τούτῳ ἤδη τὴν μεγίστην

ἑορτ

ἑορτὴν ἄγουσι μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους σεμνὴν τε καὶ μεγαλοπρεπῆ. ἔστι δὲ αὐτοῖς τοῦ θεοῦ ἄλσος, καὶ ἔχει κύκλῳ περίβολον· καὶ ἔνδον εἰσὶ κύκλῳ δράκοντες, τοῦ θεοῦ ἄθυρμα δήπου. ἡ τούτων ἱερεία γυμνὴ παρθένος πάρεισι μόνη, καὶ τροφὴν τοῖς δράκουσι κομίζει. λέγονται δὲ ἄρα ὑπὸ τῶν Ηπειρωτῶν ἔκγονοι τοῦ ἐν Δελφοῖς Πύθωνος εἶναι. ἐὰν μὲν οὖν οὗτοι παρελθοῦσαν τὴν ἱέρειαν πράως ἴδωσι, καὶ τὰς τροφὰς προθύμως λάβωσιν, εὐθηνίαν τε ὑποδηλοῦν ὁμολογοῦνται, καὶ ἔτος ἄνοσον. ἐὰν δὲ ἐκπλήξωσι μὲν αὐτὴν, μὴ λάβωσι δὲ ὅσα ὀρέγει μειλίγματα, τἀναντία τῶν προειρημένων, οἱ μὲν μαντεύονται, οἱ δὲ ἐλπίζουσι.

in ejus honorem perquàm magnificè agitant. Lucus apud eos deo sacer est, & muro septus. intra illum Dracones sunt deo grati. Ad hos virgo sacerdos nuda accedit, & victũ Draconibus porrigit. Eos Epirotæ à Pythône Delphico prognatos aiunt. Quòd si virginem accedentem illi placidè aspexerint, & alimenta promptè susceperint, annum fertilem & salubrem significare creduntur. Sin & terribiles erga illam fuerint, & porrecta cibaria non acceperint, contrarium anni futurum statum alij diuinant, alij sperant.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Αἴτνῃ κυνῶν. Κεφ. γ.

De Canibus Ætnæis Vulcano sacris, qui bonis blandiuntur, malos lædunt. c. III.

Ἐν Αἴτνῃ δὲ ἄρα τῇ Σικελικῇ Ηφαίστου τιμᾶται νεὼς,

In Ætna Siciliæ sacra est Vulcani ædes, & circa eam muri &

arbores sacræ. ibidem ignis perpetuus & inextinctus asseruatur. Sunt & Canes in templo luco'q; sacri, qui modestè ac decenter in templum & lucum accedentes blandè & adulantes excipiunt, & tanquam familiaribus; illis se benignos ostendunt. At si quis sceleratus aut manibus impurus adeat, illum & mordent & laniant. illos verò qui libidine aliqua turpi se contaminarint, fugant solùm & persequuntur.

fl. ὀνινάμενοι. malim οἷα δὴ φιλοφρονούμενοι

De Bobus quos Hermionenses in Chthonio festo Cereri sacrificant, è quibus vnum licèt validissimũ mulier sacerdos sola aure ad arã adducit. CAP. III.

Cererem Hermionẽses colunt: & splẽdida ei magnificaq; sacra faciunt. festum id Chthonium appellant. Aiunt sanè maximos Boues à muliere Cereris sacerdote ad aram è grege se abduci atque feriri

νεὼς, καὶ ἔστι περίβολα, καὶ δένδρα ἱερὰ, καὶ πῦρ ἄσβεστόν τε καὶ ἀκοίμητον. εἰσὶ δὲ καὶ κύνες περί τε τὸν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος ἱεροί. καὶ τοὺς μὲν σωφρόνως, καὶ ὡς πρέπει τι ἅμα καὶ χρὴ παριόντας εἰς τὸν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος, οἱ δὲ σαίνουσι καὶ αἰκάλλουσι, οἷα δὴ φιλόφρονοιν † ἐνόμενοί τε καὶ γνωρίζοντες δήπου. ἐὰν δέ τις ἢ χεῖρας ἐναγὴς, τοῦτον μὲν καὶ δάκνουσι καὶ ἀμύνουσι. τοὺς δὲ ἄλλους ἐκ τινος ὁμιλίας ἥκοντας ἀκολάστου, μόνον διώκουσι.

Περὶ τῶν βοῶν τῶν τῇ Δήμητρι θυομένων ἐν τοῖς καλουμένοις Χθονίοις. Κεφ. γ.

Τὴν Δήμητρα Ἑρμιονεῖς σέβουσι, καὶ θύουσιν αὐτῇ μεγαλοπρεπῶς τε καὶ σοβαρῶς· καὶ τὴν ἑορτὴν Χθόνιαν καλοῦσι. Μεγίστας οὖν ἀκούω βοῦς ὑπὸ τῆς ἱερείας τῆς Δήμητρος ἄγεσθαί τε πρὸς τὸν βωμὸν ἐκ τῆς ἀγέλης, καὶ θύεσθαι,

ἑαυτὸν παρέχειν. καὶ οἷς λέγω, μάρτυς Ἀριστοκλῆς, ὅπου φησί, Δάματερ πολύκαρπε, σὺ καὶ Σικελοῖσιν ἐναργής, Καὶ περὶ Ἐρεχθείδαις. ἓν δέ τι τῶν μέγα. Κρίνετ' ἐν Ἑρμιονεῦσι· τὸν ἐξ ἀγέλης γὰρ ἀφειδῆ Ταῦρον, ὃν οὐκ ἄρκον' ἀνέρες οὐδὲ δέκα, Τοῦτον γραῦς στείχουσα μόνη μόνον οὔατος ἕλκει Τόνδ' ἐπὶ βωμόν. ὁ δ' ὡς ματέρι παῖς ἕπεται, Σὸν τόδε Δάματερ, σὸν τὸ σθένος, ἵλαος εἴης, Καὶ πάντων θάλλοι κλῆρος ἐν Ἑρμιόνῃ.

permittere. quod Aristocles his carminibus testatur: O fœcunda Ceres Siculas veneranda per oras, Cecropiósque agros: hoc ego præcipuè Miror, in Hermione quòd magno robore Taurum, Quemq; viri possent vix domuisse decem, E grege deductum sola aure adducit ad aram Sancta tibi mulier: qui puer vt sequitur. Hæc tua vis Ceres est, tu nobis esto benigna, Per teq; Hermione, læta beata fuat.

Addiderim τοῦτο

Περὶ τῶν φιλελλήνων κυνῶν τῶν ἐν Δαυλίᾳ. Κεφ. ε.

De Canibus in Daulia, qui erga Græcos blandi sunt, Barbaros allatrant. c. V.

Ἐν γῇ τῇ Δαυλίᾳ νεὼν μὲν εἶναι τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος ᾄδουσι· τοὺς δὲ ἐνταυθοῖ κύνας τρεφομένους ὑμνοῦσι τῶν μὲν Ἑλλήνων τοὺς ἀφικνουμένους, σαίνειν· ὑλακτεῖν δὲ τοὺς βαρβάρους.

In Daulia regione celebre est Iliadis Mineruę templum. ejus loci Canes Græcis aduentantibus adulari, Barbaros allatrare prædicant.

Περὶ τῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ Πανὸς ἀσυ-

De templo Panis in Arcadia, in quod quæ confugerint animalia, à feris prosequentibus tu-

ta sunt.

CAP. VI.

In Arcadia locus est Aula nomine, & in eo delubrum Panis. Ad id quæcunque animantes confugerint Deus veluti supplices miseratus suscipit, & incolumem earum vitam tuetur. Itaque Lupi etiã, si quæ animalia eò vsque fortè fuerint persecuti, intrare non audent, & solo loci in quem illæ confugerũt aspectu territi recedunt. Ita etiam animalibus loci religio mira & peculiaris est salutis causa.

De Ceruis Curidij, in Apollinis luco tutis à Canibus.

CAP. VII.

In Curidio magna Ceruorum copia est, de quibus capiendis multi venatores spem sibi faciunt inanem. Hi quũ in lucum, qui ingens illic Apollini sacer est, confugerint, latrant quidem canes, sed pro-

λῦς, καὶ τῶν ἐκεῖ καταπ-
γέντων ζώων. Κ. ς.

Ἐν Ἀρκαδίᾳ ἐστὶ χώρα
σὶν ἱερὸν Πανός. Αὐλ
τῇ χώρᾳ τὸ ὄνομα. ὑπ
ὅσα ἂν ἐνταῦθα τῶν ζῴ
καταφύγῃ, ὥσπερ οὖν ἱκ
ταις ὁ θεὸς δι' αἰδοῦς ἄγ
τὰ ζῷα, εἶτα μέντοι σώ
τὴν μεγίστην σωτηρία
αὐτὰ γάρ τοι λύκοι οἱ δ
κοντες παρελθεῖν εἰσ
τεφεύγασι, καὶ ἀναστέλλ
ται μόνον θεασάμενοι
καταπεφευγέν. ἴδια δὲ καὶ τ
των τῶν ζῴων ἔφυ πε
σωτηρίαν ἀγαθά.

Περὶ τῶν ἐν Κυριδίῳ ἐλάφω
Κεφ. ζ.

Ἐν Κυριδίῳ αἱ ἔλα
φοι, πλῆθος δὲ ἄγρα τ
των τῶν θηρίων ἐνταῦθα ἐ
σι, καὶ πολλοὶ θηραταὶ
ἐς τὴν ἄγραν αὐτῶν ἠλ
μᾶνται· ὅταν καταφύγω
σιν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος
ἱερὸν τὸ ἐνταῦθα † τεμεν
σιον (ἔστι δὲ ἄλσος μέγ
στον,) ὑλακτοῦσι μὲν οἱ κύνες· πλησίον δὲ ἐλθεῖν οὐχ ὑ

fortè τημενῖν. al. τεμένιον.

πο

πομβήσουσιν. αἱ δὲ ἐνστᾶσαι νέμονται ἄτρεστοι καὶ ἀδεῆ τὴν νομὴν, ἀπορρήτῳ τινι φύσει τὴν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας τῷ θεῷ πιστεύουσαι αἱ ἔλαφοι.

Περὶ τῶν μυιῶν τῶν ἐν τῇ πανηγύρει ἣν ἐν Ἀκτίῳ ἄγουσι τοῦ Ἀπόλλωνος. Κ. η.

Κλύω που λέλεκταί μοι ταῖς μυίαις ταῖς ἐν Ὀλυμπίᾳ τῇ τῆς πανηγύρεως ἐπιδημίᾳ ἑκούσας ἀφίστασθαι, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις μετὰ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην τοῦ Ἀλφειοῦ ἀπιέναι. ἐν δὲ τῇ Λευκάδι ἄκρα μέν ἐστιν ὑψηλὴ, νεὼς δὲ Ἀπόλλωνι ἵδρυται, καὶ Ἄκτιόν γε αὐτὸν οἱ τιμῶντες ὀνομάζουσιν. οὐκοῦν τῆς πανηγύρεως ἐπιδημεῖν μελλούσης, καθ' ἣν καὶ τὸ πήδημα πηδῶσι τοῦ θεοῦ, θύουσι βοῦν ταῖς μυίαις. αἱ δὲ ἐμπλησθεῖσαι τοῦ αἵματος, ἀφανίζονται. δεκασθεῖσαι μὲν οὖν ἀπαλλάττονται αὗται. αἱ δὲ Πισαῖαι ἀδε-

pius accedere non audent. Cerui verò quieti, & sui custodiam deo curæ futuram ineffabili quadam vi certò persuasi, pascuis sine metu liberè fruuntur.

De Muscis quæ in Actij Apollinis festo, postquã Bouis mactati sãguine saturatæ fuerint, recedunt.

CAP. VIII.

Muscas in Olympia tempore festo sua sponte discedere, &, vt ita dicam, vnâ cum mulieribus in vlteriorem Alphei ripam traiicere, iã suprà memoraui. Cæterùm in Leucade (insula) promontorium est excelsum, & sacrum in eo Apollinis Actij fanum: cujus honori dedicatum tempus festũ quum instat, in quo saltando etiam certatur, Bouem Muscis feriunt: cujus illæ sanguine saturatæ recedunt, veluti munere ad id faciendũ persuasæ. Pisææ verò Muscæ, quum non mer-

cede, sed dei reuerentiâ motæ, quod ab eis requiritur, faciant, laude mihi digniores videntur.

De feris Icari insulæ, quas nisi veniâ Dianæ nemo venari potest.

CAP. IX.

Icarus insula maris rubri est, in qua templum Dianæ, & caprarum syluestrium Dorcadumq; optimæ habitudinis, & Leporum quoque magnus numerus visuntur. Ex illis si quis venari aliquas desideret, venia à Dea impetrata, non frustrabitur, sed capiet omnino mediocrem earum numerum, captisq; gaudebit. At si non petierit nec supplicauerit deæ, præter id quòd frustrà venabitur, pœnas etiá luet, quarum alij meminerunt.

De Apide Tauro Memphiti sacro.

CAP. X.

Quum Cygnos Rhipæos quod Iouis & Latonę filio apud Hyper-

κασοι, κρείττους ἄρα γε ἐκεῖναι, αἰδοῖ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ μὴ μισθοῦ τὰ δέοντα πράττουσαι.

Περὶ τῶν ἐν Ἰκάρῳ τῇ νήσῳ αἰγῶν καὶ δορκάδων, καὶ λαγῶν. Κεφ. θ.

Ἴκαρός ἐστι νῆσος, καὶ τῇ γε ἐρυθρᾷ θαλάττῃ ἔγκειται. ἐνταῦθα τοίνυν νεώς ἐστιν Ἀρτέμιδος, καὶ πλήθη αἰγῶν ἀγρίων καὶ δορκάδων εὖ μάλα διατραφῶν, καὶ λαγῶν μυρίοι. τούτων οὖν ἐάν τις αἰτήσας λαβεῖν παρὰ τῆς θεοῦ, εἶτα ἐπιχειρήσῃ θηρᾶν, ὅσα ἂν ἔχῃ καλῶς, οὐ διαμαρτάνει τῆς σπουδῆς, ἀλλὰ καὶ λαμβάνει, καὶ τῷ δώρῳ χαίρει. ἐὰν δὲ μὴ αἰτήσῃ, οὔτε αἱρεῖ, καὶ δίδωσι δίκας ἃς ἄλλοι λέγουσι.

Περὶ τοῦ ἐν Μέμφιδι Ἄπιδος ταύρου. Κεφ. ι.

Εἶτα κύκνων μὲν τῶν Ῥιπαίων τῶν ἐν τοῖς Ὑπερβορείοις, ἐπεὶ λατρεύουσι τῷ

τοῦ Διὸς καὶ Λητοῦς ὁσημέραι φιλοπόνως, ἐποιησάμην μνήμην· ταῦρον δὲ ἱερόν, ὅνπερ ἐκθειοῦσιν Αἰγύπτιοι, οὐκ ἐρῶ μὲν τὰ ἴδια; καὶ πῶς ἡμᾶς οὐκ ἂν μέμψαιτο καὶ ἡ συγγραφὴ καὶ ἡ φύσις, ἧς ἐστι τοῦτο ἔργον τε καὶ δῶρον; ἀλλὰ τὸν μήσιός γε οὐδὲ ταύτῃ ῥᾳθυμον, καὶ εἰκότως εἰρήσεται καὶ ἡ θεολογία ἥδε. Θεὸς Αἰγυπτίοις ἐναργέστατος ὁ Ἆπις εἶναι πεπίστευται. γίνεται δὲ ἐκ βοός, εἰς ἣν οὐράνιον σέλας ἐμπεσὸν σπορᾶς αἴτιόν ἐστι τοῦ προειρημένου. Ἕλληνες αὐτὸν καλοῦσιν Ἔπαφον. καὶ γενεαλογοῦσιν οἱ μητέρα Ἰὼ τὴν Ἀργείαν τὴν Ἰνάχου· Αἰγύπτιοι δὲ ἐκβάλλουσι τὸν λόγον ὡς ψευδῆ, καὶ χρῶνται τῷ χρόνῳ μάρτυρι. φασὶ γὰρ Ἔπαφον μέν, ὀψὲ καὶ κάτω γενέσθαι· τὸν δὲ Ἆπιν τὸν πρῶτον μυριάσιν ἐτῶν παμπόλλαις τὴν εἰς ἀνθρώπους ἐπιδημίαν προ-

boreos quotidie studiosè inseruiant, suprà commemorârim: Taurúmne illum Ægyptiis sacrum prætermittam? atqui hoc si facerem, tum hoc quod suscepi munus scribendi, tum ipsa natura (quæ huncce Bouem mortalibus & procreat & donat) incusare me possét. Exponam igitur, vt par est, hanc quoque theologiam, non oscitāter. Apis apud Ægyptios efficacissimus deus creditur. ex Vacca, quæ fulgure afflata conceperit, nascitur. Epaphum Græci vocant: atque huius generis antiquam stirpem repetentes, Io Argiuam Inachi filiam illius matrem fuisse testantur. Sed hunc sermonem Ægyptij vt mendacem reiiciunt, temporis longinquitatem testem citantes. Epaphum enim multis pòst seculis extitisse ferunt: primùm verò Apim permultis annorum myriadibus ante

al. μίσιός γε

illum in homines venisse. Insignes ejus notas Herodotus atque Aristagoras explicant. Quibus Ægyptij non assentiuntur, nouem enim & viginti eas huic sacro Boui aptas & cõsentaneas esse dicunt. Quænam sint, tũ quémadmodum per corpus sparsæ, tum vt ipsis quasi floribus insignitus sit, aliundè intelligendum. Cujusnam autem ex syderibus naturam vnumquodque insigne per notas designet, Ægyptij satis superq; declarant. Etenim Nili ascensum vnum insigne significare aiunt: aliud mundi, aliud quo tenebras ante lucem fuisse insinuatur: aliud Lunaris figuræ: aliaq; insignia aliarum rerũ significationes esse, haud profectò prophanis, & diuinæ historiæ ignaris intellectu faci-

εἰληφέναι. Σημεῖα δὲ αὐτοῦ καὶ γνωρίσματα λέγει μὲν καὶ Ἡρόδοτος καὶ Ἀρισταγόρας· οὐχ ὁμολογοῦσι δὲ αὐτοῖς Αἰγύπτιοι. ἐννέα καὶ εἴκοσι γὰρ αὐτὰ εἶναί φασι· καὶ ἐμπρέπειν τῷδε τῷ ἱερῷ βοΐ. τίνα δὲ ταῦτ' ἐστι, καὶ ὅπως διέσπαρται κατὰ τοῦ σώματος τοῦ ζῴου, καὶ ὅν τινα τρόπον οἱονεὶ διηνθίσται, ἐν τοῖς ἀλλαχόθεν εἴσεσθε. ὅτου δὲ τῶν ἀστέρων ἕκαστον σημεῖον διὰ συμβόλων αἰνίττεται τὴν φύσιν, Αἰγύπτιοι τεκμηριῶσαι ἱκανοί. καὶ γάρ τοι καὶ τὴν ἄνοδον τὴν τοῦ Νείλου ὑποδηλοῦν σημεῖόν φασι, καὶ τὸ τοῦ κόσμου σχῆμα. ἀλλ' ἔψει τι καὶ σύμβολον ὡς ἐκεῖνοι λέγουσιν, ὅπερ οὖν αἰνίττεται τοῦ φωτὸς εἶναι τὸ † σκεῦος πρεσβύτερον. σκίνης καὶ τὸ μηνοειδὲς τῆς σελήνης κατηγορεῖ σχῆμα συνιέντι μέρος ἄλλο· καὶ ἄλλα δὲ ἐπὶ τούτοις, ἄλλων τε αἰνίγματα, βεβήλοις τε καὶ ἀμαθέσιν ἱστορίας θεοπρεποῦς οὐκ εὐσύμβολα

ταῦτα

ζῶα τὰ ὀφθαλμοῖς ὄντα. ὅταν δὲ διαῤῥύσῃ ἡ φήμη τὸν θεὸν Αἰγυπτίοις τετέχθαι λέγουσα, τῶν γραμματέων τῶν ἱερῶν τινες, ὥσπερ οὖν μάθημα παιδὶ ἐκ πατρὸς παραδοθὲν τὸ ἀκριβοῦν τὰ ὑπὲρ τῶν σημείων ἔλεγχον, ἥκουσιν ἐνταῦθα, οὗ τὸ θεοῦ φασιν Αἰγυπτίου βοὸς τὸ βρέφος ἐτέχθη καὶ κατά γε τὴν ὑφήγησιν τοῦ Ἑρμοῦ τὴν πρεσβυτάτην, οἰκίαν τε ἐγείρουσιν, ἔνθα δήπου καὶ διαιτήσεται τήν γε πρώτην, εἰς ἡλίου μὲν ἀνατολὰς ὁρῶσαν, τροφὰς δὲ ἐπὶ τοῦ βρέφους ὑποδέξασθαι, καὶ μάλα γε ἱκανήν. τεττάρων γὰρ δεῖ μηνῶν ἐν γάλακτι τόνδε εἶναι τὸν μόσχον. ἐπειδὰν δὲ γένηται τραφεὶς ἐνταῦθα, τότε ὑπανισχούσης σελήνης νέας ἀπαντῶσι γραμματεῖς ἱεροὶ καὶ προφῆται. καὶ μέντοι καὶ ναῦν ἀνὰ ἔτος ἐς τοῦτο καὶ τῷδε τῷ δαίμονι ἱερὸν κοσμοῦσι καὶ ταύτῃ πορθμεύουσιν αὐτὸν ἐς Μέμφιν. ἔνθα φίλα τὰ ἤθη αὐτῷ, καὶ τριβαὶ κεχαρισμέναι, καὶ

lia. Quum autem fama emanauit, Aegyptiorũ deum exortum esse, ex sacris scribis quidam, qui documentum à maioribus traditum, ipsignium notarum indicium, accuratè callent, eò vbi diua vacca partum ex sese ediderit, accedunt, atque ibidem domum ad orientem Solem, ex vetustissimo Mercurij præscripto, vbi commodè alatur, quatuor menses (quibus ipsum lacte nutriri oportet) excitant. Postea autem quàm ibi nutritus est exoriente noua luna, scribæ sacri, & prophetæ eôdem proficiscuntur: & simul nauem huic sacrã quot annis instruunt, eaq; ipsum Memphim trãsportant, vbi sedes huic sunt & commorationes suaues & loca ad

ἀκριβώσοντες, vel ἀκριβοῦντες

voluptatem comparata, curricula, pulverationes, exercitationes, & vaccarum formæ præstantiâ insignium ædes, tanquam thalami in quos ingreditur, quũ quam amat supervenire appetit: Itemq; est puteus, & fons aquę potabilis. nam ejusmodi huic semper conducere ministri & sacerdotes afferunt: Non item ex Nili potione, ne propter dulcedinem in immensam molem pinguescat. Iam verò quas pompas, quæ sacrificia Ægyptij conficiant, cùm novæ amnis alluvionis advẽtum, tum dei exortum celebrantes, quas etiam saltationes tum agant, quæ cõvivia agitent, quos conventus habeant, tum quemadmodũ omnes urbes & vici immortaliter gaudeant, longum esset explicare. Is autẽ ex cujus armento hæc divina bestia exorta fuerit, beatus & habetur & est, summamq; Ægy-

συνηβητήρια, καὶ δρόμοι, καὶ κονίστραι, καὶ γυμνάσια, καὶ θηλειῶν βοῶν ὡραίων οἶκοι, οἱονεὶ θάλαμοι ὅποι ἐθέλοι, καὶ ἐρᾷ θυμὸς ἀναβαίνειν αὐτόν, καὶ φρέαρ, καὶ κρήνη ποτίμου νάματος. τοῦτο γάρ φασιν οἱ θεραπευταί τε καὶ ἱερεῖς λυσιτελεῖν ἀεί, † Νειλῴου πίνειν, κᾆτα πιαίνεσθαι. καὶ γὰρ γλυκὺ τούτου τοῦ ῥεύματος, καὶ εἰς ὄγκον σαρκῶν ὄντος ἀγαθοῦ. Πομπὰς δὲ ἃς πέμπουσι καὶ ἱερουργίας ἐπιτελοῦσι τοῦ νέου ὕδατος καὶ δαίμονος τὰ θεοφάνια θύοντες Αἰγύπτιοι, καὶ χορείας χορεύουσι, καὶ θαλίας, καὶ πανηγύρεις ἃς ἐπιτελοῦσι· καὶ ὅπως αὐτοῖς ἡ πόλις ἅπασα καὶ κώμη δι' εὐφροσύνης ἔρχεται, μακρὰ ἂν εἴη λέγειν. λέγει δὲ ἐκεῖνος, ἐν ὅτου τῇ ἀγέλῃ τόδε τὸ θεῖον ἐγένετο ζῷον, δοκεῖ τε εὐδαίμων καὶ ἔστι· ἄγουσι δὲ Αἰγύπτιοι

ἀλλ' οὐ Νειλῴου, Gill.

πλείοσι θαυμαστόν γε αὐτόν. Μάντις τε ἦν ἄρα ἀγαθὸς ὁ Ἆπις, οὐ καθίζων μὰ Δία κόρας, ἢ πρεσβυτέρας γυναῖκας ἐπὶ λίνων τριπόδων, οὐ δὲ μὴν πόματος ἱεροῦ ἐμπιπλάς· ἀλλ' ὁ μὲν τις εὔχεται τῷ θεῷ· † τῷ δὲ αὐτοῦ ἐκμαθεῖν ἐθέλει. παῖδες δὲ ἀθύροντες ἔξω, καὶ πρὸς ἀλλήλους σκιρτῶντες, ἐπίπνοοι γινόμενοι σὺν τῷ ῥυθμῷ αὐτὰ ἕκαστα προλέγουσιν, ὡς εἶναι † Σάγρα τὰ λεχθέντα. Εἰκάζουσι δὲ ἄρα καὶ τῷ Ὥρῳ αὐτὸν Αἰγύπτιοι, ὅνπερ οὖν πεπιστεύκασι φορᾶς καρπῶν καὶ εὐετηρίας αἰτιώτατον ἁπάσης. ἔνθεν τοι καὶ ὑπὲρ τῆς πολυχροίας αὐτοῦ φιλοσοφοῦσι τὸ ποικίλον τῶν † τρόπων ὑπαινιττόμενοι διὰ συμβόλων. Λέγεται δέ τις τῶν προφητῶν λόγος οὐ πᾶσιν ἔκπυστος, ὅτι ἄρα ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἐπενόησε ζῷον ὥστε σέβειν ἔμψυχον· εἶτα

ptiorum admirationē habet. Is bos prǽsensione valet: Nec sanè vel puellas, vel aniculas ad tripodem sessitantes habet, neque sacra potione implet: sed pueri diuino afflatu concitati, extrà ludentes, atque inter se ad numerum saltantes, consulentibus futura prædicunt, quæ vel iis quæ apud Sagram contigerunt, veriora habeantur. Apin sanè Ægyptij etiam Oro comparant, quem frugum prouentus & totius anni fertilitatis præcipuum esse auctorem existimant. Hinc est quod de multifario ejus colore differunt, fructuum scilicet varietatem hoc symbolo innuentes. Extat & propheticus quidam sermo, non passim notus: Aegyptiorū regem Menin (al. Mneuin) nomine, quum inquireret quodnam potissimum animal esset

ἰ δὲ

Vide prouerb. Veriora ijs quæ apud Sagram.

καρπῶν

voluptatem comparata, curricula, puluerationes, exercitationes, & vaccarum formæ præstantiâ insignium ædes, tanquam thalami in quos ingreditur, quũ quam amat superueni re appetit: Itemq́; est puteus, & fons aquę potabilis. nam ejusmodi huic semper conducere ministri & sacerdotes afferunt: Non item ex Nili potione, ne propter dulcedinem in immensam molem pinguescat. Iam verò quas pompas, quæ sacrificia Ægyptij conficiant, cùm nouæ amnis alluuionis aduentum, tum dei exortum celebrantes, quas etiam saltationes tum agant, quæ cõuiuia agitent, quos conuentus habeant, tum quemadmodũ omnes vrbes & vici immortaliter gaudeant, longum esset explicare. Is autẽ ex cujus armento hæc diuina bestia exorta fuerit, beatus & habetur & est, summamq́; Ægy

ἀλλ' οὐ Νειλῴου, Gill.

ἐνδιητήρια, καὶ δρόμοι, καὶ κονίστραι, καὶ γυμνάσια, καὶ θηλειῶν βοῶν ὡραίων οἶκοι, οἱονεὶ θάλαμοι ὅποι ἐθέλοι, καὶ ὧν ἐρᾷ θυμὸς ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ φρέαρ, καὶ κρήνη ποτίμου νάματος. τοῦτο γάρ φασιν οἱ θεραπευταί τε καὶ ἱερεῖς λυσιτελεῖν ἀεὶ, †Νειλῷον πίνειν, ἐς ἄγαν παχύνεσθαι. καὶ γὰρ γλυκὺ τούτου τοῦ ῥεύματος. καὶ εἰς ὄγκον σαρκῶν ὄντος ἀγαθοῦ. Πομπὰς δὲ ἃς πέμπουσι καὶ ἱερουργίας ἐπιτελοῦσι τοῦ νέου ὕδατος καὶ δαίμονος τὰ θεοφάνια θύοντες Αἰγύπτιοι, καὶ χορείας χορεύουσι, καὶ θαλίας καὶ πανηγύρεις ἃς ἐπιτελοῦσι· καὶ ὅπως αὐτοῖς καὶ πόλις ἅπασα καὶ κώμη δι' εὐφροσύνης ἔρχεται, μακρὰ ἂν εἴη λέγειν. λέγει δὲ ἐκεῖνος, ἐν ὅτου τῇ ἀγέλῃ τόδε τὸ θεῖον ἐγένετο ζῷον, δοκεῖ τε εὐδαίμων καὶ ἔστι· ἄγουσι δὲ Αἰγύπτιοι

πλεῖοι θαυμαστόν γε αὐτόν. Μάντις τε ἄρα ἀγαθὸς ὁ Ἆπις, οὐ καθίζων μὰ Δία κόρας, ἢ πρεσβυτέρας γυναῖκας ἐπί τινων τριπόδων, οὐδὲ μὴν πόματος ἱεροῦ ἐμπιπλάς· ἀλλ' ὁ μέν τις εὔχεται τῷ θεῷ· † τῷ δὲ αὐτοῦ τὸ μαθεῖν ἐθέλει. παῖδες δὲ ἀθύροντες ἔξω, καὶ πρὸς ἀλλήλους σκιρτῶντες, ἐπίπνοοι γινόμενοι σὺν τῷ ῥυθμῷ αὐτὰ ἕκαστα προλέγουσιν, ὡς εἶναι † Σάγραν τὰ λεχθέντα. Εἰκάζουσι δὲ ἄρα καὶ τῷ Ὥρῳ αὐτὸν Αἰγύπτιοι, ὅνπερ οὖν πιστεύουσι φορᾶς καρπῶν καὶ εὐετηρίας αἴτιον ἁπάσης. ἔνθεν τοι καὶ ὑπὲρ τῆς πολυχροίας αὐτοῦ φιλοσοφοῦσι τὸ ποικίλον τῶν † τρόπων ὑπαινιττόμενοι διὰ συμβόλων. Λέγεται δέ τις τῶν προφητῶν λόγος οὐ πᾶσιν ἔκπυστος, ὅτι ἄρα ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἐπενόησε ζῷον ὥστε σέβειν ἔμψυχον· εἶπε

piorum admirationē habet. Is bos præsensione valet: Nec sanè vel puellas, vel aniculas ad tripodem sessitantes habet, neque sacra potione implet: sed pueri diuino afflatu concitati, extrà ludentes, atque inter se ad numerum saltantes, consulentibus futura prædicunt, quæ vel iis quæ apud Sagram contigerunt, veriora habeantur. Apin sanè Ægyptij etiam Oro comparant, quem frugum prouentus & totius anni fertilitatis præcipuum esse auctorem existimant. Hinc est quod de multifario ejus colore differunt, fructuum scilicet varietatem hoc symbolo innuentes. Extat & propheticus quidam sermo, non passim notus: Aegyptiorū regem Menin al. Mneuin) nomine, quum inquireret quodnam potissimum animal esset

ἰ ζ

Vide prouerb. Veriora iis quæ apud Sagram.

καρπῶν

colendum, ceteris omnibus Taurum prætulisse, quòd illum omnium esse formosissimum judicaret, Homeri quidem hac in re, vt ferunt, vestigia secutus. Sic enim in Iliade Homerus canit: Taurus in armento præcellit vt omnibus vnus, Dux gregis & princeps. Cætera quæ Aegyptij animalium naturæ scriptores de hac animante fabulantur, rerum veritate peruersa, repetere mihi non libet.

μέντοι προείλετο ταῦρον ἁπάντων ἀριμόζατον αὐτὸν εἶναι πεπιστευκώς· καὶ τῇ γε Ὁμηρείῳ κρίσει τῇ ὑπὲρ τούτων κατ' ἴχνια ἰών, ὁ † Μνεῦις φασίν. εἰπεῖν γὰρ ἐν Ἰλιάδι καὶ Ὅμηρον· Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων Ταῦρος. ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσιν. Οἵαν δὲ μυθολογίαν ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου ἐκπεπαίκασιν Αἰγύπτιοι τῇδε τῇ περὶ ζῴων ἀληθείᾳ καὶ ἰδιότητι, οἱ τὰ περὶ τῶν ζῴων γεγράφαντες, οὔ μοι δοκεῖ φίλα εἶναι.

Μνεῦις.

De Mnenide altero Boue Ægyptijs sacro. CAP. XI.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καλουμένου Μνεύιδος. Κεφ. ια.

Nunc age jam transi (inquit ille apud Homerum) non quidem ad Durium illum equum, & in eo conditos milites decantandum: sed nostri vt sermonis institutum postulat, ad Mneuis bouem, quem Soli sacrum Ægyptij faciunt, vt Apin Lunæ. Iidem huncquoque suo

Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, φαίη ἂν ὁ λόγος, καὶ οὐχ ἵππον μὰ Δία, οὐδὲ μέλον τῶν * ἐν αὐτῷ λόχων εἶναι, ἀλλὰ Μνεῦιν βοῦν, καὶ τοῦτον Αἰγύπτιοι ἡλίου φασὶν ἱερόν. ἐπεὶ τόνγε Ἆπιν ἀνάθημα εἶναι σελήνης λέγουσιν. Ἴδιον δὲ ἄρα καὶ τοῦ-

al. αὐτῷ λόχοι τῶν

τῳ

τῷ γνωρίσματι ἐς τὸ εἶναι μήτε κίβδηλον, μήτε μὴν νόθον, ἀλλὰ φίλον τοῦ θεοῦ τοῦ προειρημένου, φασὶν Αἰγύπτιοι· καὶ ὑπὲρ τοῦδε ἐρεῖ ἄλλος· ὃν δὲ ἤκουσα λόγον Αἰγύπτιον ἐς βάσανον τοῦδε τοῦ ταύρου καὶ ἔλεγχον, εἴτε ἐπὶ σπορᾶς κρείττονος, εἴτε μὴ, τοῦτον εἰπεῖν ἐθέλω. Βόκχορις ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, κατὰ κλέος ψευδὲς καὶ φήμην οὐδὲν λέγουσαν ὑγιὲς, οὐκ οἶδα ὅπως ἁρπάσας, δίκαιός τε ἐν ταῖς κρίσεσι ἐδόκει, καὶ πρὸς τὸ θεῖον τὴν ψυχὴν κεκοσμημένος. ἦν δὲ ἄρα ἔμπαλιν πεφυκὼς ἐκείνου. καὶ τὰ μὲν πλείω ἐῶ νῦν. τὸν δὲ Μνεῦιν λυπῆσαι θέλων Αἰγυπτίους, οἷα ἐργάζεται γοῦν αὐτόν. ταῦρον ἄγριον ἐπάγει οἱ ἀντίπαλον. ἐκεῖνοι μυκῶνται μὲν ὁ Μνεῦις· ἀντιμυκήσαντος δὲ ὁ ἔπηλυς· εἶτα ὑπὸ θυμοῦ φέρεται ἐμπεσεῖν τῷ ταύρῳ

quodam insigni, quo genuinus & verus dignoscatur, esse aiunt cõspicuum, quod qui desideret, aliunde petat. sed nec ipse dissimulabo qué accepi Aegyptiorum sermonem super hujus Tauri procreatione, vtrum procreatio ejus, ita vt par est, excellat, necne. Bocchoris Aegyptiorum rex, nescio quomodo falsam hanc gloriam & fictitiam famam adeptus, justus in judiciis & causis decernendis existimabatur, & animo erga deum moderato ac probè composito, quum ingenio prorsus contrario esset. nam vt aliud nihil dicam, aduersus Mnêuin, vt injurius ac molestus Aegyptiis esset, hæc est molitus. Taurum ferum ei aduersarium adduxit: qui Mnevidem mugientem vicissim primùm edito mugitu excepit: dein impetu in sacrum illũ Taurum irruens aberrauit,

Bocchoris.

rauit, & cornibus in perseæ caudicem defixis inhæsit. tum Mnêuis eum per latera fauciatum interemit. Hujus facti & pudore ductus est Bocchoris, & in odium Ægyptiorũ incurrit. Quòd si quis parum nobis benignus me iis quæ ritu naturę fiunt relictis, ad fabulas diuertisse putat, fallitur. Refero enim ea quæ & nostro tempore circa hos Tauros fieri solét, & facta sunt olim: quæq; ipsos narrantes audiui Aegyptios, ejus quidem auctoritatis viros, quos mentiri voluisse minimè credas.

Videtur locus imperfectus.

De Delphini intellectu.

CAP. XII.

Quàm vehemẽti Delphini musicæ amore teneantur, quamq; admirabili ad vocis cantum studio concitẽtur, sermone & literis multorum: longè lateq; peruagatum est: quàm itẽ hominũ amantes sint, cùm alij plerique scri-

τῷ θεοφιλεῖ μὲν ὁ ξένος ἐθέλων δὲ καὶ σφάλλεται. καὶ εἰς φάραγας ἐμπεσὼν πιεζόμενον, ἐπεσχέθη τὸ κέρας, ὁ δὲ κατὰ πλευρὰν ὁ Μνεῦις πτερώσκων τῇ κεφαλῇ, ἀπέκτεινεν αὐτόν. αἰδεῖται Βόκχορις, καὶ μισοῦσιν αὐτὸν Αἰγύπτιοι. εἰ δέ τις ἔχθιστος οἴεται ἐκ τῶν φυσικῶν λόγων εἰς μύθους ἐμπεσεῖν, μωρός ἐστι. λέγω γὰρ ὅσα τε δρᾶται ἐπὶ τοῖσδε τοῖς ταύροις, καὶ ὅσα ἐπράχθη, καὶ ἀκούω λεγόντων Αἰγυπτίων. οὐκ ἦν δὲ ἄρα† οὐ. ὡς τὸ ψεῦδος ἐκείνοις ἔχθιστόν ἐστι.

περὶ τῆς τῶν δελφίνων συνέσεως.

Κεφ. ιβ.

Οἱ δελφῖνες, τὸ μὲν φιλόμουσον αὐτῶν, καὶ περὶ τὴν φωνὴν ᾠδικόν τε καὶ φιλόπονον, κεκήρυκταί τε καὶ εἰς πολλοὺς ἐξεφοίτησε. καὶ ὡς εἰσι φιλάνθρωποι, ἄλλοι τε εἶπον, καὶ ἡμεῖς αὖ που δηλώσομεν

τῷ

τοῦ λόγου. ἀνζωθοῖ δὲ εἰπεῖν ὑπὲρ τῆς συνέσεως αὐτῶν, οὐ χεῖρόν ἐστιν. Ὅταν γοῦν δικτύῳ περιπέσῃ δελφίς, τὰ μὲν πρῶτα ἡσυχάζει, καὶ φυγῆς οὐδὲν οἱ μέμνηται. εὐωχεῖται δὲ τῶν συνεαλωκότων ἰχθύων, καὶ ὥσπερ ἐπὶ δαῖτα ἥκων κλητός, εἶτα ἐμφορεῖται αὐτῶν. ὅταν δὲ αἴσθηται ἐπισυρόμενος ὅτι γίνεται τῆς γῆς πλησίον, ἐνταῦθά τοι τὸ δίκτυον διατραγὼν ἀπαλλάττεται, καὶ ἔστιν ἐλεύθερος. ἐὰν δέ ποτε ἁλῷ, οἱ χαριέστεροι τῶν ἁλιέων ὁλόσχοινον αὐτοῦ διείραντες τῶν ῥινῶν, ἐπαφῆκαν αὐτόν, γνώρισμα δὲ τοῦτο εἰ ἐμπέσῃ ἄρα ὅτι καὶ πρόσθεν ἁλῶναί τε καὶ σεσῶσθαι αὐτὸν περιφέρει. ὁ δὲ, οἷα τὸν ἔλεγχον αἰδούμενος, οὐκ ἔτι πλησιάζει σαγήνῃ τὸ ἐντεῦθεν. Λέ-

pserunt, tum nos ante explicauimus: nunc jã de intelligendi prudentia dicere, non alienum est. Simul enim vt in retia delphinus incidit, statim primò quidem quietè & liberè manet, neque omninò fugere meminit: sed & epulatur, & alios secum captos depascitur: & tanquam ei condictum esset conuiuium, ex iis exaturatur. Deinde quũ se extrahi, atque ad litus appropinquare intelligit, dentibus lacerato reti è seruitute liberatur. Iam siquando piscatores posteaquàm captiui delphini nares holoschœno junco ita jecerint, quodam obsequio atque indulgentiâ cum ex potestate idcirco dimittant, seruituteq; liberent, vt hac notionis nota inusta, si iterum capiatur, aperriora det indicia, se aliâs captum & seruatum fuisse, is velut indicium & notam pristinæ captiuitatis veritus, non ampliùs ad sagenam appropinquat.

Arist. de hist. anim. lib. 9, c. 48, hoc tanquam historiam, i. quod semel factū sit, refert, non quod fieri semper soleat.

Si Delphinus quispiā comprehensus in piscatoriam nauem (vt narrat Aristoteles) subtrahatur, a'ij tum permulti nauiculam hanc circumnatantes, tandiu se ibi crebris saltibus versant, & tanquam piscatoribus pro hujus salute supplicātes prouoluunt, dum piscatores ad captiui misericordiam inducti, eisq; ita suppliciter quasi petentibus cedentes, irretitum ex vinculis in libertatem expediant.

γει δὲ καὶ Ἀριστοτέλης, ὅτι ἐὰν ἁλῷ, καὶ δεθῇ εἷς ἐν τῇ σκάφῃ, πολλοὶ περινήχονται δελφῖνες τὴν ἁλιάδα, καὶ ἐς ταὐτὸν πηδῶσί τε καὶ σκιρτῶσι δίκην ἱκετῶν, ἔστε πεισθῶσι τοὺς ἁλιέας, καὶ οἰκτεῖραι μὲν τὸν δεσμώτην, εἶξαι δὲ τοῖς δεομένοις, καὶ ἀπολῦσαι αὐτοῖς τὸν ᾑρημένον.

Vide Var. hist. lib. 10, cap. 18.

De Daphnide Syracusano, eiusq; canibus, qui propter domini calamitatem mori voluerint.

CAP. XIII.

Daphnidis Syracusani bubulci, celebri illa calamitate à nympha quadam affecti, Canes quinque ab ipso nutritos, Sanum, Podargum, Lāpadem, Alcimum & Theotem) quum miserabilem domini casum vidissent, propter illum mori voluisse aiunt, luctu priùs & vlulatu plurimo eum prosecutos.

Περὶ τῶν Δάφνιδος κυνῶν.

Κεφ. ιγ.

Δάφνιδος τοῦ βουκόλου τοῦ Συρρακουσίου παθόντος ὑπὸ τῆς νύμφης ταῦτα δήπου τὰ ὑμνούμενα, πέντε τροφίμους κύνας, τὸν Σάνον, καὶ τὸν Πόδαργον, εἶτα τὴν Λαμπίδα, καὶ τὸν Ἄλκιμον, καὶ τὸν Θέοντα θεασαμένους τοῦ δεσπότου τὰ πάθη, ἐπ' αὐτῷ θάνατον ἑλέσθαι φασὶ, καὶ πολλὰ μὲν ὀδύρασθαι πρότερον, κλαῦσαι δὲ πάμπολλα.

De

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων μνήμης τε καὶ πρὸς τοὺς κηδομένους φιλοστοργίας. Κε. ιδ.

Διάφορα μὲν καὶ ποικίλα τὰ τῶν ἐλεφάντων ἰδιότητος ἄνω μοι λέλεκται. νῦν δὲ εἰρήσεται ὅτι καὶ μνήμην ἀγαθόν ἐστι τὸ ζῷον τοῦτο, καὶ ἐντολὰς φυλάξαι οἶδε· καὶ μὴ ψεύσασθαι τὴν τῶν παρακαταθεμένων ὁ ζῶον αὐτῷ προσδοκίαν τε καὶ ἐλπίδα. Ὅτε γοῦν Ἀντίγονος ἐπολιόρκει Μεγαρέας, ἐπὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν πολεμικῶν συνετρέφετο καὶ θῆλυς, ὄνομα Νίκαια ταύτῃ· ἡ δὲ τοῦ τρέφοντος αὐτὴν γυνὴ παιδίον ἔτυχε τεκοῦσα πρὸ ἡμερῶν τριάκοντα καὶ παρακατατίθεται φωνῇ τῇ Ἰνδῶν, ἧς ἀκούουσιν ἐλέφαντες. ὁ δὲ, καὶ ἐφίλει τὸ παιδίον, καὶ ἐφύλαττε, καὶ κειμένῳ πλησίον ἥδετο, καὶ κινουμένῳ παρέβλε-

De memoria & fide Elephantorum.

CAP. XIIII.

Variam & multiplicem Elephantorum naturam antè dixi. Nunquàm memoria sint bona, quamq; diligenter præceptum officij aduersus præcipientes teneant: quàm simul eorum qui quippiam eis committunt, vel expectationem vel fidem non fallant, explicandum est. Quum Antigonus Megarensem vrbē obsideret, fœmina simul Elephas Nicęa nomine cum vno de Elephantis bellatoribus versabatur. Et quum illius qui Elephantum aleret vxor, infantem puerum ante mensem peperisset, eundem Nicææ Elephanto, linguâ vtens Indica, quam Elephanti intelligunt, credidit. Vt verò is primùm sibi creditus est, illum diligebat, & custodiebat, ex eoq; proximè adjacente magnā voluptatem capiebat: quum ploraret, oculos

tum

tum auertebat, tum verò ab eo dormiente muscas abigebat, promuscide ventilans arúdinis ramum, ex illis qui pro pabulo ei obiiciebantur. omnem verò cibū nisi puer adesset, reiiciebat. Nutrix igitur necesse habebat, postea quām eum lacte compleuisset, Elephanto curatori apponere, vel omnino Elephantus non parum iracundiâ incitabatur, ac nonnunquam ita vt etiam mali aliquid minari & moliri videretur. Interdum etiam quum vagiret infans, cunas vbi iaceret mouebat: sicq; eidem ipsi ex hoc motu oblectamenta & solatia, sicut nutrix, afferre studebat.

κλαδὶ pro κλάδῳ, Eustath.

De odio Elephanti in adulteros, historiæ duæ mirabiles. c. XV.

Obtrectationem ac siuacitatem vehementem diuersorum animalium, Porphyrionis Canis, & Ciconiæ diximus suis locis. Nunc mihi

τι, καὶ καθεύδοντος τῇ παραβοσκίδι ζῷ μυίας ἀπεσόβει, καλάμου † κλαδὶ τοῦ παραβαλλομένου εἰς τροφήν. εἰ δὲ μὴ παρῆν τὸ βρέφος, οὔτε καὶ τροφὴν ἀνῃρεῖτο. οὐκοῦν ἔδει τὴν τρέφουσαν αὐτὸ ἐμπλῆσαι μὲν τοῦ γάλακτος, παραθεῖναι δὲ τῷ κηδεμόνι, ἢ πάντως ἀγανακτοῦσα ἡ Νίκαια ἦν δῆλος, καὶ τεθυμωμένος ἔτι, καὶ δρασείων τι τῶν δεινῶν. πολλάκις δὲ καὶ ἀνακλαίοντος αὐτοῦ, εἶτα τὴν σκάφην ἐν ᾗ ἔκειτο διέσειε, παραμυθούμενος τῷ σεισμῷ τὸ βρέφος, οἷα δήπου φιλοῦσι καὶ αἱ τροφοὶ, καὶ αἱ τίτθαι δρᾶν, ποιῶν ὡς ἄνθρωποι ὁ ἐλέφας.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων ζηλοτυπίας. Κεφ. ιε.

Ζηλοτυπίαν ζῴων ἐνεργεστάτην διαφόρων ἐν καιροῖς οἶδα εἰπὼν, πορφυρίωνος καὶ κυνὸς, καὶ μήν τοι καὶ πελαργοῦ

τῆ

νὴ Δία ἐκ τρίτου· νῦν δὲ ἔοικα λέξειν ἐλέφαντος ὀργὴν εἰς γάμον ἀδικουμένου. μοιχευομένην γὰρ τὴν τοῦ πωλεύσαντος αὐτὸν καὶ τρέφοντος γυναῖκα ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβὼν, δι' ἀμφοτέρων διέπειρε τοῖν κεράτοιν, ἀπέκτεινε καὶ τὸν μοιχὸν καὶ τὴν μοιχευομένην, καὶ εἴασε κεῖσθαι κατὰ τῶν στρωμάτων τῶν ὑβρισμένων, καὶ τῆς εὐνῆς τῆς πεπατημένης, ὡς ἐλθόντα τὸν πωλευτὴν καταγνῶναι καὶ τὸ ἀδίκημα, καὶ τὸν τιμωρήσαντα αὐτῷ γνωρίσαι. καὶ τοῦτο μὲν Ἰνδικὸν τὸ ἔργον, ἐκεῖθεν δὲ ἐξεφοίτησε δεῦρο. Ἀκούω δὲ καὶ ἐπὶ Τίτου Ῥωμαίων βασιλεύοντος ἀνδρὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ ταὐτὸν γεγονέναι. προστιθέασι δὲ ὅτι ἄρα ὁ ἐνθάδε ἐλέφας, ἀπέκτεινε μὲν ἀμφοτέρους, καὶ ἐν ἱματίῳ κατεκάλυψε, καὶ

exponendum videtur Elephanti odium in eos qui cum alienis vxoribus stuprũ faciant. Nam quum vxorem sui domitoris & altoris stuprari manifestò deprehendisset, ambos; & eum qui stuprum inferebat, & eam quacum id faciebat, cornibus transfigens, interfecit, ac in stragulis cõstupratis, & lecto adulterato jacẽtes reliquit: vt quum primùm suus rector venisset, & manifestò nefarium facinus, & se hujus vindicẽ cognosceret. Hoc quidẽ factum, ab India huc ad nos manauit. At Romæ aliud simile euenisse audio sub optimo imperatore Tito, præterquam quod addunt, ibi Elephantum non vtrumq; modò occidisse, sed & stragula veste eos texisse, & nutritio aduenienti stragula rejecisse, & retexisse, & proximè inter se jacentes demonstrasse. Ita ille tum facilè injuriam

illatam sibi fuisse intellexit, tum etiam maximè facinus ei liquebat, vbi cornu quo ipsos confixisset, cruentum perspexit.

ἐλθόντι τοῦ τροφέως ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον, κειμένους πλησίον ἀλλήλων ἀπέδειξε. καὶ τὸ κέρας, ᾧπερ οὖν διέπειρεν αὐτοὺς ἐκ τούτου ᾑμαγμένον ἑωρᾶτο.

De diuinatione Draconum in luco Lauinij, mazam quam virgines non integræ attulerint, respuentiũ. c. XVI.

Περὶ τῆς τῶν δρακόντων μαντικῆς. Κεφ. ιϛ.

Est & peculiaris Draconum diuinatio. Nam & in Lauinio oppido Latinorum, quod à Lauinia Latini (regis) filia nomen tulit: quo tempore Latinus Æneę aduersus Rutulos auxiliatus eos deuicit, & Aeneas Trojanus Anchisæ filius ciuitate prædicta potitus est, quæ quidem nõ temerè Romæ veluti auia nominari posset. Ex hac enim profectus Ascanius Aeneæ & Creusæ Trojanæ filius Albam condidit, cujus colonia est Roma. Cæterùm in Lauinio sacer est lucus magnus & opacus, ju-

Strabo Λαουίνιον scribit, Stephanus Λαβίνιον.

Ἴδιον δ' ἦν ἄρα τῶν δρακόντων καὶ ἡ μαντική. ἐν γοῦν † Λαουινίῳ τῷ δὲ τῷ πολίσματι, ὅπερ τῆς Λατίνων χώρας ἐστί, κέκληται δ' ἀπὸ τῆς Λατίνου θυγατρὸς Λαουινίας. ἡνίκα Λατῖνος Αἰνείᾳ συνεμάχησε, κατὰ τῶν καλουμένων Ρουτουλῶν, εἶτα ἐνίκησεν αὐτούς. ἐνίκησε δ' Αἰνείας ὁ Αγχίσου ὁ Τρὼς τὴν πόλιν τὴν προειρημένην. εἴη δ' ἂν τῆς Ρώμης μητρομήτωρ ὡς ἂν εἴποι τις. ἐντεῦθεν γὰρ ὁρμηθεὶς Ασκάνιος ὁ Αἰνείου καὶ Κρεούσης τῆς Τρωάδος, † ᾤκισε τὴν Αλβαν. Αλβανῶν δ' ἡ Ρώμη ἄποικος. Οὐκοῦν ἐν τῷ Λαουινίῳ ἄλσος τιμᾶται μέγα καὶ δασύ, καὶ ἐγγὺς

ᾤκισε

πλησ

πλησίον νεὼν Ἥρας Ἀργολίδος. ἐν δὲ τῷ ἄλσει φωλεός ἐστι μέγας καὶ βαθὺς, καὶ ἔστι κοίτη δράκοντος. παρθένοι τε ἱεραὶ νενομισμέναις ἡμέραις παρίασιν εἰς τὸ ἄλσος ἐν ταῖν χεροῖν φέρουσαι μάζαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τελαμῶσι κατειλημμέναι. ἄγει δὲ αὐτὰς ὀρθῶν ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ δράκοντος πνεῦμα θεῖον, καὶ ἀπταίστως πρόσιασι βάδην καὶ ἡσυχῇ, ὡσπερ οὖν ἀκαλύπτοις ὁρῶσαι τοῖς ὀφθαλμοῖς. καὶ ἐὰν μὲν παρθένοι ὦσι, προσίεται τὰς τροφὰς ἁγνὰς ὁ δράκων, καὶ πρεπούσας ζώῳ θεοφιλεῖ· εἰ δὲ μὴ, τῶν ἄπαστοι μένουσι, προειδότος αὐτοῦ τὴν φθορὰν, καὶ μεμαντευμένου. μύρμηκες δὲ τὴν μάζαν τὴν τῆς διαφθαρείσης εἰς μικρὰ καταθρύψαντες, ὡς αὖ διαφορεῖν τοῖς εἴη· εἶτα ἐκφέρουσιν ἔξω τοῦ ἄλσους, καθαίροντες τὸν τόπον· γνωρίζεταί τε ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων τὸ πραχθὲν, καὶ

ἄπαστοι μένει

xta'q; ipsum ædes Iunonis Argolidis. In eodē luco latibulum est amplum ac profundum, Draconis cubile. In lucum quotannis virgines certis diebus ingrediuntur, quæ mazam gestant manibus, oculos fasciis deuinctę. Eas rectà ad latibulum diuinus quidam spiritus deducit. Progrediuntur illæ sensim ac pedetentim sine offensione, ac si detectis oculis viderent. Quòd si virgines fuerint, cibos tanquam puros & deo gratæ animanti conueniētes admittit Draco: sin minus, non attingit, corruptas esse intelligens & diuinans. formicæ verò hanc relictam ab illo mazam minutatim confractam, vt leuiùs ferant, è luco exportāt, expurgandi gratiâ loci. Hoc quum fit, ab indigenis animaduertitur,

& quæ ingressæ fuerant indicantur, examinanturq́; , & cujus pudicitiam esse violatam constiterit, pœna legibus constituta plectitur. Dracones igitur nō expertes esse vaticinationis hoc modo demonstrârim.

De sacro in Ægyptia Melite Dracone, libum mensæ impositum vorante noctu: & de pœna curiosi cuiusdam qui illū videre voluit.

CAP. XVII.

Non temerè canit Homerus, Conspexisse deos homini nō utile, non fas. Nam & Draco sacer ac venerandus, diuinius in se aliquid habet, quodq́; præstet ignorari. Nempe in Melite Aegyptia Draco diuinis honoribus afficitur in turri quadam. adsunt ei sacerdotes & ministri, mensa & crater ponuntur. Crateri quotidie immittunt libum ex farina subacta melicrato, & recedunt. postridie reuersi craterem inueniūt vacuum. Et

Talem & Babylonij draconem colebant, vt in sacra Daniel. historia legimus.

αἳ παρελθοῦσαι ἐλέγχονται. καὶ ἥγε τὴν παρθενείαν αἰσχυνάσα, ταῖς ἐκ τοῦ νόμου κολάζεται τιμωρίαις. Μαντικὴν μὲν δὴ δρακόντων αὖ ἀποφήναιμι τὸν τρόπον τοῦτον.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ Μελίτῃ δράκοντος. Κεφ. ιζ.

Λέγει μὲν οὖν Ὅμηρος, Χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς. οὐκοῦν ἔχει τι καὶ δράκων ὁ ἐν ταῖς ἁγιωτάταις τιμαῖς, θειότερον, καὶ εἰδέναι οὐ λυσιτελὲς αὐτόν. καὶ ὅγε λέγω, τοιοῦτόν ἐστιν. Ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου δράκων ἐστὶν ἱερὸς, ἐν πύργῳ, καὶ τετίμηται, καὶ ἔχει θεραπευτὰς καὶ ὑπηρέτας. καὶ κεῖται οἱ τράπεζα καὶ κρατήρ. εἰς τοῦτον οὖν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν ἄλφιτα ἀναδεύσαντες μελικράτῳ, εἶτα ἀπίασι· καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ὑποστρέψαντες, κενὸν τὸν κρατῆρα εὑρίσκουσιν. ὁ-

quum

καιροῦ ὁ πρεσβύτατος τῶνδε τῶν ὑπηρετῶν ἱμέρῳ δριμυτάτῳ ἔχοιτο θεάσασθαι τὸν δράκοντα· καὶ παρελθὼν μόνος, καὶ ποιήσας τὰ εἰθισμένα, ὑπαπέστη. ὁ δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὁ δράκων εἱστιᾶτο. καὶ τὰς θύρας ὁ πολυπράγμων ἀνοίξας, ἔτυχε γὰρ κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐπικλείσας, ψόφον εἰργάσατο ἰσχυρόν. ὁ δράκων δὲ ἠγανάκτησε καὶ ἀνεχώρησεν. ὁ δὲ ἰδὼν ὃν ἐπόθησε σὺν τῷ ἑαυτοῦ κακῷ, γίνεται μὲν ἔκφρων· εἰπὼν δὲ ὅσα εἶδε, καὶ ὡς ἠσέβησεν ὁμολογήσας, ἦν ἄφρων. εἶτα οὐ μετὰ μακρὸν πεσὼν ἀπέθανεν.

quum aliquando maximus natu summo videndi Draconis desiderio teneretur, solus ingressus, & libo proposito, recessit: & mox Dracone mensa conscensa epulante, ille subitò magno cum strepitu fores (quas pro more clauserat) aperuit. Draco indignatus abiit. At ille viso quem voluerat, suo quidem malo, mente captus & suum confessus crimen, mox obmutuit: & paulò pòst collapsus interiit.

Pauo quomodo fascinationem amoliatur. In equo remedium retentæ vrinæ. Equarum in Venerem impetum, iuba detonsa sedari.

Ἴδιά τινα θαυμαστὰ ταῶ καὶ ἵππου. κεφ. ιη.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζῴων καὶ ταῦτ᾽ ἐστιν. ὁ ταὼς ὑπὲρ τοῦ μὲν βασκανθῆναι, λίνου ῥίζαν οἱονεὶ περίαπτον φυσικὸν ἀναζητήσας, ὑπὸ τῇ ἑτέρᾳ πτέρυγι βύσας περιφέρει. Λέγεται

CAP. XVIII.

Hæc etiam in animalibus mireris. Pauo fascini veluti naturale amuletum lini radicem inquirit, & sub alarum altera retrusam gestat. Retentam in equo vri-

nam laxari aiunt, & statim copiosè reddi, sedariq; dolorem, si virgo zona quâ amicitur solutâ, *faciē ejus feriat. Equæ in Venerem furor nimius, Aristotele auctore, sedabitur facilè, juba ceruicis ejus detonsa. sic enim veluti pudore ducta, furorē, motumq; libidinis, & concitationem nimiā ptæ verecundia remittet. quod ipsum etiam Sophocles innuit in fabula, cui titulus Tyro: quæ ita loquitur: Luctū capillus arguit tonsus grauem. Lasciuientis sic equæ jubam solent Fluxam comantem tondere à ceruicibus Equisones. hæc inde mœsta in fontibus, Et amnibus contemplatur se pristino Iubæ decoro spoliatam, luget, dolet

Facies de homine tā tum, &c. Plinius: & Græcis similiter πρόσωπον. Aristot.

al. λυπήσασαν

δὲ τὸ ἴππου τὰς οὔρας εἰ ἐπιχεθῇ, παρθένος λύσασα ἣν φορεῖ ζώνην, ἐπὶ αὐτὸν παίῃ κατὰ τοῦ προσώπου τῇ ζώνῃ, παραχρῆμα ἐξουρεῖν ἀθρόως, καὶ τῆς ὀδύνης παύεσθαι. Θήλειαν δὲ ἵππον εἰς ἀφροδίσια † λυττήσασαν πάνυ σφόδρα, παῦσαι ῥᾳδίως ἐστὶν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, εἰ τὰς αὐτῆς ἀποκείρῃ τὰς κατὰ τοῦ τένοντος τρίχας. αἰδεῖται γὰρ, καὶ οὐκ ἀγανακτήσει, καὶ παύσεται τῆς ὕβρεως καὶ τοῦ σκιρτήματος τοῦ πολλοῦ, κατηφήσασα ἐπὶ τῇ αἰσχύνῃ. τοῦτό τοι καὶ Σοφοκλῆς αἰνίττεται ἐν τῇ Τυροῖ τῷ δράματι. πεποίηται δέ οἱ αὕτη λέγουσα. καὶ ἃ λέγει ταῦτά ἐστι.

al. λαχανοπώλου

al. ἴδε

fortè Κ'ἀναρᾶν οἷάπερ μων τις εἰατείζει ὑπὸ Ουρπ... αἰχμῶν. &c.

Κόμης δὲ πένθος † λαχαρνοπώλου δίκην, Ἥτις συναρπασθεῖσα βουκόλων ὕπο Μανδραισιν ἱππείοισιν ἀγρίᾳ χερὶ Θέρος θεριασθῇ ξανθὸν αὐχένων. Ἀποσπασθεῖσα δ' ἐν λειμῶνι ποταμίων ποτῶν † Εἴδει σκιᾶς εἴδωλον αὐγασθεῖσ', ὕπο Κουρᾶς ἀτίμως διατετμημένης φόβης. † Ἀνοικτ

[illegible] .τ.

οἰκτιζομένων τις οἰκτείρῃ ὃν ἵππον ἴσασιν αἰσχύνησιν οἷα μαίνεται Πενθοῦπα, καὶ κλαίουσα τὴν πάρος φέβην.

Ὅτι αἰσθητικῶς ἔχει τινὰ τῶν ζώων τῶν μελλουσῶν ἐν ταῖς οἰκίαις γίνεσθαι ἀνατροπῶν. Κεφ. ϑ.

Μελλούσης δὲ οἰκίας καταφέρεσθαι αἰσθητικῶς ἔχουσιν οἵ τε ἐν αὐτῇ μύες, καὶ μέντοι καὶ γαλαῖ, καὶ φθάνουσι τὴν καταφορὰν, καὶ ἐξοικίζονται. τοῦτό τοι καί φασιν ἐν Ἑλίκῃ γενέσθαι. ἐπειδὴ γὰρ ἠσέβησαν ἐς τοὺς Ἴωνας τοὺς ἀφικομένους οἱ Ἑλικήσιοι, καὶ ἐπὶ βωμοῦ ἀπέσφαξαν αὐτοὺς, ἐνταῦθα δήπου τὸ Ὁμηρικὸν τοῦτο, Τοῖσι δὲ θεοὶ τεράατα προὔφαινον· πρὸ πέντε γὰρ ἡμερῶν τοῦ ἀφανισθῆναι τὴν Ἑλίκην, ὅσοι μῦες ἐν αὐτῇ ἦσαν καὶ γαλαῖ, καὶ ὄφεις, καὶ σκολόπενδραι, καὶ σφονδύλαι, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἦν τοιαῦτα, ἀθρόα ὑπεξῄει τῇ ὁδῷ τῇ

Adeò, mouere possit vt viros quoque Ad condolendum miseratos vicem ipsius.

Mures, Mustelas, & alia quadam animalia imminentes domorum & vrbium ruinas prasentire, ac emigrare. Helica subuersa historia. Pantetidas Lacedamonius à Canibus laceratus. c. XIX.

Domum ruiturã qui in ea sunt Mures, & Mustelæ etiam præsentiũt, & maturè excedunt. Hoc & in Helice contigisse aiunt. Nam quũ Helicéses in Iones aduenas impij fuissent, eosq; ad aram mactassent, prodigia quædam viderũt. quinque enim diebus priusquam pessum iret Helice, omnes in ea Mures, Mustelæ, Serpẽtes, Scolopendræ, Verticilli, & alia hujusmodi animalia, magnis copiis exibãt per viam

Pausanias in Achaic.

quæ ducit Coriam. Hęc ciues quum fieri viderent, admirabantur, neque tamen de rei causa facere conjecturam poterãt. Proxima ab illorum egressu nocte terrę concussa ciuitas subsedit, & inundantibus aquis abolita est: & pariter cum vrbe Lacedęmoniorum naues decẽ, quæ tum fortè ad portum appulerant, eadem maris exundatione perierunt. Est quãdo animalium etiam ad capiendam ab hominibus impiis vltionem ministerio justitia vtitur. argumento est Pantetidas Lacedæmonius, qui quũ artifices Dionysij proficiscentes Cythera per Spartam transire prohibuisset, postea in ephororum curia sedens à Canibus laceratus est.

De Canibus sacris in Adriano Sicilia, moderatis & benignis erga bonos, in fures verò & pradones crudelibus.

εἰς Κορίαν ἀναφερούσῃ. οἱ δὲ Ἑλικήσιοι ὁρῶντες ταῦτα πραττόμενα, ἐθαύμαζον μὲν, οὐκ εἶχον δὲ τὴν αἰτίαν συμβαλεῖν. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν τὰ προειρημένα ζῷα, νύκτωρ γίνεται σεισμὸς καὶ συνιζάνει ἡ πόλις. καὶ ἐπικλύσαντος πολλοῦ κύματος, ἡ Ἑλίκη ἠφανίσθη. καὶ κατὰ τύχην Λακεδαιμονίων ὑφορμοῦσαι τῇ πόλει δέκα νῆες, συναπώλοντο τῇ προειρημένῃ θαλάσσης ἐπικλύσει πολλῇ. Χρῆται δὲ ἅμα εἰς τιμωρίαν τῶν ἀσεβῶν ἀνδρῶν ὑπηρέταις τοῖς ζώοις ἡ δίκη. καὶ τοῦδε μαρτύριον· Παντιδίδας ὁ Λακεδαιμόνιος ἀνασείλας διὰ τῆς Σπάρτης ἐλθεῖν τοὺς ἐς Κύθηρα ἀπιόντας τῶν περὶ τὸν Διονύσιον τεχνιτῶν, εἶτα καθήμενος ἐν τῷ ἐφορείῳ ὑπὸ κυνῶν διεσπάσθη.

Περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ κυνῶν τῶν ἐν Ἀδρανῷ. al. Ἀδριανῷ. Κεφ.

Κεφ. κ.

Ἐν Σικελίᾳ Ἀδρανός ἐστι πόλις, ὡς λέγει Νυμφόδωρος. καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ἀδρανοῦ νεὼς ἐπιχωρίου δαίμονος. πάνυ δὲ ἐναργῆ φησιν εἶναι τοῦτον. καὶ τὰ ἄλλα μὲν ὅσα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγει, καὶ ὅπως ἐμφανής ἐστι, καὶ ἐς τὸ τῶν δεομένων προχείρως εὐμενής τε ἅμα καὶ ἵλεως, εἰσόμεθα. νῦν δὲ καὶ ἐκεῖνα εἰρήσεται. Κύνες εἰσὶν ἱεροὶ καὶ οἵδε θεραπευτῆρες αὐτοῦ, καὶ λατρεύοντές οἱ, ὑπεραίροντες τὸ κάλλος τοὺς Μολοττοὺς κύνας, καὶ σὺν τούτῳ καὶ τὸ μέγεθος, χιλίων οὐ μείους τὸν ἀριθμόν. οὐκοῦν οὗτοι μεθ' ἡμέραν μὲν ἀγκάλλουσί τε καὶ σαίνουσι τοὺς ἐς τὸν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος παριόντας, εἴτε εἶεν ξένοι, εἴτε ἐπιχώριοι. νύκτωρ δὲ τοὺς μεθύοντας ἤδη καὶ σφαλλομένους κατὰ τὴν ὁδὸν, οἵδε πομπῶν δίκην καὶ ἡγεμόνων τε, μάλα εὐγνωμόνως ἄγουσι, προηγούμενοι ἐς τὰ οἰκεῖα ἕκαστον.

CAP. XX.

In Sicilia * Adranus est ciuitas, auctore Nymphodoro: & in ea Adrani dæmonis vernaculi templum: quod omnino insigne ac splēdidum esse ait. Sed quæ de hoc deo refert cætera, quamq; sit clarus, & in supplices prōptè facilis ac propitius aliâs dicam: nunc aliud explicabo. Canes ei sacri sunt, qui & ipsi colunt eum atque inseruiūt, Molossis Canibus tum formâ tum magnitudine superiores, numero non pauciores quàm mille. Hi interdiu blandè & adulātes tum peregrinos tū indigenas, qui templum lucumq́, ingrediuntur, excipiunt. Nocte verò jam ebrios & titubantes, tanquam viæ duces & comites, egregiè deducunt ad suam vsque domum quenque ante-

al. Adrianus.

Quærendū an hic sit Adrianus imperator, cui à morte tẽplum Puteolis structum, & honores diuini decreti.

cedentes. Cæterùm contumeliosos, vt par est, puniunt & insiliunt nempe, & vestes eorum lacerant, & eatenus castigant. eos denique qui furari prædarive moliũtur, crudelissimè dilaniant.

σωφρονίζουσιν

De Cochlea maris rubri.

CAP. XXI.

In rubro mari Cochlea tum specie pulcherrima, tum maxima nascitur. Testa ei purpurea, & in ejus medio spira siue voluta, mira colorum varietate & veluti floribus natiuis distincta. Sertum diceres summo artificio & ornatu contextum, è floribus multijugis, viridibus, aureis, rubicundis, per æqua digestis interualla.

μέσω,

Quemadmodum Delphinus semper mouetur, etiam dormiens.

CAP. XXII.

καὶ τῶν μὲν παραγινόντων ἐπιμαρίως ὀρχοῦσιν, εἰσπράττονται. ἐμπηδῶσι γὰρ καὶ τὴν ἐσθῆτα αὐτοῖς καταρρηγνύουσι, καὶ τὸ σωφρονοῦσιν ἐς τοσοῦτον αὐτούς. τούς γε μὴν πειρωμένους λωποδυτεῖν, διασπῶσι πικρότατα.

Περὶ κοχλίου τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ. Κ. κα.

Κοχλίας δὲ ἄρα θαλάττιος ὁ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ γινόμενος, ἀρειόπατος ἰδεῖν ἦν, καὶ μέγιστος. ἔστι μὲν γὰρ φοῖνιξ τὸ ἔλυτρον. ἔχει δὲ καὶ ἕλικα τὴν μέσην, διηνθισμένην, καὶ πεποικιλμένην ὑπὸ τῆς φύσεως. κόσμον δὲ περιττῶν, στέφανον ἂν εἴποις ὁρᾷν, ἐκ λίνος πολυχροίας αὐτῶν ποικίλης διαπλακέντα, πρασίνων τε καὶ χρυσοειδῶν, καὶ κινναβαρίνων ἐναλλὰξ τῶν χρωμάτων κατεσπαρμένων τοῖς διαστήμασιν ἴσοις.

Ὅτι ἀεικίνητος ὁ δελφίς. Κεφ. κβ.

Τὸν

Τὸν δελφῖνα ἡ φύσις ἀεικίνητον εἰργάσατο, ὥς φασι. καὶ πέρας τούτῳ τῆς κινήσεως, τὸ τοῦ βίου τέλος. ὕπνου γοῦν δεόμενος, μετεωρίσας τὸ σῶμα, καὶ ἀναπλεύσας ἐπ' ἄκρον τὸ ὕδωρ, ὡς ὀρθὸν δή πως, καταδαρθάνει τηνικάδε. ἄϋπνος δὲ καὶ ἄμοιρος τοῦδε τοῦ θεοῦ οὐδὲ οὗτός ἐστιν. ὅτε γοῦν καθεύδει, ὠθεῖται εἰς βυθὸν, ἕως ψαύσῃ τῆς κάτω γῆς. ὅταν δὲ προσπελασθῇ αὐτῇ, διυπνίζεται, κρουσθεὶς πρὸς τὸ δάπεδον, εἶτα ἀναδύνει· καὶ πάλιν εἰς ὕπνον ὑπαχθεὶς, καὶ ἀνάμεστος τοῦ θεοῦ, καταλισθαίνει. καὶ αὖθις ἀφυπνισθεὶς τῇ αὐτῇ κρούσει, ἀναπλεῖ πάλιν. καὶ πολλάκις δρᾷ τοῦτο, μεταξὺ ἡσυχίας καὶ ἐνεργείας ὢν, οὐ μὴν εἰς ἀκινησίαν ἐκπίπτων παντελῆ ποτε.

Delphinum perpetuo motu præditum esse ferunt: neque quoad vivit, (ne dormiens quidem) à motione conquiescit: Quum enim necesse habet dormire, ex alto ad summam aquam elatus, vt totus videatur, dormit. non enim somni expers est, atque ita dormiens, in profundum tandiu depellitur, quoad imam sedem maris cõtingat. ad quam postquam funditus delapsus est, terræ pulsu è somno excitatur, deinde ex alto emergit, ac repetito somno similiter atque priùs ad maris fundum appulsus expergiscitur, tum rursus eminet extra aquã. & hoc ipsum sæpe facit, eamq; ob causam inter quietem & actionem agens, nũquam omnino à motu quiescit.

Περὶ ἰχθύος τοῦ λεγομένου κιθαρῳδοῦ. Κεφ. κγ.

De Citharœdo pisce maris rubri, duorum generum. CAP. XXIII.

In mari rubro piscis procreatur, cujus corpus ita figuratum est, vt similitudinem Lingulacæ ejus latitudo gerere feratur. squammæ non magnam tangenti asperitatem habent. Cùm subaureo est colore, tum lineis à summo capitis vertice ad extremam caudam nigris sic distinguitur, vt eas citharæ fidiculas contentas esse dicas, vnde is Citharœdus appellatur. Os ei pessum it & subsidet, idemq; nigerrimum est, cinguloq; croceo circumligatur. Vertex varietate distinguitur, fulgore aureo, & nigris quibusdam lineis. pinnas aureas habet (rufo colore multipliciter variatur:) Cauda est nigra prętet extrema, ea enim candidissimo colore asperguntur. Alij item Citharœdi picti nasci dicuntur, toto corpore purpurei, certis inter-

Parenthesi inclusa ex Gillij versione reliquimus, in nostris codic. Græc. non inuẽta

Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ γίνεται ἰχθὺς πλατὺς τὸ σχῆμα κατὰ τὴν βούγλωττον, ὥς φασι. καὶ φολίδας μὲν οὐ σφόδρα τραχύς ἐστι περιεσφιγμένω· τὴν δὲ χρόαν ὑπόχρυσός ἐστι, μελαίναις τε γραμμαῖς ἐς τὸ οὐραῖον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἄκρας καταγέγραπται. εἴποις ἂν αὐτὰς εἶναι χορδὰς ἐκτεταμένας. ἔνθεν τοι καὶ ἰχθὺς αὐτὸς κιθαρῳδὸς κέκληται. τὸ στόμα δὲ αὐτοῦ συνίζει, καὶ ἔστι μέλαν ἰσχυρῶς, ζώνῃ γε μὴν κροκοειδεῖ κατείληπται. πεποίκιλται δέ οἱ ἡ κορυφὴ διαφόρως, τῇ τε χρυσοειδεῖ αὐγῇ, καὶ μέντοι καὶ μελαίναις τισὶ περιγραφαῖς. πτερύγια χρυσοειδῆ ἔχει. μέλαινα δὲ αὐτῷ ἡ οὐρά, πλὴν τῶν ἄκρων. ταῦτα δὲ λευκὰ ἰσχυρῶς. Καὶ ἄλλοι δὲ ᾄδονται κιθαρῳδοὶ στικτοὶ τίκτεσθαι. καί εἰσι πορφυροῖ μὲν τὸ πᾶν σῶμα· γραμμὰς δὲ ἐκ διαστημάτων ἔχοντες

χρυ-

χρυσοῦς· ζώνας δὲ ἔχουσιν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἰοῖς τοῖς ἄνθεσι παραπλησίας, τὴν μὲν περὶ τῶν ὀφθαλμῶν μέχρι τῶν βραγχίων καθέρπουσαν· τὴν δὲ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐς τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς προχωροῦσαν· τὴν δὲ περιελίττουσαν κατὰ τῆς δέρης, ὡς ὅρμον.

uallis aureolas lineas possidentes. Earum verò caput cingulis violaceis illustratur, vno (quod est ante oculos) ad branchias pertinente: altero secundum oculos vsque ad medium caput excurrente: alio autem tanquā monili sic collum circumplicante.

Περὶ παρδάλεως ἰχθύος τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ὀξυρύγχου. κεφ. κδ.

De Pardali & Oxyrynchο piscibus.

CAP. XXIIII.

Πάρδαλις δὲ ἰχθῦς ἐν τῇ ἐρυθρᾷ φύεται θαλάττῃ, ὡς οἱ θεασάμενοι λέγουσι. καὶ ἔοικε τὴν χροιὰν καὶ τὰ στίγματα ἐπιφέρει τῇ ὀρείῳ παρδάλει. Ὁ δὲ ὀξύρυγχος ὁ ἐν αὐτῇ γινόμενος, ἔχει μὲν περιμήκες τὸ στόμα· τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς χρυσοειδεῖς· τὰ δὲ βλέφαρα αὐτοῦ λευκά· τοῦ δὲ νώτου οἱ σημεῖα τε ἐπέστικται ὠχρά, καὶ πτέρυγες αὐτοῦ, αἱ μὲν πρῶται μέλαιναι· αἱ δὲ νωτιαῖαι, λευκαί. ἡ οὐρὰ περιμήκης τὸ σχῆμα, τὴν δὲ χρόαν πρασία·

Pardalis piscis, vt iji qui ipsum viderunt, dicunt, in mari rubro nascitur, colore & maculis orbicularis, similis est montanæ Pardali. Oxyrynchus, quem idē mare profert, ore est prælongo, oculis ad similitudinem auri fulgentibus, palpebris albis. Ejus dorso puncta pallore insignita sunt. pinnæ priores ei nigræ existunt, eæ verò quæ sunt in dorso, albæ: cauda prolixa & viridis,

quam mediam aureola linea intersecat.

De Hinnulo Græcum sermonem intelligente.

CAP. XXV.

Ptolemæo secundo, quem & Philadelphũ cognominant, hinnulus Cerui dono datus est. Is sermone Græcanico enutritus, loquentes intelligebat: quum ante id tempus solam Indorum linguam Cerui intelligere crederentur.

Sexum masculum etiam inter bruta naturam præferre.

al. ἡ ἄρρην φύσις.

CAP. XXVI.

Sexus masculus etiã inter bruta videtur à natura præferri. Siquidem Draco mas insignis est cristâ, & barbâ hirsutus. Gallinaceus & ipse cristatus, paleas insuper veluti barbam gerit. Ceruus cornutus, Leo jubatus, Cicada mas canorus est.

Suprà etiam lib. 10, cap. 25.

ἔλαφος

Quòd paruæ occasiones, sæpe magnorum bello-

πράσινός ἐστι μέσον δὲ αὐτὴν διείληφε χρυσοειδὴς γραμμή.

Περὶ τῆς τοῦ Πτολεμαίου ἐλάφου.

Κεφ. κε.

Τῷ Πτολεμαίῳ τῷ δευτέρῳ, ὃν καὶ Φιλάδελφον καλοῦσι, βρέφος ἐλάφου δῶρον ἐδόθη. καὶ τῇ φωνῇ ἀνετράφη τῇ Ἑλλάδι, καὶ λαλούντων συνίει. ἐπεπίστευτο δὲ περὶ τούτου τοῦ ζώου, τῆς Ἰνδῶν μόνης φωνῆς ἐπαΐειν τοὺς ἐλάφους.

Ὅτι κἀν τοῖς ἀλόγοις προτιμᾶται ὁ † ἄρρην φύσει.

Κεφ. κϛ.

Ἔοικε δὲ ἄρα καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις ὑπὸ τῆς φύσεως προτετιμῆσθαι τὸ ἄρρεν. ἔχει γοῦν ὁ μὲν δράκων ὁ ἄρρην τὸν λόφον, καὶ τὴν ὑπήνην δασεῖαν. ὁ δὲ ἀλεκτρυὼν, καὶ οὗτος λόφον, καὶ τὰ κάλλαια. ὁ δὲ †ἔλεφας τὰ κέρατα· καὶ χαίτην ὁ λέων· ὁ τέττιξ φωνήν.

Ὅτι καὶ μικραὶ προφάσεις πολλάκις

καὶ αἰτίαι μεγάλων πολέμων γεγόνασι. Κ. κζ.

Ὑπόθεσις μὲν τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τοῖς Τρωσὶ τοῦ πολέμου, ἡ Διὸς Ἑλένη φασί, καὶ Πέρσαις πρὸς τοὺς Ἕλληνας, Ἄτοσα ἡ Δαρείου γυνή, ποθήσασα θεραπαίνας κτήσασθαι Ἀττικὰς καὶ Ἰάδας. καὶ τοῦ μακροῦ πολέμου τοῖς Ἕλλησι τὸ πινάκιον τὸ κατὰ τῶν Μεγαρέων. Μάγνησι δὲ καὶ Ἐφεσίοις εἰς πόλεμον ἀκρὶς ἐξῆψε. Περιστερὰ δὲ Χάονας καὶ Ἰλλυριούς. Θηβαῖοι δὲ ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὲρ κυνὸς πρὸς Ῥωμαίους πολεμῆσαι λέγονται.

Ὅτι καὶ μικρὰ αἴτια πολλάκις μεγάλας ὁρμὰς ἔστησεν.
Κεφ. κη.

Λέγει τις λόγος Πυθοχάρην τὸν αὐλητὴν ἀναστεῖλαι λύκων ὁρμὴν, αὐλήσαντα σύντονον καὶ ἔνθουν αὔλημα. *Μυῶν δὲ πλῆθος ἀνέστησε Μεγα-

rum causa fuerunt.

CAP. XXVII.

Græcis & Trojanis belli causam Helena dedit. Darii vxor Atossa, quòd ancillas Atticas & Ionicas habere desideraret, Persis ad bellum Græcis inferendum argumentum dedit. Tabella causam attulit Græcis longissimi belli gerendi cum Megarensibus. Magnetes atque Ephesios Locusta ad bellum excitauit, atque inflammauit. Columba * Carnos & Illyricos in bellum commisit. Thebani in Aegypto de Cane contra Romanos pugnasse dicuntur.

Chaones in nostris codicib. Græcis.

Lupus concitato tibiæ sono territus. Quæ parua animalia quos populos sedibus expulerint.

CAP. XXVIII.

Pythocharem tibicinem fama est, concitato & vehementi tibiæ sono Luporum impetũ cohibuisse. Muriũ (Muscarum, Gillius) multitudo Megarenses sedibus

Μυῶν, Gillius.

bus pepulit. Phaselitas Vespæ fugarunt. Scolopendræ exegerũt Rhœtienses.

Fel Ouium alibi nullum, alibi duplex.

CAP. XXIX.

Oues in Ponto sine felle nasci aiunt: in Naxo verò insula etiam duplici.

Meropem pietate in parentes Ciconijs præstare.

CAP. XXX.

Merops auis hoc nomine Ciconiis etiam iustior est, quòd parentes non senectute demum affectos alit: sed vt primùm maiores alarum pennæ ei natæ fuerint, id facit. itaque inter aues iustissima & piissima omnium habetur.

Deo etiam brutas animãtes curæ esse. Historia de Equo Lenai cuiusdam exoculato, & à Serapide restituto.

CAP. XXXI.

Hoc quoque animalibus contigit, quòd diis curæ sint, neque vel contemnantur ab

ρέας· Φασηλίτας δὲ, σφῆκες· σκολοπένδραι δὲ, Ῥοιτιεῖς.

Περὶ προβάτων ἀχόλων τε καὶ διχόλων.

Κεφ. κθ.

Πρόβατα ἄχολα ἐν τῷ Πόντῳ φασίν· ἐν δὲ τῇ Νάξῳ τῇ νήσῳ καὶ δίχολα.

Περὶ τῆς τῶν μερόπων [illegible] δικαιοσύνης.

Κεφ. λ.

Ὁ μέροψ ὄρνις ταύτῃ τοι δοκεῖ δικαιότερος εἶναι τῶν πελαργῶν· οὐ γὰρ ἀναμένει γηράσαντας ἐκτρέφειν τοὺς πατέρας, ἀλλὰ ἅμα τῷ φῦσαι τὰ ἀκρόπτερα, τοῦτο ἐργάζεται. καὶ ἔστι δικαιότερος καὶ εὐσεβέστατος ὀρνίθων ἁπάντων.

Ὅτι καὶ τῶν ἀλόγων πρόνοιαν ποιεῖται τὸ θεῖον.

Κεφ. λα.

Ἴδιον δὲ ἄρα τῶν ζῴων καὶ ἐκεῖνο ἀγαθόν. Πρόνοιαν αὐτῶν καὶ οἱ θεοὶ ποιοῦνται, καὶ οὔτε αὐτῶν καταφρονοῦσιν.

ἴσασιν, οὐδὲ μὴν ὀλιγώρως ἔχουσιν. εἰ γὰρ καὶ ἀμοιρεῖ λόγου, ἀλλὰ γοῦν συνέσεως καὶ τῆς καθ' ἑαυτὰ σοφίας οὐκ ἔστιν ἀτυχῆ. ὅπως δ' οὖν καὶ αὐτὰ φιλεῖται θεοῖς, ἐρῶ, καὶ εἰ μὴ πολλὰ ἐκ πολλῶν, ὅσα δ' οὖν ἀπαρκέσει, τοσαῦτα. Ἀνὴρ ἱππεὺς τὴν στρατείαν, Λεναῖος τὸ ὄνομα, ἵππον εἶχεν ἰδεῖν μὲν ὡραῖον, δραμεῖν δὲ ὤκιστον, τὸν δὲ θυμὸν ἀδεέστατον· καὶ ἀγαθὸν μὲν ἐν ταῖς ἐπιδείξεσι τὴν ἱππείαν περιδραμεῖν τὴν δεδιδαγμένην, καρτερικὸν δὲ ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ καὶ διῶξαι, ἔνθα ἦν καιρὸς· καὶ ἀναχωρῆσαι ἔνθα αὐτὸν χρεία παρεκάλει, πάνυ γεννικόν. οὐκοῦν ἐκ τούτων ἁπάντων, ὁ μὲν κτῆμα ἦν ἀγαθόν· ὁ δὲ εὐκλεέστατος ἐν τοῖς ὁμοτέχνοις ἱππεῦσιν ἐδόκει. ὁ τοίνυν ἵππος ὁ τοιοῦτος τὴν ἱππικὴν ἀρετὴν, θατέρῳ τοῖν ὀφθαλμοῖν τῷ δεξιῷ ὑπόκιος πληγῆς προσπεσού-

eis, vel negligantur. Nã vt ratione careant, suo tamen intellectu & cõueniente eis sapientia non destituũtur. Quomodo autem à Diis amentur, dicam, si non multa è multis: tantum tamen quantum satis fore videbitur. Vir quidam Lenæus nomine, Equum possidebat & formâ speciosum, & cursu celerrimum, & animo intrepidũ: quiq; in spectaculis cursum ad quem institutus erat egregiè decurrebat, & in bello fortitudinẽ tolerantiamq; suam cũ aliâs declarabat, tum persequẽdo si opus esset, tum retrocedendo tempestiuè. propter hęc igitur omnia commendabilis Equus, dominũ suum inter cæteros equites quàm celeberrimum reddebat. Hic equus adeò eximius ictu quodam dextro oculo

læsus eoq; captus est. Et quum Lenæus spem suam omnem propter hunc Equi casum vacillare videret(nam læuo eius oculo, soli adhuc integro, scutum equestre & alia *arma* tenebras offundebant,) Serapidis templum adit, adducto secum ceu victima quadam equo. & pro eodem deum precatur, ceu fratre aut filio, & vt supplicem insontẽ misereretur orat. huius enim calamitatis causam ab homi-
ἱκέτην num quorundam siue facto nefario, siue mali ominis dicto esse profectam. Equus verò quonam pacto (dicebat) vel sacrilegium, vel cædem, vel blasphemiam committeret? Per suam quoque innocentiam, vt qui nemini vnquam iniurius fuisset, deum obtestabatur: & propterea vt cõmilitonis ac amici sui oculum restitueret, ro-

σης, ὁρᾶν ἀδύνατος ἦν. ἐκεῖνον ὁ Λεναῖος ὁρῶν ἑαυτῷ σαλεύουσαν τὴν πᾶσαν ἐλπίδα ἐν τῷ τοῦ ἵππου τοῦ ἀθλίου ἐκείνου πάθει, ἐπεὶ τὰ ἄλλα καὶ ἀσπὶς ἡ ἱππικὴ τὸν λαιὸν ὀφθαλμὸν οἱ ἔσκεπε τὸν μόνον ὁρῶντα, εἰς τοῦ Σαράπιδος ἔρχεται, θρέμμα ἄγων, καὶ μάλα ἀληθές, ὥσπερ οὖν ἱερεῖον τὸν ἵππον, καὶ δεῖταί του θεοῦ ὥσπερ ὑπὲρ ἀδελφοῦ τινος ἢ υἱοῦ ὁ Λεναῖος τοῦ ἵππου, οἰκτεῖραι τὸν οἰκέτην, καὶ ταῦτα ἀδικήσαντα οὐδέν. εἶναι γάρ τινας ἀνθρώπους σφίσι κακῶν αἰτίους, ἢ δράσαντάς τι ἀσεβές, ἢ εἰπόντας τι δύσφημον. ἵππου δὲ ἔλεγε ποία μὲν ἱεροσυλία; φόνος δὲ τίς; βλασφημία δὲ πῶς, ἢ πόθεν; ἐμαρτύρατο δὲ τὸν θεὸν καὶ αὐτὸς, ὡς οὐδεπώποτε οὐδένα οὐδὲν ἀδικήσας· καὶ διὰ ταῦτα τὸν συςρατιώτην οἱ καὶ φίλον ἰδεῖν τῆς ὀφθαλμίας ἀπαλλάξαι τὸν θεόν.

θεόν. ὁ δὲ, οὐκ ὑπερεῖδε, οὐδὲ ἐξεφαύλισε τὸ ἄλογόν τε καὶ ἄφωνον ἰάσασθαι, ἂν τοσοῦτος θεός, καὶ διὰ ταῦτα οἰκτείρει καὶ τὸν νοσοῦντα, καὶ τὸν δεόμενον ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ δίδωσιν ἴασιν. μὴ καταιονᾶν μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς, πυριάσασι δὲ αὐτὸν ἀλεαίνειν μεσούσης ἡμέρας ἐν τῷ τοῦ νεὼ περιβόλῳ. καὶ ταῦτα μὲν ἐπράττετο, ἐρρώσθη δὲ τοῦ ἵππου τὸ ὄμμα. καὶ ὁ μὲν Λιναῖος, χαριστήριά τε καὶ ζωάγρια ἀπέθυεν· ὁ δὲ ἵππος ἐσκίρτα, καὶ περὶ τὸν νεὼν ἐφριμάττετο, καὶ ἐδόκει μείζων τε καὶ ὡραιότερος, καὶ ἦν φαιδρὸς, ἐπὶ τῷ βωμῷ † πρὸς θεῶν ἐκνυδροῦντο. καὶ μέντοι καὶ πρὸς τοῖς ἀναβαθμοῖς καλινδούμενος ἑωρᾶτο τῷ θεῷ τῷ σωτῆρι χαριστήρια ἐκτίνων, ἢ πρόσθεν ἔθελεν. προσθίων

Περὶ ἀσπίδος. Κ. λβ.

Ἐν ἀμπέλῳ δὲ γεωργὸς

gabat. Tum deus vtcunque magnus, non neglexit neque contempsit brutum mutumq; animal: & pariter ipsius & supplicantis misertus remedium dictat: iubetq; oculum Equi, non quidem perfundi liquido vllo remedio, sed fomentis per meridiem in ambitu templi calefieri. His peractis, Equi oculus redintegratus est, & Lenæus deo, vt gratum se declararet, sacrificauit. Equus iam integer saltabat, & hinniebat circa templum: iamq; grandior & formosior videbatur, seq; veluti ostentans ad aram vsq; nō sine ambitione accurrebat: denique circa gradus se volutans, deo seruatori quo posset modo gratias se agere præ se ferebat.

De vinitore qui Aspidē sacram & hominibus innocentem imprudens dissecuerat.

CAP. XXXII.

Vinitor dum scrobē

fodit pulchram & generosam vitem plantaturus, ligonis ictu Aspidem sacram & minimè infestam hominibus, quæ fortè illic latebat, imprudens mediam dissecuit, deinde quum terram dimoueret, posteriorem eius partem, quæ caudam continet, in arena iacẽtem reperit: anterioré verò, quæ à ventre ad ceruicem tendit, adhuc reptantem & cruẽtã. Quamobrem obstupefactus & mẽtis impos, totus ad insaniã, eámque vehementem redactus est. Et quum interdiu non apud se nec rationis compos erat, tũ noctu etiam delirans è lecto exiliebat, & Aspidem se persequi dictitabat. & veluti morsu læsus, terribili clamore vociferabatur, & auxilium implorabat, & interemptæ ab ipso Aspidis simulachrum se vi-

εἰργάζετο τάφρον, ἵνα ἐμφυτευθῇ καλὸν κλῆμά τε καὶ εὐγενές. εἶτα τὴν σμινύην καταφέρων ὑποικουροῦσαν ἀσπίδα ἱερὰν, καὶ ἀτράπων ἥκιστα ἐχθρὰν, λαθὼν διέκοψε μέσην. καὶ τὴν γῆν διαξαίνων, τὸ μὲν οὐραῖον βλέπων τῇ ψάμμῳ κατειλημμένον· τὸ δὲ ἡμίτομον τὸ ἐκ τοῦ γαστρὸς ἐς τὴν δέρην ἀνιὸν, ἔτι ἕρπον. ἐκ δὲ τῆς λύπης τῆς διὰ τὴν τομὴν πεπληρωμένον, ἐκπλήττεται, καὶ ἔκφρων γινόμενος, εἴς τε ὀρθὴν μανίαν καὶ ὡς τὰ μάλιστα ἰσχυρὰν, ἐκφοιτᾷ, καὶ μεθ' ἡμέραν ἑαυτοῦ τε, καὶ τοῦ λογισμοῦ ἦν ἀκράτωρ. καὶ μέντοι καὶ νυκτὸς, † ἡνίκα παράφορος καὶ ἐκ τοῦ λέχους ἀνεθόρνυτο, καὶ ἔλεγε τὴν ἀσπίδα * διώκων, καὶ ὡσπερεὶ ὁμοῦ † ἦν τῷ δήγματι ὢν ἐκπεπληκτικώτατως ἐβόα· καὶ ἐκάλει συμμάχους· καὶ μέντοι καὶ τῆς ἀνῃρημένης ὑπ' αὐτοῦ, τὸ εἴδωλον ἔλεγεν ὁρᾶν

ἡνίκα *videtur meliùs omitti.*

διώκειν

τι *abũdat*

βεμ

βρεμώμενόν τε καὶ ἀπειλοῦν· καὶ ὡμολόγει ποτὲ καὶ δεδῆχθαι, καὶ ὡς ἀδυνατο ἐξ ὧν ᾤμωζεν, ἦν δῆλος. ἐπεὶ† μέν οἱ ἡ νόσος πόῤῥω τοῦ χρόνου ἦν, οἱ προσήκοντες οἱ τὸν ἄνδρα ἐς τοῦ Σαράπιδος ἄγουσιν ἱκέτην, καὶ ἐδέοντο ἀναστεῖλαι καὶ ἀφανίσαι τῆς περιειρημένης τὸ φάσμα. οἰκτείρει μὲν οὖν τὸν ἄνδρα ὁ θεὸς, καὶ ἰᾶται. Ὡς δὲ ἀτιμώρητος οὐκ ἔμεινεν ἡ ἀσπὶς, εἴρηται καὶ πάνυγε ἀποχρώντως.

† μέντοι vel δὲ

Περὶ ταώ. Κεφ. λγ.

Ταὼν δὲ Ἰνδικὸν δῶρον λαβὼν ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ζῷον ὡς ἰδεῖν μέγιστόν τε καὶ ὡραιότατον· οὐκ ἀξιοῖ σὺν τοῖς ἀγελαίοις τρέφειν, ὡς οἰκίας ἄθυρμα αὐτὸν εἶναι, ἢ γαστρὸς χάριν· ἀλλὰ ἀνάπτει τῷ πολιεῖ Διὶ, κρίνας ἀνάθημα ἐπάξιον τοῦ θεοῦ τὸν ὄρνιν τὸν περιεργημένον. ἱερᾶ τοῦτον συλλαβεῖν

dere aiebat, idq; frendens & minans: & aliquando morsu se impetitum, eiulatu quidem dolere se arguebat. Quum autem iam aliquandiu durasset morbus, cognati eius supplicem ipsum in ædem Serapidis ducũt, deúmque vt spectrum illud Aspidis amoliri & cohibere dignetur orãt. Misertus ille, virum curat. Hæc de vindicta Aspidem læsam sequuta sufficiant.

De Pauone Indico, quem Ioui consecratum à rege Ægypti, sacrilegi suffurari non potuerunt.

CAP. XXXIII.

Aegyptiorum rex quum Indicum Pauonẽ maximum pulcherrimumq; dono accepisset, noluit cum gregariis cæteris eum alere, vel cibi gratiâ, vel oblectamenti. itaq; Ioui vrbis custodi eum consecrauit, dignum hoc deo munus hujusmodi alitem judicans.

Hujus deinde capiendę desiderio ventri ac luxui deditus iuuenis quidam locuples, vt splendidè epularetur, captus est. Solebat enim ille sẽper indulgere gulę, & varias quęrebat dapes, etiã cũ periculo, quauis occasione, quouis pretio, lucrum existimãs omnia quib⁹ suam delectaret improbitatem, & satiaret ingluuiem. Mercedem igitur hujus sacrilegij amplam vni ex ministris dei largitur, & insuper aliam promittit: Is verò spe vana inductus, cum accessit ad locum, vbi morari alitem nôrat, & capere iuueni adferendam aggressus est. Sed non apparuit Pauo: & loco illius Aspis visa est erecta, & aduersus ipsum irata, quare territus retrocessit. Quum verò gulosus ille vrgeret & instigaret, ad Pauonem venit, qui mox ambabus alis in aërem eleua

ἄσωτος νεανίας, καὶ πάνυ γε πλούσιος, ἵνα ποιήσαιτο δεῖπνον. ἀεὶ γὰρ τῇ γαστρὶ ἐχαρίζετο, καὶ ἐξ ἁπάσης αἰτίας ὁ ἄσωτος τὸ ποικίλον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σὺν κινδύνῳ πορισθὲν, καὶ τὸ ἐωνημένον πολλοῦ, πρόσω βδελυρίας καὶ λαιμαργίας ὑπερβολῇ, κέρδος ἡγούμενος εἰς ἡδονήν. μισθὸν οὖν τῆς θεοσυλίας ἁδρὸν προτείνει τινὶ τῶν τοῦ θεοῦ θεραπευτήρων, καὶ ὑπισχνεῖται καὶ ἄλλον. ὁ δὲ ἐλπίδι κουφισθεὶς ματαίᾳ, ἔνθα ᾔδει τὴν ὄρνιν αὐλιζόμενον ἐλθὼν, ἐπιχειρεῖ συλλαβεῖν, καὶ τῷ πλουσίῳ κομίσαι. καὶ ἐκεῖνον μὲν οὐχ ὁρᾷ, μεγίστην δὲ ἀσπίδα ὀρθὴν εἶδε, καὶ ἐπ' αὐτὸν τεθυμωμένην. καὶ τὰ μὲν περίφοβα ἔδεισε, καὶ ὑπαπῆλθεν· ἐγκειμένου δὲ τοῦ ἀσώτου καὶ παρορμῶντος, ὁ ὑπηρέτης ἐπὶ τὸν ταὼν ἦλθεν. ὁ δὲ ἀμφοτέρων ἀΐξας, καὶ

ἰα

ἑαυτὸν τοῖς πτεροῖς μετεωρίσας, καὶ ἀρθεὶς κοῦφος, οὔτε ἐπί τι τῶν ἱερῶν δένδρων ἐκάθισεν, οὔτε ἐπ' ἄλλον μετέωρόν τε καὶ ὑψηλὸν χῶρον. ἀλλὰ ἐπί τι μέσον τοῦ θεοῦ τοῦ νεὼ, καὶ εἰς αὐτοὺς ἀτρέπτως ἑώρα, οἷον ὑποφαίνων ὅτι ἄρα τῆς ἐπιβουλῆς τῆς ἐκείνων κρείττων πέφυκε, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἑλεῖν αὐτόν. οὐκοῦν ἐπεὶ μηδὲν ἤνυστο, ὅπερ οὖν † προσδοὺς ἀργύριον ὁ ἄσωτος ἀπῄτει λαβεῖν. ὁ δὲ, οὐκ ἀπεδίδου, λέγων ποιῆσαι μὲν τὰ ἑαυτοῦ πάντα, ἀδύνατος δὲ εἶναι θεῶν κτῆμα ὑφελέσθαι. οἷα οὖν εἰκὸς ἦν ἔρις ὑπὲρ τούτων καὶ βοὴ ἤδη, καὶ ἤκουον πολλοί. εἶτα αὐτοῖν ὁ ἐπὶ πᾶσιν ἱερεὺς, καὶ ἐρωτᾷ τὸν ἐν τῷ νεῷ φιλονεικίας τὴν ὑπόθεσιν. οἱ δὲ ἐλέγχουσιν ἀλλήλους. καὶ ὁ μὲν πλούσιος ἀπειλαῖς καὶ βλασφημίαις, καὶ λοιδορίαις αἰκισθεὶς ἀπαλλάττεται, καὶ ὄρνιθος ἄλλου καταπιὼν ὀστέον, καὶ ὀδυ-

tus, neque in sacra aliqua arbore consedit, neque in alio sublimi & excelso loco, sed in medio quodam inter templum(& ipsos)vnde intrepidè illos aspectans præ se ferre hoc videbatur, se illorum insidiis superiorem ac tuturum esse, neque capi ab eis posse. Itaque re infecta luxuriosus ille pecuniam expensam repetit. Negat ille se redditurum, quòd quantum in se esset nihil nō προὔδωκεν fecisset, rem verò sacrā deo auferre nequiret. Hinc ortam contentionem, & clamores multi audiuerunt: & tandem summus quoque sacerdos superueniens, litis in æde causam sciscitatur. Illi se inuicem accusant. & juuenis ille diues, minis, conuiciis & maledictis affectus, discedit: & alterius cujusdam auis osse deglutito, magno cum dolo-

re è vita migrauit. Ministrum verò improbũ illum, vtpote sacrilegũ, ciuitatis princeps puniuit. Auis ab eo tempore neque viua neque mortua visa est: sed quum annis centum, vt ferũt, vixisset, euanuit.

De curato à Serapide viro, qui Serpentis oua deuorauerat.

CAP. XXXIIII.

Huc & illud pertinet. Vir quidam Cissus nomine, Serapidis cultui deditissimus, petitus insidiis mulieris quam priùs amatam deinde vxorem duxerat, quum oua serpentis deuorasset, angebatur & miserè affligebatur, ita vt à morte parum abesse videretur. Rogatus autem ab eo deus, Murænam viuam præcepit emendam, & manum viuario seu vasi (in quo seruaretur) immittendam. Paret ille, manum immittit: cui Muræna mordicus inhæret: & quum auel-

νόμενος τὸν βίον κατέστρεψεν ἀλγεινότατα. τὸν δὲ ὑπηρέτην τὸν κακὸν, οἷα δήπου ἱερόσυλον, ὁ τῆς πόλεως ἁρμοστὴς ἐκόλασεν. τὴν δὲ ὄρνιν οὔτε ζῶντα οὔτε νεκρὸν ἐθεάσαντο· ἀλλὰ ἑκατὸν ὡς ὁ λόγος ἔτη διαβιώσας, εἶτα ἠφανίσθη.

Περὶ μυραίνης, πῶς δι' αὐτῆς ἰσώθη ὁ φαγὼν ὄφεως ὠά.

κεφ. λδ.

Καὶ ἐκεῖνο δὲ ἔοικε τούτῳ καὶ ὁμολογεῖ. Κίσσος ὄνομα θεραπεύων τὸν Σάραπιν ἰσχυρῶς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τῆς πρότερον μὲν ἐρωμένης, ὕστερον δὲ γαμετῆς, καὶ ὠὰ ὄφεως φαγὼν, ἀδημονῶν, καὶ ἑαυτοῦ κακῶς εἶχε, καὶ ἐπίδοξος τεθνήξεσθαι ἦν. δεῖται δὲ τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ, προστάττει πρίασθαι μύραιναν ζῶσαν, καθεῖναι δὲ τὴν χεῖρα εἰς τὸ ζώγριον. καὶ ὁ Κίσσος πείθεται, καὶ καθίησιν. ἡ δὲ, ἐμφῦσα εἴχετο. ἀποσπωμ-

συμβαίνει δὲ καὶ τὴν νόσον τὴν ἐν τῷ νεανίᾳ συνέσπασεν. Ὑπηρέτις μὲν δὴ θεοῦ θεραπείας ἡ μύραινα αὕτη γενομένη, καὶ εἰς ἀκοὴν τὴν ἡμετέραν ἀφίκετο,

leretur, ſimul cum ea morbus etiam juuenis illius euulſus eſt. Sic Murænæ hujus diuinæ Serapidis voluntatis miniſtræ, ad nos quoque fama peruenit.

Ὅτι καὶ Χρύσερμος αἷμα ταύρειον πιών, καὶ Βάθυλλις φθισικὸς ὑπὸ τοῦ Σαράπιδος ἐσώθησαν. Κεφ. λε.

Hiſtoria Chryſermi à Serapide curati, quum ſanguinem Taurinum bibiſſet, & Bathylidis phthiſici. c. XXXV.

Χρύσερμόν τε ἐπὶ Νέρωνος αἷμα ἀνεμοῦντα καὶ τηκόμενον ἤδη, αἷμα ταύρου πιόντα, ἰάσατο αὐτὸς οὗτος ὁ θεός. ἐγὼ δὲ λέγω τοῦτο ὅτι ἐς τοσοῦτον ἄρα τὰ ζῶα θεοφιλῆ ἐστιν, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν σώζεσθαι, καὶ σώζειν, ἐκείνων βουλομένων, ἑτέρους. Αὐτὰρ οὖν καὶ Βάθυλλιν τὸν Κρῆτα ἐς νόσον φθίσεως ἐμπεσόντα, ἐξαύτης τοῦ τοσούτου κακοῦ ὅδε ὁ θεὸς εἰργάσατο, ὀνείων κρεῶν γευσάμενον. καὶ προσέπαισε γενέσθαι καὶ αὐτῷ παρὰ τὸ ὄνομα τοῦ ζώου. ἔφατο γὰρ ὀνησιφόρον οἱ τοῦτον ἔσεσθαι τὴν θε-

Idem hic deus imperante Nerone, Chryſermum, qui Taurino ſanguine poto, jam & reuomebat ſanguinem, & contabeſcebat, curauit. Hæc eo propoſito mihi referuntur, vt ſignificem animalia tam grata eſſe diis, vt & ab iis ſeruentur, & ipſa quoque alios eorum voluntate ſeruent. Idē hic deus Bathylin Cretenſem tabe periclitantem ab hoc grauiſſimo malo aſininę carnis imperato eſu, reſtituit. atque ita quemadmodū deus colludentibus vocabulis Græcis ei prædixerat. ὄνια κρέα ὀνησι-φόρα,

φόρας; id est, asini iumentiq; carnes adjumento ei fuere. Hæc hactenus.

Equas ad agitationem curruum præferri. Equos lauatione & vnguentis delectari: timeriq; eos à Camelis.

CAP. XXXVI.

De animaliūm natura hæc quoque feruntur. Equæ ad vectionē curulem aptiores esse creduntur. Viros rei equestris peritos affirmare audio, Equos lauatione & vnctione gaudere. Solitos quidē vnguentis liniri Equos, Simonides in Iambis testatur. Persæ post Cyri pugnam in Lydia Camelos simul cum Equis alunt, Equorum metum ex Camelis cōuictu conantes expellere.

Diuisio animalium.

CAP. XXXVII.

Cartilaginea vocantur, quæ squammis carent, vt Muræna, Conger, Torpedo, Pastinaca

εραπείαν καὶ ἴασιν, καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ἀπόχρη καὶ ταῦτα.

Περὶ τῶν ἵππων. Κ. λϛ.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ἐκεῖνα λέγεται. Αἱ ἵπποι εἰς ἁρματηλασίαν ἐπιτηδειότεραι εἶναι πιστεύονται. Πυνθάνομαι δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς πωλικοὺς λέγειν, ὅτι ἄρα χαίρουσιν ἵπποι λουτρῷ τε καὶ ἀλοιφῇ, ὅτι δὲ καὶ μύρῳ ἐχρίοντο ἵπποι, Σιμωνίδης ἐν τοῖς Ἰάμβοις λέγει. Πέρσαι δὲ μετὰ τὴν Κύρου μάχην τὴν ἐν Λυδίᾳ καμήλους τοῖς ἵπποις συντρέφουσι, τὸ δέος τῶν ἵππων τὸ ἐκ τῶν καμήλων εἰς αὐτοὺς ἐξαπτόμενον, ἐκβάλλειν πειρώμενοι τῇ συντροφίᾳ.

Διαφορότητες ζώων εἰς ἐπωνυμίαν τε καὶ ζωογονίαν.

Κεφ. λζ.

Καλεῖται δὲ σελάχια, ὅσα οὐκ ἔχει λεπίδας. εἶεν δ' ἂν μύραινα, γόγγρος, νάρκη, τρυγών, βοῦς, γαλεός.

λεός. Δελφὶς (δὲ καὶ) † φάλαιναι (ἐστὶ) κήτη. ταῦτα δὲ ἄρα μόνα τῶν ἐνύδρων ζωοτοκεῖ. Μαλάκια δὲ καλεῖται, ὅσα τῶν ἐνύδρων ἀνόστεά εἰσι, καὶ εἴη ἂν πολύπους, σηπία, τευθὶς, ἀκαλήφη. ταῦτα δέ τοι καὶ αἵματος ἄμοιρα, καὶ σπλάγχνων ἐστί. Μαλακόστρακα δὲ, ἀστακοὶ, καρίδες, καρκίνοι, πάγουροι· ἀποδύεται δὲ καὶ τὸ γῆρας ταῦτα. Ὀστρακόδερμα δὲ, ὄστρεα, πορφύραι, κήρυκες, στρόμβοι, ἐχῖνοι, κάραβοι. Καρχαρόδοντα δὲ, στρογγύλους ἔχοντα τοὺς ὀδόντας καὶ ὀξεῖς, λύκος, κύων, λέων, πάρδαλις, ταῦτα μέντοι καὶ σαρκῶν ἐσθίει. Ἀμφώδοντα δὲ ἄνθρωπος, ἵππος, ὄνος, ἀτὰρ οὖν πιμελὴν ἔχει. Συνώδοντα δὲ, βοῦς, πρόβατον, αἴξ. Χαυλιόδοντα δὲ, τὰ ὑποφαίνοντα ἔξω τοὺς ὀδόντας ὗς ὁ ἄγριος, ἀσπάλαξ. τὸν γὰρ ἐλέφαντα οὔ φημι ὀδόν-

ca, Bos, Mustellus. Delphinus verò & Balena, cete sunt. Et hæc quidē de aquatilibus sola viuipara. Mollia appellātur, ex aquatilibus ossium expertia: vt, Polypus, Sepia, Lolligo, *Vrtica: quæ etiam sanguine, & visceribus carēt. Crustis tenuibus tecta: Astaci, Squillæ, Cancri, Paguri, hæc senectutem exuunt. Siliceis testis cōclusa, Conchæ, Murices, Buccina, Turbines, Echini, Locustæ. Iam dentibus serratis prædita esse dicuntur, quæ dentes teretes & acutos habent: vt Lupus, Canis, Leo, Panthera, hæ eadem sunt carniuora. Vtrinque dentati, Homo, Equus, Asinus, & sanè adipem habent. Dentes continuos possidet, Bos, Ouis, Capra. Dentes exertos habent, quæ extra dentes eminentes ostendūt, Aper, Talpa, nam Elephanti, potiùs quàm dentes, cornua appellāda sunt.

Insect

al. ζάλαιναι, ζώκη.

Vrticā animal marinū Rondeletius quoque inter mollia censet. Plinius inter Zoophyta.

Infecta: vt Vespæ, Apes: hæc etiam pulmonibus carere dicuntur. Ambigentia: Equus fluuiatilis, Lutra, Castor, Crocodilus. Cortice teguntur, Lacertus, Salamandra, Testudo, Crocodilus, Serpens: hæc etiam senectutem exuũt, præter Crocodilum, & Testudinem. Solipeda: Equus, Asinus. Bisulca: Bos, Ceruus, Capra, Ouis, Sus. Multifida: vt, Homo, Canis. Planipeda: Cygnus, Anser. Cuteis alis prædita, Vespertilio. Vncinatis vnguibus sunt, quibus incuruum est rostrum: vt Accipitres, Aquilæ. Aliorum, si quæ præterea est, animalium natura, alibi dixi.

Vulpanserem venatori spem sui capiendi facere, vt fœtus interim elabatur. c. XXXVIII.

Vulpãser pullos suos vehementer amat, eandemq; operam, quam Perdix, in eis tuendis ponit. nam ante suos fœtus sese prouoluens,

τας ἔχειν, ἀλλὰ κέρατα. Ἔντομα δὲ, σφὴξ, μέλισσα. λέγουσι δὲ μηδὲ πνεύμονας ἔχειν ταῦτα. Ἀμφίβια δὲ, ἵππος ποτάμιος, καὶ ἔνυδρος, καὶ κάστωρ, καὶ κροκόδειλος. Φολιδωτὰ δὲ, σαῦροι, σαλαμάνδρα, χελώνη, κροκόδειλος, ὄφις. ταῦτα δὲ καὶ τὸ γῆρας ἀποδύεται, πλὴν κροκοδείλου καὶ χελώνης. Μώνυχα δὲ ἵππος, ὄνος, † βοῦς, ἐλέφας, αἴξ, ὄϊς, χοῖρος. Πολυσχιδῆ δὲ, ἄνθρωπος, κύων. Στεγανόποδα καὶ πλατυώνυχα, κύκνος, χήν. Δερμόπτεροι δὲ, νυκτερίς. Γαμψώνυχα δὲ, οἷς καὶ ῥάμφος ἐπικαμπές, ἱέρακες, ἀετοί. Τὴν δὲ ἄλλων τῶν ζώων ἰδιότητα, ἀλλαχοῦ εἶπον.

Περὶ τοῦ καλουμένου χηναλώπεκος. Κεφ. λη.

Φιλότεκνον δὲ ἄρα ζῶον ἦν καὶ ὁ χηναλώπηξ· καὶ ταὐτὸ τοῖς πέρδιξι δρᾷ· καὶ γὰρ οὗτος πρὸ τῶν νεοττῶν ἑαυτὸν κρημνίζει, καὶ ἐνδίδωσιν

addo, Διχηλὰ δὲ. Elephas Aristoteli multifidus est, sed digitis indiuisis. hoc in loco potius ἔλαφος *legerim.*

δίδωσιν ἐλπίδα ὡς θηράσοντα αὐτὸν τοῦ ἐπιόντα. οἱ δὲ ἀποδιδράσκουσιν οἱ νεοττοὶ ἐν τῷ τέως. ὅταν δὲ περὶ οὐδὲ φύγωνται, καὶ ἐκεῖνος ἑαυτὸν τοῖς θηραταῖς ἐλαφρίζας ἀπαλλάττεται.

Περὶ ἱεράκων. Κ. λθ.

Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι τὸν ἱέρακα ζῶντα μὲν καὶ ἔτι περιόντα θεοφιλῆ ὄρνιν εἶναι· τοῦ βίου δὲ ἀπελθόντα, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ ὀνείρατα ἐπιπέμπειν ἀποδυσάμενον τὸ σῶμα, καὶ ψυχὴ γεγυμνωμένον γυμνή. λέγουσι δὲ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τρίποδα † ἱέρακα παρ' αὐτοῖς φανῆναί ποτε, καὶ ὑγιῆ δοκοῦσι λέγειν τοῖς πεπιστευκόσι.

Περὶ ζώων διπλᾶ μέλη ἐχόντων· οἷον πέρδικες, λαγωοί, ἔλαφοι, καὶ ἕτερα τοιαῦτα.

Κεφ. μ.

aucupi spem sui capiendi ostendit. hi verò interea quum venator illuditur, elabuntur: quibus fugâ elapsis, is sese alis alleuans discedit, (ac sæpe vt pulli faciliùs elabantur, capiendum se venatoribus præbet.)

Parenthesi inclusa Gillij versio habet: in Græcis nostris non sunt.

Ægyptij quid de Accipitre tradant.

CAP. XXXIX.

Interea Accipiter quoad viuit, quum apud Aegyptios egregiè charus deo esse existimatur, tum post excessum è vita (quum animal esse desiit, est autē anima & spiritus) futura ostendere, ab eodémque somniorum significationes proficisci. Eidem Aegyptij ternis aliquando pedibus Accipitrem apud se visum aiūt, & nonnullis persuadent.

† *Gillius legit* τρίποδας ἱέρακος; *& vertit, Tripodem Accipitris aliquando fuisse in Ægypto, vnde oracula consulentibus diuino instinctu funderentur.*

De animalibus partes aliquas sui corporis duplicatas habentibus. CAP. XL.

Oeneo in Menide regnãte, Gil

Perdices in Paphlagonia, vt scribit Theophrastus, cor geminum habent. Bisaltiæ Lepores Theopompus ait, singulos duplex habere jecur. Apion, nisi nugatur, alicubi Ceruis quatuor esse renes prodidit. Et * quum Oenis Menidis filius regnaret in Aegypto, Gruem bicipitem esse visam, & feracitatem regionis secutam, idem auctor est. item sub alio rege quadricipitem auem: & alluuione Nili secuta copiosiore quàm aliâs vnquam, fructuum & segetum admirabilẽ fertilitatẽ extitisse. Quadricornem Ceruum Nicocreon Pythius habuit, & Delphis consecrauit cum hoc distícho: Quatuor insignem quòd Ceruum cornibus altis Nicocreon cepit, munus Apollo tuũ est. Oues etiam tum quadricornes tum tricornes fuerunt in tem-

Πέρδικες οἱ Παφλαγόνες δικάρδιοί εἰσιν. ὥσπερ οὖν Θεόφραστος λέγει. καὶ Θεόπομπος τοὺς ἐν Βισαλτίᾳ λαγὼς, διπλᾶ ἥπατα ἔχειν ἕκαστόν φησι. Λέγει δὲ Ἀπίων, εἰ μὴ τερατεύεται, καὶ ἐλάφους νεφροὺς τέτταρας ἔχειν κατά τινας τόπους. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ κατὰ τὸν Οἴνιδα τὸν Μήνιδος βασιλεύοντα, δικέφαλον γέρανον φανῆναι, καὶ εὐθηνῆσαι τὴν Αἴγυπτον. καὶ Διπάλλου βασιλέως τετρακέφαλον ὄρνιν, καὶ πλημμυρῆσαι τὸν Νεῖλον ὡς οὔποτε, καὶ καρπῶν ἀφθονίαν γενέσθαι, καὶ εὐποτμίαν ληΐων θαυμαστήν. Τετράκερων δὲ ἔλαφον Νικοκρέων ὁ Κύπριος ἔσχε, καὶ ἀνέθηκε Πυθοῖ, καὶ ἐπέγραψε. Σῆς ἕνεκα Λητοῦς τοξαλκέτα κοῦρ' ἐπινοίας, Τήνδ' ἔλε Νικοκρέων τετράκερων ἔλαφον. Καὶ μὴν τοι καὶ τετράκερα πρόβατα ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ πολιέως ἦν,

ἦν, καὶ τρίκερω. Ἐγὼ δὲ καὶ πεντάποδα βοῦν ἱερὸν ἐθεασάμην ἀνάθημα τῷ θεῷ τῷδε ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀλεξάνδρου τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ καλουμένῳ τοῦ θεοῦ ἄλσει, ἔνθα † περσαῖαι σύμφυτοι σκιὰν περικαλλῆ καὶ ὄψιν ἀπεδείκνυντο. καὶ ἦν μόσχος ἐνταῦθα τὴν χρόαν κηρῷ προσεικασμένος, καὶ ἐπὶ τοῦ ὤμου πόδα ἐπηρτημένον εἶχεν, † ἀσύνεργον μὲν ὅσα ἐπιβῆναι, τέλεον δὲ ὅσα εἰς πλάσιν. Καὶ ταῦτα μὲν δοκεῖ τῇ φύσει ὁμολογεῖν οὐ πάντως, ἐγὼ δὲ ὅσα εἰς ἐμὴν ὄψιν τε καὶ ἀκοὴν ἀφίκετο, εἶπον.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΑ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

plo Iouis custodis vrbis (in Aegypto.) Ego etiã quinque pedes Bouis miratus sum, quem vidi sacrum eidem deo in magna vrbe Alexandria, in luco dei, vbi cõsitæ Perseæ egregiam vmbram & spectaculũ præbebant. Ibidem Vitulus colore cereo pedem ab humero depẽdentem ferebat, absolutum quidem illum, sed ad gressum inutilem. Hæc etsi consuetam naturæ rationem non omninò sequi videantur, ea tamen vt vel ipse vidi, vel famâ accepi, referre libuit.

περσεαι.

ξυνεργ: ἐν. *Gillius, inutilem cõ adiuuantem.*

FINIS LIB. XI.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιβ.

*

CLAVDII ÆLIA-NI, DE ANIMALIVM

natura liber XII.

De Orphis, sacris piscibus Myrensium. c. I.

IN Myrensi Lyciæ sinu Apollinis templũ est, ad cujus sacerdotẽ vitulinas carunculas dispergentem Orphi gregatim adnatant, & tanquam sanè conuiuæ ad epulas inuitati, carnes comedunt: & verò immolantes ex eo magna voluptate afficiun-

Μύρα urbs est Lyciæ. inde μυρεὺς. & genitiuus pluralis μυρέων.

Περὶ τῶν ἱερῶν ἰχθύων τῶν παρὰ Μυρεῦσιν, οὓς καλοῦσιν ὀρφούς. Κεφ. α.

ΜΥρεῶν † τῶν ἐν Λυκίᾳ κόλπος ἐστὶ, καὶ ἔχει πηγὴν, καὶ ἐνταῦθα νεὼς Ἀπόλλωνός ἐστι. καὶ ὁ τοῦδε τοῦ θεοῦ ἱερεὺς κρέα μόσχεια διασπείρει, τοῦ τῷ θεῷ τεθυμένου. ὀρφοὶ δὲ οἱ ἰχθύες ἀθρόοι προσνέουσι, καὶ τῶν κρεῶν ἐσθίουσιν, οἱονεὶ κεκλημένοι δαιτυμόνες. καὶ χαίρουσιν οἱ θύσαντες, καὶ τιμῶ-

χουσι

τούτων δ' αὖ ταῦτα πιστεύουσιν εἶναί σφισιν ὅπλαν ἀγαθῶν. καὶ λέγουσιν ἵλεων εἶναι τὸν θεόν, δι' ὃν οἱ ἰχθύες ἐνεπλήσθησαν τῶν κρεῶν. εἰ δὲ ταῖς οὐραῖς αὐτὰ εἰς τὴν γῆν ἐκβάλλοιεν, ὡσπεροῦν ἀτιμάσαντες, καὶ μυσαρὰ κρίναντες, τοῦτο δὴ τοῦ θεοῦ μῆνιν εἶναι πεπίστευται. Γνωρίζουσι δὲ καὶ τὴν τοῦ ἱερέως φωνὴν οἱ ἰχθύες, καὶ ἐπακούσαντες μὲν εὐφραίνουσι τούτους δι' οὓς κέκληνται. τοὐναντίον δὲ δράσαντες, λυποῦσι.

Περὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει ἰχθύων.
Κεφ. β.

Κατὰ τὴν πάλαι Βαμβύκην, καλεῖται δὲ νῦν Ἱεράπολις Σελεύκου ὀνομάσαντος τοῦτ' αὐτήν, ἰχθύες εἰσὶν ἱεροί, καὶ κατ' ἴλας νήχονται. καὶ ἔχουσιν ἡγεμόνας, καὶ τῶν ἐμβαλλομένων αὐτοῖς τροφῶν, προεσθίουσιν οὗτοι. φυλάττουσι δὲ καὶ τὴν πρὸς

tur, quòd pisces sua sacrificatione pascantur. Quod quidem ipsum res suas benè & feliciter casuras esse significare sibi persuadent, idcircoq; propitium esse sibi deum dicunt, quòd suis cibis pisces expleãtur. Quòd si caudis carnes in terram eiiciant, tanquam sordidas à se detestantes, inde sibi iram Dei portendi arbitrãtur. Itemq; hujuscemodi piscium genus sacerdotis vocem & agnoscit, & si ad eos à quibus appellatur, accesserit, sic incredibilẽ ipsis lætitiam affert, vt si contrà fecerit, magnum dolorem eisdem inurit.

De piscibus Hierapolitanis sacris.

CAP. II.

Ad Bambycen olim sic appellatam, nunc verò Hierapolim à Seleuco nuncupatam, pisces & sacri habentur, & confertis turmis natant. Duces item habẽt, qui cibos eis objectos primi degustant, maximeq;

mèq;

meq; ex omnibus piscibus amicitiam inter se seruant, perpetuaq; pace deuinciuntur: siue quòd dea (*Atergatis, ex Strabonis lib. 16.*) hunc animorum consensum eis afflat, siue etiam quia objectis escis quũ abundè expleantur, necesse non habent se inuicem inuadere & vorare.

ἀλλήλους φιλίαν μάλιστα ἰχθύων, καὶ ἔστιν ἀεὶ ἔνσπονδα αὐτοῖς ἤτοι τῆς θεοῦ τὴν ὁμόνοιαν καταπνευσάσης· ἢ διότι τῶν ἐμβαλλομένων τροφῶν ἐμπιπλάμενοι, οὔτε καὶ τῶν ἀλλήλων ὀρέξεις ἄγουσί τε καὶ ἀμαθεῖς εἰκότως διαμένουσι.

De Agno Ægyptio bicipite, & locuto.

CAP. III.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ δικέρκου ἀρνός. Κεφ. γ.

Aegyptii ferũt (quod mihi quidem non persuaserint) quo tempore decantatus ille Bocchoris regnauit, Agnum pedibus octonis & cauda gemina esse natum: ac eundem fuisse bicipitem & quadricornem, & humano sermone locutum. Veniam merentur poëtæ, vt Homerus qui Xantho equo sermonem attribuit: & imitatus illum hac in re Alcman, quum id post tantum auctorem (qui primus id fingere fuit ausus) Homerum

φωνὴ pro sermone hominis, vt suprà etiã lib. 10, ca. 25. de Cynoprosipis.

Λέγουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ἐμὲ μὲν ἥκιστα πείθουσι, λέγουσι δ' οὖν ἄρνα καὶ ὀκτάπουν καὶ δίκερκον κατὰ τὸν Βόκχοριν τὸν ἀδόμενον ἐκεῖνον γενέσθαι, καὶ ῥῆξαι τὴν φωνήν· καὶ δύο κεφαλὰς ἄδουσι τοῦ ἀρνός, καὶ τετράκερων γενέσθαι φασὶ τὴν αὐτήν. Ὁμήρῳ μὲν οὖν φωνὴν Ξάνθῳ τῷ ἵππῳ δόντι, συγγνώμην νέμειν ἄξια· ποιητὴς γάρ. καὶ Ἀλκμὰν δὲ μιμούμενος ἐν τοῖς τοιούτοις Ὅμηρον, οὐκ ἂν φέροιτο αἰτίαν. ἔχει γὰρ

fecerit, non est accusandus.

ἀξιόχρεων εἰς αἰδῶ τὴν προφῆτιν τόλμαν. Αἰγυπτίοις δὲ τὰ τοιαῦτα κομπάζουσι προσέχειν πῶς οἷόν τε; εἴρηται γοῦν εἰ καὶ μυθώδη τὰ τῆσδε τοῦ ἀρνὸς ἴδια.

Περὶ τῶν πτερῶν τῶν τοῖς ἱέραξιν ἐπιφυομένων. Κ. δ.

Καὶ ἐκεῖνο δὲ ὑπὲρ τῶν ἱεράκων ἀκούσας, οἶδα. πρὸ τοῦ τὸν Νεῖλον ἐπιπολάζειν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐς τὰς ἀρούρας ἀνέρχεσθαι, ἀφιᾶσι τῶν † πτερύγων τὰ ἤδη γηρῶντα, ὥσπερ οὖν τῶν φυτῶν οἱ κλάδοι φύλλα τὰ ξηρὰ, ἀναφύουσι ἄλλα νεαρὰ καὶ ὡραῖα οἱ ἱέρακες ὡς τὴν αὔξην τὰ δένδρα. Γένη δὲ ἱεράκων πλείονα ἄρα ἦν, καὶ ἔοικεν ὑπαινίττεσθαι καὶ Ἀριστοφάνης τοῦτο, φησὶ γοῦν· Ἀλλ' ἐπέμψαμεν Τρισχιλίους ἱέρακας ἱπποτοξότας. Χωρὶς δὲ πάντες ὄνυχας ἠγκυλωμένοι, † Κερχνῆς, τριόρχης, γύψ, κύ-

dus. Ægyptiis verò talia iactantibus quis credat? Volui tamen hæc de Agno, licet fabulosa, non præterire.

Accipitres quando pennas mutent: genera eorum plura esse: quæ quibus dijs sacra habeantur.

CAP. IIII.

De Accipitribus audire memini: solere eos antequam Nilus inundet & agros operiat, ex pennis illas quę iam consenuerint dimittere, (vt ram† fruticum iam arida folia,) & alias nouellas & elegantes producere, similiter vt arbores comam. Sunt autem Accipitrum genera plura, quod & Aristophanes insinuare videtur, quũ Inquit: Sed Accipitrum misimus tria millia Instar sagittæ qui volantes aëra Secant, aduncis & minantur vnguibus. Sunt Buteones, Vultures, Tinnunculi, Cymindides, & Aquilæ.

πτερῶν

al. κίσχρης

læ. Distributi sunt autē & cōsecrati variis diis. Perdicarius & Ocypteros Apollinis minister est, vt ferunt. Ossifraga & Harpe, sacræ sunt Mineruæ. Palumbario Mercurium delectari aiunt. Iunoni dedicatur Tanysipteros, Dianæ Buteo, Matri deûm Mermnus: alii denique aliis diis, genera enim Accipitrum permulta sunt.

De Mustela quam Thebani in Bœotia adorant. Item de Muribus in Troade & Apollinis Sminthij templo.

CAP. V.

Ægyptii quòd diuersa animalium genera in deos referant, & sacra religione colant, multiplex & varius risus eos consequitur. At Thebani, natione quidem Græci, risu obruēdi, qui Mustelam religiosè venerentur, & dicant, Herculis hanc nutricem fuisse, vel non fuisse quidem nutricē,

μινδις, αἰγυπιός. Νενέμηνται δὲ καὶ ἀποκεκλήρωνται θεοῖς πολλοῖς. ὁ μὲν περδικοθήρας καὶ ὠκύπτερος Ἀπόλλωνός ἐστι θεράπων, φασί. φήνην δὲ καὶ ἅρπην Ἀθηνᾷ προσνέμουσιν. Ἑρμῇ δὲ τὸν φασσοφόντην ἄθυρμα εἶναι φασίν. Ἥρας δὲ τὸν τανυσίπτερον καὶ τὸν τριόρχην οὕτω καλούμενον Ἀρτέμιδος, μητρὶ δὲ θεῶν τὸν μέρμνον, καὶ ἄλλον δὲ ἄλλῳ θεῷ. γένη δὲ ἱεράκων ἐστὶ πάμπολλα.

Περὶ τῆς γαλῆς ἣν Θηβαῖοι ἐν τῇ Βοιωτίᾳ σέβουσι. καὶ περὶ τῶν ἐν Σμίνθῳ μυῶν.

Κεφ. ε.

Αἰγύπτιοι μὲν οὖν σέβοντές τε καὶ ἐκθειοῦντες γένη ζώων διάφορα καὶ διαφόρως, γέλωτα ὀφλισκάνουσι παρά γε τοῖς πολλοῖς. καὶ Θηβαῖοι δὲ σέβουσιν Ἕλληνες ὄντες (ὡς ἀκούω) γαλῆν. καὶ λέγουσί γε Ἡρακλέους αὐτὴν γενέσθαι τροφὸν ἢ τροφὸν μὲν οὐδαμῶς,

μῶς, καθημένης δὲ ἐπ' ὠδῖνι τῆς Ἀλκμήνης, καὶ τεκεῖν οὐ δυναμένης, τήνδε παραδραμεῖν, καὶ τοὺς τῶν ὠδίνων λῦσαι δεσμούς, καὶ προελθεῖν τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἕρπειν ἤδη. καὶ τούς γε *ὑμνησίους δράκοντας, ἡ Ἥρα ἔπεμπεν αὐτῷ. Καὶ οἱ τὴν Ἀμαξιτὸν δὲ τῆς Τρῳάδος κατοικοῦντες, μῦς σέβουσιν. ἔνθεν τοι καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν παρ' αὐτοῖς τιμώμενον, Σμίνθιον καλοῦσί φασιν. ἔτι γὰρ καὶ τοὺς Αἰολέας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν σμίνθιον. ὥσπερ οὖν καὶ Αἰσχύλος ἐν τῷ Σισύφῳ· Ἀλλ' ἀρουραῖός τις ἐστὶ σμίνθος, ὡς δ' ὑπέρφυής. Καὶ τρέφονται μὲν *ἐς τοὺς Σμινθίους μῦς τιθασοὶ δημοσίας τροφὰς λαμβάνοντες· ὑπὸ δὲ τῷ βωμῷ καὶ φωλεύουσι λευκοί. καὶ παρὰ τῷ τρίποδι τοῦ Ἀπόλλωνος ἕστηκε

sed quum Herculem Alcmena parturiret, & parere non posset, hanc prætercurrentem parturiendi vincula dissoluisse: eoq; esse factum, in lucé vt Hercules exiret, & jamjam natus reptaret: cui deinde Iuno decantatos illos* Dracones immisit. *Vide Theocritum in Heraclisco, Idyll. 31. Porrò Mures adorant ij qui Troadis Amaxitum incolunt: vnde Apollinem, qui apud eos maxima religione est, Sminthium appellát. *Sminthius Apollo, de quo multa Eustathius in primum Iliad.* Murem enim Sminthium Aeoles & Trojani nominant, sicut Æschylus in Sisypho testatur, quum ait: Sed est agrestis maximusq; Sminthius. Tum verò in æde Sminthij cicures aluntur Mures, eísque victus publicè præbetur: atque infra altare, vbi degant, Mures albi latibula habent. Apud etiam tripodem Apollinis, Muris est effigies.

ὁμνημένους *Sic Eurip.* τὸν ἐμὸν ὑμνεῦσαι ἀπιστοσύναν, *pro* κακολογοῦσαι

Mures adorati.

ἐν τῷ Σμινθίῳ

figies. Cæterùm de hujus religionis origine hanc accepi fabellam. Permulta Murium millia quum Æolum & Trojanorum segetes inuasissent, atque immaturas succidissent, & simul eis qui earum sementem fecissent, infructuosas reddidissent: quúmque Delphicus deus de hac re consultus esset, respondisse: Oportere sacrificare Sminthio Apollini. Eos quibus datum esset oraculum, responsum secutos, ab hoc Muriũ impetu liberatos fuisse, & frumentum eis ad solitas messes peruenisse. Huc etiam addunt, Cretenses ad coloniam domo missos, Pythium rogasse, quempiam sibi locum ad habitandũ appositum ostenderet: Illum oraculum edidisse, vbi terrâ geniti bellum eis inferrent, ibi considendum, atque vrbem excitandam esse: ita eos profectos ad Ha

μῦς. Μυθολόγημα δὲ ὑπὲρ τῆσδε τῆς θρησκείας καὶ ἐκεῖνο προσακήκοα· τῶν Αἰολέων καὶ τῶν Τρώων τὰ λήια πολλὰς μυῶν μυριάδας ἐπελθούσας, † ἀώρους (ἄωρα) ἀποκείρειν καὶ ἀτελῆ τὰ θέρη τοῖς σπείρασιν ἀποφαίνειν· οὐκοῦν τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν πυνθανομένων εἰπεῖν, ὅτι δεῖ θύειν Ἀπόλλωνι Σμινθεῖ. τοὺς δὲ πεισθέντας ἀπαλλαγῆναι τῆς τῶν μυῶν ἐπιβουλῆς, καὶ τὸν πυρὸν αὐτοῖς ἐς τὸν δὲ τὸν νενομισμένον ἄμητον ἀφικνεῖσθαι. Ἐπιλέγουσι δὲ ἄρα τούτοις καὶ ἐκεῖνα· Εἰς ἀποικίαν Κρητῶν οἱ σταλέντες οἴκοθεν ἔκ τινος τύχης καταλαβούσης αὐτοὺς ἐδεήθησαν τοῦ Πυθίου φῆναί τινα αὐτοῖς χῶρον ἀγαθὸν, καὶ εἰς τὸν συνοικισμὸν λυσιτελῆ. ἐκπίπτει δὴ λόγιον, ἔνθα ἂν αὐτοῖς οἱ γηγενεῖς πολεμήσωσιν, ἐνταῦθα καταμεῖναι, καὶ ἀναστῆσαι πόλιν. οὐκοῦν ἤ-

κουσι

κυσὶ μὲν εἰς τὴν Ἀμαξιτὸν τήνδε, καὶ στρατοπεδεύουσιν ὥστε ἀναπαύσασθαι. μυῶν δὲ ἄφατόν τι πλῆθος ἐφερπύσαν τά τε ὄχανα αὐτοῖς τῶν ἀσπίδων διέτραγε, καὶ τὰς τῶν τόξων νευρὰς διέφαγον. οἱ δὲ ἄρα συνέβαλον τούτους ἐκείνους εἶναι τοὺς γηγενεῖς. καὶ μέντοι καὶ εἰς ἀπορίαν ἥκοντες τὴν τῶν ἀμυντηρίων, τόνδε τὸν χῶρον εἰσοικίζουσι, καὶ Ἀπόλλωνος ἱδρύονται νεὼν Σμινθίου. Ἡ μὲν οὖν τῶν μυῶν μνήμη, περιήγαγεν ἡμᾶς καὶ εἰς θεολογίαν τινά. χείρους δὲ αὐτῶν οὐ γεγόναμεν καὶ ταῦτα προσακούσαντες.

ὅτι τοὺς ἀποθανόντας αὐτῶν οἱ δελφῖνες θάπτουσι. καὶ περὶ πεττίγων. κεφ. ς.

Ἦσαν δὲ ἄρα δελφῖνες καὶ νεκρῶν μνήμονες, καὶ τῶν συννόμων ἀπελθόντων τὸν βίον οὐδαμῶς προδόται. τὸν γοῦν ἑαυτῶν τεθνεῶτα ὑποδύντες, εἶτα μέντοι

maxitum castra posuisse, vt illic quiescerent: Murium verò incredibilem multitudinem erupisse, & clypeorum lora derosisse, & arcuū neruos exedisse: ex quo conjecturam duxerūt, illos esse terrigenas. proinde, ad armorum etiam inopiā redactos, hunc locum incoluisse, atque Sminthio Apollini templum excitasse. Ad hanc theologiam Murium nos mentio promouit: & hæc quoque obiter cognouisse detrimento nobis non fuerit.

Delphinos sui generis extinctorum cadauera ad litus efferre, quum homines sepulturá non dignentur homines.

CAP. VI.

Delphini etiā mortuorum memoriā non abiiciunt, & eos quibuscum consuetudinem viuis habuerant, extinctos quoque non deserunt. Itaque sui generis cadauera subeuntes, ad summam aquam alle-

Insecta: vt Vespæ, Apes: hæc etiam pulmonibus carere dicuntur Ambigentia: Equus fluuiatilis, Lutra, Castor, Crocodilus. Cortice teguntur, Lacertus, Salamandra, Testudo, Crocodilus, Serpens: hæc etiam senectutem exuũt, præter Crocodilum, & Testudinem. Solipeda: Equus, Asinus. Bisulca: Bos, Ceruus, Capra, Ouis, Sus. Multifida: vt, Homo, Canis. Planipeda: Cygnus, Anser. Cuteis alis prædita, Vespertilio. Vncinatis vnguibus sunt, quibus incuruum est rostrum: vt Accipitres, Aquilæ. Aliorum, si quæ prætereа est, animalium natura, alibi dixi.

addo, Διχηλὰ δὲ. Elephas Aristoteli multifidus est, sed digitis indivisis. hoc in loco potiùs ἔλαφος legerim.

Vulpanserem venatori spem sui capiendi facere, vt fœtus interim elabatur. c. XXXVIII.

Vulpãser pullos suos vehementer amat, eandemq; operam, quam Perdix, in eis tuendis ponit. nam ante suos fœtus sese prouoluens,

τας ἔχειν, ἀλλὰ κέ
Ἔντομα δὲ, σφὴξ, μ
σα. λίγουσι δὲ μηδὲ π
νας ἔχειν ταῦτα. Ἀμ
ὁ ἵππος ποτάμιος,
δρος, καὶ κάστωρ, καὶ κ
δειλος. Φολιδωτὰ δὲ,
ρος, σαλαμάνδρα,
νη, κροκόδειλος, ὄφις
τα δὲ καὶ τὸ γῆρας ἀπο
πλὴν κροκοδείλου
λώνης. Μώνυχα δὲ ἵπ
ὄνος, † βοῦς, ἐλέφας
οἶς, χοῖρος. Πολυσχι
ἄνθρωπος, κύων. Στ
νόποδα καὶ πλατυώ
κύκνος, χήν. Δερμό
ρος δὲ, νυκτερίς. Γαμ
νυχα δὲ, οἷς καὶ ῥάμφο
πηκαμπής, ἱέρακες,
Τὴν δὲ ἄλλων τῶν ζώ
διότητα, ἀλλαχοῦ εἶπ

Περὶ τοῦ καλουμένου χηνα
κος. Κεφ. λη

Φιλότεκνοι δὲ ἄρ
οι ἣν καὶ ὁ χηναλώπη
τὸν τοῖς πέρδιξι
καὶ γὰρ οὗτος πρὸ τῶν
τῶν ἑαυτοῦ κυλίεται, καὶ
δίδω

δίδωσιν ἐλπίδα ὡς θηράσοντι αὐτὸν τῷ ἐπιόντι. οἱ δὲ ἀποδιδράσκουσιν οἱ νεοττοὶ ἐν τῷ τέως. ὅταν δὲ πόρρω ὁδοῦ γένωνται, καὶ ἐκεῖνος ἑαυτὸν τοῖς πτεροῖς ἐλαφρίσας ἀπαλλάττεται.

Περὶ ἱεράκων. Κ. λθ.

Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι τὸν ἱέρακα ζῶντα μὲν καὶ ἔτι περιόντα θεοφιλῆ ὄρνιν εἶναι· τοῦ βίου δὲ ἀπελθόντα, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ ὀνείρατα ἐπιπέμπειν ἀποδυσάμενον τὸ σῶμα, καὶ ψυχὴν γεγενημένην γυμνήν. λέγουσι δὲ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τρίποδα † ἱέρακα παρ' αὐτοῖς φανῆναί ποτε, καὶ ὑγιῆ δοκοῦσι λέγειν τοῖς πεπιστευκόσι.

Περὶ ζώων διπλᾶ μέλη ἐχόντων· οἷον πέρδικες, λαγωοί, ἔλαφοι, καὶ ἕτερα τοιαῦτα.

Κεφ. μ.

aucupi spem sui capiédi ostendit. hi verò interea quum venator illuditur, elabuntur: quibus fugâ elapsis, is sese alis alleuans discedit, (ac sæpe vt pulli faciliùs elabantur, capiendum se venatoribus præbet.)

Parenthesi inclusa Gillij versio habet: in Græcis nostris non sunt.

Ægyptij quid de Accipitre tradant.

CAP. XXXIX.

Interea Accipiter quoad viuit, quum apud Aegyptios egregiè charus deo esse existimatur, tum post excessum è vita (quum animal esse desiit, est autē anima & spiritus) futura ostendere, ab eodémque somniorum significationes proficisci. Eidem Aegyptij ternis aliquando pedibus Accipitrem apud se visum aiūt, & nonnullis persuadent.

† Gillius legit τρίποδα ἱέρακος, & vertit, Tripodem Accipitris aliquando fuisse in Ægypto, vnde oracula consulentibus diuino instinctu funderentur.

De animalibus partes aliquas sui corporis duplicatas habentibus. CAP. XL.

Pard

Perdices in Paphlagonia, vt scribit Theophrastus, cor geminum habent. Bisaltiæ Lepores Theopompus ait, singulos duplex habere iecur. Apion, nisi nugatur, alicubi Ceruis quatuor esse renes prodidit. Et * quum Oenis Menidis filius regnaret in Aegypto, Gruem bicipitem esse visam, & feracitatem regionis secutam, idem auctor est. item sub alio rege quadricipitem auem: & alluuione Nili secuta copiosiore quàm aliâs vnquam, fructuum & segetum admirabilē fertilitatē extitisse. Quadricornem Ceruum Nicocreon Pythius habuit, & Delphis consecrauit cum hoc disticho: Quatuor insignem quòd Ceruum cornibus altis Nicocreon cepit, munus Apollo tuū est. Oues etiam tum quadricornes tum tricornes fuerunt in tem-

Oeneo in Menide regnāte, Gil

Πέρδικες οἱ Παφλαγόνες δικάρδιοί εἰσιν, ὥσπερ οὖν Θεόφραστος λέγει. καὶ Θεόπομπος τοὺς ἐν Βισαλτίᾳ λαγὼς, διπλᾶ ἥπατα ἔχειν ἕκαστόν φησι. Λέγει δὲ Ἀπίων, εἰ μὴ τερατεύεται, καὶ ἐλάφους νεφροὺς τέτταρας ἔχειν κατά τινας τόπους. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ κατὰ τὸν Οἴνιδα τὸν Μνήιδος βασιλεύοντα, δικέφαλον γέρανον φανῆναι, καὶ εὐθηνῆσαι τὴν Αἴγυπτον. καὶ Διπάλλου βασιλέως τετρακέφαλον ὄρνιν, καὶ πλημμυρῆσαι τὸν Νεῖλον ὡς οὔποτε, καὶ καρπῶν ἀφθονίαν γενέσθαι, καὶ εὐποτμίαν λήιων θαυμαστήν. Τετράκερων δὲ ἔλαφον Νικοκρέων ὁ Κύπριος εἶχε, καὶ ἀνέθηκε Πυθοῖ, καὶ ἐπέγραψε. Σῆς ἕνεκα Λητοῦς τεχναλκέτα κοῦρ' ἐπινοίας, Τήνδ' ἔλε Νικοκρέων τετράκερων ἔλαφον. Καὶ μέχρι καὶ τετράκερα πρόβατα ἐν τῇ τοῦ Διὸς τῆς πόλεως τῆ,

ἦν, καὶ τρίκερων. Ἐγὼ δὲ καὶ πεντάποδα βοῦν ἱερὸν ἐθεασάμην ἀνάθημα τῷ θεῷ τῷδε ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀλεξάνδρου τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ καλουμένῳ τοῦ θεοῦ ἄλσει, ἔνθα † περσαῖαι σύμφυτοι σκιὰν περικαλλῆ καὶ ὄψιν ἀπεδείκνυντο. Καὶ ἦν μόσχος ἐνταῦθα τὴν χρόαν κηρῷ προσεικασμένος, καὶ ἐπὶ τοῦ ὤμου πόδα ἐπηρτημένον εἶχεν, † ἀσύνεργον μὲν ὅσα ἐπιβῆναι, τέλειον δὲ ὅσα εἰς πλάσιν. Καὶ ταῦτα μὲν δοκεῖ τῇ φύσει ὁμολογεῖν οὐ πάντως, ἐγὼ δὲ ὅσα εἰς ἐμὴν ὄψιν τε καὶ ἀκοὴν ἀφίκετο, εἶπον.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΑ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

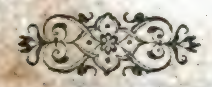
plo Iouis custodis vrbis (in Aegypto.) Ego etiã quinque pedes Bouis miratus sum, quem vidi sacrum eidem deo in magna vrbe Alexandria, in luco dei, vbi cõsitæ Perseæ egregiam vmbram & spectaculũ præbebant. Ibidem Vitulus colore cereo pedem ab humero depẽdentem ferebat, absolutum quidem illum, sed ad gressum inutilem. Hæc etsi consuetam naturæ rationem non omninò sequi videantur, ea tamen vt vel ipse vidi, vel famâ accepi, referre libuit.

περσεαι.

συνεργ: ἀν. Gillius, inutilem & adinnantem.

FINIS LIB. XI.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ
ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ
ἰδιότητος βιβλίον ιβ.

*

CLAVDII ÆLIA
NI, DE ANIMALIVM
natura liber XII.

De Orphis, sacris piscibus Myrensium. C. I.

Μύρα urbs est Lyciæ. inde μυρεὺς, & genitiuus pluralis μυρέων.

IN Myrensi Lyciæ sinu Apollinis templũ est, ad cujus sacerdotẽ vitulinas carunculas dispergentem Orphi gregatim adnatant, & tanquam sanè conuiuæ ad epulas inuitati, carnes comedunt: & verò immolantes ex eo magna voluptate afficiun-

Περὶ τῶν ἱερῶν ἰχθύων τῶν τ
ρὰ Μυρεῦσιν, οὓς καλοῦσιν
φούς. Κεφ. α.

Μυρέων τῶν τ
Λυκίας κόλπ
ἐστί, καὶ ἔχει τ
γλῶ, καὶ ἐν το
θα νεὼς Ἀπόλλωνός
καὶ ὁ τοῦδε τοῦ θεοῦ ἱερ
κρέα μόσχεια διασπεί
τοῦ τῷ θεῷ τεθυμένων.
φοὶ δὲ οἱ ἰχθύες ἀθ
προσνέουσι, καὶ τῶν κρεῶ
σθίουσιν, οἱα δήπου κα
μένοι δαιτυμόνες. καὶ χαίρουσιν οἱ θύσαντες, καὶ

τούτων δ' αὐτὰ πιστεύουσιν εἶναί σφισιν ὅπλα ἀγαθῶν. καὶ λέγουσιν ἵλεων εἶναι τὸν θεὸν, δι' ὃν οἱ ἰχθύες ἐνεπλήσθησαν τῶν κρεῶν. εἰ δὲ ταῖς οὐραῖς αὐτὰ εἰς τὴν γῆν ἐκβάλλοιεν, ὥσπερ οὖν ἀτιμάσαντες, καὶ μυσαρὰ κρίναντες, τοῦτο δὴ τοῦ θεοῦ μήνιος εἶναι πεπίστευνται. Γνωρίζουσι δὲ καὶ τὴν τοῦ ἱερέως φωνὴν οἱ ἰχθύες, καὶ ἐπακούσαντες μὲν εὐφραίνουσι τούτους δι' οὓς κέκληνται. τοὐναντίον δὲ δράσαντες, λυποῦσι.

Περὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει ἰχθύων.

Κεφ. β.

Κατὰ τὴν πάλαι Βαμβύκην, καλεῖται δὲ νῦν Ἱεράπολις Σελεύκου ὀνομάσαντος τοῦτο αὐτὴν, ἰχθύες εἰσὶν ἱεροὶ, καὶ κατ' ἴλας νήχονται. καὶ ἔχουσιν ἡγεμόνας, καὶ τῶν ἐμβαλλομένων αὐτοῖς τροφῶν, προεσθίουσιν οὗτοι. φυλάττουσι δὲ καὶ τὴν πρὸς

tur, quòd pisces sua sacrificatione pascantur. Quod quidem ipsum res suas benè & feliciter casuras esse significare sibi persuadent, idcircoq; propitium esse sibi deum dicunt, quòd suis cibis pisces expleãtur. Quòd si caudis carnes in terram eiiciant, tanquam sordidas à se detestantes, inde sibi iram Dei portendi arbitrãtur. Itemq; hujuscemodi piscium genus sacerdotis vocem & agnoscit, & si ad eos à quibus appellatur, accesserit, sic incredibilẽ ipsis lætitiam affert, vt si contrà fecerit, magnum dolorem eisdem inurit.

De piscibus Hierapolitanis sacris.

CAP. II.

Ad Bambycen olim sic appellatam, nunc verò Hierapolim à Seleuco nuncupatam, pisces & sacri habentur, & confertis turmis natant. Duces item habẽt, qui cibos eis objectos primi degustant, maxi-

meq; ex omnibus piscibus amicitiam inter se seruant, perpetuaq; pace deuinciuntur: siue quòd dea (*Atergatis, ex Strabonis lib. 16.*) hunc animorum consensum eis afflat, siue etiam quia objectis escis quũ abundè expleantur, necesse non habent se inuicem inuadere & vorare.

De Agno Ægyptio bicipite, & locuto.

CAP. III.

Aegyptii ferũt (quod mihi quidem non persuaserint) quo tempore decantatus ille Bocchoris regnauit, Agnum pedibus octonis & cauda gemina esse natum: ac eundem fuisse bicipitem & quadricornem, & humano sermone locutum. Veniam merentur poëtæ, vt Homerus qui Xantho equo sermonem attribuit: & imitatus illum hac in re Alcman, quum id post tantum auctorem (qui primus id fingere fuit ausus) Homerum fecerit, non est accusandus.

φωνὴν pro sermone hominis, vt suprà etiã lib. 10, ca. 25, de Cynoprosopis.

ἀλλήλους φιλίαν μάλιστα ἰχθύων, καὶ ἔστιν ἀεὶ ἔνσπονδα αὐτοῖς· ἤτοι τῆς θεοῦ τὴν ὁμόνοιαν καταπνεούσης· ἢ διότι τῶν ἐμβαλλομένων τροφῶν ἐμπιπλάμενοι, οὔτι καὶ τῆς ἀλλήλων βορᾶς ἄγευστοί τε καὶ ἀμαθεῖς εἰκότως διαμένουσι.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ δικέρκου ἀρνός. Κεφ. γ.

Λέγουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ἐμὲ μὲν ἥκιστα πείθουσι, λέγουσι δ' οὖν ἄρνα καὶ ὀκτάπουν καὶ δίκερκον κατὰ τὸν Βόκχοριν τὸν ᾀδόμενον ἐκεῖνον γενέσθαι, καὶ ῥῆξαι τὴν φωνήν· καὶ δύο κεφαλὰς ἄδουσι τὸν ἀρνὸς, καὶ τετράκερων γενέσθαί φασι τὸν αὐτόν. Ὁμήρῳ μὲν οὖν φωνὴν Ξάνθῳ τῷ ἵππῳ δόντι, συγγνώμην νέμειν ἄξια· ποιητὴς γάρ. καὶ Ἀλκμὰν δὲ μιμούμενος ἐν τοῖς τοιούτοις Ὅμηρον, οὐκ ἂν φέροιτο αἰτίαν. ἔχει γὰρ

ἀξιοχρέων εἰς αἰδῶ τὴν περιφτῆ τόλμαν. Αἰγυπτίοις δὲ τὰ τοιαῦτα κομπάζουσι προσέχειν πῶς οἷόν τε; εἴρηται γοῦν εἰ καὶ μυθώδη τὰ τῆσδε τοῦ ἀρνὸς ἴδια.

Περὶ τῶν πτερῶν τῶν τοῖς ἱέραξιν ἐπιφυομένων. Κ. δ.

Καὶ ἐκεῖνο δὲ ὑπὲρ τῶν ἱεράκων ἀκούσας, οἶδα. περὶ γὰρ τὸν Νεῖλον ἐπιπολάζειν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐς τὰς ἀρούρας ἀνέρχεσθαι, ἀφιᾶσι τῶν † πτερύγων τὰ ἤδη γηρῶντα, ὥσπερ οὖν τῶν φυτῶν οἱ κλάδοι φύλλα τὰ ξηρά, ἀναφύουσι πτίλα νεαρὰ καὶ ὡραῖα οἱ ἱέρακες ὡς τὴν αὔθην τὰ δένδρα. Γένη δὲ ἱεράκων πλείονα ἄρα ἦν, καὶ ἔοικεν ὑπαινίττεσθαι καὶ Ἀριστοφάνης τοῦτο, φησὶ γοῦν· Ἀλλ' ἐπέμψαμεν Τρεῖς χιλίους ἱέρακας ἱπποτοξότας. Χωρὶς δὲ πᾶς τις ὄνυχας ἠγκυλωμένος, † Κερχνῆς, τριόρχης, γὺψ, κύ-

dus. Ægyptiis verò talia iactantibus quis credat? Volui tamen hæc de Agno, licet fabulosa, non præterire.

Accipitres quando pennas mutent: genera eorum plura esse: quæ quibus dijs sacra habeantur.

CAP. IIII.

De Accipitribus audire memini: solere eos antequam Nilus inundet & agros operiat, ex pennis illas quę iam consenuerint dimittere, (vt ram. fruticum iam arida folia,) & alias nouellas & elegantes producere, similiter vt arbores comam. Sunt autem Accipitrum genera plura, quod & Aristophanes insinuare videtur, quũ inquit: Sed Accipitrum misimus tria millia Instar sagittæ qui volantes aëra secant, aduncis & minantur vnguibus. Sunt Buteones, Vultures, Tinnunculi, Cymindides, & Aqui-

πτερῶν

al. κίρχνης

læ. Distributi sunt autē & cōsecrati variis diis. Perdicarius & Ocypteros Apollinis minister est, vt ferunt. Ossifraga & Harpe, sacræ sunt Mineruæ. Palumbario Mercurium delectari aiunt. Iunoni dedicatur Tanysipteros, Dianæ Buteo, Matri deûm Mermnus: alii denique aliis diis, genera enim Accipitrum permulta sunt.

De Mustela quam Thebani in Bœotia adorant. Item de Muribus in Troade & Apollinis Sminthij templo.

CAP. V.

Ægyptii quòd diuersa animalium genera in deos referant, & sacra religione colant, multiplex & varius risus eos consequitur. At Thebani, natione quidem Græci, risu obruēdi, qui Mustelam religiosè venerentur, & dicant, Herculis hanc nutricem fuisse, vel non fuisse quidem nutricē,

μινδις, αἰετός. Νενέμηνται δὲ καὶ ἀπεκρίθησαν θεοῖς πολλοῖς. ὁ μὲν περδικοθήρας καὶ ὠκύπτερος Απόλλωνός ἐστι θεράπων φασί. φήνην δὲ καὶ ἅρπην Αθηνᾷ προσνέμουσιν. Ερμῇ δὲ τὸν φασσοφόντην ἄθυρμα εἶναι φασίν. Ηρας δὲ τὸν τανυσίπτερον καὶ τὸν τριόρχην οὕτω καλούμενον Αρτέμιδος, μητρὶ δὲ θεῶν τὸν μέρμνον, καὶ ἄλλον δὲ ἄλλῳ θεῷ. γένη δὲ ἱεράκων ἐστὶ πάμπολλα.

Περὶ τῆς γαλῆς ἣν Θηβαῖοι ἐν τῇ Βοιωτίᾳ σέβουσι. καὶ περὶ τῶν ἐν Σμίνθῳ μυῶν.

Κεφ. ε.

Αἰγύπτιοι μὲν οὖν σέβοντές τε καὶ ἐκθειοῦντες γένη ζώων διάφορα καὶ διαφόρως, γέλωτα ὀφλισκάνουσι παρά γε τοῖς πολλοῖς. καὶ Θηβαῖοι δὲ σέβουσιν Ελληνες ὄντες (ὡς ἀκούω) γαλῆν. καὶ λέγουσί γε Ηρακλέους αὐτὴν γενέσθαι τροφόν· ἢ τροφὸν μὲν οὐδαμῶς,

μῶς, καθημένης δὲ ἐπ' ὠδῖσι τῆς Αλκμήνης, καὶ τεκεῖν οὐ δυναμένης, τὴν δὲ παραδραμεῖν, καὶ τοὺς τῶν ὠδίνων λῦσαι δεσμοὺς, καὶ προελθεῖν τὸν Ηρακλέα, καὶ ἕρπειν ἤδη. καὶ τοὺς γε ὑμνησίους δράκοντας, ἡ Ηρα ἔπεμπεν αὐτῷ. Καὶ οἱ τὴν Αμαξιτὸν δὲ τῆς Τρωάδος κατοικοῦντες, μῦς σέβουσιν. ἔνθεν τοι καὶ τὸν Απόλλω τὸν παρ' αὐτοῖς τιμώμενον, Σμίνθιον καλοῦσί φασιν. ἐπεὶ γὰρ καὶ τοὺς Αἰολέας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν σμίνθιον. ὥσπερ οὖν καὶ Αἰσχύλος ἐν τῷ Σισύφῳ· Αλλ' ἀρουραῖός τις ἐστὶ σμίνθος, ὡς δ' ὑπέρφυής. Καὶ τρέφονται μὲν * ἐς τοὺς Σμινθίους μῦες τιθασοὶ δημοσίας τροφὰς λαμβάνοντες· ὑπὸ δὲ τῷ βωμῷ καὶ φωλεύουσι λευκοί. καὶ παρὰ τῷ τρίποδι τοῦ Απόλλωνος ἕστηκε

sed quum Herculem Alcmena parturiret, & patere non posset, hāc prætercurrentem parturiendi vincula dissoluisse: eoq; esse factum, in lucé vt Hercules exiret, & jamjam natus reptaret: cui deinde Iuno decantatos ilios* Dracones immisit. *Vide Theocritum in Heraclisco, Idyll. 31. Porrò Mures adorant ij qui Troadis Amaxitum incolunt: vnde Apollinem, qui apud eos maxima religione est, Sminthium appellāt. *Sminthius Apollo, de quo multa Eustathius in primum Iliad.* Murem enim Sminthium Aeoles & Trojani nominant, sicut Æschylus in Sisypho testatur, quum ait: Sed est agrestis maximusq; Sminthius. Tum verò in æde Sminthij cicures aluntur Mures, eisque victus publicè præbetur: atque infra altare, vbi degant, Mures albi latibula habent. Apud etiam tripodem Apollinis, Muris est effigies.

ὁμνουμένους *Sic Eurip.* τὴν ἐμὴν ὑμνεῦσαι ἀπιστοσύνην, *pro* κακολογοῦσαι

Mures adorati.

ἐν τῷ Σμινθίῳ

læ. Distributi sunt autẽ & cõsecrati variis diis. Perdicarius & Ocypteros Apollinis minister est, vt ferunt. Ossifraga & Harpe, sacræ sunt Mineruæ. Palumbario Mercurium delectari aiunt. Iunoni dedicatur Tanysipteros, Dianæ Buteo, Matri deûm Mermnus: alii denique aliis diis, genera enim Accipitrum permulta sunt.

De Mustela quam Thebani in Bœotia adorant. Item de Muribus in Troade & Apollinis Sminthij templo.

CAP. V.

Ægyptii quòd diuersa animalium genera in deos referant, & sacra religione colant, multiplex & varius risus eos consequitur. At Thebani, natione quidem Græci, risu obruẽdi, qui Mustelam religiosè venerentur, & dicant, Herculis hanc nutricem fuisse, vel non fuisse quidem nutricẽ,

μινδὶς, αἰγυπιός. Νενέμηνται δὲ καὶ ἀπικεκλήρωνται θεοῖς πολλοῖς. ὁ μὲν περδικοθήρας καὶ ὠκύπτερος Ἀπόλλωνός ἐστι θεράπων φασί. φήνην δὲ καὶ ἅρπην Ἀθηνᾷ προσνέμουσιν. Ἑρμῇ δὲ τὸν φασσοφόντην ἄθυρμα εἶναι φασίν. Ἥρας δὲ τὸν τανυσίπτερον καὶ τὸν τριόρχην οὕτω καλούμενον Ἀρτέμιδος, μητρὶ δὲ θεῶν τὸν μέρμνον, καὶ ἄλλον δὲ ἄλλῳ θεῷ. γένη δὲ ἱεράκων ἐστὶ πάμπολλα.

Περὶ τῆς γαλῆς ἣν Θηβαῖοι ἐν τῇ Βοιωτίᾳ σέβουσι. καὶ περὶ τῶν ἐν Σμίνθῳ μυῶν.

Κεφ. ε.

Αἰγύπτιοι μὲν οὖν σέβοντές τε καὶ ἐκθειοῦντες γένη ζώων διάφορα καὶ διαφόρως, γέλωτα ὀφλισκάνουσι παρά γε τοῖς πολλοῖς. καὶ Θηβαῖοι δὲ σέβουσιν Ἕλληνες ὄντες (ὡς ἀκούω) γαλῆν. καὶ λέγουσί γε Ἡρακλέους αὐτὴν γενέσθαι τροφὸν ἢ τροφὸν μὲν οὐδαμῶς,

μῦς, καθημένης δὲ ἐπ' ὠδῖσι τῆς Ἀλκμήνης, καὶ τεκεῖν οὐ δυναμένης, τὴν δὲ παραδραμεῖν, καὶ τοὺς τῶν ὠδίνων λῦσαι δεσμοὺς, καὶ προελθεῖν τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἕρπειν ἤδη. καὶ τοὺς γε τοὺς ὑμνησίους δράκοντας, ἡ Ἥρα ἔπεμπεν αὐτῷ. Καὶ οἱ τὴν Ἀμαξιτὸν δὲ τῆς Τρῳάδος κατοικοῦντες, μῦς σέβουσιν. ἐνθένδε τοι καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν παρ' αὐτοῖς τιμώμενον, Σμίνθιον καλοῦσί φασιν. ἐπεὶ γὰρ καὶ τοὺς Αἰολέας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν σμίνθον. ὥσπερ οὖν καὶ Αἰσχύλος ἐν τῷ Σισύφῳ· Ἀλλ' ἀρουραῖός τις ἐστὶ σμίνθος, ὧδ' ὑπερφυής. Καὶ τρέφονται μὲν *ἐς τοὺς Σμινθίους μῦς τιθασοὶ δημοσίας τροφὰς λαμβάνοντες· ὑπὸ δὲ τῷ βωμῷ καὶ φωλεύουσι λευκοί. καὶ παρὰ τῷ τρίποδι τοῦ Ἀπόλλωνος ἕστηκε

sed quum Herculem Alcmena parturiret, & parere non posset, hæc prætercurrentem parturiendi vincula dissoluisse: eoq; esse factum, in lucé vt Hercules exiret, & jamjam natus reptaret: cui deinde Iuno decantatos ilios* Dracones immisit. *Vide Theocritum in Heraclisco, Idyll. 31. Porrò Mures adorant ij qui Troadis Amaxitum incolunt: vnde Apollinem, qui apud eos maxima religione est, Sminthium appellát. *Sminthius Apollo, de quo multa Eustathius in primum Iliad.* Murem enim Sminthium Aeoles & Trojani nominant, sicut Æschylus in Sisypho testatur, quum ait: Sed est agrestis maximusq; Sminthius. Tum verò in æde Sminthij cicures aluntur Mures, eísque victus publicè prębetur: atque infra altare, vbi degant, Mures albi latibula habent. Apud etiam tripodem Apollinis, Muris est ef-

ὁμνυμένους

Sic Eurip. τὴν ἐμὴν ὑμνοῦσαι ἀπιστοσύνην, pro κακολογοῦσαι

Mures adorati.

ἐν τῷ Σμινθίῳ

Perdices in Paphlagonia, vt scribit Theophrastus, cor geminum habent. Bisaltiæ Lepores Theopompus ait, singulos duplex habere jecur. Apion, nisi nugatur, alicubi Ceruis quatuor esse renes prodidit. Et * quum Oenis Menidis filius regnaret in Aegypto, Gruem bicipitem esse visam, & feracitatem regionis secutam, idem auctor est. item sub alio rege quadricipitem auem: & alluuione Nili secuta copiosiore quàm aliâs vnquam, fructuum & segetum admirabilẽ fertilitatẽ extitisse. Quadricornem Ceruum Nicocreon Pythius habuit, & Delphis consecrauit cum hoc distincho: Quatuor insignem quòd Ceruum cornibus altis Nicocreon cepit, munus Apollo tuũ est. Oues etiam tum quadricornes tum tricornes fuerunt in tem-

Oeneo in Menide regnãte, Gil

Πέρδικες οἱ Παφλαγόνες δικάρδιοί εἰσιν, ὥσπερ οὖν Θεόφραστος λέγει· καὶ Θεόπομπος τοὺς ἐν Βισαλτίᾳ λαγὼς, διπλᾶ ἥπατα ἔχειν ἕκαστον φησι. Λέγει δὲ Ἀπίων, εἰ μὴ τερατεύεται, καὶ ἐλάφους νεφροὺς τέτταρας ἔχειν κατά τινας τόπους. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ κατὰ τὸν Οἴνιδα τὸν Μήνιδος βασιλεύοντα, δικέφαλον γέρανον φανῆναι, καὶ εὐθηνῆσαι τὴν Αἴγυπτον. καὶ Διπάλλου βασιλέως τετρακέφαλον ὄρνιν, καὶ πλημμυρῆσαι τὸν Νεῖλον ὡς οὔποτε, καὶ καρπῶν ἀφθονίαν γενέσθαι, καὶ εὐπορίαν ληίων θαυμαστήν. Τετράκερων δὲ ἔλαφον Νικοκρέων ὁ Κύπριος εἶχε, καὶ ἀνέθηκε Πυθοῖ, καὶ ἐπέγραψε. Σῆς ἕνεκα Λητοῦς τοξαλκέτα κοῦρ' ἐπινοίας, Τήνδ' εἷλε Νικοκρέων τετράκερων ἔλαφον. Καὶ μέντοι καὶ τετράκερω πρόβατα ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ πολιέως

ἦν,

λω, καὶ τρίχερω. Ἐγὼ δὲ καὶ πεντάποδα βοῦν ἱερὸν ἐθεασάμην ἀνάθημα τῷ θεῷ τῷδε ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀλεξάνδρου τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ καλουμένῳ τοῦ θεοῦ ἄλσει, ἔνθα † περσαῖαι σύμφυτοι σκιὰν περιηγαλλῆ καὶ ὄψιν ἀπεδείκνυντο. καὶ τὸν μόσχον ἐνταῦθα τὴν χρόαν κηρῷ προσεοικότα, ἀπηρτημένον ἐκ τοῦ ὤμου πόδα ἐπηρτημένον εἶχεν, † ἀσύνεργον μὲν ὅσα ἐπιβῆναι, τέλειον δὲ ὅσα εἰς πλάσιν. Καὶ ταῦτα μὲν δοκεῖ τῇ φύσει ὁμολογεῖν οὐ πάντως, ἐγὼ δὲ ὅσα εἰς ἐμὴν ὄψιν τε καὶ ἀκοὴν ἀφίκετο, εἶπον.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΑ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

plo Iouis custodis vrbis (in Aegypto.) Ego etiā quinque pedes Bouis miratus sum, quem vidi sacrum eidem deo in magna vrbe Alexandria, in luco dei, vbi cōsitæ Perseæ egregiam vmbram & spectaculū præbebant. Ibidem Vitulus colore cereo pedem ab humero depēdentem ferebat, absolutum quidem illum, sed ad gressum inutilem. Hæc etsi consuetam naturæ rationem non omninò sequi videantur, ea tamen vt vel ipse vidi, vel famâ accepi, referre libuit.

FINIS LIB. XI.

περσαι.

ἄνωφ: ἐν Gillius, inutilem & adiunantem.

KΛAY

ΚΛΑΥΔΙΟΥ Α
ΑΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ
ἰδιότητος βιβλίον ιβ.

*

CLAVDII ÆLI
NI, DE ANIMALIVM
natura liber XII.

De Orphis, sacris piscibus Myrensium. c. I.

IN Mytensi Lyciæ sinu Apollinis templũ est, ad cujus sacerdotẽ vitulinas carunculas dispergentem Orphi gregatim adnatant, & tanquam sanè conuiuæ ad epulas inuitati, carnes comedunt: & verò immolantes ex eo magna voluptate afficiun-

Μύρα urbs est Lyciæ. inde μυρεῦς. & genitiuus pluralis μυρέων.

Περὶ τῶν ἱερῶν ἰχθύων τῶ
ρὰ Μυρεῦσιν, οὓς καλ
φός. Κεφ.

ΜΥρεῶν † Λυκίας κ
ἐστὶ, καὶ ἔχ
γιὼν, καὶ ἐ
θα νεὼς Ἀπόλλωνος
καὶ ὁ τοῦδε τοῦ θεοῦ ἱ
κρέα μόσχεια διαρ
τοῦ τῷ θεῷ τεθυμένω
φοὶ δὲ οἱ ἰχθύες
προσνέουσι, καὶ τῶν κρ
δίουσιν, οἱονεὶ
θμοι δαιτυμόνες. καὶ χαίρουσιν οἱ θύοντες,

τούτων δ' αἴτια πιστεύουσιν εἶναί σφισιν ὅπλων ἀγαθῶν. καὶ λέγουσιν ἵλεων εἶναι τὸν θεὸν, δι' ὃν οἱ ἰχθύες ἐνεπλήσθησαν τῶν κρεῶν. εἰ δὲ ταῖς οὐραῖς αὐτὰ εἰς τὴν γῆν ἐκβάλλοιεν, ὥσπερ ἀτιμάσαντες, καὶ μυσαρὰ κρίναντες, τοῦτο δὴ τοῦ θεοῦ μῆνις εἶναι πεπίστευται. Γνωρίζουσι δὲ καὶ τὴν τοῦ ἱερέως φωνὴν οἱ ἰχθύες, καὶ ἐπακούσαντες μὲν εὐφραίνουσι τούτους δι' οὓς κέκληνται. τοὐναντίον δὲ δράσαντες, λυποῦσι.

Περὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει ἰχθύων.

Κεφ. β.

Κατὰ τὴν πάλαι Βαμβύκην, καλεῖται δὲ νῦν Ἱεράπολις Σελεύκου ὀνομάσαντος τοῦτ' αὐτὴν, ἰχθύες εἰσὶν ἱεροὶ, καὶ κατ' ἴλας νήχονται. καὶ ἔχουσιν ἡγεμόνας, καὶ τῶν ἐμβαλλομένων αὐτοῖς τροφῶν, προεσθίουσιν οὗτοι. φυλάττουσι δὲ καὶ τὴν πρὸς

tur, quòd pisces sua sacrificatione pascantur. Quod quidem ipsum res suas benè & feliciter casuras esse significare sibi persuadent, idcircoq; propitium esse sibi deum dicunt, quòd suis cibis pisces expleantur. Quòd si caudis carnes in terram eiiciant, tanquam sordidas à se detestantes, inde sibi iram Dei portendi arbitrantur. Itemq; hujuscemodi piscium genus sacerdotis vocem & agnoscit, & si ad eos à quibus appellatur, accesserit, sic incredibile ipsis lætitiam affert, vt si contrà fecerit, magnum dolorem eisdem inurit.

De piscibus Hierapolitanis sacris.

CAP. II.

Ad Bambycen olim sic appellatam, nunc verò Hierapolim à Seleuco nuncupatam, pisces & sacri habentur, & confertis turmis natant. Duces item habet, qui cibos eis objectos primi degustant, maximeq;

meq; ex omnibus piscibus amicitiam inter se seruant, perpetuaq; pace deuinciuntur: siue quòd dea (*Atergatis, ex Strabonis lib. 16.*) hunc animorum consensum eis afflat, siue etiam quia objectis escis quū abundè expleantur, necesse non habent se inuicem inuadere & vorare.

De Agno Ægyptio bicipite, & locuto.

CAP. III.

Aegyptii ferūt (quod mihi quidem non persuaserint) quo tempore decantatus ille Bocchoris regnauit, Agnum pedibus octonis & cauda gemina esse natum: ac eundem fuisse bicipitem & quadricornem, & humano sermone locutum. Veniam merentur poëtæ, vt Homerus qui Xantho equo sermonem attribuit: & imitatus illum hac in re Alcman, quum id post tantum auctorem (qui primus id fingere fuit ausus) Homerum fecerit, non est accusa-

quā pro sermone hominis, vt suprà etiā lib. 10, ca. 25. de Cynoprosipis.

ἀλλήλους φιλίαν μάλις
ἰχθύων, καὶ ἔστιν ἀεὶ
σπονδὴ αὐτοῖς ἤτοι τ̃ θ
τὴν ὁμόνοιαν καταπνε
σης· ἢ διότι τ̃ ἐμβαλλ
μένων τροφῶν ἐμπιπ
πλάμενοι, οὔτι καὶ τ̃ ἀ
λλήλων βορᾶς ἄγουσι
καὶ ἀμαθεῖς εἰκότως δι
μένουσι.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ δικέφ
ἀρνός. Κεφ. γ.

Λέγουσιν Αἰγύπτιοι, κ
ἐμὲ μὲν ἥκιστα πείθουσι, λ
γουσι δ' οὖν ἄρνα καὶ
κτάπουν καὶ δίκερκον
τ̃ Βόκχοριν τ̃ ᾀδόμεν
ἐκεῖνον γενέσθαι, καὶ ῥῆξ
τ̃ φωνήν· καὶ δύο κεφα
λὰς ᾄδουσι τ̃ ἀρνός, καὶ τ
τράκερων γενέσθαι φα
τὴν αὐτήν. Ὁμήρῳ
οὖν φωνὴν Ξάνθῳ τῷ ἵ
πῳ δόντι, συγγνώμην
μεν ἄξια· ποιητὴς γάρ.
Ἀλκμὰν δὲ μιμούμενος
τοῖς τοιούτοις Ὅμηρον, σ
αὐ φέροιτο αἰτίαν. ἔχει

du

ἀξιόχρεων εἰς αἰδῶ τὴν περιττὴν τόλμαν. Αἰγυπτίοις δὲ τὰ τοιαῦτα κομπάζουσι προσέχειν πῶς οἷόν τε; εἴρηται γοῦν εἰ καὶ μυθώδη τὰ τῆσδε τῆς ἀρνὸς ἴδια.

Περὶ τῶν πτερῶν τῶν τοῖς ἱέραξιν ἐπιφυομένων. Κ. δ.

Καὶ ἐκεῖνο δὲ ὑπὲρ τῶν ἱεράκων ἀκούσας, οἶδα. πρὸ γὰρ τοῦ τὸν Νεῖλον ἐπιπολάζειν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐς τὰς ἀρούρας ἀνέρχεσθαι, ἀφιᾶσι τῶν † πτερύγων τὰ ἤδη γηρῶντα, ὥσπερ οὖν τῶν φυτῶν οἱ κλάδοι φύλλα τὰ ξηρὰ, ἀναφύουσι πάλα νεαρὰ καὶ ὡραῖα οἱ ἱέρακες ὡς τὴν αὔθην τὰ δένδρα. Γένη δὲ ἱεράκων πλείονα ἄρα ἦν, καὶ ἔοικεν ὑπαινίττεσθαι καὶ Ἀριστοφάνης τοῦτο, φησὶ γοῦν· Ἀλλ' ἐπέμψαμεν Τρεῖς χιλίους ἱέρακας ἱπποτοξότας. Χωρὶς δὲ πᾶς τις ὄνυχας ἠγκυλωμένος, † Κερχνῆς, τριόρχης, γύψ, κύ-

dus. Ægyptiis verò talia iactantibus quis credat? Volui tamen hæc de Agno, licet fabulosa, non præterire.

Accipitres quando pennas mutent: genera eorum plura esse: quæ quibus dijs sacra habeantur.

CAP. IIII.

De Accipitribus audire memini: solere eos antequam Nilus inundet & agros operiat, ex pennis illas quę iam consenuerint dimittere, (vt rami fruticum iam arida folia,) & alias nouellas & elegantes producere, similiter vt arbores comam. Sunt autem Accipitrum genera plura, quod & Aristophanes insinuare videtur, quũ inquit: Sed Accipitrum misimus tria millia Instar sagittæ qui volantes aëra secant, aduncis & minantur vnguibus. Sunt Buteones, Vultures, Tinnunculi, Cymindides, & Aqui-

πτερῶν

al. κίσχρης

læ. Distributi sunt autē & cōsecrati variis diis. Perdicarius & Ocypteros Apollinis minister est, vt ferunt. Ossifraga & Harpe, sacræ sunt Mineruæ. Palumbario Mercurium delectari aiunt. Iunoni dedicatur Tanysipteros, Dianæ Buteo, Matri deûm Mermnus: alii denique aliis diis, genera enim Accipitrum permulta sunt.

De Mustela quam Thebani in Bæotia adorant. Item de Muribus in Troade & Apollinis Sminthij templo.

CAP. V.

Ægyptii quòd diuersa animalium genera in deos referant, & sacra religione colant, multiplex & varius risus eos consequitur. At Thebani, natione quidem Græci, risu obruēdi, qui Mustelam religiosè venerentur, & dicant, Herculis hanc nutricem fuisse, vel non fuisse quidem nutricē,

μινδις, αἰγυπιός. Νενέμηνται δὲ καὶ ἀπεκρίθησαν θεοῖς πολλοῖς. ὁ μὲν περδικοθήρας καὶ ὠκύπτερος Ἀπόλλωνός ἐστι θεράπων, φασί. φήνην δὲ καὶ ἅρπην Ἀθηνᾷ προσνέμουσιν. Ἑρμῇ δὲ τὸν φασσοφόντην ἄθυρμα εἶναί φασιν. Ἥρας δὲ τὸν τανυσίπτερον καὶ τὸν τριόρχην οὕτω καλούμενον Ἀρτέμιδος, μητρὶ δὲ θεῶν τὸν μέρμνον, καὶ ἄλλον δὲ ἄλλῳ θεῷ. γένη δὲ ἱεράκων ἐστὶ πάμπολλα.

Περὶ τῆς γαλῆς ἣν Θηβαῖοι ἐν τῇ Βοιωτίᾳ σέβουσι. καὶ περὶ τῶν ἐν Σμίνθῳ μυῶν.

Κεφ. ε.

Αἰγύπτιοι μὲν οὖν σέβοντές τε καὶ ἐκθειοῦντες γένη ζώων διάφορα καὶ διαφόρως, γέλωτα ὀφλισκάνουσι παρά γε τοῖς πολλοῖς. καὶ Θηβαῖοι δὲ σέβουσιν Ἕλληνες ὄντες (ὡς ἀκούω) γαλῆν. καὶ λέγουσί γε Ἡρακλέους αὐτὴν γενέσθαι τροφὸν ἢ τροφὸν μὲν οὐδαμῶς,

μῆς, καθημένης δὲ ἐπ' ὠδῖνι τῆς Ἀλκμήνης, καὶ τεκεῖν οὐ δυναμένης, τήνδε παραδραμεῖν, καὶ τοὺς τῶν ὠδίνων λῦσαι δεσμούς, καὶ προελθεῖν τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἕρπειν ἤδη. καὶ τούς γε * ὑμνησίους δράκοντας, ἡ Ἥρα ἔπεμπεν αὐτῷ. Καὶ οἱ τὴν Ἀμαξιτὸν δὲ τῆς Τρῳάδος κατοικοῦντες, μῦς σέβουσιν. ἐνθένδε τοι καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν παρ' αὐτοῖς τιμώμενον, Σμίνθιον καλοῦσί φασιν. ἐπεὶ γὰρ καὶ τοὺς Αἰολέας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν σμίνθιον. ὥσπερ οὖν καὶ Αἰσχύλος ἐν τῷ Σισύφῳ· Ἀλλ' ἀρουραῖός τις ἐστὶ σμίνθος, ὧδ' ὑπερφυής. Καὶ τρέφονται μὲν * ἐς τοὺς Σμινθίους μῦες τιθασοὶ δημοσίας τροφὰς λαμβάνοντες· ὑπὸ δὲ τῷ βωμῷ καὶ φωλεύουσι λευκοί. καὶ παρὰ τῷ τρίποδι τοῦ Ἀπόλλωνος ἕστηκε

sed quum Herculem Alcmena parturiret, & parere non posset, hâc prætercurrentem parturiendi vincula dissoluisse: eoq; esse factum, in lucé vt Hercules exiret, & jamjam natus reptaret: cui deinde Iuno decantatos illos* Dracones immisit. *Vide Theocritum in Heracli'sco, Idyll. 31. Porrò Mures adorant ij qui Troadis Amaxitum incolunt: vnde Apollinem, qui apud eos maxima religione est, Sminthium appellát. *Sminthius Apollo, de quo multa Eustathius in primum Iliad.* Murem enim Sminthium Aeoles & Trojani nominant, sicut Æschylus in Sisypho testatur, quum ait: Sed est agrestis maximusq; Sminthius. Tum verò in æde Sminthij cicures aluntur Mures, eísque victus publicè præbetur: atque infra altare, vbi degant, Mures albi latibula habent. Apud etiam tripodem Apollinis, Muris est effigies.

ὑμνουμένους *Sic Eurip.* τὸν ἐμὸν ὑμνοῦσαι ἀπιστοσύνην, *pro* κακολογοῦσαι

Mures adorati.

ἐν τῷ Σμινθίῳ

figies. Cæterùm de hujus religionis origine hanc accepi fabellam. Permulta Murium millia quum Æolum & Trojanorum segetes inuasissent, atque immaturas succidissent, & simul eis qui earum sementem fecissent, infructuosas reddidissent: quúmque Delphicus deus de hac re consultus esset, respondisse: Oportere sacrificare Sminthio Apollini. Eos quibus datum esset oraculum, responsum secutos, ab hoc Muriū impetu liberatos fuisse, & frumentum eis ad solitas messes peruenisse. Huc etiam addunt, Cretenses ad coloniam domo missos, Pythium rogasse, quempiam sibi locum ad habitandū appositum ostenderet: Illum oraculum edidisse, vbi terrâ geniti bellum eis inferrent, ibi considendum, atque vrbem excitandam esse: ita eos profectos ad Ha

ἄωρα

μῦς. Μυθολόγημα δὲ ὑπὲρ τῆσδε τῆς θρησκείας καὶ ἐκεῖνο προσακήκοα· τῶν Αἰολέων καὶ τῶν Τρώων τὰ λήϊα πολλὰς μυῶν μυριάδας ἐπελθούσας, † ἀώρους ἀποκείρειν καὶ ἀτελῆ τὰ θέρη τοῖς σπείρασιν ἀποφαίνειν· οὔκουν τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν πυνθανομένοις εἰπεῖν, ὅτι δεῖ θύειν Ἀπόλλωνι Σμινθεῖ. τοὺς δὲ πεισθέντας ἀπαλλαγῆναι τῆς τῶν μυῶν ἐπιβουλῆς, καὶ τὸν πυρὸν αὐτοῖς ἐς τὸν δὲ τὸν νενομισμένον ἄμητον ἀφικνεῖσθαι. Επιλέγουσι δὲ ἄρα τούτοις καὶ ἐκεῖνα· Εἰς ἀποικίαν Κρητῶν οἱ σταλέντες οἴκοθεν ἔκ τινος τύχης καταλαβούσης αὐτοὺς ἐδεήθησαν τοῦ Πυθίου φῆναί τινα αὐτοῖς χῶρον ἀγαθὸν, καὶ εἰς τὸν συνοικισμὸν λυσιτελῆ. ἐκπίπτει δὴ λόγιον, ἔνθα ἂν αὐτοῖς οἱ γηγενεῖς πολεμήσουσιν, ἐνταῦθα καταμεῖναι, καὶ ἀναστῆσαι πόλιν. οὐκοῦν ἥκουσι

κασι μὲν εἰς τὴν Ἀμαξιτὸν τήνδε, καὶ στρατοπεδεύουσιν ὥστε ἀναπαύσασθαι. μυῶν δὲ ἄφατόν τι πλῆθος ἐφερπύσαν τά τε ὄχανα αὐτοῖς τῶν ἀσπίδων διέτραγε, καὶ τὰς τῶν τόξων νευρὰς διέφαγον. οἱ δὲ ἄρα συνέβαλον τούτους ἐκείνους εἶναι τοὺς γηγενεῖς. καὶ μέντοι καὶ εἰς ἀπορίαν ἥκοντες τὴν τῶν ἀμυντηρίων, τόνδε τὸν χῶρον εἰσοικίζουσι, καὶ Ἀπόλλωνος ἱδρύονται νεὼν Σμινθίου. Ἡ μὲν οὖν τῶν μυῶν μνήμη, προήγαγεν ἡμᾶς ἐς εἰς θεολογίαν τινά. χείρους δὲ αὐτῶν οὐ γεγόναμεν καὶ ταῦτα προσακούσαντες.

Ὅτι τοὺς ἀποθανόντας αὐτῶν οἱ δελφῖνες θάπτουσι. καὶ περὶ τεττίγων. Κεφ. ς.

Ἤσαν δὲ ἄρα δελφῖνες καὶ νεκρῶν μνήμονες, καὶ τῶν συννόμων ἀπελθόντων τὸν βίον οὐδαμῶς προδόται. τὸν γοῦν ἑαυτῶν τεθνεῶτα ὑποδύντες, εἶτα μέντοι

maxitum castra posuisse, vt illic quiescerent: Murium verò incredibilem multitudinem erupisse, & clypeorum lora derosisse, & arcuũ neruos exedisse: ex quo conjecturam duxerũt, illos esse terrigenas. proinde, ad armorum etiam inopiã redactos, hunc locum incoluisse, atque Sminthio Apollini templum excitasse. Ad hanc theologiam Murium nos mentio promouit: & hæc quoque obiter cognouisse detrimento nobis non fuerit.

Delphinos sui generis extinctorum cadauera ad litus efferre, quum homines sepulturâ non dignentur homines.

CAP. VI.

Delphini etiã mortuorum memoriã non abiiciunt, & eos quibuscum consuetudinem viuis habuerant, extinctos quoque non deserunt. Itaque sui generis cadauera subeuntes, ad summam aquam alleuant,

uant,tum ad continentem(velut funere)illos efferentes, hominibus ipsos sepeliendos tradunt, Aristotele teste: pòst verò sequitur magna Delphinorum multitudo,tanquam funeri operam dantium,atque in extinctos honorem conferentium,aut certè eos ab impetu aliarum belluarum ne deuorentur defendentium. Itaque homines rei Musicæ intelligentes, reuerentiâ studij in Delphinorum Musicam adducti,humatione eos afficiunt.Vos verò inscitię veniam agrestibus hominibus qui à Musis & Gratiis(quod aiunt)auersi sunt,Delphini tribuite, quandoquidem vel ipsi Athenienses Phocionem probum virum inhumatum projecerunt: tum Olympias, quæ filium Iouis peperisset, vt ipsa gloriabatur, & ille profitebatur, insepulta jacuit. Pompeius item Magnus, quum tot tantásque res præclaras gessisset

al.ἀρπά-ζαν καταδαίσηται

al.ἀνῳδοι

Ὀλυμπιὰς Gillius.

κομίζουσι φοράδην ...
τὴν γῆν, τοῖς ἀνθρώπο[ις]
παραδόντες θάψαι. καὶ Ἀ[ρι-]
στοτέλης μαρτυρεῖ τοῦ-
το. ἕπεται δὲ πλῆθος ...
τερον οἱονεὶ τιμῶντες, ἢ ...
νὴ Δία ὑπερμαχοῦντες
μή τι ἄλλο κῆτος ἐπιδρ[α-]
μὴ, καὶ τὸν νεκρὸν † ἀρπά[σαν]
σφιν, εἶτα καταθοίνα... ὅσοι
μὲν οὖν εἰσιν ἔνδικοι καὶ ...
μουσικῆς ἐπαΐοντες, τὸν τῶν
δελφίνων φιλομουσίας αἰ-
δοῖ, θάπτουσιν αὐτούς. ...
δὲ ἀπό τε Μουσῶν (φασιν)
ἀπό τε Χαρίτων † ἀνῳδοι
ἔχουσι. καὶ δότε γε συγ-
γνώμην ὦ δελφῖνες φί-
λοι τῇ τῶν ἀνθρώπων ἀγρι-
τητι, εἴγε καὶ Ἀθηναῖο[ι]
Φωκίωνα τὸν χρηστὸν ἔῤῥι-
ψαν ἄταφον· καὶ † Ὀλυμ-
πίας Διὶ ἐκδεδομένη ἡ τε-
κοῦσα τὸν τοῦ Διὸς, ὡς ἐκόμ-
παζεν αὐτὴ, καὶ ἐκεῖνος
ἔλεγε. καὶ τὸν Ῥωμαῖον Πομ-
πήϊον μέγαν ἐπίκλην ἀ-
ποκτείναντες Αἰγύπτιοι,

τοσαῦτα ἐργασάμενον, καὶ νίκας νικήσαντα ἄγαν σεμνὰς, καὶ θριαμβεύσαντα τρὶς, καὶ τὸν τοῦ φονέως πατέρα σώσαντα, καὶ εἰς τὴν Αἰγυπτίων βασιλείαν ἐπαναγαγόντα, εἴασαν ἐῤῥιμμένον ἄμοιρον τῆς κεφαλῆς, πλησίον τῆς θαλάττης. καὶ ἐκεῖνον † ὡς ἡμᾶς πολλάκις ἐῶσιν. Ἐγὼ δὲ ἴδον καὶ τέττιγας εἱρμοτάς τινας, καὶ πιπράσκοντας ἐπὶ δεῖπνον· καὶ μάλα γε * ἐδείπνου. τὸ γάρ τι ζῶον τὸ πάμβορον τοῦτο οὐδὲ † ὑμῶν φείδεται. ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς ταρίχους ἐργάσασθαι τολμῶσι. * καὶ σφᾶς ἑαυτοὺς λελήθασι ταῖς Μούσαις ταῖς Διὸς θυγατράσι ταῦτα ἀπὸ θυμοῦ δρῶντες.

Περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐκθειουμένων λεόντων, καὶ περὶ σφιγγός. Κεφ. ζ.

Λέοντας μὲν ἐν Αἰγύπτῳ σέβουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν κέκληται πόλις. καὶ τὰ ἴδια γε τῶν ἐκεῖ λεόντων εἰπεῖν

ſiſſet, ac ſummis victoriis partis, ter triũphaſſet, & interfectoris ſui patrem ſeruaſſet, & in regnum reſtituiſſet, Ægyptij non modò interfecerunt, ſed capite mulctatum, projectum ad litus reliquerunt. Sed bruta * etiam alia pleraque ſepulturæ officium negligunt. Vidi ego qui connexas Cicadas ad cibum venderẽt, à hominibus homines: animalium ſcilicet voraciſſimi, imò omniuori, & ab omni procul humanitate & Iouis filiabus Muſis alieni, qui ne Cicadis quidem abſtineant, & ad cibum illas quoque reponere & inueterare velint.

De Leombus quos Ægyptij ceu ſacros colunt, & de Sphinge obiter: & plura de Leonũ natura. C. VII.

Leonibus in Ægypto religioſus cultus non modò tribuitur, ſed etiam ex iis vrbs nomen traxit: quorum ſanè vim ac naturam

Quæ ſequũtur ad finem cap. obſcura & à Gillio prætermiſſa, nos ex coniectura conuertimus.

Hi loci nõ videntur integri. πε ἰδεῖν. Caſ. vel ἄλλος ἰδ. & infr. εἰ καὶ σφᾶς αὐτοὺς οὐ λελήθ.

Videtur Cicadas alloqui, vt ſuprà Delphinos.

exponere non alienum videtur. Templa habét sibi consecrata, & sedes ad commorandum amplas, & ad exercendum spatia & curricula laxa: tum eis bubulæ carnes quotidie præbẽtur, quas distractas atque ab ossibus & fibris nudas dum exedunt, ab Ægyptiis incantantur Ægyptia voce. Cantionis argumentum est, ne ex aspicientibus quenquam fascinent. Neque verò eorum modò permulti diuinitatem & religionem apud ipsos habent: verùm etiam sedes eis dedicatæ, è regione contrarios aduersosq; aspectus habent: quarum fenestræ, tam quæ ad Solis exortum pertinent, tam etiam quæ ad occasum spectant, apertæ, suauiorẽ viuendi rationem eis, & jucundius habitandi domicilium efficiunt.

ἄξιον. ἔχουσι νεὼς καὶ διατριβὰς εὖ μάλα ἀφθόνους. καὶ κρέα βοῶν αὐτοῖς ἐστιν ὁσημέραι, καὶ διασπαρακτὰ κεῖται γυμνὰ ὀστέων καὶ ἰνῶν. καὶ ἐσθιόντων ἐπᾴδουσιν Αἰγυπτίᾳ φωνῇ. ἡ δὲ ὑπόθεσις τῆς ᾠδῆς, μὴ βασκήνητέ τινα τῶν ὁρώντων· καὶ ἔοικεν, ὡς ἂν εἴποις, αὐτῇ προσάπτειν τὸ ᾆσμα. ἐκθεοῦνται δὲ ἄρα παρ' αὐτοῖς πολλοί, καὶ ἀντιπρόσωποί γε δίαιται ἀνειμέναι αὐτοῖς εἰσι. καὶ αἱ μὲν πρὸς τὴν ἕω θυρίδες, αἱ δὲ πρὸς τὴν ἑσπέραν ἀνεῳγμέναι, καὶ χαριεστέραν αὐτοῖς τὴν δίαιταν ἀποφαίνουσιν. ἔστι δὲ αὐτοῖς γυμνάσια ὑγείας χάριν, καὶ πλησίον παλαῖστραι. ὁ δὲ ἀντίπαλος τῶν εὐτραφῶν μόσχος, καὶ πρὸς

tum eis etiam sunt exercitationum loca ad tuendam valetudinem, tum propinquæ palæstræ. Exhibetur autem cuique quocum certet aduersarius ei Vitulus aliquis benè habitus, quem quum certando

prostr

τοῦτον γυμνασάμενος ἵνα αὐτὸν καθέλῃ, (δρᾷ δὲ βραδέως ὑπ' ἀργίας αὐτὸ καὶ ἀθηρίας,) ἐμφορεῖταί τε καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸ αὔλιον τὸ ἴδιον. Διάπυρον δέ ἐστι τὸ ζῷον ἰσχυρῶς· καὶ ἐντεῦθεν καὶ Ἡφαίστῳ ἀνῆψαν αὐτὸ Αἰγύπτιοι. τὸ δὲ ἔξωθεν πῦρ δυσωπεῖται καὶ φεύγει, πλήθει τοῦ ἔνδοθέν φασιν. ἐπεὶ δὲ ἄγαν πυρῶδές ἐστι, καὶ αὐτὸν οἶκον Ἡλίου φασὶν εἶναι. καὶ ὅταν γε ᾖ ἑαυτοῦ θερμότατος καὶ θερειότατος ὁ ἥλιος, λέοντι αὐτὸν πελάζειν τῷ οὐρανίῳ φασί. Προσέτι γε μὴν καὶ οἱ τὴν μεγάλην οἰκοῦντες Ἡλιούπολιν, ἐν τοῖς τοῦ θεοῦ προπυλαίοις τούσδε τρέφουσι τοὺς λέοντας, θειοτέρας τινὸς μοίρας, ὡς Αἰγύπτιοί φασι, μετειληχότας. καὶ γάρ τοι καὶ ὄναρ, οἷς περ ἂν θεός ἐστιν ἵλεως ἐπιστάντες, προθεσπίζουσί τινα, καὶ τοὺς ἐπίορκον ὀμόσαντας

prostrauerit (quod quidem tardiùs facit, vtpote otio & exercitij venandíque penuriâ segnior) inde satiatur, & ad suum redit stabulū. Eos ideò Vulcano Aegyptij consecrarunt, quòd sint naturâ vehementer ignitaratque adeò exteriorem ignem ob copiam interioris ægerrimè intuentur, & fugiunt. Tum idcircò Solis domicilium Leonem constituunt, quòd igneus sit: simul & Solem, quum est æstiuo tempore calidissimus, accedere ad Leonem cęlestem dicunt: Ij quidē qui magnā Heliopolin incolunt, in dei vestibulis eos diuinæ cujusdā sortis, vt Ægyptij dicunt, participes alunt. Nam iis, quibus propitius est deus, somniorum significationibus secundùm quietem, futura non solùm ostendunt: sed etiam à perjuris non longo interual

οὐκ

lo, atque adeò euestigio, deo eis justam iracundiam afflante, pœnas illorum fraudi debitas, repetunt. Empedocles inquit, si post excessum è vita homo de semetipso in bestiæ alicujus naturam demigrare debeat, multò præstantissimam commutationem esse, quæ fit ex homine in Leonem. Sin homines è natura sua in plãtas commutari sors jubeat, optimam esse conuersionem & demigrationem, ex humano genere in laurum. Versus quidem ipsius hi sunt: Vtq; feras inter pręstat Leo montiuagus, trux: Sic aliis fruticum nitidissima laurea cunctis. Quòd si Aegyptiorum, qui animantes etiam earumq; partes ad mũdum & Naturam referunt, rationem æstimatione dignandam ducimus, vt par est: non est ignorandum quòd il attribuunt igni, hujus animalis anteriora, aquæ ve rò posteriora Sphingem quoq; Aegyptij qui scu pturam exercẽt, & Thebanæ fabulæ, duplici natur co

ζῶον ἡ λῆξις αὐτῶν

al. ἰχτεινόντων

al. πρόσθια

οὐκ εἰς ἀναβολὰς, ἀλ
ἤδη δίκας δῶσι, τοῦ θεοῦ τὴ
ὀργὴν τὴν δικαίαν αὐ
τοῖς καταπνέοντος. Λέγε
δὲ Ἐμπεδοκλῆς τὴν ἀρ
στην εἶναι μετοίκησιν τὴ
τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὲν εἰς *ζ
ἡ λῆξις αὐτὴν μετα
γάγοι, λέοντα γίνεσθαι· εἰ
εἰς φυτὸν, δάφνην. ἃ δὲ Ἐ
πεδοκλῆς λέγει, ταῦτ' ἐστ
Ἐν θηρσὶ δὲ λέοντες ὀρε
λεχέες χαμαιεῦναι γίνον
δάφναι δ' ἐνὶ δένδρεσσ
ἠϋκόμοισιν. Εἰ δὲ δεῖ καὶ
τῆς Αἰγυπτίων σοφίας, ε
φύσιν † ἐκ τῶν ἑρπόντω
καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥραν τ
θεάσασθαι· τὰ μὲν † προσθίδια
τοῦδε τοῦ ζώου πυρὶ ἀπο
κρίνουσιν. ὕδατι μὲν τὰ
τὰ πιν. Καὶ τὴν σφίγγα μ
τὴν διφυῆ Αἰγύπτιοι
χειρουργοὶ γλύφοντες, κα
Θηβαῖοι μῦθοι κομπά

ζοῦντες, δίμορφον ἡμῖν πειρῶνται δεικνύειν, † σημειοῦντες τῇ τε τῆς παρθενίας, καὶ τῇ τῆς λεοντείδους σώματος κράσει αὐτήν. ὅπερ τι καὶ Εὐριπίδης ὑπαινίττεται λέγων· † Οὐρὰν δ᾽ ὑπήλασε ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν Καθίζετο. καὶ μῦθοι καὶ τὸν Νεμεαῖον λέοντα, τῆς σελήνης ἐκπεσεῖν φασι. λέγει οὖν καὶ τὰ Ἐπιμενίδου ἔπη· Καὶ γὰρ ἐγὼ γένος εἰμὶ σελήνης ἠϋκόμοιο, Ἡ δεινὸν φρίξασ᾽, ἀπεσείσατο θῆρα λέοντα * Ἐν Νεμεαίᾳ. ἄγοις αὐτὸν Διὰ πότνιαν Ἥραν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοὺς μύθους ἀποκρινάμενοι. πάρε μὲν λεόντων ἰδίᾳ, καὶ ἀνωτέρω καὶ νῦν ἀποχρώντως εἴρηται.

conformantes, biformẽ nobis conantur repræsentare, ipsam ex corpore virginis & Leonis cum grauitate compositam architectantes. Quod & Euripides insinuat, quum inquit: Caudam reuoluens sub leoninos pedes Sedebat. Porrò Nemeæum Leonem è Luna decidisse aiunt. Vnde & Epimenides in suis carminibus cecinit: Nam genus è Luna nostrum, cælestis origo est: Terribili quæ me quondã concussa rigore In Nemeam syluam Iunoni scilicet almæ Vt gratũ faceret, dejecit. Sed hæc in fabellas reiicienda, nos propriam Leonũ vim & suprà & in præsentia satis explicauimus.

al. σημαίνοντες

Οὐρὰν δ᾽ ὑπῆλθε

εἰς Νεμέαν ἄγουσ᾽

Περὶ τοῦ καλουμένου πυραύστου. Κεφ. η.

De Pyrausta.

CAP. VIII.

Ζῶόν ἐστιν ὁ πυραύστης, ὅπερ οὖν χαίρει μὲν τῇ λαμπηδόνι τοῦ πυρὸς, καὶ προσπίπτεται τοῖς λύχνοις, ἐν ἀκμαζούσῃ ἔπι τῇ φλογὶ,

Ex ignis fulgore Pyrausta quòd vehementi afficitur voluptate, idcircò quum flamma

Vide prouerbium, Pyraustæ interitus, in Chiliad. Erasmi.

καὶ

vel maximè viget, ad lucernas aduolat, atque nonnihil captare videtur: at enim lapsus viuus comburitur. Meminit verò ejus etiam Æschylus Tragœdiarum scriptor. hoc senario: Magnoperè stultū metuo Pyraustæ exitum.

ῥώμης

De Cinclo aue, quam aliqui Motacillam appellant. C. IX.

Vide Erasmi Chil. in prouerbio Cinclus.

Cinclus volatilis bestia quòd posteriore sui parte debilis sit, ideò suapte natura & per se dicunt non posse nidū fingere, & construere, sed in alienis parere: eamq; ob rem bonorū inopes in rusticorum prouerbio Cinclos appellari solere. Hæc etiā semper caudam mouet, vt apud Archilochum * Carulus. Mentionem hujus auis Aristophanes etiam in Amphiarao facit, his versibus: Et lumbis ceueto tuis, ceu debilis illa Cinclus parte senex: hoc incantatio quædam Creditur esse potens. Idem in Ge

Cerylus.

καὶ δοκεῖ τι λήψεσθ
ποιῶν· ἡ δὲ ὑπὸ †ῥώμη
τὸ μέχρι καὶ ταπέ
Μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ
σχύλος ὁ τῆς τραγῳ
ποιητὴς λέγων, Δέ
μωρὸν κάρτα πυρα
μόρον.

Περὶ κίγκλου. Κ.

Ὁ δὲ κίγκλος ζῷ
σι πτηνὸν, ἀσθενὴς
τὰ πίσω· καὶ διὰ τοῦτ
μηδὲ ἰδίᾳ μηδὲ καθ
τὸν δύνασθαι αὐτ
οἰκείαν συμπλέξαι
τοῖς ἄλλοις δὲ τίκτ
θεν καὶ τοὺς πτωχοὺ
κλους ἐκάλουν αἱ
γροίκων παροιμίαι
νεῖ δὲ καὶ τὸ οὐραῖον
ἀσπαίρων ὁ παρὰ τῷ
χιλόχῳ κήρυλος. Μ
ται δὲ καὶ τοῦ ὄρνιθος
Ἀριστοφάνης ἐν τῷ
φιαράῳ λέγων, Ο
δ' ἐξ ἄκρων διακι
σον, ὥσπερ κίγκλου Α
πρεσβύτου· πελίδ
θὴν ἐπαοιδήν. καὶ
*[

* Γηρελόρδῳ Κιγκλιοβάταν ῥυθμόν. Καὶ Αὐτοκράτης ἐν Τυμπανισταῖς· Οἷα παίζουσι φίλαι Παρθένοι αὐλῶν κόραι Κοῦφα πηδῶσαι, * κόμαις, Κ' ἀνακρούουσαι χερσὶν, Ἐφεσίαν παρ' Ἄρτεμιν Κάλλιστ' αὖ, καὶ τοῖν ἰσχίοιν, Τὸ μὲν κάτω, τὸ δ' αὖ Εἰς ἄνω ἐξαίρουσαι, Οἷα κίγκλος ἅλλεται.

rolordo cincliobaten rhythmum dixit. Et Autocrates in Tympanistis: Ludere vt solent blandæ Virgines sono quondam Tibiæ delectatæ, lactare palmas, comas Vibrare leuiter pedes Ephesiæ Dianæ in festo: Moritare lasciuè Sursum deorsum lūbos Cincli more salientis.

Aristophanes γηρυτά. Suscitatur ab Athenæo.

κόμαις

Ὅτι τῷ ἰδίῳ θανάτῳ ἀποθνήσκοντες οἱ μῦες κατὰ μέρος ἀποθνήσκουσι. καὶ περὶ τρυγόνων. καὶ ὅτι λαλίστατοι οἱ μῦες. Κεφ. ι.

Mures quum moriuntur, eorum partes non pariter, sed singillatim extingui. & de ipsorum libidine. Item de Turture. CAP. X.

Οἱ μῦες ἀποθνήσκοντες καθ' αὐτοὺς, καὶ ἐκ μηδεμιᾶς ἐπιβουλῆς, ἀποῤῥεόντων αὐτοῖς τῶν μελῶν, κατὰ μικρὸν ἀπέρχονται τοῦ βίου. ἔνθεν καὶ ἡ παροιμία λέγεται, τὸ μυὸς ὄλεθρον. μέμνηται δὲ αὐτῆς Μένανδρος ἐν τῇ Θαΐδι. Τρυγὼν δὲ λαλίστερον ἔλεγον. ἡ γὰρ τοι τρυγὼν, καὶ διὰ τοῦ στόματος μὲν ἀπαύστως φθέγγεται· ἤδη δὲ καὶ

Mures qui nō ex insidiis, sed suâ spōte moriuntur, defluentibus mēbris, è vita paulatim excedūt: vnde profectū id quod est in prouerbio, Iuxta Muris interitum: cujus Menander meminit in Thaide. Quin & Turture loquaciorem hominem dicebant. Siquidem Turtur & ore semper garrula est: & postica etiam

Meminit Erasmus in prouerbijs Muris interitus, & Turture loquacior.

parte plurimum, vt ferunt, obstrepit. Et hanc quidem parœmiam idem poëta vsurpat in Plocio: & Demetrius in Sicilia fabula, Turtures podice etiam loqui ait. Porrò Mures flagrāti libidine dicunt esse, testemq́; Cratinum afferunt dicentem: Age nunc tibi de sereno aduersus mollitiem muris fulgurabo Xenophontis. Et fœminam quidem murem majore Veneris rabie flagrare dicunt. Et rursus Epicratem citant in dramate quod inscribitur Chorus: Postremò subiit lęna detestabilis, Per Phersephattam, per Dianam dejerans, Esse hāc puellam, virginemq́, & integram Pullus vt indomitus: at cauus erat murium. Voluit autem extremè libidinosam dicere, cauum totum

al. λυπῆπτ- κὸν

τέλεως δ' ὑπῆλθεν

μυωπία al. μυωξία, vt & Politianus videtur legisse, qui canū murinum vertit.

δὲ καὶ ἐκ τῆς κατὰ τὴν
ὥς φασι πάμπολλα
μνηται δὲ καὶ ταύτης τ
ροιμίας ἐν τῷ Πλο
αὐτός. καὶ Δημή
μ̃ ἐν τῇ Σικελίᾳ τῷ
ματι μέμνηται ὅτι
πυγῇ λαλοῦσιν αἱ τ
νες. Λέγουσι δὲ τοὺς
λαγνιστάτους εἶναι καὶ
τυρεῖ γε Κρατῖνον
γεται, εἰπόντα ἐν
Δραπέτισι· Φέρε νυ
ἐξ αἰθρίας καταπυ
γὴν μυὸς ἀστράψω Ξ
φῶντος. Καὶ ὅτι μα
τὴν θήλειαν ἔλεγον εἰς
φροδίσια εἶναι † λ
τέρον. καὶ πάλιν παρ
πικράτει ἐν τῷ Χορ
ματι δ' ἐστὶ τῷ Επικ
τοῦτο. * Τελέως δὲ ὑ
πῆλθεν ἡ κατάρατος
στροπὸς Ἐπομνύουσα
κόραν, ταὶ Ἀρτεμ
Ταὶ Φερσέφατταν, ὡς δάμαλις, ὡς πω
λος, Ὡς πῶλος ἀδμής. ἦν δ' ἄρ' ἣν * μ
νία. Εἰς ὑπερβολὴν δὲ λαγνιστάτην αὐτὴν ε
ἠθέλησε μυωνίαν ὅλην ὀνομάσας. Καὶ Φιλή

Μῦς λευκὸς ὅταν αὐτὴν ἴδῃς, ἀλλ' αἰσχύνομαι λέγειν. κέκραγε † τηλικοῦτον εὐθὺς ἡ κατάρατος Μαστροπός. ὥστ' οὐκ ἔστι πολλάκις λαθεῖν.

murinum eam appellando. Et Philemon, Mus albus, illam si quis: at fari pudet: Clamauit adeò læna mox turpissima, Latêre nusquam licuit. *Versus non constat.*

Περὶ ταύρου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ὃν Ὄνουφιν καλοῦσι. Κεφ. ια.

Σέβουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ μέλανα ταῦρον, καὶ καλοῦσιν Ὄνουφιν αὐτόν. καὶ τὸ ὄνομα τῆς χώρας ἔνθα τρέφεται Αἰγύπτιοι λεγέτωσαν ἡμῖν λόγιοι. τραχὺ γάρ. ἀντίαι αὐτῷ τρίχες ἢ παρ' οὖν τοῖς ἄλλοις εἰσίν. ἴδια γάρ τοι καὶ τοῦδε ταῦτα. μέγιστος δὲ ἦν ἄρα βοῶν οὗτος, καὶ ὑπὲρ τοὺς Χάονας, οὕσπερ καὶ Λαρινοὺς καλοῦσι Θεσπρωτοί τε καὶ Ἠπειρῶται, τῆς ἀπορροῆς τῆς τῶν Γηρυόνου βοῶν γενεαλογοῦντες αὐτούς. καὶ σιτεῖταί γε Ὄνουφις πόαν μηδικὴν οὗτος.

De Tauro Ægyptijs sacro, quem Onuphin nominant. C. XI.

Colunt & nigrum Taurum Ægyptij, quẽ Onuphin vocitant. Loci nomen vbi nutritur, ipsi referant: ego propter asperitatem omitto. Pili in eo contrà quàm aliis vertuntur: atque hoc ei proprium est. Inter boues magnitudine excellit, ita vt Chaones etiam (quos Thesproti & Epirotæ latinos nuncupant, & è Geryonis bobus prognatos dicunt) exuperet. Pascitur autem Medica herba.

Ὅτι πάντων ἀλτικώτατοι δελφῖνες. Κ. ιβ.

Omnium velocissimos & saltu præstantissimos esse Delphinos.

CAP. XII.

Non modò aquatilium bestiarum, sed etiam terrenarum omnium Delphinus velocissimus, & ad saliendum præstantissimus est. nauium enim, sicut Aristoteles ait, malos transilit, & causam conatur afferre ejusmodi. Quemadmodum vrinatores animam continent, sic ille primò spiritum cōprimit: deinde corpus sicut sagittam neruo expulsam jaculatur. nā spiritus intus compressus, & illum & vrinatores compellit ac jaculatur.

De Physa pisce.

CAP. XIII.

Physa Aegyptius piscis admirabili natura præditus est: nam cum notionem habere feruat quando luna augeatur & diminuatur: ejusq; jecur cum luna pariter decrescere, pariterq; recrescere: corporisq; habitu modò esse opimo, modò gracili

Ὀξύτατος δ' ...
καὶ ἁλικώτατος ...
δελφίς, ἀλλὰ καὶ ...
στρίων ἁπάντων. ...
δεῖ γοῦν τὰς ναῦς, ...
στοτέλης λέγει· κ...
αἰτίαν πειρᾶται ...
ναι, καὶ ἔστιν αὕτη ...
χει τὸ πνεῦμα.
καὶ οἱ ὕφυδροι κα...
τεῖ, καὶ γάρ τοι ...
καὶ οὗτοι συντείνα...
δὸν τὸ πνεῦμα, ...
νεῦρον, εἶτα τὸ ...
βέλος ἀφιᾶσι· ...
βόμβον φησὶν ἔνδ...
τει καὶ ἐξακοντί...
τούς.

Περὶ τῆς φύσης τοῦ ...

Κεφ. ιγ'.

Ἡ δὲ φῦσα ἐσ...
Αἰγύπτιος, θαυμ...
ξιος. οἶδε γὰρ ἀ...
ὁπότε ἡ σελήνη λ...
δὲ ἡ αὐτῆς καὶ πλη...
σιν. καὶ αὐτοῦ καὶ τὸ ἧπ...
τοῦ συναύξει τῇ ...
συμφθίνει. καὶ τῆ...
τροφῆς ἐστι, πῇ δὲ λ...

ρος.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου *λάγνιδος. Κ. ιδ.

Ὁ δὲ * λάγνις ἐστὶ μὲν περὶ τὸν Μαίανδρον καὶ τὸν Λύκον τοὺς Ἀσιανοὺς ποταμούς. τὸν δὲ Εὐρώπης περὶ τὸν † Στρύμονα. καὶ σιλούρῳ μὲν τὸ εἶδος ὅμοιός ἐστι. πέφυκε δὲ φιλοτεκνότατος ἰχθύων οὗτος. ὅταν γοῦν θήλεια ἀποκυήσῃ, ἡ μὲν ἀφεῖται τῆς ὑπὲρ τῶν τέκνων φροντίδος, οἷα δήπου λεχῶσα. ὁ δὲ ἄῤῥην τῇ φρουρᾷ τῶν βρεφῶν ἑαυτὸν ἐπιτάξας παραμένει, πᾶν ἀναστέλλων τὸ ἐπιβουλεῦον. ἱκανὸς δέ ἐστι καὶ ἄγκιστρον καταπιεῖν, ὡς Ἀριστοτέλης φησί.

Περὶ βατράχων καὶ ὕδρων, καὶ κροκοδείλων. Κ. ιε.

Βάτραχος ὕδρον μισεῖ, καὶ δέδοικεν ἰσχυρῶς. οὐκοῦν τῇ βοῇ τῇ πολλῇ πειρᾶται ἀντεκπλήττειν αὐτὸν καὶ ἀντιφοβεῖν. Κροκοδείλου δὲ κακουργία ἐκείνη

& tenui.

De Glani pisce.

CAP. XIIII.

Glanis piscis, incola Mæandri & Lyci Asianorum fluminum, & Europæi Strymonis, speciem siluri similitudinemq; gerit. Ex piscibus suorum fœtuum amātissimus est. nam simul vt fœmina peperit, cura quidem illa de partu suo liberatur, ac veluti puerpera quietem impetrat. At verò assiduum se præstans mas custodem ad conseruationem ejus, quā procreauit, sobolis, eam tuetur, & insidias omnes arcet. Potest quidem & hamum deuorare, Aristotele teste.

De Ranis, Hydris, & Crocodilis. c. XV.

Hydrū valdè & metuit & odit Rana, quāobrem multo clamore illum vicissim terrere ac perturbare conatur. Cæterū Crocodili malignum ingenium, hominem quoque & a-

al. γλάνιδος
al. γλάνις
Στρυμόνα *paroxyt.*

τὴν ἀτρα-πὸν

lias animantes vt capiat, meditatur insidias. Itaque in via, quâ nouit ad fluuios descensum esse, vel aquandi gratiâ, vel potandi equum camelúmve, vel certè ingrediendi nauim, aquam noctu, quā plenis buccis hauserit, effundit, idq; sæpiùs, vt locum reddat lubricum, vt faciliùs quodcunq; in eo collapsum fuerit animal, prædetur. Labentia enim sustinere se nequeunt, & mox ab illo insiliente, vt jacent, corripiuntur, ac deuorantur. Addam & aliud nonnihil de hac fera. Tametsi non pauca sint Trochilorū genera, & nomina, quę sanè quidem quàm dura sunt, & ab aure religiosa & terete auersa, prætereo: haudquaquā cum iis omnibus fœdere deuincitur, amicitiamq; colit Crocodilus: sed cum solo nuncupato Cladarorynch o societatem atque ami-

εἰς ἀνθρώπυς τε θήρ...
ζώυ ἑτέρυ ἐτράπη,...
τρόπον, δι' ἧς οἶδε κ...
ζας εἰς ποταμὺς, ἢ ἐ...
δρείαν, ἢ ἵππυς ζὸ...
δείαν, ἢ καμήλυ, ...
Δία ὥστε ἐπιβῆναι τ...
ζαύτη τι νύκτωρ ἐ...
λῷ τῷ ὕδατι καζαρ...
ἐμπλήσας τὸ στόμα,...
χεῖ κτ' τ' ἀτραπὸ π...
κις, ὀλισθηρὰν αὐτ...
γάσασθαι θέλων, κα...
κολωτέραν ἑαυτῷ τ...
γραν ἀποφαίνων. ζ...
ζι καζολισθαίνοντα,...
τεῖ τ' ἐπιβάθρας· ἀ...
κεῖνα μ' κατάσχ...
ἐπιπήδησεν ἐπολ...
καὶ δειπνεῖ. Ολίγα ...
κοδείλων πέρι ἐρ...
νιῶ. Οὐ πρὸς πα...
τροχίλων γένος ἐσ...
τῷ θηρίῳ ἔνσπονδα...
λὰ ἡ αὐτῶν φωνὴ κ...
ματα. τραχέα ἡ, καὶ...
σαι αὐθέντα, καὶ...
τοῦτον ἑῷ αὐτῷ· μόν...
καλόμενον κλαδαρ...

χον ἐπαγείρειν καὶ φίλον ἔχει. δύναται γὰρ οὗτος ἀλύπως ἐκλέγειν αὐτοῦ τὰς βδέλλας.

citiam facit. Enimuerò nulla hic offensione hirudines ei legere potest.

Τίνα τῶν ζώων πολύγονα κατὰ Δημόκριτον, οἷον ὗς καὶ κύων, καὶ περὶ μυῶν. Κ. ιϛ.

Cur Sus & Canis animalia multipara, ex Democrito. Item de Mulis, & cur non pariant.
CAP. XVI.

Λέγει Δημόκριτος πολύγονον εἶναι ὗν, καὶ κύνα· καὶ τὴν αἰτίαν προστίθησι, λέγων, ὅτι πολλὰς ἔχει τὰς μήτρας, καὶ τοὺς τόπους τοὺς δεκτικοὺς τοῦ σπέρματος. ὁ τοίνυν θορὸς οὐκ ἐκ μιᾶς ὁρμῆς ἁπάσας αὐτὰς ἐκπληροῖ· ἀλλὰ δίς τε καὶ τρὶς ταῦτα τὰ ζῶα ἐπιθορνύνται, ἵνα ἡ συνέχεια πληρώσῃ τὰ τοῦ γόνου δεκτικά. Ἡμιόνους δὲ λέγει μὴ τίκτειν, μὴ γὰρ ἔχειν ὁμοίας μήτρας τοῖς ἄλλοις ζώοις, ἑτερομόρφους δὲ, ἥκιστα δυναμένας γονὴν δέξασθαι. μὴ γὰρ εἶναι φύσεως ποίημα τὴν ἡμίονον, ἀλλὰ ἐπινοίας ἀνθρωπίνης, καὶ τόλμης, ὡς ἂν εἴποις μοιχίδιον ἐπιτε-

Cur Sus & Canis sint tam fœcundæ, & multiparæ, Democritus causam affert, quòd multiplicem vuluam, & seminis sellas receptatrices multas habeant. eas omnes semē non vno initu explet, sed iterum & sæpius eæ proseminantur, vt frequentia seminis receptacula impleantur. Mulas idem non parere ait: nec enim similes aliis vuluas animalibus habere, sed formâ diuersas minimè concipere quire: nec enim mulas esse naturę opus, sed humanæ machinationis audaciæq;, vt ita dicam, adulterinum inuentum, & fur-

tum. Videri autem sibi ait asinum, vi equæ illata, fortuitò grauidam reddidisse, ac homines postea hujus violentiæ discipulos factos, in cõsuetudinem procreandi hæc jumenta adduxisse. Libycorum asini maximi non equas comatas superueniunt, sed duntaxat tonsas. nec enim has comæ ornamento superbientes, harum rerum periti aiunt ejusmodi maritos pati.

Vbi crebriùs abortus fiat.
c. XVII.

In Austrinis (vel regionibus vel tempestatibus) partus magis relaxari, atque adeò excidere Democritus ait, quàm Septẽtrionibus. Quod quidem ipsum cur fiat, causam affert: Quia ventrem ferentibus corpora Austro laxentur, & dissoluantur: idcircò receptaculo dilatato, & longè lateq; diffuso, & malè compacto partus errare, &

χνημα τοῦ καὶ κ
δοκεῖ δέ μοι τοῦτ,
ὄνος ἵππον βιασ
κατὰ τύχην κυῆσαι
τοὺς δ' ἀνθρώπους
ταύτης γεγενημέ
μένοι προελθεῖν
τῆς γονῆς αὐτῶν
ων. καὶ μάλιστά γ
Λιβύων ὄνους μεγ
τὰς ἐπιβαίνειν τα
ποις, οὐ κομώσαις
κεκαρμέναις. ἔχ
τὴν ἑαυτῆς ἀγλα
διὰ τῆς κόμης οὐ
πομεῖναι τὸν τοιόνδ
γὰρ οἱ σοφοὶ τοὺς
γάμους φασί.

Πῶς μᾶλλον ἐξαμβλίσ
ἔμβρυα. Κ.

Ἐν τοῖς νοτίοις
τὰ ἔμβρυα ἐκπίπ
μόκριτος λέγει.
βορείοις· καὶ εἰκότω
τοῦτο γὰρ ὑπὸ τοῦ ν
σώματα τῶν κυου
διΐσταται· ὥστε πε
σκηνοὺς διακεχ
οὐχ ἡρμοσμένους, τ

καὶ τὰ κυήματα, καὶ θερμαινόμενα δεῦρο καὶ ἐκεῖσε διολισθαίνειν, καὶ ἐκπίπτειν ῥᾷον. εἰ δὲ εἴη πάγος, καὶ βορρᾶς καταπνέοι, συμπέπηγε μὲν τὸ ἔμβρυον, δυσκίνητον δέ ἐστι καὶ οὐ ταράττεται ὡς ὑπὸ κλύδωνος. ἅτε δὲ ἄκλυστον καὶ ἐν γαλήνῃ ὄν, ἔρρωταί τε καὶ σύντονοι καὶ διαρκεῖς πρὸς τὸν κατὰ φύσιν χρόνον τῆς ζωογονίας. οὐκοῦν ἐν κρυμῷ μὲν φησὶν ὁ Ἀβδηρίτης συμμένειν, ἐν ἀλέᾳ δὲ ὡς τὰ πολλὰ ἐκπίπτει. αἰτίαν δὲ εἶναι λέγει τῆς θέρμης πλεοναζούσης, διίστασθαι τὰς φλέβας καὶ τὰ ἄρθρα.

Διὰ ποίαν αἰτίαν ἀναφύεται τῶν ἐλάφων τὰ κέρατα.

ΚΕΦ. ιη.

Αἰτίαν δὲ ὁ αὐτὸς λέγει τοῖς ἐλάφοις τῆς τῶν κεράτων ἀναφύσεως ἐκείνην εἶναι. ἡ γαστὴρ αὐτοῖς ὡς ἔστι θερμοτάτη, ὁμολογεῖ.

vagari: eosdemq; calefactos huc & illuc dilabi & diffluere, ac jam locis disclusis & remissis faciliùs excidere. Contrà si tempestas sit frigida, & Septentriones venti sint, locorũ astrictione fœtus contrahi, & comprimi, vt de locis dimoueri ac depelli non queant: nec sanè dissolutione & laxitate quasi tempestate quati, præsertim quũ à perturbatione conquiescant, & firmissima sede distringantur, ita vt facilè ad pariendi tempus durare possint. Quamobrem frigida constitutione (inquit Abderita) fœtus manent, calore verò vt plurimum excidunt. hoc enim superante, fieri posse negat, quin nerui & artus laxentur & fatiscant.

Cur & quomodo Ceruorũ cornua renascantur.

CAP. XVIII.

Causam Ceruis cur cornua renascuntur, idem Democritus eam dicit, ventrem iis calidissi-

ſimum eſſe, & eorum venas per vniuerſum corpus pertinentes, eſſe rariſſimas: & os quod cerebrum amplectitur, membranæ inſtar tenuiſſimum & perrarũ eſſe, indeq; ad ſummũ capitis verticem craſſiſſimas venas exoriri: itaque fieri vt nutrimentum, & cibi pars vtilior, celeriter à natiuo calore digeratur. ex eo autem quod pinguius eſt, extrinſecus ipſis circunfundi ait: quod ſolidius, per venas in caput retorqueri, & reflecti: ac indè cornua permulto humore irrigata enaſci. Hic influxus quum continenter fiat, quod ex eo coaluerit, promouetur & truditur foras, & ſubindè ſuccreſcit aliud atque aliud. Quicquid igitur ejus extra corpus eminet, dureſcit ab aëre eum ipſum conſolidante, & in corneam duritatem confirmante. Id autem quod etiam nunc intra autem ſubeſt, molle &

καὶ τὰς φλέβας δὲ αὐτῶν τὰς διὰ τοῦ σώματος πεφυκυίας παντὸς ἀραιοτάτας λέγει· καὶ τὸ ὀστέον τὸ κατειληφὸς τὸν ἐγκέφαλον λεπτότατον εἶναι, καὶ ὑμενῶδες καὶ ἀραιόν· φλέβας τε ἐντεῦθεν, καὶ ἐς ἄκραν τὴν κεφαλὴν ὑπανίσχειν παχυτάτας. τὴν γοῦν τροφὴν, καὶ ταύτης τε τὸ γονιμώτατον, ὤκιστα ἀναδίδοσθαι. καὶ ἡ μὲν πιμελὴ αὐτοῖς ἔξωθεν φησὶ περιχεῖται, ἡ δὲ ἰσχὺς τῆς τροφῆς ἐς τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν φλεβῶν ἀναθόρνυται. ἔνθεν οὖν τὰ κέρατα ἐκφύεσθαι διὰ πολλῆς ἐπαρδόμενα τῆς ἰκμάδος. συνεχὴς οὖν οὖσα, ἐπιρρέουσά τε ἐξωθεῖται προτέρα. καὶ τὸ μὲν ὑπερέχον ὑγρὸν ἔξω τοῦ σώματος, σκληρὸν γίνεται, πηγνύντος αὐτὸ καὶ κερατοῦντος τοῦ ἀέρος· τὸ δὲ ἔνδον ἔτι μεμυκὸς ἁπαλόν ἐστι. καὶ τὸ μὲν σκληρύνεται ὑπὸ τοῦ

ἔξω

ἔξωθεν ψύξεως· τὸ δὲ ἁπαλὸν μὲν ὑπὸ τοῦ ἔνδον ἀλέας. οὐκοῦν ἡ ἐπίφυσις τοῦ νέου κέρατος τὸ πρεσβύτερον ὡς ἀλλότριον ἐξωθεῖ. θλίβοντος τοῦ ἔνδον καὶ αὐξάνειν τοῦτο θέλοντος, καὶ ὀδυνῶντος, καὶ σφύζοντος, ὥσπερ οὖν ἐπειγομένου τεχθῆναι καὶ προελθεῖν. ἡ γάρ τοι ἰκμὰς πηγνυμένη καὶ ὑπανατέλλουσα, ἀτρεμεῖν ἀδύνατός ἐστι. *δύναται γὰρ καὶ αὐτὴ σκληρὰ, καὶ ἐπωθεῖται τοῖς προτέροις. καὶ τὰ μὲν πλεῖστα ἐκθλίβονται ὑπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἔνδον· ἤδη δὲ ἔνια καὶ κλάδοις περιεχθέντα, καὶ ἐμποδίζοντα εἰς τὸν ὠκὺν δρόμον ὑπὸ τῆς †ῥύμης τὸ θηρίον ἀθούμενον, ἀπήρραξε. καὶ τὰ μὲν ἐξώλισθε· τὰ δὲ ἕτοιμα ἐκκύπτειν ἡ φύσις προάγει.

tenerum est. Quocirca recens cornu subnascēs, & intrinsecus prēmens, vetus tanquam alienum expellit, dum veluti parturiens turget, & in lucem emergere gliscit, moræ interioris impatiens. Et humor quidem recenter concrescens, ad depellendum antiquum infirmus est: at durescens, priora extrudere potest. Itaque vetera cornua pleraque interno robore expelluntur: *fortè* γίνεται nónnulla arborum ramis circumplicata, & feram ad cursum incitatam vi impedientia abrumpuntur: & sic veteribus elisis, recentia ad erumpendum parata, naturę munere proferuntur. ῥώμης

Περὶ τῶν τομίων βοῶν, καὶ μὴ τομίων, πῶς διαφέρουσι κατὰ τὰ κέρατα. Κεφ. ιθ.

De genere Bubulo castrato & non castrato, quomodo cornibus & fronte differat. c. XIX.

Οἱ τομίαι βόες, Δημόκριτος λέγει, σκολιὰ,

Bubulo pecori castrato Democritus ait

tortuosa, gracilia, lõga nasci cornua. Contrà testibus prædito enasci secundùm radicem crassa, recta, minusq; prolixa: eosdemq; latiori quàm alteros frõte esse. Nam hic ibidem quũ multæ venæ sunt, ab iis ossa dilatantur: simul & cornuum eruptio quoniam crassior existat, frontis latitudinem promouet. Castratis verò quòd sedes cornuum & initium enascendi perparuum habeat circulum, minùs dilatatur hæc pars.

τομίαι

λεπτὰ, καὶ μακρὰ φύεσθαι τὰ κέρατα αὐτοῖς. τοῖς δὲ ἐνόρχοις παχέα τὰ πρὸς τῇ ῥίζῃ καὶ ὀρθὰ, καὶ πρὸς μῆκος προήκοντα ἧττον. καὶ πλατυμετώπους εἶναι λέγει τούτους τῶν ἑτέρων πολλῷ μᾶλλον. τῶν γὰρ φλεβῶν πολλῶν ἐνταῦθα οὐσῶν, εὐρύνεσθαι τὰ ὀστέα ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἡ ἔκφυσις δὲ τῶν κεράτων παχυτέρα οὖσα, εἰς πλάτος τὸ αὐτὸ τοῦ ζώου μέρος προάγει καὶ ἐκείνη. οἱ δὲ † τομεῖς μικρὸν ἔχοντες τὸν κύκλον τῆς ἕδρας τῆς τῶν κεράτων, πλατύνονται ἧττον, φησί.

De Bobus mutilis.

CAP. XX.

Porrò mutili Boues: threnôdes (vt Democritus vocat) idest foraminulentam cranij partem, & poris seu meatibus plenam non habent, sed os vniuersum solidum: quod quum affluxum humorũ non admittat, vt cornibus nudi ac mutili sint, in

τρημῶδες *forte, pro* τρηματῶδες *vel* θριπώδης. *nã* θρίπες *vermiculi sũt perforantes. al. quidem legitur* θρηνῶδες.

Περὶ τῶν ἀκεράτων ταύρων.

Κεφ. κ.

Οἱ δὲ ἄκεροι ταῦροι τὸ * θρηνῶδες, οὕτω δὲ ὀνομάζει Δημόκριτος, ἐπὶ τοῦ βρέγματος οὐκ ἔχοντες (εἴη δ' ἂν τὸ σηραγγῶδες λέγων) ἀντιτύπου τοῦ παντὸς ὄντος ὀστοῦ, καὶ τὰς συῤῥοίας τῶν χυμῶν οὐ δεχομένου, γυμνοί τε καὶ ἄμοιροι γίνονται τῶνδε τῶν

ἀμυν

ἀμυντηρίων. Καὶ αἱ φλέβες δὲ αἱ κατὰ τοῦ ὀστέου τοῦδε ἀτροφώτεραι οὖσαι, λεπτότεραί τε καὶ ἀσθενέστεραι γίνονται. Ἀνάγκη δὲ καὶ ξηρότερον τὸν αὐχένα τῶν ἀκεράτων εἶναι· λεπτότεραι γὰρ καὶ αἱ † τούτων φλέβες, ταύτῃ τοι καὶ ἐρρωμέναι ἧττον. Ὅσαι δὲ Ἀράβιοι βόες θήλειαι μέν εἰσι τὸ γένος, εὐφυεῖς δὲ ἐς τὰ κέρατα. καὶ ταύταις ἡ ἐπισύρροια πολλὴ τῶν χυμῶν φησι, τροφὴ τῆς εὐγενοῦς βλάστης τοῖς κέρασίν ἐστιν. ἄκερω δὲ καὶ αὗται οὖσαι τὸ δεκτικὸν τῆς ἰκμάδος ὀστέον στερεώτερόν τε ἔχουσι, καὶ δέχεσθαι τοὺς χυμοὺς ἥκιστον. καὶ συνελόντι εἰπεῖν, αὔξης ἡ ἐπιρροὴ αἰτία τοῖς κέρασι. ταύτην δὲ ἄρα ἐποχετεύουσι φλέβες πλεῖσταί τε καὶ παχύταται, καὶ ὑγρὸν κύουσαι ὅσον καὶ δύνανται στέγειν.

Ὅτι καὶ αἰετὸς ἀνθρώπου βρέφος

causa est. Venæ etiam circa idem os cũ pertenues & infirmæ sint, minùs alimenti continent. Sed ceruix quoq; mutilorum Boum necessariò siccior est, quũ in ea similiter graciliores habeantur venæ, & idcirco minùs validæ. Cæterùm Arabicis Vaccis egregia nascuntur cornua: quòd ad ea scilicet (inquit ille) humor copiosus, vnde generosa illa germina nutriuntur, confluat. Ex eisdem quæ cornibus carent, os humorem capere solitum, solidius habent, & haudquaquã hunc ipsum sibi humorem recipere idoneum. In summa igitur incrementi causâ cornibus existit influentia: quam sanè plurimę & crassissimæ venæ humore, quãtum ferre possunt, grauidatæ infundunt.

† τούτω

De Aquila quæ deiectũ è turri infantem subteruolando seruauit.

C. XXI.

Est

Eſt & amor & benignitas erga homines in brutis laudabilis. Nã Aquila olim infantem ſeruauit. Sed operæ pretium eſt hiſtoriam integram explicare, amplum ſententiæ noſtræ teſtimonium futuram. Sacchorę Babyloniorũ regis futurum è filia nepotem, regnum auo ademturũ Chaldęi prędixerunt. hoc ille metuẽs, durior in filiã eſt: & vt omnis ſuſpicio abeſſet, arctiſſimè incluſã cuſtodiri voluit. Sed fruſtrà ſuo conſilio rẽ fatalẽ impedire conatus eſt. Nã filia ex obſcuro quodam homine grauida peperit. Natũ autẽ ex ea infantem cuſtodes regis metu ex arce (cui filia includebatur) præcipitarunt. Forte autem præteruolãs Aquila, viſo infantis caſu, perſpicaciſſima nimirum auis, illico priuſquàm terrę allideretur,

ἴουσι. K. κα.

Ἴδιον δὲ τῶν ζώων καὶ ἡ φιλανθρωπία. αἰετὸς γοῦν ἔθρεψε βρέφος. καὶ εἰπεῖν τὸν πάντα λόγον ἐθέλω, ὡς ἂν γένοιτο μάρτυς ὧν προεθέμην. Βαβυλωνίων βασιλεύοντος Σακχόρου, Χαλδαῖοι λέγουσι τὸν γινόμενον ἐκ τῆς ἐκείνου θυγατρὸς, τὴν βασιλείαν ἀφαιρήσεσθαι τοῦ πάππου. καὶ Χαλδαίων μὲν ἦν τὸ προειρημένον θέσπισμα. τοῦτο ἐκεῖνος ἐπεφόβητο. καὶ ἵνα εἴπω τι καὶ ὑποπτεύσας, Ἀκρίσιος γίνεται εἰς τὴν παῖδα. ἐφρούρει γὰρ πικρότατα. λάθρα δὲ ἡ παῖς, ἦν γὰρ τοῦ Βαβυλωνίου σοφώτερον τὸ χρεών, τίκτει ὑποπλησθεῖσα ἔκ τινος ἀνδρὸς ἀφανοῦς. τοῦτον οὖν οἱ φυλάττοντες δέει τοῦ βασιλέως ἔρριψαν ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. ἦν γὰρ ἐνταῦθα ἀφειργμένη ἡ προειρημένη. οὐκοῦν ὁ αἰετὸς τὴν ἔτι τοῦ παιδὸς κατάφοραν ὀξύτατα ἰδὼν, πρὶν ἢ τῇ γῇ προσαράχθη-

Marginal notes: ἴουσι — ἀτίλεως vel tale quid. Similis quidem refertur fabula de Danaë Acrisij filia, &c. — προσαραχθῆναι

ῥαχθῆναι τὸ βρέφος, ὑπῆλθεν αὐτό, καὶ τὰ νῶτα ὑπέβαλεν, καὶ κομίζει ἐς κῆπόν τινα, καὶ τίθησι πεφεισμένως εὖ μάλα. ὁ τοίνυν τοῦ χώρου μελεδωνὸς, καλὸν παιδίον θεασάμενος, ἐρᾷ αὐτοῦ, καὶ τρέφει. καὶ καλεῖται †Τίλγαμος, καὶ βασιλεύει Βαβυλωνίων. εἰ δέ τῳ δοκεῖ μῦθος τοῦτο, σύμφημι, †πειρώμενον εἰς ἰσχὺν κατεγνωκέναι αὐτόν. ἀλλ' Ἀχαιμένη μὲν τὸν Πέρσην, ὑφ' οὗ κάτεισιν ἡ τῶν Περσῶν εὐγένεια, ἀετοῦ τρόφιμον ἀκούω γενέσθαι.

volando subiens eum dorso excepit, & in hortum quendam deportatum leniter deposuit. Eum loci dominus inuentum, formâ ejus delectatus amauit, educauitq;, & Tilgamum appellauit. is postea in Babylonios regnum adeptus est Hoc si cui fabula videtur, me quoque non approbare illi fatebor. Audio tamen Achæmenē Persam quoque, à quo nobilis Persarum prosapia descendit, Aquilæ alumnum fuisse.

al. Γίλγαμος

al. πειρώμενος

Achamenes.

Περὶ τῶν κυνῶν τῶν παρὰ τῷ νεῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἐν τῇ Κρήτῃ. Κεφ. κβ.

De Canum rabie in Creta.

CAP. XXII.

Ἐν δὲ Κρήτῃ Ῥοκκαίας, οὕτως Ἀρτέμιδος καλεῖται νεώς. ἐνταῦθα οἱ κύνες λυττῶσιν ἰσχυρῶς, ἐς τοσοῦτον ὅταν τὴν νόσον ἐμπέσωσιν. εἶτα μέχρι ἑαυτοὺς ἐκ τῆς ἄκρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὠθοῦσιν εἰς τὴν θάλατταν.

In Creta Dianæ Roccææ templum est, circa quod quum rabie corripiuntur Canes, vehementer ex ea laborant: adeò quidem vt ex promontorio in mare se præcipites dent.

περὶ τῶν ἐν Ἀδώνιδος τιθασῶν λεόντων. κ. κγ.

De Leonibus mansuetis in æde Adonidis.

CAP. XXIII.

Eſt & amor & benignitas erga homines in brutis laudabilis. Nã Aquila olim infantem ſeruauit. Sed operæ pretium eſt hiſtoriam integram explicare, amplum ſententiæ noſtræ teſtimonium futuram. Sacchorę Babyloniorũ regis futurum è filia nepotem, regnum auo ademptorũ Chaldęi prędixerunt. hoc ille metués, durior in filiã eſt: & vt omnis ſuſpicio abeſſet, arctiſſimè incluſã cuſtodiri voluit. Sed fruſtrà ſuo conſilio ré fatalé impedire conatus eſt. Nã filia ex obſcuro quodam homine grauida peperit. Natũ auté ex ea infantem cuſtodes regis metu ex arce (cui filia includebatur) præcipitarunt. Fortè autem præteruolãs Aquila, viſo infantis caſu, perſpicaciſſima nimirum auis, illico priuſquàm terrę allideretur,

ἴσασι

ἀνίκεως vel tale quid. Similis quidem refertur fabula de Danaë Acriſij filia, &c.

ἴσασι. Κ. κα.

Ἴδιον δὲ τῶν ζώων καὶ ἡ φιλανθρωπία. αἰετὸς γοῦν †ἔθρεψε βρέφος. καὶ εἰπεῖν τὸν πάντα λόγον ἐθέλω, ὡς ἂν γένοιτο μάρτυς ὧν προὐθέμην. Βαβυλωνίων βασιλεύοντος Σακχόρου, Χαλδαῖοι λέγουσι τὸν γενόμενον ἐκ τῆς ἐκείνου θυγατρὸς, τὴν βασιλείαν ἀφαιρήσεσθαι τοῦ πάππου. καὶ Χαλδαίων μὲν ἦν τὸ προειρημένον θέσπισμα. τοῦτο ἐκεῖνος πέφρικε. καὶ ἵνα εἴπω ἔτι καὶ ὑποπτεύσας *Ἀκρίσιος γίνεται εἰς τὴν παῖδα. ἐφρούρει γὰρ πικρότατα. λάθρα δὲ ἡ παῖς, ἦν γὰρ τοῦ Βαβυλωνίου σοφώτερον τὸ χρεὼν, τίκτει ὑποπλησθεῖσα ἔκ τινος ἀνδρὸς ἀφανοῦς. τοῦτον οὖν οἱ φυλάττοντες δέει τοῦ βασιλέως ἔρριψαν ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. ἦν γὰρ ἐνταῦθα ἀφειργμένη ἡ προειρημένη. οὐκοῦν ὁ αἰετὸς τὴν ἔτι τοῦ παιδὸς καταφορὰν ὀξύτατα ἰδὼν, πρὶν ἢ τῇ γῇ *προσαράχθ

προσαραχθῆναι

ῥαχθῆναι τὸ βρέφος, ὑπῆλθεν αὐτὸ, καὶ τοῖς νώτοις ὑπέβαλεν, καὶ κομίζει ἐς κῆπόν τινα, καὶ τίθησι πεφεισμένως εὖ μάλα. ὁ τί-νων τοῦ χώρου μελεδωνὸς, καλὸν παιδίον θεασάμενος, ἐρᾷ αὐτοῦ, καὶ τρέφει. καὶ καλεῖται †Τίλγαμος, καὶ βασιλεύει Βαβυλωνίων. εἰ δέ τῳ δοκεῖ μῦθος τοῦτο, σύμφημι, †πειρώμενον εἰς ἰσχὺν κατεγνωκέναι αὐτόν. ἀλλ' Ἀχαιμένη μὲν τὸν Πέρσην, ὑφ' οὗ κατάγεται ἡ τῶν Περσῶν εὐγένεια, ἀετοῦ τρόφιμον ἀκούω γενέσθαι.

volando subiens eum dorso excepit, & in hortum quendam deportatum leniter deposuit. Eum loci dominus inuentum, formâ ejus delectatus amauit, educauitq;, & Tilgamum appellauit. is postea in Babylonios regnum adeptus est. Hoc si cui fabula videtur, me quoque non approbare illi fatebor. Audio tamen Achæmenē Persam quoque, à quo nobilis Persarum prosapia descendit, Aquilæ alumnum fuisse.

al. Γίλγαμος

al. πειρώμενος

Achamenes.

Περὶ τῶν κυνῶν τῶν παρὰ τῷ ναῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἐν τῇ Κρήτῃ. Κεφ. κβ.

Ἐν δὲ Κρήτῃ Ῥοκκαίας, οὕτως Ἀρτέμιδος καλεῖται νεώς. ἐνταῦθα οἱ κύνες λυττῶσιν ἰσχυρῶς, ἐς τοσοῦτον ὅταν τὴν νόσον ἐμπέσωσιν. εἶτα μέντοι ἑαυτοὺς ἐκ τῆς ἄκρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὠθοῦσιν εἰς τὴν θάλατταν.

De Canum rabie in Creta.

CAP. XXII.

In Creta Dianæ Roccææ templum est, circa quod quum rabie corripiuntur Canes, vehementer ex ea laborant: adeò quidem vt ex promontorio in mare se præcipites dent.

Περὶ τῶν ἐν Ἀδώνιδος τιθασῶν λεόντων. Κ. κγ.

De Leonibus mansuetis in æde Adonidis.

CAP. XXIII.

E

In Elymæa regione Adonidis templum est, & in eo mansueti Leones: qui homines templum ingredientes tanquam salutatos adulando excipiunt. Eos si ad cibum aduoces tanquã inuitati conuiuæ adsunt: & quicquid porrexeris, postquam acceperint, modestè & decenter abeunt.

De Maris rubri Hygrophœnice pisce.

CAP. XXIIII.

Piscem in mari rubro nasci ferunt, cui nomen Hygròs (hoc est humidus vel aquaticus) Phœnix. is nigris lineis, quas cæruleæ variant maculæ, distinguitur.

De Lacerto, Charace & Sagittario eiusdem maris piscibus.

CAP. XXV.

Ejusdem maris Lacertus est, cujus magnitudo ei qui nascitur apud nos æqualis est: sed virgatus spectatur, lineis nimirum aureolis circundatur à bran-

Εν τῇ Ελυμαίᾳ χώρᾳ νεώς ἐστιν Αδώνιδος· καὶ εἰσὶν ἐνταῦθα τιθασοὶ λέοντες, καὶ τοὺς ἐς τὸν νεὼν παριόντας ἀσπάζονταί τε καὶ σαίνουσι. καὶ εἰ καλοίης ἐσθίειν, οἱ δὲ ὡς κλητοὶ δαιτυμόνες ἔρχονται· καὶ ὅσ' ἂν ὀρέξῃς, λαβόντες, εἶτα ἀπίασι σωφρόνως τε καὶ κεκοσμημένως.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ καλουμένου ὑγροῦ φοίνικος. Κ. κδ.

Εν τῇ θαλάσσῃ τῇ ἐρυθρᾷ ἰχθὺς γίνεταί φασι, ᾧ ὄνομα αὐτῷ ὑγρὸς φοῖνιξ· καὶ γραμμὰς ἔχει μελαίνας, καὶ μεταξὺ τούτων κυανέαις στιγμαῖς κατέστικται.

Περὶ σαύρου καὶ χάρακος, καὶ τοξότου τῆς αὐτῆς θαλάττης ἰχθύων. Κεφ. κε.

Τὸν δὲ σαῦρον τὸν ἐκεῖθι τὸ μὲν μῆκος, τὸν κατὰ τὴν ἡμετέραν γινόμενον ἴσον ἐστί· ῥαβδωτὸς δὲ αὐτὸν περιέρχονται χρυσαῖ περασιγγαι:

ἐγκατεσπαρμέναι, ἀπὸ τῶν βραγχίων ἐς τὴν οὐρὰν καθήκουσαι· μέσαι δὲ αὐτὰς διατέμνει † χρυσῆ δὲ ζώνη περιεσφιγμένη. τὸ στόμα δὲ αὐτῶν κέχηνε, καὶ ἡ κάτω γένυς ἐς τὴν ἄνω νεύειν ὑποπέφυκε. πρασίνους δὲ ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς. βλέφαρα δὲ αὐτοὺς χρυσοειδῆ περιέρχονται. Ἔστι δὲ καὶ ὁ χάραξ ὁ καλούμενος τῆς αὐτῆς θαλάττης θρέμμα. ἔχει δὲ πτερύγια, καὶ χρυσῷ προσείκασται, ⁗ ὅσα δὲ ἰδεῖν ταῖς παρ' ἑκάτερα, καὶ νωταῖα ὅσα, καὶ ταῦτα ἔχει χρυσοειδῆ. κατωτέρω δὲ ἄρα εἰσὶ πορφυραῖ ζῶναι τὴν χρόαν. χρυσοειδὴς δὲ καὶ τὸ οὐραῖόν ἐστι τὸ αὐτοῦ. πορφυραῖ δὲ ἄρα γε σκιαὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ μέσους ἐς κάλλος εἰσγράφουσιν. Ὁ δὲ τοξότης ἐν τῇ αὐτῇ θαλάττῃ γινόμενος, ἐχίνῳ ὅμοιός ἐστι τὸ εἶδος. κέντρα δὲ ἔχει στερεὰ καὶ μακρά.

γραμμὴ

ἴσα τὰ

Περὶ ὕστριχος τῆς Λιβυκῆς. Κεφ. κϛ.

Αἱ δὲ ὕστριχες αἱ Λιβυκαὶ κεντοῦσί γε τοὺς ἁπτομένους.

chiis ad caudam pertinentibus, quas media argentea distinguit. Ore est hianti, maxilla inferior eminet in superiorem. virides oculos habet, quos aureo fulgore palpebræ ambiunt. Ejus item maris fœtura est Charax nuncupatus piscis: is pinnas habet & vtrinque & in tergo auricolores. Inferiores partes purpureis cingulis illustrantur. Similiter ejusdem cauda auri colorem gerit. Purpureus color medios oculos pulchrè adumbrat. Sagittarius in eodem mari procreatur, & quoniam herinacei speciē & similitudinem habet, firmis & benè longis armatur aculeis.

De Hystrice Libyca.

CAP. XXVI.

Hystrices Libycę eos à quibus attinguntur

acerbè pungunt, & aculei eorum non leues dolores inferunt. quinetiam mortuarum (*vel nō ab ipsis viuis emissorum*) puncturas noxias esse aiunt.

De Simia maris rubri.

CAP. XXVII.

Est etiam in mari rubro Simia, non piscis quidem hæc, sed bestia cartilaginea, velut
ἀλεπίδωτον squammarum expers, non magna. Colore est terrestri similis, tum faciè speciem similitudinemq; ejusdem gerit. Non pisceo tegmine reliquum corpus, sed illiusmodi circumuestitur, cujusmodi testudinis inuolucrum est. Eadem similiter atque terrestris leuiter sima est. Ejus reliquum corpus instar torpedinis latum est, vt dicas auem esse alas explicantem. Quū natat volare videtur. In hoc verò à terrestri differt, quòd variè distinctus est: & rufa est cer-

μέρους πικρῶς. καὶ μέντοι καὶ ὀδύνας ἐνεργάζονται χαλεπὰς τὰ κέντρα. καὶ τεθνεώτων δὲ πονηρὰ τὰ ἐκ τῶν ἀκανθῶν νύγματα ἀπαντᾷ, ὥς φασιν.

περὶ τοῦ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάττῃ πιθήκου. Κεφ. κζ.

Ἔστι δὲ ἐν θαλάττῃ τῇ ἐρυθρᾷ καὶ πίθηκος, οὐκ ἰχθύς, ἀλλὰ σελαχῶδες ζῷον, οἱονεὶ † ἄλεπον, οὐ μέγα δὲ οὐδὲ τοῦτο. ἔοικέ γε μὴν τῷ χερσαίῳ ὁ θαλάσσιος τὴν χρόαν. καὶ τὸ πρόσωπον δὲ πιθηκῶδές οἱ ἐστί. περιβέβληται δὲ τοῦ λοιποῦ σώματος ἔλυτρον, οὐκ ἰχθυῶδες, ἀλλὰ ὥσπερ τὸ τῆς χελώνης εἶναι. ὑπόσιμος δὲ καὶ οὗτος, οἷα δήπου καὶ ὁ χερσαῖος. τὸ ἄλλο σῶμα πλατύς, κατὰ σχῆμα τὸ τῆς νάρκης, ὡς εἰπεῖν ὄρνιν εἶναι τὰς πτέρυγας ἀναπλώσαντα. καὶ νηχόμενός γε ἔοικε πετομένῳ. παραλλάττει δὲ τοῦ χερσαίου καὶ ζώτῃ, κατάστικτός ἐστι. πυρροὶ δέ εἰσιν οἱ

κατὰ

κατὰ τὸ ἰνίου πλατεῖς * ὥς βράγχια. τὸ δὲ στόμα οὐκ ἐπ᾽ ἄκρῳ τοῦ προσώπου ἔχει μακρὸν, * συμφυῶς δ᾽, τῇ τοῦ χερσαίου πλάσει, ἐ κατὰ τοῦτο ὁ ἰχθὺς εἰκασμένος.

Περὶ τῶν ὀρνίθων τῶν μεταβαλλόντων τὰς ᾠδὰς, οἷον ἀηδόνες, κοσσύφοι, κίχλαι, πτῶπες τε καὶ θαλάττιαι. ἔτι δὲ κόσσυφοι καὶ αὐτοῦ θαλαττίου, καὶ λοιπῶν ἑτέρων, καὶ θωὸς τοῦ χερσαίου. κ. κη.

Η ἀηδὼν διὰ τοῦ θέρους καὶ τὴν χρόαν ἐκτρέπει εἰς εἶδος ἕτερον, καὶ μεταβάλλει τὸ φώνημα. οὐ γὰρ ᾄδει πολυήχως καὶ ποικίλως, ἑτέρως δὲ καθάπερ διὰ τοῦ ἦρος. Κόσσυφος δὲ θέρους μὲν ᾄδει, χειμῶνος δὲ παταγεῖ, καὶ παραμορμύρον φθέγγεται ἐ τὴν χρόαν ὡς στολὴν μεταμφιασάμενος ὑπὸ τοῦ πρόσθεν μέλανος ὑπόξανθός ἐστιν. ἥγε μὴν κίχλη χειμῶνός ἐστι ψαροτέρα ἰδεῖν, θέρους δὲ τὸν αὐχένα ποικίλον ἐπιδείκνυσι. καὶ ἰχθὺς δὲ τὴν χρόαν μεταβάλλει

uix, vt branchiæ (quoque.) Os verò non in summa facie oblongũ est: *tirorum for addendum.* ei prominet, sed hac etiam parte modicè simi ma, terrestrem repræsentat sibi cognatam. *al. σιμοειδὴς*

De Auibus cantum, (vt Luscinia, Merula, Turdo:) & animalibus nonnullis colorem mutantibus. c. XXVIII.

Luscinia colorem & vocem per æstatem in aliam speciem immutat. neq; enim sic cantum variat, distinguit, inflectit, acuit, quemadmodum verno tempore. Merula æstate quidem canit: at enim hyeme strepit, & inconditã vocem edit: & quasi vestis mutatione facta, ex nigro colore in rufum conuertitur. Turdus vere inspicitur magis murino colore, æstate varietate circa collum coloris distinguitur. Et verò pisces ex alio colore in alium

mutabiles sunt, vt Turdi, Merulæ, Fucæ, Mænides. Lupi item ceruarij æstiuo tempore à pilis nudi, hyberno contrà hirti efficiuntur.

De Siluris vbi cicures sint: vbi maiores minorésve habeantur.

CAP. XXIX.

In Bubasto Ægyptia stagnum est, vbi cicures permulti Siluri alũtur: & objecto ad se nutriendos pane, ad quem illi certatim subsiliunt, pascuntur. Indẽ etiam in fluminibus procreantur, vt in Cydno Ciliciæ fluuio, sed ij quidem idcircò minuti proueniunt, quòd ejus confluens nitidissimus & frigidus sit, quo non ipsi delectantur, sed turbido potiùs ac planè limoso, eoq; pinguescũt. Pyramus quidem, atque Sarus Cilices fluuij, eos longè ple

ὅ τι vel ὅτι

βλητικοὶ οἵδε· κίχλαι τε, καὶ κόσσυφοι, καὶ φυκίδες τε, καὶ μαινίδες. οἱ δὲ θῶες ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, διὰ μὲν τοῦ θέρους εἰσὶ ψιλοί, δασεῖς δὲ διὰ τοῦ χειμῶνος.

Περὶ σιλούρου. Κ. κθ.

Ἐν Βουβάστῳ δὲ τῇ Αἰγυπτίᾳ, λίμνη ἐστί, καὶ τρέφει σιλούρων πάμπολυ πλῆθος. καὶ χειροήθεις εἰσὶν οὗτοί γε, καὶ ἰχθύων πρᾳότατοι· καὶ ἐμβάλλουσιν αὐτοῖς ἄρτων τρύφη. οἱ δὲ ἀνασκιρτῶσι, καὶ πηδῶντες ἄλλος περὶ ἄλλου, τὰς ἐμβαλλομένας τροφὰς ἐκλέγουσι. γίνεται δὲ ἄρα ὁ ἰχθὺς ὅδε καὶ ἐν ποταμοῖς ὥσπερ οὖν ἐν τῷ Κύδνῳ τῷ Κίλικι. βραχὺς μέντοι οὗτός ἐστι τὸ μέγεθος. τὸ δὲ αἴτιον· † οὐ τρέφει ἀφθόνως διειδὲς νᾶμα καὶ καθαρὸν καὶ περιττὸν καὶ ψυχρόν.

μὶν καὶ ζιοῦτος † δὲ ὁ Κύδνος ἐστί. πεπολωμένῳ δὲ καὶ ἰλύος μεστῷ φιληδεῖ μᾶλλον, καὶ ἐνταῦθα πιαίνεται. Πύραμος δὲ καὶ Σάρος τρέφουσι τούτους ἁδροτέρους. καὶ οὗτοι δὲ Κίλικές εἰσι. εἶεν δ᾽ ἂν οἱ αὐτόθι τρόφιμοι καὶ

* Ορρον

*Ὀρρόντου τοῦ Σύρων. καὶ μέντοι καὶ Πτολεμαίων ποταμὸς μεγίστους τρέφει· καὶ λίμνη δὲ ἡ Ἀπαμεῦτις.

Ὅτι πολλαχόθι εἰσὶ χειροήθεις ἰχθῦς καὶ πρᾶοι, καὶ ἐν τῷ καλεῖσθαι ὑπακούοντες.

ΚΕΦ. Λ.

Χειροήθεις δὲ ἰχθῦς, καὶ ὑπακούοντες τῇ κλήσει, καὶ τροφὰς ἀσμένως δεχόμενοι, πολλαχόθι καὶ εἰσὶ, καὶ τρέφονται. ὥσπερ οὖν καὶ ἐν Ἠπείρῳ, * ἐν ἐσπόλει μὲν τῇ πόλει τῇ καλουμένῃ πάλαι Στεφανήπολιν, ἐν τῷ νεῷ τῆς τύχης, ἐν ταῖς παρ' ἑκάτερα ἀνιόντων δεξαμεναῖς. καὶ ἐν *Χλωρῷ δὲ τῆς Σικελίας, ὅπερ ἦν πάλαι Συρακουσίων φρούριον. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ δὲ τοῦ Λαβρανδέως Διός ἐστι κρήνη διειδοῦς νάματος, * καὶ ἔχουσιν ὁρμίσκους χρυσοῦς, καὶ ἐλλόβια, χρυσᾶ μὲν ταῦτα καὶ ταῦτα. ἀφέστηκε δὲ ὁ νεὼς τοῦ Διὸς τοῦδε, τῆς Μυλασίων πόλεως σταδίους ἑβδομήκοντα. εἰς τόδε ἄγαλ-

niores ferunt: tum Orontes Syrorum fluuius eos progignit. Ptolemæorũ item fluuius, & Apamiense stagnum maximos generant. — Ὀρόντου

De piscibus mansuetis in diuersis locis.

CAP. XXX.

Permultis quidem locis mansuefacti pisces & se appellãtibus obtemperantes, & cibos objectos libenter excipientes, aluntur: vt in Epiroticæ, olim nuncupatæ Stephanepoleos, templo Fortunæ, — ἐν Λευκῷ in viuariis siue canalibus vtrinque juxta ascensum atque in Peloro Siculo olim Syracusiorum propugnaculo. — Πελώρῳ, *Gillius.* In templo etiam Iouis Labrandei fons nitidus mansuetos pisces habet, monilibus, & aureolis inauribus ornatos, — *Labrandus vicus est Cariæ.* quod quidem templum septuaginta stadia ab vrbe Mylasiorũ distat. Ex hujus Iouis — *Subaudi* χειροήθεις τρέφουσα ἰχθῦς

statua gladius est appẽsus: & colitur deus Carij Stratijq; cognomine, quòd Cares primi stipendia meruerunt, & pecuniâ militarũt. Iouis clypeos appenderunt, cristas galeis accommodarunt. Cares autem sunt appellati à Care Iouis & Cretæ filio. At Iupiter Labrandeus nominatus est, quòd labro id est multo & impetuoso imbre pluisset. In Chio ad portum nuncupatum γερόντων, id est senũ, cicurum magnus est piscium numerus, quos Chij ad solatium senectutis exacta ætate affectis alunt. Inter Euphratem & Tigridem regione media fons interesse prædicatur, cuius aqua vsque ad imã sedem perlucida est: & aquam limpidissimam emittit: vnde fluuius emanat Burrhas, vbi piscium mansuetorũ greges exultantes errant.

al. ἐκλήθησαν

Chaboras & Saocoras fluuij inter Euphraten & Tigrin medij sunt in tabulis Ptolemai.

ται ξίφος παρήρτηται, καὶ τιμᾶται, καλούμενος Κάριός τε καὶ Στράτιος. πρῶτοι γὰρ οἱ Κᾶρες ἀργυρίου πόλεμον ἐπινόησαν, καὶ ἐστρατεύσαντο ἀργυρίου, ὄχανά τε ταῖς ἀσπίσι προσήρτησαν, καὶ λόφους ἐνέπηξαν τοῖς κράνεσιν. † ἐκάλεσαν δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ὑπὸ Καρὸς τοῦ Κρήτης καὶ Διός. Ζεὺς δὲ Λαβρανδεὺς ὕσας λάβρῳ καὶ πολλῷ, τὴν ἐπωνυμίαν τήνδε ἐκτήσατο ἔχειν. καὶ ἐν τῇ Χίῳ δὲ, ἐν τῷ καλουμένῳ Γερόντων λιμένι, τιθασῶν ἰχθύων πλῆθός ἐστιν. οὓς τρέφουσιν εἰς παραμυθίαν τοῦ γήρως, τοῖς πρεσβυτάτοις οἱ Χῖοι. τρέφουσι. καὶ ἐν τῇ γῇ δὲ τῇ τῶν ποταμῶν τούτων Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος μέσῃ, πηγὴ ὑμνεῖται, καὶ εἰς βυθὸν κάτω διαδηλὴς εἶναι, καὶ ἐκβάλλειν ὕδωρ ἰδεῖν λευκὸν, καὶ γίνεται ποταμὸς τ' ἐκπίπτων, ὄνομα † Βύρρας. ἐπάδουσί

τι

τι τῷ ὀνόματι οἱ ἐπιχώριοι καὶ λόγον ἱερὸν, καὶ ἔστιν ὁ λόγος. ἡ Ἥρα μετὰ τοὺς γάμους τοῦ Διὸς, ἐνταῦθα ἀπελούσατο, ὥς φασι καὶ Σύροι, καὶ ἐς νῦν ὁ χῶρος εὐωδίαν ἀναπνεῖ· καὶ πᾶς ὁ ἀὴρ κύκλῳ ταύτῃ κίρναται. καὶ ἐνθένδε σκιρτῶσιν ἰχθύων πρᾴων ἀγέλαι.

Ὅτι ἀγριώτατον καὶ πρᾳότατον ζῶον λύκος καὶ ἀρνὶς, κατὰ τὴν ἐκ Δελφῶν μαρτυρίαν.

Κεφ. λα.

Τὰ δὲ ἴδια τῶν ζώων εἰδέναι οὐδὲ θεοὶ ὑπερορῶσιν. ἀκούω γοῦν Εὐρυσθένην καὶ Προκλέα τοὺς Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεάδου, τοῦ Ὕλλου, τοῦ Ἡρακλέους, παῖδας, βουλομένους ἀγαγέσθαι γυναῖκας, ἐλθόντας εἰς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἐρέσθαι, τίνι ἂν κηδεύσαντες Ἑλλήνων ἢ Βαρβάρων, εἶτα μέντοι καλῶς καὶ εὐβούλως γῆμαι δόξαιεν. τὸν δὲ θεὸν

Prædicant autem incolæ fabulā quandam sacram: nempe Iunonem celebratis cum Ioue nuptiis, in hac aqua se abluisse: quod & Syri aiunt, vnde locus etiamnum suauem odorem spiret, qui in vicinum etiam aërem circunquaque distribuitur.

Oraculum Eurysthenι & Proclea datum, illic eis ducendas esse vxores, vbi efferatissimum animal, ferens mitissimum, eis occurrisset.

CAP. XXXI.

Animalium vim & naturam ne dii quidem à sua cognitione scientiaq; aspernantur. Siquidem Eurysthenem & Procleam (Aristomachi filios, cũi pater fuit Cleadas, Hyllus auus, proauus Hercules) audio quum in matrimonium fœminas ducere constitutum haberent, profectos ad Delphicū oraculum, deum consuluisse, quocum Græcorum Barbarorúmve affinitate deuincti pulchrè & prudenter nuptiis alligati viderentur

derentur: iis deum respōdisse, quà venissent, in Lacedæmoniam reuerterentur. Vbicunque porrò terrarū summè ferum animal ferens mitissimum eis occurreret, inde ducendas vxores esse. sic enim feliciter ipsis & prosperè processurum esse. Cui oraculo obtemperantes, quum in Cleonæorum regionem venissent, ipsis occurrit Lupus, Agnum, quem ex aliquo grege diripuerat portans. Ex eo illi conjecerunt Apollinē de iis animalibus oraculo significationem dedisse: proinde ipsos Thesandri (filij Cleonymi) probi viri filias vxores duxisse. Ergo si probè Dij teneēt quodnam animal sit mansuetissimū, quodq; immanitate efferatissimū, nobis etiam horū sciētia negligenda non est.

Lupus Agnum ferens.

ποίμνης

αὐτοῖς ἀποκρίνασθαι, ἐπανιέναι μὲν εἰς Λακεδαιμονίαν, ἀποστρέφεσθαι δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην, καθ' ἣν καὶ ἀφίκοντο. ἐν ᾗ δὲ ἂν αὐτοῖς χώρᾳ τὸ ἀγριώτατον ἀπαντήσῃ ζῷον φέρων τὸ πρᾳότατον, ἐνταῦθα τοι ἁρμόσασθαι γάμους, οὕτως γὰρ αὐτοῖς ἔσεσθαι λῷον. Καὶ οἱ μὲν, ἐπείθοντο. οἱ δὲ, γενόμενοι κατὰ τὴν Κλεωναίαν χώραν; καὶ ἐντυχάνει αὐτοῖς λύκος φέρων ἄρνα ἐκ τῶν τοῦ ποιμένος αὐτὸν ἡρπακὼς ἦν. συνέβαλον ὧν ἐκεῖνοι λέγει ταῦτα τὰ ζῷα τὸν χρησμόν· καὶ ἡρμόσαντο τὰς Θεσάνδρου τοῦ Κλεωνύμου θυγατέρας, δοκίμου ἀνδρός. Εἰ δὲ οἱ θεοὶ ἴσασι τὸ ἡμερώτατον ζῷον καὶ τὸ ἀγριώτατον, οὐδὲ ἡμῖν ἀμελὲς τὰς φύσεις αὐτῶν εἰδέναι.

De Serpentibus Indiæ.

CAP. XXXII.

Res multas & varias producit India: quarū

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ὄφεων.

Κεφ. λβ.

Ἰνδῶν γῆ, φέρει μὲν πολλὰ καὶ ποικίλα. καὶ τὰ μὲν,

εὐδαίμονός ἐστι καὶ θαυμαστῆς μάρτυρα φορᾶς, τὰ δὲ οὐκ ἀξιόζηλα αὐτῆς, οὐδὲ οἷα ἐπαινεῖν ἢ ποθεῖν ἄξια. καὶ ὑπὲρ μὲν τῶν λυσιτελῶν, ἢ ἁβρῶν τε καὶ πολυτελῶν, τὰ μὲν εἶπον, τὰ δὲ εἰρήσεται σὺν τοῖς θεοῖς· τὸ δὲ νῦν ἔχον ὅπως ἀδῖνα ὄφεων ἡ γῆ ἀποδείκνυται εἰπεῖν ὥρμημαι. Πολλοὺς τίκτει καὶ διαφόρους· καὶ τὸ λεχθῆναι τοῖς ἀπείροις †ἄπειρον. οὔτι οὖν ἄρα οἱ ὄφεις καὶ ἀνθρώπους καὶ τὰ ἄλλα ζῷα ἀδικοῦσι. Τίκτει δὲ ἡ αὐτὴ γῆ καὶ πόας τῶν δηγμάτων ἀμυντηρίους, ἔχουσί τε αὐτῶν τὴν ἐμπειρίαν τε καὶ σοφίαν οἱ ἐπιχώριοι. καὶ ποῖον φάρμακον ὄφεως τινὸς ἀντίπαλόν ἐστι κατεγνώκασι· καὶ ἀμύνουσιν, ὡς ὅτι τάχιστα, ἀλλήλοις ἐπιτεμίαζ πειρώμενοι τὴν τοῦ ἰοῦ

aliç felicem sanè illam & admirandam esse parentem testantur: aliæ contrà neque vlli sunt expetendæ, neque laudis merentur quicquã. Sed de aliis quæ vel vsum aliquem sui afferunt, vel ad luxum & ostentationem faciunt, aut propter pretij magnitudinem appetuntur, partim jam priùs dixi, partim dicturus sum postea, fauentibus diis: in præsentia de Serpentibus tantùm regionis illius verba facere statui. Has illa multas variasq; educat, quarum species omnes persequi velle infinitum foret. Non solùm autem hominibus, verumetiam aliis animantibus perniciosè incommodant: eademq; herbas, defendẽtes à venenatorũ morsuum pernicie, gignit: ad quarũ vsum & scientiam tantoperè periti sunt indigenæ, vt quodnam medicamentum cuique Serpentiũ aduersetur, probè teneãt: simul & ne acerrima veneni vis celerrimè per corpus manet, néve al. abest.

id ipſum conficiat, pręſens ſibi mutuò ferunt auxilium, quòd neceſſarium regio ipſa abũdè ſubminiſtrat. Iam portò Serpentem quæ hominem interfecerit, Indi (permultis in hanc rem teſtibus Libycis & Ægyptiis Thebarũ incolis vtentes) dicunt, idcircò ſubterraneam latebram (quia terra ſuis ipſa ſedibus eam non ampliùs recipiat, atq; quaſi gremio ſuo in exilium eiiciat) ingredi nequire. Sed poſtea errare, vagari, & pluribus iactatam miſeriis, æſtiuo & hyberno ſub dio ęrumnoſum omne ætatis tempus degere: neque ampliùs à conjugibus adiri, neq; ab iis quos ex ſe procreauerit, parentem agnoſci. Ergo pœnas diuina prouidentia vindice, etiam rationis expertia, ob cædes hominum factas dependunt. Quod quidem ipſum à me commemoratur, vir prudèns vt ex earũ

κατὰ τοῦ σώματος ἐπινομὴν ὀξυτάτην τε οὖσαν καὶ ὠκίστην. καὶ ταῦτα μὲν αὐτοῖς εἰς ἐπικουρίαν τὴν ἀναγκαίαν, καὶ μάλα εὐπόρως αὖ ἵησιν ἡ χώρα καὶ ἀφθόνως. Ὄφις δὲ ὃς ἂν ἀποκτείνῃ ἄνθρωπον, ὡς Ἰνδοὶ λέγουσι, καὶ μάρτυρας ἐπάγουσι Λιβύων πολλοὺς, καὶ τοὺς περὶ Θήβας οἰκοῦντας Αἰγυπτίους, οὐκέτι καταδῦναι καὶ εἰσερπύσαι εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν ἔχει. τῆς γῆς αὐτὸν μὴ δεχομένης, ἀλλ' ἐκβαλλούσης τῶν οἰκείων, ὡς ἂν εἴποις, φυγάδα κόλπων. ἀλήτης δὲ ἐντεῦθεν καὶ πλανήτης περιέρχεται, καὶ ταλαιπωρεῖται ὑπαίθριος, καὶ διὰ τοῦ θέρους, καὶ διὰ τοῦ χειμῶνος· καὶ οὔτε ἔτι σύννομος αὐτῷ πρόσεισιν· οὔτε οἱ ἐξ αὐτοῦ γενόμενοι γνωρίζουσι πατέρα. Τιμωρίας μὲν δὴ καὶ τοῖς ἀλόγοις ἐπ' ἀνδροφονίᾳ παρὰ τῆς φύσεως τοιάσδε ἐλέχθη προνοίᾳ

σία τοῦ θείου, κατά γε τὴν μνείαν τὴν ἐμήν· εἴρηται δὲ εἰς παίδευσιν τοῦ συνιέναι.

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν καὶ χηνῶν φρουρᾶς τῆς ἐν τῷ καπιτωλίῳ. Κεφ. λγ.

Φυλάττειν δὲ ἄρα χηνῶν κύνες ἀχρειότεροι. καὶ τοῦτο κατεφώρασαν Ῥωμαῖοι. ἐπολέμουν γοῦν αὐτοὺς οἱ Κελτοὶ, καὶ πάνυ καρτερῶς. καὶ ὠστιζόμενοι γε αὐτοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἦσαν. καὶ ἥρητό γε ὑπ' αὐτῶν ἡ Ῥώμη πλὴν τοῦ λόφου τοῦ καπιτωλίου· ἦν γὰρ αὐτοῖς οὐκ ἐπιβατὸς ἐκ τοῦ ῥᾷστου. τὰ μὲν οὖν δοκοῦντα δέξασθαι οἷά τε χωρία τοὺς ἐπιόντας, συνεχέσι φυλακαῖς πέφρακτο μέν τισι ταῦτα. ἦν δὲ ὁ χρόνος καθ' ὃν Μάρκος Μάλλιος ὑπατεύων τὸν λόφον τὸν προειρημένον ἐγχειρισθέντα οἱ διαφυλάττειν· οὗτός τοι καὶ τὸν υἱὸν ἀριστεύσαντα μὲν ἀνέδησε στεφάνῳ· ὅτι δὲ ἐκ τῆς αὐτοῦ μετῆλθε

supplicio documentũ, ne ipse humanam occisionem efficiat, capere possit.

Quomodo Anseres circa Capitolij custodiam vigilãtiores Canibus fuerint. c. XXXIII.

Anseres ad custodiã præferendi sunt Canibus, quod Romanorũ periclitatione constat: quo tempore acerrimè à Gallis impugnati sũt, qui eis repulsis jam in vrbem inuaserant, jámque vniuersam occupabant Capitolio tantùm excepto, quod superare non facilè poterãt. Hujus igitur loca, quæ insidiantes admissura & minùs tuta videbantur, custodibus committebant. Consulatum gerebat tum temporis Manlius Consul, & commissum sibi Capitoliũ custodiebat. Hic est qui filium propter fortitudinem & rem benè gestã coronauit: sed * quòd extrà ordinis sui locum

** quòd ininsſu imperatoru pugnasset. Gillius*

progressus esset morte affecit. Postquam verò Galli collẽ sibi vndequaque inaccessum animaduerterunt, intempesta nocte per insidias adoriri somno profundiore detentos statuerunt. Conscensuros autem se sperabant per illam partem, quæ tanquam natura satis munita custodibus erat vacua, quò inde insidiaturos Gallos Romani minimè sperassent. Atqui ex eo etiam loco collis pariter cum Iouis æde occupatus fuisset, nisi fortè adfuissent Anseres. Canes enim ad cibum eis objectum silebant. Anserum verò proprium est, ad esculenta quæ eis obiiciuntur, non quiescere, sed exclamare. Suo igitur clangore Manlium & custodes excitarũt. Quã obrem nunc etiam Canes apud Romanos pœnas luunt quotannis, ad veteris perfidiæ memoriam. Anseri ve-

ἁλωτά. al. ἄκληστα

τάξεως, ἀπέκτεινεν. ἐπεὶ δὲ οἱ Κελτοὶ πανταχόθεν ἄβατα ἐθεώρουν εἶναί σφισι, τῆς νυκτὸς τὸ ἀόρατον ἐκεῖνον ἐλλοχήσαντες, εἶτα ἐπιθέσθαι καθεύδουσι βαθύτερα ἔσεσθαι δὲ ἐπιβατὰ ἑαυτοῖς ἤλπισαν, κατά γε τὸ ἀφύλακτον. καὶ ἔνθα ἠρεμία ἦν, τῶν Ῥωμαίων πεπιστευκότων μὴ ἂν ἐντεῦθεν ἐπιθήσεσθαι τοὺς Γαλάτας. καὶ μέντοι καὶ ἐκ τούτων * ἄληστα ἦν, καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἄκρα τοῦ Διός, εἰ μὴ χῆνες παρόντες ἔτυχον. οἱ μὲν γὰρ κύνες πρὸς τὴν ῥιφθεῖσαν τροφὴν κατεσιώπησαν. ἴδιον δὲ ἄρα χηνῶν πρὸς τὰ ῥιπτούμενα εἰς ἐδωδὴν σφισι, βοᾶν, καὶ μὴ ἀτρεμεῖν. οὐκοῦν ἀνέστησάν τε τὸν Μάλλιον ἀνακλάγξαντες, καὶ τὴν περικειμένην φυλακήν. ταῦτά τοι τίνουσι δίκας οἱ κύνες παρὰ Ῥωμαίοις καὶ νῦν ἀνὰ πᾶν ἔτος, προδοσίας ἀρχαίας μνήμην.

μνήμη· τιμᾶται δὲ ταῖς προαγορευθείσαις ἡμέραις, καὶ ἐν φορείῳ περίεισιν εὖ μάλα πομπικῶς.†

Περὶ ζώων τῶν παρὰ διαφόροις ἔθνεσι διαφόρῳ μεταρχομένων ἔθει. Κεφ. λδ.

Καὶ ταῦτα μὲν ὑπὲρ ζώων εἰπεῖν, οὐκ ἔστιν ἀπὸ μούσης. Σκύθαι ξύλων ἀπορίᾳ, ἅπερ ἂν καταθύσωσι, τοῖς αὐτῶν ὀστέοις ἕψουσι. Φρύγες δὲ ἐὰν παρ' αὐτοῖς τις ἀροτῆρα ἀποκτείνῃ βοῦν, ἡ ζημία θάνατος αὐτῷ. Σαγαραῖοι δὲ τῇ Ἀθηνᾷ καμήλων ἀγῶνα ὅσα ἔτη σὺν αἰδοῖ τῇ τῆς θεοῦ ἐπιτελοῦσι. γίνονται δὲ ἄρα παρ' αὐτοῖς αὗται δρομικώταταί τε ἄγαν καὶ ὤκισται. Σαρακόροι δὲ οὔτε ἀχθοφόρους οὔτε ἀλετῆρας ἔχουσι τοὺς ὄνους, ἀλλὰ πολεμιστάς. καὶ ἐπ' αὐτῶν γε τοὺς ἐνοπλίους κινδύνους ὑπομένουσιν, ὥσπερ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τῶν ἵππων. ὅστις δ' ἄρα παρ' αὐτοῖς ὄ-

νον

rò certis diebus suus decernitur honor, & magna cum pompa in *foro incedit.

sic Gillius. φορεῖον qui de Græcis lecticã aut vehiculũ significat. addo ὀχεῖν.

Quemadmodum diuersæ nationes vario modo bestijs vtuntur.

CAP. XXXIIII.

Hæc etiam non à cognitione scientiaq; animalium abhorrent. Scythæ ligni inopiâ, quæ Diis immolant, eorundem ossibus succensis coquunt. Apud Phryges si quis aratorẽ Bouem occiderit, morte mulctatur. Sagarenses quotannis summa aduersùs Mineruam obseruantiâ ei celebrant Camelorum certamen: enimuerò velocissimi apud eos procreantur. Saracori Asinis ad ferenda onera nõ vtũtur, neq; ad molas, sed bellatores habent: & quẽadmodũ in Equis Græci sedentes, sic Asinis hi bellica pericula excipiunt. Quòd si quis Asinorũ apud eos cor-

pulentior esse videatur, illum Marti sacrificāt. Clearchus Peripateticus dicit solos de Peloponensibus Argiuos, Serpentem non interimere: & si Canis in forum ingrediatur, certis quibusdā diebus quos illi sacros agunt, & Arneidas vocant, eum interficere. In Thessalia verò is qui vxorem ducturus est, pro nuptiis sacrificans, Equum bellatorem inducit frenatum, & omnibus armis instructum: deinde sacrificatione facta, Equū vxori habenis ducendū tradit. Iam porrò id quam significationem habeat, Thessalis explicandum relinquo. Tenedij olim præstantissimam grauidam Vaccā alunt, & quum peperit, tanquam sanè puerperæ inseruiunt: vitulum autem recētem natum cothurnis induti immolant: qui eum securi

νον ὀγκωδέστερος εἶναι δοκεῖ, τοῦτον τῷ Ἄρει προσφέρουσιν ἱερόν. λέγει δὲ Κλέαρχος ὁ ἐκ τοῦ περιπάτου, μόνους Πελοποννησίων Ἀργείους ὄφιν μὴ ἀποκτείνειν. Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἃς καλοῦσιν Ἀρνηΐδας οἱ αὐτοί, ἐὰν κύων εἰς τὴν ἀγορὰν παραβάλῃ, ἀναιροῦσιν αὐτόν. Ἐν Θετταλίᾳ δὲ ὁ μέλλων γαμεῖν, θύων τὰ † γαμοδίσια, ἵππον εἰσάγει πολεμιστὴν τὸν χαλινὸν περικείμενον, καὶ τὴν ἐνόπλιον σκευήν, καὶ ἐκείνην πᾶσαν. εἶτα ὅταν ἀπὸ τῆς ἱερουργίας γένηται, καὶ σπείσηται τῇ νύμφῃ, τὸν ἵππον ἀπὸ τοῦ ῥυτῆρος ἀγαγών, παραδίδωσι. τί δὲ νοεῖ τοῦτο, Θετταλοὶ λεγέτωσαν. Τενέδιοι δὲ † τὴν πάλαι ἀνάερίστην Διονύσῳ ἔτρεφον κύουσαν βοῦν, τεκοῦσαν δὲ ἄρα αὐτὴν οἱαδήπου λεχὼ θεραπεύουσι. τὸ δὲ ἀρτιγενὲς βρέφος καταθύουσιν, ὑποδήσαντες κοθόρνους. ὅγε μὴν παίξας

γαμοδαίσια.

Fortè κατὰ παλαιὸν ἔθος ἀρίστην Διονύσῳ. &c. al. ἀν ἀρίστην

ξας αὐτὸ τῷ πελέκει λίθοις βάλλεται τῇ ὁσίᾳ, καὶ ἔστε ἐπὶ τὴν θάλατταν φεύγει. Ἐρετριεῖς δὲ τῇ † Ἐμβοίνθῳ Ἀρτέμιδι κολοβὰ θύουσι.

percusserit, lapidatione facta appetitur, atque ad expiandam occisionem in mare fugit. Eretrienses Embointho Dianæ pecudes mutilas immolant. Ἐμβρίνθῳ.

Κύνες ἕτεροι φιλοδέσποτοι. Κεφ. λε.

Πέπυσμαι δὲ πρὸς τοῖς ἤδη μοι προειρημένοις κύνας γενέσθαι φιλοδεσπότους, ὡς Ξανθίππου τοῦ Ἀρίφρονος. μετοικιζομένων γὰρ τῶν Ἀθηναίων ἐς τὰς ναῦς, ἡνίκα τοῦ χρόνου ὁ Πέρσης τὸν μέγαν πόλεμον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα † ἐξῆσε, καὶ ἔλεγον οἱ χρησμοὶ, λῷον εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν μὲν πατρίδα ἀπολιπεῖν, ἐπιβῆναι δὲ τῶν τριήρων· οὐδὲ οἱ κύνες τοῦ προειρημένου ὑπελείφθησαν, ἀλλὰ συμμετῴκισαν τῷ Ξανθίππῳ, καὶ διανηξάμενοι, ἐς τὴν Σαλαμῖνα ἀπέβησαν. λέγει τοῦτο δὲ ἄρα τοῦτο Ἀριστοτέλης καὶ Φιλόχορος.

De amore Canum in dominum Xanthippum, qui ipsum per mare nauigantẽ secuti sunt. CAP. XXXV.

Præter ea quæ suprà dixi, Xanthippi (cui pater fuit Ariphrus) Canes domini perstudiosos fuisse audio eo tempore, quum ingenti bello Persarum in Græciã exardescente, Athenienses ex oraculis instinctu diuino afflatuq; editis, relicta patria, in classem demigrarunt: tum huiusce, quem modò nominaui, Canes vnà cum domino transmittente, seipsi ex Attica in Salamina trajecerunt. auctores habeo Aristotelem & Philochorum. al. ἐξῆψε.

Ex

Ex Crathidis fluuij potu albescere pecora, & Boues in Eubœa omnes albos nasci.

CAP. XXXVI.

Confluentem candidi coloris efficientem Crâthis fluuius emittit. Nam ouillum & bubulum pecus, & omnis grex quadrupes, sicut Theophrastus ait, ex eo bibens, de nigro rufove albus fit. Boues quoque in Eubœa ferè omnes albi nascuntur, quare & Argiboeum poëtæ Eubœam cognominant.

De Gallo qui vini ministrū amauit: itemq; de Graculo & Apibus.

CAP. XXXVII.

Philon dicit eum qui Nicomedi Bithyniæ regi pocula administraret, à Gallinaceo (Centauro nomine) adamatum fuisse: tum Graculo formosum puerum in amore fuisse: tum etiam Apes amatorio affectu flagrare (ob eámque causam à pungendis hominibus quos amant, aculeos sustinere,) quamuis earum plurimæ à libidine

Περὶ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐν τῷ Κράθει, καὶ ὡς λευκαίνει τὰ θρέμματα. καὶ περὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν Εὐβοίᾳ. Κεφ. λϛ.

Τὸ ὕδωρ ὁ Κρᾶθις λευκῆς χρόας ποιητικὸν μεθίησι ποταμὸς ὤν. τὰ γοῦν πρόβατα πίνοντα αὐτοῦ καὶ οἱ βόες, καὶ πᾶσα ἡ τετράπους ἀγέλη, καθά φησι Θεόφραστος, λευκὰ ἐκ μελάνων ἐγίνετο ἢ πυῤῥῶν. καὶ ἐν Εὐβοίᾳ δὲ οἱ βόες λευκοὶ τίκτονται σχεδὸν πάντες· ἔνθεν καὶ Ἀργίβοιον ἐκάλουν οἱ ποιηταὶ τὴν Εὔβοιαν.

Περὶ ἀλεκτρυόνος, ὃς ἠράσθη τοῦ οἰνοχόου, καὶ περὶ κολοιοῦ τε καὶ μελιττῶν. Κεφ. λζ.

Οἰνοχόου βασιλικοῦ, καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Νικομήδης ὁ Βιθυνῶν, ἀλεκτρυὼν ἠράσθη Κένταυρος ὄνομα. καὶ λέγει Φίλων τοῦτο. Ἠράσθη δὲ ἄλλος καὶ κολοιὸς ὡραίου παιδός. καὶ μελίττας δὲ ἴσασιν ἐρωτι-

κὰς εἶναι πέπυσμαι, εἰ καὶ αἱ πλείους συμφρονοῦσι.

Περὶ σφιγγὸς καὶ τῆς πτερωτῆς ὑός. Κεφ. λη.

Τὴν σφίγγα ὑπόπτερον γράφουσί τε καὶ πλάττουσι πᾶς ὅσον περὶ χειρουργίας ἀπαιδεύτου καὶ πεπονημένον. Ἀκούω δὲ ἐν Κλαζομενίοις σῦν γενέσθαι πτηνὸν, ὃς περὶ ὧν ἐλυμαίνετο τὴν χώραν τοῖς Κλαζομενίοις. καὶ λέγει τοῦτο Ἀρτέμων ἐν τοῖς ὅροις τοῖς Κλαζομενίων. ἔνθεν τοι καὶ χῶρος ἐκεῖ κέκληται ὑὸς πτερωτῆς ὀνομαζόμενός τε, καὶ ᾀδόμενος. τοῦτο δὲ εἴ τῳ δοκεῖ μῦθος εἶναι, δοκείτω. ἐμὲ δὲ οὖν περὶ ζώου λεχθὲν, καὶ μὴ λαθὸν οὐκ ἐλύπησεν εἰρημένον.

dine sint alienæ.

De Sphinge & Sue Clazomenio, alatis.

CAP. XXXVIII.

Sphingem, quicunque vel picturæ vel plasticæ operam dant, fingere alatam solent. Cæterùm apud Clazomenios Suem alatum exortum fuisse auditum est, qui Clazomenios agros vastaret: Quod quidem ipsum in libro de Clazomeniorum finibus Artemon confirmauit: vnde illic locus decantatus, Sus alatus nominatur. Id quod si cuipiam fabula videatur, non prohibeo. ego quod de animali dictũ ab aliis non ignorabã, non inuitus retuli.

Περὶ δράκοντος καὶ τῶν καλουμένων Ὀφιογενῶν. Κ. λθ.

Ἀλίας τῆς Συβάριδος † περιιούσης εἰς ἄλσος Ἀρτέμιδος, ὃ δὲ ἐν Φρυγίᾳ τὸ ἄλσος, δράκων ἐ-

Ex Halia mulieris coitu cum Dracone, Ophiogenæ nati.

CAP. XXXIX.

Haliæ Sybaridis filiæ quum in Phrygia lucum Dianæ ingressa esset, Draco quidam sacer

† παριούσης

cer

cet prægrandis apparuit, & cum ea coiuit: vnde Ophiogenæ dicti primam sui generis originem trahunt.

De Ophiogenis lege Plin. lib. 7 cap. 2.

Quænam animalia à quibus cultu vel honore affecta sint.

CAP. XL.

Lupum Delphi colunt, Samij ouem venerantur, Leænam Ampraciotæ adorant. Causas autem quamobrem huiusmodi bestias diuini cultus honore prosequantur, non alienum est explicare. Delphis aurum sacrum furto lectum, direptumq́; & in Parnasso defossum, sicut dicit Polemon, inuestigauit Lupus. Samiis item aurum furto sublatum Ouis inuenit. quare Mandrobulus Samius Iunoni Ouem consecrauit, vt Aristoteles tradit. Ampraciotæ Leænam, quòd tyrannum suum lacerasset & distraxisset, idcircò vt suæ liberta-

πιφανείη θεῖος, μέγιστος τὴν ὄψιν, καὶ ὁμιλήσειεν αὐτῇ. καὶ ἐντεῦθεν οἱ καλούμενοι Ὀφιογενεῖς τῆς ἀπορᾶς τῆς σπορᾶς ὑπῆρξαν.

Τίνα παρὰ τίσι τιμᾶται ζῷα.

Κεφ. μ.

Τιμῶσι δὲ ἄρα Δελφοὶ μὲν, λύκον· Σάμιοι δὲ πρόβατον, Ἀμπρακιῶται γε μὴν τὸ ζῷον τὴν λέαιναν. τὰ δὲ αἴτια τῆς ἑκάστου τιμῆς εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ἔξω τῆσδε τῆς σπουδῆς. Δελφοῖς μὲν χρυσίον ἱερὸν σεσυλημένον, καὶ ἐν τῷ Παρνασσῷ κατορωρυγμένον, ἀνίχνευσεν ὁ λύκος. Σαμίοις δὲ καὶ αὐτοῖς τοῦτο χρυσίον κλαπὲν πρόβατον ἀνεῦρε, καὶ ἐντεῦθεν Μανδροβόλος ὁ Σάμιος τῇ Ἥρᾳ πρόβατον ἀνάθημα ἀνῆψε. καὶ τὸ μὲν, Πολέμων λέγει, τὸ πρότερον· τὸ δὲ, Ἀριστοτέλης, τὸ δεύτερον. Ἀμπρακιῶται δὲ, ἐπεὶ τὸν τύραννον αὐτῶν Φάϋλλον διεσπάσατο λέαινα, τιμῶσι τὸ ζῷον, αἴτι-

tis vindicem, summa religione colunt. Miltiades treis Equas* Olympiæ victrices, sepulturæ honore in Ceramico affecit. Euagoras Lacō, itidem Olympionicas Equos ad sepulturam magnificè dedit.

De magnitudine Gangis fluuij, Cetorumq́; & Testudinum in eo. De duobus in eodem Crocodilorum generibus.

CAP. XLI.

Gāges Indię fluuius, initium ducens à fontibus, quum per se fluit, & nondum ad alios admistus est, altitudine est viginti passuum, latitudine verò octoginta stadiorum: quum verò jam alij in eum influxerint, altus sexagenos passus profluit, dilatatur autem & diffunditur in quadringenta stadia. Insulas Lesbo Cyrnóve majores efficit. Cete procreat, quorum adeps vnguentorū

οἱ αὐτοῖς ἐλευθερίας γεγονημένοι. Μιλτιάδης δὲ τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλύμπια αὐτῷ λαβούσας ἔθαψεν ἐν Κεραμεικῷ. καὶ Εὐαγόρας δὲ ὁ Λάκων καὶ ἐκεῖνος* Ὀλυμπιονίκας ἵππους, ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς.

Περὶ τῶν ἐν Γάγγῃ κητῶν, χελωνῶν τε καὶ κροκοδείλων. Κεφ. μα.

Ὁ Γάγγης ὁ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ῥέων, ἐπειγόμενος ἐκ τῶν πηγῶν βαθύς ἐστιν εἰς ὀργυιὰς εἴκοσι, πλάτος δὲ εἰς ὀγδοήκοντα σταδίους. ἔτι γὰρ αὐθιγενεῖ τῷ ὕδατι πρόεισι, καὶ ἀμιγεῖ πρὸς ἕτερον. προϊὼν δὲ τῶν ἄλλων εἰς αὐτὸν ἐμπιπτόντων καὶ ἀνακιρναμένων οἱ τὸ ὕδωρ, εἰς βάθος μὲν ἥκει καὶ ἑξήκοντα ὀργυιῶν· πλατύνεται δὲ καὶ ὑπερεκχεῖται εἰς σταδίους τετρακοσίους. καὶ ἔχει νήσους Λέσβου τε καὶ Κύρνου μείζονας. καὶ τρέφει κήτη. καὶ ἐκ τῶν τούτων πιμελῆς † ἄ-

Olympiæ occisas, verterat Gill. Legimus & Cimonis equas post tres victorias Olympicas Athenis sepultas. Ὀλυμπιονίκας

Gillius ἄλειπτα legit.

vsum præstat. In eo etiam Testudines nascũtur, quarum testa non minori magnitudine fit, quàm dolium capax viginti amphorarum. Idem Crocodilorum genera duo educat. Horum alteri nihil nocét, alteri inexorabili atque immisericordi in quodlibet voragine carniuori sunt. In eorum summo rostro, quiddam similiter vt in Cerastis (serpentibus) eminet. His administris ad vlciscẽdos maleficos, turpissimis judiciis conuictos, Indi vtuntur: nam eosdem rerum capitalium damnatos eis objiciunt: neque ad percutiendos eos securi, ia-queòve ad frangendam ipsorum ceruicem carnifice egent.

κέρας Gill.

αὐτοῖς,

De marinorum piscium escis. CAP. XLII.

Piscationis marinæ periti, vt auctor est Leonides, Scaris escam demittunt coriandrum & *carton. sic enim nullo negotio capiuntur: Scarus enim his condimentis

Enallage numeri & generis.

λιφθεῖ ἐργάζονται. εἰσὶ δὲ ἐν αὐτῷ καὶ χελῶναι, καὶ αὐταῖς τὸ χελώνειον πιθάκνης ἢ εἴκοσιν ἀμφορέας δεχομένης οὐ μεῖόν ἐστι. Κροκοδείλων δὲ παιδεύει διπλᾶ γένη. καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἥκιστα βλαπτά· τὰ δὲ παμβορώτατα σαρκῶν ἐσθίει καὶ ἀφειδέστατα. καὶ ἔχουσιν ἐπ' ἄκρου τοῦ ῥύγχους ἐξοχὴν ὡς †κεράσται, τούτοις καὶ πρὸς τὰς τῶν κακούργων τιμωρίας ὑπηρέταις χρῶνται. τοὺς γὰρ ἐν τοῖς μεγίστοις τῶν ἀδικημάτων ἑαλωκότας ῥίπτουσιν †αὐτῷ, καὶ δημίου δέονται ἥκιστα.

Τίνα τίνι ἁλίσκεται τῶν θαλαττίων. Κεφ. μβ.

Δέλεαρ δὲ καθιᾶσιν οἱ σοφοὶ τὰ θαλάττια, τοῖς μὲν σκάροις, ὡς Λεωνίδης φησὶ, κορίαννα καὶ κάρτα· καὶ †ἔστιν εὐθήρατα ταῦτα καὶ ἑλεῖν ῥᾷστα. προσνεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ σκάρος

γοητευόμενος ὥσπερ ἠδύσμασι. Φύλλα δὲ τεύτλων αἱρεῖ τὰς τρίγλας. χαίρει δὲ τῷδε τῷ λαχάνῳ τὸ ζῷον, καὶ δι' αὐτοῦ ἁλίσκεταί τε καὶ δουλοῦται *ἕκαστα.

tis ceu præstigiis quibusdam allicitur. Porrò betarum foliis Mulli capiuntur. nam hoc olere gaudet hic piscis, eoq; facilè inescatus capitur.

*Cárton Athenæo est pastinaca magna & benè aucta. Porrum verò cárton, (vel potiùs cartòn, oxyton.) est quod Latini sectiuum cognominant. Cáros quod vulgò carui: & huius semen inescandis piscibus conuenire videtur, vt cumini etiam & anethi, suo odore. ῥᾶστα.

Ἐνύδρων θήρας διαφοραί.
Κεφ. μγ.

Ἐνύδρων δὲ θήρας διαφοραὶ δ. φασί. δικτυΐα, κόντωσις, καὶ κυρτεία, καὶ ἀγκιστρεία πρόσεστι. καὶ ἡ μὲν δικτυΐα, πλουτοφόρος καὶ ἔοικεν ἁλισκομένῳ στρατοπέδῳ, καὶ αἰρουμένοις αἰχμαλώτοις ποσί. καὶ δεῖται χορηγίας ποικίλης, οἷον σπάρτου, καὶ λίνου λευκοῦ, καὶ μέλανος ἄλλου, καὶ κυπέρου, καὶ φελλῶν, μολίβδου τε καὶ πίτυος, καὶ ἱμάντων, καὶ ῥοῦ, καὶ λίθου, καὶ βύβλου, καὶ κεράτων, καὶ νεὼς ἐξήρους, ἄ-

De quatuor modis piscationis.

CAP. XLIII.

Piscationis modi quatuor traduntur, fit enim vel reti, vel conto, vel nassa, vel hamo. Ea quæ retibus vtitur, præcipuè ditare piscatores potest, propter copiosam capturã, quâ pisces pariter plurimi, vt occupatis hostium castris captiui, in eorum potestatem veniunt. Supellectilem verò requirit variam: vt sunt, funes, fila alba & nigra, cyperus, suber, picea, lora, rhûs, lapis, byblus siue papyrus, cornua, nauis sex remorum, axis, scytalides siue ba-

Vide Oppianũ circa initium lib. 4. de piscat. & Platon. in Sophista: & Pollucẽ lib. 1. & 7. Quædam horum nobis obscura sunt: poterunt autẽ explicari ab illis qui cum piscatorib. præsertim maritimis versantur.

cilli teretes, cottana, tympanum, ferrum, ligna, pix. Incidũt autem in ea diuersa genera piscium, & varij multiq; eorum greges. Quæ verò per contum piscatio fit, inter cæteras strenuissima est, & piscatore opus habet robustissimo. Ad eam requiruntur, pertica recta oleagina, & funes è sparto contexti: & tædæ vel faces de pinu perquàm resinosa: item nauis parua, & remiges assidui, validiq; brachiis. At nassarum vsus, præ cæteris insidiosus atque dolosus, ingenuos homines minimè decere videtur. Adhibentur holoschœni juncorum generis non madidi, vimen, lapis qui facilè manibus tractetur, alga marina, funes, coma cupressi, subera, ligna, esca, & nauis parua. Porrò ea quæ hamis fit piscatio, vt callidissima est, ita liberis ho-

ἐλαΐας, al. ἐλαΐνην.

addo δεῖ δὲ

ἢ χερμάδος λίθου.

αἴτων vox corrupta, al. ἰτεῶν.

ξοντός τε καὶ σκυταλίδων, καὶ κοττάνης, καὶ τυμπάνου, καὶ σιδήρου, καὶ ξύλων, καὶ πίττης. ἐμπίπτει δὲ γένη τε ἰχθύων διάφορα, καὶ ἀγέλαι ποικίλαι τε καὶ πολλαί. ἡ δὲ διακόντωσις, ἔστι μὲν τῶν ἄλλων ἀνδρειοτάτη, καὶ δεῖται θηρατοῦ ῥωμαλεωτάτου. παρεῖναι δὲ δεῖ κάμακα ὀρθὴν *, ἐλαΐαν, καὶ σχοινία σπάρτινα, πυρεία τε πεύκης τῆς λιπαρωτάτης. † ναῦς μικρὰς, ἐρετῶν συντόνων καὶ βραχίονας ἐχόντων. Ἡ δὲ κυρτία, δολερωτάτη θήρα καὶ ἐπιβουλοτάτη δεινῶς ἐστι, καὶ ἐλευθέροις πρέπειν δοκεῖ ἥκιστα. δεῖ δὲ ὁλοσχοίνων τε ἀβρόχων, καὶ λύγου, * καὶ χερμάδος, καὶ † αἴτων, καὶ λίθου, καὶ φύκους θαλαττίου, σχοίνων τε, καὶ κυπαρίττου κόμης, καὶ φελλῶν, καὶ ξύλων, καὶ δελέατος, καὶ νεὼς μικρᾶς. Ἡ δὲ ἀγκιστρεία σοφωτάτη ἐστὶ, καὶ τοῖς ἐλευθέροις πρεπωδεστάτη.

σώτη. δεῖται γὰρ ἱππείων τριχῶν, τὰς χρόας καὶ λευκὰς καὶ μελαίνας, καὶ πυῤῥὰς, καὶ μεσαιπολίους. τῶν δὲ βαπτομένων ἐξαιρέουσι τὰς λευκὰς, ἢ τὰς ἁλιπορφύρους. αἱ γὰρ ἄλλαι πᾶσαι, πονηραί φασι. χρῶνται δὲ καὶ τῶν ἀγρίων συῶν ταῖς θριξὶ ταῖς ὀρθαῖς, καὶ † πρείνθῳ δὲ, καὶ χαλκοῦ πλείστου καὶ μολίβδου, καὶ * σπαρτίναις. καὶ πτεροῖς μάλιστα μὲν λευκοῖς ἢ μέλασι, καὶ ποικίλοις. χρῶνται γε μὴν οἱ ἁλιεῖς καὶ φοινικοῖς ἐρίοις, καὶ ἁλουργέσι, καὶ φελλοῖς, καὶ ξύλοις· καὶ σιδήρου, καὶ ἄλλων δέονται· ἐν δὲ τοῖς καὶ καλάμων εὐφυῶν, καὶ ἀβρέχων, καὶ ὁλοσχοίνων βεβρεγμένων, καὶ νάρθηκος ἐξεσμένου, καὶ * ῥάβδοις κρανείας, καὶ † χιμαίρρας κεράτων, καὶ δέρματος. ἄλλος δὲ ἄλλῳ τούτων ἰχθῦς αἱρεῖται. καὶ τάς γε θήρας ἤδη εἶπον αὐτῶν.

minibus inprimis decora. Opus autem habet pilis equinis, albis, nigris, rufis, & ad canum colorem vergentibus: cæteris qui tingũtur inserunt albos vel purpureos, reliquos omnes improbant. Aprorum etiam setis (de dorso) rigidis vtuntur: & linis seu filis, & ære multo, plumboq́;, & è sparto funiculis: & pẽnis, præcipuè albis, aut nigris & variis. Sunt ex piscatoribus qui etiam lanis vtantur puniceis vel purpureis, & lignis ferroq́;, & aliis rebus indigeãt: & inter illas, arundinibus rectis proceris, nec madidis: holoschœnis verò madefactis, & virga de corno arbore, & Capræ cornibus, & corio. Alij enim pisces aliis istorũ capiuntur: vt jam suprà explicatum est.

Indici Elephanti ætate prouecti, quomodo capti mansuescant Musi-

al. πρίνθῳ lego μηρίνθῳ

χοίνοις σπαρτίναις.

ῥάβδου χιμαίρας

arbore paſtoritiam fiſtulam excauant, cujus ſonoro inflatu armentum antegrediétes demulcent. Euripides dicit, paſtores hymenæos ad tibiam cantantes, ad venerem equas incitare, atque etiam equos ad ineundas fœminas incendere. Ad hunc igitur modum equinæ nuptiæ initiantur, vt nuptiale carmen tibia præcinat.

ἐρηγμένοι - Gillius.

Arionis à Delphino ſeruati hiſtoria.

CAP. XLV.

Delphinorum genus quantoperè cantu & tibiis delectetur, luculentum Arionis Methymnæi hiſtoria nobis teſtimonium fuerit: quam & ſtatua ejus in Tænaro, & ſubſcriptú epigramma repræſentant, hoc videlicet diſtichon: E pelago ſeruauit Ariona Cyclone natum Delphinus vector, diis ducibus, Siculo. Cæterùm hymnus

πομπαῖον

δὲ δάφνης κλάδον κ
ναντες καὶ ἐργασα
αὐλὸν, καὶ εἰς αὐτὸν
πνέοντες, εἶτα οὕτω *
ἐρημένων καταυλοῦσ
γει δὲ Εὐριπίδης καὶ
μνίζειν τινὰς ὑμεναίου
σι δὲ ἄρα τοῦτο αὔλημ
ρξεῖν ταῖς μὲν ἵππους τ
λείας εἰς ἔρωτα ἐμβ
καὶ οἶστρον ἀφροδίσιον
δὲ ἄρρενας μίγνυσθαι α
ἐκμαίνει. τελεῖται
πικοὶ γάμοι τὸν τρόπ
τον, καὶ ἔοικεν ὑμέναι
δειν τὸ αὔλημα.

Περὶ τῆς τῶν δελφίνων φ
σίας. Κεφ.

Τὸ τῶν δελφίνων
ὡς εἰσὶ φιλῳδοί τε
λαυλοι, τεκμηριοῖ
καιὸς καὶ Ἀρίων ὁ Μ
μναῖος, ἔκ τε τοῦ ἀ
ματος τοῦ ἐπὶ Ται
καὶ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ γε
τος ἐπιγράμματος
δὲ τὸ ἐπίγραμμα, Α
των * πομπαῖσιν Α
Κύκλονος υἱὸν, Ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶ

χῆμα τόδε. Ὕμνον χαριστήριον τῷ Ποσειδῶνι, καὶ μάρτυρα τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας, οἱονεὶ καὶ τούτοις ζωάγρια ἐκείνων, ὁ Ἀρίων ἔγραψε. καὶ ἔστιν ὁ ὕμνος οὗτος. Ὕψιστε θεῶν πόντιε, Χρυσοτρίαινε πόσειδον, Γαιήοχ', * ἐγκυμονάλμαν· Βράγχιοι περὶ δέ σε πλωτοὶ θῆρες Χορεύουσι κύκλῳ, Κούφοισι † ποδῶν ῥίμμασιν Ἐλαφρὰ ἀναπαλλόμενοι· † Σιμοὶ φριξαύχενες Ὠκυδρόμοι σκύλακες Φιλόμουσοι δελφῖνες, Ἔναλα θρέμματα κουρᾶν Νηρηΐδων θεᾶν, Ἅς γείνατ' Ἀμφιτρίτη. Οἵ μ' εἰς Πέλοπος γᾶν ἐπὶ Ταιναρίαν ἀκτὰν ἐπορεύσατε Πλαζόμενον Σικελῷ ἐνὶ πόντῳ, Κυρτοῖσι νώτοις, χορεύοντες, Ἄλοκα Νηρείας πλακὸς Τέμνοντες, ἀστιβῆ πόρον. Φῶ

quo se Arion gratum Neptuno declarare, & simul Delphinorum in Musicam studium testari voluit, tanquam & illis mercedem pro seruato & superstite exoluens, ab eo conditus ejusmodi est:

Neptune deûm maxime: Qui rex maris profundi Tridente clarus aureo Cōplecteris vndique terram: Te branchiis & pinnis Insigne piscium genus Mutæ colunt natantes Præ ceteris te pandi Circumnatant Delphines Canes marini, & errant Iuxtà, leuesq; saliunt: Quandoq; & instar jaculi Vibrant seipsos eminus Pernicitate mira, Ceruice rigidi recta. Oblectāt hosce Musica, Amant eos Nereides Suum pecus puellę, Quas Amphitrite peperit. Vos me vagantem Siculo In æquore, ad Tenarium Litus tulistis equitem, Vectumq; dorsis vestris. Vester chorus me placidè Non peruium mortalibus Longè salum lateq; Sul-

Videntur duæ dictiones in codice manu scripto altero ἐγκυμον ἄλμαν, in altero vna.

πτερύγων

σισοίτι

Ex Crathidis fluuij potu albescere pecora, & Boues in Eubœa omnes albos nasci.

CAP. XXXVI.

Confluentem candidi coloris efficientem Crâthis fluuius emittit. Nam ouillum & bubulum pecus, & omnis grex quadrupes, sicut Theophrastus ait, ex eo bibens, de nigro rufóve albus fit. Boues quoque in Eubœa ferè omnes albi nascuntur, quare & Argiboeum poëtæ Eubœam cognominant.

De Gallo qui vini ministrũ amauit: itemq; de Graculo & Apibus.

CAP. XXXVII.

Philon dicit eum qui Nicomedi Bithyniæ regi pocula administraret, à Gallinaceo (Centauro nomine) adamatum fuisse: tum Graculo formosum puerum in amore fuisse: tum etiam Apes amatorio affectu flagrare (ob eámque causam à pungendis hominibus quos aman[t] aculeos sustinere,) quamuis earum plurimæ à lib[i]din[…]

Περὶ τῦ ὕδατος τῦ ἐν τῷ [...] ὅτι λευκαίνει τὰ [...]ματα. καὶ περὶ τῶν βοῶ[ν] ἐν Εὐβοίᾳ. Κεφ. λ[...]

Τὸ ὕδωρ ὁ Κρᾶθις λ[ευ]κῆς χρόας ποιητικὸν [...]ίησι ποταμὸς ὤν. [...]γοῦν πρόβατα πάντα [...]τῦ, καὶ οἱ βόες, καὶ πᾶ[σα] ἡ τετράπους ἀγέλη, κα[θά]φησι Θεόφραστος, λ[...] καὶ ἐκ μελαινῶν ἐγένοντ[ο ...] πυῤῥῶν. καὶ ἐν Εὐβοί[ᾳ] οἱ βόες λευκοὶ τίκτον[ται] σχεδὸν πάντες· ἔνθεν κ[αὶ] ἀργιβοίαν ἐκάλουν οἱ π[οιη]ταὶ τὴν Εὔβοιαν.

Περὶ ἀλεκτρυόνος, ὃς ἠράσθη [...] οἰνοχόου, καὶ περὶ κολοιοῦ τ[...] μελισσῶν. Κ. λζ.

Οἰνοχόου βασιλικοῦ, [...]λῦ ὁ βασιλεὺς Νικομ[ή]δης ὁ Βιθυνῶν, ἀλεκτρ[υ]ὼν ἠράσθη Κένταυρος [ὄ]νομα. καὶ λέγει Φίλων τ[...]το. Ἠράσθη δὲ ἄρα καὶ κο[...]λοιὸς ὡραίου παιδός. κα[ὶ] μελίττας δὲ λέγεις ἐρωτ[...]

κῶς εἶναι πεπυσμένη, εἰ καὶ αἱ πλείους συμφρονοῦσι.

dine sint alienæ.

Περὶ σφιγγὸς καὶ τῆς πτερωτῆς ὑός.
Κεφ. λη.

Τὴν σφίγγα ὑπόπτερον γράφουσί τε καὶ πλάττουσι πᾶν ὅσον περὶ χειρουργίας σπουδαῖον καὶ πεποιημένον. Ἀκούω δὲ ἐν Κλαζομενίοις σῦν γενέσθαι πτηνὸν, ἥπερ οὖν ἐλυμαίνετο τὴν χώραν τοῖς Κλαζομενίοις. καὶ λέγει τοῦτο Ἀρτέμων ἐν τοῖς ὅροις τοῖς Κλαζομενίων. ἔνθεν τοι καὶ χῶρος ἐκεῖ κέκληται ὑὸς πτερωτῆς ὀνομαζόμενός τε, καὶ ᾀδόμενος. τοῦτο δὲ εἴ τῳ δοκεῖ μῦθος εἶναι, δοκείτω. ἐμὲ δ' οὖν περὶ ζῴου λεχθὲν, καὶ μὴ λαθὸν οὐκ ἐλύπησεν εἰρημένον.

De Sphinge & Sue Clazomenio, alatis.
CAP. XXXVIII.

Sphingem, quicunque vel picturæ vel plasticæ operam dant, fingere alatam solent. Cæterùm apud Clazomenios Suem alatum exortum fuisse auditum est, qui Clazomenios agros vastaret: Quod quidem ipsum in libro de Clazomeniorum finibus Artemon confirmauit: vnde illic locus decantatus, Sus alatus nominatur. Id quod si cuipiam fabula videatur, non prohibeo. ego quod de animali dictũ ab aliis non ignorabã, non inuitus retuli.

Περὶ δράκοντος καὶ τῶν καλουμένων Ὀφιογενῶν. Κ. λθ.

Ἁλίᾳ τῇ Συβάριδος † παριούσης εἰς ἄλσος Ἀρτέμιδος, ὃ δὲ ἐν Φρυγίᾳ τὸ ἄλσος, δράκων ἐ-

Ex Haliæ mulieris coitu cum Dracone, Ophiogenæ nati.
CAP. XXXIX.

Haliæ Sybaridis filiæ quum in Phrygia lucum Dianæ ingressa esset, Draco quidam sa- παριώσῃ

cer

cet prægrandis apparuit, & cum ea coiuit: vnde Ophiogenæ dicti primam sui generis originem trahunt.

De Ophiogenis lege Plin. lib. 7 cap. 2.

πραόν η θεῶ, μέγιστος τὴν ὄψιν, καὶ ὁμιλῆσαι αὐτῇ. καὶ ἐντεῦθεν οἱ καλούμενοι Ὀφιογενεῖς τὸ ἀπ' ἀρχῆς τὸ πρώτης ὑπῆρξαν.

Quorum animalia à quibus cultu vel honore affecta sint.

CAP. XL.

Lupum Delphi colunt, Samij ouem venerantur, Leænam Ampraciotæ adorant. Causas autem quamobrem huiusmodi bestias diuini cultus honore prosequantur, non alienum est explicare. Delphis aurum sacrum furto lectum, direptumq; & in Parnasso defossum, sicut dicit Polemon, inuestigauit Lupus. Samiis item aurum furto sublatum Ouis inuenit. quare Mandrobulus Samius Iunoni Ouem consecrauit, vt Aristoteles tradit. Ampraciotæ Leænam, quòd tyrannum suum lacerasset & distraxisset, idcircò vt suæ liberta-

Τίνα παρὰ τίσι τιμᾶται ζῶα.

Κεφ. μ.

Τιμῶσι δὲ ἄρα Δελφοὶ μὲν, λύκον· Σάμιοι δὲ πρόβατον, Ἀμπρακιῶται γε μὴν τὸ ζῶον τὴν λέαιναν. τὰ δὲ αἴτια τὸ ἑκάστου τιμῆς εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ἔξω τῆσδε τὸ σπουδῆς. Δελφοῖς μὲν χρυσίον ἱερὸν σεσυλημένον, καὶ ἐν τῷ Παρνασσῷ κατορωρυγμένον, ἀνιχνεύσαι ὁ λύκος. Σαμίοις δὲ καὶ αὐτοῖς τοῦτο χρυσίον κλαπὲν πρόβατον εὗρε, καὶ ἐντεῦθεν Μανδράβολος ὁ Σάμιος τῇ Ἥρα πρόβατον ἀνάθημα ἀνῆψε. καὶ τὸ μὲν, Πολέμων λέγει, τὸ πρότερον· τὸ δὲ, Ἀριστοτέλης, τὸ δεύτερον. Ἀμπρακιῶται δὲ, ἐπεὶ τὸν τύραννον αὐτῶν Φαῦλον διεσπάσατο λέαινα, τιμῶσι τὸ ζῶον, αἴτι-

tis vindicem, summa re ligione colunt. Miltiades treis Equas* Olympiæ victrices, sepulturæ honore in Ceramico affecit. Euagoras Lacō, itidem Olympionicas Equos ad sepulturam magnificè dedit.

De magnitudine Gangis fluuij, Cetorumq́; & Testudinum in eo. De duobus in eodem Crocodilorum generibus.

CAP. XLI.

Gāges Indiæ fluuius, initium ducens à fontibus, quum per se fluit, & nondum ad alios admistus est, altitudine est viginti passuum, latitudine verò octoginta stadiorum: quum verò jam alij in eum influxerint, altus sexagenos passus profluit, dilatatur autem & diffunditur in quadringenta stadia. Insulas Lesbo Cyrnóve majores efficit. Cete procreat, quorum adeps vnguentorū

οι αὐτοῖς ἐλευθερίας γεγενημένον. Μιλτιάδης δὲ τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλύμπια ἀνελομένας ἔθαψεν ἐν Κεραμεικῷ. καὶ Εὐαγόρας δὲ ὁ Λάκων καὶ ἐκεῖνος * Ὀλυμπιονίκους ἵππους, ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς.

Περὶ τῶν ἐν Γάγγῃ κητῶν, χελωνῶν τε καὶ κροκοδείλων.

Κεφ. μα.

Ὁ Γάγγης ὁ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ῥέων, ὑπαρχόμενος ἐκ τῶν πηγῶν βαθύς ἐστι εἰς ὀργυιὰς εἴκοσι, πλατὺς δὲ εἰς ὀγδοήκοντα σταδίους. ἔτι γὰρ αὐθιγενεῖ τῷ ὕδατι ῥέει, καὶ ἀμιγεῖ πρὸς ἕτερον. προϊὼν δὲ τῶν ἄλλων εἰς αὐτὸν ἐμπιπτόντων καὶ ἀνακιρναμένων οἱ τὸ ὕδωρ, εἰς βάθος μὲν ἥκει καὶ ἑξήκοντα ὀργυιῶν· πλατύνεται δὲ καὶ ὑπερεκχεῖται εἰς σταδίους τετρακοσίους. καὶ ἔχει νήσους Λέσβου τε καὶ Κύρνου μείζονας. καὶ τρέφει κήτη. καὶ ἐκ τῶν τούτων πιμελῆς †ἄ-

Olympiæ occisas, verterat Gill. Legimus & Cimonis equas post tres victorias Olympicas Athenis sepultas.

Ὀλυμπονίκας

Gillius ἄλειφα *legit.*

vsum præstat. In eo etiam Testudines nascũtur, quarum testa non minori magnitudine fit, quàm dolium capax viginti amphorarum. Idem Crocodilorum genera duo educat. Horum alteri nihil nocét, alteri inexorabili atque immisericordi in quodlibet voragine carniuori sunt. In eorum summo rostro, quiddam similiter

κέρατ Gill. vt in Cerastis (serpentibus) eminet.

* His administris ad vlciscẽdos maleficos, turpissimis judiciis conuictos, Indi vtuntur: nam eosdem rerum capita-

αὐτῷ. lium damnatos eis obiiciunt: neque ad percutiendos eos securi, laqueóve ad frangendam ipsorum ceruicem carnifice egent.

De marinorum piscium esca. CAP. XLII.

Piscationis marinæ periti, vt auctor est Leonides, Scaris escam demittunt coriandrum & *carton. sic enim nullo negotio capiuntur: Scarus enim his condimen-

Enallage numeri & generis.

λιφατεργάζονται. εἰσὶ δὲ ἐν αὐτῷ καὶ χελῶναι, καὶ αὐταῖς τὸ χελώνειον πηλίκης ἐστὶν εἴκοσιν ἀμφορέας δεχομένης οὐ μεῖόν ἐστι. Κροκοδείλων δὲ παιδεύει διττὰ γένη. καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἥκιστα βλάπτει· τὰ δὲ παμβορώτατα σαρκῶν ἐσθίει καὶ ἀφειδέστατα. καὶ ἔχουσιν ἐπ' ἄκρου τοῦ ῥύγχους ἐξοχὴν ὡς †κεράσου. τούτοις καὶ πρὸς τὰς τῶν κακούργων τιμωρίας ὑπηρέταις χρῶνται. τοὺς γὰρ ἐν τοῖς μεγίστοις τῶν ἀδικημάτων ἑαλωκότας ῥίπτουσιν †αὐτῷ, καὶ δημίου δέονται ἥκιστα.

Τίνα τινὶ ἁλίσκεται τῶν θαλαττίων. Κεφ. μβ.

Δέλεαρ δὲ καθιᾶσιν οἱ σοφοὶ τὰ θαλάττια, τοῖς μὲν σκάροις, ὡς Λεωνίδης φησὶ, κορίαννα καὶ κάρτα: καὶ †ἔστιν εὐθήρατα ταῦτα καὶ ἑλεῖν ῥᾷστα. προσνεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ σκάρος

γοητευόμενος ὥσπερ ἡδύσμασι. Φύλλα δὲ τεύτλιων αἱρεῖ τὰς τρίγλας. χαίρει δὲ τῷδε τῷ λαχάνῳ τὸ ζῶον, καὶ δι' αὐτοῦ ἁλίσκεταί τε καὶ δουλοῦται *ἕκαστα.

tis ceu præstigiis quibusdam allicitur. Portò betarum foliis Mulli capiuntur. nam hoc olere gaudet hic piscis, eoq́; facilè inescatus capitur.

*Cárton Athenæo est pastinaca magna & benè aucta. Porrum verò cárton, (vel potiùs cartòn, oxyton.) est quod Latini sectiuum cognominant. Cáros quod vulgò carui: & huius semen inescandis piscibus conuenire videtur, vt cumini etiam & anethi, suo odore. ῥᾷστα.

Ἐνύδρου θήρας διαφοραί.
Κεφ. μγ.

De quatuor modis piscationis.
CAP. XLIII.

Ἐνύδρου δὲ θήρας διαφοραὶ δ. φασί. δικτυεία, κόντωσις, καὶ κυρτεία, καὶ ἀγκιστρεία ἐπὶ τούτοις. καὶ ἡ μὲν δικτυεία, πλουτοφόρος καὶ ἔοικεν ἁλισκομένῳ στρατοπέδῳ, καὶ ᾑρημένοις αἰχμαλώτοις τισί. καὶ δεῖται χορηγίας ποικίλης, οἷον σπάρτου, καὶ λίνου λευκοῦ, καὶ μέλανος ἄλλου, καὶ κυπείρου, καὶ φελλῶν, μολίβδου τε καὶ πίτυος, καὶ ἱμάντων, καὶ ῥοῦ, καὶ λίθου, καὶ βύβλου, καὶ κεράτων, καὶ νεὼς ἑξήρους, ἀ-

Piscationis modi quatuor traduntur, fit enim vel reti, vel conto, vel nassa, vel hamo. Ea quæ retibus vtitur, præcipuè ditare piscatores potest, propter copiosam capturã, quâ pisces pariter plurimi, vt occupatis hostium castris captiui, in eorum potestatem veniunt. Supellectilem verò requirit variam: vt sunt, funes, fila alba & nigra, cyperus, suber, picea, lora, rhûs, lapis, byblus siue papyrus, cornua, nauis sex remorum, axis, scytalides siue bacilli

Vide Oppianũ circa initium lib. 4. de piscat. & Platon. in Sophista: & Pollucẽ lib. 1. & 7. Quædam horum nobis obscura sunt: poterunt autẽ explicari ab illis qui cum piscatorib. præsertim maritimis versantur.

cilli teretes, cottana, tympanum, ferrum, ligna, pix. Incidũt autem in ea diuersa genera piscium, & varij multiq; eorum greges. Quæ verò per contum piscatio fit, inter cæteras strenuissima est, & piscatore opus habet robustissimo. Ad eam requiruntur, pertica recta oleagina, & funes è spar to contexti: & tædæ vel faces de pinu perquàm resinosa: item nauis parua, & remiges assidui, validiq; brachiis. At nassarum vsus, præ cæteris insidiosus atque dolosus, ingenuos homines minimè decere videtur. Adhibentur holoschœni juncorum generis non madidi, vimen, lapis qui facilè manibus tractetur, alga marina, funes, coma cupressi, subera, ligna, esca, & nauis parua. Porrò ea quæ hamis fit piscatio, vt callidissima est, ita liberis ho-

ἐλαίας, al. ἐλαίαν.

addo δεῖ δὲ

ἢ χερμάδος al. θυ.

αἴτεων vox corrupta, al. ἰτεῶν.

ξοιός τε καὶ σκυταλίδων, καὶ κοτιάνης, καὶ τυμπάνου, καὶ σιδήρου, καὶ ξύλων, καὶ πίττης. ἐμπίπτει δὲ γένη τε ἰχθύων διάφορα, καὶ ἀγέλαι ποικίλαι τε καὶ πολλαί. ἡ δὲ διακοντισις, ἔστι μὲν τῶν ἄλλων ἀνδρειοτάτη, καὶ δεῖται θηρατοῦ ῥωμαλεωτάτου. παρεῖναι δὲ δεῖ κάμακα ὀρθὴν *, ἐλαΐαν, καὶ σχοινία σπάρτινα, πυρσά τε πεύκης τε λιπαρωτάτης. † νεὼς μικρᾶς, ἐρετῶν συντόνων καὶ βραχίονας ἀγαθῶν. Ἡ δὲ κυρτία, δολερωτάτη θήρα καὶ ἐπιβουλοτάτη δεινῶς ἐστι, καὶ ἐλευθέροις πρέπειν δοκεῖ ἥκιστα. δεῖ δὲ ὁλοσχοίνων τε ἀβρόχων, καὶ λύγου, * καὶ χερμάδος, καὶ † αἴτεων, καὶ λίθου, καὶ φύκους θαλασσίου, σχοίνων τε, καὶ κυπαρίττου κόμης, καὶ φελλῶν, καὶ ξύλων, καὶ δελέατος, καὶ νεὼς μικρᾶς. Ἡ δὲ ἀγκιστρεία σοφωτάτη ἐστὶ, καὶ τοῖς ἐλευθέροις πρεπωδεστάτη.

στάτη. δεῖται γὰρ ἱππείων τριχῶν, τῶν χρόας καὶ λευκὰς καὶ μελαίνας, καὶ πυῤῥὰς, καὶ μεσαιπολίους. τῶν δὲ βαπτομένων ἐγκρίνουσι τὰς λευκὰς, ἢ τὰς ἁλιπορφύρους. αἱ γὰρ ἄλλαι πᾶσαι, πονηραί φασι. χρῶνται δὲ καὶ τῶν ἀγρίων συῶν ταῖς θριξὶ ταῖς ὀρθαῖς, καὶ † πείνθῳ δὲ, καὶ χαλκῷ πλείστῳ καὶ μολίβδῳ, καὶ * σπαρτίναις. καὶ πτεροῖς μάλιστα μὲν λευκοῖς ἢ μέλασι, καὶ ποικίλοις. χρῶνται γε μὴν οἱ ἁλιεῖς καὶ φοινικοῖς ἐρίοις, καὶ ἁλουργέσι, καὶ φελλοῖς, καὶ ξύλοις· καὶ σιδήρου, καὶ ἄλλων δέονται· ἐν δὲ τοῖς καὶ καλάμων εὐφυῶν, καὶ ἀβρόχων, καὶ ὁλοσχοίνων βεβρεγμένων, καὶ νάρθηκος ἐξεσμένου, καὶ * ῥάβδοις κρανείας, καὶ † χιμαίρρας κεράτων καὶ δέρματος. ἄλλος δὲ ἄλλῳ τούτων ἰχθὺς αἱρεῖται. καὶ τὰς γε θήρας ἤδη εἶπον αὐτῶν.

minibus inprimis decora. Opus autem habet pilis equinis, albis, nigris, rufis, & ad canum colorem vergentibus: cæteris qui tingũtur inserunt albos vel purpureos, reliquos omnes improbant. Aprorum etiam setis (de dorso) rigidis vtuntur: & linis seu filis, & ære multo, plumboq;, & è sparto funiculis: & pēnis, præcipuè albis, aut nigris & variis. Sunt ex piscatoribus qui etiam lanis vtantur puniceis vel purpureis, & lignis ferroq;, & aliis rebus indigeãt: & inter illas, arundinibus rectis procerisq;, nec madidis: holoschœnis verò madefactis, & virga de corno arbore, & Capræ cornibus, & corio. Alij enim pisces aliis istorũ capiuntur: vt jam suprà explicatum est.

Indici Elephanti ætate provecti, quomodo capti mansuescant Musi-

al. πρίνθῳ lego μηρίνθῳ

σχοίνοις σπαρτίναις.

ῥάβδῳ

χιμαίρας

co instrumento. Et quomodo Equæ in Libya mulceantur tibiæ cantu, quo etiam ad venerem incitantur.

CAP. XLIIII.

Quæ Indus & Afer de suæ vterque regionis animalibus referũt, hæc sunt. Si Indicus Elephantus robore ætatis confirmatus capiatur, ex feritate ægrè tra ducitur ad mansuetudinem: & quòd desiderio libertatis teneatur, ideò cædes molitur: ac si vinculis deuinciatur & cõstringatur, magis incitatur animo, neque vllam seruitutem perpetitur. At enim Indi variis & multiplicibus cibariorum illecebris eũ delinire student: ille tamẽ nihil de acerbitate sua remittẽs, nihilq; ab iis blanditiis mitescẽs, iis præclarè contemptis, pergit iisdem infestus esse. Quid igitur ij comminiscũtur & machinantur? Instrumento quodã musico (scindapsum vocant) verna-

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἐλεφάντων, καὶ τῶν ἐν Λιβύῃ ἵππων.

Κεφ. μδ.

Λόγῳ δὲ ἄρα τῷδε Ἰνδὸς καὶ Λίβυς τὸ ζῷον διαφόρῳ. ἐρεῖ δὲ ὁ μὲν Ἰνδὸς τὰ ἐπιχώρια. ὁ δὲ Λίβυς ὅσα οἶδε καὶ ἐκεῖνος. ἃ δὲ οὖν ᾄδειν ἄμφω τῷ λόγῳ ἐστὶν ἐκεῖνα. Ἐν Ἰνδοῖς ἂν ἁλῷ τέλειος ἐλέφας, ἡμερωθῆναι χαλεπός ἐστι, καὶ τὴν ἐλευθερίαν ποθῶν, φονᾷ. ἐὰν δὲ αὐτὸν καὶ δεσμοῖς διαλάβοις, ἔτι καὶ μᾶλλον ἐς τὸν θυμὸν ἐξάπτεται, καὶ δεσπότην οὐχ ὑπομένει. ἀλλ' οἱ Ἰνδοὶ καὶ ταῖς τροφαῖς κολακεύουσιν αὐτὸν, καὶ ποικίλοις καὶ ἐφολκοῖς δελέασι πραΰνειν πειρῶνται, παρατιθέντες ὡς πληροῦν τὴν γαστέρα, καὶ θέλγειν τὸν θυμόν. ὁ δὲ, ἄχθεται αὐτοῖς καὶ ὑπερορᾷ. τί οὖν ἐκεῖνοι καταςοφίζονται καὶ δρῶσιν; μέλος αὐτοῖς προσάδουσιν ἐπιχώριον, καὶ κα-

τάδ

τάδουσιν αὐτοῖς ὀργάνῳ τινὶ, καὶ τούτῳ συνήθει, καλεῖται σκινδαψὸς τὸ ὄργανον. ὁ δὲ, ὑπέχει τὰ ὦτα καὶ θέλγεται, καὶ ἡ μὲν ὀργὴ πραΰνεται, ὁ δὲ θυμὸς ὑποστέλλεταί τε καὶ *θόρνυται. κατὰ μικρὸν δὲ καὶ εἰς τὴν τροφὴν ὁρᾷ. εἶτα ἀφεῖται μὲν τῶν δεσμῶν, μένει δὲ τῇ μούσῃ, δεδεμένος, καὶ δειπνεῖ προθύμως, ἁβρὸς δαιτυμὼν καταδεδεμένος. πόθῳ γὰρ τοῦ μέλους οὐκ ἂν ἔτι ἀποσταίη. Λιβύων δὲ ἵπποι, δεῖ γὰρ ἀκοῦσαι καὶ τὸν λόγον τὸν ἕτερον, ἐς τοσοῦτον αὐτὰς αἱρεῖ ἡ αὔλησις, πραΰνονταί τε καὶ ἡμεροῦνται, καὶ ἀπολήγουσι μὲν τοῦ ὑβρίζειν τε καὶ σκιρτᾶν· ἕπονται δὲ τῷ νομεῖ ὅπη ἂν αὐτὰς τὸ μέλος ἐπάγῃ· ἐπιςαὐτὸς δὲ, καὶ ἐκεῖναι ἐφίστανται· ἐὰν δὲ παρατείνῃ εἰς τὸ αὔλημα, λείβεται δάκρυα ὑφ' ἡδονῆς αὐταῖς. οἱ μὲν οὖν βουκόλοι τῶν ἵππων, ῥο-

culam cantiunculam ei canunt: is animum attendit, auremq; ad audiendum erigit, & suauitate illius demulcetur: animi incitatio comprimitur. Tum paulatim in objectum cibum respicit: & tametsi omnibus vinculis exoluitur, tamen cantu deuinctus, non amplius ad pristinos mores à mansuetudine deficit: & cibo libenter veluti conuiua fruitur. Tibiæ cantu vsque eò capiuntur Libycę Equæ, vt hujus blandimentis ad homines mansuescant, & insultare ac lædere desinant: & quocunque eas cantiuncularū blāditiæ inuitauerint, eò pastorem consequuntur: quum ille insistit, hæ etiam à progrediēdo se sustinent: ac si cātum contentiorem ad tibiam canat, ex eo tanta voluptate afficiuntur, vt lacrymas tenere non possint. Harum pastores ex rhododaphne

*στόρνυται

arbore pastoritiam fistulam excauant, cujus sonoro inflatu armentum antegredientes demulcent. Euripides dicit, pastores hymenæos ad tibiam cantantes, ad venerem equas incitare, atque etiam equos ad ineundas fœminas incendere. Ad hunc igitur modum equinæ nuptiæ initiantur, vt nuptiale carmen tibia præcinat.

θρηνούμενοι Gillius.

Arionis à Delphino seruati historia.

CAP. XLV.

Delphinorum genus quantoperè cantu & tibiis delectetur, luculentum Arionis Methymnæi historia nobis testimonium fuerit: quam & statua ejus in Tænaro, & subscriptum epigramma repræsentant, hoc videlicet distichon: E pelago seruauit Ariona Cyclone natum Delphinus vector, diis ducibus, Siculo. Cæterum hymnus

πομπῇσιν

ἐκ δάφνης κλάδον κοιλάναντες καὶ ἐργασάμενοι αὐλὸν, καὶ εἰς αὐτὸν ἐμπνέοντες, εἶτα οὕτω * ἀπερημένων καταυλοῦσι. Λέγει δὲ Εὐριπίδης καὶ ποιμένας τινὰς ὑμεναίους. ἔστι δὲ ἄρα τοῦτο αὔλημα ὄρθιον τὰς μὲν ἵππους τὰς θηλείας εἰς ἔρωτα ἐμβάλλει, καὶ οἶστρον ἀφροδίσιον τοὺς δὲ ἄρρενας μίγνυσθαι αὐταῖς ἐκμαίνει. τελοῦνται μὲν ἱππικοὶ γάμοι τὸν τρόπον τοῦτον, καὶ ἔοικεν ὑμέναιον ᾄδειν τὸ αὔλημα.

Περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας. Κεφ. με.

Τὸ τῶν δελφίνων φῦλον ὡς εἴη φιλῳδοί τε καὶ φίλαυλοι, τεκμηριῶσαι ἱκανὸς καὶ Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος, ἔκ τε τοῦ ἀγάλματος τοῦ ἐπὶ Ταινάρῳ, καὶ τοῦ ὑπ᾽ αὐτοῦ γραφέντος ἐπιγράμματος. ἔστι δὲ τὸ ἐπίγραμμα, Ἀθανάτων * πομπαῖσιν Ἀρίονα Κύκλωνος υἱόν, Ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσεν ὄχημα

χῆμα τόδε. Ὕμνιον χαριστήριον τῷ Ποσειδῶνι, καὶ μάρτυρα τ῀ τ῀ δελφίνων φιλομουσίας, οἱονεὶ ϗ τοῦ τις ζωάγρια ἐκείνων, ὁ Αρίων ἔγραψε. ϗ ἔστιν ὁ ὕμνος οὗτος. Ὕψιστε θεῶν πόντιε, Χρυσοτρίαινε πόσειδον, Γαιήοχ', * ἐγκυμονάλμαν· Βράγχιοι περὶ δέ σε πλωτοὶ θῆρες Χορεύουσι κύκλῳ, Κούφοισι † ποδῶν ῥίμμασι Ἐλαφρ' ἀναπαλλόμενοι· † Σιμοὶ φρίξαύχενες Ωκυδρόμοι σκύλακες Φιλόμουσοι δελφῖνες, Ἐναλαθρέμματα κουρᾶν Νηρηΐδων θεᾶν, Ἃς γείνατ' Ἀμφιτρίτη. Οἵ μ' εἰς Πέλοπος γαῖν ἐπὶ Ταιναρίαν ἀκτὰν ἐπορεύσατε Πλαζόμενον Σικελῷ ἐνὶ πόντῳ, Κυρτοῖσι νώτοις χαράσσοντες, Ἄλοκα Νηρείας πλακὸς Τέμνοντες, ἄστιβῆ πόρον. Φῶ

quo se Arion gratum Neptuno declarare, & simul Delphinorum in Musicam studium testari voluit, tanquam & illis mercedem pro seruato & superstite exoluens, ab eo conditus ejusmodi est:

Neptune deûm maxime, Qui rex maris profundi Tridente clarus aureo Cōplecteris vndique terram: Te branchiis & pinnis Insigne piscium genus Mutæ colunt natantes Præ ceteris te pandi Circumnatant Delphines Canes marini, & errant Iuxtà, leuesq; saliunt: Quandoq; & instar jaculi Vibrant seipsos eminus Pernicitate mira, Ceruice rigidi recta. Oblectāt hosce Musica, Amant eos Nereides Suum pecus puellę, Quas Amphitrite peperit. Vos me vagantem Siculo In æquore, ad Tenarium Litus tulistis equitem, Vectumq; dorsis vestris. Vester chorus me placidè Non peruium mortalibus Longè salum lateq; Sul-

Videntur duæ dictiones in codice manu scripto altero εἴκυμον ἄλμαν, in altero vna.

πτερύγων ζωοίτο

cans natando eduxit: In quod viri me nautæ Dejecerant è naui Curua; marina, perfidi. Ergo etiam & alia quæ prædiximus, & Musicæ studium in Delphinis laudari conuenit.

forte φῶτες δ' ἀνιλεῶ με al. ἔλλοι

Apri & Cerui quomodo Musica capiantur.

CAP. XLVI.

Tyrrhenorum sermone peruagatum est Apros & Ceruos apud eos cum retibus & Canibus, vt venandi sanè vsus ferre solet, tum multò maximè Musicę adiumento capi. quod quidem ipsum quemadmodum fiat, jam porrò dicam. Circumjectis retibus, & cæteris instrumentis, accommodatis ad faciendas bestiis insidias, collocatis, homo ad tibiam canendi benè peritus, quoad eius fieri potest, omnem cantus contentionem remittit & relaxat, & quidlibet ad canendum suaue præclarè vsurpat: & sensim pedetentimq; progre-

δὲ al. abest.

τες* δ' ἔλιοί με ἀπὸ ἁλιπλόου Γλαφυρᾶς νεὼς εἰς οἶδμα Ἁλιπόρφυρον λίμνας ῥίψαν. Ἴδιον μὲν δή που δελφίνων πρὸς τοῖς ἄνω λεχθεῖσι, καὶ τὸ φιλόμουσον.

Πῶς ἄρα τὰ ζῷα ἁλίσκεται ὑπὸ μουσικῆς σύες τε καὶ ἔλαφοι.

ΚΕΦ. μϛ.

Λόγος που διαρρεῖ Τυρρηνὸς ὁ λέγων τοὺς ὗς τοὺς ἀγρίους, καὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐλάφους, καὶ ὑπὸ δικτύων μὲν καὶ κυνῶν ἁλίσκεσθαι, ᾗπερ οὖν θήρας νόμος· συναγωνιζομένης δ' αὐτοῖς τῆς μουσικῆς, καὶ μᾶλλον πως * δέ, ἤδη λέγω. τὰ μὲν δίκτυα περιβάλλουσι, καὶ τὰ λοιπὰ θήρατρα, ὅσα ἐλλοχᾷ τὰ ζῷα· ἕστηκε δὲ ἀνὴρ αὐλῶν τεχνίτης, καὶ ὡς ὅτι μάλιστα πειρᾶται τοῦ μέλους ὑποχαλᾶν καὶ ὅ,τι ποτέ ἐστι τῆς μούσης σύντονον ἐᾷ, στὰς δὲ ὅτι γλύκιστον αὐλῳδίας τοῦτο ᾄδει. ἡσυχίᾳ δὲ καὶ ἠρεμ-

ρεμ

ἐρημίας ῥᾳδίως διαπορθμεύει, καὶ εἰς τὰς ἄκρας, καὶ εἰς τοὺς αὐλῶνας, καὶ εἰς τὰ δάση, καὶ εἰς ἁπάσας συνελόντι εἰπεῖν τὰς τῶν θηρίων κοίτας τε καὶ εὐνάς, τὸ μέλος εἰσρεῖ. καὶ τὰ μὲν πρῶτα παριόντος εἰς τὰ ὦτα αὐτοῖς τοῦ ἤχου ἐκπέπληγε, καὶ διὰ τὸ ἀήθες, καίτοι καὶ δείματος ὑποπίμπλανται· εἶτα ἀκρατῶς καὶ ἀμάχως αὐτὰ ἡδονὴ τῆς μούσης περιλαμβάνει. τὰ δὲ κατακηλούμενα λήθην ἔχει καὶ ἐκγόνων, καὶ οἰκιῶν, καὶ χρειῶν· καίτοι φιλεῖ τὸ θηρίον μὴ ἀπὸ τῶν συντρόφων χωρίων πλανᾶσθαι. τὰ δ' οὖν Τυῤῥηνὰ κατ' ὀλίγον ὥσπερ ὑπό τινος ἴυγγος ἀναπειθούσης ἕλκονται, καὶ καταγοητεύοντος τοῦ μέλους ἀφικνεῖται, καὶ ἐμπίπτει ταῖς πάγαις, τῇ μούσῃ κεχειρωμένα.

Τί δρῶσιν οἱ ἰχθύες οἱ καλούμενοι ἀνθίαι ἁλισκόμενοι.

Κεφ. μζ'.

diente illo in montiū vertices & conualles, & densa frutetis loca, atque (vt breui explicē) in omnia lustra ferarū & cubilia, tibię cantus influit, ac nimirū primò in eorum aures influentis soni insolentia ipsos exterret: deinde quum impotenti voluptate aures tenentur, tum nullo negotio cōprehenduntur: cantúsque suauitate permulsi, & deliniti, in eorum quæ procreauerint, & domesticarum sedium obliuionem veniūnt. Etiam si feræ bestiæ nō à locis vbi versari assueuerunt, aberrare solent. Sic igitur Tyrrhenæ bestiæ paulatim tan quam suadæ illecebrâ ducuntur: & quasi cantu præstrictæ, in laqueos sese inserunt, quibus illaqueatę com prehenduntur.

Quid capti Anthiæ faciant.

CAP. XLVII.

Ανθ

Anthiæ quum sunt capti, miserabile præbēt spectaculum: mortem suā lugere & quodammodo supplicare videntur. Ac nimirum quemadmodum homines qui in latrones immisericordes, & cædis auidos incurrerunt aufugere conantur, sic sanè ij retibus insultantes, insidias transilire conantur hoc dum moliuntur, trucidantur ferro. Qui hoc genus mortis euadunt, in terram antehac eis inimicam exiliunt, atque ibidem mortem obire malunt, quàm gladio perire.

FINIS LIB. XII.

Ἀνθίαι δὲ βαλλόμε
ὅταν ἁλῶσι οἴκτιστον
θεαμάτων. καὶ ἀποθνήσκ
τες ἑαυτοὺς ἐοίκασιν θ
νεῖν, καὶ τρόπον τινὰ ἱ
τεύειν, ὥσπερ οὖν αὖθ
ποι λῃσταῖς ἐντυχόντες
νοικτίστοις τε καὶ φονικ
ζόντοις. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν
προδιδράσκειν πειρώμεν
εἶτα τοῖς δικτύοις
πλάσσονται. ὑπερβάλλ
δὲ αὐτοὺς πειρωμένους τ
χον, εἶτα μέντοι καταλα
βαίνει αἰχμή. οἱ δὲ ἀπο
δράσκοντες τὸν θάνατον
τὴν τέως πολεμίαν ἰχ
σι γῆν ἐξεπήδησαν, τὸ
λος τοῦ βίου τὸ χωρὶ
ξίφους προῃρημένοι,
μάλα ἀσμένως.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΑ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ιγ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM natura liber XIII.

Περὶ ἀετοῦ τοῦ προσημήναντος Γορδίῳ τὴν βασιλείαν, καὶ λύκου τοῦ σώσαντος Γέλωνα τὸν Συρακούσιον.

Κεφ. α.

Ἀετὸν ἀκούω Γορδίῳ τὴν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου βασιλείαν ὑποσημῆναι· ἡνίκα ἀροῦντος τοῦ Γορδίου ἐπιπτὰς, εἶτα μέντοι κατὰ τοῦ ζυγοῦ καθίσας, συνδιημέρευσεν, οὐδὲ ἀπαναστῆναι πρὶν ἢ γινομένης ἑσπέρας καὶ ἐκεῖνος

De Aquila, quæ Gordio regnum præsignificauit, & de Lupo qui Gelonem Syracusanum seruauit.

CAP. I.

Ex Aquilæ significatione filium suum nomine Midam, Gordius regem fore coniecit: quum supra hujus caput arantis primò volasset, dein de totum diem in jugo sessitate non priùs destitisset, quàm is ad vesper

ſperatam arationem di- miſiſſet. Lupus item maxima magnitudine quum in ludum inua- ſiſſet, & de manibus Gelonis Syracuſani pueri tabellas rapuiſ- ſet, Gelon de ſede ſur- rexit, non quidem ferã timore perterrens, ſed acerrimo tabellarum ſuarum deſiderio, eum inſequebatur. Poſtea au- tem quàm hic extra ta- bernam ludi literarij fuiſſet, hæc quidem la- bem fecit, & repentina ruina concidens, pue- ros vnà cum præce- ptore confecit, & op- preſſit: ſolus Gelon di- uinæ prouidentiæ mu- nere ſodalibus ſuis ſu- perfuit. Quod ipſum non eum à Lupo occi- ſum, ſed potiùs ſeruatũ fuiſſe, magnam profe- ctò admirationem ha- bet. Non igitur ratio- nis expertia Deus ne- gligit, imò verò chara habet, quum per illa Gordio regnum præſi- gnificarit, Gelonẽ verò ex impendente periculo ſer- uauerit. Ergò beſtiæ etiam in amore ſunt diuino num

κατέλυσε τὴν ἄροσιν, ἐπιστάντος τοῦ βουλυτοῦ. Γέλωνος δὲ τοῦ Συρακουσίου παιδὸς ὄντος λύκος μέγιστος εἰσπηδήσας εἰς τὸ διδασκαλεῖον, ἐξήρπασε τῶν χειρῶν τοῖς ὀδοῦσι τὴν δέλτον. καὶ ὁ Γέλων ἐξαναστὰς τοῦ θάκου ἐδίωκεν αὐτόν, τὸ μὲν θηρίον μὴ καταπτήξας, περιεχόμενος δὲ τῆς δέλτου ἰσχυρῶς. ἐπεὶ δὲ ἔξω τοῦ διδασκαλείου ἐγένετο, τὸ μὲν κατηνέχθη, καὶ τοὺς παῖδας αὐτῷ διδασκάλῳ κατέλαβε. θείᾳ δὲ φρουρηθεὶς ὁ Γέλων περιῆν μόνος, καὶ τοῦτο παράδοξον, οὐκ ἀπέκτεινεν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἔσωσε λύκος. οὐκ ἀπερισπασάντων τῶν θεῶν, ὅταν διὰ τῶν ἀλόγων τῷ μὲν βασιλείαν προδηλῶσι· τὸν δὲ ἐκ τοῦ μέλλοντος κινδύνου σώσωσι. ἴδιον δὲ τῶν ζώων καὶ

τὸ θεοφιλές.

numini.

Περὶ τῆς τῶν Σαργῶν θήρας. Κεφ. β.

De piscatione Sargorum, qui inescati hamo capiuntur. CAP. II.

Οἱ Κᾶρες αἱροῦσι τοὺς σαργοὺς τὸν τρόπον τοῦτον. νότου καταπνέοντος ἡσυχῆ, καὶ προσβάλλοντος αὔρας μαλακωτέρας, καὶ τοῦ κύματος στορεσθέντος, καὶ πράως ταῖς ψάμμοις ἐπηχοῦντος. τηνικαῦτα ὁ θηρατὴς καλάμου μὲν οὐ δεῖται οὐδὲ ἕν, λαβὼν δὲ ἀρκεύθου ῥάβδον ἀκμαίου σφόδρα ἐρρωμένης, ἐπ' ἄκρας αὐτῆς ἐξάπτει σειρὰν, καὶ περὶ τῷ ἀγκίστρῳ † κυκλόστομον ὄντα ἡμιτάριχον, καὶ καθίησιν εἰς τὴν θάλατταν. καὶ κάθηται μὲν ἐπὶ τῇ πρύμνῃ τοῦ πορθμείου, καὶ τὸν δόλον ὑποκινεῖ, ὑπηρετεῖ δέ οἱ καὶ παῖς ἡσυχῆ, προμαθὼν τῆς ἐλάσεως τὸ σχολαῖον ἐπίτηδες: καὶ ὡς ἐπὶ τὴν γῆν προάγει τὸ σκάφος. πολλοὶ δὲ οἱ σαργοὶ περισκιρτῶσιν ἐκ τοῦ συντρό-

Sargos Câres hoc modo capiunt. Quum Auster placidè & mollibus auris spirat, & vndæ tranquillæ leni ad litus murmure offendunt: tum piscator non indigens arundine, juniperi alicujus vegetissimæ virgam accipit, & extremitati ejus lineam alligat: hamo autem lycostomum neq; recentem neque plenè tamen salsum siue inueteratum. Hunc dolū in mare demittit: & in piscatorij nauigii puppe sedens, insidias tendit, easq; in mare demissas leuiter mouet. simul & ei quietè inseruit puer, qui probè tenens vt sensim pedetentimq; nauis impellenda sit, ad terram versùs remigat. Tum Sargi permulti exultantes & gestientes escam assequi,

λυκόστομον

sequi, sese ex suis latibulis incitant, & prosiliunt: atque escæ ex pisce diuulso illecebrâ allectati, ad hamum congregantur: quumq; propiùs à terra sunt, cibi auiditate capti facilè comprehenduntur.

De herbis diuersis quæ in mari nascuntur, & quòd alij pisces alias depascantur.

CAP. III.

Pisces alij alia loca amant & incolunt. Alij inter saxa morantur, in arenis alij: quidam inter herbas. Sunt enim in mari etiam herbæ: vt brya quæ vocantur, de musci genere: & vites, & vuæ dictæ, & fuci vel algæ. Est & brassica quædam marina: sunt mnia, & triches, id est pili. Ex his pisces alij alias degustant, familiarem sibi scilicet, & cui sit assuetus quisque: nec aliam attigerit.

Gillius Staphiline vertit: est autem staphylinus pastinaca.

φων φωλεῶν ἀναθορόντες, ἀθροίζονται δὲ ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον. ἄγει γὰρ αὐτοὺς οἱονεὶ ἴυγγι ὁ πάλαι τεθνηκὼς μὲν, εἰς τὸ ἑλεῖν δὲ διασπασθεὶς ἰχθύς. εἶτα πλησίον τῆς γῆς νεμόμενοι, ῥᾳδίως ἁλίσκονται τῇ λιχνείᾳ τῆς γαστρὸς δεδουλωμένοι.

Θαλαττίας πόας διαφοραὶ καὶ ὅτι ἄλλος ἰχθὺς σιτεῖται ἄλλην.

Κεφ. γ.

Διατριβαὶ δὲ ἰχθύων πολλαί, καὶ γίνονται οἱ μὲν ἐν ταῖς πέτραις, οἱ δὲ ἐν ταῖς ψάμμοις, ἄλλοι δὲ ἐν ταῖς πόαις. καὶ γάρ τι πόαι θαλάττιαί εἰσι. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν καλοῦνται βρύα, αἱ δὲ, ἄμπελοι, καὶ * σταφυλαί τινες, καὶ φυκία ἄλλα. ἔστι δὲ ἄρα θαλαττίας πόας καὶ κράμβη ὄνομα, καὶ μνία καλεῖταί τινα ἐν αὐταῖς, καὶ τρίχες. τροφὴ δὲ ἄρα τούτων ἄλλοις ἄλλο ἐστί, καὶ οὐκ ἂν πάσαιτο ἑτέρας ὁ εἰθισμένος τῇ συντρόφῳ καὶ ὁμοεθνεῖ, ὡς ἂν εἴποι τις.

Περὶ

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου καλλιωνύμου.
Κεφ. δ.

Ἀκούσαις δ' ἂν ἁλιέων καὶ ἰχθύων τινὰ καλλιώνυμον οὕτω λεγόντων. καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀριστοτέλης λέγει ὅτι ἄρα ἐπὶ τοῦ λοβοῦ τοῦ δεξιοῦ καθημμένην ἔχει χολὴν πολλήν. αὐτὸ δὲ τὸ ἧπαρ κατὰ τὴν λαιὰν φορεῖται πλευράν. καὶ μαρτυρεῖ τούτοις καὶ ὁ Μένανδρος, ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ οἶμαι λέγων. Τίθημ' ἔχειν χολήν σε καλλιωνύμου Πλείω. καὶ Ἀνάξιππος ἐν Ἐπιδικαζομένῳ· Ἐάν με κινῇς, καὶ ποιήσῃς τὴν χολὴν Ἅπασαν ὥσπερ καλλιωνύμου ζέσαι, Ὄψει διαφέρειν τοῦ † ἐνξιφίου κενός. Εἰσὶ μὲν οὖν οἳ καί φασιν αὐτὸν ἐδώδιμον. οἱ δὲ πλείους ἀντιλέγουσιν αὐτοῖς. οὐ ῥᾳδίως δὲ αὐτοῦ μνημονεύουσιν ἐν ταῖς * ὑπὲρ τῶν ἰχθύων πανθοινίαις, ὧν τι καὶ ὁ φελός ἐστι ποιητῶν θημένων συνοδὴν εἰς μνήμην

ἀπὸ τ. ἰ. π. πάνται ὧν ex Cas.

De Callionymo pisce.
CAP. IIII.

De rei piscatoriæ benè peritis audire potes, ex piscibus quendam esse nomine Callionymum. Huic Aristoteles ait in dextra iecoris fibra fel situm esse, pro portione corporis maximè omnium copiosum: iecur autem ad * læuum latus collocatum esse. Cui quidem rei testimonio est Menander in Messenia: Facio (inquit) te habere fel Callionymo copiosius. Anaxippus item in Epidicazomeno: Me si moueas, & sicut Callionymi feruere efficias omne fel. Sũt qui eum dicant esculentum, alii plerique negant. Poëtæ quidem vbi conuiuia & epulas describunt, non facilè eius meminerunt, quum alioqui plerosque quorum vsus est, suis versibus no

dextrum, Gillius.

fortè ἐγξιφίου

† ἔχθιν

aἰεὶ θεσμον ἀεὶ δὲ οἶδε, Επιχ. μ. ἐ. Ηρας γ. κ. Γᾶ, καὶ Θάλασσα, κ.π. Μ. Μν. δ. ἐ. τῷ Ιθ. ex Cas.

minarint, vt Epicharmus in Nuptiis Iunonis, & Mnesimachus in Isthmionice.

De Rana marina partu.

CAP. V.

Non animatos partus edit, sed similiter vt aues ex sese Rana marina ouum parit: cuius quidem fœtus, vel à partu recentes capite præditi sunt, tum magno tum aspero, eamq; ob rem, quum quippiam metuunt, ipsa intra se recipere minimè est idonea. nam illam etiam rursus subeuntes exulcerant, & similiter si viuos in lucem proferret, exeundo læderent. Non ergo faciles partus habet, nec fœtibus bona perfugia præstat. Hujus ouum non naturæ ouatæ speciem similitudinemq; propriè gerit, quum sit squamosum, asperum, & ad tactum resistens & durum.

ἀγαθά.

†ἔνθεσμον. * Ἐπίχαρμος μὲν ἐν Ἥρας γάμῳ. καὶ γὰρ καὶ θύλακαι καὶ προσέτι Μούσαις. Μνησίμαχος δὲ ἐν τῇ Ἰσθμιονίκῃ.

Περὶ θαλαττίου βατράχου.

Κεφ. ε.

Βάτραχος δὲ θαλάττιος τίκτει κατὰ τοὺς ὄρνιθας ᾠὸν καὶ οὗτος. οὐ ζωογονεῖ γὰρ ἐν αὑτῷ. κεφαλὴν γὰρ ἔχει καὶ τὰ ἀρτιγενῆ, μεγάλην τε ἅμα καὶ τραχεῖαν. καὶ διὰ ταῦτα ὑποδέξασθαι τὰ βρέφη δείσαντα ἥκιστός ἐστι. ἑλκοῦσι γὰρ αὐτὸν, καὶ κακῶς εἰσιόντα τὴν αὖθις· ἀλλὰ καὶ τικτόμενα αὖ καὶ ἐξιόντα εἰργάζετο παραπλήσια. οὔτε οὖν εὐώδινες εἰς ζῴων γένεσίν εἰσι. οὔτε μὴν κρησφύγετα τοῖς ἐκγόνοις †ἀγαθοί. ᾠοῦ δὲ τὴν φύσιν ἢ ἰδιότητα οὐχ ὁμολογεῖ τὸ τῶν βατράχων. τραχὺ δέ ἐστι καὶ ἐκεῖνο, καὶ ἔχει φολίδας, καὶ προσαψαμένῳ φαίνεταί σοι ἀντίτυπον.

Οὐ

Ὅτι μέγιστοι γίνονται οἱ πολύποδες, καὶ αἱροῦνται δυσκαταγώνιστοι. Κεφ. ς.

Οἱ πολύποδες δὲ αὐτοὶ χρόνῳ γίνονται μέγιστοι, καὶ εἰς κήτη προχωροῦσι, καὶ ἐναριθμοῦνται ἐν αὐτοῖς καὶ οὗτοι. ἀκούω γοῦν ἐν Δικαιαρχείᾳ τῇ Ἰταλικῇ πολύπουν εἰς ὄγκον σώματος ὑπερήφανον προελθόντα, τὴν μὲν ἐν τῇ θαλάττῃ τροφὴν, καὶ τὰ ἐκεῖθεν νομίσαι ἀτιμάσαι, καὶ ὑπερφρονῆσαι αὐτῶν. προϊέναι δὲ ἄρα οὗτος καὶ εἰς τὴν γῆν, καὶ λῃίζεσθαι καὶ τῶν χερσαίων ἔστιν ἅ. οὐκοῦν δὲ διά τινος ὑπονόμου κρυπτοῦ ἐκβάλλοντος εἰς τὴν θάλατταν τὰ ἐκ τῆς πόλεως τῆς προειρημένης ῥυπαρὰ, εἰσνέων, καὶ ἀνιὼν εἰσοικόν τινα πάραλον, ἔνθα τῶν ἐμπόρων Ἰβηρικὸς φόρτος, καὶ ταρίχη τὰ ἐκεῖθεν ἐν σκεύεσιν ἁδροῖς. εἶτα τὰς πλεκτάνας περιχέων, καὶ σφίγγων τὰ

Historia mira de Polypo ingenti Puteolis è mari per cuniculum in domum mercatoriam ingresso, vbi salsamentorum dolia suis brachijs confringebat.

CAP. VI.

Temporis longinquitate Polypi adeò magni euadunt, vt ad ceti magnitudinem accedant, cetaceiq; generis numerum obtineāt. Puteolis oppido Italiæ auditum est, Polypum quum inusitata ad corporis molé facta progressione, ad maximam magnitudinem peruenisset, egregiè spreto & neglecto maritimo victu in continenté processisse, & terrena quædam deprædatum esse: & quum per subterraneum specum, Puteolanas sordes in mare transmittentem, in maritimam domum ascendisset, vbi mercatorum, ex Iberia res, salsamentaq; in magnis vasis essent, brachiorum circumplexione vasa primò

mò strictè comprimétem corrupisse, deinde salsamenta depopulatū fuisse. Mercatores verò ingressos, vbi dolia disrupta inspexissent, & permagnum earum rerum, quas naui aduexissent, numerum exhaustum deprehendissent, stupuisse: Ac nimirum quum ab insidiis fores integras, tecta ab omni irruptione intacta, parietes non perfossos intuerétur, quisnam populator fuisset, nulla conjectura assequi potuisse: At enim quū reliquiás conditorum piscium animaduerterent, eos constituisse, ex domesticis audacissimum armatum intus in insidiis ponendum esse: Polypum verò noctu ad assuetas tanquā epulas adrepentem reuertisse: & tanquam athleta aduersarium stri ctissimè correptum suffocat, sic flagellis vasa circumplicantem perfregisse. Eum porrò qui insidias moliretur, e-

κέραμον, ἐρρήγνυ τὰ ἀγγεῖα, καὶ κατεδαίνυτο τὰ ταρίχη. οἱ δὲ εἰσιόντες, ὡς ἑώρων τὰ ὄστρακα, πολλοῦ δὲ τοῦ φόρτου ἀριθμὸν ἀφανῆ καταλαμβάνοντες, ἐξεπλήττοντο, καὶ τίς ἦν ὁ χειρώσας αὐτοὺς συμβαλεῖν οὐκ εἶχον, τῶν μὲν θυρῶν ἀνεπιβουλεύτων βλεπομένων, τοῦ δὲ ὀρόφου ὄντος ἀσινοῦς, καὶ τῶν τοίχων μὴ διεσκαμμένων. ἑώρων δὲ καὶ τῶν ἰχθύων τῶν ταρίχων λείψανα ἀπολειφθέντα ὑπὸ τοῦ ἀκλήτου δαιτυμόνος. ἔκριναν δέ τινα τῶν οἰκετῶν μάλιστα δὲ τολμηρότατον, ἔνδον ὡπλισμένον καταλιπεῖν ἐλλοχῶντα. νύκτωρ οὖν ἐπὶ τὴν συνήθη δαῖτα ὁ πολύπους ἀφεῖρπε, καὶ περιχυθεὶς τοῖς σκεύεσιν, ὥσπερ εἰς πνῖγμα ἀθλητὴς, συλλαβὼν τὸν ἀντίπαλον εὖ καρτερῶς τε καὶ μάλα συλλαβὼν, εἶτα συνέτριβε τὸν κέραμον, ληστὴς (ὡς εἰπεῖν) ὁ πολύπους ῥᾷστα.

ἦν δὲ

ἦν δὲ διχόμηνος, καὶ κατελάμπετο ὁ οἶκος, καὶ πάντα ἦν εὐσύνοπτα. ὁ δὲ οὐκ ἐπιχειρεῖ μόνος, δείσας τὸ θηρίον. καὶ γὰρ μόνου μείζων ὁ ἐχθρὸς ἦν. διηγεῖται δὲ ἕωθεν τοῖς ἐμπόροις τὰ πεπραγμένα. ἀκούοντες δὲ ἠπίστουν. εἶτα οἱ μὲν τῆς ζημίας τοσαύτης τὸν κίνδυνον † μνήμην ἀπέρριπτον. καὶ * συνεισελθεῖν τῷ ἐχθρῷ συνίσταντο. οἱ δὲ τῆς καινῆς καὶ ἀπίστου θέας διψῶντες, συναπεκλείοντο αὐθαίρετοι σύμμαχοι. εἶτα ἑσπέρας ὁ φὼρ ἐπιφοιτᾷ, καὶ ὁρμᾷ ἐπὶ τὴν συνήθη τράπεζαν. ἐνταῦθα οἱ μὲν ἀπέφραττον τὸν ὀχετόν. οἱ δέ, ὡπλίζοντο ἐπὶ τὸν πολέμιον, καὶ κοπίσι καὶ ξυροῖς τεθηγμένοις αὐτοῦ διέκοπτον τὰς πλεκτάνας, ὡς δρυὸς κλάδους ἁδροτάτους ἀμπελουργοί τε καὶ δρυοτόμοι

tiamsi lunæ fulgore domus illustraretur, omniaq; conspicua essent, non tamen, quoniam solus esset, bestiæ tantæ metu perterritũ, hanc aggressum fuisse, sed manè mercatoribus totam rem explicasse: quod quidem ipsum ij audientes, ei fidem enarratarum rerũ non habebant. Deinde tum negociatores ob tantum acceptum detrimentũ, periculi memoria deposita, consenserunt simul ingredi, & congredi cum hoste, tum alij inusitati & incredibilis spectaculi studio sua sponte sese auxiliatores vnà in domo illa concluserunt. Postea verò quã sub vesperam in solita dolia fur inuasisset, ex eis partim cloacã obstruebant, partim armis tecti in hostem irruẽtes, dolabris & cultris acutissimis ejus brachia abscindebãt. Quũque quemadmodum frondatores & putatores arborum robustissimos ramos secant, sic ij ipsius

μνήμην ma lim post τοσαύτης

Συνελθεῖν Gillius.

 psius

psius membra circuncidissent, tandem vix non pauco labore eum ipsum confecerunt, atque oppresserunt. & quod quidem admirationem habet, in terra piscem mercatores fuerunt expiscati, hujusq; belluæ propriam veteratoriam nobis ostenderunt.

ἐπίσημον

In Elephantũ & vulnera oculorum, & alios morbos quomodo sanent Indi.

CAP. VII.

Eorum quos ceperint Indi Elephantorũ vulneribus ad hũc modum medicinam afferunt Aqua primùm tepida hæc perfundunt, vt Eurypyli Patroclus apud Homerum. deinde butyro vnguñt, postea, si profundiora fuerint, inflammationem leniunt. Suillam carnẽ recenti sanguine suo madentem & calidam adhuc admouentes. Oculorum verò morbos ad hanc rationem sanant, vt bubulum lac

καὶ τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ περικόψαντες, καθεῖλον ὀψὲ καὶ μόγις οὐκ ὀλίγα πονήσαντες· καὶ τὸ καινότατον, ἐν τῇ γῇ τὸν ἰχθὺν ἐθηράσαντο ἔμποροι. καὶ τὸ κακοῦργον δὴ τοῦδε τοῦ ζώου, καὶ τὸ δολερὸν τὸ συναπέφηνεν ἡμῖν ἴδιον ὄν.

Τίνα τρόπον ἰῶνται τὰ τῶν ἐλεφάντων τραύματα οἱ Ἰνδοί, καὶ τὰς ὀφθαλμίας, καὶ ἄλλα νοσήματα. Κ. ζ.

Τῶν τεθηραμένων ἐλεφάντων ἰῶνται τὰ τραύματα οἱ Ἰνδοὶ τὸν τρόπον τοῦτον. καταιονοῦσι μὲν αὐτὰ ὕδατι χλιαρῷ, ὥσπερ οὖν τὸ τοῦ Εὐρυπύλου παρὰ τῷ καλῷ Ὁμήρῳ ὁ Πάτροκλος· εἶτα μέντοι διαχρίουσι τῷ βουτύρῳ αὐτά. ἐὰν δὲ ἦ βαθέα, τὴν φλεγμονὴν πραΰνουσιν, ὕεια κρέα θερμὰ μὲν, ἔναιμα δὲ ἔτι προσφέροντες, καὶ ἐνθέντες. Τὰς δὲ ὀφθαλμίας θεραπεύουσιν αὐτῶν, βόειον γάλα ἀλεαίνοντες, εἶτα

ἧτα αὐτοῖς ἐγχέοντες οἱ δὲ, ἀνοίγουσι τὰ βλέφαρα, καὶ ὠφελούμενοι ἥδονταί τε καὶ αἰσθάνονται ὥσπερ ἄνθρωποι, καὶ εἰς τοσοῦτον ἐπικλύζουσιν, εἰς ὅσον ἂν ἀποπαύσωνται λημῶντες. μαρτύριον δὲ τοῦ παύσασθαι τὴν ὀφθαλμίαν τοῦτ' ἔστι. Τὰ δὲ νοσήματα ὅσα αὐτοῖς προσπίπτει ἄλλως, ὁ μέλας οἶνός ἐστιν αὐτοῖς ἄκος. εἰ δὲ μὴ γένοιτο ἐξ αὐτῆς τοῦ κακοῦ τῷ φαρμάκῳ τῷδε, ἄσωτά οἱ ἐστί.

Διαφοραὶ τροφῆς ἐλεφάντων ἀγελαίων καὶ ἀθλητῶν.

Κεφ. η.

Ἐλέφαντι δὲ ἀγελαίῳ μὲν, εἰθισμένῳ γε μὴν, ὕδωρ πόμα ἐστί. τῷ δὲ εἰς πόλεμον ἀθλοῦντι, οἶνος μὲν, οὐ μὴν ὁ τῆς ἀμπέλου ἐπεὶ τὸν μὲν, ἐξ ὀρύζης χειρουργοῦσι τὸν δὲ, ἐκ καλάμου. προΐασι δὲ καὶ ἀνθη σφίσιν ἀθροίσαντες. εἰσὶ γὰρ ἐρασταὶ εὐωδίας, καὶ ἄ-

tepefactum infundant: quo hi remedio oculos aperiunt, & magno cũ voluptatis sensu, sicut homines, vim medicinæ agnoscunt. tandiu verò vtuntur ac repetunt hoc remedium, donec lippitudo cesset. Cęteris quibus tentantur morbis, vinum nigrum medetur. Quòd si hac medicina ex morbo non liberantur, insanabiles sunt.

Gregarios Elephantos aquam bibere, certamini verò destinatis vinũ factitium dari, eisdem flores (quibus mirificè delectantur) & lauacrum indulgeri. De magnitudine Indicorũ.

CAP. VIII.

Elephantus quidem gregarius assuefactus, aquæ vtitur potione. Ei verò qui ad bellũ certat, vini non quidẽ ex vitibus confecti, sed ex oryza vel calamis factitij vsus indulgetur: simul & flores eis dantur, atque in prata ad legendos flores, quia

suauitatẽ odorum amplexentur, & mansuetiores euadant, aguntur: ipso enim odoratu flores internoscentes colligunt, atque etiam hos lectos in calathum inferunt, quem eorum rector sustinet. Postquam hunc floribus compleuerint, tanquã vindemia facta lauatione similiter atque homines lauti delectantur. Vt verò eâ vsi reuerterint, flores suos expetunt. Quòd si rector afferre tardauerit, barritum edunt, neque priùs cibum sumunt, quàm eis quispiã, quos collegerint flores attulerit, eos allatos de quasillo tollentes sui præsepis labra ornant, hanc nimirum cibo suauitatem ex his benè olentibus comparantes. stabulum etiam vbi diuersantur, floribus permultis sternunt, vt suauiùs dormiant. Cæterùm Indici Elephanti nouem cubitorũ altitudine, latitudine ve-

ἄγονται γε ἐπὶ τοὺς λειμῶνας, καὶ ὀσμῇ πολλοῦ ἡττώμενοι τῇ ἡδίστῃ. καὶ ὁ μὲν ἐκλέγει, κρίνας τῇ ὀσφρήσει τὸ ἄνθος. τάλαρον δὲ ἔχων ὁ πολλοῦ τῆς τρυγῶντος καὶ ἐμβάλλοντος ὑπέχει. εἶτα ὅταν ἐμπλήσῃ τοῦτον, ὡσπερεὶ ὀπώραν δρεπόμενος, λοῦται, καὶ ἥδεται τῷ λουτρῷ, κατὰ τοὺς τῶν ἀνθρώπων ἁβροτέρους. εἶτα ἐπανελθὼν τὰ ἄνθη ποθεῖ, καὶ βοᾷ βραδύνοντος, καὶ οὐκ αἱρεῖται τροφὴν, πρὶν ἢ κομίσῃ τις οἱ ὅσα ἐτρύγησεν· εἶτα μέντοι τῇ προβοσκίδι ἀναιρούμενος ἐκ τοῦ ταλάρου τῆς φάτνης *καταπλάττει τὰ χείλη· ἥδυσμα τοῦτό γε τῇ τροφῇ διὰ τῆς εὐοσμίας, ἐπινοῶν ὡς εἰπεῖν. καταπάσσει δὲ καὶ τοῦ χώρου ἔνθα αὐλίζεται τῶν ἀνθέων πολλὰ, ἡδυσμένον αἱρεῖσθαι γλιχόμενος ὕπνον. Ἰνδοὶ δὲ ἐλέφαντες ἦσαν ἄρα πηχῶν ἐννέα τὸ ὕψος, πέντε δὲ

*καταστάττει

πε δὲ τὸ εὖρος. μέγιστον ἄρα τῶν ἐκεῖθι ἐλεφάντων οἱ καλούμενοι * Πραίσιοι. δεύτεροι δὲ αὖ τάττοιντο τῶνδε οἱ Ταξίλαι.

Ὅτι δυσμεταχείριστοι οἱ Ἰνδοὶ ἵπποι. καὶ περὶ ἐλεφάντων.

Κεφ. θ.

Ἵππον δὲ ἄρα Ἰνδὸν καταχεῖν καὶ ἀνακροῦσαι προπηδῶντα καὶ ἐκθέοντα, οὐ παντός ἐστιν, ἀλλὰ τῶν ἐκ παιδὸς ἱππείαν πεπαιδευμένων. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς ἐστιν ἐν ἔθει, χαλινῷ ἄρχειν αὐτῶν, καὶ ῥυθμίζειν αὐτοὺς καὶ ἰθύνειν. κημοῖς δὲ ἄρα κεντρωτοῖς ἀκόλαστόν τε ἔχουσι τὴν γλῶτταν, καὶ τὴν ὑπερῴαν ἀβασάνιστον. ἀναγκάζουσι δὲ αὐτοὺς ὅμως οἵδε οἱ τὴν ἱππείαν σοφισταὶ, περικυκλεῖν καὶ περιδινεῖσθαι ἐς ταυτὸν στρεφομένους, καὶ, ἧπερ εἶδον, ἀστόμους. δεῖ δὲ ἄρα τοῦτο δράσοντι καὶ ῥώμης χειρῶν, καὶ ἐπιστήμης εὖ

rò quinque, habentur. Maximi illi qui Prasij appellantur. Secundi verò ab his existimantur Taxilæ nuncupati. πράσιοι, *Gillius.*

Equi Indici ad domandum difficiles. Et de Indico Elephanto.

CAP. IX.

Indicum Equum exultantem, & immoderatiùs excurrentem cōtinere, & habenis adductis coërcere, non est cujusuis, sed hominum qui à primis temporibus ætatis ad rerum equestrium scientiam instituti sint: hi fræno ipsos sustinere, regere & moderari assueuerunt. & quanquam nullis lupatis, siue frænis aculeatis os & palatum ipsorum vrgeant: cogunt tamen eos, vtcunque effrænes, equinæ tractationis benè periti, in gyrum circumagi, vt ipse vidi. Verumtamen ad hunc gyrum agendum, atque ad conficiendum orbem manuū robore opus est, & summa rei equestris

 scient

ſcientiæ. Qui hujus diſciplinæ ſunt experientiſſimi, & callidiſſimi agitatores, currũ etiam ſiue quadrigas verſare in orbem planè norũt: cujus certamen non eſt contemnendum. currus quidem duos milites pugnantes fert. Cæterùm militaris Elephantus thoracio (vt vocãt) aut etiam nudo dorſo ſuo tres bellatores fert, alterum dextra, alterum ſiniſtra pugnã tem, tertium retrò verſùs bellantem: ac ſimul quartũm, manibus moderamina tenentem: ſicq; illis belluam dirigentem, tanquam nauem clauo nauiculáriũ reiq; nauticæ peritum.

Elephantus Indicus

μάλα ἱππικῆς. πειρῶνται δὲ οἱ προήκοντες εἰς ἄκρον τῆσδε τῆς σοφίας, καὶ ἅρμα οὕτως περικυκλεῖν καὶ περιάγειν. εἴη δ' ἂν ἆθλος οὐκ εὐκαταφρόνητος, ἀδδηφάγων ἵππων τέτρωρον περιστρέφειν ῥᾳδίως. φέρει δὲ τὸ ἅρμα ἐπιβάτας καὶ δύο. Ὁ δὲ στρατιώτης ἐλέφας ἐπὶ τοῦ καλουμένου θωρακίου, ἢ καὶ νὴ Δία τοῦ νώτου γυμνοῦ καὶ ἐλευθέρου, πολεμιστὰς μὲν τρεῖς παρ' ἑκάτερα βάλλοντας, καὶ τὸν τρίτον κατόπιν· τέταρτον δὲ τὸν τὴν ἅρπην κατέχοντα διὰ χειρῶν, καὶ ἐκείνῃ τὸ θηρίον ἰθύνοντα, ὡς οἴακι ναῦν κυβερνητικὸν ἄνδρα, καὶ ἐπιστάτην τῆς νεώς.

Quemadmodum Pardales venantur Mauri.

CAP. X.

Pardales quum Mauri venantur, vt viuas capiant, ejuſmodi inſidias collocant, vt intra ædificatiunculam lapidibus quam primò

Πῶς οἱ Μαυρούσιοι θηρῶσι τὰς παρδάλεις. Κ. ι.

Θήρα δὲ παρδάλεων Μαυρουσία εἴη ἄν. καὶ ἔστιν αὐτοῖς οἰκοδομία λίθων πεποιημένη, καὶ ἔοικε ζωγρείᾳ τινί. καὶ ἔστι μὲν ὁ λόχος οὐδὲ ὁ πρῶτος. ὅμ-

μὴν

μὴν δ' ὕστερος ἐνδοτέρω σαπροῦ δὲ κρέως καὶ ὀδωδότος μοῖραν μηρίνθου τινὸς μακροτέρας ἐξαρτῶσιν· θήραν δὲ ἐκ * κρηπίδων καί τινων καλάμων ἀραιὰν ἐπέστησαν. ἐπεὶ μέντοι καὶ δι' αὐτῶν ἐκπνεῖται ἡ τοῦ κρέως τοῦ προειρημένου ὀσμὴ διαρρέουσα· αἰσθάνονται δὲ † αἱ θῆρες· καὶ γάρ πως τοῖς κακόσμοις φιληδοῦσι. προσβάλλει γὰρ αὐταῖς ὁ τῶν προειρημένων ἀὴρ, ἐάν τε ἐν ἐρήμοις τοῖς ὄρεσιν, ἐάν τε ἐν φάραγξι, καὶ μέντοι καὶ ἐν αὐλῶνι. εἶτα ἀναφλεχθῇ, † καὶ ἡ τῇ ὀσμῇ ἐντυχοῦσα, καὶ ὑπὸ τῆς ἄγαν ὁρμῆς, ἐς τὴν θοίνην τὴν φίλην ἄτλει φερομένη, ἕλκεται δὲ ὑπ' αὐτῆς ὡς ὑπό τινος ἴυγγος, εἶτα ἐμπίπτει τῇ θήρᾳ, καὶ ἀνατρέπει αὐτὴν, ἐπεὶ ἔχεται τοῦ δυστυχοῦς δείπνου. τῇ γάρ τοι μηρίνθῳ τῇ προειρημένῃ συνυφάνθη ἡ πάγη, καὶ μάλα σοφή. ἡ πρὸ τοῦ ἐσθιο-

μένου

struxerint, putrescentis jam carnis frustum ex longiore funiculo appendant: deinde è virgis & arundinibus januam rara structura imponant, per eas vt fœtidæ carnis odor emanet, & longè lateq; vagetur. Hũc inclusũm fœtorem feræ bestiæ sentiunt. nam quodammodo tetris odoribus delectantur. Eum igitur percipiunt, siue in desertis montibus, siue in valle profunda, siue alio tractu sylvestri fuerint: & quæ primùm hunc odorem hauserit, cibi desiderio incitata, quanto potest impetu ad eum festinat & salit tanquam quadam amatoria illecebra attracta, & incidit in laqueos, & infelici esca constricta tenetur. nam quum funiculo prædicto contextus est laqueus perquàm callidè: qui dum esca mouetur,

ῥιπίδων

οἱ

comma & cõiũctio abundant.

comprehendit feram, quæ subitò miserè illaqueata, pœnas dat liguritionis & helluationis importunæ.

Quemadmodum à Vulpibus Lepores captantur. Curq́; plures in locos sobolem suam distribuat Lepus.

CAP. XI.

Lepores interdum à Vulpibus non tantùm cursu, sed etiam magis arte comprehenduntur. Captiosè enim circumuenire & inducere Vulpes probè nouit. ἀπατᾶν Quum igitur noctu in Leporis vestigium inciderit, & sensum ex eo perceperit, tacita animam continens, spiritumq́; comprimens, sensim & pedetentim vsque eò vestigiis leporis insistit, quoad in ipso cubili eum deprehendens, tanquam de insidiis securum animi & insperantem capere aggreditur. At enim non hic dissoluto & ignauiter remisso animo, sed suspenso & sollicito somnum capit: & simulac primũ Vulpem aduentantem sensu comprehenderit, de cub

μένει τοῦ κρέως, κινεῖται καὶ περιλαμβάνει τὴν λίχνον πάρδαλιν. καὶ ἑάλω γαστρὸς ἀδδηφάγου, καὶ μυσαρᾶς ἐπιάσεως δίκας ἐκτίνουσα ἡ δυστυχής.

Τίνα τρόπον ὑπὸ τῶν ἀλωπέκων οἱ λαγὼ θηρῶνται.

Κεφ. ια.

Αἱροῦνται δὲ οἱ λαγὼ ὑπὸ ἀλωπέκων ἐνίοτε, οὐκ ἧττον δρόμῳ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τέχνῃ. σοφὸν γὰρ τὸ ἀπατᾶν ἀλώπηξ, καὶ δόλους οἶδεν. ὅταν γοῦν νύκτωρ εἰς ἴχνος ἐμπέσῃ τοῦ λαγὼ, καὶ αἴσθηται τοῦ θηρίου, σιγῇ τε ἐπιβαίνει καὶ ποδὶ ἀψόφῳ, καὶ ἀναστέλλει τὸ ἆσθμα. καὶ καταλαβοῦσα ἐν τῇ κοίτῃ, πειρᾶται αἱρεῖν ὡς ἀδεᾶ καὶ ἀφρόντιν. ὁ δὲ οὐκ ἂν τρυφῶν οὐδὲ ῥαθύμως καθεύδει· ἀλλά τε ἅμα ᾔσθετο τοῦ ζώου τοῦ προσιόντος, καὶ

τῆς εὐνῆς ἐξεπήδησε, καὶ θεῖ. καὶ ὁ μὲν, αὔξει τὸν δρόμον, καὶ μάλα ὠκέως. ἡ δὲ ἀλώπηξ καὶ αὐτὴ κατ' ἴχνος ἰσὶ, καὶ τοῦ δρόμου ἔχεται. καὶ ὁ μὲν, πολλὴν ὁδὸν διανύσας, ὡς ἤδη κρείττων, καὶ οὐκ ἂν ἁλοὺς, ἐμπεσὼν εἰς λόχμην ἀσμένως ἀναπαύεται. ἡ δὲ ἀλώπηξ ἐφίσταται, καὶ ἀτρεμεῖν οὐκ ἐπιτρέπει, πάλιν τε αὐτὸν ἐγείρει, καὶ εἰς δρόμον ἐξώρμησεν ἕτερον. εἶτα οὐκ ἥττων τοῦ προτέρας ὁδὸς καὶ δὴ διηνύθη. καὶ ὁ μὲν ἀναπαύσασθαι διψῇ πάλιν· ἡ δὲ ἐφίσταται καὶ σείουσα τὸν θάμνον, ἀγρυπνίαν ἐνεργάζεται αὐτῷ. ὁ δὲ πάλιν ἐκθεῖ· καὶ ἡ ἀλώπηξ οὐχ ὑστερεῖ. συνεχέστερον δὲ ὅταν αὐτὸν δρόμος ἐκ δρόμου διαλάβῃ, καὶ ἀγρυπνία διαδέξηται, ὁ

cubili exilit, properans fugam capere, & cursum ad summam celeritatem facit: Vulpes item vestigiis eum insequens ingreditur currere. Verùm longam viam vbi hic confecerit, vt qui jam longinquo abscessu contra Vulpem superior factus sit, sub dumeta, aliáve fruteta densiora subiens, ex longo cursu libenti animo se quieti dat: at Vulpes evestigio insequens, ei non concedit ex fuga vt consistat, & laboris requietem habeat, sed ad alterum cursum ex quiete eum excitat, & agitat. Postea verò quã incitato cursu is permultum viæ procedẽs, itinera non minora quàm priùs fugerit, rursus vehementer quietẽ cupit capere: Illa verò frutetum quo se is conjecerit vrget, idq; concutiens, ab assiduo cursu non sinit conquiescere. itaque is iterum excurrit. illa quoque non se ad insequendum tardans, currere insistit. Quum autem continẽter ex alio alius cursus hunc vigiliis diu multumq; fatigatum exceperit,

perit, currendo fessus, & laboribus succumbit, & longiùs procedere desistit: ipsa verò cõ-
35 secuta, eum ipsum non sanè cursu, sed longinquitate temporis, & captiosa inuestigatione comprehendit. Hæc de leporis cursu alibi aliò festinans, dicenda distuleram. nunc aliud etiam de hoc animali opportunè addam, vt ne ab instituto discedam. Fœtus suos quũ in pluresis locos Lepus dispergit, hoc pacto arbitratur à rapinis tutiores esse. nam summo in eos amore flagrat, neq; à venaticis modò insidiis de illis timet, verumetiam Vulpium incursiones perhorrescit, nec minus auium impetus extimescit; imprimis quidem Coruorũ & Aquilarum vocem multò maximè metuit, atque horret. & sanè quidem cum his auibus nulla pace conjungitur, sed sese abstrudit in dumeta, in aliáve fruteta, aut cespites, aut

μὲν ἀπεῖπε καὶ μένει. ἡ δὲ ἐπιλαθοῦσα κατέλαβεν αὐτὸν, οὐ μὰ Δία δρόμῳ, ἀλλὰ τῷ γὰρ τοῦ χρόνου, καὶ τοῦ δόλου καθελοῦσα. Ταῦτα μὲν οὖν ἄλλος προσκαθίων ὁ λόγος ὑπὲρ τοῦ δρόμου τοῦ λαγὼ ἀναβέβληται. τὰ δὲ λοιπὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις λέγειν οὐ καιρὸς ὕστερον. ὅθεν δὲ ἐξετραπόμην, καὶ μὴν ἐπάνειμι αὖθις. ἣν δὲ ἄρα τοῦ διασπείρειν τὰ ἔκγονα, καὶ ἄλλο ἄλλῃ τρέφειν αἰτία ἥδε. ἔστι μὲν ὁ λαγὼς φιλότεκνον δεινῶς· δέδοικε δὲ τὰς ἐκ τῶν θηρώντων ἐπιβουλὰς, καὶ τὰς ἐκ τῶν ἀλωπέκων ἐπιδρομάς. πέφρικε γε μὴν καὶ τὰς ἐκ τῶν ὀρνίθων οὐχ ἧττον· φωνὴν δὲ κοράκων καὶ ἀετῶν μάλιστα. πρὸς γὰρ δὴ ταῦτα τῶν πτηνῶν οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἔνσπονδα. ἀποκρύπτει δὲ αὐτὸν ἢ θάμνοις κομῶσιν, ἢ χνοῦς δασεῖ, ἢ ὕλῃ ἄλλῃ ἑαυτοῦ προ-

quum

βάλλεται ἀναγκαίαν καὶ ἀμήχανον τὴν σκέπην.

Ὅτι καὶ ἄρρην λαγὼς τίκτει.
Κεφ. ιβ.

Θηρατοῦ δὲ ἀνδρὸς καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθοῦ, οἷα μὴ ἂν ψεύσασθαι, λόγον ἤκουσα, καὶ αὐτῷ πεπίστευκα· καὶ δὴ καὶ διὰ τοῦτο εἰρήσεται. τίκτειν γὰρ δὴ καὶ ἄρρενας λαγὼς ἔλεγε· καὶ ἔχειν παιδοποιεῖσθαί τε ἅμα καὶ ὠδίνειν, ὡς τῆς φύσεως μὴ ἀμοιρεῖν ἑκατέρας. καὶ ὡς ἐκτρέφει τεκὼν ἔλεγε. καὶ ὡς ἀποτίκτει καὶ δύο που καὶ τρία, καὶ τοῦτο ἐμαρτύρει. καὶ δὴ καὶ τὸν κολοφῶνα ἐπῆγε τῷδε τῷ λόγῳ ταύτῃ ἐκεῖνος· θηραθῆναι γὰρ λαγὼ ἄρρενα ἡμιθνῆτα· ἐξοσκαθῆναι δὲ αὐτοῦ τὴν γαστέρα ἅτε ἔγκαρπον, ἀναλμηθῆναί τε αὐτὸν ἀμφιλόγῳ, καὶ μήτραν πεφωρᾶσθαι, καὶ τρεῖς λαγὼς. τούτους οὖν ἀκινήτους τέως εἶναι ἐξαιρεθέντας, καὶ κεῖσθαι οἱονεὶ κρέα ἄλλως. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀλεαινόμενοι, καὶ δὴ κατὰ μικρὸν

quum necessitate vrgetur in quoduis aliud latibulum se occultat.

Quemadmodum mas Lepus parit.
CAP. XII.

De viro rei venatoriæ benè perito, & cætera quàm bono, & à mendaciis alieno, auditione accepi, mares Lepores vno eodemq; tempore tum alios implere, tum ex sese parere, tum nutrire, quippe qui sint vtriusque sexus participes. Idemq; testabatur aliquando duos, aliquando tres parere. Huc etiam addebat, marem semimortuum captum fuisse, ipsum autem prægnantem fuisse, atque in dissecti vtero tres lepusculos repertos fuisse, eos primùm extractos immobiles fuisse, & veluti offas quasdam carnis sine motu jacuisse: deinde à sole intepescentes, reuixisse, & eorũ quen-

ὑπὸ

dam postea respexisse: forsan & linguam porrexisse, & cibi desiderio os aperuisse: & lac ei admotum, & paulatim alitum fuisse verisimile est, ad ostentandum parentem. Non possum equidem mihi vt huic narrationi non credã persuadere: quòd viri illius sermo ab omni mendacio & ostẽtatione alienus fuerit.

Tẽpora & ventos Lepus cognoscit. De somno eius & pastione, &c.

CAP. XIII.

Rationem tum ventorum, tum temporum Lepus planè scit, animal callidius quàm blandius. Hyeme apricis locis cubilia idcirco informat, atque imprimit, quòd apricationem vehementem appetit, frigus hostilem in modum declinat: æstate verò * altioris sedis studio captus, ad

Sic Gillius ex Cicerone, pro algidioris.

ὑποθηλαζόμενοι ἐξέτρεψαν, ἀναφέροντες ἑαυτοὺς ἀνεβιώσκοντο. καί ποτέ τις αὐτῶν καὶ ἐκινήθη, καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέβλεψε. πάλιν δὲ καὶ γλῶτταν ἐπὶ τούτοις προὔβαλε, καὶ στόμα ἀνέῳξε τροφῆς πόθῳ. προσενεχθῆναι οὖν αὐτοῖς ἦν εἰκὸς τοῖς τηλικούτοις γάλα, καὶ κατ' ὀλίγον ἐκτραφῆναι αὐτούς· καὶ δεῖγμα ἐμοὶ δοκεῖν εἰς θαῦμα τοῦ τεκόντος τούτους. μὴ πιστεύειν οὖν τῷ λόγῳ πεῖσαι ἐμαυτὸν οὐ δύναμαι. τὸ δὲ αἴτιον, ἡ τοῦ ἀνδρὸς γλῶττα οὔτε ψεῦδος οὔτε κόμπον ἠπίστατο.

Ὅτι καὶ ὡρῶν καὶ ἀνέμων ἐπιστήμων ὁ λαγώς. Κ. ιγ.

Ἦν δὲ ἄρα ὁ λαγὼς καὶ ἀνέμων τε καὶ ὡρῶν ἐπιστήμων. σοφὸν γάρ τι χρῆμα αὐτὸ, ἀλλ' οὐκ εὔχαρι ὄν. † ἐν χειμῶνος οὖν κοιτῶν ἐν τοῖς προσηλίοις τίθεται. δῆλα γὰρ δὴ ὅτι θάλπεται μὲν ἀσμένως, κρύος δὲ ἐχθρῶς ἔχει. θέρους δὲ πρὸς ἄρκτον ἀποκλίνει,

ἐν χειμῶνι ὢν κοίτην vel κοιτῶνα

πόθῳ ψύχους. τὸ δὲ τῶν ὡρῶν διαφορᾶς αἱ ῥῖνες αὐτῷ γνώμων. οὐ μὴν ἐπιμύει καθεύδων ὁ λαγὼς, καὶ τοῦτο αὐτῷ ζώων μόνῳ πρόσεστιν, οὐδὲ νικᾶται τῷ ὕπνῳ τὰ βλέφαρα. φασὶ δὲ αὐτὸν καθεύδειν μὲν τὸ σῶμα, τοῖς δὲ ὀφθαλμοῖς πανυχίους ὁρᾷν. χωρεῖ δὲ ἀπάντων οἱ σοφοὶ τῶν θηρατῶν λέγουσιν. εἰσὶ δὲ αὐτῶν νύκτωρ αἱ νομαί. εἴτε πόῤῥω μὲν καὶ τροφῆς ξένης ἐπιθυμίᾳ ἴσως. ἐγὼ δ᾽ ἂν φαίην ἐκ γυμνασίας ἕνεκα, ἵνα καὶ πανυχίᾳ δὲ, ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ ὕπνου καρτερῇ, ἐνεργὸς ὢν, κρατύνηται τὸ τάχος. τῆς δὲ ὁδοῦ τῆς ὀπίσω ἐρᾷ δεινῶς, καὶ συντρόφου παντὸς χωρίου ἥττηται. ἔνθεν τοι καὶ ἁλίσκεται τὰ πολλὰ, ἤδη τὰ οἰκεῖα ἐκλιπεῖν οὐχ ὑπομένων.

Περὶ λαγωῶν ὠκύτητος ἐν ὄρει καὶ ἐν πεδίῳ τραφέντων.

Κεφ. ιδ´.

aquilonem cubitat. Temporum commutationes nares ei indicāt. Non oculos claudit quum somnum capit solus animalium, nec somno ejus palpebræ cedunt: imò verò quū reliqua mēbra somnū accipiunt, interea tamē oculi vident. In pastionibus tum nocturnis, tum longinquis, pabulum inquirit, siue quòd forte peregrini cibi desiderio tenetur, siue etiam, quātum equidem intelligo, vt se exerceat, & pedum celeritatem etiam noctu (dum abstinet somno) firmet. Viam retrouersus pertinentem cupidè amplexatur, & consuetam sedem, omnibus locis antefert, eoq; non parum sæpe capitur, quòd assuetum cubile relinquere non possit.

De Leporum velocitate montanorum & campestrium.

CAP. XIIII.

Lepus quem Canes & Equi inſectantur, ſi campeſtris ſit, celeriore & concitatiore curſu, quàm montanus viam conficit, propter corporis exiguitatem, & tenuitatem. Quum enim gracili habitu ſit, ipſum leuitate & celeritate præſtare vero proximum eſt. Primùm igitur ex terra exiliens ſaltu fertur, & per dumeta, aliáve denſiora virgulta & rigua loca, expeditius perlabitur: tum verò ſicubi herbæ ſint altę & frequentes, ex eis facilè ſe ſe explicat, atq; elabitur. Ac quemadmodũ Leonibus caudæ ad excitandas vires magno adjumento eſſe dicuntur, ſic huic aures robotis quaſi vexilla, & curſus incitamenta exiſtũt: fugiens eas ad tergum retorquet: ſicq; ipſis tãquam ſtimulis torporem & ignauiam, nę à currendo retardetur, concitat. Iã porrò curſum nec vnum, nec tectà tenet: ſed

καὶ ἐξελίττει τῇ καὶ τῇ ἐκπλήττων τοὺς κύνας καὶ ἀπατῶν. ὅπῃ ποτὲ δ' αὖ ὁρμήσῃ καὶ ἀπονεῦσαι θελήσῃ, κατ' ἐκείνην τὴν ἐπιστροφὴν κλίνει τῶν ὤτων τὸ ἕτερον, οἷον ἰθύνων ἑαυτῷ διὰ τούτου τὸν δρόμον. οὐ μὴν ἀναλίσκει τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἀφειδῶς· τηρεῖ δὲ τοῦ διώκοντος τὴν ὁρμήν. καὶ ἐὰν μὲν ᾖ νωθής, οὐ πάνυ ἀνίησι τὸ ἑαυτοῦ τάχος· ἀλλὰ καί τι καὶ * ἀνέστησεν, ὡς προειληφθεὶν μετὰ τοῦ κυνὸς, οὐ μὴν ἀπαγορεῦσαι ὑπὸ τοῦ συντόμου τοῦ δρόμου αὐτός. οἶδε γὰρ ἀμείνων ὤν, καὶ ὁρᾷ εἰς τὸ μὴ ὑπερπονεῖσθαι οἱ τὸν καρτερὸν ὄντα. ἐὰν δὲ καὶ ὁ κύων ᾖ ὠκύς, τηνικαῦτα ὁ λαγὼς φέρεται θέων ᾗ ποδῶν ἔχει. ἤδη γοῦν ἐστι πολὺ τὸ ὁδοῦ προ-

illuc se versat, & verò de recto cursu deflectit, vt perturbet ac decipiat Canes. Ad id quidem diuerticulum, quo vult iter conuertere, de auribus alterutram intorquet, atque inflectit, eâque quasi moderatrice cursum dirigit. Neque verò improuidè vno eodemq; tempore omnes suarum virium neruulos prodigit: sed impetum insequentis obseruat: qui si ad insequendum tardus & segnis sit, non omnem suam celeritatem profundit: Sed dũtaxat Canes antegredi maturãs, sese integrum seruat, & viribus suis moderatur, ne omnem suam currendi facultatem vrgens, ex incitato cursu viribus deficiat. Penitus enim cognoscit se ad cursum longè multumq; antecellere, & videt impensiùs laborare non esse necesse. Quòd si pedum celeritate Canis ad conficiendum iter pollet, tum omnibus reuocatis viribus Lepus quanto maximo potest cursu fertur. Quum autem longè multumq; Canibus an-

ἀνέσταλτ.

ζωτέρυ

teuerterit, & longo ſanè interuallo venatores atq; equos reliquerit, tum ſanè in aliquē tumulum aſcendit: & in poſteriores pedes ſeſe erigens, tanquam ex aliqua ſpecula & inſectantium certamen proſpicit, & quantum equidem exiſtimo, eos vt debiliores ridet. Et ita hoc veluti lucro cōfidentior, & jam quietem tranquillitatemq; adeptus, ex laſſitudine gratè & libenter dormit. Montium incolæ non tam veloces, quàm qui in planicie verſantur, niſi quādo ſub mōtem ſubjectos habent tractus in planiciē explicatos, quò ex montibus decurrant: vnde fit, vt tametſi montes incolant, tamē in campis exerceantur, vnde ſæpe cāpani homines eos excitant, atq; inſequuntur. Qum autem proximi ſunt vt capian

λαβὼν, καὶ ἀπολιπὼ
πολλοῦ θηρατὰς, καὶ
νας, καὶ ἵππους, ἐπί τι
φον ὑψηλὸν ἀναθορὼ
ἑαυτὸν ἀναστήσας ἐ
κατόπιν ποδῶν, οἷο
σκοπιᾶς ὁρᾷ τὴν τ
κόντων ἅμιλλαν· κ
δοκεῖ ὡς ἀσθενεστέρ
καταγελᾷν αὐτῶν. εἶ
τούτῳ θαρσήσας ὡς
ον ἔχων, οἷον εἰρήνη
γαλήνης λαβόμενος
σμένως ἡσυχάζει καὶ
ται καθεύδων. Λαγώ
ρειοι οὐχ οὕτως ταχεῖ
περ οἱ τοῖς πεδίοις
κοῦντες· εἰ μή ποτε ἀρ
κεῖνοι πεδίον ἔχοιεν
κείμενον, ἐν ᾧ καὶ
διαθέουσι. καὶ τὸ μὲ
κατοικοῦσι, γυμνάζ
δὲ ἐνταῦθα. ἔνθεν τ
ἐκ τῶν πεδίων πολ
† φιλεῖ γοῦν ἐν μὲν τ
δίοις αὐτοὺς διώκει
τὰ μὲ, ὑποκινεῖν. τὰ δὲ
λανθάνειν εἴσω ἐκ τῆς συνήθους διώξεως ἀϊσσ
ὑπεκφυγεῖν οὐδείς. ἐπὰν δὲ ὦσιν ὁμοῦ τ

Locus non videtur integer. Nos de translatione Gillij nihil mutauimus.

λίσκονται, τῆς πεδιάδος ὁδοῦ βραχὺ ἀποκλίνοντες, εἰς δὲ τὰ ἀνάντη καὶ τὰ ὄρεια ἀνέθορον, ἅτε εἰς οἰκεῖα ἤθη καὶ * ἐννόμια σφίσι ἀποδιδόντες. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀπιόντες οἴχονται, καὶ ἀδοκήτου σωτηρίας τυχόντες. ὀρειβασίαι γὰρ καὶ ἵπποις καὶ κυσὶν ἐχθραὶ πεφύκασιν· ἀπαγορευόντων τῶν ποδῶν καὶ ἐκτριβομένων ῥᾷστα. κυνῶν δὲ ἔτι καὶ μᾶλλον ἅπτεται τὸ πάθος. σαρκώδεις γὰρ αὐτῶν εἰσιν οἱ πόδες, καὶ ἔχουσιν οὐδὲν πρὸς τὴν πέτραν ἀντίτυπον, ὡς ἵπποι τὴν ὁπλήν. ὁ δὲ λαγὼς τοὐναντίον. πέφυκε γὰρ δασεῖς τοὺς πόδας, καὶ δὴ καὶ τῶν τραχέων ἀνέχεται. Ὅσοι δέ εἰσι λαγῳοί, οἵ τε ἐν τοῖς δάσεσι καὶ τοῖς θάμνοις διατρίβουσι, νωθεῖς μέν εἰσιν εἰς τὸν δρόμον, βραδεῖς δὲ εἰς τὴν φυγήν. πεπιασμένοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι εἰσὶ, καὶ ὑπὸ τῆς ἀργίας οὐκ ἠθάδεις τοῦ δρόμου, ἤκι-

ἔννομα

tur, à campestri via parum declinantes, in altiores locos & montosos se conuertunt, in suas nimirum sedes festinantes: idcircoq; euadunt, & insperatam salutem assequũtur, quòd Canibus & Equis mõtium itinera infesta atque inimica, pedes obterunt & debilitant: sed eò acerbiùs Canes vexantur, quòd carneos pedes & minimè ad perpetienda saxa resistẽtes, nec quemadmodum Equi vngulas habent. Cõtrà, Lepus conuestitos pilis pedes habet, & duritatis & asperitatis patientes. Iam ex Leporibus qui in crebris dumetorum frequentia locis commorantur, laboris inertiâ segnes, ad cursum velocitate non valent, ex pedum tarditate ad fugiendum laborantes. Nam huiuscemodi opimo habitu & cessatione torpentes, curreu

dì insueti sunt, & ad proficiscendũ longissimè à suis frutetis perimbecilles. Ipsorum ratio venandorum talis est. Primùm per frutices perparuulos & minimè continenti crebritate dēsos permeāt: densiores verò, qui trāsiri non possunt, transiliunt. At vbi fruticetum aliud ex alio nexum latissimè continuatur, ibi hoc ipsum crebrò facere coacti quũ sint, corporis grauitate ad saltum parũ valentes, sanè quàm citò laborant, & succumbunt. Canes verò ab eis ipsis primùm aberrant quòd propter minutarum arbuscularum frequentiam eos non vident. quare & ipsi per frutices saliunt odoris sensu illecti. deinde tandem aliquando visos, insequuntur, de contentione currendi nil remittentes: illi autem ipsi ex continuatione

al. τετύχα-σι

σοί τε ὡς ὅλι πο…
τ̃ θάμνων ἀποφ…
ραι δὲ τούτων ε…
δε. τὰ μὲν περὶ τ…
δύονται διὰ τ̃…
τ̃ μικρῶν, ὅσοις…
χὶς ἡ λόχμη· τοὺ…
δασυτέρους αὐτ…
μὴ οἷοί τε ὄντε…
θεῖν, εἰκότως ὑπ…
σι. * περφίκασ…
συνεχεῖς καὶ δ…
λων, ὅπου τοῦτ…
οὖν πολλάκις αὐ…
μενος τοῦτο δρᾷν…
καὶ διὰ τὴν βα…
τὴν τοῦ σώματος…
ἀλκιμὸς, κάμνει…
ἀπαγορεύει. …
κύνες τὰ περὶ τ…
λονται τε αὐτοῦ κ…
ταύουσιν. οὐ γὰρ ὁρ…
τὸν διὰ τὴν τ̃…
κνότητα. πηδῶσι…
ται κατὰ τ̃ θάμνω…
ὀσμῆς ἀγόμεναι…
σαι γε μὴν εἶδον…
κουσι, καὶ ἐνδιδ…

δεῖν. οἱ δὲ ἐκ τ̃ τοῦ πηδᾶν συνεχείας κάμνο…

παραδρόμει, καὶ ἐντεῦθεν ἑάλωκε. τὰ δὲ ἀνάντη μὲν καὶ ὑψηλὰ οἱ λαγῷ ἀναθέουσι ῥᾷστα· τὰ γάρ τοι κατόπιν κῶλα μακρότερα ἔχουσι τῶν ἔμπροσθεν, καὶ καταθέουσιν οὐχ ὁμοίως· λυπεῖ γὰρ αὐτοὺς τῶν ποδῶν τὸ ἐναντίον.

Περὶ τῶν ἐν Ἴβηρσι τοῖς ἑσπερίοις λαγωῶν, καὶ περὶ τοῦ τῶν ἐλάφων ἐν τῇ καρδίᾳ ὀστέου. Κεφ. ιε.

Πέφυκε δὲ καὶ λαγὼς ἕτερος μικρὸς τὴν φύσιν, οὐδὲ αὔξεταί ποτε, κύνικλος ὄνομα αὐτῷ. οὐκ εἰμὶ δὲ ποιητὴς ὀνομάτων. ὅθεν καὶ ἐν τῇ συγγραφῇ * φυλάττων τὴν ἐπωνυμίαν τὴν ἐξ ἀρχῆς, ἣν παρ' οὖν Ἰβηρίαν Ἑσπέριοι ἔθεντο οἱ πάρος, † ὃ γίνεταί τε καὶ ἔστι πάμπολυ. οὗτος τοίνυν ἡ μὲν χρόα παρὰ τοὺς ἑτέρους μέλαινα· καὶ ὀλίγην ἔχει τὴν οὐρὰν τῶν ἄλλων † ὅλη καὶ πλέον. τά γε μὴν λοιπὰ τοῖς προειρημένοις ἰδεῖν ἐμφερής ἐστι. διαλλάττει δὲ εἰς τὸ τῆς κεφαλῆς μέγεθος.

saliendi ad capiendam fugam longiorem remollescunt, & viribus defecti comprehendũtur. Porrò vt facilè sursum versùs feruntur Lepores, quòd posteriora membra longiora habent: sic sanè deorsum versùs ægrè ideò decurrũt, quia anteriora quũ sint breuiora, eos affligent.

De Cuniculis.
CAP. XV.

Aliud est etiã genus Leporum, naturâ perparuum, nec tamen augetur vnquam: ei Cuniculus nomen est: quod quidem ipsum nouatũ à me non est, sed vtor illo quod à principio Hispani imposuerunt, apud quos abundat. Color ei quàm cæteris nigrior: & caudam cæteris breuiorem habet, cætera reliquis leporibus consimilis est: præterquàm quòd magni-

φυλάττω

addo παρ' οἷς. & mox lego πάμπολυς.

ἴσω

tudo capitis quippiam differt, quia exilius fit, & minima carne præditum reliqui corporis respectu. Reperitur & in Cerui corde officulum, cujus vsum referant alij.

al. βραχυτέρα

Os in corde Cerui.

Locus non integer apparet.

De Thynnis & eorum piscatione.

CAP. XVI.

Thynnorum piscationem Itali & Siculi Cetiā appellare solent: tum loca quo magna retia reponere soliti sunt, cæterumq; instrumentum quo captari assueuerunt, Cetotheria ideò nominăt, quòd magnos Thynnos in numerum reliquorum cetaceorum referre velint. Celtas audio & Massilienses, atque omnes Ligures maximis & firmissimis hamis ex ferro confectis Thynnos comprehen-

θος. λεπτοτέρα
τε καὶ ὀξνῶς ἀσ
καὶ † βραχυτάτη
νον κατὰ τὸ παῦ
† λοιπότερος
πῶν. λαπαρὰ δ
φύσιν, ἀφ' ὧν οἱ
ἐκμαίνεται ὅταν
θηλείας ἄτην. Ε
ἐλάφου ὀστέον ἐν
δίᾳ αὐτῇ, ὅπερ
ἀγαθὸν εἰδέναι
ἄλλοι.

Πῶς καλοῦσι τὴν τῶν θ
σιν Ἰταλοί τε καὶ Σ
Κεφ. ιϛ.

Τὴν τῶν θυννω
Ἰταλοί τε, καὶ Σι
κηΐαν φιλοῦσιν ὀ
τόπον χωρία ἔνθα
εἴωθε θησαυρίζει
δίκτυα τὰ μεγάλ
λοιπὴ παρασκευ
τικὴ, καλεῖται μ
τοθηρία, τῶν θυννω
μενος ἐς τὰ κήτη βουλομένων τὸ λοιπὸν
ζειν. Ἀκούω δὲ Κελτοὺς καὶ Μασσαλιώτας, κα
γυστικὸν πᾶν ἀγκίστροις τοὺς θύννους θηρᾶν. ε
ταῦτα ἐκ σιδήρου μὲν πεποιημένα, μέγιστα

παχεῖα ἰδεῖν. καὶ ταῦτά γε ὑπὲρ τῶν θύννων νῦν πρὸς τοῖς ἤδη προειρημένοις τὰ ζῷα ἔστω μοι.

Περὶ τοῦ καλουμένου αὐλωπίου ἰχθύος. Κ. ιζ.

Περὶ τὰς καλουμένας νήσους Τυρρηνικὰς θηρῶσιν οἱ κατὰ τὴν ἁλιείαν ἔχοντες τὴν ἐκεῖθι κητώδη ἰχθὺν, καὶ καλοῦσιν αὐτὸν αὐλωπίαν· καὶ περὶ διηγήσασθαί γε τούτου τὰ ἄλλα οὐ χεῖρόν ἐστι. μέγεθος μὲν ἡττᾶται τῶν μεγίστων θύννων ὁ μέγιστος αὐλωπίας, ῥώμην τε καὶ ἀλκὴν τὰ πρῶτα φέρεται αὖ πρὸς ἐκείνους ἀντικρινόμενος. ἄλκιμον μὲν γὰρ ἰχθύων φῦλόν ἐστι, καὶ οἱ θύννοι· ἀλλὰ τοῦ παραταξαμένου καὶ προθύμως ἀνταγωνισαμένου πρὸς τὴν ὁρμὴν, ἀφίσταται τοῦ κράτους, τοῦ αἵματος αὐτοῦ πηγνυμένου· ὁ παρειμένος, ὤκιστα εἶτα ἑάλω. διακαρτερεῖται γε μὴν ὁ αὐλωπίας ἐπὶ μακρὸν, ὅταν ἐπιθῶνται οἱ κατὰ τὸ καρ

dere solere. Hæc de Thynnis,præter ea quę aliâs retuli, hîc addiderim.

De pisce Aulopia, pugnacius contra Thynnum, specie, & captura.

CAP. XVII.

Qui circum insulas Tyrrhenicas nuncupatas in maritimis rebus versantur, cetaceum quempiam piscem Aulopiam appellant (cujus vim,& naturám explicare non alienum est) magnitudine maximum. Aulopiam maximi Thynni superant, at robore Aulopias cum illis collatus, primas fert. Quamuis enim Thynnorum natio fortissima est, aduersarij tamen Aulopiæ promptè repugnantis ne primũ quidem impetum sustinet: sed sanguine ei (per metum) refrigerato cedit: vnde resolutus mox vincitur. Aulopias verò cum omni cona-

tu ei resistit, perdiu pugnam tolerat, ac nimirum contra piscatores quoque decertat, & sæpissimè victoriam reportat, sese premens, & capite in profundum nutans: suâ enim naturâ ore ac ceruice (elata, velutiq; pariter superbiente) est robustus. Quum est captus, eximia forma spectatur: oculis est patulis, rotundis, magnis, cujusmodi Homerus bubulos canit. Maxillæ non solùm robustę, sed etiã pulchrę sunt. Dorso est cæruleo coloris saturati, & ventre candido. à capite ad caudam pertinens aurea quædam linea in orbem desinit. Iam quàm insidiosis captionibus comprehẽdatur, mihi sicut auditione accepi, exponendum est. Homines ad piscatum prudentes, lo-

al. σιζας

καρτερὸν· καὶ
αἱ ἵππαλοι ἴσαι)
καὶ κρατεῖ τὰ τ
ἔτι μᾶλλον ἑαυτ
ζας, καὶ κάτω νε
κεφαλὴν, καὶ ἀ
τοῦ βυθοῦ· πέφυκε
ἰσχυρὸς, καὶ τ
καρτερὸν, ὥσ
συντύφονζά οἱ, κ
ἔχει κάλλιστα. Ο
ρεθῇ, ἰδεῖν ὡραιό
τοὺς μὲν ὀφθαλμ
ἀνεωγότας, καὶ
ρεῖς, καὶ μεγάλ
Ομηρος τοὺς τ
δει. ἡ δὲ γένυς (ἀ
εἶπον) καρτερὰ
μως καὶ ἐς ὥραν
μάχεται· καὶ τ
τὰ αὐτοῦ, κυανοῦ
χρόαν τὴν βαθ
ὑπέζωσται μὲν
τὴν νηδύν. ἄρχ
πὸ τῆς κεφαλῆς αὐ
μὴ χρυσίζουσαν τὴν χρόαν καλοῦσα δ' ἐς τὸ ὀ
ρος, ἀπολήγει εἰς κύκλον. Εἰπεῖν δὲ καὶ τ
ρὰ ἐπ' αὐτοῖς θήραν, ἣν ἀκούσας οἶδα
λω. Περιελόμενοι χῶρες ἐκ πολλοῦ εἰς ο

ζεσθαι τοὺς αὐλωπίας ὑπολαμβάνουσιν, εἶτα μέντοι κορακίνους ταῖς ὑποχαῖς πολλοὺς συλλαβόντες τὴν ἑαυτῶν ἄγκυραν ἐπ' ἀγκυρῶν ὁρμίσαντες, καὶ συνεχῶς κτύπον τινὰ ὑποδρῶντες, διατείνουσι τοὺς κορακίνους ἅμα σφηκοῦντες. οἱ δὲ ἀκούοντες τοῦ κτύπου, καὶ τὸ δέλεαρ ὁρῶντες, ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνανεύουσι, καὶ ἀθροίζονταί τε καὶ περιέρχονται τὴν ἁλιάδα. πραΰνονταί τι ἐς τοσοῦτον τῷ κρότῳ, καὶ πλήθει τῆς τροφῆς, ὡς καὶ προτεινόντων τὰς χεῖρας πειρώμενοι. αἱ χροιαὶ δὲ ἀνθρωπίνης ἐπιψαύσεως· ὡς μὴ κρίνειν ἐμὲ, τῇ βορᾷ δεδουλωμένοι. ἤδη δὲ ὡς οἱ θηρατικοὶ φασι, καὶ τῷ πλήθει τῆς ἀλκῆς. εἰσὶ δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ χειροήθεις ἀσπάζουσιν οἱ ἁλιεῖς ὡς τοὺς εὐεργέτας † καὶ τοὺς ἄλλους γνωρίζουσιν. εἶτα μέντοι τὰ πρὸς ἑαυτοὺς ἔχουσιν

ca vbi domesticas sedes & commorationes arbitrantur Aulopias tenere, ex speculatione præcipiunt & præsumũt: deinde postquam permagnum piscium Coracinorum numerũ retibus ceperunt, & nauem suam anchoris firmauerunt, strepitum quendam more Vesparum faciunt, & Coracinos ad illiciendos eos prætendunt: vbi verò ij strepitum exaudierunt, & esculentam illecebrã animaduerterunt, alij aliundè eò ire pergũt, & gregatim circum nauim piscatoriam errãt. atq; eatenus & plausu & cibo ad piscatores mansuescunt, siue meo judicio escæ cupiditate capti: siue, quemadmodum piscatores inquiunt, suo permulto robore nitentes, vt non ab hominum contactu refugiant, nonnulli ex eis cicures sunt, quos sanè piscatores vt beneficos ab aliis internoscunt, fœdereq; cum

† κατὰ vel παρὰ

cum iis deuinciuntur, pacemq; seruant. eos tã quam duces sectantur alij feri Aulopiæ, quos vt piscatores & capiũt & occidunt, ita à mansuetiorum (quos Colũbis allectatricibus contulerim) capturâ se abstinent, quasi fœdus quoddam cum iis sancitum habentes. Nec verò piscator benè peritus, quantalibet inopia prematur, mansuetum Aulopiam prudens & sciens comprehendit. quinimo si eum ipsum imprudens ceperit, non mediocri dolore afficitur. Capitur autem hamo transfixus, aut mortifero vulnere ictus. Sed & aliis modis hi pisces capiuntur.

De regia maximi Indorum regis, & hortis eius, & auibus (Psittacis & Panombus) & plãtis in ea.

CAP. XVIII.

In regiis ædibus Indiæ, vbi regum maxi-

ἔνσπονδα. ἕπονται δὲ τούτοις ἡγεμόσι καὶ ἄλλοι ξένοι. καὶ τούτους μὲν (ὡς ἂν εἴποι τις) ἐπήλυδας, καὶ θηρῶσιν ἢ ἀποκτείνουσι. πρός γε μὴν τοὺς τιθασσοὺς, οἵγε μὴν ἐοίκασι ταῖς παλευτρίαις πελειάσιν, ἀθηρία τε αὐτοῖς ἐστι, καὶ ἐκεχειρία, οὐδ᾽ ἂν ἁλιεὺς σοφὸν τοσαύτη ποτὲ καταλάβοι ἀπορία, ὡς ἐξ ἐπιβουλῆς ἑλεῖν αὐλωπίαν ἥμερον. ἐὰν γάρ τινων αἰτιῶν αἱρεθεὶς κατὰ τύχην, καὶ λυπεῖ. ἁλίσκεται δὲ ἢ τῷ ἀγκίστρῳ περιπαρεὶς, ἢ τρωθεὶς εἰς θάνατον. ὁρῶ δὲ καὶ τοὺς ὀρνιθοθήρας μὴ ἂν τῶν ἐλλοχώντων ὀρνίθων ἑτέρους ἀποκτείναντάς τινας ἢ ἐπὶ πρᾶσιν ἢ ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ἄλλαι δὲ θῆραι τῶνδε τῶν ἰχθύων εἰσί.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ψιττακῶν καὶ λοιπῶν ὀρνίθων.

Κεφ. ιη.

Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τοῖς Ἰνδικοῖς, ἔνθα ὁ μέγιστος

γιστος τῶν βασιλέων διαιτᾶται τῶν ἐκεῖ, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἐστὶ θαυμάσαι ἄξια, ὡς μὴ αὐτοῖς ἀντικριθῆναι μήτε τὰ Μεμνόνια Σοῦσα, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς τὴν πολυτέλειαν, μήτε τὴν ἐν τοῖς Ἐκβατάνοις μεγαλουργίαν. ἐοίκασι γὰρ κόμπος εἶναι Περσικὸς ἐκεῖνος, εἰ πρὸς ταῦτα ἐξετάζοιτο. καὶ τὰ λοιπὰ μὲν περιελθεῖν τῷ λόγῳ οὐ διὰ τῆσδε τῆς συγγραφῆς ἐστιν. ἐν δὲ τοῖς παραδείσοις τρέφονται μὲν καὶ ταὼς ἥμεροι, καὶ χειροήθεις φασιανοί. ἔχουσι δὲ ἐν τοῖς φυτοῖς τοῖς ἠσκημένοις, ἅπερ οὖν οἱ μελεδωνοὶ οἱ βασίλειοι τῆς δεούσης ἀξιοῦσι κομιδῆς. καὶ γάρ εἰσιν ἄλση σκιερὰ, καὶ νομὴ σύμφυτος, καὶ κλάδοι δι' ἀλλήλων συνυφασμένα σοφίᾳ τινὶ δενδροκομικῇ. καὶ τὸ σεμνότερον τῆς ὥρας τῆς ἐκεῖ, τὰ δένδρα αὐτὰ τῶν ἀειθαλῶν ἐστι, καὶ οὔποτε γηρᾷ καὶ ἀποῤ-

mus illic regna tenentium ętatem degit, quũ alia permulta & magnã hominum admirationem, & nullam comparationem habent, quibuscum sanè nec Memnonia Susa, neq; tota eorum sumptuositas conferri possunt, neq; Ecbatanorum magnificentia cum his in comparatione conjungenda est. Etenim illa, Persici fastus vanitas, si cũ iis comparentur, videri possint. Tum porrò in hortis Pauones & Fasiani mansueti aluntur, & plantæ quidem summa regiorum procuratorum cura elaboratæ sunt. Enimuerò vmbrosa sunt nemora, & pastiones arboribus consitæ, & rami sapienti quadam frondatorum colligatione conserti & contexti: Et quod præcipuè ad cæli illius commendationem facit, arbores semper virentes nulla senectute

Gillius πολιτείας, vertit enim Reip. administrationem.

ῥεῖ

folia amittunt, ex eisq́; partim sunt indigenæ, partim ex aliis locis Indiæ magno studio importatæ, quæ regionem ornant. Oliuam tamen terra India non gignit, neq; aliundè importatam fert. Sunt itē aliæ aues ab nexu liberæ, nullaq́, seruitutis conditione astrictæ, quæ sua sponte eò ventitantes, nidos figunt, & construūt, vbi etiam Psittaci aluntur, & sursum deorsum, vltro citroq́; circum regem versantur. Nec Psittacū idcirco Indorum quisquam, etsi eorum magna illic multitudo sit, edit: quòd eos sacros putent, & Brachmanes quidem ex auibus plurimi hunc existiment. Quod quidem ipsum non abs re se facere profitentur, quòd solus psittacus humanā verborum appellationem explanata oris expressione, & vocis conformatione imitando consequatur. Atq; etiam in

ῥεῖ τὰ φύλλα. καὶ τὰ μὲν ἐπιχώριά ἐστι· τὰ δὲ ἀλλαχόθεν σὺν πολλῇ κομισθέντα τῇ φροντίδι. ἀπὸ σφῶν κοσμεῖ τὴν χώραν καὶ ἀγλαΐαν δίδωσι, πλὴν ἐλαίας. οὐ γὰρ αὐτὴν ἡ Ἰνδῶν φέρει, οὔτε αὐτή, οὔτε ἥκουσαν ἀλλαχόθεν τρέφειν. Ὄρνιθες οὖν καὶ ἕτεροι ἐλεύθεροι, καὶ ἀδούλωτοι, καὶ ἐλθόντες αὐτομάτως ἔχουσι κατὰ ζωὴν κοίτας καὶ εὐνάς. ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ ψιττακοὶ τρέφονται, καὶ εἱλοῦνται περὶ τὸν βασιλέα. σιτεῖται δὲ Ἰνδῶν οὐδεὶς ψιττακὸν καίτοι παμπόλλων ὄντων τὸ πλῆθος, αἴτιον δὲ, ἱεροὺς αὐτοὺς εἶναι πεπιστεύκασι καὶ οἱ Βραχμᾶναι, καὶ μέντοι καὶ τῶν ὀρνίθων ἁπάντων προτιμῶσι. καὶ ἐπιλέγουσι δρᾶν τοῦτο μόνον εἰκότως. μόνον γὰρ ψιττακὸν ἀνθρώπου στόμα εὐστομώτατα ὑποκρίνασθαι. Εἰσὶ δὲ ἄρα ἐν τοῖσδε τοῖς βασ-

βασιλείοις καὶ λίμναι χειροποίητοι ὡραῖαι· καὶ ἰχθύας ἔχουσι μεγέθει μεγίστους καὶ πρᾳεῖς· θηρᾷ δὲ αὐτῶν οὐδεὶς, ὅτι μὴ οἱ τοῦ βασιλέως υἱεῖς παῖδες ἔτι ὄντες· καὶ ἐν ἀκλύστῳ καὶ ἥκιστα ἐπικινδύνῳ τῷ ὕδατι, καὶ ἁλιεύοντές τε καὶ παίζοντες· καὶ ἅμα καὶ πλεῖν μανθάνοντες.

iis hortis perbella stagna sunt manu facta, vbi maxima magnitudine pisces cicures æuũ agitant: nec eos quisquam alius piscatur, quàm regis liberi, qui nondum ex pueris excessere: ij enim in aqua tranquilla, & non periculosa, ludentes, & captãt pisces, & verò *nauigare discunt.

*natare. Gillius.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Ἰονίῳ κεφάλων. Κεφ. ιθ.

Ἐν τῷ Ἰονίῳ πελάγει κατὰ τὴν Λευκάτην, καὶ τὴν πρὸς τῷ Ακτίῳ θάλατταν ἔνθα τοι καὶ τὴν χώραν καλοῦσιν Ἤπειρον, κεφάλων εἰσὶ κατὰ ἴλας, ὡς ἂν εἴποι τις, ἄφθονοι, νήχει δὲ πλήθει πάμπολλοι. οὐκοῦν θηρῶνται, καὶ μάλα ἐκπληκτικῶς. ὁ δὲ τρόπος τῆς θήρας οὗτός ἐστι. νύκτα ἀσέληνον οἱ ἐκεῖθι ἁλιεῖς παραφυλάξαντες, ἀπὸ δείπνου γενόμενοι, κατὰ δύο *ἐπῆραν σκάφος, οὐκ ὄντος κύματος, ἀλλ' ἀκλύστου καὶ γαληναίας τῆς θαλάττης. εἶτα ἡσυχῇ καὶ

*ἀπῆραν

Capitones & Mugiles Ionij maris quomodo capiantur. C. XIX.

In mari Ionio ad Leucaten & Actium, Epirotica promontoria, Capitones velut confertis turmis frequentes natant. Ipsorum captura, quæ ad hanc rationem fit, mirifica est. Piscatores bini obseruato tempore quum luna silet, nauem cœnati cõscendunt, & à terra soluentes, modò mare à tempestate cõquiescat, silentio & moderatẽ

κατὰ

remigant, simul & eorum alteruter sensim ac leniter remo nauem impellit: alter in cubitum recubans, suam nauis partem vsq; eò deprimit, quoad ejus labrum proximè ad aquã accesserit. Capitones, horumq; speciem similitudinemq; gerentes Mugiles, siue quòd ex nocte lætitiã & voluptatem percipiunt, siue etiam quia tranquillitate maris delectantur, latebras suas relinquẽtes, sic ad summam aquam efferuntur, vt ex aqua summo rostro emineant, & natare vsq; eò pergant, donec ad litus propiùs accesserint. Quod quidem ipsum piscatores postquam perspexerunt, sedata remigatione & pedetentim accessu ad pisces facto, nauigant: vbi verò ex nauiculæ piscatoriæ motione fluctus cieri ac agitari cœpti sunt, à terra statim pisces refugiunt, & frequentes in partem na-

εἰς ὅσον ἄχρι τὸ χεῖλος

κεςμῶς

κατὰ μικρὸν περιερέ
καὶ ὁ μὲν, αὐτὴν ἠ
νεῖ τῷ κωπίῳ, περ
τὴν πορθμίδα βάδ
αὖ εἴποις. ἅτερος
ἐπικλινεὶς ἐπ᾽ ἀγκῶν
καθ᾽ ἑαυτὸν μέρος
βρίθει τῆς πορθμίδος
εἰς τοσοῦτον ἐπικλίνε
ἄκρον, ὅσον τὸ χ
αὐτῆς προσπελάζε
ὕδατι. οἱ κέφαλοι
οἱ τούτοις ὁμοειδεῖς
στρεῖς, ἤτοι τῇ νυκτ
πόμενοι, ἢ χαίροντ
γαλήνῃ, τοὺς μὲν χη
τοὺς ἑαυτῶν καὶ τοὺς
λεοὺς ἀπολείπουσιν,
νέουσι δὲ, καὶ τὰ ἄκρ
τοῦ προσώπου ὑπὲρ
δωρ φαίνουσι καὶ τοσοῦ
αὐτῶν τῆς νήξεως ἐπιλα
νουσι, καὶ γίνονται τῆς
πλησίον. θεασάμε
θηραταὶ πλέουσι καὶ
διόν γε τῆς πορθμίδος
συχῇ πως ὑποκυμ
ἄρχεται. φεύγοντες
γῆν, καὶ ὑποστρέφοντ

νου δικτύων εἰς τὸ ἐπικλινὲς τοῦ ἀνάντου, σφᾶς ἑαυτοὺς† ὑποπλήθουσι, καὶ εἴσω παρελθόντες ἑαλώκασι.

uis inclinantem & præcipitantem sine retibus innatant, & verò sub potestatem piscantium cadunt. ὑποθέουσι.

Περὶ κητῶν μεγίστων ἃ καὶ τροχοὶ καλοῦνται. Κεφ. κ.

Τῶν δὲ κητῶν τὰ ὑπέρογκα ἄγαν καὶ τὸ μέγεθος ὑπερήφανα, νήχεται μὲν ἐν τοῖς πελάγεσι μέσοις· ἤδη γε μὴν καὶ σκηπτοῖς βάλλεται, πρὸς τούτοις μέντοι καὶ ὅσα ἕτερα σπάνια τοιαῦτα· καὶ ὄνομα τροχὸς αὐτοῖς. καὶ νεῖ μὲν κατ' ἀγέλας ταῦτα, μάλιστα δὲ ἐν δεξιᾷ τοῦ Ἄθω τοῦ Θρᾳκίου, ἔνγε τοῖς κόλποις * τοῦ ἀπὸ Σιγείου πλεῖστα ἐντυχεῖν ἐστιν αὐτοῖς, κατὰ τὴν ἀντιπέραν ἤπειρον· παρά τε τὸν Ἀρτακαίου καλούμενον τάφον, καὶ τὸν Ἀκανθαῖον ἰσθμόν, ἔνθα τοι καὶ ἡ τοῦ * Περσου φαίνεται διατομή, ἡ διαιρεῖ μὲν τὸν Ἄθω. Τὰ κήτη δὲ ταῦτα ἃ καλοῦσι τροχούς, ἄλκιμα μὲν οὔ φασιν εἶναι. λοφιὰν δὲ ὑποφαίνει, καὶ ἀκάνθας ὑπερμήκεις, ὡς

τοῖς ἀπὸ Σιγείου πλεῖν

De Cetis maximis, & privatim iis quæ Rotæ appellantur.

CAP. XX.

Cete immensa corporis mole exaggerata, in altitudine maris versantur, & fulminibus quandoque feriuntur. Inter hujuscemodi belluas numerantur quæ Rotæ appellantur. Hæ gregatim natant, maximè propè Athō Thraciæ montem ad dextrā, in finibus, è regione Sigei Troadis promontorij, & juxta dictum Artacæi tumulū, & Acanthæum Isthmon, vbi & Xerxis scissura illa, quā montem Athon abscidit, spectatur. Eas quidē fortes esse negant. Ceruices earum apparent. & adeò longis sunt hir

ſutæ ſpinis, vt hæ extra mare emineant. Quum remigationis ſtrepitum percepêre, tum circumuerſantur, & circũuoluuntur, vt quàm altiſſimè ſeſe in profundum detrudant: rurſusq; ex imo gurgite ad ſummum ſeſe efferentes, reuerſiones in orbem faciunt, vnde nomen traxerunt.

Tritones reuera eſſe in mari, & quales ſint.

CAP. XXI.

Etſi non admodum explicatam rationem ad demõſtrandam Tritonum formam piſcatores afferre poſſe dicũtur: magna tamen fama eſt in ſermone hominum ſanè multorũ, Cete quædam, à capite ad medium corporis humanam ſpeciem, ſimilitudinemq; gerentia in mari naſci. Demoſtratus, in libris quos de piſcatu conſcripſit, exſiccatũ Tritonem in oppido Tanagra ſpectaſſe refert.

καὶ πολλάκις ὁρᾶσθαι ἐξάλους αὐτάς. ἀκούσαντα δὲ εἰρεσίας κτύπου, περιστρέφεταί τε καὶ κατειλεῖται ὡς ὅτι κατωτάτω ἑαυτὰ ὠθοῦντα. ἐνθένδε τοι καὶ τοῦδε τοῦ ὀνόματος μετείληχεν. ἀναπλεῖ δὲ αὐελιχθέντα καὶ κυλιόμενα ἔμπαλιν.

* ξέρξου φαινομένη διατομή. ὁ διατέμνων τὸν Ἄθων Xerxes Athon montem abſcidiſſe fertur, & velis feciſſe peruium. Artacaus dux fuit in exercitu Xerxis.

Περὶ τριτώνων. Κ. κα.

Τριτώνων πέρι σαφῆ μὲν λόγον καὶ ἀπόδειξιν ἰσχυρὰν οὐ μάλα τοί φασιν εἰπεῖν ἔχειν τοὺς ἁλιέας. ἔχει δὲ οὖν φήμη διαρρέουσα, καὶ μὰ Δία, πολλῶν γίνεσθαί τινα ἐν τῇ θαλάττῃ κήτη ἀνθρωπόμορφα τὰ ἀπὸ κεφαλῆς ὅσα εἰς ἰξὺν λήγει. Λέγει δὲ Δημόστρατος ἐν λόγοις ἁλιευτικοῖς, ἐν Ταναγραίοις θεάσασθαι τάριχον Τρίτωνα.

να. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἔφησι τοῖς πλαττομένοις ὅμοιον, καὶ τοῖς γραφομένοις· τὴν δὲ κεφαλὴν ὑπὸ χρόνου διεφθαρμένην οὐ πάντη σαφῆ ἔφατο εἶναι, οὐδὲ οἵαν ἐντυχεῖν τε καὶ γνωρίσαι ῥᾷστα. περιψαυομένου δέ μου, φολίδες ἀπέπιπτον τραχεῖαι, καὶ μέντοι καὶ αὗται πάνυ τοι εὖ μάλα. τῶν δὲ ἐκ βουλῆς ἁρμοζόντων κλήρῳ τὴν Ἑλλάδα, καὶ πεπιστευμένων τὴν ἀρχὴν ἑνὸς ἔτους, βασανίζων οἷα δὴ καὶ ἐλέγχων τοῦ βλεπομένου τὴν φύσιν, εἶτα τοῦ δέρματος παρελὼν ὀλίγον, καθῆκεν ἐπὶ πυρός. καὶ ὀσμὴ μὲν βαρεῖα καιομένου τοῦ ἐμβληθέντος προσέβαλλε τῶν παρόντων τὰς ῥῖνας, οὐ μὴν συμβάλλειν φησὶν εἴτε χερσαῖον τὸ ζῶον, εἴτε θαλάσσιον εἴη τὴν φύσιν, εἴχομεν.

tum fuisse, cætera quidem (inquit) fictis & pictis similem: ejus verò caput, quòd vetustate obscuratum esset, & euanuisset, non facilè intelligentiâ comprehẽdi & percipi potuisse: sed quũ solùm attigissem, (inquit) squammæ asperæ & prædure dilabebantur. Quũ verò quispiam ex magistratibus Græciæ, qui sortitione facta annuũ magistratũ gerũt, ejus naturã exquirere expeririq; vellet, paulum quiddam de corio detraxit, atq; in succensum ignem injecit, idq; ambustum in circunstantium nares teterrimum odorem immisit: Neq; verò, (inquit) terrenúmne an marinum esset animal conjecturâ assequi poteramus. Sed malè ei hæc curiositas cessit. Paulò pòst enim diem extremum clausit, quũ è parua nauicula exi-

ἀλλ᾽ ἥγε πεῖρα οὐ χρηστὸν οἱ τὸν μισθὸν ἀπέδωκεν. οὗτος γὰρ μετ᾽ οὐ μικρὸν τὸν βίον κατέστρεψε, περαιούμε-

guum & angustum fretum traiiciens, in mare incidisset, quòd ei accidisse Tanagræi interpretabãtur propter impietatis crimen aduersus Tritonem, conjectura inde sumpta, quòd defuncti cadauer è mari rejectum sanie stillasset ejusdem odoris, qualem adustum ab ipso Tritonis corium emiserat. Cæterùm vnde hic Triton aberrarit, & quomodo hunc in locum ejectus sit, Tanagræi & Demostratus dicant. Ego vt Tritones esse credam, Dei veracissimi testis reuerentiâ moueor. is est Apollo Didymæus apud nullum non sanæ mentis hominem fide dignus: qui Tritoné marinam pecudem cognominat, vbi cecinit: Dũ vocale maris monstrũ natat æquore Triton Neptuni pecus in funes fortè incidit extra De-

ἐξηράθη ab ἐξηράω, vel ἐξεβράσθη. al. ἐξηρείθη

Vide Gyraldũ de dijs, Syntagm. 7.

νος ὀλίγον καὶ στενὸν πορθμὸν ἐξήει πορθμείῳ καὶ βραχεῖ. καὶ ἔλεγόν γε, ὡς ἐκεῖνος λέγει, Ταναγραῖοι παθεῖν αὐτὸν ταῦτα, ἀνθ' ὧν εἰς τὸν Τρίτωνα ἠσέβησε, τεκμηριοῦντες ὅτι ἀποψύχων μὲν * ἐξηράνθη τῆς θαλάττης· ἰχῶρα δὲ ἠφίει παραπλήσιον τὴν ὀσμὴν τῇ τοῦ Τρίτωνος δορᾷ, ὅτε αὐτὴν ἐκεῖνος ἔκαιε καὶ ἐνεπίμπρα. ὁπόθεν δὲ ἄρα ὁ Τρίτων οὗτος ἐπλανήθη, καὶ ὅπως δεῦρο ἐξεβράσθη, Ταναγραῖοί τε λεγέτωσαν καὶ Δημόστρατος. ἐπὶ τούτοις δὲ αἰδοῦμαι τὸν θεὸν, καὶ ἄξιον πείθεσθαι τῷ μάρτυρι τῷ τοσῷδε. εἴη δὲ ἂν ἐν † Διδύμοις Ἀπόλλων τεκμηριῶσαι ἱκανὸς παντὶ, ὅτῳ νοῦς τε ὑγιαίνει καὶ ἔρρωται ἡ φρήν. Τρίτωνα γοῦν θρέμμα θαλάττιόν φησιν εἶναι, καὶ ἃ λέγει καὶ ταῦτ' ἐστί.

Θρέμμα Ποσειδάωνος
ὑγρὸν τέρας, ἤπυζε Τρίτων Νηχόμενος γλαφυροῖς

ῥοῦς ὁρμήματι συντυχ-νηός. Εἰ τοίνυν ὁ πάντα εἰδὼς καὶ Τρίτωνας εἶναί φησιν, ἡμεῖς ὑπὲρ τούτου διαπορεῖν οὐ χρή·

Περὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν παραμενόντων τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν. Κεφ. κβ.

Τὸν Ἰνδῶν βασιλέα προϊόντα ἐπὶ δίκας, προσκυνεῖ ὁ ἐλέφας πρῶτος δεδιδαγμένος τοῦτο, καὶ μάλα γε δρῶν μνημόνως τε καὶ εὐπειθῶς αὐτό. παρέστηκε δὲ καὶ ἐκεῖνος, ὅσπερ οὖν ἐνδίδωσιν οἱ τοῦ παιδεύματος τὴν ὑπόμνησιν τῇ ἐκ τῆς ἅρπης κρούσει, καὶ φωνῇ τινι ἐπιχωρίᾳ, ἥσπερ οὖν ἐλέφαντες ἐπαΐειν εἰλήχασι φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ, καὶ μάλα γε ἰδίᾳ τοῦ ζῴου τοῦδε. ὃ μέντοι γε καὶ κίνησίν τινα ὑποκινεῖται πολεμικήν, οἷον ἐνδεικνύμενος ὅτι καὶ τοῦτο τὸ μάθημα ἀποσώζει. τέσσαρες δὲ καὶ εἴκοσι τῷ βασιλεῖ φρουροὶ παραμένουσιν ἐλέφαντες ἐκ δια-

missos nauim. Ergo si omniscius ille Tritonas esse pronunciat; nos de illis dubitabimus?

De astantibus Elephantis Indorum regi.
CAP. XXII.

Elephantus Indorũ regem ad forum euntem, primus adorat, id quidem facere edoctus: nec hoc officium vel recusat, vel obliuiscitur. Huic adest rector, qui illum hujus instituti cõmonefacit, ipsiq; memoriam disciplinæ instrumenti quo illum moderatur (harpę) pulsu, atq; voce Indorum propria renouat, cuius natura quadam admirabili recondita Elephanti intelligentes sunt: tum etiam motus quosdam bellicos edit, velut ostendens, quòd hanc etiam disciplinã seruat. Viginti quatuor Elephãti huic regi permanent custodes alternis vigiliis, alij aliis in

ſtationem ſuccedentes, tanquam cæteri cuſtodes homines. Sapientia item quadam Indica ad vigiliarum diſciplinam erudiuntur, ne inter cuſtodias ſomnum capiant. Hecatæus quidem Mileſius Amphiaraum Oiclis filium ſcribit ſomno oppreſſum neglexiſſe cuſtodiam, & tantumnon ea paſſum eſſe quæ dicit. At Elephanti ad vigilias agendas præſtantiſſimi excubitores, & à ſomno inuictiſſimi, & ſecundum homines fidiſſimi illic ſunt.

al. ἰκλέυς lego Οἰκλέυς *Amphiaraus.*

De Scolopendra Cetacea.

CAP. XXIII.

Scolopendræ vim & naturam quanto equidem maximo potui ſtudio quum multum ac diu perſcrutatus eſſem, quendam maximũ Cetum marinum hanc quoq; eſſe audiui: quã de mari tempeſtatibus in litus expulſam nemo foret tam audax quin aſpicere horreret. Ij verò qui res mariti-

δοχῆς, ὥσπερ οὖν οἱ φύλακες οἱ λοιποί. καὶ αὖ τις παίδευμα τὴν φρουρὰν οὐ καταυστάξασι. διδάσκονται γάρ τι σοφίᾳ τινὶ Ἰνδικῇ καὶ τοῦτο. καὶ λέγει μὲν ὁ Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Ὀμικλέους καταχοιμῆσαι τὴν φυλακὴν καὶ ὀλίγου παθεῖν ὅσα λέγει· οὗτοι δὲ ἄρα ἄγρυπνοι καὶ ὕπνῳ μὴ ἡττώμενοι πιστότατοι τῶν ἐκεῖθι φυλάκων μετά γε τοὺς ἀνθρώπους εἰσί.

Ὅτι καὶ σκολόπενδρα θαλάττιόν ἐςι κῆτος. Κεφ. κγ.

Ἐγὼ δὲ ἄρα ὡς εἶχον ὁρμῆς, ἐπὶ μακρότατον ταῦτά τε καὶ τὰ ὑπὲρ τούτων ἀνασκοπούμενός τε καὶ ἀνιχνεύων, πέπυσμαι καὶ σκολόπενδραν εἶναί τι θαλάττιον κῆτος, μέγιστον κητῶν καὶ τοῦτο· καὶ ἐκβρασθεῖσαν μὲν θεάσασθαι οὐκ ἄν τις θρασυνόιτο. λέγουσι δὲ οἱ ἀκριβοῦντες ἄνθρωποι

τὰ

τοῦ θαλάττιον, ὁρῶσι αὐτοὺς πολλοί. καὶ πᾶν μὲν ὅσον ἐστὶ κεφαλὴ, τοῦτο ὑπερτείνειν ἔξαλον. καὶ μύ- τοι καὶ μυκτήρων τρίχας ἐξεχούσας, καὶ μάλα γε ὑψηλὰς ἀποδεικνύναι· πλατεῖαν δὲ τὴν οὐρὰν, καὶ οἷον δοκεῖ καράβου. ἤδη δ' ἄρα αὐτῆς καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα ἐπιπολάζον τοῖς κύμασιν ὁρᾶται, ὅσον ἀπεικάζειν τριήρει τελείας αὐτὸ μεγέθει. νήχονται δὲ ἄρα πολλοῖς τοῖς ποσὶ, καὶ κατὰ στοῖχον αὐτοῖς καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν, οἱονεὶ σκαλμοῖς παρηρτημένοις (εἰ καὶ τραχύτερον ἀκοῦσαι) * ἑαυτοῖς ἐρέττουσι. λέγουσιν οὖν οἱ δεινοὶ ταῦτα καὶ ὑπηχεῖν τὸ ῥόθιον ἡσυχῆ, καὶ πείθουσι λέγοντες.

Περὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν κυνῶν κατὰ Ξενοφῶντα.

Κεφ. κδ.

Ξενοφῶν δὲ ὑπὲρ κυνῶν λέγει καὶ ταῦτα. δεῖν εἰς τὰ ὄρη πολλάκις ἄγειν αὐτὰς, τὰ δὲ ἔργα ἧττον. τοὺς

mas percallent, eas inquiunt spectari toto capite eminentes è mari: & narium pilos magna excelsitate apparere: & ejus caudam similiter atque Locustæ latam perspici. Reliquũ etiam corpus aliquando in superficie æquoris spectari, idq; conferri posse cum triremi justæ magnitudinis: atq; permultis pedibus vtrinq; ordine tanquam è scalmis appensis (vt ita dicam) remigare.* Addunt harum rerum periti ac fide digni, ipsos etiam fluctus ea natante leuiter subsonare.

* αὐτοῖς

Vt sint ducendi Canes secundum Xenophontem.

CAP. XXIIII.

Xenophon de Canibus hæc ait. Per montes eos agitari oportere, per agros rariùs. tramites enim cultorũ

locorum eis negotium exhibere, & in errorē inducere. Multò sanè idem præstare ait, per aspera Canes agitari, robustioribus enim fieri pedibus, & ad cursū præstantiores, corpora exercentes. Itemq; Leporis vestigia multum hyemis tempore procedere, propter longiores noctes: parum autem æstate, quia sint tum noctes contractiores.

De studio regis Indorum circa Equorum & Elephantorum nutritionem. Et quænam animalia, ex Auibus & quadrupedibus præsertim, Indi suo regi donent. C. XXV.

Circa Equos & Elephantos, quòd eorum in armis ac bellis vsus sit, Indi perquàm studiosi sunt. Itaq; regi suo fœni manipulos adferunt, quos in præsepia iniiciunt: & semina vel fruges, quæ recētia atq; integra osten-

δεικνύουσι νεαρόν τε καὶ ἀσινῆ. κα

τος, ἐπαινεῖ ὁ βασιλεύς· εἰ δὲ μή, κολάζει τούς τε τῶν ἐλεφάντων μελεδωνοὺς, καὶ τοὺς ἱπποκόμους πικρότατα. οὐκ ἀτιμάζει δὲ οὐδὲ τὰ ἄλλα τὰ μικρότατα ζῷα· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα προσίεται δῶρα οἱ κομιζόμενα. Ἰνδοὶ γὰρ οὐκ ἐκφαυλίζουσι ζῷον ἔτι μὴν ἥμερον οὐδὲ ἄγριον οὐδέν, αὐτίκα γοῦν δωροφοροῦσι τῶν ὑπηκόων οἱ διὰ τιμῆς † ἰόντες, γεράνους τε καὶ χῆνας, ἀλεκτορίδας τε καὶ νήττας, καὶ τρυγόνας τε καὶ ἀτταγᾶς, πρὸς τοῖς πέρδικάς τε, καὶ πινδάλους, ἔστι δὲ ἐμφερὲς τῷ ἀτταγᾷ τοῦτό γε. † καὶ τὰ ἐπὶ τούτῳ. τῶν προειρημένων βραχυτέρας τε, καὶ † βωκαλίδας καὶ συκαλίδας, καὶ τὰς καλουμένας κεγχρίδας. ἐπιδεικνύουσι δὲ αὐτὰ ἀναπτύξαντες, τὸν εἰς βάθος αὐτῶν ἐλέγχοντες πιασμόν. καὶ τούτων πεπιασμένων, † ἐλεφάντων τε, καὶ βουβαλίδων, καὶ ἐλάφων τε δορκάδων, καὶ ὀρύγων τε, καὶ τῶν ὄνων τῶν ἐχόντων ἐν κέ-

tant. quòd si talia fuerint, laudantur à rege: sin minùs, acerbè tum Elephantorum curatores tum equisones ab eo castigantur. Sed ne alias quidem vtcunq; minimas animantes contemnit: & quum dono ei offeruntur, admittit libenter. Siquidē Indi animal nullum siue cicur siue ferum aspernantur. Quamobrē subditi, qui in aliqua dignitate sunt, munera ferunt, Grues, Anseres, Gallinas, Anates, Turtures, Attagenas, Perdices & Pindalos (aues Attagenum similes) & predictis minores quasdam, vt Boccalides (al. Barcalides) Ficedulas & Miliarias. Has apertas ostendunt, vt interior earū pinguitudo appareat. Afferunt & Ceruos obesos, & Bubalides, & Capreas, & Oryges, & Asinos vni-

ὄντες

Pindali auis alius nemo meminit, quod sciā.

καὶ τὰς τῶν προειρημένων βραχυτέρας

al. βαρκαλίδας

cornes, quorum ſuprà mentionem feci, denique piſcium genera diuerſa.

De marinis Cicadis.

CAP. XXVI.

Eſt etiam Cicadarũ genus marinum; quarũ maxima parui Carabi ſimilitudinem ſpeciémque gerit. Veruntamẽ cornua non ſimiliter atq; ille magna, nec aculeos habet: aſpectu etiã nigrior eſt: & quũ captus eſt, ſtridorẽ quẽdam edere videtur. Pinnæ ipſius exiguæ ſub oculis enaſcuntur, terrenarum alis ſimiles. Hominum pleríque ab ea idcirco ſe abſtinent, quòd ſacram exiſtiment. Seriphij in retia vel fortuitò delapſam non ſanè retinent, ſed mari reddunt, atq; etiã mortuam flentes & ſordidati humatione afficiunt, quòd eam dicãt Perſeo Iouis filio conſecratam eſſe.

ρας, ὧν καὶ αὐ…
τὴν μνήμην ἐπο…
καὶ ἰχθύων γένη
ρα, καὶ κομίζουσ…
τα.

Περὶ τεττίγων θαλ…

Κεφ. κϛ.

Ἔστι δὲ ἄρα ὃ …
νάλιος. ὃ ὁ μὲ…
αὐτῶν ἔοικε καρα…
κρῷ. κέρατα δὲ …
μεγάλα κατ' ἐκε…
δὲ κέντρα. ἰδεῖν …
καράβου ὁ τέττιξ …
στερος. ὃ ἐπαν…
προσέοικε πτερυ…
ρυγες δὲ ὀλίγαι τ…
ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμο…
ἐκπεφύκασι, καὶ ἐ…
ταῖς τῶν χερσαίων κ…
οὐ σιτοῦνται δὲ αὐτὸ…
λοὶ νομίζοντες ἱερ…
Σερίφιοι δὲ ἀκού…
πτῇ νεκρὸν ἑαλ…
ζῶντα δὲ εἰς δίκτυ…
σόντα οὐ κατέχουσι…
ἀποδιδόασι τῇ θ…
αὖθις. θρηνοῦσι δὲ ἄρα τοὺς ἀποθανόντας, ὃ …
Περσέως τοῦ Διὸς ἄθυρμα αὐτοὺς εἶναι.

Περὶ ὑαίνης ἰχθύος, καὶ τραχούρου, καὶ θύννου, νάρκης τε καὶ πνεύμονος. Κεφ. κζ.

Ὑαίνα ἰχθὺς ὁμώνυμος τῇ χερσαίᾳ ὑαίνῃ ἐστί. ταύτης οὖν τὴν πτέρυγα δεξιὰν εἰ ὑποθήσεις ἀνθρώπῳ καθεύδοντι, εὖ μάλα ἐκταράξεις αὐτόν. δεινὰ γάρ τινα καὶ ἰνδάλματα καὶ φάσματα ὄψεται, καὶ ἐνύπνια ἕτερα οὐδαμῶς ἥμερά τε καὶ φίλα. Τραχούρου γε μὴν ζῶντος ἐὰν ἀποκόψῃς τὴν οὐρὰν, καὶ τὸν τράχουρον ἄρα ἐλεύθερον ἀπολύσῃς ἐς τὴν θάλασσαν, τήν γε μὴν περιῃρημένην οὐρὰν ἐξαρτήσῃς ἵππου κυούσης, οὐ μετὰ μικρὸν ἐκπεσεῖται τὸ ἔμβρυον, καὶ ἐξαμβλώσει ἡ ἵππος. Μειρακίου γε μὴν δεομένου ἐπὶ μήκιστον τριχῶν ἀπορίας τῆς ἐπὶ τοῦ γενείου, αἷμα ἐπιχρισθὲν θύννου, ἀπώγωνον τὸ μειράκιον ἐνεργάζεται. δρᾷ δὲ ἄρα καὶ νάρκη καὶ πνεύμων τὸ αὐτό. ἐν ὄξει γὰρ διασαπεῖσαι αἱ τούτων σάρκες,

De Hyæna, Trachuro, Thunno, Torpedine & Pulmone piscibus.

CAP. XXVII.

Si piscis marini Hyænæ nuncupati (eodē quo terrestris nomine) pinnam dextram ad hominem somno consopitum admoueas, sanè quàm eum ipsum perturbabis. Etenim formidolosa secundū quietem spectra & simulachra videbit, acerbaq; insomnia perpetietur. Item si postea quàm Trachuri caudā absciderís, ipsumq; in mare liberum remiseris, eam Equæ ventrem ferenti appendas, non multò certè pòst abortum pariet. Iam verò si quis qui nondum excesserit ex extrema pueritia, Thunni sanguine illinatur, non pubescet: hoc idem Torpedo & marinus Pulmo efficiunt. nam in aceto putrefactæ eorum carnes

& mento aspersæ, fugam pilorum facere dicuntur: idé vt præstarét Taretini & Thyrrheni sophistæ & mangones variorum malorum picis vsu psilothrū ostenderunt, vt pro viris red derent mulieres.

πρὸς ἐχῦ ο

De Aurata pisce timidissimo, & eius captura.

CAP. XXVIII.

Aurata omnium piscium timidissimus est. nam sub Arcturi tempus, quum maris accessus & recessus maximè fiunt, & eò altiùs exaggerata arena, ad litus relinquitur, vt naues sępe ex omnibus aquis nudæ in terra relinquantur. Tum piscatores postquam populorum arborum ramos frondibus conuestitos paxillorum modò in mucronem acutos in arenam defixere, discedūt: pòst autem rursus accedens mare secum imbellem Auratarū mul-

Action Epiri promontoriū est: sed videtur hic adjectiuū poni pro substantiuo ἀκτῇ, *quod est litus.*

ἢ ἱπποῦριν

κες, ϗ ἐπιχειρο
ϑυείοις, φυγὴν
ἐργάζονταί φησι
ταῦτα Ταραντῖνοι
Τυῤῥηνοὶ σοφισ
κῶν δαιδάλων,
αὐιχνεύσαντες π
ἐχύσαντες τὴν πι
ἐξ ἀνδρῶν εἰς γ
ἀποκρίνειν.

Ὅτι δειλότατος ἰχϑ
χρύσοφρυς. Κε

Ὁ χρύσοφρυς
χϑύων ἁπάντων
τος ἐστι. ἐν δὴ τ
λιῤῥοίαις τ θαλά
ται ἡ ὥρα Ἀρκτο
δρομος, ἡ μὴ
μάλιστα ἡ θάλα
τὸ *ἄκλον ψιλὴ
μος ὑπολείπεται
ναῦς πολλάκις ἐ
ἐστήκασιν ὕδατος
σονκᾶν οἱ ἐπιχώρι
κας αἰγείρων χλ
κομῶντας ὀξυάκ
κλων σκολόπων,
ξαντες τῇ ψάμμῳ, ὑποχωροῦσιν, εἶτα
ψαν τὸ κῦμα ὑποσύρει, ἰχθύων τῶν πλεο

πλῆθος ἄμαχον, ὑποστρέφει αὖθις. καὶ ἀπολείπονται πολλοὶ † χρύσοφρυες ἐν ὀλίγῳ ὕδατι, ἔνθα καθήμενον εὑρεθῇ τὸ κοῖλον. εἶτα ὑπὸ τοῖς κλάδοις πτήξαντες, ἡσυχάζουσι. διασειομένους γὰρ αὐτοὺς καὶ διακινουμένους ὑπὸ τοῦ προσπίπτοντος πνεύματος, ὀρρωδοῦσι, καὶ οὔτε σπαίρουσιν, οὔτε ἀναπάλλονται. πάρεστι δή σοι λαβεῖν ὡς αἰχμαλώτους καὶ παίειν παντὶ τῷ προστυχόντι ὅλον ἰχθύων δῆμον, εἴποις ἄν. αἱροῦσι γοῦν αὐτοὺς οὐ τεχνῖται μόνοι, ἀλλὰ καὶ ἰδιώτης παρατυχὼν, ἢ καὶ παῖδες καὶ γυναῖκες.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΓ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

titudinē attrahit. Quæ vbi æstus reciprocauit & recessit, in exigua aqua concauis locis retenta relinquuntur, & verò ramorum metu quiescunt. Adeò nimirum ramos vento agitatos exhorrent, vt ne loco quidem se commouere audeant. Quàobrem primo cuique magnum meticulosorum piscium numerū capere & ferire licet. Neque modò ab vsu piscandi instructi, sed etiā totius piscationis rudes, atq; adeò pueri & fœminę capere possūt. χρυσόφρυς.

FINIS LIB. XIII.

KAAY

ΚΛΑΥΔΙΟΥ

ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩ

ἰδιότητος βιβλίον ιδ.

*

CLAVDII ÆL

NI, DE ANIMALI

natura liber XIIII.

De Scombris piscibus in Ionio prope Epidamnũ mari cicuribus, & quomodo ijdem includant feros, donec à piscatoribus capi & occidi poßint.

CAP. I.

Ταυλάντιοι Stephano.

IN mari Ionio propè Epidamnũ (vbi & Taulantij habitant) insula est quæ Athenas, id est, Mineruæ appellatur, eã piscatores incolunt: & lacus est, vbi rum, qui ad piscatorum consuetudin

περὶ σκόμβρων τῶ

Επιδάμνυ

κιφ.

ΕΝ ὃ

πλα

σίον

μνυ

† Ταυλαντίοι

σι, νῆσός ἐστι καὶ

κέκληται καὶ

ζῶσι ἁλιεῖς.

μνη αὐτόθι, ὃ

ἠθάδων καὶ ἡμ

λαι τρέφονται. καὶ τού-
τοις μὲν τροφὰς ἐμβάλλου-
σιν οἱ ἁλιεῖς· καὶ ἔστιν αὐ-
τοῖς πρὸς αὐτοὺς ἔνσπον-
δα, καί εἰσιν ἐλεύθεροι, καὶ
ἀθηρίαν εἰλήχασι. καὶ
περιίασιν εἰς χρόνου πλῆ-
θος, καὶ ζῶσιν αὐτόθι καὶ
σκόμβροι γέροντες. οὐ μὴν
ἀργοὶ σιτοῦνται, οὐδὲ μὴν
ὑπὲρ ὧν τρέφονται εἰσὶν
ἀχάριστοι. λαβόντες γὰρ καὶ ἐκ
τῶν ἁλιέων τροφὰς τὰς ἑω-
θινάς, εἶτα μέντοι καὶ αὐ-
τοὶ ἐπὶ τὴν θήραν ἴασιν,
ὥσπερ οὖν τροφεῖα ἐκτίνον-
τες. καὶ τοῦ λιμένος προελ-
θόντες ἐπὶ τοὺς ξένους, καὶ
τοὺς ξενίους στέλλονται σκόμ-
βρους, καὶ ἐντυχόντες ὡς ἴ-
λῃ τινὶ ἢ φάλαγγι, ἅτε ὁ-
μοφύλοις καὶ τῆς αὐτῆς
φύσεως οὖσι προσνέουσι, καὶ
οὔτε τούτους ἐκεῖνοι φεύ-
γουσιν, οὔτε οὗτοι ἐκκλίνου-
σιν αὐτούς, ἀλλὰ συνίασιν.

uerunt, & mansuefacti
sunt, greges aluntur. Iis
sane cibaria edenda pi-
scatores idcirco obii-
ciunt, quod cum iisdē
fœdus quoddam san-
ctum habent, atq; adeò
firmâ pace deuinciun-
tur. Nam hoc pisciū ge-
nus ab omni captura
tum liberum est, atq;
ad errandum sine vlla
exceptione solutum: tū
verò eatenus ętate pro-
cedit, vt viuat ibidem
ad summam senectutē.
Nec tamen ætatis tem-
pus ignauiter traducit,
neq; in suos altores in-
gratum est. at enim de
piscatoribus pastū quū
manè acceperit, pisca-
tionem mox capessit,
vt se nutricantibus prę-
mium pro nutrimento
persoluat. Quare ex
portu soluens, ad feros
Scombros gētiles suos
natare contendit, ac si-
mul vt ad eos perue-
nit, cum ipsis ita conti-
nuò, tanquam cum ali-
qua phalange suorum
popularium errat: & nimirum quum ejusdem
generis sint, non inter se fugiunt, sed simul na-
tant:

tant: pòst autem cicures circum feros concurſantes in orbem cõſiſtunt, & ſuorum corporum obſtructione eos fugâ exituq; intercludentes, ſuorum nutritiorum (vt pro iis quibus expleti cibis fuerint, illos remunerentur) aduẽtum acerrimè tandiu expectant, dum piſcatores eò profecti, captorum permultas cædes effecerint. Cicures verò maturè properantes ad portum regrediuntur, atq; ibidẽ intra cauernas abditi, à piſcatoribus cœnam expectant: quam quidẽ ipſi eis quotidie largiũtur, ſi ipſos ad piſcatũ adjutores atq; amicos fidos habere velint.

εἶτα οἱ τιθασσοὶ τοὺς ἐπήλυδας περιελθόντες, καὶ κυκλόσε γινόμενοι, καὶ αὐτοὺς συμφράξαντες, ἀπειλήφασι μείζους πολύ τι πλῆθος, καὶ οὐκ ἐῶσι διαδιδράσκειν· ἀναμένουσι δὲ τοὺς τροφέας, καὶ ὧν ἂν ἐκορέσθησαν, ἀντεφιστᾶσι τοὺς ἁλιέας. ἐπελθόντες γὰρ αἱροῦσιν αὐτοὺς, καὶ πολὺν ἐργάζονται φόνον. οἱ δὲ τιθασσοὶ ἐπανίασι ἀποδιδόντες εἰς τὸν λιμένα· καὶ τοὺς ἑαυτῶν χηραμοὺς ὑπελθόντες, ἀναμένουσι τὸ δειλινὸν δεῖπνον. οἱ δὲ ἥκουσι κομίζοντες, εἰ βούλονται συνθήρους ἔχειν, καὶ φίλους πιστούς. ὁσημέραι μέντοι πράττεται ταῦτα καὶ δεινῶς φασι.

De remedio ex Scaro ad morbum regium.

CAP. II.

Quòd ſi hominibus, ex jecore laborantibus atq; ex arcuato morbo ægrotãtibus †Scarũ edendum dederis, quẽadmodum rei piſcatoriæ benè periti docent,

Περὶ τοῦ σκάρου πρὸς ἴκτερον ὠφελοῦντος. Κεφ. β.

Σκάρου διαχυθείσης τῆς χολῆς περὶ πᾶν τὸ σῶμα ἐὰν δοῦς ἐμφαγεῖν ἀνθρώπῳ νοσοῦντι τὸ ἧπαρ, καὶ ἴκτερον ἔχοντι, σωθήσεται, ὡς.

Scombrũ, Gillius.

ὡς οἱ σοφοὶ τῶν ἁλιέων διδάσκουσι.

Πῶς ἁλίσκονται οἱ ἰχθύες ἐν τοῖς κόλποις καὶ τοῖς τενάγεσι.

Κεφ. γ.

Ἁλίσκεται δὲ ἄρα ἰχθὺς καὶ ἄνευ κύρτων, καὶ ἀγκίστρων καὶ δικτύων, τὸν τρόπον τοῦτον. κόλποι θαλάττης πολλοὶ τελευτῶσιν ἐς τενάγη τινά, καὶ ἔστι ταῦτα ἐπιβατά. ὅταν οὖν ᾖ γαλήνη καὶ εἰρήνη πνευμάτων, οἱ τεχνῖται τῶν ἁλιέων ἄγουσι πολλοὺς ἐνταῦθα. εἶτα αὐτοὺς προστάττουσι βαδίζειν, καὶ πατεῖν τὴν ψάμμον, ὡς ὅτι μάλιστα ἐπερείδοντας τὸ πέλμα ἰσχυρῶς. εἶτα ἴχνη καταλείπεται βαθέα, ἅπερ εἰ ἐὰν φυλαχθῇ, καὶ μή ποτε συμπεσοῦσα ἡ ψάμμος συγχέῃ αὐτά, μηδὲ ἐνταραχθῇ ὑπὸ πνεύματος τὸ ὕδωρ, ὀλίγον διαλείπουσιν οἱ ἁλιεῖς καὶ ἐμβάντες καταλαμβάνουσιν ἐν τοῖς κοιλώμασι τῶν βημάτων, ἐν τοῖς ἴχνεσι τοὺς ἰχθῦς τοὺς πλατεῖς *ἀναζομένους, ψήτ-

*ἐναζομένους,

ad sanitatem redibunt.

Quomodo capiantur pisces in paludibus & vadosis locis.

CAP. III.

Capiuntur pisces etiam sine nassis, hamis, & retibus, hoc modo. Sinus maris multi desinũt in paludes quasdã, quæ quidem vadosæ sunt. Ad hæc loca periti piscatores, eo tempore quum à procellis & tempestatibus conquiescunt, multos mortales adducunt, eosq; jubent inambulare, & arenam eatenus proterere, & conculcare, quoad ex vehementi pedum impressione, benè alta vestigia faciant: quòd si nec ipsa vestigia cõcidens arena confundat, neque ventorum perturbatione aqua cõcitetur: non longo interuallo eò ingressi in vestigiis impressis planos pisces consopitos,

e e τας

Psettas, Rhombos, Passeres, Torpedines, & plerosque alios ejusmo di capiunt.

Quibus rebus commodus sit Echinus marinus & terrestris.

CAP. IIII.

De Echino marino & suprà dixi, & nunc denuò dicam quę insuper accepi. Ad stomachum hebescentem nõ parum proficit Echinus marinus. etenim vel omnium ciborum fastidio laborantem in pristinæ valetudinis statum restituit: atq; vesicam (quemadmodum harum rerum benè periti affirmant) vacuam facit: etsi corpus scabie infectum eo perungatur, ad sanitatem redit. vulnerum sordes cum testis crematus extergit. Cinis terreni herinacei cremati ad picẽ admissus, & locis à pilo nudis illitus, pilum (vt sic dicam) à suis sedibus fugitiuum redu-

ττας τε, καὶ ῥόμβους, καὶ στρουθοὺς, καὶ νάρκας, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Θαλάττιος ἐχῖνος εἰς τίνα ἐστὶν ἀγαθός· καὶ ἔτι ὁ χερσαῖος.

Κεφ. δ.

Ἐχίνου θαλαττίου πέρι εἶπον ἀνωτέρω· καὶ νῦν δὲ εἰρήσεται ὅσα προσακήκοα. ἔστι μὲν καὶ τῷ στομάχῳ ἀγαθόν. τοὺς γὰρ κακόσιτον ὄντας, καὶ παντὸς ὄψου βδελυττόμενον ὅδε ἀναῤῥώννυσιν. ἔστι δὲ καὶ κύστεως κενωτικὸς, ὡς οἱ τούτων λέγουσι σοφοί. εἰ δὲ αὐτοῦ καὶ ἐπιχρίσαις σῶμα τὴν ψωριῶντι, ὅδε σῶν ἐργάζεται τοὺς πάνυ νοσοῦντας τὴν νόσον τὴν προειρημένην. καυθεὶς δὲ ἄρα ὀστράκοις αὐτοῖς, ἐκκαθαίρει τε τὰ ῥυποῦντα τῶν τραυμάτων. Χερσαίου δὲ ἐχίνου καυθέντος ἡ σποδιὰ πίττῃ προσανακραθεῖσα, εἶτα μέντοι καταχρίεται τῶν λειψοτρίχων μερῶν, καὶ αἱ τέως φυγάδες, ἵνα τι καὶ παίξω, ὑπαναφύονται.

πινομένη δὲ οἴνῳ, νεφρῖτις ἀγαθόν ἐστι. σώζει δὲ ἄρα καὶ ὑδεριῶντας, ποθεῖσα ὥσπερ δὴ καὶ προεῖπον. τὸ δὲ ἧπαρ ἄρα τοῦ ἐχίνου τούτου ἰῶνται ὑφ' ἡλίου ξηραινόμενον αὖον τοὺς μέχρι νόσῳ τῇ τοῦ καλουμένου ἐλέφαντος κατειλημμένους.

Πότερα κέρατα τιμιώτερα ἐλέφαντος, τὰ τοῦ ἄρρενος, ἢ τὰ τοῦ θήλεος.
Κεφ. ε.

Ἐλέφας ὁ θῆλυς, τιμιώτερα εἶναι τὰ τούτου κέρατα οἱ σοφοὶ ταῦτα ὑμνοῦσί γε, καὶ ἐκεῖνα ἡμᾶς διδάσκουσιν· ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ γῇ οἱ ἐλέφαντες δεκάτῳ ἔτει πάντως αὐτοῖς τὰ κέρατα ἐκπίπτειν ἀποδύδει, ὥσπερ οὖν καὶ τὸν ἔλαφον, ἀλλὰ λέγουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος. οἱ τοίνυν ἐλέφαντες οἵδε γῆν πεδιάδα καὶ ἔνδροσον περιεχομένην τῆς ἄλλης, καὶ ἐπερείδουσιν εἰς αὐτὴν ὀκλὰξ ἐπικύψαντες, ἐνέδυσαν αὐτῶν δι-

cit : in vini autem potione sumptus remedium ad dolores renũ adhibetur : ad aquam intercutem datus, medicinam efficit: ex eiusdẽ jecore ad assum solem exsiccato Elephantiasis morbi sanatio efficitur.

Fœmina cornua in genere Elephantorum præferri: & quomodo eorum cornua in terram ab ipsis defixa, vbi herba superincreuit, pernestigentur.

CAP. V.

Ex Elephantino genere cornua fœminæ majus pretium, quàm maris habere, ab hujuscemodi rerum scientiâ instructi & prædicant : & illa nos docẽt, nimirum in Mauritania, quemadmodum quotannis Ceruis, sic decimo quoque anno cornua Elephantis excidere solere. Itaque hi in genua incumbentes, vsque adeò cornua impellunt & defigunt in terram expositam in planiciem & riguam,

locorum eis negotium exhibere, & in errorē inducere. Multò sanè idem præstare ait, per aspera Canes agitari, robustioribus enim fieri pedibus, & ad cursū præstantiores, corpora exercentes. Itemq; Leporis vestigia multum hyemis tempore procedere, propter longiores noctes: parum autem æstate, quia sint tum noctes contractiores.

De studio regis Indorum circa Equorum & Elephantorum nutritionem. Et quænam animalia, ex Auibus & quadrupedibus præsertim, Indi suo regi donent. C. XXV.

Circa Equos & Elephantos, quòd eorum in armis ac bellis vsus sit, Indi perquàm studiosi sunt. Itaq; regi suo fœni manipulos adferunt, quos in præsepia iniiciunt: & semina vel fruges, quæ recētia atq; integra osten-

γάρ τοι τειμμε... νεογῶν χωρίων ... αὐτὰς καὶ σφάλ... δ' εἶναι ὁ αὐτὸς ... τὰ τραχέα ἄγειν, ... γε ἐκεῖνο πρὸς ... δάσκει δύποδας ... γίνεσθαι, καὶ ἀλλ... ἐκπονούσας τὰ σ... δ' ἄρα λαγὼ τὰ μ... μακρὰ ὁρᾶσθαι λ... τὸ μῆκος τῶν νυκ... ναντίον ἢ τούτου ... καὶ σαφὲς ἐκ τοῦ ... μῦθε τί βούλεται ... τίον.

Τίνα περὶ πα... Ἰνδῶν βασιλεὺς ... σωι τε καὶ ἐλεφάντ... Κεφ. κε.

Ἵπποις καὶ ἐλέφ... τε ζῶα καὶ ἐν ὅπ... πολέμοις λυσιτε... σιν Ἰνδοὶ, καὶ μ... χυρῶς. τῷ γοῦν ... κομίζουσι καὶ κ... ας ἐμβάλλουσι τ... τνας, καὶ χιλὸν ... δεικνύουσι νεαρόν τε καὶ ἀσινῆ· καὶ ἐαὶ μὴ ...

τος, ἐπαινεῖ ὁ βασιλεύς· εἰ δὲ μή, κολάζει τούς τε τῶν ἐλεφάντων μελεδωνοὺς, καὶ τοὺς ἱπποκόμους πικρότατα. οὐκ ἀπαξιοῖ δὲ οὐδὲ τὰ ἄλλα τὰ μικρότατα ζῷα· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα προσίεται δῶρά οἱ κομιζόμενα. Ἰνδοὶ γὰρ οὐκ ἐκφαυλίζουσι ζῷον οὔτε μὴν ἥμερον οὐδὲ ἄγριον οὐδέν. αὐτίκα γοῦν δωροφοροῦσι τῶν ὑπηκόων οἱ διὰ τιμῆς † ἰόντες, γεράνους τε καὶ χῆνας, ἀλεκτορίδας τε καὶ νήττας, καὶ τρυγόνας τε καὶ ἀτταγᾶς, πρὸς δὲ πέρδικάς τε, καὶ πινδάλους, ἔστι δὲ ἐμφερὲς τῷ ἀτταγᾷ τοῦτό γε. † καὶ τὰ ἐπὶ τούτῳ. τῶν προειρημένων βραχυτέρας τε, καὶ † βωκαλίδας καὶ συκαλίδας, καὶ τὰς καλουμένας κεγχρίδας. ἐπιδεικνύουσι δὲ αὐτὰ ἀναπτύξαντες, τὸ εἰς βάθος αὐτῶν ἐλέγχοντες πιασμόν. καὶ τούτων πεπιασμένων, † ἐλεφάντων τε, καὶ βουβαλίδων, καὶ δορκαλίδων, καὶ ὀρύγων τε, καὶ τῶν ὄνων τῶν ἐχόντων ἐν κέ-

tant. quòd si talia fuerint, laudantur à rege: sin minùs, acerbè tum Elephantorum curatores tum equisones ab eo castigantur. Sed ne alias quidem vtcunq; minimas animantes contemnit: & quum dono ei offeruntur, admittit libenter. Siquidẽ Indi animal nullum siue cicur siue ferum aspernantur. Quamobrẽ subditi, qui in aliqua dignitate sunt, munera ferunt, Grues, Anseres, Gallinas, Anates, Turtures, Attagenas, Perdices & Pindalos (aues Attagenum similes) & prędictis minores quasdam, vt Boccalides (al. Barcalides) Ficedulas & Miliarias. Has apertas ostendunt, vt interior earũ pinguitudo appareat. Afferunt & Ceruos obesos, & Bubalides, & Capreas, & Oryges, & Asinos vni-

ὄντες

Pindali auis alius nemo meminit, quod sciã.

καὶ τὰς τῶν προειρημένων βραχυτέρας

al. βαρκαλίδας

ἐλάφων τε

cornes, quorum suprà mentionem feci, denique piscium genera diuersa.

De marinis Cicadis.

CAP. XXVI.

Est etiam Cicadarũ genus marinum; quarũ maxima parui Carabi similitudinem speciémque gerit. Veruntamẽ cornua non similiter atq; ille magna, nec aculeos habet: aspectu etiã nigrior est: & quũ captus est, stridorẽ quẽdam edere videtur. Pinnæ ipsius exiguæ sub oculis enascuntur, terrenarum alis similes. Hominum plerique ab ea idcirco se abstinent, quòd sacram existiment. Seriphij in retia vel fortuitò delapsam non sanè retinent, sed mari reddunt, atq; etiã mortuam flentes & sordidati humatione afficiunt, quòd eam dicãt Perseo Iouis filio consecratam esse.

ρας, ὧν καὶ ἀνωτέρω που τὴν μνήμην ἐποιησάμην, καὶ ἰχθύων γένη διάφορα, καὶ κομίζουσι καὶ ζῶντα.

Περὶ τεττίγων θαλαττίων.

Κεφ. κϛ.

Ἔστι δὲ ἄρα καὶ τέττιξ ἐνάλιος. καὶ ὁ μὲν μέγιστος αὐτῶν ἔοικε καράβῳ μικρῷ. κέρατα δὲ οὐκ ἔχει μεγάλα κατ' ἐκείνους, οὐδὲ κέντρα. ἰδεῖν δέ ἐστι τοῦ καράβου ὁ τέττιξ ζοφωδέστερος. καὶ ἐπὰν αἱρεθῇ, προσέοικε τετριγέναι. πτέρυγες δὲ ὀλίγαι τὸ μέγεθος ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐκπεφύκασι, καὶ εἶεν ἂν κατὰ τὰς τῶν χερσαίων καὶ αὗται. οὐ σιτοῦνται δὲ αὐτὸν οἱ πολλοὶ νομίζοντες ἱερόν. Σεριφίους δὲ ἀκούω καὶ θάπτειν νεκρὸν ἑαλωκότα· ζῶντα δὲ εἰς δίκτυον ἐμπεσόντα οὐ κατέχουσιν, ἀλλὰ ἀποδιδόασι τῇ θαλάσσῃ αὖθις. θρηνοῦσι δὲ ἄρα τοὺς ἀποθανόντας, καὶ λέγουσι Περσέως τοῦ Διὸς ἀθύρματα αὐτοὺς εἶναι.

Περὶ

Περὶ ὑαίνης ἰχθύος, καὶ τραχούρου, καὶ θύννου, νάρκης τε καὶ πνεύμονος. Κεφ. κζ.

Ὑαίνα ἰχθὺς ὁμώνυμος τῇ χερσαίᾳ ὑαίνῃ ἐστί. ταύτης οὖν τὴν πτέρυγα δεξιὰν εἰ ὑποθήσεις ἀνθρώπῳ καθεύδοντι, εὖ μάλα ἐκταράξεις αὐτόν. δεινὰ γάρ τινα καὶ ἰνδάλματα καὶ φάσματα ὄψεται, καὶ ἐνύπνια ἕτερα οὐδαμῶς εὐμενῆ καὶ φίλα. Τραχούρου γε μὴν ζῶντος ἐὰν ἀποκόψῃς τὴν οὐρὰν καὶ τὸν τράχουρον ἄρα ἐλεύθερον ἀπολύσῃς ἐς τὴν θάλασσαν, τήν γε μὴν περιῃρημένην οὐρὰν ἐξαρτήσῃς ἵππου κυούσης, οὐ μετὰ μικρὸν ἐκπεσεῖται τὸ ἔμβρυον, καὶ ἐξαμβλώσει ἡ ἵππος. Μειρακίου γε μὴν δεομένου ἐπὶ μήκιστον τριχῶν ἀπορίας τῆς ἐπὶ τοῦ γενείου, αἷμα ἐπιχρισθὲν θύννου, ἀωρύλτον τὸ μειράκιον ἐνεργάζεται. δρᾷ δὲ ἄρα καὶ νάρκη καὶ πνεύμων τὸ αὐτό. ἐν ὄξει γὰρ διασαπεῖσαι αἱ τούτων σάρκες,

De Hyena, Trachuro, Thunno, Torpedine & Pulmone piscibus.

CAP. XXVII.

Si piscis marini Hyænæ nuncupati (eodē quo terrestris nomine) pinnam dextram ad hominem somno consopitum admoueas, sanè quàm eum ipsum perturbabis. Etenim formidolosa secundū quietem spectra & simulachra videbit, acerbaq; insomnia perpetietur. Item si postea quàm Trachuri caudā absciderís, ipsumq; in mare liberum remiseris, eam Equæ ventrem ferenti appendas, non multò certè pòst abortum pariet. Iam verò si quis qui nondum excesserit ex extrema pueritia, Thunni sanguine illinatur, non pubescet: hoc idem Torpedo & marinus Pulmo efficiunt. nam in aceto putrefactæ eorum carnes

& mento aspersæ, fugam pilorum facere dicuntur. idē vt præstarēt Tarētini & Thyrrheni sophistæ & mangones variorum malorum piscis vsu psilothrū ostenderunt, vt pro viris red derent mulieres.

πρὸς ἐκεῖ. ο

De Aurata pisce timidissimo, & eius captura.

CAP. XXVIII.

Aurata omnium piscium timidissimus est. nam sub Arcturi tempus, quum maris accessus & recessus maximè fiunt, & eò altiùs exaggerata arena, ad litus relinquitur, vt naues sæpe ex omnibus aquis nudæ in terra relinquātur. Tum piscatores postquam populorum arborum ramos frondibus conuestitos paxillorum modò in mu cronem acutos in arenam defixere, discedūt: pòst autem rursus accedens mare secum im bellem Auratarū mul-

Action Epiri promontoriū est: sed videtur hic adjectiuū poni pro substantiuo ἀκτὴ, quod est litus.

κες, καὶ ἐπιχειρηθεῖσαι τοῖ[s] ...ζυγίοις, φυγὴν τριχῶν ἐ[ρ]γάζονται φησι. τὶ τοῦ[το] ταῦτα Ταραντῖνοί τε καὶ Τυῤῥηνοὶ σοφισαὶ κα[ὶ] κῶν δαιδάλων, † ἐκεῖν[ο] ἀνιχνεύσαντές τε καὶ πρ[ο]ερήσαντες τὴν πῖτλαν, ὡ[ς] ἐξ ἀνδρῶν εἰς γυναῖκα[ς] ἀποκρίνειν.

Ὅτι δειλότατος ἰχθύων ἐστὶν χρύσοφρυς. Κεφ. κη.

Ο χρύσοφρυς ἄρα ἰ[χ]θύων ἀπάντων δειλότα[τ]ός ἐστι. ἐν δὴ τοῖς πα[λ]ιῤῥοίαις τῆς θαλάττης, ὅ[τ]αν ἡ ἄρα Ἀρκτέρου σύν[δ]ρομος, ἡ μὴ ὕπνος ε... μάλιστα ἡ θάλαττα τὸ[ν] τὸ *ἄκλιον ψιλὴ ἢ ἡ ψάμ[μ]μος ὑπολείπεται. καὶ α[ἱ] ναῦς πολλάκις ἐπὶ τῆς γῆ[ς] ἐστήκασιν ὕδατος χῆρα[ι] τότε οὖν οἱ ἐπιχώριοι ὄρπη[κ]κας αἰγείρων χλωροὺς κ[αὶ] κομῶντας ὀξύναντες δί[κην] κλων σκολόπων, καὶ ἐμπή[ξαντες] τῇ ψάμμῳ, ὑποχωροῦσιν, εἶτα ὑποστρέ[ψαν] τὸ κῦμα † ὑποσύρει, ἰχθύων τῶν προειρημένων πλῆθος

τὸ ἐπισύρει

πλῆθος ἀμήχανον, ὑπονοστεῖ αὖθις. καὶ ἀπολείπονται πολλοὶ † χρύσοφρυες ἐν ὀλίγῳ ὕδατι, ἔνθα κοιλότερον εὑρεθῇ τὸ κοῖλον. εἶτα ὑπὸ τοῖς κλάδοις πτήξαντες, ἡσυχάζουσι. διαπτοουμένους γὰρ αὐτοὺς καὶ διακινουμένους ὑπὸ τοῦ προσπίπτοντος πνεύματος, ὀρρωδοῦσι καὶ οὔτε παραίρουσιν, οὔτε ἀναπάλλονται. πάρεστι δή τοι λαβεῖν ὡς αἰχμαλώτους καὶ παίειν πάνυ τοι τὸ προειρημένον δειλὸν ἰχθύων δῆμον, εἴποις ἄν. αἱροῦσι γοῦν αὐτοὺς οὐ τεχνῖται μόνοι, ἀλλὰ καὶ ἰδιώτης παρατυχὼν, ἢ καὶ παῖδες καὶ γυναῖκες.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΓ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

titudinẽ attrahit. Quæ vbi æstus reciprocauit & recessit, in exigua aqua concauis locis retenta relinquuntur, & verò ramorum motu quiescunt. Ad.ò nimirum ramos vento agitatos exhorrent, vt ne loco quidem se commouere audeant. Quãobrem primo cuique magnum meticulosorum piscium numerũ capere & ferire licet. Neque modò ab vsu piscandi instructi, sed etiã totius piscationis rudes, atq; adeò pueri & fœminę capere possũt. χρυσόφρυς

FINIS LIB. XIII.

KAAY.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιδ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XIIII.

De Scombris piscibus in Ionio prope Epidamnũ mari cicuribus, & quomodo ijdem includant feros, donec à piscatoribus capi & occidi possint.

CAP. I.

Ταυλάντιοι Stephano.

IN mari Ionio propè Epidamnũ (vbi & Taulantij habitant) insula est quæ Athenas, id est, Mineruæ appellatur, eã piscatores incolunt: & lacus est, vbi Scombrorum, qui ad piscatorum consuetudinem assuevex

περὶ σκόμβρων τῶν ἐν τῷ Ἰονίῳ Ἐπιδάμνου πλησίον.

Κεφ. α.

ΕΝ δὲ τῷ Ἰωνίῳ πελάγει πλησίον Ἐπιδάμνου, ὅπου καὶ † Ταυλάντιοι παροικοῦσι, νῆσός ἐστι καὶ Ἀθηνᾶς κέκληται καὶ οἰκοῦσιν ἐνταῦθα ἁλιεῖς. ἔστι δὲ καὶ λίμνη αὐτόθι, καὶ σκόμβρων ἠθάδων καὶ ἡμέρων ἀγέ-

λαι τρέφονται. καὶ τούτοις μὲν τροφὰς ἐμβάλλουσιν οἱ ἁλιεῖς· καί ἐστιν αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς ἔνσπονδα, καί εἰσιν ἐλεύθεροι, καὶ ἀθηρίαν εἰλήχασι. καὶ περιίασιν εἰς χρόνους πλῆθος, καὶ ζῶσιν αὐτόθι καὶ σκόμβροι γέροντες. οὐ μὴν ἀργοὶ σιτοῦνται, οὐδὲ μὴν ὑπὲρ ὧν τρέφονταί εἰσιν ἀχάριστοι. λαβόντες δὲ καὶ ἐκ τῶν ἁλιέων τροφὰς τὰς ἑωθινάς, εἶτα μόνοι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὴν θήραν ἴασιν, ὥσπερ οὖν τροφεῖα ἐκτίνοντες. καὶ τὸν λιμένα περιελθόντες ἐπὶ τοὺς ξένους, καὶ τοὺς ξενικοὺς στέλλονται σκόμβρους, καὶ ἐντυχόντες ὡς ἴλῃ τινὶ ἢ φάλαγγι, ἅτε ὁμοφύλοις καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως οὖσι προσνέουσι, καὶ οὔτε τούτους ἐκεῖνοι φεύγουσιν, οὔτε οὗτοι ἐκκλίνουσιν αὐτούς, ἀλλὰ συννέουσι.

uerunt, & mansuefacti sunt, greges aluntur. Iis sanè cibaria edenda piscatores idcircò obiiciunt, quòd cum iisdē fœdus quoddam sanctum habent, atq; adeò firmâ pace deuinciuntur. Nam hoc pisciū genus ab omni captura tum liberum est, atq; ad errandum sine vlla exceptione solutum: tū verò eatenus ętate procedit, vt viuat ibidem ad summam senectutē. Nec tamen ætatis tempus ignauiter traducit, neq; in suos altores ingratum est. at enim de piscatoribus pastū quū manè acceperit, piscationem mox capessit, vt se nutricantibus prę mium pro nutrimento persoluat. Quare ex portu soluens, ad feros Scombros gētiles suos natare contendit, ac simul vt ad eos peruenit, cum ipsis ita continuò, tanquam cum aliqua phalange suorum popularium errat: & nimirum quum ejusdem generis sint, non inter se fugiunt, sed simul natant:

tant: pòst autem cicures circum feros concursantes in orbem cõsistunt, & suorum corporum obstructione eos fugâ exituq; intercludentes, suorum nutritiorum (ut pro iis quibus expleti cibis fuerint, illos remunerentur) aduẽtum acertimè tandiu expectant, dum piscatores eò profecti, captorum permultas cædes effecerint. Cicures verò maturè properantes ad portum regrediuntur, atq; ibidẽ intra cauernas abditi, à piscatoribus cœnam expectant: quam quidẽ ipsi eis quotidie largiũtur, si ipsos ad piscatũ adjutores atq; amicos fidos habere velint.

De remedio ex scaro ad morbum regium.

CAP. II.

Quòd si hominibus, ex jecore laborantibus atq; ex arcuato morbo ægrotãtibus †Scarũ edendũm dederis, quẽadmodum rei piscatoriæ benè periti docent,

Scombrũ, Gillius.

εἶτα οἱ πίθακνοι τοὺς ἐπήλυδας περιελθόντες, καὶ κυκλόσε γενόμενοι, καὶ αὐτοὺς συμφράξαντες, ἀπειλήφασι μείζους πολύ τι πλῆθος, καὶ οὐκ ἐῶσι διαδιδράσκειν· ἀναμένουσι δὲ τοὺς τροφέας, καὶ ἀνθ' ὧν ἐκορέσθησαν, ἀντεφιστῶσι τοὺς ἁλιέας. ἐπελθόντες γὰρ αἱροῦσιν αὐτοὺς, καὶ πολὺν ἐργάζονται φόνον. οἱ δὲ πίθακνοι ἐπανίασι ἀποδιδόντες εἰς τὸν λιμένα· καὶ τοὺς ἑαυτῶν χηραμοὺς ὑπελθόντες, ἀναμένουσι τὸ δειλινὸν δεῖπνον. οἱ δὲ ἥκουσι κομίζοντες, εἰ βούλονται συνθήρους ἔχειν, καὶ φίλους πιστούς. ὁσημέραι μέντοι πράττεται ταῦτα καὶ δεινῶς φασι.

Περὶ τοῦ σκάρου πρὸς ἴκτερον ὠφελοῦντος. Κεφ. β.

Σκάρου διαχυθείσης τῆς χολῆς περὶ πᾶν τὸ σῶμα, ἐὰν δῷς ἐμφαγεῖν ἀνθρώπῳ νοσοῦντι τὸ ἧπαρ, καὶ ἴκτερον ἔχοντι, σωθήσεται, ὡς.

ὡς οἱ σοφοὶ τῶν ἁλιέων διδάσκουσι.

Πῶς ἁλίσκονται οἱ ἰχθύες ἐν τοῖς κόλποις καὶ τοῖς τενάγεσι.

Κεφ. γ.

Ἁλίσκεται δὲ ἄρα ἰχθῦς καὶ αὖ δίχα κύρτων, καὶ ἀγκίστρων καὶ δικτύων, τὸν τρόπον τοῦτον. κόλποι θαλάττης πολλοὶ τελευτῶσιν ἐς τενάγη τινὰ, καὶ ἔστι ταῦτα ἐπιβατά. ὅταν οὖν ᾖ γαλήνη καὶ εἰρήνη πνευμάτων, οἱ τεχνῖται τῶν ἁλιέων ἄγουσι πολλοὺς ἐνταῦθα. εἶτα αὐτοὺς προστάττουσι βαδίζειν, καὶ πατεῖν τὴν ψάμμον, ὡς ὅτι μάλιστα ἐναπερείδοντας τὸ πέλμα ἰσχυρῶς. εἶτα ἴχνη καταλείπεται βαθέα, ἅπερ οὖν ἐὰν φυλαχθῇ, καὶ μή ποτε συμπεσοῦσα ἡ ψάμμος συγχέῃ αὐτὰ, μηδὲ ἐνταραχθῇ ὑπὸ πνεύματος τὸ ὕδωρ, ὀλίγον διαλείπουσιν οἱ ἁλιεῖς καὶ ἐμβαίνοντες καταλαμβάνουσιν ἐν τοῖς κοιλώμασι τῶν βημάτων, καὶ τοῖς ἴχνεσι τοὺς ἰχθῦς τοὺς πλατεῖς *ἀναξομένους, ψήτ- εὐναζομένους,

ad sanitatem redibunt.

Quomodo capiantur pisces in palustribus & vadosis locis.

CAP. III.

Capiuntur pisces etiam sine nassis, hamis, & retibus, hoc modo. Sinus maris multi desinũt in paludes quasdã, quæ quidem vadosæ sunt. Ad hæc loca periti piscatores, eo tempore quum à procellis & tempestatibus conquiescunt, multos mortales adducunt, eosq; iubent inambulare, & arenam eatenus proterere, & conculcare, quoad ex vehementi pedum impressione, benè alta vestigia faciant: quòd si nec ipsa vestigia cõcidens arena confundat, neque ventorum perturbatione aqua cõcitetur: non longo interuallo eò ingressi in vestigiis impressis planos pisces consopitos,

Psettas, Rhombos, Passeres, Torpedines, & plerosque alios ejusmodi capiunt.

ψήττας τε, καὶ ῥόμβους, καὶ στρουθοὺς, καὶ νάρκας, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Quibus rebus commodus sit Echinus marinus & terrestris.

CAP. IIII.

Θαλάττιος ἐχῖνος εἰς τίνα ἐστὶν ἀγαθός· καὶ ἔτι ὁ χερσαῖος.

Κεφ. δ.

De Echino marino & suprà dixi, & nunc denuò dicam quę insuper accepi. Ad stomachum hebescentem nō parum proficit Echinus marinus. etenim vel omnium ciborum fastidio laborantem in pristinæ valetudinis statum restituit: atq; vesicam (quemadmodum harum rerum benè periti affirmant) vacuam facit: etsi corpus scabie infectum eo perungatur, ad sanitatem redit. vulnerum sordes cum testis crematus extergit. Cinis terreni herinacei cremati ad picē admistus, & locis à pilo nudis illitus, pilum (vt sic dicam) à suis sedibus fugitiuum redu-

Ἐχίνου θαλαττίου πέρι εἶπον ἀνωτέρω· καὶ νῦν δὲ εἰρήσεται ὅσα προσακήκοα. ἔστι μὲν καὶ τῷ στομάχῳ ἀγαθόν· τὸν τέως γὰρ κακόσιτον ὄντα, καὶ πᾶν ὀψώνιον βδελυττόμενον ὅδε ἀναῤῥώννυσιν. ἔστι δὲ καὶ κύστεως κενωτικὸς, ὡς οἱ τούτων λέγουσι σοφοί. εἰ δὲ αὐτοῦ καὶ ἐπιχρίσαις σῶμά τι ψωριῶντι, ὅδε σῶν ἐργάζεται τὸν τέως νοσοῦντα τὴν νόσον τὴν προειρημένην. καυθεὶς δὲ ἄρα ὁ στράκοις αὐτοῖς, ἐκκαθαίρει τε τὰ ῥυποῦντα τῶν τραυμάτων. Χερσαίου δὲ ἐχίνου καυθέντος ἡ σποδιὰ πίττῃ προσαναφυραθεῖσα, εἶτα μέντοι καταχρίεται τῶν λειψοτρίχων μερῶν, καὶ τὰς τέως φυγάδας, ἵνα τι καὶ παίξω, ἐπαναφύονται.

πινομένη δὲ οἴνῳ, νεφροῖς ἀγαθόν ἐστι. σώζει δὲ ἄρα καὶ ὑδεριῶντας, ποθεῖσα ὥσπερ δὴ καὶ προεῖπον. τὸ δὲ ἧπαρ ἄρα τοῦ ἐκείνου τούτου ἰᾶταί ὑφ' ἡλίου γινόμενον αὖον τοὺς μὲν δὲ νόσῳ τῇ τοῦ καλουμένου ἐλέφαντος κατειλημμένους.

Πότερα κέρατα τιμιώτερα ἐλέφαντος, τὰ τοῦ ἄρρενος, ἢ τὰ τοῦ θήλεος.

Κεφ. ε.

Ἐλέφας ὁ θῆλυς, τιμιώτερα εἶναι τὰ τούτου κέρατα οἱ σοφοὶ ταῦτα ὑμνοῦσί γε, καὶ ἐκεῖνα ἡμᾶς διδάσκουσιν· ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ γῇ οἱ ἐλέφαντες δεκάτῳ ἔτει πάντως αὐτοῖς τὰ κέρατα ἐκπίπτειν ἀποβάλλειν, ὥσπερ οὖν καὶ τὸν ἔλαφον, ἀλλὰ τοῦτον ἀνὰ πᾶν ἔτος. οἱ τοίνυν ἐλέφαντες οἵδε γῆν πεδιάδα καὶ ἔνυδρον προσερχόμενοι τῆς ἄλλης, καὶ εἰσπείρουσιν εἰς αὐτὴν ὀκλὰξ ἐπικύψαντες, ἐκδῦναι αὐτῶν δι-

cit: in vini autem potione sumptus remedium ad dolores renũ adhibetur: ad aquam intercutem datus, medicinam efficit: ex eiusdẽ jecore ad assum solem exsiccato Elephantiasis morbi sanatio efficitur.

Fœmina cornua in genere Elephantorum præferri: & quomodo eorum cornua in terram ab ipsis defixa, vbi herba superincreuit, peruestigentur.

CAP. V.

Ex Elephantino genere cornua fœminæ majus pretium, quàm maris habere, ab hujusmodi rerum scientiâ instructi & prædicant: & illa nos docẽt, nimirum in Mauritania, quemadmodum quotannis Ceruis, sic decimo quoque anno cornua Elephantis excidere solere. Itaque hi in genua incumbentes, vsque adeò cornua impellunt & defigunt in terram expositam in planiciem & riguam,

 quoad

locorum eis negotium exhibere, & in errorẽ inducere. Multò sanè idem præstare ait, per aspera Canes agitari, robustioribus enim fieri pedibus, & ad cursũ præstantiores, corpora exercentes. Itemq; Leporis vestigia multum hyemis tempore procedere, propter longiores noctes: parum autem æstate, quia sint tum noctes contractiores.

γάρ τοι, τριμμοὺς ἐκ τῶν ἐνεργῶν χωρίων λυπεῖν τε αὐτὰς καὶ σφάλλειν. λῷον δ' εἶναι ὁ αὐτός φησιν εἰς τὰ τραχέα ἄγειν, καὶ κέρδος γε ἐκεῖνο πρὸς τούτῳ διδάσκει· εὔποδάς τε αὐτὰς γίνεσθαι, καὶ ἀλκιμωτέρας ἐκπονούσας τὸ σῶμα. ἴχνη δ' ἄρα λαγὼ τοῦ μὲν χειμῶνος μακρὰ ὁρᾶσθαι λέγει, διὰ τὸ μῆκος τῶν νυκτῶν· τοὐναντίον δὲ τούτου, τοῦ θέρους. καὶ σαφὲς ἐκ τῶν προειρημένων τί βούλεται τὸ ἐναντίον.

De studio regis Indorum circa Equorum & Elephantorum nutritionem. Et quænam animalia, ex Auibus & quadrupedibus præsertim, Indi suo regi donent. c. XXV.

Τίνα τρέφει ἄνευ διὰ σπουδῆς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς τὴν τῶν ἵππων τε καὶ ἐλεφάντων τροφήν. Κεφ. κε.

Circa Equos & Elephantos, quòd eorum in armis ac bellis vsus sit, Indi perquàm stũdiosi sunt. Itaq; regi suo fœni manipulos adferunt, quos in præsepia iniiciunt: & semina vel fruges, quæ recẽtia atq; integra osten-

Ἵππους καὶ ἐλέφαντας ἅτε ζῷα καὶ ἐν ὅπλοις καὶ πολέμοις λυσιτελῆ, τιμῶσιν Ἰνδοὶ, καὶ μάλα γε ἰσχυρῶς. τῷ γοῦν βασιλεῖ κομίζουσι καὶ κωμύθας, ἃς ἐμβάλλουσι ταῖς φάτναις, καὶ χιλὸν, καὶ ἐπιδεικνύουσι νεαρόν τε καὶ ἀσινῆ. καὶ ἐὰν μὲν εἴη τοιοῦτος,

τος, ἐπαινεῖ ὁ βασιλεύς· εἰ δὲ μή, κολάζει τούς τε τῶν ἐλεφάντων μελεδωνοὺς, καὶ τοὺς ἱπποκόμους πικρότατα. οὐκ ἀπαξιοῖ δὲ οὐδὲ τὰ ἄλλα τὰ μικρότατα ζῶα· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα προσίεται δῶρά οἱ κομιζόμενα. Ἰνδοὶ γὰρ οὐκ ἐκφαυλίζουσι ζῶον οὔτε μὴν ἥμερον οὐδὲ ἄγριον οὐδέν. αὐτίκα γοῦν διαφέρουσι τῶν ὑπηκόων οἱ διὰ τιμῆς † ἰόντες, γεράνους τε καὶ χῆνας, ἀλεκτορίδας τε καὶ νήττας, καὶ τρυγόνας τε καὶ ἀτταγᾶς, προσέτι πέρδικάς τε, καὶ πινδάλους, ἔστι δὲ ἐμφερὲς τῷ ἀτταγᾷ τοῦτό γε. † καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις. τῶν προειρημένων βραχυτέρας τε, καὶ † βουκαλίδας καὶ συκαλίδας, καὶ τὰς καλουμένας κεγχρίδας. ἐπιδεικνύουσι δὲ αὐτὰ ἀναπτύξαντες, τὸ εἰς βάθος αὐτῶν ἐλέγχοντες πιασμένον. καὶ τούτων πεπιασμένων, † ἐλεφάντων τε, καὶ βουβαλίδων, καὶ δορκάδων, καὶ ὀρύγων τε, καὶ τῶν ὄνων τῶν ἐχόντων ἐν κέ-

tant. quòd si talia fuerint, laudantur à rege: sin minùs, acerbè tum Elephantorum curatores tum equisones ab eo castigantur. Sed ne alias quidem vtcunq; minimas animantes contemnit: & quum dono ei offeruntur, admittit libenter. Siquidē Indi animal nullum siue cicur siue ferum aspernantur. Quamobrē subditi, qui in aliqua dignitate sunt, munera ferunt, Grues, Anseres, Gallinas, Anates, Turtures, Attagenas, Perdices & Pindalos (aues Attagenum similes) & prędictis minores quasdam, vt Boccalides (al. Barcalides) Ficedulas & Miliarias. Has apertas ostendunt', vt interior earũ pinguitudo appareat. Afferunt & Ceruos obesos, & Bubalides, & Capreas, & Oryges, & Asinos vni-

ἴοντες

Pindali auis alius nemo meminit, quod sciã.

ἢ τὰς τῶν προειρημένων βραχυτέρας

al. βαρκαλίδας

ἐλάφων τε

cornes, quorum suprà mentionem feci, denique piscium genera diuersa.

De marinis Cicadis.

CAP. XXVI.

Est etiam Cicadarũ genus marinum; quarũ maxima parui Carabi similitudinem speciémque gerit. Veruntamẽ cornua non similiter atq; ille magna, nec aculeos habet: aspectu etiã nigrior est: & quũ captus est, stridorẽ quẽdam edere videtur. Pinnæ ipsius exiguæ sub oculis enascuntur, terrenarum alis similes. Hominum plerique ab ea idcirco se abstinent, quòd sacram existiment. Seriphij in retia vel fortuitò delapsam non sanè retinent, sed mari reddunt, atq; etiã mortuam flentes & sollicitati humatione afficiunt, quòd eam dicãt Perseo Iouis filio consecratam esse.

ρας, ὧν καὶ ἀνωτέρω που τὴν μνήμην ἐποιησάμην, καὶ ἰχθύων γένη διάφορα, καὶ κομίζουσι καὶ ταῦτα.

Περὶ τεττίγων θαλαττίων.

Κεφ. κϛ.

Ἔστι δὲ ἄρα καὶ τέττιξ ἐνάλιος. καὶ ὁ μὲν μέγιστος αὐτῶν ἔοικε καράβῳ μικρῷ. κέρατα δὲ οὐκ ἔχει μεγάλα κατ' ἐκείνους, οὐδὲ κέντρα. ἰδεῖν δέ ἐστι τοῦ καράβου ὁ τέττιξ ζοφωδέστερος. καὶ ἐπὰν αἱρεθῇ, προσέοικε τετριγότι. πτέρυγες δὲ ὀλίγαι τὸ μέγεθος ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐκπεφύκασι, καὶ εἶεν ἂν κατὰ τὰς τῶν χερσαίων καὶ αὗται. οὐ σιτοῦνται δὲ αὐτὸν οἱ πολλοὶ νομίζοντες ἱερόν· Σεριφίους δὲ ἀκούω καὶ θάπτειν νεκρὸν ἑαλωκότα· ζῶντα δὲ εἰς δίκτυον ἐμπεσόντα οὐ κατέχουσιν, ἀλλὰ ἀποδιδόασι τῇ θαλάσσῃ αὖθις. θρηνοῦσι δὲ ἄρα τοὺς ἀποθανόντας, καὶ λέγουσι Περσέως τοῦ Διὸς ἄθυρμα αὐτοὺς εἶναι.

Περὶ

Περὶ ὑαίνης ἰχθύος, καὶ τραχούρου, καὶ θύννου, νάρκης τε καὶ πνεύμονος. Κεφ. κζ.

Ὕαινα ἰχθὺς ὁμώνυμος τῇ χερσαίᾳ ὑαίνῃ ἐστί. ταύτης οὖν τὴν πτέρυγα δεξιὰν εἰ ὑποθήσεις ἀνθρώπῳ καθεύδοντι, εὖ μάλα ἐκταράξεις αὐτόν. δεινὰ γάρ τινα καὶ ἰνδάλματα καὶ φάσματα ὄψεται, καὶ ἐνύπνια ἕτερα οὐδαμῶς εὐθυμῆ καὶ φίλα. Τραχούρου γε μὴν ζῶντος ἐὰν ἀποκόψῃς τὴν οὐρὰν καὶ τὸν τράχουρον ἄρα ἐλεύθερον ἀπολύσῃς ἐς τὴν θάλασσαν, τήν γε μὴν προειρημένην οὐρὰν ἐξαρτήσῃς ἵππου κυούσης, οὐ μετὰ μικρὸν ἐκπεσεῖται τὸ ἔμβρυον, καὶ ἐξαμβλώσει ἡ ἵππος. Μειρακίου γε μὴν δεομένου ἐπὶ μήκιστον τριχῶν ἀπειρίας τῆς ἐπὶ τοῦ γενείου, αἷμα ἐπιχρισθὲν θύννου, ἀνόρατον τὸ μειράκιον ἐνεργάζεται. δρᾷ δὲ ἄρα καὶ νάρκη καὶ πνεύμων τὸ αὐτό. ἐν ὄξει γὰρ διασαπεῖσαι αἱ τούτων σάρκες,

De Hyæna, Trachuro, Thunno, Torpedine & Pulmone piscibus. CAP. XXVII.

Si piscis marini Hyænæ nũcupati (eodẽ quo terrestris nomine) pinnam dextram ad hominem somno consopitum admoueas, sanè quàm eum ipsum perturbabis. Etenim formidolosa secundũ quietem spectra & simulachra videbit, acerbaq; insomnia perpetietur. Item si postea quàm Trachuri caudã abscideris, ipsumq́, in mare liberum remiseris, eam Equæ ventrem ferenti appendas, non multò certè pòst abortum pariet. Iam verò si quis qui nondum excesserit ex extrema pueritia, Thunni sanguine illinatur, non pubescet: hoc idem Torpedo & marinus Pulmo efficiunt. nam in aceto putrefactæ eorum carnes

& mento aspersæ, fugam pilorum facere dicuntur. idē vt præstarēt Tarētini & Thyrrheni sophistæ & mangones variorum malorum piscis vsu psilothrū ostenderunt, vt pro viris redderent mulieres.

πρὸς ἐκεῖνο

κες, καὶ ἐπιχρισθεῖσαι τοῖς γενείοις, φυγὴν τριχῶν ἐνεργάζονται, φησί. τί πρὸς ταῦτα Ταραντῖνοί τε καὶ Τυῤῥηνοὶ σοφισταὶ κακῶν δαιδάλων, † ἐκεῖνο ἀνιχνεύσαντές τε καὶ περιέσαντες τὴν πίτταν, ὡς ἐξ ἀνδρῶν εἰς γυναῖκας ἀποκρίνειν.

De Aurata pisce timidissimo, & eius captura.

CAP. XXVIII.

Aurata omnium piscium timidissimus est. nam sub Arcturi tempus, quum maris accessus & recessus maximè fiunt, & eò altiùs exaggerata arena, ad litus relinquitur, vt naues sępe ex omnibus aquis nudæ in terra relinquātur. Tum piscatores postquam populorum arborum ramos frondibus conuestitos paxillorum modò in mucronem acutos in arenam defixere, discediīt: pòst autem rursus accedens mare secum imbellem Auratarū multitudinem...

Action Epiri promontoriū est: sed videtur hic adjectiuū poni pro substantiuo ἀκτὴ, quod est litus.

Ὅτι δειλότατος ἰχθύων ἐστὶν ὁ χρύσοφρυς. Κεφ. κη.

Ὁ χρύσοφρυς ἄρα ἰχθύων ἁπάντων δειλότατός ἐστιν. ἐν δὴ ταῖς παλιῤῥοίαις τῆς θαλάττης, ὅταν ἡ ἄρα Ἀρκτούρου συνδρομος, ἢ μὲν ὑπονοστεῖ μάλιστα ἡ θάλαττα περὶ τὸ *ἄκρον ψιλὴ δὲ ἡ ψάμμος ὑπολείπεται. καὶ αἱ ναῦς πολλάκις ἐπὶ τῆς γῆς ἑστήκασιν ὕδατος χῆραι. τότε οὖν οἱ ἐπιχώριοι ὄρπηκας αἰγείρων χλωροὺς καὶ κομῶντας ὀξύναντες δίκην σκολόπων, καὶ ἐμπήξαντες τῇ ψάμμῳ, ὑπαναχωροῦσιν, εἶτα ὑποστρέψαν τὸ κῦμα † ὑποσύρει, ἰχθύων τῶν προειρημένων πλῆθος

καὶ ἐπισύρει

πλῆθος ἄμαχον, ὑπονοστεῖ αὖθις. καὶ ἀπολείπονται πολλοὶ † χρύσοφρυες ἐν ὀλίγῳ ὕδατι, ἔνθα καθειμένον εὑρεθῇ τὸ κοῖλον. εἶτα ὑπὸ τοῖς κλάδοις πτήξαντες, ἡσυχάζουσι. διασειομένους γὰρ αὐτοὺς καὶ διακινουμένους ὑπὸ τοῦ περιπίπτοντος πνεύματος, ὀῤῥωδοῦσι, καὶ οὔτε παίρουσιν, οὔτε ἀναπάλλονται. πάρεστι δή σοι λαβεῖν ὡς αἰχμαλώτους καὶ παίειν παντὶ τῷ περιπεσόντι ὅπλον ἰχθύων δήμου, εἴποις ἄν. αἱροῦσι γοῦν αὐτοὺς οὐ τεχνῖται μόνοι, ἀλλὰ κἂν ἰδιώτης παρατυχὼν, ἢ καὶ παῖδες καὶ γυναῖκες.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΓ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

titudinē attrahit. Quæ vbi æstus reciprocauit & recessit, in exigua aqua concauis locis retenta relinquuntur, & verò ramorum metu quiescunt. Adeò nimirum ramos vento agitatos exhorrent, vt ne loco quidem se commouere audeant. Quāobrem primo cuique magnum meticulosorum piscium numerū capere & ferire licet. Neque modò ab vsu piscandi instructi, sed etiā totius piscationis rudes, atq; adeò pueri & fœminę capere posſūt. χρυσόφρυς.

FINIS LIB. XIII.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ

ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιδ.

*

CLAVDII ÆLIA

NI, DE ANIMALIVM

natura liber XIIII.

De Scombris piscibus in Ionio prope Epidamnũ mari cicuribus, & quomodo ijdem includant feros, donec à piscatoribus capi & occidi poßint.

CAP. I.

Ταυλάντιοι Stephano.

IN mari Ionio propè Epidamnũ (vbi & Taulantij habitant) insula est quæ Athenas, id est, Mineruæ appellatur, eã piscatores incolunt: & lacus est, vbi Scombr

tum, qui ad piscatorum consuetudinem assu

περὶ σκόμβρων τῶν ἐν τῷ Ιω

Επιδάμνου πλησίον.

Κεφ. α.

ΕΝ δὲ τῷ Ιων

πελάγει τῷ

σίον Επιδ

μνου, ὅπου κ

† Ταυλάντιοι παρῳκ

σι, νῆσός ἐστι καὶ Αθήν

κέκληται καὶ οἰκοῦσιν

ζῶντα ἁλιεῖς. ἔστι δὲ καὶ

μνη αὐτόθι, καὶ σκόμβρ

ἠθάδων καὶ ἡμέρων ἀ

λαι τρέφονται. καὶ τούτοις μὲν τροφὰς ἐμβάλλουσιν οἱ ἁλιεῖς· καί ἐστιν αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς ἔνσπονδα, καί εἰσιν ἐλεύθεροι, καὶ ἀσυλίαν εἰλήχασι. καὶ περιίασιν εἰς χρόνου πλῆθος, καὶ ζῶσιν αὐτόθι καὶ σκόμβροι γέροντες. οὐ μὴν ἀργοὶ σιτοῦνται, οὐδὲ μὴν ὑπὲρ ὧν τρέφονται εἰσὶν ἀχάριστοι. λαβόντες γὰρ καὶ ἐκ τῶν ἁλιέων τροφὰς τὰς ἑωθινὰς, εἶτα μόνοι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὴν θήραν ἴασιν, ὥσπερ οὖν τροφεῖα ἐκτίνοντες. καὶ τὸν λιμένα περιελθόντες ἐπὶ τοὺς ξένους, καὶ τοὺς ξενίους σέλλονται σκόμβρους, καὶ ἐντυχόντες ὡς ἴλῃ τινὶ ἢ φάλαγγι, ἅτε ὁμοφύλοις καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως ὅτι προσνέουσι, καὶ οὔτε τούτους ἐκεῖνοι φεύγουσιν, οὔτε οὗτοι ἐκκλίνουσιν αὐτοὺς, ἀλλὰ συνίασιν.

uerunt, & mansuefacti sunt, greges aluntur. Iis sanè cibaria edenda piscatores idcircò obiiciunt, quòd cum iisdē fœdus quoddam sanctum habent, atq; adeò firmâ pace deuinciuntur. Nam hoc pisciū genus ab omni captura tum liberum est, atq; ad errandum sine vlla exceptione solutum: tū verò eatenus ętate procedit, vt viuat ibidem ad summam senectutē. Nec tamen ætatis tempus ignauiter traducit, neq; in suos altores ingratum est. at enim de piscatoribus pastū quū manè acceperit, piscationem mox capessit, vt se nutricantibus pręmium pro nutrimento persoluat. Quare ex portu soluens, ad feros Scombros gētiles suos natare contendit, ac simul vt ad eos peruenit, cum ipsis ita continuò, tanquam cum aliqua phalange suorum popularium errat: & nimirum quum ejusdem generis sint, non inter se fugiunt, sed simul natant:

tant: pòst autem cicures circum feros concursantes in orbem cõsistunt, & suorum corporum obstructione eos fugâ exituq; intercludentes, suorum nutritiorum (vt pro iis quibus expleti cibis fuerint, illos remunerentur) aduétum acerrimè tandiu expectant, dum piscatores eò profecti, captorum permultas cædes effecerint. Cicures verò maturè properantes ad portum regrediuntur, atq; ibidé intra cauernas abditi, à piscatoribus cœnam expectant: quam quidé ipsi eis quotidie largiũtur, si ipsos ad piscatũ adjutores atq; amicos fidos habere velint.

De remedio ex Scaro ad morbum regium.

CAP. II.

Quòd si hominibus, ex jecore laborantibus atq; ex arcuato morbo ægrotãtibus † Scarũ edendum dederis, quéadmodum rei piscatoriæ benè periti docent,

Scombrũ. Gillius.

εἶτα οἱ τιθασοὶ τοὺς ἐπήλυδας περιελθόντες, καὶ κυκλόσε γενόμενοι, καὶ αὐτοὺς συμφράξαντες, ἀπλήφασι μείζους πολύ τι πλῆθος, καὶ οὐκ ἐῶσι διαδιδράσκειν· ἀναμένουσι δὲ τοὺς τροφέας, καὶ αὖθ' ἂν ἐκθρεέθησαν, ἀπεφισιῶσι τοὺς ἁλιέας. ἐπελθόντες γὰρ αἱροῦσιν αὐτούς, καὶ πολὺν ἐργάζονται φόνον. οἱ δὲ τιθασοὶ ἐπανίασι ἀποδιδόντες εἰς τὸν λιμένα· καὶ τοὺς ἑαυτῶν χηραμοὺς ὑπελθόντες, ἀναμένουσι τὸ δειλινὸν δεῖπνον. οἱ δὲ ἥκουσι κομίζοντες, εἰ βούλονται σωτῆρας ἔχειν, καὶ φίλους πιστούς. ὁσημέραι μέντοι πράττεται τοῦτο καὶ δεινῶς φασι.

Περὶ τοῦ σκάρου πρὸς ἴκτερον ὠφελοῦντος. Κεφ. β.

Σκάρου διαχυθείσης τῆς χολῆς περὶ πᾶν τὸ σῶμα, ἐὰν δῷς ἐμφαγεῖν ἀνθρώπῳ νοσοῦντι τὸ ἧπαρ, καὶ ἴκτερον ἔχοντι, σωθήσεται,

ὡς

ὡς οἱ σοφοὶ τῶν ἁλιέων διδάσκουσι.

Πῶς ἁλίσκονται οἱ ἰχθύες ἐν τοῖς κόλποις καὶ τοῖς τενάγεσι.

Κεφ. γ.

Ἁλίσκονται δὲ ἄρα ἰχθῦς καὶ αὐτοὶ κύρτων, καὶ ἀγκίστρων καὶ δικτύων, τὸν τρόπον τοῦτον. κόλποι θαλάττης πολλοὶ τελευτῶσιν ἐς τενάγη τινά, καὶ ἔστι ταῦτα ἐπιβατά. ὅταν οὖν ἡ γαλήνη καὶ εἰρήνη πνευμάτων, οἱ τεχνῖται τῶν ἁλιέων ἄγουσι πολλοὺς ἐνταῦθα. εἶτα αὐτοὺς προστάττουσι βαδίζειν, καὶ πατεῖν τὴν ψάμμον, ὡς ὅτι μάλιστα ἐπερείδοντας τὸ πέλμα ἰσχυρῶς. εἶτα ἴχνη καταλείπεται βαθέα, ἅπερ οὖν ἐὰν φυλαχθῇ, καὶ μή ποτε συμπεσοῦσα ἡ ψάμμος συγχέῃ αὐτά, μηδὲ ἐνταραχθῇ ὑπὸ πνεύματος τὸ ὕδωρ, ὀλίγον διαλείπουσιν οἱ ἁλιεῖς καὶ ἐμβαίνοντες καταλαμβάνουσιν ἐν τοῖς κοιλώμασι τῶν βημάτων, ἐν τοῖς ἴχνεσι τοὺς ἰχθῦς τοὺς πλατεῖς *ἀναξομένους, ψήτ- ἰναζομένους,

ad ſanitatem redibunt.

Quomodo capiantur piſces in paluſtribus & vadoſis locis.

CAP. III.

Capiuntur piſces etiam ſine naſſis, hamis, & retibus, hoc modo. Sinus maris multi deſinũt in paludes quaſdã, quæ quidem vadoſæ ſunt. Ad hæc loca periti piſcatores, eo tempore quum à procellis & tempeſtatibus conquieſcunt, multos mortales adducunt, eosq; jubent inambulare, & arenam eatenus proterere, & conculcare, quoad ex vehementi pedum impreſſione, benè alta veſtigia faciant: quòd ſi nec ipſa veſtigia cõcidens arena confundat, neque ventorum perturbatione aqua cõcitetur: non longo interuallo eò ingreſſi in veſtigiis impreſſis planos piſces conſopitos,

e e τας

Psettas, Rhombos, Passeres, Torpedines, & plerosque alios ejusmodi capiunt.

ψῆττάς τε, καὶ ῥόμβους, καὶ στρουθοὺς, καὶ νάρκας, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Quibus rebus commodus sit Echinus marinus & terrestris.

CAP. IIII.

Θαλάττιος ἐχῖνος εἰς τίνα ἐστὶν ἀγαθὸς· καὶ ὑπὸ ὁ χερσαῖος.

Κεφ. δ.

De Echino marino & suprà dixi, & nunc denuò dicam quę insuper accepi. Ad stomachum hebescentem nō parum proficit Echinus marinus. etenim vel omnium ciborum fastidio laborantem in pristinæ valetudinis statum restituit: atq; vesicam (quemadmodum harum rerum benè periti affirmant) vacuam facit: etsi corpus scabie infectum eo perungatur, ad sanitatem redit. vulnerum sordes cum testis crematus extergit. Cinis terreni herinacei cremati ad picē admistus, & locis à pilo nudis illitus, pilum (vt sic dicam) à suis sedibus fugitiuum redu-

Ἐχίνου θαλαττίου πέρι εἶπον ἀνωτέρω· καὶ νῦν δὲ εἰρήσεται ὅσα προσπεύσηκα. ἔστι μὲν καὶ τῷ στομάχῳ ἀγαθόν. τὸν γὰρ τινὰς κακόσιτον ὄντα, καὶ πᾶν ὄψον βδελυττόμενον ὅδε ἀναῤῥώννυσιν. ἔστι δὲ καὶ κύστεως κενωτικὸς, ὡς οἱ τούτων λέγουσι σοφοί. εἰ δὲ αὐτῷ καὶ ἐπιχρίσαις σῶμα ψωριῶν, ὅδε σῶν ἐργάζεται τὸν τινὰς νοσοῦντα τὴν νόσον τὴν προειρημένην. καυθεὶς δὲ ἅμα ὀστράκοις αὐτοῖς, ἐκκαθαίρει τε τὰ ῥυποῦντα τῶν τραυμάτων. Χερσαίου δὲ ἐχίνου καυθέντος ἡ σποδιὰ πίττῃ προσαναχρισθεῖσα, εἶτα μὴ ψιλοῖς καταχρίεται τῶν λειψοτρίχων μερῶν, καὶ τὰς τινὰς φυγάδας, ἵνα τι καὶ παίξω, ὑποανα φύονται.

πινομένη δὲ οἴνῳ, νεφροῖς ἀγαθόν ἐστι. σώζει δὲ ἄρα καὶ ὑδεριῶντας, ποθεῖσα ὥσπερ δὴ καὶ προεῖπον. τὸ δὲ ἧπαρ ἄρα τὸ ἐκείνου τούτου ἰῶνται ὑφ' ἡλίου ξηρούμενον αὖον τοὺς μέντοι νόσῳ τῇ καλουμένῃ ἐλέφαντι κατειλημμένους.

Πότερα κέρατα τιμιώτερα ἐλέφαντος, τὰ τοῦ ἄῤῥενος, ἢ τὰ τοῦ θήλεος.

Κεφ. ε.

Ἐλέφας ὁ θῆλυς, τιμιώτερα εἶναι τὰ τούτου κέρατα οἱ σοφοὶ ταῦτα ὑμνοῦσί γε, καὶ ἐκεῖνα ἡμᾶς διδάσκουσιν· ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ γῇ οἱ ἐλέφαντες δεκάτῳ ἔτει πάντως αὐτοῖς τὰ κέρατα ἐκπίπτειν παρέδωκαν, ὥσπερ οὖν καὶ τὸ ἐλάφων, ἀλλὰ λέγουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος. οἱ τοίνυν ἐλέφαντες οἴδε γῆν πεδιάδα καὶ ἔνδροσον προχωροῦντες τῆς ἄλλης, καὶ ἐπιπείθουσιν εἰς αὐτὴν ὀκλὰξ ἐπικύψαντες, ἐνδῦναι αὐτῶν δι-

cit: in vini autem potione sumptus remedium ad dolores renū adhibetur: ad aquam intercutem datus, medicinam efficit: ex eiusdē jecore ad assum solem exsiccato Elephantiasis morbi sanatio efficitur.

Fœmina cornua in genere Elephantorum præferri: & quomodo eorum cornua in terram ab ipsis defixa, vbi herba superincreuit, peruestigentur.

CAP. V.

Ex Elephantino genere cornua fœminæ majus pretium, quàm maris habere, ab hujusce modi rerum scientiâ instructi & prædicant: & illa nos docēt, nimirum in Mauritania, quemadmodum quotannis Ceruis, sic decimo quoque anno cornua Elephantis excidere solere. Itaque hi in genua incumbentes, vsque adeò cornua impellunt & defigunt in terram expositam in planiciem & riguam,

 quoad

quoad illa ipsa occultauerint, quibus se exonerare tantoperè cupiunt. Deinde locum in quem abstruserunt & reposuerunt ejusmodi thesaurum, pedibus exæquant & complanant. Terra autẽ quòd sit feracissima, postpaulum herbam proferẽs, abditorum cornuum aspectũ viatoribus adimit. Eorum verò peruestigatores, qui sanè ad illorum insidias & altius prudentes sunt, in eum locum in quem cornua defossa suspicantur, vtribus caprinis aquam deportant. & verò alium aliò ex vtribus repletis dispertiunt & disponunt, atque ibi commorantur, alius quidem dormiẽs, alius potans, alius inter pocula cantiunculam canens suos amores meditatur. Sunt sanè Maurusij viri magni & formosi, aspectuq;

ἥκιστα, Gillius.

νῶς σφελγῶντες· τοσοῦτον δ' ἄρα ἐπιποθοῦσιν, ὡς καὶ τέως αὐτὰ ἀποκρύψαι. εἶτα μέντοι ὑποψήσαντες τοῖς ποσὶ, λεῖον τὸν χῶρον ἀπέφηναν, τὸ φρουροῦντα τὸ θησαύρισμα αὐτοῖς. γονιμωτάτη δ' ἄρα ἡ γῆ οὖσα, εἶτα * ἥκιστα τὴν πόαν ἀνεφύη, καὶ ἀφανίζει τὴν ὄψιν τῶν γεγυμνωμένων τοῖς ὁδῷ χρωμένοις. οἱ δὲ καὶ ταῦτα ἀνιχνεύοντες τὰ φώρια, καὶ τὴν σοφίαν τῆς ἐκείνων ἐπιβουλῆς ἔχοντες, ἐν ἀσκοῖς αἰγείοις ὕδωρ κομίζουσιν. εἶτα αὐτοὶ διασπείρουσι πεπληρωμένους ἄλλους ἀλλαχόσε, καὶ αὐτοὶ καταμένουσι. καὶ καθεύδει τις, καὶ ἄλλος ὑποπίνει, καὶ πού τις καὶ μεταξὺ ἐπιρροφῶν τῆς κύλικος ὑπαναμέλπει, καὶ μέμνηται διὰ τοῦ μέλους ἧς ἐρᾷ. εἰ δὲ καὶ νέον ὡρικὸν ὑποπέρᾳ παρόντα τις, καὶ αὐτὸν τῆς ἰχνεύσεως κοινωνὸν, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι. εἰσὶ γὰρ Μαυρούσιοι καὶ καλοὶ καὶ μεγάλοι

λοι

λοι, καὶ ἀνδρικῶν ἐρῶσι, καὶ ἔργων ἔχονται θηρατικῶν. καὶ μέντοι γε † πολλὰ λέγουσι μεγάλα ἔτι καὶ τηλικοίδε ὄντες. οὐκοῦν εἰ τὰ κέρατα εἴη κατορωρυγμένα πλησίον ἐκείνα, τὰ δὲ ἴϋγγι τινι ἀπορρήτῳ καὶ θαυμαστῇ δὲ, τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο ἐκ τῶν ἀσκῶν ἕλκει, καὶ ἀποδείκνυσι κενοὺς αὐτούς. ἐντεῦθεν τοίνυν σμινύαις τε καὶ μακέλλαις διασκάπτουσι τὸν χῶρον, καὶ ἔχουσι τὸ θήραμα ῥινηλατήσαντες ἄνευ κυνῶν. ἐὰν δὲ ἔμπλεῳ μείνωσιν οἱ ἀσκοί, ἀπαροῦν καὶ κατατίθενται αὐτοὺς οἱ τῶν κεράτων τῶνδε θηραταί, οἱ δὲ ἀπίασιν ἐπ' ἄλλην θήραν, γε μέντοι γε ἀσκοὺς καὶ ὕδωρ ἐπάγονται μᾶλλον, τὰ θήρατρα τῆς ἄγρας τῆς προειρημένης.

viril, & rei venatoriæ studiosi. Quòd si cornua sint alicubi propè defossa, quadam mirabili illecebra ex vtribus sic aquam eliciũt, vt vasa exsiccent & exinaniant. Ij autem qui cornua exquirunt, statim sine canibus sagacissimè prædam odorati, locum illum bidentibus & ligonibus perfodiunt, & optatum consequuntur: si verò vtres permanserint pleni, eos inde transferentes, aliò se conferunt.

al. πολλὰ ἀνευρίσκουσι

Ὅτι λέγεται διπλῆν καρδίαν ἔχειν ὁ ἐλέφας. καὶ περὶ τῆς καλουμένης λυγγός. Κεφ. ϛ.

Λέγεται δὲ καὶ ἐλέφας διπλῆν ἔχειν καρδίαν, καὶ διπλᾶ νοεῖν, καὶ τῇ μὲν, θυμοῦσθαι, καὶ πραΰνεσθαί γε

Elephanto cor esse duplex. item de Lynce.

CAP. VI.

Duplici tum corde, tum sensu animi Elephantus esse dicitur, & altero quidem ira incendi, altero mitigari,

& leniri, Maurorum sermonibus peruagatū est. Iidem de Lynce tradunt, magis esse simám quàm Pardalim, & summis hirsutam auriculis. Fera hæc mirum in modum saltu valet, & ad retinendum quod corripuerit pertinacissimè longè validissima. Videtur & Euripides hujus tanquam informis bestiæ meminisse quum ait: Accedit ille vel humeris aprum ferens, Lyncémve deformem malamq; bestiā. Cur autem Græcè δύσοκνον eam cognominet, critici disputent.

Struthionem lapides deuorare, & concoquere. De remedijs ex ea, & captura modis duobus.

al. δάκος.

CAP. VII.

In Struthionis ventre, quum is à sordibus expurgatur, lapides inueniuntur, quos hæc postea quàm deuorauit, in omaso prope reticulum diu asserua-

μὲν τῇ ἑτέρᾳ. Μαυρουσίοις δὲ ἄρα ἑπόμενοι λόγοις, λέγων ταῦτα· ἐπεί τοι καὶ ἐκεῖνα οἱ αὐτοὶ ὑμνοῦσι, λύγγας εἶναι. φασὶ δὲ αὐτὰς παρδάλεως μὲν ἔτι καὶ πλέον σιμὰς, ἄκρα γε μὴν τὰ ὦτα λασίους. θηρίον τοῦτο ἁλτικὸν δεινῶς, καὶ κατασχεῖν βιαιότατόν τε καὶ ἐγκρατέστατον, καρτερόν. ἔοικε δὲ ἄρα τῷ θηρίῳ τούτῳ μαρτυρεῖν καὶ Εὐριπίδης, τὸ ἀπρόσωπον ὄν, ὅταν που λέγῃ, Ἥκει δ' ἐπ' ὤμοις ἢ συὸς φέρων βάρος, ἢ τὴν ἄμορφον λύγκα, δύσοκνον †δάκος. ὑπὲρ ὅτου δὲ λέγει δύσοκνον τοὺς κριτικοὺς ἐρευνᾶν λῷον.

Περὶ τῆς στρουθοῦ τῆς μεγάλης.

Κεφ. ζ.

Περὶ στρουθοῦ δὲ τῆς μεγάλης, εἴποι τις ἂν καὶ ἐκεῖνα, ἡ γαστὴρ αὐτῆς ἀνηρημένης εὑρίσκεται καὶ καθαιρομένη, λίθους ἔχουσα· οὓς παρεξεῖν καταπιοῦσα ἡ στρουθὸς, ἐν τῷ ἐχίνῳ φυλάττει

-λάττει, καὶ πέττει τῷ χρόνῳ. εἶεν δ' ἂν οὗτοι καὶ ἀνθρώπων ὄψεως ἀγαθοί. νεῦρα δὲ τὰ ταύτης καὶ λίπος, ἀνθρωπείων νεύρων ἀγαθά εἰσιν. Ἁλίσκεται μὲν οὖν αὕτη ὑπὸ ἱππέων ἀπειποῦσα τοῦ δρόμου. θεῖ μὲν γὰρ εἰς κύκλον, ἀλλ' ἐξωτέρω περιθέουσα· οἱ δὲ ἱππεῖς τοῦ ἐνδοτέρω ὑποτέμνονται κύκλου, καὶ ἐλάττονα περιιόντες, ἀπειποῦσαν τοῦ δρόμου ἀγρεύουσιν αὐτὴν χρόνῳ. Λαμβάνεται δὲ καὶ τοῦτον τὸν τρόπον. καλιὰν ἐργάζεται ταπεινὴν ἐν τῷ δαπέδῳ τὴν ψάμμον διαγλύψασα τοῖς ποσί. καὶ τὸ μὲν μεσαίτατον αὐτῆς κοῖλόν ἐστι, τὰ χείλη δὲ τὰ κύκλῳ ὑψηλὰ ἐργάζεται, ἀποτειχίζουσα τρόπον τινὰ, ἵνα τὸ ἐκ Διὸς ὕδωρ * ἀποστέξῃ τὰ χείλη, καὶ μὴ εἰσρέῃ τῇ καλιᾷ, καὶ ἐπικλύζῃ τοῦ στρουθοῦ τοὺς νεοττοὺς, ὄντας ἁπαλούς. τίκτει δὲ καὶ ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα, οὐ μὴν ἀθρόα ἐκγλύφει,

tos concoquit: ij sanè ad efficiendam oculorum medicinam salutares sunt: atque illius adeps & nerui auxiliũ & salutem neruis hominum afferunt. Eadẽ in cursu deficiens lassitudine, comprehenditur ab equitibus. etenim in orbem currit exteriùs: verùm equites interiore & breuiore orbe circumacti, currẽdo tandem defessam assequuntur. Ad hunc etiam modum capitur: Pedibus sanè nidum ex sabulo architectans, in solo humilem cõstruit, cujus medium concauum efficit, labra ambientia altè exaggerat, ac tanquam muro circummunit, vt munitio eminens pluuiam in nidum influere, & pullos etiamnum teneros alluere prohibeat. Ampliùs quidẽ octoginta oua ex sese parit: non tamen vno eodemq; al. ἀποσείξῃ

 γλύφει,

tempore ex ouis pullos excludit, sed ex his partim jam in lucem proferuntur, partim intra oua informantur, partim etiam fouentur. Quum autem ipsam sic incubantem vir hujus venationis benè peritus animaduerterit, peracuta hastilia mucronibus è ferro sursum erectis, & resplendentibus, circa nidum defigit: & alicubi propè in occulto latés, ex insidiis rei euentum auidè expectat. Struthio verò quoniam amore quem erga fœtus suos acerrimum habet, flagrans sitienter cum eis versari cupiat, ex inquisitione pastus reuertitur: ac nimirum priusquàm in nidum introëat, huc illuc versans oculos, circunspectat, quòd metuat ne quis ipsam speculetur. Deinde ardentissimo pullorum studio victa, etsi ferrum splendescit, ita tamen alis passis, tanquam velis

al. ἱστίον, ut etiam Gillius legit.

γλύφει, οὐδὲ ἐν ταὐτῷ χρόνῳ παρίησιν ἐς τὸ φῶς πάντα· ἀλλὰ τὰ μὲν ἤδη τέτεκται, ἄλλα δὲ ἔτι ἐν τοῖς ὠοῖς ὑποστήγνυται μὲν, τὰ δὲ, ὑποθάλπεται. ὅταν οὖν ἐν τούτοις ᾖ ἐκείνη, θεασάμενος ἀνὴρ τῆς, οὐκ ἄφρων, ἀλλὰ τῆς τοιαύτης θήρας πεπειραμένος, αἰχμὰς περὶ τὴν καλιὰν πήγνυσι τεθηγμένας, ὀρθάς. ᾗ δὲ ἄρα κατὰ τοῦ σαυρωτῆρος πήγνυσι· καὶ ὁ σίδηρος ἐκλάμπει. καὶ ἀναχωρήσας ἐλλοχᾷ τὸ πραττόμενον. ἐπάνεισιν οὖν ἐκ τῆς νομῆς ἡ στρουθὸς, ἐρῶσα τῶν νεοττῶν ἰσχυρῶς, καὶ διψῶσα αὐτῶν τῆς συνουσίας. καὶ τὰ μὲν πρῶτα περιβλέπει δεῦρο καὶ ἐκεῖσε, καὶ ἑλίττει τὸ ὄμμα, δεδοικυῖα μή τις αὐτὴν θεάσηται· εἶτα μέντοι νικωμένη ὑπὸ τοῦ ἱμέρου καὶ οἰστρουμένη, τὰς πτέρυγας ἁπλώσασα ὡς † ἔστι δρόμῳ συντόνῳ φερομένη καὶ ῥοίζῳ,

ῥοίζῳ, εἶτα εἰσήλαθο εἰς τὴν ἑαυτῆς καλιὰν, καὶ οἰκτίστα, ταῖς γδ αἰχμαῖς ἐμπλεχθεῖσα καὶ περιπαρεῖσα, ἀποθνήσκ. ἐπίστατ᾽ ἦν ὁ θηρατὴς, κ᾽ ᾕρηκε σὺν τῇ μητρὶ τὰς ἐγγόνους.

contento fune explicatis, intra nidum cum cursu & stridore se recipit: & miserrimè quidem. nam cuspidato ferro transfixa, acerba morte afficitur. Venator verò repentinus eò accedit, ac simul cũ matre pullos capit.

Περὶ τῶν ἐγχελύων τῶν ἐν τῷ Ηεριδανῷ ποταμῷ, ἢ ὅπως θηρῶνται. Κ. η.

Anguillæ quomodo capiantur in Pado.

CAP. VIII.

Πόλις ἐστὶν ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν ἑσπέραν χωρίοις Ἰταλικοῖς. καὶ ὄνομα αὐτῇ Παταύιον, Ἀντήνορα ἐργον εἶναι λέγουσι τ Τρωὸς τὴν πόλιν. τούτην δ᾽ ᾤκησεν ἄρα γῆν οἴκοθεν σωθεὶς, ὅτε ἀπηλλάγη τ πατρίδος ἀλούσης τ Ἰλίου, αὐτὸν αἰδεσθέντων τ Ἑλλήνων. ἐπεὶ πρεσβεύοντα τ Μενέλεων σὺν τῷ Ὀδυσσεῖ ὑπὲρ τ Ἑλένης, ἔσωσεν, Ἀντιμάχου συμβουλεύοντ᾽ ἀποκτεῖναι αὐτούς. ἔλεγε δ᾽ ἄρα κ᾽ οὗτ᾽ οὕτω, Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος ἀγλαὰ δῶρα, ὡς Ὅμηρός φησιν. ἐκεῖ δὲ τῷ Παταβ

In Italiæ Occidentẽ versùs regionibus ciuitas est Patauium nomine, quam ab Antenore Troiano conditam ferunt, quum Ilio patriâ capto in hanc terram venisset superstes, & dimissus à Græcis eò quòd Menelaum & Vlyssem propter Helenã legatione fungentes, ipse seruasset, quos Antimachus occidendos suaserat, Amplis muneribus Paridis corruptus & auro, vt canit Homerus. Non procul hac vr

be Patauio distat alia nomine Bitetia (*fortè* * *Vincentia*) quā fluuius Eretenus alluit, & terram non modicā prætetlapsus, tandem in Eridanum influit. Cæterùm in Eridano anguillæ maximæ & omniū pinguissimę nascuntur, capiūturq; hoc modo. Piscator ad sinuosum locum, vbi latiùs confluens dilatatur, vel in saxo ex aqua eminente, vel in arbore radicitus ventorum turbinibus extirpata (& jam putrescenti & ad ignem inutili) sedens, perpinguis intestini ouilli recentis tria aut quatuor cubita patentis alterum caput in aquam deiicit, quod aquæ vorticibus agitatum volutatur: idemq; illius alterum extremū manibus tenet, in quod

Sed Vincē tiam flumen par-nū prater-fluit, quod in Athesin se exonerat, non in Padum.

al. βιϛῆιαν

κατακαῦσαι

ζεῖα πόλις Ἐνετικὴ ἑτέρα καὶ † Βιτητίαν καλοῦσιν αὐτήν. καὶ παραρρεῖ ποταμὸς αὐτῇ Ηρετηνὸς ὄνομα. καὶ παραμείβεται οὗτος γῆν οὐκ ὀλίγην· εἶτα εἰς τὸν Ηριδανὸν ἐμβάλλει, καὶ ἀνακιρνᾶται τὸ ὕδωρ. ἐν δὴ τῷ Ηριδανῷ ἐγχέλεις γίνονται μέγισταί τε, καὶ τῶν ἀλλαχόθεν πιόταται μακρῷ. ἁλίσκονται δὲ ἄρα τὸν τρόπον τοῦτον. ἐπὶ πέτρας περιβλήτου κάθηται ὁ θηρατὴς, ἐν τινι κολποειδεῖ χωρίῳ, ὅπου καὶ πλατύνεται τὸ ῥεῦμα ἔτι μᾶλλον· ἢ καὶ ἐπί τινος δένδρου κάθηται περιρρίζου πλησίον τῆς ὄχθης ῥιφέντος ὑπὸ πνεύματος σκληροῦ ὅπερ οὖν ὑποσήπεται μὲν, ἀχρεῖον δέ ἐστι τ καταχλῶσαί τε καὶ ἐκκαῦσαι αὐτό. οὐκοῦν ἑαυτὸν καθίσας ὁ τῶν ἐγχελύων τῶνδε ἁλιεὺς, καὶ λαβὼν ἔντερον νεοσφαγοῦς ἀρνὸς, τριῶν μὲν ἢ τεττάρων πηχῶν, πεπιασμένον δι' ἰσχυρῶς, τὴν μὲν ἀρχὴν αὐτοῦ καθίησιν ἐς τὸ ὕδωρ, καὶ εἱλεῖται ἐν ταῖς δίναις τρεφόμενον, τό γε μὴν τέλος διὰ

χει

χρεῶν ἔχει. ἐμβέβληται δὲ εἰς αὐτὸ καλάμου τρύφος, ὅσον κώπην εἶναι τὸ μῆκος ξίφους. οὐ μὴν λανθάνει δὲ τὰς ἐγχέλυς ἡ τροφή· χαίρουσι γὰρ τῷ δὲ τῷ ἐντέρῳ. καὶ ἥγε πρώτη προσελθοῦσα οἰστρουμένη ὑπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ περιχανοῦσα, ἐμφύει τοὺς ὀδόντας, γυρούς τε καὶ ἀγκιστρώδεις καὶ δυσεξελίκτους ὄντας· καὶ συνεχῶς ἐπισκαίρει τε, καὶ πειρᾶται καθέλκειν τὸ δέλεαρ. ὁ δὲ κραδαινομένου τοῦ ἐντέρου συνεὶς ἕλκει τὴν ἔγχελυν, τὸν κάλαμον ᾧ τὸ ἔντερον προσήρτηται ἐνθεὶς τῷ ἑαυτοῦ στόματι, καὶ οἷον ἐνθεὶς καταπνέων φυσᾷ τὸ ἔντερον καὶ μάλα γε ἰσχυρῶς. τὸ δὲ ἐκ τοῦ καταρρέοντος πνεύματος πίμπλαται καὶ οἰδαίνει· ὁ τοίνυν ἄνεμος καταλισθαίνει εἰς τὴν ἔγχελυν· καὶ πληροῖ μὲν τοῦ πνεύματος αὐτῆς τὴν κεφαλήν, πληροῖ δὲ τὴν φάρυγγα, καὶ ἐμφράττει τῷ θηρίῳ τὸ ἆσθμα· καὶ

αἴτιον

quidem ipsum arundinis frustum perinde lõgum atque gladij capulus insertum est. Neq; verò diu Anguillas esca latet, gaudent enim hoc intestino, & continuò earum prima quęque fame stimulata hiãte ore atque imminẽti hamatos ac vncinatos dentes suos in idipsum intestinum defigit, atq; hoc idem crebra insultatione detrahere conatur. At piscator Anguillam intelligens ex fluctuatione intestinum inhærescere, arundinẽ ad quam alligatum est intestinum ori suo admouet, & quoad potest intestinum inflat: quod quidem ipsum defluente hominis aspiratione & impletur, & penitus intumescit, & ventus in Anguillam illapsus illius fauces opplet, atq; anhelitum eatenus obstruit, vt ea non queat neq; respirare, neq; in-

σπλάγχνον pro intestino impropriè.

fixos dentes detrahere: quare suffocatur, & à tribus velut aduersariis, calamo, spiritu & intestino, capta subtrahitur. Hoc quum quotidie fiat, multæ à multis capiuntur. Et sanè peculiaris hic earum piscationis modus, dignus quem memoriæ proderem mihi visus est.

ἀναπνεῦσαι μὴ δυναμένη, μηδὲ μὴν ἐξελεῖν τοῦ † σπλάγχνου τοὺς ἐμπεφυκότας ὀδόντας, ἀποπνίγεται, καὶ ἀνασπᾶται ἁλοῦσα ὑπὸ τοῦ ἐντέρου, καὶ τοῦ πνεύματος, καὶ τοῦ καλάμου τρίτου καθ' ἑκάστην μὲν οὖν δρᾶται τοῦτο· ἁλίσκονται δὲ ὑπὸ πολλῶν πολλαί. ταῦτα μὲν δὴ τῶν ἰχθύων λεχθέντα ἴδια ἔστω μοι.

De marino Leone.

CAP. IX.

Marinum Leonem Locustæ fermè similē esse scio, præterquàm quòd tenuior & gracilior apparet, & ex aliqua crustarum suarum parte* cæruleus. Ignauus est: forcipes illius maximæ Cancrorum forcipibus figurâ similes sunt. A piscatoribus benè peritis membranas quasdam habere dicitur appensas ex testis & colligatas, sub quas subjectę sint molles carunculæ & tene-

Cæruleo colore est, & subnigris maculis distinguitur, Gillius.

Περὶ τοῦ θαλαττίου λέοντος.

Κεφ. θ.

Λέοντα θαλάττιον ἐοικέναι καράβῳ ἀμηγέπη καὶ ἡμεῖς ἴσμεν· λεπτότερον δὲ τὴν ἕξιν τοῦ σώματος ὁρῶμεν αὐτόν, καὶ ὑπό τι καὶ κυανοῦ μέρη τῶν ὀστράκων προσβάλλοντα· νωθὴς δέ, καὶ ἔχοντα χηλὰς μεγίστας, καὶ ταῖς τῶν καρκίνων προσεοικυίας κατὰ τὸ σχῆμα. λέγεται δὲ ὑπὸ τῶν σοφωτέρων ἁλιέων ἔχειν τινὰς ὑμένας προσηρτημένους τοῖς ὀστράκοις, ὑφ' οἷς ὑπεῖναι σαρκία ἁπαλά, καὶ καλεῖ-

ται

ταῦτα ἐκείνου τοῦ λέοντος στέαρ ζῶνται. ὀνίνασθαι δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐξ αὐτοῦ ἐκεῖνα· προσώπου καθαίρουσι χρῶτα θολερόν· καὶ ἐλαίῳ ῥόδοις ἀνακραθέντα ἐμβληθέντα, καὶ γινόμενα χρίσματα εἰς ὥραν καὶ ἀγλαΐαν συμμάχεσθαι. Προσακήκοα δὲ καὶ ἐκεῖνο τὸν ἐπὶ τῆς γῆς λέοντα δεδιέναι ἰσχυρῶς τοῦ θαλαττίου τῆς ὄψεως τὸ ἐκτράπελον· καὶ μὴ φέρειν αὐτοῦ τὴν ὀσμήν. ὡς δέδοικε δὲ καὶ ἀλεκτρυόνα ὁ λέων αὐτός, ἀντιπέρω μοι λέλεκται. λέγουσι δὲ καὶ συντριβέντων αὐτοῦ τῶν ὀστράκων, καὶ ἐμβληθείσης τῆς κόνεως εἰς ὕδωρ, πιόντα τὸν χερσαῖον λέοντα, ἔξω αὖ γίνεσθαι νόσου λυπούσης αὐτοῦ τὴν κοιλίαν. εἰρήσθω δέ μοι καὶ ταῦτα τοῦ θαλαττίου λέοντος ἰδίᾳ.

Περὶ τῶν ὄνων τῶν Μαυρουσίων. Κεφ. ι.

ta, quæ Leonis adeps appellentur. Is ad hoc ipsum (aiunt) homines adjuuat, vt squalidam & infuscatam faciem ad nitorem adducat. Cum rosaceo in vnguentum cōformatus, formę pulchritudinem conciliat, & venustum splendorem enitere facit. Id etiam auditionę accepi, terrenū leonem summè timere marini aspectum, absurdum scilicet ac formidabilem: sed neq; odorem ejus ferre. Gallinaceū quidē ab eodem timeri suprà dixi. Illum ipsum Leonem terrestrem dicunt, marini contritarū crustarum puluerem ex aqua bibentem à vētris morbo liberatum iri. Hęc de marino Leone.

De Asinis Mauritaniæ,
CAP. X.

Maurusij Asini primùm vt se in viam dederunt, incredibiliter

Ὄνοι δὲ Μαυρούσιοι ὤκιστοι δραμεῖν, παρά γε τὴν

incitata celeritate iter conficiunt, vt euolare, non excurrere videantur. Deinde eos citò fessos de via & pedes & spiritus deficiunt: ac pedum tarditate ad currédũ constricti insistunt, & acerrimas profundũt lacrymas, non tantoperè (meo judicio) ob futuram mortem, quã ob pedum infirmitaté. quare ab equis desiliẽtes Mauritani, illos, collo alligatos ad suum quisq; equum, trahunt, tanquam captiuos. Cæterùm & equos & asinos Libycos corporibus esse exiguis, cursu verò pernicissimos, superiùs dixi.

De Libycis Bobus.

CAP. XI.

Libycorum Boum, qui feri solutiq; errãt, tanta est innumerabilitas, tãta item celeritas, vt vnum insequentes

τὴν ταχίστην ὁρμὴν εἶσιν ὀξύτατοι, ἢ ὡς τὸ νὴ Δία αὔρας τινὸς ἐμβολὴν εἶναι, ἢ πτερὸν αὐτόχρημα ὄρνιθος. ταχέως δὲ κάμνουσι, καὶ αὐτοῖς οἱ πόδες ἀπαγορεύουσι, καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιλείπει· καὶ τῆς τε ὠκύτητος εἰλήφασι λήθην, καὶ ἑστᾶσι ταθεῖς πεπεδημένοι, καὶ ἀφιᾶσι δάκρυα θαλερά. οὔ μοι δοκεῖ ἐπὶ τῷ μέλλοντι θανάτῳ τοσοῦτον, ὅσον ἐπὶ τῇ τῶν ποδῶν ἀσθενείᾳ. τῶν μὲν οὖν ἵππων ἀποπηδήσαντες, εἶτα μέντοι περιβάλλουσιν αὐτοῖς βρόχους περὶ τὴν δέρην· καὶ τῷ ἵππῳ προσαρτήσας ἕκαστος ἄγει ὡς αἰχμάλωτον ἑαλωκότα. Ὅτι δὲ μικροὶ μὲν ἰδεῖν εἰσιν οἱ Λίβυες ἵπποι καὶ ὄνοι, δραμεῖν δ' ὤκιστοι ἀνωτέρω εἶπον.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ βοῶν. Κεφ. ια.

Βοῶν δὲ Λιβύων πλῆθος ἦν ἄρα τὸ πλέον ἀριθμοῦ. καί εἰσιν ὤκιστοι οἱ ἄγριοί τε καὶ ἐλεύθεροι.

καὶ

καὶ οἵ γε θηρευταὶ πολλάκις σφάλλονται ἕνα διώκοντες, καὶ ἐμπίπτουσιν εἰς ἑτέρους ἀκμῆτας. καὶ ὁ μὲν εἰσδὺς εἰς θάμνον, ἢ νάπην, ἠφανίσθη· ἕτεροι δὲ ἀναφαίνονται ὅμοιοι, καὶ ἀπατῶσι τὴν ὄψιν. καὶ εἴ γέ τις ὑπάρξοιτο τούτων διώκειν τινά, † προσαναπαίρειν αὐτῷ ἵππῳ. τὸν μὲν γὰρ ἤδη καμόντα αἱρήσει τις τῷ χρόνῳ. τοὺς δὲ αὐτῶν ἀρχομένους δρόμου, προαπονήσαντος οἱ τοῦ ἵππου, οὐχ αἱρήσει. ἁλίσκονται δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος πολλοί, καὶ ἀποθνήσκουσιν. ἥγε μὴν ἐπιγονὴ αὐτῶν διαδέχεται, καὶ μάλα ἀφθόνως. ἁλῶνται δὲ σὺν τοῖς μόσχοις καὶ οἱ ταῦροι· κοινῇ δὲ καὶ αἱ θήλειαι, αἱ μὲν κύουσαι, αἱ δὲ ἄτοκοι. εἰ δὲ ἕλῃ τις μόσχον ἔτι νεαρὸν, καὶ μὴ παραχρῆμα ἀποκτείνῃ, διπλοῦν * γέρας ἕξει. συνήρηκε γὰρ καὶ τὴν τεκοῦσαν αὐτὸν, θράσεώς γε ἐ-

venatores interdum fallantur: quòd nimirum in alios feros incidant, & ille interim sub dumeta saltúsve subiens se subducat, alij autem similes exoriantur, & venatorum oculos fallant. Horum quempiã si quis ingrediatur insequi, primùm cohibẽdus est equus. sic enim fessum longinquitate temporis comprehendet. Sin ab initio statim equi habenas laxarit, illo demum defesso Bouem non capiet. Quamuis verò multi quotannis capiantur & mactentur, sobolis tamen eorum successio perfœcunda est. Cum Vitulis etiam Tauri oberrant: item Vaccæ vnà, aliæ fœtæ, aliæ fœtus expertes. Quòd si quis Vitulum adhuc tenerum ceperit, & non statim occiderit, ex eo duplici commodo afficietur: Nam præter quã quòd & ipse commoditatem affert, matrem suam pariter in captiuitat-

ἀνασείειν χρὴ τὸν ἵππον. vel πρῶτον ἐπέχειν δεῖ τὸν ἵππον.

al. κέρδος.

κεῖνα, ἅπαξ εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ἄτοπον· τῇ δὲ καταδήσας σχοινίῳ, ἀπολέλοιπε, καὶ ἀναχωρεῖ αὐτός. ἡ δὲ τῷ πόθῳ τοῦ τέκνου † τηρεῖται, καὶ φλεγομένη οἰστρεῖται· καὶ βουλομένη λύσασθαι ἀπάγειν ἐμβάλλει τὰ κέρατα, ἵνα διαξάνῃ τε καὶ διαστήσῃ τὰ δεσμά. ὅταν δὲ ἓν τῶν κεράτων ἐς τὴν τοῦ σχοινίου συμπλοκὴν διείρῃ, κατέχεται, καὶ πεδηθεῖσα σὺν τῷ μόσχῳ καταμένει, ἐκεῖνον μὲν οὐκ ἀπολύσασα, ἑαυτὴν γε μὴν ἀφύκτῳ τῷ δεσμῷ περιβαλοῦσα. ταύτης οὖν ὁ θηρατὴς ἐξελὼν τὸ ἧπαρ αὐτό, καὶ τὰ οὔθατα σφριγῶντα ἔτι ἐκτεμὼν, καὶ τὴν δορὰν δείρας, τὰ κρέα ἀφῆκεν ὄρνισι καὶ θηρίοις δαῖτα. τὸν δὲ μόσχον οἴκαδε κομίζει πάντα. ἔστι γὰρ καὶ ἐδωδὴν ἥδιστος, καὶ πῆξαι γάλα παρέχει ὀπὸν ἡδύς.

τείρεται

uitatem inducit. Postea enim quàm venator Vitulum fune alligauit, ab eo secedit: illa, filij desiderio inflammata, tanquam asilo stimulata fertur, cupiens dissoluta reste eum abducere: ac nimirum cornua impingit, vt vinculum laxet & distrahat: At enim alterutro cornu in funis complicationem inserto, vnà cum Vitulo constricta tenetur, bis misera mater, quæ neq; sobolem suã liberârit, & ipsa insuper vinculo ineuitabili detenta sit. Cujus venator quum iecur detraxit, & vbera turgentia lacte excidit, & pellem exemit, carnes relinquit auibus & feris. Vitulum verò integrũ secum aufert: qui & in cibo suauissimus est, & lacti densando coagulum præbet.

Περὶ θαλαττίου δράκοντος. Κεφ. ις.

De marino Dracone. CAP. XII.

Δράκ-

Δράκων θαλάσσιός ἐστι μὲν παραπλήσιος τοῖς ἰχθύσι τοῖς ἄλλοις, ὅσα ἐς τὸ λοιπὸν σῶμα· τήν γε μὴν κεφαλὴν ἔοικε τῷ χερσαίῳ δράκοντι, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ μέγεθος. εἰσὶ γὰρ μεγάλοι καὶ καλοί. καὶ τοῦδε μέντοι, καὶ αἱ γένυς μὲν τοῖς χερσαίοις προσβάλλουσι τὴν ἑαυτῶν ἁμωσγέπως μορφήν. ἔχει δὲ καὶ φολίδας, καὶ τραχεῖαί εἰσι· καὶ τῆς δορᾶς τῆς δρακοντείου οὐ πόρρω δοκοῦσιν, εἴ τις προσάψαιτο. ἐκπέφυκε δὲ καὶ κέντρα χαλεπὰ αὐτοῦ, καὶ ἰὸν φέρει τὰ κέντρα· καὶ ἔστι τῷ θίγοντι οὐ χρηστά.

Τίνα ζῷα ἐπιδόρπια ἴδια ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεύς.

Κεφ. ιγ'.

Ζώων δ' αὖ εἴη με εἰπεῖν καὶ τὸ ἴδιον αὐτῶν. ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς ἐπιδόρπια σιτεῖται ζῶντα, † οἷα δήπου οἱ Ἕλληνες *ὅσα ἐντραγεῖν αἰτοῦσι φοινίκων τῶν χαμαιζήλων. ἐκεῖνος σκώληκά τινα ἐν

forte ἃ τοιαῦτα ὅσοι

Marinus Draco aliis piscibus reliquo corpore assimilis est, ejus caput & oculorum magnitudo terreni Draconis speciem similitudinemq́, gerunt, magni enim sunt & venusti. maxillæ etiam similitudinem quandam habent cum terrestribus: & ejus pellis non procul abesse à terrena palpanti videtur, squāmatum scilicet asperitate: quin & infestis ac venenatis armatur aculeis, tactu noxiis.

De secundis mensis & delicijs Indorum regis.

CAP. XIII.

Inter cætera animalium naturæ propria hoc quoque non omiserim. Indorum rex secundis mensis & bellariis non iisdem delectatur quibus Græci, qui palmarum + pumilarū fructus expetunt. at ille vermem quendam in planta (quadam) nascé-

tem, secundis mensis igne tostum adhibet, suauissimum quidem illum vt Indi aiũt, & eorum qui gustauerunt nonnulli afferunt, quibus ego fidem habuerim. Eidem tragematũ loco sunt, Olorum, Struthiocamelorum, & Anserum oua, ex quibus vt ipse cætera non reprehendo, ita ne cygnis quidé amici sunt Indi, quòd illas, quanquam Apollini sacras, & mirè canoras aues, suæ tamen pullitiei insidiari, & oua propria perdere fama sit.

adde πεπειραμένοι, ἰσχάδια

ἐς

* *Palmas pumilas quasdam chamæriphes vel margarides vocant, fructu baccis acinisve & margaritis simili, candido, rotundo. Aliæ fructus ferunt magnitudine & figura cucumeri similes, vulgò musas vocant.*

τοῦ φυτοῦ πεπεμμένον στα-θευτὸν ἐπιδειπνεῖ, γλύκιστον ὡς Ἰνδοὶ λέγουσι λόγοι, καί φασιν οἱ τὴν ἡδονὴν τὴν ἐκ ταύτην ἐκ τῶν σιτείων†. ἐμοὶ γε ἀρέσουσι λέγοντες. * ἐπίκλαδε οἱ ἐκεῖνά ἐστι κύκνων τε ὠὰ, καὶ τὰ τῶν χηνῶν στρουθῶν καὶ χηνῶν. τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ ἄλλα οὐ μέμφομαί πω· καὶ κύκνων γε μὴν Ἀπόλλωνι μὲν λατρευόντων, ᾠδικωτάτων δὲ, † ὡς ἡ φήμη διαῤῥεῖ, λέγουσι ἐπιβουλεύειν ἐγγόνοις, καὶ διαφθείρειν τὰ ὠὰ, Ἰνδοὶ φίλοι οὐκ ἔτι.

De Dorcadibus & Cemadibus (vel Capreis & Damis) Libycis.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ δορκάδων. Κεφ. ιδ.

Λιβυστίνων γε μὴν πέρι δορκάδων καὶ κεμάδων ἐκεῖθι εἰπεῖν αἱρεῖ με θυμὸς τὰ νῦν ταῦτα. Ωκίσται μὲν οὖν εἰσιν αἱ δορ-

CAP. XIIII.

De Libycis Dorcadibus & Cemadibus animus est mihi nunc dicere. Dorcades quanquam velocitate sunt mirabili, tamen inferiores sunt in

κάδες, καὶ ὅμως τοὺς ἵππους τοὺς Λίβυας οὐ διαδιδράσκουσι. λαμβάνονται δὲ καὶ ἄρκυσι. † καὶ οἷς μὲν οὖν καὶ τὴν γαστέρα, καὶ αὐταῖς ἤδε ἡ χρόα ἐς τὰς λαπάρας ἄνεισι. παρ' ἑκάτερα δὲ τοῦ νηδύος μέλαιναι ταινίαι καθέρπουσιν αὐταῖς, ξανθαὶ γε μὴν τὸ λοιπὸν σῶμά εἰσι· μακραὶ τοὺς πόδας, μέλαιναι τὸ ὄμμα, τὴν κεφαλὴν κέρασι κεκοσμημέναι. τὰ ὦτα αὐταῖς εἰσι μήκιστα. Ἡ γε μὴν καλουμένη καὶ ὑπὸ τῶν ποιητῶν κεμὰς, δραμεῖν ὠκίστη θυέλλης δίκην· ἰδεῖν δὲ ἄρα πυρρότριξ καὶ λασιωτάτη, τὴν δὲ οὐρὰν λευκὴν ἔχει. εἴκασται δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κυανοῦ βαφῇ. τὰ δὲ ὦτα τριχῶν ἀνάπλεως βαθυτάτων· τὰ κέρατά τε αὐτῆς, αὔλια καὶ ὡραῖα· *ὡς ἐπιέναι μὲν τὴν θήραν, ἐν αὐτῷ δὲ καὶ φοβεῖν ἅμα καὶ βλάπτειν κάλλιω. αὕτη δὲ ἄρα ἡ κεμὰς οὐκ ἐπὶ τῆς γῆς μόνης τὴν τῶν ποδῶν ὠκύτητα ἀποδείκνυται, ἀλλὰ

in currendo Equis Libycis. Capiuntur & retibus. Ventre sunt albo, (*sic vertimus ex coniectura*) qui color eis ad laparas vsque (*id est, proximas lateribus ad mediũ ventris partes cauas*) ascẽdit. Ad ventrem verò vtrinque latera nigris vittis distinguuntur. reliqui corporis color rufus aut flauus est. Et pedes quidem eis longi sunt: cornibus caput ornatur, oculi nigri, longissimæ aures habentur. Porrò κεμὰς à poëtis etiam nuncupata, turbinis instar celerrimè fertur, pilis est rufis, & perquàm hirsuta, cauda albicat, ejus oculi cyaneo colore tincti videntur. aures densissimis pilis refertæ, cornua antrorsum speciosa tendunt, neq; modò in terra pedum celeritatem ostendit: sed etiã

Corruptæ hæc sunt, & à Gillio prætermissa. Cõycimus legendum ἢ εἰσι μὲν λευκαὶ τὴν γαστέρα, *vel pro* λευκαὶ, *alterius coloris nomẽ*

Obscura sunt, & Gillio quoque omissa.

quum in fluuij confluẽtem inciderit, bisulcis pedum remigans vngulis, fluctus perrumpit. & verò in lacubus natare gaudet, vnde sibi pastum comparat. nam semper viridia *thrya, & cyperum depascitur. vnde & venter ei initio vêris euacuatur, postquàm jam suos fœtus enutriuit.

iuncos, Gillius.

ἐμπεσοῦσα καὶ εἰς ῥεῦμα ποταμοῦ ταῖς χηλαῖς τῶν ποδῶν ὡς εἰπεῖν ἐρέττουσα, εἶτα μέν τοι διακόπτει τὸ ῥεῦμα. χαίρει δὲ καὶ ἐν λίμνῃ νήξασθαι, καὶ ἐντεῦθέν τι καὶ τροφὴν ἔχει. τεθηλός τε ἀεὶ θρύον καὶ κύπειρον ἐσθίει. ἐκεῦθεν καὶ τὴν γαστέρα ἦρος ἀρχομένου πεπληρωμένην ὑπολαπάττει. καὶ τοῦτο ὅτ' αὖ καθήκει, καὶ μέχρι καὶ ἐξέθρεψε τὰ ἑαυτῆς βρέφη ἡ κεμάς.

De Myro vel Myrone pisce.

CAP. XV.

Piscem esse accepi nomine Myron, vnde nomen duxerit haud equidem scio. eum ipsum esse dicunt marinum serpentem: ac si illius vtercunque oculus erutus tanquam amuletum gestetur, oculum improbè affectum ex lippitudine sicca curabit, & simul huic alterum renasci loco eruti aiunt. at oportet vi-

al. μύρον

Περὶ τοῦ ἰχθύος ἐν καλοῦσι μύρον.

ΚΕΦ. ΙΕ.

* Μῦρος δ' ἄρα καὶ ἰχθύς πυνθάνομαι ἐστιν, ἐξ ὅτου μὲν σπάσαντος τὴν ἐπωνυμίαν ἐκείνου, εἰπεῖν οὐκ οἶδα, κέκληται γοῦν οὕτῃ. λέγουσι δὲ αὐτὸν εἶναι θαλάττιον ὄφιν. ὀφθαλμὸς δὲ ἄρα ὁ τούτου ὁπότερος οὖν ἐξαιρεθεὶς, καὶ περίαπτον γινόμενος, ἀπαλλάττει ξηρᾶς ἄνθρωπον ὀφθαλμίας. ἔστι δέ φασι τῷδε ἄρα μύρῳ τόδε. ἀναφύεται ὀφθαλμὸς ἕτερος. δεῖ δὲ αὐτὸν

ἀπολ

ἀπολῦσαι τὸν ἰχθὺν ζῶντα· ἢ μάτην τὸν ὀφθαλμὸν ἔχων φυλάττεις.

uum dimittere, vel frustrà illius oculum geris amuletum.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ ἀγρίων αἰγῶν. Κεφ. ις.

De feris Capris Libycis.

CAP. XVI.

Αἶγες ἄγριαι τὰς Λιβύων ἄκρας ἐπιστείβοντές εἰσι κατὰ τοὺς βοῦς τὸ μέγεθος ἰδεῖν. τοὺς γε μὴν μηροὺς, καὶ τὰ στέρνα, καὶ τοὺς τραχήλους κομῶσι θριξὶ δασυτάταις. καὶ σὺν τούτοις καὶ τὴν γένυν τὰ μέτωπα μὲν ἀσκύλοι, καὶ περιφερεῖς, καὶ τὰ ὄμματα χαροποὶ, σκέλη δὲ αὐτοῖς ἐστι κολοβά. κέρατα μετὰ τὴν πρώτην συμφυὴν ἀλλήλων * ἐπηρτημένα καὶ πλάγια. οὐ γάρ τοι πως κατὰ τὰς ὀρειβάτας αἶγας τὰς ἄλλας ὀρθά ἐστι· κάτεισι δὲ ἐγκάρσια, καὶ εἰς τοὺς ὤμους περιήκοντα. οὕτως ἄρα μήκιστά ἐστιν. ἐκ δὲ τῶν λόφων τῶν ὑπερακρίων (οὓς ἐπιπολὰς οἶμαι νομαδικοὶ φιλοῦσιν ὀνομάζειν ποιητῶν παῖδες) ῥᾳδίως εἰς ἕτερον πάγον πηδῶσιν. ἁλτικώτατοι γὰρ αἰγῶν ἁπάν-

Capræ feræ ad summos Libycorum montium vertices commorantur: ad boum magnitudinem accedunt: ipsarũ femota, pectus, ceruix, & maxillæ densissimis pilis diffluunt: frons rotunda protuberat: tibiis breuibus, oculis rauis sunt: Cornibus post primum exortum vtrisq; inuicem longè auersis, & aberrātibus, & ad latera incuruis. non enim similiter atque aliarum Caprarum montanarum recta existunt, sed eatenus retorquentur transuersa, vt ad armos pertingant, adeò sunt procera. Ex Capris longè maxima ad saliendum habilitate sunt: nam ex cacumine in aliud longè distans

* ἀπηρτημένα Gillius.

cacumen transiliunt. Et tametsi sæpe carũ quæpiam, dum ex vno vertice in alterum saltare contendit, ob nimiam interuallorum distantiam per prærupta saxa preceps agitur, nihil tamen læditur, sic est aduersus saxorum duritiem membrorum resistenti firmitate, vt nec cornua frangat, nec caput diminuat. est enim durities ipsorum (cornuum) ingens, & ipsarum æmula rupium In summis montibus plurimas, solertia quadam captandi capratij generis, nimirum vel jaculis, vel retibus, vel laqueis à doctrina artis venaticæ instructi comprehendunt. Iam in patentium camporum æquoribus quilibet vel tardus pedibus eas, quòd ibidem non valent ad fugiendum, capere queat. Earum pelles & cornua aliquot commoditates habent. nam in frigidis tempestatibus ad vim frigorum atque hyemem excipiendam

τῶν οἵδε εἰσι. εἴγε μὴν καὶ πέσοι τις, πορρωτέρω τοῦ ὑποδεξομένου ὄντος αὐτὸν ἢ ὡς ἐκεῖνον ἐφικέσθαι, τὸ δὲ ἄρα μελλῆσαν περιέσεσθαι τοῦτον κρατὸς, ὡς ἀσινῆ μένειν κατενεχθέντα αὐτόν. θραύει δὲ οὐδὲ ἕν, εἰ καὶ πέσοι κατὰ ῥωγάδος, οὐ κέρας, οὐ βρέγμα. ἔστι δὲ καρτερὰ καὶ προσομοία ταῖς πέτραις ἀντιτυπία. οἱ πλεῖστοι μὲν οὖν τούτων ἐν ταῖς ἀκρωρείαις αὐταῖς ἄρκυσι καὶ ἀκοντίοις καὶ ποδάγραις αἱροῦνται, σοφίᾳ δὲ ἄρα τῇ τε ἄλλῃ κυνηγέταις ἀνδράσι, καὶ γοῦν καὶ * ἀποθηρείασιν. θηρῶνται δὲ καὶ ἐν πεδίοις, καὶ φυγεῖν ἐνταῦθα ἀσθενεῖς εἰσιν· αἱρήσει δὲ καὶ ὅστις ἐστὶ βραδὺς τοὺς πόδας. τὸ δὲ ἄρα ἀγαθὸν καὶ δορά τι καὶ κέρατα. ἡ μὲν δορὰ, ἐν χειμῶσι τοῖς σφοδροτάτοις τὸ κρυμὸν οὐ πελάζει καὶ νομευτικοῖς ἄρα

al. αἰζοθηρίασι.

καὶ ὑλουργοῖς ἀνδράσι. κέρατα δὲ ἐκεῖνα ἀρύσασθαι καὶ πιεῖν ἐκ ποταμοῦ παραρρέοντος, ἢ πηγῆς τινος * ἀναστελλούσης ἐν ὥρᾳ θερείῳ χρηστά, καὶ δίψος ἀκέσασθαι λυσιτελῆ. παρέχει γὰρ ἀμυστὶ πιεῖν τῶν * ἀνδρῶν κυλίκων μεῖον οὐδέν· ἕως καὶ αὔξειν τὸ ἆσθμα, καὶ σβέσαι τὸ ὑπεκκαῖόν τε πᾶν καὶ τὸ ἀναφλέγον. οὐκοῦν εἰ τὰ ἔνδον καθαρθείη ὑπό τινος ξέειν εἰδότος † κερατοφόρου, τρία μέτρα ῥᾳδίως αὐτοῖν δέξεται τὸ ἕτερον αὐτῶν.

dam pastoribus & fabris materiariis pelles mirificè prosunt. Cornua ad hauriendam de præterfluentium riuorum confluentibus, aut è fontibus potionem æstiuo tempore, ad depellendam sitim, non minori vsui habentur, quã calices etiam amplitã-ta enim capacitate sunt, vt ex calore anhelationem, æstumq; omnem extinguant. Ab homine expoliendi benè petito cornu intrinsecus politum, tres mensuras facilè capere potest.

al. ἀναπλ-λούσης

ἀστῶν

forte κερατοξόου, vel κερατουργοῦ.

Περὶ τῆς ἐν τῇ Λιβύῃ χελώνης τῆς ὀρείου. Κεφ. ιζ.

Εἰσὶ δὲ ἄρα καὶ χελῶναι θρέμμα Λιβύης, οὐλόταται ὅσα ἰδεῖν. ὄρειοι δὲ αὗται. καὶ ἔχουσι τὸ χελώνειον εἰς βάρβιτον ἀγαθόν.

De Testudine montana Libyca.

C. XVII.

Sunt & Testudines in Libya, eæq: montanæ, & aspectu crispissimæ: quarum testa barbitis est accommodata.

Περὶ τοῦ καλουμένου ἱππομανοῦς. Κεφ. ιη.

De Hippomane.

CAP. XVIII.

Carunculam vnà cũ pullo enatam, alij in

Ἵππος ὅταν τέκῃ, τοῦ βρέφους ἐκπεφυκυῖαν σάρ-

fronte inſitam eſſe, alij ad lumbos, alij ad genitalia adhæreſcere aiũt: eam ſanè nuncupatam hippomanes, primùm vt ex ſeſe Equa peperit, continuò deuorat, quod quidem fit Naturæ quadam benignitate miſericordi in equinam ſtirpem: ne, ſi (vt ferunt) idipſum vſq; ad extremum vitæ diem pullus ſemper inſitum in ſe perſeueraret habere, ad effrenationem impotentis veneris, tam mas quàm fœmina rueret. Et forſan Equeſtris ſiue Neptuni ſiue Mineruæ munus hoc fuerit, ad cõſeruandam Equini generis ſucceſſionem, ne libidinis rabie funditùs periret. Quod quidem ipſum penitus cognitum paſtores habent: ac ſi quando ad moliendas alicui amatorias inſidias egeant, vt ipſum ad cupidinem veneris inflamment, diligenter obſeruãt quando Equa ventrem ferẽs pariat, atq; ſtatim à par

καὶ οὐ πολλήν, ἀλλὰ ὀλίγην, ἀπηρτῆσθαι οἱ μὲν κατὰ τοῦ μετώπου φασὶν, οἱ δὲ κατὰ τῆς ὀσφύος, ἄλλοι γε μὴν κατὰ τοῦ αἰδοίου. ταύτην οὖν ἀποτραγοῦσα ἀφανίζει. καλεῖται δὲ τὸ σαρκίον τοῦτο ἱππομανές. οἰκτρὰ δ' ἄρα τῆς φύσεως, καὶ ἐλεεινὰ ἐς τοὺς ἵππους δρᾶται ταῦτα. εἰ γὰρ ἀεὶ φασὶ καὶ διὰ τέλους προσήρτητο ἐκεῖνο, εἰς οἶστρον ἂν ἀκολαστοτάτου μίξεως ἐξήπτοντο οἵ τε ἄρρενες, καὶ αἱ θήλειαι αὐτῶν. ἴσως δὲ καὶ εἰ δοκεῖ ἱππίου Ποσειδῶνος ἢ Ἀθηνᾶς ἱππίας τοῦτο δῶρον ἵπποις δοθὲν ἵνα αὐτοῖς τὸ γένος διαμένῃ, μὴ δὲ ἀφροδισίων λύττῃ διαφθείρηται. ἴσασι δ' ἄρα ἱπποφορβοὶ τοῦτο εὖ μάλα καλῶς. καὶ ἐάν ποτε δεηθῶσι τοῦ προειρημένου σαρκίου εἰς ἐπιβουλήν τινος, ὡς ἐξάψαι οἱ ἔρωτα, τὴν ἵππον κύουσαν παραφυλάττουσι,

καὶ

καὶ ὅταν τέκῃ παραχρῆμα ἁρπάζουσι τὸ πωλίον, καὶ ἀποκόπτουσι τὴν προειρημένην σάρκα, καὶ εἰς ὁπλὴν ἐμβάλλουσιν ἵππου θηλείας. ἐνταυθοῖ γὰρ καὶ μόνως ἂν φυλαχθείη καλῶς καὶ ἀποθησαυρισθείη. τὸν δὲ πῶλον αὐτίκα ὄντα τῷ ἡλίῳ καταθύουσιν. οὐ γὰρ ἔτι θηλάζει ἡ μήτηρ αὐτὸν, τὸ γνώρισμα ἀφῃρημένον, καὶ τῆς εὐνοίας οὐκ ἔχοντα τὴν ὑπόθεσιν. ἐκ γάρ τοι τοῦ καταφαγεῖν τὴν σάρκα ἡ μήτηρ φιλεῖν τὸ βρέφος ἰσχυρῶς ἄρχεται. ὅς τις δ' ἂν κατά τινα ἐπιβουλὴν ἀνὴρ ἐκείνου γεύσηται τῆς σαρκὸς ἔρωτι καὶ μάλα γε ἀκρατεῖ συνέχεται, καὶ ἐμφρύγεται, καὶ βοᾷ καὶ ἀκατασχέτως ὁρμᾷ καὶ ἐπὶ παιδικὰ αἴσχιστα, καὶ ἐπὶ γυναῖκα ἀφήλικα καὶ ἀπρόσωπον καὶ μαρτύρεται τὴν νόσον, καὶ τοῖς ἐντυχοῦσιν ὅπως ἐξοίστρηται λέ-

tu pullium (nam sic etiam vocant carunculam illam) à pullo abscindunt, & in Equæ vngulam iniiciunt. Nã in hac solùm abditum & conditum optimè seruatur: simul & pullum, quòd ipsum postea non lactaret mater illo insigni & propria beneuolentiæ nota carentẽ, exoriẽti soli immolant. nam ideò pullũ mater vehemẽter amare ingreditur, quòd illam deuorâtit carunculam. Iam quicunque per insidias carnem illam gustauerit, projecta & præcipite amatoria libidine constrictus tenetur, ardet & perbacchatur, & vociferatur, atq; effrenatus ad amores etiam turpissimos, & quantumuis deformem, annosamq; mulierem cupiditatis adiicit oculos, ac morbũ testãs obuiis omnibus quemadmodum conflagret amoris flammâ, exponit. Tum ex eo il-

lius corpus diffluit & extabescit, quòd veneris insaniâ animus exagitetur. Equam Olympiæ ex ære excitatam esse accepi, ad cujus cõspectũ Equi amatores adhinniant, ac amoris furore incitati cum ea gestiant venereo complexu implicari, quòd abstrusa quadam artificis machinatione Hippomanes reconditum intra æream statuam equos alliciat. neque enim esse tam diligentẽ fabricã, vt ex ea Equi eatenus falli & induci possint, vt tantoperè ad illius conspectum in venerem stimulari deberent. Quod siue verũ siue falsum est, ita vt accepi, literis mandaui.

De piscibus qui viuunt in feruenti aqua.

CAP. XIX.

In Africa feruentis aquæ lacus esse, in quo pisces & viuere & na-

γλ. καὶ λείβεται μὲν τὸ σῶμα καὶ φθίνει· ἐλαύνεται δὲ τὴν ψυχὴν ἐρωτικῇ μανίᾳ. ἀκούω τοίνυν καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ τὴν ἵππον τὴν χαλκῆν, ἧς ἐρῶσιν ἵπποι, καὶ ἐπιβαίνονται καὶ ἐγχρίπτεσθαι ἐθέλουσι, καὶ χρεμετίζουσι θεασάμενοι χρεμέτισμα ἐρωτικόν, ἔχειν τὴν ἐκ τοῦδε τοῦ ἱππομανοῦς ἐπιβουλὴν τὴν ἐν τῷ χαλκῷ γεγενημένην λανθάνουσαν, καὶ κρυφίᾳ τινὶ μηχανῇ τοῦ τεχνίτου ἐπιβουλεύειν * ἐν τῷ χαλκῷ τοῖς ζῶσι. μὴ γὰρ εἶναι τοσαύτην ἀκρίβειαν, ὡς οὕτως ἐξ αὐτῆς ἀπατᾶσθαι καὶ ἐξοιστρεῖσθαι τοὺς ἵππους τοὺς ὁρῶντας. καὶ ἴσως λέγουσί τι οἱ λέγοντες· ἴσως δὲ οὐδὲν λέγουσι· ἃ δ᾽ οὖν ἤκουσα καὶ ὑπὲρ τούτων εἶπον.

al. τὸ χαλκὸν

Περὶ τῆς ἐν τῇ Λιβύῃ ζεούσης λίμνης καὶ τρεφούσης ἰχθῦς.

Κεφ. ιθ.

Λέγεται δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ λίμνην εἶναι ζέοντος ὕδατος.

τος. καὶ ἐν τῷ δὲ τῷ ὕδατι φασὶν ἰχθύας ζῆν, καὶ νήχεσθαι· καὶ τροφῆς ἐμβληθείσης ἀναπάλλεσθαι πρὸς τὴν τροφήν. εἰ δέ τις αὐτοὺς εἰς ὕδωρ ἐμβάλῃ ψυχρὸν ὅτι ἀποθνήσκουσι, καὶ τοῦτο πεπυσμένος εἰμί.

Περὶ τῆς τοῦ ἱπποκάμπου ἰατρός. ΚΕΦ. Χ.

Λέγουσι δὲ ἄνδρες ἁλιεῖς ἐπιστήμονες τὴν τοῦ Ἱπποκάμπου γαστέρα, εἴ τις ἐν οἴνῳ καταπήξει ἕψων, καὶ τοῦτο δοίη τινὶ πιεῖν, φάρμακον εἶναι τὸ οἶνον ἄηθες ὡς πρὸς τὰ ἄλλα φάρμακα αἰκιζόμενον. τὸν γάρ τοι πιόντα αὐτοῦ, πρῶτον μὲν καταλαμβάνειν λυγμὸν σφοδρότατον· εἶτα βήττειν ξηρὰν βῆχα, καὶ στρεβλοῦσθαι μὲν, ἀναπτύειν δὲ αὐτὸν οὐδὲ ἕν. διοιδοῦσθαι δὲ καὶ διοιδαίνειν τὴν ἄνω γαστέρα. θερμά τε κεφαλῆς ἐπιπολάζειν ῥεύματα, καὶ διὰ τῆς ῥινὸς καθιέναι λεπτὰ, καὶ ἰχθυη-

tare dicuntur,& ad objectum cibum assilire: ac si quis in frigidam eos injecerit,auditione accepi ipsos interire.

De veneno ex Hippocampi ventre, quod plerosque interimit: superstites verò mirè gaudent aquis: & de remedio ex ipsis Hippocampis aduersus Canis rabidi morsum.

CAP. XX.

Rei piscatoriæ benè periti homines dicunt Hippocampi ventrem in vino decoctum si quis dederit cuipiam bibere, eum multò aliter & insolētiùs quàm ex aliis venenis affici: primò ex ea potione acerrimo singultu laborare, deinde tussire, & sicca quidem tussi vehementer torqueri, nihil interim excreare. sed & superiorem ei ventrem intumescere,& calidas fluxiones in summum caput efferri, & verò per nares rursus tenues & aquosas defluere,

fluere, ac pisculentum odorem reddere. simul & oculos ejus sanguine suffusos igneo colore flagrantes videri, & eorundem oculorum genas inflari: & vomendi quidem cupiditate ardere ferunt, verùm nihil emittere. quòd si natura etiam* euicerit, id tamen mortis esse signum, & hominé mox in obliuionem & dementiam incurrere: sin in ventrem inferiorem delapsum fuerit, nihil horum jam fieri, omnino tamen hominem è vita excedere. Ex morte porrò qui euadunt, mente capti aquam summo studio persequuntur. Hanc enim ipsam idcirco expetunt aspicere, tum stillanté audire, quòd sanè eis ægritudinis leuationem afferat, & somnum cõciliet. Itaq; ad perennes fluuios, aut ad littora, aut juges fontes, aut lacus commorationes eis gratæ sunt & jucundæ, quum tamen non magnoperè desiderent bib

vomitum pramouerit.

διψῶσιν αὐτό, καὶ ἀκούειν λειβ. *vt etiam Gillius legit.*

ρᾶς ὀσμῆς προσβάλλειν. τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ὑφαίμους αὐτῷ γίνεσθαι καὶ πυρώδεις. τὰ βλέφαρα δὲ διοιδεῖσθαι, ἐμέτων δὲ ἐπιθυμίαν ἐξάπτεσθαί φασιν. ἀναπλεῖ δὲ οὐδέν. εἰ δὲ ἐκνικήσῃ ἡ φύσις, τὸ μὲν εἰς θάνατον σφαλερὸν παριέναι· εἰς λήθην δὲ ὑπολισθαίνειν καὶ παράνοιαν. ἐὰν δὲ εἰς τὴν κάτω γαστέρα διολισθῇ, μηδὲν ἔτι εἶναι, πάντως δὲ ἀποθνήσκειν τὸν ἑαλωκότα. οἱ δὲ περιγινόμενοι εἰς παράνοιαν ἐξοκείλαντες, ὕδατος ἱμέρῳ πολλῷ καταλαμβάνονται, καὶ ὁρᾶν τὸ διψῶσιν ἀκούειν αὐτοὺς, καὶ ἀκούειν λειβομένου. καὶ τοῦτό γε αὐτοὺς καταβαυκαλᾷ καὶ κατανυστάζει. καὶ διατρίβειν φιλοῦσιν ἢ παρὰ τοῖς ἀεννάοις ποταμοῖς, ἢ αἰγιαλῶν πλησίον, ἢ παρὰ κρήναις, ἢ λίμναις εἰσί· καὶ πιεῖν μὲν οὐ πάνυ

γλίχονται· ἐρῶσι δὲ νήχεσθαι, καὶ τέγγειν τὼ πόδε, ἢ ἀπονίπτειν τὼ χεῖρε. οἱ δὲ οὐκ αὐτὴν τὴν τοῦ ἱπποκάμπου γαστέρα τούτων αἰτίαν εἶναί φασιν· ἀλλὰ νέμεσθαί τι φυκίον τὸ ζῷον πικρὸν δεινῶς, ἐξ οὗ τὴν ποιότητα εἰς ἐκείνην μεταχωρεῖν. Εὑρέθη δὲ ἄρα καὶ εἰς σωτηρίαν ἱππόκαμπος ἐπιτήδειον, ἀγχινοίᾳ παλαιοῦ μὲν ἁλιέως, σοφοῦ δὲ τὰ θαλάττια. ἦν Κρητικὸς ἁλιεὺς γέρων, καὶ παῖδας νεανίας εἶχε, καὶ τούτους ἁλιέας. συνηνέχθη οὖν τὸν μὲν πρεσβύτην ἱπποκάμπους θηρᾶσαι μετὰ καὶ ἄλλων ἰχθύων, τοὺς δὲ νεανίας δηχθῆναι ὑπὸ κυνὸς λυττώσης, τῷ πρώτῳ δηχθέντι τῶν ἄλλων ἀμυνόντων, καὶ τῷ αὐτῷ πάθει περιπεσόντων. οἱ μὲν οὖν ἔκειντο Μηθύμνης τῆς Κρητικῆς πρὸς ταῖς ἠιόσιν. ἔστι δὲ αὕτη κώμη ὥς φασιν. οἱ δὴ θεώμενοι συνήλγουν τῷ πάθει, καὶ τὴν

κύνα

bibere: sed & natare, & pedes aquâ madefacere, & abluere manus, eis plurimum jucunditatis affert. Sunt qui nō hæc mala dicant hujus bestiæ ventrem creare, sed Hippocampum algam peramaram ex qua ita afficiatur, depasci. Verumtamen solertia veterani piscatoris, & ad res maritimas benè prudentis, salutaris etiam repertus est Hippocampus. is & Cretensis erat, & filios adolescentes piscatores etiā habebat. Accidit etiam vt hic piscator Hippocampos simul cum aliis piscibus caperet, & adolescentes à rabida canicula morderentur: vnus ex eis primùm, deinde etiam cæteri dū fratri adesse, & opem ferre conantur. Quum verò eorum in Methymna Cretensi ad litus jacentium vicem dolentes spectatores interfi-

ciendam caniculam cẽ-
ſerét,& illius jecur me-
dicamentum ad rabiẽ
edendũ iuuenibus dan-
dum eſſe: alij conſule-
rent à Diana ſalutem
petendam eſſe: ſenex
piſcator eos de conſi-
liis quæ afferrent, lau-
datos dimiſit;& Hippo
camporum diligenter
exenteratorum(ventri-
culo & inteſtinis abje-
ctis) alios aſſos eis co-
medendos dedit, alios
cum aceto & melle cõ-
triuit:eoq; cataplaſma-
te morſus vlcera obli-
gauit, atq; filiorum a-
doleſcentium (excitato
in ipſis per Hippocam-
pos aquæ deſiderio) ra-
biem vicit:eosq; ad in-
columitatem quamuis
ſerò reſtituit.

ἐκ τ, ſcilicet νεώ.
al. Ροκκαίας.

κύνα ἀποκτεῖναι προσέ-
ταττον, καὶ τὸ ἧπαρ δοῦναι
τοῖς νεανίαις ὡς φάρμα-
κον τοῦ κακοῦ, καταφαγεῖν.
οἱ δὲ †ἐκ τῆς *Ῥικκαίας οὕ-
τω καλουμένης Ἀρτέμιδος
ἄγειν, καὶ αἰτεῖν ἴασιν πα-
ρὰ τῆς θεοῦ. ὁ δὲ γέρων, καὶ
μάλα ἀδεῶς τε καὶ ἀπερί-
πτως, ταῦτα μὲν ἐπαινῶν
τοὺς συμβουλεύσαντας, εἶτα
τῶν δὲ Ἱπποκάμπων τὰς γα-
στέρας ἐκκαθάρας, καὶ ἐκ-
βαλὼν, τοὺς μὲν ὀπτήσας
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς προσφέ-
ρεσθαι· τοὺς δὲ συντρί-
ψας εἰς ὄξος καὶ μέλι, καὶ
τὰ ἕλκη περιπλάσας τού-
τοις τὰ τοῦ δήγματος, εἶτα
τὸν τῶν νεανιῶν ἐκράτησε
λύττης τῷ πόθῳ τοῦ ὕδα-
τος, ὃν ἐνέφυσαν οἱ Ἱππόκαμ-
ποι αὐτοῖς ὑπεξῆπτον καὶ
τόνδε τὸν τρόπον τοὺς παῖ-
δας ἰάσατο, ὀψὲ μέντοι.

De Canibus fluuiatilibus (quos Lutras interpretor.) c. XXI.

De Canibus marinis non pauca in præcedentibus attuli. Fluuiatiles verò Caniculæ ſpecie

Περὶ τῶν κυνῶν τῶν ποταμίων. Κεφ. κα.

Ὑπὲρ οὖν θαλαττίων μὲν κυνῶν εἴρηται ἡμῖν καὶ πολλά. κύνες δὲ οἱ ποτάμιοι ἰδεῖν μέν εἰσι κατὰ τοὺς κύ-

νας τοὺς χερσαίους τοὺς μικρούς. λάσιοι δέ εἰσι καὶ τὴν οὐράν. λέγονται δὲ τοῦ μὲν αἷμα νεῦρα ἀνθρώπων οἰδαίνοντα πραΰνειν, ἢ † ἔχειν ὕδατι καὶ ὄξει ἀναμιχθέντα. ἡ δορὰ δὲ ὑποδήματα δίδωσιν ἀγαθά, καὶ ταῦτα νεύρων χρηστά, ὥς φασιν.

referunt terrestres parnos, & caudam quoq; hirsutam habent. Sanguis earum ex posca illitus, intumescentes hominum neruos mitigare creditur. Ex pelle calcei fiunt commodi, & ipsi vtiles neruis, vt aiunt. *al. ἰσχῦν*

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου θυμάλου. Κεφ. κβ.

Θύμαλλον δὲ ἰχθὺν τὸν καλούμενον, τρέφει Τίκηνος, ποταμὸς δὲ ὄνομα τοῦ Ἰταλοῦ, καὶ μέγεθος μὲν ὅσον καὶ ἐπὶ πῆχυν προήκει. ἰδεῖν δὲ μεταξὺ λάβρακός ἐστι καὶ κεφάλου. ἄξιον δὲ αὐτοῦ ἑαλωκότος θαυμάσαι τὴν ὀσμήν. οὐ γάρ τι που προσβάλλει ἰχθυηρὸν ἀέρα κατὰ τοὺς λοιπούς, ἀλλὰ εἴποις ἂν διὰ χειρῶν κατέχειν θύμαλλον νεωστὶ τῆς γῆς τρυγηθέντα. καὶ οὖν καὶ εὔοσμός ἐστι, καὶ τις οὐκ ἰδὼν τὸ ζῷον, οἰήσεται πόαν ἔνδον εἶναι, τὴν μάλιστα μελιττῶν

De Thymallo pisce.

CAP. XXII.

Piscem Thymallum, sic nuncupatum, Ticinus fluuius Italiæ procreat: is ad cubiti magnitudinem accedit: & Lupi & Mugilis communem ac mediam speciem similitudinemq; gerit. Ejus capti odor non indignam admirationem habet: non enim vt cęteri piscespisculentum quendam mittit odorem: imò verò existimes te ejus gẽtilem herbam tecẽtem ex terra lectam manibus tenere. Tanta sanè odoris suauitate fragrat, vt qui eum ipsum non videt, gratissimam

Θύμαλλος, piscis, & herba thymus.

τροφ

Apibus herbam, vnde nomen duxit, in manu latere putet. Retibus facilè capitur: non item hamatis escarum illecebris: non adipe Suis, nō Serpho (*insecto aut verme simili formicæ vel culici*) non Chamâ, non alterius piscis intestino, non deniq; Strombi collo, sed solo Culice (improba sanè bestiola, & noctes diesq; homini tum morsu tum strepitu suo molesta) quòd hac sola delectatur esca, comprehenditur.

προφὸν τὴν προειρημένην. ἔνθεν τοι καὶ κέκληται. λίνῳ μὲν αἱρεθείη ἂν ῥᾷστα· δελέατι δὲ καὶ ἀγκίστρῳ οὐχ αἱρήσεις αὐτὸν ῥᾷστα· οὐχ ὑὸς πιμελῇ, οὐ σέρφῳ, οὐ χήμῃ, οὐκ ἰχθύος ἑτέρου ἐντέρῳ, οὐ στρόμβου τένοντι, κώνωπι δὲ αἱρεῖται μόνῳ· πονηρὸν μὲν ζῷον, καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ ἀνθρώποις ἐχθρὸν καὶ δακεῖν καὶ βοῆσαι. αἱρεῖ δὲ τὸ θύμαλλον τὸ προειρημένον. φιληδεῖ γὰρ αὐτῷ μόνῳ.

De Xiphia & alijs piscibus Danubij.

CAP. XXIII.

περὶ τοῦ ἐν Ἴστρῳ ξιφίου καὶ ἑτέρων ἰχθύων. Κεφ. κγ.

Initium Europæorũ fluminum maximi Danubij, ad Septentriones ventos sub Alpium radices subjectum contra solis exortum, à non magno fonte nascitur, vbi gens rei equestris perita habitat: deinde simul permulti, tãquam

al. Ἀλπίων

Videtur locus mutilus.

Ὑπὸ τῷ ποδὶ δὲ τῶν † Ἀλπείων ὀρῶν πρὸς αὐτοῖς μὲν βορρᾶ ὑπὸ τῇ ἄρκτῳ, † οὕτω κέκληται. γένος δὲ τούτοις ἱππικοὶ ἄνδρες. ἐντεῦθέν τοι πρόεισιν ὁ τῶν Εὐρωπαίων ποταμῶν μέγιστος Ἴστρος· ἐκ πηγῆς μὲν οὐ πολλῆς, ταῖς δὲ τοῦ ἡλίου προσβολαῖς ταῖς πρῴταις ἀντίος· εἶτα οἱονεὶ δορυφοροῦντες αὐτὸν, ἅτε τῶν ἐπιχωρίων ῥευμάτων

τῶν βασιλέα, συνανίσχουσιν οἱ πολλοί, καὶ ἀέναον τὸ ῥεῦμα αὐτῶν ἐστι. καὶ ἴσασι μὲν ἑκάστου τὸ ὄνομα οἱ περιοικοῦντες αὐτούς. ὅταν δὲ εἰς τὸν Ἴστρον ἐμβάλωσι, τοῖς μὲν ἡ ἀπὸ γενεᾶς ἐπωνυμία πέπαυται, ἀφίσταται γε μὴν ἐκείνῳ τοῦ ὀνόματος, καὶ ἐξ αὐτοῦ καλοῦνται πάντες, καὶ συνεκβάλλουσιν εἰς τὸν Εὔξεινον. Γίνονται δὲ ἐνταῦθα ἰχθύων γένη διάφορα· κορακῖνοί τε καὶ *μυαλοί, καὶ ἀντακαῖοι, καὶ κυπρῖνοι μέλανες οὗτοι, καὶ χοῖροί τε, καὶ ἥσυχοι ἰδεῖν λευκοί, πέρκαι τε ἐπὶ τούτοις καὶ ξιφίαι. πρέπουσι δὲ τῷ ὀνόματι οἱ ἰχθύες οἵδε, καὶ τὸ μαρτύριον. τὸ μὲν ἄλλο πᾶν σῶμα ἁπαλοί εἰσι, καὶ ἄλυποι προσαψαμένῳ. καὶ ὀδόντες οἱ οὐ † πάντες σκολιοί, οὐδὲ ἀπηνεῖς ἰδεῖν· οὐκ ἄκανθα ἐπὶ τῷ νώτῳ ὀρθὴ † τῷ τῶν δελφίνων ἐκπέφυκεν, οὐ κατὰ τὸ οὐραῖον. ὃ δέ ἐστι θαῦμα

stipantes indigenarum fluminum regem exoriuntur, & eorum confluens continuatus & perennis est: quorum nomina qui hujusmodi fluuios accolunt, planè sciunt. ij postquam in Danubium influxerunt, primogenio nomine appellari desistētes, Europæ fluuiorum regi de suo nomine decedunt, atq; ex eo nominati, simul in Euxinum defluunt. In hoc flumine permulti & diuersi pisces nascuntur, Coracini, Mylli, Antacæi, & nigri colore Cyprini, item Porci, Percæ, & Gladij, qui conuenientissimum nomē habent. quum enim omni reliquo corpore teneri sint, & tactu mites: tum dentes eorum nec admodum curui, neq; immanes spectantur: neq; sic horret spina in dorso, quemadmodum Delphinorū, nec in cauda: sed quod

μυλλοί,

al. πάντη

ὧν

magnam vel audientiū vel videntium admirationem moueat. sub ipsis naribus, quâ respirāt (*at pisces aut non respirāt, aut non per nares*) & aqua ad branchias eis influit ac refluit, in mucronē rostrum procedit, & rectum porrigitur, sensimq; & leniter in longitudinem & crassitudinem augetur: & dum ad cetaceam magnitudinem piscis excrescit, illius etiam mucro tandem vel triremis rostro comparari potest. Neq; modò quum cibi inopiâ vrgetur, mucronati rostri incursu pisces interficit atq; exedit: sed etiā maxima cete propellit & vlciscitur, non quidem armis ex ferro confectis, sed naturâ comparatis, vt ij qui magnitudine processerunt, contra nauem mucronem in ea defigentes, venire audeant. Quidam gloriantur se spectauisse

καὶ ἀκούσαντι καὶ ἰδόντι, ὑπ' αὐτὴν τὴν ῥῖνα, ἐξ ἧς καὶ ἀναπνεῖ, καὶ τὸ ῥεῦμα αὐτοῦ διαρρεῖ ἐς τὰ βράγχια, καὶ ἐκπίπτει, εἰς ὀξὺ οἷα προήκει ἡ γένυς. καὶ εὐθεῖά ἐστι, καὶ αὔξεται κατ' ὀλίγον εἰς μῆκός τε καὶ πάχος. καὶ κητουμένῳ τῷ ἰχθύϊ συνεκτείνεται καὶ ἐκείνη, καὶ ἔοικε τριήρους ἐμβόλῳ. καὶ* διὰ πορείας ἐμπίπτων ὁ ξιφίας ἰχθῦς, καὶ ἀποκτείνας, εἶτα θοινᾶται, καὶ ἀμύνεται δὲ τῷ αὐτῷ τὰ μέγιστα τῶν κητῶν. καὶ ἀχάλκευτόν γε τοῦτο τὸ ὅπλον προσπέφυκέν οἱ, καὶ τέθηκται φύσει. ἐκεῖνοι οἱ δὲ οἱ ξιφίαι εἰς μέγεθος προήκοντες ἔρχονται καὶ νεὼς ἀντίον. καὶ νεανιεύονταί γέ τινες λέγοντες ναῦν Βιθυνίδα ἰδεῖν ἀνεσπασμένην, ἵνα αὐτῇ ποιήσωσιν ὑπὸ γήρως ἡ τρόπις τύχῃ τοῦ δεῖ-

[* δι' ἀπορίαν]

nauem Bithynicam in litus extractam, vt catina ejus jam vetustate fatiscens resarciretur, atque

σης κομιδῆς. οὐκοῦν προσηλωμένην θεάσασθαι τὴν τοῦ ξιφίου κεφαλήν, αὐτοῦ θηρὸς ἐμπήξαντος μὲν τῷ σκάφει τὴν αἰχμὴν τὴν συμφυῆ, ἀποσπᾶσαι δέ τι αὐτὸν πειρώμενον ὑπὸ τῆς ῥώμης τῆς πολλῆς * ἐνσχεθῆναι μὲν ὑπὸ τοῦ τένοντος τὸ πᾶν σῶμα. τὴν δὲ, ἀπομεῖναι πεπηγμένην ὡς ἐνέπεσεν ἐξ ἀρχῆς. θηρᾶται δὲ οὗτος ἄρα καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ καὶ ἐν τῷ Ἴστρῳ. χαίρει δὲ καὶ πικρῷ ὕδατι, καὶ γλυκεῖ ῥεύματι.

Περὶ τοῦ θαλαττίου φύκους τοῦ ἰσομεγέθους τῇ μυρίκῃ.
Κεφ. κδ.

Θέρους ἐνακμάζοντος τοῦ σφοδροτάτου, οἱ θαλάττιοι κύνες καὶ τὰ ἄλλα ζῷα, οἷς πρόσεστι συμφυὴς ἡ τόλμα, ἔς τε τοὺς αἰγιαλοὺς παραβάλλει, καὶ αὐτὴν τῶν κρημνῶν ἔρχεται. καὶ τὰς ῥοώδεις ἄκρας ὑποτρέχει, καὶ ἐς τοὺς στενοὺς καὶ βαθεῖς εἰσνήχονται πορθμούς. φεύγουσι δὲ τὰ πε-

atq; in ea Gladij caput affixum inspexisse: cujus, quum in nauem mucronem suum defixisset, & nullis viribus ipsum retrahere quiuisset, corpus quidem reliquum à ceruice auulsum fuerit: rostrum verò infixum, vt à principio inhæserat, remanserit. Capitur in mari & Danubio, quòd & salsa & dulci aqua delectetur. ἀποχισθῆναι

De alga quadam marina noctu lucente, Caniculis marinis venenosa.
CAP. XXIIII.

Caniculæ, & alia maris alumna animalia, quibus audaciam natura inseuit, quum summus per æstatem calor viget, ad litora se recipiunt, & versus præcipitia natant, & exposita fluctibus promontoria subeunt, & angustis profundisq; fretis sese insinuant. Refugiunt enim pelagus, & quæ in

Ἑρμάκες αἱ ὕφαλοι πέτραι, ἢ αἱ μυωπαί, *Varinus. Et rursus*, ἑρμὰς, ὕφαλος πέτρα. *Item*, Ἑρμαὶ, πέτραι ἐν θαλάσσῃ ὡς λίγδαι ἐνοῦσαι.

Fortè στερεὸς, *nempe* ὁ καρπός.

eo ſunt paſcua eo tempore negligunt. Naſcitur autem genus quoddam algæ ſeu fuci in petris profundis, quæ magnitudine myricā, fructu papauer refert. Fructus reliquo anni tempore occluſus ſolidusq; & oſtrei inſtar, durus eſt. dehiſcit autē ab æſtiuo ſolſtitio, vt calices roſarum. Exterior pars fructus, nempe cruſta quædam ſiue membrana, teſtæ vel oſtrei modo dura, & viſu quàm maximè flaua, interiorem, cui color cæruleus, ſubſtantia mollis, & tanquam veſicæ inflatæ pellucida, valli modo ambit ac munit. Ex hac (*interiore parte*) noxium ſtillat venenum. Emittit autem noctu igneum quendā, & veluti ſcintillantem ſplendorem: & oriente jam Sirio veneni vehementia creſcit. Quam-

λάγια ἤδη. ἐκ τῆς ἐκεῖ νομῆς τηνικάδε τῆς ὥρας ὑπεξορῶσι. γίνεται δὲ ἄρα τι φῦκος ἐν τοῖς * ἕρμασι τοῖς βαθέσι· καὶ τὸ μέγεθος αὐτοῦ κατὰ μυρίκην ἐστί. φέρει δὲ καρπὸν τῇ μήκωνι παρεμφερῆ. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ὡρῶν τοῦ ἔτους μέμυκε, καὶ ἔστιν ἀντίτυπος καὶ † στερεὰ φύσει ὀστρέου. ἀναλύεταί γε μὴν μετὰ τὰς τροπὰς τὰς θερινάς, ὥσπερ οὖν αἱ ἐν ῥοδωνιαῖς κάλυκες. καὶ τὸ μὲν περικείμενον ἔλυτρον, φρουρεῖ τὸ ἔνδον, καὶ δίκην ἕρκους ὀστρακῶδες ὄν, περιέρχεται, ἰδεῖν γε μὴν ξανθότατόν ἐστι· τὸ δὲ ὑπὸ τούτῳ τῷ χιτῶνι, κυανέον ἐστὶ χρόαν, καὶ χαῦνον, ὥσπερ οὖν πεπρησμένη κύστις, διαυγὴς ἄγαν· λείβεται δέ τι ἐξ αὐτῆς πονηρὸν φάρμακον. καὶ νύκτωρ μὲν ἐκπέμπει τοῦτο αὐγὴν, πυρὶ ἐοικυῖαν, καί τινας ἀφίησι μαρμαρυγάς. ὑπανατέλλοντος δὲ τοῦ σειρίου ἔτι καὶ μᾶλλον καὶ-

χύ

χύδ ἡ τοῦ φαρμάκου κακία. καὶ ἐντεῦθεν ὅσον ἐστὶν ὑδροθηρικὸν * πανκυνικόν οἱ ὄνομα θέμενοι, εἶτα οἴονται τὴν τοῦ ἄστρου ἐπιτολὴν τίκτειν αὐτό. οἱ θαλάττιοι δ' οὖν κύνες πρὸς τὴν νύκτωρ τοῦ ἄνθους φαντασίαν τὴν φλογώδη, εἶτα ἐμπεσόντες ὡς πρὸς οὖν εἰς † ἕρμαιον τὴν ἔγκλον μυρίκην τήνδε, τοῦ φαρμάκου, τοῦ μὲν καταλείποντος αὐτοὺς· τοῦ δὲ, καταποθέντος, καὶ ἑτέρου διὰ τῶν βραγχίων αὐτοῖς εἰσφορέντος, εἶτα μέντοι τεθνήκασι, καὶ παραχρῆμα ἀναπλέουσιν· οἱ τοίνυν δεινότατοι τὰ τοιαῦτα ἀνιχνεύειν τοῦδε τοῦ φαρμάκου ἐκ τῶν κητῶν τῶν προειρημένων, τὸ μὲν ἐκ τῶν μελῶν τῶν λοιπῶν, τὸ δὲ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρὸς φέρμακον ἀθροίζουσι δεύτερον. καὶ * κακὸν τοῦτο τῆς καλουμένης χερσαίας ἀγλαοφώτιδος· ὄνομα δὲ αὐτῇ ἄρα ἔθεντο καὶ κυνόσπαστον. καὶ τίς ἡ αἰτία ἐὰν ὑπομνησθῶ εἰπεῖν, εἴσεσθε εἰσαῦθις.

obrem piscatorū natio omnis, quæ pancynicū (*lego * cynosspastum, vt infra quoque*) hanc stirpem appellat) à Canis ortu venenum hoc gigni arbitrantur. Porrò Canes marini ad igneū istum in hac marina myrica floris splendorem, tanquam inopinati alicuius lucri spe allecti, veneno partim aspersi, partim deuorato, & branchiis etiam hausto, extincti fluitāt. Vnde his in rebus exercitati homines venenum secundarium ex piscium istorum tum ore, tum partibus cæteris colligūt. Simile malum ex terrestri etiam aglaophotide est, de qua mox dicemus.

πᾶν, κυνικόν, *al.* πασκυνικον, *Gillius putò, cynosspastū habet, vt etiā infra vocatur, al.* πασκυνικόν.

malim ἕρμαιον, τὸ ἀπροσδόκητον κέρδος.

al. κακὸν

**Vel cynosphastum potius, vt Gillius: quòd Canes marinos occidat. nam & Aglaophôtis terrestris, vel cyno-*

ſphaſtus ſimiliter rectè dicetur, à canum terreſtriũ pernicie: vel cynoſpaſtus, quòd cani alligata extrahatur. nam ϛάω, ϛῶ, *occidere ſignificat.* σπάω *autem trahere.*

De Myſis circa Heracleam Ponti (vel potius Iſtri in Europa accolis) & quomodo ab eis capiantur Siluri.

CAP. XXV.

Myſi, non ij qui Telephi Pergamum incolunt, ſed inferiores, qui ad Pontum: quiq; vicinorum Scytharum incurſiones propulſant, & ſuis viribus regionẽ ſuã defendunt. Ea prope Heracleam eſt, & circa * Naxium flumen propè Tomin (*Tomium vel Tomos*) ciuitatem. Eodem in loco Medeã Aeetæ filiam, impium illud aduerſus Abſyrtũ fratrem facinus perpetraſſe, incolæ Myſi (nefarium ſanè Colchidis veneficæ inter alia crimen) Græcis commemorant. Hi, inquam, piſcandi rationem obſeruant hujuſmodi. Hi-

Heracleã hodie Naxium portum vocari ſcribit Mũſterus.

κατὰ τοῦ Ἀψύρτου τοῦ ἀδελφοῦ

al. φαρμακίαις. *forte* φαρμακίδι

Περὶ τῆς τῶν ἰχθύων θήρας τῶν ἐν Μυσίᾳ. Κεφ. κε.

Μυσοὶ δὲ, οὐχ οἱ τοῦ Τηλέφου τὸ Πέργαμον κατοικοῦντες Μυσοὶ, ἀλλ' ἐκείνους τοὺς πρὸς τῷ Πόντῳ καὶ νὴ Δία τοὺς κάτω· οἰκοῦσιν καὶ τῇ γῇ τῇ Σκυθίδι προσοικοῦσι, τὰς ἐκείνων ἐπιδρομὰς ἀνείργοντες, καὶ τῇ ῥώμῃ τὴν χώραν τὴν προειρημένην φρουροῦντες πάνυ. Ἡρακλείας πλησίον φημὶ, καὶ τοῦ Ναξίου ῥεύματος τοῦ καλουμένου Τόμεως πλησίον. ἐνταῦθά τοι καὶ τὴν Αἰήτου Μήδειαν οἱ ἐπιχώριοι ὑμνοῦσι τὸ ἔργον ἐκεῖνο, † τὰς τοῦ Ἀψύρτου τοῦ ἀδελφοῦ χερσὶ κακαῖς τολμῆσαι, καὶ μὰ Δία δυστυχῆ φήμην ἐπὶ τῇ Κόλχῳ * φαρμακίδι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, τοῖς Ἕλλησι τήνδε ᾄδοντες οἱ Μυσοί. Ἀλλ' οὗτοί γε θήραν ἰχθύων ἐκείνην θηρῶσιν. ἀνὴρ Ι-

ſtrian

Ἰστριανὸς γένος, τὴν τέχνην ἁλιεὺς, τῆς τοῦ Ἴστρου ὄχθης πλησίον ἐλαύνει βοῶν ζεῦγος, οὐκ ἐπὶ τῷ ἀρόμενος ἀροῦν οὔτε. ὥσπερ γάρ φησιν ὁ λόγος μηδὲν εἶναι βοῒ κοινὸν ἅμα καὶ δελφῖνι· οὕτω τοι φιλία χερσὶν ἁλιέων καὶ ἀρότρῳ πόθεν ἂν γένοιτο; εἰ γοῦν οἱ καὶ ἵππων παρείη ζεῦγος, τοῖς ἵπποις χρῆται. καὶ τὸ μὲν ζυγὸν ὁ ἀνὴρ φέρει κατὰ τῶν ὤμων, ἔρχεται δὲ ἔνθα οἱ δοκεῖ καλῶς ἔχειν ἑαυτὸν καθίσαι, καὶ ἐν καλῷ τῆς ἄγρας εἶναι πεπίστευκε. τὸ οὖν μηρίνθου στερρᾶς οὔσης καὶ ἄγαν ἀκλινοῦς, τὴν μὲν ἀρχὴν ἐξῆψε μέσου τοῦ ζώων τοῦ ζυγοῦ. ἄλλην δὲ τροφῆς παραβέβληκεν, ἢ τοῖς βουσὶν, ἢ τοῖς ἵπποις. οἱ δὲ ἐμπίμπλανται. καὶ ἐκεῖνος τῇ μηρίνθῳ κατὰ θάτερα προσῆψεν ἄγκιστρον ἰσχυρὸν, καὶ μάλα τοι καὶ τεθηγμένον δεινῶς. περιεί-

Istrianus natione piscator ad (*Atqui Ister Europæ fluuius est, non regionis iuxta Pontum & Heracleam. Vtrobique tamen Mysi dicti populi habitant. Vide Onomasticon nostrum.*) Istri ripam Boum par impellit, nõ ad arandum (nam quẽadmodum, vt in sermonem hominum venit, nulla Boui communitas cum Delphino intercedit, sic piscatoris manibus vnde amicitia cum aratro?) sed ad piscandum potiùs iugatos Boues, aut Equos in ea loca primũ impellit (iugum ipse humeris gerens) vbi cõmodam sibi & sedem & piscationem arbitratur: atq; ad ripam iumentis pabulum apponit, vnde interea hæc complentur, dum ipse funis benè robusti alterum caput ad medium iugum alligat, ex altero capite hamum appendit validissimum illum acutissimumq;, quẽ asso Tauri pulmone in

ὃ ςημένον Gillius.

ſtructum, ad illiciendũ Silurum suauiſſimam ei eſcam deiicit, poſtquam ex linea, ad quã hamus alligatus eſt, quantum ſatis ſit plumbi ad moderandum tractum appendit. Vbi Silurus bubulæ eſcæ sẽſum percepit, ſtatim eſcam appetẽs, hamum incautè totis faucibus deuorat: & nimia gulæ auiditate trãsfixus imprudẽs, dum ex eo euadere cupit, omnibus viribus funem exagitat. quod quidẽ ipſum animaduertẽs piſcator, cũ ſummo gaudio quàm mox à ſeſſione exurgit, & Boues Equóſve admotis ſtimulis incitat, tanquam arator jam ex piſcatore factus, vt qui in fabulis ſubitò perſonam mutant: ac

ρας δὲ αὐτῷ πηδώμενα ταύρου † πεθηραμένου, αὐτὸ μεθῆκε πρὸς τὴν Ἰστριανῶν πλευρὰν, καὶ μάλα γε ἡδίστην, ὑπὲρ τοῦ συνδέσμου. τὸ τὸ ἄγκιστρον λίνου ἐξάψας τὸν ἀρκοῦντα μόλυβδον, οἷον ἐς τὴν ἕλξιν εἶναι ἕρμα αὐτοῦ. ὁ τοίνυν ἰχθὺς ὁπόταν αἴσθηται τῆς ταυρείου βορᾶς, παραχρῆμα κατὰ τὴν ἄγραν ὁρμᾷ· εἶτα ἂν ἱμείρῃ τούτοις ἐντυχὼν ἀθρόοις, καὶ περιχανὼν ἄδην τε ἀταμιεύτως, τὴν ἐμπεσοῦσάν οἱ κακὴν δαῖτα εἰς ἑαυτὸν σπᾷ. εἶτα ὑφ' ἡδονῆς ἐλιττόμενος οὐδὲ ὁ γάστρις, ἑαυτὸν διαλέληθε τῷ περιειρημένῳ περιπαρεὶς ἀγκίστρῳ, καὶ ἀποδρᾶσαι τὸ ἐμπεσὸν κακὸν διψῶν, τὴν μήρινθον ὡς ἔχει δυνάμεως ὑποταράττει τε καὶ κινεῖ. συνίησιν οὖν ὁ θηρατὴς, καὶ ἡδονῆς ὑποπίμπλαται. εἶτα τῆς ἕδρας ἀνέθορε, καὶ μεθῆκεν ἑαυτὸν πολεμίων τι καὶ * κυνηγεσίων ἐνύδρων· ὥσπερ δὲ ἐν δράματι ὑποκριτὴς ἀμείψας προσωπεῖον, οὐδὲ τὼ βόε ἐλαύνει ἢ τὼ ἵππω. ἀλλὰ δὲ ἀρχὴ καὶ

ἐνύδρων κυνηγεσίων·

καὶ ἡ τοῦ κήτους, καὶ ἡ τῶν ὑποζυγίων αὐτοπάλη ἐστιν. ὁ μὲν γὰρ θὴρ ὁ τοῦ Ἴστρου τρόφιμος ἕλκει κάτω ὅσον ποτὲ ἄρα τῆς ἐν αὐτῷ ῥώμης ἔχει· καὶ μέντοι ζεῦγος τὸ αὐθέλκον ἐκτείνει τὴν μήρινθον. ἀλλά οἱ πλέον οὐδὲ ἕν. τῇ γοῦν ἐπ' ἀμφοῖν ἕλξεως ἰχθὺς ἡττᾶται, καὶ ἀπρακτῶν ἕλκεται κατὰ τῆς ἠιόνος. εἴποι ἂν ὁμηρείδης δρυῶν στελέχη ἕλκειν ἡμιόνους λιὰς, ὡς ἐπὶ τῇ Πατρόκλου ταφῇ Ὅμηρος ᾄδει ταῦτα δήπου τὰ ὑμνούμενα.

jumentis cum cetaceo pisce benè robusto luctatio est: Nam hic Istri alumnus omni virium contentione in altitudinem se deprimit, illa contrà retrahunt: sed piscis vincitur ex amborū tractu, atq; in ripam jugo extrahitur. Diceret sanè aliquis Homeri studiosus, Mulos hoc pacto in Patrocli funere, quod poëta celebrat, quernos aduexisse truncos.

Περὶ ἰχθύων τῶν ἐν τῷ κρυστάλλῳ τοῦ Ἴστρου θηρωμένων, καὶ περὶ τοῦ καλουμένου ἀντακαίου.

Κεφ. κϛ.

Quemadmodum ex Istro conglaciante pisces capiuntur: & de natura Antaceorum.

CAP. XXVI.

Ἔστι δὲ ἄρα τοῦ Ἴστρου καὶ κόλπος οἷος βαθύτατος, καὶ ἔοικε τῇ θαλάττῃ τὴν πολλὴν περίοδον. καὶ μέντοι βάθους εὖ ἥκει ὅδε ὁ κόλπος. καὶ ἐκεῖνο τεκμηριῶσαι ἱκανόν. αἱ ναῦς αἱ φορτίδες αἱ τὴν θάλασσαν περῶσαι, καὶ ἐνταῦθα κατακολπίζουσι, χρείᾳ τῶν περιοικούντων

Est etiam Istro sinùs adeò profundus & latus, & ambitu amplissimo, vt mare esse videatur, in quem onerariæ nauês mare transmittētes ad vsum accolentiū insinuantur, atq; appelluntur. Itaq; tempestatibus quum is quatitur,

quemadmodum mare inhorreſcit. Sunt etiam in eo inſulæ & receſſus quidam riparum in quos refugere licet, & crepidines & colles lōgè eminentes, quibus, quum æſtus reciprocatur, fluctus vehementes refringuntur: atq; eodem velut in anguſtias compulſi, in mare redundantes aguntur. Hoc ipſum ineunte hyeme fieri ſolet. tum enim hunc augeſcentē Boreas impellit & concitat. Hic adeò duram glaciem defert, vt hæc vecturas omneis ſuſtineat. Contrà acerrimus Boreas flans huic reſi-
πείτης ſtit, & vndas ſuas magno motu, & (vt ita dicam) deſiderio in mare exonerare feſtinantem, non ſinit: & repulſum cedere cogit. Sic fit vt glacies in altitudinem deprimatur, vt bene pe

δηλονότι. πεφύκασι δὲ καὶ τοῦτον ὡς θάλατταν, ὅταν ἀγριαίνηται ὑπὸ τῶν καταπνεόντων ἀνέμων εἰς κύματα ἐξαπτόντων τε αὐτὸν καὶ ἐκμαινόντων. πεφύκασι δὲ ἄρα ἐν αὐτῷ καὶ νῆσοι, καί τινες μέντοι καὶ τῆς ὄχθης ὑποδρομαὶ, εἰς ἃς ἔστι καταφυγεῖν. ἀλλὰ καὶ ἀκταὶ καὶ ἄκραι περιήκουσι, καὶ περιτρήγνυνται αὐτοῖς, καὶ περικλύζεται κλύδων ἄγελος. ἡνίκα δ' αὖ ἑαυτοῦ μάλιστα ὑπο πληθεὶς, εἶτα εἰς τὴν θάλασσαν οἱονεὶ στενοχωρούμενος ὠθεῖται· φιλεῖ δ' ἄρα δρᾶν τοῦτο ἤδη * τετάρτης ὥρας φθινοπωρινῆς παραδραμούσης, ὑπαρχομένης δὲ τοῦ χειμερίου, καὶ ἀκμάζοντας αὐτὸς περὶ δὴ πλημμυρῶν. πληθύοντα δ' ἄρα Βορρᾶς ἐπωθεῖ αὐτὸν, καὶ ἐξάπτει κατιέναι ἄγελον. καὶ ὁ μὲν καταφέρει μάλα γε κρυμῶδες καὶ σκληρὸν, ὡς εἰς πλεῖον ἀγόμενον τὸν καθ' ἑαυτοῦ κρύσταλλον. ὁ δὲ αὖ ἀντιπίπτει ὁ Βορρᾶς αὐτῷ καταπνέων σκληρόν. ἔοικεν αὐτὸν

αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὸ πέλαγος ὠδῖνα (ὡς ἂν εἴποις) ἐπιτρέπει. ἀλλ' † αἰθα θέων καὶ αὐωθούμενα ἴησιν. ὁ κρύσταλλος οὖν ἐπιπηγνύμενός τε καὶ ἀνωστελλόμενος ἐς βάθος χωρεῖ, καὶ ἁδρύνεται ἐς πολὺ, καὶ ἐντεῦθεν ὑποῤῥεῖ μὲν ὁ Ἴστρος τὸ γνήσιον ὕδωρ ὁδοῖς (ὡς ἂν εἴποις) κρυπταῖς· τὸ δὲ ἐπίκτητόν οἱ καὶ * νόθιον ἐπίκειται πεδίου δίκην. καὶ κατὰ τοῦτο τῆς ὥρας πολλάκις ὁδοιποροῦσιν οἱ τῆδε ἄνθρωποι κατὰ ζεύγη καὶ μονίππους. † Ὁπόσα μὲν οὖν ἐλέγχει τε καὶ βασανίζει τὴν πῆξιν τοῦ ποταμοῦ, καὶ τοῦδε τοῦ Θρακίου Στρυμόνος, τὸ πονηρόν τε καὶ δολερὸν θηρίον ἀλώπηξ, ἀνωτέρω εἴπον. ὁ δ' οὖν κρύσταλλος ὁ ἐν τῷ Ἴστρῳ καὶ νηὶ φορτηγῷ κατὰ ῥοῦν φερομένῃ † περιγραφεὶς, εἶτα ἐπέδησεν αὐτήν. καὶ οὔτε † ἱστίον ἡπλωμένον ἐστὶ δὴ, οὔτε πρῷρά τις ἂν πρόσω βλέπῃ, οὔτε ὁ τῆς νεὼς ἄρχων ἐπιστρέφει τοὺς οἴακας. πεπήγασι γάρ. ἐπεὶ καὶ τὸ πᾶν σκάφος τῷ περιεχομένῳ

nitus congeletur aqua, ejusq; confluens viis occultis infrà delabatur; glacies verò campi patentis æquor esse videatur. Ac per eam nimirum homines accolæ vel equis insidentes, vel jugata jumenta agentes, iter faciunt. De Vulpe quomodo improba & dolosa hæc bestia, hujus fluuij & Thracij Strymonis glaciem, ejusq; firmitatem exploret, suprà dixi. Porrò Istri glacies etiã nauem onerariam, inter nauigandum ei adnascens, & in ipso confluente versantem tantopere circumligat, vt nec passa vela, nec gubernatores opus sint, nec prora spectet antrorsum, quòd omnia & instrumenta & nauis ipsa glaciei vinculo

al. ἀνεχίων

al. νόθον

Ὁπόσα

περιγραφεὶς

al. ἱστίον ἡπλωμένον ἐστι δεῖ

μένῳ

conſtricta teneantur: nec ſanè nauis eſſe videtur: non enim ampliùs fluctibus verberatur: ſed in magna planicie tumuli, aut cuiuſdam ſpeculæ vel promontorij ſimilitudiné ſpeciemq; gerit. Tum nautæ exiliunt, in flumine excurrentes, plauſtriſq; onera transvehunt: donec rurſus exacta hyeme, & flumine ad priſtinum reuerſo fluendi impetũ, ipſum jam Iſtrum calcantes Boues, onera nauibus reddant: quæ interim in loco manẽt, ceſſántque, donec ſoluta fuerit glacies, & mirabile gelu aſtringentis vinculum laxatum. Eo tempore piſcatores glaciẽ in orbé ligonibus perfodientes vbicunque libuerit, puteum excauant, vt vel putei vel maximi dolij os eſſe videatur. Permulti verò

μένη κατείληπται δεσμῷ. καὶ ἔοικεν οὐ μὰ Δία νηΐ. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς κύμασι τύπτεται. ἀλλὰ ἐν πολλῷ πεδίῳ λόφῳ τινὶ αὐτεστῶτι, ἢ καὶ ναὶ μὰ Δία σκοπιᾷ, ἢ ἄκρᾳ. ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ ἔμποροι καὶ οἱ ναῦται ἐκπηδῶσι, καὶ κατὰ τοῦ ποταμοῦ θέουσι, καὶ ἁμάξας ἄγουσι. καὶ τὸν φόρτον μετήραν ἐπὶ τοῦ πέως ὕδατος. τὸ δὲ πάλιν μετὰ τὴν χειμερίαν ὥραν τοῦ αὐτοῦ φερομένου σφοδρῶς, παραφέρουσί τε καὶ ἄγουσι τὰ ἄχθη, καὶ τὸν Ἴστρον πατοῦσι βόες. μένει δὲ ἡ ναῦς ἐς τὸ αὖ ὑπακοῇ μὲν τὰ τοῦ κρυμοῦ, καιρῷ δὲ ὁ κρύσταλλος καὶ λυθῇ· ἐλευθέρα δὲ τοῦ παραδόξου πείσματος ἡ ὁλκὰς ἀπολυθῇ. ἐντεῦθέν τοι τοῦ καιροῦ καὶ οἱ ἁλιεῖς μακέλλας λαβόντες, ἔνθα αὐτοὺς ἄγει θυμός, διακόπτουσι τὴν πῆξιν τοῦ ὕδατος, καὶ τὴν φορὰν κυκλοτερῆ ἐργάζονται τὸ κατόντες ἐς τὸ ὕ-

καπέτια δὲ ὡς εἴποις αὖ ἢ φρέατος εἶναι στόμα, ἢ μεγίστου πί-

θου

vnĩ Gill.

Omiſit hic quædam Gilli⁹. hæc quidem periodus obſcura videtur. quo modo enim exacta hyeme & iam ſoluta glacie, ampliùs Iſtrum calcant boues? niſi fortè vt denuò onera ad naues per vadũ reuehant, ipſum iam calcantes Iſtrum, nõ glaciem & niuem, vt hyeme.

θου καὶ πάνυ γάστριδος. οὐκοῦν ἰχθύες πολλοὶ τὸν κρυμὸν διαδρᾶναι θέλοντες, οἱονεὶ στέγην ἐπικειμένην, καὶ ποθοῦντες τὸ φῶς, ἀσμένως εἰς τὸ ἀνεῳγμένον στόμιον εἰσνέουσι, καὶ γίνονται πλῆθος ἄμαχοι, καὶ ἐπωθοῦνται ἀλλήλοις· ἀγρεύονται δὲ, ἅτε ἐν βόθρῳ στενῷ, ῥᾳδίως. καὶ πάρεστι λαβεῖν κυπρίνους τε καὶ κορακίνους ἄδην, καὶ πέρκας, καὶ ξιφίαν, ἀλλ' οὔπω μέγαν, καὶ ἔτι τοῦ κέντρου τοῦ προμετωπιδίου ἄμοιρον. καὶ ἀντακαῖον, καὶ τοῦτον ἁπαλόν. ἐπεὶ οἵγε μεγάλοι καὶ προήκοντες τὴν ἡλικίαν, γίνοιντο ἂν καὶ κατὰ τὸν θύννον τὸν μέγιστον· οὗτός τοι καὶ πιότατός ἐστι τὰς λαπάρας καὶ τὴν γαστέρα, καὶ φαίης ἂν ὑὸς οὖθαρ εἶναι θηλαζούσης βρέφος. δορὰν δὲ ἔχει τραχεῖαν, καὶ μέντοι καὶ τὰ δόρατα λεαίνουσι ταύτῃ δορυξόοι. ὑπὸ δὲ τὸν μυελὸν τοῦδε τοῦ ζώου ἀρξάμενος ἐκ μέσης τῆς κεφαλῆς, καὶ μέχρι τῆς οὐρᾶς καθήκων,

pisces lucis desiderio ex glacie tanquam ex tecto incumbente effugere cupientes, in apertum os innatãt. eôdémque frequentes congregantur, vt inter se trudant. Vbi vt in stricto scrobe cùm permulti alij pisces facilè capiũtur, tũ plurimi Cyprini, & Coracini, & Percæ, & Xiphię, qui necdum confirmatâ ætate, nec mucronato rostro existunt: & Antacæi, & ij quidẽ teneri. nam qui ætate processerunt, ad maximi Thunni magnitudinem accedunt. ij sanè pinguissimo abdomine sunt, vt ejus vẽtrem lactantis Scrophę suos fœtus vbera dicas: sicq; aspero corio tegũtur, vt eo perpoliantur hastæ. Ab illius capitis medio à medulla (*cerebro*) ipsius ad caudam mollis & stricta membrana pertinet, quam

ὑμὴν

ad aſſum ſolem exſiccatam, flagellum ad concitanda jumenta efficere poſſis: nihil enim ferè à corio differt. Quũ eſt juſta magnitudine, nunquam ad cauum ſeu puteum glaciei peruenit: ſed aut ſub ſaxa ſubiicitur, aut in imam harenam ad vitandum frigus abditur. Nam id temporis quum gelidũ eſt flumen, & perfrigida tẽpeſtas, nullis nec herbis nec piſcibus veſci neceſſe habet: tantũ inertia laboris gaudet, & alitur ex pingui ſuo ſucco. Et quemadmodũm Polypi, quũ prædâ deſtituũtur, brachia ſua circumrodunt: ſic is ſuam pinguitudinẽ exedens viuit. Ineunte rurſus vêre, jamq; liberè fluente Iſtro, odit ignauiam: itaq; ſeſe ex latibulis ad ſummam aquam incitans, aquæ ſpumâ abundante ex-

δίςμαπι

ὑμὴν ὑγρὸς καὶ στερεὸς ἔρχεται. τοῦτον οὖν πρὸς τὴν εἵλην αὖον ἐργασάμενος, ἕξεις εἰ θέλεις καὶ μάστιγας, ὡς ἐλαύνειν ζεῦγος ἵππων. † ζεῦγος γὰρ ἢ ἵνι ἢ οὐδὲν διαφέρει. εἰς μέγεθος δὲ ἤδη προήκων, οὐκ ἂν αὐτὸν θεάσαιτό τις ὑποδυόμενον τοῦ κρυστάλλου, καὶ ἐμπίπτοντα εἰς τὴν βόθρον· ἀλλ' ἢ πέτραν ὑπελθὼν πολυσκεπῆ εὕρῃ, καὶ ἐν ἄμμῳ βαθείᾳ ἑαυτὸν ἐγκρύψας, εἶτα ὑποθάλπει, καὶ μάλα ἀγαπητῶς. δεῖται δὲ οὔτε πόας τηνικάδε, οὔτε ἰχθύος εἰς βορὰν ἑτέρου. κρυμοῦ δὲ ὄντος, ἀργὸς εἶναι ἐθέλει. καὶ τρέφεται τῇ χολῇ, καὶ τὴν ἑαυτοῦ πιμελὴν ἐσθίει. ὥσπερ οὖν καὶ οἱ πολύποδες ἐν ἀθηρίᾳ τῶν πλεκτανῶν τῶν ἰδίων παρατραγόντες, ἑαυτοὺς καὶ ἐκεῖνοι βόσκουσι. χειμῶνος δὲ λήγοντος, καὶ ὑπαρχομένου ἦρος, καὶ ἐλευθέρου τοῦ Ἴστρου ῥέοντος, μισεῖ τὴν ἀργίαν· καὶ ἀναπλεύσας, ἐμφορεῖται

τοῦ.

τοῦ κατὰ τὸ ὕδωρ ἀφροῦ, πολὺς δὲ οὗτός ἐστι. μορμύροντος δὲ τοῦ ῥεύματος καὶ ὠθουμένου σφοδρότατα, ἐνταῦθά τοι καὶ ἁλίσκεται ῥᾳδίως, ἐλλοχώντων αὐτὸν τῶν ἁλιέων, καὶ τὸ ἄγκιστρον εἰς τὸν ἀφρὸν καθιέντων σὺν τῇ ὁρμιᾷ· καὶ τὸ μὲν κρύπτεται ὑπὸ τῇ λευκότητι, καὶ αὐγὴ τοῦ χαλκοῦ δυσσυνόπτως οἷον οὐκ ἔστι. καὶ διὰ ταῦτά τοι περιχανὼν καὶ λάβρως †ἐλθὼν τοῦ περιῃρημένου σιτίου καταπίνει τὸν δόλον. καὶ ἀπόλωλεν ἐντεῦθεν ὅθεν τὰ πρὸ τοῦ ἐτρέφετο. al. πᾶν

Πῶς διὰ κυνὸς ἀνασπῶσι τὴν καλουμένην κυνόσπαστον, ἢ καὶ ἀγλαοφῶτιδα.

Κεφ. κζ.

Ὄνομα φυτοῦ κυνόσπαστος, καλεῖται δ' ἄρα καὶ ἀγλαοφῶτις ἡ αὐτή. βούλομαι γὰρ ἐκείνης χρέος * ὑπομνησθεὶς, ὃ μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν τοῖς ἄλλοις διαλέληθε, καὶ οὐκ ἔστι πάνυ τι συνοπτὸν, νύκτωρ δὲ ἐκφαίνεται καὶ διαπρέπει ὡς ἀστήρ. φλογώδης

γὰρ

pletur. Vbi magno murmure rapidus fertur, ibi à piscatoribus ad hunc modum insidias ei molientibus facilè capitur, vt hamus cum linea in spumam demissus, sub arborem occultetur, & ferri splendor minimè perspicuus sit: is tum ore hiante atque imminente liguriens, insidiosam escam deuorat, ex eoq; perit, vnde priùs alebatur.

De mirabili noctu lucēte herba aglaophotide terrestri, quæ & cynospastus dicitur, quòd per Canem erueretur.

CAP. XXVII.

Cynospastus herba alio nomine aglaophôtis dicitur. hæc per diẽ inter cæteras herbas, (à quibus ne minimũ quidem differt,) delitescit, nec vllo modo agnoscitur: noctu verò stellæ instar lucens, & igneo splendore corru- sup. ca. 24

scans, facilè in conspectum venit. Itaq; signo ad radices ejus defixo discedunt: absque eo neq; colorem ejus interdiu, neq; speciem cogituri. Nocte jam exacta aduentant, & herbam ex signo agnoscunt: euellere verò, aut circunfodere tantùm, cauent. Primùm enim qui ejus naturę imperitus eam attigit, periisse ferunt. Canem igitur juuenem adducunt, diei spatio famelicum, & funiculum validum arctissimè ad inferiorem herbæ stipitem vinctū Cani etiam alligant, & carnes assas multas ei obiiciunt, quàm longissimè interim possunt recedentes. Canis nido-

scilicet συμβαλεῖν, *quod verbum sequitur.*

γάρ ἐστι, καὶ ἔοικε πυρί. οὔκουν σημεῖόν τι τοῖς ῥίζαις παραπήξαντες αὐτῆς, ἀπαλλάττονται· οὔτε τὴν χρόαν ἔχοντες μεθ' ἡμέραν *, εἰ μὴ τοῦτο δράσειαν, ἐμνημόνευσαν, οὔτε μὴν τὸ εἶδος· παρελθούσης δὲ τῆς νυκτὸς, ἥκουσι. καὶ θεασάμενοι τὸ σημεῖον ὅπερ οὖν κατέλιπον, καὶ γνωρίσαντες, ἔχουσι συμβαλεῖν ὅτι ἄρα τοῦτο ἐκεῖνό ἐστι, οὗ καὶ δέονται. ἐπεί τοι γε ἄλλως ὅμοιόν ἐστι τοῖς παρεστῶσι, καὶ οὐδὲ ὀλίγον διαλλάττει αὐτῶν. οὐκ ἀνασπάσουσι δὲ αὐτοί τὸ φυτὸν τόδε, ἢ οὐ χαιρήσουσι πάντως. οὐκοῦν οὔτε περισκάπτει τις, οὔτε ἀνασπᾷ. ἐπεὶ καί φασι, τὸν πρῶτον ὑπ' ἀπειρίας τῆς κατ' αὐτοῦ φύσεως προσαψάμενον, οὐκ εἰς μακρὰν ἀπώλεσεν. ἄγουσι οὖν κύνα νεανίαν ἡμερῶν ἀτροφήσαντα καὶ λιμώττοντα ἰσχυρῶς· καὶ τούτου σπάρτον ἐξάψαντες εὖ μάλα στερεὸν, ἐκ τῆς ἀγλαοφῶτιδος τοῦ κάτω στελέχους βρόχον τινὰ δύσλυτον προσαρτήσαντες, ὡς οἷοί τέ εἰσι μακρόθεν εἶτα τῷ κυνὶ προτιθέασι † κρέατα πάμπολλα ὀπτά,

ἄλ. κρέα

κνίος

κυνόσπης περιβάλλονται. ὁ δὲ, ὑπὸ τοῦ λιμοῦ φλεγόμενος, καὶ στρεβλούμενος ὑπὸ τῆς κυνόσπης, ἐπὶ τὰ προκείμενα ἵεται κρέα * καὶ ὑπ' ὀδύνης αὐτόρριζον ἀνασπᾷ τὸ φυτόν. ἐὰν δὲ ὁ ἥλιος ἴδῃ τὰς ῥίζας, ὁ κύων ἀποθνήσκει παραχρῆμα. θάπτουσι δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χωρίῳ αὐτόν. καί τινας δράσαντες ἀπορρήτους ἱερουργίας τε, καὶ τιμήσαντες τοῦ κυνὸς τὸν νεκρὸν ὡς ὑπὲρ αὐτῶν τεθνεῶτος. εἶτα μόνοι περιάψασθαι τολμῶσι τοῦ φυτοῦ τοῦ προειρημένου, καὶ κομίζουσιν οἴκαδε, καὶ κατακεχρῶνταί φασιν εἰς πολλὰ καὶ λυσιτελῆ. ἐν δὲ τοῖς καὶ τὴν ἐκ τῆς σελήνης νόσον ἐνσκήπτειν τοῖς ἀνθρώποις λεγομένην, ἰᾶσθαί φασιν αὐτήν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ πάθος· ὀξέως ὑγροῦ ἐπικλύσαντος καὶ ῥαγέντες ἀφαιρεῖται τὴν ὄψιν αὐτοῖς.

addo ἱερ- μα.

re motus impetu ad carnes fertur, & herbam radicitus eruit. cujus radices si Sol viderit, Canis mox expirat: & secretis quibusdam ceremoniis, vtpote in ipsorum gratiam extinctus, sepelitur. Tumdemum herbam contingere, & secum auferre audent. Vsus ejus ad multa celebratur: & inter cætera ad comitialem morbum remediũ ex ea homini commendant. item ad oculorũ vitium, quòd delato in eos humore nimio, videndi facultatem adimit.

De Nerite.

CAP. XXVIII.

Cochlea marina magnitudine exigua, formæ pulchritudine eximia spectatur, eò maris

Περὶ τοῦ κόχλου τοῦ θαλαττίου, τοῦ καλουμένου νηρίτου. Κεφ. κη.

Κόχλος ἐστὶ θαλάττιος, μικρὸς μὲν τὸ μέγεθος, ἰδεῖν δὲ ὡραιότατος· καὶ ἐν θαλάττῃ τίκτεται τῇ

καθαρωτάτη, καὶ ἐν ταῖς ὑφάλοις πέτραις, καὶ ἐν ταῖς καλουμέναις χοιράσιν. ὄνομα δὲ νηρίτης ἐστὶν αὐτῷ. καὶ διαρρεῖ λόγος διττὸς ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου, καὶ εἰς ἐμέ γε ἀφικέσθην ἄμφω τὼ λόγω. καὶ μέντοι καὶ διαμυθολογεῖσθαι μικρὰ ἄττα ἐν μακρᾷ τῇ συγγραφῇ, οὐδὲν ἄλλ' ἢ διαναπαῦσαί τε τὴν ἀκοὴν καὶ ἐφηδῦναι τὸν λόγον. Τῷ Νηρεῖ τῷ θαλαττίῳ, ὅνπερ οὖν ἀληθῆ τε καὶ ἀψευδῆ ἀκούομεν δεῦρο ἀεί, πεντήκοντα μὲν τεκεῖν θυγατέρας τὴν Ὠκεανοῦ Δωρίδα Ἡσίοδος ᾄδει. μέμνηται δὲ αὐτῶν καὶ Ὅμηρος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ Μεγάροις. εἶτα δέ οἱ γενέσθαι παῖδα ἐπὶ ταῖς τοσαύταις θυγατράσιν. ἐκεῖνοι μὲν οὖν οὔ φασι· λόγοι δὲ θαλάττιοι ὑμνοῦσι, καὶ Νηρίτην αὐτὸν κληθῆναι λέγουσι καὶ ὡραιότατον γενέσθαι καὶ ἀνθρώπων καὶ

vbi sordium vacuitas est, & tranquillitas viget, & in saxis tum tectis mari, tum eminentibus modicè (chœradas vocant) nascitur, hæc Nerites appellatur, & duplex super ea narratur fabula, quas (vt accepi) referam. nam in longo opere modicè ad fabulas deflectere, tum animi recreandi, tum condiendi edulcandiq; sermonis gratia, nihil prohibet. Nereo (dæmoni) marino, quem veracem & minimè fallacem esse hactenus omnes prædicant, Doris Oceani filia (vt canit Hesiodus) filias peperit quinquaginta: quarum Homerus quoq; in Megaris poëmate meminit. Post tot verò filias, etiam filium vnicum ei natum esse, non illi quidem auctores sunt, sed vulgus piscatorum prædicat: cui nomen fuerit Nerites, hominum simul atq; deorum formosissimo: quocum Venus

θεῶν. Ἀφροδίτην δὲ συνδιαιτωμένην καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ ἡσθῆναί τε τῷ Νηρίτῃ, τῷδε, καὶ ἔχειν αὐτὸν φίλον. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο χρόνος εἱμαρμένος, *ἔδει τοῖς ὀλυμπίοις ἐγγραφῆναι καὶ τήνδε τὴν δαίμονα, τοῦ πατρὸς παρακαλοῦντος, ἀκούω αὐτὴν ἀκούω, καὶ τὸν ἑταῖρον τε καὶ συμπαίστην τὸν αὐτὸν ἐθέλειν ἄγειν. τὸν δὲ οὐχ ὑπακοῦσαι λόγος ἔχει, τοῦ ὀλύμπου προτιμῶντα τὴν σὺν † τοῖς ἀδελφοῖς καὶ τοῖς γειναμένοις διατριβήν. παρῆν δ' ἄρα αὐτῷ καὶ ἀναφῦσαι πτερὰ, καὶ τοῦτο ἐγῷμαι δῶρον τῆς Ἀφροδίτης δωρουμένης· ὁ δὲ καὶ ταύτην παρ' οὐδὲν ποιεῖται τὴν χάριν. ὀργίζεται τοίνυν ἡ Διὸς παῖς, καὶ ἐκεῖνον μὲν εἰς τὸν κόχλον τόνδε ἐκτρέπει τὴν μορφὴν· αὐτὴ δὲ αἱρεῖται ὀπαδόν τε καὶ θεράποντα αὐτ' ἐκείνου τὸν Ἔρωτα, νέον καὶ τοῦτον καὶ καλόν· καὶ οἱ τὰ πτερὰ τὰ ἐκείνου δί-

nus etiam in mari se oblectârit, magno illũ amore prosecuta. Quũ verò jam tempus fatale aduenisset, & Venerẽ diis cælestibus, jussu patris, inscribi oportetet: audio eam de mari exeuntem, Neritẽ quoque delicias suas secũ abducere voluisse: illũ verò recusasse, quòd inter parentes ac sorores viuere, quàm cælo potiri mallet. Et quum alas etiam quandocunque libuisset, ad volandum sibi producere posset, hoc quoq; munus à Venere (ni fallor) acceptum, aspernatus neglexit. Quamobrem indignata Iouis filia, illum in Cochleam ejusdem nominis conuertit: comitem verò & ministrum illius loco Cupidinem, ipsum quoq; juuenem & formosum sibi delegit: & alis, quas Nerites habuerat, eun-

addo ἐ

al. ταῖς ἀδελφαῖς

al. ἐρα-
σθῆναι

addo καὶ
αὐτὸν
ἀντέρωτος

dem induit. Altera verò fabula, Neptunum ait amasse Neritem, & pariter ab eodem redamatum esse, vnde nomen & celebritas Anterotis (id est Amoris mutui) inter homines exorta sint. & hunc Neptuni amasium tum aliâs familiariter cum ipso viuere solitum esse: tum currum ejus & equos, siquando per æquora veheretur, quàm proximè semper secutum, marinis bestiis omnibus sua celeritate superatis. Nam pisces Cetacei, Delphini, Tritones, aliiq́; è penetralibus maris excitati, circumsiliendo currum, & tripudiando, (quod eos facere Homerus etiam in Iliade testis est) omnes mox fessi desistebãt, & relinquebantur à tergo. Puer verò pergebat semper, fluctibus etiam ei (ob reuerẽtiam Neptuni) se submittentibus, & locum aquarum diuortio cedente mari: quòd Neptunus voluisset tam præstantis formæ puerum, tum cæteris,

δῶσιν. Ὁ δὲ ἄλλος λόγος τ' ἐρᾶσθαι βοᾷ Νηρίτου Ποσειδῶνα· ἀντερᾶν δὲ τοῦ Ποσειδῶνος *. καὶ τοῦτό γε ὑμνουμένου * ἀντέρωτος, ἐντεῦθεν τὴν γένεσιν ὑπάρξασθαι· συνδιατρίβειν οὖν τά τε ἄλλα τῷ ἐραστῇ τὸν ἐρώμενον ἀκούω· καὶ μέντοι καὶ αὐτοῦ ἐλαύνοντος κατὰ τῶν κυμάτων τὸ ἅρμα, τὰ μὲν κήτη τὰ ἄλλα, καὶ τοὺς δελφῖνας, καὶ προσέτι καὶ τοὺς τρίτωνας ἀναπηδᾶν ἐκ τῶν μυχῶν, καὶ περισκιρτᾶν τὸ ἅρμα, καὶ περιχορεύειν, ὃ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι λέγει ἡμῖν. ἀπολείπεσθαι γοῦν τοῦ τάχους τῶν ἵππων πάντας καὶ πάντα. μόνα δὲ ἄρα τὰ παιδικά οἱ παρομαρτεῖν, καὶ μάλα πλησίον. στόρνυσθαι δὲ ἄρα αὐτοῖς καὶ τὸ κῦμα, καὶ διΐστασθαι καὶ τὴν θάλασσαν, αἰδοῖ Ποσειδῶνος. ἐβούλετο γάρ. τῇ τε ἄλλῃ τὸν θεὸν διδό-

κινεῖν τὸν καλὸν ἐρώμενον, καὶ οὖν καὶ τὴν ἕξιν διαπρέπειν. τὸν δὲ Ἥλιον νεμεσῆσαι τῷ τάχει τοῦ παιδὸς ὁ μῦθος λέγει καὶ ἀμεῖψαί οἱ τὸ σῶμα * εἰς τὸν κόχλον. τὸν † οὖν οὐκ οἶδα εἰπεῖν ὁπόθεν ἀγριαίνοντα, οὐδὲ γὰρ ὁ μῦθος λέγει. εἰ δέ τι χρὴ συμβαλεῖν ὑπὲρ τῶν ἀτεκμάρτων, λέγονται ἀντερᾶν Ποσειδῶν καὶ Ἥλιος. καὶ ἠγανάκτει μὲν ἴσως ὁ Ἥλιος, ὡς ἐν θαλάττῃ φερόμενος, ἐβούλετό τε αὐτὸν οὐκ ἐν τοῖς κήτεσιν ἀριθμεῖσθαι, ἀλλ᾽ ἐν ἄστροις φέρεσθαι. καὶ τὼ μὲν μύθω ἐς τοσόνδε ἐληξάτην. ἐμοὶ δὲ ἐκ θεῶν ἵλεω ἔστω. καὶ τά γε παρ᾽ ἐμοῦ ἔστω πρὸς αὐτοὺς εὔστομα. εἰ δέ τι θρασύτερον εἴρηται τοῖς μύθοις, ἐκείνων τὸ ἔγκλημα.

Πῶς θηρῶσιν ἐν τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ καὶ τῷ Ταινάρῳ τοὺς ἰχθῦς. Κεφ. κθ.

cæteris in rebus excellere, tum corporis habitu & viribus præ cunctis florere. Solem igitur, inquit fabula, pueri celeritate commotum succensuisse, & in hocce Cochleæ genus vertisse. Quā verò ob causam Sol iratus hoc fecerit, non exprimit fabula: verisimile tamen est, si quid coniicere licet in rebus obscuris, hos deos fuisse riuales: & Solem ægrè tulisse quòd tam formosus puer in mari degeret, quem ipse digniorem inter sydera, quàm inter belluas maris numerari judicaret. Hîc fabulam vtramq; finierim. precor autem deos mihi propitios esse, & quę narraui in meliorem partem accipere: & si quid peccatum est, id omne fabulis vulgi adscribere.

* εἰς τὸν κόχλον τὸν δὲ οὐκ οἶδα. &c.

† al. νῦν

Quomodo Eridani & Tanari confluxu aqua conglaciante pisces capiantur.

CAP. XXIX.

Tanari fl. haud scio an alius quisquam meminerit. Rarissimè etiam Eridanum, i. Padum, cōglaciari putarim.

Vbi insignis Eridanus & parum nobilis Tænarus coitionem faciunt, ibi peculiaria piscandi genera accolæ exercent: quæ ex Mitylenæi cujusdam viri, mihi etiam noti, carminibus didici, non indigna referri. Hyberno quidem tempore dum glacies astringit aquam, sationi operam dant. Fertilé enim regionem colunt. deinde ineunte vêre, nondū confluente frigoribus conglaciare desinente, qui antea agricolæ essent, nunc piscatores facti, sinuosum locum deligunt: quem peracutis securibus circuncidunt, vt figuræ rotunditate quiddam lacui vel paludi simile efficiant. non tamen glaciem prope ripam secant, sed in suo statu consistere sinunt: atq; locum à

Ἔνθα ὁ Ταίναρος ποταμὸς καὶ ὁ Ἠριδανὸς συμβάλλεται, οὗτος μὲν καὶ μάλα δόξης ὢν, ὁ κλεινὸς ἐκεῖνος, ὁ δὲ οὐ πάνυ γνώριμος· ἐνταῦθά τι θήρας καὶ μὰ Δία ἰχθύων ἴδιαι, καὶ εἰς ἐμὲ δὲ ἥκουσαι μέτροις Μιτυληναίου ἀνδρὸς, ὃν ᾔδειν καὶ αὐτὸς, μηδὲ ἐξ ἡμῶν ἀγέραστοι γινέσθωσαν τῷ λόγῳ τῷδε. Πεπηγμένων αὐτοῖς ὑπὸ κρυστάλλου τῶν ῥευμάτων, ὅσοι περιοικοῦσιν αὐτοὺς, τῇ μὲν ὥρᾳ χειμερίῳ δρῶσί τε καὶ σπείρουσι. καὶ γάρ πως καὶ εὔγειον χῶρον κεκλήρωνται. εἶτα ὑπαρχομένου τοῦ ἦρος, τῶν ῥευμάτων τῶν πεπηγμένων, δι' ἣν αἰτίαν εἶπον, ἔτι ἑστώτων, κολπώδη τινὰ τρόπον περιαιροῦνται οἱ γεωργοί πως, νῦν δὲ ἁλιεῖς, καὶ περιτέμνουσι τοῦτον εὖ μάλα τεθηγμένοις πελέκεσι, καὶ τὸ ὕδωρ ἀναφέρεται, περιφερὲς κατὰ τὸ πλάτος. οὐ μὴν πλησίον ἐπὶ ταῖς ὄχθαις κόπτουσιν, ἀλλὰ ἐῶσι τὸν κρύσταλλον, ὡς ἐξ ἀρχῆς συνεστράφη. περιξ

al. ἐπεστρά-φη

ἐμβάλλουσιν εἰς τὴν χώραν τὴν γεγυμνωμένην πλατὺ δίκτυον, καὶ μέντοι καὶ περιβάλλουσιν αὐτὸ κάλων ἁδρότερον. καὶ τοῦτό γε τὸ δίκτυον ἐπισπῶσιν ἄνδρες ἐπὶ τῆς ὄχθης ἑστῶτες, καὶ ἁλιεῖς, καὶ ἄλλοι. καὶ μέντοι τὴν τῶν ἰχθύων ἅλωσιν θεῶνται πολλοὶ, τῆς τέχνης οὐκ ἐπαΐοντες· ψυχαγωγία δέ τις ὑπῆσιν αὐτοὺς ὅταν γε μὴν ἀγόμενοι τῆς ὄχθης πλησίον ἀφίκωνται, τηνικαῦτα καὶ * τὸ ἐντεῦθεν τέμνουσι κρύσταλλον οἱ ἔξωθεν ὑδροθῆραι. τῇ γὰρ τοι θήρᾳ ἐνέχονται, καὶ ἀνασέλλονται τοῖς ἰχθύσι τῆς ἔξω πόρρω. τούτου δὲ οὕτω γινομένου, πλήρες ἰχθύων τὸ δίκτυον ἐκεῖνο, τὴν περιτμηθεῖσαν ὑπωθεῖ τοῦ κρυστάλλου πέτραν, καὶ † συνεπάγη. καὶ οἵγε ἐφεστῶτες ἁλιεῖς αὐτῇ, ἐοίκασιν ἐπὶ νήσου φερομένης πλωτῆς. ἴδια μὲν δὴ καὶ ταῦτα ἰχθύων τῶν ἐκεῖσε. καὶ θήραις ἑτέραις οὐκ ἀνεικασμ

glacie nudatum circundant amplo verriculo quod fune valido ambitur. Tum rete piscatores, aliiq; in ripa consistentes trahunt: ac nimirum permulti, etiam piscatoriæ artis imperiti, piscium captioné animi causâ spectant. Quum autem ij qui adducunt, propè ripam venerunt, tum piscatores alij extrinsecus glaciem ripæ continenté frangũt. detinetur enim rete in lacu quem diximus, & promoueri * vltrà non potest. Ita igitur circuncidunt glaciẽ, vt pars ejus in medio (inter lacum scilicet ab eis factum, & ripam) jam libera absolutaq;, & insulæ fluitantis instar: cui insistunt qui rete trahunt, ab reti piscibus pleno, dum trahitur, versùs ripam agatur ac impellatur. Hoc quidem illo in loco piscandi genus, vsitatis piscationibus aliis

† συνεπάγη

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ιε.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* XV.

Θήρα ἰχθύων ἐν Μακεδονίᾳ οὐ πάνυ συνήθης.

Κεφ. α.

Θήραν ἰχθύων Μακεδονικὴν οἶδα ἀκούσας· καὶ ἥδε ἡ θήρα ἐστί. Βεροίας τε καὶ Θεσσαλονίκης μέσος ῥεῖ ποταμὸς ὄνομα Ἀστραῖος. εἰσὶν οὖν ἐνταῦθα ἰχθύες τὴν χρόαν κατάστικτοι· οὕστινας αὐτοὺς οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσι, Μακεδόνας ἐρέσθαι λῷόν ἐστιν. οἵγε οὖν ἐσθί-

Quomodo in Macedonia non admodum vsitatè pisces capiantur.

CAP. I.

HVjuscemodi Macedonicam piscãdi rationem auditione comprehensam habeo: in fluuio nomine Astræo, qui inter Berœam & Thessalonicen medius fluit, distincti variis coloribus pisces (nomine ab incolis Macedonibus interrogando) gi-

gnuntur: qui indigenis Muscis in fluuio volitantibus pastum sibi comparant. Eæ nec simile de specie quicquã aliarum Muscarum habent, quæ vbiq; sunt: nec ad Apum similitudinem accedunt, nec Vesparum, nec deniq; Anthedonum (*Crabronum*) speciem gerunt: harum tamen aliquam cujusque propriam par ticulam referunt. nam in audacia quiddam simile cæterarum Muscarum habent, tum magnitudine Anthedoni similes sunt, tum Vesparum colorem reddunt, & similiter quidẽ atq; Apes bombo strepunt. Eas Hippuros appellant indigenæ. eæ ad summam aquam versantes sui gratiâ alimenti, Piscium natione non latent. Nã vt ex his quispiam earum aliquam per summa apparentem conspexit, silentio sub aqua subiẽs, ne prædam aquæ agi-

al. ἡμέραις *lego* ἀνθηδόσιν *ex sequentibus*

ποιοῦνται τροφὴν μυίας ἐπιχωρίους ἐν τῷ ποταμῷ πετομένας, οὐδέν τι ταῖς ἀλλαχόθι μυίαις προσεοικυίας, οὐδὲ μὴν σφηκῶν ὄψει παραπλησίους· οὐδ᾽ ἂν εἴποι τις ταῖς καλουμέναις * ἡμέρεσι τὴν μορφὴν εἰκότως ἂν ἀπεικάσαι τὸ ζῷον, οὐδὲ ταῖς μελίσσαις αὐταῖς. ἔχουσι δὲ τῶν προειρημένων ἑκάστου μοῖραν ἰδίαν. ἐοίκασι γὰρ τὸ μὲν θράσος, μυίᾳ· τὸ δὲ μέγεθος, εἴποις ἂν ἀνθηδόνα· σφηκὸς δὲ τὴν χρόαν ἀπεμάξατο· βομβεῖ δὲ ὡς αἱ μέλιτται. καλοῦσι δὲ ἵππουρον αὐτὸν, πᾶν ὅσον εἰσὶν ἐπιχώριον. ἐνδιαιτῶσιν οὖν ἐπικείμενοι τῷ ῥεύματι τροφὴν τὴν ἑαυτοῖς φίλην. οὐ μὴν οὐ δύνανται τοὺς ἐπινηχομένους λαθεῖν ἰχθύας. ὅταν γοῦν αὐτοῦ ἐπιπολάζουσαν τὴν μυῖαν θεάσηταί τις, ἡσυχῇ καὶ ὕφυδρος νέων ἔρχεται, κινῆσαι

νήσῃ τὸ ἄνω δεδιὼς ὕδωρ, ἵνα μὴ σβέσῃ τὸ θήραμα. εἶτα ἐλθὼν πλησίον κατὰ τὴν σκιὰν αὐτῆς, ὑποχανὼν κατέπιε τὴν μυῖαν· ὡς οἶν ἐξ ἀγελῶν λύκος ἁρπάζας, ἢ χῆνα ἐξ αὐλῆς ἀετός. καὶ τοῦτο δράσας ὑπεισῆλθε τὴν φρίκα. ἴσασιν οὖν οἱ ἁλιεῖς ταῦτα πραττόμενα· καὶ ταῖσδε μὲν ταῖς μυίαις εἰς δέλεαρ τῶν ἰχθύων χρῶνται οὐδέν· ἐὰν γὰρ αὐτῶν προσάψηται χεὶρ ἀνθρωπίνη, ἀφήρηνται μὲν τὴν χρόαν τὴν συμφυῆ, μαραίνεται δὲ αὐτοῖς τὰ πτερά, καὶ ἄβρωτοι γίνονται τοῖς ἰχθύσι. καὶ διὰ ταῦτα οὐ προσίασιν αὐταῖς ἀπορρήτῳ φύσει, τὰς εἰρημένας μεμισηκότες. οἱ δ᾽ οὖν περιέρχονται † ὑδροθηρικῇ δόλον αὐτοῖς ἐπινοήσαντες· οἷον τῷ ἀγκίστρῳ περιβάλλουσιν ἔριον φοινικοῦν, ἥρμοσαί τε τῷ ἐρίῳ δύο πτερὰ ἀλεκτρυόνος

tatione loco moueat, proximè ad illius vmbram accedit,& quemadmodum vel de grege ouem Lupus,vel anserẽ ex cohorte Aquila rapit, sic is ore hianti atque imminẽti eam deuorat, & mox sub aquæ superficiẽ denuò mergitur. Quod quidẽ ipsum etsi piscatores haudquaquam ignorant,non iis tamen Muscis ad inescandos pisceis vtũtur. simul enim ac hominis manu continguntur, & natiuum colorem perdunt, & pennæ euanescunt, & inepti ad escam pisciũ omninò reddũtur. Quę causa est, cur earum odio incensi, ipsas à se detestentur. Veruntamen qui piscandi scientiam cognitionemq; præclarè tenent,captiosa quadam machinatione atq; solertia ejusmodi pisces circumueniunt:Purpurascente enim lana hamum circumuestiunt:& ad eandem lanam gallinacei penn

† ὑδροθηρικοὶ vel ὑδροθηρικὸν

pennas duas è barba seu paleis, cetei coloris speciem similitudinemq; gerentes, accōmodant. quaternûm cubitorum est arundo, & ejusdem longitudinis linea, atq; has abstrusas insidias in flumen deiiciunt. pisces colore illecti, cupidè pergunt contrà venire, ac nimirum lautum cibum se habituros ex pulchro aspectu arbitrantes, hamatis escis configuntur, iisdemq; acerbis captiui fruuntur.

al. κηρῷ

ὀργυιαῖος

ὑπὸ τοῖς καλλέοις πεφυκότα, καὶ † χρυσῷ τὴν χρόαν παρῃκασμένα. † ὀργυιὰ δὲ ὁ κάλαμός ἐστι, καὶ ὁρμιὰ δὲ τοσοῦτον ἔχει τὸ μῆκος. καθιῆσιν οὖν τὸν δόλον. ἑλκόμενος δὲ ὑπὸ τῆς χρόας ὁ ἰχθὺς, καὶ οἰστρούμενος, αὐτίκα ἔρχεται, καὶ θοίνην ὑπολαμβάνων ἐκ τοῦ κάλλους τῆς ὄψεως ἕξειν θαυμαστὴν, εἶτα μέντοι περιχανὼν ἐμπλάσσεται τῷ ἀγκίστρῳ, καὶ πικρᾶς τῆς ἑστιάσεως ἀπολέλαυκεν ᾑρημένος.

De marinis Arietibus.

CAP. II.

Περὶ τῶν θαλαττίων κριῶν, καὶ ὅπως θηρῶσι τὰς φώκας.

Κεφ. β.

Marini Arietes, quorum quidem nomen apud multos peruagatū est, sed non tamen historia omninò explicata, nisi quatenus à pictoribus & fictoribus ostenditur. Circa Corsicum & Sardoum fretum hybernant, atq; ex summa aqua eminentes spectantur: Simul & maximi Delphini circum eos natāt. Mas

Οἱ θαλάττιοι κριοὶ, ὧν περ οὖν ὄνομα μὲν ἐς τοὺς πολλοὺς διαῤῥεῖ, ἱστορία δὲ οὐ πάνυ τι σαφὴς, ἢ ὅσον γραφῇ χειρουργίας, καὶ πλάσματι δείκνυται. χειμάζουσι μὲν περὶ τὸν Κύρνιόν τε καὶ Σαρδῷον πορθμὸν, καὶ φαίνονταί γε καὶ ἔξαλοι. περινήχονται δὲ ἄρα αὐτοὺς καὶ δελφῖνες μεγέ-

θει

θῆ μέγιστοι. ὁ τοίνυν ἄρρην κριὸς, λευκὴν τὸ μέτωπον ταινίαν ἔχει περιθέουσαν· εἴποις ἂν Λυσιμάχου τοῦ διάδημα, ἢ Ἀντιγόνου, ἢ ἄλλου τινὸς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλέων ἄλλου. κριὸς δὲ θῆλυς, ὡς οἱ ἀλεκτρυόνες τὰ κάλλαια, οὕτω τοι καὶ οὗτος ὑπὸ τῇ δέρῃ ἠρτημένους πλοκάμους ἔχει. ἁρπάζει δὲ ἄρα τοῖν δὲ τοῖν κριοῖν ἑκάτερος καὶ νεκρὰ σώματα, καὶ ποιεῖται τροφὴν αὐτὰ, καὶ ζῶντας ἁρπάζει. ἀλλὰ καὶ τῷ τῆς νήξεως κλύδωνι πολὺς ὢν καὶ ὑπέρογκος, καὶ ναῦς περιτρέπει, χειμῶνα αὐταῖς ἐξ ἑαυτοῦ τοῦτον ἐργαζόμενος. ἁρπάζει δὲ καὶ ἀπὸ γῆς ἑστῶτας τὸ πλησίον. λέγουσι δὲ οἱ τὴν Κύρνον κατοικοῦντες· νεὼς διεφθαρμένης ἐν χειμῶνι, ἄνδρα εὖ μάλα νηκτικὸν πολλὴν θάλατταν

aries frontem alba vitta redimitam habet, vt vel hanc Lysimachi, vel Antigoni, vel alterius cujuspiam regum Macedoniæ diadema dicas. Aries verò fœmina, quemadmodũ barbæ appendiculas gallinacei quasdam possident, sic ipsa cirros ex imo collo pendentes habet. Neq; modò eorũ vterq; mortua: sed & viua corpora exest, & conficit. In natando magnos fluctus facit: tempestate, quam ex sua agitatione ciet, naues funditus euertit, ac eos qui secundùm mare versantur, rapit. Nã qui Corsicam incolũt, dicunt, virum qui ex tempestate naufragiũ fecisset, natandi benè peritum, vbi permultũ maris natando transmisisset, circa Corsicã crepidinem quandam assecutum ascendisse, ibiq; constitisse, tan-

διανύσαντα, λαβέσθαι τινὸς ἄκρας σφίσιν ἐπιχωρίου, καὶ ἀνελθόντα ἑστάναι καὶ μάλα ἀδεῶς· ἤδη

quam periculo iam omni exemptum atque securum: pòst verò quã Aries famelicus eum oculis comprehendisset, conuolutũ agitatumq́, posteriore sui parte plurimum mare concitasse: deinde ab intumescente æstu elatum instar procellæ & turbinis hominem corripuisse. Hæc de Ariete circa Corsicam. Cæterùm Oceani accolæ fabulantur veteres Atlantidis (*Atlantides vel Atlantica insulæ, quas beatas vocant, duæ sunt*) reges, qui genus ad Neptunum referunt, in capitibus suis Arietum marium tænias gestasse, imperij insigne: & reginas similiter cirros (quos diximus) fœminarum Arietum. Tanto narium robore prædita est hujusmodi bellua, spiritum vt vehe-

ἤδη κινδύνων ἁπάντων ἐλεύθερον γενόμενον, καὶ ἐν ἀδείᾳ τοῦ ζῆν καὶ ἐξουσίᾳ ὄντα. κριὸν δὲ παρανηχόμενον θεασάμενον τὸν ἑστῶτα· καὶ ἀναφλεχθέντα ὑπὸ λιμοῦ, ἑλίξαι τε ἑαυτὸν, καὶ κυρτῶσαι, καὶ τῷ οὐραίῳ μέρει πολλὴν ἐλάσαι θάλασσαν· εἶτα ἑαυτὸν μετεωρίσαι ἀρθέντα ὑπὸ τοῦ οἰδήσαντος κύματος, καὶ ἐπὶ τὴν ἄκραν φθάσαι ἀνατραπέντα καὶ δίκην καταιγίδος, ἢ στροβίλου ἁρπάσαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ τὸ μὲν Κύρνιον ἅρπαγμά τε καὶ θήραμα τοῦ κριοῦ ἐστι τοιοῦτον. Μυθοποιοῦσι δὲ οἱ τὸν Ὠκεανὸν οἰκοῦντες, τοὺς πάλαι τῆς Ἀτλαντίδος βασιλέας, τοὺς ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος σπορᾶς, ἐπιφέρειν ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς τὰς τῶν κριῶν τῶν ἀρρένων ταινίας, γνώρισμα τῆς ἀρχῆς τοῦτο· καὶ τὰς ἐκείνων γαμετὰς τὰς βασιλίδας, τοὺς πλοκάμους τῶν ἑτέρων καὶ ἐκείνας φορεῖν τῆς ἀρχῆς ἔλεγχον. ἔστι δὲ ἄρα τοὺς μυκτῆρας τὸ ζῷον τοῦτο καρτερὸν δεινῶς, καὶ

πολὺ

πολὺ πνεῦμα εἰσπνεῖ· καὶ ἕλκει ἀέρα † ὑφ' ἑαυτῶν πάμπολυν. θηρᾷ δὲ καὶ τὰς φώκας τὸν τρόπον τοῦτον. αἱ μὲν συνιᾶσι πλησίον που κριὸν εἶναι, καὶ φέρειν σφίσιν ὄλεθρον, ὡς ὅτι τάχιστα ἐκνήχονται· καὶ παρελθοῦσαι εἰς τὴν γῆν, καὶ τὰς ὑπαιώρους πέτρας ὑπελθοῦσαι, καταδύονται. * οἱ δὲ, αἰσθόμενοι τὴν φυγὴν μεταθέουσιν, καὶ ἀντίοι στάντες τοῦ ἄντρου κατὰ τὴν τοῦ χρωτὸς ὀσμὴν, εἴσω εἶναι σφίσι τὴν ἄγραν συνιᾶσι· καὶ ὡς ἴυγγί τινι βιαιοτάτῃ ἕλκουσι ταῖς ῥισὶ τὸν μεταξὺ ἑαυτῶν καὶ τῆς φώκης ἀέρα. ἡ δὲ, ὡς βέλος ἢ δόρατος αἰχμὴν ἐκκλίνει τὴν τοῦ πνεύματος προσβολήν. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὑποχωρεῖ. τελευτῶσα δὲ ὑπὸ τῆς βιαιοτάτης ἕλξεως ἐκσπᾶται τοῦ ἄντρου, καὶ ἄκουσα ἀνελκυσθεῖ, ὥσπερ οὖν ἱμᾶσί τισιν ἢ σχοίνοις κατατεινομένη, καὶ τέτριγε, καὶ γίνεται τῷ κριῷ δεῖπνον

menter & permultum anhelet, & immensum aëra respiratione ad se attrahat, eaq; aspiratione marinos Vitulos ad hanc rationem comprehendat. Quum enim Arietem illi nouerunt vicinum esse ad moliendas ipsis insidias, in terram celerrimè enatantes, in specus saxorũ conduntur: is cognita fuga, insequitur: & contra antrum stans, ex corporis odore prædam intus esse percipit, & narium illecebra quadam acri, inter se & Vitulos aërem intermedium attrahit. Hi tanquam vel sagittam, vel spiculum, sic sanè spirationis illius appulsum declinant & refugiunt. Tandem tamen violentissimo anhelitus ductu inuiti, & tanquam loris quibusdam, aut funibus constricti, ex latebra extrahuntur, & strident, & ab Ariete deuo-

εἰς ἑαυτὸ, vel δι' αὐτῶν

Enallage numeri.

rantur. Ex earum naribus enatos pilos harũ rerum periti magnos vsus afferre testantur.

De Thynnis Bubonicis.

CAP. III.

Ad promontorium Bubonicum innumeri Thynnorũ greges versantur. Eorum maximi, similiter vt Sues, soli & separatim natant: alij more Luporum bini proficiscuntur: alij quemadmodum Capræ, quę in latis pastionibus gregatim pascuntur. Exoriente Canicula, & ingrauescente æstiuo calore, in Euxinum natare contendunt: & matinis fluctibus è feruidè radiato Sole calescentibus, inter se velut conferti cõtextiq; confertis turmis natant, & corporum conjunctione ad perfruendam vmbram se inuicem opacant.

De Luna pisce.

CAP. IIII.

δεῖπνον. Τάς γε μὴν ἐκπεφυκυίας τῶν μυκτήρων τῶν κελῶν τρίχας, οἱ ζῶα ἐξετάζειν δεινοὶ λέγουσιν εἰς πολλὰ ἀγαθούς.

Περὶ τῶν θυννῶν τῶν ἐν τῷ Ῥίῳ τῷ Βιβωνικῷ.

Κεφ. γ.

Ἐν δὲ τῷ Ῥίῳ τῷ Βιβωνίῳ, (al. Βυβωνικῷ) θύννων ἔθνη μυρία. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν κατὰ τοὺς σῦς εἰσι μονίαι, καὶ καθ' ἑαυτοὺς νήχονται μέγιστοι ὄντες. οἱ δὲ συνδυασθέντες, καὶ εἰς τὸ κατὰ τοὺς λύκους συνόμενοι. ἄλλοι δὲ κατ' ἀγέλας, ὡσπερὰν τὰ αἰπόλια, πλατείας νομὰς νενεμημένοι. ἐπιτέλλοντος δὲ τοῦ Σειρίου, καὶ τῆς ἀκτῖνος ἀκμαζούσης ὀξύτατα, ἐπὶ τὸν Εὔξεινον στέλλονται. καὶ τοῦ κύματος αὐτοῦ ἐμπύρου δοκοῦντος, ἀλλήλοις συνυφασμένοι νήχονται· καὶ τῇ τῶν σωμάτων συναφῇ σκιᾶς τινος ἀμωσγέπως μεταλαγχάνουσι.

Περὶ τοῦ ἰχθύος ἐν καλουμένου σελήνῃ. Κεφ. δ.

Αἴγι-

Λέγει δὲ Δημόστρατος ἀνὴρ ἁλιευτικῆς σοφίας ἐπιστήμων, καὶ μὰ Δία, καὶ ἑρμηνεῦσαι χρηστὸς, εἶναί τινα ἰχθὺν ὡραῖον τὸ εἶδος, καὶ καλεῖσθαι σελήνην τοῦτον· τὸ μέγεθος βραχὺν, κυανοῦν τὸ εἶδος, πλατὺν τὸ σχῆμα. τὰ νῶτα δέ οἱ λοφιὰς ἔχειν, καὶ ταύτας ἀνατείνειν ὁ αὐτὸς φησι, μαλακὰς εἶναι αὐτὰς, καὶ οὔτε ἀκανθώδεις, οὔτε τραχείας. ταύτας οὖν ὅταν ὁ ἰχθὺς οὗτος ὑπονήχηται διαίρειν καὶ ἀποδεικνύναι κύκλου ἡμίτομον, καὶ εἶναι σελήνης τῆς διῃρημένης σχῆμα. καὶ ταῦτα μὲν ὅσα ἰδεῖν. Κύπριοι δὲ ἁλιεῖς φασιν. Δημοστράτου δὲ καὶ οὗτος ὁ λόγος· πληρουμένης μὲν τῆς σελήνης τὸν ἰχθὺν τοῦτον ᾑρημένον πεπληρῶσθαί τε αὐτὸν, καὶ πληροῦν καὶ τὰ δένδρα ἐὰν τούτοις† προσαρτήσῃς φέρων αὐτόν· ληγούσης δὲ ἄρα ὑποτετῆχθαι καὶ ἐκλείπειν, καὶ φυτοῖς προσαχθέντα αὐαίνειν αὐτά. Ορυττομένων τε φρεάτων, ἐὰν μὲν τῆς μη-

Demostratus vir rei piscatoriæ peritissimus, simul & disertus, piscé quendam esse affirmat specie perpulchrum, & appellari Lunam: exigua magnitudine, lata figura. Idemq; affert, cyanei coloris speciem similitudinemq; gerere: in dorso* pinnas habere molles & lenes, easdemq; in natando explicare, & ad similitudinem Lunæ semicirculum efficere: simul & eum ipsum (vt Cyprij piscatores aiunt) quum est plena Luna, tum impleri, tum implere arbores, si ex his illum appenderis. decrescente verò Luna, exsiccari, atque interire: ac si ad plantas admoueris, eas marcessere, & euanescere: Item si iam plena vel crescente Luna in id aquæ, quod in per-

*λοφιὰς eminētias quasdam, vel setas eminentes.

†al. προσαρ.

fossis puteis reperitur, quis hunc piscem injecerit, aquam jugem & perennem fore: sin extrema aut decrescente Luna, aquam exarescere. Quòd si hunc eundem in fontem scaturienté conjeceris, quomodo dixi de puteo, is ad rationem Lunæ vel euanescet, vel implebitur.

De piscatione Thünorum in Ponto.

CAP. V.

Quemadmodum in Propontidem Thynni innatãt, & enatant, suprà scripsi: jam porrò qui Heracliam, Tion, Amastriam, Ponticas vrbes incolunt, planè sciunt quo anni tempore ejusmodi pisces eò accedãt: Quare tum ad mare se conferunt, habentq; permulta contra eos instrumenta parata, naues, retia, speculam in excelsum excitatam, quam in litto-

al. τόνδε τ̃ λόγον

al. μίντοι

νος ὑποφαινομένου εἰς τὸ ὀρυχθὲν ὕδωρ ἐμβάλῃ τις τὸν ἰχθὺν τοῦτον, ἀέναον ἔσεσθαι τὸ ὕδωρ, καὶ οὐκ ἐπιλείψει ποτέ· εἰ δὲ ὑπολήγοντος, οὐκ ἕξει τὸ ὕδωρ. καὶ μέντοι καὶ εἰς πηγὴν ὑπανατέλλουσαν εἰ τὸν αὐτόν γε ἐμβάλλοις ἰχθὺν, ἕξεις ἢ πεπληρωμένην αὐτὴν, ἢ κενὸν τὸν χῶρον τὸν ἐντεῦθεν.

Περὶ τῶν ἐν Πόντῳ θυννῶν.

Κεφ. ε.

Ὅπως μὲν οὖν εἰσνέουσί τε εἰς τὴν Προποντίδα, καὶ ὅπως ἐκνέουσιν αὖθις οἱ θύννοι, οἶδα εἰπὼν ἐν τοῖς πρὸ * τῶν λόγων τῶνδε. νοείτω δέ μοί τις ἐνταῦθα Ἡράκλειαν, καὶ Τῖον, καὶ Ἄμαστριν, πόλεις Ποντικάς. οὐκοῦν οἱ τήνδε τὴν χώραν πάντως οἰκοῦντες τὴν τῶν θυννῶν ἐπιδημίαν ἴσασι κάλλιστα. καὶ * μὴν καὶ ἀφικνοῦνται τοῦ ἔτους τὴν ὥραν, καὶ ὅπλα κατ' αὐτῶν εὐτρέπισται πολλὰ, ναῦς, καὶ δίκτυα, καὶ σκοπιά· ὑψηλὴ δὲ αὕτη ἐπί τινος

ξύλινον αἰγιαλοῦ πήγνυται, ἀνέστηκεν ἐν περιωπῇ φορόδρα ἐλευθέρως. καὶ γὰρ αὐτῆς τὸ ποίημα διηγήσασθαι, ἐμοὶ μὲν οὐκ * ἔνι (*aliâs ἐστι) μόχθος, τοῖς δὲ ἀκούουσι τῶν ὤτων τρυφῆς τῆς ἐκείνου, φεῦ. δύο πρέμνα ἐλάτης ὑψηλὰ δοκίσι πλατείαις διειλημμένα ἕστηκε πυκναῖς ταύταις διυφασμέναις, ἀνελθεῖν τῷ σκοπῷ καὶ ἐπιβῆναι μάλα ἀγαθαῖς. αἱ δὲ νῆες ἐρέτας ἑκάστη κατὰ ἓξ ἔχει παρ' ἑκάτερα, νεανίας εὖ μάλα ἐρέττοντας. δίκτυα δὲ παμμήκη, οὐ κοῦφα λίαν, καὶ † αὐτεχόμενα τοῖς φελλοῖς, μολίβῳ γεμίζει βελτιόμενα μᾶλλον. ἀθρόαι δὲ ἄρα αἱ τῶνδε τῶν ἰχθύων ἀγέλαι εἰσνέουσιν. ἦρος δὲ ὑπολάμποντος, καὶ τῶν ἀνέμων εἰρηναῖον ἤδη καταπνεόντων καὶ τοῦ ἀέρος φαιδροῦ τε ὄντος, καὶ ὡσανεὶ μειδιῶντος, καὶ τοῦ κύματος κλιδῶνος, καὶ λείας οὔσης τῆς θαλάττης· ὁ σκοπὸς ἰδὼν σοφίᾳ τινὶ ἀπορρήτῳ καὶ

al. ἀνατεινόμενα

ris eminenti loco, & circunspectum facilem habenti, defigunt: cujus conficiendi rationem molestum mihi non erit explicare. Tigna bina procerissima abiegna excitãt, intercepta & juncta inter se trabibus latis & crebris immissis. & facilem ascensum speculatori pręstãtibus, singulæ naues vtrinque sex iuuenes expeditè remigãtes habent. Retia benè longa sunt, non admodum leuia, & quæ magis deprimantur plumbo quàm leuentur suberibus. Copiosi autem istorum piscium greges in ea feruntur. Itaque verno Sole illucente, ventis placidè & trãquillè flãtibus, cælo lęto & quasi ridente, conquiescente à tempestatibus mari, iam propinquare Thynnos simul vt ex specula prudenter & a-

cutè speculator prospexit, piscatoribus vnde veniāt, denūciat. Hi ad vocis significationem retia tendunt, nā si intra retia ingrediātur, sicut dux exercitus, vel choro præfectus, hóc ipsum signo dato edocet. Itaque sæpe totum gregem capit, & non aberrat à scopo, nec desiderio frustratur. Quum verò Thynnorum cohortes in altum sese incitauerint, is qui ex specula acerrima oculorum acie, horum actiones obseruat, contentâ voce exclamat, rectâ ad altum remigrationem contendendam, illucq; insequendos esse. Hi porrò alligato ad alterum tignū, quod speculam sustinet, perlongo retium fune, naues ordine remis propellunt, ita vt inuicem non separentur. nam & rete in singulas distributum est naues. Et prima nauis,

φύσει ὄψεως ὀξυωπέστατος. λέγει μὲν τοῖς θηραταῖς ὁπόθεν ἀφικνοῦνται· οἱ δὲ οἷα μὲν πρὸς τὴν φωνὴν περιτείνουσι τὰ δίκτυα, καὶ τοῦτο ἐκδιδάσκει. εἰ δὲ ἐνδοτέρω, δίδωσιν ὡσπεροῦν στρατηγὸς τὸ σύνθημα, καὶ χορηλέκτης τὸ ἐνδόσιμον. αἱρεῖ γε μὴν πολλάκις καὶ τὸν πάντα ἀριθμὸν, καὶ οὐκ ἀμαρτήσεται τοῦ σκοποῦ. ἐκεῖνα δὲ τὰ ὁποῖα, ὅταν ἑαυτοὺς ὠθήσωσιν εἰς τὸ πέλαγος ἡ τῶν θύννων ἴλη, ὁ τὴν σκοπιὰν φυλάττων, καὶ ἀκριβῶν τὴν τῶν προειρημένων ἱστορίαν, καὶ μάλα ὀξὺ ἐμβοήσας, λέγει διώκειν ἐκεῖσε, καὶ τοῦ πελάγους ἐρέττειν ἤδη. οἱ δὲ ἐξαρτήσαντες ἐλάτης, τῆς τὸν σκοπὸν ἀνεχούσης, τῆς ἑτέρας σχοῖνον εὖ μάλα μακρὰν τῶν δικτύων ἐχομένην, εἶτα ἐπαλλήλαις ταῖς ναυσὶν ἐρέττουσι κατὰ στοῖχον, ἔχονταί τε ἀλλήλων. ἐπεί τοι καὶ τὸ δίκτυον ἐφ' ἑκάστῃ διήρηται. καὶ ἥ γε

ἁλιεῦσιν

πρώτη

τῷ ἐφ' ὅτῃ τὴν ἑαυτῆς ἐκβαλοῦσα μοῖραν τοῦ δικτύου, ἀναχωρεῖ. εἶτα ἡ δευτέρα δρᾷ τοῦτο, καὶ ἡ τρίτη. καὶ δεῖ καθεῖναι τὴν τετάρτην. οἱ δὲ τὴν πέμπτην ἐρέττοντες, ἐκ μέλλουσι. τοὺς δὲ ἐπὶ ταύτῃ οὐ χρὴ καθεῖναί πω. εἶτα ἐρέττουσιν ἄλλος ἄλλῃ, καὶ ἄγουσι τοῦ δικτύου τὴν μοῖραν, εἶτα ἡσυχάζουσι· νωθεῖς δὲ ἄρα ὄντες οἱ θύννοι, καὶ ἔργον τι τόλμης ἐχόμενον ἀδυνατοῦντες δρᾶσαι, πεπιεσμένοι μένουσί τε καὶ ἀτρεμοῦσιν. οἱ δὲ ἐρέται ὡς ἁλούσης πόλεως, αἱροῦσιν ἰχθύων (ποιητὴς ἂν εἶπε) δῆμον. ἐκεῖνοι (ὦ φίλοι Ἕλληνες) καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα, καὶ Νάξιοι καὶ κλέος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. τὰ δὲ ἐκ λοιπὰ τῆς θήρας, ἀκούσεσθε ἄλλων.

vbi suam retis partem ejecit, discedit: hoc idē facit deinceps secunda, & tertia, & quarta: qui quintam remis impellunt, interim separant, vt mox ejecturi videantur. Reliqui verò nunquam laxare debent. Deinde alij aliò remigant, & pro se quisque retis partem trahit, postea quiescunt: Thynni verò circumuallati per ignauiam & timiditatem non se loco mouent. itaque conferti comprehenduntur. Itaque remiges, tanquam ciuitate aliquâ in potestatem redactâ, totum piscium (vt poëta diceret) * populum capiunt. Notū hæc & testantur tum Eretrienses tum Naxij hâc piscatione insignes, vt Herodotus & alij referunt. Ejus autem reliqua audietis ab aliis.

Columella populum de Apibus dixit.

Eretria vrbs est Euboeæ: Naxus vna Cycladum in Ægeo.

Thynnorum piscatio vbi. Et cur Thynnorum piscatores Neptuno vota

Διὰ τί εὔχονται τῷ Ποσειδῶνι οἱ θηρῶντες τοὺς θύννους, κ.

τήκειν γάρ τι δεινός ἐστι.

Πῶς γλυκὺ γίνεται τὸ ἐν Ἰνδοῖς γάλα. Κεφ. ζ.

Ὕεται ἡ Ἰνδῶν γῆ διὰ τοῦ ἦρος μέλιτι ὑγρῷ, καὶ ἔτι καὶ πλέον ἡ Πρασίων χώρα, ὅπερ οὖν ἐμπίπτον ταῖς πόαις, καὶ ταῖς τῶν ἑλείων καλάμων κόμαις, νομὰς τοῖς βουσὶ καὶ τοῖς προβάτοις παρέχει θαυμαστάς, καὶ τὰ μὲν ζῷα ἑστιᾶται τὴν δὲ τὴν ἡδίστην. μάλιστα γὰρ ἐνταῦθα οἱ νομεῖς ἄγουσιν αὐτά, ἔνθα καὶ μᾶλλον ἡ δρόσος ἡ γλυκεῖα κάθηται πεσοῦσα. ἀντεφεστιᾷ δὲ καὶ τὰ ζῷα τοὺς νομέας. ἀμέλγουσι γὰρ περιγλύκιστον γάλα, καὶ οὐ δέονται ἀναμῖξαι αὐτῷ μέλι, ὅπερ οὖν δρῶσιν Ἕλληνες.

Περὶ τοῦ ἐν Ἰνδοῖς μαργάρου. Κεφ. η.

Ὁ δὲ Ἰνδὸς μάργαρος ᾄδω γὰρ εἶπον περὶ τοῦ Ε-

perniciem affert, ac dẽtibus conficit.

Lac pecorum apud Indos ex cælesti melle dulcescere.

CAP. VII.

In India, & maximè in Prasiorum regione, liquido melle pluit: quod in herbas, ac palustrium arũdinum comas decidens, mirificas pastiones ouillo & bubulo pecori præstat: quod quidem ipsum à pastoribus eò, vbi dulcis plus roris de cælo delapsum est, agitur: & sic illis pastionibus tanquam epulis iucundè accipitur: pastorésque vicissim suaui epulo cõpensat. nam ex pecore illi suauissimum lac exprimunt, neque (sicut Græci faciunt) mel miscere & temperare habent necesse.

De Margaritis marinis Indicis, Erythræis, Bosphoris, & Britannicis, & earum rege, itẽ de Indicis terrenis.

CAP. VIII.

Indica Margarita hoc

hoc modo capitur. Vrbs est nomine Perimuda, cui eo tempore quum in Bactris Eucratides regnaret, Soras ex generis regij stirpe natus imperauit. hanc quidem ipsam Ichthyophagi incolentes, Margaritas retibus in orbẽ circa litus amplissimũ extensis, comprehendunt. Margaritiferę Cõchæ magnorum Strombornm similitudinem gerentes, gregatim natant, & quemadmodũ Apum examina reges, sic eæ habent: tum coloris pulchritudine, tũ magnitudine præstantes. Summâ autem contentione vrinatores ideò certant ad capiendũ gregis ducem, quòd eo capto, cunctum gregem rectione orbatũ, non loco se mouentẽ, assequuntur: quandiu

ἐρυθραίᾳ) λαμβάνεται τρόπῳ τοιῷδε. πόλις ἐστὶν ἧς ἦρχε Σώρας ὄνομα, ἀνὴρ γένους βασιλικοῦ, ὅτε καὶ Βάκτρων ἦρχεν Εὐκρατίδης, ὄνομα δὲ τῇ πόλει Περιμοῦδα. κατοικοῦσι δὲ αὐτὴν ἄνδρες ἰχθυοφάγοι. ὅθεν ὁρμωμένους σὺν τοῖς δικτύοις φασὶ τοὺς δὲ περιτρημένους περιλαμβάνειν ἀγκῶνι. μεγάλοις αἰγιαλοῦ κύκλον εὐμεγέθη. γίνεσθαι δὲ τὸν προειρημένον λίθον ἐκ κόγχης στρόμβοι ἐμφεροῦς τῷ μεγάλῳ. νήχεσθαί τε κατ' ἀγέλας τὰς μαργαρίτας, καὶ ἔχειν ἡγεμόνας, ὡς ἐν τοῖς σμήνεσιν αἱ μέλιτται τοὺς καλουμένους βασιλέας. ἀκούω δὲ εἶναι καὶ τοῦτον διαπρεπῆ καὶ τὴν χρόαν, καὶ τὸ μέγεθος. ἀγώνισμα δὲ ἄρα ποιοῦνται συλλαβεῖν αὐτὸν οἱ κολυμβηταὶ οἱ ὕφυδροι. τούτου γὰρ ἠρημένου, καὶ τὴν ἀγέλην αἱροῦσι πᾶσαν, ἐρήμην, ὡς ἂν εἴποι τις, καὶ ἀπροστάτευτον οὖσαν. ἀτρεμεῖ γὰρ, καὶ οὐκ ἔτι * προέρχεσιν οἷα δήπου ποίμνη τοῦ νομέως ἀφῃ-

μεγάλῳ.

πρόεισιν

ρημ

ἐρημωθῇ κατά τινα τύχην ἐχθραινέσεως δὲ διαφθορᾶς, καὶ μάλα γε σοφῶς ἐξελίττει, καὶ περιηγεῖται καὶ σώζει τὸ ὑπήκοον. τὰς δὲ ληφθείσας ἐν πιθάκναις λέγονται ταριχεύειν. ὅταν δὲ ἡ σὰρξ μυδήσῃ, καὶ περιρρυῇ, καταλείπεται ἡ ψῆφος. ἄριστος δὲ ἄρα ὁ Ἰνδικὸς γίνεται, καὶ ὁ τῆς θαλάττης τῆς ἐρυθρᾶς. γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὸν ἑσπέριον Ὠκεανόν, ἔνθα ἡ Βρεττανικὴ νῆσός ἐστι. δοκεῖ δέ πως † χρυσοῦ ὁπόστερος ἰδεῖν εἶναι, τάς τε αὐγὰς ἀμβλυτέρας ἔχων, καὶ σκοτωδεστέρας. γίνεσθαι δέ φησιν Ἰόβας καὶ ἐν τῷ κατὰ Βόσπορον πορθμῷ καὶ τοῦ Βρεττανικοῦ ἥττω αὐτόν. τῷ δὲ Ἰνδῷ καὶ τῷ Ἐρυθραίῳ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἀντικεῖσθαι. ὁ δὲ ἐν Ἰνδίᾳ χερσαῖος, οὐ λέγεται φύσιν ἔχειν ἰδίαν, ἀλλὰ ἀπογέννημα εἶναι κρυστάλλου, οὐ τοῦ ἐκ τῶν παγετῶν συνισταμένου, ἀλλὰ τοῦ ὀρυκτοῦ.

† χρυσωπότερος

Περὶ γεράνου θαλαττίου. Κεφ. θ.

quidem rex fugiendo elabi potest, sapienter eas regit & conseruat. Iam porrò captas in paruulis doliis sale cõdiunt: vbi quum contabuerit caro, & defluxerit, vnio solus relinquitur. Optimus Indicus, & in mari rubro procreatus existimatur. Idem in occiduo Oceano, vbi existit Britannia, nascitur: sed is magis fului coloris est, minusq; splendidus. Iuba in Bosphoro etiam freto nasci scribit, qui & Britannicis inferiores sint, & cum Indicis ac Erythræis nullo modo comparandi. Indicus terrenus dicitur naturam habere non propriam, sed fœturã esse crystalli, non gelu concrescentis, sed fossitij.

De Grue marino.

CAP. IX.

De Gruibus volucribus jam priùs me verba fecisse non sum oblitus. Sed Gruem quoque piscem maritimum Corinthiaci maris alumnum esse audiui. Declinabat autem ea pars Corinthiaci maris, quâ Grus piscis captus est, Atticam versùs, juxta latus Isthmi, quod Athenas respicit. Procedebat hic piscis ad quindecim justæ mensuræ pedum longitudinem crassitudine Anguillam, non tamen maximam (vt audio) æquabat. Ejus & caput & os alitis Gruis speciem similitudinemq. gerit: * squammæ pennis gentilis auis ei similes sunt. Natat autẽ non conuoluto in spiras corpore, vt alij pisces Anguillarũ instar angusti & oblongi. Tãto robore saliendi est, vt tanquam emissum à contento neruo telum feratur. In sermonem

fortè pinnas dicere voluit auctor.

Γεράνων μὲν οὖν πέρι τῶν πτηνῶν, ἐν τοῖς πρεσβυτέροις λόγοις εἰπὼν ἐμαυτὸν μέμνημαι· οἶδα δὲ θαλάττιον δὲ γερανὸν ἰχθὺν Κορινθίου πελάγους ἐντρόφον ἀκούσας φημί. ἀπέκλινε δὲ ἄρα τοῦτο τὸ πέλαγος ἔνθα ὁ γέρανος ἀνιχνεύθη οὗτος ἐν τῷ πρὸς τὰς Ἀθήνας πελάγει, τοῦ ἰσθμοῦ κατὰ τὴν πλευρὰν τὴν εἰς αὐτὰς ὁρῶσαν. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ. ἐγχέλυος δὲ (ὡς ἀκούω) εἶχεν, οὐ μέντοι τῆς μεγίστης, τὸ πάχος. κεφαλὴ δὲ ἄρα ἐκείνη καὶ στόμα γεράνου ἦν τοῦ πτηνοῦ. λεπίδες δὲ αὐτῷ, γεράνου πτερὰ εἴποις ἂν καὶ ταῦτα. ἔρχεται δὲ οὐχ ἑλικτὴν τὴν νῆξιν, ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἰχθύων κατὰ τὰς ἐγχέλυς στενοὶ καὶ μακροί. ἔχει δὲ ῥώμην καὶ μάλα ἀλκιμώτην. πηδᾷ γοῦν ὥσπερ ἀπὸ νευρᾶς οἰστὸς ἀφεθείς. λέγου-

σιν οὖν οἱ λόγοι οἱ μὲν Ἐπιδαυρίων τοῦτο τὸ ζῷον οὐδενὸς ἰχθύων ἔκγονον· ἀλλὰ καὶ τὰς γεράνους πτῆναι φυγούσας τὸ Θράκιον κρυμὸν, καὶ τὸ ἑσπέριον τὸ ἄλλον, ἐμπίπτειν μὲν τῷ πνεύματι, τάς γε μὴν θηλείας εἰς μίξιν οἰστρεῖσθαι, τοὺς δὲ ἄρρενας αὐταῖς ἐπιφλέγεσθαι, καὶ μέχρι καὶ ἐς τὴν πρὸς αὐτὰς ὁμιλίαν κυμαίνειν· καὶ διὰ ταῦτά τοι καὶ διαβαίνειν αὐτὰς ἐθέλειν. τὰς δὲ οὐχ ὑπομένειν· γὰρ οἷόν τε εἶναι μετέωρον μίξιν, φέρειν οὐδὲ ἑτέραν. τοὺς δὲ ἐγκρατεῖς ὄντας ἐχούσας φυέσθαι τοῦ πόθου, ἐκβάλλειν τὴν γονήν. καὶ εἰ μὲν τύχοιεν ὑπὲρ γῆς φερόμενοι, τὴν δὲ ἐκπίπτειν εἰς οὐδὲ ἕν, ἀλλ' ἀπόλλυσθαι ἄλλως· εἰ δὲ ὑπὲρ τοῦ πελάγους πέτοιντο, ἐνταῦθά τοι τὴν θάλατταν, ὥσπερ οὖν θησαύρισμα παραλαβοῦσαν φυλάττειν ἔμβρυον. καὶ γεννᾶν τὸ ζῷον τοῦτο, ἀλλ' οὐ διαφθείρειν ὥσπερ εἰς κενὰ ἄγονον καὶ στεῖφην γαστέρα ἐμπεσόν. καὶ τούτων μὲν

Epidauriotũ venit hoc animal ex nullo pisce generari: sed quum volucres Grues Thracium frigus & reliquum ad Occidentem fugientes obuio vento, tum fœminæ ad coïtum exardescentes, tum mares veneris libidine conflagrantes, inter se complexu venereo jungi cupiunt: fœminas suspensum coitum sustinere non posse, idcircoq; semen temere emittere, quòd voti compotes fieri non possint. Ac si supra terram volent, id ipsum ad nihilum recidere, & perire: sin supra mare, id delapsum, tanquam thesaurum per manus traditum, sic à mari hunc fœtum asseruari, animantemq; effici, neque velut in aluũ sterilem illapsum pe-

ἐπιβαίνειν

rice. Hæc Epidaurij. Sed & Demostratus vir genere mihi ignotus, cujus antè mentionem feci: Hunc inquit piscem vidi, & magnopere considerauí: quumq; (vt aliis ostendere possem) exsiccare vellem, atque coquis ipsum secantibus viscera intuerer, tum ex vtroque latere spinas exortas, rursum inferius inter se suis extremis coire: & (similiter atq; tabulas legum, triangulas esse: tũ ejus jecur in longitudinem procedere aspexi: tũ jecori subjectũ fel longũ instar mãticæ aut bulgæ, vt * faba recens videretur. Vbi verò primùm jecur & fel exempta fuissent, ambo sta-

Synecdochicè fortè pro siliqua faba.

μὲν τῶν λόγων ἄπειρος ἐς δὴ διηνύσθη ὁ Ἐπιδαύριος. λέγει δὲ καὶ ἄλλος, οὗ τὸ γένος οὐκ οἶδα, ἐπέραν ὁδὸν τρεπόμενος· εἶπε μέντοι οὐ ζωῶν ὁμολογεῖ, ὡς εἰ μὴ διηρημένη ἀμυδρῆς εἶναι αὐτοῦ. λελέξεται μέντοι καὶ ἐκεῖνος. Δημόστρατος, οὗ πρόσθεν καὶ ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην, εἶδον τὸν ἰχθὺν, ἦ δ' ὅς, καί μοι εἰσῆλθεν αὐτοῦ θαῦμα, καὶ ἐβουλήθην αὐτὸν ποιῆσαι σκελετὸν, ἵνα δὴ καὶ ἄλλοι βλέπειν. οὐκοῦν ἐνεργῶν ὄντων καὶ ἀνοιγνύντων τῶν μαγείρων αὐτὸν, καὶ τεμνόντων τὴν γαστέρα, ἐπισκέπτειν τὰ σπλάγχνα αὐτός. ἀκάνθας εἶδον ἐξ ἑκατέρας τῆς πλευρᾶς, συνιούσας τε καὶ συγκλινούσας τὰ πέρατα εἰς ἀλλήλας. τρίγωνοι δέ φησι ἦσαν, ὥσπερ αἱ κύρβεις. ἧπάρ τε ἐνίκετο οἱ προήκον εἰς μῆκος· ὑπέκειτο δὲ αὐτῷ καὶ χολὴ μακρὰν ἔχουσα τὴν φύσιν κατὰ τὰ φασκώλια. εἴπες δ' ἂν ἰδὼν τὴν χολὴν κύαμον ὑγρὸν εἶναι. ἐξαιρεθέντων οὖν ἄμφω, καὶ ἡ χολὴ καὶ τὸ ἧπαρ, οὐ μεθ' ὕστερον

στερρὸν μέχρι τοῦ διοικηθῆ-
ναι, καὶ ἐοικέναι ἰχθύος ἥ-
πατι μεγίστῳ. διατήξασθαι
δὲ ἡ χολὴ τὸν λίθον, ᾧ γάρ
πως ἔτυχε τεθεῖσα ἐπὶ λί-
θου, εἶτα ἠφανίσθη. ἀμφοῖν
δὲ τὼ λόγω τῶνδε ἐνταῦθα
ὁρίζομαι.

Περὶ θήρας πηλαμύδων.
Κεφ. ι.

Θήραν δὲ πηλαμύδων
εἰπεῖν μὲν πάντη οὐ σπου-
δασμένην, οὔτε ἐστὶν ἔξω
τοῦ δεῖ τῆς σπουδῆς. δέκα νε-
ανίαι τὸ ἀκμαιότατον ἀν-
θοῦντες, ἀναβαίνουσι
ναῦν ἐλαφρὰν, καὶ διὰ
ταῦτα μέντοι καὶ ταχυτά-
την. διανέμοντες δὲ αὐ-
τὰς εἰς ἑκατέρας ἴσως
τὴν πλευρὰν, καὶ κορε-
σθέντες εὖ μάλα τροφαῖς,
εἶτα μέντοι τοῖς ἐρετμοῖς
καὶ ἕκαστος ἐπιχειροῦσι,
πλανώμενοι δεῦρο κα-
κεῖσε. κάθηται δὲ εἷς ἐπὶ
τῆς πρύμνης καὶ ἐντεῦθέν
τε καὶ ἐκεῖθεν παρασεί-
ρους καθίησιν ὁρμιάς οὐρ-

tim immutaſſe,vt jecur
inſtar hepatis maximi διωκέθη
piſcis videretur:fel ve-
rò lapidem, ſuper quẽ
fortè poſitum fuerat,
liquefeciſſe. Hîc & E-
pidauriorum & Demo-
ſtrati ſermones finie-
rim.

De captura Pelamydum
qua Purpurarum car-
ne hamis infixa meſcã-
tur. c. x.

Rationem piſcandi
Pelamydes haud ſanè
peruulgatam non à
ſeria conſideratione a-
lienum eſt explicare.
Decem iuuenes ad ſum
mum ætatis vigorem
floreſcentes,expeditam
nauem & celerem con-
ſcendũt, & ſimulatque
ſe cibo expleuerint,pa-
riter continuò æquali-
térque in vtrumque na
uis latus diſtributi re-
migare contendunt,at-
que huc illuc errant.
eorum vnus aliquis ad
puppim ſedens, arma-
tas hamis lineas binas
(quibus & alia anne-
ctum

ctuntur) ad vtramque nauis partem demittit: tum ad singulos hamos escam ex Purpura Lacæna (Concha) confectā strictè religat, tum Lari marinæ auis pennam ad hamum quemque alligat, vt ab occurrente aqua sensim & leuiter agitetur. Pelamydes autem escæ sic instructæ illecebrâ delinitæ in hamos ignarant. Quum autem ex iis aliqua liguritione apprime stimulata, os in escā impegerit, tum reliquæ consequentes hamis configuntur, vt hami ob multitudinem vno eodemq; tempore transfixorum piscium vexentur. Iuuenes verò remigare desistentes, de transtris surgunt ad subtrahēdas lineas multitudine piscium onustas: quos posteaquàm in nauim subduxerunt, fecundissima piscatio ex permagno piscium numero apertè ostenditur.

τείνωνται δὲ τούτων καὶ ἄλλαι, καὶ συνήπτηται πάσαις τὰ ἄγκιστρα. καὶ ἕκαστον ἄγκιστρον δέλεαρ φέρει Λακαίνης πορφύρας † μᾶλλον κατειλημμένον, καὶ πτερὸν μέντοι λάρου ἑκάστῳ ἀγκίστρῳ προσήρτηται ἡσυχῇ, ὥς τε διασείεσθαι ὑπὸ τοῦ προσπίπτοντος ὕδατος. τούτων ἐν ἱμέρῳ προσνέουσιν αἱ πηλαμύδες. μία δὲ ἡ προτένθης ὅταν τὸ στόμα ἐναπερείσῃ, προσίασι καὶ αἱ λοιπαί· καὶ ὀδυνεῖται τὰ ἄγκιστρα ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν περιπαρέντα τοῖς ἰχθύσιν. οἱ ἄνδρες οὖν τοῦ μὲν ἐρέττειν ἐξαπέστησαν, παρῆκαν δὲ τὰς κώπας. ἐξαναστάντες δὲ ἀνασπῶσι τὰς μηρίνθους διαχεούσας, καὶ μέντοι καὶ βεβριθυίας τοῖς ἰχθύσιν. ὅταν δὲ ἐς τὴν ναῦν ἐμπίπτωσι, διαφαίνεται τῆς εὐθηρίας τὸ μαρτύριον, ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων τῶν ἑαλωκότων.

Περὶ

Περὶ γαλῆς χερσαίας τε καὶ θαλαττίας. Κεφ. ια.

Ἡ χερσαία γαλῆ ὅτι μὲν ἄνθρωπος ἤκουσα, καὶ ὅτι τοῦτο ἐκαλεῖτο, καὶ ὅτι μὲν γόης καὶ φαρμακίς, καὶ ὅτι δεινῶς ἀκόλαστος μὲν καὶ ἀφροδίτην παράνομον ἐνόσει καὶ ταῦτα εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν ἀφίκετο· καὶ ὡς εἰς τοῦτο τὸ ζῷον τὸ κακὸν ἔτρεψεν αὐτὴν Ἑκάτης τῆς θεοῦ μῆνις οὐδὲ αὐτό με λέληθεν. ἡ μὲν οὖν θεὸς, ἵλεως ἔστω· μύθους δὲ ἐῶ καὶ μυθολογίαν ἄλλοις. ὅτι δέ ἐστι θηρίον ἐπιβουλότατον, καὶ νεκροῖς ἀνθρώποις ἐπιτίθενται γαλαῖ, καὶ μὴ φυλαττόμενοι ἐπιτιθεῖσι καὶ συλῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐκροφοῦσι, δῆλόν ἐστι. φασὶ δὲ καὶ ὄρχεις γαλῆς γυναικὶ κατ' ἐπιβουλὴν ἢ ἑκούσῃ περιαφθέντας ἐπισχεῖν τὸ ἔτι μητέρας γίνεσθαι καὶ ἀναστέλλειν αὐτήν. σπλάγχνα δὲ γαλῆς, σκευασίαν δέ τινα προσλαβόντα, ἣν ἴσασιν οἱ σοφοὶ τὰ τοι-

αῦτα,

De Mustela terrestri & marina: & de vrinatoribus. c. XI.

Mustelam terrestrẽ aliquando mulierem fuisse audiui, eodemq; nomine vocatam, quo nunc à Græcis quadrupes vocatur Gale: incantationum ac veneficiorum peritam, immodicè libidinosam, & incestæ Veneris auidã: nec illud me latet, quòd ab Hecate irata in hãc feram conuersa dicitur. Sed hęc dea mihi benigna sit: ego huiusmodi fabulas aliis relinquo. Hanc bestiã insidiosissimã esse constat: inq; defunctos homines inuadere: &, nisi arceatur, eorum oculos diripere & exorbere. Testiculos eius mulieri siue dolo siue sponte appensos, omnes conceptus & fœcunditatis vim abolere dicũt. Eiusdem viscera nescio quo modo præparata, harum rerũ

artificibus cognito, & insidiosè immissa vino, amicitiā dirimunt. & beneuolentiā priùs coalitā dissoluunt, vt quidam aiunt. Verùm hæc magis & Venefi cis. quibus Martem suū inimicitiæ principem colāt, cedamus. Est & paruus piscis Mustela nomine, qui nullā cum Mustelo dicto pisce cō munitatem habet. hic enim cartilagineus est, & pelagius, & magnitudine præstans, simul & Caniculæ piscis speciem similitudinemq; gerit. Mustelā verò diceres esse Iecorinū. nā piscis est breuis, & oculis conniuentibus. Pupillæ oculorū ad cyaneū colorem accedunt. Ejus barba quàm iecorini maior est, & minor quàm Ctemytis. Algas depascitur, & saxatilis est, atque similiter vt terrena omnium cadauerum, in quę incur-

ταῦτα, καὶ εἰς οἶνον ἐμβληθέντα κατ' ἐπιβουλὴν, φιλίαν (ὡς λόγος) διίστησι, καὶ ὁμόφρονα πως εὔνοιαν διαλύουσι. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων, τοὺς γόητάς τε καὶ φαρμακέας, Ἄρει φίλῳ καλοῦσιν καὶ † διαφοραῖς κατελείπομεν. Εἴη δ' ἂν καὶ ἰχθὺς † γαλῆς μικρὸς οὗτος, καὶ οὐδέν τι κοινὸν πρὸς τοὺς καλουμένους γαλεοὺς ἔχων. οἱ μὲν γάρ εἰσι σελάχιοι καὶ πελάγιοι, καὶ μέγεθος προήκοντες, εἶτα μέν τι καὶ κυνὶ ἐοίκασιν. ἡ γαλῆ δὲ, φαίης ἂν αὐτὴν εἶναι τὸν καλούμενον ἥπατον. ἰχθὺς δέ ἐστιν αὕτη βραχὺς καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ἐπιμέμυκε. κόρας δὲ ἔχει κυανοῦ χρόα προσεικασμένας. καὶ τὸ μὲν γένειον ἔχει τοῦ ἥπατος μεῖζον. ἡττῶται δὲ αὖ πάλιν τοῦ † χρέμητος κατά γε τοῦτο. πετραίαν δὲ οὖσαν τὴν γαλῆν, καὶ νεμομένην φυκία, ἀκούω πάντων σωμάτων οἷς ἂν * νεκρῶν † τύχῃ, τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ

διακειμένων

γαλῆ

χρέμυπος, aliqui primam per K scribūt

al. νεκροῖς ἐντύχῃ

ταύτην ὡς τὴν χερσαίαν ἐσθίειν. χρῶνται δὲ καὶ αὐτοῖς ἐς τὰ ὅμοια ἁλιεῖς, ὅσοι κατὰ τοὺς Ἠπειρώτας φαρμακεύουσι, πονηροὶ καὶ οὗτοι σοφισταὶ κακῶν. Ἐπεὶ δὲ ὠμοβόρον ἐστὶ τὸ τῶν ἰχθύων φῦλον πᾶν, τὸ τῆς ὑδροθηρίας γένος συμβιοῦν, καὶ τὰς ἀποδύσεις τὰς κατωτάτω μελῶν, μελαίνουσι τὰς ἑαυτῶν βάσεις, καὶ τὰ κοῖλα τῶν χειρῶν, ἀφανίζειν πειρώμενοι τὴν ἐξ αὐτῶν αὐγήν. τὰ γάρ τοι τῶν ἀνθρωπίνων μελῶν ὡς ὅτι μάλιστα ἐκλάμποντα ἐν τῷ ὕδατι, καὶ ἐφολκὰ τῶν ἰχθύων, ταῦτά ἐστιν. αὐτῇ

Περὶ τῶν θαλαττίων χημῶν.

Κεφ. ιβ.

Χῆμαι δὲ θαλάττιαι ζῷόν εἰσι καὶ αὗται διάφοροι. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, τραχεῖαι πεφύκασιν· αἱ δὲ, λεῖαι πάνυ. καὶ τὰς μὲν τοῖς δακτύλοις πιέζας συνθλάσεις· τὰς δὲ συντρίψεις λίθῳ, καὶ μόγις. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν μελαίνταται τὴν

rit, oculos exest & conficit, vt audio. Qui Epirum incolunt piscatores quidam veneficiis dediti ad eadem hâc marinâ Mustelâ vtuntur, ad quę alii terrenâ. Porrò quum plerique pisces carniuori sint, homines vrinatores, qui maris interiora scrutantur, (*quo sint à piscibus carniuoris tutiores*) manuum volas & pedum vestigia denigrant, vt partium istarum splendor obscuretur. hæ enim præ cæteris humani corporis partibus in aqua resplẽdere, & pisces ad se allicere solent.

De Chamis diuersis.

CAP. XII.

Chamæ marinæ & variæ & multiplices sunt, aliæ asperæ, aliæ læues. quædam digitorum compressu confringuntur: aliæ vel saxo ægrè conteruntur. Quædam ipsarum ni-

gettimæ sunt, nonnullæ argentei coloris similitudinem gerere videntur, aliæ vtroque colore mixto insignes. Ac quemadmodum earũ est varium & multiplex genus, sic multas & diuersas sedes habẽt. Quædam enim in littoribus dispersæ, iacent in arena, vel in limo quiescũt: nonnullæ sub algã subiiciuntur, aliæ in limo commorãtur. aliæ saxis tãquam mordicus adhærent. Æstiuo tempore quum incipit messis, in Illirico mari gregatim natant, & leuiter feruntur, quũ ante id tempus suâ sibi mole graues efferri nõ possent. Euri, Boreæ & Austri idcirco fugientes sunt, quod eos ventos ferre non possunt. Contrà ex tranquillo mari mirificâ voluptate afficiuntur, & Fauonii mollibus auris af-

περιέχονται

χρόαν εἰσίν· αἱ δὲ, ἀργύρῳ φαίης ἂν αὐτὰς προσεοικέναι. αἱ δὲ ἀνακραθεῖσαι περιεχούσης τὰς χρόας τὰς προειρημένας. ἔχουσι δὲ αὐταῖς διάφορα, καὶ δίναι πάνυ ποικίλαι. αἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς ψάμμοις κεῖνται διεσπαρμέναι ταῖς τῶν αἰγιαλῶν, διαναπαύονταί τε κατὰ τὸν ἰλύος· αἱ δὲ ὑποκεινται βρύῳ· αἱ δὲ εἰλημμέναι τῶν σπλάδων, εἶτα αὐταῖς † προσέχονται μάλα ἐγκρατῶς. ἐν δὲ τῇ καλουμένῃ Ἰστρικῇ θαλάττῃ, αἱ δὲ αἱ χῆμαι κατὰ τὴν ὥραν τὴν θέρειον ὑπαρχομένου τοῦ ἀμήτου, οἰκίαν ἀγέλῃς ἀλλήλαις συμφέρονται, καὶ ἀναπλέουσι κούφως. τό γε πρῶτα ἑαυταῖς βαρεῖαί τε καὶ ἐπιχθεῖς οὖσαι, καὶ οὐκ ἀναπλεύσασαι· ἀλλ' αἱ τηνικάδε οὐκ ἔτι τοιαῦται. ἀποδιδράσκουσι δὲ τὸν νότον, καὶ φεύγουσι τὸν βορρᾶν, καὶ τὸν εὖρον οὐδὲ ἀνέχονται. χαίρουσι δὲ ἀκύμονι θαλάττῃ, καὶ ζεφύρῳ καταπνεούσαις αὔ-

ραις

ραις ἡδείαις τε καὶ μαλακαῖς. ὑπὸ ταύταις οὖν τοὺς ἑαυτῶν εἰλεοὺς ἐκλιποῦσαι, μεμυκυῖαί τε καὶ κατάκλειστοι εἶτα, ἀνίασιν ἐκ τῶν μυχῶν. καὶ ἀκύμονος οὔσης τῆς θαλαττίης νέουσι, καὶ τό τε ἀνοίξασαι τὰς ἑαυτῶν στέγας ἐκκύπτουσιν ὡς ἐκ τῶν ἰδίων θαλάμων αἱ νύμφαι ἢ τὰ ῥόδα πρὸς τὴν εἵλην ὑπαλεαθέντα καὶ ἐκκύψαντα τῶν καλύκων. σπάνει καὶ αἱ κόγχαι κατὰ μικρὰ ὑποθαρσοῦσαι, μάλα μὲν ἀσμένως ἡσυχάζουσι καὶ ἀτρεμοῦσι τὸν *ἕτερον ἄνεμον προσδεχόμεναι. καὶ τὴν μὲν ὑποστόρεσασαι χιτῶνα, τὴν δὲ ὀρθοῦσαι. καὶ πλέουσι, τῇ μὲν ἱστίῳ χρώμεναι, τῇ δὲ σκάφει χρώμεναι. καὶ περιίασι μὲν τὸν τρόπον τοῦτον ἡσυχίας οὔσης καὶ εὐδίας. οὐδ᾽ ἂν φαίης ἂν μακρόθεν ἰδὼν, ἢ ναυτικὸν στόλον ἰέναι. ἐὰν δὲ αἴσθωνται ἐπιπλέουσαν ἢ ἔφοδον θηρίου, ἢ νῆξιν ἰχθύος ἁδροῦ, ἑαυτὰς ὑφ᾽

flati gaudét: eamq; ob rem in latebras abditæ & suis conniuentes testis, quum à tempestatibus mare sentiunt conquiescere, & Fauoniũ flare, tum relictis sedibus, ad summam maris aquam natãt, & apertis testis eminent, (sic tãquam vel sponsę è thalamis prodeunt, vel rosę ad Solis radios exporrectæ ex inuolucris, seu calycibus suis erumpunt,) & quiescẽtes ventum expectant placidum ac secũdum: qui si contigerit, alterã concham substernentes, alteram erigentes, hac pro velo, illâ pro naui ad nauigandum vtuntur, vt si eas procul videas sic per tranquillum mare natãtes, classem nauium existimes. Quòd si nauem ad se accedere sentiunt, aut belluæ impetum, aut valentioris piscis natationem, metu perculsæ, contractis vno

ἑταῖρον ex *Eustathio.*

impetu testis, frequentes delabuntur & occultantur.

De Hæmorrhoo genere Viperarum.

CAP. XIII.

Hæc ex Nicandri Theriacis paraphrasticè reddita sunt ab Æliano.

Hæmorrhous è genere Viperarum, in saxorum cauernis domesticam sedem habet, pedé vnum tum longus est, tum à capite in tenuitatem ejus corporis habitus procedit. Colore est partim flammeo, partim nigro. ejus caput tãquam cornibus quibusdã inhorrescit: sensim & pigrè serpit, ventris squammis terram premens: tortuosa, non rectâ viâ progreditur, & gradiendo leuiter substrepit, vnde ejus segnicies & infirmitas ostenditur. Primùm vt momordit, statim punctus cyanei (liuidi) coloris exoritur: percussus stomachi doloribus affligitur: venter copiosè fluit & exhauri-

ἀλγύνεται

ἐπὶ κρότῳ τῶν ὀστράκων πλήξασι. καταπώλιθόν τε ἀθρόαι, καὶ ἠφανίσθησαν.

Περὶ τοῦ ἔχεως ὃν αἱμόρρουν καλοῦσι. Κεφ. ιγ.

Ὁ δὲ αἱμόρρους, εἴη δ' ἂν γένος ἔχεως, οὗτος μάλιστα ἐν τοῖς πετρώδεσι χηραμοῖς ἤθη τε ἔχει καὶ διατριβάς· μῆκός τε σώματος εἴληχε, ποδιαῖον πλάτος δὲ, ἐξ εὐρείας τῆς κεφαλῆς, μείουρος κάτεισιν ἔς τε ἐπὶ τὴν οὐράν· καὶ πῇ μὲν φλογώδης ἰδεῖν ἐστι· πῇ δὲ δεινῶς μέλας. φρίττει δὲ τὴν κεφαλὴν οἱονεὶ κέρασι λιοσιν. ἕρπει δὲ ἥσυχος ἐπιθλίβων τὰς τῆς νηδύος φολίδας. λοξὸν δὲ οἶμον περᾷ. ἠρέμα γοῦν ὑπηχεῖ, ὡς ἐπισημαίνειν νωθείαν αὐτοῦ καὶ οὐδένειαν. δακὼν δὲ νύγμα ἐργάζεται. καὶ τοῦτό γε ἰδεῖν ἐστι παραχρῆμα κυανοῦν. καρδιώττει γε μὴν ὁ πληγεὶς, * ἀλλὰ ὤκιστα. ἐκκρίνεται δὲ ἡ γα-

στὴρ

στὴρ ὀχετοῦς. νὺξ δ' ἀρίκετο ἡ στερόπη, καὶ αἷμα ἐκρεῖ διά τε ῥινῶν καὶ αὐχένος, καὶ μέν τοι καὶ δι' ὤτων σὺν ἰῷ χολάδης. οὖρα δ' ἀφίησιν ὕφαιμα ἡ κύστις. εἰ δὲ καὶ ὠτειλαί εἰσί τινες παλαιαὶ περὶ τὸ σῶμα, ῥήγνυνται καὶ αὗται. Οἱ δὲ θήλεις αἱμόῤῥους κρύσασι κινί, μεθίασιν ἐκ τῶν ὀνύχων ἄκρων καὶ εἰς τὰ οὖλα ὁ ἰὸς ἀναβεῖ, καὶ αἷμα ἐκχεῖται πάμπολυ, καὶ ἐκθλίβονται τῶν οὔλων οἱ ὀδόντες. Τούτῳ φασὶ τῷ θηρίῳ παραπεσεῖν ἐν Αἰγύπτῳ τὸν τοῦ Μενέλεω κυβερνήτην Κάνωβον, Θῶνιδος βασιλεύοντος· καὶ συνεῖσαν τὴν Ἑλένην τοῦ δακέτου τὴν ἰσχὺν, κατάξαι μὲν αὐτοῦ τὴν ῥάχιν, ἐξελεῖν δὲ τὸ φάρμακον. ἐς τίνα δὲ ἄρα χρείαν ἐσπούδασε λαβεῖν τὸ θησαύρισμα τοῦτο οὐκ οἶδα.

Περὶ ζώων ἃ κομίζουσιν οἱ τῶν

tur. Et primâ statim nocte sanguis per nares, fauces & aures cum biliosa sanie emittitur. vesica sanguineam vrinam reddit. Cicatrices si quæ sint in percussi corpore, etiamsi consenuerunt, tamen recrudescunt, & rumpuntur. At si Hæmorrhoïs fœmina morsum alicui inflixerit, sanguis etiã per summos vngues emanat, & gingiuę quoque veneno inficiuntur, & sanguis ab eis fluit copiosus, & eliduntur dentes. In hanc ferã incidisse aiunt Canobum Menelai gubernatorem in Ægypto, Thonide regnante: & Helenam quum vim veneni intellexisset, serpentis spinam confregisse, & * pharmacũ exemisse. in quem verò vsum hoc eximere & reseruare voluerit, ignoto.

Pharmacum Græcis & venenum & remedium significat.

Nicander, ex quo hæc transferuntur, non scribit Helenã exemisse spinam aut aliud quidpiam ex

De Gruibus volucribus jam prius me verba fecisse non sum oblitus. Sed Gruem quoque piscem maritimum Corinthiaci maris alumnum esse audiui. Declinabat autem ea pars Corinthiaci maris, quâ Grus piscis captus est, Atticam versùs, juxta latus Isthmi, quod Athenas respicit. Procedebat hic piscis ad quindecim justæ mensuræ pedum longitudinem crassitudine Anguillam, non tamen maximam (vt audio) æquabat. Ejus & caput & os alitis Gruis speciem similitudinemq́, gerit: * squammæ pennis gentilis auis ei similes sunt. Natat autẽ non conuoluto in spiras corpore, vt alij pisces Anguillarũ instar angusti & oblongi. Tãto robore saliendi est, vt tanquam emissum à contento neruo telum feratur. In sermonem

* *fortè pinnas dicere voluit auctor.*

Γεράνων μὲν οὖν πέρι τῶν πτηνῶν ἐν τοῖς πρεσβυτέροις λόγοις εἰπὼν οὐκ ἀμνημονῶ, οἶδα θαλάττιον δὲ γέρανον ἰχθὺν Κορινθίου πελάγους ἔντροφον ἀκούσας φημί. ἀπέκλινε δὲ ἄρα τοῦτο τὸ πέλαγος ἔνθα ὁ γέρανος ἠγρεύθη οὗτος ἐν τῷ πρὸς τὰς Ἀθήνας πελάγει, τοῦ ἰσθμοῦ κατὰ τὴν πλευρὰν τὴν εἰς αὐτὰς ὁρῶσαν. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ. ἐγχέλυος δὲ (ὡς ἀκούω) εἶχεν, οὐ μέντοι τῆς μεγίστης, τὸ πάχος. κεφαλὴ δὲ ἄρα ἐκείνη καὶ στόμα γεράνου ἐστὶ τοῦ πτηνοῦ. λεπίδες δὲ αὐτῷ, γεράνου πτεροῖς εἴποις ἂν καὶ ταῦτα. ἔρχεται δὲ οὐχ ἑλικτὴν τὴν νῆξιν, ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἰχθύων κατὰ τὰς ἐγχέλυς στενοὶ καὶ μακροί. ἔχει δὲ ῥώμην καὶ μάλα ἀλκίμην. πηδᾷ γοῦν ὥσπερ ἀπὸ νευρᾶς οἰστὸς ἀφεθείς. λέγου-

σιν

σιν οὖν οἱ λόγοι οἱ μὲν Ἐπιδαύριοι τοῦτο τὸ ζῶον οὐδενὸς ἰχθύων ἔγγονον· ἀλλὰ καὶ τὰς γεράνους πτηνὰς φευγούσας τὸν Θρᾴκιον κρυμὸν, καὶ τὸν ἐπέκεινα τὸν ἄλλον, ἐμπίπτειν μὲν τῷ πνεύματι, τὰς γε μὲν θηλείας εἰς μῖξιν οἰστρεῖσθαι, τοὺς δὲ ἄρρενας αὐταῖς ἐπιφλέγεσθαι, καὶ μέντοι καὶ ἐς τὴν πρὸς αὐτὰς ὁμιλίαν κυμαίνειν· καὶ διὰ ταῦτά τοι καὶ * διαβαίνειν αὐτὰς ἐθέλειν. τὰς δὲ οὐχ ὑπομένειν γὰρ οἷόν τε εἶναι μετέωρον μῖξιν, φέρειν οὐδὲ ἑτέραν. τοὺς δὲ ἐγκρατεῖς οὐκ ἔχοντας γενέσθαι τοῦ πόθου, ἐκβάλλειν τὴν γονήν. καὶ εἰ μὲν τύχοιεν ὑπὲρ γῆς φερόμενοι, τήνδε ἐκπίπτειν εἰς οὐδὲ ἓν, ἀλλ' ἀπόλλυσθαι ἄλλως· εἰ δὲ ὑπὲρ τοῦ πελάγους πέτοιντο, ἐνταῦθά τοι τὴν θάλατταν, ὡσπερεὶ θησαύρισμα παραλαβοῦσαν φυλάττειν ἔμβρυον. καὶ γεννᾶν τὸ ζῶον τοῦτο, ἀλλ' οὐ διαφθείρειν ὥσπερ εἰς κενεάγγειον καὶ στερίφην γαστέρα ἐμπεσόν. καὶ τούτων μὲν

Epidauriorũ venit hoc animal ex nullo pisce generari: sed quum volucres Grues Thracium frigus & reliquum ad Occidentem fugientes obuio vento, tum fœminæ ad coitum exardescentes, tum mares veneris libidine conflagrantes, inter se complexu venereo jungi cupiunt: fœminas suspensum coitum sustinere non posse, idcircoq; semen temere emittere, quòd voti compotes fieri non possint. Ac si supra terram volent, id ipsum ad nihilum recidere, & perire: sin supra mare, id delapsum, tanquam thesaurum per manus traditum, sic à mari hunc fœtum asseruari, animantemq; effici, neque velut in aluũ sterilem illapsum pe-

*ἐπιβαίνειν

rire. Hæc Epidaurij. Sed & Demoſtratus vir genere mihi ignotus, cujus antè mentionem feci: Hunc inquit piſcem vidi, & magnopere conſideraui: quumq; (vt aliis oſtendere poſſem) exſiccare vellem, atque coquis ipſum ſecantibus viſcera intuerer, tum ex vtroque latere ſpinas exortas, rurſum inferius inter ſe ſuis extremis coire: & (ſimiliter atq; tabulas legum, triangulas eſſe: tũ ejus jecur in longitudinem procedere aſpexi: tũ jecori ſubjectũ fel longũ inſtar mãticæ aut bulgæ, vt * faba recens videretur. Vbi verò primùm jecur & fel exempta fuiſſent, ambo ſta-

Synecdochicè fortè pro ſiliqua faba.

μετὰ τῶν λόγων ἅπερ οὖν δὴ διηγήσατο ὁ Ἐπιδαύριος. Λέγει δὲ καὶ ἄλλος, οὗ τὸ γένος οὐκ οἶδα, ἑτέραν ὁδὸν τρεπόμενος· εἶπε μέντοι οὐ ζωὴν ὁμολογεῖ, ὡς εἰ μὴ δικῇ μὴ ἀμφοτέρως εἶναι αὐτοῦ. λελέξεται μέντοι καὶ ἐκεῖνος. Δημόστρατος, οὗπερ οὖν καὶ ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην, εἶδον τὸν ἰχθὺν, ἦ δ' ὅς, καί μοι εἰσῆλθεν αὐτοῦ θαῦμα, καὶ ἐβουλήθην αὐτὸν ποιῆσαι σκελετὸν, ἵνα δὴ καὶ ἄλλοι βλέπειν. οὐκοῦν ἐνεργῶν ὄντων καὶ ἀνοιγνύντων τῶν μαγείρων αὐτὸν, καὶ τεμνόντων τὴν γαστέρα, ἐπισκοπῶν τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ, ἀκάνθας εἶδον ἐξ ἑκατέρας τῆς πλευρᾶς, συννευούσας τε καὶ ἐγκλινούσας τὰ πέρατα εἰς ἀλλήλας. τρίγωνοι δέ φησι ἦσαν, ὥσπερ οὖν αἱ κύρβεις. ἧπαρ τε ἐνέκειτο οἱ παρῆκον εἰς μῆκος. ὑπέκειτο δὲ αὐτῷ καὶ χολὴ μακρὰν ἔχουσα τὴν φύσιν κατὰ τὰ φασκώλια. εἶπες δ' ἂν ἰδὼν τὴν χολὴν κύαμον ὑγρὸν εἶναι. ἐξαιρεθέντα οὖν ἄμφω, καὶ ἡ χολὴ καὶ τὸ ἧπαρ, οὐ μεθ' ὕστερον

σειρὰν μηδέποτε διολισθῆναι, καὶ ἐφάνη ἰχθὺς ἧπαρ ἔχων μέγιστον. διατήξασθαι δὲ ἡ χολὴ τὸν λίθον, ᾧ γάρ πως ἔτυχε τεθεῖσα ἐπὶ λίθου, εἶτα ἠφανίσθη. ἄμφω δὲ τὼ λόγω πόδα ἐνταῦθα ὁρίζομεν.

tim immuisse, vt jecur instar hepatis maximi piscis videretur: fel verò lapidem, super quẽ fortè positum fuerat, liquefecisse. Hîc & Epidauriorum & Demostrati sermones finierim. διολισθῆναι

Περὶ θήρας πηλαμύδων. Κεφ. ι.

De captura Pelamydum qua Purpurarum carne hamis infixa mescãtur. C. X.

Θήραν δὲ πηλαμύδων εἰπεῖν μὴ ταύτην οὖν σπουδῆς θηρωμένην, ὅσον ἐστὶν ἔξω τοῦ διὰ τῆς σπουδῆς. δέκα νεανίαι τὸ ἀκμαιότατον αὐθέντες, ἀναβαίνουσι ναῦν ἐλαφρὰν, καὶ διαζῶσα μέντοι καὶ ταχυτάτην. διανεμηθέντες δὲ αὐτοὺς εἰς ἑκατέραν ἴσως τὴν πλευρὰν, καὶ κορεσθέντες εὖ μάλα τροφαῖς, εἶτα μέντοι τοῖς ἐρετμοῖς καὶ ἕκαστος ἐπιχειρεῖ, πλανώμενοι δεῦρο κἀκεῖσε. κάθηται δὲ εἷς ἐπὶ τῆς πρύμνης καὶ ἐντεῦθεν τι καὶ ἐκεῖθεν παραβαίνων ἑκατέρας καθίησιν ὁρμιάς ὥρ-

Rationem piscandi Pelamydes haud sanè peruulgatam non à seria consideratione alienum est explicare. Decem iuuenes ad summum ætatis vigorem florescentes, expeditam nauem & celerem conscendũt, & simulatque se cibo expleuerint, pariter continuò æqualitérque in vtrumque nauis latus distributi remigare contendunt, atque huc illuc errant. eorum vnus aliquis ad puppim sedens, armatas hamis lineas binas (quibus & alia annectum

ctuntur) ad vtramque nauis partem demittit: tum ad singulos hamos escam ex Purpura Lacæna (Concha) confectā strictè religat, tum Lari marinæ auis pennam ad hamum quemque alligat, vt ab occurrente aqua sensim & leuiter agitetur. Pelamydes autem escæ sic instructæ illecebriâ delinitæ in hamos ignarant. Quum autem ex iis aliqua ligurititione apprime stimulata, os in escā impegerit, tum reliquæ consequentes hamis configuntur, vt hami ob multitudinem vno eodemq; tempore transfixorum piscium vexentur. Iuuenes verò remigare desistentes, de transtris surgunt ad subtrahēdas lineas multitudine piscium onustas: quos posteaquàm in nauim subduxerunt, secundissima piscatio ex permagno piscium numero apertè ostenditur.

μαλλὸς

πίωνται δὲ τούτων καὶ ἄλλαι, καὶ συνήπτηται πάσαις τὰ ἄγκιστρα. καὶ ἕκαστον ἄγκιστρον δέλεαρ φέρει Λακαίνης πορφύρας † μαλλὸν κατειλημμένον, καὶ πτερὸν μέντοι λάρου ἑκάστῳ ἀγκίστρῳ προσήρτηται ἡσυχῆ, ὥστε διασείεσθαι ὑπὸ τοῦ προσπίπτοντος ὕδατος. τούτων ἐν ἱμέρῳ προσνέουσιν αἱ πηλαμύδες. μία δὲ ἡ προπετέστερον ὅταν τὸ στόμα ἐναπερείσῃ προσιᾶσι καὶ αἱ λοιπαὶ καὶ δονεῖται τὰ ἀγκιστρα ὑπὸ τῶν αὐτῶν καιρῶν περιπαρέντα τοῖς ἰχθύσιν. οἱ ἄνδρες ἐν τῷ μὴ ἐρέττειν εἶτα ἀπέστησαν, παρῆκαν δὲ τὰς κώπας. ἐξαναστάντες δὲ ἀναπῶσι τὰς μηρίνθους διακεχυμένας, καὶ μέντοι καὶ βεβριθυίας τοῖς ἰχθύσιν. ὅταν δὲ ἐς τὴν ναῦν ἐμπέσωσι, διαφαίνεται τῆς εὐθηρίας τὸ μαρτύριον, ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων τῶν ἑαλωκότων.

Περὶ

Περὶ γαλῆς χερσαίας τε καὶ θαλαττίας. Κεφ. ια.

Ἡ χέρσαια γαλῆ ὅτι ἦν ἄνθρωπος ἤκουσα, καὶ ὅτι τοῦτ᾽ ἐκαλεῖτο, καὶ ὅτι ἦν γόης καὶ φαρμακίς, καὶ ὅτι δεινῶς ἀκόλαστος ἦν καὶ ἀφροδίτην παράνομον ἐνόσει· καὶ ταῦτα εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν ἀφίκετο· καὶ ὡς εἰς τοῦτο τὸ ζῶον τὸ κακὸν ἔτρεψεν αὐτὴν Ἑκάτης τῆς θεοῦ μῆνις οὐδὲ αὐτό με λέληθεν. ἡ μὲν οὖν θεός, ἵλεως ἔστω· μύθους δὲ ἐῶ καὶ μυθολογίαν ἄλλοις. ὅτι δέ ἐστι θηρίον ἐπιβουλότατον, καὶ νεκροῖς ἀνθρώποις ἐπιτίθενται γαλαῖ, καὶ μὴ φυλαττόμεναι ἐπιπηδῶσι καὶ συλῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐκροφοῦσι, δῆλόν ἐστι· φασὶ δὲ καὶ ὄρχεις γαλῆς γυναικὶ κατ᾽ ἐπιβουλὴν ἢ ἑκούσῃ περιαφθέντας ἐπέχειν τὸ ἔτι μητέρας γίνεσθαι, καὶ ἀναστέλλειν αὐτῶν. σπλάγχνα δὲ γαλῆς, σκευασίαν δέ τινα προσλαβόντα, ἣν ἴσασιν οἱ σοφοὶ τὰ κατὰ ζῶπα,

De Mustela terrestri & marina: & de vrinatoribus. c. XI.

Mustelam terrestrẽ aliquando mulierem fuisse audiui, eodemq; nomine vocatam, quo nunc à Græcis quadrupes vocatur Gale: incantationum ac veneficiorum peritam, immodicè libidinosam, & incestæ Veneris auidã: nec illud me latet, quòd ab Hecate irata in hãc feram conuersa dicitur. Sed hęc dea mihi benigna sit: ego huiusmodi fabulas aliis relinquo. Hanc bestiã insidiosissimã esse constat: inq; defunctos homines inuadere: &, nisi arceatur, eorum oculos diripere & exorbere. Testiculos eius mulieri siue dolo siue sponte appensos, omnes conceptus & fœcunditatis vim abolere dicũt. eiusdem viscera nescio quo modo præparata, harum rerũ

artificibus cognito, & insidiosè immissa vino, amicitiã dirimunt. & beneuolentiã priùs coalitã dissoluunt, vt quidam aiunt. Verùm hæc magis & Venefi cis. quibus Martem suũ inimicitiæ principem colãt, cedamus. Est & paruus piscis Mustela nomine, qui nullã cum Mustelo dicto pisce cõ munitatem habet. hic enim cartilagineus est, & pelagius, & magnitudine præstans, simul & Caniculæ piscis speciem similitudinemq; gerit. Mustelã verò diceres esse Iecorinũ. nã piscis est breuis, & oculis conniuentibus Pupillæ oculorũ ad cyaneũ colorem accedunt. Ejus barba quàm iecorini maior est, & minor quàm Ctemyris. Algas depascitur, & saxatilis est, atque similiter vt terrena omnium cadauerum, in quę incur

ταῦτα, καὶ εἰς οἶνον ἐμβληθέντα κατ' ἐπιβουλὴν, φιλίαν (ὡς λόγος) διίστησι, καὶ ἐκκαμφθεῖσαν πως εὔνοιαν διακόπτει. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων, τοῖς γόησί τε καὶ φαρμακείας, Ἄρη φίλον κολάζειν καὶ † διακαίειν καταλείπωμεν. Εἴη δ' ἂν καὶ ἰχθὺς † γαλῆς μικρὸς οὗτος, καὶ οὐδέ τι κοινὸν πρὸς τοὺς καλουμένους γαλεοὺς ἔχων. οἱ μὲν γάρ εἰσι σελάχιοι καὶ πελάγιοι, καὶ μέγεθος προήκοντες, οἵτινες μέν τοι καὶ κυνὶ ἐοίκασιν· ἡ γαλῆ δὲ, φαίην ἂν αὐτὴν εἶναι τὸν καλούμενον ἥπατον. ἰχθὺς δέ ἐστιν αὕτη βραχὺς καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ἐπιμέμυκε. κόρας δὲ ἔχει κυανοῦ χρόα προσεικασμένας. καὶ τὸ μὲν γένειον ἔχει τοῦ ἥπατος μεῖζον, ἐντεῦθεν δὲ αὖ πάλιν τοῦ † χρέμητος κατάγει τοῦτο. πετραίαν δὲ οὖσαν τὴν γαλῆν, καὶ νεμομένην φυκία, ἀκούω πάντων σωμάτων οἷς ἂν * νεκρῶν † τύχῃ, τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ

τοὺς

διαχεῖν

γαλῆ

χρέμυτος, aliqui primam per K. scribũt

al. ἐναρ οἷς ἐντυχῇ

ταύτην ὡς τὴν χερσαίαν ἐσθίειν. χρῶνται δὲ ταύταις ἐς τὰ ὅμοια ἁλιεῖς, ὅσοι κατὰ τοὺς Ἠπειρώτας φαρμακεύουσι, πονηροὶ καὶ οὗτοι σοφισταὶ κακῶν. Ἐπεὶ δὲ ὠμοβόρον ἐστὶ τὸ τῶν ἰχθύων φῦλον πᾶν, τὸ ταῖς ὑδροθηρίαις ἠθὺ συμβιοῦν, καὶ τὰς ἀποδύσεις τὰς κατωτάτω μελῶν, μελαίνουσι τὰς ἑαυτῶν βάσεις, καὶ τὰ κοῖλα τῶν χειρῶν, ἀφανίζειν πειρώμενοι τὴν ἐξ αὐτῶν αὐγήν. τὰ γάρ τοι τῶν ἀνθρωπίνων μελῶν ὡς ὅτι μάλιστα ἐκλάμποντα ἐν τῷ ὕδατι, καὶ ἐφολκὰ τῶν ἰχθύων, ταῦτά ἐστιν.

rit, oculos exest & conficit, vt audio. Qui Epirum incolunt piscatores quidam veneficiis dediti ad eadem hâc marinâ Mustelâ vtuntur, ad quę alii terrenâ. Porrò quum plerique pisces carniuori sint, homines vrinatores, qui maris interiora scrutantur, (*quo sint à piscibus carniuoris tutiores*) manuum volas & pedum vestigia denigrant, vt partium istarum splendor obscuretur. hæ enim præ cæteris humani corporis partibus in aqua resplẽdere, & pisces ad se allicere solent.

αὐτῇ

Περὶ τῶν θαλαττίων χημῶν.

Κεφ. ιβ.

De Chamis diuersis.

CAP. XII.

Χῆμαι δὲ θαλάττιαι ζῶόν εἰσι καὶ αὗται διάφοροι. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, τραχεῖαι πεφύκασιν· αἱ δὲ, λεῖαι πάνυ. καὶ τὰς μὲν τοῖς δακτύλοις πιέζας συνθλάσεις· τὰς δὲ συντρίψεις λίθῳ, καὶ μόγις. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν μελαίνταται τὴν

Chamæ marinæ & variæ & multiplices sunt, aliæ asperæ, aliæ læues. quædam digitorum compressu confringuntur: aliæ vel saxo ægrè conteruntur. Quædam ipsarum ni-

gerrimæ sunt, nonnullæ argentei coloris similitudinem gerere videntur, aliæ vtroque colore mixto insignes. Ac quemadmodum earū est varium & multiplex genus, sic multas & diuersas sedes habēt. Quædam enim in littoribus dispersæ, iacent in arena, vel in limo quiescūt: nonnullæ sub algā subiiciuntur, aliæ in limo commorātur. aliæ saxis tāquam mordicus adhærent. περιέχονται Æstiuo tempore quum incipit messis, in Istrico mari gregatim natant, & leuiter feruntur, quū ante id tempus suâ sibi mole graues efferri nō possent. Euri, Boreæ & Austri idcirco fugientes sunt, quod eos ventos ferre non possunt. Contrà ex tranquillo mari mirificâ voluptate afficiuntur, & Fauonii mollibus auris af-

χρόαν εἰσίν· αἱ δὲ, ἀργύρῳ φαίης ἂν αὐτὰς προσεοικέναι. αἱ δὲ ἀνακραθεῖσαι πεποίηνται τὴν χρόαν τὴν προειρημένην. ἤθη δὲ αὐταῖς διάφορα, καὶ δίαιται πάνυ ποικίλαι. αἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς ψάμμοις κεῖνται διεσπαρμέναι ταῖς τῶν αἰγιαλῶν, διαναπαύονταί τε κατὰ τὴν ἰλύν· αἱ δὲ ὑποκεῖνται βρύα· αἱ δὲ εἰλημμέναι τῶν σπιλάδων, εἶτα αὐταῖς † προσέχονται μάλα ἐγκρατῶς. ἐν δὲ τῇ καλουμένῃ Ἰστρικῇ θαλάττῃ, αἱ δὲ αἱ χῆμαι κατὰ τὴν ὥραν τὴν θέρους ὑπαρχομένου τοῦ ἀμήτου, οἱονεὶ ἀγέλας ἀθρόας συμφέρονται, καὶ ἀναπλέουσι κούφως. τό γε πρὸ τοῦ ἑαυταῖς βαρεῖαί τε καὶ ἐπαχθεῖς οὖσαι, καὶ οὐκ ἀναπλεύσασαι· ἀλλ' αἱ πλώιμοι δὲ οὐκ ἔτι τοιαῦται. ἀποδιδράσκουσι δὲ τὸν νότον, καὶ φεύγουσι τὸν βορρᾶν, καὶ τὸν εὖρον οὐδὲ ἀνέχονται. χαίρουσι δὲ ἀκύμονι θαλάττῃ, καὶ ζεφύρου καταπνέοντος αὔραις

ραις ἡδείαις τε καὶ μαλακαῖς. ὑπὸ ταύτης οὖν τοὺς ἑαυτῶν εἰλεοὺς ἐκλιποῦσαι, μεμυκυῖαί τε καὶ κατακλεισθεῖσαι, ἀνίασιν ἐκ τῶν μυχῶν. καὶ ἀκύμονος οὔσης τῆς θαλάττης νέουσι, καὶ τό τε ἀναδείξασαι τὰς ἑαυτῶν στέγας ἐκκύπτουσιν ὡς ἐκ τῶν ἰδίων θαλάμων αἱ νύμφαι ἢ τὰ ῥόδα πρὸς τὴν εἵλην ὑπαλεανθέντα καὶ ἐκκύψαντα τῶν καλύκων. ἔπειτα καὶ αἱ κόγχαι κατὰ μικρὸν ὑποθαρσοῦσαι, μάλα μὲν ἀσμένως ἡσυχάζουσι καὶ ἀτρεμοῦσι τὸν * ἕτερον ἄνεμον προσδεχόμεναι. καὶ τὴν μὲν ὑποστόρεσαι χετῶνα τὴν δὲ ὀρθώσασαι, καὶ πλέουσι, τὴν μὲν ἱστίῳ χρώμεναι τὴν δὲ σκάφει χρώμεναι. καὶ παρίασι μὲν τὸν τρόπον τοῦτον ἡσυχίας οὔσης καὶ εὐδίας οὐδὲν φαίης ἂν μακρόθεν ἰδὼν, ἢ νηΐτην στόλον ἰέναι. ἐὰν δὲ αἴσθωνται ἐπίπλουν ἢ ἔφοδον θηρίου, ἢ νῆξιν ἰχθύος ἁδροῦ, ἑαυτὰς ὑφ'

flari gaudēt: eamq́; ob rem in latebras abditæ & suis conniuentes testis, quum à tempestatibus mare sentiunt conquiescere, & Fauonium flare, tum relictis sedibus, ad summam maris aquam natāt, & apertis testis eminent, (si tāquam vel sponsę è thalamis prodeunt, vel rosę ad Solis radios exporrectæ ex inuolucris, seu calycibus suis erumpunt.) & quiescētes ventum expectant placidum ac secūdum: qui si contigerit, alterā concham substernentes, alteram erigentes, hac pro velo, illâ pro naui ad nauigandum vtuntur, vt si eas procul videas sic per tranquillum mare natātes, classem nauium existimes. Quòd si nauem ad se accedere sentiunt, aut belluæ impetum, aut valentioris piscis natationem, metu perculsæ, contractis vno

* ἑταῖρον ex Eustathio.

impetu testis, frequentes delabuntur & occultantur.

De Hæmorrhoo genere Viperarum.

CAP. XIII.

Hæc ex Nicandri Theriacis paraphrasticè reddita sunt ab Æliano.

Hæmorrhous è genere Viperarum, in saxorum cauernis domesticam sedem habet, pede vnum tum longus est, tum à capite in tenuitatem ejus corporis habitus procedit. Colore est partim flammeo, partim nigro. ejus caput tãquam cornibus quibusdã inhorrescit: sensim & pigrè serpit, ventris squammis terram premens: tortuosa, non rectâ viâ progreditur, & gradiendo leuiter substrepit, vnde ejus segnicies & infirmitas ostenditur. Primùm vt momordit, statim punctus cyanei (liuidi) coloris exoritur: percussus stomachi doloribus affligitur: venter copiosè fluit & exhauri-

ἀλγεινότατα

ἐν κρότῳ τῶν ὀστράκων πλύξασαι. καὶ πολύλιθόν τε ἀθρόαι, καὶ ἠφανίσθησαν.

Περὶ τοῦ ἔχεως ὃν αἱμόῤῥουν καλοῦσιν. Κεφ. ιγ.

Ὁ δὲ αἱμόῤῥους, εἴη δ' αὖ γένος ἔχεως, οὗτος μάλιστα ἐν τοῖς πετρώδεσι χηραμοῖς ἤθη τε ἔχει καὶ διατριβάς· μῆκός τε σώματος εἴληχε ποδιαῖον, πλάτος δὲ, ἐξ εὐρείας τῆς κεφαλῆς, μείουρος κάτεισιν ἔς τε ἐπὶ τὴν οὐράν· καὶ πῇ μὲν φλογώδης ἰδεῖν ἐστι· πῇ δὲ δεινῶς μέλας. φέρει δὲ τὴν κεφαλὴν οἱονεὶ κεράσταις ἴσην. ἕρπει δὲ ἥσυχος ἐπιθλίβων ταῖς τῆς νηδύος φολίδας. λοξὸν δὲ οἶμον πρόεισιν. ἠρέμα γοῦν ὑπηχεῖ, ὡς κατηγορεῖν νωθείαν αὐτοῦ καὶ οὐδένειαν. δακὼν δὲ νύγμα ἐργάζεται· καὶ τοῦτό γε ἰδεῖν ἐστι παραχρῆμα κυανοῦν. καρδιώττει γε μὴν ὁ πληγεὶς, * ἀλλὰ ὤκιστα. ἐκρεῖ δὲ ἡ γα-

στὴρ

σὴρ ὀχετός. νὺξ δὲ ἀφίκετο ἡ ἑσπέρη, καὶ αἷμα ἐκρεῖ διά τε ῥινῶν καὶ αὐχένος, καὶ μέντοι καὶ δι' ὤτων σὺν ἰῷ χολώδει. οὔρα δὲ ἀφίησιν ὕφαιμα ἡ κύστις. εἰ δὲ καὶ ὠτειλαί εἰσί τινες παλαιαὶ περὶ τὸ σῶμα, ῥήγνυνται καὶ αὗται. Οἱ δὲ θήλεις αἱμόῤῥους κρούσῃ τινὶ, μεθίασιν ἐκ τῶν ὀνύχων ἄκρων καὶ εἰς τὰ οὖλα ὁ ἰὸς ἀναβαίνει, καὶ αἷμα ἐκχεῖται πάμπολυ, καὶ ἐκθλίβονται τῶν οὔλων οἱ ὀδόντες. Ταύτῃ φασὶ τῷ θηρίῳ περιπεσεῖν ἐν Αἰγύπτῳ τὸν τοῦ Μενέλεω κυβερνήτην Κάνωβον, Θώνιδος βασιλεύοντος· καὶ συνεῖσαν τὴν Ἑλένην τοῦ δακέτου τὴν ἰσχὺν, καταῖξαι μὲν αὐτοῦ τὴν ῥάχιν, ἐξελεῖν δὲ τὸ φάρμακον. ἐς τίνα δὲ ἄρα χρείαν ἐσπούδασε λαβεῖν τὸ θησαύρισμα τοῦτο οὐκ οἶδα.

tur. Et primâ ſtatim nocte ſanguis per nares, fauces & aures cum biliosa sanie emittitur. veſica ſanguineam vrinam reddit. Cicatrices ſi quæ ſint in percuſſi corpore, etiamſi conſenuerunt, tamen recrudeſcunt, & rumpuntur. At ſi Hæmorrhoïs fœmina morſum alicui inflixerit, ſanguis etiã per ſummos vngues emanat, & gingiuę quoque veneno inficiuntur, & ſanguis ab eis fluit copioſus, & eliduntur dentes. In hanc ferã incidiſſe aiunt Canobum Menelai gubernatorem in Ægypto, Thonide regnante: & Helenam quum vim veneni intellexiſſet, ſerpentis ſpinam confregiſſe, &* pharmacũ exemiſſe. in quem verò vſum hoc eximere & reſeruare voluerit, ignoro.

Pharmacum Græcis & venenum & remedium ſignificat.

Nicander, ex quo hæc transferuntur, non ſcribit Helenã exemiſſe ſpinam aut aliud quidpiam ex

Περὶ ζώων ἃ κομίζουσιν οἱ τῶν

hoc serpente, reseruandi gratiâ: sed simpliciter illi iratam confregisse spinã eius, & hinc esse quod oblique ceu claudicantes & elumbes procedunt. Τὴν δ' Ἑλένη μίσει ἑλκεῖν ἀμ... κλασε, θραῦσαι ... ἀναιθυ... ... περιξ... ... *Spondylos tamen de spina serpentium nostro tempore aliqui vrunt, & morbis quibusdã, vt elephantiasi incipienti, mederi putant.*

Quaenam animalia suo regi adferant Indi, vt Tigrides & Pardos cicures, &c.

CAP. XIIII.

Adferunt regi suo Indi animantes diuersas: vt Tigrides cicures, Pardos mansuetos. Oryges quadricornes item Boũ genera duo, quorum alij ad cursum velocissimi sunt: alij perquàm feri: & ex his Bubus (*eorum caudis*) etiã muscaria faciunt. Corpore omninò nigri sunt, caudas verò egregiè albas habent. Columbas quoque luteas afferunt, quas vnquam mansuefieri aut cicurari negant. & aues quas Cerciones nominant. & canes generosos, de quibus suprà dixi. &

Ἰνδῶν ὑπήκοοι βασιλεῖ τῷ σφετέρῳ, οἷον τίγρεις τε καὶ πάρδαλεις, καὶ ἄ λοιπά.

Κεφ. ιδ.

Κομίζουσι δὲ ἄρα τῷ σφετέρῳ βασιλεῖ οἱ Ἰνδοὶ, τίγρεις τιθασευμένας, καὶ ἡθάσους παρδάλεις, καὶ ὄρυγας τετράκερως. βοῶν δὲ γένη δύο, δρομικοὺς τε, καὶ ἄλλους ἀγρίους δεινῶς. ἐκ τούτων γε τῶν βοῶν καὶ τὰς μυοσόβας ποιοῦνται. καὶ τὸ μὲν σῶμα παμμέλανές εἰσιν οἱ δὲ τὰς δὲ οὐρὰς ἔχουσι λευκὰς ἰσχυρῶς. καὶ περιστερὰς ὠχρὰς κομίζουσιν, οἷα τοῦτο καὶ λέγουσι μήτε ἡμεροῦσθαι, μήτε ποτὲ πραΰνεσθαι. καὶ ὄρνιθας δὲ οὓς † κερκορώνους φιλοῦσιν ὀνομάζειν, καὶ κύνας γενναίους. ὑπὲρ ὧν ἄνω μοι λέλεκται· καὶ πι-

Sim

Oryges quadricornes. κερκίωνας

Boum genera duo.

Columba lutea.

...nes.

θήκους λδυκοὺς καὶ μελαν-
τάτους ἄλλους· καὶ τούτους πι-
θήκους. τοὺς γάρ τοι πυρ-
σοὺς ὡς γυναιμανεῖς εἰς
τὰς πόλεις οὐκ ἄγουσι. ἀλ-
λὰ καὶ ποθὲν ἐπιπηδήσαν-
τας ἀναιροῦσιν, ὡς μοιχοὺς
μεμεισηκότες.

Περὶ ζώων κερατοφυῶν τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἀγωνιζομένων.

Κεφ. ιε.

Ἰνδῶν δὲ ὁ μέγας βασι-
λεὺς μιᾶς ἡμέρας ἀνὰ
πᾶν ἔτος ἀγωνίαν προ-
τίθησι, τοῖς τε ἄλλοις ὅ-
σοις εἶπον ἑτέρωθι· ἐν δὲ
δὴ τοῖς καὶ ζώοις ἀλόγοις,
ἀλλ' ἐκείνοις ὧν ἐκπέφυ-
κε κέρατα. κυρίττει δὲ ταῦ-
τα ἄλληλα. καὶ φύσει τινὶ
θαυμαστῇ μέχρι νίκης ἁ-
μιλλᾶται ὥσπερ οἱ ἀθληταί,
ἢ ὑπὲρ ἄθλων μεγίστων ἀ-
γωνιζόμενοι, ἢ ὑπὲρ κλέ-
ους σεμνοῦ, καὶ φήμης τι-
νὸς ἀγαθῆς. εἰσὶ δὲ οἱ ἀ-
γωνισταὶ οἵδε οἱ ἄλογοι,
ταῦροι τε ἄγριοι καὶ κριοὶ
ἥμεροι, καὶ οἱ καλούμενοι

Simias albas, & alias nigerrimas. rufas enim, tanquam nimium libidinosas & incontinentes erga mulieres, non ferũt in ciuitates: & si fortè in eis reperiantur, tanquam adulteros exosi occidunt. *Simiæ diuersæ.*

De Cornigeris apud Indos certantibus bestijs.

CAP. XV.

Magnus Indorũ rex quotannis diem vnum certaminis, non modò hominibus proponit, vt alibi dixi: sed etiam bestiis cornutis: quæ sanè inter se cornibus appetentes, mirabili naturâ quâdam eatenus strenuè decertant, quoad aduersarium funditus vicerint, sicq; omni neruorum contentione, quemadmodum athletæ, vt aut maximo afficiantur præmio, aut gloriam capiant certaminis luculentam, nitũtur. Rationis quidem expertes sunt luctatores isti: Tauri feri, Arietes mansueti, & qui vocãtur *μισο... & Asini v- *Vocabulũ videtur corruptum.*

no armati cornu, denique* Hyænæ: quod animal Capreis minus esse aiunt, sed Ceruis animosius multò & cornibus ferociens. postremi in certamen veniūt Elephanti. ij inter se vulnerant, & alter sæpe alterum vincit, atq; adeò interimit: sæpe etiam vterque vulneribus cōfectus, simul decumbit.

μέσοι, καὶ ὄνοι μονόκερῳ, καὶ τὺ ὕαιναι. φασὶ δὲ εἶναι τοῦτο τὸ ζῷον, δορκάδος μὲν ἧττον, ἐλάφου δὲ πολλῷ θρασύτερον, καὶ θυμούμενον εἰς κέρας. εἶτα ἐπὶ πᾶσιν, οἱ ἐλέφαντες ἀγωνίζονται παρέλαπ. ἀποχωροῦσι δὲ οὗτοι, καὶ μέχρι θανάτου τιτρώσκοντες ἀλλήλους τοῖς κέρασι. καὶ πολλάκις μὲν ὁ ἕτερος κρατεῖ. καὶ ἀποκτείνει τὸν αὐτίπαλον, πολλάκις δὲ καὶ συναποθνήσκουσι.

*Μέσοι animalia cornuta quæ sint, ignorare me fateor. Μεσῶλαι Hesychio in India sunt quadrupedes vitulis similes. præterijt hæc verba Gillius: vt sequentia etiam, quibus animal cornutum capreolo minus describitur: quod quidem Hyænam appellari (vt codices nostri habent, & Gillius similiter legit), absurdum est. quum Hyænam constet absq; cornibus esse, Lupis cognatam quadrupedem, nihil cum capreis aut ceruis commune habere. Axis quidem Ctesiæ Indica fera est, hinnuli pelle, pluribus candidioribusq; maculis. Est & Indica caprea illa seu dorcas, ex qua moschus odoramentum legitur. Colos apud Scythas & Sarmatas inter arietem & ceruum est, duobus paruis cornibus.

Quid Theophrastus sentit de partu Viperarum.

CAP. XVI.

Τί φρονεῖ περὶ τῆς τῶν ἐχιδνῶν ὠδῖνος ὁ Θεόφραστος.

Κεφ. ιϛ.

Viperæ catulos Theophrastus scribit paten-

Θεόφραστος δὲ φησι τὸ ἔχεως τὰ βρέφη διεσθίειν τὴν

τῆς μητρὸς τὴν γαστέρα, ὡς ταξεῖν θυρεωκοπεῖν τε, ἵνα τι καὶ παίξω, καὶ ἐξαράττοντα πεφραγμένην ἔξοδον. ἀλλὰ τὸ θλιβόμενον αὐτὸν, καὶ τῆς γαστρὸς οἱ στενουμένης, Ὁμηρείως δὲ εἰπεῖν, τὴν δὲ οὐκ αὐτόχειν, ἀλλὰ διαῤῥήγνυσθαι. καί με πείθει λέγων. ἐπεί τοι καὶ θαλάττιαι βελόνες ἄκολποί τε οὖσαι καὶ λεπταὶ, ὅτι ταῦτα πάσχουσιν ὑπὸ τῶν σφετέρων βρεφῶν, καὶ ἐκεῖνα ἄνω πη τῶν λόγων εἶπον. Ἡρόδοτον δὲ ἀξιῶ μή μοι μηνιεῖν, εἰ † μύθους ἐς γράφω, ὅσα ὑπὲρ τοῦ τῶν ἐχεων ὠδῖνος λέγει.

Φυσικὰ κοινὰ δελφῖνος καὶ λέοντος. Κεφ. ιζ.

Φυσική δὲ ἄρα τὴν κοινωνία καὶ συγγένεια λέοντι καὶ δελφῖνι, ἀπόῤῥητος. οὐ γὰρ ὅτι βασιλεύουσιν, ὁ μὲν, τῶν χερσαίων· ὁ δὲ, τῶν ἁλίων, τοῦτο ἀπόχρη. ἀλλὰ

tis vterum non excedere, atque conficere: neq; sanè vt quiddam ludēs dicam, foribus effractis obstructum exitū perrumpere: at enim fœminę vterum angustiis compulsum non amplius reniti posse, sed disrumpi. Cujus sententia ita rem habere mihi ad veritatem planè persuadet: Siquidem & marinæ Acus, quia tenues sunt, & haudquaquam sinuosam & capacem aluum habeant, iccirco similiter à suis fœtibus afficiuntur, vt jam antè scripsi. Interim verò Herodotum rogo, ne mihi succenseat, si ea quæ super Viperarum partu ipse affert, ego fabulosa censeam. μύθοις vel εἰς μύθους

De natura Leonis cum Delphino similitudine.
CAP. XVII.

In media natura quędam communitas recrusa Leoni est, & affinitas cum Delphino: non ex ea parte solùm quòd vterque imperat, ille quidem terrenis bestiis, hic verò aquatilibus

libus: sed quòd senectute ambo tabescunt: & quum sunt in ægritudine, illi terrestris Simia medetur, huic marina quoque Simia remedio est. Nam vt in terra, sic etiam in mari aliquod est Simiarum genus, (vt aliâs dixi,) quod similiter huic, vt illi terrenum, medicinam morbi affert.

De Sepedone Serpente.

CAP. XVIII.

Inter feras inutiles, & vel numerari indignas, Sepedon est, perniciosus serpens: quem tum figurâ hęmorrhoo cognatum, tum colore similem esse, Nicander cecinit. sed celerior esse videtur: & quouiã per gyros & flexiones graditur, parua apparet: quod quidem causa est, quamobrem inspectantes nesciant de ejus magnitudine judicare. Vulnus quod infert acerbitatis plurimum habet, & benè pe

γάρ τοι καὶ τήκονται προϊόντες εἰς γῆρας· καὶ ἄλλως νοσήσαντες. ὁ μὲν, τὸν χερσαῖον πίθηκον ἔχει φάρμακον. ὁ δὲ, ἀναζητεῖ τὸν συμφυῆ. ὡς γάρ ἐστι καὶ ἐν θαλάττῃ πίθηκος, εἶπον πρὸ καὶ ἔστι καὶ τῷδε οὗτος ἀγαθὸν, ὡς ἐκείνῳ ἐκεῖνος.

Ὅτι γένος ἐστὶ δεινὸν καὶ ὁ καλούμενος σηπεδών.

ΚΕΦ. ιη.

Ἔστι δὲ ἄρα ἐν τοῖς ἀδιηγήτοις καὶ ἀριθμοῦ ὑπερτέροις καὶ σηπεδὼν κακὸν ἑρπετόν. ὁμόχροον τε εἶναι τῷ αἱμορρόῳ καὶ τὴν ἰδέαν φησὶ Νίκανδρος καὶ ἀδελφὸν κατὰ χρῆμα καὶ τοῦτο ἐκεῖνος λέγει. ὠκύτερος δὲ εἶναι δοκεῖ. ἀφίησι δὲ καὶ οὗτος μικρὰν φαντασίαν. γυρὸν γὰρ καὶ πλέγδην καὶ ἑλικτὸν πορεύεται τὸν οἶμον. καὶ μάλιστα ἐν τούτῳ διαψεύδεται τοὺς ὁρῶντας, ὅση τὸ μέγεθός ἐστι. δεινὸν δὲ ἄρα τὸ ἐξ αὐτῆς τραῦμα. πόθεν

μικρὸν

γνοῦ

γοῦν καὶ ὑποσήπει, καὶ πληγῇ θηρὸς τὴν προειρημένην ἀποδείκνυσι φερώνυμον. ὁ γοῦν ἰὸς ἐπὶ πᾶν ὠθεῖται τὸ σῶμα τοῦ τάχιστα ἀμάχως. καὶ μέντοι καὶ ἡ θρὶξ καὶ ἐκείνη μυδῶσα ἀφανίζεται· λείπονται δὲ αἱ ὀφρύες, καὶ αἱ βλεφαρίδες· καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀχλὺς κατίσχει. ἔξ ἔφηλοι γίνονται.

nitus intrat, & putrefacit: qua ex vi nomen traxit. Inexpiabili celeritate ipsius venenum in vniuersum corpus transitionem facit: Capillus etiam tabe quâdam putrescit & funditus interitum superciliorum & palpebrarum pili defluunt, oculi offusi tenebris obscurantur: & corpori maculæ, tanquam adustâ à Sole cute, superueniunt.

ἐφηλίς, alioqui ἔφηλος dicitur qui ephelides in facie habet. Varinus.

Περὶ τῆς τῶν χελωνῶν λαγνείας. Κεφ. ιθ.

Χερσαία χελώνη ζῷον λαγνίστατον· ἀλλὰ ὅ γε ἄρρην, ὁμιλεῖ δὲ ἡ θήλεια ἄκουσα· καὶ λέγει Δημόστρατος· ἀνὴρ δὲ οὗτος ἦν τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης τῆς βουλῆς γενόμενος. καὶ οὔ τί που διὰ τοῦτο ἤδη τεκμηριῶσαι ἱκανός· δοκεῖ δέ μοι ἐπιστήμης τῆς ἁλιευτικῆς ἐς ἄκρον ἐλάσαι, καὶ ὅσα ἔγνω, εἰπεῖν κάλλιστα. εἰ δέ τι οἱ καὶ ἄλλο ἐσπούδασται τοῦδε σοβαρώτερον, καὶ σοφίας τῆς παρὰ τὴν

De libidine Testudinum terrestrium. c. XIX.

Ex terrenis Testudinibus mas ad Venerem inflammatissimus est: fœmina non nisi inuita coit. Cujus rei causam inquirit Demostratus. fuit is senator Romanus, nec ideò hac in re fide dignior, nisi pariter rei etiam piscatoriæ exquisitam notitiam sibi comparasset, & quæcunque cognouit dictione etiam honestâ ornasset: condidit autem (ni fallor) & alia quædã, & argumento grauiore ingenij doctrin

al. πρισι- πασαν

ctrinæq; suæ specimen edidit admirabile. Hic (inquam) scribit, si quid aliud in causa sit, cur fœmina maris coitum auersetur, non satis sibi exploratum esse: hâc verò suam esse conjecturam, fœminam humi ad coitum stratam ait supinã jacere, deinde expleto coitu, propter testæ magnitudinem, & corporis in terrã nisum, quum se conuertere non queat, escã paratam à marito relinqui cùm aliis animalibus, tum aquilæ: vnde fit, vt mares eas ad coitum ideò illicere non possint, quòd fœminæ magnâ moderatione libidines contineant, & salutem voluptati antepoonant. At enim mares mirabili quâdam naturâ illecebram amatoriã, & omnis metus obliuionem afferentẽ fœminis iniiciunt. neque tamen hujuscemodi illecebræ sunt can-

ψυχὴν * προσθεῖναι σοφίσματα αὐτοῦ. λέγει δὲ οὐδὲ αὐτὸς, ὅπερ οὖν μὲν καὶ ἔστιν τὴν ὁμιλίαν ἀναίνεται ἡ θήλεια, οὐκ ἔχειν σαφῶς εἰδέναι, τεκμαίρεσθαι δὲ ἐκεῖνό φησιν. ἡ θήλεια οὐκ ἄλλως ὁμιλεῖ ἢ πρὸς τὸν ἄῤῥενα ὁρῶσα. καὶ ὁ μὲν ἐξέπλησε τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ ἀπαλλαγὴν δὲ ἑαυτὴν ἐπιστρέψαι ἥκιστά ἐστι, τοῦ τε οἴκου τοῦ χελωνίου, καὶ ἐρεισθεῖσα εἰς τὴν γῆν. δεῖπνον οὖν ἔρημον ὑπὸ τοῦ γαμέτου καταλέλειπται τοῖς τε ἄλλοις ζῴοις, καὶ οὖν καὶ τοῖς ἀετοῖς. αἱ μὲν οὖν ταῦτα ὀῤῥωδοῦσιν, ὡς ἐκεῖνος λέγει. οἵ γε μὴν ἄῤῥενες οἴδασι συμφρονῆσαι αὐτὰς, καὶ πλημμυρούσας ὑπὸ τοῦ ἡδίστου τὸ σπουδέλιον, οὐκ ἔχουσιν ἀναπείθειν. οἱ δὲ φύσει τινὶ ἀμάχῳ ἴυγγα ἀποῤῥήτως προσιᾶσιν ἐρωτικὴν, καὶ δέους ἐπίληθον παντός. ἥτις δὲ ἀρχὴ ἐρωτικῆς ἐχούσης χελώνης ἴυγ-

γος,

γες, οὐκ ᾠδαὶ μὰ Δία, ὁποίας Θεόκριτος ὁ τῶν νομευτικῶν παιγνίων συνθέτης ληρεῖ, ἀλλὰ ἀπόρρητος πόα· ἣν οὔτε ἐκεῖνος ὄνομα εἰδέναι φησὶ, οὐδ' ἄλλον ἐγνωκέναι ὁμολογεῖ. ἐοίκασι δὲ τῇ πόᾳ καλλωπίζεσθαι καὶ ἴυγας καὶ ἀπορρήτους παλιάρας. εἰ γοῦν ἐκείνην διὰ στόματος ἔχοιεν, ἔμπαλιν γίνεται τὰ τῶν προειρημένων. θρύπτεται γὰρ ὁ ἄρρην ἐρῶν ὡς οὐκ ἐρῶν. μεταθεῖ δὲ ἡ θήλεια ἡ τέως φεύγουσα, νῦν φλεγομένη, καὶ ἐξοιστρῶνται, καὶ ἱμείρει τῆς συνόδου. δέος δὲ ἐκεῖνο φροῦδόν ἐστι καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν ὀρρωδοῦσιν ἥκιστα.

Περὶ τῶν ἐν Νίβᾳ ἀλεκτρυόνων. Κεφ. κ.

Θεσσαλονίκῃ τῇ Μακεδονικῇ χῶρός ἐστι γείτων ὃ καλεῖται Νίβας. οὐκοῦν οἱ ἐνταῦθα ἀλεκτρυόνες, ᾠδῆς τῆς συμφυοῦς ἀμοιροῦσι, καὶ σιωπῶσι πάντη πάντη. καὶ διαρρεῖ λόγος παροιμιώδης ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων ὅς.

tiunculæ, quales Theocritus, pastoritiæ lusionis compositor, nugatur: sed occulta herba, cujus neque ille nomē se scire dicit, neque alium cognoscere confitetur. Itaque mares eā ore continentes, ad libidinem fœminas alliciunt. & jam illi amorem dissimulant: fœminæ verò, quæ hactenus fugiebāt, nunc exardescunt ad coitum, & securæ de se nullo amplius timore afficiuntur.

Herba amatoria.

De Gallinaceis Nibæ: CAP. XX.

Nibas locus est vicinus Thessalonicæ ciuitati Macedoniæ, in quo Gallinaceorum genus perpetuò mutum silentio, nunquam familiari his alitibus cātu vocale auditur. Indè adeò natum est prouerbium, vt quum futurum ali-

Prouerbiū Quū Nibascoccyssauerit. apud Erasm. Roter.

quod dicitur quum Nibas cecinerit, res impossibilis intelligatur.

ὅς λέγῃ, τότε αὖ ἔχητε τ[illegible]δε ἢ, ὅταν Νίβας κεκρύσῃ.

De Dracone maximo sacro, quem in India inuenit Alexander Macedo. c. XXI.

Περὶ τοῦ ἐν Ἰνδοῖς δράκοντος, ᾧ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐνέτυχε. Κεφ. κα.

Alexander dum Indiç loca, alia oppugnat aut vastat, alia etiã capit, cùm alia pleraque animalia inuenit, tum Draconem quem quia sacrum in antro quodã Indi existimarent, & summâ religione colerent, idcircò summis precibus Alexandrum obsecrarunt, ne illum ipsum inuaderet: quod quidem ipsum ille annuit. At enim Draco quum prætereuntis exercitus strepitum sensisset (quòd sit animal tũ audiendi tum videndi acerrimo sensu præditum) maximo sibilo, & ingenti afflatu edito, omnes exterruit & perturbauit. Septuaginta cubita longus esse existimabatur: non tamen

ὅτι Ἀλέξανδρος τὰ μὲν ἐδάφη τῆς Ἰνδῶν γῆς, τὰ δὲ ᾕρει πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις ζώοις ἐνέτυχεν· ἐν δὲ τοῖς, καὶ δράκοντι· ὃν ἐτρέφον ἐν ἄντρῳ τινὶ νομίζοντες ἱερὸν Ἰνδοὶ, μετὰ πολλοῦ τοῦ θειασμοῦ τοῦ περιέπειν. σὺν οὖν παντοῖοι ἐγένοντο οἱ Ἰνδοὶ δεόμενοι. τοῦ Ἀλεξάνδρου μηδένα ἐπιθέσθαι τῷ ζώῳ· ὁ δὲ κατένευσε. παριόντος οὖν τὸ ἄντρον τῆς στρατιᾶς καὶ κτύπου γινομένου, ἐνταῦθα ὁ δράκων ᾔσθετο. ὀξυηκοώτατον δὲ ἄρα τοῦτο ζῶόν ἐστι, καὶ ὀξυωπέστατον, συριγμὸν μὲν οὖν ἀφῆκε μέγιστον, καὶ φύσημα, ὡς ἐκπλῆξαί τε πάντας, καὶ ἐκταράξαι. ἐλέγετο δὲ ἄρα πηχῶν ο. εἶναι. καὶ ἐφάνη

τη μὲν ὁ πᾶς. μόνην γὰρ ἐξέκυψε τὴν κεφαλήν. καὶ οἵγε ὀφθαλμοὶ ἄδοντο αὐτοῦ τὸ μέγεθος ἴχειν Μακεδονικῆς περιφερῆς ἀσπίδος μεγάλης.

Περὶ ἔχθρας ἀετοῦ καὶ κορώνης. Κεφ. κβ.

Ταῖς κορώναις ἔργον τοὺς ἀετοὺς ἐρεθίζειν ἐστίν. οἱ δὲ ὑπερφρονοῦσιν αὐτῶν. καὶ ἐκείνας μὲν ἀπολείπουσι τὴν κάτω φέρεσθαι πτῆσιν. αὐτοὶ δὲ τὸν αἰθέρα ὑψηλότερον ὄντα, τοῖς ὠκίστοις τέμνουσιν αὐτῶν πτεροῖς· οὐ δή που δεδιότες. πῶς γὰρ αὐτό τις εἴποι καὶ τὴν τῶν ἀετῶν ἀλκὴν καλῶς ἐπιστάμενος. ἀλλ' ἰδίᾳ τινὶ μεγαλονοίᾳ ἐῶσιν ἔρρειν ἐκείνας κάτω.

Περὶ τῶν ἰχθύων τῶν καλουμένων πομπίλων. Κεφ. κγ.

Τὸν ἰχθὺν τὸν πομπίλον οὐ μόνον Ποσειδῶνος λέγουσιν εἶναι ἱερόν, ἀλ-

eis totus apparuit, sed illius solum caput ex antro eminuit. Eius oculi ad magni & rotundi clypei Macedonici magnitudinem accessisse dicuntur.

Aquilæ quomodo Cornices contemnant.

CAP. XXII.

Cornicibus studium est irritare & prouocare Aquilas, hæ verò illas præclarè cōtemnūt, & deorsum ferri sinūt: ipsæ sursum subuolantes, æthereum locum celeri alarum remigio secant, quod quidem ipsum non Cornicum timore agunt: (quisnā hoc dicat, qui planè sciat Aquilarum vim?) sed potiùs propriâ quâdam animi magnitudine earum infra se volātium lapsus facilè patiuntur.

De Pompilis piscibus sacris in Samothracia. Delphinum Pompilo gustato morte pœnam luere. Pompili portitoris in hunc piscem conuersio.

C. XXIII.

Pompilum piscem dicunt non modò Neptuno,

piano, sed etiam incolis Samothraciæ diis sacrum & charum esse. Ob eamq; causam piscatorem olim nomine (sicut dicitur) Epopeũ, ex *Icaro insula profectum, ætate iam affectum, quòd aliquando quum nihil aliud piscium præter Pompilos cepisset, eosdem cum filio comedisset, protinus huic pisci meritas pœnas persoluisse. Etenim cetacea belua facto in eius piscatoriã impetu ipsum in conspectu filii deuorauit. Pompilũ hostili odio Delphini persequuntur: neque hoc ipsum tamen impunè faciũt. Quum enim hunc gustauerunt, discruciantur & conuelluntur cõtinuò, & quòd furore inflammati consistere non queunt, idcirco in littora expelluntur: atque fluctu eiecti, à Cornicibus Gauiisq; exe-

* Ἐποπεύς, Gillius.

λὰ καὶ τοῖς ἐν Σαμοθρᾴκῃ θεοῖς φίλον. ἁλιέα γοῦν ἱκανὰ ἐν τοῖς ἄνω τοῦ χρόνου τιμωρίαν ὑποσχεῖν τῷδε τῷ ἰχθύϊ. καὶ τὸ μὲν ὄνομα ἦν ὡς λόγος τοῦ ἁλιέως, *Ὀπωπεύς. ἦν δὲ ἐξ Ἰκαρίου τῆς νήσου, καὶ υἱὸς αὐτῷ ἦν. ἀπορίας οὖν ποτε γενομένης ἰχθύων, ἀνήγαγε τὸν βόλον μόνους θηρεύσας τοὺς πομπίλους. ἐσπάραξεν οὖν καὶ δεῖπνον σὺν τῷ παιδὶ ὁ Ὀπωπεὺς ἔθετο. οὐκ εἰς μακρὰν δὲ δίκη τιμωρὸς μετῆλθεν αὐτόν. τῇ γὰρ ἁλιάδι αὐτοῦ κῆτος ἐπελθὸν ἐπ' ὄψει τοῦ παιδὸς τὸν Ὀπωπέα κατέπιε. Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς δελφῖνας πολεμίους τῷ πομπίλῳ εἶναι. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκείνους καλῶς ἀπαλλάττειν ὅταν αὐτοῦ γεύσωνται. σφαδάζουσι γὰρ παραχρῆμα, καὶ ἐκμαίνονται, καὶ ἀτρεμεῖν ἀδυνατοῦντες ἐπὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἐκφέρονται· καὶ ἅπαξ ἐκβρασθέντες ὑπὸ τοῦ κύματος, κορώναις τε ἐναλίοις καὶ λάρ-

λάβραις δεῖπνόν εἰσι. Λέγει δὲ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἢ Ναυκρατίτης, ὅτι καὶ ἄνθρωπός ποτε οὗτος ἦν, καὶ ἐπόρθμευσεν. ὁ δὲ Ἀπόλλων ἠράσθη κόρης, καὶ ἐπειρᾶτο αὐτῇ ὁμιλῆσαι. ἡ δὲ, ἀποδιδράσκουσα, ἦλθεν εἰς Μίλητον· καὶ ἐδεήθη Πομπίλου τινὸς θαλαττουργοῦ, ἵνα αὐτὴν διαγάγῃ τὸν πορθμόν. ὁ δὲ, ὑπήκουσεν. ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Ἀπόλλων, τὴν μὲν κόρην ἁρπάζει· τὴν δὲ ναῦν λίθον ἐργάζεται, τὸν δὲ Πομπίλον εἰς τὸν ἰχθὺν τόνδε μετέβαλε.

Περὶ τῆς ἁμίλλης τῶν ἐν Ἰνδοῖς βοῶν τῶν δρομικῶν.
Κεφ. κδ.

Ἰνδοὶ δὲ ἄρα καὶ περὶ τοὺς βοῦς τοὺς δρομικοὺς τίθενται σπουδήν. καὶ ὑπὸ τῆς ὠκύτητος τῆς ἐκείνων ἁμιλλῶνται βασιλεύς τε αὐτὸς καὶ τῶν ἀρίστων πολλοί· καὶ ποιοῦνται ῥή- ὑπὲρ

duntur, & conficiuntur. Apollonius Rhodius siue Naucratites, dicit, hunc aliquando hominem fuisse portitorem. & quum puellæ (inquit) Apollo amore teneretur, quacum etiã complexu venereo iungi conaretur, hæc autẽ effugiens Miletum venisset, & Põpilum precibus obsecrasset, vt se traiiceret, is quidem paruit: at verò Apollo sese ostendens, hanc quidem rapuit, nauem autem in lapidem. Pompilum in piscem conuertit.

De certamine cursus Boũ apud Indos: tum maiorum, qui Equis bigatim vtrinque iunguntur: tum minorum, qui maximos Hircos magnitudine non excedunt, & per se coniugati currũt.
CAP. XXIIII.

In Bubulo pecore, quod incitato cursu valet, curã Indi ponunt: & simul de eorum velocitate rex & permulti principes decertant, neque turpe ducunt pro

huiuscemodi animaliū genere auro argentóve sponsionem facere. Adiungunt autem ipsos bigis, & fortunæ aleam super victoria periclitantur. Equi igitur in medio iugati currunt: at Boues vtrinque Ioris annexi, donec ad metam, quæ à carceribus stadiis abest triginta, peruentum sit. Æquales sanè ac pares Boues Equis currunt, neque velocitate alteros ab alteris internoscas. Quòd si quando rex de suis Bobus cum quopiam sponsionem fecerit, in tantum contentionis studium procedit, vt is ipse in curru sequatur, atque adeò aurigam incitet. Is sanè quidem Equos stimulis cruentat, à Bubus verò manus abstinet: siquidem ij nullis admotis stimulis incitatissimo cursu sponte feruntur. Ac nimirum tam ambitiosa est bubuli certaminis contentio, vt non diuites modò &

ἀκέντητοι

ρας ἐπὶ χρυσίῳ παμπόλλῳ καὶ ἀργυρίῳ. καὶ οὐχ ἡγοῦνται αἰσχρὸν εἶναι ἐρίσαι ὑπὲρ τῶνδε τῶν ζῴων. συνωρίζουσι δὲ αὐτοὺς ἄρα καὶ ὑπὲρ τῆς νίκης κυβεύουσιν. οἱ μὲν οὖν ἵπποι, ζύγιοι θέουσιν· οἱ δὲ βοῦς παράσειροι· καὶ ἰσχείπτει τῇ νύσσῃ ὁ ἱππεών. καὶ δεῖ δραμεῖν σταδίους τριάκοντα. ἴσοι δὲ τοῖς ἵπποις οἱ βόες συνθέουσι. καὶ οὐκ ἂν ἀποκρίναις τὸν ὠκύτερον οὔτε βοῦν οὔτε ἵππον. ἐὰν δέ ποτε ὁ βασιλεὺς πρός τινα ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ βοῶν συνθῆται, ἐς τοσαύτην προχωρεῖ φιλονεικίαν, ὡς αὐτὸς ἐφ' ἅρματος ἕπεσθαι καὶ παρορμᾶν τὸν ἡνίοχον. ὁ δὲ ἄρα τοὺς μὲν ἵππους ἐξαιμάττει τῷ κέντρῳ· τῶν δὲ βοῶν τὴν χεῖρα ἀπίσχει· ἀκέντητοι γὰρ θέουσι. τοσαύτη δέ ἐστι περὶ τὴν βοϊκὴν ἅμιλλαν ἡ φιλοτιμία, ὡς μὴ μόνους τοὺς πλουσίους

ὑπὲρ

ὑπὲρ αὐτῶν ἐπὶ πολὺ φιλονεικεῖν, μηδὲ τοὺς δεσπότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεωμένους, οἷα δήπου καὶ ὁ Ἰδομενεὺς ὁ Κρὴς, καὶ ὁ Λοκρὸς Αἴας παρὰ τῷ Ὁμήρῳ φιλονεικοῦντες ἀποδείκνυνται. Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι παρ' αὐτοῖς βόες, ἰδεῖν κατὰ τοὺς μεγίστους τράγους. καὶ αὐτοὶ δὲ καθ' ἑαυτοὺς ζευγνύμενοι, καὶ τρέχουσιν ὤκιστα. καὶ τῶν ἵππων τῶν Γετικῶν, οὐκ εἰσὶ νωθέστεροι.

Περὶ τῶν ἵππων τῶν ἐκ τοῦ Κοσσινίτου ποταμοῦ, καὶ τῆς Ποτνιάδος κρήνης πινόντων· καὶ περὶ ἵππων ἑτέρων, βοῶν τε καὶ προβάτων ἰχθυοφάγων.

ΚΕΦ. ΚΕ.

Λόγος ἔχει τοὺς ἵππους τοὺς πίνοντας ἐκ τοῦ Κοσσινίτου ποταμοῦ, ἔστι δὲ οὗτος ἐν Θράκῃ, δεινῶς ἐκθηριοῦσθαι. ἐκδίδωσι δὲ ὁ ποταμὸς οὗτος ἐς τὴν Ἀβδηριτῶν, καὶ ἀναλίσκεται εἰς τὴν Βιστονικὴν λίμνην. ἐκλυθῆναί τι καὶ

domini magno pretio deposito inter se certẽt, sed etiam spectatores, vt apud Homerum Idomeneus Cretẽsis, & Aiax Locrus. Sunt item apud Indos alii Boues, qui maximos Hircos magnitudine non superare videntur. Ii quoq; per se coniugati velocissimè currunt, nec minùs strenuè quã Getici equi cursum conficiũt.

Equos è Cossinito fluuio Thraciæ bibentes efferari, item è Potnio fonte non procul Thebis. Vbi piscibus alantur Equi. De Celticis equis. Mysi coeuntibus equis cur accinãt. Ab ætate affectu sobolem infirmam procreari. Ætas & vita ipsorũ.

CAP. XXV.

Equos efferari & tãquam rabie inflammari ferũt, bibẽtes ex Cossinito flumine Thraciæ, qui defluit in Abderitarum regionem, & in Bistonicum stagnũ influit: vbi Diomedis

Thracis, qui immanes illos Equos habebat, quos Hercules expugnauit, regia olim fuit. Ex eodem morbo laborare dicunt Equos bibentes de fonte Potnio. is est in loco quē Potnias vocāt, non longè ab vrbe Thebis. Itē Oritas & Gedrosios fama est tanquā fœnum pisces Equis edendos objicere. Celtas quoq; audio Boues & Equos piscibus alere. apud eosdem aiunt Equos odore hominum offensos ad meridionales Europæ regiones perfugere, præsertim Austro flante. Nonnulli quoque testantur, Macedones & Lydos piscibus Equos suos pascere: quin & Oues Lydiæ & Macedonicæ ex eisdem pinguescere dicuntur. Apud Mysos quum, equinum genus coit,

Γεδρωσίυς Gillius. Adrasios quidem nullos inuenio.

τὰ βασίλεια γενέσθαι ποτὲ Διομήδους τοῦ Θρᾳκὸς, ᾧ καὶ αὗται αἱ ἀνήμεροι ἐκεῖναι ἵπποι κτῆμα ἦσαν Ἡρακλέος ἆθλος. τὸ δὲ αὐτὸ φασὶ πάσχειν καὶ τὰς ἵππους τὰς ἐκ τῆς Ποτνιάδος κρήνης πινούσας. αἱ δὲ Πότνιαι τὸ χωρίον ἔνθα ἡ κρήνη, οὐ μακρὰν ἀπὸ Θηβῶν εἰσιν. Ὠρείτας δὲ λέγουσι καὶ † Ἀδρασίους ἰχθῦς παραβάλλειν ταῖς ἵπποις χόρτον. Κελτοὺς δὲ ἀκούω καὶ τοῖς βουσὶ, καὶ ταῖς ἵπποις ἰχθῦς διδόναι δεῖπνον. ἐνταῦθά τοι λέγουσι καὶ τὰς ἵππους τὴν ἀποφορὰν τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐκφεύγοντας, εἰς τὰ νότια μέρη τῆς Εὐρώπης φέρεσθαι, μάλιστα ὅταν οἱ νότοι καταπνέωσι. καὶ Μακεδόνας δὲ καὶ Λυδοὺς ὁμολογοῦσί τινες καὶ αὐτοὺς ἰχθύσι τοὺς ἑαυτῶν ἵππους τρέφειν. καὶ τὰ πρόβατα δὲ τὰ Λύδια, καὶ τὰ Μακεδονικὰ ἐκ τῶν αὐτῶν πιαίνεσθαι λέγουσιν. Ἐν Μυσοῖς δὲ τῶν θηλειῶν ἵππων ἀναβαινομένων, ἐ-

πηυλ

πήνλυ τινὲς οἷον ὑμέναιόν τινα τοῦτον τοῖς τῶν ἵππων γάμοις ἐπάδοντες. Εἶναί τε ἵππους ὑπὸ τῶν μέλους θελγομένας, τάχιστα ἐγκύμονας γίνεσθαι *, καὶ ὦν καὶ καλοὺς τοὺς πώλους ἀποτίκτειν. Καὶ ἐκεῖνο δὲ περὶ ἵππων ἤκουσα. τοὺς πρεσβυτέρους ἤδη φασὶ καὶ παρηκηκότας τὴν ἡλικίαν, ἀσθενῆ γεννᾶν τὰ ἐξ αὐτῶν ἔκγονα, τά τε γὰρ ἄλλα, καὶ τοὺς πόδας ἀγεννεῖς ἔχειν. Βίον δὲ ἵππων καὶ χρόνον, ἀριθμοῦσιν εἰς τοσάδε ἔτη. τῶν μὲν γὰρ ἀρρένων εἰς πέντε καὶ λ' ἔτη διαβιῶναι ἵππον.

quidam velut Hymenæum quendam nuptiis præcinunt: vnde cantus suauitate permulsæ Equæ mox grauidæ fiũt, & formæ pulchritudine eximios pullos ex sese pariunt. Iam verò Equos ætate affectos aiunt pullos cùm cæteris in rebus debiles, tũ pedibus infirmos procreare solere. Quòd ad ætatem & vitam Equorum, mares aiunt ad annos triginta quinque viuere posse.

ταχὶ, ant tale quid addiderim

Περὶ τῶν σκορπίων τῶν μεταξὺ Μηδίας τε Σούσιδος, καὶ περὶ Αἰγυπτίων μυῶν τῶν διπόδων. Κεφ. κς.

De Scorpijs inter Mediã & Susidem: deq; Scolopendris, quæ Rhytienses expulerunt, & Muribus Cyrenaicis diuersis, & Ægyptijs bipedibus.

CAP. XXVI.

Ἐκ Σούσων τῶν Περσικῶν εἰς Μηδίαν ἀπιόντων ἐν τῷ δευτέρῳ σταθμῷ, πάμπολύ τι λέγεται σκορπίων πλῆθος γίνεσθαι· ὥστε, τὸν Περσῶν βασιλέα, ὁπό-

In itinere secundi diei eorum qui à Persicis Susis in Mediam proficiscuntur, quòd permagna Scorpionum multitudo nasci dicitur: idcirco Persarum Rex quum eò susceperit

iter, triduo antè omnibus imperat vt eos venentur, & ei qui plurimos contulerit donat munera: nisi hoc fit, locus transiri non potest. nam subter omnem lapidem & cespitem abditus scorpius manet. Rhytienses aiunt à Scolopendris pulsos esse, quum infinita earũ vis in regionem ingruisset. In Cyrene diuersa tum colore tum formâ Murium genera nasci tradunt: ac quosdam ipsorum quemadmodum Mustelæ ita latâ facie esse: alios Viperæ (*vt Gillius vertit, malim Echini*) speciem similitudinemq; gerentes, acutas spinas habere, quos indigenę Echenatas appellant. In Ægypto audio bipedes Mures maximâ magnitudine esse, & prioribus pedibus tanquam manibus vti. eos enim breuiores esse posterioribus. Hos videre memini. Libyci sunt. Re-

Rhytium Stephano vrbs est Cretæ. Ῥοίτειον *Troadis,* Ῥοιτεία *Bactrorum.*

Ἐχινάδες *Echenatæ vel potius Echinatæ.*

Ægyptij mures, qui fortè sunt quos Sciuros Africanos vocant: quorum iconẽ in historia animaliũ dedimus.

τὰ δέοι, πρὸ τριῶν ἡμερῶν προστάττει πᾶσι θηρεύειν αὐτοὺς, καὶ τῷ πλείστους θηράσαντι, δῶρα δίδοσθαι. εἰ γὰρ τοῦτο μὴ γένοιτο, ὁ χῶρος ἄβατός ἐστι. ὑπὸ παντὶ γὰρ λίθῳ καὶ βώλῳ πάσῃ σκορπίος ἐστί. λέγουσι δὲ καὶ ὑπὸ σκολοπενδρῶν ἐξοικισθῆναι Ῥυτιεῖς. τοσοῦτο πλῆθος αὐτῶν ἐπεφοίτα τὸν τόπον. φασὶ δὲ καὶ ἐν Κυρήνῃ μυῶν διάφορα γένεα γίνεσθαι, οὐ μόνον ταῖς χρόαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς μορφαῖς. ἐνίους γὰρ αὐτῶν πλατυπροσώπους εἶναι καθάπερ τὰς γαλᾶς. καὶ αὖ πάλιν ἄλλους† ἐχινάδεις ὀξείας ἀκάνθας ἔχοντας, οὕσπερ οὖν καὶ οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσιν ἐχινέας. Ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ἀκούω δίποδας εἶναι μῦς, καὶ μεγίστους μεγέθει φῦναι. τοῖς γε μὴν ἐμπροσθίοις ποσὶν ὡς χερσὶ χρῆσθαι. εἶναι γὰρ αὐτοὺς τῶν ὄπισθε βραχυτέρους. εἶδον τούτους. Λιβυκ

ϐυκοὶ εἰσι· βαδίζουσι δὲ ὀρθοὶ ἐπὶ τοῖν ποδοῖν· ὅταν δὲ διώκωνται, πηδῶσι. Θεόφραστος λέγει ταῦτα.

cti duobus pedibus nitentes gradiuntur. quũ autem insequentibus vrgentur, saliunt. Hæc Theophrastus prodit.

Ὅτι φιλεῖ τὴν ἐλευθέραν πτῆσιν ὁ ἀτταγᾶς. Κεφ. κζ.

Quemadmodum libertatem in volando amant Attagenes. CAP. XXVII.

Λόγος τις λέγει τοὺς ὄρνιθας [1] τοὺς ἀτταγᾶς μετακομισθέντας εἰς Αἴγυπτον ἐκ Λυδίας, καὶ ἀφεθέντας εἰς τὰς ὕλας, τὰ μὲν πρῶτα ὄρτυγος φωνὴν ἀφιέναι, χρόνῳ δὲ ὕστερον τοῦ ποταμοῦ κοίλου †ρυέντος, λοιμὸς ἐγένετο. καὶ πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν χώραν ἀπώλλυντο. οὐ διέλιπον οὖν οἱ ὄρνιθες οὗτοι πολλῷ σαφέστερον καὶ ἐναρθρότερον παιδίου μεῖζον φθέγμα ἀφιέντες, καὶ λέγοντες, Τρὶς τοῖς κακοῖς τὰ κακά. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς λόγος, συλληφθέντες, καὶ ἀχθέντες, οὐ μόνον οὐ τιθασσεύονται, ἀλλὰ * οὐ φωνὴν ἔτι ἀφιᾶσιν, ἣν πρότερον ἠφίεσαν. ἡ δουλεία δὲ αὐτῶν καὶ ἡ κάθειρξις καταψηφίζεται σιωπήν.

Attagenes aues ferũt ex Lydia in Ægyptum deportatas, & in syluã demissas, primò Coturnicis vocem misisse: pòst, quum fluminis alluuione cælum pestilens factum esset, quo multi passim mortales perierunt, ejusmodi aues non intermisisse majori oris expressione, quàm quemuis explanatissimæ linguæ puerum loqui, & dicere, Τρὶς τοῖς κακοῖς τὰ κακά, id est, Ter mala malis. Itemq; aiunt eas captas neque mansuescere, neque idcircò amplius pristinas voces edere, quòd seruitute cõticescunt, & obmute-

[1] τὰς ἀτταγὰς vel ἀτταγᾶς

† ῥέοντος

* οὐδὲ

scunt. Quòd si ex potestate in libertatem volandi dimittãtur, & in suas sedes perueniant, rursum loqui, paritérq; cum libertate vocem recipere.

Scôpes, quos quidam (vt Gaza) Asiones interpretantur, saltatione capi: & plura tum de his, tum alijs, quos Aiscôpes vocant, auibus.

CAP. XXVIII.

Scôpes aues (quarum Homerus in Odyssea mentionem facit, quũ earum multas circum Calypsus antrum versari scribit) viri saltandi benè periti tradunt cum saltatione comprehendi. tum genus quoddam saltationis esse, quæ, si adhibenda iis fides sit, Scops appellatur. nam quòd iis auibus jucundissimum sit quosdam ridiculè imitari, ex eo profectum est verbum σκώπτειν, id est, effingere, & nõ aberrare ab eis imitãdis, quos ludicrâ assimulatione imitãtur. Minor

ἐὰν δὲ ἀφεθῶσι καὶ ἐλεύθερον ἀπλώσωσι τὸ πτερὸν, καὶ εἰς ἤθη τὰ ἑαυτῶν ἀφίκωνται, πάλιν γίνονται ἔμφωνοι. ὁμοῦ καὶ τὸ φθέγμα καὶ τὴν παῤῥησίαν ἀναλαβόντες.

Ὅτι οἱ σκῶπες ὄρνιθες ὀρχήσει ἁλίσκονται.

Κεφ. κη.

Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς σκῶπας (ὧν καὶ Ὅμηρος ἐν Ὀδυσσείᾳ μέμνηται, λέγων πολλοὺς αὐτοὺς περὶ τὸ ἄντρον τὸ τῆς Καλυψοῦς διαιτᾶσθαι) ἐκείνους ἁλίσκεσθαι ὀρχήσει † ἄνδρες ὀρχηστικοί. φασὶ δὲ καὶ ὀρχήσεως εἶδός τι ἐξ αὐτῶν κεκλῆσθαι. καὶ εἴγε αὐτοῖς χρὴ πιστεύειν, ἡ ὄρχησις αὕτη σκὼψ κέκληται. καὶ τὸ μιμεῖσθαί τινας ἐπὶ τὸ γελοιότερον, καὶ διασκευάζειν, ἥδιστον δοκεῖ εἶσδε τοῖς ὄρνισιν. ἐντεῦθεν ἡ σκώπτη ὁ λόγος καὶ ἡμεῖς τὸ σκώπτειν οὕτω καλοῦμεν. λέγεται δὲ ὁ σκώψ. οὗτος

† ἀνδρὸς ὀρχηστικοῦ.

οὗτος μικρότερος ἀεὶ ἐστι γλαυκός. καὶ τὴν χρόαν ἔχει μολίβῳ προσεοικυῖαν βαθυτάτῃ. ἔχει δὲ τὰ πτερὰ αὐτοῦ φασὶ καὶ στιγματώδη ὑπόλευκα. ἀναφέρει τε δύο ἀπὸ τῶν ὀφρύων παρ' ἑκάτερον τῶν κροτάφων πτερά. Καλλίμαχος δὲ δύο φησὶν εἶναι γένη σκωπῶν, καὶ τοὺς μὲν φθέγγεσθαι. τοὺς δὲ συγκεκλῆσθαι σιωπῇ. καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν λέγεσθαι σκῶπας, τοὺς δὲ ἀεισκώπας. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης τοὺς παρ' Ὁμήρῳ διὰ τοῦ σίγμα μὴ λέγεσθαι, ἀλλὰ ἁπλῶς ὀνομάζεσθαι κῶπας. τοὺς οὖν τιθέντας τὸ σίγμα, ἁμαρτάνειν τῆς κατὰ τὸ ὄνομα ἀληθείας, καὶ τῆς Ὁμήρου περὶ τῆς ὄρνιθος κρίσεώς τε καὶ γνώσεως. καὶ ταῖς μὲν ἄλλαις ὥραις τοῦ ἔτους μὴ ἐσθίεσθαι αὐτούς, ἐν δὲ τῷ μετοπώρῳ δύο ἡμέραις ἢ μιᾷ τοὺς θηρωμένους, ἀλλὰ τούτους γε ἐδωδίμους εἶναι. τῶν δὲ ἀεισκώπων διαφέρουσιν οἱ

est hæc auis quàm Noctua. plumbei coloris saturati similitudinem ejus pennæ gerunt, & albicantibus maculis distinguũtur: à superciliis secundùm vtraque tempora duæ plumæ existunt. Callimachus duo genera ponit, Scôpas, & Aiscôpas, id est, Semperasiones: quorũ alterum vocale sit, alterum mutum. Aristoteles† dicit, apud Homerum non Scôpas per sigma, sed Copas legi oportere, & peccare illos aduersus Homeri de hac aue sentẽtiam, qui sigma præfixerint. Aiscopes omnibus anni temporibus patere, easq; esculentas non esse, propter carnis vitiũ. Scopes aliquando apparere autumni exitu: neque tamen vno aut altero plus die commorari, quæ esui accommodatæ sunt, & differunt à perennibus illis

† *Vide Athenæum.*

κοῖπες τοῦ πήχεως. παραπλήσιαι δέ εἰσι τὴν ἰδέαν τρυγόνι τε καὶ φάττῃ.

Περὶ τῶν καλουμένων Πυγμαίων, καὶ τοῦ κατ᾽ αὐτοὺς μύθου.

Κεφ. κθ.

Ἀλλά τοί γε τῶν Πυγμαίων ἔθνος ἀκούω καὶ ἐκεῖνο κατ᾽ ἑαυτὸ βασιλεύεσθαι. καὶ οὖν καὶ γυναῖκα παρ᾽ αὐτοῖς, ἐκλείποντος τοῦ γένους τοῦ τῶν ἀῤῥένων βασιλέως, βασιλίδα εἶναι, καὶ κρατῆσαι τῶν Πυγμαίων, Γεράναν ὄνομα· ἣν τιμοῦν ἐκθειοῦντες οἱ Πυγμαῖοι, σεμνοτέραις ἢ κατ᾽ ἄνθρωπον ἐτίμων ταῖς τιμαῖς. ἐκ τούτων οὖν ἐκείνη φασὶ τὴν διάνοιαν ἐξυβρισθῆναι, καὶ τὰς θεὰς παρ᾽ οὐδὲν ἐτίθετο. μάλιστα δὲ τὴν Ἥραν, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ τὴν Ἄρτεμιν, καὶ τὴν Ἀφροδίτην, οὐδὲ ἴκταρ ἔλεγε βάλλειν πρὸς τὸ αὐτῆς κάλλος. οὐκοῦν ἔμελλε ἁμαρτήσεσθαι κακοῦ νοσοῦσα τοιαῦτα. κατὰ γοῦν τὸν τῆς Ἥρας χόλον εἰς ὄρνιν αἴσχιστον τὸ εἶδος

corpulentia: & Turturi & Palūbis similes sunt.

De Pygmæis, & Gerana ipsorum regina in Gruem mutata.

CAP. XXIX.

Pygmæorum gentis proprium & peculiare regnum esse audio: & quum masculum genus regium aliquando defecisset, mulierem, Geranam nomine, ipsis imperitasse: quæ quum à Pygmæis, suprà quàm doceret, diuinis propè honoribus afficeretur, inde animo inflata, ipsas etiam deas contemnebat: nominatim verò Iunonem, Mineruā, Dianam & Venerem, à suæ formæ præstantia procul abesse dictitabat. At hunc suæ iactantiæ morbum non impunè tulit. Nam à Iunone irata ex homine in auem conuersa est, quæ nunc Géranos, id est Grus nominatur, Py

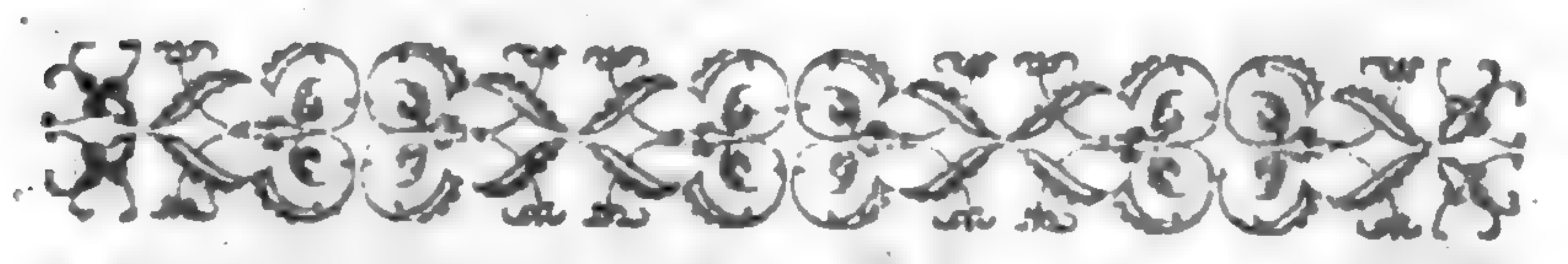
τὸ

τὸ ἐξ ἀρχῆς ἤμειψε. καὶ ἔστιν ἡ νῦν γέρανος, καὶ πολεμεῖ τοῖς Πυγμαίοις, ὅτι αὐτὴν ἐξέμηναν τῇ περιττῇ τιμῇ, καὶ ἀπώλεσαν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΕ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

gmæis infesta eam ob causam, quòd illi immodicis honoribus ei delatis, ad hanc insaniã & exitium eam adegerint.

FINIS LIB. XV.

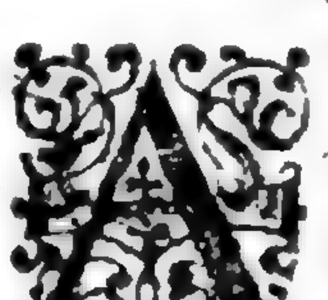
ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ις.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM natura liber XVI.

Περὶ πορφύρας τοῦ ζώου. Κεφ. α.

Νὴρ πορφυρεὺς ὅταν θηράσῃ πορφύραν, οὐκ εἰς

De Purpura. CAP. I.

Vrpurarius piscator, si postquã purpuram non in

ἀνθρώπων τροφὴν, ἀλλ' εἰς ἐρίων βαφὴν, εἰ μέλλει μένειν ἡ ἐκ τοῦ ζώου χρόα δυσαπόσπαστος, καὶ δυσέκνιπτος, καὶ οἵα τε ἔσαι τὴν βαφὴν ἐργάσασθαι γνησίαν, ἀλλ' οὐ δεδολωμένην, μιᾷ λίθου καταφορᾷ διαφθείρει τὴν πορφύραν αὐτοῖς ὀστράκοις. ἐὰν δὲ κουφοτέρα ἡ πληγὴ λύηται· καταλειφθῇ δὲ τὸ ζῶον ἔτι ἔμπνουν, ἀχρεῖός ἐστιν εἰς τὴν βαφὴν ἡ δεύτερον βληθεῖσα τῷ λίθῳ πορφύρα. ὑπὸ γὰρ τῆς ὀδύνης ἐξανάλωσε τὴν βαφὴν, ἀναποθεῖσαν εἰς τὸν τῆς σαρκὸς ὄγκον, ἢ ἄλλως ἐκρυεῖσαν. τοῦτό τοι καὶ Ὅμηρος οἶδε φασί. καὶ τοὺς ἀποθνήσκοντας ἀθρόως μιᾷ πληγῇ, τῷ τῆς πορφύρας θανάτῳ καταλαμβάνεσθαί φησι, τὸ ᾀδόμενον ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέτροις ἀναμίλλητον ἐκεῖνο, Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.

Περὶ γένους τῶν Ἰνδικῶν ψιττακῶν καὶ περὶ ταώνων, πελειά-

in hominum cibum, sed ad tingendas lanas comprehenderit, inexhaustum, constantem & genuinum velit fieri colorem, & perfectè tinctum, vno saxi ictu Purpuram vnà cum testa interimit. Quòd si lenior plaga inferatur, & etiam nunc spirans relinquatur, atque iterum lapide percutiatur, ad tincturam fit inutilis. nam ex eo dolore tincturam amittit, siue illa per ejus corpus dispersa imbibatur, siue aliter effluat. Quod quidem ipsum præclarè Homerum intellexisse dicunt: idcircoq; vno ictu celeriter morientes purpureâ morte affici ait, peruulgatū suis versibus illud canens, Purpurea illum mors, violentaq; Parca peremit.

De Indicis Psittacis, Pauonibus, Palumbis

δων τε, καὶ ἀλεκτρυόνων.
Κεφ. β.

Ἐν Ἰνδοῖς μανθάνω ψιττακοὺς ὄρνις γίνεσθαι ἀνωτέρω καὶ μικρῷ πρόσθεν μνήμην ἐποιησάμην. ἃ δὲ πρότερον ὑπὲρ αὐτῶν οὐκ εἶπον, ταῦτα μὲν λεχθῆναι νῦν δοκεῖ πρεπωδέστατα. Γένη τρία αὐτῶν ἀκούω· οἱ πάντες δὲ ἔπη μαθόντες, ὡς παῖδες, οὕτω καὶ αὐτοὶ γίνονται λάλοι, καὶ φθέγγονται φθέγμα ἀνθρωπικόν. ἐν δὲ ταῖς ὕλαις ὀρνίθων μὲν ἀφίησιν ἦχον, φωνὴν δὲ εὔσημόν τε καὶ εὔστομον οὐ προΐενται· ἀλλ' εἰσὶν ἀμαθεῖς, καὶ οὔπω λάλοι. γίνονται δὲ καὶ ταὧς ἐν Ἰνδοῖς τῶν πανταχόθι μέγιστοι. καὶ πελειάδες χλωρόπτιλοι. φαίη τις ἂν πρῶτον θεασάμενος, καὶ οὐκ ἔχων ἐπιστήμην ὀρνιθογνώμονα, ψιττακὸν εἶναι καὶ οὐ πελειάδα. χείλη δὲ ἔχουσι καὶ σκέλη τοῖς Ἕλλησι πέρδιξι τὴν

liuidis & Gallinaceis.
CAP. II.

Apud Indos intelligo Psittacos aues nasci, quorum suprà etiã mentio à nobis facta est: in præsentia verò est quòd commodè addam. Tria eorum genera esse audio: hi omnes verba quę didicerint, tanquã pueri, reddunt, & sermonis imitatione humani loquaces euadunt. At in syluis suum duntaxat & auibus proprium edũt sonum, nullum verò articulatum & significantem exprimunt, indocti adhuc, & nondum loquaces. Sunt & Pauones Indici maximi omnium. Item Palumbi quidam parui (quibus à liuido colore apud Græcos factum est nomen) in India virides pennas habent: vt is primo aspectu qui sit rudis in scientia auiũ, Psittacum, non Palumbum dicat: earum labra & crura colore Græciæ Perdicibus sũt

Columba liuia, vt Gaza vertit.

sim

similia. Nascuntur & Gallinacei maximi: nec rubram habent cristā vt nostri, sed ita variā & floridam, quemadmodum coronam ex floribus contextā. Pennas posteriores non inflexas habent, neque in orbem reuolutas, sed latas, quas quum non erigunt, vt Pauones trahunt: eorum pennæ partim auri, partim cærulei vel smaragdi colorem gerunt.

De Cercione aue siue Motacilla Indica.

CAP. III.

χρυσωπέν τε καὶ κυαναυγῆ

In India auis ad Sturni magnitudinem accedens, variis coloribus picta nascitur, quæ & humanam vocem effingit, & Psittacis vocalior, & majore est docilitate ac ingenio: non tamen humanum victum æquo animo sustinet, sed libertatis de-

Al. ψᾶρος.

χροίαν πεποικιλμένα. Ἀλεκτρυόνες δὲ γίνονται μεγέθει μέγιστοι, καὶ ἔχουσι λόφον οὐχὶ ἐρυθρόν, κατά γε τοὺς ἡμεδαποὺς, ἀλλὰ ποικίλον κατὰ τοὺς ἀνθινοὺς στεφάνους. τὰ δὲ πτερὰ τὰ πυγαῖα ἔχουσιν οὐ κυρτά, οὐδὲ εἰς ἕλικα ἐπικαμφθέντα, ἀλλὰ πλατέα, καὶ ἐπισύρουσιν αὐτά, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ ταῶς, ὅταν μὴ ὀρθιάσωσί τε καὶ ἀνασήσωσιν αὐτά· χρόαν δὲ ἔχει τὰ πτερὰ τῶν Ἰνδῶν ἀλεκτρυόνων †χρυσωπούς τε καὶ κυαναυγεῖς κατὰ τὴν σμάραγδον λίθον.

Περὶ κερκίωνος ἐν Ἰνδοῖς ὄρνιθος.

Κεφ. γ.

Γίνεται ἐν Ἰνδοῖς καὶ ἄλλο ὄρνεον, καὶ ἔχει τὸ μέγεθος κατὰ τοὺς †ψᾶρας, καὶ ἔστι ποικίλον, καὶ μεμούσωθαι ἐς μίμησιν ἀνθρώπου φωνὴν, ἐς τὰ μάλιστα τῶν σιττακῶν ἐστὶ λαλίστερόν τε καὶ θυμοσοφώτερον. οὐ μὴν τὴν ἐξ ἀνθρώπων τροφὴν ἡδέως ὑπομένει, ἀλλ' ἐλευθερίας πόθῳ, καὶ παρρησίας τῆς κατὰ τὴν συντροφίαν ἐπιθυμίᾳ, ἀπάγξεται

ζῆται λιμὸν μᾶλλον, ἢ δουλείαν μετ᾽* τρυφῆς. καλοῦσι δὲ αὐτὸ οἱ Μακεδόνων Ἰνδοῖς †ἐποικίσαντες, ἔν τε Βουκεφάλοις πόλει καὶ τῇ περὶ ταύτην, καὶ τῇ καλουμένῃ Κυρουπόλει, καὶ ταῖς ἄλλαις, ἃς ἀνέστησεν Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, κερκίωνα. ἔχει δὲ ἄρα τὸ ὄνομα τήνδε τὴν γένεσιν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ διασείει τὸν ὄρρον, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ κίγκλοι.

*πε[illegible]ῆς. Gillius.

†ἐπικίσαντες.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος ὃν καλοῦσι κήλαν οἱ Ἰνδοί.

Κεφ. δ.

Γίνεσθαι δὲ καὶ κήλαν ἐν Ἰνδοῖς ἀκούω ὄρνιν, καὶ τὸ μέγεθος τριπλάσιον ὠτίδος ἐστί, καὶ τὸ στόμα ἔχει γενναῖον δεινῶς, καὶ μακρὰ τὰ σκέλη. φέρει δὲ καὶ πρηγορεῶνα καὶ ἐκεῖνον μέγιστον, προσεμφερῆ κωρύκῳ. φθέγμα δὲ ἔχει καὶ μάλα ἀπηχές, καὶ τὴν μὲν ἄλλην πτίλωσίν ἐστι τεφρός, τὰς δὲ πτέρυγας ἄκρας ὠχρός ἐστι.

ſiderio famem potiùs quàm ſeruitutem deliciis ciborum refertam amplectitur. Vrbes quas Alexander in India excitauit, & Macedonibus incolẽdas dedit, vt Bucephala cum adjacente agro, & Cyropolis, aliæq;, ideo Cercionem appellant, quòd ſimiliter caudam atque Cinclus mouet.

De aue quam Indi Celam vocant.

CAP. IIII.

Auem præterea in India naſci accepi, magnitudine triplo majorem Otide, ore permagno, ingluuie etiam maxima, & longis cruribus. abſonum quiddã ſonare, ejusq. ſummas alas pallidas, cæteras verò pennas cineritias eſſe.

Onocrotalum Indicum dixerim, & à cela, id eſt, gutturis tumore glanduloſo (quem bronchocelam quoque nominant Græci) appellatum.

Περὶ

De Vpupa Indica.

CAP. V.

Indicam Vpupã duplo majorem noſtrâ, & aſpectu formoſiorem eſſe audio. Et quemadmodum Homerus regium decus & oblectamentũ eſſe ſcribit, frenum & reliquũ ornatum Equi: ita Indorúm rex amores & delicias ſuas Vpupam facit. Hanc manibus geſtat, eâ ſe oblectat: & natiuam ejus venuſtatem ſummâ admiratione frequenter intuens, magnam inde læti tiam voluptatemq; capit. Brachmânes verò fabulam hujuſmodi de ea narrant. Regi Indorum (inquiunt) olim filius fuit minimus natu: quem fratres cæteri majores, quum planè improbi & iniqui eſſent, propter ætatem contempſerunt. Quum verò parentes quoque jam ſenectute graues contumelioſè ab eis tractarentur, vt improbitatem eorum declina

al. διπλασίονα

λεωργοὶ, πάντολμοι, πανοῦργοι, ἀνδροφόνοι.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος ὃν καλοῦσιν ἔποπα. Κεφ. ε.

Ακούω δὲ ἔγωγε καὶ Ἰνδὸν ἔποπα * διπλάσιον τοῦ παρ' ἡμῖν, καὶ ὡραιότερον ἰδεῖν. καὶ Ὅμηρος μὲν λέγει βασιλεῖ κεῖσθαι ἄγαλμα Ἑλλήνων χαλινὸν καὶ κόσμον ἵππου. ὁ δὲ ἔποψ οὗτος Ἰνδῶν βασιλεῖ ἄθυρμά ἐστι, καὶ διὰ χειρῶν αὐτὸν φέρει καὶ ἥδεται αὐτῷ, καὶ συνεχὲς ἐνορᾷ τὴν ἀγλαΐαν τεθηπὼς τοῦ ὄρνιθος, καὶ τὸ κάλλος τὸ αὐτοφυές. Επάδουσι δὲ ἄρα τῷδε τῷ ὀρνέῳ καὶ μῦθον Βραχμᾶνες· καὶ ὅ γε μῦθος ὁ ᾀδόμενος οὗτός ἐστιν. βασιλεῖ παῖς ἐγένετο Ἰνδῶν, καὶ ἀδελφοὺς εἶχεν· οἱ δὲ οὖν ἀνδρωθέντες, ἐνδικάζοντι τε γίνονται καὶ * λεωργότατοι. καὶ τούτου μὲν ὡς νεωτάτου καταφρονοῦσι· τὸν δὲ πατέρα ἐκερτόμουν, καὶ τὴν μητέρα, τὸ γῆρας αὐτῶν ἐκφαυλίσαντες.

τος. ἀφανίζονται οὖν ἐκεῖνοι τὴν σύντονον διατριβήν, καὶ ᾤχοντο φεύγοντες, ὅ, τε παῖς καὶ οἱ γέροντες. συντόνου δὲ ἄγαν αὐτοὺς πορείας † διεξαμένης, οἱ μὲν ἀπεῖπον καὶ ἀποθνήσκουσιν. ὁ δὲ παῖς οὐκ ὠλιγώρησεν αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἔθαψεν αὐτοὺς ἐν ἑαυτοῦ ξίφει τὴν κεφαλὴν διατεμών. ἀγασθέντα δὲ τὸν παῖδα ἐφορῶντα ἥλιον οἱ αὐτοί φασι τῆς εὐσεβείας τὴν ὑπερβολὴν, ὄρνιν αὐτὸν ἀποφῆναι, κάλλιστον μὲν ὄψει, μακραίωνα δὲ τὸν βίον. ὑπανέστηκε δέ οἱ καὶ λόφος ἐκ τῆς κορυφῆς, οἱονεὶ μνημεῖον τοῦτο τῶν πεπραγμένων ὅτε ἔφευγε. τοιαῦτα ἄττα καὶ Ἀθηναῖοι ὑπὲρ τοῦ κορύδου τερατευόμενοι προσεῖχον μύθῳ κινῶ· ὥπερ οὖν ἀπηλλαγῆναί μοι δοκεῖ ὁ Ἀριστοφάνης ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς ἐν Ὄρνισι λέγων. ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς κοὐ πολυπράγμων, οὐδ᾽ Αἴσωπον πεπάτηκας. Ὃς ἔφασκε λέγων. κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι Προτέραν τῆς γῆς.

al. διαδεξαμένης.

rent, assumpto filio mi nimo discedunt ac fugiunt: & laboribus in itinere consumpti moriuntur. Defunctos filius in sui capitis vulnere, quod ense sibi inflixerat, sepelit. Insignē hāc ejus pietatem conspicatus admiratusq; Sol, puerum in auem formosam admodum & viuacem conuertit, cristâ supra caput ejus erectâ, de sepultis ab eo in fuga parentibus eadem in parte monumento. Talia quædam de Alauda etiam fabulantur Athenienses, vt in Auibus Aristophanis Comici poëtæ apparet, ita scribentis: Nimis tu quidem imperitus es, & minimè curiosus: sed ne Æsopū quidē triuisse videris, qui Alaudā auem omnium

Alauda.

primam, & ante terrā quoque natā dicebat, & mortuo patre, quum locus vbi sepeliretur non extaret, illum jam quinque dies insepultum, tandem in capite suo contumulasse: ejúsque tumuli signum seu vestigium adhuc in ea spectari surrectum capitis apicem. Hanc de Vpupa Indorum fabulam quam audiuissent Græci, ad Alaudam ab eis translatam verisimile est. Ante multa quidem secula Brachmânes ab Epope Indo, homine adhuc, & ætate puero, hanc in parentes pietatem declaratā aiunt.

De Phattage Indica.

CAP. VI.

In Indis nascitur bestia, quæ Crocodili terreni speciem similitudinemq; gerit, magnitudine est Melitensis Canis: ejus pellis adeò asperis densisq; squammis quibusdam scatet, vt denracta eis serræ vsum præbeat, & vel æs

κάμπτει νόσῳ τὸν πατέρα αὐτῆς ἀποθνήσκειν. Γῆν δὲ οὐκ εἶναι. τὸν δὲ προκεῖσθαι πεμπταῖον. τὴν δὲ ἀπορῶσαν ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατέρα αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι. Ἔοικεν οὖν ἐξ Ἰνδῶν τὸ μυθολόγημα ἐπ' ἄλλου μὲν ὄρνιθος, ἐπιρρεῦσαι δ' οὖν καὶ τοῖς Ἕλλησι. ὠγύγιον γάρ τι μῆκος χρόνου λέγουσι Βραχμᾶνες ἐξ οὗ ταῦτα τῷ Ἔποπι τῷ Ἰνδῷ ἔτι ἀνθρώπῳ ὄντι, καὶ παιδὶ τὴν γε ἡλικίαν ἐς τοὺς γειναμένους πέπρακται.

Περὶ τοῦ ἐν Ἰνδοῖς ὃς καλεῖται φαττάγης.

Κεφ. ϛ.

Ἐν Ἰνδοῖς γίνεται ζῷον κροκοδείλῳ χερσαίῳ παραπλήσιον ἰδεῖν, μέγεθος δὲ αὐτῷ κυνιδίου Μελιταίου ἂν εἴη. περίκειται δὲ φολίδα τραχεῖαν ἄρα οὕτω καὶ πυκνήν, ὥστε ὅταν δαρῇ, ῥίνης αὐτοῖς ἔργα παρέχει. διατέμνει δὲ καὶ χαλκ

χαλκὸν, καὶ τὸν σίδηρον ἐσθίει. καλοῦσι δὲ φαττάγην αὐτό.

Περὶ τοῦ ἐν Φρυγίᾳ συροπέρδικος.
Κεφ. ζ.

Συροπέρδιξ γίνεται περὶ τὴν Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίας, καὶ σιτεῖται καὶ λίθους. μικρότερος δέ ἐστι τοῦ πέρδικος, καὶ μέλας τὴν χρόαν, πυῤῥὸς τὸ ῥάμφος. οὐχ ἡμεροῦται δὲ κατὰ τὸν ἄλλον, οὐδὲ γίνεται τιθασός, ἀλλ' ἄγριος εἰς τὸ ἀεὶ διαμένει. ἔστι δὲ οὐ μέγας, βρωθῆναί τε ἡδίων τοῦ ἑτέρου· καὶ τὴν σάρκα πως δοκεῖ πυκνότερος.

Περὶ τῶν θαλαττίων ὕδρων
καὶ ὀφιῶν τῶν ἐν Ἰνδοῖς.
Κεφ. θ.

Ἡ δὲ Ἰνδῶν θάλαττα ὕδρους θαλαττίους τίκτει, πλατεῖς τὰς οὐράς. τίκτουσι δὲ καὶ λίμναι μεγίστους ὕδρους. οἱ δὲ θαλάττιοι ὄφεις οὗτοι κάρχαρον ἐοίκασι μᾶλλον ἔχειν τὸ δῆγμα, ἢ κακοῦν ἰῶδες.

dissecet, & ferrum excedat & conficiat. eã Indi Phatragen vocant.

De Syroperdice Phrygio.
CAP. VII.

Syroperdix circa Antiochiam Pisidiæ lapides exest, & conficit: Perdice minor est, & niger, excepto rostro, quod rufum spectatur. non mansuescit vt alius perdix, sed semper perseuerat ferus esse. Ejus carnes & densiores sunt quàm cæterorum, & suauiorem cibi vsum præstat.

De marinis & lacustribus Hydris in India.
CAP. VIII.

Indicum mare Hydros gignit marinos caudis latis Lacus etiã Hydros maximos producunt. Cæterùm marini isti serpentes, asperũ potiùs serratis dentibus, quàm venenosum os videntur habere.

De rufis Mulis Indiæ feris. C. IX.

In India Equorum ferorum & Asinorum similiter greges sunt & Asinos Equæ facillimè admittunt, & rubros Mulos pariunt, ad currendum præstātissimos, sed contrectationis impatientes, quos compedibus captos ad Prasiorum regem adducunt. Ex iis qui bimi comprehenduntur, domari possunt: Contrà veruli ab immanibus & carniuoris feris nihil differunt.

ἀναφέρεσθ

Πρασίων

De Simijs Prasiorum Indiæ. CAP. X.

In Prasiis Indicis Simiarum genus esse ferunt, humanis sensibus, & magnitudine Hyrcanorum Canum: tum earum comam etsi naturalem, artificio tamē homini veritatis impe-

πρεσβυτέρους

Περὶ τῶν ἡμιόνων τῶν ἐν Ἰνδοῖς τῶν ἀγρίων. Κεφ. θ.

Ἐν Ἰνδοῖς ἵππων τε ἀγρίων καὶ ὄνων τοιούτων εἰσὶν ἀγέλαι. συνεχῶς οὖν ἀναβαινόντων ὄνων τὰς ἵππους ὑπομένειν ἐκείνας λέγουσι, καὶ ἥδεσθαι τῇ μίξει, καὶ τίκτειν ἡμιόνους πυρσοὺς τὴν χρόαν, καὶ ἄγαν δρομικούς· * δυσλόφους δὲ καὶ γοργοὺς ἄλλως. πεδάγραις δὲ τούτους αἱρεῖσθαι· εἶτα ἀνάγεσθαι τῷ τῶν † Πρασίων βασιλεῖ φασι. καὶ διετεῖς μὲν ἑαλωκότας, μὴ ἀναίνεσθαι τὴν πώλευσιν. * πρεσβυτέρους δὲ μὴ διαφέρειν τῶν καρχαρόδοντων θηρίων καὶ σαρκοφάγων μηδὲ ἕν.

Περὶ τῶν πιθήκων τῶν ἐν Πρασίοις τοῖς Ἰνδικοῖς. Κεφ. ι.

Πρασίοις

Ἐν † Πρασίοις δὲ τοῖς Ἰνδικοῖς εἶναι γένος πιθήκων φασὶν ἀνθρωπόνουν· καὶ ἰδεῖν δέ εἰσι κατὰ τοὺς Ὑρκανοὺς κύνας τὸ μέγεθος. προκομία τε αὐτῶν ὁρᾶται συμφυής. εἴποι δ᾽ ἂν ὁ μὴ τὸ ἀληθὲς εἰδὼς, ἀσκεῖ-

σκευῇ

σκηνικοῖς εἶναι αὐτούς. γένειον δὲ αὐτοῖς ὑποπέφυκε σατυρῶδες. ἡ δὲ οὐρὰ κατὰ τὴν τῶν λεόντων ἀλκαίαν ἐστί. καὶ τὸ μὲν ἄλλο πᾶν σῶμα πεφύκασι λευκοί, τὴν δὲ κεφαλὴν καὶ τὴν οὐρὰν ἄκραν εἰσὶ πυρσοί. σώφρονες δὲ ἐκ φύσεως τιθασοί. εἰσὶ δὲ ὑλαῖοι τὴν δίαιταν καὶ τὸ γένος, καὶ σιτοῦνται τῶν ὀρνέων τὰ ἄγρια. φοιτῶσι δὲ ἀθρόοι εἰς τὸ τῆς Λατάγης προάστειον. πόλις δέ ἐστιν Ἰνδῶν ἡ Λατάγη· καὶ τὴν προτεθειμένην αὐτοῖς ἐκ βασιλέως ἑφθὴν ὄρυζαν σιτοῦνται. ἀνὰ πᾶσαν δὲ ἡμέραν ἡ δαὶς αὐτοῖς εὐτρεπὴς πρόκειται. ἐμφορηθέντας δὲ ἄρα αὐτοὺς ἀναχωρεῖν αὖθις ἐς ἤθη τὰ ὑλαῖα φασὶ σὺν κόσμῳ, καὶ σίνεσθαι τῶν ἐν ποσὶν οὐδὲ ἕν.

Περὶ τῶν ποηφάγων ζώων τῶν Ἰνδικῶν τῶν ἐχόντων τὰς οὐρὰς τὰς ὡραιοτάτας.

rito elaboratam videri: tum barbā ipsarum speciem satyricæ similitudinemq; gerere, caudamq; leoninæ similē spectari: reliquo corpore albas, capite & extremâ caudâ flauas esse. Neque verò quòd viuēdi ratione & genere ipso syluestres sint (auibus enim agrestibus pascuntur) propterea feras esse, imò naturâ cicures & moderatas. Ad suburbium Latages Indicę vrbis frequentes proficiscuntur, quibus coctā oryzam rex comedendam obiicit, ac quotidie cibaria eis proiiciūtur: expletæ ad syluestres sedes cum magna moderatione redire, neque obuium quicquā lædere dicuntur.

De Poephagis animalibus Indiæ pulcherrimam caudam habentibus.

CAP. XI.

Indicum animal Poëphagus duplo quàm

Κεφ. ια.

Ποηφάγος Ἰνδοῖς ζῷόν ἐστι καὶ πέφυκέ γε δι-

Equus maior, spississimâ caudâ & nigerrimâ preditus est: humani pili subtilitatem eius setæ vincunt. Permagni eas idcircò Indiæ mulieres æstimant, quòd eis ipsis crines suos pulcherrimè implicent & deuinciant. Ad bina cubita singulæ ipsius setæ longitudine procedunt: & ex vna radice circiter triginta simul, thysanorum instar exoriuntur. Omnium animalium timidissimus est. nam si à quopiam animalium se inspectum sentit, e uestigio quantâ potest maximâ celeritate sese in fugâ properat conjicere. in quam magis studiosè quàm celeriter se impellit: ac si, quum insequentibus Canibus & Equis ad cursum promptissimis vrgetur, intelligat se appropinquare vt comprehendatur, priùs occultatâ caudâ in aliquo frutero, cō

πλάσιον ἵππου τὸ μέγεθος. οὐρὰν δὲ ἔχει δασυτάτην, καὶ μέλαιναν ἀκριβῶς τὰς τρίχας. καί εἰσιν αὗται αἱ τρίχες καὶ τῶν ἀνθρωπείων λεπτότεραι αὖ. καὶ ἐν μεγάλῳ τίθενται ζηλοῦν ἔχειν Ἰνδῶν αἱ γυναῖκες· καὶ γάρ τοι παραπλέκονται ἐξ αὐτῶν, καὶ κοσμοῦνται μάλα ὡραίως ταῖς πλοκαμῖσι ταῖς συμφύτοις, καὶ ζεύξας ὑποδέουσι. προήκει δὲ καὶ εἰς δύο πήχεις ἑκάστης τὸ μῆκος τριχός. ἐκ μιᾶς δὲ ῥίζης ὁμοῦ τι καὶ τριάκοντα θυσανηδὸν ἐκπεφύκασι. ζῴων δὲ ἄρα ἁπάντων τοῦτο δειλότατον. ἐὰν γὰρ ὑπό τινος ὀφθῇ, καὶ αἴσθηται ὀλιπόμενον, ἢ ποδῶν ἔχει φεύγει, καὶ τρέχει, καὶ κέχρηται προθυμίᾳ μᾶλλον, ἢ σκελῶν ὠκύτητι. καὶ διώκεται μὲν ὑπὸ ἱππέων καὶ κυνῶν ἀγαθῶν δραμεῖν· ἐὰν μέλλει συνιδῃ ὅτι ἄρα ἁλίσκεσθαι μέλλει, τὴν οὐρὰν ἀπέκρυψεν ἐν

τινι

ξιν δ' ἀστ. αὐτὸ δὲ ἀντιπρόσωπον ἕστηκε, καὶ δεδοίκει τοὺς θηρατάς, καὶ ὑποθαρρεῖ πως καὶ οἴεται μηκέτι φανεῖσθαι περισπούδαστον, τῆς οὐρᾶς μὴ βλεπομένης. ἐκείνην γὰρ οἶδεν εἶναι τὸ κάλλος. κενὴν δὲ ἔχει τὴν ὑπὲρ τοῦδε φαντασίαν. βάλλει γάρ τις αὐτὸ βέλει πεφαρμαγμένῳ· καὶ ἀποκτείνας * ἀποκόψει τὴν οὐρὰν, τὸ ἆθλον τῆς ἄγρας. καὶ δείρας τὸ πᾶν σῶμα, ἀγαθὴ γὰρ καὶ ἡ δορὰ, ἀφῆκε τὸν νεκρόν. σαρκῶν γὰρ τῶν ἐκείνου δέονται Ἰνδοὶ οὐδὲ ἕν.

Περὶ τῶν κητῶν τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ Ἰνδικῇ, λαβράκων τε καὶ ἀμιῶν καὶ χρυσοφρυῶν. Κεφ. ιβ.

Κήτη δὲ ἄρα ἐν τῇ τῶν Ἰνδῶν θαλάττῃ, πενταπλασίονα μέγεθος ἐλέφαντος τοῦ μεγίστου. πλευρὰ γοῦν μία κήτους καὶ εἰς τοὺς εἴκοσι πήχεις πρόεισι. † χελήνην δὲ πηχῶν πεντεκαίδε-

trà ſtans, venatores expectat, ſimul & ex magno timore colligit ſe, & quâdam fiduciâ nititur. neque enim jã caudâ abditâ ſe vllius precij putat ampliùs viſũ iri. quòd præclarè ſcit in cauda cauſam eſſe quamobrem tãtoperè appetatur. Interea quiſpiam venenato telo illum ferit, & ab occiſo caudã præmium prædæ abſcindit: & pelle, quæ vtilis eſt, ex toto corpore detracta, cadauer abiicit, quòd ejuſmodi carnium vſum nullum Indi habent.

ἀποκόψει, vel ἀποκόπτει

De Cetis & alijs maximis aquatilibus animalibus Indici maris, & Lupis piſcibus, & Amijs, Auratisq;.

CAP. XII.

Cete in mari Indico quintupla ad Elephantum vel maximum magnitudine degũt. Nam vna etiam coſta Ceti ad viginti cubita accedit. †Labiũ habet quindecim cubitorum. pin-

al. χελύνην. fortè χελώνην, quam & etiam Aristophani labia significat.

nam ad vtramque brachiam septem cubitos longam. Purpuræ etiã & Buccina hujus maris tanta sunt, vt facilè congium capiant: quéadmodum & Echinorum testæ siue crustæ. Sunt & innumeri pisces prægrandes, præsertim Lupi, Amiæ, & Auratæ. Fertur autem quo tempore fluuij augentur, & majore jam profluentes impetu in agros exundant, hos pisces etiam simul abre ptos inundationem sequi, & per agros in pauca & tenui aqua ferri & oberrare: postquam verò imbres ex quibus augentur fluuij cessarint, & confluentes ad suos redierint alueos, in humilibus, planis, palustribus, & sinuosis locis, vbi & Enneæ (vt vocant) repetiri solent, pisces vel octo cubitorum relicti, & ægrè propter aquæ breuitatem cum natantes, tum vitã vtcunque sustinentes, ab agricolis capiuntur.

Branchias dicit pro loco branchiarũ. nã quæcũque branchias non habent. ϗ autem videtur abũdare, nisi addas μικρά.

χρυσόφρυς

ϗ *abundat*

καθειμένοις

αἱ αἰνίαι

καὶ ἔχει. τὸ δὲ πτερύγιον τὸ βραχίονος ἑκατέρου πηχῶν τὸ εὖρός ἐστι. Κήρυκες δὲ καὶ πορφύραι ὡς καὶ χοῦν ῥᾳστα δέξασθαι, καὶ μὴν καὶ τῶν ἐχίνων τὰ χελώνια δ᾽ ὥσπερ αὖ τοσοῦτον ἐστιν. Μεγέθη δὲ ἰχθύων ἄπειρα, λαβράκων μάλιστα, καὶ ἀμίαι καὶ †χρυσόφρυες. ἀκούω δὲ τούτους κατὰ τὴν ὥραν ὅταν ἐπιρρέωσιν οἱ ποταμοὶ, καὶ λάβρως καχλάζοντες ἐκ τῶν πλημμυρῶν† καὶ εἰς τὴν γῆν ἀναχέωνται, καὶ αὐτοὺς ὑπεξχεῖσθαι, καὶ κατὰ τὰς ἀρούρας, καὶ ἐν ὕδατι λεπτῷ φέρεσθαί τε καὶ ἀλᾶσθαι. παυσαμένων δὲ τῶν ὑπερπιμπλάντων τοὺς ποταμοὺς ὑετῶν, καὶ ἀναχωρησάντων ὀπίσω τῶν ῥευμάτων, καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς κατὰ φύσιν ὑποστρεφόντων, ἐν τοῖς † καθειμένοις χωρίοις, καὶ τοῖς τεναγώδεσι καὶ ἀπέδοις, ἔνθα δήπου φιλοῦσι καὶ * αἱ ἐννέαι καλούμεναι κόλπους τι-

νας

νας ἔχει, ἰχθῦς ἀπομένουσι καὶ ὀκτὼ πηχῶν· καὶ αἴρουσιν οἱ γεωργοῦντες αὐτοὺς ἀσθενεῖ τῇ νήξει χρωμένους, ἅτε μὴ ἐν βυθῷ φερομένους ἀλλὰ ἐπιπολῆς, καὶ ἐκ τοῦ ὀλίγου ὕδατος ἀγαπητῶς καὶ μόλις ἀποζῶντας.

Περὶ βατίδων καὶ καρίδων Ἰνδικῶν. κεφ. ιγ.

Ἰνδῶν δὲ ἰχθύων ἴδια καὶ ἐκεῖνα. Βατίδες γίνονται παρ' αὐτοῖς οὐδέν τι μείους Ἀργολικῆς ἀσπίδος, ἐκφύσει. καρίδες τε καὶ μείζους καράβων αἱ Ἰνδῶν εἰσιν. αἱ μὲν οὖν ἐκ τῆς θαλάττης ἀναθέουσαι διὰ ποταμοῦ τοῦ Γάγγου, χηλὰς μεγίστας ἔχουσι, καὶ τραχείας θιγεῖν αὐτῶν· τάς γε μὴν ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς ἐκπιπτούσας εἰς τὸν Ἰνδὸν, λείας ἔχειν πέπυσμαι τὰς ἀκάνθας, παραμήκεις γε μὴν καὶ βοστρυχώδεις τὰς ἀπηρτημένας ἕλικας· χηλὰς δὲ οὐκ ἔχειν ταύτας.

* *Quòd si χελώνην Græcè legas, non labrum, sed Testudinem vertes: & pinnarum nomine pedes intelliges, quos etiam Nicander in Testudine marina πτέρυγας dixit: quãuis autem nec Ceti, nec Testudines branchias habent, branchiarum tamen locus in Cetis commodius quàm in Testudinibus intelligi mihi videtur.*

De Raia & Squilla Indicis. C. XIII.

Non minores Argolico clypeo Raiæ gignuntur in India. itẽq; Squillæ Locustis majores Indicæ sunt. harum quæ ex mari veniunt in Gangem, forcipes maximas habent, & tãgentibus asperæ sunt. quæ verò ex mari rubro in Indum excidũt, læues audio habere spinas (*crustas, vel dorsalauia*) sed oblongos & implicatos ab eis depẽdentes cirros, & forcipibus carere.

De Indica & fluuiatili & terrena Testudine.

CAP. XIIII.

Testudinis Indicę & fluuiatilis testa non (χελώνιον) minor est quã scapha justę magnitudinis: decem enim leguminum medimnos capit. Ac illic quoque terrenę Testudines gignuntur, magnitudine maximarũm glebarum, quæ in altis arationibus terræ non difficilis excitantur, benè penitus intrante aratro, & sulcum facillimè proscindente, & glebas in excelsum excitãte. Ejusmodi Testudinũ genus aiunt testas exuere: ac sanè easdem ab agricolis sic ligonibus abstrahi, quemadmodum vermes ex verminosis plantis. eædemq; non amaræ, vt marinę, sunt: sed & suaues & pingues habentur earũ carnes.

περὶ χελώνης ποταμίας τε καὶ χερσαίας. Κεφ. ιδ.

Χελώνη δὲ ἐν Ἰνδοῖς ποταμία, μεγίστη τε αὕτη, καὶ τὸ χελώνιον ἔχει σκάφης οὐ μεῖον τελείας, χορηγεῖν ἕκαστον, μεδίμνους δέκα ὀσπρίων. Γίνονται δὲ καὶ χερσαῖαι χελῶναι, καὶ εἰσὶν αὖ τὸ μέγεθος κατὰ τὰς βώλους τὰς μεγίστας· αἵπερ οὖν ἐπανίστανται ἐν τοῖς βαθέσιν ἀρόμασιν, εὐπιθοῦς μὲν οὔσης τῆς γῆς, εἰς πολὺ δὲ καθιόντος τοῦ ἀρότρου καὶ τὴν αὔλακα σχίζοντος ῥᾷστα, καὶ ἐγείροντος τὰς βώλους ὑψοῦ. ταύτας δὲ καὶ ἀποδύεσθαι τὸ ἔλυτρόν φασιν. οἱ τοίνυν ἀρόται, καὶ πᾶν τὸ περὶ τοὺς ἀγροὺς ἐργατικόν, ταῖς μακέλλαις ἀνασπῶσιν αὐτὰς, καὶ ἐξαιροῦσιν ὥσπερ οὖν ἐκ τῶν θριπηδεστάτων φυτῶν τὰς εὐλάς. (al. θριπηδέστων) εἰσὶ δὲ γλυκεῖαι τὴν σάρκα καὶ πίονες, οὐ μὴν κατὰ τὰς θαλαττίας, πικραὶ καὶ αὗται.

De Formicarũ prudẽtia.

CAP. XV.

Θυμόσοφα Ἰνδικὰ ζῶα, καὶ περὶ μύρμηκος. Κεφ. ιε.

Θυμ

Θυμόσοφα δὲ καὶ παρ' ἡμῖν ζῷά ἐστιν, οὐ μὴν ὅσα ἐν Ἰνδοῖς ἐστιν, ἀλλ' ὀλίγα. ἐκεῖ δὲ, ὅ, τε ἐλέφας τοιοῦτός ἐστι, καὶ ὁ σιττακὸς, καὶ αἱ σφίγγες, καὶ οἱ καλούμενοι σάτυροι. Σοφὸν δὲ ἄρα ἦν καὶ ὁ μύρμηξ ὁ Ἰνδός. οἱ μὲν οὖν ἡμεδαποὶ τὰς ἑαυτῶν χειὰς, καὶ ὑποδρομὰς ὑπὸ τὴν γῆν ὀρύττουσι καὶ φωλεὰς τινὰς κρυπτοὺς ἀποφαίνουσι γεωρυχοῦντες, καὶ μεταλλείαις ὡς εἰπεῖν πᾶσιν ἀπορρήτοις καὶ λανθανούσαις καταξαίνονται. ἀλλὰ οἵ γε Ἰνδοὶ μύρμηκες οἰκίσκους τινὰς συμφορητοὺς ἐργάζονται καὶ τούτους γε αὐτοὺς οὐκ ἐν χωρίοις ὑπτίοις καὶ λείοις καὶ ἐπικλυζομένοις ῥᾷστα· ἀλλὰ μετεώροις καὶ ὑψηλοῖς. ἐν αὐτοῖς δὲ περιόδους τινὰς, καὶ ὡς εἰπεῖν * σήραγγας Αἰγυπτίους, ἢ λαβυρίνθους Κρητικοὺς, σοφίᾳ τινὶ ἀπορρήτῳ διατρήσαντες, οἰκεῖα ἑαυτοῖς ἀπέφηναν, οὐκ εὐθυτενῆ καὶ ῥᾴδια παρελθεῖν ἢ εἰσ-

al. σύριγγας

Naturali quodam ingenio & prudentiâ valent etiam apud nos animalia, non totidem tamen quot sunt in India: Illic enim ejusmodi sunt, Elephantus, Psittacus, Sphinges, & nũcupati Satyri, & Indica formica. Nostrates quidem Formicæ cauernas & latibula quædam effodiunt, sub terra habitantes, & veluti in fodinis metallicis cuniculisq; eruẽdis sese exercent: at Indicæ singulari sapientiâ prędite domunculas commodas in excelsis locis construunt: non in deuexis & planis, qui facilè inundari queant. In eis ambitus, &, vt ita dicam, fossas Ægyptias, & Creticos labyrinthos magnâ sapientiâ effodientes, domesticas sedes constituunt: non rectas quidem, & peruias, aut in

ρεῖ

quas quippiam influere possit, sed sinuosis foraminibus obliquas. in quarum superficie foramen vnum relinquũt, per quod quidẽ ipsum ingrediantur ipsæ, & semina quæ colligunt, in suos thesauros inferãt. In excelsis quidem locis latibula machinã tur, vt fluminum alluuiones effugiãt. Itaque hâc suâ industriâ, veluti in speculis habitant, aut etiã insulis, quum scilicet adjuncta colliculis illis humiliora loca circunquaque stagnãt. Ipsorum verò aggeres quanquam congesti, tantùm abest alluente aquâ vt soluantur, vt cõfirmentur magis. Primùm enim ex matutino rore admixto puluere, tunicâ quâdam vestiuntur tenui, sed validâ: deinde parte inferiori de fluuiatili cœno cortex muscosus adnascens aggerem a-

ρεῦσαι, ἀλλ' ἑλιγμοῖς καὶ διατρήσεσι λοξά. καὶ ἀπολείπουσί γε ἐπιπολῆς μίαν ὀπὴν, δι' ἧς εἰσίασί τε αὐταὶ, καὶ τὰ σπέρματα ὅσα ἐκλέγονται, εἶτα ἐς τοὺς ἑαυτῶν θησαυροὺς εἰσκομίζουσι. παλαμῶνται δὲ ἄρα τὰς ἐν ὕψει φωλεούσεις, ὑπὲρ τοῦ τὰς ἐκ τῶν ποταμῶν ἀναχύσεις τε καὶ ἐπικλύσεις διαδιδράσκειν. καὶ αὖθις ὑπὲρ τῆσδε τῆς σοφίας περιγίνονται ὥσπερ ἐν σκοπιαῖς τισιν ἢ νήσοις κατοικεῖν, ὅταν τῶν λοφιδίων ἐκείνων τὰ κύκλῳ περιλιμνάσῃ· τὰ δ' οὐδὲ χώματα ἐκεῖνα καί τοι συμπεπηγμένα, τοσοῦτον ἀποδεῖ τοῦ λύεσθαί τε καὶ διαξαίνεσθαι ὑπὸ τῆς περικλύσεως, ὡς καὶ κρατύνεσθαι αὐτά· πρῶτον μὲν ὑπὸ τῆς ἑῴας δρόσου. ὑπαμφιέννυνται γὰρ ὡς εἰπεῖν ἐκ ταύτης καὶ κόνεως πάγου τῆς μὲν χιτῶνα ὑπόλεπτον, πλὴν καρτερὸν εἶτα κάτω δεσμοῦνται κάτω βρυώδει τῆς ποταμίας ἰλύος φλοιῷ. καὶ μυρμ

λοφίδιον, al. λόφιον
al. πάγε, id est frigore.

μυρμήκων μὲν Ἰνδῶν πέρι εἴρηται † πάλαι, εἰρήσεται δὲ νῦν ἐς τοσοῦτον λελέχθω.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Πλούτωνος χάσματι ἐμβαλλομένων ζώων. Κεφ. ιϛ.

Παρὰ τοῖς Ἀριανοῖς τοῖς † Ἰνδικοῖς χάσμα Πλούτωνός ἐστι. καὶ κάτω τινὲς ἀπόρρητοι * σύριγγες, καὶ ὁδοὶ κρυπταὶ, καὶ διαδρομαὶ ἀνθρώποις ἄγνωστοι, βαθεῖαι δὲ οὖν καὶ ἐπὶ μήκιστον προήκουσαι. γενόμεναι δέ πως καὶ ὀρωρυγμέναι τρόπῳ τῷ οὔτε Ἰνδοὶ λέγουσιν, οὔτε ἐγὼ μαθεῖν πολυπραγμονῶ. ἄγουσι γοῦν Ἰνδοὶ καὶ ὑπὲρ τὰ τρισμύρια ἐνταῦθα κτήνη διάφορα, προβάτων τε, καὶ αἰγῶν, καὶ βοῶν, καὶ ἵππων. καὶ ἕκαστος τῶν ἢ δειμαίνων ἐνύπνιον, ἢ ὄτταν τινὰ, ἢ φήμην, ἢ ὄρνιν οὐκ αἴσιον ὑφορώμενος. ἀντὶ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς ἐμβάλλει κατὰ τὴν οἴκοθεν αὐτοῦ δύναμιν, ἑαυτοῦ λύτρα ψυχῆς, καὶ δίδωσιν ὑπὲρ

τῆς

stringit. Sed de formicis Indicis etiã iterum dicam, hæc in præsentia sufficiant. πάλιν,

De animalibus quæ in Plutonis hiatum deijciuntur.

CAP. XVI.

Apud Arianos Indos hiatus Plutonis est, in cujus profundo occultæ cauernæ & recessus immẽsi, & hominibus incogniti. Quẽadmodum autem sit in tantã altitudinem depressus, neq; Indi explicãt, neque id ego cognoscere admodum laboro. Amoliùs triginta millia diuersorum animalium, Ouium, Caprarũ, Boum, & Equorum, eò agunt Indi. Ac nimirũ quisquis vel secundùm quietem perniciosæ rei metu perculsus fuerit, mal siue auspicij auem inspexerit, aut omen malum, aut aliũd quippiam suspectum habuerit, is pro facultatibus suis se suamq; salutem

al. Ἰνδοῖς

σήραγγες,

Orũ Plutony meminit etiã Strab. lib. 13.

redimens, deiiciēda curat animalia: quæ quidem ipsa nec constricta vinculis, nec adacta, sed suâ sponte viā conficiunt, tanquam illecebris quibusdam allecta, postea verò quā ad barathri fauces accesserunt, non inuita desiliunt. neque sanè postquam in hiatum immensum & cæcum inciderunt, ampliùs hominibus comparent: Boum tamen mugitus, Ouium balatus, Caprarum vox, & Equorum hinnitus suprà exaudiūtur: ac si quis aures illius faucibus admouerit, diutissimè eiusmodi voces audiet. neque enim sanè promiscuus ille sonus cessat resonare, quòd eò quotidie præcipites bestiæ agūtur. An ne verò solę recentes dejectæ exaudiātur, an etiam ex primis quædā, haud equidem scio.

τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς τὸ ζῷον· τὰ δὲ ἄγεται οὔτε δεσμοῖς ἐπιγόμενα, οὔτε ἐλαυνόμενα ἄλλως, ἑκόντα δὲ τὴν ὁδὸν τήνδε ἀνύει, ἑλκόμενά πως καὶ ἴυγξιν ἀπορρήτοις. εἶτα ἐπιστάντα τῷ στομίῳ ἑκόντα ἐμπηδᾷ. καὶ ὄψει μὲν ἀνθρωπίνῃ οὐκ ἔστιν οὐκ ἐπισκόπητα, εἰς γῆς χάσμα ἀπόρρητόν τε καὶ ἀφανὲς ἐμπεσόντα· ἀκούονται γε μὴν ἄνω βοῶν μὲν μυκηθμοί, τῶν δὲ οἰῶν βληχὴ, χρεμετισμὸς δὲ τῶν ἵππων, καὶ μηκασμοὶ τῶν αἰγῶν. καὶ εἴ τις ἐπιπολῆς βαδίζοι καὶ προσχωρεῖ τὸ οὖς παραβαλὼν, ἀκούσεται ἐπὶ μήκιστον τῶν προειρημένων. οὐδὲ ἐκλείπει ποτὲ ὁ συμμιγὴς ἦχος, ἐπιπεμπόντων ὁσημέραι τὰ ὑπὲρ ἑαυτῶν ζῷα. εἰ μὲν οὖν τὰ πρόσφατα ἐξακούεται μόνα, ἢ καὶ τῶν προτέρων τινὰ, οὐκ οἶδα· ἀκούεται δ' οὖν. καὶ εἰρήσθω μοι ζῴων τῶν ἐκεῖ καὶ τοῦτο ἴδιον.

περὶ τῶν χελωνῶν τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάσσῃ.
Κεφ. ιζ.

Ἐν δὲ τῇ καλουμένῃ μεγάλῃ θαλάττῃ, καὶ νῆσον ἀκούσαι μεγίστην, καὶ ὄνομα αὐτῆς ἀκούω Ταπροβάνην. πάνυ δὲ δολιχὴν πυνθάνομαι, καὶ ὑψηλὴν τὴν νῆσον εἶναι· καὶ μῆκος μὲν ἔχειν σταδίων ζ. πλάτος δὲ ε. καὶ ἔχειν οὐ πόλεις, ἀλλὰ κώμας πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας. στέγας δὲ ἔχουσιν ὅθεν καταίρουσιν οἱ ἐπιχώριοι, ἐκ ξύλων πεποιημένας. ἤδη δὲ καὶ δονάκων. Τίκτονται δὲ ἄρα ἐν ταύτῃ τῇ θαλάττῃ καὶ χελῶναι μέγισται, ὧν τὰ ἔλυτρα ὄροφοι* γίνονται. καὶ γάρ ἐστι καὶ πεντεκαιδεκαπήχων ἓν† χελώνειον, ὡς ὑποικεῖν οὐκ ὀλίγους· καὶ τοὺς ἡλίους πυρωδεστάτους ἀποστέγει. καὶ σκιὰν ἀσμένοις παρέχει. πρός γε μὴν τῶν ὄμβρων ἐστὶ καταφορὰς ἀντίτυπόν ἐστι, καὶ κε-

De Testudinibus maris magni.
CAP. XVII.

In nuncupato mari magno insulam esse maximam, nomine Taprobanã, peruagatum est, eandemq; longissimam atque excelsam: longitudine septé millium stadiorum*, latitudine verò quinque millium. Vrbes autem non habere, sed quinquaginta & septingentos vicos: domos è ligno factas esse, aut arundinibus. Maximæ Testudines in eo mari procreantur: Vniuscujusque superficies integrum tectum præstare potest. nã singulæ testæ ad quindecim cubitorum magnitudinem procedunt, vt sub eis non pauci habitare queant: ac nimirum vehementissimos solis ardores defendãt, & prolixam vmbrã efficiant. sicq; ad perferendos imbres resistunt, vt meliùs quàm vllæ tegulæ pluuiarum vim rep

Similiter habet Plin 6,22.

στέγοι

χελώνιοι

repellant, nec aliter illisa eis aqua cælestis perstrepit, quàm si in tegulas illaberetur. Neque verò sic eas habitatores, quemadmodum tegulas fractas sarcire habent necesse. nã totum tectum ex soli testa constat, vt suffosso χελώνειον saxo & cauernoso & natiuum tectũ efficienti, similis esse videatur.

De Elephantis Taprobanæ insulæ, & varijs maris illius cetaceis piscibus. c. XVIII.

In magni maris insula Taprobane palmeta in ordinem sic mirificè plantãtur, quemadmodum in elaboratis hortis à peritis artificibus opacantes arbores seruntur. Itemq; permultorũ & valdè grandium Elephantorum pastiones in ea insula σκιαδηφόρα. vigent. Ac nimirum hi insulani Elephanti, animi robore & ingenij indole, & corporis magnitudine, eis qui in continenti degunt, præ-

ράμου παντὸς κρατερώτερον, τάς τε ἐμβολὰς τῶν ὑετῶν ἀποσείεται, καὶ κροτουμένων ἀκούουσιν οἱ ὑποικοῦντες, ὡς εἰς τὸ στέγος ἐμπιπτόντων τῶν ὑδάτων. οὐ δέονταί γε μὴν ὡς κέραμον ῥαγέντα ἀμείψασθαι. σκληρὸν γὰρ τὸ * χελώνειον, καὶ ἔοικεν ὑπορωρυγμένῃ πέτρᾳ, καὶ ὑπαύτρῳ τε καὶ αὐτορόφῳ στέγῃ.

περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἐλεφάντων, καὶ κητῶν θηριομόρφων, φαλαινῶν τε καὶ δελφίνων. κεφ. ιη.

Η γίνεται νῆσος ἡ ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ ἣν καλοῦσι Ταπροβάνην, ἔχει φοινικῶνας μὲν θαυμαστῶς πεφυτευμένους εἰς στίχον, ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς ἁβροῖς τῶν παραδείσων οἱ τούτων μελεδωνοὶ φυτεύουσι τὰ δένδρα τὰ σκιαδηφόρα. ἔχει δὲ καὶ νομὰς ἐλεφάντων πολλῶν καὶ μεγίστων. καὶ οἵδε γε νησιῶται ἐλέφαντες τῶν ἠπειρωτῶν ἀλκιμώτεροι.

περί τε τὴν ῥώμην, καὶ μείζους ἰδεῖν εἰσι, καὶ θυμοσοφώτεροι δὲ πάντα πάντη κρίνοιντο ἄν. κομίζουσί τε οὖν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀντιπέραν ἤπειρον ναῦς μεγάλας τεκτηνάμενοι. ἔχει γὰρ δή που καὶ δάση ἡ νῆσος, πιπράσκουσί τε διαπλεύσαντες τῷ βασιλεῖ τῷ ἐν † Καλίγγαις. Διὰ μέγεθος ἄρα τῆς νήσου, οὐδὲ ἴσασιν οἱ τὰ μέσα αὐτῆς οἰκοῦντες τὴν θάλατταν· ἀλλὰ ἠπειρωτῶν μὲν βίον τρίβουσι, τὴν † περιεχομένην δὲ αὐτοὺς καὶ κυκλουμένην πυνθάνονται θάλατταν. οἱ δὲ τῇ θαλάττῃ προσοικοῦντες τῆς μὲν ἄγρας τῆς τῶν ἐλεφάντων ἀμαθῶς ἔχουσιν, ἀκοῇ δὲ αὐτὴν ἴσασι μόνῃ· περιειγμένην τὰς τῶν ἰχθύων, καὶ τὰς τῶν κητῶν ἄγρας, ἔχουσι τὴν σπουδήν. τὴν γάρ τοι θάλατταν τὴν περιεχομένην τῆς νήσου κύκλον, ἄμαχόν τι πλῆθος καὶ ἰχθύων καὶ κητῶν ἐκτρέφειν φασί. καὶ τοίνυν ζῷα * μὲν γάρ τοι καὶ λεόντων ἔχειν κεφαλὰς, καὶ παρδάλεων, καὶ ἄλλων, καὶ κριῶν δὲ, καὶ

ſtantiores exiſtimătur. Hos magnis nauibus (nam & ſyluas inſula habet, nauium materiam) in continentem tranſportantes Calingarum regi vendunt. Inſulæ quidem magnitudo ea eſt, vt mediterranei ejus incolæ mare incognitum habeăt. Maritimi verò Elephătorum venationem, niſi auditione & famâ, haudquaquam acceperunt: hi omne ſtudium atque operam ad piſcationem conferunt. Id mare magnum eam inſulam ambiens, infinitos piſces & Cete procreare ferunt:& eorum quædam habere capita Leonum, Pantherarum, & Arietum, aliorumq; animaliũ: &, quod magnam admirationem habet, Sa-

Καλίγγαι. Gill. Plinius etiam Calingas nominat.

περιεχομένην, vel περιειργμένην

al. μὲν λεόντων

tyrorum speciem similitudinemq; Cete nonnulla gerunt. Alia existunt muliebri facie, eisq; pro crinibus spinæ dependent. Addunt & alia reperiri absurda, quorum genera tã monstrosa exactè explicari ne à peritissimis quidem pictoribus possent. Caudæ eis oblongæ & inuolutę, pro pedibus forfices aut pinnæ. Ac in eodem mari belluas in vtraque sede viuẽtes audio, & noctu segetes & herbas depasci, instar gregaliũ & seminibus victitantium animaliũ: quódque palmarum fructu jam maturo gaudeant, iccircò eas arbores amplexu suo molli flexiliq; concutere, excussas violento impetu palmulas exedere & conficere, easdemq; crepusculo matutino quum

τὸ εἶδος καὶ σατύρων μορφὰς κήτη ἐστὶν ἃ περιφέρει. καὶ γυναικῶν ὄψιν ἔχουσιν, αἷς ἀντὶ πλοκάμων ἄκανθαι προσήρτηνται. ἔχειν δὲ καὶ ἄλλας τινὰς ὑμνοῦσιν ἐκτόπους μορφάς· ὧν τὰ εἴδη, μηδ' ἂν τοὺς ἐνταῦθα δεινοὺς γράφειν, καὶ γράφειν σωμάτων συμπλέκειν ἐς τερατείαν ὄψεων ἀκριβῶσαί ποτε καὶ σοφίᾳ γραφικῇ παραστῆσαι δύνασθαι. προμήκη δὲ ἔχει τὰ οὐραῖα καὶ ἑλικτά, πόδας γε μὴν χηλὰς, ἢ πτερύγια. Πυνθάνομαι δὲ αὐτὰ καὶ ἀμφίβια εἶναι, καὶ νύκτωρ μὲν ἐπινέμεσθαι τὰς ἀρούρας· πόαν μὲν γὰρ ἐσθίειν τῶν ἀγελαίων τε καὶ σπερμολόγων δίκην, χαίρειν δὲ καὶ τῷ φοίνικι τῷ δρυπετεῖ, διασείειν τε ἐκ τούτου τὰ δένδρα ταῖς σπείραις περιβάλλοντα αὐτὰ ὑγραῖς οὔσαις, καὶ οἵαις περιπλέκεσθαι. τοιγαροῦν τὸν φοίνικα ἐκ τοῦ σεισμοῦ τοῦ βιαίου καταρρέοντα ἐπινέμεσθαι. ὑπολήγει δὲ ἄρα ἡ νὺξ καὶ σαφὴς οὔπω ἡ ἡμέ-

ρα, καὶ ἐκεῖνα ἠφανίσθη καταδύντα εἰς τὸ πέλαγος, ἐὰν μέλλοντος ὑπολάμπειν αὐτό. Εἶναι δὲ καὶ φαλαίνας φασὶ πολλάς· οὐ μὴν εἰς τὴν γῆν προϊέναι αὐτὰς, τοὺς θύννους ἐλλοχώσας. καὶ δελφίνων δὲ γένη δύο φασὶν εἶναι, τῶν μὲν ἀγρίων καὶ καρχάρων, καὶ ἀφειδεστάτων εἰς τοὺς ἁλιέας, καὶ σφόδρα ἀνοίκτων. τῶν δὲ, πρᾳέων τε καὶ τιθασσῶν φύσει. περισκιρτᾷ γοῦν καὶ περινήχεται, καὶ ἔοικε κυνιδίῳ αἰκάλλοντι. καὶ ψηλαφήσεις, ὁ δὲ ὑπομένει καὶ τροφὴν ἐμβαλεῖς, καὶ ἀσμένως λήψεται.

Περὶ λαγωοῦ θαλασσίου.

Κεφ. ιθ.

Λαγὼς θαλάττιος τῆς θαλάττης μεγάλης, τὸν γὰρ ἕτερον εἶπον τὸν ἐκ τῆς ἑτέρας· ἀλλ' οὗτός γε ἔοικε τῷ χερσαίῳ πάντα πλὴν τῶν τριχῶν. τοῦ μὲν γὰρ ἠπειρώτου ἡ λάχνη ἔοικεν ἁπαλή τε εἶναι, καὶ ἐπαφωμένῳ μὴ ἀντίτυπος ἔ-

jam incipit dilucescere, in mare redire abdiq; mersas. Tum etiã permultas balęnas ibidem esse aiunt, quæ Thunnis insidiantes in terrã non exeant. Tum duo Delphinorum genera illic nasci: alterum ferum, dentibus serratis; & inexpiabili immanitate, piscatoribus infestum: alterum naturâ mansuetum, circum hoimines natare, & more Canum blandiri, & se contrectari sustinere, atque objectum cibum libenter sumere.

Delphini duorũ generum.

De Lepore magni maris, eiusq; veneno.

CAP. XIX.

Magni maris Lepus (nam alterum qui in alio mari nascitur antè dixi) ex omni parte ad terreni similitudinẽ accedit præter pilos. nam terrestris pili & molles sunt, & ad tactũ haudquaquam resistentes. Contrà, illius spino

si & erecti, & qui conti gerit, læditur. Quum quidem ipsum in summa aqua maris natare, nō in altitudinem demergi dicunt: celeri autem & concitatâ natatione vti: & ex animalibus eò difficillimum ad capiendū esse, quòd neque in rete incidit, neque ad lineæ escam accedit. Quum ægritudine afficitur, natare non quit, & in litus eiicitur. Quisquis autem manum ad eum admouet, nisi medicina adhibetur, perit: ac si hunc bacillo tetigerit, hoc idem periculum ei procreatur, quod Basilisci contactus affert. Radicem ad idem mare in insula quadā nasci ferunt, haudquaquā in vulgus ignotā, quæ animi defectionibus illius qui sic affectus fuerit medetur: Ea enim animo deficientis naribus admota, facit vt

χει δὲ οὗτος ἀκανθώδεις τὰς τρίχας καὶ ὀρθάς· καὶ εἴ τις προσάψεται, ἀμύσσεται. φασὶ δὲ αὐτὸν ἐπ᾽ ἄκρᾳ τῇ φρίκῃ τῆς θαλάσσης νήχεσθαι, καὶ μὴ καταδύεσθαι εἰς βάθος. ὤκιστον δὲ εἶναι τὴν νῆξιν. ζῶν δὲ οὐκ ἂν ἁλῴη ῥᾳδίως. τὸ δὲ αἴτιον, οὐκ ἐμπίπτει ποτὲ εἰς δίκτυον, οὐ μὴν οὐδὲ καλάμου προσέρχεται ὁρμιᾷ καὶ δελέατι. ὅταν δὲ ἄρα νοσήσας ὅδε ὁ λαγὼς, εἶτα ἥκιστος ὢν νήχεσθαι ἐκβρασθῇ, πᾶς ὅστις ἂν αὐτοῦ προσάψηται τῇ χειρὶ, ἀπόλλυται ἀμεληθείς. ἀλλὰ καὶ τῇ βακτηρίᾳ ἐὰν θίγῃ τοῦ λαγὼ τοῦδε, καὶ δι᾽ αὐτῆς πάσχει τὸ αὐτὸ, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ τοῦ βασιλίσκου προσαψάμενοι. ῥίζαν δὲ ἐν τῇ νήσῳ τῇ κατὰ τὴν μεγάλην θάλατταν φύεσθαί φασι, καὶ εἶναι πᾶσιν εὔγνωστον, ἣ παρ᾽ οὖν τῇ λειποθυμίᾳ ἀλεξίκακός ἐστι. προσενεχθεῖσα γοῦν τῇ τοῦ λειποψυχοῦντος ῥινὶ *ἀναβιώσκει

fortè ἀναβιώζει scilicet ψυχάς, nisi ἀναβιώσκομαι actiuè capiant, vt à [illegible].

βιώσκεται τὸν ἄνθρωπον. ἐὰν δὲ ἀμεληθῇ, καὶ μέχρι θανάτου πρόεισι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ πάθος. τοσαύτην ἄρα ἐς τὸ κακὸν ὅδε ὁ λαγὼς ἔχει τὴν ἰσχύν.

Περὶ τῶν ἐνδοτέρω τῶν ὀρῶν τῆς Ἰνδικῆς ζώων. καὶ περὶ τοῦ λεγομένου καρταζώνου.

Κεφ. κ.

Ἐν τοῖς χωρίοις τοῖς ἐν Ἰνδίᾳ, λέγω δὴ τοῖς ἐνδοτάτω, ὄρη φασὶν εἶναι δύσβατά τε καὶ ἔνθηρα· καὶ ἔχειν ζῶα, ὅσα καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς τρέφει γῆ, ἄγρια δέ. καὶ γάρ τοι καὶ τὰς οἶς τὰς ἐκεῖ φασιν εἶναι καὶ ταύτας θηρία. καὶ κύνας, καὶ αἶγας, καὶ βοῦς. αὐτόνομά τε ἀλᾶσθαι καὶ ἐλεύθερα ἀφειμένα νομευτικῆς ἀρχῆς. πλήθη δὲ αὐτῶν, καὶ ἀριθμοῦ πλείω φασὶν οἱ τούτων συγγραφεῖς, καὶ οἱ τῶν Ἰνδῶν λόγιοι, ἐν δὴ τοῖς καὶ τοὺς Βραχμᾶνας ἀριθμεῖν ἄξιον. καὶ γάρ τοι καὶ ἐκεῖνοι ὑπὲρ τῶνδε ὁμολογοῦσι ταῦτα. Λέγεται δὲ καὶ ζῶον ἐν

is reuiuiscat, & recreetur. Sin negligitur, tam sanè robustâ pernicie hic Lepus præditus est, vt ad mortem vsque homini morbus procedat.

De feris montium Indiæ interiorum: & priuatim de Monocerote quẽ Cartazonum Indi nuncupant.

CAP. XX.

Montes esse dicunt in intimis regionibus Indiæ, aspertimos & feris refertos: vbi quæ apud nos bestiæ domesticæ sunt, feras aiunt esse, vt Oues, Canes, Capras, Boues, & per se, & suâ sponte errare, ab omni cura pastoritia exolutas. earum quidem ferarum innumerabilitatem infinitatemq; & historici, & Indorum sapientes testantur: inter quos Brachmânes etiam numerandi: qui hoc idem sentiunt. In

si & erecti, & qui conti gerit, læditur. Quum quidem ipsum in summa aqua maris natare, nō in altitudinem demergi dicunt: celeri autem & concitatâ natatione vti: & ex animalibus eò difficillimum ad capiendū esse, quòd neque in rete incidit, neque ad lineæ escam accedit. Quum ægritudine afficitur, natare non quit, & in litus eiicitur. Quisquis autem manum ad eum admouet, nisi medicina adhibetur, perit: ac si hunc bacillo tetigerit, hoc idem periculum ei procreatur, quód Basilisci contactus affert. Radicem ad idem mare in insula quadā nasci ferunt, haudquaquā in vulgus ignotā, quæ animi defectionibus illius qui sic affectus fuerit medetur: Ea enim animo deficientis naribus admota, facit vt

καὶ δὲ οὗτος ἀκανθώδεις τὰς τρίχας καὶ ὀρθάς· καὶ εἴ τις προσάψεται, ἀμύσσεται. φασὶ δὲ αὐτὸν ἐπ' ἄκρᾳ τῇ φρίκῃ τῆς θαλάσσης νήχεσθαι, καὶ μὴ καταδύεσθαι εἰς βάθος. ὠκίστην δὲ εἶναι τὴν νῆξιν. ζῶον δὲ οὐκ ἂν ἁλῴη ῥᾳδίως. τὸ δὲ αἴτιον, οὐκ ἐμπίπτει ποτὲ εἰς δίκτυον, οὐ μὴν οὐδὲ καλάμου πρόσεισιν ὁρμιᾷ καὶ δελέατι. ὅταν δὲ ἄρα νοσήσας ὅδε ὁ λαγὼς, εἶτα ἥκιστος ὢν νήχεσθαι ἐκβρασθῇ, πᾶς ὅστις ἂν αὐτοῦ προσάψηται τῇ χειρὶ ἀπόλλυται ἀμεληθείς. ἀλλὰ καὶ τῇ βακτηρίᾳ ἐὰν θίγῃ τοῦ λαγὼ τοῦδε, καὶ δι' αὐτῆς πάσχει τὸ αὐτὸ, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ τοῦ βασιλίσκου προσαψάμενοι. ῥίζαν δὲ ἐν τῇ νήσῳ τῇ κατὰ τὴν μεγάλην θάλατταν φύεσθαί φασι, καὶ εἶναι πᾶσιν ἄγνωστον· ἣ πρὸς οὖν τῇ λειποθυμίᾳ ἀντίπαλός ἐστι. προσενεχθεῖσα γοῦν τῇ τοῦ λειποψυχοῦντος ῥινί, *ἀναβιώσκ

forte ἀναβιῶσαι scilicet φασί. nisi ἀναβιώσκομαι actiuè capiant, vt à γε[illegible]άσκω.

βιώσκεται τὸν ἄνθρωπον. ἐὰν δὲ ἀμεληθῇ, καὶ μέχρι θανάτου πρόεισι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ πάθος. τοσαύτην ἄρα ἐς τὸ κακὸν ὅδε ὁ λαγὼς ἔχει τὴν ἰσχύν.

Περὶ τῶν ἐνδοτέρω τῶν ὀρῶν τῆς Ἰνδικῆς ζώων. καὶ περὶ τοῦ λεγομένου καρταζώνου.

Κεφ. κ.

Ἐν τοῖς χωρίοις τοῖς ἐν Ἰνδίᾳ, λέγω δὴ τοῖς ἐνδοτάτω, ὄρη φασὶν εἶναι δύσβατά τε καὶ ἔνθηρα· καὶ ἔχειν ζῷα, ὅσα καὶ ἡ καθ᾽ ἡμᾶς τρέφει γῆ, ἄγρια δέ. καὶ γάρ τοι καὶ τὰς οἶς τὰς ἐκεῖ φασιν εἶναι καὶ ταύτας θηρία, καὶ κύνας, καὶ αἶγας, καὶ βοῦς· αὐτόνομά τε ἀλᾶσθαι καὶ ἐλεύθερα ἀφειμένα νομευτικῆς ἀρχῆς. πλήθη δὲ αὐτῶν, καὶ ἀριθμοῦ πλείω φασὶν οἱ τούτων συγγραφεῖς, καὶ οἱ τῶν Ἰνδῶν λόγιοι, ἐν δὴ τοῖς καὶ τοὺς Βραχμᾶνας ἀριθμεῖν ἄξιον· καὶ γάρ τοι καὶ ἐκεῖνοι ὑπὲρ τῶνδε ὁμολογοῦσι ταὐτά. Λέγεται δὲ καὶ ζῷον ἐν

is reuiuiscat, & recreetur. Sin negligitur, tam sanè robustâ pernicie hic Lepus præditus est, vt ad mortem vsque homini morbus procedat.

De feris montium Indiæ interiorum: & priuatim de Monocerote quẽ Cartazonum Indi nuncupant.

CAP. XX.

Montes esse dicunt in intimis regionibus Indiæ, asperrimos & feris refertos: vbi quæ apud nos bestiæ domesticæ sunt, feras aiunt esse, vt Oues, Canes, Capras, Boues, & per se, & suâ sponte errare, ab omni cura pastoritia exolutas. earum quidem ferarum innumerabilitatem infinitatemq; & historici, & Indorum sapientes testantur: inter quos Brachmânes etiam numerandi: qui hoc idem sentiunt. In

iis Monocerotem, quē vocant Cartazonon, numerant: eumq; magnitudine ad confirmatæ ætatis Equum accedere dicunt, iubaq; preditum, & pilis fuluis esse: pedum bonitate, & totius corporis celeritate excellere, atque similiter vt Elephantos "pedibus inarticulatis esse; apri caudam habere. inter supercilia cornu vno, eodemq; nigro, non læui quidem, sed versuras quasdam naturales habente, atque in acutissimum mucronē desinente ornatum existere: omniumq; maximè animalium absonā vocem & contentam mittere: & ad alias quidem bestias ad se accedentes mansuescere, cū verò gregalibus suis pugnare. Neque modò mares inter se naturali quâdam contentione

pedum digitis indiuisis, Gillius ex Aristotele.

τούτοις εἶναι μονόκερων, καὶ ἀπ' αὐτῶν ὀνομάζουσι καρτάζωνον. καὶ μέγεθος μὲν ἔχειν ἵππου τοῦ τελείου, καὶ λόφον, καὶ λάχνην ἔχειν ξανθήν· ποδῶν δὲ ἄριστα εἰληχέναι, καὶ εἶναι ὠκίστον. καὶ τοὺς μὲν πόδας ἀδιαρθρώτους τε καὶ ἐμφερεῖς ἐλέφαντι συμπεφυκέναι· τὴν δὲ οὐρὰν συός. μέσον δὲ τῶν ὀφρύων ἔχειν ἐκπεφυκὸς κέρας οὐ λεῖον, ἀλλὰ ἑλιγμοὺς ἔχον τινὰς καὶ μάλα αὐτοφυεῖς, καὶ εἶναι μέλαν τὴν χρόαν. λέγεται δὲ καὶ ὀξύτατον εἶναι τὸ κέρας ἐκεῖνο. φωνὴν δὲ ἔχειν ἀκούω τὸ θηρίον τοῦτο πάντων ἀπηχεστάτην τε καὶ γεγωνοτάτην. καὶ τῶν μὲν ἄλλων αὐτῷ ζώων προσιόντων φέρειν καὶ πρᾶον εἶναι. λέγουσι δὲ ἄερα πρὸς τὸ ὁμόφυλον δύσεριν εἶναί πως. καὶ οὐ μόνον φασὶ τοὺς ἄρρενας εἶναι κατὰ συμφυῆ κύριξίν τε πρὸς ἀλλήλους καὶ μάχην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς θηλείας *ἔχουσι θυμὸν τὸν αὐτὸν, καὶ προάγειν τε τὴν φιλονεικίαν καὶ μέχρι θανάτου

ἔχει.

ἥττηθ

†ἡττηθέντα ἐξάγουσιν. ἔστι μὲν οὖν καὶ διὰ παντὸς τοῦ σώματος ῥωμαλέον· ἀλκὴ δέ οἱ τοῦ κέρατος ἄμαχός ἐστι. νομὰς δὲ ἐρήμους ἀσπάζεται καὶ πλανᾶται μόνος. ὥρᾳ δὲ ἀφροδίτης τῆς σφετέρας συνδυασθεὶς πρὸς τὴν θήλειαν, πεπράϋνται, καὶ μέντοι καὶ συννόμω ἐστόν. εἶτα ταύτης παραδραμούσης, καὶ τῆς θηλείας κυούσης, ἐκθηλοῦται αὖθις, καὶ μονίας ἐστὶν ὅδε ὁ Ἰνδὸς καρτάζωνος. Τούτων οὖν πάνυ νεαροὺς πώλους κομίζεσθαί φασι τῷ τῶν †Πραισίων βασιλεῖ· καὶ τὴν ἀλκὴν ἀλλήλοις ἀποδείκνυσθαι κατὰ τὰς θέας πανηγυρικάς. * τούτων δὲ ἁλῶναί ποτε οὐδεὶς μέμνηται.

Περὶ τῶν Ἰνδικῶν ζώων τῶν τοῖς Σατύροις προσεοικότων.

Κεφ. κα.

† Ὑπελθόντι τὰ ὄρη τὰ γειτνιῶντα τοῖς Ἰνδοῖς κατὰ

diffidere, sed contra etiam fœminas certare, pugnamq; vsque ad mortem victi ingrauescere. Nam & reliqui corporis maximo robore præditus est, & cornu inprimis inexpugnabili armatur: desertissimas regiones persequitur, simul & solitarius errat. Coitus tempore ad fœminam mãsuetè assuescit, & pariter pascuntur: Quum hoc tempus transierit, & ventrem fœmina ferre cœperit: rursus efferatur, & solus vagatur. Prasiorum regi illius pullos etiamnum teneros aiunt deportari, eosdemq; festis & panegyricis diebus ad pugnã committi ad robur ostendendum. Nã integræ ætatis & perfectæ nullum vnquam quisquã meminit captum fuisse.

De Indicis animalibus Satyrorũ similitudine.

CAP. XXI.

Finitimos Indiæ mõtes transimittenti, ad intim

addes ἐστί

πρασίων

τέλειον, Gillius.

Ὑπερελθόντι, Gillius.

timum latus densissimas conualles uideri aiunt, & Corudam locũ nominari: vbi bestiæ Satyrorum similitudinem formamq́; gerentes, & toto corpore hirsutæ, versantur: atque equinâ caudâ præditæ dicuntur. Eæ quum nõ à venatoribus agitantur, in opacis & spissis syluis solent ex frondibus (& fructibus) viuere. Quum autem venantium strepitum sentiũt, & Canum latratus exaudiunt, in montium vertices incredibili celeritate recurrunt: Nam per montes iter conficere assuetæ sunt. Contra eos qui se insequuntur pugnant, de summis montibus saxa deuoluentes, quorum impetu sæpe multi deprehensi pereunt. Itaque difficillimè capiuntur: & ex iis nonnullæ, sed ægerrimè tandem, aut ægrotantes nimirum, aut grauidæ comprehẽ

τὴν ἐνδοτάτην τὸ λοφῶδες φαινομένην, φασὶν αὐλῶνες δασύτατοι· καὶ καλεῖταί γε ὑπὸ Ἰνδῶν ὁ χῶρος Κόρυδα. ἀλῶνται δ' ἄρα φασὶν ἐν τούτοις τοῖς αὐλῶσι ζῷα σατύροις ἐμφερῆ τὰς μορφάς. τὸ πᾶν σῶμα λάσια. καὶ ἔχει κατὰ τῆς ἰξύος ἵππουριν. καὶ καθ' ἑαυτὰ μὲν, μὴ ἐνοχλούμενα, διατρίβειν ἐν τοῖς δρυμοῖς ὑλοτραγοῦντα. ὅταν δὲ αἴσθωνται κυνηγετῶν κτύπου, καὶ ἀκούσωσι κυνῶν ὑλακῆς, ἀναθέουσιν εἰς τὰς ἀκρωρείας αὐτὰς ἀμήχανα τῷ τάχει. καὶ γάρ εἰσι ταῖς ὀρειβασίαις ἐντριβεῖς· καὶ ἀπομάχονται πέτρας τινὰς κυλινδοῦντες κατὰ τῶν ἐπιόντων, καὶ καταλαμβανόμενοί γε πολλοὶ διαφθείρονται· καὶ ἐκ τούτων εἰσὶν ἐκεῖνοι δυσάλωτοι. καὶ μόλις ποτὲ καὶ διὰ μακροῦ τινας αὐτοὺς εἰς † Πρασίους κομίζεσθαι λέγουσι. καὶ τούτων μέν τοι ἢ τὰ νοσοῦντά γε ἐκομίσθη,

† ἀσίους

θη, ἢ θήλειαι καὶ κυοῦνται. καὶ συνέβη γε θηραθῆναι τὰς μὲν διὰ τὴν νόσον· τὰς δὲ, διὰ τὸν τῆς γαστρὸς ὄγκον.

περὶ Σκιράτων πέρα τῆς Ἰνδικῆς, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ὄφεων μεγίστων.

Κεφ. κβ.

Ἔστι δὲ καὶ Σκιρᾶται πέραν Ἰνδῶν ἔθνος καὶ τοῦτο. καὶ εἰσι σιμοὶ τὰς ῥῖνας, εἴτε οὕτως ἐκ βρεφῶν ἁπαλῶν ἐν θαλάσσῃ τῇ τῆς ῥινὸς διαμείναντες, εἴτε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τικτόμενοι. Γίνονται δὲ ὄφεις παρ' *αὐτοῖς μεγέθει μέγιστοι· ὧν οἱ μὲν ἁρπάζουσι τὰς ποίμνας, καὶ σιτοῦνται· οἱ δὲ, ἐκθηλάζουσι τὸ αἷμα, ὥσπερ οὖν παρὰ τοῖς Ἕλλησι οἱ αἰγοθῆλαι, ὑπὲρ ὧν ἀνωτέρω οἶδα ποιησάμενος μνήμην εὐκαιρεστάτην.

περὶ τῆς τῶν ἵππων εὐμαθείας, τῶν παρὰ Συβαρίταις πρὸς αὐλὸν ὀρχεῖσθαι δεδιδαγμένων. Κεφ. κγ.

duntur. Illæ quidē propter morbum: hæ verò ob grauiditatem. Capt.æ autem ad Prasios deferuntur.

De Sciratis gente vltra Indiam. & maximis apud eos Serpentibus.

CAP. XXII.

Sunt & Sciratæ gens vltrà Indiam, simi naribus, siue ita nati, siue à teneris assueti in mari *degere (*& vrinando offendere nasum ad saxa*) Apud hos serpētes maximi nascuntur: quorū alij greges pecorū rapiunt & vorāt: alij sanguinem tantùm exugunt, quemadmodum (lac) aues Caprimulgi à Græcis dictæ, quarum suo loco mentio à nobis facta est.

Scyritæ Plinio lib. 7 gentes sunt inter Nomadas Indos, quæ narium loco foramina tātum habent.

Videtur in Græco locus hic corruptus.

αὐτοῖς

De docilitate Equorum, qui apud Sibaritas ad tibiam saltabant: & historia cladis, quam Sybaritæ eam ob causam à Crotoniatis perpessi sunt.

CAP. XXIII.

Eadem historia est apud Athenæum, & similis alia de Cardianis, libro 7.

Ingenij & docilitatis Equorum clades Sybaritarum in Italia argumento est. Hi quum voluptuarij immodicè essent, opera & studia honesta omnia negligentes (vt audio) ignorabant, otio tantùm & sumptuoso luxui miserè addicti. Sed referre singula, prolixum foret. vnum supremi eorum luxus testimoniũ narrabo. Equi eis instituti erant, vt inter epulas ad tibiarum numeros saltarent. quod quũ scirent Crotoniatæ & bellũ aduersus eos gererent, tubam & omne vehemens & classicum signũ silere voluerunt: tibicines verò secum in acie adductos, quum jam intra sagittæ ictũ ab hoste abessent, numeros saltationi aptos inflare jusserũt: quibus auditis Sybaritarum Equi, saltationis dome-

εἰδότες ὅτι addo ex Athenæo.

Ἰάπυξ δὲ ἄρα καὶ τὸ εὐμαθὲς ἴδιον ἦν, καὶ τοῦτο μαρτύριον ἐκεῖνο. Συβαρίτας τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ τρυφῆς ἀκούω ποιήσασθαι φροντίδα ὑπερβάλλουσαν· καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἔργων τε καὶ σπουδασμάτων ἀμαθῶς ἔχειν· πάντα δὲ τὸν ἑαυτῶν βίον διάγειν ῥᾳστωνεύοντας ἐν ἀργίᾳ καὶ πολυτελείᾳ. παρήκειν γε μὴν οὐδ' ἕκαστα τῶν ἐν Συβάρει, μακρὸν γὰρ ἂν εἴη νῦν. ἐκεῖνο δ' οὐδ' ὁμολογεῖ τρυφὴν ἄμαχον. δεδιδαγμένοι ἦσαν αὐτοῖς ἵπποι παρὰ τὸν τῆς εὐωχίας καιρὸν ὀρχεῖσθαι πρὸς αὐλὸν τῷ ῥυθμῷ. τοῦτο οὖν * εἰδότες οἱ Κροτωνιᾶται † ἐπολέμουν αὐτοῖς, σάλπιγγα μὲν καὶ ἦχον σύντονον, καὶ παρακλητικὸν εἰς ὅπλα κατεσίγασαν· αὐλοὺς δὲ καὶ αὐλητὰς παραλαβόντες, ἐπεὶ ὁμοῦ ἦσαν, καὶ τόξευμα ἐξικνεῖτο ἤδη, ἐνέδοσαν ἐκεῖνοι τὸ μέλος τὸ ὀρχηστικόν· ὅπερ οὖν ἀκούσαντες οἱ τῶν Συβαριτῶν ἵπποι, καὶ τὴν οἴκοι μνήμην,

μέλη, ὡς ἐν μέσοις ὄντες τοῖς συμποσίοις, †ἀπεσείσαντο μὲν τοὺς ἀναβάτας, ἐσκίρτων δὲ καὶ ἐχόρευον, καὶ τῇ γε ἄλλῃ τὴν τάξιν συνέχεαν, καὶ τὸν πόλεμον ἐξωρχήσαντο.

περὶ τῶν ἵππων τῶν καλουμένων λυκοσπάδων. Κ. κδ.

Ὑπὲρ τῶν ἵππων τῶν καλουμένων λυκοσπάδων εἶπον καὶ ἀνωτέρω, καὶ νῦν εἰρήσεται, ὅσα προσακήκοα ἴδια. τὴν ὄψιν ἔχουσι συνεστραμμένην καὶ βραχεῖαν, εἰσὶ δὲ σιμοί. λέγουσι δὲ αὐτοὺς εἶναι καὶ φιλέλληνας, καὶ ἔχειν πρὸς γένους τοῦδε συνεσίν τινα ἀπόρρητον, καὶ συμφυῆ πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἀποσώζειν φιλίαν. καὶ προσιόντων τε καὶ ἐπαφωμένων καὶ κοίλῃ τῇ χειρί πως ἐπικροτούντων, μὴ ἄχθεσθαι μηδὲ ἀποσκιρτᾶν καὶ πανδημερεύειν μετ' αὐτοὺς, ὥσπερ ἐξ ὧν δεδεμένους· καθευδόντων δὲ, καθεύδειν

sticæ memoriâ tanquã in mediis versarentur conuiuiis, excussis sessoribus saltare & tripudiare cœperunt, & confuso Sybaritarũ ordine, stragis & cladis causa suis fuerunt dominis.

De Lycospadibus Equis.

CAP. XXIIII.

De Equis illis, quos Lycospades nominant, suprà etiã dixi. & nunc quæ insuper audiui addam. Rostrum habent breue, contortum (*benè compactum*) & simum. Quin & Græcorũ hominum quum studiosi esse dicuntur, tum de hujuscemodi hominũ genere mirificam notionem habere, vt naturali quodam sensu ad eos amandos afficiãtur. neque enim accedẽtibus & palpantibus, aut cauâ manu applaudentibus se offenduntur, neque resiliunt: sed tanquam constricti tenerentur, totum diem cum iis traducunt, atq; somnum prope eosdẽ

cap

οὐ μόνον ἐξωρχήσαντο, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀναβάτας ἔχοντες ηὐτομόλησαν πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας, *Athenaeus.*

capiunt. Sin ad ipsos barbarus accedit, quéadmodum ex vestigiis sagaciter odorantes Canes feras percipiunt, sic eum Equi illi cognoscunt, & clamorem tollunt, & tanquam sanè feram bestiam extimescentes, dant se in fugā. Iam porrò iis ad quos assueuerunt, & pabulū obiicientibus mirificè oblectantur, maximè verò aurigis formosi videri student, quod quidem ipsum quum natant ostendunt: tum enim in aquam lacus, maris aut fontis benè penitus procedunt, vt & nitidum os efficiant, & ne sordidum quippiam ex præsepi, aut de via illitum deformet speciosum nitorē. Quin & odorati vnguēti suauitatem in amore, & deliciis habere existimātur hoc genus, quanquam Homerus Equos omnes naturâ vnguentis delectari testatur,

πλησίον. ἐὰν δὲ προσέλθῃ βάρβαρος, ὥσπερ αἱ ῥινηλατοῦσαι κύνες ἐκ τῶν ἰχνῶν συνιᾶσι τὰ θηρία ἐκεῖνα, οὕτω τοι καὶ ἵπποι γινώσκουσι τὸν ξένον, καὶ χρεμετίζουσι, καὶ φεύγουσιν οἱονεὶ δεδοικυῖαι θηρίον. τοῖς μὲν οὖν συνήθεσι, καὶ χιλὸν ἐμβάλλουσι, καὶ τὴν ἄλλην κομιδὴν προσφέρουσι πάνυ ἥδονται, καὶ βούλονται ὡραῖαι φαίνεσθαι. καὶ ἔτι καὶ μᾶλλον τοῖς ἑαυτῶν ἡνιόχοις. καὶ τὸ μαρτύριον, ὅταν νήχωνται, ἐνδοτέρω προχωροῦσιν ἢ τῆς λίμνης, ἢ τῆς θαλάττης, ἢ τῆς κρήνης, καὶ τὸ πρόσωπον φαιδρυνέσθαι βούλονται, ἵνα μή τι ἄμορφον ᾖ, ἀκαλλὲς ἐκ τῆς φάτνης, ἢ ἐκ τῆς ὁδοῦ προσαπτόν, εἶτα ἐπιθολώσῃ τὸ κάλλος. Λυκοπάδι δὲ ἄρα ἵπποι καὶ ἀλοιφαὶ εὐώδεις, ὡς νύμφῃ φίλαι, καὶ μύρων ὀσμή. καὶ Ὅμηρος δὲ τὸ φιληδεῖν ἵππους χρίσμασι φύσει

πω

πεύθεις, ὁμολογεῖ λέγων· Τοίου γὰρ σθένος ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο Ἠπίου, ὃς σφῶϊ μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον Χαιτάων κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ. Καὶ ὁ Σιμωνίδης δὲ, ἐκ παντοδαπῶν θηρίων λέγων τὰς γυναῖκας γενέσθαι τε, καὶ διαπλασθῆναι, φησὶν ἐνίαις ἐκ τῶν ἵππων τό, τε φιλόκοσμον καὶ φιλόμυρον συντεχθῆναι κατ᾽ ἐκείνους φύσει. ἃ δὲ λέγει ταῦτά ἐστι. Τὴν δ᾽ ἵππος ἁβρὴ χαιτήεσσ᾽ ἐγείνατο, Ἡ δοῦλι᾽ ἔργα καὶ †ἄτην περιτρέπει· Κοὔτ᾽ ἂν μύλης ψαύσειεν, οὔτε κόσκινον Ἄρσεν, οὔτε κόπρον ἐξ οἴκου βάλοι, Οὔτε πρὸς ἰπνὸν ἀσβόλην ἀλευμένη Ἵζοιτ᾽, ἀνάγκῃ δ᾽ ἄνδρα ποιεῖται φίλον. Λοῦται δὲ πάσης ἡμέρας ἀπὸ ῥύπον, Δίς, †πολλάκις τρίς, καὶ μύροις ἀλείφεται. Ἀεὶ δὲ ἐκτενισμένην χαίτην φορεῖ Βαθεῖαν, ἀνθέμοισιν ἐσκιασμένην

quum canit: Auriga egregio priuati, sæpius illis Qui solitus liquido fuerat perfundere oliuo Ceruicem atque jubas ablutis flumine puro. Quin & Simonides fabulans ex diuersis beltiis natas & conformatas esse mulieres, nonnullis earum ornatus & vnguẽtorum studium ex Equorum naturâ innatũ esse scribit his versibus: At delicatus mulier quã genuit Equus, Labore abhorret & operibus seruilibus: Nec attigisse vellet, aut cribrum, aut molam, Non expurgare & verrere scopis domum: Non juxta furnum, ne trahat fuliginis Quicquam, sedere. Sponte non sua virum, Coacta sed amat. corpus in die suum Bis terve lauat & vngitur: pectit comas, Alitq; & ornat se superba flori-

Citantur hi versus etiam à Io. Stobæo, in Sermone de vituperio mulierum.

al'. δύην

al'. ἄλλοτε

bus. Talis quidem vxor præbet se spectaculum Aliis jucundum, sed viro nocet suo: Nisi ille fuerit aut rex, aut vir præpotens. Hujusmodi vxor oblectare quem queat.

Quemadmodum Persæ equos audaces & bellicosos efficiunt.

CAP. XXV.

Ne armorum fremitum, & gladiorum ad clypeos resonantium in pugna crepitum Equi extimescant, eos ad strepitum & sonitum assuescere cogunt Persæ, armaraq; cadauerũ simulachra paleis farta, eis subiiciunt, vt cæsorum calcationem in bello ferre consuescãt, vt ne rerum terribiliũ metu affecti, ad rem militarem, quum necessitas postulat, inutiles sint. Quod quidẽ ipsum Homerus haud sanè ignorauit, quũ Diome-

σκιασμένην. Καλὸν μὲν οὖν θέαμα τοιαύτη γυνὴ Ἄλλοισι· τῷ δ' ἔχοντι γίνεται κακόν. Ἢν μή τις ἢ τύραννος, ἢ σκηπτοῦχος ᾖ, Ὃς τοῖς τοιούτοις θυμὸν ἀγλαΐζεται.

Πῶς τοὺς ἵππους τοὺς πολεμικοὺς Πέρσαι ἀδεεῖς ἐργάζοιντο.

Κεφ. κε.

Ἴδια δὲ ἵππων ἐκεῖνα δή που. Οἱ Πέρσαι, ἵνα μὴ ὦσιν αὐτοῖς οἱ ἵπποι καταπλῆγες, ψόφοις αὐτοὺς καὶ ἤχοις χαλκοῖς προσεθίζουσι, καὶ καμμύουσιν, ὡς μή ποτε ἐν τῷ πολέμῳ δείσωσι τοὺς τῶν πανοπλιῶν ἀράβους, καὶ τὸν τῶν ξιφῶν τὸν πρὸς τὰς ἀσπίδας δοῦπον, εἴδωλά τε νεκρῶν δὴ σεσαγμένα ἀχύροις ὑποβάλλουσιν αὐτοῖς, ἵνα περιεθισθῶσι νεκροὺς ἐν τῷ πολέμῳ πατεῖν, καὶ μὴ δεδιότες ὥστε *ἐκπλήσσονται, εἶτα μέντοι δυσωπούμενοι, ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ὁπλιτικοῖς ἀχρεῖοι ὦσιν. οὐκ ἐλελήθει δὲ Ὅμηρον οὐδὲ τοῦτο, ὡς αὐτὸς δείκνυσιν. ὃν γοῦν ἀνῄρει μὲν·

ἐκπλήσσε-

μὲν ὁ Θρᾷξ Ῥῆσος, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ οἱ ἑταῖροι, οὓς ἀκούομεν ἐν Ἰλιάδι ἐκπεσόντων. ἃ δὲ ἀκούομεν, τοιαῦτά ἐστιν. ἀποσφάττει μὲν ὁ τοῦ Τυδέως τοὺς Θρᾷκας· ὁ δὲ τοῦ Λαέρτου τοὺς ἀνῃρημένους ὑπάγει τῶν ποδῶν· ἵνα μή ποτε νεήλυδες ὄντες οἱ Θρᾷκες ἵπποι, εἶτα μέντοι ἐκπλήττωνται τοῖς νεκροῖς *ἐμπαλαττόμενοι, καὶ ἀήθως κατ' αὐτῶν, ὡς δεινῶν φοβερῶν βαίνοντες, ἀποσκιρτῶσιν. οἱ δὲ, ἅπαξ μαθόντες, οὐκ ἂν αὐτοὺς λάβοι τοῦ μαθήματος λήθη· οὕτως εἰσὶν ἀγαθοὶ μαθεῖν ὁποῖον τῶν λυσιτελῶν οἱ ἵπποι. φιλεῖν δὲ οἷοί ποτέ εἰσι, καὶ ἐς ὅσον, εἴρηται μὲν εἴρηται ἐν λόγοις τοῖς ἄνω.

πῶς ἐν τοῖς κρυμώδεσι χωρίοις τὰ πρόβατα ἄχολά ἐστι.

Κεφ. κϛ.

dem quidem in Iliade scripsit Rhesum Thracem cum sociis iugulare: Vlyssem verò interfectos pedibus subtrahere: ne in cadauera incurrentes Thraces Equi, qui nuper aduenerant, formidine perterrerentur: atq; ad hæc ipsa insueti, vt per formidolosa quædam ingredientes præcipiti effrenatione efferrentur. Adeò ad discendũ dociles sunt Equi res vtiles quasuis. Iidem quomodo & quantopere homines ament, in præcedentibus explicaui.

ἐμπλαττόμενοι

In gelidis locis oues fellis expertes esse.

CAP. XXVI.

In regionibus perfrigidis quum niue & hyeme vehementi anni tempus infestum est, fellis expers est ouillũ pecus: Intra enim ouilia compulsum, nouo

Ἐν τοῖς κρυμώδεσι τόποις τὰ πρόβατα τῆς χιόνος ἐπιρρεούσης, καὶ τοῦ κρύους ἐνακμάζοντος, ἄχολά ἐστι, καθειργμένα δι' ἀέρα, καὶ τοῦ χιλοῦ τοῦ νέου μένοντος.

pabulo nõ vtitur. Deinde ineunte vêre, quum ad pastiones proficiscitur, felle impletur, quod ipsum Scythicis ouibus vsu maximè euenire solere aiunt.

De Psyllis gente Africa, & de Cerastis.

CAP. XXVII.

Agatarchides dicit, in Africa Psyllorum gentem esse, & nihil quidem quo ad viuendi rationem à reliquis hominibus differre, verũtamen cum aliis natiobus peregrinum eorũ corpus comparatum admirationem habere; non enim venenatas bestias, quę vel ictu vel morsu venenum relinquunt, eis quippiã nocere posse, neque aut Serpentis morsu, aut Phalangiorum mortiferis vulneribus, vt cæteros homines, affici: neque scorpionum aculeis lædi solere. Quum

μεταλαμβάνοντα, εἶτα μὲν τοιαῦτα διέρχεται. ὑπὸ παρακμὴν δὲ τοῦ ἦρος, καὶ προϊόντα ἐπὶ τὰς νομὰς, τῆς χολῆς ὑποπίμπλασθαι. τοῦτο δὲ ἄρα ἔτι καὶ μᾶλλον φιλεῖ παρακολουθεῖν τοῖς Σκυθικοῖς προβάτοις φασί.

περὶ τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ ἀνθρώπων, τῶν καλουμένων Ψύλλων.

Κεφ. κζ.

Ἀγαθαρχίδης φησὶν εἶναι γένος ἐν τῇ Λιβύῃ τινῶν ἀνθρώπων, καὶ μέντοι καὶ καλεῖσθαι αὐτοὺς Ψύλλους. καὶ ὅσα μὲν κατὰ τὸν ἄλλον βίον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων διαφέρειν οὐδὲ ἕν. τὸ δὲ σῶμα ἔχειν ξένον τι καὶ παράδοξον ὡς πρὸς τοὺς ἑτεροφύλους ἀντικρινόμενον. τὰ γάρ τοι ζῷα τὰ δακετὰ, καὶ τὰ ἑρπετὰ τοίνυν πάμπολλα ὄντα μηδὲν αὐτοὺς μόνους ἀδικεῖν. οὔτε οὖν ὄφεως δακόντος ἐπαΐουσιν, οὔτε φαλαγγίου νύξαντος ὡς τοὺς ἄλλους εἰς θάνατον. οὔτε μὴν σκορπίου κέντρον ἀπερείσαντος. ἐπεὶ δὲ ἄρα τού-

των

τῶν προσπελάσῃ τι ἅμα καὶ παραψαύσῃ τοῦ σώματος, καὶ ἅμα δέ τι ἐκείνων ψαύσῃ ἢ σπάσῃ τῆς ὀσμῆς, ὥσπερ οὖν φαρμάκου γευσάμενον ὑπνοποιοῦ, κάρωσίν τινα ἑλκτικὴν εἰς ἀναισθησίαν ἐμποιοῦντος ἐξασθενεῖ καὶ παρεῖται, ἔστ' ἂν παραδράμῃ ἄνθρωπος ἐντός. Ὅπως δὲ ἐλέγχουσι τὰ ἑαυτῶν βρέφη εἴτε ἐστὶ γνήσια, εἴτε καὶ νόθα, ἐν τοῖς ἑρπετοῖς βασανίζοντες, ὡς ἐν τῷ πυρὶ τὸν χρυσὸν οἱ βάναυσοι χρυσοχόοι, ἀνωτέρω εἶπον.

enim venenatum quiddam ad eos accesserit, & vel eorum corpus attigerit, vel aliquem odorem exhauserit, veluti soporiferam bibisset potionem, stupore affectum ac sensu priuatum sopitur: & tandiu debilitatur, quoad ab eo Psyllus recesserit. Porrò natos sibi infantes, quomodo germani an spurij sint experiantur Serpentibus admotis, vt auri puritatem igne explorant aurifabri, suprà narraui.

Πῶς ἐπαμύνουσιν οἱ Ψύλλοι τοῖς δηχθεῖσι. Κ. κη.

Καλλίας ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν περὶ τὸν Συρακούσιον Ἀγαθοκλέα λόγων, φησὶ τοὺς κεράστας ὄφεις, δεινοὺς εἶναι τὸ δῆγμα· ἀναιρεῖν γὰρ καὶ ζῷα ἄλογα, καὶ ἀνθρώπους, εἰ μὴ παρείη Λίβυς ἀνὴρ Ψύλλος ἂν τὸ γένος. οὗτος γοῦν ἐάν τε κληθεὶς ἀφίκηται, ἐάν τε καὶ

Psylli quomodo opem ferant illis quos animal venenatum aliquod læserit. c. XXVIII.

Callias lib. 10. historiæ quam conscripsit de Syracusano Agathocle, Cerastas, inquit, pestiferum morsum infligere solere, & bestias ratione carentes, & homines interficere: nisi Libycus vir natione Psyllus, ad curandum accesserit. Hic sanè siue euocatus, siue fortuitò

aduenerit, & plagam adhuc tolerabiliter dolentem viderit, solam saliuam ictui morsuíve inspuens dolorem mitigat, & perstringit: Sin percussum offenderit ægerrimè dolẽtem, intra dentes permultam aquã haurit, & os suum primò ex ea colluit, pòst verò eã in poculum injectam vulnerato exorbendam tradit. Quòd si veneni acerbitas acriùs inualescit, hic ægrotanti nudo nudus accumbit, & proprio suo corpore morbi vim frangit, & malo hominem liberat. Hoc autem ita se habere idoneus testis etiã Nicander Colophonius fuerit, cujus versus adscribam: Audiui Libycos Psyllos, quos aspera Syrtis Serpẽtúmque ferax patria alit populos, Non ictu inflictum diro, morsúve ve-

παρῆκται κατὰ τύχην, καὶ θεάσηται πράως ἔτι ἀλγοῦντα τὴν πληγὴν, ἢ τὸ δῆγμα μόνον προσπτύσας, εἶτα μὲν τι τὴν ὀδύνην ἐπράϋνε, καὶ κατεγοήτευσε τὸ δεινὸν τῷ σιάλῳ. ἐὰν δὲ εὕρῃ δυσανασχετοῦντα, καὶ ἀτλήτως φέροντα, ὕδωρ ἀθρόον σπάσας εἴσω τῶν ὀδόντων, καὶ χρησάμενος αὐτῷ τοῦ στόματος κλύσματι, εἶτα τοῦτο εἰς κύλικα ἐκβαλὼν, δίδωσι ῥοφῆσαι τῷ τρωθέντι. ἐὰν δὲ περαιτέρω καὶ τοῦδε τοῦ φαρμάκου καταχέῃ τὸ δεινὸν, ὅδε τῷ νοσοῦντι παρακλίνεται γυμνῷ γυμνὸς, καὶ τοῦ χρωτὸς οἱ τοῦ ἰδίου προσανατρίψας τὴν ἰσχὺν τὴν συμφυῆ, εἶτα μέντοι τοῦ κακοῦ πεποίηκε τὸν ἄνθρωπον ἐξαντλῶν. ἀπόχρη δὲ ἄρα ὑπὲρ τούτου, εἴη ἂν μάρτυς καὶ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος λέγων· Ἔκλυον ὡς Λίβυες Ψύλλων γένος, οὔ τι κε θηρῶν Αὐτοὶ χάζωνται μυδαλέαισι λυπαῖς, Ο(?)ὓς * Σύρτις βόσκει θηροτρόφος· εὖ δὲ καὶ ἄλλοις

Αἰοδ

Ἀνδράσιν ἤμυναν τύμμασιν ἀχθομένοις. Οὐ ῥίζαις ἔρδοντες, ἑῶν δ' ἀπὸ σύγχροα γυίων, καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις.

περὶ διφυῶν καὶ συγκεκραμένων ζώων. Κεφ. κθ.

Ἐμπεδοκλῆς ὁ φυσικὸς φησὶ περὶ ζώων ἰδιότητος λέγων καὶ ἐκεῖνος δήπου· γίνεσθαί τινα συμφυῆ καὶ κράσει μορφῆς μὲν διαφορότητα, ἑνώσει δὲ σώματος συμπεπλεγμένα, ἃ δὲ λέγει ταῦτά ἐστι· Πολλὰ μὲν ἀμφιπρόσωπα, καὶ ἀμφίστερνα φύεσθαι, βουγενῆ, *ἀνδρόπρῳρα. τὰ δ' ἔμπαλιν †ἐξανατείνειν ἀνδροφυῆ, βούκρανα· μεμιγμένα τῇ μὲν ἀπ' ἀνδρῶν, τῇ δὲ, γυναικοφυῆ σκιεροῖς ἠσκημένα γυίοις.

Περὶ τῶν ἐν Λυκίᾳ αἰγῶν. Κεφ. λ.

Ἐν Λυκίᾳ λέγει Καλλισθένης ὁ Ὀλύνθιος κείρεσθαι καὶ τὰς αἶγας, ὥσπερ οὖν πανταχῆ τὰ πρόβατα.

nenum Lædere: quin læsis ferre & opem reliquis, Non vi radicum, proprio sed corpore juncto: Et quæ sequũtur.

De bigeneribus & insititijs vel biformibus animalibus. C. XXIX.

Empedocles physicus de animalium proprietate scribẽs, auctor est nasci quædam bigenera, in vnum scilicet corpus naturâ duplici coalita. Sed ejus versus audiamus: Multa genus duplex referunt animalia membris, Pectore, vel capite, aut alio: sic vt videatur Antè viri retroq; bouis forma, aut vice versa. In pecore humanæ quondam vestigia formæ Insunt, & pecoris humano in corpore cõtrà.

al. ἀνδρίπρωρα

ἐξανατέλλειν

Capras in Lycia tonderi.

CAP. XXX.

Callisthenes Olynthius Capras scribit in Lycia, dẽsissimo & prolixissimo hirsutas esse pilo, vt muliebres cri-

nes implexi ab eis dependere videantur: & passim tanquam Oues tonderi, ex eisdemq; nauium fabros rudentes contexere.

γίνεται γὰρ δασυτάτας καὶ εὔτριχας δεινῶς τὰς αἶγας, ὡς εἰπεῖν βοστρύχους, ὡς λίαν ἕλικας κόμης ἐξηρτῆσθαι αὐτῶν. καὶ μέντοι καὶ τοὺς τεχνίτας τῶν νεῶν ἐργασίας καταχρῆσθαι αὐταῖς ταῖς θριξὶ συμπλέκοντας, ὡς καὶ τοὺς κάλως ἄλλοι.

De Canibus Cynamolgorum Indiæ populorũ.

CAP. XXXI.

περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς Κυναμολγῶν καλουμένων, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς κυνῶν. Κ. λα.

In his libris, quos Cnidius Ctesias de rebus Indicis conscripsit, Cynamolgorum gentem ait, Canes permultos magnitudine Hyrcanis Canibus pares, alere solere. Quamobrem verò sit hæc natio tam Canum studiosa, causam idem affert. Quum ab æstiuo solstitio ad mediã hyemem, tanquam Apum examina, aut concitata Vesparum vis, sic armenta numero ampliora Boum ferorum eos cornibus vehementer incitata apperant & noceant: hi non aliter hæc retundere valentes, Ca-

Λέγει δὲ ἄρα Κτησίας ἐν λόγοις Ἰνδικοῖς, τοὺς καλουμένους Κυναμολγοὺς τρέφειν κύνας πολλοὺς, κατὰ τοὺς Ὑρκανοὺς τὸ μέγεθος. καὶ εἶναί γε ἰσχυρῶς κυνοτρόφους, καὶ τὰς αἰτίας ὁ Κνίδιος ἐκείνας λέγει. ἀπὸ τῶν θερινῶν τροπῶν εἰς μεσοῦντα χειμῶνα ἐπιφοιτῶσιν αὐτοῖς ἀγέλαι βοῶν, οἱονεὶ μελιττῶν σμῆνος ἢ σφηκιὰ κεκινημένη, πλῆθος ἀριθμοῦ κρείττους οἱ βόες. εἰσὶ δὲ ἄγριοι καὶ ὑβρισταὶ, τὸ εἰς κέρας θυμοῦνται δεινῶς. οὐκοῦν ἔχοντες αὐτοὺς ἀναστέλλειν ἑτέρως οὐδὲ, τοὺς τροφίμους αὐτῶν κύνας ἐπ' αὐτοὺς

ἀφιᾶσι

ἀφιᾶσιν, ἐς τούτους ἀεὶ τρεφομένους οἱ παρ᾽ αὐτοῖς καταγωνίζονταί τε καὶ διαφθείρουσιν αὐτοὺς ῥᾷστα. εἶτα τῶν μὲν κρεῶν τὰ δοκοῦντά σφισιν εἰς ἐδωδὴν ἐπιτήδεια, ἐξαιροῦσι· τὰ δὲ λοιπὰ τοῖς κυσὶν ἀποκρίνουσι, καὶ μάλα γε ἀσμένως κοινωνοῦντες αὐτοῖς, ὥσπερ οὖν εὐεργέταις ἀπαρχόμενοι. κατὰ τὴν ὥραν δὲ καθ᾽ ἣν οὐκέτι φοιτῶσιν οἱ βόες, συνθήρους αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ζώοις τοῖς ἄλλοις ἔχουσιν· καὶ τῶν θηλειῶν ἀμέλγουσι τὸ γάλα, καὶ ἐκ τούτου κέκληνται. πίνουσι γὰρ αὐτὸ, ὥσπερ οὖν ἡμεῖς τὸ τῶν οἰῶν τε καὶ τῶν αἰγῶν.

nes quos magnâ curâ aluerunt, in ipsos immittunt, qui facilè Boues debellant, & interimũt. Deinde antè commemorati homines, quas esculentas carnes existimãt, sibi auferũt, reliquas Canibus impertiunt, libenterq; cõmunicant, tãquam pro accepto beneficio grati. Reliquo anni tempore quum non amplius eò Boues accedunt, ad venandas alias feras secum ducunt. Icciṙcoq; Cynamolgi appellantur, quòd à Canibus lac exprimunt mulctrâ, eũ verò sic idipsum, quéadmodum nos vel ouillũ, vel caprinum, bibunt.

Περὶ τῶν ἐν Κίῳ προβάτων, καὶ τοῦ ἐξ ἀκανθῶν τυροῦ. Κεφ. λβ.

De Ouibus in Cio, & caseo e spinis.

CAP. XXXII.

Αἰσχυλίδης ἐν τοῖς περὶ γεωργίας κατὰ τὴν Κίον γῆν πρόβατα γίνεσθαι ὀλίγα ἑκάστῳ τῶν γεωργῶν φησί. τὸ δὲ αἴτιον, λεπτόγεών τε εἶναι τὴν Κίον ἰσχυρῶς, καὶ νομὰς οὐκ ἔ-

Æschylides in libris de re rustica, in Cio insula prodit Agricolas singulos Oues posside-re paucas, eò quòd solum perquàm macrum sit, & pascua non ha-

nes implexi ab eis dependere videantur: & passim tanquam Oues tonderi, ex eisdemq; nauium fabros rudentes contexere.

De Canibus Cynamolgorum Indiæ populorũ.

CAP. XXXI.

In his libris, quos Cnidius Ctesias de rebus Indicis conscripsit, Cynamolgorum gentem ait, Canes permultos magnitudine Hyrcanis Canibus pares, alere solere. Quamobrem verò sit hæc natio tam Canum studiosa, causam idem affert. Quum ab æstiuo solstitio ad mediã hyemem, tanquam Apum examina, aut concitata Vesparum vis, sic armenta numero ampliora Boum ferorum eos cornibus vehementer incitata appetant & noceant: hi non aliter hæc retundere valentes, Ca-

γίνεσθαι γὰρ δασυτάτας καὶ εὐτρίχας δεινῶς τὰς αἶγας, ὡς εἰπεῖν βοστρύχους, ὥστε καὶ τὰς ἕλικας κόμης ἐξηρτῆσθαι αὐτῶν. καὶ μέντοι καὶ τοὺς τεχνίτας τῶν νεῶν ἐργασίας καταχρῆσθαι αὐταῖς, τὰς σειρὰς συμπλέκοντας, ὡς καὶ τοὺς κάλως ἄλλοι.

περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς Κυναμολγῶν καλουμένων, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς κυνῶν. Κ. λα.

Λέγει δὲ ἄρα Κτησίας ἐν λόγοις Ἰνδικοῖς, τοὺς καλουμένους Κυναμολγοὺς τρέφειν κύνας πολλοὺς κατὰ τοὺς Ὑρκανοὺς τὸ μέγεθος· καὶ εἶναί γε ἰσχυρῶς κυνοτρόφους, καὶ τὰς αἰτίας ὁ Κνίδιος ἐκείνας λέγει. ἀπὸ τῶν θερινῶν τροπῶν εἰς μεσοῦντα χειμῶνα ἐπιφοιτῶσιν αὐτοῖς ἀγέλαι βοῶν, οἱονεὶ μελιττῶν σμῆνος ἢ σφηκιὰ κεκινημένη, πλῆθος ἀριθμοῦ κρείττους οἱ βόες. εἰσὶ δὲ ἄγριοι καὶ ὑβρισταί, καὶ εἰς κέρας θυμοῦνται δεινῶς. οὔκουν ἔχοντες αὐτοὺς ἀναστέλλειν ἑτέρως, οἱ δὲ, τοὺς τροφίμους αὐτῶν κύνας ἐπ' αὐτοὺς

ἀφιᾶ

ἀφιᾶσιν, ἐς τοῦτο ἀεὶ τρεφομένους· οἱ δὲ καταγωνίζονταί τε καὶ διαφθείρουσιν αὐτοὺς ῥᾷστα. εἶτα τῶν μὲν κρεῶν τὰ δοκοῦντά σφισιν εἰς ἐδωδὴν ἐπιτήδεια, ἐξαιροῦσι· τὰ δὲ λοιπὰ τοῖς κυσὶν ἀποκρίνουσι, καὶ μάλα γε ἀσμένως κοινοῦντες αὐτοῖς, ὥσπερ εὐεργέταις ἀπαρχόμενοι. κατὰ τὴν ὥραν δὲ καθ' ἣν οὐκ ἔτι φοιτῶσιν οἱ βόες, συνθήρους αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ζῴοις τοῖς ἄλλοις ἔχουσιν· καὶ τῶν θηλειῶν ἀμέλγουσι τὸ γάλα, καὶ ἐκ τούτου κέκληνται. πίνουσι γὰρ αὐτό, ὥσπερ οὖν ἡμεῖς τὸ τῶν οἰῶν τε καὶ τῶν αἰγῶν.

nes quos magnâ curâ aluerunt, in ipsos immittunt, qui facilè Boües debellant, & interimũt. Deinde antè commemorati homines, quas esculentas carnes existimãt, sibi auferũt, reliquas Canibus impertiunt, libenterq; cõmunicant, tãquam pro accepto beneficio grati. Reliquo anni tempore quum non amplius eò Boues accedunt, ad venandas alias feras secum ducunt. Iccircoq; Cynamolgi appellantur, quòd à Canibus lac exprimunt mulctrâ, eõ verò sic idipsum, quéadmodum nos vel ouillũ, vel caprinum, bibunt.

περὶ τῶν ἐν Κίῳ προβάτων, καὶ τοῦ ἐξ ἀκανθῶν τυροῦ.

κεφ. λβ.

De Ouibus in Cio, & caseo e spinis.

CAP. XXXII.

Αἰσχυλίδης ἐν τοῖς περὶ γεωργίας κατὰ τὴν Κίον γῆν πρόβατα γίνεσθαι ὀλίγα ἑκάστῳ τῶν γεωργῶν φησι. τὸ δὲ αἴτιον, λεπτόγεών τε εἶναι τὴν Κίον ἰσχυρῶς, καὶ νομὰς οὐκ ἔ-

Æschylides in libris de re rustica, in Cio insula prodit Agricolas singulos Oues possidere paucas, eò quòd solum perquàm macrum sit, & pascua non ha-

beat. itaq; eos Ouibus cytisum, folia fici & oleæ decidua obiicere, & paleas leguminum variorum, quibus illæ in pabulo acquiescant. Sed spinas etiam quasdam ab eis seri ait, è quibus quod emanârit lac coagulari, & in optimum caseum conuerti, quem Cynthium nominant: ejusq; talentum vænire drachmis (centum) & nonaginta. Addit & Agnos hujus insulæ egregios haberi, & majore cæteris precio †vendi.

*Caseus Cynthius (fortè acanthius) è lacte cuiusdam spinæ. Nos spinam albam nouimus, cuius semine lac coagulatur: nullam verò spinam quæ lac caseo aptum præbeat, etsi talem alicubi extare verisimile est. Multæ quidem spinæ lac habent, tũ ex lactucarum sylvestriũ, tum è carduorum genere, vt carlina etiam.

τρέφεσθαι ἐστὶ τοῦ πήγνυσθαι καὶ συγκρίνεσθαι, ὡς περὶ τυροῦ λέγεται παρ' Ὁμήρῳ.

fortè ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα, ne καὶ abundet.

χεῖν. κύτισον δὲ καὶ θρῖα ἐμβάλλειν, καὶ τῆς ἐλαίας τὰ ῥυέντα φύλλα. καὶ μέντοι καὶ τῶν ὀσπρίων ἄχυρα ποικίλα τε καὶ ποικίλων ἐκείνοις ἀγαθὰ εἶναι ταῦτα δεῖπνον. παρασπείρεσθαι δὲ καὶ ἀκάνθας. γίνεσθαι δὲ ἐξ αὐτῶν γάλα· καὶ τοῦτο † τρεφόμενον, τυρὸν ἐργάζεσθαι κάλλιστον. καλεῖσθαι δὲ αὐτὸν * Κύνθιον, ὁ αὐτὸς λέγει. καὶ μέντοι καὶ τὸ τάλαντον αὐτοῦ πιπράσκεσθαι δραχμῶν καὶ † ἐνενήκοντα. Γίνεσθαι δὲ καὶ ἄρνας τὴν ὥραν διαπρεπεῖς, καὶ πιπράσκεσθαι οὐ κατὰ τοὺς ἑτέρους, ἀλλὰ καὶ σοβαρωτέρᾳ τῇ τιμῇ.

Idem Arist. de Epirotic. bubus.

De Bobus Phœniciæ, Libyæ & Leuctricis: & de Capris quibusdam Libycis, & Ouibus Budianis. c. XXXIII.

περὶ τῶν ἐν Φοινίκῃ βοῶν, καὶ τῶν ἐν Λιβύῃ βοῶν καὶ προβάτων. ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν Λευκτρικοῖς βοῶν. κεφ. λγ.

Phœnicum libri testantur, indigenas Vaccas

Φοίνικες λέγουσι λόγοι, τὰς βοῦς τὰς * ἐπιχωρίους

τοσαύτας εἶναι τὸ μέγεθος, ὡς ἑστάναι τοὺς ἀμέλγοντας ὄντας μεγίστους· ἢ δεῖσθαι θρανίου, ἵνα ἀναβάντες ἐφίκωνται τῶν μαζῶν. Λιβύων δὲ ἄρα τῶν γειτνιώντων Ἰνδοῖς ὀπισθονόμων βοῶν ἀγέλας εἶναί τινας ἀκούω. τὸ δ' αἴτιον, ἡ φύσις ὡς ἐξήμαρτε τὸ πρῶτον, ἢ ὠλιγώρησεν· ἐπεὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῖς ἐστι τὰ κέρατα, καὶ ὁρᾶν οὐκ ἐᾷ τὰ πρὸ τῶν ποδῶν. ἡ δὲ εἰς οὐρὰν ἐπανάγει τὴν βάδισιν αὐτοῖς· εἶτα ἐπικύπτοντες, κείρουσι τὴν πόαν. Ἀριστοτέλης γε μὴν φησὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν Λεύκτροις ἐκπεφυκέναι τὰ κέρατα καὶ τὰ ὦτα, ἔκφυσιν τὴν αὐτὴν, καὶ εἶναι συνυφασμένα. Ὁ δὲ αὐτὸς ἐν χώρᾳ τινὶ Λιβύων τὰς αἶγας τοῦ στήθους φησὶ τοὺς μαζοὺς ἔχειν ἀπηρτημένους.

cas eâ esse magnitudine, vt vel procerissimi pastores, quum mulgẽt, stare, aut etiam (*si minus proceri sint*) in scabellum ascendere habeant necesse, vbera vt possint pertingere. In Libya Indis finitima retrouersùs pascentium Boum esse armenta auditione accepi. Causa cur sic pascãtur, est, quòd non ritè collocata à natura ante oculos cornua habent, & quæ ante pedes sunt videre non queãt. Ex quo fit vt ingressionem ad caudam retorquentes, herbam depascantur. Aristoteles ait Leuctricorum Boum cornua atque aures, ex vna stirpe cognata & simul contexta esse. Idẽ auctor est in loco quodam Libyæ Caprarum vbera à pectore dependere: & apud Budianos Carisci accolas, albam Ouem nullam nasci,

Εἴη δ' ἂν τοῦ παιδὸς τοῦ Νικομάχου καὶ ταῦτα, ἐν τοῖς περὶ τὸν † Σκαρίσκον Βουδινοῖς οἰκοῦσιν οὐ γίνεσθαί φησι πρόβατον λευκὸν, ἀλλὰ μέ- al. καρίσκοι

sed nigras omnes esse.

λαινα πάντα.

De Capris Sardiniæ, & vestimentis ex earum pellibus.

Σαρδὼ CAP. XXXIIII.

* Sardiniam pecudum optimã esse parentem Nymphodorus scribit: Caprásque procreare, quarum pellibus pro vestimentis indigenæ vtantur, tamq; mirificâ vi esse, vt hyberno tempore calefaciãt, æstiuo refrigerent: simulq, in iis ipsis pellibus cubiti magnitudine pilos innasci. atque ei qui iis indutus fuerit, si commodum videatur, quũ est frigida tempestas, pilos ad corpus conuertit, vt ab iis calescat: quum autem est æstas, inuertit, ne calore vexetur.

al. φορήματα

περὶ τῶν ἐν Σαρδοῖ αἰγῶν. κεφ. λδ.

Νυμφόδωρος λέγει τὴν * Σαρδὼ εἶναι θρεμμάτων μητέρα ἀγαθήν. θαυμασίαν δὲ ἄξιον τίκτει ζῷον τὰς αἶγας αὕτη. τὰς γάρ τοι δορὰς τοῖς ἐπιχωρίοις ἠσθῆσθαι, καὶ εἶναι ταύτας σκέπην· καὶ διὰ χειμῶνος μὲν ἀλεαίνειν· ψύχειν δὲ ἐν τῷ θέρει, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ. συμπεφυκέναι δὲ ἄρα ταῖς δοραῖς, καὶ πήχεως τὴν τρίχα. τοῦ φορήματος δὲ ἄρα τούτου ἔοικε χρῆναι διὰ μὲν τοῦ κρυμοῦ τὰς τρίχας ἐς τὸν χρῶτα ἀποστρέφειν· διὰ τοῦ θέρους δέ, ἔξω· εἰ μέλλοι ὁ ἠσθημένος, διὰ μὲν τοῦ κρυμοῦ θάλπεσθαι· διὰ δὲ τοῦ θέρους, μὴ ἀποπνίγεσθαι.

De Capris in Cythba Indiæ vico piscinoris.

CAP. XXXV.

Non silentio prætéribo Otthagoram, is in libris, quos conscripsit de rebus Indicis, inquit.

περὶ τῶν ἐν Κωΰθα τῇ κώμῃ αἰγῶν. κεφ. λε.

Τί δέ; Ὀρθαγόραν μνήμης ἄμοιρον ἐάσομεν; ὅσπερ ἐν Ἰνδοῖς λόγοις φησί.

Κώθα * Καύθα μέν, οὗτος

εἶναί φησι κάμηλον τόδε ὄνομα λαχοῦσαν, ταῖς δὲ αἰξὶ ταῖς ἐπιχωρίοις ἔνδον ἐν τοῖς σηκοῖς παραβάλλειν τοὺς νομέας ἰχθῦς ξηροὺς χιλόν.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων πρὸς τὰς σῦς ἀπεχθείας.

Κεφ. λς.

Ὅτι δέδοικεν ἐλέφας ὗν ἀνωτέρω εἶπον· τὸ δὲ ἐν Μεγάροις γενόμενον, Μεγαρέων ὑπ' Ἀντιπάτρου πολιορκουμένων, ἐθέλω εἰπεῖν. καὶ μέντοι εἰρησόμενον τοῦτό ἐστι. τῶν Μακεδόνων βιαίως ἐγκειμένων, ὗς πίττῃ χρίσαντες * ψυχρᾷ, καὶ ὑποπρήσαντες αὐτὰς, ἀφῆκαν ἐς τοὺς πολεμίους· ἐμπεσοῦσαι δὲ ἄρα ἐκεῖναι οἰστρημέναι ταῖς τῶν ἐλεφάντων ἴλαις καὶ βοῶσαι ἅτε ἐμπιπράμεναι, ἐξέμηναν τοὺς θῆρας, καὶ ἐξάραττον δεινῶς· οὔτε γοῦν ἔμενον ἐν τάξει, οὔτε ἦσαν ἔτι πρᾶοι, καίτοι ἐκ νηπίων πεπωλευ-

* ὑγρᾷ

quit, in Coytha vico sic nuncupato ab indigenis pisces atidos Capris in stabulis comedendos obiici.

De Elephantorum cum Suibus dissidio.

CAP. XXXVI.

Elephantum à suillo timere pecore jam dixi: nunc explicare placet quod ad Megaram accidit: Quum ab Antipatro Megarenses circumsederentur, acerrimeq; Macedones incũberent, primò in Sues pice liquidâ oblitos incendium Megarei excitarunt, deinde sic incẽsos in hostes immiserunt. Ij itaque furore inflammati, cùm in Elephantorum agmina incurrerunt, tum clamantes, nempe igni flagrantes, quasi quibusdã furiis Elephantos incitarunt, & grauiter perturbarunt. Itaque nullũ neq; ordinem tenebãt, neque ampliùs, quamuis à primo ætatis tempore domiti fuissent, mansuefacti erant: siue

quòd suâ quâdam recô ditâ naturâ à suillo pecore longè abhorreât, grauiq; in id odio sint: siue etiam quia horum absonum vocis acumē perhorreant. Cujus rei non ignari educatores generis Elephantini, vnà cum Suibus pullos alunt, ex consuetudine eos vt minùs horreât.

De Indicorum Psyllorū iumentis & pecoribus pusillis: quodq; Sues in India non nascantur, & detestabiles habeantur.

CAP. XXXVII.

Apud Indos Psyllos (nam sunt etiam alteri Africi) arictibus non majores Equi gignuntur. Itemq; Oues non magnitudine Agnos nostros superant. Asini quoque pares nascuntur, & similiter Muli, Boues, & quod illic cūque bestiarum, perparuulum est. Porrò apud Indos nullum Suē neque ferum neque cicu-

μένοι· εἴτε φύσει τινὶ οἱ ἐλέφαντες ἰδίᾳ μισοῦντες τὰς ὗς καὶ μυσαττόμενοι, εἴτε καὶ τῆς φωνῆς αὐτῶν τὸ ὀξὺ καὶ ἀπηχὲς πεφρικότες ἐκεῖνοι συνειδότες οὖν ἐκ τούτων οἱ πωλοτρόφοι τῶν ἐλεφάντων ὗς παρατρέφουσιν αὐτοῖς ὥς φασιν· ἵνα καὶ ἐκ τῆς συνηθείας ἧττον ὀῤῥωδῶσιν αὐτάς.

περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ινδικοῖς ψύλλοις ἵππων τε καὶ προβάτων, καὶ λοιπῶν ζώων, πηλίκα τὸ μέγεθός εἰσι. καὶ ὅτι παρ' Ινδοῖς ὗς οὐ γίνεται· καὶ ὡς βδελύσσονται ἐκείνης κρέα.

Κεφ. λζ.

Παρὰ γοῦν τοῖς Ψύλλοις καλουμένοις τῶν Ινδῶν, εἰσὶ γὰρ καὶ Λιβύων ἕτεροι, ἵπποι γίνονται τῶν κριῶν οὐ μείζους. καὶ τὰ πρόβατα ἰδεῖν μικρὰ κατὰ τοὺς ἄρνας. καὶ οἱ ὄνοι δὲ τοσοῦτοι γίνονται τὸ μέγεθος· καὶ οἱ ἡμίονοι, καὶ οἱ βοῦς, καὶ πᾶν κτῆνος ἕτερον ὁποιονοῦν. Υν δὲ ἐν Ινδοῖς οὔ φασι γίνεσθαι, οὔτε ἥμερον, οὔτε ἄγριον.

μυσαττ

μυσάττονται δὲ καὶ ἐσθίειν τοῦδε τοῦ ζώου Ἰνδοὶ, καὶ οὐκ ἂν γεύσαιντό ποτε ὑείων, ὥσπερ οὖν οὐδὲ ἀνθρωπείων οἱ αὐτοί.

rem nasci Ctesias Cnidius ait, & Suilli generis vsum Indos à se detestari, & tantoperè ab eo vescendo, quàm ab humanis carnibus, abhorrere.

περὶ τῶν ἐν μητροπόλει τῇ Ἐφεσίᾳ ὄφεων, καὶ τῶν ἀντιπάλων αὐτοῖς καρκίνων.

Κεφ. λη.

De metropoleos Ephesiæ Cãcris hostibus serpẽtiũ.

CAP. XXXVIII.

Ἐν μητροπόλει ἀκούω τῇ Ἐφεσίᾳ λίμνην εἶναι, καὶ πρὸς αὐτῇ σπήλαιον. ἔχει δὲ ἄρα τὸ ἄντρον ὄφεων πλῆθος ἄμαχον. καὶ εἶναι τούτους μεγίστους φασὶ, καὶ δεινοὺς τὸ δῆγμα. περιΐενται μὲν οὖν αὐτοὺς τοῦ ἄντρου λόγος ἔχει, ὅσον ἐς τὴν λίμνην ἐξερπύσαι τὴν παρακειμένην, καὶ νήχεσθαι πειρωμένους δὲ περαιτέρω τοῦ ὕδατος προελθεῖν, οὐ δύνασθαι. μέλλοντας γὰρ ἐπιβαίνειν τῆς γῆς ἐκλοχᾶν καρκίνους μεγάλους, οἵπερ οὖν ἀναλείναντες τὰς χηλὰς, συλλαμβάνουσιν ἐς πνῖγμα αὐτοὺς καὶ ἀναιροῦσι. δεδοικότες οὖν οἱ ὄφεις τοὺς ἐχθροὺς ἡσυχάζουσι, καὶ εἰς τὴν γῆν αὐτοῖς ἄβατόν ἐστι. πεφρίκασι γὰρ τὴν ἐκ

Ad paludem quæ iuxta Ephesiam metropolim existit, aiunt cauernam esse Serpentium plenam maximorum: qui vt magnum acerbitatis virus habent in mordendo, ita, tametsi ex cauerna prodeuntes vsque ad proximam paludem serpunt, tamen natando traiicere conantes, vt in oppositã ripam exeant, Cancrorum, qui eas extensis forcipibus comprehensas interficiunt, metu deterrẽtur: itaque conquiescunt, atque à trãsmittendo se sustinent,

cancrorum custodias formidantes, & pœnarum metum exhorrescentes: ac nisi mirabili naturæ dono paludis ripas Cancri incolerent, & tuta illic omnia præstarent, dudum pestiferis Serpentium morsibus incolæ periissent.

De diuersorum locorum Draconibus & Aspidibus magnis.

CAP. XXXIX.

Onesicritus Astypalæus duos in India scribit Dracones fuisse, quos Aposisares Indus nutriuerit, alterum sex & quadraginta, alterū octoginta cubitorum, eosdemq; Alexandrum ardenter videre expetiuisse. Regnante Philadelpho, duos item ex Æthiopia Dracones in Alexandriā deportatos fuisse viuos, apud Ægyptios peruagatum est, alterum magnitudine quatuordecim, alterum tredecim cubitorum.

addo ἀνάβασιν.

al. μεγάλων ἑκατόν. Gillius legit μς.

ἐκ τῶν καρκίνων φρουρὰν καὶ κόλασιν· ἢ πάντως ἂν ἀπολώλασιν οἱ περὶ τὴν χώραν ἐκ πολλοῦ, εἰ μὴ φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ περιειληφότες οἱ προειρημένοι καρκίνοι τῆς λίμνης τὰ χείλη, καὶ ἀνείργοντες, εἶτα εἰρήνην ἀπέφαινον τὰ ἐν τῷ τόπῳ πάντα.

περὶ τῶν ἐν διαφόροις τόποις δρακόντων τε καὶ ἀσπίδων.

Κεφ. λθ.

Ὀνησίκριτος ὁ Ἀστυπαλαιεὺς λέγει ἐν Ἰνδοῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ παιδὸς Φιλίππου † γενέσθαι δράκοντας δύο, οὓς Ἀποσισάρης ὁ Ἰνδὸς ἔτρεφεν· ὧν ὁ μὲν ἦν πηχῶν *μ καὶ ϛ. ὁ δὲ π. καί φησιν ἐπιθυμῆσαι δεινῶς Ἀλέξανδρον θεάσασθαι αὐτούς. Λέγουσι δὲ Αἰγυπτίων λόγοι καὶ ἐπὶ τοῦ Φιλαδέλφου ἐξ Αἰθιοπίας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρου πόλιν κομισθῆναι δράκοντας δύο ζῶντας. καὶ τὸν μὲν αὐτῶν, πηχῶν ιδ. τὸν δὲ, ιγ. Ἐπὶ γε-

μὴν

μὴν τοῦ Εὐεργέτου, τρεῖς κομισθῆναι καὶ τὸν μὲν, εἶναι πηχῶν θ. τὸν δὲ ζ. τὸν δὲ τρίτον, ἐνδαπολείπεσθαί γε καὶ τρέφεσθαι ἐν τοῦ † Ἀσκληπιάδου, σὺν πολλῇ τῇ κομιδῇ* αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοί φασι. Καὶ ἀσπίδας δὲ τετραπήχεις γενέσθαι πολλάκις οἱ αὐτοὶ λέγουσι. Μνήμην δ' ἄρα τούτων ἐποιησάμην, τὸ ἴδιον τῶν ζώων ἐπεξελθὼν καὶ εἰς ὅσον πέφυκε μῆκος προϊέναι, δεῖξαι βουληθείς. Λέγουσι γοῦν καὶ οἱ τὰ ὑπὲρ τῆς Χίου συγγράψαντες ἱστορίας, γενέσθαι ἐν τῇ νήσῳ περὶ τὸ ὄρος τὸ καλούμενον † Πελιναῖον, ἐν αὐλῶνί τινι δασεῖ καὶ δένδρων ὑψηλῶν πεπληρωμένῳ, δράκοντα μεγέθει μέγιστον. ὑποφρίττουσι καὶ τὸν συριγμὸν ἐπιπεφρίκασιν οἱ τὴν Χίον κατοικοῦντες. οὐκοῦν οὐδὲ ἐτόλμων τινὲς ἢ τῶν γεωργούντων, ἢ τῶν νεμόντων πλησίον γενόμενοι καταγνῶναι τὸ μέγεθος. ἀλλὰ ἐκ μόνης τοῦ συριγμοῦ πελώριόν τι καὶ

Euergetis regis temporibus tres etiam aduectos fuisse, vnum nouẽ, alterum septem cubitorum, tertium magnâ curâ in Æsculapij templo nutritũ fuisse. Atqui etiam Aspides quatuor cubitorũ Ægyptij apparuisse afferunt. Hæc super horum animaliũ peculiari natura, & incrementi eorum magnitudine afferre volui. Iam qui de Chiorũ rebus historiam conscripserunt, ad quādam Pellenæi montis vallẽ, proceris arboribus frequentem atque opacã, maximâ magnitudine Draconẽ inquiunt procreatum fuisse, cujus sibilum Chij vehementer perhorrescerent: magnitudinem verò nulli neque agricolæ, neque pastores accedẽdo propiùs considerare audetent, sed ex solo sibilo ingentem quandam &

Ἀσκληπιοῦ. Gillius αὐτὸν

Πελληναῖον ὄρος. id est mons Pellenæus in Chio insula, Stephanus. Recẽtior quidam Chion Chariaurbẽ esse scripsit sub monte Peleno.

ἐκπα-

formidolosam feram bestiam esse suspicarentur. ejus tamen magnitudinem tandem mirabili quâdam machinatione atque solertiâ cognitam fuisse: Vento nimirum vehementissimo valliis arbores concussas, & violenter collisos ramos ignem concepisse: & simul inde ingens incendium excitatum, locum omnem comprehendisse, & ferã circumdedisse, eamq; interceptã, quum elabi non posset, ardore flãmæ conflagrasse. Itaq; nudato loco omnia cõspicua facta fuisse: & verò Chios metu liberatos quum spectatũ venissent, inusitatâ magnitudine ossa, & immane caput offendisse, vt ex iis qualis quantusq; viuus ille fuisset, coniici posset.

al. ἐτρίφθη

ἐκπληκτικὸν τὸ θηρίον εἶναι ἐπίστευον. ἐγνώσθη δ' οὖν ὅσος ποτὲ τὸ μέγεθος ἦν, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θαυμαστῇ μηχανῇ, ναὶ μὰ Δία. σφοδροῦ γὰρ ἀνέμου καὶ σκληροῦ προσπεσόντος, † ἐτρίφθη πρὸς ἄλληλα τὰ ἐν τῷ αὐλῶνι δένδρα καὶ οἱ κλάδοι βιαίως ἀραττόμενοι, ἐκτυσι πῦρ. καὶ αἴρεται μεγίστη φλὸξ, καὶ παραλαμβάνει τὴν πᾶσαν χώραν, καὶ κυκλοῦται τὸ θηρίον. ὁ δὲ ἀποληφθεὶς, καὶ ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, καταπίμπραται. οὐκοῦν γυμνωθέντος τοῦ τόπου γίνεται κάτοπτα πάντα. καὶ οἱ Χῖοι ἐλευθερωθέντες τοῦ δέους, ἧκον ἐπὶ θέαν, καὶ καταλαμβάνουσι τὰ ὀστᾶ μεγέθει μέγιστα, κεφαλὴν ἐκπληκτικὴν· ὡς ἐκ τούτων ἔχειν συμβαλεῖν, ὅσος τε ἐκεῖνος ἦν καὶ ὁποῖος εἴη ζῶν.

Quæ vi & natura sit præditus Seps serpens.

CAP. XL.

περὶ τοῦ ὄφεως ὧ ὄνομα σήψ. Κεφ. μ.

Ὄφεως

Ὄφεως ὄνομα σήψ. καὶ ἔχει θαυμάσιον ἄξιον ἐκεῖνο· τὴν χρόαν ἐκτρέπει τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ἔοικε τοῖς τόποις καθ' οὓς ἔρχεται. ὀδόντας δὲ ἄρα τέτταρας τοὺς κάτω φέρει κοίλους, ἐφ' ὧν ὑμενώδεις ἐπίκεινται χιτῶνες, καλύπτοντες τὰ κοιλώματα. ἐκ τούτων οὖν πατάξαν τὸ θηρίον, εἶτα ἀφίησι τὸν ἰόν. σήπει δὲ παραχρῆμα, καὶ ἀναιρεῖ τάχιστα.

Seps è genere Serpẽtum, ex eo magnã admirationem excitat, quòd colorem in eorũ quæ contingit similitudinem immutat. Ejus imi quatuor dentes caui sũt, & tuniculis quibusdam occultãtur. ex iis venenum emittens, celeriter & putrefacit & interimit.

περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πτερωτῶν σκορπίων. ἔτι δὲ καὶ περὶ ὄφεων τε καὶ ζωυφίων. Κ. μα.

Μεγασθένης φησὶ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν σκορπίους γίνεσθαι πτερωτοὺς μεγέθει μεγίστους. τὸ κέντρον δὲ ἐγχρίπτειν τοῖς Εὐρωπαίοις παραπλησίως. γίνεσθαι δὲ καὶ ὄφεις αὐτόθι, καὶ τούτους πτηνούς. ἐπιφοιτᾶν δὲ οὐ μεθ' ἡμέραν, ἀλλὰ νύκτωρ, καὶ ἀφιέναι ἐξ αὐτῶν οὖρον ὅπερ οὖν ἐὰν κατά τινος ἀποστάξῃ σώματος, σῆψιν ἐργάζεται παραχρῆμα. καὶ τὰ μὲν τοῦ Μεγασθένους ταῦτα.

De alatis Scorpionibus in India, item Serpentibus & Lacertis.

CAP. XLI.

Megasthenes in India Scorpiones dicit alatos eosdemq́; maximos procreari, & similiter aculeis atque Europæos pungere. Et ibidem Serpentes gigni volucres, non die sed noctu infestas, quę vrinam quoque reddant, cujus contactu animalium partes putrescant. Hæc Megasthenes. Cæ-

Πολύς

terùm Polycletus maximos ait Lacertos in eadem regione, tum valde vario colore, nasci: vt pellis floridis quibusdã picturis maximè distincta, & ad tactum mollis & tenera sit. In Arabia quidem Lacerti ad duorum cubitorum magnitudinẽ accedunt, vt prodit Aristoteles.

De Scorpijs alatis & duplicis aculei in Ægypto: & de Serpentibus bicipitibus, alijsq; in Perside.

CAP. XLII.

Pammenes in eo opere quod de feris venenatis scripsit, alatos tradit Scorpiones in Ægypto nasci, duplici aculeo armatos, & id quidem ipsum ait se non auditione accepisse, sed ex sese hanc historiam profiteri. item bicipites Serpentes binis pedibus ad caudam præditas esse. Porrò Ctesias Cnidius refert, in flumine cui nomen Argades, quod ad Persicã

Πολύκλειτός γε μὴν φησὶν ἐν τῇ αὐτῇ γῇ, σαύρους γίνεσθαι μεγίστους καὶ πολυχρόους, καὶ βαφαῖς ἤσιν διανθέσι τὴν δορὰν πεποικίλθαι δεινῶς. εἶναι δὲ καὶ ἅψασθαι σώτας ἁπαλωτάτας. Σαύρους δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν Ἀράβων γῇ γίνεσθαί φησι, καὶ δύο πήχεις ἔχειν αὐτούς.

περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ σκορπίων πτερωτῶν καὶ δικέντρων, καὶ περὶ ὄφεων. Κ. μβ.

Παμμένης ἐν τῷ περὶ θηρίων σκορπίους λέγει γίνεσθαι πτερωτοὺς καὶ δικέντρους ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ οὐ φησὶν ἀκοὴν λέγειν, ἀλλὰ ἑαυτῷ τήνδε τὴν ἱστορίαν ὁμολογεῖ. καὶ ὄφεις δικεφάλους, καὶ ἔχειν δύο πόδας κατὰ τὸ οὐραῖον τούτους. Κτησίας γε μὴν ὁ Κνίδιος περὶ τὴν Περσικὴν Σιττάκην ποταμὸν εἶναι Ἀργάδην ὀνο-

μα·

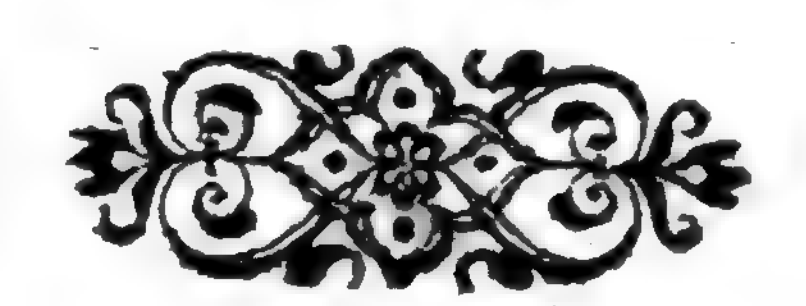
ρα· ὄφεις δὲ εἶναι ἐν αὐτῇ γίνεσθαι πολλοὺς, μέλανας τὸ σῶμα, πλήν γε τῆς κεφαλῆς. εἶναι δὲ αὐτοῖς λευκὴν ταύτην. προσιέναι δὲ εἰς ὀργυιὰν τὸ μῆκος τοὺς ὄφεις τούσδε. τοὺς οὖν ὑπὸ τούτων δηχθέντας ἀποθνήσκειν. μεθ' ἡμέραν μὲν μὴ ὁρᾶσθαι, ὑφύδρους δὲ νήχεσθαι· νύκτωρ δὲ ἢ τοὺς ὑδρευομένους, ἢ τοὺς τὴν ἐσθῆτα φαιδρύνοντας διαφθείρειν. πολλοὺς δὲ ἄρα πάσχειν τοῦτο, ἢ χρείᾳ ὕδατος ἐπιλείποντος, ἢ μεθ' ἡμέραν ἀσχοληθέντας, καὶ ἀποπλῦναι τὴν ἐσθῆτα μὴ δεδυνημένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ις. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Sittacen est, Serpentes abundè gigni, capite albas, reliquo corpore nigras. quatuor cubitorũ longitudinem habere, & quos percusserint interimere. interdiu eas haudquaquam videri solere, sub aqua natantes: noctu verò vel lintea lauantibus (quod non pauci faciunt vel propter aquæ deficientis necessitatem, vel quòd impediti negotiis interdiu vestes non abluerint) perniciẽ inferre.

FINIS LIB. XVI.

PP KAAX

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιζ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XVII.

De Serpentibus circa mare rubrum, & Cancris maximis.

CAP. I.

IN nauigatione maris rubri Alexãder dicit se Serpentes vidisse longitudine quadraginta cubitorum, & crassitudine pro rata longitudinis portione. Item genus Cancrorum, quorũ testæ circunferentia vndique pedis mensuram implebat: & chelę maximę dependebant.

vel, corrupta.

περὶ ὄφεων τῶν τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὀφθέντων, καὶ περὶ καρκίνων,

Κεφ. α.

ΑΛέξανδρος ἐν τῷ περίπλῳ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης, λέγει οὕτως· ὄφεις ἑωρακέναι μ. πηχῶν μῆκος, πλάτος καὶ πάχος κατὰ τὸ μῆκος δηλονότι. καὶ γένος καρκίνων, οἷς τὸ μὲν ὄστρακον τὴν περιφέρειαν εἶχε πανταχόθεν πόδα. καὶ χηλαὶ δὲ ἠρτημέναι μέγισται †περι-

χεῖρον

χεῖχον τὸ ἐπηρτημένον· ἐπιβουλεύεσθαι δὲ ὑπ᾽ οὐδενὸς αὐτούς. τὸ δὲ αἴτιον, ἱεροὶ λέγονται Ποσειδῶνος καὶ ἀφιέρωνται τῷ θεῷ, οἷον ἀνάθημά τι εἶναι ἐκείνου ἀσινῆ τε καὶ ἀνεπιβούλευτα, οἱ καρκίνοι.

Tuti autem erãt aduersus omnes insidias, quòd sacri haberentur Neptuno, nec eis nocere aut insidiari auderet quisquam.

περὶ ὄφεων τῶν περὶ τὴν Ἰνδικήν.
Κεφ. β.

Κλείταρχος ἐν τῇ περὶ τὴν Ἰνδικήν φησι γίνεσθαι ὄφιν πηχῶν ἑκκαίδεκα. γίνεσθαι δὲ καὶ ἄλλο τι γένος ὄφεων ὑμνεῖ, οὐ κατὰ τοὺς ἑτέρους τὸ εἶδος· βραχυτέρους μὲν γὰρ εἶναι τοῦ μεγέθους πολλῷ, ποικίλους γε μὴν τὴν χρόαν ὁρᾶσθαι, ὥσπερ οὖν φαρμάκοις καταγεγραφέντας. τοὺς μὲν γὰρ χαλκοειδεῖς ταινίας ἔχειν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐς τὴν οὐρὰν καθερπούσας· τοὺς δὲ, ἀργυρείῳ προσεικασμένους, πεφοινιγμένους ἄλλους, καὶ μέντοι καὶ χρυσοφανεῖς τινας. δακεῖν δὲ ἄρα καὶ ἀποκτεῖναι ὤκιστα δεινοὺς αὐτοὺς λέγει οὗτος.

De Serpentibus Indicis.
CAP. II.

Clitarchus ait circa Indiã serpentem sedecim cubitorum gigni. atque etiam aliud Serpẽtium genus non speciem similitudinemq; aliorum gerere, sed magnitudine multò inferiores esse, & tanquàm pigmentis distinctos, sic versicolores spectari, vittas enim à capite ad caudam pertinentes habere, alias æreas, alias argenteas, nonnullas rubras, alias aureas, easdémque pestifero morsu celerrimè interimere posse.

De Troglodyticis Viperis & Testudinibus.

περὶ τῶν ἐν τῇ γῇ τῇ Τρωγλοδύτιδι ἐχιῶν καὶ χελωνῶν.

CAP. III.

Πτολεμαί-ων, Gillius

Nymphis librorum quos conscripsit de Ptolemæis nono, Viperas dicit in Troglodytide, si cum aliis conferantur, ingenti nasci magnitudine, ad cubita quindecim quandoq;. Porrò Testudinum tegmenta reperiri tanta, vt singula senos medimnos Atticos capiant.

De Prestere Serpente.

CAP. IIII.

Primùm vt morsum Prester è genere Serpẽtium effecit, statim ignauiam infert, & immobiles reddit: pòst menti obliuio, & tenebræ offunduntur, vt neque notionem habeat morsus, neque respirare, neq; meiere queat: simul & percussum à pilis jam nudatum suffocatio sequitur, cum cõuulsionibus & morte acerrimis doloribus referta.

al: ἀνάσυι

al. κύστιν

Quemadmodum Aspi-

Κεφ. γ.

Ἐν τῷ θ. τῶν περὶ † Πτολεμαίων λόγων λέγει Νύμφις, ἐν τῇ γῇ Τρωγλοδύτιδι γίνεσθαι ἔχεις, ἀμήχανόν τι μέγεθος, εἰ πρὸς τοὺς ἄλλους ἔχεις ἀντικρίνοιντο. εἶναι γὰρ πηχῶν καὶ πεντεκαίδεκα. τάς γε μὴν χελώνας εἶναι τοσαύτας τὸ χελώνειον, ὡς χωρεῖν μεδίμνους Ἀττικοὺς καὶ ἓξ αὐτό.

περὶ ὄφεων πρηστήρων.

Κεφ. δ.

Ἔστι δὲ καὶ πρηστὴρ ὄφεων γένος· ὃς γοῦν εἰ δάκοι, τὰ μὲν πρῶτα νωθεῖς ἀπεργάζεται, καὶ ἥκιστα κινητικούς. εἶτα μέντοι κατ' ὀλίγον † ἀγνώστους καὶ ἀναπνεῖν ἀδυνάτους. καὶ μέντοι καὶ λήθην καταχεῖ τῇ γνώμῃ τὸ δῆγμα. καὶ τὴν * καῦσιν ἐπέχει, καὶ λιπότριχας ἀποφαίνει. εἶτα ἕπεται πνιγμὸς, καὶ σπασμὸς ποιεῖ, καὶ τὸ τέλος τοῦ βίου ἀλγεινότατον.

Ὅπως πραΰνονται αἱ ἀσπίδες ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων.

Κεφ.

Κεφ. ε.

Φύλαρχος ἐν τῇ ιβ. ὑπὲρ τῶν Αἰγυπτίων ἀσπίδων ᾄδει τοιαῦτα. τιμᾶσθαί φησιν αὐτὰς ἰσχυρῶς· καὶ ἐκ ταύτης τῆς τιμῆς ἡμερωτάτας καὶ χειροήθεις γίνεσθαι, τὰς ἐκ τῆς τροφῆς πεπωλευμένας. τοῖς παιδίοις οὖν συντρεφομένας, μηδὲν ἀδικεῖν· καὶ καλουμένας δὲ, ἐξέρπειν τῶν φωλεῶν, καὶ ἀφικνεῖσθαι. κλῆσις δὲ αὐτῶν, ὁ τῶν δακτύλων ἐστὶ κρότος. προτείνουσι δὲ ἄρα οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ξένια αὐταῖς. ἐπειδὰν γὰρ †ἐπὶ δείπνου γένωνται, ἄλφιτα οἴνῳ καὶ μέλιτι ἀναδεύσαντες κατὰ τῆς τραπέζης τιθέασι, ἐφ' ἧς ἔτυχον δεδειπνηκότες· εἶτα μέντοι κροτήσαντες, οἱονεὶ δαιτυμόνας καλοῦσι, καὶ ἐκεῖναι ὥσπερ οὖν ὑπὸ συνθήματι παραγίνονται, καὶ ἄλλη ἀλλαχόθεν ἐξέρπει. καὶ περιστᾶσαι τὴν τράπεζαν, τὴν μὲν λοιπὴν σπεῖραν †ἑῶσι κατὰ τοῦ δα-

des ab Ægyptiis colũtur & mansuefiunt.

CAP. V.

Phylarchus lib. duodecimo in vulgus edidit, Aspides ab Ægyptiis vehementer coli, easdemq; ex eo cultu prorsus mansuescere, ciboq; cicures fieri: neque simul cum pueris infantibus viuentes, eis quippiam nocere: & verò appellatas ex cauis prodire, atque ad appellantem accedere: digitorum autem crepitu vocantur. Ægyptij in Aspidum nationem hospitalissimi. Primùm vt pransi sunt, statim tẽperatas vino & melle farinas in mensam, in qua pransi sunt, exponunt: postea crepitu digitorum eas tanquã conuiuas ad prandium vocant: Illæ verò velut ad condictam cœnam inuitatæ, aliæ aliunde prorepentes, accedunt, & mensam circunstãt: ac reliquã omni spirã in solo terrę relictã, caput

ἀπὸ, Gill. vt videtur.

al. ἐῶσι

put alleuantes circumlambunt, sensimq; atq; moderatè explentur. Quum autem Ægyptij de nocte habent necesse surgere, ne ipsas in tenebris conculcent, iterum percussione digitorum vtuntur, eis vt de via decedãt, signum dantes: Illæ sanè sonitus discrimen intelligẽtes, confestim in latibula abstruduntur. itaque is qui de lecto surgit, postea in nullas ipsarũ incurrit.

περιλιχμῶνται.

αὐ. αὐτὰς

De Crocodilorum magnitudine, & de maximis Cetis: & Scorpijs Gobijsq; maris rubri.

CAP. VI.

In tam valde magnã sæpe magnitudinẽ excrescit Crocodilus, vt Psammitichi Ægyptiorum regis tempore viginti quinque cubitorũ dicant visum fuisse: regnante verò Amaside, palmorum quatuor supra sex & viginti cubi-

πίδου. ἄρχουσι δὲ τὴν κεφαλὴν, * περιλιχμῶνται, καὶ ἡσυχῆ καὶ κατ᾽ ὀλίγον ἐμπίπλανται τῶν ἀλφίτων, καὶ καταναλίσκουσιν αὐτά. Νύκτωρ δὲ ἐὰν ἐπείγῃ τι τοὺς Αἰγυπτίους, κροτοῦσι πάλιν. ὑποσημαίνει δὲ ἄρα ὅδε ὁ ψόφος, ἐξίστασθαί τε † αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρεῖν. ἀκούουσι καὶ ἐκεῖναι τὴν τοῦ κτύπου διαφορὰν, καὶ ἐφ᾽ ὅτῳ τοῦτο δρᾶται· καὶ παραχρῆμα ἀναστέλλονται, καὶ ἀφανίζονται εἰς τοὺς χηραμούς τε καὶ φωλεοὺς ἕρπουσαι. ὁ γοῦν ἀνιστάμενος οὔτε ἐμβαίνει τινὶ αὐτῶν, οὔτε περιπίπτει.

Περὶ κροκοδείλων καὶ κητῶν, σκορπίων τε καὶ κωβιῶν.

Κεφ. ϛ.

Ὁ κροκόδειλος γίνεται μήκιστος πολλάκις. ἐπὶ γοῦν Ψαμμιτείχου τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως, πέντε καὶ κ. πηχῶν κροκόδειλον φανῆναί † φησιν. ἐπὶ δὲ Ἀμάσιδος παλαιστῶν δ. καὶ πηχῶν ϛ. καὶ κ. Κήτη δὲ περὶ

φασι.

Λέκ

Λακωνικὴν θάλατταν ἀκούω γίνεσθαι μεγέθει μέγιστα· καὶ τινές γε τῶν κριτικῶν τὸν Ὅμηρον ἐντεῦθεν εἰπεῖν φασι, Λακεδαίμονα κητώεσσαν. Περὶ δὲ Κύθηρα δὲ ἔτι καὶ μείζω τὰ κήτη ὑμνοῦσι γίνεσθαι. Ἔοικε δ᾽ αὐτῶν καὶ τὰ νεῦρα λυσιτελῆ εἶναι εἰς τὰς τῶν ψαλτηρίων, καὶ τῶν ἄλλων ὀργάνων χορδοστροφίας· καὶ μέντοι καὶ ἐς τὰ πολεμικὰ ὄργανα, αἱ τούτων νευραὶ δοκοῦσι λυσιτελέσταται. Ἐν δὲ τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, πρὸς τοῖς ἤδη προειρημένοις γίνονται καὶ σκορπίοι, καὶ κωβιοὶ β. πηχέων, καὶ μέντοι καὶ γ. Ἀμάμητος δέ φησιν ἐν τῇ Λιβύῃ πόλιν εἶναί τινα, ἐν ᾗ τοὺς ἱερέας ἔκ τινος λίμνης ἐπαοιδαῖς καταγοητεύοντας εὖ μάλα ἐλκυστικαῖς, ἐξάγειν κροκοδείλους πηχῶν † ιϛ. Θεοκλῆς δ᾽ ἐν τῇ δ. περὶ τὴν Σύρτιν λέγει γίνεσθαι κήτη, τριήρων μείζονα. Περὶ δὲ τὴν

ta. In Laconico mari accepi ingentia Cete nasci : eamq; ob causã criticorum quidã, Homerum dicunt Lacedæmonem cetosam appellasse. Circa Cythera insulam Cete prædicant majori granditate generari, eorumq; neruos accommodatos esse ad conficiendas non solũ psalteriorum, & musicorum aliorum organorum fidiculas: sed ad bellica etiam instrumẽta ex his cõfectæ* chordæ censentur optimæ. Cæterùm in rubro mari præter jam dictos (alibi) gignuntur etiam Scorpij & Gobij partim duûm, partim triũ cubitorum. Amometus in quadam Libyca vrbe dicit Sacerdotes ex lacu quodam cantionũ illecebris præstrictos Crocodilos decem & septem cubitorum educere. Theocles libro quarto ad Syrtim ait Cete procreari triremibus majora. Circa Ge-

Cythera g. n. numero plurali.

arcuum. Gillius addit de suo.

ιζ Gillius.

drosiam Indiæ regionem non ignobilem, Onesicritus atque Orthagoras scripserunt, Cete longitudine dimidiati stadij, & latitudine pro rata longitudinis portione nasci: tantoq; robore septa esse, vt sæpe cum naribus respirarint, tantopere in sublime marinos fluctus jactent, vt hæc imperitis maximæ maris tempestates ac turbines esse videantur.

De elephantorum cibo & potu. CAP. VII.

Elephanti nouem hordei medimnos Macedonicos ad summum exedunt, & insuper polentæ quinos, aut etiam septenos si dederis, & simul arborum frondes ac turiones. Metretas verò (inquit idem) Lacedæmonicas quatuordecim bibere possunt, & rursus ad ejusdem diei vesperam octo. Du-

Γεδρωσίαν χώραν (ἔστι δὲ μοῖρα τῆς γῆς τῆς Ἰνδικῆς οὐκ ἄδοξος) Ὀνησίκριτος λέγει καὶ Ὀρθαγόρας, γίνεσθαι κήτη ἥμισυ ἔχοντα σταδίου τὸ μῆκος, πλάτος δὲ κατὰ λόγον τοῦ μήκους καὶ τοῦδε δηλονότι. τοσαύτην δέ φασιν ἔχειν δύναμιν αὐτά, ὡς πολλάκις ὅταν ἀναφυσήσῃ τοῖς μυκτῆρσιν, ἐς τοσοῦτον ἀναρρίπτειν τῆς θαλάττης τὸ κλυδώνιον, ὡς δοκεῖν τοῖς ἀμαθέσι καὶ ἀπείροις πρηστῆρας εἶναι ταῦτα.

Περὶ ἐλεφάντων. Κ. ζ.

Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων φησὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐσθίειν κριθῶν μεδίμνους μακεδονικοὺς ἐννέα πλεῖστον (ἐπικίνδυνον δὲ τοσοῦτον πλῆθος.) ἀλφίτων δὲ ἐπὶ τούτοις *ἐξ εἰ δὲ δοίης, καὶ ζ. καὶ *χλωρῶν φύλλα καὶ κλάδους ἁπαλούς. πίνειν δ' αὐτούς, ὁ αὐτὸς λέγει μετρητὰς Λακεδαιμονικοὺς ιδ. καὶ πάλιν τῆς δείλης ἐπιπίνειν, η.

(τριῶν Ἀριστοτ.)

δένδρων

βιοῦν

βιοῦν δ' ἐλέφαντας, ἔτη σ. φησί· περιιέναι δέ ἐστιν οὓς καὶ εἰς τρεῖς ἑκατοντάδας. αὐγῶδες δ' ὕδωρ καὶ ἀκραιφνὲς ἐλέφαντι πιεῖν ἐχθρόν ἐστι. τεθολωμένον δὲ καὶ ῥυπαρὸν ἥδιστον πομάτων ἡγεῖται. καὶ μέντοι καὶ ἐς ποταμὸν ἐὰν ἀφίκηται, ἢ λίμνην, οὐ πρότερον ἐπικύπτει πιεῖν, πρὶν ἢ τοῖς ποσὶν ἐπιταράξῃ τὴν ἰλὺν, καὶ ἀφανίσῃ τὸ κάλλος τοῦ ὕδατος. ἐὰν δὲ ἄποτος μείνῃ, διακαρτερεῖ καὶ ὀκτὼ ἡμέρας.

centos autem annos viuunt, nonnulli etiam trecentos. Claræ aquæ potio elephanto inimicissima est, turbulétam & sordidam suauissimè bibit. Ac si ad flumen aut ad lacum accesserit, non priùs quàm cœnũ pedibus perturbârit, & pulchritudinem aquæ difformârit, ad hauriendam aquam se inclinat. Sine potione vel octo dies fert.

Περὶ ζώου τοῦ καλουμένου κήπου. Κεφ. η.

Πυθαγόρας ἐν τοῖς περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης, λέγει ζῷόν τι γίνεσθαι χερσαῖον περὶ τὸ πέλαγος ἐκεῖνο, τὸ καλούμενον κῆπον. φερώνυμον δὲ εἶναι, καὶ εἰκότως, ἔχει γὰρ χρόας πολλάς. καὶ μέγεθος μὲν εἰληχέναι τὸ πλεῖον, κατὰ τοὺς κύνας τοὺς Ἐρετρικούς. περιελθεῖν δὲ αὐτοῦ τὸ ποικίλον ἐθέλω, καὶ δεῖξαι τῷ

De animali Cepo nuncupato. CAP. VIII.

Terrenum quoddam animal Pythagoras scribit in libro de mari rubro, circa idem mare procreari, & Cepum, hoc est, hortum, appositè iccirco nominari, quòd tanquam hortus variis coloribus distinguatur. Quum est confirmata ætate, pari magnitudine est cum Eretriensibus Canibus. Iam porrò hujus colorum varietatem, sicut ille scribit, animus nobis

est explicare. Ejus caput, & dorsum, & spina, ad caudam vsque prorsus valde igneo colore sunt: tũ aurei quidã pili disseminati spectantur. Facies alba ad genas vsq;:inde ad collum aureæ vittæ pertinent: Collum & pectoris inferiores partes, & anteriores pedes omnino albi: Mammæ duæ manum implentes cæruleo colore visuntur: venter candidus: pedes posteriores nigri sunt. Rostri forma Cynocephalo rectè comparari potest.

De Onocentaura.

CAP. IX.

Onocentauram quisquis vidit, non incredibile ducet, quod famâ peruagatum est, Centauros fuisse, neque fictores atque pictores in eorum descriptione mendaces fuisse: sed eos

λόγῳ ὡς ἐκεῖνος γράφει. τὰ μὲν δὴ περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ νῶτον, καὶ τὴν ῥάχιν εἰς τὴν οὐρὰν ἐπελθοῦσαν πάντα, ἀκράτως πυρσά ἐστι. διάσημον δ' αὖ καὶ τρίχας χρυσοειδεῖς τινας διεσπαρμένας. λευκὸν δὲ τὸ πρόσωπόν οἱ, μέχρι τῶν παρειῶν αὐτοῦ. Ἐντεῦθέν γε μὴν ταινίαι χρυσοειδεῖς καθήκουσιν ἐς τὴν δέρην. *ζώνης δὲ τὰ στέρνα μέχρι τῶν κάτω, καὶ οἱ πόδες δὲ οἱ πρόσθιοι, λευκανθίζει πάντα. μαζοὶ δὲ χειροπληθεῖς δύο κυανοῖ· γαστὴρ δὲ λευκή. πόδες δὲ οἱ κατόπιν μέλανές εἰσι. προσώπου δὲ μορφὴν ἐκείνου, κυνοκεφάλῳ παραβαλὼν αὐτὴν, ἀληθεύσεις εὖ ἴσθι.

*αὐτη δὲ καὶ τὰ στέρνα

Περὶ ὀνοκενταύρας.

Κεφ. θ.

Ὀνοκενταύραν καλοῦσι ζῷόν τι. καὶ τοῦτον ὅς τις εἶδεν, οὐκ ἂν ἠπίστησεν, ὡς λόγος, ὅτι καὶ κενταύρων φῦλα ἦν, καὶ οὐ κατεψεύσαντο οἱ ζωγράφοι περὶ πλαστικήν τε καὶ γραφικὴν

κὴν

κλιν τῆς φύσεως· ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ἐκύησεν ὁ χρόνος κεράσασα σωμάτων οὐχ ὁμοίων ἐνωθέντας. καταλείπω μὲν δὴ αὐτοὺς, εἴτε ἐγένοντο ἐπιδημίᾳ πάντες μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ· εἴτε ἡ φήμη μικροῦ πάντων οὖσα εὐπλαστοτέρα τε καὶ εὐπειθεστέρα, διέπλασεν αὐτοὺς, καὶ ἀνέμιξεν, ἵππου καὶ ἀνθρώπου ἁρμονίᾳ καὶ συναφῇ, ἡμιτόμους, καὶ ἔδωκε μίαν ψυχήν. αὕτη δὲ ὑπὲρ ἧς ὥρμηται λέγειν ὅδε ὁ λόγος, εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν τοιάδε ἀφίκετο. Ἀνθρώπῳ τὸ πρόσωπον εἰκάσαι· περιέχονται δὲ αὐτοῦ βαθεῖαι τρίχες· τράχηλός τε ὑπὸ τῷ προσώπῳ, καὶ στέρνα, καὶ ταῦτα ἀνθρωπικά· μαζοὶ δὲ ἠρμένοι καὶ κατὰ τοῦ στήθους ἐφεστῶτες. ὦμοι δὲ καὶ βραχίονες, καὶ πήχεις εἶτα δὲ χεῖρες καὶ στέρνα εἰς ἰξὺν, καὶ ταῦτα ἀνθρωπικά· ῥάχις δὲ καὶ πλευραὶ, καὶ γαστὴρ, καὶ πόδες οἱ κατόπιν, ὄνῳ καὶ μάλα ἐμφερῆ.

quoq; à tempore productos, & gemina diuersæ naturæ corpora in vnum coaluisse non negabit. Verùm siue re-uera fuerint, siue omni cera flexibilior & ad fingendum habilior fama illos finxerit (tanquam dimidiato hominis & altero Equi corporibus permixtis, & vna conciliatis anima) prætereo. De Onocentaura quidem mihi nunc est animus explicare, quæ auditione, & famâ accepi. Eã ipsam scilicet homini ore similẽ esse, & pilis prolixis faciem ejus ambiri. simul & collum, & pectus humanam speciem, similitudinemq; gerere: mammas quoq; turgidas in pectore: humeros, brachia, cubitos manusq; humanam figuram habere: dorsũ, latera, ventrem, posteriores pedes, asino persimiles esse: & quemadmodum asinum, sic

cinereo colore esse: imum ventrem (ad latera) leuiter exalbescere. duplicem vsum ei manus præstare. nam celeritate vbi sit opus, eæ præcurrunt ante posteriores pedes: ex quo fit, vt cæterorum quadrupedum cursu nō superetur. ac rursus vbi habet necesse vel cibum capere, vel quicquam tollere, ponere, apprehendere, aut constringere, qui antea pedes essent, manus efficiuntur: túmque non graditur, sed in sessione quiescit. Animal est graui animi acerbitate. nam si capiatur, non ferens seruitutem, libertatis desiderio ab omni cibo adhorret, & fame sibi mortem consciscit. Hęc de Onocentaura Pythagoram narrare testatur Crates ex Mysio Pergamo.

Quæ animalia quibus locis non sint.

CAP. X.

Bœotiæ terræ solum Talpis caret agro Le-

φέρει. καὶ τεφρώδης κατ' ἐκείνους ἡ χρόα. τὰ δὲ ὑπὸ ταῖς λαπάραις ἡσυχῇ λελευκανθίζει. αἱ χεῖρες τῷδε τῷ ζώῳ διπλῆν παρέχουσι χρείαν· ἔνθα μὲν γὰρ τάχους δεῖ, προθέουσι τῶν ὀπίσω σκελῶν, καὶ τῶν λοιπῶν τετραπόδων οὐχ ἡττᾶται τοῦ δρόμου. δεῖ δὲ πάλιν τροφῆς, ἢ ἀφελεῖν τι, ἢ καταθέσθαι, ἢ συλλαβεῖν καὶ σφίγξαι, καὶ οἱ πόδες οἱ πρίν, χεῖρες ἐγένοντο· καὶ οὐ βαδίζει, κάθηται δέ. βαρύθυμον δὲ ἰσχυρῶς τὸ ζῷόν ἐστιν. ἐὰν γοῦν ἁλῷ, δουλείαν μὴ φέρον, καὶ τῆς πρὶν ἐλευθερίας γλιχόμενον, τροφὴν ἀποστρέφεται πᾶσαν καὶ ἀποθνήσκει λιμῷ. Πυθαγόρας λέγει καὶ ταῦτα, ὥσπερ οὖν τεκμηριοῖ Κράτης ὁ ἐκ τοῦ Μυσίου Περγάμου.

Περὶ ἀσπαλάκων καὶ ἑτέρων ζώων, ἔνθα τε γίνεται, καὶ ἔνθα οὔ.

Κεφ. ι.

Η βοιωτῶν γῆ ἀσπαλάκων

κὰν ἀφεῖται· καὶ αὐτὴν οὐ διορύττει τὸ ζῷον τοῦτο κατὰ Λεβαδίαν. ἐὰν δέ πως καὶ ἀλλαχόθεν εἰσκομισθῶσιν, ἀποθνήσκουσι. περὶ μὲν οὖν τὴν Ὀρχομενίων γίνονται καὶ πολλοί. Ἐν δὲ Λιβύῃ συῶν ἀγρίων ἀπορία ἐστὶ καὶ ἐλάφων. Ἐν δὲ τῷ Πόντῳ, οὔτε μαλάκια, οὔτε ὀστρακόδερμα γίνεται, εἰ μὴ σπανίως καὶ ὀλίγα. Λέγει δὲ Δίνων ἐν Αἰθιοπίᾳ γίνεσθαι τοὺς ὄρνιθας τοὺς μονόκερως, καὶ ὗς † τετράκερως, καὶ πρόβατα ἐρίων μὲν ψιλὰ, τρίχας δὲ καμήλων ἔχοντα.

Περὶ τῶν ἐν Ζακύνθῳ φαλαγγίων. Κεφ. ια.

Ἐν Ζακύνθῳ λέγουσιν οἱ δεινοὶ τὰ τοιαῦτα βασανίσαι τε καὶ ἀνιχνεῦσαι τοῖς ὑπὸ τῶν φαλαγγίων δακνομένοις, μὴ μόνον ταῦτα ἀπαντᾶν, ὅσα καὶ τοῖς ἀλλαχόθι δηχθεῖσιν, ἀλλὰ ἐκεῖνα πάντα πλείω. ὅλα γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα γίνεται νάρκης ἀνάπλεα

καὶ

badico: ac si importentur aliunde, non fodiũt, sed moriuntur. ad ejus vicinam verò Orchomenum permultæ procreantur, & arua subruunt. In Africa nulli sunt neque Apri, neq; Cerui. In Ponto neque mollia neque testacea, nisi rarò & perpauca gignuntur. Vnicornes aues in Æthiopia nasci, & Sues quadricornes: itemq; ouillum pecus à lana quidem inops, veruntamen pilis Camelorum hirsutum, auctor est Dinon. τρίκερως, Gillius.

De Phalangijs Zacynthi.

CAP. XI.

In Zacyntho Phalangiorum morsu percussis, bene periti harum rerum homines dicunt, non ea modò accidere, quæ alibi ictis vsu euenire solent: sed eadem ipsa etiam omnia acerbiora fieri. Primùm enim vt quis morsus sit, totum ejus corpus obtorpescere, & debilita-

rum tremore affici, & frigidissimum esse, & vomitum cum conuulsione subsequi: & membrum genitale eis intendi. Dolent & auribus vehementer, & ex vtriusque pedis vola. His autem partibus, quas dixi, se dolere ostendunt, admotis ad eas manibus. Iam porrò quod audientibus terrorem inijcit, & videntibus admirationem mouet, exponam. Quũ ab eorum morsu quidã integri atque intacti balneas, quarum lauatione phalangio vulnerati fuissent vsi, subiissent, aut pedes abluissent (vt fit, vel fortuitò, vel ex insidiis) omnibus doloribus, quibus torquentur morsu pressi, exarserunt.

ἐνδείκνυνται δὲ ἄρα ταῦτα ἀλγοῦντες, ὅσα εἶπον ἕκαστοι, &c.

De Rana rubetæ veneno in potu & aspectu.

CAP. XII.

Est Rubetarum genus, cujus non modò

καὶ μεστὰ, καί πως ὑπότρομα, καὶ ψυχρὰ ἰσχυρῶς· καὶ ἔμετοι σπασμὸν ἀναφύοντες. καὶ ὀρθοῦται τὸ σκεῦος αὐτοῖς. ἀλγοῦσι δὲ καὶ τὰ ὦτα ἰσχυρῶς· καὶ τῶν ποδῶν ἑκατέρου τὸ θέναρ, καὶ τοῦτο ὀδυνῶνται. *ἐνδείκνυνται δὲ ἄρα ταῦτα καὶ ἀλγοῦντες ὅσα εἶπον ἕκαστος, τὰς χεῖρας ἐπιβάλλοντες αὐτῶν. ὃ δέ ἐστι καὶ ἀκοῦσαι ἐκπληκτικὸν, καὶ μέντοι καὶ θαυμασιώτερον ἰδεῖν, ὅταν τινὲς τῶν ἀδήκτων, ἢ ἐμβῶσι τοῖς ἀπολουτρίοις τῶν δηχθέντων, ἢ καὶ νὴ Δία ἀπονίψωνται τοὺς πόδας, (οἷα δήπου γίνονται πολλὰ, ἤδη δ' ἄρα ἀπαντᾷ τὰ τοιαῦτα καὶ κατά τινας ἐπιβουλὰς ἐχθρῶν,) πάντα καὶ ἐκείνοις γίνεται τὰ ἀλγήματα, ὅσα καὶ τοῖς δηχθεῖσι δήπου.

Περὶ φρύνης τοῦ ζώου.

Κεφ. ιβ.

Γένος τι φρύνης ἀκούω καὶ πιεῖν δεινὸν, καὶ παρ-

καὶ ἐν

χρὴ ἰδεῖν. Πιεῖν μὲν, εἴ τις αὐτὴν συντρίψας, εἶτα μέντοι τὸ αἷμα δοίη τῷ πιεῖν κατ' ἐπιβουλὴν ἐμβαλὼν εἴτε εἰς οἶνον, εἴτε εἰς ἄλλο πόμα τι, † ὥσπερ οἱ τούτων καταπέρατοι σοφισταὶ, τὴν πονηρὰν ἀκριβοῦντες σοφίαν, ἐπιτήδειον ἥγηνται τὴν πρὸς ἐκεῖνο τὸ αἷμα κρᾶσιν. καὶ ποθὲν ἀπέκτεινεν οὐκ εἰς ἀναβολὰς, ἀλλὰ παραχρῆμα. Ἰδεῖν δὲ ἡ φρυνὴ κακὸν ἐστι τοιοῦτον. ἐάν τις θεάσηται † τὴν θῆραν, εἶτα αὐτῇ ἀντίος ὁρῶν προσβλέψῃ δριμὺ, καὶ ἐκείνη κατὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἰταμὸν ἀντιβλέψῃ καί τι φύσημα ἐμπνεύσῃ, ἑαυτῇ μὲν συμφυὲς, χρωτὶ δὲ ἐχθρὸν ἀνθρωπίνῳ, ὠχρὸν ἐργάζεται, ὡς εἰπεῖν τὸν οὐκ εἰδότα, ἀλλὰ ἐντυχόντα πρῶτον, ὅτι νοσήσαντα εἶδεν ἄνθρωπον. μένει τε ἡ ὠχρότης ἡμερῶν οὐ πολλῶν, εἶτα ἀφανίζεται.

potus est perniciosus, sed illius etiam aspectus aspicientibus infestissimus existit. Nam si quis ex iis, qui malas artes ingeniosè factitare sciunt, eam primo contriuerit, deinde eius sanguinem siue ad vinum, siue ad aliam potionem, quam homines venefici idoneã existimarint, admistũ, cuipiam per insidias bibendum dederit, is sanè sine mora perit. Ejusverò aspectus hanc improbitatem habet, vt eam aduersam si quis acriter intueatur, & illa contrà improbo obtutu suo respiciat ac suam aspirationem sibi familiarem, sed humano corpori hostilem anhelans emittat, pallore inficiat, (vnde aliquis rei ignarus, vel primùm superueniens, hominẽ ex colore ægrotum esse conijceret:) qui tamen ad dies non multos durat, deinde euanescit.

ἄπειρ

τ θῆρα.

De

De remedio icteri ex aspectu charadrij.

CAP. XIII.

Charadrius auis eximio naturæ beneficio affecta est, nam siquis ictericus in eam acerrimè intueatur, illa cōtrà oculis fixis, tanquā vicissim ei succensens, respiciat, sic affectum hominem suo obtutu ad sanitatem reducit.

ἀνορῶν

De auibus magnitudine suprà Bouem.

CAP. XIIII.

Eudoxus ait (cui ego hac in re fidem non habeo, alios non prohibeo) se quū Herculis columnas superasset, aues quasdam in stagnis (seu lacubus) vidisse, Bubus majores. quod etsi mihi, vt dixi, non verisimile, omittere nolui.

De Perdicibus & Rubetis.

CAP. XV.

Aristoteles scribit Perdicem fœminam si cōtra marem steterit, aura ab eo flante, mirabili

Περὶ χαραδριοῦ.

Κεφ. ιγ.

Χαραδριοῦ δὲ τὴν ἀρετὴν δῶρον τοῦτο, ὃ οὐ μὰ Δία ἀτιμάζειν ἄξιον. τὴν γοῦν ὑπομεταπλησθεὶς τὸ σῶμα ἰκτέρου τις, εἶτα οἱ δριμὺ * ἐνορῶν· ὁ δὲ, ἀντιβλέπει καὶ μάλα γε ἀτρέπτως, ὥσπερ οὖν ἀντιτεθυμμένος, ἡ τοιαύτη ἀντίβλεψις, ἰᾶται τοῦ προειρημένου πάθους τὸν ἄνθρωπον.

Περὶ ὀρνίθων μεγίστων ὧν ἱστορεῖ Εὔδοξος.

Κεφ. ιδ.

Ἐγὼ μὲν οὐ πεπίστευκα, εἰ δὲ ἕτερος Εὐδόξῳ πείθεται, πιστευέτω. ὅ φησιν Εὔδοξος, ὑπερβαλὼν τὰς Ἡρακλείους στήλας ἐν λίμναις ἑωρακέναι ὄρνιθάς τινας καὶ μείζους βοῶν. καὶ ὅτι μὲν οὐ πείθει με ὁ λέγων, ἤδη εἶπον· ἀλλ' οὖν ἤκουσα, οὐκ ἐσίγησα.

Περὶ περδίκων, ὧν ᾧ καὶ περὶ φρύνης. Κεφ. ιε.

Ἀριστοτέλης λέγει πέρδικα θήλειαν, ὅταν κατὰ νώτου γένηται τοῦ ἄρρενος, ἐγκύμο-

ἐγκύμονα γίνεσθαι φύσει τινὶ ἀῤῥήτῳ. Διατελεῖ δὲ ἄρα ὁ ὄρνις †οὕτω ἐν ἡμέραις τὴν νεοτιὰν ἑπτὰ, καὶ ἐν ἑπτὰ μὲν τοι τίκτει· ἐν δὲ ταῖς τοσαύταις καὶ ἐκτρέφει τὰ νεόττια. Τίμαιος δὲ καὶ Νεοκλῆς ὁ ἰατρὸς, λέγουσι τοὺς φρύνας δύο ἥπατα ἔχειν· καὶ τὸ μὲν ἀποκτείνειν, τὸ δὲ ἐκείνου πεφυκέναι ἀντίπαλον· σώζειν γάρ.

al. ὕπτως

quadam naturæ vi concipere. Septem diebus Perdix nidum contexit, septem consumit in pariendo, septenis deinde pullos nutricatur. Timæus & Neocles medicus, Rubetas dicunt duo jecora habere: quorum alterum occidat, alterũ illi aduersans salutem afferat.

περὶ τῶν πρὸς τοὺς κολοιοὺς παρὰ τοῦ ἔθνους τῶν Ενετῶν γινομένων. Κεφ. ις.

Monedulæ gregatim aduolantes ad Venetos, si propositas eis escas gustarint, seminibus non nocent: sin minus, fruges ac semina populantur. CAP. XVI.

Θεόπομπος λέγει τοὺς περὶ τὸν Αδρίαν οἰκοῦντας Ενετοὺς, ὅταν περὶ τὸν ἄροτρον τρίβωσι καὶ σπόρον ἡ ὥρα ᾖ, τοῖς κολοιοῖς ἀποστέλλειν δῶρα. εἶη αὖ τὰ δῶρα ψαιστὰ ἄττα, καὶ μεμαγμένας μάζας καλῶς πως καὶ εὖ. βεβούλευνται δὲ ἄρα ἡ τούνδε τῶν δώρων πρόθεσις, μειλίγματα τοῖς κολοιοῖς εἶναι, καὶ σπονδῶν ὁμολογίαι, ὡς ἐκείνους τὸν καρπὸν τῆς Δημήτερος μὴ ἀνορύττειν καταβληθέντα

Theopompus Venetos inquit Adriam accolentes quũ arationi tertiæ & sementi operam dant, Monedulis placentas quasdam, siue mazas ex farina cũ oleo & melle temperata muneri ideirco mittere, vt eos permulceant, & quum ipsis tanquam fœdus sanciant, ne sementes refodiant,

& grana sparsa legant. Lycus cùm hęc vera esse fatetur, tum eosdem addit loros etiam, rubros eis proponere, & his propositis discedere. Monedularum verò greges extra fines manere, ac nimirum duos aut treis ex vrbibus tanquam legatos ad eos mitti solere, exploraturos hospitum multitudinem, qui vt eam perspexerunt, inuitant qua possunt ratione & reuertuntur: eæ autem inuitatæ gregatim proficiscuntur: ac si offas objectas comederint, se pacem & foedus habere Veneti intelligunt; sin contem
pserint, & tanquam vilia non dignentur comedere, indigenæ sibi persuasum habent, illorum contemptum famem minari. Nam veluti homines seueri & muneribus incorrupti,

ἐς τὴν γῆν, μηδὲ παρεκλέγειν. Λύκος δὲ ἄρα καὶ ταῦτα μὲν ὁμολογεῖ, καὶ ἐκεῖνα δὲ ἐπὶ τούτοις προστίθησι, καὶ φοινικοῦς ἱμάντας τὴν χρόαν· καὶ τοὺς μὲν προθέντας ταῦτα εἶτα ἀναχωρεῖν, καὶ τὰ μὲν τῶν κολοιῶν νέφη τῶν ὅρων ἔξω καταμένειν· δύο δὲ ἄρα ἢ τρεῖς προῃρημένους κατὰ τοὺς πρέσβεις τοὺς ἐκ τῶν πόλεων πέμπεσθαι, κατασκεψομένους τῶν ξένων τὸ πλῆθος· οἱ προξένων ἐπανίασι θεασάμενοι, καὶ καλοῦσιν αὐτούς,
† ᾗ πεφύκασιν οἱ μὲν καλεῖν, οἱ δὲ ὑπακούειν. *ἔρχονται μὲν κατὰ νέφη. ἐὰν δὲ γεύσωνται τῶν προειρημένων, ἴσασιν οἱ Ἐνετοὶ ὅτι ἄρα αὐτοῖς πρὸς τοὺς ὄρνιθας τοὺς προειρημένους εἰρήνη σπονδαί ἐστιν. ἐὰν δὲ ὑπερίδωσι, καὶ ἀτιμάσαντες ὡς εὐτελῆ μὴ γεύσωνται, πεπιστεύκασιν οἱ ἐπιχώριοι, ὅτι τῆς ἐκείνων ὑπεροψίας ἐστὶν αὐτοῖς λιμὸς τὸ ἐπιτίμημα. αὐστηροὶ γὰρ ὄντες οἱ προειρημένοι, καὶ ἀδέκαστοί γε, ὡς εἰπεῖν, ἐπι-

† ᾗ
* ἔρχονται

πίτοι

πίπτουσί γε ταῖς ἀρούραις, καὶ τό γε πλεῖστον τῶν κατεσπαρμένων συλῶσι πικρότατοί γε ἐκεῖνοι, σὺν τῷ θυμῷ ἐνορύττοντες καὶ ἀμυχνδιόντες.

περὶ τῶν ἐν τῇ Κασπίᾳ γῇ βοῶν τε καὶ μυῶν, καὶ ἀλωπέκων.
Κεφ. ιζ.

Ἀμύντας ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις οὕτως ὑπ' αὐτοῦ Σταθμοῖς, κατὰ τὴν γῆν τὴν Κασπίαν καὶ βοῶν ἀγέλας λέγει πολλὰς, καὶ κρείττονας ἀριθμοῦ εἶναι, καὶ ἵππων. ἐπιλέγει δὲ ἄρα καὶ ἐκεῖνα ἐν ὡρῶν τισι περιτροπαῖς μυῶν ἐπιδημίας γίνεσθαι πλῆθος ἄμαχον. καὶ τὸ μαρτύριον ἐπάγει λέγων. τῶν ποταμῶν τῶν ἀενάων σὺν πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερομένων, τοὺς δὲ καὶ μάλα ἀτρέπτως ἐπινήχεσθαί τε αὐτοῖς, καὶ τὰς οὐρὰς ἀλλήλων ἐνδακόντας ἔρμα τοῦτο ἴσχειν, καὶ τῷ διαβάλλειν τὸν πόρον συνδεσμὸν φησιν ἰσχυρότατον ἀποφαίνειν τόνδε. ἐς τὰς ἀρούρας δὲ ἀπονηξαμένους φησὶ, καὶ τὰ λήϊα † ἀποκείρουσι, καὶ

al. ὑποκείρουσι,

sic illę nihil ex objectis escis gustantes, in arationes inuolant, & cũ maxima animi acerbitate inuestigantes semina prædantur.

De Bobus, Equis, Muribus & Vulpibus terræ Caspiæ: & de fœcunditate Murium.

C. XVII.

Amyntas in Mansionibus, quas sic inscripsit, in terra Caspia tradit Boum & Equorum greges esse innumerabiles: & certis temporibus infinitam Murium multitudinem accedere. ejusq; rei testimonium affert, inquiẽs, in perẽnibus fluuiis rapidè præcipitantibus intrepidè eos innatare, & caudas inter se mordicus tenentes, hoc firmamento vti, eoq́, ceu validissimo vinculo fluuios transmittere. Quũ autẽ in arationes transierint, segetes succidũt,

& in arbores ascendẽtes fructus edunt, & quos vorare nequeunt ramos frangunt. Quibus Caspij vbi resistere non queunt, hoc modo infestas eorum incursiones moliuntur vlcisci, vt habentibus vncinatas vngues auibus non quicquam noceant, quæ quidem ipsę tantis gregibus vt nubes esse videantur eò aduolantes, Mures corripiunt, & suo proprio quodam naturæ munere à Caspiis famem depellunt. Porrò Vulpiũ Caspiarum ea est multitudo, vt non modò agrestia stabula adeant, sed vrbes quoque ac domos ingrediantur: nihil tamen nocentes, neque rapientes: sed ita cicures Caspiis tanquã Caniculæ adulantur. Mures autem Caspiis infesti, neque magnitudine inferiores quàm Ægyptij Ichneumones:

σι, καὶ διὰ τῶν δένδρων ἀνέρπουσι, καὶ τὰ ὡραῖα δειπνοῦσιν ἴσχουσι· καὶ τοὺς κλάδους δὲ διακόπτουσιν οἷδε, ἐκείνους καταφαγεῖν ἀδυνατοῦντες. Οὐκοῦν ἀμυνόμενοι οἱ Κάσπιοι τὴν ἐκ τῶν μυῶν ἐπιδρομήν τε ἅμα καὶ λύμην, φείδονται τῶν γαμψωνύχων, οἳ πρὸς οὖν καὶ αὐτοὶ κατὰ νέφη πετόμενοι, εἶτα αὐτοὺς ἀναρπῶσι. καὶ ἰδίᾳ τινὶ φύσει τοῖς Κασπίοις ἀναστέλλουσι τὸν λιμόν. Ἀλώπεκες δὲ Κάσπιαι, τὸ πλῆθος αὐτῶν τοσοῦτόν ἐστιν, ὡς καὶ ἐπιφοιτᾶν οὐ μόνον τοῖς αὐλίοις τοῖς κατὰ τοὺς ἀγρούς· ἤδη γε μὴν καὶ ἐς τὰς πόλεις παριέναι, καὶ ἐν οἰκίᾳ ἀλώπηξ φανεῖται. οὐ μὰ Δία ἐπὶ λύμῃ, οὐδὲ ἁρπαγῇ, ἀλλὰ οἷα τιθασός. καὶ ὑποσαίνουσί γε οἱ Κάσπιοι καὶ ὑπαικάλλουσι τὰ παρ' ἡμῖν κυνίδια. Οἱ δὲ μῦς οἱ τοῖς Κασπίοις ἐπίδημοι ὄντες κακῶν, μέγεθος αὐτῶν ὅσον κατά γε τοὺς Αἰγυπτίων ἰχνεύμο-

νες

ναις ὀργῶσι. ἄγριοι δὲ καὶ δεινοί, καὶ καρτεροὶ τοὺς ὀδόντας, καὶ διακόψαι τε καὶ διατραγεῖν οἷοί τε * εἶναι καὶ σίδηρον. τοιοῦτοι δὲ ἄρα καὶ οἱ μῦς οἱ ἐν τῇ Τερηδόνι τῆς Βαβυλωνίας εἰσὶν· ὧν τοι καὶ τὰς δορὰς ἴσασιν οἱ τούτων κάπηλοι, καὶ ἐς Πέρσας ἄγουσι φόρτον. εἰσὶ δὲ ἁπαλαὶ καὶ συνερραμμέναι, χιτῶνές τε ἅμα γίνονται, καὶ ἀλεαίνουσιν αὐτούς. καλοῦνται δὲ ἄρα οὗτοι * Καυναυτῶν ὡς ἐκείνοις φίλον. Θαυμάσαι δὲ τῶν μυῶν τῶνδε ἄξιον ἄρα καὶ τοῦτο. ἐὰν ἁλῷ μῦς κύουσα, κᾆτα ἐξαιρεθῇ τὸ ἔμβρυον, αὐτῆς διατμηθείσης ἐκείνης, εἶτα μέντοι καὶ αὐτὸ διανοιχθῇ, καὶ ἐκεῖνο ἔχει βρέφος.

item, q; agreſtes ſunt & acerbi, & robore dentium non aliter ferrũ diſſecare ac deuorare poſſunt, quàm Mures in Teredone Babyloniæ: quorum pelles molles inſtitores ad Perſas vehunt, quibus veſtes conſuuntur, & corpus optimè fouetur. Has ſuo ſermone Caunacas appellant. Hoc etiam in Muribus admiratione dignum eſt. Si Mus prægnans capta diſſecetur, & eximatur fœtus, in eo quoque diſſecto fœtus reperietur alter.

al. εἰσὶ

al. κἂν αὐτῆς. lego καυνάκας. Vide Phauorinum.

Περὶ τῆς θαλαττίας τρυγόνος. Κεφ. ιη.

Quemadmodum Paſtinaca marina ſaltatione & Muſica capitur. CAP. XVIII.

Τῆς θαλαττίας τρυγόνος ἴδιον καὶ τοῦτο προσακήκοα. ἐπὶ τῆς ἁλιάδος νεὼς ὀρχεῖταί τις, ὅταν αὐτὴν ὑπονήχουσαν θεάσηται· καὶ μέντοι καὶ ἀποσκώψε-

De Paſtinacæ marinæ natura hoc etiam cognoui. Paſtinacam ſubnatantem piſcator intuitus, ridiculum quiddam in piſcatoria nauicula ſaltat: & dicteria aut conuitia aliqua

jactat: & insuper ad tibiam, (si nôrit) quam tanquam illecebram fert, canere incipit. Hæc ex ea re magnam lætitiam, voluptatemq; capit. Etenim, sicut ferunt, tum aures habet musicæ, tum saltationis oculos intelligentes. atque hac permulsione illecta sensim ad summã aquã effertur. Interea verò dum hic cantu & saltatione illecebras egregiè machinatur, alter quispiam nassa imprudẽtem subducit. Itaque præter omnem spem, dum voluptate tota mulcetur, & nihil metuit, capitur.

De Parnopibus Galatarũ.

CAP. XIX.

Eudoxus ait Galatas, qui ad orientem Solem pertinent, ejusmodi facere, quæ si cui credibilia videntur, fidem adhibeat: sin minus, reijciat. Quum maximi Parnopum greges, vt nubes esse videantur, in Galatiæ agros inuolantes, frugibus incommodant,

τὸ κέρδος. καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις ἐάν πως αὐλητικὸς, καὶ τὸν αὐλὸν ὡς δέλεαρ φέρει, καὶ ὑπαυλεῖ· ἡ δὲ ὑπερήδεται. καὶ γάρ τοι καὶ ὦτα ἔχει μουσικῆς ἐπαΐοντά φασι, καὶ ὄμματα συνιέντα ὀρχηστικῆς. εἶτα κηλουμένη ἡσυχῆ προσαναπλεῖ· καὶ ὁ μὲν, τὰς ἴυγγας τὰς προειρημένας ἐνεργότατός ἐστιν. ἔθηκε δὲ τὸ φερνίον τις ἕτερος, καὶ τὸν ἰχθὺν ἀνάγει. καὶ τοῦτο δήπου καινόν ἐστι, κηλουμένην εἶναι ἑαυτὴν διαλεληθεν ᾑρημένην.

περὶ τῶν ἐν Γαλάταις παρνόπων.

Κεφ. ιθ.

Γαλάτας Εὔδοξος τοὺς ἑῴους λέγει δρᾶν τοιαῦτα, καὶ εἰ φανεῖταί τῳ πιστὰ, πιστευέτω· εἰ δὲ ἧττον ταῦτα, μὴ προσεχέτω. Ὅταν αὐτῶν τῇ γῇ νέφη παρνόπων ἐπιφοιτήσαντα, εἶτα λυπήσῃ τοὺς καρ-

τὺς, οἵδε οἱ Γαλάται εὐχάς τινας εὔχονται, καὶ ἱερουργίας καταθύουσιν ὀρνίθων ἐστὶν ὡς κατακλητικάς. αἱ δὲ ὑπακούουσι καὶ ἔρχονται στόλῳ κοινῷ, καὶ τοὺς πάρνοπας ἀφανίζουσιν. ἐὰν δὲ τούτων τις θηράσηται Γαλάτης, τίμημά οἱ ἐκ τῶν νόμων τῶν ἐπιχωρίων θάνατός ἐστιν. ἐὰν δὲ συγγνώμης τύχῃ τινὸς, καὶ ἀφεθῇ, εἰς μῆνιν ἐμβάλλει τοὺς ὄρνιθας, καὶ †τιμῶντες τὸν ἑαλωκότα, οὐκ ἀξιοῦσιν ὑπακοῦσαι, ἐάν γε καλῶνται αὖθις.

dant, tum Galatæ quibuſdam precationibus & obſecrationibus vtũtur, ſimul & ſacra conficiunt, quibus aues implorant: eæ autem illorum precibus obſequẽtes, frequẽtes veniũt, & Parnopes perdũt. Ac ſi quis è Galatis earum aliquam comprehenderit, hoc ſupplicium in eum ex legibus illius gentis conſtitutum eſt, vt morte mulctetur. Ac ſi huic qui eas ceperit ignotũ fuerit, aues tantopere offenduntur, vt iterum inuocatæ, propter impunitatem illius, non ipſorum precationibus obtemperent. μηνιῶντες

Περὶ τῆς ἐν Σάμῳ χελιδόνος. Κεφ. κ.

Ἀριστοτέλης λέγει γίνεσθαι ἐν Σάμῳ λευκὴν χελιδόνα. ταύτης γε μὴν ἐάν τις κεντήσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς, γίνεσθαι μὲν αὐτὴν παραχρῆμα τυφλὴν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐξομματοῦσθαι, καὶ τὰς κόρας λελαμπρύνθαι, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ὁρᾷ, ὡς ἐκεῖνός φησι.

De hirundine alba in Samo. CAP. XX.

Ariſtoteles in Samo ait albam naſci Hirundinem, cujus oculos ſi quis pupugerit, ſtatim quidem excæcatur: poſt verò viſum recipit: &, ſicut ille dicit, ſic acutè quemadmodum à principio videt.

De Cinnamomo aue.

CAP. XXI.

Cinnamomum auē auditione accepi ex plantæ gentilis ſuæ ſurculis, è paludibus collectis, iis in locis, vbi Herodotus & alij ſcribunt, nidos conſtruere, ac inter ſe contexere. Eos verò qui ejuſmodi ramulos ambiunt, ſagittas graues, robuſto & contentiſſimo neruo expulſas, magno impetu contra ramos, quibus nititur nidus, mittere: itaque rumpuntur, & feſtucæ decidūt: quos vulgò cinnamomi nomine celebrant.

De Horione aue Indica.

CAP. XXII.

Clitarchus in India ſcribit volucrem amatorio affectu flagrantem, nomine Horionem (ſi benè memini) naſci magnitudine pa-

Gillius a-giraunt.

Περὶ τοῦ κινναμώμου ὄρνιθος.

Κεφ. κα.

Τὸν κιννάμωμον ὄρνιν ἀκούω εἶναι· καὶ μέντοι κομίζειν κάρφη φυτοῦ τοῦ ὁμωνύμου ἐκ τῆς γῆς τελμάτων, καὶ καλιὰς ὑποπλέκειν, ἔνθα Ἡρόδοτοί τε ᾄδουσι, καὶ ἄλλοι. φιλοῦσι δέ πως οἵδε οἱ ὄρνιθες τὰς ἑαυτῶν εὐνάς τε καὶ καταγωγὰς ὑφαίνειν. οὐκοῦν οἷς μέλει τῶνδε τῶν καρφῶν ὀϊστοὺς βαρεῖς ῥοίζῳ βιαιοτάτῳ, καὶ νευρᾶς ἐντεταμένης σφόδρα ἰσχυρᾶς κατὰ τῶν κλάδων ἀφιᾶσιν· αἱ δὲ ῥήγνυνται, καὶ καταλισθαίνει τὰ κάρφη. καὶ μέντοι καὶ τὸ ᾀδόμενον δήπου κιννάμωμον ταῦτά ἐστι.

Περὶ ὄρνιθος τοῦ *ὡρίωνος καλουμένου. Κεφ. κβ.

Καὶ Κλειτάρχῳ χαίρειν δῶμεν. λέγει δὲ Κλείταρχος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι ὄρνιν, καὶ εἶναι σφόδρα ἐρωτικόν. καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ λέγει ὡρίωνα οἶμαι. φέρε δὲ καὶ γράψωμεν αὐτὸν τῷ λόγῳ ὡς ἐκεῖνος διδάσκει. τοῖς μὲν καλοῦσιν *ἐρωδιὸν ὅμοιος τὸ μέγεθος

*καλυμμένοις ἐρωδιοῖς.

ὅδε

ὅδε ὠχρίαν ἐστίν. ἔστι δὲ καὶ τὰ σκέλη ὡς ἐκεῖνοι, φοίνιξ. ὀφθαλμοὺς δὲ κυανοῦς ἔχει. τοῦτο μὲν οὐχ ὡς ἐκεῖνοι. μέλος δὲ *μουσικὸν ὑπὸ τῆς φύσεως πεπαίδευται, οἷα δήπου μέλη ταῦτα ὑμνεῖται γλυκέα, καὶ πρὸς τὸν ἀδόμενον ὑμέναιον βλέπει, θέλγοντα γοῦν ὕπνῳ τινὶ γαμικῷ, προσιόντα σφρινῶας.

al. μουσουργῶν δὲ

rem Ardeæ, rubris similiter cruribus, oculis (aliter quàm illæ) cæruleis: sic à Musica instructam, vt naturæ munere tam suauiter canat, vt ipsas referat Sirenes, & dulcedine sua ad suauissimos hominum cantus, qualis imprimis est Hymenæi nuptialis, accedat.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦ καλουμένου κατρέως, καὶ ἑτέρων Ἰνδικῶν ὀρνίθων. Κεφ. κγ.

Κατρέα ὄνομα Ἰνδὸν γένος τῇ φύσει ὄρνιν λέγει Κλείταρχος εἶναι τὸ κάλλος ὑπερήφανον. τὸ μέγεθος γὰρ εἰσὶν πρὸς τὸν ταῶν. τὰ δὲ ἄκρα τῶν πτερῶν ἔοικε σμαράγδῳ. καὶ ὁρῶν μὲν ἄλλως, οὐκ οἶδας οἵους ὀφθαλμοὺς ἔχει· εἰ δὲ εἰς σὲ ἀπίδοι, ἐρεῖς κιννάβαριν εἶναι τὸ ὄμμα, πλὴν τῆς κόρης· ἐκείνη δὲ μήλῳ τῇ χρόᾳ παρείκασται, καὶ βλέπει ὀξύ. τό γε μὴν τοῖς ἀπάντων ὀφθαλμοῖς λευ-

De Catreo aue, & alijs auibus Indicis innominatis. c. XXIII.

Catreum auem, ita nuncupatam, cùm eximia formæ pulchritudine Clitarchus ait, tum Pauonis magnitudine esse, tum pennarum ejus extremitates smaragdi similitudinem gerere. Quòd si quid aliud intueatur, eius oculi nescias quo colore sint: sin te aspiciat, cinnabarin te videre in ejus oculis diceres: excepta pupilla, cui color melinus, & acies acuta. Quod in aliorum oculis album, in illis pal-

lidum est. Capitis plumæ sunt illæ quidem crocei coloris, sed guttis hinc inde sparsę, quę crocum referant. Pedes colore sunt sandarachino: vocem habet suauẽ & instar lusciniæ argutam. Indi sanè suas delicias etiam ex auibus habẽt, & earũ aspectu oculos pascunt. Sunt inter cæteras quædam vndiquaque purpureæ, & purissimæ flammæ assimiles: quæ gregatim tantopere volant, vt nubes esse videantur. Sunt & alia auium genera varia, quarum species non satis describi potest: cantandi suauitate & oris expressione tãtâ, vt comparatio nulla reperiatur, nisi Sirenes quasdam eas dixeris. Nam has quoque virgines alatas, & pedibus aues fuisse, poëtarum fabulæ canunt, & pictores ostendunt.

ἐνίως

κὸν, ἀλλὰ τοῖς τοῦ κατρέως τοῦδε ὠχρόν ἐστι. τὰ δὲ τῆς κεφαλῆς πτίλα, γλαυκά ἐστι· καὶ ἔχει ῥανίδας οἱονεὶ κρόκῳ παρεσπαρμένας, εἶτα ἄλλην ἄλλῃ διεσπαρμένας. πόδας δὲ αὐτοῦ σανδαράχινοι. ἔχει δὲ καὶ φώνημα εὔμουσον, καὶ κατὰ τὴν ἀηδόνα τορόν. Ἰνδοὶ δὲ ἄρα καὶ τὴν ἐξ ὀρνίθων τρυφὴν εἶχον, ἵνα καὶ οἱ ὁρῶντες ἑστιᾶν τὴν ὄψιν δύνωνται. ἰδεῖν γοῦν † αὐτοὺς πάρεστι καὶ ὅλους πορφυροῦς, καὶ τῇ καθαρωτάτῃ φλογὶ προσεοικότας. καὶ τούτων αἱ πτήσεις κατὰ πλῆθός εἰσιν ὡς νομίζειν νέφη. καὶ ἄλλα μὲν ποικίλα, καὶ οὐ πάντῃ τὸ εἶδος εὔρητα· μελῳδίαν τε καὶ εὐστομίαν καὶ εὐγλωττίαν ἄμαχα, ὡς εἶναι μή τι καὶ παχύτερόν ἐστι, σειρῆνας τινας, ἢ καὶ τούτων γε ἐξηλόθεν. καὶ πτεροὶ γὰρ ὡς ἦσαν καὶ τῷ μύθῳ κόραι, καὶ τοὺς πόδας ὄρνιθες ἐδόκουν ποιηταί τε ᾄδουσι, καὶ ζωγράφοι δεικνύουσι.

περὶ κύκνων. Κεφ. κδ.

Κύκνου δὲ ἤδη καὶ διατριβαὶ, λίμναι τε καὶ ἕλη καὶ τενάγη, καὶ ἀέναοι ποταμοὶ πράως καὶ ἡσυχῇ ῥέοντες. εἰρηναῖοι δέ εἰσι, καὶ εἰς γῆρας περιίασιν ἑαυτοῖς κοῦφον. εἰσὶ δὲ καὶ πρὸς ῥώμην ἄλκιμοι, καὶ θαρροῦσιν αὐτῇ· οὐ μὴν ὥστε ἄρχειν ἀδικῶν, ἀλλ' ἀμύνασθαι τὸν ἄρξαντα. ῥᾳδίως γοῦν καὶ τῶν ἀετῶν περιγίνονται, ὅταν ἐκεῖνοι τολμήσωσιν ἐπιθέσθαι αὐτοῖς. Εἶπον ἀνωτέρω τῆς μάχης τρόπον.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πιθήκων. Κεφ. κε.

Λέγει δὲ Κλείταρχος πιθήκων ἐν Ἰνδοῖς εἶναι γένη ποικίλα τὴν χρόαν, μεγέθει δὲ μέγιστα. ἐν δὲ τοῖς χωρίοις τοῖς ὀρείοις τοσοῦτον αὐτῶν τὸ μέγεθος εἶναι, ὡς Ἀλέξανδρόν φησι τὸν Φιλίππου καὶ πάνυ καταπλαγῆναι σὺν καὶ τῇ οἰκείᾳ δυνάμει, οἰόμε-

De Cygnis.

CAP. XXIIII.

Cygnis sedes & cõmorationes sunt in lacubus, paludibus, stagnis & perennibus fluuiis, quorum confluens moderatè & sedatè fertur. Suapte naturâ pacati sunt, ad senectutém que perueniunt non sibi grauem. Robore, quo magno præditi sunt, confidentiores existunt, non tamen vt iniuriam ipsi inferant priores, sed vt lacessiti eam propulsent. itaque facilè Aquilas etiam prouocati vincunt, vt suprà exposui.

De Simijs Indicis & quibus modis capiantur.

CAP. XXV.

In India Clitarchus tradit, Simiarum genera colore varia, & magnitudine præstantia oriri: tantamq; earum in montibus multitudinem esse, vt vel Alexãdrum Philippi filium magnis copiis septum eæ frequentes perterrefecerint, quòd arbitraretur

retur se sibi insidiãtem exercitum videre. Nam quum Alexandro se ostenderunt casu, excelso & recto corpore erant. Non capiũtur retibus, neq; sagacium Canum venandi solertia. * sed quũ sit animal saltationis auidum, saltare cupit: & tibia canere meditatur, si vim & numeros inflãdi assequi possit. Si item quempiam viderit calceos induentem, imitatur: & si quẽ viderit oculos rubrica pingentem (aut lauantem) hoc idem facere studet. Itaque pro his ex plumbo factos graues calceos proponũt, & laqueos subiiciunt, vt pes quidẽ inseri possit, sed interim firmo vinculo retineatur. Itemq; visco decipiũtur.

αὐτῷ

νον ἀθρόως ἰδόντα ἐκεῖνα στρατὸν ὁρᾶν συνειλεγμένον, καὶ ἐλλοχῶσιν * αὐτόν. ὀρθοὶ δὲ ἄρα ἦσαν οἱ πίθηκοι κατὰ τύχην ἐκεῖνοι ἐφάνησαν. θηρῶνται δὲ οὔτοι οὔτε δικτύοις, οὔτε κυνῶν ῥινηλατούντων σοφίᾳ, καὶ μάλα ἀγρευτικῇ. ἔστι δὲ τὸ ζῷον ὀρχηστικόν, εἰ θεᾶται ὀρχούμενον. καὶ θέλγει αὐλεῖν, εἰ καταπνεῖν μάθοι εἰδέναι. πρὸς τούτοις εἰ θεάσαιτό τινα ὑποδήματα τοῖς ποσὶ περιτιθέντα, μιμεῖται τὴν ὑπόδεσιν· καὶ ὑπογράφοντα τὼ ὀφθαλμὼ μίλτῳ, καὶ τοῦτο δράσαι θέλει. Οὐκοῦν ὑπὲρ τῶν εἰρημένων μολίβου πεποιημένα κοῖλα καὶ βαρέα ὑποδήματα προτιθέασι, καὶ βρόχους αὐτοῖς ὑποβαλόντες, ὡς εἰσβαλεῖν μὲν τὼ πόδε, ἔχεσθαι δὲ τῇ πάγῃ καὶ μάλα ἀφύκτως. Δέ-

Codex Græcus hac nõ habet, sed Gillij versio, ex Strabone vt cõiicio.

† Nam illis videntibus Indus pelues aqua plenas in earum conspectu ponit, ex eaq; oculos oblinit, ac mox viscum pro aqua reponit: illæ aspicientes (vt sunt ad omnia imitanda aptæ) continuo descendunt, oculosq; & ora ipsæ similiter visco oblinunt, itaque postea facillimè capiuntur.

* Infrà

λέαρ δὲ αὐτοῖς ὀφθαλμῶν προσέχεται ὑπὲρ τούτων, ἰξός. Κάτοπτρα δὲ χρησάμενος ὁ Ἰνδὸς ὁρώντων ἐκείνων· οὐκ εἰσὶ δ' ἔτι ταῦτα κάτοπτρα, ἀλλ' ἕτερα προσθέντες. εἶτα καὶ τούτοις †ἕρματα ἰσχυρὰ ὑποπλέκουσιν. καὶ μέντοι καὶ τοιαῦτά ἐστιν. οἱ μὲν ἔρχονται καὶ ἀτενῶς ὁρῶσι, καὶ τὴν μίμησιν τὴν εἶδον. ἐκπηδᾷ δὲ ἰσχύς τις. κολλητικὴ βλεφάρων ἐκ τοῦ πρὸς τὴν αὐγὴν ἀντιτυπίας, ὅταν ἴδωσιν ἀτενές. εἶτα οὐκ ὁρῶντες, αἱροῦνται ῥᾷστα. φυγεῖν γὰρ ἔτι εἰσὶν ἥκιστοι. εἴρηται μὲν ὑπὲρ πιθήκων καὶ ἄλλα, Ἰνδῶν τε καὶ οὐκ Ἰνδῶν· καὶ ταῦτα δὲ ἔχειν τινὰ τῷ συνιέντι οὐκ ἀσπούδαστον, οὐ μὰ Δία.

Περὶ τῶν Ἰνδῶν λεόντων.

Κεφ. κϛ.

Λέοντας ἐν Ἰνδοῖς* οὐ γίνεσθαι μεγίστους, οὐ διαπο-

Speculo etiam Indus venator in Simiarum conspectu vtitur: cuius loco discedés aliud relinquit.&*laqueum subtus addit validum. Simia verò accedens fixo obtutu in speculum intenta, imitatione hominis: radiis è speculo reflexis ita afficitur oculis, vt hebetati illi palpebris tanquam agglutinatis conniueant. Itaque cæcutiens facillimè capitur, vt quæ fuga sibi consulere jam nequeat. Hæc & alia de Simiis tum Indicis tum non Indicis, nobis cōmemorata, digna profectò ingenij liberalis cognitione videntur.

**Infrà etiam 37. hermata pro laqueis accipit. quanquam si vi speculi excæcatur, quid opus est laqueo? An si manibus accipiat speculum, vt illaqueetur? quod certius est. sin minus, & inspexerit tantùm, sic quoque oculis debilitatus, & luce præstrictus capietur.* μὴν

De Leonibus Indiæ. CAP. XXVI.

Leones in India nasci maximos, ne tenuissima

& grana ſparſa legant. Lycus cùm hęc vera eſſe fatetur, tum eoſdem addit loros etiam, rubros eis proponere, & his propoſitis diſcedere. Monedularum verò greges extra fines manere, ac nimirum duos aut treis ex vrbibus tanquam legatos ad eos mitti ſolere, exploraturos hoſpitum multitudinem, qui vt eam perſpexerunt, inuitant qua poſſunt ratione & reuertuntur: eæ autem inuitatæ gregatim proficiſcuntur: ac ſi offas objectas comederint, ſe pacem & fœdus habere Veneti intelligunt; ſin contemptu ſerint, & tanquam vilia non dignentur comedere, indigenæ ſibi perſuaſum habent, illorum contemptum famem minari. Nam veluti homines ſeueri & muneribus incorrupti,

ἐς τὴν γῆν, μηδὲ περιεκλέγειν. Λύκος δὲ ἄρα καὶ ταῦτα μὲν ὁμολογεῖ, καὶ ἐκεῖνα δὲ ἐπὶ τούτοις προστίθησι, καὶ φοινικοῦς ἱμάντας τὴν χρόαν· καὶ τοὺς μὲν προστεθέντας ταῦτα εἶτα ἀναχωρεῖν, καὶ τὰ μὲν τῶν κολοιῶν νέφη τῶν ὅρων ἔξω καταμένειν· δύο δὲ ἄρα ἢ τρεῖς προῃρημένους κατὰ τοὺς πρέσβεις τοὺς ἐκ τῶν πόλεων πέμπεσθαι, κατασκεψομένους τῶν ξένων τὸ πλῆθος· οἱ δὲ ἰδόντες ἐπανίασι θεασάμενοι, καὶ καλοῦσιν αὐτούς, ᾗ πεφύκασιν οἱ μὲν καλεῖν, οἱ δὲ ὑπακούειν. *ἔρχονται μὲν κατὰ νέφη. ἐὰν δὲ γεύσωνται τῶν προειρημένων, ἴσασιν οἱ Ἐνετοὶ ὅτι ἄρα αὐτοῖς πρὸς τοὺς ὄρνιθας τοὺς προειρημένους ἔνσπονδά ἐστι. ἐὰν δὲ ὑπερίδωσι, καὶ ἀπαξιώσαντες ὡς εὐτελῆ μὴ γεύσωνται, πεπιστεύκασιν οἱ ἐπιχώριοι, ὅτι τῆς ἐκείνων ὑπεροψίας ἔστιν αὐτοῖς λιμὸς τὸ πήμημα. εἰσὶ γὰρ ὄντως οἱ προειρημένοι, καὶ ἀδέκαστοί γε, ὡς εἰπεῖν, ἐπι-

*γρ. ἔρχονται

πίτοι

πίπτουσί γε ταῖς ἀρούραις, καὶ τόν γε πλεῖστον τῶν καταπεπαρμένων συλῶσι πικρότατοί γε ἐκεῖνοι, σὺν τῷ θυμῷ ἐνορύττοντες καὶ ἀνιχνεύοντες.

sic illę nihil ex objectis escis gustantes, in arationes inuolant, & cũ maxima animi acerbitate inuestigantes semina prædantur.

περὶ τῶν ἐν τῇ Κασπίᾳ γῇ βοῶν τε καὶ μυῶν, καὶ ἀλωπέκων.
Κεφ. ιζ.

De Bobus, Equis, Muribus & Vulpibus terræ Caspiæ: & de fœcunditate Murium.
C. XVII.

Ἀμύντας ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις οὕτως ὑπ' αὐτοῦ Σταθμοῖς, κατὰ τὴν γῆν τὴν Κασπίαν καὶ βοῶν ἀγέλας λέγει πολλάς, καὶ κρείττονας ἀριθμοῦ εἶναι, καὶ ἵππων. ἐπιλέγει δὲ ἄρα καὶ ἐκεῖνα ἐν ὡραῖς τισι περιτροπαῖς μυῶν ἐπιδημίας γίνεσθαι πλῆθος ἄμαχον. καὶ τὸ μαρτύριον ἐπάγει λέγων. τῶν ποταμῶν τῶν ἀενάων σὺν πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερομένων, τοὺς δὲ καὶ μάλα ἀτρέστως ἐπινήχεσθαί τι αὐτοῖς, καὶ τὰς οὐρὰς ἀλλήλων ἐνδακόντας ἔρμα τοῦτο ἴσχειν, καὶ τοῦ διαβάλλειν τὸν πόρον συνδεσμὸν φησιν ἰσχυρότατον ἀποφαίνειν τόνδε. ἐς τὰς ἀρούρας δὲ ἀπονηξάμενοί φησι, καὶ τὰ λήια † ἀποκείρουσι, καὶ

Amyntas in Mansionibus, quas sic inscripsit, in terra Caspia tradit Boum & Equorum greges esse innumerabiles: & certis temporibus infinitam Murium multitudinem accedere. ejusq; rei testimonium affert, inquiẽs, in perẽnibus fluuiis rapidè præcipitantibus intrepidè eos innatare, & caudas inter se mordicus tenentes, hoc firmamento vti, eoq; cen validissimo vinculo fluuios transmittere. Quũ autẽ in arationes transierint, segetes succidũt,

al. ὑποκείρουσι,

& in arbores ascendētes fructus edunt, & quos vorare nequeunt ramos frangunt. Quibus Caspij vbi resistere non queunt, hoc modo infestas eorum incursiones moliuntur vlcisci, vt habentibus vncinatas vngues auibus non quicquam noceant, quæ quidem ipsę tantis gregibus vt nubes esse videantur eò aduolantes, Mures corripiunt, & suo proprio quodam naturæ munere à Caspiis famem depellunt. Porrò Vulpiū Caspiarum ea est multitudo, vt non modò agrestia stabula adeant, sed vrbes quoque ac domos ingrediantur: nihil tamen nocentes, neque rapientes: sed ita cicures Caspiis tanquā Caniculæ adulantur. Mures autem Caspiis infesti, neque magnitudine inferiores quàm Ægyptij Ichneumones:

σι, καὶ διὰ τῶν δένδρων ἀνέρπουσι, καὶ τὰ ὡραῖα δεῖπνον ἴσχουσι· καὶ τοὺς κλάδους δὲ διακόπτουσιν οὓς ἐκείνους καταφαγεῖν ἀδυνατοῦντες. Οὐκοῦν ἀμυνόμενοι οἱ Κάσπιοι τὴν ἐκ τῶν μυῶν ἐπιδρομὴν τε ἅμα καὶ λύμην, φείδονται τῶν γαμψωνύχων, οἱ δὲ οὖν καὶ αὐτοὶ κατὰ νέφη πετόμενοι, εἶτα αὐτοὺς ἀναρπῶσι. καὶ ἰδίᾳ τινὶ φύσει τοῖς Κασπίοις ἀναστέλλουσι τὸν λιμόν. Ἀλώπεκες δὲ Κάσπιαι, τὸ πλῆθος αὐτῶν τοσοῦτόν ἐστιν, ὡς καὶ ἐπιφοιτᾶν οὐ μόνον τοῖς αὐλίοις τοῖς κατὰ τοὺς ἀγροὺς ἤδη γε μὴν καὶ ἐς τὰς πόλεις παριέναι, καὶ ἐν οἰκίᾳ ἀλώπηξ φανεῖται. οὐ μὰ Δία ἐπὶ λύμῃ, οὐδὲ ἁρπαγῇ, ἀλλὰ οἷα τιθασός. καὶ ὑποσαίνουσί γε οἱ Κάσπιοι καὶ ὑπαγκάλλουσι τὰ παρ' ἡμῖν κυνίδια. Οἱ δὲ μῦς οἱ τοῖς Κασπίοις ἐπίδημοι ὄντες κακοὶ, μέγεθος αὐτῶν ὅσον κατά γε τοὺς Αἰγυπτίων ἰχνεύμονας-

νας ὀρέσασθαι. ἄγριοι δὲ καὶ δει-
νοὶ, καὶ καρτεροὶ τοὺς ὀδόν-
τας, καὶ διακόψαι τε καὶ
διατραγεῖν οἷοί τε *εἶ-
ναι καὶ σίδηρον. τοιοῦτοι δὲ
ἄρα καὶ οἱ μῦς οἱ ἐν τῇ Τε-
ρηδόνι τῆς Βαβυλωνίας εἰ-
σίν· ἀντιπαξοῦν καὶ τὰς δορὰς
ἴσασιν οἱ τούτων κάπηλοι,
καὶ ἐς Πέρσας ἄγουσι φόρ-
τον. εἰσὶ δὲ ἁπαλαὶ καὶ συ-
νερραμμέναι, χιτῶνές τε
ἅμα γίνονται, καὶ ἀλεαίνου-
σιν αὐτούς. καλοῦνται δὲ ἄ-
ρα οὗτοι *Καυναυταὶ ὡς
ἐκείνοις φίλον. Θαυμά-
σαι δὲ τῶν μυῶν τῶν δὲ ἄξιον
ἄρα καὶ τοῦτο. ἐὰν ἁλῷ
μῦς κύουσα, κᾆτα ἐξαιρε-
θῇ τὸ ἔμβρυον, αὐτῆς δια-
τμηθείσης ἐκείνης, εἶτα μέν-
τοι καὶ αὐτὸ διανοιχθῇ,
καὶ ἐκεῖνο ἔχει βρέφος.

Περὶ τῆς θαλαττίας τρυγόνος.
Κεφ. ιη.

Τῆς θαλαττίας τρυγό-
νος ἴδιον καὶ τοῦτο προσα-
κήκοα. ἐπὶ τῆς ἁλιάδος νεὼς ὀρχεῖταί τις, ὅταν αὐ-
τὴν ὑπονήχουσαν θεάσηται· καὶ μέντοι καὶ ἀπέσκωψέ

itemq; agreſtes ſunt & acerbi, & robore dentium non aliter ferrũ diſſecare ac deuorare poſſunt, quàm Mures in Teredone Babyloniæ: quorum pelles molles inſtitores ad Perſas vehunt, quibus veſtes conſuuntur, & corpus optimè fouetur. Has ſuo ſermone Caunacas appellant. Hoc etiam in Muribus admiratione dignum eſt. Si Mus prægnans capta diſſecetur, & eximatur fœtus, in eo quoque diſſecto fœtus reperietur alter.

Quemadmodum Paſtinaca marina ſaltatione & Muſica capitur.

CAP. XVIII.

De Paſtinacæ marinæ natura hoc etiam cognoui. Paſtinacam ſubnatantem piſcator intuitus, ridiculum quiddam in piſcatoria nauicula ſaltat: & dicteria aut conuitia aliqua

al. εἰσὶ

al. κᾶν αὐτῶις. lege καυνάκας. Vide Phauorinum.

jactat: & insuper ad tibiam, (si nôrit) quam tanquam illecebram effert, canere incipit. Hæc ex ea re magnam lætitiam, voluptatemq; capit. Etenim, sicut ferunt, tum aures habet musicæ, tum saltationis oculos intelligentes. atque hac permulsione illecta sensim ad summã aquã effertur. Interea verò dum hic cantu & saltatione illecebras egregiè machinatur, alter quispiam nassa imprudẽtem subducit. Itaque præter omnem spem, dum voluptate tota mulcetur, & nihil metuit, capitur.

De Parnopibus Galatarũ.

CAP. XIX.

Eudoxus ait Galatas, qui ad orientem Solem pertinent, ejusmodi facere, quæ si cui credibilia videntur, fidem adhibeat: sin minus, rejiciat. Quum maximi Parnopum greges, ut nubes esse videantur, in Galatiæ agros inuolantes, frugibus incommodant,

ἢ κέρδεμον. καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις ἐάν πως αὐλητικὸς, καὶ τὸν αὐλὸν ὡς δέλεαρ φέρει, καὶ ὑπαυλεῖ· ἡ δὲ ὑπερήδεται. καὶ γάρ τι καὶ ὦτα ἔχει μουσικῆς ἐπαΐοντά φασι, καὶ ὄμματα συνιέντα ὀρχηστικῆς. εἶτα κηλουμένη ἡσυχῇ προσαναπλεῖ· καὶ ὁ μὲν, τὰς ἴυγγας τὰς προειρημένας ἐνεργότατός ἐστιν. ἔθηκε δὲ τὸ φέρνιον τις ἕτερος, ὃ τὸν ἰχθὺν ἀνάγει. καὶ τοῦτο δήπου καινότατον, κηλουμένην εἶναι ἑαυτὴν διαλεληθεῖν ᾑρημένην.

περὶ τῶν ἐν Γαλάταις παρνόπων.

Κεφ. ιθ.

Γαλάτας Εὔδοξος τοὺς ἑῴους λέγει δρᾶν τοιαῦτα, καὶ εἰ φαίνεταί τῳ πιστὰ, πιστευέτω· εἰ δὲ ἧττον τοιαῦτα, μὴ προσεχέτω. Ὅταν αὐτῶν τῇ γῇ νέφη παρνόπων ἐπιφοιτήσαντα, εἶτα λυπήσῃ τοὺς καρ-

πὺς, οἱ δὲ εἰ Γαλάται εὐχάς τινας εὔχονται, καὶ ἱερουργίας καταθύουσιν ὀρνίθων ἐστὶν ὡς καταχλητικάς. οἱ δὲ ὑπακούουσι καὶ ἔρχονται στόλῳ κοινῷ, καὶ τοὺς πάρνοπας ἀφανίζουσιν. ἐὰν δὲ τούτων τις θηράσηται Γαλάτης, τίμημά οἱ ἐκ τῶν νόμων τῶν ἐπιχωρίων θάνατός ἐστιν. ἐὰν δὲ συγγνώμης τύχῃ τινὸς, καὶ ἀφεθῇ, εἰς μῆνιν ἐμβάλλει τοὺς ὄρνιθας, καὶ τιμωροῦντες τῷ ἑαλωκότι, οὐκ ἀξιοῦσιν ὑπακοῦσαι, ἐάν γε καλῶνται αὖθις.

dant, tum Galatæ quibusdam precationibus & obsecrationibus vtũtur, simul & sacra conficiunt, quibus aues implorant: eæ autem illorum precibus obsequẽtes, frequẽtes veniũt, & Parnopes perdũt. Ac si quis è Galatis earum aliquam comprehenderit, hoc supplicium in eum ex legibus illius gentis constitutum est, vt morte mulctetur. Ac si huic qui eas ceperit ignotũ fuerit, aues tantopere offenduntur, vt iterum inuocatæ, propter impunitatem illius, non ipsorum precationibus obtemperent. μηνιῶντες

Περὶ τῆς ἐν Σάμῳ χελιδόνος. Κεφ. κ.

Ἀριστοτέλης λέγει γίνεσθαι ἐν Σάμῳ λευκὴν χελιδόνα. ταύτης γε μὴν ἐάν τις κεντήσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς, γίνεσθαι μὲν αὐτὴν παραχρῆμα τυφλὴν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐξομματοῦται, καὶ τὰς κόρας λελάμπρυνται, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ὁρᾷ, ὡς ἐκεῖνός φησι.

De hirundine alba in Samo. CAP. XX.

Aristoteles in Samo ait albam nasci Hirundinem, cujus oculos si quis pupugerit, statim quidem excęcatur: post verò visum recipit: &, sicut ille dicit, sic acutè quemadmodum à principio videt.

De Cinnamomo aue.

CAP. XXI.

Cinnamomum auẽ auditione accepi ex plantæ gentilis ſuæ ſurculis, è paludibus collectis, iis in locis, vbi Herodotus & alij ſcribunt, nidos conſtruere, ac inter ſe contexere. Eos verò qui ejuſmodi ramulos ambiunt, ſagittas graues, robuſto & contentiſſimo neruo expulſas, magno impetu contra ramos, quibus nititur nidus, mittere. itaque rumpuntur, & feſtucæ decidũt: quos vulgò cinnamomi nomine celebrant.

De Horione aue Indica.

CAP. XXII.

Clitarchus in India ſcribit volucrem amatorio affectu flagrantem, nomine Horionem (ſi benè memini) naſci magnitudine pa-

Gillius admiraur.

Περὶ τοῦ κινναμώμου ὄρνιθος.

Κεφ. κα.

Τὸν κινάμωμον ὄρνιν ἀκούω εἶναι· καὶ μέντοι κομίζειν κάρφη φυτοῦ τοῦ ὁμωνύμου ἐκ τῶν τῆς γῆς τελμάτων, καὶ καλιὰς ὑποπλέκειν, ἔνθα Ἡρόδοτοί τε ᾄδουσι, καὶ ἄλλοι. φιλοῦσι δέ πως οἵδε οἱ ὄρνιθες τὰς ἑαυτῶν εὐνάς τε καὶ καταγωγὰς ὑφαίνειν. ἐκοῦν οἷς μέλει τοῦδε τῶν καρφῶν οἰστοὺς βαρεῖς ῥοίζῳ βιαιότατα, καὶ νευρᾶς ἐντεταμένης σφόδρα ἰσχυρᾶς κατὰ τῶν κλάδων ἀφιᾶσιν· αἱ δὲ ῥήγνυνται, καὶ καταλισθαίνει τὰ κάρφη· καὶ μέντοι καὶ τὸ ἀθροιζόμενον δήπου κιννάμωμον ταῦτά ἐστι.

Περὶ ὄρνιθος τοῦ *ὠρίωνος καλουμένου. Κεφ. κβ.

Καὶ Κλειτάρχῳ χαρίζομαι. λέγει δὲ Κλείταρχος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι ὄρνιν, καὶ εἶναι σφόδρα ἐρωτικόν. καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ λέγει ὠρίωνα οἶμαι. φέρε δὲ καὶ γράψωμεν αὐτὸν τοῖς λόγοις ὡς ἐκεῖνος διδάσκει. τοῖς μὲν καλοῦσιν *ἐρωδιὸν ὅμοιος τὸ μέγεθος ὅδε

*καλουμένοις ἐρωδιοῖς.

ὅδε ὠφελῶν ἐστιν. ἔστι δὲ καὶ τὰ σκέλη ὡς ἐκεῖνοι, φοίνιξ. ὀφθαλμοὺς δὲ κυανοῦς ἔχει. τοῦτο μὲν οὐχ ὡς ἐκεῖνοι. μέλος δὲ *μουσικὸν ὑπὸ τῆς φύσεως πεπαίδευται, οἷα δήπου μέλη Σειρῆνες ὑμνεῖται γλυκέα, καὶ πρὸς τὸν ἀδόμενον ὑμέναιον βλέπει, θέλγοντα γοῦν ὕπνῳ τινὶ γαμικῷ, προσιόντα σφριγῶσας.

al. μουσουργεῖ δὲ

rem Ardeæ, rubris similiter cruribus, oculis (aliter quàm illæ) cæruleis: sic à Musica instructam, vt naturæ munere tam suauiter canat, vt ipsas referat Sirenes, & dulcedine sua ad suauissimos hominum cantus, qualis imprimis est Hymenæi nuptialis, accedat.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦ καλουμένου κατρέως, καὶ ἑτέρων Ἰνδικῶν ὀρνίθων. Κεφ. κγ.

Κατρέα ὄνομα Ἰνδὸν ζῷον τῇ φύσει ὄρνιν λέγει Κλείταρχος εἶναι τὸ κάλλος ὑπερήφανον. τὸ μέγεθος γὰρ εἶεν πρὸς τὸν ταῶν. τὰ δὲ ἄκρα τῶν πτερῶν ἔοικε σμαράγδῳ. καὶ ὁρῶν μὲν ἄλλως, οὐκ οἶδας οἵους ὀφθαλμοὺς ἔχει· εἰ δὲ εἰς σὲ ἀπίδοι, ἐρεῖς κινάβαριν εἶναι τὸ ὄμμα, πλὴν τῆς κόρης· ἐκείνη δὲ μήλῳ τῇ χρόᾳ παρείκασται, καὶ βλέπει ὀξύ. τό γε μὴν τοῖς ἁπάντων ὀφθαλμοῖς λευκόν,

De Catreo aue, & alijs auibus Indicis innominatis. C. XXIII.

Catreum auem, ita nuncupatam, cùm eximia formæ pulchritudine Clitarchus ait, tum Pauonis magnitudine esse, tum pennarum ejus extremitates smaragdi similitudinem gerere. Quòd si quid aliud intueatur, eius oculi nescias quo colore sint: sin te aspiciat, cinnabarin te videre in ejus oculis diceres: excepta pupilla, cui color melinus, & acies acuta. Quod in aliorum oculis album, in illis pal-

lidum est. Capitis plumæ sunt illæ quidem crocei coloris, sed guttis hinc inde sparsę, quę crocum referant. Pedes colore sunt sandarachino: vocem habet suaué & instar lusciniæ argutam. Indi sanè suas delicias etiam ex auibus habēt, & earū aspectu oculos pascunt. Sunt inter cæteras quædam vndiquaque purpureæ, & purissimæ flammæ assimiles: quæ gregatim
ἐνίους tantopere volant, vt nubes esse videantur. Sunt & alia auium genera varia, quarum species non satis describi potest: cantandi suauitate & oris expressione tātâ, vt comparatio nulla reperiatur, nisi Sirenes quasdam eas dixeris. Nam has quoque virgines alatas, & pedibus aues fuisse, poëtarum fabulæ canunt, & pictores ostendunt.

κὸν, ἀλλὰ τοῖς τοῦ κατρέως τοῦδε ὠχρόν ἐστι. τὰ δὲ τῆς κεφαλῆς πτίλα, γλαυκὰ μέν· καὶ ἔχει ῥανίδας οἱονεὶ κρόκῳ πεφαρμαγμένας, εἶτα ἄλλην ἄλλῃ διεσπαρμένας. πόδες δὲ αὐτῷ σανδαράκινοι. ἔχει δὲ καὶ φώνημα εὔμουσον, καὶ κατὰ τὴν ἀηδόνα τορόν. Ἰνδοὶ δὲ ἄρα καὶ τὴν ἐξ ὀρνίθων τρυφὴν εἶχον, ἵνα καὶ οἱ ὁρῶντες ἑστιῷεν τὴν ὄψιν δύνανται. ἰδεῖν γοῦν † αὐτοὺς πάρεστι καὶ ὅλους πορφυροῦς, καὶ τῇ καθαρωτάτῃ φλογὶ προσεοικότας. καὶ τούτων αἱ πτήσεις κατὰ πλῆθός εἰσιν ὡς νομίζειν νέφη. καὶ ἄλλα μὲν ποικίλα, καὶ οὐ πάντῃ τὸ εἶδος εὑρετά. μελῳδίαν τε καὶ εὐστομίαν καὶ εὐγλωττίαν ἀμήχανα· ὡς εἶναι μή πῃ καὶ παχύτερόν ἐστι, σειρῆνας τινὰς, ἢ καὶ τούτων γε ἐξγύθεν. καίτοιπερ γὰρ ὡς ἦσαν καὶ τῶν μύθων κόραι, καὶ τοὺς πόδας ὄρνιθες ἐδόκουν ποιηταί τε ᾄδουσι, καὶ ζωγράφοι δεικνύουσι.

Περὶ

περὶ κύκνων. Κεφ. κδ.

Κύκνου δὲ ἤδη καὶ διατριβαί, λίμναι τε καὶ ἕλη καὶ τενάγη, καὶ ἀέναοι ποταμοὶ πράως καὶ ἡσυχῆ ῥέοντες. εἰρηναῖοι δέ εἰσι, καὶ εἰς γῆρας προΐασιν ἑαυτοῖς κοῦφον. εἰσὶ δὲ καὶ πρὸς ῥώμην ἄλκιμοι, καὶ θαρροῦσιν αὐτῇ· οὐ μὴν ὥστε ἄρχειν ἀδικῶν, ἀλλ' ἀμύνασθαι τὸν ἄρξαντα. ῥᾳδίως γοῦν καὶ τῶν ἀετῶν περιγίνονται, ὅταν ἐκεῖνοι τολμήσωσιν ἐπιθέσθαι αὐτοῖς. Εἶπον ἀνωτέρω τὸν μάχης τρόπον.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πιθήκων. Κεφ. κε.

Λέγει δὲ Κλείταρχος πιθήκων ἐν Ἰνδοῖς εἶναι γένη ποικίλα τὴν χρόαν, μεγέθει δὲ μέγιστα. ἐν δὲ τοῖς χωρίοις τοῖς ὀρείοις τοσοῦτον αὐτῶν τὸ μέγεθος εἶναι, ὡς Ἀλέξανδρόν φησι τὸν Φιλίππου καὶ πάνυ καταπλαγῆναι σὺν καὶ τῇ οἰκείᾳ δυνάμει, οἰόμε-

De Cygnis.

CAP. XXIIII.

Cygnis sedes & cõmorationes sunt in lacubus, paludibus, stagnis & perennibus fluuiis, quorum confluens moderatè & sedatè fertur. Suapte naturâ pacati sunt, ad senectutémque perueniunt non sibi grauem. Robore, quo magno præditi sunt, confidentiores existunt, non tamen vt iniuriam ipsi inferant priores, sed vt lacessiti eam propulsent. itaque facilè Aquilas etiam prouocati vincunt, vt suprà exposui.

De Simijs Indicis & quibus modis capiantur.

CAP. XXV.

In India Clitarchus tradit, Simiarum genera colore varia, & magnitudine præstantia oriri: tantamq; earum in montibus multitudinem esse, vt vel Alexãdrum Philippi filium magnis copiis septum eæ frequentes perterrefecerint, quòd arbitraretur

λέαρ δὲ αὐτοῖς ὀφθαλμῶν προκεῖται ὑπὲρ τούτων, ἰξός. Κάτοπτρα δὲ χρησάμενος ὁ Ἰνδὸς ὁρώντων ἐκείνων· οὐκ εἰσὶ δ' ἔτι τὰ κάτοπτρα, ἀλλ' ἕτερα προσθέντες. εἶτα καὶ τούτοις †ἕρματα ἰσχυρὰ ὑποπλέκουσιν. καὶ μέντοι καὶ τοιαῦτά ἐστιν. οἱ μὲν ἔρχονται καὶ ἀγλυνῶς ὁρῶσι, κατὰ τὴν μίμησιν τὴν εἰδῶν. ἐκπηδᾷ δὲ ἰσχύς τις. κολλητικὴ βλεφάρων ἐκ τῆς πρὸς τὴν αὐγὴν ἀντιτυπίας, ὅταν ἴδωσιν ἀτενές. εἶτα οὐχ ὁρῶντες, αἱροῦνται ῥᾷστα. φυγεῖν γὰρ ἔτι εἰσὶν ἥκιστοι. εἴρηται μὲν ὑπὲρ πιθήκων καὶ ἄλλα, Ἰνδῶν τε καὶ οὐκ Ἰνδῶν· καὶ ταῦτα δὲ ἔχειν τινὰ τῷ συνιέντι οὐκ ἀσπούδαστον, οὐ μὰ Δία.

Speculo etiam Indus venator in Simiarum conſpectu vtitur: cuius loco diſcedés aliud relinquit. &* laqueum ſubtus addit validum. Simia verò accedens fixo obtutu in ſpeculum intenta, imitatione hominis: radiis è ſpeculo reflexis ita afficitur oculis, vt hebetati illi palpebris tanquam agglutinatis conniueant. Itaque cæcutiens facillimè capitur, vt quæ fuga ſibi conſulere jam nequeat. Hæc & alia de Simiis tum Indicis tum non Indicis, nobis cõmemorata, digna profectò ingenij liberalis cognitione videntur.

Περὶ τῶν Ἰνδῶν λεόντων.
Κεφ. κϛ.

Λέοντας ἐν Ἰνδοῖς *οὐ γένεσθαι μεγίστους, οὐ διαπο-

Infrà etiam 37. hermata pro laqueis accipit. quanquam ſi vi ſpeculi excæcatur, quid opus eſt laqueo? An ſi manibus accipiat ſpeculum, vt illaqueetur? quod certius eſt. ſin minus, & inſpexerit tantùm, ſic quoque oculis debilitatus, & luce præſtrictis capietur. μὴν

De Leonibus India. CAP. XXVI.

Leones in India naſci maximos, ne tenuiſ-

ſima

ſima quidem mihi dubitatio eſt. terra enim India mater optima aliorum animalium in cauſa eſt. Hi erga obuios immaniſſimi dicũtur. eorum pelles nigræ ſunt, & pilis horridæ, & aſpectu formidoloſæ. Si capiantur, manſueſcunt quidem, modò ne maximi ſint: tum verò adeò aſſuefiunt loro, vt facilè ſimiliter atq; Canes ad venandos hinnulos, Ceruos, Apros, Tauros & Aſinos ſyluestres duci queant. ſagaciſſimè enim (ſicut audio) odorantur.

ρῶ. τὸ δὲ αἴτιον, τῶν ζώων τῶν ἑτέρων ἥδε ἡ γῆ μήτηρ ἐστὶν ἀγαθή. ὅσα δὲ ἐντυχεῖν κατὰ πρόσωπον εἰσὶν οἵδε ἀγριώτατοι καὶ θηριωδέστατοι. δέρη ἐκείνων λεόντων μέλαινά τε ἰδεῖν καὶ φρίξασα ὀρθή τε ἀνίσταται, καὶ συνεκπίμπλησι δέος οἷον ἐκπληκτικόν. εἰ δὲ ἁλῶναι δυνηθεῖεν, πραΰνονταί γε, ἀλλ' οὐχ οἱ μέγιστοι· καὶ ἡμεροῦνταί γε, καὶ γίνονταί γε ῥᾷστοι πειθαρχεῖν ὡς ἄγειν τε ὑπὸ ῥυτῆρος, καὶ κατὰ κυναγωγοὺς ἐπὶ θήραν νεβρίδων, καὶ ἐλάφων, καὶ συῶν, καὶ ταύρων, καὶ ἀγρίων ὄνων. εἰσὶ γὰρ καὶ ῥινηλατῆσαι ὡς ἀκούω δεινοί.

De gente in Africa à Leonibus perdita.

CAP. XXVII.

In Africa gens fuit, vt fertur, quam Nomæam, id eſt, Paſtoralem nominabant, felix & fortunata, ſed tandem quum Leones plurimi ſimul & maximi & im

Περὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ ἔθνους τοῦ ὑπὸ λεόντων ἀπολωλότος.

Κεφ. κζ.

Ἐν τῇ Λιβύων χώρᾳ, ἔθνος ἦν φασι τὸ καλούμενον Νόμαιον, καὶ τὰ μὲν ἄλλα διευτυχοῦν † εὐδαῖμον μάλα, καὶ εὐδαίμονος καὶ μὰ Δία λήξεως. εἶτα ἠφανίσθη τελέως, λεόντων αὐτοῖς ἐπελθόντων πλήθει τε παμπόλλων, καὶ μεγ

al. εὐνόμου

μεγέθει μεγίστων, καὶ τὴν τόλμαν ἀμάχων. ὑφ' ὧν πανδημεί τε καὶ πασσυδεὶ διαφθαρέντες, εἶτα ἐς τὸ παντελὲς ἀπώλοντο τὸ ἔθνος. λεόντων γὰρ ἀθρόων ἐπιδημία, χρῆμα ἀπρόσμαχον.

Περὶ τῶν ἐν Σάμῳ θηρίων τῶν καλουμένων νηάδων. Κεφ. κη.

Εὐφορίων δὲ ἐν τοῖς ὑπομνήμασι λέγει τὴν Σάμον ἐν ταῖς παλαιοτάταις τῶν χρόνων ἐρήμην, γενέσθαι τε ἐν αὐτῇ θηρία μεγέθει μὲν μέγιστα, ἄγρια δὲ, καὶ προσπελάσαι τῳ δεινά. καλεῖσθαι δὲ μὴν *νηάδας· ἀπὸ οὖν καὶ μόνῃ τῇ βοῇ ῥηγνύναι τὴν γῆν. παροιμίαν οὖν ἐν τῇ Σάμῳ διαρρεῖν τὴν λέγουσαν, μεῖζων βίᾳ τῶν νηάδων. ὀστᾶ δὲ ἔτι καὶ νῦν αὐτῶν δείκνυσθαι μεγάλα ὁ αὐτός φησι.

manes superuenissent, penitus est extincta, ita vt nihil eius reliquum sit factum. Adeò inexpugnabilis est improuisus & magno coniunctus numero Leonum impetus.

De feris animalibus Samijs. C. XXVIII.

Euphorion in commentariis scriptum reliquit, Samum cùm olim desertissimam fuisse, tum in ea bestias feras, & metuendas obuiis, maxima magnitudine, nomine Neades fuisse, quarum sola voce terra discederet: Indeq; profectum esse id prouerbium, quod vulgò Samij dicunt, Majus vi Neadum. Idemq; affert, earum ossa maxima vel sua ætate extitisse.

Νηίδες *Heraclides de politijs.*

De vsu & vi Elephantorum apud Indos, cùm aliàs, tum in bello.

CAP. XXIX.

Indorum regem ho-

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων ἰχύος. Κεφ. κθ.

Τοῦ Ἰνδῶν βασιλέως ἐλαύνοντος ἐπὶ τοὺς πολεμ-

ſtibus bellum inferentem, bellatorum centena millia Elephantorum antecedunt: tum verò aliorum maximorum & fortiſſimorum tria millia ſubſequuntur, ad hoſtiles muros ipſo incurſu euertendos inſtitutorum: quũ enim rex jubet, euertũt, idq; pectorum ſuorum vi & impetu. Hoc ſe audiuiſſe Cteſias ſcribit: idemq; Babylone ſe vidiſſe dicit, palmas ab his ad moderatoris ſui juſſum violentiſſimo impetu extirpatas.

De piſcibus paludis Paonidis. c. XXX.

Zenothemis ſcribit in Pęonide palude quoſdam piſces procreari, quibus adhuc palpitantibus, ſi eos bubulo pecori edendos obiicias, expletur non minùs li-
τὴν benter, quàm cęteri Boues fœno. Contrà ab eorundem mortuorum

λεμίους, δέκα μυριάδες ἐλεφάντων προηγοῦνται μαχίμων. ἑτέρους δὲ ἀκούω τρισχιλίους τοὺς μεγίστους τε καὶ ἰσχυροτάτους ἕπεσθαι, οἵπερ οὖν εἰσι πεπαιδευμένοι τὰ τείχη τῶν πολεμίων ἀνατρέπειν, ἐμπεσόντες ὅταν κελεύσῃ βασιλεύς. ἀνατρέπουσι δὲ τοῖς στήθεσι. καὶ λέγει μὲν ταῦτα καὶ Κτησίας, ἀκοῦσαι γράφων. ἰδεῖν δὲ ἐν Βαβυλῶνι ὁ αὐτὸς λέγει τοὺς φοίνικας αὐτορρίζους ἀνατρεπομένους ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων· τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐμπιπτόντων αὐτοῖς θηρίων βιαιότατα. δρῶσι δὲ, ἂν ἄρα ὁ Ινδὸς ὁ πωλεύων αὐτοῖς, κελεύσῃ δρᾶσαι τοῦτο αὐτοῖς.

Περὶ τῶν ἐν Παιονίδι τῇ λίμνῃ ἰχθύων. Κεφ. λ.

Ζηνόθεμις λέγει † περὶ Παιονίδα λίμνην τινὰς φέρειν ἰχθῦς· οὓς προσοῦν εἰ παραβάλοι τις ἀσπαίροντας τοῖς βουσὶν, οἱ δὲ ἐμφοροῦνται αὐτῶν μάλα ἀσμένως, ὡς οἱ λοιποὶ τοῦ χόρτου. νεκρῶν δὲ τῶν ἰχθύων

ἀπο

οὐκ ἂν παύσαιντο ἔτι οἱ βόες, ἐκεῖνος λέγει.

Περὶ τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ ἰχθύων. κεφ. λα.

Παρὰ Ἀρμενίοις ἀκούω πέτραν εἶναι ὑψηλὴν, εἶτα ταύτην ὕδωρ ἐκβάλλειν πάμπολυ. ὑποκεῖσθαι δὲ τῇ πέτρᾳ πυνθάνομαι κρήνην τετράγωνον πάντῃ, καὶ ἑκάστην πλευρὰν σταδίου ἥμισυ ἔχειν. βάθος δὲ τριῶν ὀργυιῶν εἶναι. συνεκπίπτειν δὲ τῷ ὕδατι προσακούω τῷ προειρημένῳ καὶ ἰχθύας πολλάκις ἔχοντας τὸ μῆκος καὶ πήχεως, καὶ ἔτι μείζους, καὶ μέντοι καὶ ἐλάττονας, ἀλλ' οὐ κατὰ πολύ. καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν καταλισθαίνειν ἡμιθνῆτας· τοὺς δὲ ἀσπαίροντας, καὶ μάλα γε ἰσχυρῶς, ἀποθνήσκειν. εἶναι δὲ αὐτοὺς ἡ φήμη λέγει πάνυ σφόδρα μέλανας, καὶ ἰδεῖν οὐκ ἀηδεῖς. εἰ δέ τι τούτων γεύσηται ἢ ἄνθρωπος ἢ θηρίον, παραχρῆμα ἀπόλλυται. τοὺς μὲν οὖν Ἀρμενίους, διὰ τὸ ἔνθηρον

vsu, sicut idem ait, tantopere abhorret, vt non attingat.

De piscibus Armeniæ mortiferis. c. XXXI.

In Armenia excelsum saxum auditione accepi permultam aquam emittere, atque sub ipsum subijci fontem vndiquaque quadratum treis passus altum, singulaq; ejus latera stadij dimidium occupare, & simul cum aqua pisceis frequenter excidere, cubiti magnitudine, tum majores, tum non multò minores: & ex iis partim delabi semimortuos, partim adhuc palpitantes ad mortem præcipitare. Et peruagatum est eos colore esse nigerrimos, & non aspectu insuaueis. Veruntamen si quid eorum vel homo vel fera bestia gustârit, statim mori. Propterea verò Armenios quòd ferarum multitu-

dine redundent, primũ eos collectos ad solis radios exiccare: deinde ne hausta piscium aspiratione graui & pestilenti, aut excitato inde puluere hausto pereāt, ore & naribus obturatis hoc piscium genus contundere, & in farinas redigere: & ad ficus admistas in ea loca, quę maximè abundāt feris, disseminare. Bestiæ primùm vt eas attigerunt, statim moriuntur: atque ea fraude Apri, fetæ Capræ, Cerui, Capræ, Visi, Asini syluestres necantur. nam eiusmodi animalia ficuum* & farinarum auidissima sunt. Perimuntur autem hoc modo, quòd nimium abundent. Iam verò alio modo tollunt Leones, Pardales, Lupos. Nam in domesticatum Ouium & Caprarum di-

al. ἀποθά-νωσι

ὀνοθηρετά-τοις

αὐτοῖς εἶναι καὶ πολύθηρον τὴν γῆν, ἀθροίζειν αὐτοὺς, καὶ αὐαίνειν ὑπὸ τῇ εἵλῃ τοῦ ἡλίου· εἶτα κόπτειν ὑποδήσαντάς τε κάτω ταῖς ῥισὶ καὶ τῷ στόματι, ἵνα μὴ τῷ ἄσθματι ἐκσπάσαντές τὸν ἐκπτυσσόμενον ἀέρα, ἢ τὴν ἐγειρομένην ἐκ λεπτῶν κόνιν ἀλφίτων, εἶτα † οὖν θαύωσι. ποιήσαντες οὖν ἄλευρα τοὺς ἰχθῦς ἐν τοῖς μάλιστα † θηλωτάτοις χωρίοις κατασπείρουσιν αὐτά· ὧν γευσάμενα τὰ ζῶα ἀποθνήσκει. καὶ σῦκα δὲ παραμίγνυνται τοῖς ἀλεύροις οὕτως ἔχουσιν. οὕτω μὲν οὖν διαφθείρονται οἵ τε σῦς οἱ ἄγριοι, καὶ αἱ δορκάδες, καὶ οἱ ἔλαφοι, καὶ οἱ ἄρκτοι, καὶ οἱ ὄνοι οἱ ἄγριοι, καὶ αἶγες, ἄγριοι μέντοι καὶ οὗτοι. συκοτράγα γὰρ ταῦτα, καὶ ἀλφιτοφάγα τὰ ζῶά ἐστιν. ἀναιροῦνται δὲ τὸν τρόπον τοῦτον, διὰ τὸ πλῆθος. Λέοντας δὲ καὶ παρδάλεις, καὶ λύκους, σαρκοφάγα ὄντα, ἑτέρως ἀναιροῦσι· τῶν γὰρ οἰῶν τῶν ἡμέρων, καὶ τῶν αἰγῶν παρεγχίσαντες.

πες τὴν πλευρὰν, εἰς ὅσον καθεῖναι τὴν χεῖρα, ἐμπλάτ7ουσι τῶν αὐτῶν κρεῶν προσκεῖσθαι, κακὸν ναὶ μὰ Δία δέλεαρ τοῖς προειρημένοις. ὅταν οὖν ἢ λέων, ἢ πάρδαλις, ἢ λύκος, ἢ ἄλλο τι θηρίον ἐντύχῃ καὶ γεύσηται, τέθνηκε παραχρῆμα. Καὶ πᾶσα μὲν οὖν ἡ Ἀρμενία θηρίων ἀγελαίων τροφός τε ἅμα καὶ μήτηρ ἐστίν· ἡ δὲ πεδιὰς, ἔτι καὶ μᾶλλον ἡ περὶ τὸν ποταμόν.

scissum latus, quatenus manus inseri queat, farinas ex iis piscibus abdunt. Post verò hanc escam ad eos alliciendos obiiciunt, ac quum eiusmodi quippiam Pardalis, Leo, Lupus gustarint, continuò moriuntur. Est autem cùm omnis Armenia mater & nutrix ferarum, tum præcipuè cāpestris circa fluuium.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κασπίᾳ ἰχθύων ὀξυρύγχων. Κ. λβ.

Ἐν τῇ Κασπίᾳ γῇ λίμνην ἀκούω μεγίστην εἶναι, καὶ ἰχθῦς ἐν αὐτῇ γίνεσθαι μεγάλους, καὶ ὀξύρυγχοι καλοῦνται, κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου δηλονότι. καὶ περιιέναι μὲν εἰς μῆκος καὶ ὀκτὼ πηχῶν. ἐκεῖ οἱ Κάσπιοι θηρῶσιν αὐτοὺς, καὶ διαπάσαντες ἁλσὶ καὶ ταρίχους ἐργασάμενοί τε καὶ ἀποψήσαντες αὐτοὺς, ἐπισάξαντες καμήλοις, κομίζουσιν εἰς Ἐκβάτανα, καὶ ποιοῦσιν ἄλφιτα ἐκ τῶνδε τῶν ἰχθύων, ἀφελόντες τὴν πιμελήν. καὶ τοῦ μὲν παρεί-

De Oxyrynchis Caspijs.

CAP. XXXII.

In maximo Caspiæ lacu Oxyrynchi ab acumine rostri nuncupati, magnitudine octo cubitorum procreantur. Eos Caspij captos distrahūt. & sale conditos atque exiccatos Camelis dossuariis Ecbatana vehunt: quin & adipe detracto, farinas ex iis conficiunt. & hujusce-

modi salsamenta quidem vendunt: oleo verò pinguissimo & non graueolenti vnguntur. Atque etiam exempta ex iis viscera excoquũt: vnde ad permultos vsus accommodatum fit glutinum: nam non modò ad quæcunque applicatum fuerit, adhærescit: sed & firmissimè retinet, vt & decem diebus madefactũ non tamen dissoluatur, neque remittat. Itaque etiam artifices, qui circa ebur laborant, eo vtuntur, & opera conficiunt pulcherrima.

De aue quadam Caspia, & rursus alia Caspia vel potius Indica.

CAP. XXXIII.

Fama quædam venit in sermonem hominũ, apud Caspios auem procreari magnitudine maximi Gallinacei, versicolore varietate florentem. atque auditione accepi eam supinam

χου πιπράσκουσι, τῷ δὲ ἰχθυίνῳ ἐλαίῳ χρίονται, λιπαρῷ σφόδρα καὶ οὐ δυσώδει. τὰ δὲ ἔντερα ἐξαιροῦσιν αὐτῶν, καὶ ἕψουσι· καὶ ἐξ αὐτῶν ποιοῦσι κόλλαν, καὶ μάλα γε ἐν χρείᾳ γίνεσθαι δυναμένην. συνέχει γὰρ πάντα ἰσχυρότατα καὶ προσέχεται οἷς ἂν προσπλακῇ, καὶ ἰδεῖν ἐστι λαμπροτάτη. οὕτω δὲ συνέχει πᾶν ὅτι ἂν συνδήσῃ τε καὶ συνάψῃ, ὡς καὶ δέκα ἡμερῶν αὐτὴν βρεχομένην μήτε λύεσθαι, μήτε μὴν ἀφίστασθαι· ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν ἐλεφάντων *χρυσοῦντας χρῆσθαί τε αὐτῇ, καὶ τὰ ἔργα ἐκποιεῖν κάλλιστα.

*χειρουργοῦντες.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦ Κασπίου, καὶ ἑτέρου τοῦ Κασπίου, ἢ μᾶλλον Ἰνδοῦ. Κεφ. λγ.

Λέγει τις λόγος ἐν Κασπίοις ὄρνεον γίνεσθαι, τὸ μὲν μέγεθος κατὰ τοὺς ἀλεκτρυόνας τοὺς μεγίστους· ποικίλον γε μὴν τοῖς πτεροῖς, καὶ πολυχροίᾳ διηνθισμένην. καὶ πέτεται ὕπτιον ὡς

ὡς ἀκέω, ὑποτείνειν τῷ τραχήλῳ τὰ σκέλη, καὶ βοᾶν αὐ ἔχειν αὖθις αὐτόν. κλαγγὴν δὲ περιΐεσθαι σκυλακίου. ποιεῖσθαι δὲ τὴν πτῆσιν οὐκ ἐν ἀέρι βαθείᾳ, ἀλλὰ περὶ τὴν γῆν, ἐλαφρίζειν εἰς ὕψος ἑαυτὸν μὴ δυνάμενον. Κάσπιος δὲ ἄρα καὶ οὗτος ὄρνις, ἢ Ἰνδὸς μᾶλλον. λέγεται γὰρ καὶ ἐκείνη τὸ γένος οἱ καὶ ζώτη. καὶ εἴη τὸ μέγεθος κατὰ χῆνας αὖ, καὶ ἔχει κεφαλὴν πλατεῖαν μὲν, λεπτὴν δέ. καὶ τὰ σκέλη οἱ †μικρά. καὶ κεχρωμένη χρόα οἱ καὶ μικτή. τὸ μὲν γὰρ νῶτον αὐτῷ *πορφυροῦς ἤγλάισται. τὸ δὲ ὑπὸ τῇ γαστρὶ, κόκκῳ γνησιωτάτῳ καὶ καλλίστῳ προσείκασται. κεφαλὴ δὲ καὶ δέρμα, λευκὰ ἄμφω. φθέγγεται δὲ κατὰ τὴν αἶγα.

Περὶ τῶν Κασπίων αἰγῶν καὶ καμήλων. Κεφ. λδ.

Αἶγες δὲ Κάσπιαι γίνον-

volare, & sub collum extensis cruribus se veluti subleuare: tum Catelli vocem mittere. neque in sublime, sed circum terram idcirco volare, quòd in altum nō queat sese attollere. Est & altera auis Caspia, * vel potiùs Indica, (nā in India etiam nascitur) Anseris magnitudine: & lato quidem, sed tenui capite, cruribus paruis est: vario colore distinguitur. nam ejus dorsum purpureū est, venter maximè coccineus: caput & cutis exalbescunt. Vocem caprinam mittit. μακρά.

* *Rursus eandem anē videtur inferius* cap. 38. *describere. ex cuius collatione quædam vtrobique emendanda videntur. Ego quidem & has duas quæ hîc describuntur, & tertiam quæ infrà, pro aue vna acceperim.* πορφύρεος

De Caspijs Capris, & Camelis. C. XXXIIII.

Caspiæ Capræ, & albissimæ sunt, & cornibus

 bus

bus mutilæ, corpore paruæ ac ſimæ. Cameli quoque Caſpiis abundant, quarum maximæ ad Equorum maximorum accedunt magnitudinem. Eorum villi adeò ſunt molles, cum Mileſiis lanis vt mollitudine comparati poſſint, ex iisq; ſacerdotes & Caſpiorum ditiſſimi præcipuiq; veſtes conficiant.

σιμαί.

De Apibus quæ Chalcoides cognominantur.

CAP. XXXV.

Antenor in tractatione Creticarum rerũ in Rhauciorum vrbem ait diuino quodam impulſu Apum, quæ vocarentur Chalcoides, examen acceſſiſſe, & defixis aculeis moleſtiam obuiis exhibuiſſe: Illos earum impetum non ſuſtinentes ſolum mutaſſe, & in alium peruenisſe locum, ibiq; condidiſſe oppidum, quod

ται λοῦ καὶ ἰσχυρῶς. καὶ κεράτων δὲ ἄγονοι, μικραὶ τὸ μέγεθος καὶ * σιμαί. Κάμηλοι δ' ἀριθμοῦνται πλείους, αἱ μέγισται κατὰ τοὺς ἵππους τοὺς μεγίστους, δύτριχες ἄγαν· ἁπαλαὶ γάρ εἰσι σφόδρα αἱ τούτων τρίχες· ὡς καὶ τοῖς μιλησίοις ἐρίοις ἀντικρίνεσθαι τὴν μαλακότητα. ἐκ τούτων οὖν ἐσθῆτα ἀμφιέννυνται οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ τῶν Κασπίων πλουσιώτατοί τε καὶ δυνατώτατοι.

Περὶ τῶν μελιττῶν καλουμένων χαλκοειδῶν. κεφ. λε.

Ἐν λόγοις Κρητικοῖς Ἀντήνωρ λέγει τῇ τῶν καλουμένων Ῥαυκίων πόλει, ἔκ τινος δαιμονίας προσβολῆς ἐπιφοιτῆσαι μελιττῶν σμῆνος, αἱ πρὸς οὖν καλοῦνται χαλκοειδεῖς. ἐγχρίμπτουσαι δὲ ἄρα αὐτοῖς τὰ κέντρα, εἶτα μέντοι πικρότατα λυπεῖν οὐ σπανίων. ἐκείνους δὲ τὴν προσβολὴν οὐ φέροντας ἀναστῆναι τῆς πατρίδος. καὶ μέντοι καὶ εἰς [illegible] χῶρον ἐλθεῖν ἄλλον, καὶ † οἰκῆσαι φιλίᾳ τῆς μητρίδος

δ@ ἵνα Κρηταιεῦσιν εἴπω, *Ῥαῦκον ἐν αὐτῇ τῇ Κρήτῃ· εἰ καὶ τῆς χώρας ὁ δαίμων ἤλασεν αὐτοὺς, ἀλλὰ γοῦν τελείως ἀποσπασθῆναι τοῦ ὀνόματος οὐχ ὑπομείναντας. λέγει δὲ ὁ Ἀντήνωρ καὶ ἔτι κατὰ τὴν Ἴδην τὴν Κρῆσσαν, ἐκείνου τοῦ γένους τῶν μελιττῶν εἶναι ἰνδάλματα, οὐ πολλὰ μὲν, εἶναι δὲ οὖν καὶ πικρῶς ἐντυχεῖν, ὡς ἐκεῖναι ἦσαν.

similiter pristinæ sedis maternæ amore, Rhaucum in ipsa Creta nominarunt: vt quamuis patriâ, vi fatali, essent depulsi, nomen tamen illius retinerent. Ait autem Antenor in Ida monte Cretæ etiamnũ harum Apum paucas quasdam esse reliquias, quæ similiter vt illæ suis aculeis quàm acerbissimè pungant.

Ῥαῦκον

Ὅτι ὄρεξιν ἔχει πρὸς τὸ τῆς καμήλου κρέας ὁ λέων. Κ. λς.

Καμήλου κρέας ἥδεται λέων ἐσθίειν. καὶ τὸ μαρτύριον Ἡρόδοτος λέγει, ταῖς Ξέρξου καμήλοις ταῖς τὸν σῖτον φερούσαις ἐπιθέσθαι λέοντας. τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ἐσίνοντο, οὐχ ὑποζύγια, οὐκ ἄνθρωπον, ἦν δ' ὅς, (θαυμάζων τὸ αἴτιον ὅτι ποτὲ ἦν, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένους τοὺς λέοντας, ταῖς καμήλοις ἐπιτίθεσθαι, ὃ μή τι πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον, μήτ' ἐπεπειράθησαν αὐτοῦ) Ὀλίγα δὲ Ἡρόδοτος ἤδει,

Leonem carnes Cameli præ cæteris appetere.

CAP. XXXVI.

Cameli carnes à Leonibus comedi solere, testimonio est Herodotus, quum in Xerxis camelos, qui commeatũ portarent, dicit Leones inuasisse: & ex aliis animalibus nulla, neque iumenta, neque homines attigisse. (idq; factũ miratur, præsertim quũ Camelos ante id tempus nũquam vidissent, & aliunde esset, vnde famem explerent.) At

Parentheſi inclusa ex Herodoti septimo supplevimus.

mihi Herodotus paucarum in natura rerum peritus videtur, qui Leones Thracios miratur voluptatem in cibo vnam alteri præposuisse. nam Camelos quantopere appetant, Arabes sciunt, & quicunq; regionem Leonum simul & Camelorũ parẽtẽ atq; nutricẽ habitãt. Itaque non admiror si Leo vi quadam naturali & occulta, Cameli carnem expetit, & in hoc animal etiam nunquam priùs visum, sui satiandi causâ, irruit. Appetitus enim naturalis eos, etiam quum primùm vident, vt suauissimum inde sibi futurum parent alimentum, incitat.

λείπει

ἥδεται

Quemadmodum Aquila ab homine auxilium assecuta, statim ei benefacta retribuerit.

CAP. XXXVII.

Decem & sex viri frumẽtum in area perticis excutientes, in maximis Solis ardoribus, quum ardentissimè sitirent, vnum ex suis, vt aquã de proximo hauriret fonte, miserũt. Is messoriam falcem in man

ἐξετάζων τροφὴν τήνδε καὶ τήνδε κατὰ τὴν ἡδονὴν λεόντων Θρακίων. ἴσασι δὲ καὶ Ἄραβες ταῦτα, καὶ ὅσοι † λεόντων καὶ καμήλων μητέρα τε ἅμα καὶ τροφὸν γῆν ἔχουσιν. οὐκ ἂν οὖν θαυμάσαιμι εἰ φυσικῶς καὶ ἀπορρήτως λέων ἥδεται καμήλου κρέας, καὶ μὴ θεασάμενος, φαγεῖν, εἴ ποτε ἐντύχῃ καὶ ἐπ' αὐτόν. ἡ γὰρ φυσικὴ ἐπιθυμία καὶ τοὺς οὐκ † εἰδότας ἐς τὴν τῆς τροφῆς ἐπιθυμίαν ἀνέφλεγε.

Ὅπως ἀετὸς βοηθείας ὑπ' ἀνθρώπου τυχὼν, εὐθὺς ἠμείψατο τὴν ὠφέλειαν. Κεφ. λζ.

Ἀλοῶντες ἄνθρωποι, τοῦ ἡλίου καταφλέγοντος, δίψῃ πιεζόμενοι, τὸν ἀριθμὸν ἑκκαίδεκα, ἕνα αὐτῶν ἀπέστειλαν ἐκ πηγῆς γειτνιώσης κομίσαι ὕδωρ. οὐκοῦν ὁ ἀπιὼν, τὸ μὲν δρέπανον

τὸ ἀμητικὸν διὰ χειρὸς εἶχε· τὸ δὲ ἀρυστικὸν ἀγγεῖον κατὰ τῶν ὤμων ἔφερεν. ἐλθὼν δὲ καταλαμβάνει αἰετὸν ὑπό τινος ὄφεως ἐγκρατῶς τε καὶ συλλαβῶς περιεπλακέντος ἀποπνιγόμενον ἤδη. ἔτυχε δὲ ἄρα καταπτὰς μὲν ἐπ' αὐτὸν ὁ αἰετὸς, οὐ μὴν κρείττων γενόμενος, οὐδὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐγκρατὴς ἐγένετο· οὐδὲ τοῦτο δὴ τὸ Ομηρικὸν τοῖς ἑαυτοῦ τέκνοις τὴν δαῖτα ἐκόμιζεν, ἀλλὰ ταῖς ἐκείνου σπείραις περιπεσὼν ἕρμασιν, ἔμελλεν οὐ μὰ Δί' ἀπολεῖν, ἀλλ' ἀπολεῖσθαι. εἰδὼς οὖν ὁ γεωργὸς, ἢ ἀκούων, τὸ μὲν εἶναι Διὸς ἄγγελον καὶ ὑπηρέτην· εἰδὼς γε μὴν κακὸν θηρίον τὸν ὄφιν, τῷ δρεπάνῳ τῷ προειρημένῳ διακόπτει τὸν θῆρα. καὶ μέντοι ἐκ τῶν ἀφύκτων ἐκείνων εἰργμῶν τε καὶ δεσμῶν τὸν αἰετὸν ἀπολύει. οὐδὲ μέντοι πάρεργον τῷ ἀνδρὶ ταῦτα καὶ δὴ διεπέπρακτο. ἀρυσάμενος

manibus habebat, & in humeris situlam gestabat. vbi verò ad fontem venit, offendit Aquilam quàm strictissimè cauteq; serpente circũplicatã, jamjã proximã vt strãgularetur. In eã enim Aquila inuolauerat: veruntamẽ non compos voti & insidiarum in ea ipsa expugnanda euaserat: neque pullis, vt Homericè dicam, epulas attulerat: sed spiris illius, ceu laqueis circumuenta, vicina erat ad pereundũ, non perdendum. Agricola, vel quòd non ignoraret, vel quòd auditione accepisset, Aquilam Iouis nunciam & ministram esse: & item quòd egregiè teneret feram & improbã bestiam esse Serpentem, falce eã dissecuit: & vinculis Aquilam, vnde effugere non poterat, exoluit. Quumq; his obiter gestis reuertisset, atque hausta a-

κύλικας πολλὰς

qua vinum temperatũ omnibus ministrasset, ij quidem auidissimè copioseq; in prandio bibere ingrediuntur. is autem qui aquam hausisset, jam post illos bibiturus erat. nam tum famulus, non compotor erat. Ad labra igitur poculum quum admouisset, seruata Aquila circum locum illum etiamnunc versans, vt hanc mercedem suæ salutis persolueret, sic in poculum inuolauit, vt potio effunderetur. Ille, quòd grauiter sitiret, indignatus ait: Hâncne gratiam, quum sis illa, (nam auem recognoscebat,) tuo conseruatori refers? itáne Iouem gratiarum inspectorem & præfectum veteris? Quum hæc elocutus in siti, se ad alios conuerteret, videt ex venenata potione palpitantes, extremum spiritum effla-

ἦ τὸ ὕδωρ, ἥκε· καὶ πρὸς τὸν οἶνον κεράσας, ὤρεξε πᾶσιν. οἱ δὲ ἄρα ἐξέπιον, καὶ ἄμυσι † καὶ πολλὰς ἐπὶ τοῦ ἀρίστου. ἔμελλε δὲ καὶ αὐτὸς ἐπ' ἐκείνοις πίεσθαι. ἔτυχε γὰρ ὑπηρέτης, κατ' ἐκεῖνό πως τοῦ καιροῦ, ἀλλ' οὐ συμπότης ὤν. ἐπεὶ δὲ τοῖς χείλεσι τὴν κύλικα προσῆγεν, ὁ σωθεὶς ἀετὸς ζωάγρια ἐκτῖναι οἱ, καὶ κατὰ τύχην ἀγαθὴν ἐκείνου ἔτι διατρίβων περὶ τὸν χῶρον, ἐμπίπτει τῇ κύλικι καὶ ἐκταράττει αὐτὴν, καὶ ἐκχεῖ τὸ ποτόν. ὁ δὲ ἠγανάκτησε. καὶ γὰρ ἔτυχε διψῶν, καὶ λέγει· Εἶτα μέντοι σὺ μὲν ἐκεῖνος ὢν (καὶ γὰρ καὶ τὸν ὄρνιν ἐγνώρισε) τοιαύτας ἀποδίδως τοῖς σωτῆρσι τὰς χάριτας; ἀλλὰ πῶς ἔτι ταῦτα καλά; πῶς δ' ἂν καὶ ἄλλος σπουδὴν καταθήσεσθ' εἴς τινα, αἰδοῖ Διὸς χαρίτων ἐφόρου τε καὶ ἐπόπτου; καὶ τῷ μὲν ταῦτα εἴρηται, καὶ ἐφρύγετο. ὁρᾷ δὲ στραφεὶς τοὺς πιόντας, ἀσπαίροντάς τε καὶ ἀποθνήσκοντας. ἦν δὲ ἄρα

ρᾳ, ὡς συμβαλεῖν, ἐμημεκὼς εἰς τὴν πηγὴν ὁ ὄφις, καὶ κεράσας αὐτὴν τῷ ἰῷ. Ὁ μὲν ἀετὸς * τῷ σώματι ἀμιγὴς, τὸ ἴσον τῆς σωτηρίας ἀπέδωκε τὸν μισθόν. Λέγει δὲ Κράτης ὁ Περγαμηνὸς ὑπὲρ τούτων καὶ τὸν Στησίχορον ᾄδειν ἔν τινι ποιήματι οὐκ * εἰσφοιτήσαντί πω εἰς πολλοὺς, σεμνόν τε καὶ ἀρχαῖον, ὥστε κρίνειν ἐμὲ, τὸν μάρτυρα εἰσάγων.

re. Serpens, vt coniicere licebat, suo veneno fontem imbuerat. Itaque redemptionis præmiũ ei, qui se conseruasset, Aquila cum pari salute compensauit. Crates Pergamenus tradit Stesichorum etiam in quodam poëmate in vulgus haudquaquam peruulgato, hujus rei mentionem facere, grauem sanè illum & antiquum testem citans.

τοῦ σώματος εὐτυχοῦς, vel εὔχαρις

ἐκφοιτήσαντι

Περὶ τῶν ἐν ταῖς Κασπίαις νήσοις γινομένων ὀρνίθων.

Κεφ. λη.

De auibus insularum Caspij maris.

CAP. XXXVIII.

Ἐν θαλάσσῃ τῇ Κασπίᾳ εἰσὶ νῆσοί φασι, καὶ γίνονται ἐν αὐταῖς ὄρνιθες διάφοροι μὲν καὶ ἄλλοι, εἷς δὲ εἰληχὼς τοιαύτης ἰδιότητος. εἶναι μὲν γὰρ κατὰ τοὺς χῆνας τὸ μέγεθός φασιν αὐτόν. ἀλλὰ τὸν εὐγενῆ χῆνα καὶ τοὺς ἄλλους ἰδεῖν ὑπερέχεται. πόδας δὲ ἔχει ἐμφερεῖς γεράνῳ. καὶ τὰ μὲν νῶτα κοκκοβαφῆ καὶ σφόδρα ἀκρατοῦς. τὰ δὲ ὑπὸ τὴν γῆν γαστέρα, πράσινα. τὴν δὲ δέρην λευκὴν

In maris Caspij insulis cùm alias aues peculiares nasci ferunt, tum maximè vnam ea vi & natura affectam, vt magnitudine quidé vel egregium anserem superet: pedes autem habeat Grui persimiles, dorso sit vehementer rubro, * ventre viridi: collo albo, & dissemi-natis maculis croceis

vide suprà quoq; c.33.

distincto, non minùs quàm duo cubita longo, capite item tenui & longo, rostro nigro. Vocem Ranis similem mittit.

χλωρὸν εἶναι, καὶ λινὰς καὶ ῥανίδας, οἱονεὶ διαπαρείσας χρυσοειδεῖς ἔχειν. μῆκος δὲ εἰληχέναι οὐ μεῖον πηχῶν δύο. κεφαλὴν δὲ λεπτήν τε ἅμα καὶ μακράν· τὸ ῥάμφος μέλαν, φωνήν τε ἀφιέναι ἐμφερῆ τοῖς βατράχοις.

De Prasianis Simijs.

CAP. XXXIX.

In Prasiana Indorum regione Megasthenes Simias scribit, maximis Canibus non inferiores esse magnitudine: quinq; cubitorum caudam habere, tum ex earum fronte comas propendere, easdemq; barbam promittere: tum facie alba esse, corpus verò nigrum spectari: neque malitia cæteris Simiis ingenita, sed mansuetudine & humanitate imbutas esse.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πιθήκων.

Κεφ. λθ.

Ἐν τῇ † Πρεξιακῇ χώρᾳ (Ἰνδῶν δὲ αὕτη ἐστὶ) Μεγασθένης φησὶ πιθήκους εἶναι τῶν μεγίστων κυνῶν οὐ μείους. ἔχειν δὲ οὐρὰς πηχῶν ε. προσπεφυκέναι δὲ αὐτοῖς καὶ προκόμια, καὶ πώγωνας καθειμένους καὶ βαθεῖς, καὶ τὸ μὲν πρόσωπον πᾶν εἶναι λευκούς. τὸ σῶμα δὲ μέλανας ἰδεῖν. ἡμέρους δὲ καὶ φιλανθρωποτάτους, καὶ τὸ τοῖς ἀλλαχόθι πιθήκοις συμφυὲς οὐκ ἔχειν τὸ κακόηθες.

Πρασιακῇ, ut & Gillius legit.

De Culicibus Indicis & Scorpijs: item de Phalangijs Tetragnathis.

CAP. XL.

Indica regio est circa Estamenum (aliâs Astabaram) fluuium, v-

Περὶ κωνώπων Ἰνδικῶν καὶ σκορπίων· ἔτι δὲ καὶ περὶ φαλαγγίων τῶν καλουμένων τετραγνάθων. Κεφ. μ.

Ἐν Ἰνδοῖς ἐστὶ χώρα περὶ τὸν Ἐσταμένον ποταμὸν ἐν

τοῖς

τοῖς καλουμένοις Ῥιζοφάγοις. κατὰ τὴν τοῦ σειρίου τοίνυν ἐπιτολὴν κωνώπιά τινα ἐκπληκτικὰ, καὶ οἷα τινα τὸν ἀέρα καταλαβεῖν ἐπιφανέντα, εἶτα μέντοι ἐλύπησέ τινα πόλιν. καὶ μέντοι τὴν λίμνην τὴν καλουμένην † Ἀρράταν, Ἰνδῶν δ' ἄρα ἐστὶν αὕτη πλησίον ἐστὶ τοῦ προειρημένου ποταμοῦ· καὶ τοῦτο μὲν τὸ θηρίον τῶν κωνώπων ἐπιπολάζειν, * ἔρημον δὲ καὶ εἶναι τὴν χώραν καὶ καλεῖσθαι. τὴν δὲ αἰτίαν ἐκείνην Ἰνδοί φασιν οἱ κύκλῳ περιοικοῦντες τὴν χώραν τὴν προειρημένην, οὐκ αὐτόθεν οὐδὲ ἐξ ἀρχῆς ἄγονον ἀνθρώπων γενέσθαι. σκορπίους δὲ ἐπιπολάσαι πλῆθος ἄμαχον, καὶ φαλαγγίων τινὰ ἐπιφοιτῆσαι φοράν· φαλαγγίων δὲ ἃ καλοῦσι τετράγναθα. τεκεῖν δ' * ἄρα τὰ κακά φασιν ὄμβρων πονηρίας. καί πως μὲν ἐγκαρτερεῖν τοὺς ἐκεῖθι πλημμελῶς τοῦ κακοῦ τὴν προσβολὴν καὶ φιλοπόνως ὑπομείναντας. ἐπεὶ δὲ τὸ

bi Rhisophagi habitant. Illic oriente Sirio Culices quidam terribiles, magna vi occupato aëre, subito superuentu ciuitatem quandam infestarunt. Circa lacum etiam Arrhatan, (qui & ipse in India est prope fluuium jam dictum) feros istos Culices abundare aiunt, vbi locus Desertus & est & appellatur. Eum accolæ & finitimi circunquaque negant ab initio & perpetuò habitatoribus caruisse. sed Scorpiorum copias infestas superuenisse, & nimiũ Phalangiorum extitisse prouentum, illorum quæ tetragnatha nominant. Hanc bestiolarũ diritatem ex corrupta aqua pluuia generatam aiunt: & incolas primùm hujus mali impetum aliquandiu magna patientia tolerasse. Sed malo jam aucto,

al. Ἀρατάναν

addo φασὶν

al. παρὰ τὰ κακὰ ταῦτα

παν

quum passim omnis ætatis homines interirēt, tādem consilij inopiâ, quum nulla ratione aduersus tantam luem tueri se possent, deserta regione, grauū prius & optimum paternum maternumq́; solum reliquerunt solitarium.

ἀπωλείας

Quæ animalia sedibus homines expulerunt.

CAP. XLI.

De patriis sedibus quosdam Italiæ populos incursio Murium agrestium perniciosa expulit, atque in fugam compulit. Quòd sanè sic segetes & plantas, tanquam summa siccitas, aut teterrimum frigus, aliáve intempestiua tempestas vastarēt, non modò seminibus & superficie arrosis, sed radicibus quoque succisis. Et alia quædam animalcula, quum Medicā regionem inuasissent, perditis & vastatis frugibus, incolas ad emi-

Mures agrestes.

al. χιυμῶν

Animalcula innominata.

παντελῶς ἄμαχον, καὶ διεφθείροντο ἡλικίαι πᾶσαι, εἶτα μέντοι πλουτῶντες ὑπ' ἀπορίας τοῦ ἀμυνάσθαι τὴν καταβολὴν τῆς †ἐπιμελείας τῆς προειρημένης, ἐξέλιπον τὴν χώραν, καὶ ἐρήμην εἴασαν τὴν φίλην πρότερον καὶ πατρίδα ἀρίστην· οὐκ ἁμαρτήσομαι δὲ ἴσως οὐδὲ μητρίδα εἰπὼν τὴν αὐτήν.

περὶ μυῶν καὶ βατράχων, καὶ ἑτέρων ζώων τῶν αἰτίων τοῖς μετανιστάσεως γινομένων.

Κεφ. μα.

Μυῶν ἀρουραίων ἐπιφοιτήσεις καὶ στόλος, οὐ μὰ τοὺς θεοὺς χρηστὸς, τῶν ἐν Ἰταλίᾳ τινὰς ἐξήλασαν τῆς πατρῴας γῆς, καὶ φυγάδας ἀπέφηναν· λυμαινόμενοι καὶ λήια καὶ φυτὰ δίκην αὐχμῶν, ἢ †κρυμῶν, ἢ τινος ἀκαιρίας ὡρῶν ἑτέρας, τὰ μὲν διακείροντες, διακόπτοντες δὲ τὰς ῥίζας. Τῇ Μηδικῇ δὲ ἐπιφοιτήσαντες τῇ φορᾷ, ἐξήλασαν καὶ ἐκεῖνοι τοὺς κατοικοῦντας, διαφθείρον-

τες

τες τὰ σπέρματα. καὶ ἀφανίζοντες αὐτά. Βάτραχοι δὲ ἡμιτελεῖς πολλοὶ πεσόντες ἐξ ἀέρος *Αὐτωριάτας Ἰνδῶν μετῴκισαν εἰς χώραν ἑτέραν. καὶ γένος μὲν τι Λιβυστίνων, οὗ καὶ ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην, ἐπιφοιτήσαντες αὐτοῖς λεόντων, εἶτα τούτους ἀνάστῆναι τῆς πατρῴας γῆς ἐξενίκησαν.

gratiom adegerunt. Autoriatæ Indi, plurimis Ranis inchoatis & imperfectis de cælo lapsis, in alium locum demigrare coacti sunt. Et quandam nationem Libycam (*Nomadum cum aliys rebus felicem, tum lacte abundantem*) cujus & suprà memini, maximorum Leonum magna multitudo de suis locis depulit.

Autoriatæ Stephano gens est Thesprotica.

Rana.

Leones.

al. Λιβυστιάτας. *Cas.* Αὐταριάτας μετ.

Περὶ μυρμήκων ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ. Κεφ. μβ.

Ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ γῇ γίνονται μύρμηκες, καὶ ἔχουσι τὸ παιδοποιὸν σῶμα ἐς τοὔπισω μεταστραμμένον, ἀντίως τοῖς ἄλλοις ἢ ἔμπαλιν.

De Formicis Babylonicis.

CAP. XLII.

In Babyloniorum terra Formicæ nascuntur, quarum genitale membrum retrò auersum est, contrario quàm in aliis modo.

Περὶ παρδάλεων Καρικῶν τε καὶ Λυκιακῶν. Κ: μγ.

Πάρδαλις Καρικὴ καὶ Λυκιακὴ, ἄτολμος ἐστι μὲν θυμικὴ, οὐδέ οἷα σφόδρα ἀλτικὴ εἶναι, τὸ σῶμα δὲ μακρά. τιτρωσκομένη δὲ καὶ δόρασι καὶ αἰχμαῖς ἀντίτυπός ἐστι, καὶ οὐ ῥᾳδίως τῷ σιδήρῳ εἴκει, τοῦτο δὴ τὸ Ὁμηρ

De Pantheris Cariæ & Lyciæ. C. XLIII.

Panthera in Caria & Lycia non est animosa, neque saltu admodũ valet: corpus ei oblongum, & quanquam hastilibus & lanceis vulneretur, resistit tamen, nec facilè concedit ferro: juxta illud Homeri:

Quæ, quãuis ferro fuerit transfixa, repugnat.

De Rhinocerote, & quemadmodum pugnat contra Elephantum.

CAP. XLIIII.

γράφειν μὲν

Rhinocerotis figurã nimis frigidum esset describere, quum permulti ex Græcis & Romanis, qui illum viderunt, ejus formam planè sciant: at enim vim illius & naturam actionum non alienum est exponere. Quòd in summa nare cornu gerit, cujus mucro acutus existit, ex eo nomen traxit: neque ipsum illud de robore concedit ferro. quod quidẽ ipsum, quum est contra Elephantum pugnaturus, saxis exacuit, & limat. cætera non ei paria cũ Elephanto. nam hic & procerissimus est, & fortissimus. Cornu igitur cuspidato Elephãti crura subiens, aluum discerpit, & lacerat: isq; effuso sanguine decumbit. Pugna eorum est de

fortè μακρὸν, vel negatio tollẽ.

Ὁ μὴ ἑλληνικὸν δρῶσα. Ἡ ῥάχει καὶ περὶ δορὶ τι πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει.

Περὶ ῥινοκέρωτος, καὶ ὡς ἀγωνίζεται πρὸς ἐλέφαντα. Κεφ. μδ.

Ῥινοκέρωτος εἶδος τὸ γράφειν τι ἕωλόν ἐστιν. ἴσασι γὰρ καὶ Ἑλλήνων πολλοὶ καὶ Ῥωμαίοι τεθεαμένοι. τὰ δὲ ἄλλα αὐτοῦ κατὰ τὸ βίον εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστιν. Ἐπ' ἄκρας τῆς ῥινὸς τὸ κέρας φέρει, ἔνθεν τοι κέκληται. καὶ ἔστι μὲν ὀξύτατον ἐπ' ἄκρου, σιδήρῳ δὲ τὸ καρτερὸν προσείκασται. ταῖς πέτραις δὲ μὴν αὐτὸ παρατρίβων, εἶτα ἐπιθήσει ἐλέφαντι ὁμόσε ἰών. τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ὢν ἀξιόμαχος, διά τε τὸ ἐκείνου ὕψος, καὶ τὴν ῥώμην τὴν τοῦ θηρὸς, τὴν τοιαύτην ὑποδὺς αὐτοῦ τὰ σκέλη καὶ τὴν νηδὺν, ὑποτέμνει τε, καὶ ὑποσχίζει τῷ κέρατι. Ὁ δὲ οὐ μετὰ μικρὸν ἐκρυέντος οἱ τοῦ αἵματος κατολισθαίνει. μάχη δὲ μόνοις

νοκέρωτος πρὸς ἐλέφαντα ὑπὲρ τῆς νομῆς ἐστι. καὶ *πολλοὶ στέρρα ἐντυχεῖν ἔστι τεθνεῶσι τούτων τὸν τρόπον. Ἂν δὲ μὴ φθάσῃ ὁ ῥινόκερως δράσας τοῦτο, ἀλλὰ ὑποτρέχων πως ὑποπεσόντος πιεσθῇ, περιβαλλόμενος *τὴν προβοσκίδα, καὶ κατέχει, καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἕλκει, †ἐμπίπτων τοῖς κέρασι κατακόπτει ὡς πελέκυσιν. Εἰ γὰρ καὶ φορίνην ὁ ῥινόκερως ἔχει στερρὰν, καὶ δυσδιακόντιστον, ἀλλ' ἡ βία τοῦ ἐμπίπτοντος μάλα καρτερά.

Περὶ ταύρων Αἰθιοπικῶν, καὶ ὅπως θηρῶνται. Κεφ. με.

Ἀγριώτατοι δὲ ἄρα ἦσαν τῶν ζώων οἱ τῶν Αἰθιόπων ταῦροι, καὶ καλούμενοι σαρκοφάγοι. καί εἰσι μὲν τὸ μέγεθος τοῖς παρὰ τοῖς Ἕλλησι διπλασίους, ὠκιστοι δὲ τὸ τάχος. εἰσὶ πυῤῥότριχες, γλαυκοὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ὑπὲρ τοὺς λέοντας †οὕτως. Τὰ κέρατα δὲ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον κι-

pastionibus, pro iisq; tuendis multi mori dicuntur. Ac si aluum non præoccupârit Rhinoceros, sed inter hunc conatum ab Elephanto præueniatur, illius promuscide apprehensus attrahitur ac retinetur, & dentibus, ceu securibus conscinditur. ac tametsi ejus pellis ea existat firmitate, vt ægrè jaculo penetrari queat, tamen tam violentus est Elephanti impetus, vt eã traijciat.

De Tauris Æthiopicis, & quemadmodum capiantur. C. XLV.

Tauri Æthiopici, qui carniuori nominantur, animalium ferocissimi sunt: & si cum Græcorum Bobus conferantur, duplam habent magnitudinem, ac velocitate corporis summè excellunt: tum rufis pilis vestiuntur, tum cæsiis sunt oculis, idq; magis quàm Leones. Et aliâs quidem, quem-

πολλοῖς ὧς φασιν.

addo ὁ ἐλέφας

καὶ ἐμπίπτων τοῖς κέρασι κατακόπτει

ὄντως

 νοῦσ

admodum aures, sic cornua mobilia habẽt. Ast in pugna ita animi feruore contendũt, pugna vt nulla flecti queant. Ejus etiam tergora tãto robore sunt, vt nullis neque spiculis, neque telis penetrari possint. inhorrescens enim Taurus, cutis rigore ferrum elidit. In Equorum & Boum armenta, & pecorum greges, & feras omnes inuadunt. Itaque pastores ad tuendum suum pecus, occultas foueas in magnam altitudinẽ depressas, machinantes, moliuntur eis insidias. Hi quum inciderunt, acerbè ferunt, & atroci animi excandescentia suffocantur. Iudicatur autem apud Troglodytas jure præstantissimum hoc animal, vt quod viribus (*animo aut ferocitate*) præditum sit Leonis, velocitate Equi, robore Tauri: (pelle) ferro impenetrabile.

κινοῦσι

αὐτὰ ὖν

κινοῦσιν, ὡς καὶ τὰ ὦτα, ἐν δὲ ταῖς μάχαις *ἀπείρουσιν αὐτὰ, καὶ ἀναστήσαντες *αὐτοὺς ἰσχυρῶς, εἶτα † οὐ μάχονται. τὰ δὲ οὐ κλίνονται ὑπὸ τοῦ θυμοῦ ἀνεστῶτα, φύσει καὶ μὰ Δία θαυμαστῇ. Ατρωτοι δέ εἰσι καὶ λόγχαις καὶ βέλεσι πᾶσι. ὁ γάρ τοι σίδηρος οὐκ εἰσδύεται. ὁ γὰρ ταῦρος φρίξας, ἐκβάλλει αὐτὸν μάτην προσιόντα. Ἐπιτίθεται δὲ καὶ ἵππων ἀγέλαις, καὶ ποίμναις, καὶ θηρίων ἄλλων. Οἱ τοίνυν νομεῖς ἀπαρκεῖν ταῖς ἑαυτῶν ἀγέλαις βουλόμενοι, τάφρους αὐταῖς κρυπτὰς ἐργάζονται βαθείας· καὶ ταύταις αὐτοὺς ἐλλοχῶσιν. οἱ δὲ ὅταν ἐμπέσωσιν, ὑπὸ τοῦ θυμοῦ ἀποπνίγονται. Κέκριται δὲ παρὰ τοῖς Τρωγλοδύταις δικαίως ἄριστον τοῦτο τὸ ζῷον. ἔχει μὲν γὰρ λέοντος τὴν ἀλκὴν, τὴν δὲ ὠκύτητα ἵππου, ῥώμην ταύρου, σιδήρου δὲ κρείττων ἐστί.

Περὶ

Περὶ ἀλεκτρυόνων τε καὶ ἀλεκτορίδων, ὧν μέμνηται Μνασέας.
Κεφ. μϛ.

Λέγει ὁ Μνασέας † ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς, * Ιερακλέους ἱερὸν εἶναι, καὶ τῆς τούτου γαμετῆς, ἣν ᾄδουσιν οἱ ποιηταὶ τῆς Ηρας θυγατέρα. Οὐκοῦν ἐν τῷ τοῦ νεὼ περιβόλῳ τιθασοὺς ὄρνιθας πολλοὺς τρέφεσθαί φησι· καὶ τοῦτο δὲ εἶναι ἀλεκτρυόνας τε καὶ ἀλεκτορίδας τούσδε τοὺς ὄρνις. Νέμονται δὲ, καὶ συναγελάζονται σφίσι κατὰ γένος, καὶ δημοσίας ἔχουσι τροφὰς, καὶ τῶν θεῶν ἀναθήματά εἰσι τῶν προειρημένων. Αἱ μὲν οὖν ἀλεκτορίδες ἐν τῷ τῆς Ηρας νέμονται νεῷ· οἱ δὲ ἐν Ηρακλέους οἱ τῶνδε γαμέται. Ὀχετὸς δὲ ἀέναός τε καὶ καθαροῦ ὕδατος διαρρεῖ μέσος. Θῆλυς μὲν οὖν οὐδὲ εἷς εἰς Ηρακλέους πάρεστιν. Οἱ δὲ ἄρρενες ὅταν ᾖ καιρὸς ὑποφορούμενοι ὑπερπέτονται τὸν ὀχετόν. ὁμιλήσαντες δὲ ταῖς θηλείαις, ἐπανίασιν εἰς τὸν σφέτερον

De Gallinaceo genere, cujus meminit Mnaseas.
CAP. XLVI.

Mnaseas in libro de amoribus Iouis, scribit esse templum quoddã Herculis, & vxoris ejus, quam, ceu Iouis filiam poëtæ celebrant. In hujus templi ambitu, cicures aues multas nutriri ait, nempe Gallos & Gallinas. Compascuntur autem, & gregatim pro sui generis sexu degunt. & sumptu aluntur publico, diis (quos diximus) consecrati. Gallinæ in æde Hebæ, Gallinacei in Herculis pascũtur. Fluit autem in medio riuus perennis & limpidæ aquæ. Gallinarum nulla ad Herculis templum accedit: neq; vllus Gallorum ad Hebæ. At suo tempore mares stimulati libidine, riuum trãsuolãt: & postquam impleuerint fœminas, ad deum suum & suas re-

† ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς
* Ηρακλέους

deunt sedes, lustrati purgatiq; interfluente riuo, quo sexus vterque dispescitur. Deinde natis tempestiuè ouis, & excusis incubitu pullis, fœminæ nouellæ matribus, mares genitoribus accedunt & aluntur.

Epilogus auctoris, quo rationem reddit sui in describenda animalium natura collocati studij.

Dixi hactenus quantumcunque studio, labore, cura, ingenio, & æmulatione quadam honestorum & eruditorum hominum (qui ante me hoc argumentum veluti certatim excoluerunt) diligentiam superandi, indagare ac inuenire potui: & ne quid eorum, quæ assecutus erã, omitterem, operam dedi. Nam sapientiæ amor, quo nihil ingenio hominis liberalis cognatum aut familiare magis est, omni pigritia excussa, animantium etiam brutarum mutarumq; con-

ἀνίχνευσέ τε

οἷόν τε

αὖθις περὶ τὸν θεὸν, ὃν λατρεύουσι, καθηράμενοι τῷ διείργοντι τὰ γένη τῶν ὀρνίθων ὕδατι. τίκτεται δὲ ᾠὰ οἷα εἰκὸς καὶ περιγίνεται ἐκ τῆς ὁμιλίας ᾠά. εἶτα ὅταν αὐτὰ θάλψωσι καὶ ἐκλέψωσι τοὺς νεοττοὺς, αἱ μὲν μητέρες τὰς θυγατέρας. τοὺς δὲ υἱεῖς οἱ ἄρρενες παρ' ἑαυτοὺς ἄγουσι καὶ ἐκτρέφουσι. αἱ δὲ ὄρνις κἀκεῖναι ἐπιτρέφειν τὰς θυγατέρας.

Ἐπίλογος ὑπὲρ τῆς εἰς ταῦτα σπουδῆς τοῦ φιλοσοφήσαντος.

Ὅσα μὲν οὖν σπουδῇ τῇ ἐμῇ καὶ φροντὶς καὶ πόνος, καὶ ἐς τὸ πλεῖον μαθεῖν καὶ ἐν τοῖσδε ἡ γνώμη προχωροῦσα, ἀνιχνεύσατε† καὶ ἀνεῦρε, δοκίμων δὲ ἀνδρῶν καὶ φιλοσόφων ἀγώνισμα θεμένων τοῖς ἐπ' αὐτοῖς ἐμπειρίαν, καὶ δὴ λελεκταί μοι, ἃ ἂν† ὅτι τε ἦν εἰπεῖν μὴ παραλιπόντα, ἀπὸ ἔργων, μὴ βλακεύοντα, ὡς ἀλόγου τε καὶ ἀφανοῦς ἀγέλης ὑπεριδόντα, καὶ

ἀτιμ-

ἀτιμάσαντα ἀλλὰ καὶ ζῷα, ἔρως μὲν σοφίας ὁ συνοικός τε καὶ ὁ συμφυὴς ἐξέκαυσεν. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ ἄρα ὅτι καὶ τῶν εἰς χρήματα ὁρώντων ὀξὺ, καὶ τεθηγμένων ἐς τιμάς τε καὶ δυνάμεις τινὲς, καὶ πᾶν τὸ φιλόδοξον, δι' αἰτίας ἕξουσιν, εἰ τὴν ἐμαυτοῦ σχολὴν κατεθέμην καὶ εἰς ταῦτα. ἐξὸν καὶ ὀφρυοῦσθαι, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς ἐξετάζεσθαι, καὶ ἐπὶ μέγα προήκειν τοῦ πλούτου. ἐγὼ δὲ ὑπέρ τε ἀλωπέκων καὶ σαυρῶν, καὶ κανθάρων, καὶ ὄφεων, καὶ λεόντων, καὶ τί δρᾷ πάρδαλις, καὶ ὅπως πελαργὸς φιλόστοργον, καὶ τί ἀηδὼν εὔστομον, καὶ πῶς† φιλόσοφον ἐλέφας, καὶ εἴδη †χνῶν καὶ γεράνων ἀποδημίας, καὶ δρακόντων φύσεις, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἤδη ἡ

templationem ne aut contemnerem aut negligerem me excitauit. Non equidem ignoro homines tum auaros & pecuniæ mancipatos, tum ambitiosos, & gloriæ potentiæq; cupidos omnes, hoc mihi vitio daturos, quòd in hujusmodi rebus tẽpus & ocium meum occupare voluerim, quum ad multò majora aspirare, grauitatem auctoritatemq́, apud hominum vulgus mihi comparare, ac inter potentes in aulis principum viros censeri, denique magnas diuitias mihi conquirere licuisset. Ego verò animalium obseruare naturas, & literis mandare malui: me juuat considerasse ingenium Vulpis, naturam ac vim Lacerti, Scarabei, Serpentis, Leonis: & quid agat Panthera, quæ pietas commendet Ciconiam: quàm suauiter argutéq; suos medìretur & edat cãtus Luscinia: quàm ingeniosus sit Elephas. mihi Anserum & Gruũ migrationes nouisse, & Draconum naturas, & reliqua hoc

θυμόσοφον vt alibi nominat.

χηνῶν

volumine comprehensa, volupe est. Copiosis & locupletibus hominum adnumerari, & ex illorum ordine censeri non libet. Quòd si de numero hominum naturę studiosorum, inter quos & poëtæ sunt eruditi, & philosophi ingeniosi, & alij scriptores rerum experientia clari, etiam ipse vnus esse cupio, & enitor, multò sanè honestiore loco, & dignitate majori, quàm pro illorum consilio, futurum me confido. Ita enim sentio, vt vel vnam alicujus egregiæ disciplinæ portiunculam, potiùs quàm celeberrimas ditissimorum quorumuis opes atque possessiones mihi accedere optârim. Hęc de studiis meis & animi instituto hactenus. Iam porrò reprehensum hoc iri à nonnullis non dubito, quòd non de singulis animalium, quæ dici poterant, omnia vnum in locum separata con-

Συνιχνεύσεις

συγγραφῇ πεποιημένους ἔχει, καὶ φυλάττω καὶ περιείργομαι. Ἀλλ' οὔ μοι φίλον σὺν τοῖς πλουσίοις ἀριθμεῖσθαι, καὶ τοὺς ἐκείνους ἐξετάζεσθαι. Εἰ δὲ ὧν καὶ ποιηταὶ σοφοὶ καὶ ἄνδρες φύσεως ἰδεῖν τε ἅμα καὶ κατασκέψασθαι δεινοὶ, καὶ συγγραφεῖς ἐκ πείρας ἐς τὸ μήκιστον προελθόντες, ἔσω τοὺς ἠξίωσαν, τούτων ἕνα καὶ ἐμαυτὸν ἁμωσγέπως εἶναι πειρῶμαι ἀριθμεῖν καὶ ἐθέλω, δῆλον ὡς ἀμείνων ἐμαυτοῦ σύμβουλός εἰμι τῆς ἐξ ἐκείνων κρίσεως. Βουλοίμην γὰρ ἂν μάθημα ἓν γοῦν τι πεπαιδευμένον περιγενέσθαι μοι, ἢ τὰ ἀδάμινα τῶν πάνυ πλουσίων χρήματα ἅμα καὶ κτήματα. Καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ἱκανὰ νῦν. Οἶδα δὲ ὅτι καὶ ἐκεῖνα οὐκ ἐπαινέσουσί τινες, εἰ μὴ καθ' ἕκαστον τῶν ζώων ἀπεκρινάμην τὸν λόγον, μηδὲ ἰδίᾳ τὰ ἑκάστου εἶπον ἀθρόα· ἀνέμιξα δὲ καὶ τὰ

ποικ

ποικίλα ποικίλως καὶ ὑπὲρ πολλῶν διεξῆλθον. τῇ μὲν ἀπολιπὼν τὸν περὶ τῶνδε λόγον τῶν ζῴων· τῇ δὲ ὑποστρέψας, ὑπὲρ τῶν αὐτῶν φύσεως ἕτερα εἴρων. Ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν, τὸ ἐμὸν ἴδιον, οὐκ εἰμὶ τῆς ἄλλου κρίσεώς τε καὶ βουλήσεως δοῦλος· οὐδέ φημι δεῖν ἕπεσθαι ἑτέρῳ ὅποι μ' ἂν ἀπάγῃ. Δεύτερον δὲ τῇ ποικιλίᾳ τῆς ἀναγνώσεως τὸ ἐφολκὸν θηρῶν, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὁμοίων βδελυγμίαν ἀποδιδράσκων, οἱονεὶ λειμῶνά τινα, ἢ στέφανον ὡραῖον ἐκ τῆς πολυχροίας, ὡς ἀνθοφόρων τῶν ζῴων τῶν πολλῶν, ᾠήθην δεῖν τήνδε ὑφῆναί τε καὶ διαπλέξαι τὴν συγγραφήν. Εἰ δὲ τοῖς θηρατικοῖς καὶ ἓν ζῷον εὑρεῖν δοκεῖ πως ἕρμαιον· †ἀλλά τό γε τοσούτων οὐ τὰ ἴχνη, οὐδὲ τὰ μέλη συλλαβεῖν, ἐγώ

junxerim: sed mixta narratione varietatem secutus sim, ita vt alicubi ab hoc vel illo animante digressus, rursus alibi ad idem redierim, & alia quædam super ejus natura attulerim. His respondeo, primũ me hominem esse meę spontis: nec ab alieno arbitrio aut consilio pendere. Deinde, voluisse me varietate argumẽti Lectorem allicere, & tædium quod ex earundem aut similium rerũ narratione oboritur, euitare: atque ideò è diuersis animantibus per interualla digestis veluti floribus hoc volumen ceu sertum quoddam aut corollam elegantem, & multicolorem, concinnandum mihi contexendumq; proposuisse. Quòd si venationis studiosi homines, vel vna quapiam fera deprehẽsa sibi gratulantur, & lucrum existimant: multò magis tantæ animalium multitudinis, non vestigia inuenisse, non corpora cepisse: sed vires, actio-

μᾶλλον

quum passim omnis ætatis homines interirẽt, tãdem consilij inopiâ, quum nulla ratione aduersus tantam luem tueri se possent, deserta regione, gratũ prius & optimum paternum maternumq́; solum reliquerunt solitarium.

ἀπωλείας

Quæ animalia sedibus homines expulerunt.

CAP. XLI.

De patriis sedibus quosdam Italiæ populos incursio Murium agrestium perniciosa expulit, atque in fugam compulit. Quòd sanè sic segetes & plantas, tanquam summa siccitas, aut teterrimum frigus, aliáve intempestiua tempestas vastarẽt, non modò seminibus & superficie arrosis, sed radicibus quoque succisis. Et alia quædam animalcula, quum Medicã regionem inuasissent, perditis & vastatis frugibus, incolas ad emi-

Mures agrestes.

al. κρυμῶν

Animalcula innominata.

παντελῶς ἄμαχον, καὶ διαφθείροντο ἡλικίαν πᾶσαν, εἶτα μέντοι τελευτῶντες ὑπ' ἀπορίας τοῦ ἀμύνασθαι τὴν καταβολὴν τῆς †ἐπιμελείας τῆς προειρημένης, ἐξέλιπον τὴν χώραν, καὶ ἐρήμην εἴασαν τὴν φίλην πρότερον καὶ πατρίδα ἀρίστην· οὐκ ἁμαρτήσομαι δὲ ἴσως οὐδὲ μητρίδα εἰπὼν τὴν αὐτήν.

Περὶ μυῶν καὶ βατράχων, καὶ ἑτέρων ζώων τῶν αἰτίων ποτὲ μετανιστάσεως γινομένων.

Κεφ. μα.

Μυῶν ἀρουραίων ἐπιφοίτησις καὶ στόλος, οὐ μετὰ τοὺς θεοὺς χρηστὸς, τῶν ἐν Ἰταλίᾳ τινὰς ἐξήλασαν τῆς πατρῴας γῆς, καὶ φυγάδας ἀπέφηναν· λυμηνάμενοι καὶ λήια καὶ φυτὰ δίκην αὐχμῶν, ἢ †κρυμῶν, ἢ τινος ἀκαιρίας ὡρῶν ἑτέρας τὰ μὲν διακείροντες, διακόπτοντες δὲ τὰς ῥίζας. Τῇ Μηδικῇ δὲ ἐπιφοιτήσαντες τῇ φορᾷ, ἐξήλασαν καὶ ἐκεῖνοι τοὺς κατοικοῦντας, διαφθείροντες

τες

τες τὰ σπέρματα, καὶ ἀφανίζοντες αὐτά. Βάτραχοι δὲ ἡμιτελεῖς πολλοὶ πεσόντες ἐξ ἀέρος *Αὐτωριάταις Ἰνδῶν μετῴκισαν εἰς χῶρον ἕτερον. καὶ ἔθνος μέντοι Λιβυστίνων, οὗ καὶ ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην, ἐπιφοιτησάντων αὐτοῖς λεόντων, εἶτα τούτους ἀναστῆναι τῆς πατρῴας γῆς ἐξενίκησαν.

grationem adegerunt. Autoriatæ Indi, plurimis Ranis inchoatis & imperfectis de cælo lapsis, in alium locum demigrare coacti sunt. Et quandam nationem Libycam (*Nomadum cum alijs rebus felicem, tum lacte abundantem*) cujus & suprà memini, maximorum Leonum magna multitudo de suis locis depulit.

Autoriatæ Stephano gens est Thesprotica.

Rana.

Leones.

al. Ἀνθωριάτας. *Cas.* Αὐταριάτ- τω μετ

Περὶ μυρμήκων ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ. Κεφ. με.

Ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ γῇ γίνονται μύρμηκες, καὶ ἔχουσι τὸ παιδοποιὸν σῶμα ἐς τοὐπίσω μεθεστραμμένον, ἀντίως τοῖς ἄλλοις καὶ ἔμπαλιν.

De Formicis Babylonicis. CAP. XLII.

In Babyloniorum terra Formicæ nascuntur, quarum genitale membrum retrò auersum est, contrario quàm in aliis modo.

Περὶ παρδάλεων Καρικῶν τε καὶ Λυκιακῶν. Κε. μγ.

Πάρδαλις Καρικὴ καὶ Λυκιακὴ, οὐκ ἔστι μὲν θυμικὴ, οὐδὲ οἷα σφόδρα ἁλτικὴ εἶναι, τὸ σῶμα δὲ μακρά. τιτρωσκομένη δὲ καὶ δόρασι καὶ αἰχμαῖς ἀντίτυπός ἐστι, καὶ οὐ ῥᾳδίως τῷ σιδήρῳ εἴκει, τοῦτο δὴ τὸ

De Pantheris Caria & Lycia. C. XLIII.

Panthera in Caria & Lycia non est animosa, neque saltu admodũ valet: corpus ei oblongum, & quanquam hastilibus & lanceis vulneretur, resistit tamen, nec facilè concedit ferro: juxta illud Homeri:

Ὁμηρ

Quæ, quāuis ferro fuerit transfixa, repugnat.

De Rhinocerote, & quemadmodum pugnat contra Elephantum.

CAP. XLIIII.

πράσσειν μὲν

Rhinocerotis figurã nimis frigidum esset describere, quum permulti ex Græcis & Romanis, qui illum viderunt, ejus formam planè sciant: at enim vim illius & naturam actionum non alienum est exponere. Quòd in summa nare cornu gerit, cujus mucro acutus existit, ex eo nomen traxit: neque ipsum illud de robore concedit ferro. quod quidē ipsum, quum est contra Elephantum pugnaturus, saxis exacuit, & limat. cætera non ei paria cũ Elephanto. nam hic & procerissimus est, & fortissimus. Cornu igitur cuspidato Elephāti crura subiens, aluum discerpit, & lacerat: isq; effuso sanguine decumbit. Pugna eorum est de

fortè ὑγρὸν, vel negatio tollēda.

ὁ μὴ πελικὸν δρῶσα. Ἡ ῥάχι καὶ περὶ δορὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει.

Περὶ ῥινοκέρωτος, καὶ ὡς ἀγωνίζεται πρὸς ἐλέφαντα. Κ. μδ.

Ῥινοκέρωτος εἶδος τὸ γράφειν πως εὔηθές ἐστιν. ἴσασι γὰρ καὶ Ἑλλήνων πολλοὶ καὶ Ῥωμαῖοι τεθεαμένοι. τὰ δὲ ἄλλα αὐτοῦ κατὰ τὸν βίον εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστιν. Ἐπ' ἄκρας τῆς ῥινὸς τὸ κέρας φέρει, ἔνθεν τοι κέκληται. καὶ ἔστι μὲν ὀξύτατον ἐπ' ἄκρου, σιδήρῳ δὲ τὸ καρτερὸν προσείκασται. ταῖς πέτραις δὲ μὴν αὐτὸ παρατρίβων, εἶτα ἐπιτήδειος ἐλέφαντι ὁμόσε ἰών. τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ὢν ἀξιόμαχος, διά τε τὸ ἐκείνου ὕψος, καὶ τὴν ῥώμην τὴν τοῦ θηρὸς, τὴν τοσαύτην· ὑποδύεται αὐτοῦ τὰ σκέλη καὶ τὴν νηδὺν, ὑποτέμνει τε, καὶ ὑποσχίζει τῷ κέρατι. Ὁ δὲ οὐ μετὰ μικρὸν ἐκρυέντος οἱ τοῦ αἵματος κατολισθαίνει. μάχη δὲ με-

νοκέρωτος πρὸς ἐλέφαντα ὑπὲρ τῆς νομῆς ἐστι. καὶ * πολλοὶ στέφα ἐντυχεῖν ἔστι τεθνεῶσι τοῦτον τὸν τρόπον. Ἂν δὲ μὴ φθάσῃ ὁ ῥινόκερως δράσας τοῦτο, ἀλλὰ ὑποτρέχων πως ὑποπεσόντος πιεσθῇ, περιβαλλόμενος * τὴν προβοσκίδα, καὶ κατέχει καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἕλκει, † ἐμπίπτων τοῖς κέρασι κατακόπτει ὡς πελέκυσιν. Εἰ γὰρ καὶ φορίνην ὁ ῥινόκερως ἔχει στερεὰν, καὶ δυσδιακόντιστον, ἀλλ' ἡ βία τοῦ ἐμπίπτοντος μάλα καρτερά.

Περὶ ταύρων Αἰθιοπικῶν, καὶ ὅπως θηρῶνται. Κεφ. με.

Ἀγριώτατοι δὲ ἄρα ἦσαν τῶν ζώων οἱ τῶν Αἰθιόπων ταῦροι, καὶ καλοῦνται σαρκοφάγοι. καί εἰσι μὲν τὸ μέγεθος τοῖς παρὰ τοῖς Ἕλλησι διπλασίους, ὤκιστοι δὲ τὸ τάχος. εἰσὶ πυρρότριχες, γλαυκοὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ὑπὲρ τοὺς λέοντας † οὕτως. Τὰ κέρατα δὲ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον κι-

pastionibus, pro iisq; tuendis multi mori dicuntur. Ac si aluum non præoccupârit Rhinoceros, sed inter hunc conatum ab Elephanto præueniatur, illius promuscide apprehensus attrahitur ac retinetur, & dentibus, ceu securibus conscinditur. ac tametsi ejus pellis ea existat firmitate, vt ægrè jaculo penetrari queat, tamen tam violentus est Elephanti impetus, vt eā traijciat.

De Tauris Æthiopicis, & quemadmodum capiantur. C. XLV.

Tauri Æthiopici, qui carniuori nominantur, animalium ferocissimi sunt: & si cum Græcorum Bobus conferantur, duplam habent magnitudinem, ac velocitate corporis summè excellunt: tum rufis pilis vestiuntur, tum cæsiis sunt oculis, idq; magis quàm Leones. Et aliâs quidem quem-

πολλοῖς ὥς φασιν.

add. ὁ ἐλέφας

ἢ ἐμπίπτων τοῖς κέρασι κατακόπτει

ὄντως

admodum aures, sic cornua mobilia habẽt. Ast in pugna ita animi feruore contendũt, pugna vt nulla flecti queant. Ejus etiam tergora tãto robore sunt, vt nullis neque spiculis, neque telis penetrari possint. inhorrescens enim Taurus, cutis rigore ferrum elidit. In Equorum & Boum armenta, & pecorum greges, & feras omnes inuadunt. Itaque pastores ad tuendum suum pecus, occultas foueas in magnam altitudinẽ depressas, machinantes, moliuntur eis insidias. Hi quum inciderunt, acerbè ferunt, & attoci animi excandescentia suffocantur. Iudicatur autem apud Troglodytas jure præstantissimum hoc animal, vt quod viribus (*animo aut ferocitate*) præditum sit Leonis, velocitate Equi, robore Tauri: (pelle) ferro impenetrabile.

κινοῦσιν

αὐτὰ

οὐ

ἰοῦσιν, ὡς καὶ τὰ ὦτα, ἐν δὲ ταῖς μάχαις *ἀπερείδουσιν αὐτὰ, καὶ ἀναστήσαντες *αὐτοὺς ἰσχυρῶς, εἶτα † οὐ μάχονται. τὰ δὲ οὐ κλίνονται. ὑπὸ τοῦ θυμοῦ ἀνεστῶτα, φύσει καὶ μὰ Δία θαυμαστῇ. Ἄτρωτοι δέ εἰσι καὶ λόγχαις καὶ βέλει παντί. ὁ γάρ τοι σίδηρος οὐκ εἰσδύεται. ὁ γὰρ ταῦρος φρίξας, ἐκβάλλει αὐτὸν μάτην προσιόντα. Ἐπιτίθενται δὲ καὶ ἵππων ἀγέλαις, καὶ ποίμναις, καὶ θηρίων ἄλλων. Οἱ τοίνυν νομεῖς ἀπαρκεῖν ταῖς ἑαυτῶν ἀγέλαις βουλόμενοι, τάφρους αὐταῖς κρυπτὰς ἐργάζονται βαθείας· καὶ ταύταις αὐτοὺς ἐλλοχῶσιν. οἱ δὲ ὅταν ἐμπέσωσιν, ὑπὸ τοῦ θυμοῦ ἀποπνίγονται. Κέκριται δὲ παρὰ τοῖς Τρωγλοδύταις δικαίως ἄριστον τοῦτο τὸ ζῶον. ἔχει μὲν γὰρ λέοντος τὴν ἀλκὴν, τὴν δὲ ὠκύτητα ἵππου, ῥώμην ταύρου, σιδήρου δὲ κρεῖττόν ἐστι.

Περὶ

Περὶ ἀλεκτρυόνων τε καὶ ἀλεκτορίδων, ὧν μέμνηται Μνασέας.
Κεφ. μϛ.

Λέγει ὁ Μνασέας † ἐν τῷ ἐρώτων Διὸς, * Ἡρακλέους ἱερὸν εἶναι, καὶ τῆς τούτου γαμετῆς, ἣν ᾄδουσιν οἱ ποιηταὶ τῆς Ἥρας θυγατέρα. Οὐκοῦν ἐν τῷ τοῦ νεὼ περιβόλῳ τιθασοὺς ὄρνιθας πολλοὺς τρέφεσθαί φησι· καὶ τοῦτο δὲ εἶναι ἀλεκτρυόνας τε καὶ ἀλεκτορίδας τούσδε τοὺς ὄρνις. Νέμονται δὲ, καὶ συναγελάζονταί σφισι κατὰ γένος, καὶ δημοσίας ἔχουσι τροφὰς, καὶ τῶν θεῶν ἀναθήματά εἰσι τῶν προειρημένων. Αἱ μὲν οὖν ἀλεκτορίδες ἐν τῷ τῆς Ἥρας νέμονται νεῷ· οἱ δὲ ἐν Ἡρακλέους οἱ τῶνδε γαμέται. Ὀχετὸς δὲ ἀέναός τε καὶ καθαροῦ ὕδατος διαῤῥεῖ μέσος. Θῆλυς μὲν οὖν οὐδὲ εἷς εἰς Ἡρακλέους πάρεστιν. Οἱ δὲ ἄῤῥενες ὅταν ἡ καιρὸς ὑποθορνύμενοι ὑπερπίπτονται τὸν ὀχετόν. ὁμιλήσαντες δὲ ταῖς θηλείαις, ἐπανίασιν εἰς τὸ σφέτερον

De Gallinaceo genere, cuius meminit Mnaseas.
CAP. XLVI.

Mnaseas in libro de amoribus Iouis, scribit esse templum quoddã Herculis, & vxoris ejus, quam, ceu Iouis filiam poëtæ celebrant. In hujus templi ambitu, cicures aues multas nutriri ait, nempe Gallos & Gallinas. Compascuntur autem, & gregatim pro sui generis sexu degunt. & sumptu aluntur publico, diis (quos diximus) consecrati. Gallinæ in æde Hebæ, Gallinacei in Herculis pascũtur. Fluit autem in medio riuus perennis & limpidæ aquæ. Gallinarum nulla ad Herculis templum accedit neq; vllus Gallorum ad Hebæ. At suo tempore mares stimulati libidine, riuum trãsuolãt: & postquam impleuerint fœminas, ad deum suum & suas re-

† ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς
* Ἡρακλέους

deunt sedes, lustrari purgatiq́, interfluente riuo, quo sexus vterque dispescitur. Deinde nateis tempestiuè ouis, & excusis incubitu pullis, fœminæ nouellæ matribus, mares genitoribus accedunt & aluntur.

Epilogus auctoris, quo rationem reddit sui in describenda animalium natura collocati studij.

Dixi hactenus quantumcunque studio, labore, cura, ingenio, & æmulatione quadam honestorum & eruditorum hominum (qui ante me hoc argumentum veluti certatim excoluerunt) diligentiam superandi, indagare ac inuenire potui: & ne quid eorum, quæ assecutus erã, omitterem, operam dedi. Nam sapientiæ amor, quo nihil ingenio hominis liberalis cognatum aut familiare magis est, omni pigritia excussa, animantium etiam brutarum mutarumq́; con-

ἀνιχνεῦσαι

εἴη τι

αὐτῆς περὶ τὸ θεῖον, ᾧ λατρεύουσι, καθηράμενοι τῷ διείργοντι τὰ γένη τῶν ὀρνίθων ὕδατι. τίκτουσι δὲ οὖν οἷα εἰκὸς καὶ περὶ τὴν ἐκ τῆς ὁμιλίας ὠά. εἶτα ὅταν αὐτὰ θάλψωσι καὶ ἐκλέψωσι τοὺς νεοττοὺς, αἱ μὲν μητέρες τὰς θυγατέρας. τοὺς δὲ υἱεῖς οἱ ἄρρενες παρ' ἑαυτοὺς ἄγουσι καὶ ἐκτρέφουσι. αἱ δὲ ὄρνις κἀκείνας ἐπιτρέφειν τὰς θυγατέρας.

Ἐπίλογος ὑπὲρ τῆς εἰς ταῦτα σπουδῆς τοῦ φιλοσοφήσαντος.

Ὅσα μὲν οὖν σπουδῇ τῇ ἐμῇ καὶ φροντὶς καὶ πόνος, καὶ ἐς τὸ πλεῖον μαθεῖν καὶ ἐν τοῖσδε ἡ γνώμη προχωροῦσα, ἀνιχνεῦσαί τε† καὶ ἀνευρεῖν, δοκίμων δὲ ἀνδρῶν καὶ φιλοσόφων ἀγώνισμα θεμένων τοῖς ἐπ' αὐτοῖς ἐμπειρίαν, καὶ δὴ λέλεκταί μοι, ὡς ἂν† ὅτι τε ἦν εἰπεῖν μὴ παραλιπεῖν, ἄπερ ἔγνων, μὴ βλακεύοντα, ὡς ἀλόγου τε καὶ ἀφώνου ἀγέλης ὑπεριδόντα, καὶ

ἀτιμ-

ἀλημελήτευτα ἀλλὰ κἂν ζῶθαι, ἔρως μὲν σοφίας ὁ συνοικός τε καὶ ὁ συμφυὴς ἐξέκαυσεν. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ ἄρα ὅτι καὶ τῶν εἰς χρήματα ὁρώντων ὀξὺ, καὶ τεθηγμένων ἐς τιμάς τε καὶ δυνάμεις τινὲς, καὶ πᾶν τὸ φιλόδοξον, δι' αἰτίας ἕξουσιν, εἰ τὴν ἐμαυτοῦ σχολὴν κατατέθειμαι καὶ εἰς ταῦτα, ἐξὸν καὶ ὀφρυοῦσθαι, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς ἐξετάζεσθαι, καὶ ἐπὶ μέγα προήκειν τοῦ πλούτου. ἐγὼ δὲ ὑπέρ τε ἀλωπέκων καὶ σαυρῶν, καὶ κανθάρων, καὶ ὄφεων, καὶ λεόντων, καὶ τί δρᾷ πάρδαλις, καὶ ὅπως πελαργὸς φιλόστοργον, καὶ τί ἀηδὼν εὔστομον, καὶ πῶς † φιλόσοφον ἐλέφας, καὶ εἴδη † χηνῶν καὶ γεράνων ἀποδημίας, καὶ δρακόντων φύσεις καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἤδε ἡ

templationem ne aut contemnerem aut negligerem me excitauit. Non equidem ignoro homines tum auaros & pecuniæ mancipatos, tum ambitiosos, & gloriæ potentiæq; cupidos omnes, hoc mihi vitio daturos, quòd in hujusmodi rebus tēpus & ocium meum occupare voluerim, quum ad multò majora aspirare, grauitatem auctoritatemq́, apud hominum vulgus mihi comparare, ac inter potentes in aulis principum viros censeri, denique magnas diuitias mihi conquirere licuisset. Ego verò animalium obseruare naturas, & literis mandare malui: me juuat considerasse ingenium Vulpis, naturam ac vim Lacerti, Scarabei, Serpentis, Leonis: & quid agat Panthera, quæ pietas commendet Ciconiam: quàm suauiter argutéq; suos meditetur & edat cātus Luscinia: quàm ingeniosus sit Elephas. mihi Anserum & Gruū migrationes nouisse, & Draconum naturas, & reliqua hoc

θυμόσοφον vt alibi nominat.

χηνῶν

volumine comprehensa, volupe est. Copiosis & locupletibus hominum adnumerari, & ex illorum ordine censeri non libet. Quòd si de numero hominum naturę studiosorum, inter quos & poëtæ sunt eruditi, & philosophi ingeniosi, & alij scriptores rerum experientia clari, etiam ipse vnus esse cupio, & enitor, multò sanè honestiore loco, & dignitate majori, quàm pro illorum consilio, futurum me confido. Ita enim sentio, vt vel vnam alicujus egregiæ disciplinæ portiunculam, potiùs quàm celeberrimas ditissimorum quorumuis opes atque possessiones mihi accedere optârim. Hęc de studiis meis & animi instituto hactenus. Iam porrò reprehensum hoc iri à nonnullis non dubito, quòd non de singulis animalium, quæ dici poterant, omnia vnum in locum separata con-

ξὺν ἐκείνοις

συγγραφὴ πεποιημένους ἴσχει, καὶ φυλάττειν καὶ περιέχειν. Ἀλλ' οὔ μοι φίλον σὺν τοῖς πλουσίοις ἀριθμεῖσθαι, καὶ τῶν ἐκείνους ἐξετάζεσθαι. Εἰ δὲ ὧν καὶ ποιηταὶ σοφοὶ καὶ ἄνδρες φύσεως ἰδεῖν τε ἅμα καὶ κατασκέψασθαι δεινοὶ καὶ συγγραφεῖς ἐκ πείρας ἐς τὸ μήκιστον προελθόντες, ἴσων τοὺς ἠξίωσαν, τούτων ἕνεκα καὶ ἐμαυτὸν ἀμωσγέπως ἵνα πειρῶμαι ἀριθμεῖν καὶ ἐθέλω, δῆλον ὡς ἀμείνων ἐμαυτοῦ σύμβουλός εἰμι τῆς ἐξ ἐκείνων κρίσεως. Βουλοίμην γὰρ ἂν μάθημά μοι ἓν γοῦν τι πεπαιδευμένον προσγενέσθαι μοι, ἢ τὰ ἀδύνατα τῶν πάνυ πλουσίων γενήματα ἅμα καὶ κτήματα. Καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ἱκανὰ νῦν. Οἶδα δὲ ὅτι καὶ ἐκεῖνα οὐκ ἐπιμελήσουσί τινες, εἰ μὴ καθ' ἕκαστον τῶν ζώων ἀπέκρινά μοι τὸν λόγον, μηδὲ ἰδίᾳ τὰ ἑκάστου εἶπον ἀθρόα· ἀνέμιξα δὲ καὶ τὰ

ποικ

ποικίλα ποικίλως καὶ ὑπὲρ πολλῶν διεξῆλθον. καὶ πῆ μὲν ἀπέλιπον τὸν περὶ τῶνδε λόγον τῶν ζώων· πῆ δὲ ὑπέστρεψα, ὑπὲρ τῆς αὐτῶν φύσεως ἕτερα εἴρων. Ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν, τὸ ἐμὸν ἴδιον, οὐκ εἰμὶ τῆς ἄλλου κρίσεώς τε καὶ βουλήσεως δοῦλος· οὐδέ φημι δεῖν ἐπακολουθεῖν ἑτέρῳ ὅποι με ἂν ἀπάγῃ. Δεύτερον δὲ τῇ ποικιλίᾳ τῆς ἀναγνώσεως τὸ ἐφολκὸν θηρῶν, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὁμοίων βδελυγμίαν ἀποδιδράσκων, οἱονεὶ λειμῶνά τινα, ἢ στέφανον ὡραῖον ἐκ τῆς πολυχροίας, ὡς ἀνθοφόρων τῶν ζώων τῶν πολλῶν, ᾠήθην δεῖν τήνδε ὑφᾶναί τε καὶ διαπλέξαι τὴν συγγραφήν. Εἰ δὲ τοῖς θηρατικοῖς καὶ ἓν ζῷον εὑρεῖν δοκεῖ πως ἕρμαια· † ἀλλά γε τοσούτων οὐ τὰ ἴχνη, οὐδὲ τὰ μέλη συλλαβεῖν, ἐγὼ μᾶλλον

junxerim: sed mixta narratione varietatem secutus sim, ita vt alicubi ab hoc vel illo animante digressus, rursus alibi ad idem redierim, & alia quædam super ejus natura attulerim. His respondeo, primũ me hominem esse meæ spontis: nec ab alieno arbitrio aut consilio pendere. Deinde, voluisse me varietate argumẽti Lectorem allicere, & tædium quod ex earundem aut similium rerũ narratione oboritur, euitare: atque ideò è diuersis animantibus per interualla digestis veluti floribus hoc volumen ceu sertum quoddam aut corollam elegantem, & multicolorem, concinnandum mihi contexendumq; proposuisse. Quòd si venationis studiosi homines, vel vna quapiam fera deprehẽsa sibi gratulantur, & lucrum existimant: multò magis tantæ animalium multitudinis, non vestigia inuenisse, non corpora cepisse: sed vires, actio-

nes, & facultates illas, quibus natura eas dignata est, inuestigasse, rem longè pulcherrimam & præclaram esse dixerim. Nihil huc fecerint Cephali & Hippolyti, aut si qui alij ferarum in montibus venationes egregiè exercuerunt. Nihil rei piscatoriæ etiam peritissimi, vt Metrodorus Byzantius, aut filius ejus Leonides, aut Demostratus, aut alij piscatores callidissimi, qui profectò non pauci fuerunt. nihil eximij pictores, etsi quidam illorũ magnam sibi sua arte gloriam pepererunt. nã artificiosa Equi pictura Aglaophontem nobilitauit, & alium quendam Hinnulus: Myronem verò statuarium Vacca seu Bucula ex ære facta, & alios alia opera. Nam si vnus aliquis, non vnius, non paucorum, sed majoris

al. νεκρὸς *nomen corruptum apparet, fortè* Απελλῆς.

φημὶ γενναῖον, ὁπόσα ἡ φύσις ἔδωκέ τε αὐτοῖς, καὶ ὅσων ἠξίωσεν, ἀνιχνεῦσαι. Τί πρὸς ταῦτα Κέφαλοί τε καὶ Ἱππόλυτοι; καὶ εἴ τις ἐν ὀρείαις ἄγραις θηρία μετελθεῖν δεινὸς ἕτερος· ἢ αὖ πάλιν τῶν ὑδροθηρατῶν οἶδεν, ὡς ἢ Μητρόδωρος ὁ Βυζάντιος, ἢ Λεωνίδης ὁ τούτου παῖς, ἢ Δημόστρατος, ἢ ἄλλοι τινὲς θηραταὶ ἰχθύων οἱ δεινότατοι πολλοὶ ναὶ μὰ Δία. καὶ γραφικοὶ δὲ ἄνδρες, μέγα αὐτοὺς φρονεῖν ἀνέπεισεν, ἢ ἵππος γραφεὶς κάλλιστα, ὡς Ἀγλαοφῶντα· ἢ *νεβρὸς, ὡς † Ἀπελλῆν· ἢ τὸ πλασθὲν βοίδιον, ὡς Μύρωνα, ἢ ἄλλό τι. Εἰ δὲ εἰς τὰ τῶν τοσούτων ἐνδείκνυται, καὶ τὰς αὐγὰς ἄγει καὶ ἤθη καὶ πλάσεις, καὶ σοφίαν, καὶ ἀγχίνοιαν, καὶ δικαιοσύνην, καὶ ἀνδρείαν,

quæ natura produxit partis animalium, & præcipuorum quidem omnium, mores, formã, ingeniũ, industriam, justitiã, temperantiam, fortitudinem, af-

fect

καὶ στοργὴν καὶ εὐσέβειαν ἐπι-
φοίτας, πῶς οὐκ ἤδη καὶ
θαυμάσαι ἄξιος; ἥκει δὲ
ἐνταῦθοῖ τοῦ λόγου καὶ πάνυ
ἄχθομαι, εἰ ζῴων μὲν εὐ-
σέβειαν ἀλόγων ᾄδομεν,
ἀνθρώπων δὲ δυσσέβειαν ἐ- ἀσέβειαν
λέγχομεν. Καὶ τούτου μὲν
οὐκ ἐνταῦθα ἀποδείξο-
μεν· ἐκεῖνο δὲ προσήκει εἰ-
πεῖν δικαιότατον, οὐ παρεξὸν
καὶ ἐναρχομένοις, τῶν δὲ τῶν
λόγων μνήμην ἐποιησά-
μην, εἰ * ταῦτα εἶπον ὅ-
σα πάντες, ἢ οἵγε πλεῖ-
στοι, οὔπω δίκαιον αἰτιᾶσθαι.
Ζῷα γὰρ αὐτὸς ἄλλα πλά-
σαι οὐκ ἐδυνάμην· ὅτι
δὲ ἔγνων πολλὰ, ἐπεδειξά-
μην. Ἤδη μέντοι καὶ εἰ-
πόν τινα, ὧν οὐκ ἄλλος
εἶπε, διά γε τὴν πεῖραν τὴν
δὲ ὁ αὐτὸς ἐλθών. Φίλη δὲ
ἡ ἀλήθειά μοι, τῇ τε ἄλ-
λῃ, καὶ ἐνταῦθα οὐχ ἥκι-

fectum & amorem innatum erga suos, pietatem, (& hujusmodi,) veluti venando indagandoq; deprehenderit, maxima medius fidius admiratione dignus fuerit. Hîc verò res ipsa & institutum sermonis me admonet, vt ægrè feram & indolescam, brutorum animalium quorundam pietatem commendari, in hominibus verò non paucis taxari impietatem. Sed hac de re in præsentia non dicā plura. hoc tantùm, vt par est, monebo Lectorem, cujus ab initio quoque hujus voluminis mentionem feci, non mereri me reprehensionem, si de iisdem animalibus & eadem ferè quæ plerique scripserim. nouas equidem animantes creare non potui: earum verò quas natura produxit, permultas mihi cognitas esse, describendo ostendi. & inter cætera, peculiaria quædam, aliis hactenus, in eadem historia versatis, indicta protuli. neque tamen quicquam confinxi, sed cùm in aliis, tum his quoq; veritatē me maximè

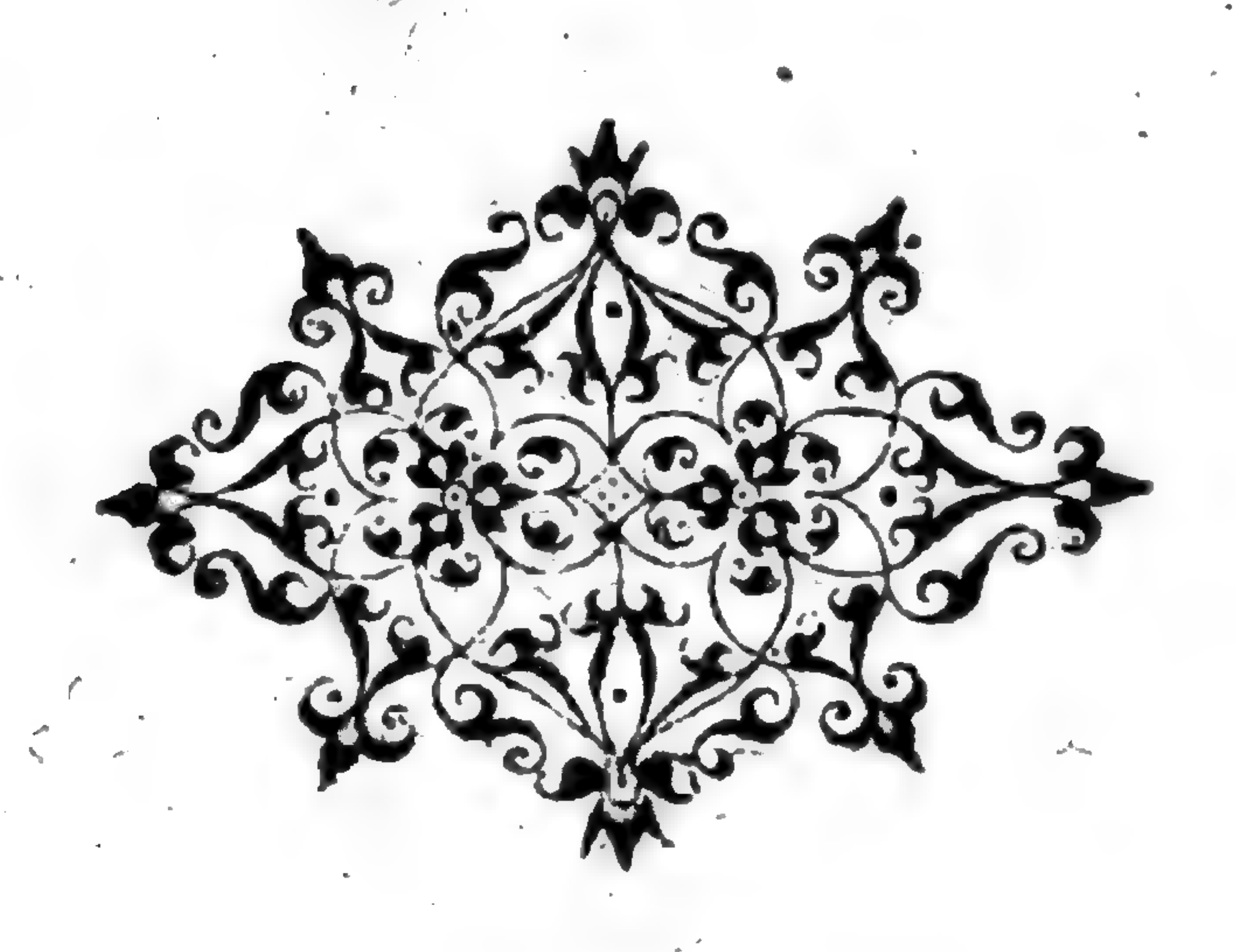
ταυτὰ

facere declaraui. Cæterùm de diligentia mea, & cura styli, hoc est elocutione, compositione, & vocabulorum potiusq; dictionis proprietate ac honestate, judicium penes illos esto, quicunq; alieni operis judices ac censores non iniqui fuerint.

σαι. Ὅπως δὲ αὐτὰ εἶπον, καὶ σὺν ὅσῳ πόνῳ, τό, τε ἀκριβὲς τῆς λέξεως ὁποῖον καὶ τῆς συνθήκης, τῶν τε ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων τὸ κάλλος, ὁπόσοις ἂν μὴ χρήσωμαι καὶ πονηροῖς κριταῖς ἐκεῖνοι εἴσονται.

ΤΕΛΟΣ ΣΥΝ ΘΕΩ.

FINIS.

IN ÆLIANI LIBROS DE *historia animalium, Index locupletissimus.*

*

Prior numerus librum, alter caput indicat.

accip

Alc

Apollo

athl

canum

cast

chiben

Crambis

Pant

Epirot

equor-

esus

feles

forlis

gra-

gra-

pen

à lumb

lupus

in mal

quæ

mur

N

latiß

pisces

salt

ster

FINIS.

Gesnerus, de vi exemplorum ab animalibus.

*

Est sanè in Aeliani de animalibus libris, temperamentum quoddam & harmonia vtriusque philosophiæ, moralis, inquam, & naturalis. Ab animantium enim natura, moribus, actionibus, passim hominum mores vitamq; redarguit & emendat. Inter cætera autem argumenta exemplis maximè mouentur homines, magisq; iis quæ à minori ad maius trahuntur, quib

quibus illa etiam quæ ab animalibus ad homines ducuntur, adnumeranda sunt. Sic enim plerunque Aelianus noster ratiocinatur: Si expertes rationis animantes hanc aut illam prudentiæ, iustitiæ, gratitudinis, temperantiæ, fortitudinis, aut alterius cuiuspiam virtutis partem exercent: si œconomiæ, si reipub. speciem atque ordinem obseruant, quanto magis & iustiùs ab homine eadem fieri seruariq; oportebat, ratione prædito animali? Si bruta quædam, intemperantia, libidine, & alijs sceleribus abhorrent: homines iisdem contaminati, certè brutis plerisque deteriores existimari debent, & ipsis bestiarum nominibus appellari, vt meritò dicantur porci, asini, vrsi, pantheræ. Tolerabilius minusq; animos commoturum erat, hominem conferri homini, & mutua sui generis comparatione exemploq; ad amplexandam virtutem, & fugiendam improbitatem incitari: at facta cum brutis collatione, in multis hæc nobis præstare, nos plerisque deteriores esse, vt prorsus intolerabile & indignum, ita vehementissimum adhortandi increpandiq; genus est. Nam feræ immani, stupidæ, malignæ, aut quouis modo improbissimæ similis, aut etiam peior, si quis dicatur: liberalioribus verò, & ad hanc aut illam virtutem meliùs comparatis longè inferior, quis non permoueatur? Quis inde non intra se descendat, ac suæ naturæ peruersionem, animiq; contemplatus metamorphosin, imò metempsychosin, & suam exosus detestatusq; de-

form

formitatem atque corruptionem, à vitijs abhorrere, & ad pristinam illam Dei (ad quam conditus est) imaginem conuersum se assertumq; velut à seruitute cupiat? si modò adhuc homo sit, neque totus in illarum, quibus confertur, bestiarum naturam transierit.

